Județul Satu Mare
Consiliul Județean
Szatmár Megye
Megyei Tanács
Kreis Sathmar
Kreisrat

www.cjsm.ro

www.muzeusm.ro

Programul de Cooperare Transfrontalieră ENPI
Ungaria-Slovacia-România-Ucraina

Programul este cofinanțat de către Uniunea Europeană

Parteneriat fără frontiere

EPISCOPIA GRECO-CATOLICĂ DE MUKACEVO DOCUMENTE III

МУКАЧІВСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЄПАРХІЯ ДОКУМЕНТИ III

ISBN 978-973-1843-86-5

Print Gedo Cluj

Această publicație a fost tipărită cu sprijinul Uniunii Europene. Responsabilitatea conținutului revine autorilor și nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

www.huskroua-cbc.net

www.mdrap.ro

Editura Muzeului Sătmărean
2015

EPISCOPIA GRECO-CATOLICĂ DE MUKACEVO
DOCUMENTE
III

МУКАЧІВСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЄПАРХІЯ
ДОКУМЕНТИ
III

Acest material este publicat în cadrul proiectului ”Cooperare instituțională interactivă. Istorie, tradiții și cultură fără frontiere” – HUSKROUA/1101/140 – implementat de Muzeul Județean Satu Mare și Universitatea de Stat ”Universitatea Națională Ujgorod”, finanțat de către Uniunea Europeană, în cadrul programului Ungaria – Slovacia – România – Ucraina ENPI – CBC – 2007 – 2013. Cofinanțarea a fost asigurată de către Guvernul României – MDRAP și Consiliul Județean Satu Mare.

© Muzeul Județean Satu Mare
Publicația sau părți ale acesteia pot fi tipărite numai cu acordul autorilor.
Publicat la Satu Mare, 2015
Editor: Muzeul Județean Satu Mare
Adresa: Satu Mare, Bdul. Vasile Lucaciu 21, tel. 0040261737526
e-mail: muzeusm@gmail.com, web: www.muzeusm.ro

Manager proiect: Daniela Bălu

Echipa de proiect:
Dr. Daniela Bălu, Dr. Viorel Ciubotă, Diana Kinces, Carmen Vancea
Brăduţ Popdan, Simona Alexiu, Ioana Aranioş
Dr. Ivan Vovkanych, Dr. Oksana Svyezhentseva, Dr. Vitaly Andreyko
Dr. Mikor Oleksandra, Ec. Natalia Lytvyn

Fotografii: echipa de proiect, Zelea Mircea, Czako Ioan
Traducere: Nadia Corsuc (ucr.), Ancuța Hozan (engl.)
DTP: Carmen Vancea, Diana Kinces
Copertă: Cristina Busuioc

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Episcopia greco-catolică de Mukacevo: documente = Mukachivska greco-catolitska eparhiia: documenti / vol. coord. de: Viorel Ciubotă, Mihai Delegan, Ovidiu Ghitta, Vasile Rus; autori: Viorel Ciubotă, Bujor Dulgău, Valentina Homin, ... - Satu-Mare : Editura Muzeului Sătmărean, 2007
ISBN 978-973-1843-07-0
Vol. 3 / Viorel Ciubotă, Vasile Rus, Mihai Misiuk, ... **-** 2015**.** –
ISBN 978-973-1843-86-5
I. Ciubotă, Viorel
II. Rus, Vasile
III. Misiuk, Mihai
281.95(477 Munkacevo):282

**Viorel Ciubotă (coordonator), Vasile Rus (coordonator),
Mihai Misiuk, Serghei Veskvarko, Turuckó Sándor**

EPISCOPIA GRECO-CATOLICĂ DE MUKACEVO
DOCUMENTE
III

МУКАЧІВСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЄПАРХІЯ
ДОКУМЕНТИ
III

Editura Muzeului Sătmărean
Satu Mare
2015

Introducere

În anul 2012 apărea volumul doi al culegerii privind episcopia de Mukacevo care cuprindea 166 de documente inedite din perioada 1731-1750. Iată că în acest an reușim să scoatem volumul al III-lea care cuprinde 118 documente. Apariția acestui volum este posibilă datorită colaborării strânse cu Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia dar și a sprijinului financiar mai mult decât generos al Uniunii Europene printr-un proiect european, HUSKROUA 1101/140, dar și al Consiliului Județean Satu Mare.

Volumul cuprinde documente din perioada 1750-1762, ani de profunde transformări și reforme inițiate de împărăteasa Maria Terezia căreia, îi revine meritul de a fi inițiat procesul intrării Austriei în modernitate[1], ghidată de o clarviziune politică fără egal. Din punct de vedere al vieții religioase, Maria Terezia s-a manifestat ca o fermă apărătoare a catolicismului, fiind ea însăși o fervență catolică, considerată de istorici o ilustrare vie a ideii de "*pietas habsburgica*". Cum se reflectă aceasta în domeniul bisericii? În primul rând împărăteasa a întreprins eforturi susţinute pentru a cunoaşte situaţia reală din interiorul bisericii greco-catolice de Mukacevo, ordonând încă din anul 1748 vizitaţiile canonice ale episcopului catolic de Eger, Barkóczy, în comitatele Satu Mare, Ugocea, Bereg, Szabolcs şi Maramureş iar apoi asigurând condiţiile pentru ca episcopul Mihail Olsavszky de la Mukacevo să înceapă în anul 1750 inspecţia parohiilor din întinsa lui eparhie[2].

Vizitaţia episcopului Olsavszky, de altfel obişnuit cu astfel de eforturi, pentru că anterior a vizitat cel puţin de 2 ori parohiile româneşti din Transilvania în anii 1747-1748, a durat până în anul 1752. De remarcat că în lunile ianuarie-aprilie ale anului 1750 a vizitat Viena unde a avut întâlniri cu diferiţii demnitari ai imperiului, inclusiv cu împărăteasa Maria Terezia, încercând cu acest prilej să militeze pentru canonizarea episcopiei de Mukacevo şi altfel să scape de sub jugul tot mai apăsător al episcopiei catolice de Eger. În acest timp a adresat mereu rapoarte Consiliului Locumtenențial sau chiar împărătesei în legătură cu situaţia găsită în comitatele vizitate[3], expediind în 25 iunie 1753 un impozant raport Consiliului Locumtenenţial (doc. 34)[4] iar în 1756 chiar împărătesei Maria Terezia (doc. 51). Cu toate că rapoartele episcopului Olsavszky au încercat să atenueze realităţile găsite în teren (de exemplu raportarea unui număr mai mic de credincioşi în fiecare din comitatele vizitate, diminuarea numărului preoţilor greco-catolici sfinţiţi în mediul ortodox etc.), datele consemnate în protocoalele propriu zise ale vizitaţiei, sunt extrem de importante, oferind o radiografie aproape completă a situaţiei religiei greco-catolice din nordul Ungariei la jumătatea veacului al XVIII-lea. Ele oferă de asemenea date privind situaţia economică a parohiilor, numărul populaţiei, situaţia învăţământului şi chiar situaţia sanitară prin consemnarea existenţei moaşelor în satele vizitate.

Ne putem de asemenea face o imagine amplă asupra nivelului intelectual al preoţilor, a averii şi stării bisericilor. Imaginea generală care se desprinde din aceste vizitaţii este că biserica greco-catolică de Mukacevo era departe de statutul celorlalte biserici din regat (catolică, calvină sau luterană). Multe dintre parohii erau extrem de

[1] Henri Bogdan, *Histoire des Habsbourg des origines á nos jours*, Paris, 2005, p. 229.
[2] Hodinka Antal, *A Munkácsi görög-katholikus püspökség története*, Budapest, 1909, p.600-603. Copia diplomei de investire a lui Olsavszky cu dreptul de a face vizitaţia canonică este publicat de Dulişkovici I, *Istoriceskiia certi Ugro Russkih*, III, Ungvár, 1877, p. 153-154.
[3] Ovidiu Ghitta, *La visite pastorale de l évêque Manuel Olsavszky dans les comitats de Satu Mare et de Maramureş (1751),* în *Church and Society in central and Easten Europe*, Cluj-Napoca, 1998, p.238-253.
[4] Hodinka Antal, *op.cit*., p. 604.

sărace, fără proprietăţi funciare, iar unele fără obiectele şi cărţile necesare cultului. Credincioşii greco-catolici erau în general foarte săraci contribuind prea puţin la întreţinerea preoţilor şi chiar a episcopului, după cum reiese din tabelele cu plata cathedraticului. Pentru noi este deosebit de interesant documentul în care este notat, pe zile itinerariul vizitaţiei din 1751 care începe în 11 mai în comitatul Borsod, Zemplén şi Abaúj, în 6 iunie episcopul Olsavszky împreună cu suita trecând Tisa în comitatul Szabolcs unde începe vizitaţia în parohia Szolnok, încheindu-şi periplul la mănăstirea şi parohia din Máriapócs.

În 23 iunie îl găsim deja la Carei, ajungând abia în 23 iulie la Satu Nou de Sus, lângă Baia Mare, când documentul spune că Olsavszky a înoptat în localitate în drum spre Seini iar de acolo spre Satu Mare și apoi spre Ugocea şi Maramureş. El s-a bucurat de un prestigiu binemeritat, dovadă fiind faptul că stăpânul locului în speţă contele Károlyi Ferenc îl primeşte cu toate onorurile, atât la castelul din Carei, cât şi la cel din Ardud. Despre relaţiile speciale dintre episcop şi contele Károlyi Ferenc stau dovadă şi documentele referitoare la preotul greco – catolic din Nyiregyháza, cât mai ales faptul că pământul mănăstirii din Máriapócs este donat în întregime de contele Károlyi (doc.43 şi 64) care donează la fel şi biserica romano – catolică din Ilba al cărui proprietar era, cultului greco-catolic (doc. 58). Din rapoartele pe care episcopul Mihail Olsavszky le trimite Consiliul Locumtenenţial şi Curţii Imperiale (doc. 34) observăm că episcopul încearcă să cosmetizeze realitățile găsite pe teren. Ce îl determina pe episcopul Mihai Olsavszky să falsifice în mod grosolan cifrele greco-catolicilor din întinsa lui eparhie nu putem şti cu certitudine?

Putem doar să presupunem că aceste cifre fictive, mult micşorate, constituiau argumente în favoarea cererilor lui de ajutor trimise Consiliului Locumtenenţial sau Curţii Imperiale? Sunt şi alte falsuri făcute de episcop în raportul oficial. De exemplu Olsavszky raportează doar 16 apostaţi (trecuţi la religia reformată) deşi în vizitaţie sunt consemnaţi 36 de apostaţi[5]. Şi exemplele ar putea continua! Putem doar să remarcăm că episcopul Olsavszky se înscrie perfect în spiritul epocii în care există această tendinţă a raportărilor false indiferent câte eforturi a făcut Curtea de la Viena de a îndrepta situaţia. Abia spre sfârşitul veacului al XVIII-lea, prin crearea unui corp funcţionăresc la nivelul comitatelor, salarizat şi profesionist, Curtea începe să primească date reale din teritoriu!

Foarte multe acte de la începutul deceniului şase din veacul al XVIII-lea se referă la comitatul Maramureş unde exista o situaţie deosebit de încordată, creată mai ales de vicarul Andrei Bacsinszky care practica o politică sistematică de jecmănire a preoţilor prin amenzi exorbitante, confiscări abuzive, trimitere la închisoare a preoţilor care se opuneau, prin pedepse corporale înjositoare[6] (doc. 26). Astfel că unii preoţi mai bine se refugiau în munţi şi păduri, decât să se prezinte în faţa vicarului! (doc. 16) Este sigur că nici preoţii nu se purtau întotdeauna aşa cum ar fi trebuit. Erau unii care se ocupau cu tot felul de practici magice, cum este cazul preotului Ioan Pop din Leordina care era acuzat inclusiv de preacurvie (doc. 4). Un mare număr dintre preoţi erau bigami, trigami sau unul era chiar la a patra căsătorie! Trebuie de asemenea menţionat că pregătirea lor teologică lasa întotdeauna mult de dorit, mai ales în ceea ce priveşte doctrina catolică. În fine, în iulie 1754 episcopul Mihai Olsavszky dispune înlocuirea vicarului Andrei Bacsinszky cu Daniel Havrilovics (doc. 36) şi mutarea lui în parohia Haidudorog.

[5] Viorel Ciubotă, *Sate şi preoţi …,* p. 104.

[6] Despre o parte a faptelor comise de Bacsinszky vezi şi Viorel Ciubotă, Liuba Horvat, *Un document din anul 1749 despre mănăstirile din Maramureş*, în *Satu Mare Studii şi Comunicări*, Seria istorie, etnografie şi artă, XXVIII/II, 2012, p. 21-32.

Şi în această perioadă biserica greco-catolică trece prin momente dificile. În primul rând ea nu era egală în drepturi (decât formal) cu bisericile recepte (catolică, reformată sau luterană), neavând aceleaşi privilegii (doc. 7). Bisericile îşi primeau greu terenurile care li se cuveneau prin lege şi doar prin bunăvoinţa proprietarilor, mari nobili, oraşe sau târguri. De exemplu în 3 septembrie 1751 orăşenii din Viskovo şi Tiacevo donează bisericilor greco-catolice din cele două oraşe pământ pentru biserici şi cimitire. (doc. 23) Continuă cazurile de abuz asupra perceperii veniturilor bisericilor greco-catolice, nerespectarea sărbătorilor greco-catolice, ceea ce duce în 16 martie 1752 la emiterea de către Consiliul Locumtenenţial a unui ordin privind liberul exerciţiu al religiei greco-catolice, ţinerea sărbătorilor şi perceperea veniturilor cuvenite. (doc. 30) În acest deceniu episcopul Olsavszky continuă eforturile de întărire a autorităţii sale prin subordonarea călugărilor basiliteni de la mănăstirea Sfântul Nicolae din Mukacevo (doc. 2 şi 6) dar şi de pornire a procesului de canonizare al episcopiei de Mukacevo, deşi răspunsurile oficiale, în urma intervenţiei episcopului de Eger, au fost întotdeauna negative (doc. 13 şi 14). De remarcat că Olsavszky acţiona inclusiv la Roma în acest scop, unde avea un agent plătit în persoana lui Carol Coequelines, un distins autor al unei culegeri de documente papale referitoare la perioada 1450-1746 (doc. 12, 15, 19).

Multe dintre documente ne arată preocuparea lui M. Olsavszky pentru înfiinţarea de şcoli (doc. 63 şi 118), sprijinirea înfiinţării de tipografii la Carei şi Mukacevo (doc. 40, 60, 63,96), la tipografia din Carei episcopul contribuind cu 400 de florini. Există o preocupare atât a episcopului dar şi a autorităţilor centrale de a împiedeca intrarea cărţii ortodoxe în episcopia de Mukacevo. Mai multe documente pomenesc de intrarea cărţilor din Rusia (doc. 57, 96). Există un document extrem de importat şi anume o vizitaţie canonică a districtului Slovenske din 13 octombrie 1754 prin care se conscriu cărţile de la parohii (doc. 39).

Se poate lesne observa că marea majoritate a cărţilor religioase proveneau de la tipografiile din Lvov, Vilnius, Pociaev şi Uniev, unde funcţionau tipografii aflate sub influenţa greco-catolicilor din Regatul Poloniei, nelipsind nici cărţi provenite din mediul ortodox: Kiev (cele mai multe), Moscova şi chiar din Novgorod[7].

Pentru perioada aceasta nu am găsit documente despre cărţile venite din Ţările Române, pentru parohiile româneşti din Sătmar, Ugocea, Maramureş şi Szabolcs. Probabil şi din cauza faptului că tipografia din Blaj începuse să producă din plin iar cartea blăjeană ajungea şi în Sătmar şi Maramureş: Strasnicul din 1753 se păstrează în 5 exemplare, Liturghierul din 1756 (4 exemplare), Molitvenicul din 1757 (5 exemplare), Octoihul din 1760 (5 exemplare) etc.[8]. Extrem de multe documente se referă la numirea de preoţi, la adunările districtelor protopopeşti, la încasarea impozitului cuvenit episcopului (*cathedraticum*), la împărţirea de subsidii, la numirea de protopopi sau vicari etc. (doc.16, 41, 46, 52, 68, 70, 71, 73, 74, 76, 77, 82, 83, 87, 90, 92, 100).

Mai sunt de asemenea documente legate de biserica greco-catolică din Transilvania, cum ar fi scrisoarea lui Inochentie Micu Klein din anul 1752 (doc.32), jurământul de credinţă faţă de papa Benedict al XIV-lea depus de episcopul Petru Pavel Aron în anul 1754 (doc. 38). Însă cea mai mare cantitate de documente se referă la mişcarea lui Sofronie din Cioara, existând cel puţin 100 de documente referitoare la această chestiune, în mare parte inedite. Această mişcare, numită de Augustin Bunea

[7] Rând pe rând apar tipografiile din Moscova (1564) Vilnius (1525), Lvov (1574), Novgorod (1675), Uniev. În Polonia în veacul al XVI-lea cf. *Russkoe Knigo peciatnie do 1917 Goda 1564 – 1917*, Moskva, 1964, p. 18, 33, 66, 85, 221.

[8] Elena Bărnuţiu, *Cartea românească veche în colecţii sătmărene*, Satu Mare, 1998, p. 328-330.

"Revoluţiunea călugărului Sofronie şi a popei Tunsu"[9], a fost facilitată de apariţia decretului de toleranţă a Mariei Theresia din 13 iulie 1759 care recunoaşte în Transilvania comunităţile ortodoxe existente precum şi dreptul lor de a avea în frunte un episcop, dar şi de războiul de şapte ani, început încă din anul 1756 şi în care Rusia se afirmă ca factor de putere în Europa şi începe să se erijeze în apărătoare a popoarelor ortodoxe de pe continent[10]. Este incontestabil că în mai puţin de doi ani de zile soarta unirii religioase a fost pusă în grea cumpănă atât în Transilvania, dar şi în nordul Ungariei. După datele Comisiei Aulice însărcinate cu recensământul celor două religii din Transilvania din anul 1761, situaţia era clar în defavoarea religiei greco-catolice, după ce mai bine de 50 de ani îi fusese net favorabilă. Vom da cifrele Comisiei doar pentru comitatele învecinate cu Sătmarul şi Maramureşul pentru ca ele au jucat un rol de seamă în propagarea ortodoxismului şi în episcopia de Mukacevo.

În comitatul Crasna era doar o familie unită, nu era nici o biserică unită, în schimb erau 2524 de familii ortodoxe care deţineau 44 de biserici. În districtul Chioar erau 892 familii unite şi 2930 de familii ortodoxe. Uniţii deţineau 26 biserici iar ortodocşii 40. În comitatul Solnocu de Mijloc erau 424 familii unite şi 5606 familii neunite. Uniţii deţineau 13 biserici iar ortodocşi aveau 96 biserici. Situaţia cea mai bună pentru uniţi era în districtul militar Năsăud, aflat la graniţa cu Maramureşul unde uniţii numărau 2033 familii cu 27 de biserici iar ortodocşii doar 745 familii cu 7 biserici[11].

Cele câteva cifre ne vor ajuta să înţelegem mai bine situaţia din comitatul Satu Mare care s-a aflat sub influenţa de netăgăduit a ceea ce se întâmpla în Transilvania, aşa cum se exprima şi contele Pálffy, cancelarul imperiului: *„malo exemplo Transylvanorum..."*[12], sau cum scria în 17 aprilie 1761 *„in ingrato moliminium per valachos Praesbyteros in Transylvania excitatorum, ac jam in Hunga<ria >m etiam penetrantium*"[13].

Episcopul Mihail Olsavszky a aflat de toate aceste mari mişcări care erau în curs de desfăşurare încă din lunile noiembrie – decembrie 1760 după cum reiese din corespondenţa sa cu autorităţile comitatului Satu Mare[14]. Acestor autorităţi şi mai ales contelui Károlyi Antal, un catolic fervent, li se datorează în cea mai mare parte salvarea unirii religioase în comitatul Satu Mare în anii 1760 – 1761. S-au luat măsuri foarte hotărâte împotriva tuturor celor care agitau împotriva unirii: pedepse cu închisoarea, intervenţia forţelor înarmate ale comitatului acolo unde situaţia o cerea, blocarea graniţelor dinspre Ardeal cu forţe înarmate care aveau misiunea de a opri plecarea sau venirea de agitatori etc. Sunt câteva documente extrem de importante care ne dovedesc că tendinţa de trecere a satelor sătmărene la ortodoxie a fost cu mult mai amplă decât ceea ce se ştia până acum[15]. Prima întrebare la care vom încerca să răspundem folosind corespondenţa episcopului este cea referitoare la data când a ajuns episcopul în Comitatul Satu Mare? Pe o scrisoare a contelui Károlyi expediată din

---

[9] Augustin Bunea, *Episcopii Petru Paul Aron şi Dionisiu Novacovici sau Istoria românilor transilvăneni de la* 1751 până la 1764, Blaj, 1902, p. 171.

[10] N. Iorga, *Sate şi preoţi din Ardeal*, Bucureşti, 1902, p. 252.

[11] Archivio della S. Congregatione di Propaganda Fide, fond Scritture riferite nei Congressi: Greci di Croazia, Dalmazia, Schiavonia, Transilvania e Ungheria. Miscellanea II, f. 235v.

[12] M. Lucskay, *op.cit,* 17, p. 86.

[13] Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1687, f. 1.

[14] Ovidiu Ghitta, *Naşterea unei biserici. Biserica Greco-catolică din Sătmar în primul ei secol de existenţă (1667-1761),* Cluj Napoca, 2001, p. 302 - 311.

[15] A. Petrov, *Materiali dlia istorii Ugorokoi Rusi*, I, Sankt Peterburg, 1905, p. 26-73 (82 documente privind mişcarea lui Sofronie, definită ,,Valachorum Ruthenorumque tumultus"; *ibidem*, 1906, p. 59 - 62; Silviu Dragomir, *Istoria desrobirei religioase a Românilor din Ardeal în secolul XVIII*, vol. I-II, Sibiu, 1920 (îşi intitulează capitolul XII din vol. II, *Tumultus Valahorum în Satu Mare şi părţile ungurene*) şi mai nou Ovidiu Ghitta, *Naşterea....,* p. 302-351, ("Aceşti români..ingraţi…" Mişcarea lui Sofronie în comitatul Satu Mare)

Carei în 26 aprilie 1761 arhivarul a notat că a fost primită în 2 mai 1761 în Mukacevo. Prin urmare episcopul se afla încă în 2 mai în reşedinţa sa din Mukacevo, de unde a plecat după cum spune el, aproximativ la o săptămână de la primirea adresei contelui Pálffy din 17 aprilie[16] oprindu-se întâi la Máriapócs şi apoi mergând la Carei unde împreună cu contele Károlyi Antal au pus la cale strategia ce trebuia urmată pentru a salva unirea religioasă[17].

În data de 5 mai 1761 el emite din Carei circulara pentru convocarea adunării preoţilor, cantorilor şi reprezentanţilor satelor la Carei pentru data de 10 mai, ziua Sfântului Apostol Simon Zilotul. Pe circulară mai este o însemnare, probabil a arhivarului comitatului care notează în 15 mai: "Adresă a episcopului Olsavszky al Munkaciului cu ocazia începerii vizitaţiei comitatului Satu Mare trimisă prin comitat" şi tot pe verso se află un ordin al contelui Károlyi Antal prin care reprezentanţii legali ai satelor erau chemaţi obligatoriu la adunarea de la Carei, purtând data de 15 mai pe versiunea românească şi 16 mai pe versiunea slavă. Probabil că în aceste prime zile ale lui mai, episcopul ca şi contele au gândit o altă strategie privind adunarea credincioşilor într-un sobor, amânând în primul rând data ţinerii lui pe 21 mai, urmând ca în acest timp episcopul să-şi pună la punct o strategie cu care să poată ajunge la inimile credincioşilor care şi-au exprimat clar, în lunile martie – aprilie 1761, dorinţa lor de a înceta orice fel de legătură cu episcopul greco-catolic. Vezi cazul locuitorilor din Dindeşti, Andrid, Resighea, Sanislău, Tiream, Vezendiu, Portiţa, Irina[18]. Iată de ce în perioada de până la întrunirea de la Carei din 21 mai, episcopul Mihail Olsavszky a făcut călătorii în 10 sate, după cum spune el, pentru a sta de vorbă cu oamenii şi pentru a pregăti strategia de urmat. Satele sunt cele care şi-au exprimat în modul cel mai hotărât dorinţa de a reveni la ortodoxie: Ghenci, Tiream, Vezendiu, Portiţa, Irina, Dindeşti, Andrid, Resighea, Sanislău și Ciumești[19].

Probabil că perioada aceasta de informare și analiză l-a făcut să-și dea seama că nu toate satele din comitat au trecut la ortodoxie. Aceasta face ca la adunările pe care le convocă în 21 mai la Carei și 25 mai la Satu Mare să nu cheme pe preoții din Țara Oașului și districtul Baia Mare unde nu au avut loc evenimente deosebite în anii 1760-61, după cum reiese dintr-o scrisoare adresată contelui Nicolae Pálffy în care îi vorbește despre adunarea de la Satu Mare din data de 25 mai 1761, și unde amintește că „*Districtus porro Avassiensis et N<agy> Banyensis sicut nullum ad Sophronianos impostores recursum facerat"*. (Pe de altă parte, așa precum districtele Oașului și Băii Mari nimeni, nu s-au reîntors la impostorii lui Sofronie)[20]. Mai sunt și alte sate care nu au avut nici un fel de mișcări, rămând fidele bisericii greco-catolice: Curtuișeni, Merk, Fábiánháza[21], Petea, Peleșu Mare[22], Băbășești[23], Potău[24], Apateu[25], Cărășeu[26], Seini[27].

[16] El primeşte adresa în data de 25 aprilie după cum rezultă din notarea de pe scrisoare. Dar aceasta înseamnă că a plecat în data de 3 mai din Mukacevo şi nu în 14 mai cum spune Petrov, *op.cit.*, II, p. 68.
[17] Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, f. 4.
[18] A Petrov, *op.cit.*,11, p. 32.
[19] Arh. de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis1, dos. 1711, f. 4. El numește aceste deplasări ,,*excursio Ep<isco> palis*" (călătorii episcopale).
[20] *Ibidem*, f. 27-29. Scrisoarea datează din 1 iunie 1761.
[21] *Ibidem*, f.13 "Nu au făcut nici o larmă ce stau în ce au fost și până acum".
[22] *Ibidem*, "Stant, nullo habita tumultu".
[23] *Ibidem*, "Stant, stabuntque absque omni tumultu".
[24] *Ibidem*, "Stant, nullo excitate tum<ultu>".
[25] *Ibidem*, f. 9 v "Stant, nullo habita tumultu".
[26] *Ibidem*, f. 9v "Stant ut steterunt absque omni tum<ultu>".
[27] *Ibidem*, "Stant nullo habito tum<ultu>stabuntque impost".

Este indiscutabil că cele două adunări convocate de episcopul Mihail Olsavszky la Carei și Satu Mare s-au bucurat de o participare numeroasă datorată mai ales sprijinului necondiționat al autorităților comitatului și mai ales a comitelui suprem Károlyi Antal.

La Carei s-au prezentat reprezentanții următoarelor sate din protopopiatele Carei și Satu Mare: Ciumești, Sanislău, Resighea, Andrid, Dindești, Irina, Portița, Vezendiu, Tiream, Ghenci, Istrău, Sânmiclăuș, Moftinu Mic, Domănești, Căpleni, Boghiș, Doba, Sătmărel, Terebești, Pișcari, Mădăras (districtul Carei), Necopoi, Giungi, Chegea, Supuru de Sus, Supuru de Jos, Hurez, Racova, Stâna, Socond, Hodișa.

Toate aceste localități vor semna un memoriu înaintat episcopului Olsavszky de ”românii din Sânmiclăuș”, care în esență cuprindea următoarele doleanțe, apelându-se la sentimentele de dragoste creștină ale episcopului: reprimirea lor în sânul bisericii greco-catolice, încetarea urmăririi corifeilor mișcării pentru a se putea întoarce acasă, eliberarea celor închiși. Se angajau să-și reprimească preotul căruia îi vor fi ascultători întru Domnul[28].

Pe acest memoriu au subscris și satele participante la Soborul din Satu Mare din 25 mai 1761: districtul Satu Mare: Petea, Iank (Ungaria), Peleșu Mare, Noroieni, Botiz, Livada, Iojib, Mediesu Aurit, Băbășești, Potău, Someșeni, Seini, districtul Borlești: Apateu, Cărășeu, Lipău, Valea Vinului, Măriuș, Moara Borșii (localitate dispărută, azi stradă în localitatea Poiana Codrului), Roșiori, Pomi, Fărcașa, Sârbi, Buzești, Tămaia, Ardusat, Săcălășeni, Aciua, Bârgău, Merișor, Bușag, Tăuți, Lăpuș, Cicârlău, districtul Codrului: Solduba, Chilia, Homorodu de Sus, Homorodu de Mijloc, Homorodu de Jos, Mediș a, Sâi, Rușeni, Odoreu, Vetiș[29].

Este extrem de importantă nota scrisă din partea districtului (protopopiat) Baia Mare prin care declară că rămân uniți cu biserica romano-catolică dar își vor păstra până la moarte ritul Sfintei Biserici a Răsăritului: ,,Noi satele din soborul Băii Mari ne scriem că precum am fost până acum supt putere, plecare <și > ascultare Vlădicului de la Muncaciu într-o unire în credințe cu rămleni dar nu în cinul sfintei beserici, așe și de acum cu ei om rămâne și rămânem întru o unire <a> credinții, dară nu în cinul Sfintei Beserici, ce om ținea a noastră din a Sfintei Besericii Răsăritului până la moarte”. Semnează reprezentanții satelor Mocira, Recea, Satu Nou de Jos, Ocoliș, Chechiș, Groși, Satu Nou de Sus[30]. Satele Șișești, Rus, Ocoliș, Dănești, Bontăieni, Cetățele, Șindrești, Dumbrăvița, Unguraș, Ferneziu îl însărcinează pe deputatul trimis la sobor la Minteu (Satu Mare), Pricop Ion, să semneze ce vor ,,isprăvi și alalte sate”[31].

Preoții s-au prezentat aproape din toate localitățile: Carei, Ciumești, Sanislău, Resighea, Andrid, Dindești, Irina, Portița, Vezendiu, Tiream, Ghenci, Istrău, Moftinu Mic, Sânmiclăuș, Domănești, Căpleni, Curtuișeni, Merk(Ungaria), Fábiánháza (Ungaria), Boghiș, Terebești, Mădăras, Tătărești, Giungi, Chegea, Supuru de Jos, Hurez, Socond, Soconzel, Petea, Peleșu Mare, Botiz, Livada, Iojib, Mediesu Aurit, Băbășești, Potău, Someșeni, Apa, Seini, Rușeni, Amați, Ghirișa, Solduba, Apateu, Culciu Mare, Cărășeu, Lipău, Valea Vinului, Moara Borșii, Roșiori, Pomi, Bicău, Fărcașa, Sârbi, Ardusat, Săcălășeni, Cicârlău, Ilba, Rușeni, Amați, Chilia, Homorodu de Mijloc, Homorodu de Jos, Mediș a[32]. Au absentat, nu se specifică motivele, cei din Vetiș, Necopoi, Supuru de Sus, Iánk (Ungaria), Măriuș, Bârgău, Merișor, Bușag, Băița. Erau fugiți preoții din Doba și Sătmărel. Bolnav era cel din Sâi. Parohii vacante erau în

[28] *Ibidem*, dos. 1711, f. 13.
[29] *Ibidem*, f. 13-15v.
[30] *Ibidem*, f. 15.
[31] *Ibidem*, f. 15 v.
[32] *Ibidem*, f. 4v-5v, 9v-10.

localitățiile Andrid, Pișcari, Racova, Șandra, Cuța, Stâna, Hodișa, Noroieni, Buzești, Tămâia, Aciua, Tăuți Măghereuș, Homorodu de Sus[33].

Cantorii care au fost printre cei mai aprigi promotori ai mișcării panortodoxe, s-au prezentat în număr cu mult mai mic decât preoții sau satele la cele două adunări: Carei, Ciumești, Sanislău, Resighea, Andrid, Dindești, Irina, Portița, Vezendiu, Tiream, Ghenci, Istrău, Moftinu Mic, Căpleni, Curtuișeni, Merk (Ungaria), Fábiáháza (Ungaria) Boghiș, Doba, Sătmărel, Pișcari, Mădăras, Tătărești, Giungi, Petea, Peleșu Mare, Noroieni, Botiz, Livada, Iojib, Mediesu Aurit, Băbășești, Potău, Someșeni, Seini, Rușeni, Socond, Hodișa, Ghirișa, Solduba, Chilia, Homorodu de Sus, Homorodu de Mijloc, Homorodu de Jos, Mediș a, Sâi, Borlești, Apateu, Cărășeu, Valea Vinului, Măriuș, Roșiori, Pomi, Fărcășa, Sârbi, Tămaia, Ardusat, Săcălășeni, Aciua, Tăuți Măghereuș, Cicârlău[34] .

Cantori absenți din nu se știe ce motive: Vetiș, Necopoi, Chegea, Supuru de Sus, Supuru de Jos, Hurez, Racova, Șandra, Cuța, Soconzel, Stâna, Culciu Mare, Lipău, Moara Borșii, Bârgău, Merișor, Bușag, Băița, Ilba, Iank (Ungaria), Apa (probabil că mulți dintre ei erau arestați). Fugiți erau cantorii din Sânmiclăuș, Domănești și Terebești. Unul era mort (Amați) iar cei din Bicău și Buzești erau bolnavi[35].

La adunarea de la Satu Mare feții bisericești participanți sunt notați separat: Petea, Peleșu Mare, Botiz, Livada, Iojib, Mediesu Aurit, Băbășești, Potău, Someșeni, Seini, Apateu, Cărășeu, Lipău, Valea Vinului, Măriuș, Roșiori, Pomi, Fărcașa, Sârbi, Săcălășeni, Tăuți Măghereuș, Rușeni, Amați, Socond, Ghirișa, Solduba, Chilia, Homorodu de Sus,Homorodu de Mijloc, Homorodu de Jos,Mediș a, Sâi.

Absenți erau cei din Peleș, Noroieni, Apa, Culciu Mare,Moara Borșii, Bicău, Buzești, Tamaia, Aciua, Bârgău, Merișor, Bușag, Băița, Ilba, iar cel din Ardusat era bolnav[36].

Vom concluziona specificând că prin ținerea celor două adunări la Carei și Satu Mare, cu sprijinul necondiționat al autorităților comitatense , episcopul Mihail Olsavszky și-a atins scopul pentru care venise în comitatul Satu Mare și anume liniștirea populației și revenirea la greco-catolicism. Subliniem că au avut loc doar aceste două adunări (congregații) lucru subliniat de episcop într-o scrisoare adresată lui Ioan Branics în 4 septembrie 1761 din Baia Mare : ,,*Exortos in Religione per impostores Transylvanicos in i<ncly>to co<mi>t<a> tu Szatthmariensi causatos tumultus duplici (subl. n.) congrega<ti>one in eoadem co<mi> t<a>tu celebrate".*

În perioada următoare episcopul va rămâne la mănăstirea din Máriapócs, lucru dovedit de corespondența pe care o primește și o expediază de aici: 27 mai, 28 mai, 31 mai, 1 iunie, 5 iunie, 10 iunie, 11 iunie, 25 iunie, 14 iulie, 22 iulie, 31 iulie, 1 august 1761 etc[37].

El era în așteptarea decretului imperial prin care i se îngăduia din partea împărătesei Maria Terezia să efectueze vizitația canonică a eparhiei sale și astfel să intre în legalitate. Ceea ce făcuse în primele 20 zile ale lunii mai 1761 (*excursii episcopale*) era cam ilegal, dar fusese extrem de salutar din punctul de vedere al salvării unirii religioase. Diploma imperială care se păstrează în două versiuni, latină și română, poartă data de 8 iunie 1761 (doc.114). Ținând seama că o scrisoare trimisă

[33] *Ibidem*.
[34] *Ibidem*.
[35] *Ibidem*.
[36] *Ibidem*.
[37] *Ibidem*, f. 25-56 v.

din Viena, ajungea în Máriapócs, cam în 16 zile, aceasta înseamnă că la sfârșitul lunii iunie 1761 Olsavszky avea actul oficial necesar pentru a întreprinde vizitația[38].

Vizitația canonică a parohiilor din comitatul Satu Mare episcopul Olsavszky o începe în data de 23 august 1761[39] și a ținut până în 14 septembrie 1761, având următorul itinerar: Ciumești, Sanislău,Resighea, Andrid, Dindești, Irina, Portița, Vezendiu (în 24 august 1761), Tiream, Ghenci, Sânmiclăuș, Istrău, Pișcari, Terebești, Mădăras, Tătărești, Lipău (unde l-au așteptat și delegați din Giungi, Chegea, Supuru de Jos, Supuru de Sus, Hurez, Racova, Stâna, Bolda, Soconzel, Socond, Cuța, Șandra, Ghirișa, Hodișa, Medișa, Solduba, Homorodu de Jos, Homorodu de Mijloc, Homorodu de Sus, Chilia, Măriuș, Moara Borșii, (în 31 august 1761), Pomi (delegați din Valea Vinului, Roșiori, Borlești), Ardusat (delegați din Fărcașa, Sârbi, Tămaia, Buzești, Bicău, Săcălășeni, Aciua, Arieșu de Câmpie), Mocira (delegați din Recea, Satu Nou de Sus, Satu Nou de Jos, Chechiș, Groși), Satu Nou de Sus (delegați din Dumbrăvița, Rus, Bontăieni, Cărpiniș, Șurdești, Ocolis, Dănești, Șișești, Ungurași, Tăuții de Sus, Firiza, Ferneziu), orașul regal Baia Mare[40] (delegați din Ferneziu, Chiuzbaia, Baia Sprie), Cicârlău (delegați din Băița, Tăuți Măghereuș, Bușag, Merișor, Bârgău, Ilba), Seini, Apa (delegați din Someșeni, Potău, Băbășești), Mediesu Aurit (delegați din Țara Oașului, Iojib, Livada), Satu Mare (delegați din Cărășeu, Culciu Mare, Apateu, Rușeni, Odoreu, Botiz, Peleșu Mare, Iank (Ungaria), Petea, Vetiș), Doba (delegații din Sătmărel, Boghiș, Moftinu Mic, Domănești), orașul Carei , unde l-au întâmpinat românii și rutenii din oraș [41]. În general un asemenea eveniment avea următoarea desfășurare: episcopul era așteptat de locuitorii satului, apoi în procesiune, cu icoane, prapori etc. îl însoțeau la biserica satului unde se citea decretul Mariei Terezia din 8 iunie 1761, episcopul ținea o cuvântare în general bazată pe circulara pe care o adresase sătmărenilor[42]. Apoi cei prezenți jurau supunere și credință episcopului Olsavszky și că vor rămânea în unire cu Biserica Romei. Vom observa că localitățile din sudul comitatului unde au fost cele mai mari mișcări împotriva unirii au fost vizitate de episcop individual fiecare, el asigurându-se astfel de credința și supunerea locuitorilor. Cu toate acestea nu toți locuitorii au reacționat pe placul ierarhului. La Dindești este notat că 2-3 au rămas în continuare la doctrina sofroniană. La Vezendiu o parte din locuitori nu l-a așteptat pe ierarh, la Mădăras, Tătărești, Seini locuitorii nu l-au așteptat în procesiune, pretextând că este zi de muncă[43]. Știm sigur că în data de 14 septembrie episcopul se afla în Carei unde primește o scrisoare trimisă de contele Károlyi Antal din Pesta în data de 30 august 1761[44].

Una dintre urmările cele mai evidente ale evenimentelor din anii 1760-1761 a fost, fără îndoială, apariția a foarte multe parohii vacante mai ales în comitatul Satu Mare. Dintr-o listă privind încasarea cathedraticumului pentru anul 1762 surprinde apariția unui număr mare de parohii vacante: districtul Satu Mare (Noroieni, Băbășești, Potău, Someșeni, Atiba (?) Pișcari, Doba; districtul Codru (Chilia, Homorodu de Sus, Solduba, Medișa, Hodișa, Stâna); districtul Borlești (Valea Vinului, Moara Borșii, Buzești, Aciua, Bârsău, Merișor, Arieșu de Câmpie, Lăpușel, Ilba, Mestu(?); districtul Oaș (Prilog, Trip, Călinești); districtul Baia Mare (Baia Mare, Chechiș, Șindrești,

[38] *Ibidem*, dos. 1708.
[39] *Ibidem*, dos. 1711, f. 20 v.
[40] Mihail Olsavszky scrie lui Ioan Branics în 4 septembrie 1761 din Baia Mare (*Nagy Banya ex vizita*) cf. *Ibidem*, dos. 1731, f.3
[41] *Ibidem*, dos. 1711, f. 20v.
[42] *Ibidem*, dos. 1694, f. 1-10. Se intitula: "*Interogate de Semitis antiquis, quae sit via bona et ambulate in ea*: *et invemetis refrigerium animabus vestris*".
[43] *Ibidem*, dos. 1711, f. 17-20v.
[44] *Ibidem*, dos. 1714.

Pezreifalu (?)[45] Ce s-a întâmplat cu atâția preoți dintr-o dată? Probabil că unii au fost destituiți iar alții au plecat de bună voie în alte părți, mai favorabile!

Făcând un bilanț al anilor 1760-1761, observăm că episcopul Mihail Olsavszky, folosindu-se de puterea seculară a reușit să salveze unirea religioasă fără pierderi prea mari, asigurând biruința fără drept de apel a greco-catolicismului în această parte a țării pentru următorii 200 de ani. Ce este mai important este faptul că episcopul și Curtea Imperială au tras învățămintele necesare din aceste evenimente (doc.115), propunându-se și soluții pentru rezolvarea problemelor (doc.117,118). Calea principală pentru rezolvarea relelor toți o vedeau prin înființarea de scoli și asigurarea instrucției necesare conducătorilor poporului, în primul rând a preoțimii, după cum reiese atât de clar din memoriul pe care episcopul îl înaintează la începutul anului 1762, Curții Imperiale "*boni nimiru<m> instituendi Parochi et iuventus a teneris in Scholis literis et doctrina Christiana imbuatur…"*[46]). Și din alte scrisori pe care Olsavszky le trimite oficialilor de rang înalt a Imperiului habsburgic transpare această idee a instruirii tineretului ca fundament al promovării și întăririi unirii religioase. ,, Episcopul a înțeles atunci că soarta Bisericii sale este strâns legată nu doar de calitatea prestației preoțimii de rând, ci și de existența unui laicat instruit, fidel unirii și influent în societate"[47].

Notă asupra ediției

Volumul de față reprezintă o sinteză realizată din fondurile Episcopiei de Mukacevo (fond 151, dos. 1683-1782) și Mănăstirea bazilitană "Sfântul Nicolae" din Mukacevo (fond 64) (dos. 326-491), dintre anii 1750-1762. Din cele 568 de dosare cuprinzând aproape 4000 file am selecționat 119 de documente în cea mai mare parte inedite și care ne ajută să ne formăm o opinie asupra episcopiei în deceniul VI al veacului al XVIII-lea.

Așa cum era de așteptat atenția noastră s-a îndreptat spre vizitațiile efectuate de episcopul Mihail Olsavszky în anii 1750-1751, integrând în volum părțile privitoare la comitatele Satu Mare, Szabolcs și Maramureș. De asemenea menționăm că am lăsat afară, din cauza insuficienței spațiului tipografic, vizitația comitatului Ugocea care a fost publicată în perioada interbelică în limba rusină de V. Gadjega.

Al doilea punct de interes l-a reprezentat mișcarea lui Sofronie din Cioara în comitatele Maramureș și Satu Mare în anii 1760-1761 când unirea religioasă a traversat cel mai greu moment din tot secolul al XVIII-lea. Și aici sarcina a fost grea deoarece a trebuit să selecționăm o mică parte din cele peste 100 de documente referitoare la această mare mișcare cu ecouri pe tot întinsul eparhiei. Ne exprimăm speranța că documentele selecționate vor contribui la dezvoltarea cunoașterii istorice.

Nu în ultimul rând dorim să mulțumim colaboratorilor noștri de la Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fără sprijinul și dăruirea lor exemplară apariția acestui volum n-ar fi fost posibilă: Mihai Misiuk, director general, Olena Kutași, director adjunct, Maria Ieremkina, șef secție, Marina Mihovici, Larisa Leytai, Natalia Iagudina, Serghei Vervarko, Clara Starkova, Jujana Kremer.

[45] I*bidem*, dos. 1795, f. 1-2. Documentul este în limba slavă și la trei localități nu am putut găsi corespondentul în limba română.
[46] *Ibidem*, dos. 1636, f. 1
[47] O. Ghitta *Nașterea...,* p. 347. Și dosarele 1724 și 1725 din arhiva episcopiei cuprind foarte multă corespondență a episcopului cu diferite autorități pentru înființarea de gimnazii la Sighet și Baia Mare sau chiar la Seini.

Вступ

2012 року появився другий том збірника про Мукачівську греко-католицьку єпархію, який містив 166 невідомих документів періоду 1731-1750 рр. Ось, що в цьому році нам вдалося видати III-ий том, який містить 118 документів. Поява цього тому стала можливою завдяки тісній співпраці з Державним архівом Закарпатської області, а також більш ніж щедрій фінансовій підтримці Європейського Союзу в рамках європейського проекту HUSKROUA 1101/140 та Повітовій раді Сату-Маре.

Том містить документи, які охоплюють 1750-1761 рр., роки глибоких змін та реформ, ініційованих імператрицею Марією Терезією, заслугою якої було ініціювання процесу входу Австрії в сучасність[48], керуючись неперевершеною політичною далекозорістю. З точки зору релігійного життя, Марія Терезія виступала в якості твердого захисника католицизму, будучи і вона сама завзятою католичкою, виражаючи, на думку істориків, яскраву ілюстрацію ідеї ,,габсбургського благочестя ". Як відображається це у церковній сфері? По-перше імператриця приклала значні зусилля, щоб знати реальну ситуацію в Мукачівській греко-католицькій церкві, наказавши ще в 1748 році проведення канонічних візитацій Еґерського католицького єпископа, Баркоци, в комітати Сату-Маре, Угочя, Берег, Саболч та Марамуреш, а потім забезпечила умови для Мукачівського єпископа Михайла Ольшавського, щоб в 1750 році цей почав перевіряти парафії в його великій єпархії[49].

Візитація єпископа Ольшавського, звиклого до таких зусиль, бо раніше відвідав принаймні 2 рази румунські парафії в Трансільванії в 1747-1748 рр., тривала до 1752 року. Відмічаємо, що з січня по квітень 1750 р. він відвідав Відень, де зустрів з різними посадовими особами імперії, в тому числі з імператрицею Марією Терезією, намагаючись із цієї нагоди виступити за канонізацію Мукачівської єпархії і таким чином звільнитися від все більше і більше пригноблюючого ярма Еґерської католицької єпархія. За цей період він часто подавав доповіді Намісницькій раді або навіть імператриці, про ситуацію, яку знайшов у відвіданих комітатах[50], відправивши 25 червня 1753 року Намісницькій раді важливу доповідь (док. 34)[51] а 1756 року навіть імператриці Марії Терезії (док. 51). Хоча доповіді єпископа Ольшавського намагалися пом'якшити реалії, знайдені на місцевості (наприклад, повідомлення меншої кількості віруючих у кожному з відвіданих комітатів, скорочення числа греко-католицьких священиків в православному середовищі і т.д.), дані, записані в фактичних протоколах візитації, є дуже важливими, забезпечуючи майже повне просвічування ситуації греко-католицької релігії у північній частині Угорщини в середині вісімнадцятого століття. Вони також надають дані про економічний стан парафій, чисельність населення, стан освіти і навіть стан здоров'я шляхом запису про існування акушерок у відвіданих селах.

Ми також можемо собі всебічно уявити про інтелектуальний рівень духовенства, їх майно та стан церков. Загальна картина, яка вимальовується з цих візитацій, це те, що Мукачівська греко-католицька церква була далеко від статусу інших церков королівства (католицької, кальвіністської чи лютеранської). Багато парафій були вкрай бідними, без фінансової власності, а деякі без предметів та книг, необхідних для богослужіння. Як правило, греко-католики були дуже бідними, занадто мало сприяючи утриманню священиків і навіть єпископа, як це випливає з таблиць про оплату кафедрального цензу. Для нас особливо цікавим є документ, в якому зазначено по днях маршрут візитації 1751 року, який починається 11 травня в комітаті Боршод, Земплен та Абауж, 6 червня єпископ Ольшавський та його супровід перетнули р. Тиса в комітаті Сабольч, де почалася візитація парафії Солнок, закінчивши свою подорож в Марія-Повчанському монастирі та парафії.

---

[48] Анрі Богдан*, Histoire das Habsbourg des origines á nos jours, Париж, 2005 р., стор.229.*

[49] Ходінка Антал*, A Munkácsi görög-katholikus püspökség története, Будапешт, 1909 р., стор.600-603 Копія диплому призначення Ольшавського з правом на здійснення канонічної візитації, виданий Дулішковічем I, Istoriceskiia certi Ugro Russkih, III, Ужгород, 1877 р., стор. 153-154.*

[50] Овідіу Гітта*, La visite pastorale de l évêue Manuel Olsavszky dans les comitats de Satu Mare et de Maramureș (1751), în Church and Society in central and Easten Europe, Клуж-Напока, 1998, стор.238-253.*

[51] Ходінка Антал*, op.cit., стор.604.*

23 червня ми знаходимо його вже в Карей і лише 23 липня він прибув до м. Негрешть - Оаш, коли йдеться в документі про те, що Ольшавський перетнув місто по дорозі до Кимирзани, а звідти до Угочі та Марамуреша. Він користувався заслуженим авторитетом, доказ того є те, що місцевий володар граф Ференц Каройї почесно зустрів його у замку в Карей, а також в Ардуд. Про особливі відносини між єпископом та графом Ференца Каройї свідчать і документи про греко-католицького священика в Ніредьгаза, а особливо те, що земельна ділянка Марія-Повчанського монастиря була повністю пожертвувана графом Каройї (док. № 43 та 64), який пожертвував для греко-католиків також і романо-католицьку церкву в с. Ilba, власником якої він був, (док. 58). Зі доповідей, які єпископ Михайло Ольшавський відправляє Намісницькій Раді та Імператорському двору (док. № 34) бачимо, що єпископ намагається прикрасити дійсність, знайдену в цій області. Що змусило єпископа Михайла Ольшавського грубо підробити цифри греко-католиків із його великої єпархії, ми не можемо знати з упевненістю?

Ми можемо тільки припустити, що ці вигадані, багато зменшені цифри були аргументами на користь його запитів про надання допомоги, відправлених до Намісницької Ради або Імператорського двору? Є інші неправдиві дані, які єпископ зазначив у офіційній доповіді. Наприклад, Ольшавський доповідає про тільки 16 відступників (які перейшли до реформаторської релігії), хоча під час візитації було зазначено про 36 відступників.[52]. Та приклади можна продовжувати! Ми можемо лише зазначити, що єпископ Ольшавський прекрасно вписується в дух епохи, в якій існує ця тенденція неправдивого надання інформації, незважаючи на зусилля Віденського двору, виправити цю ситуацію. Лише наприкінці вісімнадцятого століття, створивши чиновницький корпус на рівні комітатів, до складу якого входили професіонали, які отримували заробітну плату, Двір починає отримувати з території дійсні дані!

Багато документів початку шостого десятиліття вісімнадцятого століття містять записи про комітат Марамуреш, де існує дуже напружене становище, головним чином створене вікарієм Андрієм Бачинським, який розгортав політику систематичного грабування священиків через непомірні штрафи, протизаконні конфіскації, ув'язнення священиків, які виступали проти нього, та принизливих тілесних покарань [53] (док. 26). Так що, деякі священики краще знаходили собі притулок у горах і лісах, ніж постати перед вікарієм! (док. 16) Це точно, що ані священики не завжди поводилися так як треба. Були деякі, що займалися всякими видами магічних практик, подібно випадку священика з с. Леордіна, Йоана Поп, якого звинуватили також в перелюбстві (док. 4). Велика кількість священиків були біґамними, утретє одруженими а один знаходився уже у четвертому шлюбі! Слід також зазначити, що їх богословська підготовка завжди залишає бажати кращого, особливо в плані католицької доктрини. Нарешті, в липні 1754 року, єпископ Михайло Ольшавський розпорядився змінити вікарія Андрія Бачинського Даніелем Навриловичом (док. 36) і перевести його до парафії Хайдудорог.

У цей період також греко-католицька церква проходить через важкі часи. По-перше, вона не має рівні права (тільки формальні) з прийнятими церквами (католицькою, лютеранською і реформатською), не маючи одинакові привілеї (док. 7). Церкви важко отримують земельні ділянки, на які вони мали право за законом і тільки завдяки доброзичливості власників, великих дворян міст та містечок. Наприклад, 3 вересня 1751 року, мешканці Вишкова та Тячева пожертвували греко-католицькій церкві з цих двох міст земельні ділянки для церкви та кладовищ. (док. 23) Продовжують мати місце випадки зловживання, щодо збору доходів греко-католицьких церков, недотримання греко-католицьких свят, в результаті чого, 16 березня 1752 року Намісницька Рада видала наказ про свободу сповідання греко-католицької віри та додержання свят, а також про збір належних доходів. (док. 30) У цьому десятилітті М. Ольшавський продовжує прикладати зусиль щодо зміцнення свого авторитету над василіянськими ченцями Мукачівського Свято-Миколаївського монастиря (док. 2 та 6) але і щоб почати процес канонізації

[52] *Віорел Чуботи, Села та священики …, стор. 104.*

[53] *Про деякі вчинки Бачинського див. також і Віорел Чуботи, Люба Хорват, Документ 1749 року про Мараморoські монастирі, в Сату-Маре Дослідження та Повідомлення, Серія історії, етнографії та мистецтва, XXVIII/II, 2012 р., стор. 21-32*

Мукачівської єпархії , хоча офіційні відповіді, після втручання Еґерського єпископа, завжди були негативними (док. 13 та 14). Слід зазначити, що Ольшавський діяв для цієї мети, навіть у Римі, де він мав найманця, в особі Карла Коклена, видатного автора колекції папських документів, про 1450 - 1746 рр. (док. 12, 15, 19).

Багато документів М. Ольшавського виражають його турботу про створення шкіл (док. 63 та 118), підтримку у заснуванні друкарні у м. Карей та Мукачево (док. 40, 60, 63,96), для друкарні в м. Карей єпископ передав 400 флоринів. Існує намагання, як єпископа, так і центральних органів, перешкоджати проникнення православної книги до Мукачівської єпархії. В декілька документах згадується про проникнення книги з Росії (док. 57, 96). Існує дуже важливий документ, а саме канонічна візитація району Словенске 13 жовтня 1754 року, завдяки якої було здійснено перепис парафіяльних книги (док. 39).

Можна легко побачити, що переважна більшість релігійних книг були надруковані у Львові, Вільні Почаїв та Унієв, де друкарні діяли під впливом греко-католиків Королівства Польського, яла не були відсутніми ні книги з православної середовища: з Києва (більшість з них), з Москви та навіть з Новгорода[54].

За цей період ми не знайшли жодних документів про книги Румунських держав, для румунських парафій в Сатмар, Угочя, Марамуреш та Сабольч. Напевно, тому, що друкарня в Блаж почала своє виробництво у повному обсязі, а блажська книга потрапляла і до Сатмара та Марамуреша: Страшнік, надрукований в 1753 році, зберігається в 5 примірниках, Служебник, від 1756 року (4 примірниках), Молитовник від 1757 року (5 примірниках), Октоїх від 1760 року (5 примірниках) і т.д.[55]. Надзвичайно багато документів описують призначення священиків, під час зборів окружних протоієреїв, збір податків для єпископа (кафедрального цензу), поділ субсидій, призначення протоієреїв або вікаріїв і т.д. (док. 16 ,41 ,46 ,52 ,68 ,70 ,71 ,73 ,74 ,76 ,77 ,82 ,83 ,87 ,90 ,92 ,100).

Є також документи про греко-католицьку церкву в Трансільванії, такі як лист Інокентія Міку Кляйна від 1752 року (док.32), присяга на вірність Папі Римському Бенедикту XIV єпископа Петра Павела Арона в 1754 році (док. 38). Але найбільша кількість документів описують рух Софроніє із Чоара, існуючи принаймні 100 документів про це, в основному невідомих. Цьому руху, якого Августин Буня назвав "Революція монаха Софроній та священика Тунсу,"[56], сприяла поява 13 липня 1739 року указу Марії Терезії про толерантність в якому визнається існування в Трансільванії православних громад та їх права на єпископа, який би їх очолював, але також і семирічної війни, яка почалася в 1756 році і під час якої Росія стала фактором сили в Європі та почала видавати себе за захисника православних народів на материкові[57]. Не можна заперечувати, що менш ніж за два роки доля релігійного об'єднання прожила грізні часи не тільки в Трансільванії але й в Північній Угорщині. За даними Придворної Комісії, яка повинна була виконати перепис цих двох релігій в Трансільванії в 1761 році, становище була ясно не на користь греко-католицької релігії, після того як більш ніж 50 років було для неї дуже сприятливим. Ми надамо цифри Комісії для прилягаючих комітатів Сатмар та Марамуреш, тому що вони відіграли важливу роль у поширенні православ'я також і в Мукачівській єпархії.

В комітаті Красна проживала тільки одна уніатська сім'я, але тут проживало 2524 православних сімей, які володіли 44 церквами. В окрузі Кіоар жили 892 уніатських сімей та 2930 православних сімей. Уніати мали 26 церков, а православні 40. В комітаті Солноку де Міжлок проживало 424 уніатські сім'ї та 5606 неуніатських сімей. Уніати мали 13 церков, а православні 96 церков. Найліпше становище для уніатів було у військовому окрузі Нисиуд, на кордоні з Марамурешом, де проживали 2033 сім'ї з 27 церквами, а православних було всього 745 сімей з 7 церквами.

---

[54] *Одна за другою появляються друкарні в Москві (1564) Вільнюсі (1525), Львові (1574), Новгороді (1675), Унієві, в Польщі в шістнадцятому столітті відповідно Russkoe Knigo peciatnie do 1917 Року 1564 – 1917, Москва, 1964, стор. 18, 33,66,85,221.*

[55] *Бирнуцю, Елена, Старовинні румунські книги в сатумарських колекціях, Сату-Маре, 1998 р., стор. 328-330.*

[56] *Августин Буня, Єпископи Петро Павел Арон та Діонісій НоваКовоч або Історія трансільванських румунів з 1751 по 1764 р., Блаж, 1902 р., стор. 171.*

[57] *Н. Йорга, Села і священики в Ардялі, Бухарест, 1902 р., стор. 252*

Ці кілька цифр допоможуть нам краще зрозуміти становище в комітаті Сату-Маре, який був під незаперечним впливом того, що відбувалося в Трансільванії, так як виразився граф Палфі, канцлер імперії: „malo exemplo Transylvanorum..."[58], або, як він писав 17 квітня 1761 року„ ... in ingrato moliminium per valachos Praesbyteros in Transylvania excitatorum, ac jam in Hunga<ria >m etiam penetrantium"[59].

Єпископ Михайло Ольшавський дізнався про всі ці великі рухи, які тривали ще від листопада-грудня 1760 року, про що свідчить листування з органами влади комітату Сату-Маре[60]. Завдяки цим органам влади і особливо графові Анталові Каройї, завзятому католикові, було збережено релігійне об'єднання в комітаті Сату-Маре в 1760-1761 рр. Було прийнято дуже рішучі заходи проти всіх тих, хто підбурювали проти об'єднання: позбавлення волі, втручання збройних сил комітату там, де було необхідно, блокування кордонів збройними силами зі сторони Ардялу, які мали як завдання зупинити від'їзд або прибуття агітаторів і т.д. Є деякі дуже важливі документи, які свідчать про те, що прагнення сатумарських сіл перейти до православ'я було набагато ширшим, ніж те, що було відомо до тепер[61]. Перше питання, на яке ми будемо намагатися відповісти за допомогою листування єпископа, це те, яке стосується дати, коли він став єпископом у комітату Сату-Маре? У листі графа Каройї, відправленому 26 квітня 1761 року, архіваріус зазначив, що лист був отриманий 2 травня 1761 року в Мукачеві. Отже 2 травня єпископ ще знаходився у своїй резиденції в Мукачеві, звідки поїхав, за його словами, десь через тиждень після отримання листа від графа Палфі 17 квітня,[62] зупинившись по-перше в Марія-Повч, а потім відправився до Карей, де разом з графом Антал Каройї спланували стратегію, якої слід було дотримуватися, щоб зберегти релігійне об'єднання[63].

5 травня 1761 року в Карей він видає циркуляр про скликання зборів священиків, дяків та сільських представників до Карей, на 10 травня, в день Святого Апостола Симона Кананіта. Циркуляр містить ще один надпис, можливо, архіварія комітату, який зазначає 15 травня: "Лист Мукачівського єпископа Ольшавського на початку візитації комітату Сату-Маре, відправлений по всьому комітату» і також на зворотній стороні знаходиться наказ графа Антал Каройї відповідно до якого законні представники сіл були обов'язково покликані на збори до Карей, і на ньому була вказана дата 15 травня на румунській версії та 16 травня на слов'янській версії. Можливо, що в ці перші травневі дні, як єпископ, так і граф задумали іншу стратегію щодо зборів віруючих в соборі, відклавши їх по-перше на 21 травня, після чого протягом цього часу єпископ мав остаточно розробити стратегія, за допомогою якої, би торкнувся сердець віруючих, які в березні-квітні 1761 року чітко висловили своє бажання припинити будь-який зв'язок з греко-католицьким єпископом. Дивіться випадок жителів Діндешть, Андрід, Ресігя, Саніслиу, Тірям, Везендіу, Портіца, Іріна[64]. Ось чому до зборів 21 травня в Карей, єпископ Михайло Ольшавський відвідав 10 сіл, за його словами, щоб поговорити з людьми та підготувати стратегію, за якою мав слідувати. Села, які виразили своє рішуче бажання повернутися до православ'я: Генчі, Тірям, Везендіу, Портіца, Іріна, Діндешть, Андрід, Ресігя, Саніслиу та Чумешть[65].

---

[58] *М. Лучкай, op.cit, 17, стор. 86.*

[59] *Державний архів Закарпатської області, зміст 151, опис 1, папка1687, ф.1.*

[60] *Овідіу Гітта, Народження однієї церкви. Греко-католицька церква в Саттар в першому столітті її існування (1667-1761), Клуж-Напока, 2001,стор. 302-311.*

[61] *А. Петров. Materiali dlia istorii Ugorokoi Rusi, I, Санкт-Петербург, 1905, стор. 26-73 (82 документи про рух Софронія, визначеного ,,Valachorum Ruthenorumne tumultus"; ibidem,1906, стор. 59-62; Сілвю Драгомір, Історія релігійного звільнення Румунів з Ардялу в XVIII столітті, том I-II, Сібіу , 1920 р (назвав свій розділ XII у II. томі : ,,Tumultus Valahorum в Сату-Маре та угорських сторонах") а недавно Овідіу Гітта, Народження....,стор. 302-351, (,,Ці румуни..невдячні…" Рух Софронія в комітаті Сату-Маре)*

[62] *Він отримує лист 25 квітня, як відмічено на конверті. Тому це означає що він виїхав з Мукачева 3 травня а не 14 травня, як стверджує Петров op.cit. II, стор 68:*

[63] *Державний архів Закарпатської області, зміст 151, опис 1, ф.4.*

[64] *А Петров, op.cit.,11, стор. 32*

[65] Державний архів Закарпатської області, зміст 151, опис 1, папка 1711, ф. 4. Він називає ці відвідування ,,excursio Ep<isco> palis" (єпископські поїздки).

Можливо, цей період інформування та аналізу дав йому зрозуміти, що не всі села в комітаті перейшли до православ'я. Це привело до того, що на збори, які він скликав 21 травня в Карей та 25 травня в Сату-Маре, не викликав священиків з Цара Оашулуй та округу Бая-Маре, де не було жодних особливих подій 1760-1761 рр, про що свідчить лист адресований графові Миколі Палфі, в якому він пише про збори в Сату-Маре, 25 травня 1761 року, і в якому згадує про те, що ,, Districtus porro Avassiensis et N<agy> Banyensis sicut nullum ad Sophronianos impostores recursum facerat". (з іншого боку, так як округи Цара Оашулуй та Бая-Маре, ніхто не повернувся до самозванців Софронія)[66]. Є й інші села, в яких не було жодних заворушень. Вони остались вірними греко-католицькій церкві: Куртуішень, Мерк, Фабіангаза[67], Петя, Пелешу-Маре[68], Бибишешть[69], Потиу[70], Апатеу[71], Киришеу[72], Сеіні[73].

Безперечно те, що ці два збори, які скликав єпископ Михайло Ольшавський в Карей та Сату-Маре користувалися особливо великою участю, особливо завдяки необумовленої підтримки органів влади комітату і тим більше підтримки верховного комеса Антала Каройї.

В Карей були присутні представники наступних сіл які належали до Протоєрейств Карей та Сату-Маре: Чумешть, Саніслиу, Ресіга, Андрід, Діндешть, Іріна, Портіца, Везендіу, Тірям, Генчі, Істриу, Синміклиуш, Мофтіну-Мік, Доминешть, Киплень, Богіш, Доба, Ситмирел, Теребешть, Пішкарь, Медерас (округ Карей), Некопой, Джіунджі, Чегя, Супуру-де-Сус, Супуру-де-Жос, Хурез, Ракова, Стина, Соконд, Ходіша, Гереуша.

Всі ці населені пункти підписали меморандум поданий єпископові Ольшавському ,,румунами з Синміклиуш", який по суті містив такі прохання, вдаючись до почуттів милосердя єпископа: прийняти їх знову до греко-католицької церкви, припинити переслідування корифеїв руху, щоб вони змогли повернутися додому, звільнення ув'язнених. Вони пообіцяли, що приймуть вигнаного священика, якого будуть слухатися в ім'я Господнє[74].

Цей меморандум підписали також і села, які взяли участь у зборах в Сату-Маре 25 травня 1761 року: округу Сату-Маре: Петя, Янк (Угорщина), Пелешу-Маре, Нороєнь, Ботіз, Лівада, Йожиб, Медієшу-Ауріт, Бибишешть, Потиу, Сомешень, Сеіні, округ Борлешть: Апатеу, Киришеу, Ліпиу, Валя-Вінулуй, Миріуш, Моара Борші (зниклий населений пункт, сьогодні вулиця в с. Пояна-Кодрулуй), Рошіорь, Помі, Фиркаша, Сирбь, Бузешть, Тимимя, Ардусат, Сикилишень, Ачуа, Биргиу, Мерішор, Бушаг, Тиуць, Липуш, Чікирлиу, округ Кодрулуй: Солдуба, Кілія, Хомороду-де-Сус, Хомороду-де-Міжлок, Хомороду-де-Жос, Медіша, Сий, Рушень, Одореу, Ветіш[75].

Дуже важливою є примітка, написана зі сторони округу (протоієрейського центру) Бая-Маре в якій заявляють, що вони залишаються з'єднаними з римо-католицькою церквою, але будуть тримати до смерті обряд Святої Церкви Сходу: "Ми, села синоду Бая-Маре пишемо вам що, як ми були під владою, поклонінням <і> та слухалися Мукачівського Владики об'єднані у вірі з Римлянами, але у середині святої церкви, так ми і від тепер залишимося об'єднаними у вірі, не у Святій Церкві, а будемо тримати до смерті у нашій душі Святу Церкву Сходу". Підписали представники сіл Мочіра, Речя, Сату-ноу-де-Жос, Околіш, Кекіш, Грошь, Сату-ноу-де-Сус[76]. Села Шішешть, Рус, Околіш, Динешть, Бонтиєнь, Четицеле, Шіндрешть, Думбривіца, Унгураш, Фернезіу доручають депутатові посланому на збори в Мінтеу (Сату-Маре), Прікоп Йон, підписати те, що ,,зроблять і інші села"[77].

---

[66] Там же, л. 27-29. Лист датується 1 червнем 1761 р.
[67] *Там же*, л.13 ВОни не робили жодного шуму, ті які залишаються там де були досі".
[68] *Там же,* "Stant, nullo habita tumultu".
[69] *Там же*, "Stant, stabuntque absque omni tumultu".
[70] *Там же*, "Stant, nullo excitate tum<ultu>".
[71] *Там же*, л. 9 v "Stant, nullo habita tumultu".
[72] *Там же*, л. 9v "Stant ut steterunt absque omni tum<ultu>".
[73] *Там же,*"Stant nullo habito tum<ultu> stabuntque impost".
[74] *Там же,* папка 1711, ф. 13 р.
[75] *Там же*, л. 13-15v.
[76] *Там же,* f. 15 p.
[77] *Там же*, f. 15 v.

Священики явилися майже з усіх населених пунктів: Карей, Чумешть, Саніслиу, Ресіга, Андрід, Діндешть, Іріна, Портіца, Везендіу, Тірям, Генчі, Істриу, Мофтіну-Мік, Синміклиуш, Доминешть, Киплень, Куртуішень, Мерк (Угорщина), Фабіангаза (Угорщина), Богіш, Теребешть, Медерас, Титирешть, Джіунджі, Чегя, Супуру-де-Жос, Хурез, Соконд, Соконзел, Петя, Пелешу-Маре, Ботіз, Лівада, Йожиб, Медієшу-Ауріт, Бибишешть, Потиу, Сомешень, Апа, Сеіні, Рушень, Амац, Гіріша, Солдуба, Апатеу, Кулчу-Маре, Киришеу, Ліпеу, Валя-Вінулуй, Моара Борші , Рошіорь, Помі, Бікиу, Фиркаша, Сирбь, Ардусат, Сикилишень, Чікирлиу, Ілба, Рушень, Амац, Кілія, Хомороду-де-Міжлок, Хомороду-де-Жос, Медіша[78]. Відсутні були, без вказання причин, представники сіл Ветіш, Некопой, Супуру-де-Сус, Янк (Угорщина), Миріуш, Биргиу, Мерішор, Бушаг, Биїца. Втікачами були священики з с. Доба та Ситмирел. Хворим був той з Сий. Вакантними були парафії у населених пунктах Андрід, Пішкарь, Ракова, Шандра, Куца, Стина, Ходіша, Нороєнь, Бузешть, Тимия, Ачуа, Тиуці-Мигереуш, Хомороду-де-Сус[79].

Дяки, які були серед найбільш палких просвітителів всеправославного руху, явилися на ці два збори в значно меншому числі, ніж священики або представники сіл: Карей, Чумешть, Саніслиу, Ресіга, Андрід, Діндешть, Іріна, Портіца, Везендіу, Тірям, Генчі, Істриу, Мофтіну-Мік, Киплень, Куртуішень, Мерк (Угорщина), Фабіангаза (Угорщина), Богіш, Доба, Ситмирел, Пішкарь, Медерас, Титирешть, Джіунджі, Петя, Пелешу-Маре, Нороєнь, Ботіз, Лівада, Йожиб, Медієшу-Ауріт, Бибишешть, Потиу, Сомешень, Сеіні, Рушень, Соконд, Ходіша, Гіріша, Солдуба, Кілія, Хомороду-де-Сус, Хомороду-де-Міжлок, Хомороду-де-Жос, Медіша, Сий, Борлешть, Апатеу, Киришеу, Валя-Вінулуй, Миріуш, Рошіорь, Помі, Фиркаша, Сирбь, Тимая, Ардусат, Сикилишень, Ачуа, Тиуці-Мигереуш, Чікирлиу[80].

Відсутні дяки з невідомих причин: Ветіш, Некопой, Чегя, Супуру-де-Сус, Супуру-де-Жос, Хурез, Ракова, Шандра, Куца, Соконзел, Стина, Кулчу-Маре, Ліпиу, Моара Борші, Биргиу, Мерішор, Бушаг, Биїца, Ілба, Янк (Угорщина), Апа (ймовірно, що багато з них були заарештованими!). Втікачами були дяки з Синміклиуш, Доминешть та Теребешть. Один з них був мертвий (Амац), а ті з Бікиу та Бузешть були хворі[81].

На зборах в Сату-Маре присутні священнослужителі були записані окремо: Петя, Пелешу-Маре, Ботіз, Лівада, Йожиб, Медієшу-Ауріт, Бибишешть, Потиу, Сомешень, Сеіні, Апатеу, Киришеу, Ліпиу, Валя-Вінулуй, Миріуш, Рошіорь, Помі, Фиркаша, Сирбь, Сикилишень, Тиуці-Мигереуш, Рушень, Амац, Соконд, Гіріша, Солдуба, Кілія, Хомороду-де-Сус, Хомороду-де-Міжлок, Хомороду-де-Жос, Медіша, Сий.

Відсутні були ті з Пелеш, Нороєнь, Апа, Кулчу-Маре, Моара Борші, Бікиу, Бузешть, Тамая, Ачуа, Биргиу, Мерішор, Бушаг, Биїца, Ілба, а той з Ардусат захворів[82].

Ми прийшли до висновку, що в результаті проведення цих двох зборів в Карей та Сату-Маре з безумовною підтримкою органів комітатів, єпископ Михайло Ольшавський досяг своєї мети, для якої він приїхав до комітату Сату-Маре, а саме заспокоєння населення та його повернення до греко-католицизму. Слід підкреслити, що мали місце тільки ці два збори (конгрегації), так як підкреслив сам єпископ у листі адресованому Йоану Браніч 4 вересня 1761 року в Бая-Маре:

,,Exortos in Religione per impostores Transylvanicos in i<ncly>to co<mi>t<a> tu Szatthmariensi causatos tumultus duplici (subl.n.) congrega<ti>one in eoadem co<mi> t<a>tu celebrate".

Потім єпископ залишився у Марія-Повчанському монастирі, про що свідчить його листування, яке він отримував та відправляв звідти: 27 травня, 28 травня, 31 травня, 1 червня, 5 червня, 10 червня, 11 червня, 25 червня, 14 липня, 22 липня, 31 липня, 1 серпня 1761 року і т.д.[83].

Він чекав імператорського указу, через якого імператриця Марія Терезія мала дати йому дозвіл провести канонічну візитацію своєї єпархії, і, таким чином, перейти на законне

[78] *Там же*, л. 4v-5v, 9 v-10.
[79] *Там же*.
[80] *Там же.*
[81] Там же.
[82] *Там же.*
[83] *Там же*, л. 25-56 v.

становище. Те, що він зробив у перші 20 днів травня 1761 року (єпископальні поїздки) це було досить незаконно, але він був надзвичайно благотворним щодо врятування релігійного об'єднання. Імператорський диплом, який зберігається у двох версіях, латинською та румунською, датує 8 червнем 1761 року (док. 114). Враховуючи те, що лист відправлений з Відня прибув до Марія-Повча, через близько 16 днів, це означає, що в кінці червня 1761 року Ольшавський мав потрібний офіційний акт щоб розпочати візитацію[84].

Канонічна візитація парафій комітату Сату-Маре єпископа Ольшавського почалася 23 серпня 1761 року[85] та тримала до 14 вересня 1761 року, з наступним маршрутом: Чумешть, Саніслиу, Ресіга, Андрід, Діндешть, Іріна, Портіца, Везендіу (24 серпня 1761 року), Тірям, Генчі, Синміклиуш, Істриу, Пішкарь, Теребешть, Мидирас, Титирешть, Ліпиу (де його чекали і представники Джіунджі, Чегя, Супуру-де-Жос, Супуру-де-Сус, Хурез, Ракова, Стина, Болда, Соконзел, Соконд, Куца, Шандра, Гіріша, Ходіша, Медіша, Солдуба, Хомороду-де-Сус, Хомороду-де-Міжлок, Хомороду-де-Жос, Кілія, Миріуш, Моара Борші, (31 серпня 1761 року), Помь (представники з Валя-Вінулуй, Рошіорь, Борлешть), Ардусат (представники з Фиркаша, Сирбь, Тимая, Бузешть, Бікиу, Сикилишень, Ачуа, Арієшу-де-Кипіє), Мочіра (представники з Речя, Сату-ноу-де-Сус, Сату-ноу-де-Жос, Кекіш, Грошь), Сату-ноу-де-Сус (представники з Думбривіца, Рус, Бонтиень, Кирпініш, Шурдешть, Околіш, Динешть, Шішешть, Унгураш, Тиуці-де-Сус, Фіріза, Фернезіу), королівське місто Бая-Маре[86] (представники з Фернезіу, Кіузбая, Бая-Спріє), Чікирлиу (представники з Биїца, Тиуці-Мигереуш, Бушаг, Мерішор, Биргиу, Ілба), Сеіні, Апа (представники з Сомешень, Потиу, Бибишешть), Медієшу-Ауріт (представники з Цара Оашулуй, Йожиб, Лівада), Сату-Маре (представники з Киришеу, Кулчу-Маре, Апатеу, Рушень, Одореу, Ботіз, Пелешу-Маре, Янк (Угорщина), Петя, Ветіш), Доба (делегація з Ситмирел, Богіш, Мофтіну-Мік, Доминешть), місто Карей, де його зустріли місцеві румуни та русини[87]. Взагалі, подібна подія проводилася наступним чином: єпископа очікували жителі села, потім в процесії, з іконами, коругвами і т.д. супроводжували його до сільської церкви, де читали указ Марії Терезії від 8 червня 1761 року. Єпископ виголошував промову, взагалі на основі циркуляра адресованого мешканцям Сату-Маре[88]. Потім присутні клялися у вірності єпископові Ольшавському та у тому що залишаться в об'єднанні з Церквою Риму. Можна побачити, що поселення на півдні комітату, де сталися найбільші заворушення проти об'єднання, єпископ відвідував кожне із них, він, таким чином, запевнився у вірі і підкоренні жителів. Проте не всі жителі відреагували на ласку єпископа. У Діндешть зазначається, що осталися 2-3 не покинули доктрину Софронія. У Везендіу деякі мешканці не чекали єпископа, в Медерас, Титирешть, Сеіні не дочекалися до процесії, стверджуючи, що це був робочий день[89]. Ми знаємо точно, що 14 вересня єпископ знаходився у Карей, де отримав лист, відправлений 30 серпня 1761 року графом Анталом Каройї з Пешта[90].

Одним з найбільш очевидних наслідків подій 1760-1761 років, безсумнівно, була поява багатьох вакантних парафій, особливо в комітаті Сату-Маре. У списку про збір кафедрального цензу 1762 року вказується про виникнення великої кількості вакантних парафій: в окрузі Сату-Маре (Нороєнь, Бибишешть, Потиу, Сомешень, Атіба (?) Пішкарь, Доба; в окрузі Кодру (Кілія, Хомороду-де-Сус, Солдуба, Медіша, Ходіша, Стина); в окрузі Борлешть (Валя-Вінулуй, Моара Борші, Бузешть, Ачуа, Бирсиу, Мерішор, Арієшу-де-Кипіє, Липушел, Ілба, Месту (?); окрузі Оаш (Прілог, Тріп, Килінешть); окрузі Бая-Маре (Бая-Маре, Кекіш, Шіндрешть, Пезрейфалу (?)[91]. Що сталося так раптом з таким великим числом

---

[84] *Там же,* папка 1708.
[85] *Там же*, папка 1711, ф. 20 v.
[86] Михайло Ольшавський пише Йоану Браніч 4 вересня 1761 року в Бая-Маре (Nagy Banya ex vizita) cf. *Там же,* папка 1731, л.3
[87] *Там же,* папка 1711, ф. 20v.
[88] *Там же,* папка 1694, ф. 1-10. Під назвою: "Interogate de Semitis antiquis, quae sit via bona et ambulate in ea: et invemetis refrigerium animabus vestris".
[89] *Там же,* папка 1711, ф. 17-20v.
[90] *Там же,* папка 1714.
[91] *Там же,* папка 1795, ф. 1-2. Документ є слава, і для трьох населених пунктів, я не зміг знайти відповідного на румунській мові.

священиків?. Можливо, деякі з них були звільнені, а інші поїхали добровільно в інші місця, більш вигідніші!.

Роблячи підсумок 1760-1761 років, ми бачимо, що єпископ Михайло Ольшавський, використовуючи світську владу, зумів зберегти релігійне об'єднання, без надто багато втрат, забезпечивши таким чином остаточну перемогу греко-католицизму в цій частині країни для наступних 200 років. Більш важливим є те, що єпископ та Імператорський двір витягли необхідний урок з цих подій (док.), запропонувавши шляхи вирішення проблем (док.). Основний спосіб для вирішення всього дурного вони бачили шляхом створення шкіл і надання необхідної інструкції керівникам народу, а саме священству, що випливає так ясно з меморандуму, якого єпископ передав на початку 1762 року імператорському двору ,,boni nimiru<m> instituendi Parochi et iuventus a teneris in Scholis literis et doctrina Christiana imbuatur…"[92]). І з інших листів, які Ольшавський відправляв старшим посадовим особам Імперії Габсбургів, з'ясовується ця ідею навчання молоді як основи розвитку і зміцнення релігійного об'єднання. "Єпископ зрозумів, що доля своєї церкви тісно пов'язана не тільки з якістю богослужіння, здійсненого всіма звичайними священнослужителями, а також з існуванням кваліфікованих, лояльних і вірних союзу, впливових в суспільстві мирян"[93].

Примітка щодо видання

Цей том представляє собою зведення, виконане за кошти Мукачівської єпархії (зміст 151 папка 1683-1782) та Мукачівського Свято-Миколаївського монастиря (зміст 64) (папка 326-491) 1750-1762 рр. З 568 папок, що містять майже 4000 листів, ми вибрали 118 документів, більшість з них невідомих, які допомагають нам сформувати собі думку про єпархію VI десятиліття вісімнадцятого століття.

Як і очікувалося, ми звернули нашу увагу на візитації єпископа Михайла Ольшавського, проведені 1750-1751 рр., включаючи в том частини, які стосуються комітатів Сату Маре, Сабольч та Марамуреш. Згадуємо також, що ми не включили, через недостатнє місце для друку, візитацію комітату Угочя, яку опублікував В. Гаджега у міжвоєнному періоді на русинській мові.

Другим цікавим моментом був Рух Софронія із Чоара у комітатах Марамуреш та Сату-Маре в 1760-1761 роки, коли релігійне об'єднання пережило найважчий момент всього вісімнадцятого століття. І тут, завдання було важким, тому що ми повинні були вибрати невелику частину з більш ніж 100 документів, пов'язаних з цим великим рухом з відгуками по всій протяжності єпархії. Ми сподіваємося, що обрані нами документи сприятимуть розвитку історичного знання.

Нарешті, ми хочемо висловити свою подяку нашим партнерам з Державного Архіву Закарпатської області, без підтримки та зразкової відданості яких поява цього тому не було б можливою: Михайло Місюк, генеральний директор, Олена Кутас, заступник директора, Марія Єремкіна, завідуючий відділом, Марина Міхович, Лариса Лейтай, Наталія Ягудіна, Сергій Вешварко, Клара Старкова, Жужана Кремер.

[92] *Там же,* папка 1636, ф. 1 р.

[93] О. Гітта, Народження..., стор. 347. І папки з 1724 і 1725 років в архіві єпархії містять багато листувань єпископа з різними органами влади для створення гімназій в Сігеті та Бая-Маре або навіть в Сеіні.

Introduction

The second volume of the collection about the Mukachevo diocese appeared in 2012; this volume included 166 original documents from the period of 1731-1750. This year, the third volume can be published and comprise 118 documents. The publishing of this volume is possible thanks to the close collaboration with the State Archives of Transcarpathia and the more than generous financial support of the European Union by the European project HUSKROUA 1104/140 and the Satu Mare County Council.

The volume contains the documents from the period of 1750-1761, these are years of profound changes and reforms initiated by Empress Maria Theresa and have the merit of being initiated the process of the Austrian entry into modernity[94], guided by an amazing political clairvoyance. From the point of view of religious life, Maria Theresa manifested herself as a firm defender of Catholicism; herself being a firm Catholic, considered by historians a vivid illustration of the idea of *pietas habsburgica*. But how is this reflected in the church field? First, the Empress made considerable efforts to understand the real situation inside the Mukachevo Greek Catholic church, ordering the Catholic canonical visits of Barkóczy, the Catholic Bishop from Eger, in Satu Mare, Ugocea, Bereg, Szabolcs and Maramures counties in 1748, ensuring conditions than the bishop Michael Olsavszky from Mukacevo to start in 1750 the inspection of parishes in his vast diocese[95].

The visit of Olsavszky Bishop, more over accustomed to such efforts because of his previous visits to the Romanian parishes from Transylvania between the years of 1747-1748, visiting until 1752. It is remarkable that during the months January to April, 1750 he visited Vienna where he had meetings with different officials of the empire, including the Empress Maria Theresa, attempting on this occasion to advocate for the canonization of Mukacevo, trying to escape the increasingly oppressive yoke of the Catholic Church of Eger. During this time he always addressed reports to the Locumtenential Council and even to the Empress on the situation found in the counties he visited[96], sending on the June 25th, 1753 an imposing Locumtenential report to the Council (doc. 34)[97] and in 1756 even to the Empress Maria Teresa (doc. 51). Even though the reports of bishop Olsavszky tried to improve the realities found in the field (eg reporting a smaller number of believers in each of the counties he visited, decreasing the number Greek-catholic priests sanctified in an Orthodox environment etc.), actual data recorded during the visits are extremely important, providing an almost complete radiography of the situation of the Greek Catholic religion in northern Hungary at the half of the eighteenth century. They also provide data on the economic situation of parishes, number of population, education and even health situationby recording the existence of midwives in villages he visited.

We can also have a comprehensive view on the intellectual level of the clergy, wealth and state of churches. The overall picture that emerges from these visits is that the Greek Catholic Church of Mukachevo was far from the status of the other churches (Catholic, Calvinist and Lutheran). Many parishes were extremely poor, without financial properties and some of them without the items and books necessary for

[94]Henri Bogdan*, Histoire des Habsbourg des origines á nos jours,* Paris, 2005, p.229.
[95]Hodinka Antal*, A Munkácsi görög-katholikus püspökség története,* Budapest, 1909, p. 600-603. Copy of diploma's nomination of Olsavszky to the right of making canonical visitationis published by Dulişkovici I, Istoriceskiia certi Ugro Russkih, III, Ungvár, 1877, p. 153-154.
[96]Ovidiu Ghitta, *La visite pastorale de l évêque Manuel Olsavszky dans les comitats de Satu Mare et de Maramureş (1751), in Church and Society in central and Easten Europe,* Cluj-Napoca, 1998, p. 238-253.
[97]Hodinka Antal, *op.cit.,* p.604.

worship. Greek Catholics were generally very poor contributing little to support the priests and even to the bishop, as shown in the data of parish payment. For us, it is particularly interesting in the document where is noted that, during the days of the itinerary visit in 1751, starting on May 11 in the county of Borsod, Zemplen and Abauj, on June the 6th Bishop Olsavszky together with his suite, passing Tisa in Szabolcs county where the visiting of the Szolnok parish started, ending his journey to the monastery and parish of Máriapócs.

On June 23 we find him already at Carei, and arriving only on July 23 to Negresti - Oas, the document proves that Olsavszky crossed the area on his way to Cămârzana and heading to Ugocea and Maramures. He enjoyed a well-deserved prestige, the proof being the owner of the place, the Count Ferenc Károlyi, welcomed him with full honors, at the castle of Carei and also at the one in Ardud. As an evidence on the special relationship between the bishop and Count Ferenc Károlyi are documents relating to the Greek priest – Catholic of Nyiregyháza and especially that the land of the monastery of Máriapócs is donated entirely by Count Károlyi (doc. 43 and 64) who donated as well the Roman – Catholic church of Ilba, whose owner he was, to the Greek-Catholic religion (doc. 61). From the reports that Bishop Michael Olsavszky sent to the Locumtenential Council and to the Imperial Court (doc. 33) it is being noticed that the bishop is trying to change realities found in the field. What is the reason that Bishop Michael Olsavszky grossly faked the numbers of Greek Catholics in his whole diocese, we can not know with certainty?

We can only assume that these fictional numbers, too much reduced, were some arguments in favor of his aid applications submitted to the Locumtenential Council or the Imperial Court? There are also some other fake documents made by the bishop in the official report. For example Olsavszky reports only 16 apostates (previous to reformed religion), but there are 36 apostates[98] recorded during the visitation. The examples could go on! We can only note that the bishop Olsavszky fits perfectly into the spirit of the age in which that trend of false reporting existed no matter how many efforts had been made by the Vienna Court to rectify the situation. Only toward the end of the eighteenth century, by building of a paid professional county-level officials, the Court begins to receive real data from territory!

Many documents from the beginning of the decade six of the eighteenth century concerns Maramures county where there was a particularly tense situation, created especially by vicar Andrei Bacsinszky, who was practicing a systematic policy of extortion of priests through exorbitant fines, abusive confiscation, imprisoning priests who were against, demeaning corporal punishment[99] (doc. 26).

So some priests better refuge in the mountains and forests than to appear before the vicar! (doc. 16). It is for sure that not all the priests always behaved as they should have. There were some who were practicing all kinds of magical rituals, such as priest Ioan Pop from Leordina who was also accused of adultery (doc. 4). A large number of priests were bigamists, married three times or one was even to his fourth marriage! It should also be noted that their theological was not the best one, especially in terms of Catholic doctrine. Finally, in July 1754, Bishop Michael Olsavszky had vicar Andrei Bacsinszky being replaced by Daniel Havrilovics (doc. 36) and moving it to the Haidudorog parish.

[98]Viorel Ciubotă, *Villages and priests …,* p. 104.

[99]About a part of the acts committed by Bacsinszky also check Viorel Ciubotă, Liuba Horvat, *A document from 1749 about monasteries in Maramures*, in Satu Mare. Studies and Communications, XXVIII/II, 2012, p. 21-32.

In this period the Greek Catholic Church goes through difficult times. First she is not equal rights (only formal) as the other churches (Catholic, Reformed and Lutheran), not having the same privileges (doc. 7). Churches have a hard time getting the lands that they are entitled by law, and only through the courtesy of the owners, important nobles, towns and cities. For example on September 3, 1751 the townfolks of Viškovoand Tiacevo donate land to the Greek Catholic churches in the two cities for the church and cemeteries. (doc. 23). The abusive collecting continues against the revenue of Greek Catholic churches, failure to respect the Greek Catholic religious holidays, resulting in the issuance of a document, on March 16, 1752, by the Locumtenential Board, an order on liberty of Greek Catholic religion, respecting the religious holidays and agreement of right revenues. (doc. 30) In this decade the bishop Olsavszky M. continued his efforts to strengthen its authority by the subordination of the monks basiliteni from the monastery of St. Nicholas in Mukachevo (doc. 2 and 6) and alos by strating the process of canonization of the Diocese of Mukachevo, although the official responses, following the intervention of the Bishop of Eger, they were always negative (doc. 13 and 14). To be noted that Olsavszky acted for this purpose including in Rome, where he had an paid agent in the person of Charles Coeuelines, a distinguished author of a papal documents collection relating to the period 1450 - 1746 (doc. 12, 15, 19).

Many of the documents prove the concern of M. Olsavszky for the establishment of schools (doc. 63 and 118), supporting the establishment of publishing office at Carei and Mukacevo (doc. 40, 60, 63, 96), the Bishop contributing with 400 florins for the publishing office of Carei. There is a concern of both the bishop and the central authorities to stop the entry of the Orthodox book in the Diocese of Mukachevo. Several documents mention the entry of the books in Russia (doc. 57, 96). There is an extremely important document, namely a canonical visitation of the district Slovenske in October 13, 1754 which record books from the parishes (doc. 39).

One can easily notice that the vast majority of religious books came from the publishers of Lvov, Vilna, Pociaev and Uniev, where publishing offices were operating under the influence of Greek Catholics of the Kingdom of Poland, not missing any books from the Orthodox environment: Kiev (most) Moscow and even Novgorod[100].

There haven't been found documents for this period about books coming from the Romanian countries, for the Romanian parishes of Satmar, Ugocea, Maramures and Szabolcs. Probably because of the fact that the publishment office of Blaj had begun a reach production full and the book of Blaj arrived at Satmar and Maramures: The Amazing of 1753 has been preserved in 5 copies, the Liturgikon of 1756 (4 copies) etc.[101] Extremely many documents refer to the appointment of priests, at deanery gatherings districts, in tax collection due to the bishop (cathedraticum), the division of subsidies, the appointment of deans or vicars etc. (doc., 16, 41, 46, 52, 68, 70, 71, 73, 74, 76, 77, 82, 83, 87, 90, 92, 100).

There are also documents relating to the Greek Catholic Church in Transylvania, such as Inochentie Micu Klein's letter from 1752 (doc.32), the oath of allegiance to the Pope Benedict XIV by Bishop Petre Paul Aron in 1754 (doc. 38). But the largest amount of documents refer to the action of Sophronie from Cioara, there are at least 100 documents related to this matter, largely unique. This movement, called by

[100]One by one publishing offices appear in Moscow (1564), Vilnius (1525), Lvov (1574), Novgorod (1675), Uniev. In Polond in the sixteenth century cf. *Russkoe Knigo peciatnie do 1917 Goda 1564 – 1917*, Moskova, 1964, p. 18, 33,66,85,221.

[101]Elena Bărnuţiu, *Cartea românească veche în colecţii sătmărene,* Satu Mare, 1998, p. 328-330.

Augustin Bunea "The revolution of Sophronie monk and Tunsu priest"[102] was facilitated by the publishment of tolerance decree of Maria Theresa of July 13, 1739 recognizing the Orthodox communities existing in Transylvania and their right to be leaded by a bishop but also seven year war, started in 1756 where Russia became the factor of power in Europe and began to defend the Orthodox peoples on the continent[103]. It is undeniable that in less than two years the fate of religious union was on a difficult test both in Transylvania and northern Hungary. According to Aulic Commission data in charged with the census of the two religions in Transylvania in 1761, the situation was clear to the detriment of Greek Catholic religion, after more than 50 years had been favorable yet. We will publish the data of Commission only for Satmar and Maramures because they played an important role in propagating Orthodoxy in the Diocese of Mukachevo.

The county of Crasna was made of only one united family, there was no united church in 2524, but there were instead orthodox families who owned 44 churches. The district of Chioar there were 892 united families and 2930 Orthodox families. The unites ones had 26 churches and the the Orthodoxs 40. In the County of Solnocu de Mijloc there 424 united families and 5606 not united families. The United ones had 13 churches and the Orthodox had 96 churches. The best situation was for the United ones in Military District of Năsăud, on the border with Maramures where they had 27 families in 2033 and 27 churches and the Orthodox ones only 745 families with 7 churches.

The few data will help us better understand the situation in Satu Mare County which was under the undeniable influence of what is happening in Transylvania, as expressed by Count Pálffy, Chancellor of Empire "malo exemplo Transylvanorum ..."[104] or as it was writen on April 17, 1761 "... in ingrate moliminium per valachos Praesbyteros in Transylvania excitatorum, ac jam in Hunga<ria >m etiam penetrantium"[105].

The bishop Michael Olsavszky found out about all these important actions that have been going on in the months November-December 1760 as evidenced by his correspondence with Satu Mare County authorities.[106] To these authorities, and especially to the Count Antal Károlyi, a devoted Catholic, are mostly responsible the saving religious in the county of Satu Mare in 1760 - 1761. Very decisive action had been taken against all those who were stirred against the union: imprisonment punishment, armed forces intervention of the county where the situation demanded, blocking borders in Transylvania with Committee armed forces that had the objective to stop the departure or arrival of agitators etc. There are some very important documents which prove that tendency of Satu Mare villages to convert to orthodoxy was much bigger than what was known before[107]. The first question we try to answer using the correspondence of the bishop is the one about the date when the bishop arrived in Satu

[102]Augustin Bunea, *Episcopii Petru Paul Aron şi Dionisiu Novacovici sau Istoria românilor transilvăneni de la 1751 până la 1764*, *Blaj, 1902, p. 171.*

[103]N. Iorga*, Sate şi preoţi din Ardeal,* Bucureşti, 1902, p. 252.

[104]M. Lucskay*, op.cit, 17,* p. 86.

[105]State Archives of Transcarpathian Region, fond 151, opis 1, dos. 1687, f.1.

[106]Ovidiu Ghitta, *Naşterea unei biserici. Biserica Greco-catolică din Sătmar în primul ei secol de existenţă (1667-1761),* Cluj Napoca, 2001, p. 302-311.

[107]A. Petrov, *Materiali dlia istorii Ugorokoi Rusi, I, Sankt Peterburg, 1905, p. 26-73 (*82 documents related to the action of Sofronie, defined "Valachorum Ruthenorum tumultus"; ibidem, 1906, p. 59-62; Silviu Dragomir, *Istoria desrobirei religioase a Românilor din Ardeal în secolul XVIII*, vol. I-II, Sibiu, 1920 (entitled the chapter XII of vol. II "Tumultus Valahorum in Satu Mare and Hungarian areas") and recently Ovidiu Ghitta, *Naşterea..., p. 302-351,* ("These Romanians…ungrateful." The action of Sofronie in the district of Satu Mare).

Mare County? In a letter of Count Károlyi mailed on April, 26, 1761 the archivist noted that it was received on May 2, 1761 in Mukacevo. Therefore the Bishop was still at his residence on May 2nd in Mukacevo, where he left as he said, about one week after he got the address of Count Pálffy on April 17[108], stopping first at Máriapócs and then going to Carei, where together with Count Antal Károlyi planned the strategy to be followed to save the unity of religion.[109]

On May 5, 1761 in Carei he publised the document for convocation of priests, cantors and representatives from Carei villages for May 10, the day of the Holy Apostle Simon Zilotul. There was one more note on the document, probably belonging to the archivist, on May 15 saying that "Note of the bishop of Olsavszky of Munkaciu at the end of the visit of Satu Mare county sent by the Committee" and also on the back there is an order of Count Antal Károlyi that the legal representatives of the villages were mandatory called to the gathering of Carei, on May 15 Romanian version and May 16 Slavic version. Probably that in these first days of May, the Bishop as well as the Earl, came with another strategy for gathering of believers in a group, firstly postponing the date of the first gathering on May 21, following that during this time the bishop to put in place a strategy with which to reach the hearts of the belivers who have expressed clearly their desire to terminate any connection with the Greek Catholic Bishop in the months March-April 1761. The same as the inhabitants of Dindeşti, Andrid, Resighea, Sanislău, Tiream, Vezendiu, Portița, Irina.[110]

That is why in the period up to the meeting in Carei on May 21, the Bishop Michael Olsavszky traveled in 10 villages, as he says, to talk to people and to prepare the strategy to follow. The villages are those that really expressed the desire to return to orthodoxy: Ghenci, Tiream, Vezendiu, Portita, Irina, Dindeşti, Andrid, Resighea, Sanislău and Ciumeşti[111].

It is possible that this time of information and analysis made him realize that not all the villages in the county coverted to Orthodoxy. This is the reason that makes him not to call for meetings the priests of Oas and Baia Mare district to gathering he is in charge with youon May 21 at Carei and May 25 at Satu Mare where there were no special events in the years 1760-1761, as evidenced in a letter to Count Nicholae Pálffy where he talks about the meeting in Satu Mare on May 25, 1761, and recalls that ”Districtus porro Avassiensis et N<agy> Banyensis sicut nullum ad Sophronia nos impostores recursum facerat”. (on the other hand, such as district of Oas and Baia Mare, nobody returned to the impostors of Sophronie)[112]. There are other villages that did not have any kind of meetings being faithful to Greek Catholic Church: Curtuişeni, Merk, Fábiánháza[113], Petya, Peleşu Mare[114], Băbăşeşti[115], Potău[116], Apateu[117], Cărăşeu[118], Seini[119].

[108]He got the address in April 25 as reflected in the letter note. This is why he has gone on May 3 in Mukachevo and not on May 14 as declared Petrov, op.cit., II, p. 68.
[109]The State Archives of Transcarpathian Region, fond 151, opis 1, f. 4.
[110]A Petrov, *op.cit.,11,* p. 32.
[111]The State Archives of Transcarpathian Region*,* fond 151, opis1, dos. 1711, f. 4. He names these journeys ”excursio Ep<isco>palis”.
[112]*Ibidem*, f. 27-29. Letter dated June 1st 1761.
[113]*Ibidem*, f.13 ”There were no noises taying in what was until now”.
[114]*Ibidem*, ”Stant, nullo habita tumultu”.
[115]*Ibidem*, ”Stant, stabuntque absque omni tumultu”.
[116]*Ibidem*, ”Stant, nullo excitate tum<ultu>”.
[117]*Ibidem*, f. 9 v ”Stant, nullo habita tumultu”.
[118]*Ibidem*, f. 9v ”Stant ut steterunt absque omni tum<ultu>”.
[119]*Ibidem*, ”Stant nullo habito tum<ultu> stabuntque impost”.

Is no doubt that the two meetings convoked by Bishop Michael Olsavszky at Carei and Satu Mare enjoyed an especially large participation due to unconditional support of county authorities and especially the supreme committee Antal Károlyi.

At Carei which the representatives of the following villages of parishes of Carei and Satu Mare: Ciumeşti, Sanislău, Resighea, Andrid, Dindeşti, Irina, Portita, Vezendiu, Tiream, Ghenci, Istria, Sânmiclăuş, Moftinu Mic, Domăneşti, Căpleni, Boghiş, Doba, Sătmărel, Terebesti, Pișcari, Mădăras (district of Carei), Necopoi, Giungi, Chegea, Supuru de Sus, Supuru de Jos, Hurez, Racova, Stâna, Socond, Hodișa, Gereuşa.

All these places will sign a memorandum addressed to the bishop Olsavszky from "Romanians of Sânmiclăuş", which essentially contained the following wishes, resorting to feelings of Christian love of the bishop: their read mission to the Greek-Catholic church, the stop of checking the coryphaeus of the movement so that they are able to return home, the release of prisoners. They pledged towel ocome back the priest whom they will be obedient unto the Lord.[120]

The villages participating to the meeting of Satu Mare also subscribed to this memorandum on May 25, 1761: district of Satu Mare: Petea, Iank (Hungary), Peleșu Mare, Noroieni, Botiz, Livada, Iojib, Mediesu Aurit, Băbășești, Potău, Someșeni, Seini, district of Borlești: Apateu, Cărășeu, Lipău, Valea Vinului, Măriuș, Moara Borșii (village that disappeared, nowadays a streer in Poiana Codrului), Roșiori, Pomi, Fărcașa, Sârbi, Buzești, Tămâia, Ardusat, Săcălășeni, Aciua, Bârgău, Merișor, Bușag, Tăuți, Lăpuș, Cicârlău, the district of Codru: Solduba, Chilia, Homorodu de Sus, Homorodu de Mijloc, Homorodu de Jos, Medișa, Sâi, Rușeni, Odoreu, Vetiș[121].

It is extremely important the note written by the district (deanery) of Baia Mare stating that they remain united with the Roman Catholic church but they will keep to the death the ritual of the Holy Church of the East: "We, the villages of Baia Mare Council, declare that as we were so far under power, obedient <and> disciplined of Vlădicul from Muncaciu in a union of faith with rămleni but not under commandment of the holy church, so from now we remain and we will remain in a union of faith with them, but not in the commandment of Holy Church, but we keep ours, from the Holy Eastern Church until death". Signed by the representatives of the villages Mocira, Recea, Satu Nou de Jos, Ocoliș, Chechiș, Groși, Satu Nou de Sus.[122] The villages Șișești, Rus, Ocoliș, Dănești, Bontăieni, Cetățele, Șindrești, Dumbrăvița, Unguraș, Ferneziu give power to the deputy sent to Synod at Mintiu (Satu Mare), Pricop Ion, to sign what "the other villages will do".[123]

The priests were present from almost in all the areas: Carei, Ciumești, Sanislău, Resighea, Andrid, Dindești, Irina, Portița, Vezendiu, Tiream, Ghenci, Istrău, Moftinu Mic, Sânmiclăuș, Domănești, Căpleni, Curtuișeni, Merk (Hungary), Fábiánháza (Hungary), Boghiș, Terebești, Mădăras, Tătărești, Giungi, Chegea, Supuru de Jos, Hurez, Socond, Soconzel, Petea, Peleșu Mare, Botiz, Livada, Iojib, Mediesu Aurit, Băbășești, Potău, Someșeni, Apa, Seini, Rușeni, Amați, Ghirișa, Solduba, Apateu, Culciu Mare, Cărășeu, Lipău, Valea Vinului, Moara Borșii, Roșiori, Pomi, Bicău, Fărcașa, Sârbi, Ardusat, Săcălășeni, Cicârlău, Ilba, Rușeni, Amați, Chilia, Homorodu de Mijloc, Homorodu de Jos, Medișa.[124] They were absent, without any specified reasons, those from Vetiș, Necopoi, Supuru de Sus, Iank (Hungary), Măriuș, Bârgău, Merișor, Bușag, Băița. The priests from Doba and Sătmărel did already run away. The one from

[120] *Ibidem*, dos. 1711, f. 13.
[121] *Ibidem,* f. 13-15v.
[122] *Ibidem*, f. 15.
[123] *Ibidem,* f. 15 v.
[124] *Ibidem,* f. 4v-5v, 9v-10.

Sâi was sick. Parishes were vacant in the villages Andrid, Pișcari, Racova, Șandra, Cuța, Stâna, Hodișa, Noroieni, Buzești, Tămâia, Aciua, Tăuți Măghereuș, Homorodu de Sus.[125]

The church singers who were among the most vocal promoters of Pan-Orthodox movement, were present in much smaller numbers than the priests or villages to the two assemblies: Carei, Ciumești, Sanislău, Resighea, Andrid, Dindești, Irina, Portița, Vezendiu, Tiream, Ghenci, Istrău, Moftinu Mic, Căpleni, Curtuișeni, Merk (Hungary), Fábiáháza (Hungary), Boghiș, Doba, Sătmărel, Pișcari, Mădăras, Tătărești, Giungi, Petea, Pelești Mare, Noroieni, Botiz, Livada, Iojib, Mediești Aurit, Băbășești, Potău, Someșeni, Seini, Rușeni, Socond, Hodișa, Ghirișa, Solduba, Chilia, Homorodu de Sus, Homorodu de Mijloc, Homorodu de Jos, Medișa, Sâi, Borlești, Apateu, Cărășeu, Valea Vinului, Măriuș, Roșiori, Pomi, Fărcășa, Sârbi, Tămaia, Ardusat, Săcălășeni, Aciua, Tăuți Măghereuș, Cicârlău.[126]

Absent singers, undefined reasons: Vetiș, Necopoi, Chegea, Supuru de Sus, Supuru de Jos, Hurez, Racova, Șandra, Cuța, Soconzel, Stâna, Culciu Mare, Lipău, Moara Borșii, Bârgău, Merișor, Bușag, Băița, Ilba, Iank (Hungary), Apa (probably because many of them were arrested!). The church singers that ran away because of the authorities were those from: Sânmiclăuș, Domănești and Terebești. One was dead (Amați) and those from Bicău and Buzești were sick.[127]

The clergy that participated at the meeting of Satu Mare were recorded separately: Petea, Pelești Mare, Botiz, Livada, Iojib, Mediești Aurit, Băbășești, Potău, Someșeni, Seini, Apateu, Cărășeu, Lipău, Valea Vinului, Măriuș, Roșiori, Pomi, Fărcașa, Sârbi, Săcălășeni, Tăuți Măghereuș, Rușeni, Amați, Socond, Ghirișa, Solduba, Chilia, Homorodu de Sus, Homorodu de Mijloc, Homorodu de Jos, Medișa, Sâi.

The absent ones were those from Noroieni, Apa, Culciu Mare, Moara Borșa, Bicău, Buzești, Tamaia, Aciua, Bârgău, Merișor, Bușag, Băița, Ilba, and the one from Ardusat was sick.[128]

We conclude by stating that keeping the two gatherings of Satu Mare and Carei, with the unconditional support of county authorities, Bishop Michael Olsavszky achieved the goal he had coming in Satu Mare county, which was reassuring the population and returning to Greek Catholicism. It is important to know that there were just these two assemblies (congregation), a factpointed out by the bishop in a letter from Olsavszky to IoanBranicson September 4, 1761 in Baia Mare: ”Exortos in Religione per impostores Transylvanicos in i<ncly>to co<mi>t<a>tu Szatthmariensi causatos tumultus duplici (subl.n.) congrega<ti>one in eoadem co<mi> t<a>tu celebrate”.

In the next period, the bishop will remain at the monastery of Máriapócs, as evidenced by the correspondence he receives and sends in here: May 27, May 28, May 31, June 1, June 5, June 10, June 11, June 25, July 14, July 22 , July 31, August 1st 1761 etc.[129]

He was awaiting of the imperial decree by which he was allowed by the Empress Maria Theresa to conduct a canonical visitation of his diocese, and thus became legal. What he had done in the first 20 days of May 1761 (Episcopal visits) it was quite illegal, but was extremely important in terms of salvation of religious union.

[125] *Ibidem.*
[126] *Ibidem.*
[127] *Ibidem.*
[128] *Ibidem.*
[129] *Ibidem,* f. 25-56v.

The Imperial Diploma is being kept in two versions, Latin and Romanian, dated on June 8, 1761 (doc. 114). Considering that a letter sent from Vienna arrived in Máriapócs, in about 16 days, this means that at the end of June 1761 Olsavszky had the required official document to undertake visitations.[130]

Canonical visitation of parishes of Satu Mare county made by the Bishop Olsavszky started on August 23, 1761[131] and held until September 14, 1761, with the following itinerary: Ciumești, Sanislău, Resighea, Andrid, Dindești Irina, Portița, Vezendiu (August 24, 1761), Tiream, Ghenci, Sânmiclăuș, Istrău, Pișcari, Terebești, Mădăras, Tătărești, Lipău, Pomi (representatives from Valea Vinului, Roșiori, Borlești), Ardusat (representatives from Fărcașa, Sârbi, Tămaia, Buzești, Bicău, Săcălășeni, Aciua, Arieșu de Câmpie), Mocira (representatives from Recea, Satu Nou de Sus, Satu Nou de Jos, Chechiș, Groși), Satu Nou de Sus (representatives from Dumbrăvița, Rus, Bontăeni, Cărpiniș, Șurdești, Ocoliș, Dănești, Șișești, Unguraș, Tăuții de Sus, Firiza, Ferneziu), royal city of Baia Mare[132] (representatives from Ferneziu, Chinuzbaia, BaiaSprie), Cicârlău (representatives from Băița, Tăuți Măghereuș, Bușag, Merișor, Bârgău, Ilba), Seini, Apa, Satu Mare (representatives from Cărășeu, Culciu Mare, Apateu, Rușeni, Odoreu, Botiz, Pelești Mare, Iank (Hungary), Petea, Vetiș), Doba (representatives from Sătmărel, Boghiș, Moftinu Mic, Domănești), city ofCarei, where he was welcomed by the Romanians and Ruthenians in the city.[133] Such an event generally had the following routine: the bishop was welcomed by villagers, then in procession, with icons, banners etc. he was accompanied him to the church of the village where the decree of Maria Theresa from June 8, 1761 was read, Bishop was usually holding a speech, in general based on the document sent to the people of Satu Mare.[134] And then those who were present swore allegiance to Bishop Olsavszky and that they will remain in union with the Church of Rome. We observe that the villages on the south of the county that had the more important actions against the union, each of them had been visited individually by the bishop, he thus ensuring the faith and obedience of the inhabitants. However not all residents had reacted to please the bishop. At Dindeşti there were still 2-3 remained faithful to sofronian doctrine. At Vezendiu someof the villagers didn't welcome the bishop,the villagers of la Mădăras, Tătărești, Seini didn't wait for him in procession, claiming it was a working day.[135] We know for fact that on September 14 the Bishop was inCarei where he received a letter sent by Count Antal Károlyi from Pest on August 30, 1761.[136]

One of the most obvious consequences of the events of the years 1760-1761 was undoubtedly of the increasing number of vacant parishes especially in Satu Mare county. The list of 1762 proves the existence of a large number of vacant parishes: District of Satu Mare: (Noroieni, Băbășești, Potău, Someșeni, Atiba (?) Pișcari, Doba; District of Codru (Chilia, Homorodu de Sus, Solduba, Mediș a, Hodiș a, Stâna); District of Borlești (Valea Vinului, Ilba, Mestu (?); District of Oaș (Prilog, Trip, Călinești); District of Baia Mare (Baia Mare, Chechiș, Șindrești, Pezreifalu(?).[137] What did suddenly happen

[130] *Ibidem,* dos. 1708.
[131] *Ibidem*, dos. 1711, f. 20 v.
[132] Mihail Olsavszky writes to Ioan Branics On Septembrie 4, 1761 from Baia Mare (*Nagy Banya ex visit*) cf. *Ibidem*, dos. 1731, f. 3.
[133] *Ibidem*, dos. 1711, f. 20v.
[134] *Ibidem*, dos. 1694, f. 1-10. Se intitula: "Interogate de Semitis antiquis, quae sit via bona et ambulate in ea: et invemetis refrigerium animabus vestris".
[135] *Ibidem*, dos. 1711, f. 17-20v.
[136] *Ibidem*, dos. 1714.
[137] *Ibidem*, dos. 1795, f. 1-2.

to so many priests? Perhaps some were dismissed and others went voluntarily elsewhere, more favorable!

Resuming the years 1760-1761, we see that Bishop Michael Olsavszky, using the secular power managed to save religious union without too much loss, ensuring the victory without recourse to Greek Catholicism in this part of the country for the next 200 year old. What is more important is that the bishop and the Imperial Court they did learn from these events, also proposing solutions to solve the problems. They all agree that the main way to solve all the evils was the establishment of schools and providing the necessary instruction primarily for the village leaders, first the priests, as evidenced so clearly in the statement that the bishop forward in early 1762 to the Imperial Court, ”boninimiru<m> instituendi Parochi et iuventus a teneris in Scholisliteris et doctrina Christiana imbuatur…”[138]). And from the other letters that Olsavszky sent to the high society officials of the Habsburg Empire appears the idea of teaching the youth as the foundation of promoting and strengthening the religious union. ”It was when the Bishop understood that the fate of his church is closely linked not only to the quality performance of all clergy, but also the existence of a fully trained, faithful union and society influence."[139]

Note on the edition

This volume represents a synthesis realized due to the funds of Diocese of Mukachevo (fund 151 file 1683-1782) and the Basilian monastery ”St Nicholas” in Mukachevo (fund 64) (file 326-491) between the years 1750-1762. Of the 568 files containing almost 4000 pages documents we selected 118 documents, mostly unique, inspiring and helping us to form an opinion on the Diocese of the fourth decade of the eighteenth century.

As expected our attention turned to the visits of Bishop Michael Olsavszky conducted during 1750-1751 integrating in volume the parts regarding the counties of Satu Mare, Szabolcs and Maramures. We also note that we left out, due to insufficient publishing space, the visit of Ugocea county which was published in the interwar period by Ruthenian V. Gadjega.

The second point of interest was the action of Sophronie from Cioara in the counties of Maramures and Satu Mare in the years 1760-1761 when the religious union crossed the hardest moment of all the eighteenth century. Here also the task was difficult because we had to select a small portion of the more than 100 documents related to this great movement with echoes all across the diocese. We hope that the selected papers will contribute to the development of historical knowledge.

Finally we want to thank our partners of the State Archives of Transcarpathian region, without their great support and dedication the appearance of this volume would not have been possible: Mihail Misiuk, general director, Olena Kutassi, assistent director, Maria Ieremkina, head department, Marina Mihov, Larisa Leyte, Natalia Iagudina, Sergei Vervarko, Clara Starkova, Jujana Kremer.

[138] *Ibidem*, dos. 1636, f. 1

[139] O. Ghitta, *Nașterea*..., p. 347. And the files 1724 și 1725 Archives of the Diocese including a lot of correspondence belonging to the Bishop with various Authorities for the establishment of Middle School in Sighet and Baia Mare and even Seini.

LISTA DOCUMENTELOR

1. **1750 februarie 12, Sighetu Marmației**. *Andrei Bacsinszky vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky asupra morţii parohului din Rona de Sus pe drumul de întoarcere de la târgul din Sighet, mulțumindu-i acestuia pentru cei 250 de florini trimişi pentru organizarea congregaţiei clerului şi îl informează, totodată, despre existenţa unui diacon bigam în parohia sa*.
2. **1750 martie 13, Bratislava.** *Consiliul Locumtenențial îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky despre plângerea călugărilor bazilitani de la Mukacevo, cerându-i să-și exprime o opinie față de acest memoriu.*
3. **1750 aprilie 19, Sighetu Marmației**. *Andrei Bacsinszky, parohul Sighetului Marmației și vicar al Maramureșului, trimite la episcopul de Mukacevo un preot şi un diacon pentru licorile sacre, dându-i totodată ultimele veşti despre preoţii locului şi dăruindu-i două roţi de caş din Marmaţia.*
4. **1750 mai 27, Mukacevo**. *După doi ani de detenţie, parohul din Leordina Ioan Pop este judecat în Consistoriul episcopal de la Mukacevo, condus de episcopul Mihail Manuel Olsavszky, pentru instigarea la practici magice a trei femei nobile în dauna lui Wolfgang de Petrova şi a familiei sale, precum şi pentru preacurvie, fiind condamnat la suspendarea pe timp de şapte ani din funcţiile preoţeşti şi privarea de orice beneficiu şi chiar expulzarea din dieceză, în caz de recidivă pedeapsa devenind perpetuă*.
5. **1750 iunie 29, Groși**. *Ioan Petkovszky, arhidiaconul de Sătmar al uniţilor de rit grecesc cere oficial autorităţilor oraşului liber regesc Baia Mare să recunoască scutirea de contribuţia porţională a cantorului român al uniţilor din acelaşi oraş, orânduit în sinodul parohilor de la Groși, şi, totodată, să îi acorde acestuia porţia anuală cuvenită*.
6. **1750 iulie 17, <Mukacevo>.** *Episcopul Mihail Manuel Olsavszky răspunde oficial, cu argumente şi dovezi juridice reclamaţiei călugărilor basilieni din Mănăstirea Sfântul Nicolae de pe Muntele Csernek de lângă Mukacevo, înaintată Consiliului Locumtenenţial, care se opun şederii episcopilor în mănăstirea lor şi pretind ca fundaţia Cardinalului Kollonich să fie aplicată aceleiaşi mănăstiri*.
7. **1750 august 28, Medieșu Aurit**. *Szigethy György funcționar al domeniului Medieșu Aurit reclamă că preotul greco-catolic acordă azil în biserică hoților și tâlharilor care se ascund mai ales în pădurea Gombas sub pretextul dreptului de azil al bisericii dar care nu a fost niciodată în uz la Medieșu Aurit sau în Țara Oașului.*
8. **1750 septembrie 26, Sighet**. *Andrei Bacsinszky vicarul uniţilor de rit grecesc din Sighet îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky în legătură cu jafurile şi crimele săvârşite de tâlharii din Marmaţia la începutul primăverii acelui an.*
9. **1750 noiembrie 14, Sighet**. *Andrei Bacsinszky, vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia, îl informează pe episcopul Mihail Olsavszky în legătură cu dificultăţile aprovizionării cu grâne şi cu vin datorită inundaţiilor care au distrus grânele şi au pătruns în pivniţele cu vinuri, şi cere sprijinul acestuia.*
10. **1750 <?> <?>, <Mukacevo>.** *Registrul contabil al cheltuielilor făcute de episcopul Mihail Manuil Olsavszky şi de însoţitorii săi cu prilejul călătoriei la Viena între ianuarie-aprilie 1750*.
11. **1750 <?> <?>, <?>.** *Fragment din vizitația canonică pe care episcopul Mihail Olsavszky a efectuat-o în 5 protopopiate din comitatele Zemplen și Saaros.*
12. **1751 ianuarie 16, Roma**. *Scrisoarea lui Carol Coequelines cu care îi trimite episcopului Mihail Manuel Olsavsyky dispensele cerute pentru doi diaconi judecaţi informându-l de asemenea despre avansarea tratativelor în problema jurisdicţiei vicarului apostolic şi despre trimiterea indulgenţelor pentru sărbătoarea Preafericitei Fecioare Maria*.
13. **1751 februarie 11, Viena**. *Opinia nefavorabilă a Cancelariei Regale Aulice a Ungariei în privinţa canonizării episcopiei de Mukacevo în defavoarea arhiepiscopiei de Agria.*
14. **1751 februarie 11, Viena**. *Opinia Cancelariei Regale Aulice a Ungariei în legătură cu diferendele dintre episcopii de Agria şi de Mukacevo,înaintată împărătesei Maria Therezia.*
15. **1751 februarie 25, Roma**. *Scrisoarea lui Carol Coequelines din Roma prin care îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky despre implicarea Cardinalului Ministru Millini în*

rezolvarea chestiunii jurisdicţiei forţate a episcopului de Agria asupra Vicarului Apostolic Olsavszky, care trebuie să se supună exclusiv Scaunului Apostolic.

16. **1751 martie 10, Sighetu Marmației.** *Andrei Bacsinszky, vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky în legătură cu parohii care nu s-au prezentat la sinod, refugiindu-se în munţi, despre nobilul Ioan Dunca, care a ocupat biserica din Sarasău, despre moartea, după o cumplită suferinţă, a fostului comite suprem Ladislau Haller, precum şi despre moartea subită a generalului Károlyi, şi propune pentru hirotonire pe candidatul(popovicius) Teodor din Ruszko-Polyana.*
17. **1751 mai 14, Mukacevo**. *Pașaport eliberat de episcopul greco-catolic Mihail Olsavszky părintelui ieromonah Manasie Pukaci și însoțitorului lui pentru a putea circula liber în Transilvania.*
18. **1751 iunie 22, Sighetu Marmației**. *Andrei Bacsinszky, vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky despre înmulţirea cazurilor de concubinaj a preoţilor din vicariatul său, sprijiniţi mai ales de slujbaşii comitatenşi calvini, precum şi despre botezul odraslei preotului moldovean din Săpânţa care şi-a ţinut copilul nebotezat vreme de doi ani.*
19. **1751 iulie 24, Roma.** *Scrisoare prin care Carol Coequelines îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky că nu a primit încă cei 20 de galbeni trimişi de la Bratislava încă din luna mai pentru dispense şi pentru urmărirea cauzelor şi îi cere porunci în legătură cu ce trebuie să facă în privinţa trecerii românilor la ritul latin.*
20. **1751 mai 29 – iulie <?>, <Mukacevo>.** *Protocolul vizitației canonice efectuate de episcopul Mihail Olsavszky în comitatele Abauj, Szabolcs și Satu Mare în lunile mai – iulie 1751.*
21. **1751 <iulie - august> <?>, <?>***Vizitaţia canonică a parohiilor greco-catolice din Maramureş, făcută de episcopul Mihail Olsavszky al diecezei greco – catolice de Mukacevo.*
22. **1751 <iulie - august> <?>, <?>** *Fragment din protocolul încheiat cu ocazia vizitației canonice a episcopului Mihail Olsavszky în comitatul Maramureș.*
23. **1751 septembrie 3, Teceu**. *Originalul actului referitor la desprinderea, punerea în stăpânire, binecuvântarea şi consacrarea terenurilor destinate parohiilor, bisericilor şi cimitirelor uniţilor de rit grecesc din târgurile regale Visc şi Teceu.*
24. **1751 octombrie 15, Máriapócs.** *Chitanţă justificativă a sumelor de bani şi a băuturilor primite de meşterii zidari pentru lucrarea de zidărie executată la mănăstirea bazilitană, precum şi a sumelor restante datorate încă episcopului Mihail Manuel Olsavszky.*
25. **1751 noiembrie 13, Sighetu Marmației.** *Andrei Bacsinszky, vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia explică motivul imposibilităţii deplasării sale la Máriapócs, trimițîndu-l în schimb acolo pe diaconul Vorochta care să prezinte episcopului Olsavszky doleanţele clerului maramureșan.*
26. **1751 <?> <?>, <Sighetu Marmației>**. *Catalogul amenzilor pe care Andrei Bacsinszky, vicarul delegat al Marmaţiei le-a strâns de la parohii.*
27. **1751 <?> <?>, <Mukacevo>.** *Calendarul vizitaţiei canonice efectuate de episcopul Mihail Olsavszky în şase comitate care aparţineau diecezei de Mukacevo.*
28. **1751 <?> <?>, <?>**. *Unsprezece note adăugate la actele sinoadelor districtuale din comitatele Ung, Zemplén şi Sáros, ţinute în anul 1751, care au fost trimise episcopului de Mukacevo.*
29. **1752 februarie 9, Viena**. *Răspunsul oficial al Cancelariei Aulice a Transilvaniei, prin contele Leopold de Nadasd, de neacordare a trecerii episcopului Mihail Manuel Olsavszky din Episcopia de Mukacevo în cea de Făgăraș.*
30. **1752 martie 16, Bratislava**. *Consiliul Locumtenenţial Regal dispune, în urma plângerii episcopului Mihail Olsavszky, ca preoţii uniţi de rit grecesc să nu fie tulburaţi de magistraţi, de preoţii catolici, precum şi de pastorii confesiunilor augustană şi helvetică în perceperea veniturilor cuvenite și nici să nu fie împiedicaţi în exerciţiul public religios, precum şi în respectarea sărbătorilor.*
31. **1752 septembrie 11, Kl'ušov**. *Măsurile impuse de Anton de Reva, visitatorul delegat al arhiepiscopului de Strigoniu Emeric Csaky, în urma vizitaţiunii parohiei Slovinky a uniţilor de rit grecesc.*

32. **1752 <?> <?>, Roma**. *Episcopul Inochentie Micu Klein adevereşte că preotul Constantin Rad a fost sfinţit de el şi a căzut în robia tătarilor de la Crâm, de unde a scăpat. Îl roagă pe Episcopul Mihai Olsavszky să-l primească ca preot.*
33. **1752 <?>, <Mukacevo>.** *Actele vizitaţiei canonice a parohiilor şi bisericilor din comitatele Transilvaniei trimise în rezumat Cancelariei Aulice a Transilvaniei împreună cu opinia visitatorului delegat Mihail Manuel Olsavszky privind măsurile juste de recuperare a românilor uniţi în urma răzmeriţei lui Visarion Sarai.*
34. **1753 iunie 25 <Mukacevo>**. *Raportul cerut de Înaltul Consiliu Regal Locumtenenţial şi întocmit de Episcopul unit de rit grecesc de Mukacevo Mihail Manuel Olsavszky cu privire la tripla sa vizitaţiune în zece comitate din Ungaria şi Transilvania (Partium) a bisericilor şi parohiilor uniţilor de rit grecesc, la care episcopul adaugă şi expunerea defectelor care necesită un remediu oportun.*
35. **1753 septembrie 2, Giuleşti**. *Succesorii lui Popa Lupul cedează pe seama comunităţii din Giuleşti mănăstirea construită de bunicul lor pe terenul proprietatea sa, aflat în hotarul comunei, cu condiţia ca să întreţină edificiul, iar in cazul pustiirii acestuia să ajungă înapoi în proprietatea moştenitorilor. Încredinţează conservarea mănăstirii pe seama preotului Popa Ioan venit din Transilvania, care să investească jumătate din veniturile sale pentru întreţinerea mănăstirii pe timp de cel putin un an sau chiar mai mulţi ani.*
36. **1754 iulie 8, Mukacevo**. *Instrucţiunea pe puncte dată de Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, lui Havrilovics Daniel trimis ca paroh și vicar în Marmaţia.*
37. **1754 iulie 30, Bratislava.** *Relatarea vizitaţiunii canonice a Bisericii din Bohareviţa (Ucraina), a uniţilor de rit grecesc făcută de Primatul Ungariei şi Arhiepiscop de Esztergom Csáky Miklós.*
38. **1754 septembrie 1, Máriapócs.** *Jurământul de credinţă faţă de Papa Benedict al XIV-a făcut de Petru Pavel Aaron la consacrarea sa ca episcop de Făgăraş în faţa lui Mihail Manuel Olsavszky, episcop de Mukacevo etc. şi confirmat de către Andrei Bacsinszky, în calitate de notar delegat pentru acest act.*
39. **1754 octombrie 13.<Slovenské Nové Mesto>** *Vizitaţia canonică a bisericilor uniţilor de rit grecesc din districtul Slovenske pentru recensământul cărţilor liturgice aflate în dotarea acestor biserici*.
40. **1754 decembrie 15, Carei**. *Scrisoare a episcopului de Mukacevo către generalul conte Károlyi în legătură cu restaurarea tipografiei şi cazul parohului din Nyiregyháza.*
41. **1755 iulie 23, Mukacevo**. *Diploma de investire în funcția de preot și protopop al districtului Borlești pentru Ioan Bileczki, preot și protopop în Satu Mare, în locul preotului și protopopului decedat Simion Papp.*
42. **1755 octombrie 24, Viena**. *Maria Theresia, în calitate de regină a Ungariei acordă comitelui Karolyi dreptul de a înființa o tipografie la Carei care să deservească atât credincioșii de rit latin cât şi uniţii de rit grecesc.*
43. **1755 decembrie 22, Carei**. *Comitele Károlyi Ferenc cere satisfacţie episcopului de Mukacevo în legătură cu parohul din Nyiregyháza.*
44. **1756 ianuarie 16, Carei**. *Contele Károlyi Ferenc roagă pe episcopul Mihail Olsavszky să ia o decizie în privința neînțelegerilor dintre el și preotul greco-catolic din Nyiregyháza care, beat fiind, a atacat pe juzii târgului care îi aparținea.*
45. **<1>756 martie 10, <Mukacevo>**. *Scrisoarea de răspuns a episcopului Mihail Olsavszky adresată cancelarului Imperiului în legătură cu construirea reşedinţei episcopale de la Mukacevo.*
46. **1756 aprilie 28, <Mukacevo>.** *Investitura primită din partea lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukačevo, de preotul Ioan Ferenczy pentru parohia Tiream din comitatul Satu Mare.*
47. **1756 <înainte de 16 septembrie>, <Baia Mare>.** *Plângerea iezuitului Mathia Geiger, administrator al parohiei greco-catolice din Baia Mare, adresată împărătesei, împotriva încălcării dreptului de patronat al iezuiților de către episcopul latin de Eger.*
48. **1756 septembrie 16, Viena.** *Copia răspunsului Mariei Terezia, împărăteasa Austriei, dat la plângerea iezuitului Mathia Geiger., administratorul parohiei uniţilor de rit grecesc din Baia Mare împotriva încălcării dreptului de patronat din partea episcopului de rit latin de Eger.*

49. **1756 noiembrie 16, Sighet.** *Amnistierea tâlharului Corbul în adunarea generală a Comitatului Maramureş de la Sighet.*
50. **1756 <?> <?>, <Mukacevo>.** *Scrisoare a episcopului Mihail Olsavszky adresată lui Demetriu Raț, plenipotențiar al contelui Karolyi în legătură cu problema tipografiei de la Carei și cu cazul preotului greco-catolic de la Nyiregyháza.*
51. **<1756> <?> <?>, <Mukacevo>.** *Extrasul întocmit de Mihail Manuel Olsavszky, episcop de Mukacevo etc. în privinţa vizitei trienale efectuate de el în anii 1751, 1752 şi 1753 în şase comitate populate de credincioşii uniţi de rit grecesc şi prezentat Împărătesei Maria Terezia în anul 1756.*
52. **1757 ianuarie 27, Baia Sprie**. *Senatul orașului regal Baia Sprie, la cererea credincioșilor din Chiuzbaia în frunte cu primarul comunei, solicită numirea unui preot, în locul preotului Vasile Papp care nu mai dorea să rămână în această parohie după 15 ani de funcționare.*
53. **1757 martie 28**, **Carei**. *Comitele Károlyi Ferenc transmite episcopului unit de Mukacevo laudele sale la adresa parohilor greco-catolici pentru zelul lor în strângerea fondurilor băneşti pentru necesităţile războiului.*
54. **1757 martie 31, Satu Mare.** *Răspunsul protest făcut de orașul liber și regal Satu Mare prin agentul fiscal Mihail Burjan împotriva protestului episcopului de Mukacevo cu privire la bunurile situate pe teritoriul pomenitului oraş liber regesc.*
55. **1757 aprilie 2, Sighetu Marmației.** *Daniel Havrilovics, împuternicitul episcopului unit de Mukacevo îl informează pe prelat în legătură cu dificultăţile întâlnite în dieceza Sighetului şi, în principal, despre conflictul avut cu calvinii în privinţa înmormântării unui enoriaş de confesiune calvină, în postul Crăciunului, în cimitirul bisericii uniţilor.*
56. **1757 mai 5, Satu Mare.** *Senatul şi judele oraşului liber regesc acordă lui Mihail Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, dreptul de a stăpâni bunurile defunctului Martin Kirio, supuse fiscului.*
57. **1757 septembrie 30, Bratislava**. *Consiliul Regal Locumtenţial îi cere lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo să ia măsuri pentru împiedicarea ajungerii la credincioşii uniţi şi neuniţi de rit grecesc a cărţilor schismatice moscovite pătrunse în Ungaria prin mijlocirea vicecomitelui comitatului Ung.*
58. **1757 octombrie 23, Carei.** *Patenta contelui Károlyi Ferenc prin care atribuie credincioșilor greco-catolici biserica veche din Ilba, azi în județul Maramureș, părăsită și aflată în stare de degradare, cu condiția să o renoveze, asigurându-i că-i va apăra de orice pretenții ulterioare, atât el cât și urmașii lui.*
59. **1757 decembrie 13, <Mukacevo>.** *Scrisoare adresată baronului Szentiványi de către episcopul Mihail Olsavszky, în legătură cu cazul a trei femei care căutau serviciu liber şi cu înfiinţarea unei tipografii în Transilvania.*
60. **1757 decembrie 19, <Mukacevo>.** *Scrisoare adresată comitelui general Károlyi Ferenc în legătură cu stabilirea preţurilor şi a calităţii cărţilor liturgice şi cu tipografia nouă care va tipări cărţile liturgice de trimis în Serbia.*
61. **1757 decembrie 20 Máriapócs**. *Mihail Manuel Olsavszky episcopul de Mukacevo încuviinţează restaurarea bisericii din Iloba din comitatul Satu Mare, căzută în ruină.*
62. **1758 martie 30, <Mukacevo>**. *Scrisoare adresată de episcopul Mihail Olsavszky generalului conte Károlyi Ferenc în legătură cu trimiterea a 15 recruţi la Debrecen, care să întărească trupele comitelui.*
63. **1758 mai 26, <Mukacevo>**. *Scrisoare adresată comitelui general Károlyi Ferenc în legătură cu pregătirea de către episcopul de Mukacevo a 400 de florini pentru noua tipografie, precum şi cu înfiinţarea şcolilor de la Carei şi Seini, ca şi cu hotărârile Congregaţiei de Propaganda Fide în privinţa sprijinirii şi întăririi Unirii.*
64. **1758 mai 26, Máriapócs.** *Diploma prin care Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, cesionează călugărilor din Ordinul Sfântului Vasile cel Mare, mănăstirea şi biserica din Máriapócs*
65. **1758 iulie 11, Sighetu Marmației.** *Scrisoarea lui Daniel Havrilovics, paroh şi vicar de Sighet, către Mihail Manuel Olsavszky, episcop unit de Mukačevo, prin care îl informează pe acesta asupra dificultăţilor şi confilictelor dintre uniţi şi calvini în parohiile păstorite de el ca vicar.*
66. **1758 decembrie 14, Fehérgyarmat**. *Actul în original prin care se atestă arendarea către Viszas István a hanului și curții pentru parcarea căruțelor situate în Nyircsaholyi, comitatul*

Satu Mare, proprietăți ale grofului Károlyi Antal pentru suma anuală de 30 de florini renani, cu începere din ianuarie 1759 până în octombrie 1761, act confirmat de Demetriu Rațț, plenipotențiar și Kardos György, administratorul curții.

67. **<1758>, <?> <?>, <Mukacevo>.** *Scrisoare adresată judelui primar al oraşului liber regesc Baia Mare, Tarpay Samuel în legătură cu imposibilitatea transferului parohului din Tăuții de Jos la Recea.*
68. **<1758>, <?> <?>, <Mukacevo>.** *Scrisoare a episcopului de Mukacevo, Mihail Olsavszky, adresată, probabil, arhiepiscopului de Kalocsa, în legătură cu încercările sale de refacere a efectivului parohilor din dieceză, cu cazul parohului Rozsy şi a căpitanului Szuporany.*
69. **<1758>, <?> <?>, <Mukacevo>.** *Scrisoare adresată vicecomitelui locţiitor al comitatului Satu Mare în legătură cu cazul a trei enoriaşi din parohia Prilog din districtul Oaşului, care refuză sfânta confesiune şi împărtăşanie, precum şi cu cazul cantorului Ioan Popovici, fiul parohului din Odoreu, care era silit de localnici să plătească contribuţia (portionale quantum) împotriva hotărârii maiestăţii apostolice şi a practicii comitatense.*
70. **1759 ianuarie 14, Pișcari**. *Actele sinodului districtual desfăşurat la Pișcari, în care s-a anunţat public noile puncte, precum şi Jubileul şi s-a încasat censul catedratic pentru acel an.*
71. **1759 ianuarie 18, Aciua** *Actele sinodului districtelor Borleşti şi Baia Mare din Comitatul Satu Mare cu privire la strângerea censului catedratic anticipată de examinarea preoţilor, laolaltă cu anunţarea publică a Jubileului şi noilor orânduieli.*
72. **1759 ianuarie 27, Cicărlău** *Cercetarea făcută în chestiunea graviditǎţii fecioarei Eudochia Lengyel din Ardusat datorată tânărului Lupuly, fiul judelui din Ardusat.*
73. **1759 ianuarie 29, Iojib.** *În sinodul districtual al Districtelor Satu Mare şi Oaș din comitatul Satu Mare se anunţă public ultimele orânduieli, precum şi Jubileul şi se adună censul catedratic pentru acel an de la parohii, cantorii şi sacristanii districtuali.*
74. **<1759 ianuarie 29, Iojib>.** *Evidenţa transferării preoţilor de la o parohie la alta prezentată în sinodul districtual de la Iojib.*
75. **1759 februarie 20, Máriapócs.** *Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, atestă oficial cedarea mănăstirii zidite de el lângă biserica de la Máriapócs călugărilor basilieni.*
76. **1759 februarie 26, Máriapócs.** *Actele sinodului Districtelor din Comitatul Szabolcs cu privire la plata censului catedratic către Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukačevo etc., de parohii, cantorii şi satele din aceste districte, făcându-se calculul anual al examenului parohilor.*
77. **<1759 februarie 26, Máriapócs>.** *Extrasul restanţelor parohilor şi sătenilor din Districtul Szabolcs din anul <1>755 până în anul 1759, în contul censului catedratic.*
78. **1759 martie 23, Sighetu Marmației**. *Scrisoarea vicecomitelui comitatului Maramureș, Mihai Bállya de Ieud adresată episcopului Mihail Olsavszky prin care se disculpă de acuzele aduse de episcop pentru acceptarea călugărului Teofan la mănăstirea din Moisei (Maramureș), considerându-se nevinovat de sosirea acestuia din Moldova, deoarece acesta era fiu al localității și a plecat pentru studii din acel loc și poate asigura serviciul religios în limba română în loc de limba slavă. Pe de altă parte locuitorii nu-i mai vroiau pe călugării de până acum din cauza deselor lor beții.*
79. **1759 aprilie 23, Mukacevo**. *Gramota episcopului Mihail-Manuil Olsavszky al Episcopiei greco-catolice de Mukacevo privind hirotonisirea ca preot a lui Ioan Kutka.*
80. **1759 mai 23**,**<Mukacevo>** *Răspunsurile date de Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, la chestionarul trimis de la Roma referitor la starea diecezei păstorite de acesta.*
81. **1759 iunie 2, Carei.** *Contele Károlyi Antal îl invită pe episcopul Manuel Olsavszky să participe la funerariile tatălui său, contele Károlyi Ferenc, precum și la ceremonia de investire a sa în funcția de comite suprem al comitatului Satu Mare, care vor avea loc la Carei în zilele de 14 și respectiv 18 iunie 1759.*
82. **1759 iunie 19, Mădăras.** *Actele sinodului districtual de la Mădăras, din comitatul Satu Mare.*
83. **1759 iulie 15, Mukacevo**. *Gramota episcopului Mihail-Manuil Olsavszky al episcopiei greco-catolice de Mukacevo privind hirotonisirea ca preot a lui Pavel Dolhai.*
84. **1759 octombrie 26, Arad.** *Gramota episcopului ortodox al Aradului, Ienopolei și Oradei Mari Sinesie Jivanovici privind hirotonisirea ca diacon a lui Andrei Popovici din satul Priboriavske din comitatul Maramureşului.*

85. **<1759> <?> <?>, Dindești.** *Parohia română din Dindești, județul Satu Mare emite o scrisoare de recomandare pentru preotul Filip Popp care dorește să plece în parohia Ilba, rugând să fie acceptat în noua parohie pentru că și-a îndeplinit toate atribuțiile preoțești timp de 6 ani cât a funcționat la Dindești.*
86. **1759 <?><?><?>.** *Înștiințare de căsătorie între feciorul lui Pruțu Ștefan și Nastasia fata lui Popeleanu Vasoc, amândoi tinerii din Apșa de Mijloc. Căsătoria a avut loc undeva în Țara Oașului.*
87. **1759 <?><?>, <Mukacevo>.** *Scrisoare adresată comitelui suprem al comitatului Satu Mare pentru confirmarea numirii preotului Ioan Laborszky pentru parohia rutenilor uniţi din Carei.*
88. **1759<?><?><Mukacevo>** *Punctele anchetei regeşti la care parohii trebuie să răspundă în scris episcopului visitator şi care trebuiesc ţinute în secret şi transmise în scris doar parohilor interesaţi.*
89. **1760 aprilie 20, Ujgorod**. *Scrisoarea episcopului de Mukacevo adresată lui Francisc Orosz, vicecomitele comitatului Ung în privinţa plângerii parohului din Pasika împotriva enoriaşilor care refuză să îi zidească locuinţa, precum şi cu privire la hirotonirea a doi preoţi în satele Mircse şi Dubrinics.*
90. **1760 aprilie 25 ,<Mukacevo>**. *Scrisoare de confirmare a episcopului de Mukacevo a dreptului de oficiere a nou hirotonitului preot Ioan Laborszky.*
91. **1760 aprilie 28 , <Mukacevo>**. *Scrisoare adresată de episcopul Mihail Olsavszky către Nicolanyi Ferenc, provizorul fiscal al oraşului Baia Mare în legătură cu imposibiliatatea momentană de a se trimite parohi pentru satele Șurdești și Rus.*
92. **1760 mai 20, Mukacevo**. *Investitura acordată de Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, lui Alexius Bone pentru parohia valahă din Carei.*
93. **1760 mai 23, <Mukacevo>.** *Lista cu călugării din ordinul Sfântul Vasile cel Mare, care trăiesc în mănăstirile de pe teritoriul Eparhiei greco-catolice din Mukacevo.*
94. **1760 iunie 19,<Mukacevo>.** *Scrisoare adresată comitelui general Károlyi Antal prin care episcopul unit Mihail Olsavszky cere noului comite general să intervină în favoarea parohului Grigore Pap.*
95. **<1760, după iulie 1, <Mukacevo>.** *Episcopul unit de Mukacevo mulţumeşte comitelui general Károlyi Antal pentru suma de 1000 de florini trimişi în contul întreţinerii sale pentru primele două semestre şi cere asigurarea trimiterii următoarei tranşe, de cincisute de florini, pentru semestrul al treilea, la sfârşitul lui septembrie.*
96. **<1760> august 13**,<**Mukacevo>** *Răspunsul episcopului unit către Înaltul Consiliu Locumteneţial Regal în privinţa sarcinii sale de revizuire a cărţilor liturgice venite din Rusia şi cu propunerea acestuia de înfiinţare a unei tipografii la Máriapócs, după ce noul comite general Károlyi Antal refuzase înfiinţarea acesteia la Carei.*
97. **1760 noiembrie 17, Bratislava.** *Copia ordonanţei emise de Înaltul Consiliu Regal Locumtenenţial de la Bratislava în privinţa efectuării unei anchete împotriva lui Sinesiu Jivanovics, episcopul neuniţilor din comitatul Arad, vinovat de hirotonirea simoniacă (pe bani) a multor preoţi maramureşeni.*
98. **1760 noiembrie 22, Vezendiu.** *Rácz Demeter îl informează pe episcopul unit în legătură cu starea tipografiei ce trebuie pusă în funcţiune la Mukacevo.*
99. **1760 noiembrie 24, Eger.** *Scrisoarea lui Barkoczy Ferenc, episcopul romano-catolic de Agria, către Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukačevo, cu referire la raportul aceluiaşi episcop şi al comitelui suprem al comitatului Maramureș asupra hirotonirilor simoniace ale lui Synesius Jivanovics, episcopul non-unit de Arad, a preoţilor din comitatele aflate sub jurisdicţia episcopului unit, chiar şi a celor veniţi din Polonia.*
100. **1761 ianuarie 21, Moftinu Mic.** *Actele sinodului districtual ţinut la Moftinu Mic sub preşedenţia Vicarului General George Szabados*
101. **1761 martie 3, Cig.** *Circulara prin care Sofronie din Cioara și popa George convocă delegații satelor care nu doreau să fie unite la Corni, în comitatul Solnocu de Mijloc, în data de 15 martie 1761.*
102. **1761 aprilie 9, Sibiu.** *Generalul Adolf von Buccow înştiinţează pe locuitorii români din Transilvania că a convocat pentru data de 26 aprilie la Sibiu pe delegaţii românilor uniţi şi neuniţi din fiecare comitat sau scaun ca să le asculte plângerile şi să rezolve diferendele dintre uniţi şi neuniţi.*

103. **1761 mai 5, Carei**. *Episcopul greco-catolic de Mukacevo, Mihail Manuil Olsavszky convoacă pentru data de 10 mai 1761 un sinod al preoților, diecilor, feților bisericești și primarilor localităților din comitatul Satu Mare, unde să se discute problemele ce frământau preoții și populația.*
104. **1761 mai 5, Carei**. *Episcopul greco-catolic de Mukacevo, Mihail Manuil Olsavszky convoacă pentru data de 10 mai 1761 un sinod al preoților, diecilor, feților bisericești și primarilor localităților din comitatul Satu Mare, unde să se discute problemele ce frământau preoții și populația.*
105. **1761 mai 14, Apa.** *Cererea locuitorilor români din Apa prin care solicită iertarea pentru că au urmat misionarii lui Sofronie din comitatul Satu Mare şi au trecut la religia ortodoxă. Declară adeziunea faţă de episcopul greco catolic de la Mukacevo.*
106. **1761 mai 15, Carei.** *Rezoluţia Vicecomitelui Comitatului Satu Mare care indrumă credincioşii din Apa cum să procedeze pentru iertarea greşelii lor de a fi trecut la cultul ordodox şi revenirea la cultul greco catolic.*
107. **1761 mai 16, Carei.** *Poruncă a contelui Karolyi Antal, comitele suprem al Comitatului Satu Mare, adresată tuturor primarilor ca să se prezinte la adunare la data chemării, pentru a dovedi recunoașterea episcopului de Mukacevo, trimis de Măria sa Regina.*
108. **1761 <mai> <21-25><Sânmiclăuș>.** *Memoriu al locuitorilor din Sânmiclăuș prin care cereau autorităților laice și bisericești să înceteze urmărirea și arestarea participanților la tulburările din acel an, astfel ca și cei fugiți să se poată întoarce acasă.*
109. **1761 mai <?>, <?>.** *Conceptul circularei adresate de episcopul Mihail Olsavszky credincioşilor din oraşul Satu Mare, solicitând să se ferească de unii „diaconi" falşi, care propovăduiesc credinţă falsă, adună bani care nu lise cuvin, cerându-le să rămână fideli credinţei greco catolice, atfel ar putea pierde graţia impărătesei Austriei.*
110. **1761 mai <?>, Hurezu Mare.** *Locuitorii din Hurezu Mare declară că au aparţinut de biserica orientală grecească și doresc să rămână în continuare la acest rit și nu pot şi nici nu doresc acceptarea unirii.*
111. **1761 mai <?>, Sânmiclăuș.** *Locuitorii români din Sânmiclăus îl roagă pe episcop să-i ierte de greşeala lor, pentru că l-au reprimit pe preotul greco catolic, înapoindu-i cheile bisericii şi l-au rugat să-i servească în continuare, iar cei care au fugit să se se poată întoarce.*
112. **1761 mai <?>,<?>.** *Locuitorii din Recea, Hideaga și Satu Nou de Jos, fiind întrebaţi, şi-au exprimat dorinţa de a aparţine episcopiei greco-catolice de la Mukacevo.*
113. **1761 mai <?> ,<Mukacevo>.** *Episcopul Mihail Olsavszky, deoarece credincioşii din Sanislău îl recunosc drept episcopul lor, îi asigură că îşi va respecta făgăduinţa de a-i apăra în continuare în credinţa lor greco-catolică cu condiția păstrării unirii cu Roma.*
114. **1761 iunie 8, Viena.** *Diploma în limba română a împărătesei Maria Terezia prin care îi concede episcopului Mihail Manuel Olsavszky și reprezentanților lui dreptul de a vizita bisericile și parohiile aflate sub jurisdicția sa.*
115. **1761 <după august 27> <Mukacevo>.** *Raportul lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, către Maria Terezia, împărăteasa Austriei şi Regina Ungariei, în privinţa credincioşilor de rit grecesc din comitatele Sătmar, Maramureş şi Ugocea, recăzuţi în schismă şi răsculaţi.*
116. **1761 <?> <?> <Mukacevo>.** *Lista preoților din eparhia greco-catolică de Mukacevo, sfințiți de episcopul ortodox Sinesie al Aradului.*
117. **1761<?><?><Mukacevo>** *Preasmerita opinie prin care se propun cu preamare plecăciune cele ce privesc conservarea şi promovarea Sfintei Uniri în neamul rutean şi valah, care ţin de jurisdicţia episcopului de Mukacevo.*
118. **<1>762<?><?><Mukacevo>** *Proiect de măsuri cu privire la înfiinţarea la Mukacevo a şcolilor pentru studii umaniste şi teologice şi la bugetul de cheltuieli pentru întreţinerea a şase profesori.*

1

1750 februarie 12, Sighetu Marmaţiei. *Andrei Bacsinszky*[140]*, vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky asupra morţii parohului din Rona de Sus pe drumul de întoarcere de la târgul din Sighet, mulţumindu-i acestuia pentru cei 250 de florini trimişi pentru organizarea congregaţiei clerului şi îl informează, totodată, despre existenţa unui diacon bigam în parohia sa*.
12 лютого 1750 року, Сігет. *Вікарій возз'єднаних грецького обряду в Мармації, Андрій Бачинський повідомляє єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про смерть парафіяльного священик з с. Рона-де-Сус коли повертався з ярмарку, з Сігету, дякуючи йому за 250 флоринів відправлених для організації конгрегації духовенства та інформує його, також, про існування диякона двоєженця у своїй парафіяльній церкві*.

L<audetur> I<esu> C<hristus>. Illustrissime, ac R<eve>r<e>nd<i>ss<i>me D<omi>ne Praesul, / D<omi>ne Praelate, ac Patrone mihi Benignissime / Gratiosissime!
Felix meum iter, quod benedictione Praesulea Illu/stritatis Vestrae susceperam felicius consum/massem, si in statu eo, quo Marmatiam reli/queram, reperissem, ast subsistentibus reliquis / unus de reliquis reprobus, utinam non aeternum / infelix de discipulis effectus est, R<evere>ndus scilicet / quondam Parochus Felső Rounens<is> Marcus Pap, qui Szigethini plus forte hauriendo, in nundinis / hebdomadalibus vix op<p>ido egrediens intra sepes / hortorum Szigethiensium animam emisit, quod / et pro scandalo haereticorum bidui ferme in / hor<r>eo (ex gratia tamen Perill<ustr>is D<omi>ni Provisorio Caesa/reo) exangue putidumq<ue> cadaver iacebat, ante / meum reditum humi mandatum.
Cum autem ob viarum ruinas et fluvio/rum alluviones, non prius quam pro <vigesima quar>ta huius / praefigere quieverim Congregationes Cleri Marmatici, / cui distribuendi, veniendi fuerant de gratiosa Illu/stritatis Vestrae resolutione transmitti 250 flor<eni> / Rh<enenses>, idcirco metuendo, ne quietantiae super perceptis // tardius submittendae remoram futurae sum<m>ae in/terponerent, ego secundum conscienciam meam, / iis, quos tum ex priori examine, tum ex vitae pro/bitate dignos repentabam, uti hic specifice eorundem / ap<p>ono quietantias distribui, si quis defectus oc/cur<r>erit, aut in subscriptionibus, aut sigillorum / ap<p>ressionibus, defectus scriptorum me excusabit.
De bigamis uti meam humillimam reprae/sentationem feceram, iterato cum latore harum / coram Illustritate Vestra reitero, hic etiam ex illis / est, qui suscepto prius Diaconatus ordine, duxit / uxorem, cum quo, uti et caeteris, quae dispositio Illu/stritati Vestrae futura est,, eandem effective exe/qui, uti mei muneris est, ita et nullatenus inter/mittam.
His, dum gratiosissimam, ac Praesuleam / Illustritatis Vestrae exosculor dexteram, me gratiis / Patroni, ac favoribus dedicans sum // Illustrissimae, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae / D<omi>nationis Vestrae // Cliens infimus / Andreas Bacsinszky / R<itus> G<raeci> Vicar<ius> m<anu> p<ropri>a // Szigethini <duodeci>ma Februarii / 1750.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1644, fila 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1644, арк.1, Оригінал.

[140] Andrei Bacsinszky a fost vicar al Maramureșului între anii 1746 – 1754, de unde a fost destituit din cauza exceselor pe care le-a făcut, mai ales de natură financiară. Funcționează apoi ca paroh la Hajdudorog și apoi la Sátoraljaújhely unde moare în anul 1758. Cf. Tit Budu, *Disertațiune despre episcopii și vicarii români din Maramureșiu*, Gherla, 1891, p. 29 - 30

2

1750 martie 13, Bratislava. *Consiliul Locumtenențial îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky despre plângerea călugărilor bazilitani de la Mukacevo, cerându-i să-și exprime o opinie față de acest memoriu.*
13 березня 1750 року, Братислава. *Намісницька рада повідомляє єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про скаргу, подану Мукачівськими василіанськими ченцями, просячи його, щоб висловив думку щодо цієї доповіді*

Ill<ustrissi>mi, R<evere>nd<i>ss<i>mi, Spectabiles, ac Mag<nifi>ci, Perillustres, item ac G<ene>rosi / D<omi>ni nobis observandissimi. Patrum Ordinis S<ancti> Basilii / Magni per Ducem Theodorum Keriatovics in Monte Cser/nek ad Munkacs fundatorum seseq<ue> successu temporis / per iurium suorum fundationalium limitationem iniuri/atos haberi querulantium consequenter pro eorundem re/dintegratione supplicantium instantia cum accessoriis per praeatt<ac>tas D<omi>nationes Vestras sub <tricesima pri>ma praeteriti mensis / Decembris isthuc submissa, siquidem non tantum Dominiu<m>, verum etiam Ep<isco>pum Graeci Ritus Uniti Munkacsiensem / atq<ue> loci quoq<ue> Parochum caertis in punctis tangeret. Ade/oque et h<abe>t superinde suo modo audiendi essent. Hinc Con/silium hoc Regium Locumtenentiale praetitulatis D<omi>nationib<us> / Vestris in isthic annexis non tantum praeattactam que/rulantium Patrum Instantiam cum accessoriis / remittit, verum et alias binas isthic Consilio Regio / Locumtenentiali per querulantes exhibitas praeben/tibus fine eo com<m>unicat, quatenus super earum con//tinentiis mem oratum Dominium non minus quam Ep<pisco>pu<m> / atq<ue> Parochum suo modo sufficienter audire, ac demum / super horum quoq<ue> responsis Consilium hoc Regium / Locumtenentiale cum praeannexorum actorum in specie / iterum remissione genuine, ac fundate informare nove/rint. Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali / Posonii die <decima terti>a mn<sis> Martii anno 1750 celebrato / Praetta<ct>arum D<omi>nationum V<es>rarum ad officia paratissim<us> / Comes Iosephus Illoshazy m<anu> p<ro>p<ria>. Michaël Domsics m<anu> p<ro>p<ri>a.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1270, fila 1, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1270, арк.1, копія.

3

1750 aprilie 19, Sighetu Marmației. *Andrei Bacsinszky, parohul Sighetului Marmației și vicar al Maramureșului, trimite la episcopul de Mukacevo un preot şi un diacon pentru licorile sacre, dându-i totodată ultimele veşti despre preoţii locului şi dăruindu-i două roţi de caş din Marmaţia.*
19 квітня 1750 року, Сігет. *Парафіяльний священик Сігету-Мармацієй та вікарій Марамурешу Андрій Бачинський відправляє до Мукачівського єпископа священика та диякона за священними рідинами, передавши також йому останні новини про місцевих священиків та подарувавши йому два колеса сиру з Мармації.*

L<audetur> J<esu> C<hristus>. Illustrissimae, ac R<evere>nd<i>ss<i>me D<omi>ne Praesul, Domine Praelate, ac Patrone Gra<ti>os<issi>me Colend<i>ss<i>me.

Post amaram Patientis Domini memoriam, / ut gloriosissimam Eiusdem et a mortuis Re/sur<r>ectionem veluti praesentem, ita quam / plurimas recursuras hic in corpore morta/li, donec superis placitum fuerit latissimo, / ac triumphali **Х-съ бс-крсъ**[141] cum optimo cor/dis sui iubilo recolere in Coelis vero aeviter/ne celebrare Ill<ustri>ss<i>ma, ac R<evere>nd<i>ss<i>ma D<omi>natio / Vestra valeat demisissimis precibus meis / voveo et opto.
Hoc idem votum meum / indignu<m> praesenti mea libentius detulissem, / ast absq<ue> mandato ex Marmatia exire / prouti nec presumpsi, ita etiam sat infir/ma valetudo mea potissimum ab esuariale / et ieiunale alimentum id non concessit. / Ne tamen in quopiam muneri meo de<cess>isse / adinveniar, mitto pro Sacris Liquoribus expressos duos, unum neo-ordinatum / Moldavicum Bedőiensem Presbyteru<m>, / alium Diaconum Koszola-Polyanensem, / ab hinc an<n>o tertio Munkacsini ordi/natum; quorum prior absolutionem / ab ineunda suspensione, alter alteru<m> / ordinem Presbyteratus // humillime sup<p>licant. Pro Diacono militat ra/tio, quia sum<m>a necessitas et indigentia Presby/terorum in his partibus intercur<r>it. Alter / hanc adfert rationem, quod et socius eiusdem / alter in Bedő Moldavicus similis farinae / Presbyter an<n>o elapso ex gratiosa dignatione / Illustritatis Vestrae consecutus sit petitam / absolutionem. Quos autem casus Vien<n>am / de Presbyteris Mojszinensi et Ganjensi per/scripti illius cum Comitatu, cum reus non sit / adinventus, huius cum limite Bethlen / via pacis et reconciliationis complanati / sunt. De Leurdinensi disquisitio iam pri/dem parata apud a<dmodum> R<evere>ndum Rosi manet. /
His, dum me gratiis et favoribus, ac Patro/cinio Ill<ustri>ss<i>mae, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae D<omi>nationis Vestrae / humillime devoveo, cum osculo Praesuleae / dexterae sum // Ill<ustri>ss<i>mae, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae / D<omi>nationis Vestrae // Cliens minimus / Andreas Bacsinszky / m<anu> p<ro>pria // Szigeth <decima no>na Aprilis / 1750.
P.S. aliis raritatibus ex Marmatia, quod servire / non datur tellus in causa, quas vero fruges fert, / ex illi unum par caseorum per eosdem demisissime / Ill<ustri>ss<i>mae D<omi>nationi Vestrae mitto.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1243, fila 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1243, арк.1, Оригінал.

4

1750 mai 27, Mukacevo. *După doi ani de detenţie, parohul din Leordina Ioan Pop este judecat în Consistoriul episcopal de la Mukacevo, condus de episcopul Mihail Manuel Olsavszky, pentru instigarea la practici magice a trei femei nobile în dauna lui Wolfgang de Petrova şi a familiei sale, precum şi pentru preacurvie, fiind condamnat la suspendarea pe timp de şapte ani din funcţiile preoţeşti şi privarea de orice beneficiu şi chiar expulzarea din dieceză, în caz de recidivă pedeapsa devenind perpetuă*.
27 травня 1750 року, Мукачево. *Після двох років позбавлення волі, парафіяльного священика з с. Леордіна, Йоан Поп судили в Мукачівській Єпископській Консисторії, під керівництвом єпископа Михайла Мануїла Ольшавського, за підбурювання трьох шляхетських жінок до магічної практики на шкоду Вольфганга із Петрова та його сім'ї, а також за перелюбство. Його засудили до семи років призупинення священицької діяльності та позбавлення*

[141] I.e. *Christos a înviat*.

права на будь-яку вигоду і навіть вигнання із діоцезії. У разі рецидиву покарання могло стати безстроковими.

Anno Domini 1750 die <vigesima septi>ma mensis Maii sub praesidio Ill<ustrissi>mi, ac R<everen>dissimi / Domini Michaëlis Manuelis Olsavszky Ep<isco>pi Rossensis, Munkacsiensis, / Maramor<osiensis> etc. (tit<u>li) in Consistorio Sacrae Sedis in Ep<isco>pali Residentia ad / Munkacs levata est causa contra et adversus R<evere>ndum Ioannem Pap Parochum / Leordinensem, quod idem postposito Dei timore nulla habita ratione charitatis[142] / sui proximi, non solum in damnum personae et eiusdem sanitatis No/bilis scilicet Volfgangi senioris Petrovay eiusq<ue> uxoris Nobilis Parasceves Vojczae / cum suis complicibus, Nobili videlicet Helena Petrovay, Eudocia Sztopoje et Ku/sagneja veneficis animo nocendi instruendo ad idem facinus praemissas / suas complices, prouti idem propria oris sui fassione coram pluribus ennarando, / qualiter videlicet easdem instruxisset, ut acceptis novem terebris et totidem cu/neis ligneis ingrederentur sylvam ibidemq<ue> subversum reperiendo truncum / arboris terebrarent, finderent et cuneos in eundem incuterent, una ex his nu/da a parte stante haecq<ue> vociferante verba: «ita subvertatur, affligatur Volfgan/gus Petrovaj, cum consorte sua et prolibus» semet implicuisset roborante eandem / fassionem attestatione iurata Nobilium personarum Lupi Petrovay et Stephani / Petrovaj de Petrova sub litera A exhibita. Verum etiam contempta primu<m> Le/gum Divinarum ita et Ecclesiasticarum sanctionum inhibitione, ac disciplina po/tissimumq<ue> Presbyteralis ordinis sui dignitate in illicitas cum mulieribus con/versationes, ac pene scandalosissimam cum una Christiana dicta muliere in / campo inter virgulta societate<m>, cum alia vero Helena noctis hora in lecto uno / cubationem, uti haec fassiones testium sub litera B productae clare exhiberent, / semet in prostitutionem, scandalum et exinde secutam fors multorum ruinam / spiritualem semet im<m>itere veritus non fuisset, proinde ne haec tam grandia delic/ta et excessus memorati Ioannis Pap per conniventiam aut intermissam iuri et ius/titiae consonam animadversionem impunita manerent taliterq<ue> non culpando / malos, nocumentum aliis Ecclesiasticae dignitatis ex exemplaribus personis inferretur, / ad mentem Sacror<um> Canonum in eundem sequens fertur et pronunciatur sententia:

Deliberatum est.

Ex quo quidem ex praemissa expositione levatae et potissimum ex propria oris sui fassione attestante id instrumento sub littera A praesentato R<everendus> Ioannes Pap clare, / ac luculenter artibus magicis in detrimentum proximi sui Nobilis vide/licet Volfgangi Senioris Petrovaj et consortis suae Nobilis Parasceves Vojczae, ac proliu<m> / suarum, Nobilem Helenam Petrovaj et Eudotiam Sztopoja et Kuszaknejam instruxisse / (illud tamen non eveniret clare, quod eaedem mulieres illud nefandum factum perpetrare atten/tassent quodq<ue> exinde infirmitas D<omi>nae Petrovaj evenisset) ita et scandalosis exhibente / id instrumento sub littera B signato cum mulieribus conversationibus semet immiscuis/set, ad mentem proinde Canonis causae <vigesimae sex>tae q<uaternionis> <quin>tae cap<itis> 1: «si quis clericus …» ex Concilio Au//reliano[143] et sequentibus, item Bulae motu proprio Sixti V[144] iuncto Canone: «Si

[142] Sequitur deletum: *non solum*.

[143] S-au desfășurat nu mai puțin de 7 concilii numite aureliene. Aici este vorba despre conciliul al II-lea aurelian, desfășurat în anul 533 care a adus hotărâri în ceea ce privește disciplina religioasă. Cf. Guilielmi Cave, *Scriptorum ecclesiacorum historia literaria*, Coloniae Allobrogum, 1720, p. 365 și *Appendix*...., p. 225

[144] Sixtus V, papă între anii 1585 – 1590, s-a făcut remarcat prin eforturile sale de a pune ordine în administrația și finanțele papale precum și prin reorganizarea Colegiului Cardinalilor a cărui structură

quis / Ep<isco>pus …» 5 cum sequentibus, eundem Ioannem Pap alleviante eo, quod iam fer/me duorum annor<um> subiisset carcerum squalores et ob spem futurae eius/dem emendationis ad septennium inclusive (si quid vero aut medio temporis, / aut expost in eodem animadversum fuerit, in perpetuum) omni officio et bene/ficio privari et suspendi, quin imo etiam ex Dioecesi exterminari. // Michaël Manuel Olsavszki / Ep<isco>pus Munkacs<iensis> et Vicar<ius> Ap<osto>l<i>cus / m<anu> pr<opria>. // Michaël Manuel Olsavszky / Ep<isco>pus Munkatsiensis Ioan/nem Papp Paroch<um> Leor/dinensem propter varia / commissa scelera in/carcerari curat. // **1750**.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1253, fila 1-2 orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1253, арк.1-2, Оригінал.

5

1750 iunie 29, Groşi. *Ioan Petkovszky[145], arhidiaconul de Sătmar al uniţilor de rit grecesc cere oficial autorităţilor oraşului liber regesc Baia Mare să recunoască scutirea de contribuţia porţională a cantorului român al uniţilor din acelaşi oraş, orânduit în sinodul parohilor de la Groşi, şi, totodată, să îi acorde acestuia porţia anuală cuvenită*.
29 червня 1750, Токеш. *Сатмарський Архідиякон возз'єднаних грецького обряду Йоан Петковскі звернувся до влади вільного королівського міста Бая-Маре з офіційним проханням визнати звільнення від порційного податку румунського дяка возз'єднаних із того самого міста, призначеного в синод парафіяльних священиків із Токеша, і, одночасно, видати належну йому річну порцію*.

Ex quo praesentium exhibitor Gregorius Budai auctori/tate ab Ill<ustrissi>mo, ac R<evere>ndissimo D<omi>no Ep<isco>po Munka/csiensi etc. (Tit<uli>) mihi data iam in tertium annu<m> Liberae / Regiaeq<ue> Civitatis Nagy Banya nuncupatae I<nclyto> Co<mi>t<a>tui Co/mitatus de Szathmar ingremiatae populi Graeci Ritus / unitor<um> Valachici Cantor constitutus haberetur: tales / aurem veluti immediati Ecclesiae servitores tam / de praescripto Sacror<um> Canonum quam de recepta lege / usuq<ue> roborata Inclyti Regni Hungariae consuetudi/ne et sanctissima praxi, immunes a publicis omnib<us>, / signanter vero a pendendo portionali quanto conservarent<ur>.
His igitur omnes et singulos, quor<um> interest, tam su/premos quam eor<um> vices gerentes (necnon praementio/natae Liberae Regiaeq<ue> Civitatis Perillustrem D<omi>nu<m> Iudicem / Senatumq<ue> Amplissimu<m>) titulis suis dignissimos D<omi>nos / praeattacti I<nclyti> Co<mi>t<a>tus Officiales quantiq<ue> portionalis Exa/ctores perofficiose requirendos et respective rogandos / duxi, quatenus memoratum Cantorem in dicta Ecclesi/astica immunitate permittere velint neq<ue> graventur. / Parochianis vero praesfecificati loci G<raeci> R<itus> Unitor<um> praecipitur, / quo eundem pro suo vero et indubitato Cantore agnoscere / eidemq<ue>

---

funcțională a rămas neschimbată până în zilele noastre. Cf. Claudio Rendina, *I papi Storia e segreti*, vol II, Roma, 2005, p. 660 - 665

[145] Ioan Petkovszky era născut la Tolcsva în comitatul Zemplen. A făcut studii strălucite la Institutul Pasmaneum în Viena și apoi a absolvit filosofia la Tirnavia în anul 1737. În 10 iunie 1748 a fost numit arhidiacon al comitatului Satu Mare și paroh în Nagykálló. Moare în anul 1754 la Máriapócs. Cf. M. Lucskai, *Historia Carpato-ruthenorum*, tomus IV, în *Naukovii Sbirnik Muzeiu Ukrainskoi Kulturii u Svidniku* (Preașev), 8, 1992, p. 104.

debitum honorem, ac solitam annuam portionem / dare noverint, necq<ue> secus facturi praesent<ibis> perelect<is> exhib<enti> / restitutis.
Signatum in Congregatione Parochor<um> in poss<ess>io<n>e Tö/kes celebrata die 29 Iun<ii> 1750 // Ioannes Petkovszky / I<nclyti> C<omitatus> Szathmariensis / G<raeci> R<itus> U<nitorum> Archi-Diaconus / m<anu> pr<opria>.
[*In calce paginae medialiter sigillum tondum minus in cera rubra impressum Archidiaconi exstat*]

[*In media pagina supine scriptum*:] Littterae Cantorales / Intrascr<iptae>.
[*Inferius, in margine dextro scriptum*:] <Vigesima non>a Iunii <1>750. // Petkovszky Ioannes Archi-/Diaconus Szatthmariensis / ad Magistratum L<iberae> Regiaeq<ue> / Civitatis N<agy> Banyensis de / eiusdem Civitatis Cantore a / portionali quanto contribuen/do eximendo.
[*In calce paginae medialiter scriptum*:] Contribution<es> // 11.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1282, fila 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1282, арк.1, Оригінал.

6

1750 iulie 17, <Mukacevo>. *Episcopul Mihail Manuel Olsavszky*[146] *răspunde oficial, cu argumente şi dovezi juridice reclamaţiei călugărilor basilieni din Mănăstirea Sfântul Nicolae de pe Muntele Csernek de lângă Mukacevo, înaintată Consiliului Locumtenenţial, care se opun şederii episcopilor în mănăstirea lor şi pretind ca fundaţia Cardinalului Kollonich să fie aplicată aceleiaşi mănăstiri*.
17 липня 1750 року, <Мукачево>. *Єпископ Михайло Мануїл Ольшавський надає офіційну відповідь, з юридичними аргументами та доказами стосовно скарги, поданої василіанськими ченцями Свято-Миколаївського монастиря на Чернечій горі біля Мукачева в Намісницьку Раду, які виступають проти перебування єпископів у їх монастирі та вимагають, щоб фонд Кардинала Колонича застосовувався і для цього монастиря*.

Responsio Ill<ustrissi>mi, ac R<evere>ndissimi Domini Michaëlis / Manuelis Olsavszky Ep<isco>pi Rossessins, / Munkacsiensis et Maramarosiensis per I<nclytum> / Regnum Hungariae supra populum Graeci Ritus / Unitum Vicarii Ap<osto>l<i>ci, S<a>cr<atissim>ae Cae<sare>o-Regiae Ma<ies>t<a>tis / Consiliarii, ad praetensiones R<evere>ndorum Patrum / et Fratrum Basilitarum Monasterii S<ancti> Nicolai / Ep<isco>pi ad Munkacs Anno 1750 mense Iulio *17 die*[147] con/cinnata, ac I<nclyto> Co<mi>t<a>tui de Beregh ad mentem Ex/celsi Consilii Regii Locumtenentialis transmissa. //
Sub G<ene>rali I<nclyti> Co<mi>t<a>tus de Beregh Congreg<atione> et simul Sede / Iud<icia>ria die <vigesima no>na Aprilis 1750 in oppido Bereghszaz celebr<ata>.
Lectum et publicatum est Gratiosum Excelsi Consilii Locumtenentialis / Regii Posonii die <decima non>a Martii emanatum in negotio R<evere>ndorum / Patrum Or<dinis>

[146] Mihail Manuel Olsavszky (1700 – 1767), episcop al diecezei de Mukacevo între anii 1743 – 1767, poate fi considerat unul dintre cei mai mari ierarhi pe care i-a avut această eparhie, având și merite extrem de mari față de românii din Transilvania pe care i-a vizitat din punct de vedere religios de cel puțin 2 ori.
[147] Supra adiectum: *17 die*.

Sancti Basilii Magni per Ducem olim Theodorum Kiriatovics[148] in Monte Csernek ad Munkacs fundatorum, quo in / passu Excelsum Consilium Regium omnia acta hactenus pro / condigna medela eorsum per I<nclytam> Universitatem humillime / submissa rursum unacum instantiis eorund R<everendorum> Patrum Ex/celso Consilio Regio porrectis eo fine remittit, ut in eadem ma/teria tum Dominium Munkacsiense, tum vero Ill<ustrissi>mus D<omi>nus / Ep<isco>pus Munkacsiens<sis>, ac loci Parochus audiantur taliterq<ue> audi/tis, ac eorund responsis acceptis rursus omnia acta in sua / serie fine plenioris informationis rursus ad Excelsum Con/silium Regium submittantur, hoc tenore:

<*urmează actul din 13 martie 1750*>

Cuiusmodi intimato taliter publicato conclusum extitit: ut ea/dem documenta ex parte eorund R<everendorum> Patrum Ex/celso Consilio Regio praesentata fine exhibendi scripto/tenus responsi cum Dominiis Munkacs et Szent-/Miklos, ita et D<omi>no Plebano loci, in quantum res eun/dem etiam concerneret com<m>unicentur Ill<ustrissi>mo porro / D<omi>no Ep<isco>po Graeci-Ritus Unitorum Munkacsiensi scri/bendum veniet cum com<m>unicatione instantiarum, ut aeq<ue> responsum Suae D<omi>na<ti>onis Ill<ustrissi>mae recipi, / taliterq<ue> ab utrinq<ue> receptis responsis rursus Excel/so Consilio Regio in sua formalitate submitti / possint. //

«Inclyta Universitas, Domini, / D<omi>ni Gratiosissimi Colendi<ssi>mi!

Post gratiosi Excelsi Consilii Locumtenentialis Regii ad Incl<y>tam / Universitatem directi Intimati Posonii <decim terti>a Martii 1750 / emanati et sub G<ene>rali I<nclyti> C<omi>t<a>tus huius Bereghsiensis Con/gregatione die <vigesima nona> Apr<ilis> eiusd anni in Oppido Bereghszasz / celebrata lecti et publicati gratiose mecum factam com/municationem per eand I<nclytam> Universitatem unacum / instantia et quis accessoriis Patrum et Fratrum meorum / Ordinis S<ancti> Basilii Religiosorum per Ducem olim Kiria/tovics ad Munkacs fundatorum limitationem sese iniuriatos haberi querulantium fine dandi scriptotenus responsi, in / quantum Ep<isco>pos Munkacsien<sem> consequenter dictorum Patru<m> / ad Excelsum altefatum Consilium por<r>ecta Instantia me / quoq<ue> tangeret duobus in punctis, et quidem:

Primo. Paragraphus ad altefatum Excelsum Consilium por/rectae Instantiae, in quo haec habentur: quod Il<ustrissi>mi Domini / Ep<isco>pi nostri non scitur quo ex fundamento Residentiam / suam in dicto Monasterio nostro Munkacsien<si> ultro sibi ad/mittendam praetendunt.

Secundo. Per Eminentissimum condam Cardinalem e Comitib<us> / a Kollonics[149] pro Ep<isco>patu Munkacsien<si> Rh<enensium> f<lorenorum> 5483 gratio/se[150] factam Fundationem, ut sub n<umero> <deci>mo et <undeci>mo ad quinq<ue> / per centum ex Bonis Francisci Rakoczy et sororis eius / Iulianae pendendum non Ep<isco>pis, sed suo Claustro seu Re/ligiosis factam praetendunt. Ideo gratiosis Excelsi Con/silii Locumtenentialis Regii iussis et mandatis demisse, / uti semper obligor, morem gerere cupiens ad praemissa / sequentibus humillime respondeo, et quidem:

[148] Theodor Koriatovics (? – 1414), cneaz al rusinilor, silit să plece din Lituania în a doua jumătate a veacului al XIV-lea, a fost primit de regele Sigismund al Ungariei care i-a dăruit 2 domenii importante din nordul regatului: Mukacevo și Makovicza. De numele lui se leagă colonizarea unui mare număr de rusini în zonă (unele izvoare vorbesc de 40000 de suflete și 300 de așezări?) și mai ales întemeierea Mănăstirii Sf. Nicolae de la Cernahora din Mukacevo. Cf. Ivan Pop, *Ențiklopediia Podkarpatskoi Rusi*, Ujgorod, 2006, p. 224.

[149] Leopold Kolonics (1631 – 1709), cardinal și cancelar al Imperiului Habsburgic, părintele contrareformei în răsăritul Europei și a acțiunii de unire a ucrainenilor și românilor din regatul Ungariei și Transilvania cu biserica Romei. Cf. Ivan Pop, *op. cit.,* p. 217

[150] In margine sinistro adiectum: *N<ume>ro <deci>mo / et <undeci>mo*.

Ad primum. Clare omnino patere in Fundationalibus Ki/riatovicsianis, uti in transumpto V<ene>rabilis Capituli Ec/clesiae[151] Pososniensis authentice emanato, hicq<ue sub n<ume>ro primo / annexo primo expeditis, soli dumtaxat Claustro et Mona/chis iugiter ibid DEO famulantibus, non vero Ep<isco>pis omni<n>o // cessa donataq<ue>, ac inscripta fuisse. Mirari tamen querulantes / fratres meos religiosos plane non debere, qualiter Ep<isco>pi Mun/kacsienses ad dictum subintraverint Claustrum suamq<ue> / in eodem ultro sibi residentiam praetendant: Siquidem ipsi ex/ponentes[152] Religiosi sub Litera B, et N<ume>ro <secun>do (quod in / praescito transumpto est Instrumentum <secun>dum) recogno/scerent. Evolutis a fata fundatione Kiriatovicsiana annis / 98 verisimilitertam Ducem Kiriatovics in semine / quam Religiosos in istius Fundationis usu defecisse adeoq<ue> / Mathiam Regem[153] in anno 1458 binas illas in Fundatio/ne Kiriatovicsiana appositas poss<ess>ionis Bubuliska et Lau/ka cum omnibus proventibus denuo et ex novo saecula/ri Presbytero Lucae dicto cessisse, donasse, ac contulisse, / nec quidem mentione Patrum Religiosorum facta eiusd / ipsius sub n<ume>ro <pri>mo transumpti Instrumento secundo / evidenter docetur. Nec obstat a<nn>o <millesimo quadrigentesimo octuagesimo octa>vo (ut per attactos / Religiosos representatum est) Monachos ex Vineis per / barbas extractos fuisse, siquidem non tanquam proprie/etarios, verum per dictuim Lucam[154] Presbyterum Eccle<si>ae S<ancti> / Nicolai Ep<isco>pi et Confessoris Plebanum et redituum le/gittimum[155] possessorem, sicut Instrumentum <terti>um tran/sumpti sub n<ume>ro <pri>mo remonstrat, missos et expeditos. Bo/nis, proventibus et utilitatibus omnino eidem Lucae Presby/tero, prout in iis disponebat subiectis. Huic per annos / plures in poss<ess>ione et usu mentionaturum poss<ess>ionum / existen<ti> et isthunc locum tanquam parochiam administranti, Ep<isco>pus quidam Ioannes dictus tanquam eiusdem / loci, ad cuius iurisdictionem Plebani Rutheni anno / adhuc[156] <millesimo quadringentesimo nonagesimo pri>mo docente transumpti sub n<ume>ro <pri>mo Instru/mento <quar>to spectabant. Praesul et Praelatus successit. / Post hunc autem Ioannem Ep<isco>pum continua Ep<isco>poru<m> / Munkacsensium in isthoc Claustro S<ancto> Nicolao Ep<isco>po / et Confessori dicato successio Imperatorum, Regum et / Principum[157] benignis decretis, veluti dum Ladislaus[158] / Eccle<si>ae B<eati> Nicolai Confessoris munus Ep<isco>pale anno / <millesimo quingentessimo subivisset eiusd transumpti sub n<ume>ro <pri>mo / Instrumentis <quin>to, <sex>to, <septi>mo et <octa>vo. Innuente etiam / illius ipsius transumpti n<ume>ro <pri>mo signati Instrumento <no>no // pariter et Lario[159] Episcopo non tamen Munkacs<iense>

[151] In margine sinistro adiecto: *Transu<m>ti sub / n<ume>ro <pri>mo Instru/mentum <pri>mum, / quod inter ul/terius paris / p<ro>ducta habetur / etiam sub n<ume>ro <pri>mo*.

[152] In margine sinistro adiectum: *Transumpti / sub n<ume>ro <pri>mo / Instrumentu<m> <secun>dum. / Privilegiu<m> Mathiae / Corvini*.

[153] Matei Corvinul, rege ilustru al Ungariei între anii 1458 – 1490, care în 1458 reconfirmă posesiunile mănăstirii Sf. Nicolae din Mukacevo. Cf. I. Basilovits, *Brevis fondationis Theodori Koriathovits olim ducis de Munkacs*, pars prima, Cassoviae, 1799, p. 16 – 17.

[154] Primul episcop al diecezei de Mukacevo între anii 1454 – 1488. Cf. Ivan Pop, *op. cit.,* p 237

[155] In margine sinistro adiectum: *Instrumentu<m> / <ter>tium. Tran/sumpti sub n<ume>ro / <pri>mo. / Quod inter pro/ducta alterius / partis reperi/tur sub n<ume>ro <secun>do*.

[156] In margine sinistro adiectum: *Instrumentu<m> <quar>tum Transum/ti sub n<ume>ro <pri>mo*.

[157] In margine sinistro adiectum: *Transumpti / sun n<ume>ro <pri>mo / Instrumentu<m> / <quin>tum, <sex>tu<m>, / <septi>mu<m> et <octa>vu<m> / Instrumentu<m> / <no>num*.

[158] Este vorba de Vladislav al II-lea, rege al Ungariei între anii 1490 – 1526, care în anul 1491 îi confirmă episcopului Ioan jurisdicția asupra teritoriului episcopiei, inclusiv asupra mănăstirii Sf. Nicolae. Cf. I. Basilovits, *op. cit.,* p. 21

[159] Este vorba de episcopul Ilarion, atestat în anul 1558 căruia regina Isabella îi desemnează mănăstirea Sf. Nicolae drept reședință. cf. I. Basilovits, *op. cit*, p. 30 – 31.

Claustrum Sancti / Michaëlis ad Bocsko pro Residentia sive ipse etiam valen/te designatum fuit. Ex eiusd deniq<ue> transumpti In/strumentis[160] 10 et <undeci>mo evidenter constat Larionam quoq<ue> / Ep<isco>pum in Claustro Divi Nicolai prope Munkacs solita<m> / habuisse residentiam, quinimo integram Dioecesim iuxta / posterius Instrumentum haec verba continens: "Quocir/ca vobis fidelibus nostris etc. in Dioecesi p<rae>sertim Claustri / ubilibet constitutis Presbyteris etc. ab eodem Claustro tanquam sede Episcopali, quod et aliae omnes Diaeceses usur/pant, denominationem accepisse". Adeoque subsequentibus etiam / Instrumentis antelati sub n<ume>ro <pri>mo transumpti nimirum / ad <vigesimum terti>um inclusive omnino praemissa Ep<pisco>porum successio, / aliorum etiam subsequentium documentorum adminicu/lo luculenter p<ro>batur et clare ostenditur usq<ue> ad annum / 1691, quo Ioannes de Camellis[161], qua Vicarius Apo/stolicus et Ep<isco>pus Munkacsiensis ad firmandam / et augendam prius iam in istis partibus cum S<ancta> / Matre Romana Ecclesia susceptam Unionem per / Eminentissimum condam Cardinalem a Kolonics, / Sacrae Unionis pientissimum et zelosissimum promoto/rem obtenta eatenus a gloriosissimae memoriae Leo/poldo[162] Imperatore collatione Roma evocatus et in / anno 1692 eiusd Suae Eminentiae, qua Tutoris et Cu/ratoris ultimi Francisci Rakoczy[163] et Sororis eius Iu/liannae gratiosa ex dispositione mandatoq<ue> ad binas saepe fa/tas poss<ess>iones Bubuliska et Lauka cum decimis et omni/bus obventionib<us> earund per disturbia temporum ad saecu/lare Dominium devolutas ab antiquo ad Ep<isco>patum Munkacs<iensem> / spectantes (ut habet paragraphus in literis Suae Eminentiae / Cardinalitiae[164] ad Baronum Kobusiczky eotum Praefectum / Bonorum Rakoczianorum scriptis in transumpto literaru<m> / V<ene>r<a>b<i>lis Conventus Eccle<si>ae S<anctae> Crucis de Lelesz sub N<umer>o <sex>to Instru/mento <secun>do: "Et ne futurae disputationi obnoxia reddantur // Bona ab antiquo ad Ep<isco>patum Munkacs<iensem> spectantia" coram fidedignis Conventus Lelesziensis personis nullo attunc etiam Claustrum hocce / S<ancti> Nicolai Religioso (quod vivis testimoniis multorum probatur) in/habitante introductus et statutus, ac tandem in anno 1693 per glo/riosissimae memoriae Imperatorem Leopoldum in earund poss<ess>ionu<m> / usu[165] et actualitate testante attacti transumpti sub n<umer>o <sex>to In/strumento <pri>mo clementer confirmatus exstitit: non equidem / qua Archi-Mandrita (siquidem hic Archimandria seu Abba/tia nulla daretur, prout ipsimet exponentes religiosi dari ne/garent) verum <pri>mo fassione Kiriatovicsiana, qua privatae / personae sensu Tit<u>li <decimi ter>tii Par<tis> <secun>dae Dec<reti> Tripar<titi> viribus destitu/ta. Secundo iuxta Tit<ulum> <deci>mu<m> Par<tis> <pri>mae aeq<ue> Tripar<titi> viribus R<egiae> Ma<ies>t<a>ti / preiudiciosa. <Ter>tio. Ad mentem Tit<u>li <sexagesimi quin>ti eius Par<tis> <pri>mae con/sensu Regio necessaria. <Quar>to. Quia virtute Tit<u>li <pri>mi Par<tis>

[160] In margine sinistro adiectum: *Instrumentu<m> / 10 et <undeci<mu<m>*.
[161] Iosif Ioannes de Camellis, episcop de Mukacevo între anii 1690 – 1706, considerat pe bună dreptate unul dintre artizanii principali ai renașterii unirii religioase între rusinii și românii din regatul Ungariei. Cf. I. Basilovits, *op. cit.*, p. 87 – 120.
[162] Leopold I (1640 – 1705), împărat al Austriei și rege al Ungariei ,în timpul căruia s-au realizat o serie de mari înfăptuiri printre care eliberarea Ungariei de sub stăpânirea turcească, ocuparea Transilvaniei, unirea religioasă a ucrainenilor, românilor și croaților etc. cf. C. Diaconovich, *Enciclopedia română*, vol. III, Sibiiu, 1904, p. 83 – 84.
[163] Francisc Rákoczi al II-lea (1676 – 1735), conducător al unei mari răscoale antihabsburgice între anii 1703 – 1711, care sfârșește prin Pacea de la Satu Mare, una dintre cele mai tragice figuri ale istoriei Ungariei. cf. Dömötör Attila, *Történelmi lexikon*, Budapest, 1999, p. 336
[164] In margine sinistro adiectum: *Transumpt<i> / sub n<umer>o <sex>to> / Instrumentu<m> / <secun>dum*.
[165] In margine sinistro adiectum: *Instrumentu<m> / <pri>mu<m> Trans<umpti> / sub n<umer>o <sex>to*.

<Secun>dae / dispositio Kiriatovicsiana, si privilegium etiam dici potuis/set, fuisset lex privata. Et <quin>to. Secundum Tit<u>lum <dudeci>mum / praecitatae Partis <secun>dae privilegium usu roboratur, abusu la/befactatur. <sex>to. Quaestionatis Bonis ad Ep<isco>patum Munkacs<iensem> recentiori et le/gitimo privilegio translatis Tit<ulus> 10 et <undeci>mus Par<tis> <pri>mae Regiam M<aies>t<a>tem, quoad / collationem, successorem designaret. Adeoq<ue>, qua Ep<isco>pus eor<um> Religiosorum, / quos ipse D<omi>nus de Camellis propter adstantias sibi Divina *obenti* <*sic!*> necessarias, / aliunde evocatos servare et intertenere penes se debebat. Ex his i.taq<ue> rationibus et praeadductis documentis, dum firmiter auderem / sperare, quaerulantes Fratres meos Religiosos posse sufficienter ca/pacitatos et in conscientia quietos reddi, de continua hic Ep<isco>poru<m> / non ex p<ro>pria, sed Regum plenaria authoritate enata introductione et / successione enadem hic inhabitationem minime praeiudiciosam aut o.nerosam ipsis exponentibus esse censerem. Tum quia: de Orienta/lis Eccle<si>ae Canonica sanctione Ep<isco>pi aeq<ue> Ordinis S<ancti> Basilii Magni pro/fessi esse debent, consequenter, qua Religiosorum Professi, Praelati sole<n>t / et utuntur simultanea habitatione, uti in transumpto sub n<umer>o <pri>m<o> / Instrumento <no>no deductum est et ex <decimo no>no eruitur, Ep<isco>pos decere / et debere in Monasterio habere residentiam, tum quia, nisi / Episcopi memorata bona tot vicib<us> temporum iniuriis / ex toto ad alienum Dominium devoluta p<ro> Ep<isco>patu suis in/stantiis revindicassent, atq<ue> pientissimorum Regum clementis/simis collationibus et protectionalibus in praesentiarum con/servassent, procul dubio fundatio ista e memoria hominum // deleta extitisset. Tum deniq<ue> collato primaevo huius Claustri / statu, scire licet ecclesiola et domuncula lignea, cum / moderno utpote: ecclesia lapidea studio et sollicitudine Ep<isco>pi / Ioannicii[166] dicti erecta, domo aeq<ue> religiosa lapidea et muro / circumdata, querulantibus Religiosis hic residentes Ep<isco>pi / onerosi dici nequeunt. Ad illud porro, quod allegant, nempe / quietem religiosam per Ep<isco>porum familiam turbari, / quemadmodum filius non debet dictante Tit<u>lo 60 Par<tis> <secun>dae / Tripar<titi> et Ar<ticu>lo <no>no <millesimi septingentesimi vigesimi ter>tii portare inquietatem Patris, / ita, si quando temporibus meorum antecessorum id factum / contigisset, mihi apponi non debet. Si tamen et meae Fami/liae haec nota adscriberetur, querulantibus Religiosis / eam imponendam apud Excelsum Consilium humilli/me supplico probam. Ad haec licet, ut praemissum est, / dicto illi saeculari Presbytero Lucae et successive ipsis / Ep<isco>pis denuo et ex novo, ut reproductis clare edoctum est, / nulla habita Religiosorum vel minima mentione, / donata et collata fuisset Fundatio Kiriatovicsiana; atta/men quartus meus adhuc antecessor totam quantam / Fratribus Religiosis usuandam et possidendam suo iu/ri pio declaratis modis acquisito cedendo, cum meo et suc/cessorum meorum praeiudicio, quo in passu protestatione / eid nunc obviari tempus est, remisit, neq<ue> ego quid/quam ex illa, licet sim Religiosus Professus et ipsoru<m> / Praelatus, participo usuoq<ue> praeter unicum locum, ubi / adhuc quinti mei praedecessoris propriis sumptibus / errecta miser<r>ima residentiola habetur, ut revera *tali*[167] cu<m> / meis hominibus iugiter in Vinea Domini operantibus / et gloriam DEI promoventibus caput reclinem non / habeam. Quapropter, dum o<mn>ia praemissa una mecum / zelosissimo Excelsi Consilii patrocinio et benignae / Suae Ma<ies>t<a>tis S<a>cr<atissi>mae clementiae, atq<ue> finali eatenus de/terminationi

[166] Ioanichie Zeikan, episcop de Mukacevo între anii 1658 – 1687. Între anii 1661 – 1664 a construit cu banii voievodului Constantin Șerban, biserica mănăstirii Sf. Nicolae din Mukacevo. Cf. I. Pop, *op.cit*, p. 194 și I. Basilovics, *op.cit*., p.100-101.

[167] Supra adiectum: *tali*.

homagiali devotione substernerem meq<ue> / in iuribus meis ad instar Divorum suorum prae/decessorum Imperatorum et Regum benigne protegen/dum de genu supplicarem. Respondeo ad <secun>dum // utpote: Eminentissimi Domini Cardina/lis a Kolonics Rh<enensium> florenor<um> 5483 pro Ep<isco>patu Mun/kacsiensi factam in capitali Fundationem. Querulantes Religiosi volunt Ep<isco>pum Munkacsiensem ex / hocce Claustro esse exclusum eo, quod hic Ep<isco>patus / non esset, consequenter intendunt velle Claustro isthoc / applicatam esse etiam dictam Fundationem Kolonicsi/anam, Ep<isco>patui dumtaxat, seu ipsi Ep<isco>po de Camel/lis praefato modo Roma per Suam Eminentiam / evocato Sacram Unionem promoturo in supplemen/tum suae congruae sustentationis exclusis succes/soribus collatam, adeoq<ue> decedente Ep<isco>po de Camellis / sibi praecise competentem. Verum enim vero usu / roboratum et ego ex clementissima Suae Ma<ies>t<a>tis / Sacratissimae Cae<sare>o-Regia annuentia habeo inter/esse eiusd integralis summae quique pro cen/to, licet ex parte Iuliannae Comitissae ab Asspermonte, / natae Principissae Rakoczy medium capitale ad rationem / Monasterii praetendentium Patrum et Fratrum Basilitaru<m> / indebite et praeiudiciose sit levatum, eatenusq<ue> pia Funda/tio Kollonicsiana ab anno <...>[168] cessante a medio / capitali obvenire debente inter usurio fructificationem / praedecessoribus adhuc meis mihiq<ue> de iusto competentem hac/tenus habere non potui. Fructificarunt itaq<ue> quomodo/cumq<ue> Religiosi praescripti sporta ppraedecessorum meorum / et concomitanter mea sibi appropriata: Quam vel et / ex eo amittere non potuimus, quod nos omnibus provisi / essemq<ue> ego etiam de praesenti. Quippe: Originalibus / literis obligatoriis Francisci Principis Rakoczy / et germanae sororis suae Iuliannae Barbarae, ut / praemissum est, Comitissae ab Aspermont[169], natae Prin/cipissae Rakoczy super integro 5483 Rh<enensium> flor<enorum> capitali / sive complanando, sive erga quinq<ue> per centum solven/dum interesse retinendo: Rakoczio tandem macula // notae infidelitatis coninquinato Bonisq<ue> eius quibuslibet ad Sa/cram Regni Hungariae Coronam adeoq<ue> Fiscum Suae / Ma<ies>t<a>tis S<a>cr<atissi>mae Cae<sare>o-Regiae devolutis *mediatate* <*sic!*>[170] summae / capitalis Comitissae Aspermontianae adhaerente, alterius / medietatis capitalis interesse desideratissimae memoriae / S<a>cr<atissi>ma condam Cae<sare>o/Regia Ma<ies>tas nunc gloriose re/gnantis Suae Ma<ies>t<a>tis Genitor Carolus Sextus[171] vigore / benignarum patentionalium suarum de dato Viennae / <octa>va[172] mensis Iunii anni <millesimi septingentessimi vigesimi pri>mi sub n<ume>ro <duodeci>mo et a/liarum sub eodem tempore benigne elargitarum et in / authenticis[173] paribus sub n<ume>ro <quar>to solvendum pariter / recensitum interesse, donec capitale deponeretur Ep<isco>po / Munkacsiensi nulla habita reflexione monachorum aut / Monasterii clementissime resolvere dignatus est. Proinde / praetensione exponentium Fratrum meorum Religiosoru<m> / *incongruo* <*sic!*>[174] existente iustum aequumq<ue> foret aut ad ratio/nem eorum medium capitale a Iulianna Rakoczy le/vatum cum declarato interesse et nutu Art<iculi> <tricesimi pri>mi / anni 1659 expensarum refusione per eosd Fratres / Ep<isco>patui refundere aut

[168] Annus non est indicatus. Spatium album circa 2 cm.
[169] Rákóczi Julianna (1672 – 1717), soră a prințului Rákóczi Ferenc, căsătorită în anul 1691 cu contele Aspremont. Cf. *Tolnay Uj Világ Lexikona*, vol. XIV, Budapest, 1929, p. 318.
[170] Recte: *medietate*.
[171] Carol al VI-lea (1685 – 1740), împărat romano – german și rege al Ungariei, inițiază reformarea Imperiului Habsburgic, proces pe care îl vor continua cu o intensitate sporită urmașii săi, Maria Therezia și Iosif al II-lea. Cf. Dömötör Attila, *op. cit.*, p. 181.
[172] In margine sinistro adiectum: *N<ume>ro <duodeci>mo*.
[173] In margine sinistro adiectum: *N<umer>o <quar>to*.
[174] Recte: *incongrua*.

in successoribus Aspermon/tianae suis viris et modis eorund successorum ad prae/annotatos Fratres relicto regressu desummere. / In quantum deinque: Iidem praetendentes Fratres mei in / quadam opinione autenthia destituta solumq<ue> per / se ad seriem praetensionem suarum Tit<u>lo «Series / nonnullorum Negotiorum etc.» annexa et litera B / notata se fundarent, aliunde etiam siquidem opinio / sensu Tit<u>li <quadragesimi secun>di Par<tis> <secu>dae Tripar<titi> Situm quadam du/bitatione, licet probabili causa responsio, ead opinio, / veluti non approbata atq<ue> iure fiscali in Dominio Mun/kacs iam cessante nihil iuris ipsis attribuere pote/rit. Praesertim positis quaestionibus: //
Primo. <...>[175]»

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1270, fila 1-10, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1270, арк.1-10, Оригінал.

7

1750 august 28, Medieșu Aurit. *Szigethy György funcționar al domeniului Medieșu Aurit reclamă că preotul greco-catolic acordă azil în biserică hoților și tâlharilor care se ascund mai ales în pădurea Gombas sub pretextul dreptului de azil al bisericii dar care nu a fost niciodată în uz la Medieșu Aurit sau în Țara Oașului[176].*
28 серпня 1750 року, Медієшу-Ауріт. *Чиновник на маєтку Медієшу-Ауріт, Дьордь Сігеті скаржиться, що греко-католицький священик надає в церкві притулок злодіям та розбійникам, які ховаються в лісі Гомбас, під приводом церковного права притулку, яке ніколи не використовувалося в Медієшу-Ауріт чи в Цара Оашулуй.*

Minthogy ezen T<ekin>t<e>tes Nemes Szatmár Vármegyében lévő Avasi plaga eczersmind az Gombás erdelyén innét csak nem az egyes Bányai Processus oly sok Istentelen és gonosz emberekkel rokon tellyes, hogy jol lehet az T<ekin>t<e>tes Nemes V<árme>gye és ezen Aranyos Megyesi Jus Gladium sok üdötöl fogva azon iparkogyék miként eöket pro *Conservanda publica tranqvillitate* ki irtsa, és bátorságos lakonak tehesse mind azon által a sok rendbéli rosz alkalmatosságok mia vagy semmitse, vagy igen kevesset szándékjába boldogulhatott. Olly nagy bátorságba vannak ez földön hogy az magistratualis tömlöczbül magok önnön társait ki vinni és szabaditásokra nem csak igyekezni hallattatsanak, de tavaly télen meg is történt itt Megyesen hogy az tömlöczöt ki rontoan és estingálván a Hajdut öszve kötözték kinzották a rabot vasastul együtt elvitték. Nem lehet megszámlálni a Publica tranqvillitásnak minden napi itten valo Tolvajok grassatioja által let turbatioját. Elég az hogy mind Megyesen abba nintsen, nem is volt soha sem is pratentáltatott hogy *asylum* observaltassék, mert tsak anyival inkább hely adatnék az gonosztevésokk és meg áradván illyen formán a Tolvajok refugiomi, sokkal gondosabb volna extirpatiojok. E mellet mivel Tisztelendö Walaszinovszki Atyám ur az aprolékos megh verettendő rosz embereket is *praeter et ultra indulgentia sacrorum canonum sub pretextu asyli* be szokta fogadni nem igaz saha sem fogattan csak egyet sem tudhat az ollyatén

[175] Textus interrumpit in hoc passu.
[176] Se pare că acest drept de azil a funcționat pentru bisericile catolice și reformate până în septembrie 1777 când Iosif al II-lea a desființat acest privilegiu, oprind azilul în biserici și mănăstiri a făcătorilor de rele și predarea lor de bună voie autorităților. Cf. Daniela Poenaru, *Contribuții la Bibliografia Românească Veche Adăugiri*, Târgoviște, 1973, p. 74.

casusban ream, hanem cask koposz mentség, az Tanunak pedig az dolga ugy történt hogy az magma cselédegye lévém ki nem adhattam ha nem satisfactiót kivantam adni de nem elegettek vele az udvar Biro es az Fiskus most pedig othon sem voltam mikor az rab oda szakat, és az uraság *Dominalis Juris* dictioját aval impedialni, azért reiteralvan eö kegyelme mostani tselekedetivel a tavajit én magamat subscribalo di Juris azon rosz embert *tanqvan non gaudentem asylo et ocultatu* két Hajduval és egy más harmadik emberel is hozta és hozatta az Sidor kinsteritvén fegyveres kézzel harmadik emberel ki hozta és hozattuk az hazabul *presentibus* recognoscalom. Azt is recognosealom, hogy mikor kérdeztem a Papnétul a rabot hol légyen aszt felelték hogy a Templomban vagyon mivel pedig a situatio másként látni meg nem engette el anyira motus localist az ajtó felé tettem hogy beláthassak de nem oly véggel mintha onnét már el hozassam, távul légyen hogy az Isten Atyaszentegyházát irreverentiaval megbántsam, vagy valakit prorogativajaba megh sértsek! De az asylumnak itt és az Avasban propter *publicam rationem principalit*, a mint ususban sem volt soha is, helyét nem látom de ha szinte lehetne is nem ugy *in discriminatim* kelletik observalni mint T<isztelt> Walaszinovszki Atyám Ur tavaly, s most kezdette rendelni.
Datum Ar<anyos> Megyes 28-a Aug. 1750.
Szigethi György Dominalis
Fiscus
<f.2:> Georgius Szigethy fiscus D<omi>nails querulans contra R<everendissimo> Patri Voloszinovszky quod fures in suo domo tanquam asylo gaudente solitus esset conservare fatetur se unum extraxisse habitis nullis rationibus.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1480, f. 1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1480, арк.1-2, Оригінал.

8

1750 septembrie 26, Sighet. *Andrei Bacsinsky vicarul uniţilor de rit grecesc din Sighet îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky în legătură cu jafurile şi crimele săvârşite de tâlharii din Marmaţia la începutul primăverii acelui an.*
26 вересня 1750 року, Сіґет. *Вікарій возз'єднаних грецького обряду в Сіґеті, Андрій Бачинський повідомляє єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про грабежі та вбивства, скоєні розбійниками з Мармації навесні цього року.*

L<audetur> I<esu> C<hristus>. Illustrissime, ac R<evere>nd<i>ss<i>me D<omi>ne Praesul, / D<omi>ne Praelate, ac Patrone Gratiosissime.
Utinam solatiosiora de statu Marmatiae Illu/strissimae, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae D<omi>nationi Vestrae pos/sessu transcribere nova, sed, cum his careamus, / tristibus vero, quibus abundamus, quaepiam / ex his demisissime hisce significo.
Sub / initium cur<r>entis an<n>i veris, qui rumor de / praedonibus hinc inde ober<r>antibus in Mar/matia increbuerat obiter, die recte <decima no>na / huius mensis Septembris non vanus, sed / luctuosus et fatalis, aliis nobis vero quibusdam / in futurum et actu metuendus emicuit, / malevoli enim hi praedones antesignano / quopiam Baiurjak socio adhuc olim / famosi praedonis Dobos in Alpibus Mar/maticis latitantes numero copiosiore / die mentionato circa horam <octa>vam po/meridianam possessionem fiscalem / Bocsko ingressi, ad una coenae assidentes / laniones duos invaserant et consectis / iisdem quam substantiam in domo re/pererunt secum abstulerunt, hoc non / suffecto ibidem existentem Suae Maies/tatis Cassam pro ratibus

exolvendis asser/vari solitam ag<g>ressi dissecuerunt et in / toto ad mille et ducentos Rh<enenses> florenos / diripuerunt, quod vero horibilius et eundem // Cassae et Ratium Inspectorem D<omi>num Majtsort / cum socero suo et conthorali sua adhuc / gravida illico ibidem in loco dilaniarunt / et occiderunt et, nisi famulus e domo offi/cialis huius profugiens tumultum in pago / convitasset, eadem sors et reliquos ibidem / existentes officiales (uti praefixerant prae/dones) mansisset. Forte et D<omi>nus Consiliari/us Ternjei eandem subivisset, nisi ante / duas horas ad fodinas diversisset. Hinc in / tali timore et tremore et Szigethi constituti / sumus (haec enim etiam Szigethanis minan/tur), ut ne ad vicinum quidem pagum / divertere, aut quiete somnum capere possi/mus. Praeter haec morbi etiam alii unde/quaq<ue> in Marmatia adeo grassantur, ut / septem etiam in quibusdam pagis cadavera / die uno inhumentur. Prouti et diebus / hisce et Archi-Diaconi Ionae conthoralis / mundo valedixit, ipso etiam aegrotante, / senex Rednik audio etiam agonisat / Deus sit illi propitius. Plura, quae scri/berem hic et nunc non o<mn>i<n>o sunt, in eo grati/osum Ill<ustri>ss<i>mae D<omi>nationis Vestrae expecto man/datum, num ego congregationes indicere / aut Illustritatem Vestram pro iisdem ce/lebrandis praestolari debeam.
Quibus, dum / Gratiosissimam exosculor Dexteram, gratiis / et favoribus me devinctus sum // Illustrissimae, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae / D<omi>nationis Vestrae // Cliens infimus / Andreas Bacsinszky / R<itus> G<raeci> V<icarius> <Unitorum manu propria> // Szigethini <vigesima sex>ta <Septem>bris / 1750.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1262, fila 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1262, арк.1, Оригінал.

9

1750 noiembrie 14, Sighet. *Andrei Bacsinszky, vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia, îl informează pe episcopul Mihail Olsavszky în legătură cu dificultăţile aprovizionării cu grâne şi cu vin datorită inundaţiilor care au distrus grânele şi au pătruns în pivniţele cu vinuri, şi cere sprijinul acestuia.*
14 листопада 1750 року, Сігет. *Вікарій возз'єднаних грецького обряду в Сігеті, Андрій Бачинський повідомляє єпископу Ольшавському про труднощі в поставках зерна та вина в наслідок повеней, які знищили пшеницю та увірвалися у винні погреби, і просить у нього підтримки.*

L<audetur> I<esu> Christus>. Illustrissime, ac R<evere>nd<i>ss<i>me D<omi>ne Praesul, / D<omi>ne Praelate, ac Patrone Gratiosissime!

Dum in obligationis meae Caelestis Militiae / Archistrategi Divi Michaëlis Archangeli / adventantem festivitatem, qua vitae, ac / nominis Patroni, feliciter recolendam, / ut praesentem, ita quoadusq<ue> Divinae pla/citur fuerit voluntati, subsecuturas / in omni prosperitate celebrandas Ill<ustri>ss<i>mae, / ac R<evere>nd<i>ss<i>mae D<omi>nationi Vestrae humilli/me voveo, una indignis precibus meis / a Deo ter Optimo Maximo, ut mittat / hunc Angelum suum, qui praecedat te / et custodiat in via et deducat in coetum, / quem praeparavit tibi, exoro.
Subnectere hisce sum<m>o cum maerore / Illustritati Vestrae quoq<ue> perscribere cogor, / qualiter et ego, et reliqui Marmatiae / incolae ob continuos a novem iam ferme / hebdomadibus deciduos imbres variis visi/temur ab illo, quem offendimus, afflictionibus, fruges usu collectae perierunt in / campo, foenum computruit, alibi allu/vione fluviorum

direptum, ac undis // mersum Szigethi<ni> ipsae cellae vinariae aquis plenae / vel eo repositum vinum cor<r>uperunt / vel etiam reconditum in ipsis frumentum / mucedine infecerunt, adeo constricti / sumus, ut ne quidem ad vicinos pagos / ob exinundationem fluviorum pro necessa/riis excur<r>ere possumus. Dignabitur / proinde gratiose Illustritas Vestra pen/sare inter reliquos, qualiter ego, qui / nec semino, nec meto, solo aere parato / vivo, subsistam et quomodo ultronee mi/hi subsistendum sit.
His, dum vota mea / reitero, cum profundissimo Praesuleae dexte/rae osculo gratiis et protectioni me de/vincens sum / Ill<ustri>ss<i>mae, ac R<evere>nd<i>ssimae / D<omi>nationis Vestrae // Cliens infimus / Andreas Bacsinszky / R<itus> G<raeci> Vicari<us> m<anu> pr<opri>a // Szigethi<ni> <decima quar>ta <novem>bris / 1750.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1272, fila 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1272, арк.1, Оригінал

10

1750 <?> <?>, <Mukacevo>. *Registrul contabil al cheltuielilor făcute de episcopul Mihail Manuil Olsavszky şi de însoţitorii săi cu prilejul călătoriei la Viena între ianuarie-aprilie 1750*.
<?> 1750 року, <Мукачево>. *Бухгалтерський облік витрат єпископа Михайла Мануїла Ольшавського та його супутників під час поїздки до Відня з січня по квітень 1750 року*.

Specificatio / expensarum in particulares recurrentias, ac nonnularum recularum coemptiones, occasione itineris Viennis <1>750 factarum hunc in modum sequitur, et quidem:

		Rh<enenses>	<Cruciferi>
26 Ianuar<ii>	Filiis Presbyteri Ivanyiensis et filiolae		
Tokaini	Bilkeianae discret<ioni>		33
28 Arok-	Studiosis eleemosynam implorant<ibus>		24
Szallasini	Item studiosis patrizant<ibus>		7
2	Pro Callendario Tyrnaviens		30
Febr<uarii>	Item pro Minori Callendario Hungarico		12
Iaurini	In supplementum Aurei Holandici		
5 Posonii	defectuosi / pro 2 Strophiolis sericeis a		
6	f<lo>renis 4 <cruciferis> 45 emptis ...		50 1/2
	Filiis defuncti condam D<omini> Zekan		
	discret<ioni>		30
	Item eisdem pro 2 peleis hyëmalib<us>	1	34
7	Item eisdem pro coëmendis candelis .	6	24
	Pro Tunica et Calligis maioris natu Zekan .		
	Pro Pileo Andreae Szaplonczai		18 ½
10	Bibliopolae in supplementum 3	12	4
11	aureor<um> Kremniczie<nsium> pro Libro	3	
	Eusebio Caesariensi[177] a f<lorenis> 17		
13	<cruciferis> 36 compar<ato>		
18 Viennae	Pro Libris item Historico Kéri et Spirituali		

[177] Eusebiu din Cesareea (265-339), episcop, istoric, autor al unei istorii a bisericii creştine (*Historia Ecclesiastica*).

	Concinna	2	
	Ill<ustrissi>mo D<omi>no pro privata		40
	necessitate	4	
20	Ioanni Szraicsik et studioso succursum		51
	implorant<ibus>		
	Pro Sigillo D<omini> Petkovszky		6
	Pro 2 Lajbll Ill<ustrissi>mi D<omi>ni	2	25
24	Pro Sacra Scriptura D<omini> Rossy .	1	13
	Pro 3 ulnis Zonae sericeae et serico	5	
26	contorto ..	6	
27	Pro impositione in locum deperditorum 4		10
4 Martii	novorum lapillorum ad Crucem		
	Eppiscopalem		
9	Pro reformatione Coclleario aregentei et		49
	aditione argenti	1	
	Pro pixyde argentea		40
	Pro Horologio parvo parietali P<atris>	1	30
	Hegumeni Maria-Pocsen<sis>	4	
	In supplementum 8 aureorum pro		
10	Horologio argenteo Saccali D<omini>	6	
	Vicarii G<ene>ralis Desko a f<lorenis> 36		
	<cruciferis> itidem 36 emp<to>		
	Compactori pro compact<ione>		
	Libror<um> *Oktoich*[178] et Concinnae	3	
	Pro Fundibulo argenteo ex 18		25
23	Lotth<onibus>[179] const<anti> uancum	1	
	labore		
	Pro renovatione manubrioru<m>		30
	cultor<um> et aditione 3 ½ Lott<honum>	25	
	argenti ..		
	Pro parvis Torsicib<us> Anglicanis		
	Pro Circulis stramineis n<umer>o 6	5	40
	Ill<ustrissi>mo D<omi>no pro privata		30
	necessitate	1	
24	Pro Candelabris argenteis ex 27 et ½		30
27	Lott<honibus> constant<ibus> in locu<m>	1	
	Peloris argenteae ex 29 et ½		
3 Apr<ilis>	Lott<honibus> existent<is> a f<lorenis> 35		
	<cruciferis> 24 pro D<omi>no Vice Comite		
	emptis .	38	50
	Suma lateris constituit	144	10

		Rhen<enses>	<Cruciferos>
	Latus translatum	144	10
4 Apr<ilis>	In supplementum aurei Kremniczienſis		
	pro Centone dati a fl<orenis> 5		
	<cruciferis> 20 empti ……..	1	8
	Pro 6 Fileris Regalis Chartae ..		48
	Pro Arte Rhetorica …….		34
	Pro uno Libro Papyri …..		10
	Pro Regia		30
	Pro 3 Horologiis foratilibus[180] ...	37	50

[178] In originali characteribus Cyrillicis scriptum.
[179] **Lotho**: semiuncia (Du Cange: sexta decima pars marcae).

	Pro uno pari Cultor<um> argenteor<um> unacum Cochleari et Futral ex 7 et ½ Lott<honibus> constant<ibus> ...	10	30
	Pro Pileolo bisino D<omini> Michaëlis Olsay	2 3	
<quin>ta	Pro una libra Caerae Hispanicae.		
	Servo E<gregiae> D<ominae> Comitissae a Schönbro dis<cretioni>		15
	Pro Fersclach Librorum et Horologioru<m>		24
7 Posonii	Ephoebo D<omini> Agentis discretio<ni> Pro 3 Requisitoriis Palatinalibus	6	34
	Pro Ligula Horologii Ill<ustrissi>mi D<omi>ni		34
	Item pro altera Ligula Horologii D<omi>ni Vicarii		34
	Pro Petaso Ill<ustrissi>mi D<omi>ni unacum Ligula sericea	4	50
	Item pro Petaso D<omini> Vicarii unacum Ligula	4	36
	Amanuensi D<omini> Bobok discrr<etioni> ..... Pro 2 Strophiolis sericeis	2 4	30
	Georgio Nicola Graeco Agriensi mutuo erga reversales ..... Pro 7 Tomis Cyrilli Alexandrini[181]	100 140	
	Pro 9 et ½ ulna materiae nigrae pro Reverenda D<omini> Rossy quamlibet computando a fl<oreno> 1 <cruciferis> 24 insimul	13	18
	Item pro nodis ex pillis equinis in rationem eiusdem ..... Pro 2 Anulis	1 8 1	15 16
<no>na Jaurini	Zekanionib<us> pro papyro ..... Pro 57 Libr<is> Husonis quamlibet computando a den<ariis> 14 insimul uancum Antalcone	8 2	15 25
11 Budae	Pro 2 Ibrik ……..		
12 Pesthini	Pro Specieb<us> S<acrorum> Liquor<um> …….. Studiosis canen<tibus> ……	18	33 3
18 Pocsini	In exsolucionem Vini pro D<omino> Vicar<io> empti …….	6	51
19	Illu<strissi>mo D<omi>no aeq><ue> pro exolutione recenter alati vini accepta ..... N<o>t<arius> Ratiocinas in sui rationem Viennae et Posonii levavit	6 24	52
	Sum<m>a totius Errogationis constituit ..	555	33

[180] Supra adiectum: *Pro 3 Horologiis foratilibus*.
[181] Chiril din Alexandria (376-444), patriarh al Alexandriei (412-444). Aici ar putea fii vorba de lucrarea *De Sancta et consubstantiali Trinitate Dialogi VII*

Specificatio / expensarum occasione ascensus Viennam, inibi commoracionis abindeq<ue> descensus / in tres personas factarum sequitur in hunc modum, et quidem:

Loca	Men<sis> Diesq<ue>	Anno <1>750	Rh<enenses>	<Cruciferos>
Tokaini	26 Ianuar<ii>	Pro Caerevisia……		6
		Pro una Libra Zacchari..		36
		Pro 5 Libr<is> Char<tae>		10
		Vectori pro scissione Ancalionis butteracei ..		6
		Pro 1 Libro Papyri		12
		Aurigae Tokajensi Pesthinum usq<ue> vehen<ti>		
		Educilatori pro vino et aliis	24	
Lucz	27	occurrentiis		24
		Pro vino et buttyro		
Csatti		Pro cubiculo, caena et 2		11
Voszrev	28	mediis vini		
		Pro prandio, 1 media vini et		44
Arok-		cerevisiae		
Szallos		*Pro* cubiculo, caena et aliis		
		accessoriis		19 ½
Iszszesz	29	Educilatori pro cubiculo,		
		prandio et vino		56
Pesthini	30	Trogeronibus pro translatione		
		recular<um> Pesthino..		57
Budae		Pro L<ite>ris D<omino> Vicario missis		
		Pro cub<iculo>, caena, vino,		30
	31	et cerevisia		
		Pro lurido prandio et 3 mediis		4
Szaroszf	1 Febr<uarii>	vini		
a		Pro cubic<ulo>, caena, vino,	1	06
		et caerevisia		
Piszke		Pro prandio et 3 mediis vini	1	15
	2	Pro 1 libra Tabacae		
Szen		Aurigae laurinensi ..	1	28
		Pro Herbathe	1	
Genyő		Pro cub<iculo>, caena, vino		21
laurini		et caerevisia ...	14	36
		Pro prandio et vino		3
	3	Pro cubicu<lo>, caena et		
		vino	1	50
		Item aurigae lauriensi ...		49
Mosony	4	Trogeronibus p<ro>		
Orosz-		transportatione recular<um>	1	13
Var		ad diver<sorium>		30
		Nautis discr<etioni>		
		Apud Ham Kelnerio pro		36
Posonii		cubi<culo>, prandio,		30
		caen<a>, vino		
		Item Trogeronib<us> pro		
		deportanione buttyri ad	2	16
		D<ominum> Althau .		7
		Tertio item pro translatione		
		red<ii> ad Hospicium		7
		Pro caseo et 2 mediis		8

		caerevisiae ….. Ephoebo D<ominae> Comitissae Kasztelianae discr<etioni> ….. Item pro 1 quadrante Zacchari et Szirix		17 12
	8 10			
		Sum<m>a lateris constituit	61	11

Loca	Men<sis> et Dies	Latus translatum	Rh<enenses> 61	<Cruciferi> 11
Posonii Regeszprun Viennae	12Febr<uarii> 13 14	Pro L<ite>ris ad Postam datis …. Pro prandio et vino…….. Aurigae Posoniensi…..	 4 	36 32 30
		Sum<m>a errogationis in asscensu factae efficit N<ota>: Hospiti Posoniensi pro intertentione trium / personarum 8 diebus computando unacum / cubiculo, vino et caerevisia ex alia pecunia / dati sunt ..... Rh<enenses> 12 <crucigeri> 30.	66	49 ½
Viennae		Ioseph pro 5 dieb<us> Koszt Geldt ..... Pro literis ex Posta acceptis Pro pulverib<us> aspersoriis et 1 pomo	1	25 8
	18	citrino ..... Pro 3 et ½ Libr<is> Zacchari fein Aurigae D<omi>nae Comitissae a	 2	14 16
		Schönburn dis<cretioni> ..... Pro L<ite>ris ad postam datis et abinde acceptis . Item Iosepho pro 5 dieb<us> Kosztgeldt	 1	34 36 25
	19	Sartori pro plicatura Schloffrigh .. Chyrurgo suo abscissione capillor<um> et tonsure coronae ..		15 10
	21	Pro lotione 7 par<ium> albarum vasziu<m>		24
	22	Iosepho pro calceis et tibial<ibus> Eidem pro 5 dieb<us> Kosztgeldt	2 1	50 25
	23	Pro L<ite>ris ad Postam datis		16
	24 25	Pro lotione Strophior<um> sericeor<um> ….		06
		Pro L<ite>ris ad Postam datis et abinde acceptis...		16
	28	Item Iosepho pro 5 dieb<us> Kosztgeldt…	1	25
	1 Mar<tii>	Diversis vicibus pro Tabaca Pro 2 libris papyri ….		50 27
	2	Pro L<ite>ris item ex Posta acceptis Pro The ex uno pomo citrino …..		20
	3	Item Josepho pro 5 dieb<us> Kosztgeldt		37
	6	Item pro L<ite>ris ex Poszta accep<tis>e illuc datis	1	25

		Item Iosepho Kosztgeldt pro 10 dieb<us>		56
		Ill<ustrissi>mus D<omi>nus in absentia	2	50
	11	Ratiocinantis pro nonnullis occur<rentiis>		6
		Item Iosepho Kosztgeldt pro 5 dieb<us>	3	
	12	Pro L<ite>ris ad Postam.		25
		Eleemosynae ...	1	4
	22	Aurigeae Posoniensi in ascensu et descensu ratiocinar<um> …….		17 36
	23	Eadem occasione Nautis	2	5
		Sum<m>a lateris facit		
			28	43

Loca	Men<sis> et Dies		Rh<enenses>	<Cruciferi>
		Latus translatum	28	43
		Trogeroni pro translatione cistae cum pecuniis …….		15
		Hospiti Ham pro cubiculo et mensa una cum vino et / caerevisia / computando 5 septimanis 2 personis	71	
		praest<anti>		7
	24	Ephoebo Ex<cellentissimi> D<omini> Cancellarii discr<>etioni>		
		Item pro L<ite>ris ex posta acceptis et illuc datis insimul	1	17
		Iosepho item Kosztgeldt pro 6		10
	26	dieb<us>	1	
		Item pro lotione vesztium albar<um>		42
		Pro Tabaca item unacum luminio instrumento		44
	27	Filio Praefecti Waisz-Burgensis dis<cretioni>		45
	30	Item aurigae E<gregiae> D<ominae> Comitissae Schönbornianae		17
	31	dis<cretioni>		
		Item pro L<it>eris ex Posta acceptis		17
		et illuc datis	1	20
	1 Apr<ilis>	Item Iosepho Kosztgeldt pro 5 dieb<us>		25
		issae Schönbornianae		51
		Aurigae Posoniensi anticipate …...		34
		Item pro L<ite>ris ad Postam datis	1	4
	4	Ancillis Hospitis Ham discr<etioni> ….		
		Item filiis eiusdem aeq<ue>	4	25
		discr<etioni>….	23	
	5	Item Hospiti Ham in totalem exolutionem intertentionis		21
		Sum<m>a errogationis in commoratione factae const<itit>	137	17
Regisbrun		Pro prandio, vino et caerevisia	1	14
Posonii	6	Aurigae Viennensi	5	15
	8	Ephoebo D<omini> Szukányi discr<etioni>....		17

	9	Pro l<ite>ris ad postam datis		12
		Hospiti pro intertentione .	13	
		Item ancillis et sodali eiusdem discr<etioni>	1	17
Mosony		Pro prandio et vino	1	4
		In via aurigae pro vino ..		12
		Corporali penes primum pontem in vigiliis exist<enti>		17
Iaurini	10	Pro cub<iculo> duplicis generis, caena, vino et caerevisia	1	58
Bicske		Pro prandio, vino et caerevisia		30
Budae	12	Aurigae Posoniensi	14	
		Pro cubic<ulo>, caena, prandio, vino et caerevi<sia>	3	10
		Trogeroni pro translatione reculor<um> Pesthinu<m> .		36
Pesthini	13	Pro cub<iculo>, caena et vino....	1	18
Szaszegh		Pro prandio et vino		22
		Sum<m>a lateris facit	44	42

Loca	Dies Men<sis>q<ue>		Rh<enenses>	<Crucigeri>
		Latus translatum	44	42
Arok-Szallas	14 Apr<ilis>	Pro prandio, vino, ac aliis occurrenciis ……..		26
Sos-rév	15	Pro cubi<culo>, caena et vino		34
Mukai-Szalo		Pro prandio et		31
Lucz	16	discr<etione> Educilatrici ...		30
Tokai		Pro omnib<us>		3
		Pro caerevisia	25	
		Aurigae Pesthiensi		6
		Pro funib<us>	1	
Kirally Telek	17	Nautis Tokajensib<us> .. Pro vino		2
Kallaiae		Pro caerevisia		4
Maria-Pocs	18	Aurigae Tokajensi discr<etioni>		15
		Summa erogationis in descensu factae	73	13
		In ascensu	66	49 ½
		In commoratione	137	17
		Summa summarum constituit	277	19 ½

			Rhen<enses>	<Crucigeri>
		Transport	555	33
		Sumptus pure itinerarii	277	19 ½
		Sum<m>a universalis erogationis facit	832	52 ½
		Extant adhuc in parata	73	40
		Combinata constituit	906	32 ½
		Collata itaq<ue> summa perceptionis	900	
		Ap<p>aret esse super erog<atam> .. Quia autem Ratiocinans per oblivionem / 3 f<lo>renos, quos D<ominus> Dobray	6	32 ½

		pro Horologio / restituit ad hasce imposuit rationes, quas / alias subintrare minus debuissent, cum pro / Horologiis universaliter sit ap<p>posita sum<m>a iam, / et ideo substractis illis ex 6 manent	3	32 ½
		Nec illi 4 f<lo>r<e>ni, qui filiis Hamm titulo discr<etionis> / sunt dati hanc liquidationem subintrare / debuissent, siquidem in alia positione com/plecterentur; quib<us> detractis maneret Ratiocinans restantiarius		27 ½
		Sed, quia quantum esse datum pauperib<us> tantum / connotatum minus existeret, quae restan/tia gratioso iudicio substernitur.		

Rationes / de itinere Viennensi <1>750 / confecti

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1274, fila 1-4, orig. Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1274, арк.1-4, Оригінал.

11

1750 <?> <?>, <?>. *Fragment din vizitația canonică pe care episcopul Mihail Olsavszky a efectuat-o în 5 protopopiate din comitatele Zemplen și Saaros*[182]*.*
<?><?> 1750 року, <?>.*Фрагмент канонічної візитації 5 протоієрейських центрів в комітатах Земплен та Сарос, яку здійснив єпископ Михайло Ольшавський*

Possesio Szukov

Ad primum Petrus Szukovszky Parochus a Giorgio Vinniczky in Polonia anno 1713 ordinatus pro titulo habet ipsam parochiam. Ad quartam habet quartam cum apertinentiis suis a D<omi>no Thoma Szirmay excisam eam pacifice usuat ad sextum. Confessionis capaces personas habet 190. Ad octavum nihil. Ad novum nihil. Ad decimum. Annuum proventum / nullum solvebant Parocho, nunc ipsis est impositum. Ad <undeci>mu<m>, <duodeci>mu<m>, <decimum ter>tiu<m>, <decimum quart>tum, <decimum quin>tum, <decimum sex>tum, / <decimum septi>mu<m> debite facit. Ad <decimum octa>vu<m> libros concionatorios proprios h<a>bet Biblia sacra, Concionatorem / Klucs[183] vulgo, Casus, Catechesim. Ecclesia autem scritu<m> in Evangelia exhortattore. / Ad <decimum no>nu<m>, <vigesi>mu<m>, <vigesimum pri>mu<m> satisfacit. Ad <decimum secun>du<m>. Metricam habet baptizator<um> s<olu>m. Ad <vigesimum ter>tiu<m> nihil. / Ad <vigesimum quar>tu<m> fontem baptismalem h<a>bet ex lapide. Ad <vigesimum quin>tum. Qu<an>doq<ue> in domo

[182] Protopopiatele sunt următoarele: Sztropkov, Bukocz, Varanno, Szvidnik, Berezna și Laborcz (32 parohii). Vizitația a fost publicată în limba rusină de V. Gadjega, *Dodatki k Istori Rusinov i ruskih ţerkvi v. buv. jupe Zemplinskoi*, în *Naukovi....,* X, 1934, p. 17 – 120, XI, 1935, p. 17 – 182 și XII, 1937, p. 37 – 83.
[183] Poate fi vorba de *Klucs Razumniia*, care a apărut în foarte multe ediții în secolele XVII – XVIII(Kiev,1659, Lvov,1663 și1665,Moscova, 1722,etc.) cf. I. Karataev, *Hronologhiceskaia rospis slavianskih knig 1491 – 1730*, Sanktpeterburg, 1861, p. 91, 95, 116.

sua baptizat[184]. / Ad <vigesimum sex>tum. Obstetrix n<on> est iurata et instructa. Ad <decimum septi>mu<m>, <vigesimum octa>vu<m>, <decimum no>nu<m>> baptizabat in domo / cu<m> sola stola, q<uo>d solus fassus est. Ad <tricesimum pri>mu<m> solution determinate est, ut alibi. Ad <tricesimum secun>du<m> nihil. / Ad <tricesimum quar>tu<m> nihil. Ad <tricesimum quin>tu<m>, <tricesimum sex>tum Cantori nulla solutio hactenus *nulla* <*sic!*>[185] fuit, / sed imposita est.

Ecclesia.

Ad <pri>mu<m>. Ecclesia lignea bona ab im<m>emoriali hominu<m> exstans, nec scitur a quo benedicta. / Imagines habet pulchroas omnes ad normam Orientalium. Coemeteriu<m> muro cinctum / bene. N<on> est poluta, uti nec eaemet eni<m> illis recordantib<us>. Mappae in Ara sunt necessarie mun/dae. Candelabra cuprea tria pulchra et unu<m> ligneu<m>. Antimissiu<m> Bizanczianum. Corporale, / purificatorium munda. Calix unus argenteus cu<m> appertinentiis, alter stanneus parit<er> cu<m> re/quisitis aeneis. Vela, palae <du>plices sericeae pulchrae et mundae. Casulae duae sericeae, una / nova viridis, alia merosini coloris antiqua n<on> valde lacerae. Albae duae. Libri omnes ceremo/niales fere novi correcti typi. Ciborium ligneum indecorum. Mensa Propositionis munda et / apta. Seratura Ecclesiae ferrea cu<m> clavi tali apud parochum asservari solita. Campanae duae, / nescitur an et a quo conservatae. Proventus et appertinentias Ecclesia nullas h<a>bet, nisi zelo pa/rochianor<um> conservat<ur>. Indulgentiae nullae fiunt in ea. Dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po et Confes/sori.

Possessio Mezőlaborcz.

Ad <pri>mu<m>. Parochus Marcellus Markovics ordinatus a defuncto Ep<isco>po Blasovszky pro titulo / h<a>bet ipsam parochiam, habet <quar>tam liberam per Familiam Homonnaianam excisum cu<m> ap<p>ertinentiis, / quam pacifice usuat. Ad <sex>tum>. Confessionis capaces habet 300 o<mn>es Confessione<m> Paschalem peregerunt. Ad <octa>vu<m> / nihil. Ad <deci>mu<m>. Hospites sunt 50, qui in locum annui proventus dant <quar>tam usuandam, ita t<ame>n, q<uo>d antea / usuaverint utramq<ue> istam <quar>tam pro una et annum proventum a parochianis percipiebat, nunc aut ex una D<omi>ni officials / fecerunt <quar>tas duas. Ad <decimum quar>tum. Negarunt esse excessivum. Libros concionatorios proprios n<on> habet praeter / Casus, Ecclesiae a<u>t<e>m e<sse> liber vulgo Klucs. Ad <decimum no>nu<m>, <vigesi>mu<m>, <vigesimum pri>mu<m>: satisfacit et diligens in Divinis. Ad <vigesimum secun>du<m>. Metricam / habet solor<um> baptizator<um>. Ad <vigesimum ter>tiu<m> nihil. Ad <vigesimum quar>tu<m>: fontem baptismalem h<a>bet ex lapide. Ad <vigesimum quin>tu<m>. Subinde bapti/zabat in Parochia. Ad <vigesimum sex>tum. Esse obstetrix iurata et instructa. Ad <vigesimum septi>mu<m>. Copulavit utra<m>q<ue> persona<m> Latini / Ritus, quar<um> una marito nempe nullum testimonium a proprio illius Parocho h<a>buit. Ad <vigesimum octavum>, <vigesimum nonum>, <tricesi>mu<m> nihil. / Ad <tricesimum pri>mu<m>, <tricesimum secundum>, <tricesimum tertium>, <tricesimum quar>tu<m>, <tricesimum quin>tu<m> <nihil>. Ad <tricesimum sex>tum. Cantor n<on> e<sse> investitus, nec ulla solutio fiebat illi, nunc statutu<m> e<sse>, / ut alibi.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono exstat, ab im<m>emoriali ho<m>i<n>u<m>, nescit<ur> a quo benedicta, imagines h<a>bet omnes / satis pulchras ad normam Orientaliu<m>.

[184] Sequitur deletum: *tame*<*n*>.
[185] Superflue repetitur: *nulla*.

Coemeteriu<m> muro cinctu<m>, nec *ara* <*sic!*>[186] a quo sit benedicta scit<ur>. Ma<p>as mun/das sufficientes h<a>bet, uti et corporale, purificatorium munda. Antimissium Bizanczianum. Ciboriu<m> stanneu<m>. / Calicem argenteu<m> cu<m> suis appertinentiis. Vela et palae <du>plices sericeae. Casulae <quin>q<ue>, una semi-sericea, / aliae ex Cartun et tela. Albae quatuor. Libri sunt o<mn>es ceremoniales. Mensa Propositionis munda, Seratura Eccle/siae ferrea, clavis asservat<ur> apud Parochum. Campanae duae n<on> scit<ur> a quo benedictae. Ecclesia h<a>bet decem alvearia / apum, in debito apud Parochum Fl<orenos> Ung<aricales> 21, id e<st> viginti unus, in genero *Gregorio*[187] Sztupakoiano 27, id e<st> viginti sep/tem, et alia aliqua pia legata exstant, quae excipi n<on> possunt ab illis[188], a quibus praetendunt<ur>. Indulgentiae n<on> fiunt. / Dicata e<st> S<ancto> Basilio. Pulsus matutinus et vespertin<us> n<on> fuit, nunc e<st> ipsis impositus. //

Possessio Kraszni Brod.

Ad <pri>mu<m>. Parochi duo senior Basilius Lipovics a Bizanczio ordinatus et Ioannes Orgonas in / Polonia ab Usztriczky[189] pro titulo h<a>bent Parochiam Krasznibrod[190] et Filialem / Rokitorecz[191], <quar>tam liberam ab Adamo Szirmai excisam pro tunc D<omi>no Ter<r>estri eiusdem posse/ssionis *h<a>bent*[192], quam pacifice usuant[193]. Ad <sex>tu<m>. Personas Confessionis capaces h<a>bet 356. Ad <septi>mu<m>, <octa>vu<m> nihil. / Ad <deci>mu<m>. Hospites sunt 40, qui in sortem annui proventus praestiterunt Parocho tres quartas fundi Coloni / talis. In Filiali Rokitocz sunt Confessionis capaces 100. Hospites 18 praestant Parocho per duos co/retos avenae et per 4 panes in utroq<ue> loco. Ad <undeci>mu<m>, <duodeci>mu<m>, <decimum ter>tiu<m>, <decimum quar>tu<m>, <decimum quin>tu<m>, <decimum sex>tu<m>, <decimum septi>mu<m> satisfacit. Ad <decimum octa>vu<m>. Libros / concionatorios nullos h<a>ben t, praeter unu<m> in Evangelia scriptu<m>. Ad <decimum no>nu<m>, <vigesimum>, <vigesimum pri>mu<m>: satisfacit. Ad <vigesimum secun>du<m>: metrica<m> h<a>bet / solor<um> baptizator<um>. Ad <vigesimum tertium> nihil. Ad <vigesimum quar>tu<m>: in Matre fons baptismalis n<on> e<st>, in Filiali est lapideus. Ad <vigesimum quin>tu<m>, / <vigesimum sex>tu<m>, <vigesimum septi>mu<m>, <vigesimum octa>vu<m>, <vigesimum nonum>, <tricesi>mu<m>, <tricesimum primum>, <tricesimum secundum>, <tricesimum tertium>, <tricesimum quartum>, <tricesimum qui>tu<m> nihil. Cantor n<on> e<st>, nec solu<ti>o fuit, dein impositu<m>.

Ecclesia.

Ecclesia lignea bona a Iareczio benedicta a 24 annis er<r>ecta post conflagrata<m> priore<m>, quae ab im<m>e/moriali exstitit. Coemeteriu<m> nunc cingit<ur>. Ad <quin>tu<m> nil. Ad <sex> tu<m>: map<p>as ara habet requisitas mundas. / Candelabra aerea duo. Ciboriu<m> ligneu<m>. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Velum, palae[194] ex Cartun. / Corporale, purificatoriu<m> munda. Casulae tres, una sericea, aliae ex Cartun, albae tres. Calix cum / suis ap<p>ertinentiis stanneus. Mensa Propositionis munda bona. Seratura Eccle<si>ae bona, clavis asservat<ur> apud / Parochu<m>. Campanae duae nunc per visitator consecratae. Ecclesia habet 4

[186] Recte: *an et*.
[187] Supra adiectum: *Gregorio*.
[188] Sequitur deletum: *penes*.
[189] Este vorba de Hieronimus Ustryckyj, episcop de Premyšl (1715 – 1746). Cf. Al. Baran, *Monumenta Ukrainae*, tom. XIII, Roma, 1973, p. 198.
[190] Sequitur deletum: *Parochiam*.
[191] Sequitur deletum: *in metr<etam>*.
[192] Supra adiectum: *h<a>bent*.
[193] Sequitur deletum: *356.*
[194] Sequitur deletum: *sunt bonae*.

alvearia apum. Indulgen<ti>ae / n<on> fiunt. Dicata Congre<gati>o<n>i S<ancti> Ioannis Baptistae. Pulsus mane et vesperi fiebat et continuat<ur>. Libri sunt / omnes caeremoniales.

Ecclesia Rokitovikensis.

Eccle<si>a lignea primo in anno 1723 erecta, imaginibus exornata, ab Archi-Presbytero benedicta. Antimissium / h<a>bet Metropolitae Septirszky[195]. Ciboriu<m> ligneu<m> com<m>odum. Calice<m> argenteu<m> inauratu<m> cum ap<p>er/tinentiis. Velu<m>, palas sericea. Map<p>as mundas, Mensam Propositionis com<m>odam et munda<m>. / Corporale, purificatoriu<m> munda. Libri ceremoniales o<mn>es p<rae>ter Triod Quadragesimale. Campanas / duas a moderno Visitatore consecratas. Casulam unam sericea<m>, alia<m> ex gosipio con/textam vulgo Cartun, albas duas. Pecuniae paratae sunt fl<oreni> Ung<aricales> 24 et duo iuvenci Eccle<si>ae / in <ter>tium annum vergentes. Coemeterium cinctu<m> saepe.

Possessio Polata.

Ad <pri>mu<m>, <secun>du<m>, <ter>tiu<m>: Gregorius Kusmir Parochus ordinatus a Viniczky in Polonia. Pro titulo / h<a>bet ipsam Parochiam, habet <quar>tam liberam a Familia Homonnaiana excisa, quam pacifice usuat. / Ad <sex>tu<m> et <septi>mu<m>. Confessionis capacest sunt 176. Omnes confessi sunt in Paschali Confessione. Ad <octa>vu<m>, <no>nu<m> nihil. Ad / <deci>mu<m>. Hospites sunt 42, qui pro annuo proventu cesserunt unam <quar>ta<m> libere usuandam Parocho. Ad alia septem / puncta nil. Ad <decimum octa>vu<m>. Libros concionatorios n<on> habet praeter unu<m> scriptu<m> in Evangelia Ecclesiae et Casus proprios. / Ad <decimum no>nu<m>, <vigesimum>, <vigesimum pri>mu<m>: diligens e,st> in requisitis functionib<us> Parochus. Metrica<m> h<a>bet baptisator<um> et copulator<um>. Ad alia puncta / nisi Cantor n>on> e<st> determinatus praeter filios Presbyteri, nec solutio ulla illis fuit, n<on> e<st> statuta.

Ecclesia.

Ad <pri>mu<m>. Eccle<si>a ab im<m>emoriali exstat benedicta a Rokitoviensi Archi-Presbytero. Imagines h<a>bet o<mn>es pulchras[196]. / Ad <quin>tu<m> nihil. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Candelabra stan<n>ea duo. Map<p>ae tres mundae intra vellu<m>, palae semi-sericea / pulchra. Corporale mundu<m>, purificatoriu<m> n<on> fuit mundu<m> et venerabile n<on> fuit munde conservatu<m>, vermem inter / particulas reperi. Casulae duae ex Rasa antiquae, una nova semi-sericea. Albae tres. Mensa Propo<siti>onis / munda. Seratura Eccle<si>ae ferrea, clavis asservat<ur> apud Parochu<m>. Campanae duae, una n<on> benedicata, alia ab Archi-/Presbytero benedicta. Libri o<mn>es necessarii. Pulsus matutinus et vespertinus n<on> fiebat, d<ein> impositus est.

Possessio Vidrany.

Ad <pri>mu<m>, <secun>du<m>, <ter>tiu<m>: Basilius Magirhevics senex adhuc servire haud qua<n>tu<m> p<ote>st. Ordinatus in Marma<ti>a a Sztoj/ka. Alter Ioannes Magirovics filius senis, ordinatus in Polonia ab Usztriczky, a D<omi>no Ter<r>estri Orosz Seralto/vensi, <quar>ta<m> libera<m> excisam h<a>bent, quam pacifice possidet. Ad <sex>tu<m>. Confessionis capaces sunt 120. Ad <deci>mu<m>. Libros / concionatorios nullos h<a>bet praeter proprios Casus et in Evangelia scriptu<m> concionatore<m>. Ad <decimum nonum>, <vigesimum>, <vigesimum primum>: satisfacit. / Ad <vigesimum secu>du<m>. Metrica<m> h<a>bet solor<um> baptizator<um>. Ad <vigesimum ter>tiu<m>, <vigesimum quartum>, <vigesimum

[195] Atanasie Setptycky, mitropolit greco-catolic al Kievului între anii 1729 – 1746.cf. Al. Baran, *op. cit.,* p.198.
[196] Sequitur deletum: *o<mn>e<s>*.

quin>tu<m>> Obstetrix e<st> n<on> iurata. Ad <vigesimum sextum>, <vigesimum septimum>, <vigesimum octavum>, <vigesimum nonum>, <tricesimum>, ad <tricesimum pri>mu<m>, <tricesimum secundum>, <tricesimum tertium>, <tricesimum quartum>, <tricesimum quintum> nihil. Ad <vigesimum sex>tum. Cantor est filius sacerdotis, sed solu<ti>o<n>e<m> nulla<m> habet hactenus, nu<n>c ta<m>e<n> impositu<m> e<st>.//

Ecclesia.

Ecclesia lignea bona ante 20 annos post conflagrata<m> priore<m> erecta, ab Archi-Presbytero Rokitoviensi benedicta, / imagines h<a>bet com<m>odas Apostolor<um> in tela s<olu>m. Coemeteriu<m> septum. Antimissiu<m> h<a>bet Bizanczianu<m>. Map<p>as mundas / requisitas. Corporale, purificatoriu<m> satis munda. Palas, velu<m> sericea. Calice<m> stanneu<m> cu<m> ap<p>ertinentiis. Ciborium / ex lamina[197] scatulam cu<m> vitro. Candelabra lignea duo, albae duae, casulae *duae*[198], ex Cartun una, aliae / ex tela. Seratura ferrea. Clavis servat<ur> apud Parochu<m>. Campanae duae, una a lareczi benedicta, alia nescit<ur> an / et a quo. Ecclesia habet 8 alvearia apu<m>. Indulge<nti>ae n<on> fiunt. Dicata e<st> S<ancti> Michaëli Archangelo. Pulsus matutinus / et vespertinus n<on> fiebat, impositus e<st>.

Possessio Borov.

Ad <pri>mu<m>. Parochus Procopius Felinkovics, ordinatus in Polonia ab Usztniszky, apro titulo h<a>bet ipsam paro/chiam, h<a>bet / <quar>tam liberam a Familia Homonnajana excisam, pacifice possidet et usuat. 150 personae sunt / Confessionis capaces o<mn>es confessi. Ad <octa>vu<m> nihil. Ad <deci>mu<m>. Hospites sunt 40, qui loco annui proventus dederunt / <quar>tam aliam fundi colonicalis usuandam Parocho. Ad <undeci>mu<m>, <duodeci>mu<m>, <decimum tertium>, <decimum quartum>, <decimum quintum>, <decimum sextum>, <decimum septi>mu<m>: conformat se statui et rub/ricae. Ad <decimum octa>vu<m>. Concionatore<m> Eccle<si>ae h<a>bet Klücs, aliu<m> nullu<m>, nec Casus h<a>bet. Ad <decimum no>nu<m>, <vigesimum>, <vigesimum pri>mu<m>: satisfacit. / Ad <vigesimum secun>du<m>: metricam h<a>bet solor<um> baptizator<um>, fonte<m> baptismale<m> ligneu<m>. Ad <vigesimum tertium>, <vigesimum quar>tu<m>, ad <vigesimum quin>tu<m.: in parochia bapti/zare solebat p<ro>pter dis<tan>tia<m> Ecclesiae. Obstetrix e<st> iurata et instructa. Ad alia nihil. Ad <tricesimum sex>tu<m>. Cantor nunc e<st> consti/tutus et solu<ti>o illi.

Ecclesia.

Ad <pri>mu<m>. Ecclesia lignea in statu com<m>odo, imaginibus pulchre adornata, nescit<ur> quando erecta, post renovati/onem ab Archi-Presbytero Rokitoviensi benedicta. Cemeteriu<m> cinctu<m> palis. Antimissiu<m> Decamellisianu<m>. / Mappae requisitae mundae. Venerab<i>le asservat<ur> in pixide cuprea. Calix stanneus defectuosuscu<m> suis ap<p>erti/nentiis. Velu<m>[199], palae im<m>undae repertae. Corporale mundu<m>[200], purificatoriu<m> infectu<m>. Casulae tres, una nova sericea, / aliae ex cartun. Libri requisiti caeremoniales sunt o<mn>es. Seratura bona ferrea. Clavis asservat<ur> apud Parochu<m>. / Campanae duae a moderno Visitatore consecratae. H<a>bet Ecclesia 6 alvearia apu<m>. Indulgentae n<on> fiunt. / Dicata e<st> S<ancti> Michaëli Archangelo. Pulsus matutinus et vespertinus n<on> fuit, d<einde> e<st> impositus.

[197] Sequitur deletum: *cu<m> vitro*.
[198] Correctum ex *duas*.
[199] Sequitur deletum: *map<p>ae*.
[200] Supra adiectum: *mundu<m>*.

Possessio Kalinov.

Ad <pri>mu<m>. Parochia Parocho locali vacat. *Administant* <*sic!*>[201] Vidranyenses. Fundus liber excisus n<on> e<st>. Confessionis / capaces 110 o<mn>es confessi, nec sunt peccatores publici. Hospes 20. Solvunt annuu<m> proventu<m> Parocho ab una / <quar>ta fundi avenae manipulos 16. Liber unus scriptus in Evangelia e<st> Ecclesiae concion<ator>, alii nulli. Metrica / e<st> baptizator<um> solu<m>. Fons baptismalis ligneus. In Eccle<si>a baptizant<ur> parvuli. Obstetrix est iurata et instructa. / Cantor n<on> e<st> investitus, nec ei ulla solu<ti>o.

Eccle<si>a.

Ecclesia lignea bona, imaginibus o<mn>ib<us> pulchris provisa. Coemeteriu<m> palis cinctu<m>, nescit<ur> a quo benedicta, q<ui>a ab im<m>emoriali ho<m>i<n>u<m> extat. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Map<p>ae mundae tres. Ciboriu<m>, Venerab<i>le asserva/tur in pixide ex lamina ferrea. Calix cu<m> suis ap<p>ertinentiis stan<n>eus. Velu<m>, palae sericeae honestae. Corpora/le, purificatoriu<m> munda. Casulae tres, una ex Rasa rubra, aliae ex tella. Albae duae. Candelabra duo cuprea. / Libri o<mn>es ceremoniales. Campanae duae, una ab antiquo, nescit<ur> an et a quo benedicta, alia ab Archi-Presb<yte>ro benedicta. / Mensa Propositionis munda. Seratura bona ferrea, clavis asservat<ur> apud aedituu<m>. Dicata S<ancto> Nicolao Confessori. Pulsus / n<on> fuit, d<einde> est impositus.

Possessio Habur.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Parochus Theodorus Thadarovic ordinatus a moderno Visitatore, pro titulo h<a>bet / ipsa<m> parochia<m>. H<a>bet <quar>tam libera<m> a Familia Homonnajana excisa<m> cu<m> ap<p>ertinentiis. Cuius medietatem usuat / Parochus, alia<m> vero medietate<m> Popovicii, nunc vero destinata e<st> totalit<er> Parocho. Confessionis capaces sunt / 400. Ad <septimum>, <octa>vu<m> nihil. Ad <deci>mu<m>. Hospites 60. Pro annuo proventu dant quarta<m> colonicale<m> libere usuandam. / In potu aliquando excedit. Ad <decimum octa>vu<m>. *Librom* <*sic!*>[202] concionatore<m> h<a>bet propriu<m> Klyucs et Casus, Ecclesiae vero caete<ri>. / Ad <decimum nonum>, <vigesimum>, <vigesimum pri>mu<m>: satisfacit. Ad <vigesimum secun>du<m>. Metrica<m> h<a>bet confor<mem> rubricae. Fons baptismalis ligneus. Obstetrix iurata et / instructa. Ad alia nihil. Cantor e<st>, cui constituta e<st> solu<ti>o.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono, omnibus imaginibus pulchris pulchre ornata exstat ab im<m>emoriali. Ara e<st> benedicta / ab Archi-Presbytero. Coemeteriu<m> muro cinctu<m>. Mappae sunt in ara 5. Antimissiu<m> Bizanczianum. Candelabra / ex stann<e>o duo. Ciborium argenteu<m> pulchru<m>. Calix argenteus cu<>m> suis ap<p>ertinentiis argentea omnia. Vela et pa/lae sericeae. Corporale, purificatoria munda. Libri sunt o<mn>es necessarii. Casulae tres, duae sericeae, una ex Cartun. / Sera<tura> bona ferrea, clavis asservat<ur> apud Parochum. Campanae tres a moderno Visitatore consecratae, nullas h<a>bet / ap<p>ertinentias, nisi ex pio zelo incolar<um> conservat<ur>. Dicata S<ancto> Michaëli Archan<geli>. Pulsus fuit int<er>missus, nunc e<st> im/positus. //

Possessio Csertyne.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Parochi duo[203]: *Stephanus*[204] Markovics et Basilius Markovics ordinati in Polonia ab Usz/triczky, pro titulo h<a>bent ipsa<m>

[201] Recte: *Administrant*.
[202] Recte: *Librum*.
[203] Sequitur deletum: *Sephanus*.
[204] Suprascriptum: *Stephanus*.

parochia<m>. H<a>bent <quar>ta<m> libera<m> a Familia Homonnajana excisam, / pacifice usuant. Confessionis capaces sunt 300. Ad <septimum>, <octa>vu<m> nil. Ad <deci>mu<m>. Hospites sunt 64, qui in sorte<m> annui / proventus Parochis quarta<m> una<m> colonicale<m> usuanda<m> libere cesserunt. Ad <decimum octa>vu<m>. Concionatore<m> h<a>bent Eccle<si>ae / vulgo Novu<m> Coelu<m>. Proprios nullos, Casus nisi com<m>odatos. Ad <vigesimum secun>du<m>. Metrica<m> h<a>bet solor<um> baptizator<um>. Fonte<m> / baptismale<m> h<a>bet patena<m> stannea<m>. Obstetrix e<st> iurata.

Ecclesia.

Ecclesia murata in statu bono cum tu<r>ri ab im<m>emoriali exstat, nescit<ur> a quo benedicta. Coemeteriu<m> muro cin/ctu<m>. Map<p>as in ara h<a>bet mundas sufficientes. Candelabra duo cuprea. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> / ligneu<m> n<on> adeo honestu<m>. Calice<m> argenteu<m> cu<m> suis requisitis[205]. Velu<m>, palae semi-sericeae. Corporale, purifi/catoria munda. Casulae binae sericeae, binae ex Rasa. Albae 4, Libri o<mn>es ceremoniales. Imagines pulchrae / omnes ad norma<m> Orientaliu<m>. Mensa Propositionis pulchra. Seratura ferrea, clavis asservat<ur> apud / Parochu<m>. Campanae tres ab Archi-Presbytero benedictae. Ecclesia proventus nullos h<a>bet. Dicata Transfi/gura<ti>oni D<omi>ni. Pulsus matutinus et vespertinus n<on> fuit, d<einde> e<st> impositus.

Possessio Mikova.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Theodorus Halatanik ordinatus a Bizanczy, pro titulo h<a>bet ipsam parochiam. / Ad <quar>tu<m>. Fundu<m> liber<um> a D<omi>nis Ter<r>estrib<us> nullu<m> h<a>bet, nisi exarendat a Comite Pethő . Ad <sex>tu<m>. Personas / Confessionis capaces h<a>bet in Matre 150, in Filiali Polyan 100, nihil solvebant annui proventus, *in Matre*[206] nunc / est impositum.

Ecclesia.

Ecclesia fuit ab im<m>emoriali, nunc ante quinquen<n>iu<m> nova erecta pulchra interne totaliter depicta cu<m> omnib<us> / imaginib<us> novis exornata. Ab Archi-Presbytero Bneszniczensi benedicta. Antimissiu<m> Decamelisianu<m>. / Map<p>ae requisitae sunt mundae et honestae. Candelabra lignea, stan<n>eu<m> unu<m>, aliud cupreu<m>. Calix cu<m> requisitis / cupreus bene inauratus unus, alter stanneus cu<m> suis[207] <requisitis>[208]. Velum, palaesericeae. Corporale, purificatoria / munda. Ciboriu<m> ligneu<m>. Casulae tres, una nova rubra ex toto sericea, aliae duae dimidiae sericeae et / dimidiae ex viliori materia lanea. Campanae duae nunc per Visitatore<m> consecratae. Coemeteriu<m> palanca e/st cinctu<m>. Libri o<mn>es sunt ceremoniales. Indulge<nti>ae n<on> fiunt. Dicata e<st> S<ancto> Michaëli Archangelo. Pul/sus n<on> fiebat, nunc e<st> impositus.

Possessio Dricsna.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Parochi Ioannes Szagon et Gregorius Csabinyak uterq<ue> a Bizanczio ordinatus, / pro titulo habent ipsam parochiam. Fundus parochialis nullus e<st>, nisi ex arendant a Comite Szir/may. Confessionis capaces sunt 135. Hospites sunt <quinde>cim, annuum proventum nullum praestant, t<ame>n aliquid ad / falcandum Parocho. Filialem habent Vladicza et Nyimczova. In Vladicsa hospites sunt <no>vem, in Nyimczova octo. / Ex filialibus solvent ab una integra session colonicali unu<m> cubulum avenae. Iunior viduus, contra quem / sicut occulta incusa<ti>o a Saxone, q<uo>d a Pagensibus audivisset eunde<m> suae nurui

[205] Sequitur deletum: *aer*.
[206] Supra adiectum: *in Matre*.
[207] Sequitur deletum: *Map*.
[208] In textu originali abest.

<qua>t<u>or et plures proles fecisse, / qui dein confrontati cora<m> toto pago ea dixisse negarunt, nec ullus alter quidq<ua>m de ea scire se fassi sunt. / Libros concionatorios nullos habent praeter Casus proprios. Diligentes in Divinis et instruere agniti sunt populu<m>. / Fonte<m> baptismale<m> h<a>bent ligneu<m>. Obstetrix e<st> iurata et instructa. / Cantor nulla<m> habuit solution<m>, nunc est imposi/tum ipsis.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo sartis tectis indiget, extat ab im<m>emoriali post renovatione<m> e<st> benedic/ta ab Archi-Presbytero Czerninensi, imaginibus instructa o<mn>ib<us.. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Map>p>as mundas. / Calice<m> stanneu<m> cu<m> ap<p>ertinentiis cupreis. Velu<m> cu<m> palis sericea com<m>oda. Ciboriu<m> ligneu<m> bonu<m>. Libros / ceremonials o<mn>es. Mensa<m> Propositionis munda<m>. Seratura<m> ferrea<m> cu<m> clavi, quae apud Parochu<m> asservat<ur>. Cam/panae tres nescit<ur>, an et a quo benedictae. Indulge<nti>ae nullae. Dicata Circumcisioni D<omi>ni.

Possessio Sztaszkocz.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Parochus Ioannes Szlis ordinatus a Bizanczio, pro titulo h<a>bet tota<m> parochia<m>. Fundum nullu<m> / h<a>bet liberu<m>. D<omi>ni Ter<r>esteres Aspermont unius partis, alterius Okolicsana. Confessionis capaces h<a>bet 114. Simul ad Filiali / Vladicsa dicta. Hospites sunt in Matre 19, in Filiali <oc>to. Una pars solvebat ab octavalitate coretu<m> avenae et / quartalitate<m> metretae hordei et pannici, alia nil eo ex fine, q<uo>d in ipsor<um> ter<r>itorio sacerdotis pecora pascant. Libru<m> / unu<m> concionatore<m> scriptu<m> h<a>bet. Ecclesia et Casus proprios. Instruit populu<m>. N<on> e<st> excessivus. Metrica<m> h<a>bet, t<ame>n baptizat // pro fonte baptismali servit scaphium ligneu<m>. Obstetrix mortua e,st> recent<er>, alia n<on>du<m> inventa. Reliqua omnia bene. Cantor / n<on> fuit, nec ei solu<ti>o, nunc est impositu<m>.

Ecclesia.

Ecclesia lignea ab im<m>emoriali com<m>oda cu<m> imaginib<us> antiquis o<mn>ib<us> requisitis ornata, nescit<ur> a quo benedicta. Antimissiu<m> h<a>bet / Bizanczianum. Map<p>as mundas, cupreu<m> candelabru<m>. Calice<m> cu<m> suis stannea debilia. Velu<m>[209] sericeu<m>, palae laneae. / Corporale, purificatoriu<m> munda. Ciboriu<m> ligneu<m> bonu<m>. Libros o<mn>es ceremoniales, Coemeteriu<m> cinctu<m> palis. Mensa / Propo<si>tionis munda. Seratura ferrea bona. Clavis asservat<ur> apud Parochu<m.. Campanae duae, nescit<ur> a quo benedictae. Ap/pertinentias nullas h<a>bet. Indulge<nti>ae n<on> fiunt. Dicata e<st> S<ancto> Martiri Demetrio. Pulsus n<on> fuit, d<ein> e<st> demandatus.

Possessio Havay.

Ad <pri>mu<m>, <secun>du<m>, <tertium>. Andreas Vaszilko Parochus ordinatus in Polonia ab Uszniczky, pro titulo h<a>bet ipsam / parochia<m>, nullu<m> fundu<m> liber<um> a D<omi>nis Ter<r>estrib<us> h<a>bet, arendator e<st> Comitis Pethő. Confessionis capaces h<a>bet / 144. Hospites sunt 22, qui nulla<m> solutione<m> annua<m> solvebant Parocho, nunc est ipsis impositu<m>. Filiale<m> n<on> h<a>bet. / Est continens, dilingens in Divinis, instruit. Concionatore<m> h<a>bet Klyucs Ecclesiae et Casus proprios. Metrica<m> / h<a>bet solu<m> baptizatoru<m>. Fons baptismalis e<st> ligneus. Ad reliqua puncta: bene se comportat et Parochus et pa/rochiani. Cantor n<on> h<a>bet solu<ci>one<m>, d<ein> sunt praeterea duo

[209] Sequitur deletum: *pal*.

Popovicii, qui liberi sunt a contributionib<us> o<mn>ib<us> praeter are<n>da<m> / et ex illa e<a>m parte<m> ipsis pagus indulget.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono, praeter ara<m> iam ruinae proxima<m>, sartis tectis nunc providet<ur>, exstat ab im<m>e/moriali, nescit<ur> a quo benedicta. Antimissiu<m> h<a>bet Bizanczianu<m>. Map>p>as mundas requisitas. Candelabra aenea / duo. Calix unus argenteus cu<m> patena inauratus. Stella et coclear cuprea inaurata[210]. Velu<m>, palae sericea. / Corporale, purificatoriu<m> munda. Ciboriu<m> ligneu<m>[211] decentius requireret<ur>. Libri ceremoniales sunt omnes / praeter Triod Paschale. Mensa Propo<siti>onis munda. Sera Ecclesiae ferrea, clavis manet penes Parochu<m>[212]. / Campanae per modernu<m> Visitatore<m> consecratae sunt duae. Proventus nullos h<a>bet. Pulsus fuit matutin<us> / et vespertinus. Coemeteriu<m> palis cinctu<m>. Imaginib<us> instructa o<mn>ib<us> pulchris. Casulae 4, una nova sericea rubra, aliae iam / antiquae[213] semi-sericeae et ex tela, albae <qua>tuor. Dicata S<ancto> Nicolao Confessori.

Possessio Bukovecz.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Parochus Theodorus Koczakovics, ordinatus in Polonia ab Usztriczky, pro titulo / h<a>bet ipsa<m> parochia<m>. Fundum parochiale<m> nullu<m> h<a>bet. Arendator e<st> Comitis Szirmaj Tarczensis. Confes/sionis capaces h<aben>t<ur> 193. Hospites sunt 25, qui annuu<m> proventu<m> praestant Parocho a septem sessionib<us> / septem cubulos in medietate siliginis et in medietate avenae. Libros concionatorios nec Eccle<si>ae, nec suos habet praeter / Casus proprios. N<on> excedit. Docet exemplarit<er> populu<m>, ut experti sum<us>. Metrica<m> h<a>bet baptizatoru<m> et copulatoru<m> / ab a<nn>o p<rae>terito. Fonte<m> baptismale<m> h<abet> schafiu<m> ligneu<m> cu<m> pedib<us>. Obstetrix e<st> iurata. Ad alia nil. Cantor est, / cui solvent duos flor<enos> et inseminarunt avena<m>.

Ecclesia.

Ecclesia lignea extat ab im<m>emoriali, reparata est ante annos 30 ab Archi-Presbytero Cernivensi benedicta. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Mappae mundae sufficientes. Candelabra lignea. Calix argenteus inauratus cum omnib<us> / ap<p>ertinentiis. Corporale, purificatoria munda. Velu<m>, palas sericea. Ciboriu<m> stanneu<m>. Casula[214] *una*[215] Ecclesiae / sericea rubra, alia Parochi propria flava cu<m> qua libere disponere p<o>t<es>t. Albae duae. Mensa Propo<siti>onis munda. / Libri sunt o<mn>es ceremoniales. Seratura fer<r>ea, clavis penes Parochu<m> manet. Imaginib<us> pulchre exorna/ta. Campanas h<a>bet tres a Visitatore moderno benedictae. Ecclesia h<a>bet alvearia apu<m> <duode>cim et ali/qua avena. Indulgentiae n<on> fiunt. Pulsus neglectus fuit matutin<us> et vespertin<us>, d<ein> est impositu<m>. Coemete/riu<m> palanca sarta tecta cinctu<m>. //

Possessio Felső Olsva.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Parochi Iacobus Balutyanszky ordinatus in Polonia ab Usztriczky, alter Ioan/nes Balutyanszky parit<er> ibid ordinatus, hic iunior Cantore<m> agit, t<ame>n, qua e<st> iurisdictione priva/tus, pro titulo h<a>bent ipsa<m> parochia<m>. Fundu<m> liber<um> nullu<m> h<a>bent a D<omi>nis

[210] Sequitur deletum: *Aer*.
[211] Sequitur deletum: *n<on> adeo*.
[212] Sequitur deletum: *Indul<genti>ae*.
[213] Sequitur deletum: *parti<m>*.
[214] Sequitur deletum: *bona*.
[215] Suprascriptum: *una*.

Ter<r>estrib<us> excisu<m>, sed seni/or praestat pro octavalitate solvit D<omi>nae Comitissae Palocsaianae tres fl<orenos> Ung<aricales>, alter vero cu<m> *fene/tiis*[216] Desőffi D<omi>no Ter<r>estri mediu<m> <secun>du<m> R<h>enense<m>. Personas Confessionis capaces h<a>bent 200. Hospites / sunt ad 40, qui solvent ab una <quar>talitate Parocho per coretu<m> siliginis et coretu<m> avenae. Concio/natore<m> h<a>bet Ecclesia s<olu>m in pignore Calist dictum, illi vero Casus proprios. N<on> sunt excessivi, instruunt. / Metrica<m> h<a>be<n>t baptizator<um> s<olu>m> Fonte<m> baptismale<m> n<on> h<a>bet. Obstetrix e<st> instructa. Cantore<m> agit / Presbyter iunior, qui in suspensio<n>e manet.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo, exstabat antiqua ab im<m>emoriali, nova vero errecta e<st> ante annos / <quin>que. Ecclesia e<st> benedicta ab Archi-Presbytero Sandali. Map<p>as h<a>bet mundas, candelabra ex lamina / *s<un>t nu<me>ro*[217] duo. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Velu<m> sericeu<m>. Palae laneae satis luridae, d<ein> novas sericeas / curavit. Corporale mundu<m>, purificatoriu<m> n<on> inveni, q<ui>a tum ad lotione<m> dedit. Calix stan<n>eus cu<m> appertinen/tiis satis incom<m.odus. Casulae duae antiquae lacerate, albae tres. Libri ceremonials o<mn>es. Mensa Propo<siti>o/nis munda. Coemeteriu<m>[218] lignis cinctu<m>. Seratura Eccle<si>ae ferrea. Clavis manet penes Parochu<m>. Ima/ginibus o<mn>ib<us> utcunq<ue> provisa et ornata. Proventus nullos h<a>bet nisi in aliquib<us> Eccle<si>ae agris seminatur / avena ex decima cadente in Eccle<si>a<m>. Indulge<nti>ae n<on> fiunt. Campanae sunt tres, nescit<ur> a quo benedictae. / Pulsus n<on> fuit matutin<us> et vespertin<us>, nunc e<st> impositu<m>.

Possessio Brusznicz.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Parochus Basilius Gulovics Archi-Presbyter ordinatus in Marmatia a Sztojka, pro / titulo h<a>bet ipsam parochiam. Fundu<m> h<a>bet parochiale<m> emptu<m> a Comite Pethő duar<um> <quar>tar<um>, quar<um> / duas terras et tria frustra prati occupavit Comes, liber a<ute>m fundus gratuite pro parochia excisus nullus / e<st>. Confessionis capaces sunt[219] 149. Hospites sunt <septimdec>im, ab una <quar>ta solvent annuu<m> proventum / per coretum siliginis et duos avenae. Concionatores Eccle<si>a, nec proprios h<a>bet praet<er> Apem dictum<m> / et Casus proprios. Instruit populum. Metrica<m> habet plene. Fons baptismalis e<st> ligneus. Obstetrix e<st> iurata.Cantor nulla<m> h<a>buit solu<ti>o<n>em, nunc e<st> instituita, arendam annuatim solvit fl<orenos> Ung<aricales> 6 Comiti Pethő.

Ecclesia.

Ecclesia ab im<m>emoriali fuit, moderna a<ute>m a<nn>o 1710 errecta ab Archipresbytero benedicta, imaginibus / instructa. Antimissiu<m>/ Decamelisianu<m>. Map<p>ae, albae mundae. Ciboriu<m> ligneu<m> com<m>odu<m>. Calix argenteus / cu<m>suis ap<p>ertinentiis. Velu<m>, palae sericea munda. Casulae duae, ex Carton una, alia ex lana <con>texta, tertia / defunctor<um>. Albae tres. Corporale, purificatoriu<m> munda. Candelabra lignea duo. Campanae duae per modernu<m. / Visitatore<m> consecratae. Coemeteriu<m> palis cinctum. Libri ceremoniales omnes. H<a>bet apum alvearia <tredec>im et / terram unam, quae pro Eccle<si>a inseminari solet. Indulge<nti>ae n<on> fiunt. Dicata Nativitati B<eatissimae> M<ariae> V<irgini>. Pulsus mat<utinus> et / vespertin<us> n<on> fuit, d<ein> demandatus e<st> fieri.

[216] Lectio non liquet propter humiditatis maculam.
[217] Lectio non liquet propter humiditatis maculam.
[218] Sequitur deletum: *tignibus*.
[219] Sequitur deletum: *114*.

Possessio Kis Beressniczka.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Paulus Gulovics ordinatus ab Ep<isco>po Ustriczky in Polonia. *Presbyter pro examine n<on> se / stitit*[220] / pro tit<u>lo h<a>bet ipsam parochiam. / Fundu<m> parochialem nullu<m> h<a>bet excissu<m>, arenda<m> solvit Comiti Pethő fl<orenos> Ung<aricales> 4, praecinctoriu<m> equi, saccum, / unam libram cerae. Confessionis capaces in Matre h<a>bet 90, in Filiali Vitőcz 77, in Potoczky 61. Hospites in / Matre sunt 15, qui nullu<m> annuu<m> proventu<m> hactenus praestabant Parocho, in Vitkocz 14 et in Potuczky 12, solvunt annuu<m> proventu<m> per coretu<m> siliginis ab una <quar>ta et duos coretos avenae. Libros concionatorios nullos / h<a>bet proprios p<rae>ter Casus *et Perla<m>*[221], Ecclesiae vero Calist dictu<m>. Metrica<m> h<a>bet baptizator<um> et copulator<um>. Fons baptismalis / e<st> ligneus. Cantori solu<ti>o nulla fuit, nunc e<st> instituita media metreta siliginis, media avenae.

Eccle<si>a.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo, imaginib<us> ornata et per totu<m> corpus interne picta, nescit<ur> a quo benedicta. Antimissiu<m> / Dacamelisianu<m>. Map<p>ae necessariae mundae. Candelabra tres ex argilla. Velu<m>, palae sericea antiqua. Calix stanneus / cu<m> ap>p>ertinentiis. Ciboriu<m> ligneu<m> com<m>odu<m>. Corporale, purificatoriu<m> munda. Casulae duae, una sericea, antiqua, / e parte lacera, alia ex lana texta parit<er> antiqua foraminosa. Libri ceremoniales sunt o<mn>es. Albae tres. / Mensa Propositionis munda. Eccle<si>ae seratura bona, clavis asservatur apud Parochu<m>. Campanae duae, nescit<ur>, an / et a quo benedictae. Ecclesia h<a>bet tria alvearia apum et exiguu<m> pratu<m> ad fundu<m> colonicale<m> spectans, q<uo>d eoq<ue> D<omi>nis Ter<r>estrib<us> de eo facta e<st> dispo<siti>o, ut 20 polturas annuatim Ecclesiae solvant ex quoru<m> e<st> fundo colonicali. Indul/ge<nti>ae n<on> fiunt. Dicata e<st> Michaëli Archangelo. Pulsus matutin<us> et vespertin<us> n<on> fuit, nunc e<st> impositus. Cathedra/tici solvent per 2 Rh<enses> fl<orenos> o<mn>es tres pagi. //

Possessio Velykrup.

Ad <pri>mu<m>, <secundum>, <tertium>. Parochus Iacobus Polivesak, ordinatus a Bizanczio, pro titulo h<a>bet ipsa<m> parochiam. / Fundu<m> parochiale<m> nullu<m> h<a>bet liber<um>, arendam solvit Comiti Forgacs Varanovid<ensi>. Confessionis capaces h<a>bet / 169. Hospites sunt 16. Pro annuo proventu pagus cessit Parocho media<m> sessione<m> colonicalem. Conciona/tore<m> unu<m> scriptu<m> h<a>bet Evangeliu<m> doctrinale dictu<m> et Casus proprios. Eccle<si>ae nullus est. Metrica<m> n<on> h<a>bet. Fons / baptismalis e<st> ligneous. Obstetrix n<on> e<st> determinata. Cantor solu<ti>o<n>e<m> n<on> habuit, nunc e<st> imposita.

Eccle<si>a.

Ecclesia in statu debili, imaginibus antiquis ornata, nescit<ur> a quo benedicta, extat ab im<m>emoriali. Antimissiu<m> / h<a>bet Bizanczianu<m>. Map<p>as necessarias mundas. Ciboriu<m> ligneru<m> com<m>odu<m>. Calix, patena, stella, cochlear stan<n>ea. / Velu<m>, palae, quae ex tela satis munda. Libri sunt o<mn>es praeter Triod Quadragesimale. Corporale, purificatoriu<m> munda. / Casulae duae, una ex Cartun, alia ex tela simplex, tertia nigra. Albae duae. Sera eccle<si>ae bona, clavis asservat<ur> / apud Parochu<m>. Mensa Propo<sition>is munda. Campanae duae,

[220] Supra adiectum ab alia manu: *Presbyter pro examine n<on> se / stitit*.

[221] Supra adiectum: *et Perla<m>*.Poate fii vorba de lucrarea *Perlo mnogoțennoe*, apărută la Moghilev în anul 1699. Cf. Petrov O., *op. cit.,* p.92.

nescit<ur> a quo benedictae. Proventus nullos h<a>bet. Indulge<nti>ae n<on> fiunt. Dicata S<ancto> Nicolao Confessori. Solvunt Cathedratici 2 Ung<aricales>.

Possessio Viszkocz.

Ad <pri>mu<m>. Parochus Daniel Hamarovics ordinatus in Polonia a Vinniczky, pro tit<u>lo h<a>bet ipsa<m> parochiam. / Fundum parochiale<m> nullu<m> h<a>bet, d<ein> D<omi>no Terrestri Comiti Szirmaj solvit arendam 13 Ung<aricales> cu<m> Felpénz <cruci>f<e>ros 42. / Confessionis capaces in Matre et Filiali Krucsinecz insimul habet 150. Hospites sunt 14, qui in sorte<m> annui pro/ventus praestiterunt portionem fundi, in Filiali vero hospites <quin>q<ue> praestant annuu<m> proventu<m> <qui>q<ue> coretos / siliginis et <quin>q<ue> avenae. N<on> e<st> excessivus, diligens in Divinis. Metricam h<a>bet baptizator<um> et copulator<um>. Fontem baptismalem / h<a>bet ligneu<m>. Cantor est cu<m> solu<ti>o<n>e. Libros concionatorios proprios Praet<er> Evangelio<n> scriptu<m> vulgo Psola et Tuba<m> Spirituale<m> / Casusq<ue> n<on> h<a>bet alios. Ecclesiae nullu<m>.

Ecclesia.

Eccle<si>a ab im<m>emoriali exstat lignea, per totu<m> interne picta imaginibus novis exiguis s<imul>cum antiquis pluribus e<st> ornata, in statu / com<m>odo. Antimissiu<m> h<a>bet Decamelisianu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. Map<p>as com<m>odas. Corporale n<on> adeo com<m>odu<m>. Purificato/riu<m> incongruu<m>. Velu<m> sericeu<m>, palas[222] ex Cartun. Calicem stanneu<m> cu<m> ap<p>ertinentiis. Candelabra tria. Mensam / Propo<sition>is incom<m>oda<m> nimis parvam. Sera Ecclesiae fer<r>ea, clavis apud Parochu<m> asservat<ur>. Campanae benedictae ab / Archi-Presbytero. Proventus nullos h<a>bet. Casulas tres, una<m> sericea<m>, aliam ex Carthun, <ter>tia<m> ex tela. Albas tres. Libros / ceremoniales p<rae>ter *Triodias* <*sic!*>[223] alios h<a>bet. Dicata S<ancto> Michaëli. Pulsus fit matutin<us> et vespertin<us>.

Possessio Mergeska.

Ad <pri>mu<m>.Parochus Theodorus Holik ordinatus in Polonia ab Usznitszky, pro tit<u>lo h<a>bet ipsam paro/chiam. Fundum liberu<m> nullu<m> h<a>bet, arendat a D<omi>na Poturnajana sibi fundu<m> annuatim pro f<lorenis> Ung<aricalibus 9 et / <cruci>f<e>ros 21. Confessionis capaces sunt in Matre *h<a>bet* <*sic!*>[224] 80. Hospites sunt ad <octodec>im, in sortem annui proventus / cessit pagus Parocho unam quarta<m> usuandam. In Filiali Loroczin Confessionis capaces sunt 50. Hospites / sunt <quatuorde>cim, annuu<m> proventu<m> solvent per <quar>talitate<m> metretae siliginis et avenae, quia et Plebano Latino solvent. . Libros concionatorios nec Eccle<si>ae, nec suos h<a>bet praeter Casus proprios. Metricam h<a>bet baptizator<um> et copulator<um>. Nemo / sine Confessione, infans septem annor<um> e<st> mortuus ex incuria parentu<m>, quia iam nunc ad notitia<m> dederunt Parocho, dum / loqui et verba exprimere n<on> p<o>terat. Fonte<m> baptismale<m> ligneu<m> h<a>bet. Obstetrix e<st> mortua, alia<m> stabile<m> n<on> habent. Cantor fuit / absq<ue> solu<ti>o<n>e, nunc e<st> statuta.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a lignea extat ab im<m>emoriali, nescit<ur> a quo benedicta, imaginib<us> pulchris ornata. Antimissiu<m> Decamelisianu<m>. Map<p>as / h<a>bet mundas. Candelabra in ara duo lignea. Ciboriu<m> ligneu<m> bonu<m>. Calice<m> stanneu<m> cu<m> ap<p>ertinentiis. Velu<m>, palas / sericea pulchra. Corporale,

[222] Correctum ex *mapas*.
[223] Recte: *Triodia*.
[224] Inutile post *sunt*.

purificatoriu<m> honesta. Casulae tres, sericea una rubra, honesta alia ex rasa viridis antiq/uior, tertia ex tela nigra. Mensa Propo<sition>is munda. Libri ceremoniales sunt praeter Triod Paschale. Sera Ecclesiae / ruinata refectione indiget. Campanae sunt parvae duae, nescit<ur> a quo benedictae. Proventus Eccle<si>a nullos h<a>bet. Dicata / B<eatae> Parasceviae Martiri. Pulsus n<on> fuit, e<st> a<ute>m nunc demandatu<m>. Coemeteriu<m> e<st> palis septum. Albae tres. Solvunt pro Ep<isco>po 12 Ung<aricales>.

Possessio Viszlava.

Ad <pri>mu<m>. Parochus Anfreas Rojkovics ordinatus a Bizanczio, pro tit<u>lo h<a>bet ipsam parochiam. Fundum / parochial<m> nullu<m> h<a>bet. Arendam solvit D<omi>no Baroni Klobusziczky fl<orenos> Ung<aricales cu<m> felpinz 13. Confessionis capaces / sunt 99, viduam accepit. In Magno Introitu Pontificis n<on> fuit memor. Concionatores nullos h<a>bet praeter Evangelia scripta / concioni servientia. Excessivus. D<omi>nicis et Festis dieb<us> n<on> instruit., nec privatim infants sunt instructi, quia Cantore<m> n<on> solve/bant. Metrica<m> h<a>bet solu<m> baptizator<um>, fonte<m> baptismale<m> h<a>bet ligneu<m>. Obstetrix n<on> est. In Monasterio desponsatam / die Lunae Festor<um> Pentecostes copulavit cu<m> Ductiu ducta<m> ex eode<m> pago Haroszov n<om>ine. Hospites sunt <novende>cim, annuatim / solvebant ab una <quar>talitate mediu<m> coretu<m> siliginis aut alterius purioris frumenti, et unu<m> coretu<m> avenae. / Cantor n<on> fuit solutes, solu<ti>o est instituta.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a lignea elapse anno erecta. a Czernivensi Archi-Presbytero benedicta. Antimissiu<m> Decamelisianu<m>. // Map<p>as h<a>bet mundas requisitas. Candelabra tria. Ciboriu<m> com<m>odu<m> ligneu<m>. Calice<m> stanneu<m> cu<m> ap<p>ertinen/tiis. Velu<m>, palas sericea munda. Corporale, purificatoriu<m> munda. Casula una ex Carthun. Alba una. Libri / ceremoniales Evangeliu<m., Missale, Trebnik et Sestodnik laceru<m>. Alii non sunt, nisi aliqui scripti incong/rui. Mensa Propo<sition>is munda. Sera Ecclesiae bona. Campanae a moderno Visitatore benedictae duae, una par/ vula, alia maior. Coemeteriu<m> palis cinctu<m>. Proventus Eccle<si>a nullos h<a>bet praet<er> <npo>ve<m> alvearia apum. / Dicata S<ancto> Basilio Archi-Ep<isco>po. Solvunt Cathedratici 2 Ung<aricales> fl<orenos>.

Possessio Olsavka.

Ad <pri>mu<m>. Parochus Ioannes Csurpek ordinatus a Blasovszkio, pro tit<u>lo h<a>bet ipsam parochia<m>. / Fundum parochialem nullu<m> h<a>bet liber<um>, arendam solvit 14 fl<orenos> Ung<aricales> a tota sessione colonicali Comiti Szirmaj. / Confessionis capaces h<a>bet 113. Hospites sunt quatordi<cim> in sortem annui proventus cesserunt Parocho unam / <quar>tam usuandam. Filialem h<a>bet Medvedec, in qua, q<uoa>d Confessionis capaces <...>et quid solvant <...> / <...> Libros concionatorios, sicut Eccle<si>ae ita et suos n<on> h<a>bet p<rae>ter Casus. Metrica<m. h<a>bet baptizator<um> et / copulator<um>. Fonte<m> baptismale<m> h<a>bent ligneu<m>. Obstetrix e<st> iurata et instructa. Cantor e<st> absq<ue> solu<ti>o<n>e, nec solvit.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a lignea in statu bono benedicta e<st> ab Auditore Blaszovszky. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Map<p>ae mun/dae. Candelabra lignea duo. Ciboriu<m> ligneu<m> bonu<m>. Calicis cupa argentea inaurata, alium cupreu<m> cu<m> ap<p>er/tinentiis cupreis. Velu<m>, palae honestae sericeae. Corporale, purificatoriu<m> munda. Imagines o<mn>es pulchrae. Libri / ceremonilaes o<mn>es. Mensa Propo<sition>is pulchra. Sera bona, clavis apud Parochu<m> manet.

Campanae / duae a Visitatore consecrata. Casula una ex parte sericea, ex parte ex gosipio. Albae duae. Eccle<si>a / h<a>bet apu<m> alvearia 14. Indulge<nti>ae n<on> fiunt. Pulsus n<on> fuit, d<ein> e<st> demandatu<m>. Coemeteriu<m> palis cinctu<m>. Solvunt / pro Ep<isco>po ab Eccle<si>a Ung<aricales> fl<orenos> 2.

Possessio Hinkocz.

Haec poss<ess>io Parocho locali vacat, in annu<m> <octa>vu<m> administrat Krajnya Csornensis. Fundus parochi/alis nullus e<st> per D<omi>nos Terrestres excisus, Bonu<m> a<ute>m e<st> Aspermontianu<m>. Confessionis capaces sunt / 70. Hospites sunt <quinde>cim, qui solvebant hacten<us> annuu<m> proventu<m> per coretu<m> avenae et <quar>talitate<m>[225] *coreti*[226] siliginis. / Concionatores nulli sunt Eccle<si>ae. Metrica<m> h<a>bet baptizator<um> et copulator<um>[227]. Fonte<m> baptismale<m> n<on> ha/bet Eccle<si>a[228]: in cantharo asservat aqua<m> benedicta<m>. Cantor nullus fuit, nec solu<ti>o ei pergebat, nunc / e<st> imposita.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a lignea in statu com<m>odo exstabat ab im<m>emoriali, *imag<ines> <v>et<er>es com>m>odae*[229], ante <o>cto annos renovata et ab Archi-/Presbytero benedicta. Antimissiu<m> Decamelisianu<m>. Map<p>ae mundae. Candelabra lignea. Ciboriu<m> ligneu<m> / com<m>odu<m>. Calix unus argenteus ex mediet<a>te supra in p<art>e, alia pars aerea inauratus cu<m> ap<p>ertinentiis, / alter stanneus cum requisitis pariter suis. Velu<m>, palae sericea, pala una superior ab infra infecta[230]. / Corporale, purificatoriu<m> munda. Mensa Propo<sition>is valde angusta. Casula una rubra sericea alia ex tela / antiqua. Alba una. Libri praeter *Triodias* <*sic!*>[231] alii sunt ceremoniales impressi, Triod Paschale scriptum, aliud n<on> est. Clau/sura bona asservat<ur> apud custode<m> Eccle<si>ae. Campanulae duae, una ab Archi-Presbytero benedicta, alia nes/cit<ur> a quo. Eccle<si>a proventus nullos h<a>bet praeter 13 alvearia apum. Dicata Congrega<ti>o<n>i B<eatissimae> M<ariae> V<irginis>. Solvunt / Ep<isco>po per 2 Ung<aricales> fl<orenos>. Conquerunt<ur> propter solu<ci>o<n>e<m>, q<uo>d sint pauci et pauperes. Cometeriu<m> palis cinctu<m>.

Possessio Kraynia Csorne.

Ad <pri>mu<m>. Parochus Gregorius Michalics ordinatus a Bizanczy, pro tit<u>lo h<a>bet ipsa<m> parochiam. Fundu<m> parochi/ale<m> liberu<m> nullu<m> h<a>bet, arendam solvit Aspermontio Ung<aricales> fl<orenos> 6 <cruci>f<e>ros 40. Confessionis capaces sunt 60. Hospites sunt <duode>cim. Pro annuo proventu usuabat fundi octavalitate<m> a Com<m>unitate sibi extradita<m>, nunc a<ute>m coretu<m> / siliginis et avenae ab uno hospite e<st> instituitus. Libri concionatorii Eccle<si>ae nulli sunt proprii, Parochi Casus / et Plsela habent<ur>. N<on> e<st> excessivus, instruit plebem. Metricam h<a>bet baptizator<um> et copulator<um>. Fonte<m> baptismale<m> / n<on> h<a>bet. Copulavit ex Monasterio ducta<m>: die Lunae *Pentecostes*[232] una promulga<ti>o fuit, diae Martis duae et copula<ti>o. Eccle<si>am aliqui / negligent<er> frequentant. Cantore<m> n<on> h<a>bent, nec

[225] Sequitur deletum: *silig*.
[226] Suprascriptum: *coreti*.
[227] Sequitur deletum: *metrica<m>*.
[228] Sequitur deletum: *praeter*.
[229] Supra adiectum: *imag<ines> <v>et<er>es com<m>odae*.
[230] Sequitur deletum: *imagi*.
[231] Recte: *Triodia*.
[232] Supra adiectum: *Pentecostes*.

solvebant hacten<us>, nec Parochus h<a>bet, ubi subsistat propter perversos / parochianos.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a lignea ab <octuagi>nta annis circiter extat, e<st> in statu com<m>odo, post renovation<m> ab Archi-Presbytero benedicta. Antimissiu<m> Decamelisianu<m>. Map<p>ae mundae. Candelabra stannea duo. Ciboriu<m> ligneu<m> com<m>odu<m>. Calicis cupa argentea / inaurata, residuu<m> corpus aeneu<m>. Stella argentea, patena et cochlear aereu<m> inauratu<m>. Velu<m>, palae sericeae. Corporale, pu/rificatoriu<m> munda. Casula una sericea, alia linea vetusta, alba una. Imagines Apostolor<um> s<olu>m in tella antiquae. Mensa / Propo<sition>is munda. Libri praeter Triodias ceremoniales sunt reliqui. Sera bona, clavis asservat<ur> apud Parochu<m>. Campanae / duae ab Archi-Presbytero benedictae. Cinctu<m> coemeteriu<m> palis. Apum alvearia Eccle<si>a h<a>bet <sept>em. Pulsus matuti/nus et vespertinus intermissus fuit per aliq<uo>d tempus. Solvunt ab Eccle<si>a fl<orenos> Ung<aricales> 2. //

Possessio Grubov.

Ad <pri>mu<m>. Parochus Ioannes Bucsko ordinat<us> a Bizanczio, pro tit<u>lo h<a>bet ipsa<m> parochial<m>. Fundum paro/chiale<m> nullu<m> h<a>bet, arenda<m> solvit pro anno Comiti Szirmay fl<orenos> Ung<aricales> 7 absq<ue> trib<us> polturis. Confessionis / capaces in Matre h<a>bet 84. Hospites <de>ce<m> solvebant annuatim mediu<m> coretu<m> siliginis et coretu<m> avenae. / Filiale<m> h<a>bet Kosuchocz. Confessionis capaces 39. Hospites <quin>q<ue> in sorte<m> annui proventus cedunt pra/tu<m> Parocho libere falcandum. Concionatore<m> Pcsela dictu<m> Eccle<si>a h<a>bet, proprios vero Casus et in Evan/gelia scriptum. N<on> e<st> excessivus, instruit. Metrica<m> h<a>bet baptizator<um>, copulator<um> duor<um>. Fons baptisma/lis e<st> et lapideus et ligneus. Cantor solu<ti>o<n>e<m> n<on> habuit.

Eccle<si>a.

Ecclesia lignea ab im<m>emoriali fuit, dein combusta, post combustion<m> ante 50 circiter annos erecta, nescit<ur> a / quo benedicta, in statu com<m>odo, nisi fundamenta a humiditate putrefiunt, per totu<m> interne picta, imagines aliquae / antiquae Apostolor<um>. Antimissiu<m> Decamelisianu<m> Map<p>ae mundae. Ciboriu<m> ligneu<m> com<m>odu<m>. Calix stannous / cu<m> ap<p>ertinentiis. Velu<m> sericeu<m> et palae, d<uae> interne humidae et purificatoriu<m> infectu<m>. Corporale mundu<m>. / Casulae duae, una sericea nova, alia antique ex Rasa viridi. Albae duae. Candelabra duo lignea. Libri / o<mn>es ceremoniales. Mensa Propo<sition>is com<m>oda. Sera bona, clavis mam net apud Parochu<m>. Campanae duae, / una a moderno Visitatore benedicta, alia antiqua, nescit<ur> a quo. Proventus nullus apu<m> alvearia <quinde>cim. / Pulsus n<on> fuit. Solvunt cu<m> Filiali ab Eccle<si>a fl<orenos> Ung<aricales> 2. Cinctura coemeterii ex palis. Coemeteriu<m> palis iam / antiquis cinctu<m>. Dicata e<st> B<eatissimae> M<ariae> V<irgini>.

Posse<ssi>o Psztrina.

Ad <pri>mu<m>. Parochus Ioannes Szimkovics ordinatus ab Ustriczky in Polonia, pro tit<u>lo h<a>bet ipsam pa/rochia<m>. Fundu<m> liberu<m> nullu<m> h<a>bet parochialem, arendam solvit Comiti Szirmaj annuatim fl>orenos> Ung<aricales> 6. / denar<ios> 90. Confessionis capaces sunt in Matre 50. Hospites sunt <de>cem, qui Parocho solvunt annuatim insimul / o<mn>es duos cubulos avenae et mediu<m> cubulu<m> hordaei. Vidua<m> duxerat. Concionatores nullos h<a>bet, nec ipsos Casus. / N<o>n e<st> excessivus. Metrica<m> h<a>bet solum baptizator<um>.

Fonte<m> baptismale<m> ligneu<m> h<a>bet. Cantor n<on> solvebat<ur> hacten<us>.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a ab im<m>emoriali fuit lignea et nunc nova 1747 erecta honesta, ab Archi-Presbytero Cserninensi benedicta, / imaginib<us> novis ornata praet<er> Apostolor<um> in tela antiquas. Antimissiu<m> Bizanczianum. Candelabra duo lignea. / Mappae honestae. Ciboriu<m> ligneu<m> utcunq<ue>. Calix stanneus cu<m> ap<p>ertinentiis. Velu<m>, palae sericea munda. Corporale, / purificatoriu<m> parit<er>. Casulae duae, una sericea rubra, alia ex lana texta antiqua. Albae duae. Libri pro/prii ceremoniales, Triod utcunq<ue> nisi scriptu<m>. Trefologion, nec Minea h<a>be<n>t<ur>. Sera bona, clavis penes Parochu<m> manet. / Campanae duae nescit<ur> a quo benedictae. Eccle<si>a h<a>bet apum <quin>q<ue> alvearia. Dicata S<ancto> Michaëli Arch<angelo>. Coemeteriu<m> / palis bene cinctu<m>. Pulsus fit mane et vesperi. Solvunt fl<orenos> Ung<aricales> 2. *Coemeteriu<m> palis bene cinctu<m> <sic!>*[233].

Posse<ssi>o Szucha.

Ioannes Hutirya ordinatus ab Ustriszky Simeone, pro tit<u>lo h<a>bet parochia. Fundu<m> / liberu<m> parochiale<m> nullu<m> h<a>bet, solvit arenda<m> Comiti Szirmaj annuatim fl<orenos> Ung<aricales> 3 et <quide>cim polt<uras>. Confessi/onis capaces sunt 68. Hospites sunt 10, nihil solvebant. Concionatores nullos h<a>bet Eccle<si>a, nec proprios, / p<rae>ter Casus. Metrica<m> h<a>bet baptizator<um> et copulator<um>. Cantor nulla<m> solu<ti>o<n>e<m> h<a>bet. Est Popovicsius et adhuc / ad portione<m. tradebat<ur>.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a lignea in statu co<m>odo ante annos circit<er> 50 erecta, primitus benedicta ab Archi-Presbytero Glodnen/si Roykovics, imaginibus, et novis, et vetustis[234] instructa. Antimissiu<m> Decamelisianu<m>. Map<p>ae mundae. Can/delabra lignea. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix stan<n>eus cu<m> requisitis. Velu<m>, palae sericea com<m>oda. Corporale, purificato/riu<m> munda. Casula una sericea bona, alia ex Rasza lacera et vetusta. Libri sunt o<mn>es requisiti ceremoniales. / Mensa propo<sition>is munda. Sera bona, clavis asservat<ur> apud Parochu<m>. Campanae duae ab Archi-Presbytero benedictae. Dica/ta B<eatissimae> M<ariae> V<irgini>. Nullos proventus h<a>bet, fl<orenos> Ung<aricales> 2 solvunt ab Eccle<si>a. Coemeteriu<m> palis com<m>ode cinctu<m>.

Posse<ssi>o Mirolya.

Hae posse<ssi>o Parocho vacat a <sep>tem iam annis, administrat Pszhinensis. Confessionis capaces sunt 60. Hospi/tes sunt duodecim 12, qui nihil solvebant mediu<m> <quar>tu<m> cubulu<m> avenae. Fons baptismalis e<st> ligneous. Obstetrix e<st>. / Cantor e<st> conductus.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a ab im<m>emoriali nescit<ur> a quo benedicta, in statu com<m>odo, imaginibus pulchris et sufficientib<us> provisa. Antimissiu<m> Ep<isco>pi[235] Volosinszky[236] 160. Velu<m>, palae ex tela <du>plicata. Calices unus novus argenteus / cu<m> ap<p>ertinentiis inauratus, alter stan<n>eus parit<er> cu<m> suis. Ciboriu<m>

[233] Superflue repetitur: *Coemeteriu<m> palis bene cinctu<m>*.
[234] Sequitur deletum: *exi*.
[235] Sequitur deletum: *Volsz*.
[236] Este vorba de Volosinovski Iosif numit de împăratul Leopold episcop de Mukacevo în anul 1667, cu toate că era ortodox. A stat în fruntea eparhiei până în anul 1675. Cf. I. Pop, *op. cit.*, p. 142.

ligneu<m>. Map<p>ae mundae. Casulae tres, / una ex[237] Cartun, altera ex Rasa, <ter>tia ex tela. Albae duae. Corporale, purificatoriu<m> munda. Libri ceremo/niales o<mn>es. Mensa Propo<sition>is munda. Sera bona, clavis apud Aedituu<m> asservat<ur>. Campanae duae, nescit<ur> / a quo benedictae. Eccle<si>a apu<m> alvearia h<a>bet 14. Coemeteriu<m> palis cinctu<m>. Dicata B<eatissimae> M<ariae> V<irgini> Protectrici. / Pulsus n<on> fuit. Solvunt Ung<aricales> fl<orenos> 2. //

Posse<ssi>o Bodruszal[238].

Haec posse<ssi>o iam a duobus annis vacat Parocho. Filiales h<a>bet duas: Prikram et Polyan adeoq<ue> / necesse habet propriu<m> Parochu<m>. Fundus liber parochialis nullus est. Confessionis capaces in Matre et Fi/lialibus sunt 150. Hospites in Matre <undec>im, nullu<m> proventu<m> annuu<m> praestabant; in Filialibus Hospites 15. Metre/ta e<st> solu<m> baptizator<um>. Una foemina in Filiali Polyan absq<ue> Confessio<n>e e<st> mortua de morte repentina, nec / fuit infirma. Fons baptismalis ligneus. Cantori solu<ti>o nulla fuit.

Eccle<si>a.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo sartis tectis indiget, nescit<ur> a quo benedicta, imaginibus com<m>odis adornata. Ant/imissiu<m> h<a>bet Decamelisianu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix cupreus inauratus cu<m> suis ap<p>ertinentiis. Velu<m>, pa/lae sericea./ Corporale, purificatoria munda. Casulae duae, una semisericea, alia ex Rasza viridi. Mensa / Propo<sition>is munda. Sera bona, clavis in parochia asservat<ur>. Campanae duae antiquae, nescit<ur> a quo benedictae. Apu<m> / alvearia <o>cto. Coemeteriu<m> cinctu<m> e<st> lignis crassioribus scandulis tectis. Solvunt ab Eccle<si>a fl<orenos> Ung<aricales> 2.

Posse<ssi>o Komarnik.

Haec po<ssessi>o Parochu<m> n<on> habet locale<m>, nec ullu<m> fundu<m> pro parochia liber<um>, administrat Bisztrensis. Confe<ssi>onis / capaces sunt 53. Hospites <de>cem solvunt annuu<m> proventu<m> Parocho per mediu<m> coretu<m> hordaei et siliginis, et unu<m> / coretu<m> avenae. Metrica h<a>bet<ur> baptizator<um>. Fonte<m> baptismale<m> ligneu<m>. Cantor solu<ti>o<n>e<m> nulla<m> h<a>bet.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a extat ab im<m>emoriali in statu bono, nescit<ur> a quo benedicta, imagines praeter in altari novae et S<ancti>[239] Nicolai, aliae o<mn>es sunt vetustae absq<ue> ornamento et splendore. Antimissiu<m> Decamelisianu<m>. Map<p>as n<on> ex o<mn>i parte mun/das. Ciboriu<m> ligneu<m> debile. Calice<m> argenteu<m> totu<m> cu<m> ap<p>ertinentiis. Velu<m> sericeu<m>, palas ex Rassa. Corporale, / purificatoriu<m> munda. Libri ceremoniales p<rea>ter Trefologion et Triodias alii sunt. Campanae duae[240] nescit<ur> a quo / una benedicta, alia recens ab Archipresbytero. / Apu<m> alvearia h<a>bent 9 et paratae pecuniae <o>cto fl<ore>ni Ung<aricales. Duo iuven/ci et aliqua avenae pars. Dicata S<anctis> Cozmae et Demiano. Coemeteriu<m> palis in medie<ta>te cinctu<m>, alia medietas saepe / saepibus. Ep<isco>po ab Eccle<si>a solvit<ur> fl<orenus> Ung<aricalis> <u>nus. Casula una semisericea. Albae duae.

Posse<ssi>o Bisztra.

Ad <pri>mu<m>. Parochus Stephanus Szinicza ordinatus a Bizanczio, pro tit<u>lo h<a>bet ipsa<m> parochiam. Fundu<m> / parochiale<m> liber<um> nullu<m>

[237] Sequitur deletum: *kamelot*.
[238] Ante et post scriptum: *NB! Ordinat<us>*.
[239] Sequitur deletum: *Filii*.
[240] Sequitur deletum: *neq<ue>*.

h<a>bet, arendam annuatim pendit Domicellae Ab Aspermont fl<orenos> Ung<aricales> 6. Den<arios> 80. / Confessionis capaces in Matre et Alsó Komarnik h<a>bet 145. Hospites sunt in Matre 23, in Filiali / Alsó Komarnik 12. Primi per coretu<m> avenae solvebant, <secun>di per coretu<m> avenae et <quar>talitate<m> coreti hordaei. / N<on> e<st> excessivus, instruit plebem. Concionatores nullos h<a>bet p<rae>ter Casus proprios. Metrica<m> h<a>bet solu<m> baptizator<um>. / Fons baptismalis e<st> ligneus. Obstetrix e<st> iurata. Cantor n<on> e<st>[241].

Eccle<si>a.

Eccle<si>a extat ab im<m>emoriali, nescit<ur> a quo benedicta, in statu com<m>odo, imaginib<us> iuxta more<m> Orientaliu<m> ornate. Anti/missiu<m> Decamelisianu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m> n<on> valde consonu<m> pro V<ene>r<a>b<i>li. Calix stanneus cu<m> ap<p>ertinetiis; velum / et palae sericea. Map<p>ae n<on> o<mn>es mundae repertae. Corporale, purificatoriu<m> munda. Casula una ex gosipio texta, / alia ex lana antiquior. Albae duae. Mensa Propo<sition>is incom<m>oda parva et debilis. Sera bona, clavis tu<m> apud Paro/chu<m>, tu<m> apud Aedituu<m> asservat<ur>. Campanae tres nescit<ur> a quo benedictae. Eccle<si>a apu<m> alvearia h<a>bet 17 et aliquam / avenam inseminata<m>. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Ab Eccle<si>a solvunt fl<orenos> Ung<aricales> 2 insimul cu<m> Filiali Alsó Komarnik.

Posse<ssi>o Medvedze.

Haec po<ssessi>o Parocho locali caret ab annis <no>vem, *administrat Olsavkensis*[242]. Fundus parochialis nullus est. Confessionis capaces in Matre / et Filialibus insimul sumpti sunt 188. Hospites in Matre <de>cem. Metrica dat<ur> solu<m> baptizator<um>. Fons baptis/malis e<st> lapideus. Obstetrix n<on> e<st>. Cantor n<on> e<st>, nec solu<ti>o illi fuit. In Filiali Saarbov hospites 4, in Porubko / <quin>q<ue>, in Konjocz <sept>em, ut in Matre, ita et in Filialibus solvebant a <quar>talitate fundi colonicalis una<m> metretam / avenae et tres *tres* <*sic!*>[243] panes.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a extat ab im<m>emoriali, nescit<ur> a quo benedicta, imagines locales h<a>bet novas, Apostolor<um> vero antiquas / in tela, est in statu debili, d<einde> iam novam incolae erigere ceperunt. Instant parit<er> pro Parocho. Antimissiu<m> Deca/melissianu<m>. Corporale, purificatoriu<m> munda. Map<p>ae pariter aliquae, aliae infectae. Calix argenteus cu<m> suis / ap<p>ertinentiis et bene inauratus. Pro ciborio servit calyx stan<n>eus. Velu<m>, palae sunt ex tela <du>plicata / ceruleo et rubro colore flavoq<ue> variata. Casula una ex Rasza rubra. Libri o<mn>es ceremoniales. Clavis apud / Aedituu<m> asservat<ur>. Campanae tres, nescit<ur>, an et a quo benedictae, una vero recentior ab Archi-Presbyt<e>ro benedicta. / Eccle<si>a proventus nullos h<a>bet p<rae>ter <dec>em alvearia apum. Coemeteriu<m> ex partib<us> duab<us> ruinatu<m>. Dicata e<st> S<ancto> Demetrio.

Posse<si>o Dobroszlav.

Haec po<ssessi>o vacat Parocho a Quadragesima huius anni, administrat Kapisoviensis. Confessionis capaces sunt 35. Fundus Parochialis nullus e<st> liber, arendam solvit annuatim fl<orenos> Ung<aricales> 6 den<arios> 80. Metrica e<st> s<olu>m baptizator<um>. Obstetrix n<on> e<st>, nec fons bap/tismalis. Cantor n<on> e<st>. Hospites <undec>im in sorte<m> annui proventus dabant fundu<m> usuandu<m> duor<um> viroru<m>.

[241] Sequitur deletum: *Cant*.
[242] Supra adiectum: *administrat Olsakiensis*.
[243] Superflue repetitur: *tres*.

Eccle<si>a.

Eccle<si>a lignea in statu com<m>odo a 44 annis extat, benedicta ab Archipresbytero. Antimissiu<m> Decamelisianu<m>. Ciboriu<m> / ligneu<m>. Calix stan<n>eus cu<m> ap<p>ertinentiis. Velu<m>, palae angustiora cu<m> una casula. Map<p>ae, corporale, purificatoriu<m> munda. Alba / una. Libri ceremoniales o<mn>es. Campanulae duae ab Archipresbytero benedictae. Coemeteriu<m> palis cinctu<m>. Pulsus n<on> fuit. / Pro Ep<isco>po solvit fl<orenum> Ung<aricalem> 1, id e<st> unu<m>. Apu<m> alvearia h<a>bet 10. Imagines o<mn>es. <…>[244]

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1290, f. 24 – 28v., orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1290, арк.24-28v, Оригінал.

12

1751 ianuarie 16, Roma. *Scrisoarea lui Carol Coequelines*[245] *cu care îi trimite episcopului Mihail Manuel Olsavszky dispensele cerute pentru doi diaconi judecaţi informându-l de asemenea despre avansarea tratativelor în problema jurisdicţiei vicarului apostolic şi despre trimiterea indulgenţelor pentru sărbătoarea Preafericitei Fecioare Maria*.

16 січня 1751 року, Рим. *Лист Шарля Коклена, разом з яким він надсилає єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському необхідні пільги для двох засуджених дияконів, повідомивши також йому про просування переговорів з питань, що стосуються юрисдикції апостольського вікарія та про відправку індульгенцій для святкування Пресвятої Діви Марії*.

Excell<entissi>me et Re<verendissi>me D<omi>ne Col<endissi>me.

Hisce meis humillimis adiunctas recipiet Ex<cellentia> V<est>ra / Ill<ustrissi/ma dispensationes, quas pro iudicatis duobus / Diaconis mihi operandas mandavit. Eas apud / Datariam Apostolicam expediendas minime du/xi, ne plus quam centum aureorum expensa gra/verentur. Quo tamen Hungarici ab uno quoque / solvendi erunt et mihi q<uo>q<ue> Ex<c>ell<ent>iam V<est>ram quam/primum transmittendi, ne quid de meo labore di/cam: nondum enim ullum responsum accepi li/teris a me scriptis die 12 Novembris. Principa/le negocium de Vicariali iurisdictione nunc / temporis acerrime tractatur. Qualiscunque fu/turus erit successus indicare non omittam, si ta/men fas erit: secretissime enim aguntur omni/a. Dilatio vero responsi dictar<um> mear<um> epistolar<um> de/cisionem fortasse differet: desunt enim media / urgendi amicosque sibi conciliandi et patronos. Spero me futuro Tabellario transmissurum indul/gentias pro festivitatibus B<eatissimae> M<ariae> Virginis eniqueque / precans significari mihi, an praesens epistola / ad manus Excell<enti>ae V<est>rae pervenerit, humillimo cum / obsequio subscribor // Excell<enti>ae V<est>rae R<everendissi>mae // Humill<i>mus et Obsequenti<ssi>mus Servus / Carolus Coequelines m<anu> p<ropria> // Romae 16 Ianuarii / 1751.

[244] Textus interruptus est.

[245] Carol Cocquelines a fost un autor renumit în epocă fiind editorul unei culegeriextrem de importante de documente papale, intitulată *Bullarum Privilegiorum ac Diplomatum Romanorum Pontificum*, a cărui prim volum apare în 1739 iar volumul al XIV-lea în 1764. Culegerea cuprinde documente începând de la papa Leon cel Mare, 1450, până la papa Clemens al XII-lea, 1746. Afost unul dintre cei mai devotați sprijinitori ai procesului de canonizare a episcopiei de Mukacevo pe lângă papa Clemens XIII (1758 - 1769). Cf. Al. Baran, *Monumenta Ucrainae*, tom XIII, Roma, 1973, p.69.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1307, f. 1 – 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1307, арк.1-2, Оригінал.

13

1751 februarie 11, Viena. *Opinia nefavorabilă a Cancelariei Regale Aulice a Ungariei în privinţa canonizării episcopiei de Mukacevo în defavoarea arhiepiscopiei de Agria.*
11 лютого 1751 року, Відень. *Несприятливий погляд Угорської королівської придворної канцелярії на Канонізацію Мукачівської єпархії на шкоду Єгерської архієпархії.*

S<ac>r<atissi>ma cet.
Postquam Maiestas V<est>ra in differentia illa, quae Ep<isco>pum Agriensem in/ter et Munkacsiensem Vicarium Apostolicum intercedebat cum medio mei Can/celarii Hungarici perdemisse exhibitam eatenus notam, tum vero per Cancel/lariam hancce Hungarico-Aulicam, medio humillimae factae propositionis be/nigne informata fuisset, differentiam hanc vacante nunc Sede Primatiali, ad / quam pro decisione remittenda foret determinari decidique non posse cle/mentissime annuisset, ut provisionaliter duntaxat Ep<isco>po Agriensi medio / Rescripti Regii praeciperetur, quatenus idem differentiae huius decisione in futurum tempus remissa Munkacsiensem Vicarium Ap<osto>licum in habita sub / praedecessoribus suis iurisdictione relinquere et in reliquo ab omni hac in par/te facti via supersedere debeat. Evenit, quod nomine totius populi Graeci Ri/tus Unitorum in Districtu Munkacsiensi commorantis Romam et ad Se/dem Ap<osto>licam recursus factus et Libellus supplex differentias has reco/quens exhibitus fuerit. De eius Libelii exhibitione eatenus duntaxat in co/gnitionem isthic perventum est, quod idem a Sacra Congregatione De Pro/paganda Fide ad huiatem Ap<osto>licum Nuncium fine audiendorum praefa/torum Agriensis et Munkacsiensis Episcoporum submissus fuisset Nun/ciusque Ap<osto>licus Ep<isco>po Agriensi non minus quam Munkacsiensi pro ca/pienda desuper informatione eundem comunicasset, Ep<isco>pus Agriensis ad ite/ratas etiam muniis Ap<osto>licis hoc in merito exaratas litteras nihil respon/derit, unde ob id idem Nuncius Ap<osto>licus tum apud Cancellarium Status / Comitem ab Ullefeldt, tum apud me quoque Cancellarium Hungaricum gra/vius conquestus fuerit. Haec Nuncii Ap<osto>lici querella, dum adhuc in re/centi memoria esset, advenit isthuc Ep<isco>pus Agriensis desuperque monitus / medio demissi memorialis ad Ma<ies>t<a>tem V<est>ram recurrit, quo humillime / declarat se non alia de causa ad exaratas Nuncii Ap<osto>lici litteras / responsum distulisse, quam quod Leges Regni, quibus causas extra Regnu<m> / deducere cautum habetur, transgredi non voluisset huncque nomine popu/li Graeci Ritus porrectum Libellum alioquin apocryphum esse, humilli/meque orare, quatenus ipsum, qua apocryphum ad Sedem Ap<osto>licam[246] // seponi procurare non dedignetur S<a>cr<atissi>ma M<aies>Tas V<est>ra.
Adhuc itaq<ue> / Agriensis Ep<isco>pi expositionem dignabatur mihi Cancellario Hunga/rico M<aies>tas V<estr>a committere, ut in hac conformitate ad Card<ina>lem / Mellini rescriptum adornarem eiusq<ue> copiam Comiti ab Ullefeldt / Status Cancellario eum in finem communicarem, quo ipse Nun/cium Apostolicum eatenus informare sciret.

[246] In calce paginate, in angulo sinistro scriptum: *Resc<riptum> expeditu<m> / Cancellarius m<anu> pr<opria>*.

His proinde, uti praenarata sunt M<aies>t<a>tis V<estr>ae iussis praestitis et Rescripto / Regio[247] hicce in copia advoluto ad cardinalem Mellinium[248] expe/dito reponit nunc idem Cardinalis se omni ratione tum apud / Suam Sanctitatem, tum apud Congregationem De Propaganda / Fide agisse, ut Libellus praedictus nomine nationis Graeci Ritus Uni/torum porrectus pro apocrypho illic habeatur et, quia talis sepo/natur, imo Episcopum quoq<ue> Agriensem motivis sibi bene visis excul/pare procurasse. Dum vero haec procurare studeret, Congrega/tionis de Propaganda Fide Secretarium sibi fixe adnexus scriptu/ras pro capienda uberiori super hoc negotio informatione commu/nicasse et ex quibus, cum pateat Ep<isco>pum Munkacsiensem Vicarium / Ap<osto>licum querimonias per saepe fatum libellum ad Sedem Ap<osto>locam / delatus scriptis ad Nuncium Ap<osto>licum litteris, quae inter has scriptu/ras continentur uberius etiam confirmasse, ideo non sibi suppete/re modum, quo Libellum illum tanquam apocryphum seponen/dum procurare valeat, ea propter ulterius quid in pendente / hoc negotio agendum haberet? instrui petit.
Clementissima D<omi>na! Obsequentissima haec Cancellaria Hungarico-Aulica praeannexas scripturas per Card<ina>lem Mellinum mihi / Cancellario Hungarico submissas accuratius inspexit, in quib<us> / nihil aliud continetur quam dupplex facti species differentiar<um> / inter praefatos Ep<isco>pos Agriense et Munkacsiensem partim / iam ab antiquo a<nno> videlicet <millesimo septingentesimo decimo octav>o, partim modo vigentium, / necnon Libellus ille nomine Nationis Ruthenorum porrectus, / ac literae Ep<isco>pi Munkacsiensis ad Nuncium Ap<osto>licum Libellum / praedictum confirmantes exaratae cum adiunctis formula iura/menti, quod Ep<isco>pus Munkacsiensis Agriensi praestare debuit, / decreto item, quo idem Agriensis Pontificalium Exercitium / Munkacsiensi impertit, ac deniq<ue> decreto alio, quo differentiae / inter Latinos et Graecos Parochos variis occasionibus exortae / componuntur. In hoc proinde novo emergente obsequentissima / haec Cancellaria Hungarica demisse sensu suo eo collimaret, quod / cum ex illa specie facti, quae antiquas illas differentias de a<nn>o 1718 / vigentes enarrat, clare prodeat etiam eius temporis Primatem / Car<dina>lem a Saxonia in negotio hocce manum habuisse, prodeat / praeterea, quod, dum controversia haec Romae ferveret, inter Vica/rium Ep<pisco>pi Agriensis et eius temporis Episcopum Munkacsiensem // Bizanczy concordia in nonnullis punctis inita fuerit haecque Ro/mam submissa dirrempta. Iuridice nequaquam fuisset aut ap/probata, verum dumtaxat commissum, ut talis concordia per eos, / quorum interest executioni mandaretur. Haec tamen concordia / in effectum non venisse ex moderna suscitata differentia sa/tis observetur. Ex altera autem parte et id lege Regni preecau/tum habeatur, ne ullus ad dicendam causam Romae conveniat<ur>, / verum differentia quaelibet in Regno obortae coram iudicibus Re/gni Metropolitanis scilicet in prima instantia decidantur atq<ue> / adeo omni modo praecavendum foret, ne Congregatio de Propaganda / Fide ad controversiae huius decisionem procedat. Hinc ulterius / quoq<ue> praefatum Car<dina>lem Mellini instruendum venire, quatenus / idem rationibus ex praemissis pendens hoc negotium dilative tra/ctare atq<ue> Congregationi de Propaganda / Fide declarare procu/ret, quo ipsa usq<ue> ulteriorem praemissis sibi subministrandam / informationem ab ulteriori hac in causa processu supersedere / velit. Quod haud difficile ab eadem Congregatione impetrare / licebit, si nemo ab adverso sit, ut nec Ep<isco>pus Agriensis / contra Munkacsiensem quidquam moliturum sese declarave/rit, neq<ue> omnino moliatur et

[247] In margine sinistro adiectum: *R<escriptum> G<ubernialium> 81 786 a<nn>i1750*.
[248] Millini Mario (1677 – 1758) a intrat în lumea bisericii catolice în anul 1722 ca referent la Tribunalul Apostolic. În anul 1747 ajunge cardinal şi ministru al Austriei pe lângă Sfântul Scaun. http://www2.fiu.edu/~mirandas/bios1747.htm#Millini

Munkacsiensis iurisdictioni suae / sub praedecessoribus habitae nullam patiatur diminutionem, / ita et novissimo quoq<ue> Rescripto Regio ipsi iniunctum habeat<ur>, / quatenus porro etiam in suscepta parochiarum ritus sui / visitatione procedat et corrigendorum correctionem secundum / Instituta S<acrorum> canonum procurare studeat. Salvo caeteroquin etc. // M<aies>t<a>tis V<estr>ae S<acr<atissim>ae // Humillima // Viennae <undecim>a Febr<uarii> / <millesimo septingentesimo quinquagesimo prim>o.
[*In angulo dextro, superius scriptum*:] Munkacsien<sis> Ep<iscopa>tus / Canonisationis intuitu / Cancellariae Hungarico-/Aulicae op<p>inio minus / favorabilis.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1291, f. 1 – 2, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1291, арк.1-2, копія.

14

1751 februarie 11, Viena. *Opinia Cancelariei Regale Aulice a Ungariei în legătură cu diferendele dintre episcopii de Agria şi de Mukacevo,înaintată împărătesei Maria Therezia.*
11 лютого 1751 року, Відень. *Погляд Угорської королівської придворної канцелярії на відмінності між Єгерським та Мукачівським єпископами, представлений імператриці Марії Терезії*

Clementissima Domina! Obsequentissima / haec Cancellaria Hungarico-Aulica praeanne/xas scripturas per Cardinalem Mellinum mi/hi Cancellario Hungarico submissas accura/tius inspexit, in quibus nihil aliud continet<ur> / qum duplex facti species differentiu<m> inter / praefatos Ep<isco>pos Agriensem et Munkacsiensem / partim iam ab antiquo a<nn>o videlice <millesimo septingentesimo decimo octav>o, / partim modo vigentium; necnon Libellus ille / nomine Nationis Ruthenor<um> porrectus, ac lite/rae Episcopi Munkacsiensis confirmantes exa/ratae cum adiunctis formula iuramenti, quod / Episcopus Munkacsiensis Agriensi praestare debuit, decreto item, quo idem Agriensis - Pontificalium Exercitium Munkacsiensi im/pertit, ac deniq<ue> decreto alio, quo differentiae / inter Latinos et Graecos Parochos variis occasi/onibus exortae componuntur.
In hoc proinde novo emergente obsequentissima haec / Cancellaria Hungarica demisso sensu suo / eo collimaret, quod, cum ex illa specie facti, / quae antiquas illas differentias de a<nn>o 1718 / vigentes enarrat, clare prodeat, ut etiam e/ius temporis Primatem Card<ina>lem a Saxonia[249] / in negotio hocce manum habuisse prodeat, / praeterea quod, dum controversia haec Romae / ferveret, inter Vicarium Ep<isco>pi Agriensis et / eius temporis Ep<isco>pum Munkacsiensem Bi/zanczy[250] concordia in nonnullis punctis ini/ta fuerit haecq<ue> Romam submissa dirempta / iuridice nequaquam fuisset aut approbata, / verum, duntaxat commissum, ut talis concor/dia per eos, quorum interest executioni man/daretur. Haec tamen concordia in effectum / non venisse vel ex moderna suscitata differentia / satis observetur; ex altera autem parte // et id Lege Regni praecautum habeatur, ne ullus / ad dicendam causam Romae

[249] Este vorba de Cristian August, duce de Saxonia, cardinal şi arhiepiscop de Esztergom (1701 – 1725). Nilles N., *Symbolae ad illustrandam Historiam Ecclesiae Orientalis*, Oeniponte, 1885, p.LV.
[250] Gheorghe Ghenadie Bizanczy, episcop al diecezei Mukacevo între anii 1715 – 1733, considerat pe bună dreptate un foarte bun administrator şi organizator al eparhiei, reuşind inclusiv să-şi subordoneze comitatul Maramureş din punct de vedere religios. Cf. I. Pop, *op. cit*., p. 114 – 115.

conveniatur, / verum differentiae quaelibet in Regno obtentae / coram Iudicibus Regni Metropolitanis scili/cet in prima instantia decidantur, atq<ue> adeo / omni modo praecavendum foret, ne Congrega/tio De Propaganda Fide ad Controversiae / huius decisionem procedat.
Hinc ulterius / quoq<ue> praefatum Cardinalem Mellini in/struendum venire, quatenus idem rationib<us> / ex praemissis pendens hoc negotium dilati/ve tractare, atq<ue> Congregationi De Propaganda / Fide declarare procuret, quo ipsa usque / ulteriorem in praemissis sibi subministran/dam informationem ab ulteriori hac in / causa processu supersedere velit; quod haud / difficile ab eadem Congregatione impetrare / licebit, si nemo ab adverso sit, qui rem apud / eandem urgeret; siquidem per Ma<ies>t<a>tem V<estr>am S<a>cr<atissima>m Primatem, cui inter primas curas / haecce iniungenda erit, ita complanati sit, / ut nec Ep<isco>pus Agriensis adversus Mun/kacsiensem iurisdictioni suae sub praeces/sorib<us> habitae nullam patiatur diminuti/onem, ita ut novissimo quoq<ue> Rescripto Re<gi>o / ipsi iniunctum habeatur, quatenus porro / etiam in suscepta parochiarum ritus sui vi/sitatione secundum instituta S<acrorum> Canonum / procurare studeat, salvo caeteroquin etc.. // Ma<ies<t<a>tis V<estr>ae S<a>cr<atissi>mae // Humillima // Viennae 11 Februar<ii> / 1751.
[*Superius, in angulo dextro scriptum*:] <Undeci>ma Febr<uarii> 1751 // Munkacsiensem inter / et Agriensem Ep<iscop>os / vigentium differentia/rum intuitu opinio / Cancellariae Regiae Hun/gariae Aulicae Suae / Ma<ies>t<a>ti porrecta.
[*In calce paginae, angulo dextro scriptum*:] Agriensia / 70.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1296, f. 1- 2, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1296, арк.1-2, копія.

15

1751 februarie 25, Roma. *Scrisoarea lui Carol Coequelines din Roma prin care îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky despre implicarea Cardinalului Ministru Millini în rezolvarea chestiunii jurisdicţiei forţate a episcopului de Agria asupra Vicarului Apostolic Olsavszky, care trebuie să se supună exclusiv Scaunului Apostolic*.
25 лютого 1751 року, Рим. *Лист Шарля Коклена з Риму в якому повідомляє єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про участь Кардинала міністра Мелліні у вирішенні питання щодо примусового поширення юрисдикції Єгерського єпископа на апостольського вікарія Ольшавського, який повинен був підкорятися тільки Апостольському Престолу.*

Excell<entissi>me et R<everendissi>me D<omi>ne, D<omi>ne et P<atro>ne Col<lendissi>me.

Datam praecedentibus meis literis fidem certiorem reddendi / Ex<c>ell<ent>iam V<est>ram R<everendissi>mam de tractato Vicarialis iurisdictionis / negocio pr<ae>sentibus solvo. Post reiteratas itaque a delegato / per me iuris perito instantias renovataque a S<acra> Congregatio/ne Viennensi Nuncio mandata primis mensis Novembris / diebus delata est praefati Nuncii informatio super supplici / Libello nomine Cleri et populi Rutheni porrecto. Adiuncta / erat huiusmodi informationi responsum Ill<ustrissi>mae D<omi>nationis V<est>rae, / Episcopus vero Agriensis quamvis pluries ab eodem Nuncio / requisitus, nullum dedit responsum, sed quaerens competens si/bi iudicium declinata mediante suo Memoriali ad Regiam Au/lam recursum habuit verisque falsa commiscens asserensque / nihil novi a se tentatum esse supplicemque Libellum ab inquie/to aliquo secerdote confectum esse ad partes tanquam apo/cryphum

poni petiit. Huiusmodi Memoriale renarum uniso/nis Regiae Aulae, cui falsa suggesta sunt, transmissum est E<xcellentissi>mo / Cardinali in Romana Curia Ministro. Tractandum itaque / cum eo fecit. Conveniunt omnes sex puncta decisa de anno / 1718 esse omnino observanda (quod nunc temporis impugnare / non inutile solum, sed etiam valde noxium forret); non licu//isse tamen Agriensi Ep<isco>po iuramentum super iis exigere, novas / addere obligationes, ac multo minus ex Vicario Apostolico / suum facere, quod idem est, ac Pontificiam Auctoritatem / laedere: nec fugi ab eo posse S<acrae> Congregationis iudicium, co/ram qua de institutione Vicarii Ap<osto>lici primum, mox de / Controversiis inter Ex<cellentissimum> me<um> D<ominum> Byzansky et E<pisco>pum Agriensem / antecedaneum exortis actum fuit; nec Vicarium Apostoli/cum ullius praeterquam Romani Pontificis iurisdictioni / subesse. Haec, ut in medium proferrentur, ac evincerentur, / fiat adlaborandum non unius cura et interpositione perso/nae efficacioribus adhibitis mediis, quae nonnisi oretenus re/censere fas est. Recte autem omnia probata fuisse novit / ipsemet Ex<cellentissi>mus cardinalis Minister omnesque alii veritatis / iustitiaeque amantes: non enim hic agitur de politicis saecula/ribusque rebus, sed de iis, quae ad ecclesiasticam immo Ponti/ficiam iurisdictionem pertinent. Sumus adhuc in expecta/tione responsionis a dicto Cardinali dandae. Relatum ta/men est ipsum onus in se assumpsisse significandi Regiae Au/lae rationes ibi non competentes, quae non modo Ill<ustrissi>mae D<ominatio>ni V<estr>ae, sed verius S<anctissimae> Sedi A/postolicae Sedi favent; ita, ut vel Ep<isco>pus Agriensis omnem exuat / sibi non competentem super Vicarium Apostolicum iurisdi//ctionem, vel ea, quae sibi favere putat rationum momenta / coram S<acra> Congregatione deducat. Quae mihi media fuerint / necessaria, ex antecedentibus meis epistolis facile coniecit / Ill<ustrissi>ma V<est>ra D<omi>natio iisque me destitutum iri, minime / dubito. Siquid interea temporis isthic acciderit, ad/moneri quam celerrime desidero, ut, quae Romae agen/da erunt, agere pro viribus possim haec tantum/modo in praesenti Clerum statuerant per episto/lam significanda, quam D<omi>nationi V<est>rae Ill<ustrissi>mae / reddet P<ater> Procurator G<e>n<era>lis Ordinis S<ancti> Pauli P<ri>mi / Eremitae isthuc propediem rediturus. Precor autem / certior reddi de eiusdem Epistolae extraditione: / paucas siquidem a D<omi>natione V<est>ra Ill<ustrissi>ma literas percipere / soleo easque nimium seras; et interim humillimo cum / obsequio subscribor // Excell<enti>ae V<est>rae R<everendissi>mae // Humill<i>mus et Obseque<ntissi>mus Servus / Carolus Coequelines m<anu> p<ropria> // Romae die 25 Februarii 1751.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1307, f. 3 - 4, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1307, арк.3-4, копія.

16

1751 martie 10, Sighetu Marmaţiei. *Andrei Bacsinszky, vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky în legătură cu parohii care nu s-au prezentat la sinod, refugiindu-se în munţi, despre nobilul Ioan Dunca, care a ocupat biserica din Sarasău, despre moartea, după o cumplită suferinţă, a fostului comite suprem Ladislau Haller, precum şi despre moartea subită a generalului Károlyi, şi propune pentru hirotonire pe candidatul(popovicius) Teodor din Poienile de sub Munte*.
10 березня 1751 року, Сігет. *Вікарій возз'єднаних грецького обряду в Мармації, Андрій Бачинський повідомляє єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про*

парафіяльних священиків, які не з'явилися в синод, а сховалися в горах, про благородного Іоана Дунки, який почав служити у церкві з Сарасіу, про смерть, після жахливих страждань, колишнього верховного комеса Владислава Галлера, а також про раптову смерть генерала Каройї, та висуває кандидата для висвячування Теодора (popovicius) із Руського Поля.

L<audetur> I<esu> C<hristus>. Illustrissime, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae D<omi>ne Praesul, / D<omi>ne Praelate, ac Patrone Gra<ti>ossissi>me, Benignissime!
De benigno Ill<ustri>ss<i>mae, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae D<omi>nationis Vestrae / mandatum so celebrationem Congregationum ad / huc <decima quin>ta veteri stylo et subsequis diebus men/sis Februarii perfeci in iisdem etiam singil/latim quosvis praesentes exanimavi, ex qui/bus plurimi (cum sum<m>o solatio, quod ipsum scri/bo) in scitu necessariis, quae antea igno/rabant, com<m>ode se perfecerunt, qui et secundum / conscientiosam meam repartitionem merita / acceperunt praemia; alii vero potissimum / ex Districtu Inferiori, multi se absentarunt, / ex Verchovina, excepto Archi-Presbytero et tri/bus utpote ex Hidegh-Patak R<evere>ndo Sepetjuch / et Zajacz et Rebitensi Parocho, omnes reli/qui emanserunt, alias etiam idem practi/care soliti et hinc nec Deum, nec Potestatem / metuentes inter concava Montium et Syl/varum ap<p>etitu suo carnali vitam ducunt.
De Nobile Ioan<n>e Dunka invasore Eccle/siae Szarvaszoiensis, illud humillime signi/fico, ubi eidem dictatam censuram ab // Illustritate Vestra, declarassem eundem subri/dendo audiens dixit, quod a me ap<p>ellet ad / Illustritatem Vestram, ubi vero iterato eidem / dixissem hanc non meam, sed Illustritatis / Vestrae esse sententiam, nullatenus se sub/iicere volens acclamante tota pro tunc / Districtuum aliquot Congregatione et Univer/sitate, ut excom<m>unicetur, excom<m>unicatus / est.
Ratione etiam nostri quondam Su/premi Comitis Ladislai Haller maestum fero / Illustritati Vestrae nuncium, qualiter idem / in Domino iam quiescens die <vigesimo quin>to Febru/arii stylo novo hora tertia pomeridia/na accepta alteratione profluvii, usq<ue> / ad <pri>mam Martii doloribus quidem afflictus / praesens tamen sibi et cum facultate loque/lae perstiterit, eiusdem vero diei a meridie / circa horam undecimam usu vocis destitu/tus solis signis a spirituali absolutionem / accipiendo iam etiam impotens sum<m>ere Via/ticum extreme tamen unctus <secun>da Martii / sub pulsu vespertino ad Ave maria animam // Deo Creatori reddiderit.
Inter medio tempore / huius alterationis decumbentem vita functum / Comitem Exc<e>ll<enti>ss<i>mu<m> etiam Generalis Karollyi / cum Ill<ustri>ss<i>mo Comite Gabriele Haller fortuito / et ex improviso nihil de infirmitate sciendo / inviserat, sed ultima Februarii Karolinum / versus iam reditum acceperat. Mansit Ill<ustri>ss<i>ma / Comitissa nata Forgacs vidua cum duabus / prolibus orphanis et tertia etiam posthuma futu/ra ab inito thoro vix quatuor an<n>is elapsis.
Hisce etiam demisissime praesento Popo/vicsium Theodorum ex Koszo-Polyana pro / ordinibus sacris, ubi vacantia Parochi, ac sum/ma necessitas invenitur. Iuvenis, uti sub iura/mento inquisivi, nullo canonico ir<r>etitus est / impedimento, caetera etiam vultu ipso testan/te probus, pius, cum zelo cordis videtur esse, / scientiam quidem perfectam adhuc non habet, / sed forte se tantoper usq<ue> ad Pascha Munka/csini in Scholis perficiendo, ut pro tum etiam, / si solum<m>odo Diaconatum consequi posset, pro / solatio tum plebis tum reliquorum etiam Marmatarum //
[*Superius, in angulo dextro scriptum*:] Ab Andrea Bacsinszky Vicario / Marmatico etc. et de Congregatione // aliunde Munkacsinum refugientium humillime / recom<m>endo.
Subsequetur hunc etiam Popo/vicsius Ioan<n>es Varochta, qui scientia quidem / prae reliquis Marmatis ita instructus me / iudice est, ut ordinem etiam Presbytera/tus pro loco

Karacsonfalva, ubi sum<m>a pa/riter indigentia Parochi consequi poterit, / de hoc etiam nullum aliud impedimentu<m> / est adinventum.
De bigamis siquid Deo / iuvante efficere potuero boni, illud sola/tiae Illustritati Vestrae perscribere non in/termittam.
Dum haec iam clauderam, uti et per pri/us a quibusdam de Catholicis Illustritatis / Vestrae bonis et sinceris clientibus audio /vota, ut salutare utinam possint, Illu/stritatem Vestram suum Supremum Mar/maticae Provinciae in politicis etiam ex Co/mitatu Caput, quibus votis ego etiam, aliunde, / vis obstrictus, ambabus, ut veniant feliciter / subscribo manibus.
His, dum gratiosissima<m> / Illustritatis Vestrae Praesuleam humillimo de ge/nu exosculo dexteram gratiis, ac favoribus / me devincens sum // Illustrissimae, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae / D<omi>nationis Vestrae // Cliens infimus / Andreas Bacsinszky / Vicarius m<anu> pr<opria> // Szigethi<ni> <deci>ma Martii <millesimo septingentesimo quinquagesimo pri>mo.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1286, f. 1 – 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1286, арк.1-2, Оригінал.

17

1751 mai 14, Mukacevo. *Pașaport eliberat de episcopul greco-catolic Mihail Olsavszky părintelui ieromonah Manasie Pukaci[251] și însoțitorului lui pentru a putea circula liber în Transilvania.*
14 травня 1751 року, Мукачево. *Паспорт, виданий греко-католицьким єпископом Михайлом Ольшавським, Ієромонаху Манасію Пукачу та його супутнику, щоб вони могли вільно переміщатися по Трансільванії.*

Cetitorilor acestie Pace lui H<risto>s și Blagoslovenie noastră Arhierească!
Mănăstirile Sf<â>ntului Vasilie Mare, carile să află în Ep<i>s<co>pie noastră a Muncaciului și ni să supt pusă deregătoriei noastră Arhierești toate cu o voia și cu blagoslovenie noastră pentru isprăvire a cutari lucruri acelorași Mănăstiri mănă în Țara Ardialului pe C<instit> Părintele Iero-monahul Manasie Pukaci acelorași Mănăstiri procuratorul și egumănul di la Marie Pooci și pe alt călugăr cu el de soție. Arătătoriul acestii scrisoare a noastre în puteare Sfintei ascultări, deci pentru aceia Noi cu smirenie rugăm pe toți iubiții nostri întru H<risto>s frați preoti și mireni, fii sufletești, la cari ă să va întâmpla ca se întorc și se între numiții călugări, ca nu numai cuvintelor credințe se aibă ce și dragoste creștiniască cătră dânșii să-și arate și în vreme de lipsă lor cu agiutoriu se le fie, precum singur Domnul H<risto>s au poruncit, care dragoste și noi într-altă vreme după putința noastră cătă unii ca aciste a oi arăta cu toată oserdie ne vom sili.
Dat în Catedra noastră Munkaciului în 14 a lui mai 1751.
Manuil Vl<ă>d<i>ca
Munkaciului și a Maramorușului <sigiliu în ceară roșie>
<f.2 v:> Passuales Valachici pie/ deffuncti Manasii, ad Transylvaniam ambulando./

[251] Manasie Pukaci și-a început noviciatul într-o mănăstire din Maramureș unde ajunge în 1754 egumen. Din anul 1757 este egumen la Máriapócs de unde, în anul următor, este mutat la mănăstirea din Berezna. În anul 1760 este numit protoegumen la mănăstirea Sf. Nicolae din Mukacevo. Moare în 1761. Cf. I. Basilovits, *op. cit*., pars III, p. 98

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 64, opis 1, dos. 526, f. 1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 526, арк.1-2, Оригінал.

18

1751 iunie 22, Sighetu Marmaţiei. *Andrei Bacsinszky, vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky despre înmulţirea cazurilor de concubinaj a preoţilor din vicariatul său, sprijiniţi mai ales de slujbaşii comitatenşi calvini, precum şi despre botezul odraslei preotului moldovean din Săpânţa care şi-a ţinut copilul nebotezat vreme de doi ani.*
22 червня 1751 року, Сігет. *Вікарій возз'єднаних грецького обряду в Мармації Андрій Бачинський повідомляє єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про збільшення випадків позашлюбного співжиття священиків у його вікаріаті, яких в основному підтримують кальвіністські комітатенські чиновники, а також про хрещення дитини молдовського священика з с. Сипинца, який залишив дитину нехрещену протягом двох років.*

L<audetur> J<esu> C<hristus>. // Illustrissime, ac R<evere>nd<i>ss<i>me D<omi>ne Praesul, / D<omi>ne Praelate, ac Patrone mihi Gra<ti>oss<i>ss<i>me.
Ignorando diversionem ubinam locorum? / Illustritatis Vestrae, quantumvis dubius / sim, num hae ad gratiosas manus Praesu/leas sint deventurae?, quia tamen, quopi/am de Marmatis repraesentatu necessa/ria intercur<r>unt, ea propter eadem etiam / Illustritati Vestrae humillime perscribere / meae est obligationis. Bigami postea/quam de benigno mandato Praesuleo il/liciti thori et concubinatus per me admo/niti, ac etiam per mei ferme ubiq<ue> prae/sentiam separati et divortiati fuissent, me / Sighetum reverso iterato exillis plurimi / concubinas suas ad domum recepere et, / ut eo obstinatius cum iisdem in sui per/ditionem convivant, me pro tum absente, / ad I<nclytum> Comitatum cum sup<p>licatione recur/rere, cum ea declaratione, quod malint / partem onerum comitatensium in semet / ipsos assumere et absq<ue> muniis Presby/teralibus // manere, dum<m>odo ab Inclyto Comitatu passu in eo contra Autoritatem Ecclesiasticam protegan/tur, quod ipsum (uti quidem ab aliis intellexi) / ita potissimum Acatholicis ar<r>isit, ut in illico / conclamaverint, quod omnino, qua Pastore fili/orum et nobilium I<nclyti> Comitatus partes tueatur, / quare etiam Fisco Comitatensi impositum, ut tum Illustritati Vestrae, tum Suae Maie/stati de iisdem (ipsi norunt quae) idem / scribere non intermittat. Pro secundo mense / proxime lapso unus de Familia Petrovay / iterato in Moldavia prosumpsit suscipere / Ordines, quem citatam iam aut re, aut rati/onem reddat, cuius facultate id tentaverit / et quo fine nullatenus adusq<ue> videre po/tui. Plura Illustritas Vestra resciet, dum Dei / adiutorio Marmatiam dignabitur ingredi. Illud omittere non possum, quod notus Szaplon/czensis Moldavicus iam ferme duobus an<n>is /prolem suam non baptizatam aluerit, nec eti/am nobis unitis eandem baptisanda<m> dare spo/pondit; quo intellecto ego Patrem ligavi et fi/lium iam loqui potentem ritu sacro ablui / matre eundem ne nimiru<m> ragiat sub ipsis ritibus / lactante.
His gratiosam et praesulea<m> Illustritatis Ve/strae deosculans dextera<m> gratiis et patrocinio devinctus / sum // Ill<ustri>ss<i>mae, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae / D<omi>na<ti>o>n>is Vestrae // Cliens Infimus / Andreas Bacsinszky / Vicarius etc. // Szigeth <vigesima secun>da Iunii <millesimo septingentesimo quinquagesimo pri>mo.

[*In angulo dextro, superius scriptum*:] 1751 / Andreas Bacsinszky nonnulloru<m> concubinariorum in Marmatia / a se divortiatorum ab aliquibus / praesertim Acatholicis Co<mi>t<a>tensib<us> partes / esse assumptas significat.
[*In parte sinistra, inferius scriptum*:] 1751 / ab Andrea Bacsinszky.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1314, f. 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1314, арк.1, Оригінал.

19

1751 iulie 24, Roma. *Scrisoare prin care Carol Coequelines îl informează pe episcopul Mihail Manuel Olsavszky că nu a primit încă cei 20 de galbeni trimişi de la Bratislava încă din luna mai pentru dispense şi pentru urmărirea cauzelor şi îi cere porunci în legătură cu ce trebuie să facă în privinţa trecerii românilor la ritul latin.*
1751 липня 24, Рим. *У своєму листі Шарль Коклен повідомляє єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про те, що він ще не отримав ті 20 золотих монет, які ще в травні надіслали з Братислави для пільг і для розслідування справ, та просить від нього, щоб цей наказав що потрібно йому робити стосовно переходу румунів до латинського обряду.*

Excell<entissi>me et R<everendissi>me D<omi>ne D<omi>ne et P<atro>ne Col<endissi>me

Quamvis usque de mense iunii receperim humanissimas / E<xcellentiae> V<estrae> literas datas 4 Maii, quibus illico Posonio ad me / transponi 20 aureos pro expensis, tum dispensationum, / tum not<arum> caus<arum> se curasse asserebat, miror tamen me / nec dictam pecuniam, nec ullam aliam suam episto/lam adhuc recepisse. Hanc negligentiam Ex<cellentiae> V<estrae> tri/buere non audeo, quia in tali casu illud viderer post / diligentem a me in utroque negocio navabam operam / praemissasque expensas, quas nondum recuperavi. Qua/re timens, ne homo, cui transmissio fuerat demandata, / vel neglexerit, vel quid simile commiserit, hisce meis / humillimis Ex<cellentiam> V<estram> certiorem faciendam putavi eam / reverendissime deprecans, ut quam citissime me hac in re / solari velit.
In negocio notae absolutionis, quae nullimode / necessaria putatur a Tribunali S<anctissimae> Poenitentiariae, ad aliud / Tribunal remissi sumus, ut res diligentius examinetur. //
Praestolor etiam gratiosissima sua mandata super / transitu Vallachorum ad Ritum Latinum, ut ea dili/gentissime exequar; et interim in sacrarum manuum / osculo reverenter maneo // Exc<e>ll<enti>ae V<est>rae R<everendissi>mae // Humill<i>mus et Observan<tissi>mus Servus / Carolus Coequelines m<anu> p<ropria> // Romae 24 Iulii 1751.

[*Intitulatio in media paginae scripta*:] Excell<entissi>mo et R<everendissi>mo D<omi>no D<omino> et P<atro>no Col<endissi>mo / D<omino> Manueli Olsavszki Ep<isco>po Rossen<sis> / Vicario Ap<osto>lico Munkacsiensi // Munkacsinum.
[*Inferius, pariter in media pagina vestigium sigiili tondi minoris in rubra cera impressi Caroli Coequilines*]
[*In parte sinistra, inferius et transverse scriptum*:] Romana – 119.
[*In parte dextra, inferius et transverse scriptum*:] 24 Iulii 1751.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1307, f. 5, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1307, арк.5, Оригінал.

20

1751 mai 29 – iulie <?>, <Mukacevo>. *Protocolul vizitației canonice efectuate de episcopul Mihail Olsavszky în comitatele Abauj, Szabolcs și Satu Mare în lunile mai – iulie 1751.*
травень – липень 1751 року, <Мукачево>. *Протокол канонічної візитації єпископа Михайла Ольшавського в комітати Абауж, Сабольч та Сату-Маре в період з травня по липень 1751 року.*

Liber Conscriptionis in Visita Generali / visitatarum Parochiarum et Ecclesiarum in / I<nclytis> Comitatibus Abbauivariensi, Szabolcensi et / Szattmariensi in anno millesimo septingen/tesimo quinquagesimo primo conscriptus.
In Inclyto Comitatu Abbauivariensi die 29 Maii 1751 visitata /
Possessio Kelecsin.

Parochus unus Stephanus Kolosnyay, ordinatus et investitus pro hacce / parochia a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Visitatore. Fundum parochialem habet / liberum ad tres calcaturas <quin>q<ue> circiter cubulorum simul iunctim ca/pacem, post quem pratum, nonnisi unius cur<r>us feni capax exstat, / quem libere et pacifice usuat. Confessionis capaces habentur simulcum / Filialibus 374. Omnes Paschalem Confessionem peregerunt. Nullus / publicus peccator reperitur. Filiales habet: Petheő Szinye, in qua hospi/tes 4, inquilini circiter 8, nihil praestant suo Parocho de annuis / proventibus, sed Helvetico Praedicatore, uti annuos, ita stolares proven/tus[252] omnes cedunt exigente id relicta Barcsy vidua D<omi>na Ter<r>estri; item / Gyurke, Alsó Kemencze et Felső Kemencze, Zsir, Rank, Batyok, Csa/kany, Böth, ad quas omnes, uti ad primam, per Helveticos Praedicantios / et eiusd professionis homines p<ro> administratione suarum ovicularum ex/cepta Confessione et Viatici[253] administratione non admittitur. Hospites / in hac po<sse>ssione 10, qui Parocho annu<u>m proventum praestant, singulus per / duas metretas[254] siliginis et unam avenae. Parochus incedit, ut canones / praescribunt, nec exorcismis questum exercet, modestus et temperans, uni/us uxoris vir, diligens in Divinarum Missarum et Catecheseos pia actione. / In translatione donorum facit iuxta Rubricam, concionatorem habuit / quempiam, qui perhibetur esse apud Vadasziensem Presbyterum hodie/dum et alium Sacrificii expositorem apud Bacskoviensem modernum Pres/byterum, quem is sibi dicit esse donatum. Metricam[255] habet. Neminem / sine Sacramentis necessariis Confessionis et Baptismatis mori passus / est. Fons baptismalis habetur. Obstetrix est iurata, nec in privata do/mo baptizat. Neminem copulavit in privata domo, aut sine ternis pro/mulgationibus, aut advenas sine testimonio ex libito, nec sine praemis/sa

[252] *Stolares proventus*: **stolam** concernentes, quae est species taxae stipendia parochorum constituens (*stóla*, *járandóság*, *illeték*).
[253] *Viaticum*: secundum DuCange, sacrae Eucharistiae, quae aegris, ac moribundis datur, receptaculum: *tartó utolsó szentségek számára*.
[254] *Metreta*: secundum DuCange, liquidorum et aridorum mensura: *mérő*, *mércze*, *véka*. Cf. Battyányi, *Leges ecclesiasticae*, III, nr. 294 anni 1394: «*metretae* hae sunt *metretae* illae Parochorum, alibi lecticales dictae, parocho partim pro singula lectica, seu pari coniugum, partim pro numero domorum praestare solitae.»
[255] *Metrica*: ex Gr. *metrice, -es*, idem, quod *matrica* (ex Germ. Matrikel!), *matricula*. I.e. registrum: *iegyző-*, *anyakönyv*.

Confessione et Com<m>unione, nec alienos parochianos, nec illegitimae / aetatis, nec aliud quodpiam impedimentum habentes. Sacramenta ad/ministrant in vestitu debito et taxam stolarem iuxta limitationem / desumit. Apostatae unus in Peteő Szinye Darab nuncupatus, al/ter in Böth Georgius Csontos reperiuntur. Cantori statutus est / proventus annuus a singulo hospite metreta siliginis de<sum>pto Pa/rochi propterea coreto[256] avenae. Pulsus mane et vesperi fit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono per defunctum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Ho/dermarszky[257] benedicta, post ruinam prioris haec ante 37 annos erec/ta imaginibus omnibus localibus benedictis provisa. Calix[258] aeneus / cum patena[259], stella[260] stannea, antimissium[261] Bizanczianum[262], cibo/rium[263] ligneum, corporale[264],

---

[256] Cf. Charles du Fresne Du Cange, *Glossarium ad scriptores mediae et infimae latinitatis*, vol. 2, p. 584: «CORETUS. Mensurae Germanicae species. Wichbild Magdeburgense art. 19. *Proconsul … potestatem iudicandi habebit super iniustas mensuras potabilium, et pondera et iniustos Coretos, et cuiuslibet cibi et potus mercimonia*.»

[257] Este vorba de Iosif Hodermarszky, episcop al diecezei de Mukacevo între anii 1708 – 1716. Cf. I. Basilovits, *op. cit.*, p. 121-138.

[258] Calix: i.e. potirul (gr. poth/rion, ka/lux, lat. *calix*, cupă) – este un vas liturgic, de forma unei cupe cu picior, de mărimi diferite făcut din metal preţios (aur sau argint aurit; în cazul vizitaţiei noastre, caliciile găsite sunt de metale mai pedestre, aramă, cositor, plumb, rareori de argint şi şi mai rar aurite); este un obiect sfânt în care se pune vinul şi apa pregătite la proscomidie şi sfinţire în timpul Sfintei Liturghii, pentru împărtăşirea clericilor şi a poporului credincios. Sfântul potir, împreună cu sfântul disc sunt sfinţite în Biserică şi afierosite, consacrate definitiv pentru uzul liturgic. În trecut, denumirea „potirion" se referea mai mult la conţinut, adică la vinul euharistic sau la Sfântul Sânge vărsat de Isus pe cruce, la Răstignirea sa (I Corinteni 10, 16); pentru vasul în sine se foloseau şi alţi termeni: ka/lux, ku/pellon ş.a.. *Calix* este termenul consacrat în latina bisericească pentru potirul liturgic şi s-a transmis în diverse forme în limba popoarelor de creştinism roman (fr. *calice*, sp. *caliz*, engl. *chalice*, rom. *caliciu*), dar potir (din poth/rion) – termenul grecesc folosit de Sfinţii Evanghelişti, care se referea la potirul folosit de Isus la Ultima Cină – s-a impus în vocabularul liturgic din Biserica Ortodoxă.

[259] *Patena*: este fie tava de dimensiuni mai mari pe care se aşează ostiile de consacrat pentru celebrant şi credincioşi, fie tipsia de dimensiuni mai mici care se ţine în mod obligatoriu sub bărbia credincioşilor atunci când primesc Sfânta Împărtăţanie (*Communio*). Împreună cu cupa era al doilea obiect esenţial la cina rituală ebraică, pe ea aşezându-se pâinea şi celelalte bucate. Este vasul numit de evanghelişti paroyi/j, care stătea înaintea lui Isus la Ultima Cină.

[260] *Stella*: steaua sau steluţa. După unii liturghişti, steaua ar fi fost introdusă în cult de către Sfântul Ioan Chrisostomul. Se pare însă că originea ei nu este atât de veche, deoarece un astfel de obiect n-ar fi devenit necesar decât după ce s-ar fi format un ritual al scoaterii Agneţului din prescuri (aprox. sec. VII-VIII) şi mai ales după ce s-a introdus practica scoaterii miridelor. Prima menţiune documentară despre folosirea ei o avem de prin sec. al XII-lea. La Proscomidie, steaua închipuie acea stea minunată care a condus pe magii din Răsărit la locul Naşterii Mântuitorului, iar după Vohodul mare ea simbolizează pecetea pusă pe mormântul Domnului. Este obiectul liturgic format din două arce de metal preţios unite în partea de sus, deasupra lor fiind crucea. Acestea fac o mică boltă peste Agneţ şi peste părticele pentru a le proteja atunci când Sfântul Disc este acoperit cu vălul (procovăţul).

[261] Cf. N. NILLES, *Symbolae ad illustrandam* ..., II, pp. 860-865; HODINKA, *Okmánytár*, pp. 300-302; JANKA, *De Camillis püspök zsinatai*, pp. 184-186: «Synodus topica in Ecclesia Zathmár-Nemetensi Sancti Nicolai Ritus Graeci habita ab Illustrissimo et Reverendissimo Domino Iosepho de Camillis, Episcopo Sebastensi, Munkácsiensi, Marmarosiensi, Krasnobrodensi etc. Anno 1690 die prima Maii secundum vetus ... Omnes Sacerdotes debebunt a nobis habere **portatile sive antimissium** novum.» Nomen etymologicum actu est **Antiminsium**. Portatile: hordozható oltár. Cf. Nilles, *Symbolae*, p. 801, nota :)*Antimi/nsion*,)*Antimh/nsion*, *antimensium*, Graecis dicitur, quod Latini *altare portatile* seu *viaticum*, ut loquitur Bonifacius Papa VIII cap. ult. *de privilegiis*. Latinorum *antimensia* seu *altaria portatilia* sunt fuereque semper **lapidea**, Graecorum non item; initio quippe conficiebantur eorum antimensia **e segmentis mappae** illius, qua **altare cooperiebatur in die consecrationis Ecclesiae**, quamque postea **in partes dividebat Episcopus distribuebatque presbyteris**, ut defectu altaris consecrati illis uteretur ad S. Liturgiam celebrandam; nunc etiam absolute ex panno consecrantur. De fapt, Sfântul Antimis este obiectul indispensabil săvârşirii Sfintei Liturghii, fiind acea bucată de pânză cu icoana punerii în mormânt a Domnului. Antimisul este sfinţit de arhiereul locului şi poartă semnătura acestuia, marcând legătura liturgică şi canonică a preotului cu episcopul. La sfinţirea Antimisului, acesta este uns cu Sf. Mir, iar într-o pungă mică se pun moaşte de sfinţi, săvârşindu-se pe el Sf. Liturghie, ca

purificatorium[265] lintea, duae albae[266] cum / humeralibus[267] munda, candelabra cuprea, casulae tres, una seri//cea cum caetero apparatu, velo[268] nempe et palis[269], duae aliae ex Rasa, / coclear[270] argenteum, libri omnes ad caeremonias necessarii. Clausu/ra

---

odinioară pe mormântul martirilor. După numire, antimisul înseamnă ceva care ţine loc de masă. Deschis pe sfânta masă, în timpul Sfintei Liturghii, el simbolizează mormântul Domnului. Antmisul este învelit în iliton şi se păstrează pe Sfânta Masă sub Sfânta Evanghelie. În antimis se păstrează buretele cu care sunt adunate firimiturile şi miridele de disc şi sunt introduse în sfântul potir.

[262] Unul dintre cei mai însemnaţi episcopi ai diecezei de Mukacevo, născut în localitatea Velikii Rakoveţ din comitatul Ugocea, cu studii strălucite la Tirnavia, ajuns episcop în anul 1715, reorganizând din temelii eparhia. Moare în anul 1733 și este îngropat, în mănăstirea basilitană, Sfântul Nicolae din Mukacevo . cf. I. Pop, *op. cit*., p.114-115.

[263] *Ciborium*: a Gr. kibw/rion, poculum ad formam fabae Aegyptiae factum, unde et vas, ubi panis consecratus, **Venerabile** dictus, servatur; alias *Monstrantia*: *szentségtartó*. It. *ciborio*, Fr. *ciboire*. Secundum DuCange, Ciborium est quoque umbraculum altaris, quod quatuor columnis, iisque praealtis attollebatur, et in fastigiatam formam eductum totum altare contegebat.

[264] *Corporale*: adică o bucată de pânză de formă pătrată pe care se aşează la Liturghie pâinea, vinul şi vasele sfinte. Numele derivă din cuvântul *corpus*, întrucât atinge trupul euharistic al lui Christos. În primele veacuri ale bisericii altarul rămânea descoperit până la ofertoriu. La ofertoriu, diaconii întindeau o faţă de altar pe care întindeau pâinea şi vinul destinate Consacrării. Această faţă de altar se numea corporal. Din Evul Mediu, s-a introdus obiceiul ca altarul să fie permanent acoperit cu două sau trei feţe de pânză. Corporalul a continuat să fie aşezat pe altar la ofertoriu, dar, fiindcă tot din Evul Mediu a dispărut obiceiul de a se da împărtăşania sub forma vinului la credincioşi, iar numărul celor ce se împărtăşeau s-a micşorat, corporalul s-a redus ca dimensiuni. În afara liturghiei, corporalul se păstrează împăturit, ca să nu cadă din el firimiturile euharistice.

[265] *Purificatorium*: este şerveţelul de pânză folosit la Sfânta Liturghie pentru ştergerea potirului, despre care începe să se vorbească de abia în secolul al XVI-lea. Anterior exista un vas cu apă lângă altar sau în sacristie în care potirul era spălat şi şters apoi cu un ştergar.

[266] *Alba*: secundum DuCange est vestis sacerdotalis linea et stricta, quae **Camisia** dicitur: *miseruha*, *miseing*. Cf. Fabó, *Mon. Evang*., II, p.116: «*Alba* apud nos Hungaros dicitur linteum illud indumentum, quod ministri sacra peracturi superioribus vestibus suis iniicere solent.»

[267] *Humerale*: secundum Du Cange est vestis sacerdotalis, velum humeris imponi solitum: *válkendő*, *nyakravaló*.

[268] *Velum*: potirul pregătit pentru celebrarea Liturghiei trebuie să fie acoperit cu un văl. Acesta poate să fie de culoarea veşmântului liturgic sau de culoare albă. E posibil ca vălul potirului să aibă la origine acele bucăţi de stofă (*pannus offertorius*) prescrise de cărţile liturgice din primul mileniu, ca să acopere, în semn de respect, torţile potirului în care era consacrat vinul de la Sfânta Liturghie. Vălul potirului ca şi perdeluţa de la tabernacol, are o funcţie simbolică. El sugerează puritatea darurilor care vor fi prezentate lui Dumnezeu la ofertoriu când este descoperit potirul. Vechea rugăciune de la ofertoriu scoate în evidenţă că ostia de pe patenă, acoperită cu vălul potirului, este cu totul imaculată, fiind rezervată numai lui Dumnezeu care o va transforma în trupul lui Christos în momentul consacrării: «suscipe sancte Pater, omnipotens aterne Deus, hanc immaculatam hostiam ...».

[269] *Pala*: folosirea palei pe potir este facultativă. Scopul ei este de a împiedica să cadă în potir praf, impurităţi, insecte. S-a introdus destul de târziu în uz. Iniţial, potirul era protejat împotriva căderii impurităţilor de către ciboriul de deasupra altarului. Pentru îndepărtarea muştelor, mai ales în perioada cu călduri puternice, era folosit aşa-numitul *flabellum* sau *muscatorium*, un fel de evantai din stofă sau de pene de păun. Despre acest instrument scriu deja Constituţiile Apostolice, carte compusă în Siria. Ele ne informează că doi diaconi, de o parte şi alta a altarului, agitau aceste instrumente. În liturghia siriană mai sunt folosite, deşi destinaţia lor iniţială aproape că nu mai este cunoscută: ele au luat forma unor ripide, adică a unor palete împodobite cu imaginea unui serafim fixate la capătul unor bastoane lungi. În Occident, documentele din secolul al XIII-lea încă mai vorbesc de folosirea lor de la ofertoriu până la sfârşitul canonului. Ulterior au ieşit din uz, folsindu-se pala. Au rămas ca semne onorifice purtate în cortegiul papal.

[270] *Coclear*: linguriţa. Se întrebuinţează şi în riturile liturgice ale unora dintre Bisericile Orientale necalcedoniene. Unii liturgişti au dedus că uzul linguriţei în cultul euharistic bizantin ar data dinainte de sinodul al IV-lea ecumenic, crezându-se că Bisericile necalcedoniene l-ar fi avut dinainte de despărţirea lor de Constantinopol. În secolul al IX-lea, canonul 10 al sinodului local numit I-II enumeră şi linguriţa între vasele sfinte din altar, fiind osândită folosirea lor neliturgică. Întrebuinţarea linguriţei este justificată de faptul că, de multe ori, prin împărtăşirea laicilor în acelaşi mod ca şi la clerici, se întâmplă ca, din neglijenţa clericilor slujitori sau a credincioşilor care se împărtăşeau, să cadă pe jos fărâmituri din Sfântul Trup sau picături din Sfântul Sânge. Se întâmplă, de asemenea, ca unii dintre credincioşi să păstreze Sfântul Trup care li se dădea în palmă sau o parte din el, pentru a-l folosi în afară, în scopuri de multe ori ocult sau pentru a-l da celor nevrednici de Sfintele Taine. Linguriţa închipuie şi pe Maica Domnului, care a purtat în pântecele ei Pâinea

bona. Campanae tres ab Officialibus Ep<isco>porum benedictae, duo / prata Ecclesiae et unus ager redimibilis, prata fructificant medi/um secundum flor<enum> annuatim. Indulgentiae non solent fieri.
Anno, die et in possessione ead per Ill<ustrissi>mum D<omi>num Epi/scopum Ritualem et protunc Visitatorem confirmati sequen<tes>: / Laurencius Krucila, Andreas Kotoss, Anna Kundratka, Doro/thea Pazicsacska Kelecsinenses, Anna Czifros ex Szinye. Pa/trinam habuerunt Annam Paulicham ex Kelecsen. Anna / Magnus patrinam habuit Mariam Lorinocz. Elisabetha / Jobagyka ex Ruszko p<atrinam> habuit Annam Paulicham.

Possessio Zdoba.

Parochus unus Theodorus Koriny, ordinatus a piae memoriae Ep<isco>po / Blasovszky[271], pro titulo habet ipsam parochiam. Fundum paro/chialem habet liberum, ut alter colonus, ad tres calcaturas, ad / singulam 10 circiter coretorum capacem, eund pacifice usuat. / Confessionis capaces in Matre circiter 17. Omnes confessi. Nullus / publicus peccator reperitur. Filiales habet: Cassoviam, in qua / Confessionis capaces circiter 300, Barczam, in qua circiter 37, / Szeplak, in qua circiter 40, Polyanka, in qua circiter 10, Beszter, / in qua 35, Alsó et Felső Eöcsvar, in quibus circiter 40. Omnes pa/riter confessi. Ad has Filiales omnes praeter Confessiones et / Viaticum nullas alias functiones in suos exercere permittitur / per Plebanos, excepta Eöcsvár, ubi unice baptisavit aliquot / proles, funera autem Plebanus Ruthenorum tenet. In Matre / hospites habet 6. Solvit singulus Parocho proventum annuu<m> / duas metretas siliginis. Aliquando in sua domo plusculum / bibisse observatus est, nullibi autem in popina, aut in alia occa/sione apud rusticos. Diligens in suo officio, tonsuram, ac / vestem parochialem deferens nulla irregularitate ir<r>etitus. / In Magno Introitu facit Rubricam. Nullos libros concionato/res habet. Nullus parvulorum, aut adultorum sine Sacramentis / improvisus decessit. Fons baptismalis est.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu debili consecrata ab Ep<isco>po Bizanczy. / Imagines locales 4 habet sine Apostolis, non fuit polluta in / summo altario. Lintea munda cum corporali et parium al/barum cum humeralibus. Casulam bissinam unam hone/stam cum velo et palis. Ciborium honestum. Calix, patena et / stella argentea. Candelabra 4 cuprea. Mensa Propositio//nis munda servatur. Antimissium Bizanczianum. Libri omnes caeremo/niales, praeter Triodion Trigesimale, clausura bona fer<r>rea. Campanae duae / benedictae ab Archi-Presbytero Dudinszky. Proventus nullos habet, praeter / circiter 10 flor<enos> in debitis ex offertorio collectis. Indulgentiae non solent / fieri. Chrisma servatur in Ecclesia. Cemeterium sepibus cinctum.
Die <tricesima pri>ma Maii in Poss<essi>one Zdoba confirmati sunt: / Andreas Orosz ex Barcz. Patrinum habuit Mich<aëlem> Orosz ex Barcz. / Ioannes Mihaly. Patrinum habuit Michaëlem Toth ex Barcz. / Georgius Hoszu. Patrinum habuit Ladislaum ex Eöcsvar. / Michaël Orosz. Patrinum habuit Ladislaum Lacsko ex Eöcsvar. / Catharina Orosz ex Barcz. Patrinam habuit Annam Lukacs ex Eöcsvar. / Maria virgo, filia And<reae> Varga ex Ujfalu, patr<ina> Anna Vatralyka ex Eöcsvar. / Georgius Ianocsko Hutensis. Patrinus Laczko ex Eöcsvar. / Maria Pasztor Beszterensis, Patr<ina> filia Laczkonis ex Eöcsvar. / Anna Vatraly Eöcsvariensis, patrinus Laczko Eöcsvariensis. /

---

cea Cerească. Este asemănătoare cu o linguriţă simplă, numai că la capătul mânerului are o cruciuliţă. Mai simbolizează şi cleştele cu cărbunele de foc prin care a fost curăţit proorocul Isaia (6, 6-8). După alţi tâlcuitori, linguriţa mai simbolizează pe Sfântul Spirit prin care primim pe Fiul, sau Mâna lui Dumnezeu care crează lumea.

[271] George Gabriel Blasovszky, episcop al diecezei de Mukacevo între anii 1738 – 1742. Cf. I. Basilovits, *op. cit*., p. 186 – 188.

Theodorus Mathyas ex Felső Hutek, patrinus Mich<aël> Ivancsin ex Barcz. / Andreas Onder ex Alsó Hutek, patrinus Lacsko Eöcsvariensis. / Georgius Sztan ex Felső Eöcsvar, p<atrinus Simeon Bidovszky ex Alsó <E>öcsvar. / Ioannes Toth ex Regete, p<atrinus> Ruszka Lacsko. / Anna Radaczy ex Felső Eöcsvar, patrinus Lacsko Eöcsvar<i>ensis. / Elisabetha Goth ex Regete, patrinum <habuit> Lacsko. / Andreas Radocsko ex Felső Hutka, patrin<um habuit> Lacsko. / Petrus Ianko ex Beszter, patrin<um habuit> Lacsko. / Anna Ladnisina ex Beszter, patr<ina> Anna ex Alsó Eöcsvar. / Stephanus Toth ex Regetehutka. Patrin<um habuit> Lacsko. / Adamus Toth ex Regetehutka. Pat<rinus> Basilius Diak ex Klacsanov. / Susanna Toth ex Regetehutka. P<atrina> Maria, Ioannis Drotar consors, Cassov<inesis>. / Paulus Ujjobbagy Beszteren<sis>. Patrinus Lacsko. / Anna Herink Beszteren<sis>. Patr<ina> filia Lacskonis Maria. / Pelagia Miko Beszteren<sis>. Patrina Maria Tanocsko ex Hutok. / Petrus Lacsko Alsó<e>öcsvaren<sis>. Patr<inus> Basilius Diak ex Clacsanó. / Maria Drotar ex Suburbio Cassovien<si>. P<atrina> Iulianna Ptacsar ex Cassovia. / Susanna Hudak ex Suburbio Cassovien<si> Superiori. P<atrina> Iulianna Ptacsar. / Anna Hudak ex Suburbio Cassovien<si>. P<atrina> Iulianna Ptacsar ex Cassovia. Eva Hrics Benyakocs. P<atrina> Anna Vidua Eöcsvariensis. / Maria Ferencs Benyakocsen<sis>. P<atrina> Anna Vidua Eöcsvariensis.

Possessio Kiralymezeő

Parochus unus Ioannes Zetkovszky ordinatus et investitus ab / Ep<isco>po Bizanczy pro illa parochia. Fundum parochialem habet libe//rum, ad instar aliorum colonorum, quem pacifice usuat. In Matre Confes/sionis capaces circiter 18. Omnes Paschalem Confessionem peregerunt. Filiales habet: Ploszko, in qua Confessionis capaces 88. Büdimir, in qua cir/citer 30. Brecsiocz, in qua circiter 18. Senyakocs, in qua circiter / 8. Ianovik, in qua circiter 18. Habran, in qua circiter 20. Valykocs, / in qua circiter 20. Roszgon, in qua circiter 20. Item Teplicsan, / Maloveszka, Kavecsan, Kosztelyan, in quibus simul iunctim circiter / 80. In Matre hospites 12. Solvunt annuum proventum singulus / polturas 8 et aliud nihil. Ad harum nullam Filialem admittitur per / Plebanum pro functione in suos, excepto Paenitentiae Sacramento et / Viatico. Parochus modeste se gerit et instruit plebem, nec Divina / negligit. Introitum facit ad Rubricam. Nullos concionatores, tam / suos quam Ecclesiae habet. Metricam habet regularem. Nemo mor/tuus <sine>[272] Sacramentis. Habet fontem baptismalem. Obstetrix est iura/ta. In Vajkocz apostata una Andras Koana nurus. Cantor / solutionem nullam habet.

Ecclesia.

Ecclesia lignea virgultis septa et inplasmata ter<r>a, benedicta per / Ill<ustrissi>mum D<omi>num> Ep<isco>pum Bizanczy. Imagines locales omnes Apo/stolorum in tela. Ciborium ligneum. Calix cupreus inauratus. / Lintea alba pro summo altari. Corporale, tres albae cum hu/meralibus. Antimissium Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi De Camellis. Candela/bra lignea. Casula una ex Karton cum velo et palis talibus. / Mensa Propositionis munda. Patena et coclear cuprea. Campa/nula una. Ecclesia proventus habet nullos, praeter decimam / exiguam ex agris Ecclesiae circiter unius cubuli et medii. In/dulgentiae in Festis Pentecostalibus assolent fieri, quorum tempore / nullum scandalum evenit. Ecclesia sepibus cincta.

Possessio Belsa

Parochus unus Petrus Zetkey, ordinatus a piae memoriae Ep<isco>po / Bizanczy et investitus ab eod p<ro> hac parochia. Fundum paro/chialem excisum nullum habet. Domus parochialis maiori ex / parte ruina in caemeterio antiquo erecta exstat. Confessionis / capaces in Matre circiter 100. Hospites 14, quorum singulus Pa/rocho

[272] In textu originali abest.

praestat unum cubulum siliginis. Filiales sunt: Csany, in / qua Confessionis capaces 44. Hospites 10. Nadasd, in qua Con/fessionis capaces circit<er> 150. Hospites 18. Kiked duplex, in / quibus Confessionis capaces 50. Hospites 6. Bakaly, in qua circit<er> / 55. Hospites 7. Szenya, in qua circiter 50. Hospites <quin>que. / Irymipta, in qua circit<er> 40. Hospites 7. Miglesz, in qua 24. / Hospites 2. Zadany, in qua 34. Hospites 5. Kakos, in qua / 25. Hospites 2. Ab his omnibus tam stolares quam annuos / proventus excepto Szakaly Plebani Latini desum<m>unt assisten/tibus ipsis D<omi>nis Terrestribus. Omnes confessi. Parochus incedit in ve/ste talari, exemplaris et plebem catechisat. Concionatores, uti Eccle<si>ae, / ita p<ro>prios nullos habet. Cantor per coretum siliginis percipit. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono, benedicta per Archi-Presbyterum, imagi/nibus omnibus localibus provisa. Ciborium stanneum. Calix, patena, stella argentea. Antimissium Bizanczianum. Casula sericea u/na cum velo et palis. Lintea duplicia. Albae binae. Candelabra li/gnea sex. Libri omnes, praeter Triodion Trigesimale. Coemeterium / palanka circumdatum ex parte infectum. Indulgentiae non fiunt. / Mensa Propositionis munda.

Die <pri>ma in Ecclesia Belsensi confirmati: / Stephanus Ivan Barczensis. Patrinum habuit Ioannem Pregur ex Barcz. / Maria Borgar virgo ex Csány. P<atrinam habuit> Püspöky Iuliannam ex Csány. / Elisabetha Mudrany ex Senye. P<atrinam habuit> D<omi>nam Püspökianam ex Csán<y>. / Anna, servilis Parochi loci. P<atrina> D<omina> Iulianna Püspöky. / Ioannes Pasztir ex Csán<y>. / Anna virgo Miklosiana ex Senye. Patr<ina> Püspöky Iulianna. / Anna Nagy ex Seny<e>. P<atrina> Bucsaiana ex Miglisz. / Catharina, filia Miklos ex Haniss. P<atrina> Püspöky Iulianna. / Anna Ivany ex Barcz. P<atrina> Maria Pregun ex Barcz. / Helena Adam ex Ginyo. Patrinam habuit Annam Bancsik ex Benyő. / Anna Lacsko Senyő. Patrinam habuit Annam Sporscskarszky ex Benyő. / Georgius Ander Belsensis. Patr<inus> Andr<eas> Orosz ex Senyő. / Andreas Kozma Senyő. Patrinum <habuit> Michaëlem Hrubi Kenyhecz. / Elisabetha Orosz Szakaly. <Patrinam habuit> Mariam Philipp Bocsar. / Catharina virgo Holoszat ex Senyő. < Patrina> Maria virgo Kurta ex Genyő. / Maria Orosz virgo ex Senyő. / Maria Kurta virgo ex Genyő. P<atrina> Anna Tóth Virgo ex Genyő. / Anna Virgo Ianko <ex> Cassovia. P<atrina> Anna Bucsayka ex Miglész. / Anna virgo Io<annis> Katona ex Bels. P<atrina> Maria virgo Kurta ex Senyő. / Ioannes Grulya Bocsar<ensis>. Patr<inus> Orosz Lacsko Szakalyiensis. / Michaël Orosz infans. Patr<inus> Michaël Koleczar ex Senyő. / Laurentius Wojtko ex Kehnyecz. P<atrinus> Mich<aël> Iuhasz ex Senyő. / Mich<aël> Iuhasz ex Senyő. P<atrina> Maria Bires Senyen<sis>. / Maria Ekro <ex> Cassovia. P<atrina> Anna Gyurcsiha ex Senyő. / Andreas Orosz ex Szakaly. P<atrinus> Georgius Posztredni Szakaly. / Maria Ioa<nnis> Istok ex Barcz, P<atrina> Anastasia Biross Barczen<sis>. / Georgius Orosz Senyovien<sis>. P<atrinus> Michaël Iuhasz ex Szenyő. / Pelagia Arvay ex Senyő. / Petrus Iuvenis Kosar ex Genyő. P<atrinus> Kondrat Kuczian ex Genyő. / Ioannes Orosz ex Szakaly. P<atrinus> Kocsan Gyurka ex Szakaly. / Susanna Vanyo ex Bocsar. P<atrina> Anna ex Suburbio Cassovien<si>. // Georgius Kocsan ex Szakaly. Patr<inus> Kondrat Gocsian ex Genyő. / Anna Kiss ex Senyő. P<atrina> Nagy Gyurcsiha ex Senyő. / Michaël Koleszar ex Senyő. P<atrinus> Andreas Orosz. / Anna Paszin ex Bels. P<atrina> Helena Onder ex eod. / Georgius Poszredni ex Ginyő. P<atrinus> Ioannes Vajni ex Senyő. / Georgius Buxar ex Bels. P<atrinus> Ioannes Drutar ex Senyő. / Anna Tczacska ex Senyő. P<atrina> Anna Velyka ex eod. / Eva Burga ex Csany. P<atrina> Helena Drotar ex Senyő. / Georgius Iuhasz ex Senyő. P<atrinus> Hrab Ianos ex eod. / Elisabetha Orosz ex Csany. P<atrina>

Susan<n>a Drotar ex Csany. / Anna Balass ex Bels. / Elisabetha Homulyka ex Bels. / P<atrina> Anna Balass ex eod. / Anna Orosz <ex> Senyő. P<atrina> Anna Balass. / Helena Mlinar ex Senyő. P<atrina> Nagy Gyurcsiha <ex> eod. / Susanna Bodnar ex Csany. P<atrina> Nagy Gyurcsiha. / Anna Pocskajszky ex Csan<y>, P<atrina> Susanna Drotar ex eod. / Stephanus Varga ex Senyő. P<atrinus> Ladislaus Kocsis ex eod. / Ioannes Varga ex Senyő. P<atrinus> Mich<aël> Koleszar. / Elena Virgo Mich<aëlis> Toth ex Bocsar. P<atrina> Pocsayszky Anna ex Miglisz. / Eva Szopko ex Senyő. P<atrina> Pocsayszky Anna. / Anna Georgii Varga consors. P<atrina> Pocsayszky Anna. / Ioannes Orosz. P<atrinus> Georgius Vanyo ex Bocsar. / Andreas Hviczo ex Genyo. P<atrinus> Buxar Gyurka ex Bels. / Anna Nicolai Varga consors ex Senyő. P<atrina> Maria Ondrey <ex> Szakaly. / Anna Zencanova <ex> Senyő. P<atrina> Anna Sztara Gyurkanya ex Senyő. / Barbara virgo And<reae> Marczin filia ex Szakaly. P<atrina> Anna Varga ex Senyő. / Maria Onder ex Szakaly. P<atrina> Anna Varga ex Senyő. / And<reas> Pasztir ex Bels. P<atrinus> Stephanus Lenyak ex Senyő. / Maria virgo ex Calvinistis parentibus orphana Ruthena. Patrin<am> / habuit Annam Greszcsiha ex Bels.

Possessio Ceszticz

Parochus mortuus est ante annum. Administrat Belsensis. Fun/dus parochialis excisus habetur, ad instar aliorum colonorum, ad / tres calcaturas, singulam trium cubulorum capacem. Domus pa/rochialis expensis defuncti Parochi ex toto erecta, honesta et com/moda. In Matre Confessionis capaces circit<er> 95. Hospites 12, quo/rum singulus annuum proventum solvit unam <cru>cem siliginis. / Omnes confessi./ Filiales habet: Komarocs, in qua Confessionis capaces / circit<er> 80. Hospites 8 solvunt, ut priores. Inquilini autem per core/tum siliginis. Nagyida, in qua Confessionis capaces 115. Hospi/tes 17. Ex hac Filiali, uti stolares, ita annuos proventus Pleba/nus Latinus percipit. Csecs, in qua Confessionis capaces circiter // 56. Hospites 6. Panyoczy, in qua Confessionis capaces cir<citer> 40. Hospites / 4. Et in caeteris per circumferentiam dissitis pagis plures Rutheni / ad hanc Ecclesiam concur<r>unt. Nulli sunt Ecclesiae Concionatores. Me/trica datur. Fons baptismalis est. Cantori per coretum siliginis sol/vunt. Inquilini per medium, a pulsu campanarum pro tempestate / per manipulum siliginis et manipulum tritici. Pulsus matutinus / et vespertinus fit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono ante 12 circiter annos noviter erecta et / primo prima ab Archi-Presbytero benedicta. Imaginibus locali/bus pulchre constructa. Ciborium ligneum. Calix aeneus cum apperti/nentiis talibus. Antimissium Bizanczianum. Lintea, alba munda, ac / corporale et purificatorium. Casula una ex Karton cum velo et palis / talibus, quae im<m>unda et squallida mundius servari debebunt. Mensa / Propositionis munda. Clausura bona. Campanae duae, una ab Archi-/Presbytero, alia ab Ep<isco>po Latino Exc<e>ll<entissi>mo Comite Nicolao Csaky bene/dicta. Ecclesiae libri caeremoniales Evangelion, Epistolarum, Missale / Irmoloy, Trephologion, Psalteria duo. Proventus Ecclesiae stabiles nulli, / praeter ex collectis in debitis ex piis legatis ad 40 flor<enos> et in cista cir/citer 10. Cemeterium palanka circumdatum.

Die <secun>da Iunii in Ecclesia Czeszticz confirmati sunt: / Andreas Ruszka ex Czeszticz. Patrinum habuit Mich<aëlem> Orosz Nagyiden<sem>. / Iuditha virgo Mathiae Orosz ex Czeszticz. P<atrina> Anna Buday ex ead. / Anna virgo Mich<aëlis> Buday ex Czeszticz. P<atrina> Elisabetha Koszecsik ex ead. / Michaël Orosz ex Nagyida. Patrinus Novak Ianos ex ead. / Elisabetha Lukacsova Ritus Latini ex Czeszticz. P<atrina> Elisabetha Kocsihova ex ead. / Elisabetha Fazikas ex Czeszticz. P<atrina> Elisabetha Kocsihova ex ead. / Maria Hawrila molitoris ex Ujfalu. P<atrina> Elisabetha Adamka ex Czeszticz. / Elisabetha Adamka ex

Csecső. P<atrina> Susanna Sandor ex Komarocz. / Susanna Sandor ex Komarocz. P<atrina> Anna Kosztyova ex ead. / Anna Kosztyova ex Komarocz. P<atrina> Elisabetha Iakobova ex Czeszticz. / Maria virgo Mathiae Salyong ex Csecső. P<atrina> Anna Trubics ex Czeszticz. / Anna Trubicsova ex Czeszticz. P<atrina> Maria Dalyko ex Csecső. / Elisabetha Kuszcsikova ex Czeszticz. <Patrina> Maria Dalyko. / Maria Orosz ex Czeszticz. P<atrina> Maria Dalyko. / Maria Dalyko ex Csecső. P<atrina> Salyangh. / Anna virgo Magyar ex Csecső. P<atrina> catharina Tapak ex Nagyida. / Maria Tapak ex Nagyida. P<atrina> Anna Magyar ex Csecső. / Catharina virgo Tapak ex Nagyida. P<atrina> Maria Katka ex Csecső. / Elisabetha ex Nagyida. P<atrinum habuit> Presbyterum Zdobensem. / Maria Tapak ex Nagyida. P<atrinam habuit> Mariam Kafka ex Nagyida. / Maria Kafka ex Czeszticz. P<atrinam habuit> Annam Orosz ex Czeszticz. / Stephanus Major ex Czeszticz. P<atrinum habuit> Michaëlem Varga ex Komarocz. // Michaël Varga ex Komarocz. P<atrinum habuit> Stephanum Toth ex Czeszticz. / Mich<aël> Trubicso ex Czeszticz. P<atrinus> Ioan<nes> Fazikas ex ead. / Ioannes Fazikas <ex> Czeszticz. P<atrinus> Mich<aël> Gergely ex ead. / Stephanus Toth <ex> Czeszticz. P<atrinus> Mich<aël> Buday ex ead. / Mich<aël> Gergely <ex> Czeszticz. P<atrinus> Mich<aël> Demko <ex> Nagyida. / Ioannes Orosz <ex> Czesz<ticz>. P<atrinus> Mich<aël> Demko <ex Nagyida>. / Mich<aël> Demko <ex Nagyida>. P<atrinus> Mich<aël> Fazikas ex Czeszticz. / Ioannes Adol<phus> Szabó <ex> Czeszticz. P<atrinus> Ioann<es> Nemeth <ex> Czeszticz. / Ioannes Vaszily <ex> Nagyida. P<atrinus> Steph<anus> Iuhasz <ex> Nagyida. / Mich<aël> Iuvenis Vrablyi Csecsov<iensis>. P<atrinus> Seling. / Stephanus Iszok ex Nagyida. P<atrinus> Andreas Orosz ex ead. / Andreas Orosz ex Nagyida. P<atrinus> Ioannes Kosztyo ex Kamarocz. / Maria Kufka ex Czsztics. P<atrina> Anna Toth ex ead. / Anna Toth <ex> Czeszticz. P<atrina> Toth Ianoska ex ead / Barbara virgo ex Czeszticz. P<atrina> Anna Toth <ex Czeszticz>. / Maria Orosz <ex> Czeszticz. P<atrina> Elisabetha Iakab. / Anna Iuhasz ex Nagyida. P<atrina> Elisabetha Orosz. / Elisabetha Orosz <ex> Czeszticz. P<atrina> Anna Iuhasz ex Nagyida. / Ioannes Toth <ex> Czeszticz. P<atrinus> Andreas Iuhasz ex ead. / Andreas Iuhasz <ex Czeszticz>. P<atrinum habuit> Ioannem Toth ex Czeszticz. / Anna Majoros ex Czeszticz. P<atrinam habuit> Annam Orosz. / Elisabetha Iacab ex Csecső. P<atrinam habuit> Catharinam Vavrik ex ead. / Anna György. P<atrinam habuit> Elisabetham Iacab ex Czeszticz. / Ioannes Miklos Nagyidensis. P<atrinum habuit> Stephanum Iuhasz. / Maria Guricsko ex Czeszticz. P<atrinam habuit> Mariam Skapur <ex> Czeszticz. / Maria Skapur ex Czeszticz. P<atrinam habuit> Mariam Gyuricsko ex ead. / Anna Mikloska ex Nagyida. P<atrinam habuit> Mariam Tapak ex Nagyida. / Ioannes Impiga <ex> Czeszticz. P<atrinum habuit> Ioannem Nemeth ex ead. / Ladislaus Ianos ex Komarocz. P<atrinum habuit> Andr<eam> Fazekas ex Czeszticz. / Andreas Fazekas <ex Czeszticz>. P<atrinum> habuit Ladislaum Ianos <ex Komarocz>. / Anna Vanyo Nagyiden<sis>. P<atrinam habuit> Mariam Tapak <ex Nagyida>. / Ioannes Vanyo iuvenis ex Csecső. P<atrinum habuit> Presbyterum Zdoben<sem>. / Andreas Takacs Csecsovien<sis>. P<atrinum habuit> Ioannes <*sic!*>[273] Csecsoviensem. / Anna Takacs Csecso<viensis>. P<atrinam> habuit Annam Seling ex ead. / Georgius Nemeth <ex> Czeszticz. P<atrinum> habuit Mathiam Majoros Czesztics<ensem>. / Georgius Mikula <ex> Csesztícz. P<atrinum> habuit Georg<ium> Nemeth ex ead. / Andreas Varanay ex Kekegy. P<atrinum habuit> Franciscum Toth Cseszticzien<sem>.

[273] Recte: *Ioannem*.

Possessio Kanya

Parochus unus Ioannes Wolovszky viduus, ordinatus a piae me/moriae Ep<isco>po Blasovszky ad paroch<iam> Viszlaviensem, pro hac au/tem parochia investituram[274] habet scriptam[275]. Fundus parochialis liber me//dia colonicalis, ad instar aliorum incolarum, ad tres calcaturas, sin/gulam circiter 6 cub<ulorum> capacem, pratum vero unius cur<r>us feni capax, / quem pacifice usuat. In Matre Confessionis capaces 73. Hospites 18, / quorum 14 *annum* <*sic!*>[276] proventum solvent unum cubul<um> siliginis. Quattuor / autem quartalistae per medium cub<ulum>. Filiales habet: Percse, in qua / Confessionis capaces cir<citer> 64. Hospites 11. Singulus solvit per medium / cubulum siliginis. Birdos, in qua Confess<ionis> capaces 83. Hospites / 11, pariter per medium cub<ulum> silig<inis> solvent. Filiales pacifice usuat./ <Parochus> incedit in vestitu talari, non est excessivus, diligenter catechisat et / Divina peragit, nec questum exorcismis quaerit. Concionatores pro/prios habet. Panes primitiarum Slavonicum Klyucs et Runo[277] Ru/thenicos, Biblia Bohemica[278], Eccl<esi>ae nullum. Metricam habet bapti/zatorum tantum. Duae personae repentina morte sine Confessione et / Viatico decesserunt, sine scitu tamen et culpa Parochi. Fons baptis/malis habetur. Obstetrix non est iurata. Stolam solvunt iuxta limita/tionem excepto Baptismate, a quo nihil solvunt, praeter offertorium a / Patrinis. Cantori solvunt per coretum a media colonicali. Quar/talistae autem et filialistae per medium coretum sil<iginis>. Pulsus ma/ne et vesperi fit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea post ruinam antiquae et ante 57 annos cir<citer> erecta / in statu bono, nescitur a quo et quando benedicta. Imagnibus omnib<us> / localibus p<ro>visa. Ciborium supplet pixis[279] cuprea. Calix argenteus. / Patenula cuprea. Stella argentea. Antimissium Bizanczianum. Al/bae tres. Humeralia duo. Cinguli duo. Linteae pro ara maiori 4. Casu/la una sericea mediocris et attrita, altera lacera. Velum et paleae se/riceae. Libri caeremoniales omnes. Mensa Propositionis[280] munda. / Clausura bona. Campanae duae ab Ieszoviensi Praeposito benedictae, / altera nescitur a quo et quando. Ecclesia proventus nullos habet. In/dulgentiae cessarunt. Coemeterium palanka cinctum *reperatione* <*sic!*>[281] / indigeret.

In Filiali Rest unum Ruthenum, alium Romani Ritus hominem se/pelivit sola plebs absque Parocho ex eo, quod Praedicantius Helveticus / fuerit prohibitus per Iud<icem Nobi>lium, ne Catholicos Latini, aut Graeci Ritus / sepeliat. D<omi>ni Ter<r>estres autem, Ocsvariana vidua et Patay inhi/buerunt aditum Parochis Catholicis et sepulturam Christianam. Pleba/nus item Bosicsensis in sua parochia Catholicis non permittit rituales ba/ptisare Parocho.

Die <tert>ia Kanyae confirmati sunt sequentes: / Elisabetha vidua ex Kanya. P<atrinam habuit> Elisabetha<m> Kanyaensem. / Anna Lukacs Kanya<ensis>. P<atrinam habuit> Elisabetha<m> Onder ex ead. / Elisabetha Onder <ex Kanya>. P<atrinam habuit> Maria<m> Drotar ex Rastya. / Maria Drotar <ex Rastya>. P<atrinam habuit>

---

[274] Sequitur deletum: *non*.
[275] Sequitur deletum: *sed cum consen/su Ep<isco>pali mutatum se asserit*.
[276] Recte: *annuum*.
[277] Probabil este vorba de una din ediţiile cărţii lui Dimitrii Rostovskii, *Runno Oroşennoe,* apărută la Cernigov în anii 1680 şi 1702. cf. Karataev I.,*op.cit*.,p. 76,94.
[278] Este vorba despre Biblia apărută la Praga între anii 1517 – 1519. Cf. Karataev I., *op. cit.,* p. 3.
[279] Vide notam de Ciborio.
[280] *Mensa Propositionis*: acea masă pe care elementele sacre sunt preparate şi aranjate înainte de a fi oferite în chip solemn pe altar la ofertoriul liturghiei. De obicei este aşezată în partea nordică a sanctuarului.
[281] Recte: *reparatione*.

Catharinam Onder ex Kanya. / Michaël Matusz ex Kanya. P<atrinum habuit> Presbyteru<m> / Zdobensem. / Ioannes Iaczko adolescens. P<atrinum habuit> Franciscum Vaszcsiszin ex Kanya. // Stephanus Adolescens orphanus ex Kanya. P<atrinum habuit> Franciscum Vascsisin ex ead. / Anna Laczkonis Iasztrab ex Kanya. / Maria Mikucsik ex Vajda. P<atrinam habuit> Elisabetham Varga ex ead. / Georgius *Leskonis* <*sic!*>[282] infans ex Rest. P<atrinum habuit> Ioannem Iaszko ex Kanya. / Anna Petichora virgo ex Komaroch. P<atrinam habuit> Mariam Vagaska ex ead. / Mich<aël> Czingula iuvenis ex Rest. P<atrinum habuit> Presbyterum Zdobensem. / Elisabetha infans Ioann<is> Adam ex Rest. P<atrina> Varga Gyuronis uxor ex Kanya.

Possessio Rakacz.

Parochus unus Andreas Szikora, ordinatus et instituitus in hac parochia ab Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis liber, ut apud caeteros / colonos, cum appertinentiis ad tres calcaturas[283], ad primam <quin>q<ue> circi/ter cub<ulorum> capax, ad <secun>dam 4, ad <terti>am medii tertii, quem pacifice usu/at. In Matre Confessionis capaces circit<er> 120. Hospites 18, quo/rum singulus solvit annuum proventum per tres metretas siligi/nis et tres panes. Confessionem Paschalem omnes peregerunt, prae/ter unam mulierem, quae canis morsu detenta distrahit. Filialem / habet Szent, in qua Confessionis capaces 26. Hospites 4, quorum / singulus unum coretum siliginis *solvent* <*sic!*>[284] et per unum Nyilas[285] pro / feno. Inquilini in Matre 10, qui unius diei laborem p<rae>stant Parocho. / In filiali quoq<ue>, qui pariter laborem p<rae>stant. Parochus incedit in veste tala/ri, a duobus iam circiter annis in moribus et potu emendatus esse / dignoscitur. Populum instruit et catechisat. Caeteraq<ue> Divina servitia / peragit diligenter. In Magno Introitu Com<m>emorationem facit iuxta / morem p<rae>scriptum. Concionatores libros habet 4. Ecclesia nullum / Metricam habet. Nullus adultorum et parvulorum sine Sacra/mento Poenitentiae et Viatici decessit. Sacramenta in Ecclesia ad/ministrat in vestibus debitis et ab Ecclesia p<rae>scriptis, nec sine / praemissis ternis promulgationibus copulat. Obstetrix iurata / est. Festa observare audiendo Sacrum et Concionem perhiben/tur omnes parochiani. Cantori quilibet hospes unum coretu<m> / siliginis, inquilini vero 4 polturas[286] annuatim solvunt. Pulsus / mane et vesperi quotidie fit.

---

[282] Recte: *Laszkonis*.

[283] *Calcatura*: arva cassata; ager requietus, novalis: *nyomás* vagy *vető*; *határ-osztály*, *forduló*, *dülő*.

[284] Recte: solvit.

[285] Cf. Akos v. Timon, *Ungarische Verfassungs-und Rechtsgeschichte*, cu referire la lucrarea arhivistului-şef al Arhivelor din Budapesta Carol Tágányi, de la 1894, *Istoria comunităţii agrare din Ungaria*, apud Radu Rosetti, *Pentru adevăr şi dreptate*, Iaşi, 1911, pp. 109-110: «VIII. *Despre felul proprietăţii în Ungaria şi în Polonia în Evul Mediu*. ... Conscrierea arată în comitatul Abauj o singură localitate, Szantó ... în care se obişnuia repartiţiunea anuală. Această repartiţiune se făcea prin **tragere la sorţi**, operaţie cunos/cută în vechea limbă ungară sub numirea de „aruncare a săgeţii" sau „tragere a săgeţii (*nyívetes*, *nyílvonás*), din care cauză datele noastre numesc partea astfel trasă la sorţi **săgeată** (*nyíl* sau *nyílas*), iar întregul fund supus tragerii la sorţi „câmp al săgeţii" (*nyílföld*) sau, fiindcă acesta era proprietate a satului, „câmp al săgeţii sătesc", „câmp de împărţeală al satului", „câmp comun al satului", iar partea individuală dintr-însul „săgeată a satului". Întinderea „săgeţii" era, se-nţelege, alta în fiecare hotar, în cele mai multea cazuri varia chiar în fiecarea an. Dar şi mai interesant este faptul că, în Zombor, pe lângă aceste „câmpuri ale săgeţii", mai era şi un aşa-numit „câmp liber", în care oricine era volnic să are, fără împărţeală sau tragere la sorţi, atât cât îi plăcea, adică uza de dreptul primului ocupant.»

[286] *Poltura*: sive *Polturacus*, *Polturako*, i.e. denarius dimidiatus, denarii semis et floreni quadragesima pars, a Polonico *póltorak* vel *pól-tora*; Russico *pol-tora*: *heveder pénz*, *poltra*, *pultura*. Cf. Codex Alv., II, p. 232: «Germanicus sive Rhenensis florenus faciat Hungaricos nummos centum viginti sive *polturas* quadraginta. Moneta Polonica, quae vulgo duodecim *polturarum* vocatur, valeat triginta sex nummos Hungaricos sive sex grossos Germanicos. *Ibid*. *Poltura* (valeat) tres nummos.»

Ecclesia.

Ecclesia lapidea in statu bono sat ampla imagnibus omnibus / pulchris ornata benedicta per[287] Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Hodermarsz<ky> / ante annos 26. Ciborium ligneum. Scatula est tamen monstran/tia argentea inaurata ad normam Latinorum. Calix unus ar/genteus inauratus, alter stanneus cum suo apparatu. Antimis/s<i>um Ep<isco>pi pie defuncti Blasovszky. Corporale, purificatoria munda. / Albae tres, humeralia duo. Lintea sunt pro 5 aris sufficientia. Can/delabra 6 lignea. Mensa Propositionis munda. Campanae tres / per Ill<ustrissi>mum D<ominum> Mich<aëlem> Man<uelem> Olsavszky Visitatorem benedictae. // Libri omnes ceremoniales. Missale duplex. Clausura bona Eccle<si>ae. / Proventus Eccle<si>ae non sunt alii praeter tres agros ad singulam cal/caturam unum, primum circiter trium cubulorum capax, <secun>dus duo/rum, <terti>us, 5 coretorum. Parata pecunia ad 60 florenos vonás. In/dulgentiae exoleverunt. Cemeterium muro cinctum habens duas Ca/pellas cum *cum*[288] aris devotioni deservientibus.

In Rakacz, <quar>ta Iunii confirmati sequentes: / Andreas Orosz ex Bidos. Patrinum habuit Iacobum Spisak ex Viszlava. / Ioan<nes> Szuhodolyanszky ex Viszlava. P<atrinum habuit> eund, qui supr<a>. / Andreas Hegedüs ex Viszlova. P<atrinum habuit> Alexium Tokar ex Rakacz. / Catharina filia Presbyteri Viszlaviensis. P<atrinam habuit> Maria<m> Sacerdotissa<m> <ex> Rakacz. / Maria vidua ex Viszlava. / Helena relicta vidua Senge ex Rakacz. P<atrinam habuit> Maria<m> Viszlavszky ex eod. / Anna relicta vidua Viszlay <ex> Rakacz. P<atrinam habuit> Sacerdotissa<m> Rakacziensem. / Maria Sacerdotissa Rakacziensis. P<atrinam habuit> Anastasiam Sacerdotissa<m> Viszlav<iensem>.

Possessio Viszlava in Comitatu Borsodiensi.

Parochus unus Georgius Telesniczky, ordinatus ab Ep<isco>po Bizanczy. / Fundus parochialis ad instar aliorum colonorum ad tres calcatu/ras, unam circit<er> 6 cub<ulorum, alteram 5, tertiam duorum capacem, pratum vero circit<er> duorum cur<r>iculorum, quae pacifice usurpat. / Confessionis capaces in Matre et Filiali Debresz, 120. Hospites / 12. Singulus in sortem annui proventus solvit unum cub<ulum> siliginis. / Inquilini 6 unius diei laborem p<rae>stant. Filiales sunt duae, quar<um> / unam Plebanus abripit, nempe Szent Iakab. Divina peragit/ diligenter et catechizat populo. Concionatorem habet p<ro>prium unu<m> / Panem Primitiaru<m> dictum (Ecclesia nullos), Alphabetum spirituale[289] / et Miracula B<eatae> V<irginis> Mariae[290], Biblia Bohemica. Metrica est iuxta / Canones ordinata. Nemo sive adultorum, sive parvulorum sine / Sacramentis decessit. Obstetrix est iurata et fons baptismalis ha/betur. Cantori quilibet hospes per coretum siliginis. Aedituus a / duabus Dicis Quanti portionalis solummodo exmissus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono post desolationem prioris haec ante / tres annos erecta et benedicta per Archi-Diaconum Tokajensem, / imaginibus localibus partim novis, partim vetustis ornata. Cibo/rium stanneum bonum, Venerabile munde asservatur. Calices duo, / unus aeneus, alter stanneus cum appertinentiis. Antimissiu<m> / Bizanczianum. Corporale, purificatorium, alba una cum hume/rali lintea plura munda in altari et Mensa Propositionis. / Casula una sericea, altera semisericea, tertia lugubris ex tela bo/na. Velum et palae sericeae. Libri ceremoniales Evangelion, Episto/larum, Missale, Trefologion Paschale etc.. Clausura bona. Can//delabra 4 lignea, vexilla tria, unum

[287] Sequitur deletum: *Ep<isco>pum*.
[288] Superflue denuo scriptum.
[289] Numai la Kiev au apărut în epocă mai multe ediții ale cărții *Alfavit Duhovnîi* : 1710, 1713, 1741, 1747.
[290] Radivilovskii Antonii, *Ogorodok Marii Bogorodiți*, Kiev, 1678.

sericeum, alia ex Rasa. / Cemeterium palanka cinctum. Campanae tres a Praeposito Iaszoviensi benedictae. Dedicata Eccle<si>a S<ancto> Demetrio Martyri. / Ecclesia proventus nullos habet praeter agros ad tres calcatu/ras, per unum, in prima sex quartarum[291] capacem, in <secun>da <quin>q<ue> / coretoru<m>, in <terti>a unius cubuli capacem. Indulgentiae nullae.

Possessio Abogy.

Parochus unus Demianus Gulovics, ordinatus et investitus a piae memo/riae Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis liber per D<omi>nos Ter<r>estres / Familiam Csakjanam excisus habetur, ad instar aliorum colono/rum, ad tres calcaturas, singulam 8 circit<er> cub<ulorum> capacem, prata / duorum suorum cur<r>uum capacia post fundum parochialem, / quem pacifice usuat. Confessionis capaces in Matre sunt 27, quor<um> / tres hospites per tres metretas siliginis, *caeteri 24 per ½ coretu<m>*[292] solvent. Filiales habet: / Galbacs, Bessenye et Szalonya. In Galbacs capaces Confessionis cir<citer> / 20. Hospites <quin>q<ue>, quorum singulus annuatim solvit per coretum / siliginis. In Bessenye Confessionis capaces cir<citer> 12. Hospites 4, / quorum quilibet, ut priores solvit. Inquilini in Matre sunt cir<citer> / 11, qui unius diei laborem p<rae>stant. Ad Filiales *caeteras*[293] non permit/titur per Plebanum ad Szahogy et ad Telekes.

Contra Presbyterum: punctum primum, quod ab Archi-Diacono amo/tionem petierit, quod inter Haereticos non velit amplius esse.

<Secun>dum, quod in Damak legatum pium fuerit 27 Fl<orenorum> Vonás, quor<um> / medietas fuit Parochi, altera vero Eccle<si>ae servata, huius totius / sum<m>am apprehendit Parochus, nihil significando Com<m>unitati et ita Eccl<esiae>. /

<Ter>tio. Una mappa[294] p<ro> ara fuit data ex Iedelin a quadam matro/na, quam per unum annum apud se conservavit, donec tandem / resciverunt parochiani, propterea dein offensus fuit.

<Quar>to. Pro Libro Epistolarum 12 flor<enos> Parocho resignarunt sol/vendos Libropolae, ex quibus unum nescitur, quo posuerit, propter / quem flor<enum> convenientes ad Nundinas a Libropola sunt cor<r>epti.

<Quin>to. Tempore Visitationis Eccle<si>ae duobus annis consequenter / fuit infra Boldogh, in devotione relicta sua Eccle<si>a.

<Sex>to. In Nativitate B<eatae> V<irginis> Mariae aliquam apprehensionem habens / contra parochianos in Gadnya celebravit.

<Septi>mo. In Festo S<ancti> Ioannis Baptistae, sub tempus Com<m>emo<ratio>/nis servato una manu calicem, alia apprehendit candelabru<m> / cum ardente candella, intra oculos Cantoris fratri proiecit.

<Octa>vo. In Quadragesima pulsum inhibuit, matutinu<m> et vesper/tinum, nescitur quem ob finem. Verbo dehonestat omnes parochianos. // Popinam quid domi non frequentat, sed in occasionibus saepissime exce/dit. Metricam habet solum baptisatorum. Concionatores Ecclesiae nul/los praeter scriptos sermones in Evangelio primo. Nemo inprovisus/ tam parvulorum quam adultorum decessit. Fons baptismalis datur./ Obstetrix iurata et instructa. Cantori solvunt per metretam sili/ginis, quilibet hospes ab una sessione.

---

[291] *Quarta*: secundum DuCange, praestationis agrariae species: *negyed*, *illeték*. Gall. *droit*, *impôt*, *quart*. Germ. *Gebühr*, *Viertel*. Cf. Verancics, V, 329, IX, 32: «liceat etiam ei de *quartis* statuere, quae iurisdictionem decimarum episcopalium sequuntur.»

[292] Supra scriptum: *caeteri 24 per ½ coretu<m>.*

[293] Correctum ex *dictas*.

[294] *Mappa*: i.e. mappa mensualis vel tabularis, linteum mensae: *asztálteritő*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo, benedicta ab Archi-Presbytero Tricsky, / dein post renovationem a Delsensi Notario Districtuali. Ciboriu<m> / ligneum per modum Monstrantiae Latinorum. Calix aeneus cum pa/tena, cochleari et stella. Antimissium Bizanczianum. Corporale, purificatoria. Albae tres. Mappae p<ro> tectura arae mundae et hume/ralia duo. Casulae duae Eccle<si>ae, una sericea, altera ex Karton antiqua. / Velum et palae sericeae. Candelabra lignea. Imagines omnes loca/les. Libri Missale, Evangelion, Trefologion, Epistolarum, Csa/szoszlov, Sestodnik, Psalterium, Casus. Campanae duae be/nedictae ab Archi-Diacono Tokajensi Becswarszky. Mensa / Propositionis munda. Clausura ferrea bona. Cemeterium pa/lanka[295] circumdatum. Indulgentiae nullae. Ecclesia proventus / nullos habet, praeter collectae pecuniae ad 30 flor<enos> Vonás.

Possessio Irota.

Antea Filialis Gadnensis, nunc pro tempore data est pro admini/stratione Vadasziensi. Fundus parochialis nullus. Confessionis / capaces 158. In alia Szakacs dicta Conf<essionis> cap<aces> 48. Hospites, in pri/ma 14. Solvit annuatim singulus annuum proventum per duas / metretas siliginis. In altera Szakacs hospites <quin>q<ue>, qui solvunt / per coretum silig<inis> annui proventus. In Matre, inquilini 7, / qui boves habent proprios, praestant Parocho per coretum si/liginis; caeteri non habentes unius diei laborem p<rae>stant. Admi/nistrator diligens in suis peragendis. Cantor primo nunc inven/tus solutionem habebit per coretum silig<inis>, uti et alii. Pulsum ma/tutinus et vespertinus fit.

Ecclesia.

Ecclesia nunc primo anno praeterito in Festo S<ancti> Nicolai in no/va fundatione erecta et benedicta ab Archi-Diacono Tokajensi / Blecsnaroszky. Ciborium ligneum. Antimissium Bizanczianum. Imagines, libros et calicem nullos proprios habent, saltem i/maginibus com<m>odatis et libris Eccle<si>am sustinent. Casulam u/nam antiquam ex Carton et albam aliunde sibi donatam habent. Cam/pana<m> una<m> per Archi-Diaconum benedictam. Mensa Proposi<ti>onis munda. / Clausura bona. Proventus nullos habet. //

Possessio Gadnya.

Parochus unus post mortem prioris Parochi administrat Ioannes Du/dinszky ordinatus ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Bizanczy. Administrationem ac/cepit ab Archi-Diacono Tokajensi Blechnarszky pro hac parochia. / Fundus parochialis liber per D<omi>nos Ter<r>estres excisus, ad instar / aliorum colonorum, ad tres calcaturas, unam 4 cub<ulorum> capacem, / alteram, 6, tertiam pariter 6 cubulorum. Prata post hunc fun/dum habet trium cur<r>uum feni, quem pacifice usuat. In Ma/tre Confessionis capaces circit<er> 150. Omnes Paschalem Confessio/nem peregerunt. Hospites 16, quorum singulus solvit Parocho / cubulum siliginis et per tres panes. Inquilini tres. Hi omnes / insimul solvent 3 coretos siliginis. Ad hanc parochiam spec/tabat Filialis Irota et Apagy, quae ob debilitatem aliis Paro/chis p<ro> administra<ti>one interimali datae sunt. Libros nullos Ec/clesia habet. Parochus p<ro>prios 4 Biblia , Ohorodok[296], Vinecz[297] et / Peelas scriptum. Metrica est. Nemo absq<ue> Confessione et Vi/atico

[295] *Palanka*: secundum DuCange, *palancatum*, i.e. contextus et series palorum: *palánkolat*, *karózat*. Gall. *palissade*.

[296] Poate fi vorba de *Ohorodok Marii Bogorodiți* apărută la Kiev în anul 1676.cf. *Russkoe knigo peciatanie do 1917 goda.1564-1917*, Moskva, 1964, p.98.

[297] Sunt mai multe tipărituri care poartă acest nume, *Veneț Hristov* (Kiev, 1688), *Veneț v cest trenciannomu Bogu v troiți slavimomu s trieh akafistov*(Cernigov, 1712), *Veneț molitv sedmiciâh* (Kiev, 1694), *Veneț molitv sedmiciâh*(Kiev, 1702). cf Karataev I., *op. cit*., p. 82,105, 126,135, 152, 172.

tam adultorum quam iuvenum decessit. Fons baptis/malis in Templo servatur. Sacramenta debito modo administrat. / Taxam stolarem iuxta limitationem desum<m>it. Cantori solvunt / per coretum siliginis. Mane et vesperi pulsatur.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono inplasmata. Benedicta cum permissu Ep<isco>pi / ab Archi-Diacono Tokajensi Blechnaroszky, ante 24 annos erecta,/ post ruinam antiquae. Imaginibus omnibus localibus benedictis / p<ro>visa. Ciborium stanneum com<m>odum. Calix aeneus inauratus / cum appertinentiis. Antimissium Bizanczianum. Corporale, pu/rificatorium, albae duae lintea p<ro> aris munda. Casulae duae, una / nova sericea cum velo et palis ex bisso, altera semisericea an/tiqua. Libri omnes, praeter Triogion <*sic!*>[298] Quadragesimale. Cande/labra duo stannea, alia lignea. Vexilla quatuor ex Rasa. Men/sa Propositionis munda. Clausura fer<r>ea. Campanae tres / per Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>num Michaëlem Man<uelem> Olsavszky pro tunc Visita/torem benedictae. Ecclesia proventum nullum habet. Indul/gentiae <secun>do die Festorum Pentecostalium solent fieri, in quib<us>/ nulli excessus er<r>epserunt hucusq<ue>. Cemeterium palanka/ cinctum.

Possessio Vadasz.

Parochus unus Ioannes Belesanszky, ordinatus ab Ep<isco>po Bizan/czy, investitus vero ab Ep<isco>po Blasovszky ad hanc parochiam. Fun//dum h<a>b<e>t liberum cum omnibus appertinentiis, quem libere possidet. In Ma/tre Conf<essionis> capaces 190. Omnes confessi. Filiales habet Kuppa, Tomor, / Lach. In omnibus his Confessionis capaces 50. Omnes confessi. Sacramen/ta administrare non inceditur. In Matre annuum proventum solvit / tres coretos, in Filialibus unu<m> coretoru<m> siliginis. In Matre hospites 20. / Inquilini 16. In Filiali[299] Nista hospes unus. In Kup<p>a / inquilini duo, hospes nullus. In Tomor, hospes unus, inquilini duo. / In Lach, hospites duo, inquilini totid. Parochus omnia facit diligen/ter. Fons baptismalis est. Sacramenta secundum Rubricam / administrat. Stolam ordinariam percipit. Apostata nullus. / Cantor unum coretu<m> a quolibet hospite percipit. Pulsus matuti/nus et vespertinus fit.

Ecclesia.

Ecclesia recenter erecta lignea per Archi-Diaconum Blechnar/szky benedicta, imaginibus Apostoloru<m> satis pulchre ornata, / locales vero modo procurantur. Cemeterium adhuc nullum. Men/sa Propositionis cum ara maiori munde asservat<ur>. Candelabra / sex lignea. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Ciborium ligneum. Calix argenteus unus, alter stanneus cum suis requisitis. Paleae / ex bisso, aliae ex materia. Missale typi cor<r>ecti. Ceremoniales / libri requisiti omnes sunt. Clausura bona. Campanae duae bene/dictae per Ill<ustrissi>mu<m> D<ominum> Mich<aëlem> Manuel Olsavszky Ep<isco>pu<m> Munkacs<iensem>. / Proventus Ecclesiae nullus. Dicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> Mariae. / Indulgentiae solent fieri et celebrantur tempore Festi eiusd Magnae / Matris absq<ue> ullo scandalo.

Confirmati sequentes: / Georgius Kismiklos Inacseriensis. P<atrinus> Andreas Hovan. / Iohannes Telenko Szolnok<iensis>. P<atrinus> Ioannes Vizy. / Anna Srchodelanszka Viszlavien<sis>. P<atrina> Maria Sztrakova. / Andreas Szarazvégyi Viszlavien<sis>. P<atrinus> idem, qui supr<a>. / Adamus Telenko Szolnok<iensis>. P<atrinus> idem. / Georgius Toth La<n>kensis. P<atrinus> Andreas Hovan. / Anna Nyrincsikanya Viszlav<iensis>. P<atrina> Ilona. / Elisabetha Taksarova Gadnen<sis>. P<atrina> Maria Sztrakova. / Elisabetha Kondas Viszlaviensis. P<atrina> ead. / Ioannes Agyagos Slyakensis. P<atrinus> Vizy Ianos. / Andreas Hodotyanszky Viszlav<iensis>.

[298] Recte: *Triodion*.
[299] Correctum ex *Filialibus*.

P<atrinus> idem. / Anna Tkacska Lanken<sis>. P<atrina> Sztrakanya. / Mich<aël> Orosz Lykensis. P<atrinus> Mich<aël> Szapjanszky. / Helena Iukaszova Vadasz<iensis>. P<atrina> Maria Sztrakanya etc..

Possessio Szolnok.

Parochus unus Ioann<es> Zuhrovicz nondum investitus p<ro> hac parochia, ordinatus a / moderno Ill<ustrissi>mo D<omino> Mich<aële> Manuele Olsavszky Ep<isco>po Munk<acsiensi> etc.. Fun/dus parochialis per D<ominos> Ter<r>estres excisus quid n<on> est, cum consensu tamen hypothe/cariorum per pagenses, ad instar aliorum colonor<um>, cum agris et pratis extrada//tus, quem pacifice usuabat, nisi elapso anno decima ovium et satigerorum per / D<omi>num Ter<r>estrem Paulum Tiszta praetensa, sed dein ad preces indulta fuit. / Fundum pacifice usuat. Agros ad 3 calcaturas habet, ad unam circit<er> 6 cub<ulorum> / capacem, ad aliam pariter tot, ad <terti>am trium cubul<orum>. Prata circit<er> / trium curruum. In Matre Conf<essionis> capaces 193. Omnes confessi. Ho/spites 25. Quilibet annuatim solvit tres coretos frumenti, unum / siliginis et tres panes. Inquilini 19, qui Parocho p<rae>stant unius diei / laborem, vel 8 polt<uras>. Filiales habet: Seleb, in qua Confessionis capaces / 102. Hospites 14, qui annuatim solvunt duos coretos frumenti, unu<m> siligi/nis, alterum hordei. Cantori mediu<m> coretu<m> sil<iginis>. Inquilini labore solvunt. / Apagy olim Filialis Szolnokiensis fuit. Gadnensis iterato ad Szolnokienses, / in qua Confessionis capaces 36. Hospites 7 solvunt per medium coretum siliginis / Presb<ytero>, per medium Cantori. Detka, in qua Confessionis cap<aces> 46. Hospites 7. Isti nihil p<rae>ter / stolares proventus p<rae>stant. Omnes confessi, praeter unum in Seleb Alexium Misak / iuvenem. Parochus nullo excessu notatus, temperans et diligens. Libri doctri/nales Eccle<si>ae sunt Lapis Fidei[300] et Psalterium explicatum, proprios vero / nullos. Metrica est, in qua tantum baptizati inscribuntur. Hactenus / nemo, tam parvulorum quam adultorum, sine Sacramento Poeniten/tiae et Viatico decessit. Fons baptismalis datur. Obstetrix iurata e<st>. / Cantori solvunt in Matre per metretam siliginis, in Matre per / mediam. Mane et vesperi pulsatur.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu mediocri parvula, benedicta ab Archi-Pres/bytero Dudinszky. Imagines sunt omnes locales novae, non be/nedictae. Ciborium stanneum com<m>odum. V<ene>r<a>b<i>le munde asser/vatur. Calix argenteus inauratus cum patena, stella et / cochleari talibus. Antimissium Bizanczianum. Corporale, puri/ficatorium, albae duae cum humeralib<us>. Mappae p<ro> aris mundae. / Casulae tres, una nova sericea cum argenteis phimbriis, alia / antiquior sericea, tertia lanea antiqua. Libri ceremoniales om/nes. Camapanae duae benedictae ab Archi-Presbytero Dudin/szky. Clausura Eccle<si>ae bona. Proventus Eccle<si>a nullos / habet, praeter unu<m> agellum exiguum. Cemeterium palan/ka cinctum.

Possessio Kék.

Parochus unus Basilius Holosmyay, ordinatus a moderno Ill<ustrissi>mo / D<omi>no Episcopo Mich<aële> Olsavszky. Pro titulo habet ipsam pa/rochiam a parochianis erectam, nisi unum cubicellum addidit / Parochus. Fundum parochialem cum consensu D<omi>norum Ter<r>estri/um exciderunt parochiani, ad *instar*[301] aliarum colonicalium sessionum, / ad tres calcaturas, singulam <quin>q<ue> cubulorum capacem, pratu<m> / vero circit<er> <tri>um> cur<r>uum feni capax, quem pacifice hactenus // usuavit. In Matre Confessionis capaces 163. Hospites 18, qui an<n>u/atim per tres coretos siliginis

[300] Probabil este vorba despre lucrarea *Lapis lydius controversiarum fidei*, Tyrnaviae, 1736. Cf. Petrik G., II, *op. cit.*, p. 547.
[301] Suprascriptum: *instar*.

et tres panes solvunt, inquilini vero / 14, qui unius diei laborem Parocho praestant. Filiales sunt: Alsó / Gagy. In hac Confessionis capaces 63. Hospites 13, qui per core/tum siliginis Parocho p<rae>stiterunt, pro hoc anno singulus per coretum / avenae addidit. Statutum autem est, ut per duos coretos siliginis sol/vant. Inqulini 3 unius diei laborem p<rae>stant. / In circumsitis autem / pagis Rutheni Confessionis capaces numerantur 220. Omnes con/fessi. Suo officio satisfacit in omnibus Presbyter Sacramenta diligen/ter administrando, populum instruendo ex Catechismo. Nemo, tam / parvulorum quam adultorum, sine Confessione et Viatico decessit. / Fons baptismalis datur. Obstetrix iurata et instructa. Cantori in / Matre per coretum solvunt, in Filialibus vero per medium. Pulsus / matutinus et vespertinus fit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono ante <viginti quin>q<ue> annos primitus erecta, / ab Archi-Diacono Tokajensi Blechnarszky benedicta, imaginibus / omnibus praeter Apostolorum (quae nunc providentur) instructa. Ci/borium stanneum. Calix argenteus inauratus cum stella, pa/tena et cocleari talibus. Antimissium Bizanczianum. Corporale, purificatorium, alba una cum humerali. Mappae pro / aris mundae habentur. Casulae tres, una nova sericea, altera ve/tusta ex parte lacera, tertia lugubris ex tela nigra. Mensa / Propositionis munda. Libri omnes sunt ceremoniales fere / novi. Candelabra unum par cupreum, aliud ligneum. Clau/sura bona. Campanae tres, duae ab Archi-Presbytero Dudin/szky benedictae, una autem per neminem benedicta. Ecclesia pro/ventus nullos habet. Indulgentiae nullae fiunt. Cemeterium pa/lanka cinctum.

Possessio Garadnya.

Parochus unus Simeon Ianovics *viduus*[302] ordinatus ab Ill<ustrissi>mo D<omino> Ep<isco>po Bizanczy, / investitus vero p<ro> hac parochia ab Ill<ustrissi>mo D<omino> Ep<isco>po Georgio Blasovszky. / Fundum parochialem habet liberum per D<omi>nos Ter<r>restres ad instar aliorum / colonorum excisum, quem pacifice usuat. Agros h<a>b<e>t ad duas calcaturas, / in una trium cub<ulorum>, in altera <quin>q<ue> circit<er> cub<ulorum> capaces. Prata trium circit<er> / curruum feni capacia. In Matre Confessionis capaces 33. Hospites 3, / qui annuatim solvunt per 3 metretats siliginis. Inquilini 3 praestantes / Parocho unius diei laborem. Filiales habet: Vécsa, in qua Confessionis ca/paces 33. Hospites 2, qui solvunt per duos coretos siliginis. Inquilini // quatuor praestantes unius diei laborem. Szilegy, in qua Confessionis / capaces 38. Hospes unus solvit duos coretos siliginis. Petrya, in qua Confessionis capaces 12. Hospes solvit per duos coretos siliginis. No/vay, in qua Confessionis capaces 22. Hospites 2 solvunt per 3 / metretas siliginis. Kircz, in qua Confessionis capaces 5. Hospes unus, / qui Parocho p<rae>stat. Szemery, in qua Conf<essionis> cap<aces> 13. Hospes unus / pariter nihil solvit. Quas pacifice administrat. Omnes Paschalem / Confessionem peregerunt. Parochus temperans, modestus, Divina dili/genter observat. In Magno *Intuitu* <*sic!*>[303] Com<m>emorationem facit iuxta mo/rem solitum. Ecclesia concionatorem libr<um> nullum habet. Parochus / habet duos, Ensem Spiritualem et Biblia. Fons baptismalis habet<ur>. / Obstetrix iurata et instructa est. Apostata unus in Gincz Ruszka / Soltesz Ferencz. Cantori solvunt, per tres coretos siliginis / singulus hospes in Matre et Filialibus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo ante <viginti quin>q<ue> annos primo funditus / erecta, benedicta per Ep<isco>pum Bizanczy, imaginibus localibus prae/ter Apostolorum instructa. Ciborium ligneum. Munde asservatur / Venerabile. Calix

[302] Suprascriptum: *viduus*.
[303] Recte: *Introitu*.

stanneus cum patena, stella et cocleari. Anti/missium DeKameliszianum. Albae duae, humerale unum. Map/pae sunt requisitae p<ro> tegumento arae. Munde asserva<n>tur res Eccle<si>ae. Casula una sericea Eccle<si>ae cum velis et palis talibus. Libri cere/moniales Trefologion, Evangelium, Epistolarum, Missale, Octoichos, Psalterium, Trebnik. Candelabra stannea tria maiora. Vexilla duo ex Rasa. Clausura bona fer<r>rea. Campanae duae, u/na benedicta ab Archi-Presbytero Dudinszky, altera non est bene/dicta. Proventus Ecclesia nullos habet. Indulgentiae non solent / esse. Cemeterium sepibus circumdatum.

Possessio Palfalva.

Parochus unus Ioannes Tignar viduus, ordinatus et investitus / ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Bizanczy. P<ro> tit<u>lo habet ipsam parochiam, aedi/ficia erexerunt parochiani et ead conservant. Fundum parochi/alem per D<omi>nos Ter<r>estres excisum h<a>b<e>t minorem qua<m> alii coloni / illius poss<essi>onis, ad duas calcaturas, agros circit<er> 7 cub<ulorum> capaces / cum exiguo prato cir<citer> duorum cur<r>uum, quae o<mn>ia pacifice usuat. / In Matre Confessionis capaces circit<er> 150. Hospites 22, quorum / singulus p<rae>stat *annum* <*sic!*>[304] proventum Parocho duo coretos siliginis. / Inquilini 16, singulus unius diei laborem p<rae>stat Parocho. Filiales / sunt: Vamos, in qua Confessionis capaces sunt circit<er> 70. Hospites // 10 solvunt per coretum siliginis. Inqulini 8 unius diei laborem / p<rae>stant. Avnot, in qua Conf<essionis> cap<aces> 40. Hospites 4, singulus per co/retum siliginis *praestant* <*sic!*>[305]. Inquilini 10 pariter unius diei laborem aut / medium coretum siliginis p<rae>stant. Sunt et in Kelecsin Szikszovice ali/qui Rutheni, qui Latinis Parochis p<rae>stant annuos et stolares proven/tus, adeoq<ue> ritualis Parochus impediente Plebano Latino iisd frustrare<ur>. / Parochus temperans et diligens in suo officio. Ecclesia libros habet doc/trinales Klyucs[306], Psalterium explicatum Polonicum, Biblia Bohemica / vetusta et lacera, Miracula Sancti Nicolai[307], proprios vero Latinos et / Hungaricos etiam aliquos habet. Metrica est conformiter p<rae>scripto / Canonum ordinata. Nemo sine Confessione et Viatico, tam parvulo/rum quam adultorum decessit. Fons baptismalis est. Obstetrix iu/rata et instructa. In Filiali Vamos apostata Maria Tiliczky et in Ke/resztur ex Tolcsemes Co<mi>t<a>tu Sarosiensi iuvenis recenter apostatasse / fertur. Cantori hospites p<rae>stant per coretum siliginis, inquili/ni vero per polt<uras> 4. Mane et vesperi pulsatur.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono, benedicta ab Ill<ustrissi>mo piae memoriae Bizan/czio Ep<isco>po Munk<acsiensi>, imaginibus omnibus localibus ornata. Antimis/sium Bizanczianum. Ciborium ligneum. Calix cum patena, *coleari* <*sic!*>[308] <et> stella argentea. Purificatorium, corporale, albae tres, / humeralia duo. Mappae p<ro> aris necessariae duplices transvestitio/nis. Mensa Propositionis debita et munda. Libri ceremoniales / sunt omnes. Candelabra, duo stannea, 4 lignea. Vexilla <quin>q<ue>, / unum sericeum, quatuor ex Rasa. Clausura bona. Campanae / tres, una cum permissu Ep<isco>pi per Archi-Presby<terum> Dudinszky bene/dicta, duae aliae a<b> Ill<ustrissi>mo Ep<isco>po Bizanczy. Proventus Eccle<si>a nullos / habet, praeter unum agrum, duor<um> cubulor<um> capacem, in debitis vero / pecuniae 143

[304] Recte: *annuum*.
[305] Recte: *praesta*t.
[306] I.e. *Clavis Fidei*.
[307] În epocă au apărut mai multe ediții : Moscova,1643, 1712, Kiev, 1738. Cf. Petrov O., *op. cit*., p. 55, 106, 132.
[308] Recte: *cochleari*.

flor<enos> Vonás. Cemeterium palis circumdatum. In/dulgentiae solent fieri die Lunae Festorum Pentecostalium nul/los excessus contingisse fertur.
Die <no>na Iunii in Templo Balfalven<si> confirmati sunt: / Andreas Vasko Arnoczen<sis>. Patrinus Antonius Repasy Cantor Gadnen<sis> / Franciscus Iambor ex Zedany. P<atrinus> Georgius Kalvin Palfalven<sis>. / Ioannes Ianko Palfalven<sis>. P<atrinus> Zak Adam Palfalvensis. / Andreas Csorny Palf<alvensis>. P<atrinus> Presbyter Mucsensis Mich<aël> Zamutovics. / Ioannes Vadasz <ex> Vamos. P<atrinus> adm<odum> R<everen>dus D<ominus> Georg<ius> Szabados Par<ochus> Patak<iensis>. / Mich<aël> Timko Palf<alvensis>. P<atrinus> Lasko György ex ead. // Ioan<nes> Dobonay Palf<alviensis>. P<atrinus> Ioannes Dudinszky Gerembelyensis. / Georgius Hriczo Vamosien<sis>. P<atrinus> Francis<cus> Bodnar ex ead. / Kassias György Vamos<iensis>. P<atrinus> Fran<ciscus> Bodnar ex ead. / Georgius Horvath Vamos<iensis>. P<atrinus> Andr<eas> Laboszky Cantor Palfal<viensis>. / Ioannes Holovonyka Palfal<vensis>. P<atrinus> Steph<anus> Rusznak ex ead. / Michaël Hiba Vamos<iensis>. P<atrinus> Georgius Wojevoda Palfalviensis. / Anna Ianko Armoczen<sis>. P<atrina> Anna Kintrova Vamosen<sis>. / Elisabetha Trincsik Palf<alvensis>. P<atrina> Anna Kintrova Vamosen<sis>. / Anna Orosz Arnocz<ensis>. P<atrina, quae supra. / Catharina Bebjak Vamos<ensis>. P<atrina> Anna Bodnar Vamos<ensis>. / Elisabetha Babjak Palf<alvensis>. P<atrina> ead. / Elisabetha Hricrova Vamos<ensis>. P<atrina> Maria Wojevoda Vamos<ensis>. / Elisabetha Koleszar Vamos<ensis>. P<atrina> Pelagia ex ead. / Elisabetha Török Vamos<ensis>. P<atrina> Maria Puskas Vamos<ensis>. / Elisabetha Franczuz filia Arnocz<ensis>. P<atrina> Maria Puskas ex ead. / Susanna Hiba Vamos<ensis>. P<atrina> ead. / Anna infans Mikitova Arnocz<ensis>. P<atrina> Anna Figeczky Arnocz<ensis>. / Susanna Mulyar Vamos<ensis>. P<atrina> Helena Vadaszy ex ead. / Anna filia Pasztir Palf<alvensis>. P<atrina> Cath<arina> Orosz ex ead. / Catharina Radocz Palf<alvensis>. / P<atrina> Elisabeth<a> Iobbagy ex ead. / Pelagia Onoczky ex Monok. P<atrina> Szabo Eva Palf<alvensis>. / Elisabetha Nahay Palf<alensis>. P<atrina> Maria Ragad ex ead. / Anna Filia Leskonis Palf<alvensis>. P<atrinus> Ladislaus Szabo ex ead. / Anna Iurkonis Palf<alvensis>. P<atrina> Iobaggy Ianosé Elisabeth Palf<alvensis>. / Ioan<nes> Kircsanszky Arnocz<ensis>. P<atrinus> Mich<aël> Popik Potokiensis. / Kircsunszky Istok iuvenis. P<atrinus> idem, qui supr<a>.

Possessio Gerembely.

Parochus unus Stephanus Ternavszky, ordinatus ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no / pie defuncto Bisanczy p<ro> parochia Mikohaziensi, p<ro> ista vero in/vestitus per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Olsavszky Ep<isco>pu<m> / Munkacs<iensem>. Pro titulo habet ipsam parochiam, quam parochiani / proximam ruinae videntes novam exstruxerunt, adhuc non in to/to perfectam. Fundus parochialis liber per parochianos extra/datus, ad instar aliorum colonorum, ad duas calcaturas, u/nam sex cubulorum capacem, aliam vero quinq<ue> circit<er> cubulor<um>. / Post hunc fundum prata habentur circit<er> <se>ptem curruum feni / capacia, pacifice usuavit omnia, praeter in uno prato parte<m> / aliquam feni P<erillustris> D<omi>n<us> Bigh Andras Provisor elapse anno / accipi curavit, ob quod dein occasione decimae conventus ad // restitutionem se obligavit, non tamen hucusq<ue> Parochum excon/tentavit in eo. In Matre Confessionis capaces dantur 250. Hos/pites vero 25, quorum singulus annualem proventum solvit per / tres coretos siliginis et unius diei laborem p<rae>stat. Fi/liales h<a>bet: Maly, in qua Confessionis capaces sunt 39. Hos/pes nullus, sed meri inquilini, qui unius diei laborem p<rae>stant. Al/teram Csaba,

in qua Confessionis capaces sunt 15, pariter soli / fossores, qui nihil Parocho p<rae>stant. Omnes Paschalem Confessi/onem peregerunt. Publici peccatores alii non sunt, p<rae>ter unam / personam in materia lubrica pluries notatam et publice punitam, / aut quater nomine Mariam Gavalirugy, alteram Mariam Rayda/nya, quae cum marito suo non vult convivere. Parochus ince/dit in vestitu talari, temperans, Divina et Catecheses non negligit. / Concionatores Ecclesiae nulli sunt. Parochus p<ro>prios h<a>b<e>t, Klyucs, / et aliquos Latinos. Metrica est conformiter ad p<rae>scriptum S<anctorum> Cano/num, ab uno anno tantum sub hoc Parocho inchoata. Nemo adul/torum aut parvulorum sine Sacramentis decessit. Fons baptis/malis est ligneus. Obstetrix iurata et instructa datur. Cantori / in sortem annui proventus dat hospes singulus per coretu<m> / siliginis, inquilini autem per 4 polt<uras> p<rae>stant. Pulsus mane / et vesperi solet fieri. Aedituus est absq<ue> solutione nil habens, / adeoq<ue> a Capite et Gazula dicas indultas h<a>b<e>t a Communitate.

Ecclesia.

Ecclesia lignea implasmata in statu bono, post ruinam prioris haec / ante 15 annos erecta et ab Archi-Diacono Blechnarszky, ima/ginibus benedictis omnibus novis et pulchris ornata. Pro ciborio / servit calix aeneus cum patena et cocleari, stella argentea. / Crux una in maiori ara portatilis aenea inaurata et argento foris / cum gemmis exposita. Antimissium Bizanczianum. Candela/bra lignea 4. Albae duae, tria humeralia. Corporale, purifica/toria, Mappae p<ro> transvestitione plures et Mensa Propositio/nis munda. Casulae duae, sericea una nova viridis, alia bona / etiam. Alba variorata cum stolis suis et palis, ac velis. Libri / ceremoniales sunt omnes, duo Triodion, Po/lustav antiquum. Vexilla duo ex Rasa, tertium antiquum. / Clausura bona fer<r>ea. Campanae una Ill<ustrissi>mo D<omi>no Mich<aële> Manu/ele Olsavszky occasione Visitae benedicta, alterae duae ab Archi-Pres/bytero Dudinszky. Proventus Eccle<si>ae nulli sunt, p<rae>ter unam vineo//lam et duas terras, quas D<omi>nus Stephanus Zathoreczky admi/nistrator ab Ecclesia avulsit in parato pecuniae sunt flor<eni> Vonás / 50. In debitis circit<er> 85 et medium decimum vas vini. Indul/gentiae in Ascensione D<omi>ni durant, in Nativitate vero B<eatae> V<irginis> Mariae / iam expirarunt sine excessu. Cemeterium circumdatum sepi/bus.

Unam terram Popovicsii orphani Dudinszky ararunt <qui>q<ue> / diebus, Parochus dein veniens inseminavit ipsum non re/fuso labore, dein Kürda etiam ab extirpatis flor<enis> 6 in Tre/fologion a pie defuncto Dudinszky accepit, quod orphanis / acceptari debebit.

Die <deci>ma in Templo Gerembelyensi confirmati: / Ioannes Kocsis Gerembelyens<is>. Patr<inus> Ioannes Puchura ex ead. / Stephanus Regeczy ex Magyaroska. P<atrinus> idem. / Paulus Kertesz Gerembelyensis. P<atrinus> idem. / Stephanus Haraszty ex Csaba. P<atrinus> idem. / Ioannes Viszokay Gerembelyensis. P<atrinus> Daniel Dnagocz ex ead. / Maria Szabo Gerembelyensis. P<atrina> Popadia Gerembelyensis. / Elisabetha Mihaly ex Csaba. P<atrina> Anna Sos ex Csaba. / Anna vidua Gerembelyensis. P<atrina> Popadia Gerembelyensis. / Maria Kozakova Gerembelyensis. P<atrina> Anna Marcsinka ex ead. / Catharina Toth Gerembelyen<sis>. P<atrina> Cantoris uxor. / Maria Timsiszky Gerembelyensis. / Elisabetha infans Mathiae Goldus. P<atrina> Maria Csoba. / Maria Ganyanszky. / Sophia Bassaligh Gerembelyensis. P<atrina> Anna molitoris ex Csaba. / Elisabetha Bodnar Gerembelyensis. P<atrina> Maria Hudak. / Iuditha filia Makay Gerembelyensis. P<atrina> Maria Pichora Geremb<elyensis>. / Thomas Zopota Gerembelyensis. P<atrinus> Ladis<laus> Toth Gerembelyen<sis>.

Possessio Hejö-Keresztur.

Post mortem Parochi huius loci ad titulum istum ordinatus habet<ur> / per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Manuelem Olsav/szky Ep<isco>pum Munkacs<iensem> actualem Visitatorem Michaël Ia/romisz. Parochia duorum cubiculorum satis com<m>odorum per paro/chianos erecta et per eosd conservata. Fundum parochialem ha/bet liberum ad tres calcaturas, minorem colonicalibus fundis, / ad primam calcaturam quatuor cubulorum capaces, ad <secun>dam et <ter>tia<m> / pariter tot cubulor<um>, prata vero post hunc fundum 4 curruum / feni capacia, quem pacifice usuavit. In matre Confessionis capaces / sunt 140. Hospites sunt 20, quorum singulus annuatim per duos // coretos siliginis praestant. Filialis una, Szalonta, in qua Confessionis / capaces circit<er> 12. Hospes unus, qui partier duos coretos p<rae>stat Pa/rocho. In Matre et Filiali simul inquilini sunt 33, quorum sin/gulus unius diei laborem p<rae>stant. Omnes Confessionem Paschale<m> / peregerunt. Metrica saltem baptisatorum habet<ur>. Nemo tam par/vulorum quam adultorum sine Sacramentis Poenitentiae et Eucha/ristiae decessit. Fons baptismalis datur. Obstetrix est iurata. Can/tori solvunt per coretum siliginis, inquilini per quatuor polturas. / Pulsus matutinus et vespertinus quotidie fit. Aedituo p<rae>stant prata / duorum cur<r>uum feni et per duos manipulos siliginis a pulsu.

Ecclesia.

Ecclesia lignea implasmata in statu debili, imaginibus omnibus pul/chris ornata, benedicta ab Archi-Presbytero Dudinszky. Antimissium / Bizanczianum. Pro ciborio servit pixis stannea. Venerabile mun/de asservatur. Calix cupreus inauratus cum patena et cocleari. / Stella stannea. Corporale, purificatorium, alba una et humerale. / Mappae plures p<ro> aris. Mensa P<ro>positionis. Omnia munde asservantur. Casula una cum stola, palis et velo sericea albis et ru/bris et ceruleis floribus exposita. Libri ceremoniales sunt Evan/gelia, Epistolaris, Missale, Trefologion, Septodnik, *Trigion* <*sic!*>[309] Quad/ragesimale impressum, Paschale scriptum, Psalterium, Irmo/log<ion> parvum. Vexilla dua ex Rasa. Candelabra duo cuprea et / unum stanneum. Campanae duae ab Archi-Presbytero Dudinszky / benedictae. Clausura Eccle<si>ae *bonae* <*sic!*>[310]. Ecclesiae proventus nulli s<u>nt. / Sunt tamen in debitis paratae pecuniae dati 378 flor<eni> Vonás et d<enarii> 15. / Indulgentiae non fiunt. Cemeterium saltem spinis modice circum/datum.

Die <undeci>ma Iunii in Hejö Kereszturiensi Templo confirmati sunt: / Ana Szego Danko <ex> Kadimir. P<atrina> Paszlavszky Maria Kreszturien<sis>. / Elisabetha Marton Kereszturien<sis>. P<atrina> Theodosia Cservena ex ead. / Anna Thomas Kereszturien<sis>. P<atrina> Barbara Mitrulya ex ead. / Anna Pregun ex Rudlyova. P<atrina> Anna Berbenicha ex Krucsov. / Elisabetha Tarvay Kereszturien<sis>. P<atrina> Maria Ivanko ex ead. / Maria Kucsar Kereszturien<sis>. P<atrina> Helena Koleszar Keresztur<iensis>. / Georgius Kacsur Kereszturien<sis>. P<atrinus> Daniel Szego <ex> Keresztur. / Stephanus Takacs Kereszturien<sis>. P<atrinus> idem, qui supra. / Franciscus Koleszar Kereszturiensis. P<atrinus> Ioannes Vinaj ex ead. / Stephanus Cseklovszky <ex> Keresztur. P<atrinus> Georgius Csecsy ex ead. //

Possessio Sajoszeged.

Parochus unus Theodorus Kürda viduus, ordinatus ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no / piae memoriae Semione Olsavszky[311] Ep<isco>po Munkacs<iensi> etc. ad titulu<m> /

[309] Recte: *Triodion*.
[310] Recte: *bona*.
[311] Simeon Olsavszky, episcop al diecezei de Mukacevo în perioada 1733 – 1737. Cf. I. Basilovits, *op. cit.*, p. 183 – 186.

parochiae Gerembelyensis, p<ro> hac vero per Archi-Diaconum iussu / moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi datus. Pro titulo habet ipsam paro/chiam per Com<m>unitatem erectam et hucusq<ue> conservatam p<rae>ter / partem quampiam exiguam a Georgio Telesniczky additam. / Fundum parochialem h<a>b<e>t liberum exiguum, praeter locum nempe pa/rochiae ad duas calcaturas, unam terram, ad unam trium cu/bulorum, alteram sex cubulorum capacem. Pratum vero nul/lum. Hoc exiguum frustrum ter<r>ae pacifice usuat. In Matre Con/fessionis capaces sunt 300. Hospites 31, quorum singulus an/nuatim Parocho p<rae>stat coretos duos siliginis et duos panes. Inquilini / 30 solvunt annuum proventum coretum siliginis, vel unius diei / laborem p<rae>stant. Filiales sunt: Örös, in qua confessionis capaces circit<er> / 20. Hospites 4, singulus solvit per duas metretas siliginis. Inquilini / 6 solvunt, ut in Matre. Baba, in qua Confessionis capaces circit<er> 30. / Hospites 6 solvunt per duos coretos siliginis. Inquilini 3, aequa/liter aliis inquilinis solvunt. Nagy Csécs, in qua Confessionis / capaces cir<citer> 40. Hospites 8 solvunt conformiter. Inquilini 9, / pariter p<rae>stant, quod ex parte sua est, ut alii inquilini. Omnes / Paschalem Confessionem peregerunt. Andreas Dajka, alias Ruthe/nus huius poss<essi>onis in Baba Filiali serviens a sex iam annis / Confessionem Paschalem p<rae>termisit magis Calvinista quam Ruthe/nus. Metrica solum baptizatorum et matrimonio iunctor<um> datur. / Libros Ecclesia doctrinales nullos habet, Parochus vero Hungaricos / aliquot concionatores. Nemo sine Sacramentis decessit. Fons baptis/malis est. Obstetrix est iurata. Apostata unus in Baba Gecsy dictus, / altera ibid Györi Istvanka Maria, item Michaël Kolonkaj, Ioan/nes Csörsz. In Tisza Tarian Petrus Bojko. In Csath, Ladislaus / Orosz. In Nemetsbék Georgius Sandorcs, in Brat Ioannes Body. / Cantori solvent per coretum siliginis hospites, inquilini per / quatuor polturas. Pulsus solet fieri.

Ecclesia.

Ecclesia lignea implasmata sartis, tectis indigent ante <viginti quin>q<ue> annos / post ruinam prioris erecta, benedicta per Archi-Presbyterum / Dudinszky, imaginibus omnibus non benedictis proviso. An/timissium Bizanczianum. Ciborium ligneum. Calix argen/teus inauratus gem<m>is expositus cum patena. Coclear fuit ar/genteum maiusculum, quod pie defunctus Archi-Presbyter Dudin//szky p<ro> reforma<ti>one Cassoviam accipiens, non reddidit Ecclesiae. P<ro> / stella servit[312] ad ciborium valens cooperculum. Coclear vero stan/neum est. Corporale, purificatoria, mappae plures, alba una bo/na, alia debilis et humerale unum. Mensa Propositionis mun/da. Casulae duae antiquae, una sericea, altera vero ex tela incolorata. / *Cantelabra* <*sic!*>[313] 4 cuprea. Libri ceremoniales omnes, Missale du/plex. Clausura bona. Campanae duae, benedictae ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no / Ep<isco>po Latino Zorger[314]. Ecclesia proventus nullos habet, praeter / in parata pecunia in cista Ecclesiae 56 flor<enos> Vonás, in debitis / vero 112. Indulgentiae non solent fieri. Cemeterium circumfos/sum et spinis circumdatum.

Die <dodicesi>ma Iunii in Templo Sajo-Szegediensi confirmati / sequentes: / Ioannes Sevelynyak ex Kamencza. P<atrinus> Ladislaus Palyi Szeged<iensis>. / Stephanus Toth Körömensis. P<atrinus> Simeon Gyürkó Szeged<iensis>. / Andreas Panyko Szegediensis. P<atrinus> Mathias Hovad Szeged<iensis>. / Paulus Köteles Babensis. P<atrinus> Mich<aël> Bires <ex> Szeged./ Theodorus Bires Szegediensis. P<atrinus> Franciscus Gomba Szeged<iensis>. / Catharina Peczuchova Szeged<iensis>. P<atrina> Maria Laczkova Baben<sis>./ Ioannes Kolczar Körömensis. P<aulus>

[312] Sequitur deletum: *corona*.
[313] Recte: *Candelabra*.
[314] Zongor Zsigmond(1580-1657), episcop de Vác începând din anul 1655. Cf. http://lexicon.katolikus.hu/Z/Zongor.html

Franciscus Szalontay Köröm<ensis>./ Maria Tokar ex Ires. P<atrina> Helena Kubkova Szeged<iensis>./ Anna Tokar. P<atrina> ead. / Stephanus Hajdu infans Körö<mensis>. P<atrinus> Michaël Bires Szegedien<sis>. / Georgius Ohvat Szegediensis. P<atrinus> Ladislaus Pali Szegedien<sis>. / Catharina Csismady ex Csecs. P<atrina> Catharina Szopko Szeged<diensis>./ Maria Iresakova Szeged<diensis>. P<atrina> Maria Sacerdotis<sa> Szeged<iensis>. / Anna Tropnyak Szeged<iensis>. P<atrina> ead. / Helena Iuhasz ex Csecs. P<atrina> Helena Takacs Szeged<iensis>. / Anna Hajduk <ex> Köröm. P<atrina> Fenna Bires Szegediensis./ Anna Valyova Szeged<iensis>. P<atrina> ead./ Helena Ilykova Szeged<iensis>. P<atrina> Helena Meszaros Szeged<iensis>. / Elisabetha Takacs Szeged<iensis>. P<atrina> Katharina Szopkova Szeged<iensis>. //

Possessio Sajó-Pétra.

Parochus unus Simeon Csirszky ordinatus et investitus p<ro> hac / parochia per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Manuëlem Ol/savszky Ep<isco>pum Munkacs<iensem>. P<ro> titulo habet ipsam parochiam. Fundus / parochialis liber unius integrae colonicalis per D<omi>nos Cameraticos ex/cisus ad tres calcaturas, singulam calcaturam 8 cubulorum / circit<er> capacem. Prata post hunc fundum sex curruum capacia. / Parochia erecta est per Com<m>unitatem, haec pacifice usuat. In Matre / Confessionis capaces 204. Hospites 18, quorum singulus an/nuum proventum Parocho solvit duas metretas siliginis et unam / hordei. Inquilini 29 unius diei laborem p<rae>stant. Filiales s<u>nt: / Önöd, in qua Confessionis capaces 20. Hospes nullus, praeter aliquas vi/duas et famulos. Altera Kürim, in qua Confessionis capaces circit<er> / 50. Hospites 8, qui nihil p<rae>stant Parocho p<ro>prio, sed Plebanus tam / stolares quam annuos proventus percipit. Omnes confessi, praeter / 4, qui sine scitu Parochi apud alios peregerunt. Parochus sua dili/genter peragit, temperans et devotus, incedit in veste talari, cate/chisat populum. Concionatores, uti Ecclesia, ita et Parochus nul/los habet. Metricam habet saltem baptizorum. Nemo tam par/vulorum quam adultorum sine Sacramentis Poenitentiae et Eucha/ristiae decessit. Fons baptismalis in Templo servatur. Obstetrix / iurata et instructa. Sacramenta in vestitu ab Ecclesia praescri/pto administrat Parochus. Apostata unus Franciscus Orosz Ianos / fija, hic autem cognominatur Csontos Ferencz in Comitatu Heve/siensi et quid in poss<essi>one Atany alias natus in Petri. Cantori / per coretum siliginis quilibet hospes solvit. Inquilini vero per / quatuor polturas, sed in multis perit. Mane et vesperi pulsatur. / Aedituus ab omni contributione exemptus.

Ecclesia.

Ecclesia ex crudis tegulis consur<r>exit, restat adhuc altare erigendum, / prior benedicta per Archi-Presbyterum Dudinszky, imaginibus / antiquis quatuor instructa, Apostolorum imagines nullae sunt. / Antimissiu<m> Bizanczianum. Ciborium sup<p>let calix fractus in / pede stanneus, alter calix stanneus novus cum patena et stel/la. Coclear duplex, unum stanneum in parte fractu<m>, aliud aene/um. Corporale, purificatorium, alba una cum humerali. Mappae / tres in ara et Mensa Propositionis munda. Casula una se/ricea medietas cum velo et palis talibus. Clausura bona. Cam/panae duae, una a pie defuncto Ep<isco>po Blasovszky, altera a mo/derno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Olsavszky benedicta. Candelabra // quatuor. Proventus habet nullos, praeter tria alvearia apum. Libri ceremo/niales exceptis libris Triodion sunt omnes. Dicata est S<ancto> Michaë/li Archangelo. Cemeterium palis cinctum ad medietatem, altera / medietas cingenda restat. In debitis sunt ultra 40 flor<enos> Von<ás>.

Oppidum Szerencse.

Parochus unus Ioannes Puskarszky ordinatus in Polonia ab / Ep<isco>po Usztriczky, ad titulum huius parochiae investitum se di/cit ab Ill<ustrissi>mo D>omi>no Ep<isco>po Hodermarszky p<ro> hac parochia, sed eam / deperditam esse dict. Fundus parochialis nullus est excisus liber per / D<omi>nos Ter<r>estres, in quo autem parochia erecta est, ille est taxae ob/noxius, interim ad hoc usq<ue> ob respectum servitiorum paro/chialium taxa Parocho indulta fuit. In Matre Confessio/nis capaces sunt 103. Hospites 15, quorum singulus an/nuatim solvit duos coretos siliginis. Inquilini 15, qui uni/us diei laborem p<rae>stant. Filiales sunt: Onda, in qua Confes/sionis capaces sunt 18. Hospites <quin>q<ue>, qui instar inquilinoru<m> / unius diei laborem p<rae>stant. Bekecs, in qua Confessionis capaces / 22. Hospites sex, pariter unius diei laborem p<rae>stant. O/mnes Paschalem Confessionem peregerunt. Presbyter sua peragit / catechisando populum, Sacramenta eod administrando in ve/stito ab Ecclesia p<rae>scripto. Metrica datur saltem baptizatoru<m> / et matrimonio iunctorum. Nemo tam parvulorum quam adulto/rum sine Sacramentis decessit. Obstetrix Calvinista iurata. / Neminem absq<ue> praemissis ternis promulgationibus copulavit. / Apostatae sunt Iuhasz Laczko, Georgius Orosz Laczkonis / filius, Szabó Ferencz, Nagy Andras, Kovacs Borka ex / Claviniana facta Ruthena propter maritum, dein iterate ad sua<m> / sectam redivit *eo mortuo*[315]. Cantori quilibet per coretum siliginis teneret<ur> dare, sed non p<rae>stant. / Pulsus mane et vesperi non fit.

Ecclesia.

Ecclesia lapidea sine calce et arena compacta ex argilla tantum, / cuius fundator antedictus Parochus, per quem parochialis domus / erecta. Eccle<si>a *bene* <*sic!*>[316] ab Archi/Presbytero Kriczky cum ima/ginibus, quibus est ornata. Antimissiu<m> Bizanczianum. Ci//borium stanneum cum cooperculo. Calix unus cupreus / cum patena, alter stanneus cum tali patena. Coclear et stel/la argentea. Corporale, purificatoriu<m>, albae tres, corporale / unum. Mappae sufficientes p<ro> aris. Mensa Proposito/nis munda. Casulae tres, una sericea *attrita*[317], altera ex Karton, / tertia lacera ex Karton. Velum et paleae pariter ex Karton. / Candelabra quatuor stannea. Libri ceremoniales omnes s<u>nt, / praeter Triodion <Quadragesi>male. Concionatores nulli. Clausura / Eccle<si>ae bona, Vexilla duo ex Rasa. Campanae duae per / Ep<isco>pu<m> Agriensem Barkoczy[318] benedictae. Ecclesia proven/tus habet nullos, praeter 90 flor<enos>, partim in debitis, *partim in parata p<ecunia>*[319]. Cemeteriu<m> / circumfossum, desuper spinis circumdatum. Ecclesia / habet vineam 8 fossorum pie legatam a Gregorio, donec / filius redimendi capax fuerit, ex qua aliquoties quatuor vasa / vini evenerunt.

Die <decima terti>a in Templo Szerencsensi confirmati sunt: / Georgius Szarka Ongensis. Patrinus illius Stephanus Havrilo Szer<encensis>. / Maria Kocsis Szerencsensis. P<atrina> Anna Szüz Matyika ex ead. / Michaël Sandra Szerencs<ensis>. P<atrinus> Michaël Görögh ex ead. / Ioannes Szarka Ongensis. P<atrinus> Ioan<n>es Nizalovszky Szerencs<ensis>. / Maria Iuhasz Szerencsen<sis>. P<atrina> Sophia Hivczo ex ead. / Anna Geor<gii> Balaz Ongensis. P<atrina> Anna vidua ex Szeren<csensis>. / Elisabetha Venczely

[315] Supra adiectum: *eo mortuo*.
[316] Recte: *benedicta*.
[317] Suprascriptum: *attrita*.
[318] Barkóczy Ferenc, episcop de Eger între anii 1744 – 1761 și cardinal primat al Ungariei între anii 1761 – 1765. Este creatorul Academiei de Teologie de la Eger și a tipografiei. Cf. Dr. Kiss János, dr. Sziklay János, *A katholikus Magyarország*, vol. II, Budapest, 1902, p. 947.
[319] Suprascriptum: *partim in parata p<ecunia>*.

Szerencsen<sis>. P<atrina> Elisab<etha> Zipi Szeren<csensis>./ Anna Marczin Szeren<csensis>. P<atrina> Sophia Ormody ex ead./ Georgius Toth iuvenis Szeren<csensis>. P<atrinus> Daniel Szuda ex ead./ Maria Szabó Ongensis. P<atrina> Maria Breznacsina ex ead./ Ioannes Lesko Szerencsensis. P<atrinus> Stephanus Havrilo ex ead./ Anna Petry <ex> Szerencse. P<atrina> Elisabetha Izipy ex ead./ Andreas Magyar Szerencsensis. P<atrinus> Ioan<nes> Mizaloszky ex ead./

Die <decima quar>ta in eod Templo Szerencsensi confirmati:/ Georgius Balas Ongensis. P<atrinus> Nizalovszky ex Szerencse./ Michaël Kovacs Szerencsensis. P<atrinus> Daniel Szuda ex ead. / Maria filia Leskonis ex Szer<encse>. P<atrina> Anastasia Havrilicha Szerencs<ensis>./ Anna Török Szerencsensis. P<atrina> ead, quae supr<a>./ Maria Simko Szerencsensis. P<atrina> Sophia Gergely ex ead. / Eva Lesko Szerencsensis. P<atrina> Havrilicha ex eod. / Anna Havrilicha Szerencsensis. P<atrina> Anna Szerencsensis. / Helena Orosz Ongensis. P<atrina> ead./ Maria Havrilo Szerencsensis. P<atrina> Anna Kocsis ex Oppido eod./ Iosephus Ivanko Monokensis. P<atrinus> Georgius Monar ex Szerencze./ Ioannes Laczko Szerencsensis. P<atrinus> Daniel Szuda ex eod. //

Possesio Magyaroska.

Parochus unus Ioannes Szinyavszky, ordinatus et investitus p<ro> hacce / parochia ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Mich<aële> Manuele Olsavszky Ep<isco>po Munkacsien<si>. / Pro titulo habet ipsam parochiam. Aedificia per parochianos erecta iam / ruinae p<ro>xima. Sed nova exstruere parochiani intendunt. Fundus parochi/alis liber p<er> D<omi>nos Terrestres excisus ad instar aliorum colonorum, ad du/as calcaturas agri sunt, singulam duorum cubulorum capacem. / Prata <quin>q<ue> curruum post hunc fundu<m> feni capacia, quem pacifice usuat. / In Matre Confessionis capaces 150. Hospites 22, quorum singulus an/nuum p<ro>ventum per duos coretos siliginis. Inquilini 4, quor<um> singulus / unius diei laborem p<rae>stat. Filiales habet: Regecz, in qua hospites 10, / pariter solventes per duos coretos siliginis. Confessionis capaces circit<er> / 50. Inquilini tres unius diei laborem p<rae>stant. Fonya, in qua Confessio/nis capaces circit<er> 60. Hospites 10, per unum coretum siliginis solvunt. / Inquilini <quin>q<ue>, qui unius diei laborem p<rae>stant. In Matre hospites p<rae>stant / etiam per duos panes. Omnes Paschalem Confessionem peregerunt. Sunt / praeterea plures in circumferentia per diversos pagos huc ambulantes/ pro Divinis Rutheni, quorum cum praemissis numerus ascendit ad 50 / Confessionis capaces. Ad Filiales istas duas liberum accessum habet, ad / circumiacentes autem pagos per Plebanos non admittit<ur>. In isto nullus / excessus adhuc observatus est, cum recenter advenerit, praedecessor vero / excessivus, scandalosus, exorcista, pluries Divina praetermittens / et non instruens, sed potius ruinans plebem. Concionator Eccle<si>ae/ unus est Klyuch et Casus[320], Parochus p<ro>prios Panes Primitiarum et alterum/ Festivalem Latinum. Metrica solium baptizatorum est. Nemo sine Sac/ramentis adultorum sive parvulorum decessit. Fons baptismalis est / lapideus. Obstetrix non iurata. Cantori per coretum siliginis, hos/pites per quatuor polt<uras> solvunt. In Filiali Regecz nihil. Mane et/ vesperi solet fieri *<pulsus>*[321].

Ecclesia.

Ecclesia lignea post ruinam antiquae nova ampla cum magnifica turri / ante unum annum erecta et per Archi-Diaconum Blechnarszky benedic/ta, imaginibus omnibus

[320] Supra adiectum: *et Casus*.
[321] In textu originali abest (nota editoris).

novis instructa. Antimissium DeKameli/szianum. Ciborium ligneum. Venerabile munde asservatur. Calix / argenteus cum patena, stella et coclear stannea. Corporale, purifica/torium, albae duae. Mappae sufficientes. Mensa Propositionis munde / asservatur. Casulae duae, una nova sericea, altera viridis antiqua et / lacera. Candelabra lignea q*uatur* <*sic!*>[322]. Libri ceremoniales omnes. Clausu/ra bona. Vexillum unum ex Rasa. Campanae duae ob vetustate ne/scitur a quo benedictae. Ecclesia proventus habet nullos praeter duos *a/gelos* <*sic!*>[323] <quin>q<ue> circit<er> coretoru<m> capaces. Indulgentiae fiunt in Festo S<anctorum> Petri et / Pauli, quorum occasione nulli excessus evenerunt. Cemeteriu<m> fuit ante /a nnum per *exum<m>ationem* <*sic!*>[324] cadaveru<m> pollutu<m>, sed reconciliatu<m> per Arch<i>-Diaconu<m>,/ cinctura indiget. //

Possessio Boldogh.

Parochus unus Georgius Ujhelyi, ordinatus et investitus p<ro> hac parochia a / moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Manuele Olsavszky Ep<iscop>o Munkacs<iensi> etc.. / P<ro> titulo habet ipsam parochiam. Aedificia parochialia posuit pie de/functus Friczky p<ro> tunc Parochus loci. Fundus est liber absq<ue> ullis / appertinentiis. In Matre Confessionis capaces 30. Hospites 4 / solvunt annuum proventum duos coretos siliginis. Filiales habet: / Szantó, in qua Confessionis capaces 190. / Hospites 30, quorum / singulus par boum habens solvebat Parocho duos coretos siliginis, / non habentes autem boves per unum coretum. Alteram Pir, in qua / Confessionis capaces 100. Hospites 15 nihil solventes Parocho Ritu/ali, sed Latini. Tertiam Czejka, in qua Confessionis capaces 30. / Hospites 6 per duos coretos solventes. Quartam: Vizoly, in qua Con/fessionis capaces 150. Hospites 12, qui pariter per duos coretos p<rae>stant / Parocho. Quinta: Kolatovecz, in qua Confessionis capaces 50. Hospites / 3, pariformiter duos coretos siliginis p<rae>stant. Sexta: Iarok, in qua / Confessionis capaces 8 meri inqulini. Septima: Ujfalu, in qua / Conf<essionis> cap<aces> 40. Hospites tres per duos coretos siliginis solvunt. Item / Alpa, in qua Confessionis cap<aces> 3. Hospes nullus. Omnes Confessio/nem Paschalem peregerunt. In praedictis autem Filialibus omnibus<us> / accesum ad suas functiones propter Plebanos per eosd habere non / permittit<ur> cum magno praeiudicio et Gentis aversione. Parochu<m> / in omnibus laudabiliter se gerere et Plebem instruere et Divina dili/genter peragere asseruerunt. Metricam habet baptizatorum et / defunctorum, non autem copulatorum. Eccle<si>a concionatores nullos / habet, Parochus vero p<ro>prios Kiril[325] Ruthenicum et aliquos Hun/garicos. Obstetrix est iurata Ritus Latini Festa in Matre du/plici observans; in Filialibus solum <m>odo Romana. In Ujfalu / apostata a iuventute est quid<am> Csontos dictus. Cantor fun/dum nullum habet, taxam et portionem solvere cogitur a / fundo, quem incolit, cui par boum habentes per coretum siliginis / p<rae>stant, non habentes vero per medium coretum. Pulsus mane et / vesperi fit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea exigua in statu ruinae proxima, per pie defunctum Archi-/Presbyterum Kriczky benedicta, imaginibus exiguis localibus p<ro>visa / sine Apostolis. Antimissium Bizanczianum. Ciborium ligneum. Ca/lix, patena, stella et coclear argentea. Corporale, purificatoriu<m>, al/ba, humerale, mappae, Mensa Prropositionis munda. Casula una /

[322] Recte: *quatuor*.
[323] Recte: *agellos*.
[324] Recte: *exhumationem*.
[325] Poate fi vorba de una din ediţiile cărţii *Kirill Zerţalo Bogoslovi*, Poceaev, 1618 , sau Uniev, 1692 , sau *Kirill Evanghelie Ucitelnoe*, Rahmanov, 1619 , sau *Kirill Perlo Mnogoţennoe*, Moghilev, 1699. Cf. Karataev I., *op.cit.,* p. 36, 38, 86, 92.

sericea cum velo et palis talibus. Candelabra duo stan<n>ea, duo lignea. / Libri omnes ceremoniales, praeter Triodion Paschale. Vexilla duo ex Ra/sa. Clausura bona. Campanae duo, nescitur a quo benedictae. Proventus // Eccle<si>ae nulli praeter 4 alvearia apum et trecentos viginti quinq<ue> flor<enos> Vonás / in parata pecunia. Indulgentiae fiunt in Nativitate B<eatissimae> V<irginis> Mariae, occa/sione quorum nulli excessus ir<r>epserunt. Cemeterium indiget cinctu/ra.

Die <decima quin>ta in Templo Boldoghiensi confirmati: / Ioannes Orosz Georgyi ex Ujfalu. P<atrinus> Stephanus Ikacs ex Visoly. / Martinus Arva Iarkensis. P<atrinus> Daniel Bires ex Visoly. / Ioannes Lacskonis Diak ex Boldog<h>. P<atrinus> Michaël Iaronnis Diaconus Palfal<vensis>. / Mich<aël> Majoros Boldoghiensis. P<atrinus> Ladislaus Diak. / Ioannes Molnar Szantoviensis. P<atrinus> Ioannes Görögh Szantov<iensis>. / Michaël Gersak Kerlatoviczensis. P<atrinus> Ioannes Takacs Visolyiensis. / Michaël Mochnanszky Boldoghiensis. P<atrinus> Diaconus Palfalvensis. / Paulus Pasztorniczky Alpariensis. P<atrinus> Steph<anus> Takacs Visolyi<ensis>. Iosephus Molnar Szantov<iensis>. P<atrinus> Ioannes Görögh. / Anna Valykicska Iarkensis. P<atrina> Anna Takacs./ Maria Vaszky Iarkensis. P<atrina> Fenna Molnar./ Stephanus Szabo Magyaroskensis. P<atrinus> Basilius Kisvarga Magyaros<kensis>./ Anna Kiss Magyaroskensis. P<atrina> Eva Papp ex Magyaroska. / Elisabetha Koleszar ex Szantó. P<atrina> Eva Papp. / Maria Toth Iarkensis. P<atrina> Pelagia Baskicska. / Eva ex Szantó. P<atrina> Pelagia Vasky Iarkensis. / Helena Petak ex Kiry. P<atrina> Anna Forgacs ex Kyry. / Maria Hrebcsak ex Ujfalu. P<atrina> ead./ Elusabetha Orosz Boldoghiensis. P<atrina> ead./ Michaël Koleszar Szantoviensis. P<atrinus> Basilius Vargoczky Magy<aroskensis>. / Maria Doloban Iarkensis. P<atrina> Anna Iurcsiha Iarkensis./ Maria Kolcsar Iarkensis. P<atrina> Anna Kocsmar Magyaroskensis./ Andreas Kondrath Magyaroskensis. P<atrinus> Iacobus Alexevics Magyar<oskensis>./ Maria Orosz. P<atrina> Elisabetha Boldogiensis./ Maria Gyurkonis ex Ujfalu. P<atrina> Anna Forgacs. / Elisabetha Ialyas ex Kerlatocz. P<atrina> Susanna filia Presb<yteri> Magy<aroskensis>.

Possessio Mucsony.

Parochus unus Michaël Zamcskovics, ordinatus a moderno / Ill<ustrissi>mo, ac R<evere>ndissimo D<omi>no Michaële Manuele Olsavszky / Ep<isco>po Munkacs<iensi> etc., ab eod pro hac parochia investitus. Fun/dum habet liberum a D<omi>nis Ter<r>estribus ad instar aliorum Colono/rum ad tres calcaturas, singulam circiter quinq<ue> cubulo/rum capacem, pratum vero nullum. In Matre Confessio/nis capaces 150. Hospites 32, quorum *singulum* <*sic!*>[326] annuatim / per duos coretos siliginis, decem vero quartalistae unius / diei laborem p<rae>stant. Filiales habet: Nyomar, in qua Con//fessionis capaces circiter 30. Hospites 7, quorum sin/gulus solvit per unam metretatam siliginis. Edebin, in qua / Confessionis capaces 34. Hospites circit<er> 8, solutio nulla, nec / functio ob impedimentum P<atrum> Franciscanor<um> Excellentissimi / D<omi>ni Forgach Capellanor<um>. Parochus incedit in vestitu ta/lari, non excessivus, diligenter catechisat et sua honorifi/ce peragit, nec questum exorcismis quaerit. Concionatorem ha/bet nullum, praeter Panem Primitiarum Schlavonicum, / Ecclesia vero nullum. Metricam habet. Una persona / Ritus Romani sine Confessione et Viatico mortua ob im/peditionem Plebani, qui per omnia interdixit Parocho / Ritus Graeci, ne probet ibidem existentibus Romanis / servire. Fons baptismalis tradetur. Obstetrix est / iurata. Pulsus mane et vesperi fit.

[326] Recte: *singulus*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea, benedicta a pie defuncto Archi-Pres/bytero Stephano Dudinszky, imaginibus omnibus / localibus provisa. Ciborium stanneum, albae duae, / humeralia duo, cingulus unus. Lintea pro ara ma/iori tria. Casualae duae, una sericea ex materia bona / nova, altera vero ex Karton, velum unum ex Rasa. / Libri ceremoniales omnes. Mensa Propositionis / munda. Clausura lignea. Campanae duae benedictae / a D<omi>no Archi-Diacono Blechnarszky. Ecclesia pro/ventus nullos habet. Indulgentiae solent fieri. Ce/meterium palanca cinctum, quod reparatione modica / indigeret. //

In I<nclyto> Co<mi>t<a>tu Szabolcsensi.

Possessio Tisza Timar.

Parochus unus Petrus Romanosak, ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po / Blasovszky, investitus vero p<ro> hac parochia a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po. / P<ro> titulo habet ipsam parochiam, cuius aedificiola a parochianis erecta / conservantur. Fundus parochialis est liber per D<omi>nos Ter<r>estres ex/cisus. Agros h<a>b<e>t ad duas calcaturas, unam sex cubulor<um>, alteram <quin>q<ue> ca/pacem. Prata post hunc fundum nulla dantur. Pacifice usuat. In / Matre Confessionis capaces circit<er> 100. Hospites 26, qui annuatim / Parocho annuum proventum duos coretos siliginis solvunt et ara/tra infra duos cubulos araturae. Inquilini quatuor, qui pariter per duos / coretos siliginis solvunt. Confessionem duo n<on> peregerunt, unus a duo/bus ia<m> annis. Filialis Rakomoz, in qua Confessionis capaces circit<er> / 70. Omnes inquilini circit<er> 20 nihil p<rae>stant. Alteram Szabolcs, in / qua Confessionis capaces circit<er> 20, ad quas ad functiones suas / admittitur. Zalkod, in qua Confessionis capaces sunt 40. Hospites / 4. Inquilini nulli. Hic Plebanus tam stolares quam annuos proventus / ab illis desum<m>it. Prestygiatrix Elisabetha Morin Calviniana in / hac possessione reperitur, quae infirmos solet filo mensurare, aliqui / etiam usuram committebant. Parochus in aliis excessisse non dicitur, / nisi, quod sit praeceps, iracundus et, quod compellat ipsorum uxores / bestias et meretrices, deinde, quod ipsis diebus festivis farinam domu<m> / devehi non permittat. Divina neglexit aliquot D<omi>nicis ex mandato sup/eriorum propter renitentiam parochianorum quoad araturam ipsi / debitam. Alias plebem catechisat et instruit. Concionatores, uti / Eccle<si>a[327], ita et Parochus nullos habet. Unus sine confessione in / absentia Parochi mortuus. Metrica solum baptizatorum est et copu/latorum. Obstetrix iurata et instructa est. Parochi Festorum non sunt observantes. Apostatae in Szabolcs Ioannes Tavorniczky, alter / Mich<aël> Szölyös, tertius Ioannes Hycdüs illius poss<essi>onis. Canto/ri quilibet hospes per coretum siliginis solvunt. Cantor antea / habuit fundum, a quo Com<m>unitas dicit se hactenus taxam solvis/se Dominio, nunc vero Cantor ipse nollens ad ep<isco>palem dispositione<m> / se translocare ad taxam solvendam se resolvit. Pulsus mane et / vesperi fit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono, benedicta a Vicario Olsay[328], imagi/nibus localibus Apostolorum tantummodo *ex tela*[329] antiquis p<ro>visa. Antimis/sium Bizanczianum. Ciborium ligneum. Calix stanneus cum patena, / cocleari et stella. Corporale, purificatorium, albae duae, humerale / unu<m>, mappae p<ro> tegendis aris, Mensa Propositionis utcumq<ue> / munda. Casulae duae ex Karton media, media sericea. Candelabra / stannea 4. Libri ceremoniales omnes, p<rae>ter Epistolarem. Vexil/la

[327] Sequitur deletum: *nullos*.

[328] Mihail Olsay, ajunge în anul 1726 arhidiacon al comitatului Szabolcs iar din anul 1748 vicar al ținutului Transtybiscan. Cf. M. Lucskai, *op. cit.*, p. 110.

[329] Supra adiectum: *ex tela*.

quatuor, *una* <*sic!*>[330] ex materia *gosipicea*[331], *aliae* <*sic!*>[332] ex tela. Clausura debet refici. Cam/panae duae benedictae in Visita ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Mich<aële> Man<uele> Olsavszky / Ep<isco>po Munkacs<iensi>. Proventus Ecclesia habet <quin>q<ue> alvearia apum / et parata<m> pecuniam 33 vonás flor<enorum>. Cemeterium sepibus septu<m>. / Indulgentiae nullae fiunt. Ecclesia dicata est Nativitati B<eatissimae> V<irginis> Mariae. //

In Templo Timariensi confirmati sunt: / Ioannes Szalka Timariensis. P<atrinus> Iacobus Szücs ex ead. / Ioannes Labancz Timariensis. P<atrinus> Ioannes Susko ex ead. / Iacobus Labancz. P<atrinus> idem, qui supr<a>. / Elisabetha Soltesz Timar<iensis>. P<atrina> Anna Szücs Timar<iensis>. / Alexander Toth Timar<iensis>. P<atrinus> Ioannes Bilkey Tokajensis. / Georgius Toth Timar<iensis>. P<atrinus> id, qui supr<a>. / Elisabetha vidua Timar<iensis>. P<atrina> Eva Bires ex ead. / Maria Koldusova Timar<iensis>. P<atrina> Maria Halyca Timar<iensis>. / Andreas Koleszar ex Rosconovecz. P<atrinus> Mich<aël> Rozaly Timar<iensis>. / Maria Padvay Timar<iensis>. P<atrina> Catharina Sacerdotissa Timar<iensis>. / Michaël Abogyi Timar<iensis>. P<atrina> Anna Szücs Timar<iensis>. / Ioannes Abogyi Timar<iensis>. P<atrinus> Mich<aël> Körülö Timar<iensis>. / Pelagia Orosz Timar<iensis>. P<atrina> Pelagia Papp Timar<iensis>.

Possessio Balsa.

Parochus unus Lucas Sarkadszky, ordinatus ab Ep<isco>po Marmatico / Stoyka[333], investitus pro hac parochia per pie defunctum Bizanczy, qua / Vicarium Trans-Tybiscanum. P<ro> titulo habet ipsam parochiam; aedi/ficia parochialia erexit et conservat Communitas. Fundus parochialis / liber est ad instar aliorum Colonorum per Com<m>unitatem divisus, ad duas / calcaturas, trium cubulorum unam capacem, alteram quatuor cubulor<um>, / praeter deserta, in quibus sine decima, quantum necesse est, seminare po/test. Prata post hunc fundum sunt trium circiter cur<r>uum feni capacia. / Quae pacifice usuat. In Matre Confessionis capaces sunt 180. Hospi/tes 32, annuatim singulus per duos coretos siliginis p<rae>stat. Inquili/ni sunt 12, per duos coretos siliginis p<rae>stant. Filiales: Kenyezleö, in qua / Confessionis capaces sunt circit<er> 50. Hospites 10, qui aliis annis ni/hil p<rae>stiterunt, praeter quam hoc, tres cubulos inquilinis simul iunctis. / Visz, in qua Confessionis capaces circit<er> 16. Hospites unus, nihil praestat. / Filiales libere administrat. Omnes Paschalem Confessionem peregerunt. / Nemo tam parvulorum quam adultorum absq<ue> Sacramentis decessit. / Parochus in vestitu debito administrat. Obstetrix iurata et instru/cta. Ecclesia concionatorem habet nullum. Parochus habet Biblia, / Kiril, Psalteriu<m> explicatum, Novum Testamentum. Metricam habet / solum baptizatorum. Parochus suo muneri satisfacere dicitur, *nec*[334] in excessu / ullo observatus est. Fons baptismalis non est, *p<rae>ter*[335] patenulam stanneam. / In Filiali Kenyezleö plures mortuos sine scitu Parochi. Apostata una / in Filiali Viss Sophia Iukasz oriunda ex partibus Polonicis Papin / dicta poss<essi>one. Cantori solvit, qui boves habet, per coretum siliginis, / qui vero non habet, per medium coretum. Pulsus non fit, sed deman/datum est.

---

[330] Recte: *unum*.

[331] Supra adiectum: *gosipicea*. Epiteton derivatum a *gosipium*, i.e. frutex Orientis, qui nucem fert lana molli plenam, Hungarice: *gyapot*, *pamut*.

[332] Recte: *alia*.

[333] Iosif Stoica (? – 1711), episcop al Maramureșului în perioada 1690 – 1711. A slujit ca preot în Ciumaleve și Veliki Bicikiv, iar după moartea soției a intrat la mănăstirea Strâi din Galiția. În anul 1690 a fost sfințit la Suceava de către mitropolitul Dosoftei ca episcop al Maramureșului. Cf. I. Pop, *op. cit.,* p. 339.

[334] Supra scriptum: *nec*.

[335] Adiectum inter *est* et *patenulam*: *p<rae>ter*.

Ecclesia.

Ecclesia septa in lateribus sepibus, lignea, ante 29 annos erecta, post rui/nam prioris, benedicta ab Archi-Presbytero Francisco Popp. Antimissi/um Bizanczianum. Imagines omnes locales non benedictae. Ciboriu<m> / scatula lignea supplet. Calix stanneus cum appertinentiis. Cor/porale, purificatorium, albae tres, humerale nullum. Mensa // Propositionis munda. Mappae p<ro> tegumento arae sunt mundae. Casulae[336] / tres ex *Karton*[337] duae, tertia ex *Kalamajka*[338]. Candelabra duo. Libri cere/moniales omnes, praeter Octoichion, quod est Sacerdotis proprium. Vexilla / duo, ex Rása[339] unum, aliud ex Kalamajka. Clausura Ecclesiae lignea. / Campanae tres, una ex ipsis[340] fissa, una a <...>[341]. Ecclesia proventus / habet nullos, praeter flor<enos> Von<ás> 20 in debitis. Indulgentiae nullae fiunt. / Ecclesia dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Cemeterium palanka cin/ctum, quod indiget reparatione. <...>

Possessio Vencseleő.

Parochus unus Theodorus Iurkanics, ordinatus ab Ep<isco>po Aradinensi / Isaia Antonovics[342], approbatus vero p<ro> administratione parochiae per pie de/functum Ep<isco>pum Semionem Olsavszky Ep<isco>pum Munkacs<iensem> etc.. P<ro> titulo / h<a>b<e>t ipsam parochiam. Fundum parochialem h<a>b<e>t liberum sine ullis ap/pertinentiis agrorum, adeoq<ue>, quod potest, tantum ex gra<ti>a D<omi>norum Te<r>/restrium, utpote I<nclyti> Dominii Patakiensis, inseminat, quod adhuc usq<ue> / h<a>buit sine decima, nunc vero decima praetenditur. Pratum post hunc/ fundum h<a>b<e>t circitet trium curruum feni *capacem <sic!>*[343], quia tamen Tybis/co alluitur, ideo vix aliquid fructificat, praebent tamen partem prati con/divisionalis Parocho in desertis aliquando trium, aliquando duorum cur/ruum capacem. In Matre Confessionis capaces circit<er> 40. Hospites 20, / quorum singulus annuum proventum Parocho duos coretos siliginis p<rae>stant. / Filialis est Gava, in qua Confessionis capaces circit<er> 10. Hospites duo nihil sol/ventes. Confessionem Paschalem Gavenses quatuor non peregerunt. Paro/chus excessivus inebriatur frequenter, dein cum hominibus aliis con/descendit ad varia verba et sermones tandem<ue> p<ro> satisfactione pergit ad Com/munitatem et nihil obtinet ideoq<ue> Calvinistis in scandalum etiam in / indusio ad Iudaeum, donec in Vienna fuit, exibat, nunc 19 flor<enos> Iudaeo te/net, raro doctrinam Christianam dicit, p<ro>pter *maiores*[344] ceremonias maioribus / festis mane doctrinam Christianam eos non docet, sed p<ro> vesperis invitat, / dein potu temulentus, aut simpliciter negligit, aut sero vesperi ad Ec/clesiam p<ro> Vesperis pulsat. Praeterea iracundus et praeceps ad corre/ptionem.

---

[336] I.e. Supremum omnium tegumentorum et caetera omnia interius per suum munimen tegit, Hungarice: *misemondó ruha*. **Casula** est vestis cucullata, dicta per diminutionem a **Casa**, quod totum hominem tegat quasi minor Casa, unde et Cuculla, quasi minor est Cella. Sic et Graeci **planetas** dictas volunt, quia oris errantibus evagantur, nam Graecum Plane/thj erronem Latine reddimus.

[337] I.e. Pânză tare de cânepă, in, bumbac; **creton**. Din germ. (austr.) **Karton**.

[338] Cf. *comănac*, sb. n., pl. *comănace*. (sârb. *kalamanak*, Gen. *–nka*, din mediolat. *Calamancum* şi *Calamanaucum*, care e gr. mod. *Kalimau/kion*, de unde şi istro-rom. *cumarac* şi *coromac*, pol. rut. ***Kalamajka***, rus. *Kalamënok*, germ. *Kalmank*, fr. *Calmande*, sp. *Calamaco*) 1. Potcapul ordinar al călugărilor simpli (cf. *Cucullon*). 2. Acoperământ pentru cap, de mătase sau de stofă scumpă (**brocart**), purtat, în trecut, de bărbaţii şi de femeile din păturile nobile.

[339] Sic dictus ab urbe Arras, pannus Atrebatensis, **pannus rasus**, Hungarice: ***rása***; Germanice: *Rasch*.

[340] Supra adiectum: *ipsis*.

[341] Continuatio abest.

[342] Episcop al Aradului între anii 1731 – 1748, iar din anul 1748 a ocupat scaunul metropolitan de la Belgrad. Cf. Dr. Pavel Vesa, *Episcopia Aradului. Istorie. Cultură. Mentalităţi (1706 – 1918)*, Cluj Napoca, 2006, p. 72 – 75.

[343] Recte: *capax*.

[344] Supra adiectum: *maiores*.

Concionatores, sicut Parochus, ita nec Ecclesia habet. Metricam ha/bent. Fons baptismalis habetur. Negligens populus in frequentatione Tem/pli et inoboediens Parocho. Apostata in Vencseleő Ioannes Kozma, Anna/ Köröminyi. Cantori boarii per coretum, manuarii per *per*[345] medium sol/vunt. Pulsus non fit. // /

Ecclesia.

Ecclesia lignea ex virgultis texta, implasmata, arundinibus tecta, ma/iori ex parte ruinae p<ro>xima, benedicta a Vicario Surrogato Olsay, / imaginibus vix aliquibus instructa. Antimissium Byzanczianum. P<ro> ciborio inservit scatula lignea ad conservationem V<ene>r<a>b<i>lis inepta./ Corporale nullum. Purificatorium, alba una. Mensa Propositionis et / mappae aras tegentes mundae. Calix stanneus cum patena, cocle/ari et stella talibus. Casulae duae ex materia gozipiacea et rubro / Karton variolatae. Velum et paleae p<ro> calice sericeae. Candelabra / duo cuprea. Libri ceremoniales Evangelium, Missale, Epistolar<um>, / Sestodnik, Minaea[346], Trebnik[347], Triogion[348] Quadragesimale. Vexilla tria / ex tella. Clausura lignea debilis. Campana una, nescit an et a quo / benedicta. Proventus Ecclesia nullos penitus habet, nec ullam pe/cuniam. Indulgentiae non solent fieri. <Ecclesia> dicata S<ancti> Ioanni. Ceme/terium ex una parte palis cinctum, ex alia desiderat cincturam.

Possessio Buly.

Parochus unus Georgius Kaminszky, ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po / Blasovszky, investitus autem p<ro> hac parochia a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no / Michaële Manuele Olsavszky Ep<isco>po Munkacs<iensi>. P<ro> titulo h<a>b<e>t ipsa<m> / parochiam. Aedificia parochialia, praeter cubiculum, quod parochiani / exsolverunt, actualis Parochus erexit. Fundus parochialis excisus est / per D<omi>nos Ter<r>estres, ad instar aliorum colonorum, liber ad quatuor cal/caturas habet singulam circiter 6 cubulor<um> capacem. Pratum post / hunc fundum parochiale est curruum cir<citer> 10 feni p<ro>creans. In / Matre Confessionis capaces sunt 70. Hospites 17 per duos coretos / siliginis Parocho annuatim solvents. Inquilini nulli sunt. / Filialis Berczely, in qua Confessionis capaces / 14. Hospites <quin>q<ue>, partier per coretum siliginis solventes. Paszszab, in qua Confessionis capaces / 14. Hospites <quin>q<ue>, partier per coretum siliginis solventes. Kötay / etiam ad hanc parochiam spectabat, quod nunc Paronkensis sibi ap/propriat, in qua Confessionis capaces 12. Hospites 4 per duos coretos / siliginis solventes. In Matre omnes confessi praeter unum. Libros con/cionatores Ecclesia habet nullos; Parochus habet Kaldy[349] Ungaricum / et Gabrielis

[345] Superflue repetitur: *per*.

[346] Din gr. Mhnai=on. Carte liturgică din ciclul bizantin ce conţine slujbele sărbătorilor cu dată fixă pentru fiecare lună de peste anul bisericesc. Sunt, deci, douăsprezece Mineie, pentru cele douăsprezece luni ale anului. În tradiţia liturgică slavonă, există trei tipuri de mineie, din care vesrsiunea integrală a mineielor cuprinde slujbele specifice ciclului fix anual în integralitatea sa, adică slujbele specifice ale fiecărui sfânt în parte, precum şi a fiecărei sărbători cu dată fixă.

[347] I.e. “Cartea nevoilor”. Varianta slavonă cuprinde două părţi: 1. Sacramentele şi alte rituri sacre, care însoţesc un om de la naştere şi îl consiliază la plecarea lui întru veşnicie. 2. Scurte rugăciuni pentru diferite nevoi. Mai conţine şi un “Clasor alfabetic de nume”, în speţă nume creştineşti. Există “Cartea mare a Nevoilor” şi “Cartea mică a Nevoilor”.

[348] Recte: *Triodion*, i.e. *Liturghierul celor Trei Ode*, folosit doar în Postul Mare al Paştelui (*Quadragesimae*, *Păresimi*).

[349] Probabil este vorba de cartea *Szent - , mellyet az egész keresztyén ségben be – vött régi deák bötüböl magyarra forditotta a Jezsus – alatt vitézkeddő társaságbéli nagy – szombati Kaldi György pap*, Nagy Szombat, 1732, cf. Petrik Géza, *Magyarorszag bibliographiája 1712 – 1860*, vol. I, Budapest, 1888, p. 280.Dar tot așa de bine ar putea fii una din edițiile Bibliei (*Szent Biblia*) datorate lui Kaldi , a cărei primă ediție apare la Viena în anul 1626 iar ediția a II-a în anul 1732 la Nagy Szombat (Trnava) . cf. Szinnyei J., *Magyar irok éléte és munkái* ,V, Budapest , 1897 , p. 821-822.

Bel[350] Latinum. Metricam habet, populum catechisat / diligenter. Fons baptismalis non est. Obstetrix certa non datur. Apo/stata in Ibran Szöke György, alter ibid Harsanyi Ianos, tertius Makay Mihaly. / Cantori solvunt per coretum siliginis. Pulsus mane et vesperi fit.

Ecclesia

Ecclesia lignea septa ex virgultis implasmata in statu debilis, bene/dicta per Vicariu<m> Olsay *benedicta*[351], arundinibus tecta sine pavimen/tis, imaginibus antiquis exiguis extructa. Antimissiu<m> Bizanczi/anu<m>. Ciborium cum cooperculo stanneu<m>. V<enera>b<i>le munde asservatur. / Calix stan<n>eus cum stella, patena autem et coclear cuprea. Cor/porale, purificatorium, Mensa P<ro>positionis, hum<er>ale, mappae ara<m> te//gentes munde asservantur. Casulae duae, una ex Carton, altera ex lana / seu Rása. Velum et palae pariter ex Karton. Libri ceremoniales omnes. / Clausura fer<r>ea. Vexilla duo, unu<m> sericeum, aliud ex *Rasa*[352]. Campanae / duae, nescitur a quo et quando benedictae. Ecclesia proventus habet nullos, / praeter 10 flor<enos>. Indulgentiae nullae. <Ecclesia> dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po et Confes/sori.

Possessio Böd.

Parochus senex Franciscus Dalyoszky iam deficiens, alter vero bigamus Io/annes ab omni functione ipso actu bigamiae privatus, cum haberentur, / introductus est actu p<ro> Parocho Ioannes Telesniczky, ordinatus ab Ill<ustrissi>mo / D<omi>no Georgio Blasovszky Ep<isco>po Munkacs<iensi>, investitus vero p<ro> hac paro/chia per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Olsavszky Ep<isco>pu<m> Munk<acsiensem>. / P<ro> t<i>t<u>lo habet ipsam parochiam. Domum Parochialem pro tempore cessit / Com<m>unitas p<ro>priam, tenebit<ur> attamen aliam erigere. Fundus parochi/alis per D<omi>nos Ter<r>estres excisus nullus habetur, tantum<m>odo Com<m>unitas / de agris et pratis quotannis tantum dividit Parocho, quantum aliis co/lonis. Agri sunt ad duas calcaturas, sigulam 16 circit<er> cubuloru<m> / capacem. Prata vero sunt ad 8 cur<r>us feni, si non abluatur per aqua<m>. / In Matre Confessionis capaces circit<er> 500 habentur. Hospites 80 / annuum proventum quilibet Parocho duas metretas, siliginis unam, / alteram tritici solvendi se obligarunt moderno. Inquilini 10. Filia/lis Szent Mihály, in qua Confessionis capaces 20. Ho/spites 4 ni/hil p<rae>stant. Lök altera, in qua Confessionis capaces circit<er> 12. Hos/pites 4 nihil solventes. Tardos, in qua Confessionis capaces circit<er> 30. / Hospites <quin>q<ue> pariter nihil p<rae>stantes. Dáda, in qua Confessionis ca/paces 16. Hospites <quin>q<ue> nihil solventes. Parochus facit secundu<m> / Rubricam. Libros Ecclesia concionatores nullos, habet Parochus[353] Biblia, Páz/mány[354], Káldy, Csüzy[355],

[350] Elvețian de origine , doctor în teologie , profesor la Universitatea din Tübingen. A murit în anul 1495. A scris nenumărate lucrări teologice dintre care amintim *Defensorium obedientiae Pontificis, ad Ecclesiam Romanam*.
[351] Superflue repetitur: *benedicta*.
[352] Correctum ex *Karton*.
[353] Supra adiectum: *Parochus*.
[354] Pazmány Péter(1570 – 1637), ajunge datorită unor merite excepționale cardinal al regatului Ungariei și cancelar al Imperiului Habsburgic, fiind unul dintre cei mai aprigi sprijinitori ai contrareformei în Imperiu. Este autorul a nenumărate lucrari religioase, predici, rugăciuni, care au rămas în istoria literaturii maghiare. Aici ar putea fi vorba de cartea *Nyocz okok, mellikre nézve egy tudo, és nevezetes fö – ember, megvetvén az uj vallásokat a romai hitre tért*, Kassán, 1735. Cf. Petrik Géza, *op. cit.*, III, 1891, p. 60 și Bennedek Marcell, *Irodalmi Lexikon*, Budapest, 1927, p. 927 – 928.
[355] Probabil este vorba de Csúzy Zsigmond care a publicat în primele 3 decenii ale veacului al XVIII-lea mai multe cărți religioase la Bratislava (Poson), cf. Petrik G., *op. cit.*, I, 1888, p. 478.

Illés[356], Bárányi[357] aliosque Latinos. Metricam n<on> / h<a>b<e>t, nec fontem baptismalem. Obstetrix est iurata. Nemo tam par/vulorum quam adultorum sine Sacramentis decessit. Apostatae in / Szent Mihály sunt Panoczianae filiae duae et unus iuvenis Palin/cza coniugis filius et plures invenientur ibid, si indagabitur. / Cantori solvent per medium coretum siliginis et laborant ter<r>am / p<ro> uno cubulo siliginis. Pulsus mane et vesperi non fuit, sed / modo demandatum est.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono ante 19 annos erecta, benedicta per / Surrogatum Vicarium Olsay, imaginibus localibus tribus cum Por/ta Regia instructa, alia vero saltem parva et in tela habentur. / Antimissium Bizanczianum. Ciboriu<m> nullum, saltem in poculo / cristalino V<enera>b<i>le servatur. Calix stanneus cum patena, stella et / cocleari talibus. Corporale, purificatoriu<m>, albae duae sine humerali, // Mensa Propositionis utcunq<ue> munda. Casulae duae, una ex Karton, / atera ex Kamelot[358]. Velum et paleae pariter ex Karton. Libri ce/remoniales omnes: duplex Missale, Octoich[359] et Sestodnik, Po/lustav[360] etc.. Campanae tres. Clausura bona fer<r>ea. Vexilla duo et candelabra stannea duo. Ecclesia habet <quin>q<ue> alve/aria apum et septem siliginis cubulos. / Indulgentiae n<on> / solent fieri. Dedicatio S<ancti> Nicolai Martyris et Confessoris. / Cemeteriu<m> *valo* <*sic!*>[361] circumdatum.

In Templo Bödiensi confirmati: / Michaël Csordas Bödiensis. P<atrinus> Ioannes Kreniczky ephebus Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi. / Catharina Kis Büdiensis. P<atrina> Anna Hresnik ex ead. / Anna Ianosova Büdiensis. P<atrina> Maria Hrosnik ex ead. / Catharina Iarcsidy Büdiensis. P<atrina> ead. / Helena Kaskötö Büdiensis. P<atrina> Elisabetha Trombetas Böd<iensis>. / Maria Iuhasz Büd<iensis>. P<atrina> Maria Büdiensis. / Anna Plorenczo Büdiensis. P<atrina> Maria Molnar Büdiensis. / Maria Vaszily Büdiensis. P<atrina> Fedegyi Helena Büdiensis. / Anna Fosk Büd<iensis>. P<atrina> Anna Stephan Büdiensis. / Ioannes Holovacs ex Kirincs. P<atrinus> Csordas Ianos Büdiensis. / Thomas Toth Büdiensis. P<atrinus> idem, qui supra. / Andreas Holvacs Büdiensis. P<atrinus> Ioannes Kiss ex ead.

Oppidum Böszörminy.

Parochus unus Samuel Kovács, ordinatus ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Micha/ële Manuele Olsavszky Ep<isco>po Munkacs<iensi>, ab eodq<ue> investitus p<ro> hac / parochia. Ad titutlum huius parochiae, ad aedificia parochialia / p<ro>prior<um> *sumptuum*[362] *insumpsit*[363] actualis Parochus *flor<enis> 28*[364] ideoq<ue> parochiani[365] / persolvere tenebunt<ur> *eosdem*[366] *tenebuntur*[367]. Fundus Parochia/lis compratus est p<ro> Ecclesiae pecunia a certo hospite huius op/pidi Alexandro Szabó flor<enis> 16

[356] Illyés András, *Keresztyéni életnek peldája avagy tüköre, az az: a szentek elete, mellyet régen tudós és nevezetes olasz autorok könyveiböl, kivált – képen való szorgamatossággal*..., Nagy – Szombatban, 1743

[357] Este vorba tot de un autor iezuit, Baranyi Pál care a publicat mai multe lucrări la începutul veacului al XVIII-lea la Trnava (Nagyszombat) cf. Petrik G., *op. cit*., I, p. 178.

[358] I.e. *Camelot*, *Camelotum* vel *Camelotus*, est pannus ex pillis camelorum textus, Hungarice: *teveször szövet*, Italice: *camellotto*, Gallice: *camelot*, Germanice: *Kamelot*.

[359] A Graeca lingua:)Oktoi=coj, i.e. “Opt tonuri”. Liber caeremonialis cantica quotiniana in Ecclesia adoperata et octo tonis cantata continens et a Iohanne Damasceno creatus.

[360] I.e. *Horologion*, vel *Cartea Orelor*. A Graeco W(rolo/gion, Slavice: *Chasoslov*, Romenice: *Ceaslov*, Ukraina lingua: ***Polustav***, indicat fixa diei intervalla pro quotidiano divinorum servitiorum cyclo (Graece: a)kolouqi/ai).

[361] Recte: *vallo*.

[362] Correctum ex *sumptibus*. Sequitur deletum: *erexit*.

[363] Suprascriptum: *insumpsit*.

[364] Supra adiectum: *flor<enis> 28*.

[365] Sequitur deletum: *ei*.

[366] Correctum ab *ex eis*. Sequitur deletum: *praeter trium*.

[367] Superflue supra scriptum: *tenebuntur*.

Vonás absq<ue> ullis appertinen/tiis agrorum et pratorum, p<rae>stat tamen Com<m>unitas agros p<ro> / seminatura[368] trium, aliquando quatuor cubulor<um> capaces. Pra/ta <quin>q<ue> cur<r>uum capacia. In hoc oppido Confessionis capaces / sunt 113. Hospites 22, quorum[369] tres solvunt per core/tum tritici, coretu<m> siliginis, hordei, millii, *septem*[370] per tres coretos, / utpote unu<m> tritici, aliu<m> siliginis, tertium hordei, vel millii solvunt; / alii demum 12 per duos coretos tritici, unum siliginis, aut caete/rorum leguminum alterum solvent, inquilini autem iam cum / hospitibus numeru<m> intrarunt. Filiales nullae sunt ad hanc / *parochiam*[371], sunt tamen Debreczini et in Uj Város aliqui // Rutheni, qui solummodo p<ro> parochiali confessione huc comparent. Paschalem / Confessionem omnes peregerunt praeter Ioannem Resenyes et La/dislaum Iuhasz. Templum frequentare non vult Iacobus Preko / cum sua uxore, solus n<on> confessus. Presbyter populum catechi/sat. Ecclesia concionatores nullos h<a>b<e>t, proprios habet Clavim / aliosq<ue> Latinos. Metricam habet solum baptizatorum. Obste/trix non est iurata. Nemo tam parvulorum quam adultorum / sine Sacramentis decessit. Fons baptismalis non dat<ur> p<rae>ter exi/guum aereum instrumentum. Apostatae sunt multi, quorum n<omi>na / sunt notata apud adm<odum> R<everendum> D<ominum> Archi-Diaconum Petkovszky. Can/tori quilibet per medium coretum tritici solvit. Pulsus mane et // vesperi non solebat fieri, modo vero mandatum est. Aedituus est / in libertate.

Ecclesia.

Ecclesia murata pulchra ante quatuor annos erecta, bene/dicta ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Manuele Olszavszky Ep<isco>po Munk<acsiensi>, / imaginibus paene omnibus destituta. Corporale, purificatoriu<m>, / alba una, humerale nullum. Mappae pro tegumento arae inservientes. Ciborium sup<p>let li/gnea scatula. Calix stanneus iam fere ineptus ad servitia, / stella laminea, patena aenea, coclear argenteum. Candelabra / stannea quatuor. Libri ceremoniales desunt Triodion utrumq<ue>. / Vexillum unum sericeum. Campanae duae. Clausura bona. / Proventus Ecclesiae nulli penitus. Indulgentiae nullae sunt. / Eccle<si>a Assumptioni B<eatissimae> Virginis> MARIAE <dicata>. Cemeterium non est / cinctum.

Oppidum Hajdonicale Dorogh.

Parochi duo, unus Rutheno-Hungarus Ioannes Petkovszky, or/dinatus a pie defuncto Ep<isco>po Blasovszky, investitus vero per / modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Ep<isco>pum Michaëlem Manuelem Ol/savszky Ep<isco>pum Munkacs<iensem> etc.. Alter Valachicus Theodorus / Markolovics, ordinatus *et investitus*[372] a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Olsav/szky etc.. Pro titulo habent ipsam parochiam. Fundum paro/chialem determinate excisum non habent, pariter et agros, ac // prata, ad instar aliorum oppidanorum hospitum, ipsis par/tur, quae pacifice usua<n>t. Confessionis capaces in hacce Matre / habentur 2400. Confessionem non peregerunt Pascalem tres: / Stephanus Buzy, Georgius Belya, Petrus Sütö. Publicus nullus / peccator reperitur, neq<ue> usurarii. Parochi secundum statum suum ecclesiasticum se comportant, catechisant et instru/unt populum sibi comissum. In Magno Introitu faciunt / Com<m>emorationem secundum morem praescriptum. Metrica / habetur. Nemo tam parvulorum quam adultorum sine Confes/sione et Viatico decessit. Fons baptismalis non est. Obstetrix / est iurata et instructa. Hospites cum inqulinis p<ro> parte Ruthe/na sunt 160, pro parte vero Valachica 86, pariter cum / inquilinis, quorum

[368] Sequitur deletum: *terras*.
[369] Sequitur deletum: *singulus*.
[370] Correctum a *ceteri*.
[371] Correctum a *parochialem*.
[372] Supra adiectum: *et investitus*.

ex Ruthena parte hospites 26 solvunt per / duos coretos tritici et duos siliginis, vel hordei, caeteri mediu<m> / aratrum habentes, per quos coretos unu<m> tritici, alium hordei sol/vunt. Ex parte Valachica hospites 16, qui per duos coretos / tritici et duos siliginis, vel hordei, caeteri, uti superiores sol/vunt. Praeterea 6 cur<r>us lignorum singulo Parocho p<rae>stare de / anno in annum tenentur. Aedificia Parochorum curat et con/servat Com<m>unitas. Nemo sepultus absq<ue> Parocho. Apostatae / hic loci nulli sunt, praeterquam in Nanas pleriq<ue> cum in/vestigatione reperientur. Cantori solvunt 8 cubulos triti/ci 4 et siliginis 4. Domus autem, quam incolit, p<ro>pria est. / Pulsus[373] quotidie ter fit. Schola autem p<ro> pueris et ludima/gistro est duorum cubiculorum cu<m> atriolo.

Ecclesia.

Ecclesia ex tegulis murata iam antiqua reparatione indigeret, / pavimenti et sartorum tectorum, turris noviter erecta magnifi/co cum horologio, nescitur a quo benedicta, imaginibus omni/bus localibus instructa. Antimissium Bizanczianum. P<ro> / ciborio servit pixis argentea. Calices sunt duo argentei / cum patenulis, stellis et coclearibus. Vela et paleae etiam / quinduplicia ex materia sericea. Casulae sex, una ex bisso rubra, aliae sericeae, quae argenteis filis texae sunt, aliae / purae sericeae. Albae duae. Corporale, purificatoria, mappae / p<ro> tegumento altarium servientes sufficientes. Mensa / Propositionis munde asservat<ur>. Candelabra quatuor stan/nea. Libri ceremoniales p<ro> utraq<ue> parte Valachica et Ruthe/nica sunt omnes et concionatorium Kljucs dictum Rutheni/cum habet et unum Valachicum. Vexilla duo sericea. Clau/sura bona fer<r>ea. Cemeterium muro cinctum cum quatuor / capellis necdum ad fine<m> bene deductis. Ecclesia proventus nul/los habet, sed Com<m>unitas ipsam curat et conservat, in quib<us> e<st> necesse. / Indulgentiae nullae sunt. Dedicata Praesentationi B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Cam/panae 3 a moderno Ill<ustrissi>mo D<omino> Ep<isco>po benedictae. //

Possessio Hugyaj.

Parochus unus Andreas Ortutay, ordinatus ab Ep<isco>po Bizanszky, / investitus vero recenter p<ro> hac parochia a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po. / Pro titulo habet ipsam parochiam. Aedificia parochialia sunt de/bilia, ad quae obligavit se Com<m>unitas. Fundus parochialis p<ro> tem/pore tantum a D<omi>nis Ter<r>estribus assignatus est, sine literis per/petuitati. Ter<r>as arabiles Com<m>unitas libere p<rae>stat tot, quot media die / tota Com<m>unitas subarare potest p<ro> autumnali seminatura, taliter / et p<ro> vernali. Prata pariter nisi quantum Com<m>unitas ipsi de suis / resolvit. In Matre Confessionis capaces sunt circiter 800. Ho/spites circiter 67, qui annuatim unum coretum tritici, aliud / siliginis p<rae>stant, qui autem non habent propria aratra, p<rae>stant / unius diei laborem manualem; habentes vero aratra, unius diei / araturam. Invenirentur etiam, qui Confessionem Paschalem n<on> / peregerunt. Filialis ad hanc parochiam nulla est. De Parocho, / siquidem recenter advenerit, nihil mali observatum est. Concio/natores nulli Ecclesiae sunt, nec metrica, nec fons baptismalis. / Obstetrix est iurata. Cantor domum habet a Com<m>unitate erectam, / arare etiam, quantum potest, e<st> liberum et ex pratis tantum, quan/tum alteri colono dividunt, annuum vero proventum p<rae>stabu<n>t / per medium coretum siliginis et infra unum cubulum ara/turam. Pulsus n<on> fuerat, qui est demandatus. Aedituus est.

Ecclesia.

Ecclesia lignea noviter erecta ante annos duos, benedicta a R<evere>nd<issi>mo / Vicario Gregor<io> Desko, imaginibus localibus excepta maiore a/ra, in qua nulla est,

[373] Correctum a *Fit fere*.

com<m>ode instructa, tabulatum ex parte adhuc / imperfectum habet, arundine tantum<m>odo tecta. Antimissium mo/derni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi Munkacs<iensis>. Pro ciborio servit pixis lignea. / Corporale nullum, nec calix, nec casulae, nisi una alba et exiguae map/pae aram tegentes. Libri ceremoniales Eccle<si>ae sunt Trefologion[374], E/pistolaris, Psalterium, reliqui desiderantur. Clausura lignea. Can/delabra duo stannea. Campanula nulla. Proventus nullos h<a>b<e>t, / praeter in debito flor<enos> V<onás> 15. Dicata est Protectione B<eatissimae> V<irginis> MARIAE. / Cinctura cemeterii nulla.

Possessio Nyrethaz.

Parochus unus Ioannes Olsavszky, ordinatus et investitus p<ro> / hac parochia ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Olsavszky. Pro titulo / habet ipsa<m> parochiam. Fundus parochialis liber hactenus fuit, / actu tamen praetendunt taxam et decimam D<omi>ni Ter<r>estres. Agros, / *quot*[375] potuit subarare, liberum *ipsi*[376] fuit. Prata etiam ex gra<ti>a D>omi>no/rum. In Matre Confessionis capaces 140. Omnes confessi praeter // duas personas. Hospites 20, cum inqulinis annuum provent<us> / duas metretas, unam tritici, alteram siliginis et p<ro> duobus / cubulis subarant et singulus hospitu<m> unum cur<r>um ligno/rum advehere tenet<ur>. Publice peccantes non reperiunt<ur>. Conci/onatores Eccle<si>a nullos habet. Metricam h<a>b<e>t. Nemo tam par/vulorum quam adultorum sine Sacramentis decessit. Fons ba/ptismalis non habet, aqua tamen servat<ur> benedicta in anforula. / Obstetrix est iurata. Apostata nullus reperitur. Cantori per / medium coretum siliginis singulus hospes p<rae>stat. Domum pro/priis sumptibus erexit; fundus taxa obnoxius. Pulsus mane / et vesperi solet fieri.

Ecclesia.

Ecclesia lignea septa atq<ue> implasmata, in statu com<m>odo>, imaginib<us> / omnibus pulchre instructa, benedicta a Sur<r>ogato Vicario Olsay. / Antimissium Bizanczianum. Ciborium cupreum cum oper/culo. Calix stanneus cum aliis requisitis. Corporale, purificatorium, albae duae, Mensa Propositionis et mappae necessariae / munde servantur. Candelabra quatuor, duo cuprea, duo stan/nea. Casulae quatuor, una sericea, cum velo et palis talibus, / aliae tres ex gosipio texta tela rubro colore coloratae. Libri ce/remoniales omnes. Campanae tres, nescitur an et a quo be/nedictae. Clausura fer<r>ea. Proventus nullos h<a>b<e>t, p<rae>ter 40 cub<ulos> / siliginis. Dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco<po. Cemeterium vallo circum/datum.

Possessio Napokor.

Parochus unus Theodorus Popp, ordinatus ab Ill<ustrissi>mo Ep<isco>po Klain[377] / in Transylvania, investitus vero p<ro> hac parochia ab Ill<ustrissi>mo / D<omi>no Michaële Olsavszky Ep<isco>po Munkacs<iensi> etc.. Fundu<m> / parochialem habet liberum excisum a D<omi>no Ter<r>estri. / Agros, quod potest inseminare, est ipsi liberum. Prata vero, / quantum alteri colono, ipsi p<rae>stant. In Matre Confessionis capaces / sunt 200. Hospites sunt 43, quilibet hospes annuum / proventum solvit duos coretos tritici, aut siliginis et / infra duos cubulos terram subarant. Domum parochi/alem exstruxit Com<m>unitas, quae iam est ruinae p<ro>xima. / Omnes Paschalem Confessionem peregerunt. Parochus r<evere>nda<m> / nova<m> habet. Parochus catechisat populum et secundu<m> p<rae>scri//pta<m> regulam se comportat. Fontem baptis/malem n<on> habet. Obstetrix iurata non est. Aliqui Credo / et Decem Praecepta

[374] I.e. Festorum Minaeum pro Decembri et Ianuario mensibus.
[375] Correctum a *quod*.
[376] Correctum a *ipsum*.
[377] Strălucit episcop al românilor transilvăneni în perioada 1728 – 1751. Cf. Francisc Pall, *Inochentie Micu Klein. Exilul la Roma 1745 – 1768*, vol. I, Cluj Napoca, 1997, p. 5.

non sciunt. In vestitu debito Sacra/menta Parochus administrat. Apostata nullus reperitur. / Cantori ex annuo proventu tertialitas venit. / Pulsus *matinus* <*sic!*>[378] et vespertinus n<on> solebat fieri, qui est / mandatus. Aedituum habent ab omni labore et taxa *exem/ptus* <*sic!*>[379].

Ecclesia.

Ecclesia antiqua tantum<m>odo septa et implasmata / ruinae p<ro>xima, arundinibus tecta a pie defuncto / Decamelis benedicta, imaginibus utcumq<ue> instructa. / Antemissium Decamelisianum in parte combustu<m>. / Pro ciborio servit pixis lignea. Calix cum appartinen/tiis stanneus. Corporale nullum est. Mensa Propositionis, / *uti et*[380] mappae et alba sine humerali non adeo munde asservant<ur> / et Venerabile. Casulae tres ex Rása cerulea et rubra. / Candelabra duo cuprea. Libri ceremoniales omnes. / Clausura lignea. Vexillu<m> unum. Campanae duae benedic/tae ab Archi-Presbytero Kricsensi. Indulgentiae nullae. / Dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po et Martyri. Proventus nullus est / Ecclesiae.

Possessio Kaló-Seminy.

Parochus unus viduus Elias Popovics, ordinatus in Moldavia, investi/tus a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Manuele Olsavszky Ep<isco>po Munk<acisensi>, / facultatus autem fit a defuncto Ep<isco>po Blasovszky. Pro titulo habet ipsa<m> / parochiam. Fundum parochialem h<a>b<e>t liberum a D<omi>nis Ter<r>estribus excisus. / Agros et prata ipsi dividit Com<m>unitas ampliores quam aliis colonis, quos / pacifice usuat. In Matre Confessionis capaces[381] sunt 2043. Paschalem Con/fessionem non peregerunt 18 ex senioribus. Iuvenu<m> numerus / non scitur. Publicus peccator nullus reperitur. Hospites sunt / 154, quilibet per[382] metretam siliginis et nutretu<m> solvit / et per duas polturas et mediae diei laborem, quae p<rae>stant, praeterea infra / duos cubulos subarant. Contra Parochum nulla quaerela depo//sita. Ecclesia concionatores nullos h<a>b<e>t. Metricam saltem baptizatorum / habet. Fontem baptismalem non habet. Obstetrix est iurata. Can/tor tertialitatem ex provent<u> Parochi percipit. Pulsus non / solebat hactenus esse.

Ecclesia

Ecclesia ex tegulis renovatur, siquid iam antiqua multum ruina/ta et non pridem a Calvinistis recepta, post renovationem bene/dicta ab ipso Parocho ex facultate D<omi>ni Ill<ustrissi>mi Ep<isco>pi. Antimis/sium Decameliszianum cum foraminibus. Pro ciborio servit / scatula lignea. V<ene>r<a>b<i>le n<on> adeo munde asservatum est. Calix cu<m> / apertinentiis stanneus inauratus. Corporale non est. Albae duae. / Velum et paleae sericeae. Casula p<ro>pria Parochi ex Karton. Men/sa Propositionis exigua et incom<m>oda. Candelabra tria, cuprea / duo, unu<m> ex lamine. Imagines antiquae, quae in ligno, quae in tela. / In ara maiori nulla imago. Mappae in ara exiguae. / Libros ceremoniales Ecclesia duos Triodion Quadragesimale et / Evangelion, Parochi autem, qui erant p<ro>prii> libri, per execu/tores comitantes sunt accepti. Campanae duae, unam pie / defunctus Bizanczy, altera<m> modernus Ill<ustrissi>mus D<ominus> Ep<isco>pus be/nedixit. Clausura fer<r>ea debilis. Ecclesia proventus nullos / habet. Dicata S<ancto> Michaëli Archangeli. Indulgentiae non / solent fieri. Cemeterium non est cinctu<m>.

Possessio Pazon.

[378] Recte: *matutinus*.
[379] Recte: *exemptum*.
[380] In margine sinistro adiectum: *uti et*.
[381] Sub lineam adiectum: *capaces*.
[382] Sequitur deletum: *cubulum*.

Parochus unus viduus Stephanus Pavlovics, ordinatus ab Ill<ustrissi>mo / pie defuncto, et investitus p<ro> hac parochia <a> Bizanczy. Fundus paro/chialis liber absq<ue> ullis appertinentiis, in quo pacifice residet. Domu<m> / parochialem Com<m>unitas exstruxit, quae e<st> ruinae p<ro>xima. In Matre / Confessionis capaces 50. Hospites 9, quoru<m> singulus per duas me/tretas siliginis praestat. Filialis Thura, in qua Confessionis capaces / 20. Hospites 4, pariter nihil solvunt. Kemecse, in qua Confessio/nis capaces 10. Hospites 2, uti in aliis nihil p<rae>stant. Omnes confessi. / In Pazon unus est, qui cum uxore non vivit, Bazilius Orosz inqui/linus Ioannis Csorba, pariter et in Kotay unus e<st>, qui deserta uxo/re ibid abivit in Marmatiam, n<omi>ne Paulus Ivanczo et duxisse *in Lisznicze*[383] aliam dicit<ur>. / In Filialibus libere administrat. Parochus sua diligenter peragit. / Catechisat populum, non est excessivus. Metricam habet. Nemo / tam parvulorum quam adultorum sine Sacramentis decessit. Fons / baptismalis in Templo servat<ur>. Obstetrix iurata et instructa. / Neminem absq<ue> praemissis ternis promulgationibus copulavit. / Apostata cum uxore in Kemecze Laurentius Papp, alter / in Pazon Gregorius Magyar. Concionatores Ecclesia habet Evan/gelium explicatu<m>. Parochus habet plures Ruthenicos. Canto//ri per medium coretu<m> siliginis solvent. Pulsus mane et vesperi fit. / Aedituus in libertate permanet.

Ecclesia.

Ecclesia sepibus septa columnis ligneis, arundinibus tecta, antiquata / ruinae p<ro>xima, a quo[384] benedicta nescit<ur>, imaginibus localibus provisa. Ceme/terium virgultis septum. Mappae pro tegumento sufficientes. Antimisssi/um Bizanczianu<m>. Pro ciborio servit monstrantia lignea. Calix cum / patena, stella et cocleari stanneus. Velum et paleae ex *gossupio* <*sic!*>[385]. Ca/sula una ex Rása. Mensa Propositionis exigua. Candelabra 4, cup/rea duo, et duo stannea. Clausura ferrea debilis. Libri ceremoniales / Trefologion, *Sedtodnik* <*sic!*>[386] et alii praeter Triodion Quadragesimale scriptum, quod est. Campanae tres, n<on> benedictae duae, tertia nescitur, an et a quo / benedicta. Ecclesia proventus nullos h<a>b<e>t. Indulgentiae nullae. Dedica/ta Ecclesia Exaltationi S<anctae> Crucis.

Oppidum Kalló.

Haec parochia post discessum Sur<r>ogati Vicarii Olsay vacat. Fundus / parochialis cum agris et pratis emptus a parochianis pro Ecclesiae pe/cunia, qui pacifice est usuatus. In hac Matre Confessionis capaces / sunt circit<er> 150. Hospites 20, qui annuum proventu<m>, qui aratru<m> / integrum habent, solvunt unum cubulum et tales sunt duo, / caeteri vero 8[387] mediu<m> habentes per duas metretas siliginis, demu<m> / 9 alii nullum aratrum habentes per unam metretam siliginis p<rae>stant. Praeterea quivis hospes 8 polturas et, qui paecora habent, unum cur<r>um / lignoru<m> p<rae>stat. Ecclesia concionatores habet duos Klyucs et Mech / Duchony[388] appellatos. Metrica est. Nemo absq<ue> Sacramentis decessit. Fons baptismalis est. Obstetrix est iurata Calvinista. *Apostantae* <*sic!*>[389] / sunt complures, quorum n<omi>na iuxta mandatum Suae Ma<ies>t<a>tis S<a>cr<atissi>mae / Co<mi>t<a>tui sunt p<rae>sentata. Aedificia tam parochialia quam Cantoris / Com<m>unitas erexit. Pulsus

[383] Supra adiectum: *in Lisznicze*.
[384] Inter *proxima* et *benedicta* adiectum: *a quo*.
[385] Recte: *Gosypio*.
[386] Recte: *Sestodnik*.
[387] Correctum a 18. Sequitur deletum: *qui*.
[388] Poate fi vorba de lucrarea lui Baranovici Lazar, *Meci duhovnii eje est glagol Bojii na pomoșt țerkvi voiuștei iz ust Hristovâh podanâi*, Kiev, 1666. Cf. Karataev I., *op.cit.*, p. 71.
[389] Recte: *Apostatae*.

post discessum A<dmodum> R<everendi> D<omini> Archi-Diaconi Petkovszky neglectus est. Cantor ex proventu Parochi ter/tialitatem percipit. Aedituus in libertate permanet.

Ecclesia.

Ecclesia lapidea noviter exstructa cum tur<r>i post ruina<m> prioris, bene/dicta a pie defuncto Auditore Ioanne Blasovszky, imaginibus ut/cumq<ue> instructa. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Ciborium ligneum. / Calices duo cum patenulis, stel<l>is, coclearibus argentei. Corporale, / purificatorium, albae duae, Mensa Propositionis munda. Casulae / tres, duae sericeae, tertia ex Kamelot antiqua. Candelabra 4 lignea. Ve/lum et paleae sericeae. Libri omnes. Clausura bona. Campanae duae be/nedictae a pie defuncto Bizanczy. Proventum Ecclesia habet ex una / mola, quae est Ecclesiae propria, ex qua proveniunt annuatim circit<er> 20 / cubuli. Dicata S<ancto> Archangeli Michaëli. Indulgentiae nullae. Cinctura nulla. //

Possessio Ratz-Fejértó.

Parochi duo Ruthenicus Ignatius Ujfalusi, Valachicus Pantelimon / Hedegüs, prior ordinatus et investitus a pie defuncto Ep<isco>po Bizanczy, / alter ordinatus a<b> Ep<isco>po Aradiensi In<n>ocentio Ionovics[390], investi/tus vero per Ep<isco>pu<m> piae memoriae Blasovszky. Fundum habet uterq<ue> / liberum per D<omi>nos Ter<r>estres excisum cum appertinentiis, utpote agris suis / pro libitu indeterminatis, quae pacifice possident. Pro parte Ruthe/na Confessionis capaces 510. Ex parte vero Valachica sunt 30. / Omnes Paschalem <Confessionem>[391] peregerunt. Hospites Rutheni cum inqulinis ae/qualiter solventes 17. Hospites 10, 9 vero servi. Hospites annuum / proventu<m> solvunt *cub<ulos>* *<sic!>*[392] duas metretas tritici, duas siliginis. Ex parte / Valachica hospites 3, qui annuu<m> solvunt proventu<m> per duos coretos / siliginis. Inquilini 14, qui pariter per duas metretas siliginis solvunt. / Contionales Ecclesia nullos habet Ruthena, habet Valachica / Evangeliu<m> explicatu<m>; Parochus uterq<ue> habet. Ruthenicus / metricam habet, Valachicus non habet. Fontem baptismalem / non habent. Obstetrices duae. Neminem absq<ue> praemissis ternis pro/mulgationibus copularunt. Populus festa non observat[393], nec Tem/plum frequentare vult. Cantorib<us> per medium coretum Siliginis / hactenus solvebunt, quibus mandatum[394] est per coretu<m>, ut solvant. / Apostata nullus. Pulsus non solebat fieri. Aedituus in liberta/te permanet.

Ecclesia.

Ecclesiae in hac possessione duae, una Ruthenica, alia Valachi/ca. Ruthenica lignea post ruinam prioris noviter erecta, scandulis / tecta, per R<evere>ndissimu<m> D<ominum> Generalem Vicarium Desko benedicta, imagi/nibus vix aliquibus instructa. Ara maior sine ulla imagine ha/betur. Pro ciborio servet scatula lignea inconveniens. Calix ar/genteus cum patena, cocleari, stella. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. / Corporale purificatorium. Duae albae et Mensa Propositionis / cum mappis altaria tegentibus utcunq<ue> munde asservat<ur>. Can/delabra stan<n>ea 4. Casulae duae, una sericea, altera ex Rása. Velu<m> / et paleae sericea duplicia. Libri ceremoniales omnes praeter Octo/ichon. Clausura bona fer<r>ea. Campana una, nescit<ur> a quo benedicta. / Ecclesia proventus habet nullos, praeter medium *fundus* *<sic!>*[395], qui

[390] Vichentie Ioanovici, episcop ortodox al Aradului între anii 1726 – 1731 și mitropolit al Karlovitzului între anii 1731 – 1737. Cf. Dr. Pavel Vesa, *op. cit*. p. 70 – 72.
[391] In textu originali abest.
[392] Recte: *per*.
[393] Sequitur deletum: *po*.
[394] Correctum a *prandatum*.
[395] Recte: *fundum*.

in/cultus nihil Ecclesiae fructificavit. Dicata est Annunciationi / B<eatissimae> V<irgini> MARIAE. Cemeteriu<m> sine cinctura manet. Valachica / Ecclesia pariter lignea antiqua post combustionem renovata et a / D<omino> Vicario Olsay benedicta, imaginibus localibus com<m>ode in/structa, praeterqua<m>, quod in maiori ara nulla imago sit. Antimis/sium Bizanczianum. Pro ciborio servit *Pixis*[396] stannea. / Calices sunt tres, unus cupreus inauratus, duo stannei cum patena, / coclerari et stella. Corporale nullum est. Mappae, purificato/rium, albae tres et Mensa Propositionis satis munde asservant<ur>. // Casulae tres, una sericea, alia ex Rása, tertia ex Karton cum totid / *solis* <*sic!*>[397], cum velis et palis. Candelabra stannea tria. Libri ceremo/niales omnes praeter Epitolaru<m> et Quadragesimale Triodion. Clau/sura bona. Campanae duae, una destructa fissa, nescitur an et a quo / benedicta. Ecclesia proventus nullos habet, praeter 7 flor<enos> in parata. / Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Cemeterium n<on> est cinctum.

Possessio Oross.

Parochus unus Petrus Linkovics ordinatus ab Ep<isco>po pie defuncto / Bizanczy, investitus p<ro> hac parochia[398] per Vicariu<m> Sur<r>ogatum Olsay. / Fundum habet / liberum a D<omi>nis Ter<r>estribus excisum cum unico hortulo sine ullis / aliis apertinentiis, adeoq<ue> ex decima agros inseminare debet et / prata, ubi potest, procurat. In Matre Confessionis capaces sunt / 150. Hospites 30, singulus annuum proventum duos coretos sili/ginis solvit, p<rae>terea arabunt p<ro> duobus cubulis Parocho, nunc autem / a duobus annis etiam hoc subtraxerunt. Sunt aliqui a pluribus / annis apud propriu<m> Parochum non confessi, nec constat apud que<m> / confessi essent. Metricam habet. Pro fonte baptismali servit amphora, / vel potius patena ex argilla. Obstetrix est iurata. Apostata una / Monor Pastanya. Cantori per medium coretum siliginis solvunt. / Domum parochialem Com<m>unitas erexit, quam tegere nolunt. Pulsus / mane et vesperi solet fieri. Aedituus liber ab omni impositione / onerum publicor<um>.

Ecclesia.

Ecclesia lignea ex virgultis septa, arundinibus tecta, implasmata, / benedicta a Vicario Olsay, imaginibus localibus vix aliquibus / propriis instructa. Tres locales imagines propriae Parochi, cum qui/bus disponere ipsi est liberum. Antimissium Bizanczianu<m>. / Pro ciborio servit cupa ex calice stanneo. Calix stanneus cum coc/leari, patena et stella. Strophium[399], quo nares emungere solet in / calice repertum est. Corporale, purificatorium, mappae, Men/sa Propositionis, albae duae, non adeo munde conservari / reperta sunt. Casulae duae, ex Karton una, altera <ex> Flanell. / Candelabra 4 stannea. Libri ceremoniales Ecclesiae 4, solum/modo habentur Evangelion, Epistolaru<m>, Trephologion, Psalte/riu<m>. Caeteri p<ro>prii sunt Parochi. Vexilla duo ex Bagazia. / Clausura lignea. Campanae duae benedictae a Vicario Olsay. / Proventus nullos habet Ecclesia, nec in parata quidqua<m> pecunia. / Dedicata Protectioni B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Cemeteriu<m> sepibus circum/datum.

Possessio Aranyas.

Parochus unus Ioan<n>es Nalivajko, ordinatus ab Ep<isco>po Bizanczy, in/vestitus vero p<ro> hac parochia a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Mich<aë>le Olsavszky. / Fundus parochialis liber est excisus per D<ominum> Ter<r>estrem Excellen<tissimum>

[396] Correctum a *scatula*. Sequitur deletum: *lignea*.
[397] Recte: *stolis*.
[398] Supra adiectum: *p<ro> hac parochia*.
[399] *Strophium*: vel *Strophiolum*, secundum DuCange est mantile, linteum, quo manus (**hic loci, nares**) absterguntur: *kéztörülő*.

D<ominum> Gyulay. Agri nulli. *Patu<m>* <*sic!*>[400] unius cur<rus> feni capax. Confesionis ca/paces 100. Omnes confessi. Hospites 28, singulus per duas metretas / siliginis annuatim p<rae>stant, praeterea singulus hospes per cumulum feni // seu unu<m> cir<citer> centenariu<m> et infra duos cub<ulos> seminat<urae> laborem p<rae>stant. / Filialem habet Gyüre, in qua Confess<ionis> cap<aces> 25. Hospites 10. Altera Apathy, / in qua Confess<ionis> capaces 4. Omnes in his quoq<ue> sunt confessi. Annua<m> solution/nem solvent, sicut in Matre, praeter laborem et fenum. Publici / peccatores nulli sunt. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. / Suo muneri satisfacit. Concionator Ecclesiae nullus. Metricam ha/bet. Fontem baptismalem n<on> habet. Nemo sine Sacramentis decessit. / Cantor domuncula<m> per Com<m>unitatem habet exstructa<m>, iam ruinae proxi/ma<m>, in medio pagi. Aedituus tantu<m> ab una impositione liber. Pulsus n<on> / fuit.

Ecclesia.

Ecclesia ex tegulis murata[401] in multis locis rupta, sarto tecto indigens, / ruinae proxima, imaginib<us> debilissime provisa, benedicta per Archi-/Presbyteru<m> *Franciscus* <*sic!*>[402] Fejertayi. Venerabile in scatula lignea asser/vari repertu<m> munde. Antimissium Bizanczianu<m>. Calix cum ap<p>er/tinentiis stanneus. Velum et paleae ex materia sericea. Corporale et / purificatoriu<m> mundum. Mappae 5. Albae lacerae. Mensa Proposi/tionis exigua. Casulae duae cum stolis ex Karton. Candelabr<a> 2 / lignea. Libr<i> ceremoniales Evang<elion> et Episto<larum> cum Minaea, Sestodnik, / Csaszoslov. Campanae duae n<on> benedictae. Proventus nullos habet, / praeter in debitis und<ecim> fl<orenos> et duo Mar<ianos>. Dicata S<ancto> Nicolao. Cemeteriu<m> / ex parte una palanka cinctu<m>, ex alia nihil plane.

Possessio Dobos.

Parochus unus Ioannes Popp, ordinatus ab Ep<isco>po Marmatico / Doszotheo[403], investitus p<ro> hac parochia per modern<m> Ill<ustrissi>mu<m> / D<omi>num Michaëlem Manuelem Olsavszky Ep<isco>pu<m> Munkacsien<sem>. / Fundus parochialis est liber per Ill<ustrissi>ma<m> familia<m> Perenyiana<m> / extradatus sine ullis agris et pratis. Decima<m> solvit ab agris. / Confessionis capaces 100. Omnes confessi. Hospites 30. Singulus / per duas metretas siliginis et mediae diei laborem *p<rae>stant* <*sic!*>[404]. / Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. Publici peccatores / nulli sunt. Ecclesia concionatorem nullum, *Parochu<m>* <*sic!*>[405] habet / Evangeliu<m> expositu<m> et Porta dictu<m>. Metrica<m> habet. Fons / baptismalis est. Nemo sine Sacramentis tam parvuloru<m> / quam adultoru<m> decessit. Obstetrix iurata fuit, sed iam recessit. / Ioannes Kender confessus ia<m> apud nostri ritus sacerdotem / apostatatavit, qui libenter redire vellet, sed timendo Clavinistas / manet in suo, sed, si caperetur, (ipse dicit) libenter rediret. Cantori / aedificari coepta in fundo parochiali hactenus in platea habitavit, / in domo d<omi>nali, in qua taxa<m> solvebat. Aedituus est liber. Pulsus / non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, imaginibus utcunq<ue> provisa, be/nedicta per pie defunctu<m> Vicariu<m> Michaëlem Olsay, in statu bono. / Antimissiu<m>

[400] Recte: *pratum*.
[401] Sequitur deletum: *scit*.
[402] Recte: *Franciscum*.
[403] Dosoftei Teodorovici (? – 1739), ales episcop al Maramureşului în anul 1718. Moare în anul 1739 la mănăstirea Uglea unde a trăit ultimii ani ai vieții sub o strictă supraveghere. Cf. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria bisericii ortodoxe române*, vol. II, București, 1981, p. 199 – 200.
[404] Recte: *p<rae>stat*.
[405] Recte: *Parochus*.

Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> stanneum. Calix cu<m> // appertinentiis stanneus. Velum et Palae ex gosipio. Corporale et purifi/catoriu<m> mundum. Mappae 5. Alba una. Mensa Propositionis / pariter munda. Candelabra duo ex gleba. Casulae duae, una ex go/sipio, alia ex lana, pars superior sericea, stola una. Libr<i> cer<emoniales> Evang<elium>, / Epistolar<um>, Triod<ion> <Quadrage>simale, aliud Triod<ion> scriptu<m>, Psalter<ium>, Missale, Trebnik / parvu<m> laceratu<m>, Sestodnik, Csaslovecz, Minaea lacer<r>ima. / Clausura fer<r>ea. / Campanae duae, benedicta per Ep<isco>pos Bizanczium una, alia / per Dekamelisz. Proventus nulli. Cemeteriu<m> palis fissis septu<m>.

Possessio Parasznya.

Parochus unus Petrus Dankovics, ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po / Bizanczy, investitus pro hac parochia a D<omino> R<evere>nd<i>ssimo G<ene>rali Vicario Gre/gorio Desko. Residet in Fundo D<omi>nali Ex<c>ell<entissi>mi D<omi>ni Pauli Forgach[406] / Ep<isco>pi Varadien<sis>, a quo taxam solvunt parochiani 3 flor<enorum> Von<ás>, praeter / labore<m> unius diei, a quolibet hospite praetendit D<ominus> Provisor Gabr<iel> Skul/teky. Confes<sionis> capaces 100, cir<citer> o<mn>es confessi. Hos<pites> 30 per duas metr<etas> / silig<inis> solv<unt> et infra duos cub<ulos> arant. Filialis Mada, in qua Confes<sionis> / cap<aces> 38, confessi o<mn>es. Hos<pites> 16 solvunt per una<m> metr<etam> silig<inis>. In qua / Ecclesia est pauper<r>ima, ut est notu<m>. Publici peccatores nulli. / Concionator nullus. Metr<icam> habet. Nemo sine Sacramentis mortuus. / Fons nullus baptismalis. Obstetrix est iurata. Apostata nullus. / Cantor residet in Fundo D<omi>nali Excell<entissimi> D<omi>ni Alexandri Haller, / a quo 12 dier<um> labore<m> et 7 Mar<ianos> praestat. Aedituus nullus, adeoq<ue> / nec pulsus.

Ecclesia.

Ecclesia ex palankis implastata, stramine tecta, in statu mi/ser<r>imo, misero nunqua<m> viso, bened<icta> per V<icarium> Sur<r>ogatu<m> Mich<aëlem> / Olsay. Antimissiu<m> Dekameliszianu<m>. Imaginib<us> localibus tan/tid p<ro>visa. Calices duo inepti pro usu. Velu<m> et palae sericeae. / Corporale et pur<ificatorium> nullu<m>. Mappae, albae duae, Mensa Pro/positionis utcumq<ue> munda. Candelabra duo lig<nea>. Casula / cu<m> stola ex Karton. Libr<os> ceremoniales h<ab>et, praeter Trebnik / et Triod<ion> <Quadragesi>male. Claus<ura> lig<nea>. Campana una <...>[407]. / Prov<entus> nulli. Dicata S<ancto> Nicolao. Cemeteriu<m> debiliter / palis septu<m>.

Possessio Olosz-Paly.

Parochus unus Mathias Stroinszky, pro Diaconatu / ord<inatus> a pie defuncto Ep<isco>po Blasovszky, pro Presbyteratu / vero ab Ep<isco>po Transylvanico Ioannicio Klain. Fundus // parochialis nullus, sed cogitur residere Parochus in Fundo D<omi>nali, / a quo parochiani o<mn>es[408] laborem unius diei p<rae>stant. Confessionis / capaces sunt 150, omnes confessi. Hospites 40, singulus per / duas metr<etas> siliginis *solvunt* <*sic!*>[409]. Una Maria, filia Presbyteri defuncti / Hubinen<sis>, relicto marito hicce vivit. Alii publici peccatores n<on> sunt. / Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet: catechisat et instruit / populum, incedit in veste

[406] Paul II, conte Forgach de Ghymes, episcop al dicezei romano – catolice de Oradea între anii 1737 – 1747. Cf. *Schematismus Historicus Venerabilis Cleri dioecesis Magno Varadinensis Latinorum*, Nagyvárad, 1896, p. 96.
[407] Intervallum interpunctatum circa 2 cmm.
[408] Supra adiectum: *o<mn>es*.
[409] Recte: *solvit*.

talari. Ecclesia concionatore<m> nullu<m> h<a>b<e>t, / Parochus habet Alphavit[410], Medulla<m> Casuu<m>. Metricam hab<e>t / solum baptisatoru<m>. Obstetrix e<st> iurata. Nemo sine Sacramentis / tam parvulorum q<ua>m adultorum decessit. Fons baptismalis est. / Apostata nullus. Cantor residet in fundo eod cum Parocho. / Aedituus est liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu bono, bend<icta> per Vicar<ium> pie / defunctum Mich<aëlem> Olsay. Imagines o<mn>es praeter Apostolor<um>. Anti/missiu<m> Bizanczianum. Venerabile asservat<ur> in scatula. Calix / cum ap<p>ertinentiis Cantoris cum casula. Stola, alba, / mappae 3 munde repertae. Candelabr<a> 3 Cantoris stannea. / Libr<i> ceremo<niales> Ecclesiae Triod<ion> duo, Trebnik, Minaea, Evan/geliu<m> scriptu<m>. Caeteri Cantoris o<mn>es. Campana una. / Claus<ura> lig<nea>. Prov<entus> nulli. Dicata Protectioni B<eatissimae> V<irginis> M<ariae>. Cemeteriu<m> / palis cinctu<m>.

Possessio Hadasz.

Parochus unus Demetrius Motercsenik, ordinatus ab Ep<isco>po Bizan/czio, investitus vero pro hac parochia a pie defuncto Ep<isco>po Bla/sovszky. Fundus parochialis nullus, cogatur et eo, in quo residet, / 3 Mar<ianos> Parochus, tres vero parochiani solvere. Confessionis / capaces 40, confessi o<mn>es. Hospites 16 per duas metretas / siliginis solvunt annuatim. Parochiani contra Parochum / querelant<ur>, quod dehonestare soleat ipsos in Templo appellando porcos, concionari omni die festo et Dominico dicitur, exorcizat. / Concionator nullus, nec metrica<m>, nec fontem baptismalem, neq<ue> / obstetricam iurata<m> Ruthena<m> habent. Nemo sine Sacramentis de/cessit. Ioannes Cziptak, Franciscus Cziptak fratres, Ioan/nes Toth, Franciscus Rósa apostatarunt, confessi apud nostros / et com<m>unicarunt. Item nomine Ioannes ex Co<mi>t<a>tu Bereghien<si>, / et quid ex poss<ess>ione Szvalyava aggnovit quandam foemina<m> *oriunda<m> ex Marmatia*[411] / habente<m> maritu<m> inter milites pedestres, quam volens dein du/cere rogavit loci Parochum, ut copularet, quem Parochus noluit copulare, ille autem rogare *amplius*[412] nollens praedictum Parochu<m> ivit Bathorinu<m> et ibi P<atres> Minoritae eu<m> copula<ve>runt. Cantor resi/det in Fundo D<omi>nail, a quo taxa<m> solvit. D<omi>ni Ter<r>estres D<ominus> Tody, / D<omi>na Balingh, filia Ördöghianae. Aedituus e<st> liber. Pulsus n<on> / fuit. //

Ecclesia.

Ecclesia ex palankis aedificata, stramine tecta, in statu debili, / benedicta p<er> pie defunctum Sur<r>ogatum Vicar<ium> Mich<aëlem> Olsay. Antimis/sium Dekameliszianu<m>. Venerabile asservatur in scatula lignea. Ca/lix cum appertinentiis stan<n>eus. Velu<m> et palae ex Karton. Corpo/rale et purificatoriu<m>, mappae 4, albae 2, Mensa Propositionis / munde servan<ur>. Candelabra duo lignea. Casulae duae, una / Ecclesiae ex Karton cum stola tali, altera Parochi ex tela alba. / Libr<i> cerem<oniales> Evang<elium>, Missale, Trebnik, Octoich, Psalteriu<m>, / Irmolog<ion> Ecclesiae, caeteri partim Parochi, partim laceri et ia<m> / inepti. Proventus nullos habet, praeter in debitis apud Ioan<nem> / Danko 9 Mar<ianos>, Mart<inum> Dudas 3 et quinar<ium>, et apud Ioanne<m> / Toth apostata<m> suprapositu<m> 3 flor<enos> et 3 quinar<ios>, a quo nullo / modo recipere se posse

[410] Numai la Kiev apar în prima jumătate a sec. al XVIII-lea patru ediții a acestei cărți: 1710, 1713, 1741,1747. Cf Karataev I., *op. cit.* , p. 103, 106, 133, 143.
[411] Supra adiectum: *oriunda<m> ex Marmatia*.
[412] Supra adiectum: *amplius*.

dicunt. Dicata Annuntiationi B<eatissimae> V<irginis> M<ariae>. / Campanae duae. Cemeteriu<m> palis cinctu<m>.

Possessio Ders.

Parochus unus Ioannes Kapusztey, ordinatus ab Ep<isco>po Aradien<si> / Isaia Antonovics, investitus vero pro hac parochia a pie defuncto / Ep<isco>po Simeone Olsavszky. Fundus parochialis e<st> liber excisus / a D<ominis> Ter<r>estribus sine appertinentiis agror<um> et pratoru<m>. Confessionis / capaces 150, omnes confessi. / Hospites 40, singulus per duas / metretas siliginis solvit. Contra Parochum nil habet Com<m>unitas: / catechisat et instruit populum, exemplaris et diligens in suis function/nibus. Ecclesiae concionator liber Klyucs dictus. Parochi nullus. / Metricam habet. Fontem baptismalem et obstetricem iuratam ser/vant. Nemo sine Sacramentis ad salutem necessariis mortuus. / Publici peccatores et apostatae nulli. Cantor residet in Fundo / Parochiali, cura domoru<m> parochiani habent. Aedituus est liber.

Ecclesia.

Ecclesia ex tegulis murata ab antiquo dicitur per homines Graeci Ri/tus erecta, post ruina<m> renovata a<nn>o 1730, post renovationem bene/dicta per modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<ominum> Michaëlem Manuelem Olsavszky pro / tum Archi-Diaconu<m> Districtus Munk<acsiensis>, imaginib<us> pulchris / instructa. Antimissium Bizanczianum. Ciborium ligneum per / modu<m> tur<r>iculae factu<m>. Calix cum ap<p>ertinentiis argenteus inauratus. / Velum et palae sericeae. Corporale et purificatorium mundum. / Humerale nullum. Mappae sufficientes, albae tres et Mensa Pro/positionis pulchra, com<m>oda. Candelabra 4. Vexilla duo seri/cea. Casulae 4, duae sericeae cum stolis duab<us>, tertia lanea / cu<m> stola, quarta nigra pro defunctis. Libr<i> ceremoniales o<mn>es. / Clausura fer<r>ea. Proventus habet 30 cub<ulos>, praeterea flor<enos> V<onás> 40. / Campanae tres. Dicata Annunciationi B<eatissimae> V<irginis> M<ariae>. / Cemeterium palis scissis septum. //

Possessio Czaszar.

Parochus unus Theodorus Risko, ord<inatus> et investitus p<ro> hac parochia / a piae memoriae Ep<isco>po Bizanczy. Fundum parochialem h<a>b<e>t li/berum ab Ex<ce>ll<entissi>mo Alexandro Karoly[413] excisum cu<m> agris ad tres / calcaturas, singulam trium cubulor<um> capacib<us>. Pratum nullu<m>. / Confessionis capaces sunt 200, omnes confessi. Hospites 40, / singulus per duas metr<etats> siliginis p<rae>stat. Filialis est Geba, in / qua Conf<essionis> capaces sunt 16, confessi o<mn>es. Hospites 6 per coretu<m> / siliginis annuatim solvunt, unus, qui Templu<m> frequentare n<on> / vult, n<omi>ne Fekete Iancsy, n<on> ieiunat et proles per Praedicantiu<m> / Helveticae confessionis curat baptisari, quae proles cum matre / Calvinista religionem servant Calvinisticam. Contra Parochu<m> / nihil detexerunt: catechisat et instruit animas sibi com<m>issas. / Concionatorem Ecclesia habet Klyucs et Kiril dictum. Metri/cam habet. Fons baptismalis n<on> est. Nemo sine Sacramentis / mortuus. Obstetrix e<st> iurata. Publici peccatores non sunt. / Apostata nullus. Cantor residet in fundo parochiali, cui per mediu<m> / coretum siliginis solvebant. Curam domus Parochi et Cantoris / Com<m>unitas gerit. Aedituus est liber. Pulsus hactenus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lapidea olim per Latini Ritus homines erecta et ia<m> / ruinata per Ritus nostri Graeci noviter erecta tempore Bizan/cziano, benedicta per eunde<m> Ep<isco>pum pie defunctum Bizanczy, imaginibus pulchris instructa. Antimissium Bizanczianum. /

[413] Károlyi Sándor (1668 – 1743), conte, mare proprietar, comite suprem, general. A avut o atitudine extrem de favorabilă față de biserica greco – catolică. Cf. Dömötör Attila, *op. cit*., p. 183.

Venerabile asservatur in calice stanneo cum cooperculo. Calix cu<m> / ap<p>ertinentiis pariter stan<n>eus. Velum et palae ex serico. Corpo/rale et purificatoriu<m> munda. Humerale nullu<m>. Mappae 4 / albae 2 et Mensa Propositionis utcumq<ue> munda. Candelabra / duo stannea. Vexilla duo sericea. Casulae tres, una sericea cu<m> / stola, duae gozipiacae cu<m> stolis talib<us>. Clausura lignea. Libri / concionales omnes Ecclesiae. Campanae duae. / Proventus nullus. Dicata I<ohanni> Reg<i>.Cemeteriu<m> palis scissis / septu<m>.

Possessio Gyulai.

Parochus unus Basilius Zaluszky, ordinatus et investitus a / moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Olsavszky Ep<isco>po Munkacsien<si> etc.. / Fundus parochialis est liber, agri post hunc fundum nulli, sed, / quantum potest, tantum inseminat, ab uno Nyilas decimam / olim Excellentissimus D<ominus> Banfy peperit, modo vero ex gratia / Ex<ce>ll<entissi>mi D<omi>ni Generalis Alexandri Karoly sibinde parcitur. Prata / pariter nulla, excidunt tamen parochiani Nyilas, sicut alteri cui/cunq<ue> colono, eveniunt ex toto cir<citer> 10 cur<r>us feni. Confessionis / capaces sunt 57, omnes confessi. Hospites 26, singulus hospes / per metreta<m> siliginis an<n>uatim solvit, praeterea mediae diei labore<m> / praestant. Andreas Torka vivit sine uxore, quam a 4 cir<citer annis / deseruit et dicitur in dioecesi Ep<isco>pi Varadien<sis>, et quidem in civitate // ipsa M<agno>Varadien<si>, apud Martinum Bera inservire; <secun>dus Adamus Csismady, / 3 Andreas Sallansky, 4 Ioan<nes> Kromlosy, 5 Mathias Csohla, hi quoq<ue> / relicti ab uxorib<us> solitarie vivunt. Contra Parochum Com<m>unitas nihil / habet, nec Parochus contra parochianos. Contionator Ecclesiae nullus. / Parochus Klyucs, Evangelium expositum. Metricam solum baptizatoru<m> / habet. Nemo sine Sacramentis mortuus. Fons baptismalis est. Obste/trix n<on> est iurata. Ioannes Rakoviczky ante 2 annos, Helena Biharika / uxor Stephani Bihary apostatarunt. Cantor residet in fundo Ecclesiae. / Aedituus non est. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia sepibus implasmata scandulis tecta, in statu debili, imagi/nib<us> utcumq<ue> provisa, benedicta per Ep<isco>p<um> pie defunctu<m>[414] Blasovszky. / Antimissiu<m> Bizanczianu<m> combustum. Ciboriu<m> lamineu<m>. Calix cum / ap<p>ertinentiis stan<n>eus. Velum et palae laneae. Corporale n<on> est. Purificato/riu<m> mundu<m> cum map<p>is, alba et Mensa Propositionis. Candelabra / duo stan<n>ea. Vexilla duo. Humerale nullu<m>. Casula una lanea cu<m> / tali stola *tali*[415]. Libr<i> ceremoniales Evang<elium>, Epistolaru<m>, Triod<ion> utrumq<ue> / Missale, Trifologion, Psalteriu<m>, duo Trebnik, Szesztodnik, Polusztov et Trebnik scriptu<m>. Campanae duae. Proventus nullos. / Dicata S<ancto> Nicolao. Cemeteriu<m> palis septu<m>. Clausura fer<r>ea.

Die <vigesima sext>a mensis Septembris in Templo M<aria>Pocsen<si> confirma/ti sequentis: / Georgius Toth. Patrinus fuit Ioannes Molodivszky, scriba Ill<ustrissi>mi D<omi>ni / Michaëlis Manuelis Olsavszky Ep<isco>pi Munkacs<iensis> etc.

Helena Toth.	Patrina Sara Halasz.	Gyulaiensis.
Helena Toth.	Patrina ead	Gyulaiensis.
Sara Halasz.	Patrinus Ioan<nes> Melnikovics.	Gyulaiensis.
Maria orphana.	P<atrina> Helena Toth.	Gyulaiensis.
Iuditha Toth.	P<atrina> Sara Halasz.	Gyulaiensis.

[414] Sequitur deletum: *Ep<isco>pu<m>*.
[415] Inutile repetitum: *tali*.

Possessio Ó Fejertó. <...>[416] // <...>[417]

Possessio Bachta.

Parochus unus Ioannes Blasovszky, ordinatus ab Ep<isco>po de/functo Bizanczy, investitus p<ro> hac parochia per modernum / Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Ep<isco>pu<m>. Fundus parochialis est liber excisus *oli<m>*[418] per[419] / Excell<entissi>ma<m> familia<m> Barkoczyana<m>, cum agris duobus ad utranq<ue> / calcatura<m> sing<ulam> unius cubuli capacem. Prata nulla. Ex gra<ti>a / Excell<entissi>mi D<omi>ni Alexandri Haller seminat et falcat. Confessio/nis capaces 99, omnes confessi. Hospites 18. Singulus an/nuatim per duas metretas siliginis et unius diei laborem prae/stat. Publici peccatores nulli. Contra Parochum Com<m>unitas / nihil habet: catechisat et instruit populu<m> sibi com<m>issum. / Ecclesia concionatorem nullu<m> habet libr<um>, Parochus habet / proprios Latinos. Metrica<m> habet. Fons baptismalis / nullus. Cantor residet in fundo parochiae, cui obvenit / a sing<ulo> hospite una metr<eta> siliginis. Parocho domu<m> Com/munitas erexit. Cantor vero solus. Aedituus e<st> liber. Pulsus / non fuit. / Filialem habet Iakov, in qua Confes>sionis> capaces 8. Hospites / 3 per duas metr<etas> silig<inis> solvent, caeteru<m> nihil. / Secunda Rohod, in qua Conf<essionis> cap<aces> 10. Hospites 2 per duas / metr<etas> silig<inis> solvunt. Losod, in qua Conf<esionis> cap<aces> 16, n<on> o<mn>es confessi. / Hospes nullus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta noviter erecta, imaginib<us> / debiliter p<ro>visa, benedicta per Vicar<ium> Michaëlem Olsay. / Antimissiu<m> Viniczkyanu<m>[420] Archi-Ep<isco>pi. Ciboriu<m> sup<p>let pi/xidula laminea. Calix, patena et stella laminea. Mappae, / alba et Mensa Propositionis munda. Velum et palae / ex Rasa. Corporale et purificatoriu<m> mundu<m>. Candela/bra duo cuprea. Casula una ex Karton cum stola tali / una et alia rubra ex Rasa. Libr<i> cer<emoniales> o<mn>es, praeter Trebnik, / Trefolog<ion>. Campanae duae <...>[421]. Proventus / sunt una vacca s<ui> v<aloris> et vitulus et cubuli 5 siliginis et 3 flor<eni> V<onás>. / Dicata S<ancto> Mich<aëli> Archangelo. Cemeteriu<m> palis media pars cinctu<m>. //

Possessio Petnyehaza.

Hanc possessionem administrat Bahtensis, in qua Confessionis / capaces 50, confessi omnes. Hospites 2 per duas metretas solvunt. / Fundus parochialis fuit liber, modo D<omi>na Gabrielis Erös cantho/ralis subditum illocavit et Cantorem ibid residentem pellit. Can/tori per metreta<m> siliginis solvent. Aedituus est liber. Pulsus n<on> / fuit.

Ecclesia.

Ecclesia ruinata per modum stabuli aedificata, sicut imaginib<us>, / ita apparatus aliisq<ue> ad Ecclesiam necessariis exigue provisa. / Penes hanc tamen alia noviter aedificatur, sed in statu aequali / iam vix n<on> ab annis duob<us> stat, propter negligentia<m> parochia/noru<m> adeoq<ue> modo per Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Ep<isco>pu<m> Visitatorem occlusa anti/qua, donec nova ad finem debitu<m> deducta fuerit. Campanula una.

[416] Sequitur spatium album circa 10 lineas.
[417] Sequitur spatium album circa 5 lineas.
[418] Supra adiectum: *oli<m>*.
[419] Sequitur deletum: *per*.
[420] Este vorba de Georgius Vynyckyj, episcop de Premišl (1700 – 1713). Cf. Al. Baran, *op. cit*, p. 43.
[421] Sequitur spatium expunctatum circa 8 cmm.

Possessio Karasz.

Parochus unus Michaël Gorongyanszky, ordinatus ab Ep<isco>po pie / defuncto Bizanczy, investitus p<ro> hac parochia per Ill<ustrissi>mu<m> D<ominum> Ep<isco>pu<m> / piae memoriae Simeonem Olsavszky. Fundus parochialis liber / *excisu<m>* <*sic!*>[422] per Ill<ustrissi>ma<m> familiam Zsenyeiana<m>, agri et prata post hunc / fundum nulla, parochiani tamen exciderunt pratum ad 8 cur<r>us / feni, arat agros prouti alter colonus. Confessionis capaces sunt / 200, omnes confessi. Hospites 45, singulus hospes per duas me/tretas siliginis annuatim Parocho solvit. *Fiales* <*sic!*>[423] habet Gyulahaz, Gemzsa, Bak, in quib<us> Conf<essionis> cap<aces> sunt 40, o<mn>es *confessionis* <*sic!*>[424]. Hospites 9 per metreta<m> siliginis solvunt. Contra Parochum Com<m>unitas / nihil habet, nec Parochus contra parochianos. Publicos peccatores / n<on> habent, praeter una<m> Maria<m> Vaszilitova, quae incor<r>igibilis fur / et potatrix est, punita tum a Comitatu, tu<m> a pagensib<us>. Alia / Anna Havrilova, quae maritu<m> dereliquit in Ruszticsov. Metri/cam habet. Fons baptismalis est. Obstetrix n<on> est iurata. / Nemo sine Sacramentis decessit. Apostata nullus, praeter[425] in Filia/li Gyulahaz, Stephani Nagy uxor, apostatavit. Cantor residet / in Fundo Parochiali, cui per mediu<m> coretu<m> siliginis <solvunt>[426]. Aedituus est / liber. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia septa implasmata scandulis tecta in statu debili, benedicta / per Vicar<ium> Olsay, imaginib<us> utcumq<ue> provisa. Antimissiu<m> Bizan/czianu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix cum ap<p>ertinentiis stanneus. Velu<m> / et palae ex Karton. Corporale et purificatoriu<m> im<m>undu<m> reper/tu<m>. Mappae, albae tres et Mensa Propositionis satis munda. / Candelabr<a> 4 stannea. Casulae duae, una[427] semisericea, alia / ex Karton cu<m> stolis talib<us>. Libr<i> ceremoniales omnes Ecclesiae. / Campanae 2. Proventus nulli. Clausura / fer<r>ea. Cemeteriu<m> palis fissis septu<m>. //

Possessio Ajak.

Parochus unus Ioannes Kordik, ordinatus et investitus per mo/dernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>num Ep<isco>pum Munkacs<iensem>. Fundus Parochialis est / liber excisus per Excell<entissimam> Familiam Homonnaiana<m> cum agris ad / tres calcaturas singula<m> duor<um> cub<ulorum> capacem. Prata nulla. Confessio/nis cap<aces> 30, o<mn>es confessi. Hospites 3 per duas metr<etas> siliginis / solvunt. Filialem habet Oppidum Kis-Varda. Confessionis / capaces 20, o<mn>es confessi. Hospites 2 per metretam siliginis solvunt. / Publici peccatores nulli. Parochus catechisat et instruit populu<m>. / Concionator Ecclesiae nullus. Parochus habet Hungaricos 4. Metrica<m> / habet. Fons baptismalis est. Obstetrix iurata n<on> est. Apostatae sunt / tres fratres Ioannes et Georg<ius> Olos, <?>[428]. Cantor residet in fundo / parochiali, cui per mediu<m> coretu<m> siliginis solvunt. Aedituus n<on> est, adeoq<ue> / nec pulsus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu com<m>odo, imaginib<us> com/mode instructa, benedicta n<on> scit<ur> a quo. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. / Venerabile

[422] Recte: *excisus*.
[423] Recte: *Filiales*.
[424] Recte: *confessi sunt*.
[425] Correctum ex *Una*.
[426] In originali textu abest.
[427] Sequitur deletum: *media*. Supra scriptum: *semi*.
[428] Tertius abest (nota editoris).

asservat<ur> in scatula laminea. Calix cum appertinentiis / stan<n>eus. Velu<m> et palae sericeae. Corporale et purificatoriu<m>, map/pae, albae duae et Mensa Propositionis munda. Candelabra / duo aerea. Casulae duae, una sericea rubra, alia ex Karton / cu<m> stolis talib<us>. Libri ceremoniales o<mn>es. Clausura fer<r>ea. Pro/ventus nulli. Campanae duae. Dicata S<ancto> Micha/ëli Archangelo. Cemeteriu<m> sepib<us> debiliter septu<m>.

Possessio Tosa.

Hanc possessione<m> administrat Parochus Ajakiensis. Fundus / parochialis e<st> liber cum appertinentiis suis. Confessionis capaces 44. / Hospites 7 solvunt per duas metretas siliginis. Fons bapti/malis n<on>servat<ur>. Apostatae su<n>t, quorum<m> nomina sunt ignota. / Cantor residet in fundo Ecclesiae. Aedituus n<on> est, nec pulsus. / Ecclesia sepibus septa in statu debilissimo nullis apparamen/tis provisa. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Calix cu<m> apper/tinentiis stan<n>eus. Velum et palae, corporale et purifica/toriu<m>, mappae et Mensa Propositionis munde reperta. / Campana una. Proventus nulli. Clausura / lignea. Cemeterium sepib<us> septu<m>.

Possessio Palcza.

Parochus unus Michaël Puskas, ordinatus ab Ep<isco>po pie defuncto / Bizanczio, investitus per Vicar<ium> pie defunctu<m> Olsay. Fundus / parochialis est liber cum agris ad una<m> calcaturam, ad 4 cubulos. / Prata nulla. Confessionis capaces 84. Hospites 8 per duas / metretas siliginis solvu<n>t. Filiales habet Ladany, Pajka, Endes, / Litka, <…>[429]. Hospites 11 per metreta<m> siliginis solvunt. In his / publici peccatores alii n<on> sunt praeter aliquos inlibenter frequentantes / Templu<m>. Metrica<m> habet. Fons baptismalis est. Obstetrix e<st> iurata. / Apostata nullus. Cantor residet in Fundo Dominali. Aedituus / n<on> est, adeoq<ue> nec pulsus fuit. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu debili proxima rui/nae, imaginib<us> 4 localib<us> pulchris ornata, de caetero nihil, bene/dicta per Ep>isco>pu<m> Bizanczy. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Calix / cu<m> appertinentiis stanneus. Velu<m> et palae semi-sericeae, / mappae exiguae, albae duae, Mensa Propositionis munda. / Candelabra duo lignea. Casula una ex Karton. Libri ce/remoniales Ecclesiae o<mn>es, praeter Trebnik, qui est Parochi. Dicata / Assumptioni B<eatissimae> V<irginis> M<ariae>. Prov<entus> nullos habet. Coemeteriu<m> / n<on> est septu<m>.

Possessio Mandok.

Parochus unus Ignatius Alexevics, ordinatus in Polonia ab Archi-/Ep<isco>po Kiska[430], investitus pro hac parochia per modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> / Ep<isco>pu<m>. Fundus Parochialis est liber sine omnibus appertinentiis, praeter / duos agros circit<er> ad 3 cub<ulos>, caeteros Calvinistae occupa<ve>runt. Confessio/nis capaces sunt 31, aliqui sunt, qui nunquam confessi; Franciscus Csop/lar, Franciscus Kis-Orosz, Michaël Berena, hic nec confitentur, nec / Templu<m> frequntare dicuntur, sed magis adhaeserunt Calvinistis qua<m> / *quam*[431] Ritus nostri hominib<us>. Hospites 8 per duas metretas siligi/nis solventes. Inqulini 4 solventes per metreta<m> siliginis. Filialem ha/bet Bezded, in qua Confessionis capaces 14, o<mn>es confessi. Hospites 6 / per duas metret<as> siliginis solvunt. Szent-Marton, Tusar, in his / Confessionis capaces 9, o<mn>es confessi. Hospites 3 per duas metretas si/liginis solvunt. Metricam n<on> habet. Fons baptismalis est. Obstetrix est /

[429] Nomen ultimae filialis abest.
[430].Leo Lucas Kiszka ,născut în anul 1668. A studiat la Roma,protoarhimandrit(1703-1709), episcop de Volodimir (1711-1714), mitropolit al Kievului (1714-1728). Cf. M. M. Wojnar, *De Protoarchimandrita Basiliorum*, Romae, 1958, p. 273-275.
[431] Superflue repetitur: *quam*.

Calviniana. In Mandok, Petrus Csorba, Lukacs, tum hic in Matre, / tum etia<m> in Filialib<us> pleriq<ue> apostate<ve>runt. Cantor residet in Fundo / Parochiali *resident*[432], cui per metretat<m> siliginis solvunt. Aedituus n<on> est.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu sat com<m>odo, imaginib<us> utcumq<ue> dicitur provisa. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. Ca/lix cum appertinentiis stan<n>eus. Velum et palae ex tela picta, cor/porale et purificatoriu<m>, mappae, albae et Mensa Propositionis / munda. Candelabra duo lignea. Casula una sericea antiqua cu<m> sto/la tali. Libr<i> ceremoniales Ecclesiae omnes necessarii. Dicata S<ancto> Nicolao. / Proventus nullos, praeter 18 Marianos in debitis habet. Campanae duae. / Clausura fer<r>ea. Caemeteriu<m> sepib<us> cinctu<m>.

Possessio Kis-Léta.

Parochus nullus. Administrabant P<atres> Basilitae Monasterii Pocsen/sis, dein Vicarius defunctus Michaël Olsay, post mortem illius a / nemine administrat<ur>. Fundus parochialis liber sine ullis apperti/nentiis excisus per Ill<ustrissi>ma<m> Familia<m> Hallerianam, in quo Cantor modo / residet. Domum erexit Com<m>unitas, refecit Cantor. Confessionis / capaces Rutheni 20. Valachi 30[433]. O<mn>es confessi. Hospites / cum Valachis 20, per duos coretos solvebant, de caetero nihil. Metri/ca est penes Matre<m>. Fons baptismalis non <est>[434]. Obstetrix n<on> est iurata. / Ioannes Santha vivit sine uxore, qua<m> scit esse apud parentes suos, tamen / pro illa ire n<on> vult. Cantori solvebant per media<m>[435] metreta<m> siliginis. Sunt / iuvenes inservientes apud Calvinistas, qui ieiunia n<on> observant. Aedituus // est liber. Pulsus solet fieri.

Ecclesia.

Ecclesia septa implasmata stramine tecta in statu debili, ima/ginibus localibus praeter Apostolor<um> provisa, benedicta per Vica/riu<m> Olsay. Antimissium Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Michaëlis Olsavszky Ep<isco>pi / Munk<acsiensis>. Ciboriu<m> cupreu<m>. Calix <cum> appertinentiis stanneus. Velu<m> / et palae laneae, corporale et purificatoriu<m>, mappae, alba et / Mensa Propositionis munde asservant<ur>. Candelabra 4 stannea. / Casula unius incolae, qua<m> secu<m>, si obiverit, dicit se accepturu<m>. / Lib<ri> cer<emoniales> Evang<elium>, Mis<sale>, Triodion <Quadrage>simale. Campanae duae, *una ear<um>* / *recepta ex Peniszlek*[436]. Prov<entus> nulli. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Coemeteriu<m> / n<on> est septu<m>.

Possessio Gels.

Parochus unus Elias Büty, ordinatus ab Ep<isco>po Bizanczy, investitus / cum licentia Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Michaëlis Olsavszky per Vicariu<m> defunctu<m> / Olsay. Fundus pro parochia nullus, praeter *loculus <sic!>*[437] p<ro> domo sine / ap<p>ertinentiis excisus per Familia<s> Niczkiana<m> et Magyeriana<m>, atq<ue> Iarmiana<m>. Confessionis capaces sunt circit<er> 90, omnes confes/si, praeter duos, Franciscu<m> Labas et Basiliu<m> Barda. Hospites / cum inqulinis 50 per duas metretas siliginis solvunt. / Contra Parochum aliud nihil habet <Communitas>[438], nisi, quod in caemeterio soleat / pecora servare, utpote oves et alia. Publici peccatores alii

[432] Superflue repetitur: *residet*.
[433] Sequitur deletum: *Rutheni*.
[434] In textu originali abest.
[435] Supra adiectum: *media<m>*.
[436] Lectio difficilior: *una ear<um> / recepta ex Peniszlek*. Non liquet, quia haec verba adiecta sunt a scriba.
[437] Recte: *loculum*.
[438] Abest in textu originali.

non sunt, / praeter unu<m> Kosma<m>, publicu<m> furem et incor<r>igibilem. Metrica<m> / habet. Fons baptismalis est. Nemo sine Sacramentis decessit. Obstetrix / n<on> est iurata. Cantor residet in loco Ecclesiae, cui solvunt per metreta<m> / siliginis. Domus parochialis cura<m> habet Com<m>unitas. Aedituus liber / ab una impositione. Pulsus est.

Ecclesia.

Ecclesia lapidea modo recenter ante duos annos a Calvinistis recepta, / refecta per parochianos et scandulis tecta, imaginibus antiquis / instructa, benedicta per Generalem Vicariu<m> Gregoriu<m> Desko. An/timissiu<m> Bizanczianu<m>. Calix destructus stanneus refectione in/digens cum patena, stella et *stella* <sic!>[439]. Velu<m> et palae sericeae, cor/porale et purificatoriu<m>, mappae, albae et Mensa Proposi/tionis munda. Casulae cum stola ex Gozipio et partim / ex Rasa. Libri cerem<oniales> o<mn>es, praeter Octoichon. Campanae duae /. Proventus nullus. Dicata Protectioni B<eatissimae> V<irginis> M<ariae>. / Coemeterium palis cinctum.

Possessio Lugos.

Parochus unus Basilius Kovacs, ordinatus a pie defuncto Ep<iscop>o / Simeone Olsavszky, investitus vero p<ro> hac parochia per defunctu<m> / Vicar<ium> Olsay. Fundus parochialis e<st> liber. Post hunc fundum nec / agri, nec prata. Confessionis capaces sunt 279, omnes confessi. / Hospites 160 per duas metretas solventes et infra duos cubulos arantes. / Publici peccatores n<on> sunt./ Contra Parochum nihil habe<n>t: catechisat et instruit[440]. Concionator / Ecclesiae nullus. Parochu habet Alphavit, Klyucs, Ohorodok. Metrica<m> h<a>b<e>t. / Fons nullus baptismalis. *Obstetrix* <*sic!*>[441] n<on> habet. Nemo sine Sacramentis / mortuus. Apostata nullus. Cantor residet in Fundo D<omi>nali, a quo / taxam solvunt. Domus Parochi et Cantoris cura<m> h<a>b<e>t Com<m>unitas, / cui per med<iam> metr<etam> et infra unu<m> cub<ulum> siliginis aratura<m> p<rae>stant. Aedituus est. / Pulsus mane et vesperi fuit. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea septa implasmata ampla in statu bono, scandulis tecta / cum tur<r>i, imaginibus localibus et in fornice pulchris ornata, bene/dicta per pie defunct<m> Vicariu<m> Michaëlem Olsay. Antimissium / Bizanczianum. Ciboriu<m> ligneus calix sup<p>let. Calix cum ap<p>ertinentiis / stanneus. Velum et palae sericeae, corporale et purificatoriu<m>, mappae, / albae duae et Mensa Propositionis munda, pulchra. Candelabra / duo stannea. Casulae duae, una sericea, altera ex Karton cum stolis / talib<us>. Libri ceremoniales Ecclesiae sunt omnes. Campanae tres, / modo benedictae. Clausura fer<r>ea. Proventus nullos habet. Dicata / S<anctis> Petro et Paulo. Coemeterium palis fissis septum.

Possessio Adony.

Parochus unus Ioannes Cziklés, ordinatus ab Ep<isco>po Marmatico / Dositheo, investitus per Vicar<ium> defunctu<m> Mich<aëlem> Olsay. Fundus pa/rochialis nullus est, tamen loculus, ubi habet domu<m> per Co<mi>tem extructa<m> / sine appertinentiis agroru<m> et Pratoru<m>. Excindunt<ur> tamen agri et prata, sicut / alteri colono. Confes<sionis> cap<aces> sunt 294, omnes confessi. Hospites / 80, singulus hospes per duas metretas siliginis annuatim et la/borem mediae diei p<rae>stat. Contra Parochum Com<m>unitas nihil detexit. / Alios publicos peccatores non *sunt* <*sic!*>[442], praeter nollentes Templu<m> frequentare et / Festa sanctificare.

[439] Recte: *cocleari*.
[440] Supra adiectum: *catechisat et instruit*.
[441] Recte: *obstetricem*.
[442] Recte: *habent*.

Concionatore<m> Ecclesia nullu<m>, Parochus Evangeliu<m> / expositum habet. Metricam n<on> habet. Fons baptismalis non est. / Nemo sine Sacramentis decessit. Obstetrix non est iurata. Paro/chus nunquam promulgavit Sacramentu<m> Matrimonii in euntes. Apo/statae n<on> sunt. Cantori solvit tertialitas hospitu<m>, per medietate<m> solvebat. / Aedituus e<st> liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia septa implasmata stramine tecta in statu com<m>odo, ima/ginibus debiliter provisa, benedicta per Vicar<ium> Olsay. Antimis/sium Ep<isco>pi Transylvanici Klain. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix cu<m> / appertinentiis stanneus. Velum et palae laneae. Corporale et puri/ficatorium n<on> est. Mappae, alba et Mensa Propositionis satis mun/dae. Candelabra duo stannea. Casula cum stola una ex Karton. / Libr<i> ceremoniales omnes, praeter Trefolog<ion>. Campanae duae, una / per Ep<isco>pu<m> Bizanczy benedicta, alia n<on> scit<ur> an et a quo. Proventus / nulli. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Clausura lignea. Caemete/riu<m> n<on> est septu<m>.

Possessio Irkeniz.

Parochus unus Michaël Kövözdy, ordinatus et investitus pro/ hac parochia ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Manuele Olsavszky Ep<isco>po / Munkacs<iensi>. Fundus parochialis liber excisus per Familiam Hal/leriana<m>, ager unus ad una<m> calcatura<m>, alter ad aliam, utramq<ue> ad 4 / cubulos. Pratum unum triu<m> cur<r>uum capax, pacifice usuat. / Confessionis capaces cir<citer> 300, ex quibus vix tertialitas conf<essi>, praeci/pue ex Valachis. Hospites 40, singulus annuatim per duas metre//tas siliginis, vel turcici, vel tritici annuatim Parocho / solvunt, caeterum nihil, et laborem unius diei, qui boves n<on> h<a>b<en>t. / Com<m>unitas contra Parochum nihil habet, Parochus vero conquaestus, / quod Templum frequentare et confiteri nolint. Concionatorem / libr<um> Ecclesia nullum, Parochus habet Evang<elium> expositum et / Psalterium pariter expositu<m>, et Runo. Metrica<m> habet. Fons nullus. / Nemo sine Sacramentis decessit. Obstetrix est iurata. Apostatasse / dicitur uxor Ioannis Ratz. Cantor residet in fundo Ecclesiae, / cui quilibet hospes per mediam metr<etam> frumenti solvit. Aedituus n<on> est / liber a quanto personali. Pro Ave Maria Parochus solus pulsat.

Ecclesia.

Ecclesia murata sine tegumento ab anteriori parte olim Romani / ritus, post Confessionis Helveticae homines servabant, modo ab / annis duobus cum mandato S<a>cr<atissi>mae Cae<sare>o-R<egi>aeq<ue> Ma<ies>t<a>tis Ord<inis> / Minor<um> S<ancti> Francisci P<atres> receperunt et Ritus Graeci hominib<us> / pro Divinis Servitiis tradiderunt, quam modo reficiunt et exor/nant. Imagines locales 4, Apostoloru<m> et in Ara Maiori desunt. / Benedicta per Archi-Diaconum Ioannem Petkovszky. Antimis/siu<m> moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi. Calix, patena, stella stannea. / Coclear aereum. Velum et palae sericeae propriae Parochi. Corpora/le et purificatoriu<m> pariter Parochi. Mappae, alba et Mensa Pro/positionis munda. Casulae duae cum stolis sericeae Ecclesiae. Libr<i> / cer<emoniales> Trefolog<ion>, Obszcsizma, Epistolaru<m>. Campanae duae. / Prov<entus> nullus. Dicata S<ancto> Nicolao. Coemeteriu<m> n<on> est septum. Clausura / fer<r>ea.

Possessio Beltek.

Parochus unus Petrus Zareva, ordinatus et investitus pro hac paro/chia a pie defuncto Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis e<st> liber. / D<omi>nus Ter<r>estris Franciscus Kallay. Agri ad tres calcaturas, sin/gulam trium cub<ulorum> capacem. Prata nulla. Confessionis capaces / 134, omnes confessi. Hospites 20 per duas metretas siliginis / et infra duos cub<ulos> araturam p<rae>stant. Contra Parochum

Com<m>unitas / nihil revelavit. Concionatorem Ecclesia habet Evangelium expositu<m> / et Sertum <Chris>ti dictum, Parochus Medullam Casuum, Alphavit et Novoe-Nebo[443] et Regis Viam[444]. Metricam[445] habet. Fons baptisma/lis nullus. Nullus sine Sacramentis decessit. Publici peccatores / non sunt, praeter potatores, qui in hacce visita inventi aliquot / ebrii et meretricem, quae capta cum Praedicantio in actu. Obste/trix n<on> est. Cantor residet in Fundo eod parochiali, cui per media<m> / metretam siliginis solvunt. Domus parochialis et Cantoris / curam habet Com<m>unitas. Apostata nullus. Aedituus n<on> est. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia septa implasmata scandulis tecta, imaginib<us> utcumq<ue> pro/visa, benedicta per defunctum Vicar<ium> Mich<aëlem> Olsay. Antimissium Biza/nczianum. Venerabile asservatur in instrumento per modu<m> tur<r>iculae facto. Calix cum appertinentiis stanneus. Velum et palae sericeae inauratae. / Corporale et purificatoriu<m> nullu<m>. Mappae, albae tres et Mensa Propo/sitionis immundae. Candelabr<um> nullu<m>. Casulae 4, ex Karton 3, una sericea / cum stolis duab<us> sericeis. Libr<i> ceremoniales o<mn>es Ecclesiae. Clausura / lignea. Proventus nullos h<a>b<e>t. Campanae 4, modo benedictae. Dicata / Nativ<itati> B<eatissimae> V<irginis> M<ariae>. Coemeteriu<m> palanka cinctu<m>. //

Possessio Pirics.

Haec parochia hucusq<ue> fuit vacans, modo ante 2 hebdomadas ex Polonia / quid Iacobus Cserneczky cum affidatione Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi Munkacsien<sis> / administrat. Fundus Parochialis exiguus liber sine appertinentiis agro/rum et pratoru<m>. Confessionis capaces 84, non omnes confessi. / Hospites 15 non scitur, utrum confessi, per duas metretas siliginis Paro/cho et infra duos cub<ulos> arant. Filialis e<st> Encsencs, in qua Confes/sionis capaces 18, o<mn>es confessi. Hospites 4 solvunt sicut in Matre. . Kocsdas Ivan et Helena Iuhas Templum et Com<m>unionem nun/quam frequenta<n>t. Metrica, fons baptismalis desunt. Obstetrix n<on> / est iurata. Cantor cum Parocho in domo una residet, cui per media<m> / metr<etam> solvunt. Aedituus n<on> est, adeoq<ue> nec pulsus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea arundinib<us> tecta in statu misero, imaginib<us> debi/liter provisa, benedicta per defunctu<m> Vicar<ium> Olsay. Antimissium / Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> ligneum. Calix cum ap<p>ertinentiis stanneus. / Velu<m> et palae ex Karton. Corporale et purificator<ium> nullu<m>. Map<p>ae, / alba et Mensa Propositionis utcunq<ue> mundae. Casula una / ex Rasa cu<m> stola. Libri ceremo<niales> Ecclesiae: Evang<elium>, Missale, / Epistol<arum>, Septodnik, Trefolog<ion>, Psalteriu<m> (Triod<ion> <Quadre>simale Cantoris), / Triod<ion> Paschale. Clausura lig<nea>. Campana una modo benedicta. / Dicata S<ancto> Nicolao. Caemeteriu<m> nullu<m>.

Possessio Piliss.

Parochus unus Elias Stologinszky, ordinatus et investitus a pie / defuncto Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis liber excisus per Familiam Iosyanam, appertinentiae nullae. Pratu<m> ad 4 cur<r>us foeni. / Confessionis capaces 300, omnes confessi. Hospites 36 per duas / metretas solvit singulus hospes et infra 3 cub<ulos> arant. Contra / Parochum Com<m>unitas nihil habet: catechisat et instruit populum. / Publici peccatores nulli sunt. Concionatorem libru<m> nullum Ecclesia / habet, Parochus habet

[443] Galiatovskii Ioannikii , *Nebo novoe*, Lvov, 1665 și Moghilev, 1699.
[444] Ar putea fii vorba de lucrarea lui Maksimovici I., *Țarskii puti kreste gospoda* , Cernigov , 1709. Cf.Karataev I. , *op. cit.* , p. 102.
[445] Sequitur deletum: *Met*.

Klyucs et Evangelium expositum. Metri/cam n<on> habet, nec fontem baptismalem. Nemo sine Sacramentis decessit. / Obstetrix est iurata. Apostata nullus. Cantor residet in fundo parochi/ali. Domus parochialis et Cantoris cura<m> habet Com<m>unitas. Aedituus / est liber. Pulsus p<ro> Ave Maria n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono, imaginib<us> / utcunq<ue> provisa, benedicta per Vicar<ium> defunct<m> Olsay. Antimis/sium Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> stanneu<m> per modu<m> calicis. Calix / cum appertinentiis stan<n>eus inauratus. Velum et palae sericeae. / Corporale nullu<m>. Purificatoriu<m>, mappae, albae et Mensa Pro/positionis satis munda. Candelabra 4, stan<n>ea duo et duo / cuprea. Casula ex Rasa cu<m> stola ex Karton. Libri caeremoni/ales omnes Ecclesiae, praeter Trefologion, qui Cantoris est. / Campanae duae modo benedictae. Proventus nullus. Dica/ta S<ancto> Nicolao Ep<isco>po. Clausura lignea. Caemeteriu<m> palankis / circu<m>datum. //

In Co<mi>t<a>tu Szatmariensi.
Possessio Penyiszlek.

Parochus unus Michaël Pisztraloszky, ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po Bi/zanczy, investitus pro hac parochia a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Micha/ële Olsavszky. Fundus Parochialis liber excisus <per> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>num Redey. / Agros ad duas calcaturas, singulam trium cubulor<um> capacem. Prata ad 5 circiter / cur<r>us foeni. Confessionis capaces sunt 149, omnes confessi. Hospites 32 / per metretas duas siliginis solvunt et infra duos cub<ulos> siliginis arant, prae/terea, qui n<on> habent suum aratru<m>, mediae diei laborem p<rae>stant. Contra Paro/chum aliud nihil habe<n>t praeter, quod Decem Praecepta ipsis n<on> explicit. / Ecclesia concionatorem nullu<m>, Parochus habet Klyucs, Alphavit[446] et Evan/geliu<m> expositum. Metricam habet. Nemo sine Sacramentis decessit. / Fons baptismalis est. Obstetrix est iurata. Cantor residet in fundo Ecclesiae. / Domus tam parochialis quam Cantoris Com<m>unitas erexit et curam gerit. / Apostata nullus. Aedituus est liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea septa implasmata, scandulis tecta, in statu bono, / imaginib<us> utcunq<ue> provisa, benedicta per pie defunct<m> Vicar<ium> Olsay. / Antimissium Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> sup<p>let scatula lignea. / Calix cu<m> appertinentiis stan<n>eus. Velum sericeu<m>, palae ex Karton. / Corporale et purificatoriu<m>, mappae, alba una, Mensa Propo/sitionis munda. Candelabra duo stannea. Casula una ex Kar/ton Ecclesiae, alia Parochi cum stola. Libri ceremoniales Hung<arici>[447] / Epistolaru<m>, Polusztav, Triod<ion> duplex, Trefologion, Sluzebnik, / Trebnik. Campanae duae. Dicata S<ancto> Archangelo / Michaëli. Proventus nullos habet. Coemeteriu<m> palis septum. //

In Co<mi>t<a>tu Szathmariensi
Possessio Vasvari.

Parochus unus Basilius Krajnikovics, ordinatus et investitus ab / moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Manuele Olsavszky Ep<isco>po Munk<acsiensi>. / Pro titulo habet ipsam parochiam. Fundus parochialis liber a / D<omi>nis Ter<r>estribus excisus. Agros ad tres calcaturas, singulam / duorum cubulorum capacem. Prata duorum circ<iter> cur<r>uum capacia. Pacifice usuat. In Matre

[446] Ar putea fi vorba de lucrarea *Alphavita Duhovnovo* apărută la Kiev în anul 1713. Cf. Russkoe ... , p. 211.
[447] Ar putea fi una dintre cele mai vechi consemnări, bineînțeles indirectă, a folosirii de către un preot a unor cărți maghiare în slujba religioasă.

Confessionis capaces 246, omnes confessi. / Unus n<omi>ne Simeon Rozyonyi habita legittima uxore et ex in/formatione sinistra aliorum de morte ipsius aliam duxit et cum / ea diutius convixit, nunc vero ea caduco morbo laborante rescivit / etiam de vita prioris uxoris, misit in exquisitionem ipsius, adeoq<ue> / illegitima relicta *cum una prole*[448], legitimae uxori convivere cuperet. Hospites 40, / quorum singulus p<rae>stat Parocho per duos coretos siliginis et a/rant infra duos cubulos. In multis annuus proventus restat. / Parochus diligenter sua peragit et laudabiliter. Catechisat po/pulum et sicut Rubricam omnia praescriptam peragit. Eccle<si>a / concionatores nullos habet, pari modo nec Parochus. Metricam / h<a>bet solum baptizatorum. Fons baptismalis non est. Obstetrix / est iurata et instructa. Apostata nullus. Cantori per medium core/tum siliginis solvunt et infra unum cubulum siliginis arant. / Aedituus in libertate permanet. Observa<ti>o. *Hic Iudaei dieb<us> D<omi>nicis vel ma/xime crematum exurere, cur<r>ibus percur<r>ere et <Chri>stianos servos ad labores cogere assolent. / Sunt item aut <quin>q<ue> fures, qui in nundinis furta com<m>ittere solent, hic perpotare / et per D<omi>nu<m> Provisorem detegi dicuntur*[449].

Ecclesia.

Ecclesia lapidea cum turri satis alta et pulchra murata, imagini/bus omnibus debite instructa, benedicta p<er> Surrogatu<m> Vicariu<m> Olsay. / Antimissium Bizanczianum. Ciborium stanneum cum operculo. / Calix aeneus inauratus cum patena et cocleari. Stella stannea. Corporale, purificatorium, mappae, Mensa Propositionis cum Alba sine / humerali munde asservantur. Candelabra 4, duo stannea, duo lignea. / Casulae duae, una ex Karton, altera sericea[450] cum stolis / et velis talibus. Libri ceremoniales sunt omnes. Clausura bona. / Campanae duae, nescitur an et a quo benedictae. Ecclesia proven/tus nullos habet, praeter in parata ad 15 flor<enos> Von<ás>. Indulgen/tiae nullae. Dicata Annunciationi B<eatissimae> V<irginis> MARIAE. Coemeteriu<m> / palis cinctum.

Possessio Mirk.

Parochus unus Ioannes Anhelik, ordinatus et investitus a moder/no Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po. Pro titulo habet ipsam parochiam. Fundum / Parochialem habet liberum a D<omi>no Ter<r>estri Ecell<entissi>mo Karolyi excisu<m>. / Ad duas calcaturas habet agros, singulam <quin>q<ue> cub<ulorum> circit<er> *capaces <sic!>*[451]. // Pratum nullum. Domum parochialem erexerunt et conservant parochi/ani. In hac Matre Confessionis capaces 150. Hospites 34. Singulus / in sortem annui proventus Parocho duos coretos siliginis solvit, praete/rea infra duos cubulos arant. Filialem habet Fabian-Haza, in qua / Confessionis capaces 48. Hospites 14 per unum coretum siliginis / singulus solvit. Difficili<or>es sunt in annuo provendo *<sic!>*[452] solvendo consequen/ter Parochus recusat in administra<ti>one, administravit tamen omnia libe/re ibid. Parochus diligenter et laudabiliter sua peragit. Libros con/cionatores habet nullos, habet tamen Parochus aliquos. Fons bap/tismalis est. Metricam habet. Obstetrix est iurata et instructa. Nemi/nem absq<ue> praemissis ternis promulgationibus copulavit. Aposta/ta nullus. Cantori per medium coretum siliginis solvunt et infra cubu/lum arant. Domus cantoralis a Co<mi>t<a>tu erecta. Pulsus mane et vesperi fit.

[448] Supra adiectum: *cum una prole*.
[449] Observatio sub linea adiecta.
[450] Sequitur deletum: *altera ex*.
[451] Recte: *capacem*.
[452] Recte: *proventu*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono, erecta ante 19 annos, benedicta per / Sur<r>ogatum Vicarium Olsay, imaginibus omnibus localibus in/structa. Antimissium Bizanczianum. Ciborium stanneum cum / operculo. Venerabile munde asservatur. Calix stanneus inau/ratus cum patena, stella et *coclear stanneum non inauratum* <*sic!*>[453]. / Corporale non est. Purificatorium, alba una sine humerali, mappae et / Mensa Propositionis munde asservantur. Casulae duae ex Karton / cum stolis, velis et palis talibus. Libri ceremoniales omnes. Cande/labra cuprea 4. Clausura bona. Campanae tres, nescitur an et a / quo benedictae. / Ecclesia proventus nullos penitus habet, nec in pa/rato aere quidquam actu reperitur. Dedicata est Adventui Spiritus / Sancti ad Apostolos. Cemeterium palis cinctum.

Oppidum Nagy-Károly

Parochi duo, unus Ruthenicus Simeon Mikitkovics, alter Valachicus / Constantinus Olanyi, hic ordinatus penes recom<m>endationem Simeo/nis Olsavszky, post mortem Bizanczianam Vicarii Generalis ab / Ep<isco>po Transylvaniae Klain, alter vero ab Ep<isco>po Bizanczy, uterq<ue> / investitus per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Mich<aëlem> Manuel Olsavszky / Ep<isco>pum Munkacs<iensem> etc.. Pro titulo habent ipsam parochiam. Fundum / Parochialem habent liberum cum hortulo exiguo atq<ue> aliis appertinen/tiis, tantum<m>odo aliquid dividunt ipsis ex agris et pratis, quod est pessi/mum. Ex parte Ruthena sunt Confessionis capaces 300. Hospites / 60, ex quibus 7 non sunt confessi quiq<ue> adultiores. Ex parte Vala/chica Confessionis capaces circit<er> 400. Hospites 92, ex quib<us> / tertia pars non est confessa et adulti reperiuntur, qui nec semel / sunt confessi. Sovunt tam uni quam alteri aequaliter an<n>uum proven/tum per coretum tritici et alterum avenae, praeterea aut 8 polturas / singulus, aut unius diei laborem p<rae>stat singulus. Unus cum aliena / uxore convivit, quam sibi a proprio marito 12 flor<enis> emit. Parocho // utriq<ue> agros tam pro autumnali quam pro vernali seminatura, / qui ex divisione ipsis obtingunt, arant et occant. In Magno / Introitu com<m>emorationem faciunt pro Sum<m>o Pontifice et Rege / Hungariae, atq<ue> Ep<isco>po Dioecesano Michaëli Manueli Olsavszky. / Ecclesia Valachica habet Evangelium cum interpretatione, Ruthe/nica nullum, nisi p<ro>pria Evangelia cum interpretatione habet. / Nemo tam parvulorum quam adultorum absq<ue> Sacramentis decessit. / Fontem baptismalem habent. Obstetrix est iurata et instructa. / Metrica solum baptisatorum ab utraq<ue> parte habetur. Apostatae / sunt ex Valachis tres, unus Iosephus Molnar Valachus, Francis/cus Magyar[454], tertius Andreas Kertesz. Pulsus mane et vesperi / fit. Cantoribus ex proventibus Parochi[455] tertialitas venit. Parochia/les domus Com<m>unitas erexit, quarum ead curam gerit.

Ecclesiae.

Ecclesiae sunt duae, una Ruthenorum murata cum tribus turrib<us>, / noviter erecta a Sp<ecta>b<i>li D<omi>no Demetrio Ratz[456], benedicta vero per G<ene>ralem / Vicarium Gregorium Desko, imaginibus omnibus pulchris / instructa, marmore ad dimidium exposita. Antimissium / moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Mich<aëlis>

[453] Recte: *cocleari stanneo non inaurato*.
[454] Sequitur deletum: *alter*.
[455] Correctum ex *Parochialia*.
[456] Demetriu Raț (1705 – 1782), nobil român din Vezendiu, a fost în slujba conților Károlyi în calitate de administrator general, plenipotențiar, făcându-se remarcat prin sprijinul deosebit acordat bisericii greco-catolice, căreia i-a aparținut. Cf. V. Ciubotă, *Demetriu Raț, nobil din Vezendiu – un binefăcător al bisericilor și mănăstirilor din episcopia Munkacevo*, în *Relații româno – ucrainene. Istorie și contemporaneitate*, Cluj Napoca – Satu Mare, 2007, p. 145 – 153.

Manuelis Olsavszky. Ciborium / supplet scatula laminea. Venerabile munde asservatur. Calix / aeneus inauratus cum patena et cocleari. Stella stannea. Corpo/rale, purificatoriu<m>, mappae, Mensa Propositionis et albae duae / cum humeralibus munde asservantur. Casulae duae, una serico-/argentea nova, cum stola, velo et pala talibus, alia sericea an/tiqua et lacera. Candelabra duo lignea. Libri ceremoniales omnes. / Campana una non benedicta. Cemeterium sepibus cinctum. Dica/ta Ascensioni Ch<ris>ti D<omi>ni. Proventus nullos habet, nec in parata / pecunia quidquam. Necessaria curat Sp<ecta>b<i>lis D<omi>nus Fundator. / Valachica lignea implasmata, benedicta ab Archidiacono Francisco / Rakoveczky Aranyos-Megyesiensi ex indultu Ep<isco>pi pie defuncti / Simeonis Olsavszky etc., imaginibus omnibus praeter in Ara / Maiori com<m>ode instructa. Antimissium Bizanczianum. Cibo/rium stanneum cum operculo. Calix stanneus cum patena, / stella talibus. Coclear argenteum. Corporale non est. Purifi/catorium, Mensa Propositionis et mappae munde asservan/tur. Alba non est Ecclesiae. Casula una cum stola semise/ricea, alia ex Karton cum stolla <*sic!*>[457] et palis et velis. Libri cere/moniales omnes praeter Trebnik et Slusebnik, quorum de/fectum sup<p>lent Cantoris. Campana una non benedicta. Ceme/terium sepibus cinctum. Proventus nullos habet. Dicata / S<ancto> Archangelo Michaëli.

Possessio Kaplany.

Parochus unus Valachicus Andreas Boroth, ordinatus in *Marmatia*[458] / ab Ep<isco>po Dosotheo, investitus pro hanc parochia *investitus*[459] per moder//num Ill<ustrissi>mum D<omi>num Ep<isco>pum Munkacs<iensem>. Fundum parochialem ha/bet liberum cum ap<p>ertinentiis agrorum ad duas calcaturas singulam / 8 circit<er> cub<ulorum> *capacium* <*sic!*>[460], et pratorum 10 cir<citer> cur<r>uum capacium. Domu<m> / parochialem Com<m>unitas erexit et conservat. In Matre Confessionis ca/paces sunt 60. Hospites 17 solventes per metretam tritici et aliam / cucuriczae, praeterea quilibet unius diei laborem p<rae>stat. Confessionem / Paschalem iuniores pleriq<ue> non peregerunt. Parochus miser in / scientia Catechesim non habet, adeoq<ue> signum est, quod non catechi/set populum, negligens in suo officio, quia Chrisma huius anni n<on> / accepit. Venerabile non munde conservat, quia a magno die Iovis / non com<m>utavit proticulas, inter quas iam nunc pulveres et vermes pro/dierunt. Ecclesia concionatorem *concionatorem* <*sic!*>[461] habet nullum, praeter E/vangelion explicatum. Obstetrix est. Pro fonte baptismali servatur / instrumentum quoddam ligneum. Metricam non habet. Pro Canto/re locus nullus est. P<ro>ventus autem Parochi tertialitas ipsi obveniret, / sit esset. Pulsus non est.

Ecclesia.

Ecclesia lignea satis com<m>oda scandulis tecta, imaginibus utcunq<ue> in/structa, benedicta per Archi-Diaconum Rakoveczky. Antimissium / Dekameliszianum. Calix stanneus cum ap<p>ertinentiis talibus. Cor/porale, purificatorium, humerale non habent<ur>. Alba una, mappae / exiguae, Mensa Propositionis satis munde asserva<n>tur. Casula una / cum stola, velo et palis ex Karton. Pro ciborio inservit pixis la/minea rubigine obducta. Libri ceremoniales Ecclesiae n<on> sunt proprii, praeter Evangelion. Clausura bona. Campanae duae, nescitur an et / a quo benedictae. Dicata Assumptioni B<eatissimae> V<irginis> MARIAE. Indulgen/tiae nullae. Cemeterium

[457] Recte: *stola*.
[458] Correctum ex *Polonia*.
[459] Superflue repetitum: *investitus*.
[460] Recte: *capacem*.
[461] Superflue repetitur: *concionatorem*.

sepibus septum. Proventus nullos habet. NB! / Unam campanam autem unus homo ab Ecclesia accepit et oppi/gnoravit in certo pago Domahida dicto.

Possessio Csomokoz.

Parochus unus Valachicus Michaël Halmasy, ordinatus ab Ep<isco>po / Bizanczy, p<ro> hac vero a moderno investitus. Fundum parochialem cum / appertinentiis a D<omi>no Ter<r>estri extradatum habet ad duas calcatu/ras, singulam 12 circiter cub<ulorum> capacem. Prata sex cur<r>uum feni / capacia. In Matre Confessionis capaces sunt circit<er> 600, quor<um> / vix medietas confessa propter disturbias, quas habuerunt cum praecedenti[462] Pa/rocho. Hospites 100 solventes annuum proventum Parocho per / coretum tritici et per coretum hordei, vel avenae *et unius diei laborem*[463]. Parochus sua / facit diligenter: catechisat et instruit populum, mitis et pius. / Ecclesia concionatores habet nullos, praeter Evangelium explicatum. / Sub hoc Parocho nemo sine Confessione decessit, sub alio decessere / aliquot. Vitrum christallinum p<ro> fonte baptismali servit. Obste/trix n<on> est statuta. Filialem habet Bere, in qua Confessionis capaces / cir<citer> 30. Hospites 10 solvunt Parocho, ut in Matre. In hac Filiali / sunt tres apostatae Ladislaus Timsa, Georgius Luczas, tertia n<o>m<in>is / Maiornianae Maria. Cantori ex proventu Parochi tertialitas obvenit. Aedificia tam Parochi quam Cantoris Com<m>unitas erexit et con/servat. Aedituus in libertate manet.//

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, imaginibus debiliter instructa, a quo / benedicta non scitur. Antimissium Bizanczianum. Ciborium sup<p>let / scatula lignea. Calix cum patena <et> stella stanneus inauratus. / Coclear pariter stanneum non inauratum. Corporale deest. Purifica/torium, alba, mappae et Mensa Propositionis non ex toto munde / asservantur. Candelabra sunt tria lignea picta. Casula una cum / stola, velo et palis ex Karton. Libri ceremoniales omnes. Clausura / bona. Campanae duae, nescitur an et a quo benedictae. Dicata Archange/lo Michaëli. Proventus Ecclesia habet nullos, nec in aere parato quidqua<m>. / Cemeterium palis cinctum. Indulgentiae nullae.

Possessio Szaniszló.

Parochus unus Valachicus Elias Nagy, ordinatus ab Ep<isco>po Ara/dinensi Isaia[464], investitus p<ro> hac parochia per modernum Ill<ustrissi>mu<m> / D<omi>num Michaëlem Olsavszky etc.. Fundum habet li/berum cum ap<p>ertinentiis p<er> D<omi>nos Ter<r>estres excisum ad tres calca/turas, singulam sex cubulorum capacem. Prata habet ad 30 / cur<r>us feni. In Matre Confessionis capaces 1020. Hospites / 90, qui in sortem annui proventus Parocho p<rae>stant unum core/tum tritici, alterum hordei, aut avenae, p<rae>terea unius diei labo/rem singulus. Confessionem omnes peragerunt praeter mino/res. Parochus diligenter sua peragit, catechisat populu<m>. Ecclesia / concionatorem habet nullum. Parochus h<a>b<e>t Evangelium explica/tum. Fons baptismalis est. Obstetrix iurata non est. Apostata / unus, accepta Calviniana uxore factus Ioannes Sillagyi. Cantori / cedit tertialitatem ex proventu suo Parochus. Domum parochia/lem et Cantoris erexit Com<m>unitas. Pulsus mane et vesperi / solet fieri.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, imaginibus exiguis instructa, / benedicta per Archi-Presbyterum Stephanum Popp. Antimis/sium Bizanczianum. Ciborium lignea scatula sup<p>let. Calix / stanneus cum patena inauratus. Coclear et stella pariter stan/nea. Corporale non est. Mappae, alba una sine humerali, Mensa Propositionis munde

[462] Supra adiectum: *praecedenti*.
[463] Supra adiectum: *et unius diei laborem*.
[464] Isaia Antonovici, episcop ortodox al Aradului în perioada 1731 – 1748. Cf. Dr. Pavel Vesa, *op. cit.,* p. 72-75.

asserva<n>t<ur>. Casula una cum stella palis / et velo ex Karton. Libri ceremoniales omnes. Candelabra / duo stannea. Clausura bona. Campanae duae, <una> nescitur a quo, / altera non benedicta. Dedicata Michaëli Archangelo. Proventus / nullos habet. Cemeterium palis cinctum.

Possessio Reszegh.

Parochus unus Valachus Petrus Makary, ordinatus et investitus a / moderno Ill<ustrissi>mo D<omino>. Fundum habet liberum a D<omi>no Ter<r>estri excisu<m> / ad duas calcaturas sex cubulorum capacem. Prata ad sex cur<r>us ca/pacia. In Matre Confessionis capaces 100. Hospites 30 solventes // duas metretas, unam siliginis, alteram hordei, vel avenae[465]. Confessi sunt / ex his omnibus tantum 10. Publicus peccator non reperitur. Contra / Parochum nihil mali repertum est. Concionatores Ecclesia nullos, Paro/chus vero Evangelium explicatum habet. Metricam habet. Nemo tam / parvulorum quam adultorum absq<ue> Sacramentis decessit. Pro Fonte baptis/mali servit patenula ex argilla. Obstetrix non est determinata. Apostata nullus. Cantori ex proventu Parochi tertialitas obvenit. Domu<m> / parochialem et Cantoris Com<m>unitas erexit, *cuius*[466] curam gerit. Aedituus / in libertate servatur.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta mediocris, benedicta ab Archi-Presbytero / Rakoveczky, imaginibus exiguis instructa. Antimissium Bizanczianu<m>. / Ciborium stanneum cum cooperculo. Corporale et purificatorium non / est. Calix stanneus cum appertinentiis talibus. Mappae exiguae aeq<ue> im/mundae. Alba una sine humerali. Mensa Propositionis munda. Casu/la una ex Rása. Stola, velum et palae miserrima. Libri ceremoni/ales Ecclesiae non sunt, praeter Missale, alii proprii sunt Parochi. / Clausura fer<r>ea. Campanae duae per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>nu<m> benedictae. / Proventus Ecclesiae nullus. Dedicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Cemete/rium palis cinctum.

Possessio Körtvelyes.

Parochus unus Petrus Bákocs, ordinatus ab Ep<isco>po Marmatico Dosotheo, / investitus per Sur<r>ogatum Vicarium Michaëlem Olsay. Fundum paro/chialem excisum nullum habet liberum ab isto, quem incolit. Omnes Ruthe/ni D<omi>no Ter<r>estri p<rae>stant unius diei laborem. Agri post hunc fundum dan/tur Parocho ad tres calcaturas, singulam trium cubulorum capacem. Pra/tum vero quatuor circiter curruum capax. In hac Sina/gogam Calvinistarum frequentant. Hospites 30, quorum singulus / in sortem annui proventus Parocho p<rae>stat per duos coretos tri/tici unum, alterum hordei, vel avenae, dein araturam illius terrae, / quam ei D<omi>nus Ter<r>estris assignat; alii vero non habentes aratra, ma/nualem unius diei laborem. Ecclesia concionatores habet *nullo* <sic!>[467]. Paro/chus non excessivus, sed, cu<m> casus non habet, ideo populum vix debite / instruere credi potest. Metricam non habet, propter cuius neglec/tum puniendus esset. Obstetrix est iurata. Fons baptismalis est. / Apostatae sunt: Arva Gyurkanya; Ioannis Fekete filius Michaël; / Ioannes Moysey. Cantori solvit quivis hospes per mediam metre/tam[468] siliginis, aut tritici. Domum parochialem Com<m>unitas erexit / et conservat, Cantoris vero partim Com<m>unitas, partim solus. Pul/sus mane et vesperi n<on> solebat fieri.

Ecclesia.

Ecclesia lignea arundinibus tecta; benedicta p<er> Vicarium Olsay, imagi/nib<us> utcunq<ue> com<m>ode instructa. Antimissium Bizanczianum. Ciborium //ligneum.

[465] Sequitur deletum: *omnes*.
[466] Correctum ex *quoq<ue>*.
[467] Recte: *nullos*.
[468] Sequitur deletum: *vel*.

Calix stanneus cum patena inauratus. Stella aenea, coclear/ligneum. Corporale purificatorium nullum. Alba una, mappae sufficientes,/Mensa Propositionis. Casulae tres cum stolis duabus, velo et palis/talibus. Libri ceremoniales sunt omnes praeter Triodion <Quadrage>simale /et Trefologion. Campanae duae a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po <benedictae>[469]. Proventus / Ecclesia habet nullos. Dicata Annuntiationi B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Ceme/terium sepibus cinctum.

Possessio Enderid.

Parochus actu nullus, qui fuit sine investitura Ep<isco>pali, et etiam / sine *scitu*[470] suas vias abivit, actu introduxerunt parochiani quempiam / ex Dioecesi Varadinensi Petrum Papp in Moldavia ordinatum <...>[471]. Fundus parochialis liber per D<omi>num Ter<r>estrem excisus. Ter<r>as ara/biles et falcabiles nullas habet, sed parochiani p<ro>pria pecunia co/guntur Parocho comparare easq<ue> exiguas. In hac Matre Confes/sionis capaces sunt 200, quorum multi propter inconvenientiam / Presbyteri Paschalem Confessionem non peregerunt. Hospites s<u>nt / 50, singulus in sortem annui proventus Parocho duas metretas, / unam tritici, aliam hordei, vel kukuriczae, praeterea unius diei / laborem quilibet p<rae>stat. Unus, qui habita uxore priori duxit aliam, / cum qua actu etiam cohabitat n<omi>ne Nestorius Hajduk, oeconomus / D<omi>ni Spectabilis Joseph Eötvös. Ecclesia concionatorem nullum, / nec ceremoniales libros habet. Metrica nulla est inventa, nec fons / baptismalis. Obstetrix non est iurata. Nemo sine Confessione caete/risq<ue> Sacramentis mortuus. Apostata una, Maria Ioannis / Papaj uxor Calvinistae, Calvina pariter facta. Cantor in fundo / parochiali residens tertialitatem ex p<ro>ventu Parochi percipit. Aedituus / in libertate permanet.

Ecclesia.

Ecclesia lignea com<m>oda arundine tecta, benedicta per Archi-Pres/byterum Stephanum Pop, imaginibus exiguis provisa. Anti/missium De Cameliszianum. P<ro> ciborio servit scatula lami/nea. V<e>n<e>rabile irreverenter et im<m>unde asservat<ur>. Calix stanneus / cum appertinentiis. Corporale <et>[472] purificatorium nullum. Alba ex / tela crassiore non dealbata. Mappae pariter tales et exiguae. / Mensa P<ro>positionis utcumq<ue> munda. Candelabrum unum stan/neum, aliud ligneum. Casula inconveniens plane ex tela solu<m> / incolorata, quae amisso colore actu simplex tela p<ro>dit. Libri nulli. / Clausura fer<r>ea. Campana una benedicta a D<omi>no Ill<ustrissi>mo Ep<isco>po / moderno Michaële Manuele Olsavszky etc. Cemeterium sepi/bus cinctum. Proventus nulli. Dedicata Annunciationi / B<eatissimae> V<irginis> Mariae.

Possessio Portelek.

Parochus unus, Ioannes Iakó, ordinatus ab Ep<isco>po pie defuncto / Bizanczy, ab eodemq<ue> investitus p<ro> hac parochia. Fundum parochi//alem habet liberum. Agros habet ad duas calcaturas, singulam octo / cubulorum capacem. Prata ad tres cur<r>us feni <capacia>. Quem libere usuat. / Domum parochialem Com<m>unitas erexit, quam actu quoq<ue> conservat. / In hac Matre Confessionis capaces 204, ex quibus hospites / non sunt confessi tres, plures vero solitarii famuli et inqui/lini ad viginti. Hospites 44 annuum proventum duas metre/tas, tritici una<m>[473], aliam hordei, vel avenae, praeterea mediae diei labore<m> / quilibet hospes Parocho *p<rae>stant*

[469] In textu originali abest.
[470] Supra adiectum: *scitu*.
[471] Sequitur spatium album duarum linearum circa.
[472] In originali textu abest.
[473] Supra adiectum: *una<m>*.

<*sic!*>[474]. Unus habita prima uxore[475] / duxit aliam, invenitur in hac poss<ess>ione. Parochus exemplaris, Divi/na diligenter peragit et instruit populum. Ecclesia libros conciona/tores habet nullos. Fons baptismalis non datur. Obstetrix / non est iurata. Neminem absq<ue> praemissis ternis p<ro>mulgationibus / copulavit. Cantor non habet fundum, adeoq<ue> debet se detinere in domo ab<s>q<ue> / fundo in platea per se exstructa. Aedituus in libertate permanet.

Ecclesia.

Ecclesia lignea com<m>oda, arundine tecta, imaginib<us> com<m>ode instructa, / benedicta per Archi-Presbyteru<m> Theodorum Popp. Antimis/sium Bizanczianum. Ciborium stanneum cum cooperculo. Vene/rabile munde asservatur. Calix stanneus cum patena et stel/la cocleari<que>. Corporale nullum est, nec purificatorium. Albae duae si/ne humerali, mappae, Mensa Propositionis utcumq<ue> mundae. Casula sericea ab ante lacera, stola, velum et palae ex / Karton. Candelabra duo stannea. Libri ceremoniales Eccle<si>ae / non sunt praeter Triodion Quadragesimale, ceteri omnes s<u>nt / Parochi. Clausura lignea. Campana una. Proventus habet nullos penitus. Dedicata S<ancto> Archangelo / Michaëli. Cemeterium sepibus cinctum.

Possessio Dengelyegh

Parochus unus Theodorus Mikitinics, ordinatus ab Ep<isco>po Mar/matico Doszotheo, approbatus per pie defunctum Semionem Ol/savszky Ep<isco>pum Munkacs<iensem>, p<ro> hac parochia datus per Archi-/Presbyterum Ioannem Petkovszky *cum scitu Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi*[476]. Fundum habet liberum sine / appertinentiis, solummodo ex divisione obtingunt infra 4 cubulos, / agri ad tres calcaturas, prata ad sex currus feni. Confessio/nis capaces sunt 484. Hospites sunt 110. Confessi sunt / omnes. P<ro>ventus Parochi venit a quolibet duae metretae, una sili/ginis, altera avenae. Parochus excessivus in potu. Com<m>emoratio/nem facit secundum p<rae>scriptum. Libros Ecclesia habet nullos. Parochus / Evangelium habet explicatum. Plebs non libenter Templum frequen/tat. Publicus peccator nullus reperitur. Unus nomine Ioannes / Kotrancz, qui relicta una uxore alia<m> duxit. Metricam habet. // Fons baptismalis est. Obstetrix non est iurata. Hic Parochus / sine promulgationibus, Communione et Confessione solet copulare. / Apostata nullus est. Cantor h<a>b<e>t fundum liberum, cui tertialitas / ex p<ro>ventu Parochi *tertialitas* <*sic!*>[477] obtingit. *Pulsusus* <*sic!*>[478] non solebat / fieri. Aedituus in libertate permanet.

Ecclesia.

Ecclesia lignea noviter erecta, scandulis tecta, benedicta per Archi-/Presbyterum *Stephano* <*sic!*> Gyarfasy[479], imaginibus 4 localibus sine / Apostolorum instructa. Cemeterium fissis palis circumdatu<m>. / Antimissium Bizanczianum. Ciborium scatula lignea sup<p>let. / Calix, patena, stella et coclear stannea. Palae, velum ex tela / picta[480]. Purificatoriu<m> <et>[481] corporale nullum. Alba una[482] / ex tela crassissima. Mensa Propositionis sat com<m>oda. Libri / ceremoniales nulli, sunt tamen aliqui *p<ro>piri* <*sic!*>[483] Parochi. Clausura / lignea. Campanae duae benedictae a moderno

[474] Recte: *p<rae>stat*.
[475] Sequitur deletum: *duxit*.
[476] Supra adiectum: *cum scitu Ill<ustrissi>mi D<omini> Ep<isco>pi*.
[477] Superflue repetitum: *tertialitas*.
[478] Recte: *Pulsus*.
[479] Recte: *Stephanum*.
[480] Sequitur deletum: *Linteum*.
[481] Abest in textu originali.
[482] Correctum ex *nulla*.
[483] Recte: *p<ro>prii*.

Ill<ustrissi>mo D<omi>no Visi/tatore *benedictae* <*sic!*>[484]. Ecclesia proventus h<a>b<e>t nullos. Dedicata / S<ancto> Basilio Magno Ep<isco>po.

Possessio Vezend.

Parochus unus Ioannes Dobnics ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po / Blasovszky, investitus a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Michaële / Olsavszky. Fundum habet liberum excisum a D<omi>no Ter<r>estri Sp<ecta>b<i>li / Demetrio Ratz. Ad duas calcaturas agros habet, singulam / sex cubulorum capacem. Prata quatuor cur<r>uum feni capacia. / Pacifice usuat. Confessionis capaces 373. Hospites annuum / proventum solventes per duas metretas, unam siliginis, aliam / avenae sunt 100, praeterea mediae diei laborem p<rae>stant aliiq<ue> / invenirentur, qui non sunt confessi. Unus est, qui relicta priori / uxore duxit aliam. Contra Parochum nihil habent parochiani. / Metricam habet. Fons baptismalis non est. / Obstretix non est iurata. / Neminem absq<ue> praemissis ternis p<ro>mulgationibus et com<m>unione co/pulavit. Nemo tam adultorum quam parvulorum sine Sacramentis / decessit. Cantori tertialitas ex p<ro>ventu Parochi obtingit. Pulsus / mane et vesperi fieri solet. Aedituus liber ab impositione portio/nalis quanti.

Ecclesia.

Ecclesia lignea exigua antiqua ruinae p<ro>xima, arundine tecta, benedic/ta ab *Achi* <*sic!*>[485]-Presbyterum Theodorum Pop, imaginibus praeter Aposto/lorum et Aram Maiorem utcunq<ue> p<ro>visa. Antimissium Bizanc/zianum. Ciborium supplet *scatulya* <*sic!*>[486] lignea. Calix argenteus in/auratus cum patena, alter stanneus cum patena, cocleari et stella. / Corporale purificatorium nullum. Alba una, mappae et Mensa // Propositionis com<m>ode servantur. Casula sericea ceruleo-alba cum fimbriis ar/genteis, stola, manicae et velum pariter talia, palae vero ex Karton. / Candelabra duo stannea. Libri ceremoniales p<rae>ter Octoichon et Trio/dion Paschale. Campana una, nescitur an et a quo benedictae? Clau/sura lignea. Proventum Ecclesia habet nullum, praeter frumenti 43 cubulos / tritici. Dedicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po et Confessori.

Possessio Mezö-Terem.

Parochus unus Stephanus Gyarfas, ordinatus a Marmatico Ep<isco>po Doszotheo, / approbatus *per Bizanczy*[487] et investitus p<ro> hac parochia per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num / Ep<isco>pum M<anuelem> Olsavszky. Fundum habet parochialem liberum ad duas cal/caturas, singulam cubulorum septem capacem. Prata post hunc fundu<m> / habet 12 cir<citer> cur<r>uum capacia. Confessionis capaces sunt 400[488]; / horum media pars ferme Confessionem Paschalem neglexit. Ho/spites 70, quorum singulus in sortem annui proventus duas me/tretas frumenti, unam tritici, aliam *avenae*[489], vel hordei, p<rae>terea mediae / diei laborem p<rae>stat. Hajdu Ianos a sex annis Ecclesiam non frequen/tat, nec confessus est, et alterius viri viventis legitimam uxore<m> / illegitime ante 30 annos duxit, nomen autem huius secundo vi/ro nubentis est Helena. Metricam habet. Pro fonte baptismali ser/vit vitrum quoddam. Obstetrix est iurata. Neminem absq<ue> praemis/sis ternis p<ro>mulgationibus copulavit. Parochus diligens in rebus / suis, catechisat et instruit populum, pius et non excessivus. / Nullus tam parvulorum quam adultorum absq<ue> Sacramentis decessit. A/postatae sunt: Petrus Kocsis et Maria Vinczeler ad Helveticam / Confessionem

[484] Superflue repetitur: *benedictae*.
[485] Recte: *Archi-*.
[486] Recte: *scatula*.
[487] Supra adiectum: *p<er> Bizanczy*.
[488] Sequitur deletum: *ex*.
[489] Correctum ex *siliginis*.

transiverunt ex Ritu Graeco ante 12 annos. Cantori ob/venit tertialitas ex proventu Parochi. Domum parochialem et Canto/ris Com<m>unitas *erex* <*sic!*>[490], cuius etiam curam gerit. Pulsus antehac fieri / non solebat. Aedituus in libertate conservatur.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, benedicta per Archi-Presbyterum / Marcum Kaplensem, imaginibus exiguis iisq<ue> antiquis instructa. / Imagines Apostolorum et Maiori Ara nullae sunt. Antimissium / Bizanczianum. Calix stanneus cum ap<p>ertinentiis. Ciborium stanneum / cum cooperculo. Corporale, purificatorium non sunt. Alba una, mappae / et Mensa P<ro>positionis satis mundae. Casulae duae ex Karton cum / stolla, palis et velo talib<us>. Libri ceremoniales sunt, partim Ecclesiae, / partim pagensium. Trephologion, Triodion utrumq<ue> Ecclesia n<on> / habet, sed hos pagus p<ro> devotione administrat. Clausura bona ferrea. / Ca<m>panae duae a pie defuncto Ep<isco>po Bizanczy benedictae. Proventus / Ecclesia nullos habet. Dedicata S<ancto> Archangelo Michaëli. Cemete/rium palis cinctum.

Possessio Gencs.

Parochus unus Gabriel Papp, ordinatus ab Ep<isco>po Maramorosiensi / Sztoyka, investitus p<ro> hac parochia per Archi-Diaconum, cum scitu Ep<isco>pi Ioannem Petkovszky. Fundum Parochialem habet per D<omi>num // Excell<e>ntissimu<m> Karolyi, qua D<omi>num Ter<r>estrem, excisum sine / ullis ap<p>ertinentiis. Agros et prata, ubi possunt, parochiani / particulam excindunt. Confessionis capaces sunt ad 80. Omnes / adultiores sunt confessi, iuniores vero non. Hospites sunt 30, an/nuatim solvunt duas metretas, unam tritici, aliam avenae, vel / hordei, p<rae>terea unius diei laborem p<rae>stant. Nullus ex parochianis / publicus *pecatur* <*sic!*>[491] invenitur. Contra Parochum nihil inventum / extra Templum, quod legibus adversaretur, inventum tamen / in Templo, ubi nullus ordo servatur propter incuriam ipsius. / Ecclesia concionatores habet nullos. Metricam habet. Fontem / quoq<ue> servat baptismalem in Templo. Obstetrix non est iurata. Nullus / absq<ue> sacramentis decessit. Apostata nullus. Cantori tertialitas / ex proventu Parochi obvenit. Domum parochialem et Cantoris / Com<m>unitas erexit, quarum etiam curam habet. Pulsus solet fieri. / Aedituus liber[492] non est[493] ab impositione taxae, sed tanqua<m> Nobilis taxatur.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, in statu mediocri, benedicta per Ar/chi-Presbyterum Stephanum Gyarfas, imaginibus com<m>ode in/structa, Apostolorum in tela, praeter in Magna Ara. Antimissiu<m> / Bizanczianum. Pro ciborio cistula lignea servit utilior p<ro> piper / qua<m> in V<e>n<era>b<i>li conservando, quod munde conservari repertu<m> est. / Calix stanneus cum patenula, stella et cocleari. Corporale <et>[494] pu/rificatorium nullum est. Mappae, Mensa Propositionis et una al/ba non *est* <*sic!*>[495] ex toto *munda* <*sic!*>[496] *reperta* <*sic!*>[497]. Casula una ex Rasa ceru/lea cum stola. Velum ex tela incolorata. Palae ex Rasa im<m>unda / et infectae. Libri ceremoniales sunt omnes, partim Parochi, ut/pote: Octoichon, Novum Testamentum[498], Psalterium, Trebnik. /

[490] Recte: *erexit*.
[491] Recte: *peccator*.
[492] Sequitur deletum: *ab omnib<us>*.
[493] Supra scriptum: *non est*.
[494] In originali textu abest.
[495] Recte: *sunt*.
[496] Recte: *mundae*.
[497] Recte: *repertae*.
[498] Este vorba de *Noul Testament* de la Bălgrad, apărut în anul 1648. Cf. I. Bianu, Nerva Hodoș, *Bibliografia românească veche*, tom I, București, 1903, p. 165 – 170.

Ecclesiae: Triodion <Quadrage>simale, Octoichon[499]. Triodion Pa/schale est Cantoris. Trephologion hospitis unius. Clausura / lignea. Campana una, benedicta non est. Proventus habet nul/los. Dedicata Assumptioni Beatissimae Virginis MARIAE. / Cemeterium palis cinctum.

Possessio Isztru.

Parochus unus *Constantinus Pop*[500], ordinatus et investitus p<ro> hac parochia a pie / defuncto Bizanczy. Fundum habet liberum a D<omi>no Ter<r>estri ad duas / calcaturas[501], singulam <quin>q<ue> cubulorum capacem. Pratum / ad tres circiter cur<r>us capax. Que<m> libere usuat. In hac Matre Confes/sionis capaces sunt 230. Hospites sunt quadraginta, id e<st> 40, quo/rum singulus per duas metretas, unam tritici, aliam hordei, vel / avenae et mediae diei laborem p<rae>stat. Confessi non sunt omnes, / tam parvuli quam adultiores, hospites etiam 4. Parochus non est ex/cessivus in potu, in veste talari ambulat, catechizat populum, / com<m>emorationem facit secundum morem solitum. Ecclesia concio/natores nullos, Parochus quemd<am> doctrinalem habet. Obstetrix non est iurata. Nemo / tam parvulorum quam adultorum sine Sacramentis decessit. Nemine<m> // absq<ue> praemissis ternis promulgationis idq<ue> tribus diebus Dominicis <copulavit>[502]. / Apostata nullus reperitur, nec publicus peccator. Cantori tertialitas / ex proventu annuo obvenit. Qui nullam domunculam habet, paro/chialem vero Com<m>unitas erexit, quam etiam conservat. Pulsus non / solebat fieri. Aedituus in libertate permanet.

Ecclesia.

Ecclesia lignea implasmata stramine tecta, benedicta per Archi-Pres/byterum Petrum Mark, imaginibus exiguis sine Apostolorum et in / Ara Maiori p<ro>visa. Antimissium Bizanczianum. Ciborium ligneum / ad formam scatulae. Venerabile non satis munde asservatur. Calix, / stella, patena et coclear stannea. Velum et palae ex tela incolorata. Corporale <et>[503] purificatorium nullum. Mappae et Mensa Propositionis sa/tis munde *asservatur* <*sic!*>[504]. Casula una ex Rasa rubra cu<m> stola. Alba una / sine humerali. Libri ceremoniales omnes sunt Parochi. Clausu/ra lignea. Campana una, nescitur an et a quo benedicta. Proven/tus Ecclesia habet nullos. Indulgentiae n<on> sunt. Dedicatio S<ancto> Micha/ëli Archangelo. Cemeterium palanca cingitur ex novo.

Possessio Kakoszentmiklos.

Parochus unus Iacobus Popp, ordinatus in Moldavia, investitus et ap/probatus per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Manuelem Olsav/szky Ep<isco>pum Munkacs<iensem>. Fundum habet liberum per D<omi>num ter<r>estre<m> / excisum. Post hunc fundum habet agros ad duas calcaturas[505], utramq<ue> sex cubulorum capacem. Prata quatuor / cur<r>uum feni capacia. Confessionis capaces in hac Matre sunt / 300. *Hospitum*[506] duo, *iuniorum*[507] maior pars non est confessa. Hospites s<u>nt / 50, qui annuum proventum Parocho *sunt* <*sic!*>[508] per duas metretas, unam tri/tici, aliam hordei, vel avenae. Parochus incedit in veste talari, dili/gens in suo officio, non excessivus. Catechisat et instruit popu/lum. Ecclesia concionatores nullos, Sacerdos habet Evangelium / explicatum. Metricam baptisatorum

[499] Sequitur deletum: *Szlusebnik*.
[500] Supra adiectum: *Constantinus Pop*.
[501] Sequitur deletum: *agros habet*.
[502] Abest in textu originali.
[503] In originali textu abest.
[504] Recte: *asservantur*.
[505] Sequitur deletum: *unam / <quin>q<ue>, alteram*.
[506] Correctum ex *hospites*.
[507] Correctum ex *iuniores*.
[508] Recte: *solvunt*.

tantum habet. Fons baptis/malis datur. Obstetrix non est iurata. Nemo tam parvulorum qua<m> / adultorum sine Sacramentis decessit. Neminem sine praemissis / ternis p<ro>mulgationibus copulavit. Sacramenta in vestitu debito / administrat. Apostata una nomine Zab Maria, quae nubens viro[509] / Calvinistae ipsa quoq<ue> facta Calvinista. *Catori* <*sic!*>[510] obtingit tertialitas / ex proventu annuo Parochi. Domum parochialem Com<m>unitas erexit, quam etiam conservat. Cantor vero solus aedificavit, solus etia<m> *curat* <*sic!*>[511] / gerit. Aedituus est liber. Pulsus mane et vesperi fieri non *soleat* <*sic!*>[512] etc..

Ecclesia.

Ecclesia virgultis septa implasmata stramine tecta, benedicta per Archi-/Presbyterum Theodorum Popp, imaginibus omnibus praeter Apostolo/rum et in Magna Ara provisa. Antimissium Bizanczianum. / Ciborium sup<p>let scatula lignea. Venerabile satis munde asservatur. // Calix, patena, coclear, stella stan<n>ea sunt. Corporale <et>[513] purificatorium nul/lum. Map<p>ae, Mensa Propositionis com<m>ode satis *asservat*<*ur*> <*sic!*>[514]. Casula ex / materia telae subtilioris una, stola ex Gozipio una. Alba ex tela pulchra. / Velum ex Gozipio subrubro pulchro, palae pariter ex simili materia. / Libri ceremoniales sunt p<ro>prii Sacerdotis. Clausura lignea. / Campana una, nunc benedicta ab. Duo / candelabra lignea. Proventus habet nullos. Dedicata S<ancto> Micha/ëli Archangelo. Cemeterium circumfossum.

Possessio Kismajtin.

Parochus unus Nestorius Papp, ordinatus ab Ep<isco>po Aradinensi / Ioannicio, investitus vero p<ro> hac *Parocho* <*sic!*>[515] a pie defuncto Bizanczio. Fun/dum parochialem habet liberum a D<omi>no Ter<r>estri extradatum. Agros habet ad duas calcaturas, singulam sex cubulorum capacem. Pratum / sex cur<r>uum feni capax. Quem pacifice usuat. In hac Matre Confes/sionis capaces sunt 100. Omnes confessi. Hospites 29 an/nuum p<ro>ventum duas metretas frumenti, unam tritici, alteram avenae, / vel hordei, p<rae>terea mediae diei laborem p<rae>stans. Contra Parochu<m> / nihil parochiani *habens* <*sic!*>[516], non excessivus, diligens in rebus suis / peragendis, catechizat populum, in veste talari incedit, domi / se continere assolet. Sacramenta in vestitu debito administrat. Me/tricam habet. Fons baptismalis non est. Obstetrix non est iurata. / Nemo tam parvulorum quam adultorum absq<ue> Sacramentis decessit. / Neminem copulavit sine praemissis ternis promulgationibus et prae/cipue ignaros Orationis Dominicae. Parochiani Templum frequentare / Festaq<ue> observare dicuntur. Apostata nullus, invenitur tamen unus / Ruthenus Ioannes Lukacs, ibid natus, qui duxit uxorem Calvi/nistam, curat baptizari infantes suos per Praedicantium Hel/veticae Confessionis, ipse tamen permanet in ritu suo. Cantor / tertiam partem ex proventu Parochi percipit. Domum parochia/lem Com<m>unitas erexit. Cantoris quoq<ue> legata per quemdam hospitem / loci. Pulsus mane et vesperi n<on> solebat, qui demandatus est. Aeditu/us est liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea virgultis septa ante octo annos erecta post ruina<m> / prioris, benedicta per Ioannem Pop Notarium, imaginibus nul/lis, praeter Salvatoris et aliis ex charta

[509] Correctum ex *Plebi*.
[510] Recte: *Cantori*.
[511] Recte: *curam*.
[512] Recte: *solebat*.
[513] In originali textu abest.
[514] Recte: *asservant*<*ur*>.
[515] Recte: *Parochia*.
[516] Recte: *habent*.

p<ro>visa aliquib<us>. Antimissiu<m> / Bizanczianum. Ciborium supplet scatula lignea. Calix, pate/na, coclear, stella stannea sunt. Corporale purificatorium nul/lum. Mappae, Mensa Propositionis munde dicitur servari. Ca/sula subnigra ex tela subtiliori. Alba pariter ex[517] tenui tela. Stola[518] similis casulae. Velum et palae ex materia subrubra. / Libri ceremoniales exigui, iiq<ue> non sunt Ecclesiae, sed p<ro>prii / Parochi. Clausura lignea. Candelabrum unum ante imagines / locales tria in Altari Maiori lignea. Proventus nullos h<a>b<e>t. / Dedicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po et Confessori. //

Possessio Kegye.

Parochus unus Theodorus Papp Valachus viduus, ordinatus ab Ep<isco>po Do/rotheo in Marmatia, approbatus et investitus p<ro> hac parochia a defuncto / Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis liber excisus per Excellentissimu<m> / D<omi>num / Karolyi sine ap<p>ertinentiis agrorum et pratorum in *extirpatiis* <*sic!*>[519] / arat et fenum colligit. Confessionis capaces 213. Hospites 40, quor<um> / singulus solvit unam metretam vel tritici, vel hordei vel kukoriczae. / Parochus non est excessivus, nec quaestum exercet. Divina diligenter ob/servat. Concionatores Ecclesia nullos habet praeter explicatum Evange/lium. Metricam non habet. Obstetrix non fuit. Cantor tertiam par/tem ex proventu Parochi percipit, qui fundum sine appertinentiis pariter / habet. Domum sibi erexit in fundo libero Ecclesiae.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta misera sine imaginibus, absq<ue> ullo ap/paratu i<m>munda, ad instar stabuli sine fenestris, mappis et aliis requi/sitis. Antimissium Bizanczianum a muribus perforatum. Venera/bile conservatur in pixide aenea magis p<ro> tabaca quam Venerabi/li asservando apta, inter albam et manicas in una scatula lignea / asservari. Calix stanneus cum patena et cocleari, stella lami/nea. Corporale et purificatorium nullum est. Alba una sine hu/merali munda. Mensa P<ro>positionis sine munditia et recto or/dine. Velum et palae cum casula et stola solum ex tela cras/siore, ex ceruleo et albo colore, inepta p<ro> Divinis officiis. Candela/bra nulla. Libri ceremoniales pariter nulli. Clausura lignea. Cam/pana una non benedicta. Dicata est Visitationi B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Ceme/terium palis cinctum.

Possessio Felseő-Szopor.

Parochus unus Nestorius Erdélyi, ordinatus in Moldavia, per de/functum vero Ep<isco>pum Blasovszky approbatus et investitus, p<ro> hac pa/rochia ab Archi-Diacono Rakoveczky illocatus. Fundum habet / sine appertinentiis, in extirpatitiis seminat et fenum colligit. Confes/sionis capaces sunt 200. Hospites 32, quorum singulus Parocho / p<rae>stat unum coretum tritici et mediae diei laborem. Confessionem Pas/chalem omnes peragerunt. Parochus nullo excessu notatus di/citur Divina peragere diligenter populumq<ue> instruere. Ecclesia con/cionatores nullos habet. Parochus vero p<ro>prium explicatum Evangeliu<m> / habet. Metricam non habet. Sacramenta secundum Rubricam admi/nistrat. Apostata nullus est. Cantori tertia pars ex proventu Parochi / hactenus obvenire solebat. Pulsus mane et vesperi non solebat fieri. / Aedituus est liber ab omni impositione, p<rae>ter taxam Dominalem.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, per Archi-Diaconum Rakoveczky be/nedicta, imaginibus instructa. Antimissium Bizanczianu<m>. / Pro ciborio servit pixidula lignea. Venerabile antiquatum non adeo mun/de asservatur. Calix stan<n>eus cum patena inauratus. Stella stan<n>ea // simplex, coclear ligneum. Corporale <et>[520] purificatorium nullum.

[517] Sequitur deletum: *simili*.
[518] Sequitur deletum: *ex*.
[519] Recte: *extirpatitiis*.
[520] In textu originali abest.

Mappae / exiguae nonnisi duae Maiori in Ara aeq<ue> im<m>undae. Mensa / Propositionis et alba plane incompetens, nigra, curta et lacera / sine humerali. Casula una posteriori ex parte sericea, ab altio/ri vero ex tela alba lacera. Stola ex Rasa. Velum ex simplici, / alba, palae ex tela crassiore ceruleo-alba. Libri ceremoniales / nulli sunt, sed partim Parochi, partim Cantoris. Clausura li/gnea. Campanula una, nescitur an et a quo benedicta. Proventus / Eccle<si>ae nullus. Dicata est Visitationi B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Cemeteriu<m> / palis cinctum.

Possessio Alsó-Szopor.

Parochus unus Elias György-Teleky, ordinatus et investitus / p<ro> hac parochia per Ep<isco>pum Munkacs<iensem> Bizanczy. Fundum paro/chialem habet liberum cum appertinentiis agrorum infra unum / cubulum, pratorum vero ad tres cur<r>us feni capacium, pacifice usuat. / Confessionis capaces 200. Hospites 50. Ex his confessi sunt solum / 50. Singulus hospes habens aratrum solvit unam metretam tritici, non / habentes vero unam metretam kukuriczae, p<rae>terea omnes unius diei / laborem p<rae>stant. Contra Presbyterum nullum defectum detexerunt, / quamvis complures haberent. Ecclesia concionatorem habet nullum; / Parochus habet explicatum Evangelium. Metricam non habet. A/quam benedictam conservat in ola. Cantori tertialitas ex p<ro>ventu / Parochi venit. Domus per Com<m>unitatem erectae, conservantur tam Pa/rochi quam Cantoris, Pulsus matutinus et vespertinus non fuit. / Aedituus est in libertate.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, benedicta ab Archi-Presbytero Bor/lefalusiensi, in statu com<m>odo, imaginib<us> desumptis Apostolorum / et Magnae Arae com<m>ode instructa. Antimissium Bizanczianum. / Pro ciborio scatula lignea indecens servit. Calix stanneus cum apper/tinentiis talibus. Corporale et purificatorium nullum. Mappae duae / mundae. Mensa Propositionis exigua. Alba brevis, nec ad genua. Ca/sula solum ex tela et palae pariter ex tela ceruleo-alba lacera. Can/delabrum nullum. Ecclesia ceremoniales libros habet Psal/terium, Trebnik et Minaea. Clausura lignea. Proventus / nullos habet. Dicata est S<ancto> Michaëli Archangelo. Cemeteriu<m> / palis circumdatum.

Possessio Nantő.

Parochus unus Ioannes Rakis ab Aradiensi Ep<isco>po Isaia ordinatus, / approbatus et investitus p<ro> hac parochia per modernum Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> / Michaëlem Olsavszky. Confessionis capaces 102, ex quib<us> confessi s<u>nt / hospites 25, quorum singulus solvit per metretam kukuriczae, praeterea me/diae diei laborem p<rae>stant. Fundum habet liberum, agros ad duas cal/caturas, unam duorum cubulorum, alteram unius capacem. Pratum / ad tres cur<r>us feni. Contra Parochum nihil habent. Concionatorem // habet Ecclesia explicatum Evangelium. Metricam habet. In ola conservat / aquam benedictam. Obstetrix non est iurata. Cantori tertialitas ex pro/ventu Parochi pergit. Com<m>unitas domum tam Parochi quam Canto/ris erexit et conservat. Aedituus non est. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, imaginibus com<m>ode instructa, nescitur / a quo benedicta. Antimissium Dekameliszianum. Venerabile as/servatur in pixide lignea. Calix stanneus cum patena, stella et / *coclear* <*sic!*>[521] ex cornu. Alba una. Mappa in altari una. Corporale nullum. Mensa Propositionis munda. Casula cum stolla, velo / et palis ex tella alba. Candelabrum unum ligneum. Libri cere/moniales nulli, praeter

[521] Recte: *cocleari*.

Evangelium. Clausura lignea. Proventus / nulli. Dicata est S<ancto> Archangelo Michaëli. Cemeterium palis / cinctum.

Oppidum Kiraly-Darocz.

Parochus unus Rutheno-Valachus Simeon Papp, ordinatus in Moldavia, / pro hac parochia illocatus per Archi-Presbyterum Mindszentiensem Tran/sylvaniensem[522]. Haec parochia, uti et Parochus, sub Ep<isco>po Bizanczy spectabat / ad Ep<isco>patum Munkacsiensem, nunc vero medio tempore se recepit ad iuris/dictionem Transylvanici Ep<isco>pi adeoq<ue> abinde revindicanda vexit ad Ep<isco>pum / Munkacsiensem siquid maior pars incolarum esset Co<mi>t<a>tus Szathma/riensis et omnes D<omi>ni Ter<r>estres hac ex parte esse<n>t et totum iam / oppidum possiderent exclusis Transylvaniae D<omi>norum possessionariis / iuribus. Fundus parochialis liber est per D<omi>nos Ter<r>estres excisus sine / ap<p>ertinentiis agrorum et pratorum in parte Co<mi>t<a>tus Szathmariensis, / in qua hospites sunt 60. Confessionis capaces sunt 300.

Possessio Piskarkoss.

Parochus nullus a duobus annis. Fundus parochialis est ad in/star aliorum colonorum liber *excisus per D<ominum> Ter<r>ester<m>*[523] ad duas calcaturas, singulam 8 cub<ulorum> / a nemine vexatur. Confessionis capaces 190. Omnes confessi. / Hospites 36. Hi omnes undecim coretos kukuriczae et septem / factores unius diei exhibuerunt, imposterum ap<p>romisit quilibet / se soluturum per coretum kukuriczae, si autem in loco haberent / Parochu<m> sicut alii, ita ipsi quoq<ue> annuum p<ro>ventum p<rae>starent. / Nemo publicus peccator reperitur. Ecclesiae concionatores nulli. /Hanc Filialem diligenter administrat Stephanus Bercs Parochus / Töke-Terebesiensis. Nullus tam parvulorum quam adultorum sine / Sacramentis decessit. Hic fons baptismalis n<on> servatur. Baptisat /tamen in Templo. Obstetrix non est iurata. Neminem absq<ue> praemis/sis ternis p<ro>mulgationibus copulavit. Sacramenta in vestitu debito ad/ministrant. Cantor tertialitas ex proventu Parochi obvenit. Apostata in hac Filiali nullus. Pulsus matutinus et vespertinus /hactenus fieri non solebat. Aedituus in libertate permanet. /Domus parochialis erecta per Com<m>unitate<m>, Cantoris per Parentes ipsius.//

Ecclesia.

Ecclesia lignea septa et implasmata, ante[524] 20 annos / post ruinam prioris erecta, benedicta per Archi-Presbyteru<m> Retye/siensem Theodorum Papp benedicta, imaginibus satis pulchre om/nibus ornata. Candelabra duo lignea, mappae duae in Magno Al/tari. Antimissium Bizanczianum. Ciborium ligneu<m>. Vene/rabile satis munde asservatur. Calix, patena, coclear, stella / stannea sunt. Mensa P<ro>positionis satis munde asservatur. Cor/porale et purificatorium non habet. Velum et palae ex materia / rubra. Apparamenta[525] vestitus nulla Ecclesiae. Campana / una benedicta ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Manuele Olsavszky Visi/tatore. Libros Ecclesia ceremoniales nullos habet. Proventus / Ecclesia habet nullos. Clausura lignea. Dedicatio S<ancto> Archan/gelo Michaëli. Cemeteriu<m> septu<m> ex virgultis.

Possessio Töke-Terebes.

Parochus unus Stephanus Bercs Valachus, ordinatus in Moldavia, / approbatus et investitus a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Man<uele> Olsavszky /

[522] Exista o situație incredibilă datorită faptului că localitatea era traversată de râul Crasna, care constituia granița dintre Transilvania și Ungaria. Biserica era construită în partea aparținătoare Transilvaniei iar preotul se afla în jurisdicția episcopului de Mukacevo!

[523] Supra adiectum: *excisus per D<ominum> Ter<r>estre<m>*.

[524] Sequitur deletum: *duodecim*.

[525] Sequitur deletum: *nulla*.

Ep<isco>po Munkacs<iensi>. Fundum habet liberum excisum per D<omi>nu<m> Excell<entissi>mu<m> / Karolyi, qua D<omi>nu<m> Ter<r>estrem. Agros habet ad duas calcaturas, singulam / <oc>to cubuloru<m> capacem. Prata tria 11 feni cur<r>uum capacia, quae libere / usuat. Confessionis capaces sunt[526] *315*[527], omnes confessi. Hospi/tes sunt 64, quorum singulus per coretum frumenti et unius diei la/borem p<rae>stat Parocho. Filialem habet Piskarkoss, de qua superius / actum est. Parochus in veste talari procedit, non excessivus, diligenter Di/vina peragere dicitur. Com<m>emorationem facit secundum Rubricam, catechi/sat populum. Sicut Ecclesia concionatorem nullum, ita nec Parochus habet. / Metricam habet. Fons baptismalis non est. Obstetrix n<on> est iurata. / Publicus peccator nullus reperitur. Apostata nullus. *Cantor* <*sic!*>[528] tertiali/tas ex proventu Parochi obtingit. Domum parochialem Com<m>unitas e/rexit. Cantores sunt duo, quorum uterq<ue> in Fundis D<omi>nalibus *resident* <*sic!*>[529]. / Unus taxam solvit, alter exemptus est. Pulsus mane et vesperi solet / fieri. Aedituus est liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo, benedicta per Archi-Presbyteru<m> Ka/planiensem Marcum Popp. Imagines locales sunt, praeter Aposto/lorum et in Magna Ara. Antimissium Bizanczianum. Ciborium / *lignem* <*sic!*>[530] ad instar scatulae. Calix stanneus auro tinctus. Patena, stella, / coclear pariter ex simili materia. Velum et palae sericeae subvirides. Pu/rificatoriu<m> et coprporale nullum. Mensa Propositionis satis mun/da. Mappae duae ex tela *tenuis* <sic!>[531] incolorata. Candelabra duo minora cuprea, / unum maius ligneu<m>. Casula una cum stola ex Karton versicoloris. / Alba una ex tela linea. Clausura ferrea. Campana una benedicta / a *pio* <*sic!*>[532] defuncto Ep<isco>po Bizanczy. Cemeteriu<m> asseribus cinctum. *Pro/ventum* <*sic!*>[533] Ecclesia habet nullos. Dedicata S<ancto> Archangelo Michaëli. / Libri ceremoniales nulli, praeter Triodion <Quadrage>simale, caeteri sunt Parochi. //

[*Pagina intercalaria*]

Concionatorem habent nullu<m>[534].

Excellentissimis, Ill<ustrissi>mis, Sp<ecta>b<i>libus, ac Mag<nifi>cis Perillustribus, / item G<ene>rosis D<ominis> S<acratissi>mae Cae<sare>o-Re<gi>ae Ma<ies>t<a>tis Excelsi Consilii Locu<m>/tenentialis Praesidi etc. // Prob // Ill<ustrissi>mo, ac R<everen>dissimo D<omino> <...>[535] / est apud / codices apud unum quidem / magis an illum <...>[536] // [*Inferius, ab alia manu scriptum*:] G<enero>si<ssi>mo / Officii Tricesimalis Munkacs<iensis> / Contrascribae D<omi>no Mich<aëli> Obody[537]. //

Possessio Gilvács[538].

Parochus unus Alexius Popa, ordinatus et investitus pro hac parochia / a pie defuncto Ep<isco>po Bizanczy. Fundum habet liberum per D<omi>nu<m> Ter<r>estre<m> / excisum, agros habet ad duas calcaturas 9 cubulorum singulam capacem, / praeterea

[526] Sequitur deletum: *361*.
[527] Suprascriptum: *315*.
[528] Recte: *Cantori*.
[529] Recte: *residet*.
[530] Recte: *ligneum*.
[531] Recte: *tenui*.
[532] Recte: *pie*.
[533] Recte: *Pro/ventus*.
[534] Supra lineam, in angulo dextro scriptum.
[535] Continuatio non liquet.
[536] Videtur proba scriptionis esse.
[537] Huius paginae scriptura visitationis relationem non spectat.
[538] Supra lineam scriptum: *Continuatio I<nclyti> Co<mi>t<a>tus Szathmariensis*.

parochiani adiiciunt quantum indiget. Prata ad sex cur<r>us feni post / fundum, praeterea addunt unum Nyilas, libere usuat. Confessionis capa/ces sunt 126. Omnes Paschalem Confessionem peragerunt. Hospites / 26, quorum singulus per unum coretum frumenti solvit. Filialem habet / nullam *habet <sic!>*[539]. Praeterea mediae diei laborem p<rae>stant. Parochus n<on> exces/sivus, diligens in sua functione, instruit populum, in Magno Introitu fa/cit secundum Rubricam, quaestum non exercet. Concionatores nullos habet, / Parochus vero Evangelium explicatum habet. Metricam habet. Nemo tam / parvulorum quam adultorum absq<ue> Confessione decessit. Fons baptismalis / est. Obstetrix non est iurata. Nemo sepultus absq<ue> Parocho, a Confessione nil exigit. / Neminem absq<ue> praemissis ternis promulgationibus copulavit. Apostata / nullus, nec publicus peccator. Cantori Parochus particulam aliquam ex / proventu suo dat. Domum parochialem Com<m>unitas erexit et conservat. / Cantoris vero a quodam hospite exstructa et relicta. Pulsus mane et ves/peri propter carentiam campanae n<on> fit. Aedituus exemptus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea virgultis septa, stramine tecta ante 50 annos erecta, quae / ante duos annos vix n<on> ex toto renovata, benedicta per Archi-Presbyteru<m> / Simeonem Mikloss. Imaginibus utcumq<ue> absq<ue> Apostolorum proviso. / Antimissium Bizanczianum. Ciborium ad instar pixidis stanneum. Ca/lix stanneus auro perpolitus. Coclear *argentem <sic!>*[540], stella stannea, patena / stannea. Velum et palae ex Karton subrubrae. Purificatorium et corporale / nullum. Mappae duae. Candelabrum unum magnum et duo minora li/gnea incolorata. Mensa Propositionis dicitur munde asservari. Ca/sula una cum stolis duabus ex materia cerulea, nescitur quali. Alba una. / Libri ceremoniales sunt nulli, sed proprii Parochi. Campana nulla. / Clausura lignea. Cemeterium virgultis septum. Proventum habet / penitus nullum. Dedicata S<ancto> Archangelo Michaëli.

Possessio Madarasz.

In hac poss<ess>ione Ioannes Papp in Moldavia ordinatus per Archi-/Presbyterum antea Resegiensem illocatus est, sine approbatione Ill<ustrissi>mi / D<omi>ni Ep<pisco>pi, qui Missae sacrificia celebravit hucusq<ue>[541] et Confessio/nem excepit, quamvis p<ro> iis excipiendis a nullo approbatus est. Fundum / habet liberum ab Ex<c>ell<entissi>mo D<omino> Karolyi excisum, cum agris et pratis suffici/entibus, pacifice usuat. Confessionis capaces cir<citer> 260, pleriq<ue> ex iu/nioribus non confessi. Hospites 81 per coretum frumenti et mediae di/ei laborem p<rae>stantes. Contra Presbyterum nihil relatum. Ecclesia Evan/gelium habet explicatum. Metricam habet. Nemo tam parvulorum quam adultorumq<ue> absq<ue> Sacramentis decessit. Fons baptismalis est. Obstetrix / non est iurata. Apostata nullus. Cantor habet fundum liberum, cui / tertialitas ex proventu Parochi obvenit. Pulsus non solebat fieri. Domu<m> / parochialem Com<m>unitas erexit, quam etiam conservat. Aedituus liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea satis com<m>oda, benedicta per Archi-Presbyterum t<e>mpore / Dekamelisziano. Antimissium Bizanczianu<m>. Venerabile in pixide lignea[542] // asservat<ur>. Calix, coclear et patena stannea. Velum et palae ex tela sim/plici alba. Corporale, purificatorium nullum. Alba munda. Casula / ex Karton. Stolae duae, una sericea, altera ex Karton. Mensa Propo/sitionis admodum exigua. Libri ceremoniales

[539] Superflue repetitur: *habet*.
[540] Recte: *argenteum*.
[541] Sequitur deletum: *n<on> ante*.
[542] In calce paginae, ab alia manu scriptum: *Visitae Canon<icae> / 21*.

Ecclesiae nulli. Campanae / duae. Cemeteriu<m> palis ex parte una cinctum. Candelabra duo lignea. / Proventus nullus. Dedicata S<ancto> Michaëli Archangelo.

Possessio Gyöngy.

Parochus unus Gregorius Papp, ordinatus et investitus p<ro> hac Paro/chia per modernum Ill<ustrissi>mu<m> D<ominum> Mich<aëlem> Olsavszky. Fundum habet libe/rum cum appertinentiis agrorum ad duas calcaturas, singulam tri/um cubulorum capacem. Pratum sex cur<r>uum feni capax pacifice u/suat. Confessionis capaces 270, ex quibus non sunt confessi 130. / Hospite sunt 60, singulus Parocho unum coretum tritici solvit et me/diae diei laborem p<rae>stat. Unus nomine Simeon Iuga relicta priori uxo/re, cum qua duas proles actu viventes habet, duxit alteram partier talem, / cuius maritus prior legitimus ad Nagy Banyam actu in Remete vivit. / Csomas Molnar, Petrus Csonkay, Mathias Csaba, Georgius Teglas pa/riter duas uxores actu viventes habent; Gregorius Pal pariter ille/gitime ducta secunda uxore vivente adhuc prima, tanquam cum sorore / vitam a 4 annis ducit et hic et uxor ipsius *uxor* <*sic!*>[543] in aetate senile / constituta; Sinka Simon habita in vivis uxore prima absq<ue> omni co/pulatione secundae filiae Eliae Csaba in Castro Erdödiensi[544], / Stephanus Ratz, Ioannes Csomas, Georgius Iuda usurarii per Com<m>unitatem detecti sunt. Ladislaus et Ioannes Papucsa iuvenes / Valachi in Geres pro servitiis se transferendo apostatarunt Calvinismo. / Contra Parochum nulla quaerela deposita est. Ecclesia habet concio/natores. Metricam n<on> habet. Aquam baptismalem in vitro conservat. / Obstetrix n<on> est iurata. Copulavit sine praemissa confessione sponsos / et n<on> scientes Praecationes requisitas. Cantor tertialitatem percipit. / Domum uti et Parochi, ita et ipsius Com<m>unitas erexit et conservat. / Elias Csaba cum filio suo Ecclesiam nunquam frequentat, quin imo / Ecclesiae et frequentantib<us> eam maledicit adhuc. Pulsus mane et ves/peri non fuit[545].

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginib<us> exiguis in/structa, bene<dicta> per Archi-Presbyterum Teremiensem Theodorum. An/timissium Bizanczianu<m> lacerum. Pro ciborio servit scatula lignea. / Venerabile munde servari refertur. Calix stanneus cum ap<p>ertinen/tiis talibus. Corporale, purificatorium, Mensa Propositionis, alba / una sine humerali et mappae utcunq<ue> munde conservantur. Casula / una cum stola, velo et palis ex materia lanea incolorata habet<ur>. / Candelabra in ara desunt, uti et libri ceremoniales Ecclesiae, nisi pro/prii Parochi et Cantoris sublevatur. Sera lignea. Campana una non / benedicta. Proventus nullus. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Ceme/teriu<m> sepibus cinctum.

Possessio Sandorfalva.

Parochus unus Michaël Papp, ordinatus in Marmatia ab Ep<isco>po Do/szotheo, approbatus ab Ep<isco>po Bizanczy, illocatus vero ad hanc paro//chia<m> ab Archi-Presbytero Theodoro Biltukan. Fundus parochia/lis liber est ab im<m>emoriali excisus cum agris <dece>m> cubulorum semina/turae capacibus et pratis sex cir<citer> cur<r>uum capacibus pacifice usu/at. Confessionis capaces sunt ad 100, ex quibus nisi tres p<ro>prio Pa/rochio confessi sunt, alios non scit ubi et an confessi sunt. Hospi/tes 37, singulus Parocho p<rae>stat unum coretum tritici et unius / diei laborem. Com<m>unitas perhibuit Gregorii Theodori uxorem duos / maritos habere. Parochus incedit in indusio et nobis taliter in medio / pago occur<r>it. Missae Sacrificium quandoq<ue> intermisisse dicitur, nec / instruit populum, quia solus neq<ue> alium

[543] Superflue repetitur: *uxor*.
[544] Sequitur deletum: *Petrus*.
[545] Sub lineam scriptum et deletum: *In Erdöd*.

excessum n<on> observa/vit Com<m>unitas. Ecclesia habet Evangelium explicatum. Parochus / nullum p<ro>prium praeter Catechesim. Fons baptismalis nullus est. / Nemo sine necessariis Sacramentis mortuus est. Metricam non habet. / Cantori tertius coretus dabatur ex proventibus Parochi. Domum, uti Paro/cho, ita Cantori erexit Com<m>unitas et conservat. Pulsus matutinus / et vespertinus non fuit. Aedituus est in libertate. Parochus parvulos / com<m>unicat et Corpus Domini a magno Die Iovis ad alium conser/vabat.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, imaginib<us> vix aliquibus instructa tene/bricosa et inordinate conservata, benedicta p<er> Archi-Presbyterum Ka/planiensem Marcum. Antimissium Dekamelisianum. Pro cibo/rio servit pixidula laminea. Venerabile diu n<on> permutatum, alias mun/dum, nisi, quod ex multis crustulis constiterit. Calix stanneus cum / patena plicata incom<m>oda. Stella laminea, coclear ligneum. Corporale, / purificatorium sub tempus visitae p<ro>curata. Mappae, Mensa Propositio/nis, alba sine humerali curta et exigua im<m>unditie. Casula solum / ex alba tela crassiori cum stola linea, velo et palis. Candelabrum / ligneum unum. Libri ceremoniales p<ro>prii Ecclesiae nulli sunt. Clau/sura lignea. Campana una, nescitur an et a quo benedicta. Dicata S<ancto> / Michaëli Archangelo. Proventus nullos habet. Cemeterium palanca / cinctum.

Possessio Szokond.

Parochus unus Ioannes Szerban, ordinatus in Moldavia, per ne/minem approbatus, ad hanc parochia<m> allocatum se dicit p<er> Archi-Presby/terum Theodorum Reszegiensem. Fundum parochialem habet libe/rum sine appertinentiis agrorum et pratorum. Confessionis capa/ces in Matre 80, ex quibus solum 14 confessi. Hospites 26, qui / annu<um> / proventum Parocho per unu<m> coretu<m> turcici solvunt, praeterea unius diei / laborem p<rae>stant. Anna Gabor, quae duos maritos habet. Contra Parochu<m> / Com<m>unitas nihil habet. Libros ceremoniales Ecclesia nullos habet. In Magno / Introitu com<m>emorationem secundum Rubrica<m> facit. Metricam habet. Fonte<m> / baptismalem et iuratam obstetricem non habet. Cantori tertia<m> partem ex Pro/ventib<us> dat. Pulsus mane et vesperi non fit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta com<m>oda, imaginib<us> exiguis instructa. Antimis/sium Dekameliszianu<m>. Venerabile asservat<ur> in pixidula lignea a muribus / cor<r>osa. Calix stanneus cum patena, coclear ligneum, stella ferrea. Corpo/rale, purificatorium nullum. Alba ex tella crassiore et brevis ad genua. Mappae / et Mensa Propositionis nimis exigua. Candelabra nulla. Casula ex tela simplici // alba cum velo et palis talibus. Libri ceremoniales Ecclesiae nulli. Campana una, nescitur an et a quo benedicta. Clausura / lignea. Proventus nulli. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Ce/metriu<m> modo cingi ceptum est.

Possessio Gyüris.

Parochus unus Demetrius Papp senecio deficiens et inhabilis ad ser/vitium amplius propter oculorum defectum, ordinatus et investitus a pie / defuncto Ep<isco>po Bizanczy p<ro> hac parochia. Fundum parochialem habet / liberum p<er> D<ominos> Ter<r>estres excisum cum appertinentiis agrorum circit<er> / sex cubulorum capacium, pratorum vero 6 sex cur<r>uum feni. In / Matre Confessionis capaces sunt circit<er> 150, in Filialibus circit<er> / 200, non omnes Paschalem Confessionem peregerunt. Hospites in / Matre 36. In Filialibus erunt ad 50. Annuum proventum / p<rae>stant Parocho per coretum kukuriczae, praeterea mediae diei labore<m>. / Nullus publicus peccator denunciatus est. Parochus saepius Divinae / intermisit propter caligationem oculorum. Concionatores Ecclesiae et / Parochi p<ro>prii nulli sunt. Metricam n<on>

habet, nec fontem baptisma/lem. Apostata nullus est. Cantori tertialitas pergit ex proventu Pa/rochi. Domus parochialis et cantoris per Com<m>unitatem erecta con/servatur. Aedituus est. Pulsus pro Ave Maria hucusq<ue> non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, imaginibus exiguis instructa, in sta/to bono, benedicta p<er> Archi-Presbyterum Simeonem Bökörestensem. / Antimissium Kiri Varlaami[546] Archi-Ep<isco>pi. Venerabile asservatur / in scatula lignea **inter tineas et vermes**[547] im<m>unde. Calix stanneus / cum patena, cocleari et stella talibus. Corporale, purificatoriu<m> / nullum est. Mappae exiguae cum Mensa Propositionis im<m>unda. Al/ba ex tela crassiore curta. Casula ex tela alba cum velo et palis / talib<us>. Candelabra nulla. Libri nulli. Clausura lignea. Campa/na una n<on> benedicta. Ecclesia dicata Gabrieli Archangelo. Proven/tus nullus. Cemeterium sepibus cinctum[548].

Possessio Rész-Telek.

Parochus unus Valachus Marcus Iános, ordinatus et investitus a / pie defuncto Bizanczy. Fundum habet liberu<m> excisum a D<omi>no Exc<e>ll<entissi>mo / Karolyi cum appertinentiis agrorum ad duas calcaturas, una<m> 12 cubulor<um>, / altera<m> quatuor. Prata ad quatuor cur<r>us capacia. Libere usuat. Confes/sionis capaces habet 340. Hospites omnes confessi, praeter unu<m> n<omi>ne / Simeone<m> Darida. Iuniores omnes confessi. Hospites 55 habentes / aratrum 25 per coretum tritici, non habentes vero per coretu<m> tur/cici. Inquilini autem 8 per mediu<m> coretu<m> turcici praestant, praeterea / media die laborant. Nullus publicus peccator reperitur, nec usurarius. / Contra parochum Com<m>unitas habet nihil. Ecclesia concionatorem nul/lum. Parochus habet Doctrinalem quondam librum. Metricam habet. / Nemo tam parvulorum qua<m> adultoru<m> <sine Sacramanetis>[549] decessit. Fons baptismalis non potest / servari[550] ob defectu<m>[551] Ecclesiae, quae noviter aedificatur. Obstetrix iurata / n<on> est. Neminem sine ternis promulgationib<us> copulavit, neq<ue> post prandiu<m>. // Cantori terrtialitatem Parochus extradat. Apostata nullus. Domum / parochialem Com<m>unitas erexit. Cantor in aliena habitat. Aedituus liber. / Pulsus p<ro> Ave Maria fieri hactenus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia post ruinam prioris noviter erigitur, quae iam ad medietatem / deducta est, ex lignis dolatis. Imagines ex priori antiquae et exiguae. Antimissium Bizanczianu<m>. Pro ciborio servit pixidula lignea. / Calix cum suis appertinentiis stan<n>eus. Corporale, purificatoriu<m> nullu<m>. / Mappae p<ro> Mensa P<ro>positionis ex tela alba. Candelabrum / unum ligneu<m>. Casulae duae, una ex tela pura Ecclesiae, alia Paro/chi incolorata. Stola Ecclesiae ex materia simili. Palae et velu<m> ex / tela cerulei coloris. Libri ceremoniales sunt Ecclesiae: Testamentu<m>, / Minaea, Triodion Paschale, Psalteriu<m>, Octoichon, Polusztav, Praznik. / Caeteri Sacerdotis: Liturgion, Minaea et Triogion <Quadrage>simale. Campana / una, nescitur an et a quo benedicta. Cemeteriu<m> transibiliter cinctu<m>.

[546] Varlaam, episcop de Huși (1734 – 1735) și de Rădăuți (1735 – 1745). Cf. M. Păcurariu, *op. cit*., p. 367-369.
[547] Inter tineas et vermes: i.e. *între molii şi viermi*!
[548] Sub lineam scriptum: *Erdöd*.
[549] In textu originali abest.
[550] Sequitur deletum: *propter ruina<m>*.
[551] Supra scriptum: *ob defectu<m>*.

Possessio Ivacsko.

Parochus unus Ioannes Papp, ordinatus in Marmatia, approbatus a / pie defuncto Bizanczy, illocatus per Archi[552]-*Diaconu<m> Petyovszky*[553]. Praesentam[554] / hic apud se non habet, sed dicit se habere in Marmatia. Fundum Paro/chialem habet liberum p<er> D<omi>nos Ter<r>estres excisum. Agros ad duas calca/turas, una<m> 4, aliam 6 cub<ulorum> capacem. Prata ad 12 cur<r>us feni capacia. Libere usuat omnia, praeter unum pratum unius cur<r>us feni capax, quod / Homorodienses incolae dicunt ad suum ter<r>itorium spectare. Confessionis / capaces sunt 70, omnes confessi praeter 6 serviles. Hospites 16, / singulus per unu<m> coretum frumenti solvunt, praeterea mediae diei labo/rem p<rae>stant. Unus est, qui sine uxore, quae ipsum a 10 annis reliquit, / vivit. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. Concionatores Ecclesia / habet duos. Parochus unum Doctrinalem, Medullam Casuum n<on> habet. / Metricam habet. Nemo sine Sacramentis mortuus. Fons baptismalis / non est. Obstetrix iurata non est. Sacramenta in vestitu debito administrat. / Apostata nullus. Cantori tertia pars venit ex p<ro>ventu Parochi. Domu<m> / parochialem Com<m>unitas, Cantor solus sibi in Fundo D<omi>nali, a qua taxa<m> / solvit, erexit. Aedituus n<on> est. Pulsus non est.

Ecclesia

Ecclesia lignea stramine tecta in statu com<m>odo post ruinam prioris erecta, / p<er> Archi-Presbyterum Marcum Kaplaniensem benedicta. Antimissium / Bizanczianu<m>. Calix, patena, coclear, stella stannea. Corporale, puri/ficatorium nullum. Mappa nulla, nisi cortina im<m>unda in Mensa P<ro>po/sitionis. Candelabra tria. V<e>n<era>b<i>le in pixide conservatur indecenter. / Casula versicoloris ex Karton et stola eaq<ue> Parochi cum alba munda / et longa. Ecclesia una<m> etia<m> habet albam ex tela crassiori. Velum et / palae ex Karton iam attritae. Libri ceremoniales omnes Parochi. Clausu/ra lignea. Campana una. / Dedicata S<ancto> Archangelo Michaëli. Ecclesia p<ro>ventus habet nullos. / Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>. //

Possessio Alsó-Homorod.

Parochus unus Alexius Pap, ordinatus ab Ep<isco>po Aradinensi, ap/probatus a nullo, pariter a nemine investitus. Fundum parochialem / habet liberum a D<omi>no Ter<r>estri excisum. Agros post hunc fundum ad / duas calcaturas, singulam trium cubulor<um> capacem. Prata 7 cur<r>uu<m> / feni capacia. Pacifice usuat. Confessionis capaces 140. Omnes confessi, / praeter duos servos. Hospites 30 solvunt per coretum frumenti / et mediae diei laborem p<rae>stant. Publicus peccator nullus. Contra Paro/chum Com<m>unitas nil habet. Instruit populum. Concionatores Ecclesiae / nulli. Parochus habet Doctrinalem unum. Metrica<m> habet. Fons baptisma/lis dat<ur>. Apostata nullus. Obstetrix iurata non est. Neminem sine praemis/sis ternis copulavit promulgationibus. Cantori tertiam partem Paro/chus ex proventu[555] suo dat. Pulsus n<on> solet fieri. Domum Parochi/alem Com<m>unitas erexit. Cantor in sua p<ro>pria habitat. Aedituus liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, noviter exstructa cum tur<r>i sat alta, / benedicta per Archi-Prebyterum Simeon Papp. Imaginibus exiguis / sine Apostoloru<m> et in Magna Ara provisa. Antimissium Bizanczia/num. Calix et patenula stannea, stella vitrea, coclear ligneum. Corpo/rale, purificatorium nullum. Mappae duae. Mensa Propositionis satis / munda. Candelabra <quin>q<ue>, duo vitrea, tria lignea. Casula una ex Karton. /

[552] Sequitur deletum: *Presbyteru<m>*.
[553] Supra scriptum: *Diaconu<m> Petyovszky*.
[554] *Praesenta*: i.e. designatio, oblatio: *kijelölés*.
[555] Sequitur deletum: *Parochi*.

Stola ex Bagazia et alba hic[556] ornatus Parochi. Velum et pa/lae ex alba tela. Libri ceremoniales sunt omnes Parochi. Campa/na una, nescitur an et a quo benedicta. Proventus nullus. Dedicata / S<ancto> Archangelo Michaëli. Cemeteriu<m> palanka circumdatum.

Possessio Pacza.

Parochus unus Georgius Papp, ordinatus a pie defuncto Bizanczy, / investitus p<ro> hac parochia a moderno Ill<ustrissi>mo Michaële Olsavszky Ep<isco>po. / Fundum habet liberu<m> excisu<m> a D<omi>no Ter<r>estri cum agris ad duas / calcaturas, una<m> duor<um> cub<ulorum>, alteram triu<m> capacem. Pratum nullu<m>. / Confessionis capaces 60, omnes confessi non sunt. Hospites 16, / quilibet una<m> metreta<m> frumenti et mediae diei laborem p<rae>stat. Pecca/tores publicos n<on> sunt fassi. Contra Parochum Com<m>unitas nihil / habet. Concionatores tam Ecclesia qua<m> Parochus nullos habet. Me/tricam non habet. Nullus sine Sacramentis decessit. Fons baptis/malis non est. Obstetrix iurata pariter non est. Apostata nullus. / Cantori tertialitas ex proventu Parochi venit. Domus parochialis ere/cta p<er> pagenses. Pulsus fit. Aedituus liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, ante 18 annos erecta, benedicta / p<er> Archi-Presbyterum Marcu<m> Kaplaniensem. Imaginibus exi/guis p<ro>visa. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Calix stanneus semi/inauratus, stella fer<r>ea, patena similis calici, coclear stanneu<m>. / Corporale et purificatorium nullum. Mappa una. Mensa Proposi/tionis satis munda dicitur. Candelabrum unum ligneum. Casula ex / tela alba, stola ex gozipio, alba ex tela crassiori ad genua Paro/chi sunt. Velum et palae ex tela cerulea. Libri ceremoniales nulli / sunt. Clausura lignea. Campana una, nescitur *an*[557] et a quo benedicta. / Dicata S<ancto> Archangelo Michaëli. Cemeteriu<m> palis circumdatu<m>. //

Possessio Közöpső-Homorod.

Parochus unus Theodorus Popp, ordinatus in Moldavia a Varlaamo, a / nemine approbatus, investitus ab Archi-Presbytero Theodoro Papp Szakesz/tiensi. Fundum habet liberum a D<omi>no Ter<r>estri Ex<ce>ll<entissi>mo D<omi>no Karolyi. A/gros et prata, quantu<m> placet, tantum usuare poterit, pro libitu suo, etia<m> si / ad 40 cubulos inseminare poterit. Post fundum parochialem agros ha/bet ad duas calcaturas, una<m> 4 cub<ulorum>, altera<m> unius cubuli. Prata ad 4 cur<r>us / feni, quae pacifice usuat. Confessionis capaces 60. Ex his tantum 26 sunt / confessi. Hospites 15, unum coretum turcici et mediae diei laborem p<rae>stant. / Filialem habet Felső-Homorod, quam post morte<m> Parochi Gabrielis Pop / a Festis Paschalibus administrat. In hac Confessionis capaces 30. Ex / his 20 tantum confessi. Hospites 8, singulus unam metreta<m> kukuri/czae p<rae>stat et mediae diei laborem. In hac Filiali est fundus cum suis / appertinentiis et Ecclesia partier cum appertinetiis, quippe: calice[558] *ferreo*[559], cocleari stan<n>eo et patena[560] caeterisq<ue>[561] utcunq<ue> satis p<ro>visa. Con/tra Parochum Com<m>unitas nihil habet, sed omnimode laudat eum. In / Magno Introitu facit Com<m>emorationem secundum Rubrica<m>. Tam Ecclesia / quam Parochus concionatores habet nullos. Matricam habet. Nemo sine / Sacramentis mortuus. Fons baptismalis non est. Obstetrix non est iura/ta. Neminem copulavit sine

[556] Sequitur deletum: *annis*.
[557] Supra adiectum: *an*.
[558] Sequitur deletum: *stan<n>eo / inaurato cum*.
[559] Supra scriptum: *ferreo*.
[560] Sequitur deletum: *coclear*.
[561] Correctum ex *aliisq<ue>*.

p<rae>missis ternis p<ro>mulgationibus. Apostata / nullus, nec publicus peccator. Cantor tertia<m> partem ex proventu Parochi / percipit. Domum parochialem erexit Parochus modernus, pariter et Can/tor. Pulsus non fuit. Aedituus liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta ante 200 annos erecta in statu debili, / nescitur a quo benedicta, post renovationem benedicta per Archi Pres/byterum Theodoru<m> Pap. Imaginibus utcunq<ue> provisa pulchris. An/timissiu<m> Bizanczianum. Mappae duae albae. Venerabile in pixide / lignea servatur. Mensa Propositionis simpliciter servatur. Calix, pa/tena[562], stella stan<n>ea cum cocleari. Corporale, purificatorium / nullum. Candelabra duo, unu<m> vitreu<m>, aliud ligneum. Libri ceremo/niales omnes Parochi. Casula cum stola et manicis ex tela pa/riter Parochi sunt. Velum et palae ex tela decolorata. Clausura lignea. / Campana una, nescitur an et a quo benedicta. Dedicata Archangelo Mi/chaëli. Cemeteriu<m> palis cinctum.

Possessio Szoldoba.

Parochus nullus, nec fundus parochialis cum suis ap<p>ertinentiis, quia eu<m> / post mortem Parochi D<omi>nus Ter<r>estris recepit. Confessionis capaces 54. / Ex his 26 non sunt confessi. Hospites 10 cum caeteris suis vicinis / aequaliter solventes. Nullus publicus peccator reperitur. Apostata nullus. / Cantori suo solvent per mediam metreta<m> turcici ./ Hanc a Quadragesima nemo administrat, ideo ab illo tempore nullus[563] / incolarum audivit sacrum, qui nec indigere se dicunt et hoc / probabilius cum instinctu Cantoris, qui, ut maiorem fructum[564] per/cipiat, ipsis disuadet.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, benedicta p<er> Archi-Presbyteru<m> Simeo/nem Miklo et Ioannem Szemak. Imaginib<us> exiguis p<ro>visa. An/timissium Bizanczianu<m> lacerum. Calix cum appertinentiis stanneus. / Velum et palae ex tella tenui. Mappae duae, ex tenui tela <una>, alia ex Karton. / Corporale, purificatoriu<m>, casula, stola, alba non sunt. Libri nulli. / Clausura lignea. Campana benedicta, non scit<ur> a quo. Dedicata S<ancto> Michaëli / Archangelo. Proventus nullus. Cemeteriu<m> cingi modo ceptu<m>. //

Possessio Magyaros.

Parochus unus Alexius Papp, alias Bratan, ordinatus in Transylvania / ab Ep<isco>po Klain, approbatus et investitus a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no> Mi/chaële Man<uele> Olszavszky Ep<isco>po Munkacs<iensi>. Fundus[565] *Kadar Györgye dictus*[566] datus liber[567] per / D<omi>nu<m> Exc<e>ll<entissimum> Karolyi, qua D<ominum> Ter<r>estre<m>[568], / *cum*[569] / omnibus appertinentiis, ad quem fundum Com<m>unitas *cu<m> Provisore <...>nay*[570] *unum*[571] subditu<m> illo/cavit. Parocho vero alium sine ullis appertinentiis assignavit, adeoq<ue> / Parochus, ubi potest, ibi arat et seminat. Confessionis capaces 80. / Confessi non sunt cir<citer> 30. Hospites 26 unum coretu<m> kukuriczae / solvent, p<rae>terea unius diei laborem p<rae>stant. Publicus peccator nullus. / Contra Parochum nihil habent. Concionatorem Parochus habet unu<m>. / Metricam habet. Fons baptismalis n<on> est. Neminem absq<ue>

[562] Sequitur deletum: *vitrea*.
[563] Sequitur deletum: *huius*.
[564] Sequitur deletum: *ab ipsis*.
[565] Correctum ex *Fundum*.
[566] Supra adiectum: *Kadar Györgye dictus*.
[567] Correctum ex *liberu<m>*.
[568] Sequitur deletum: *excisum. Post hunc fundu<m> / <…> Com<m>unitas <…>*: circa tres lineas cancellatas.
[569] Supra adiectum: *cum*.
[570] Nomen Provisoris non totus liquet. Supra adiectum: *cu<m> Provisore <…>nay*.
[571] Supra adiectum, sed non liquet: *unum*.

praemissis / ternis promulgationibus copulavit, nec eos, qui Pater Noster etc. / non sciunt. Apostata nullus. Cantori tertialitas obtingit. Pulsus / n<on> solebat fieri. Domu<m> parochialem Com<m>unitas erexit. Aedituus liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta in statu bono, per Archi-Presbyteru<m> / Michaëlem Farkas benedicta. Imaginibus omnibus satis pulchris / instructa. Antimissium Bizanczianum. Venerabile in pixide li/gnea servatur. Mappae ex tela tenui alba. Mensa Propositio/nis satis munda. Calix, patena, stella, coclear stannea. Cor/porale, purificatoriu<m> nullu<m>. Velum et palae ex Karton Parochi / sunt. Candelabru<m> unu<m> ex vitro. Casula, stola ex Karton et / alba etia<m> Parochi. Libri ceremoniales pariter Parochi. Campa/na una, nescitur an et a quo benedicta. Clausura lignea. Dicata Ar/changelo Michaëli. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>.

Possessio Szin-falva.

Parochus unus Constantinus Papp, ordinatus in Moldavia ab Archi-/Ep<isco>po Kalinik[572], a nemine approbatus, nec investitus. Fundum paro/chialem habet liberu<m> excisum ab Ex<ce>ll<entissi>mo D<omino> Karolyi cum apperti/nentiis agrorum ad duas calcaturas, unam 8 cubulor<um>, aliam 6 cub<ulorum> / capacem. Prata 8 curruu<m> feni capacia, p<rae>terea, ubi potest, falcat. / Confessionis capaces 80. Seniores omnes confessi. Hospites 22, / singulus una<m> metreta<m> kukuriczae et unius diei laborem p<rae>stat. / Contra Parochu<m>, quonia<m> n<on> pridem venit, nihil habet Com<m>unitas. Con/cionatores nullos, Parochus aliquos habet cum Medulla Casuum. / Fons baptismalis non est. Nemo absq<ue> confessione mortuus. Metrica est. / Obstetrix n<on> est iurata. Apostata nullus, nec publicus peccator. Can/tori tertialitas ex proventu Parochi venit. Domu<m> parochialem / Com<m>unitas erexit. Cantor cum fratre subdito habitat. Pulsus n<on> fuit. / Aedituus non est.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, in statu com<m>odo, per Archi-Presby/terum modernu<m> benedicta. Imaginibus exiguis ornata. Antimissi/um Bizanczianu<m>. Venerabile in pixide lignea asservat<ur>. Mappae, / alba et Mensa Propositionis satis munda, uti apud Valachos. Ca/lix , patena, stella et coclear stan<n>ea. Candelabra duo ex ligno. Casula / et stola ex Karton. Libri ceremoniales omnes. Campana una. Clausu/ra lignea. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>. //

Possessio Oroszfalu.

Parocho vacat post translocationem aliorsum prioris Parochi. Fundus / parochialis est liber excisus per D<omi>nos Ter<r>estres cum appertinentiis a/grorum ad duas calcaturas, singulam quinq<ue> circiter cubulor<um> capace<m>. / Prata nulla, sed in sylvis quantum potest falcare, ipsi est liberum. / Confessionis capaces 136, ex quibus 50 sunt modo confessi. Hospites / 36, singulus Parocho p<rae>stat annuum proventum coretum tritici aut / kukuriczae. Nulli publici peccatores denunciati sunt. Metrica n<on>datur, / nec obstetrix est iurata. Divina non habuerunt, a quo Parochus inde / abscessit. Cantori tertia<m> partem Parochus cedit ex proventu. Fundi Eccle/siae tertia pars ipsi assignata est sine cubiculo. Domum vero paro/chialem erexit et conservat Com<m>unitas. Pulsus n<on> solebat fieri. Aldo/mas[573] solebat dare in Festo S<ancti> Georgii Parochus parochianis et / infantes n<on> baptizatos diutius solent asservare.

[572] Calinic (1743 – 1748), mitropolit al unei entități care se întindea în teritoriile stăpânite de turci, având sediul la Brăila. Cf. Mircea Păcurariu*, op. cit.* , p. 483.

[573] *Aldomas*: vel *Aldamas*, i.e, Hungarice *áldomás*. De Hungarorum sacrificio Belae Regis notarius haec narrat: «more paganismo occiso equo pinguissimo *magnum aldamas* fecerunt.» Vocabulum *áldomás* in Medio Aevo etiam Germanis notum erat: «*almasium* seu *mercipotus* winkouf tibi signat». Cf. Phrasin

Ecclesia.

Ecclesia lignea, in statu bono, stramine tecta, per Archi-Presbyteru<m> / Theodorum Szakasziensem benedicta. Imaginibus exiguis p<ro>visa. An/timissium Dekameliszianum. Venerabile servatur in scatula lignea / *asservatur* <*sic!*>[574]. Calix stanneus cum patena, cocleari et stella. Corporale, puri/ficatorium nullum. Mappae exiguae. Mensa Propositionis com<m>ode mun/da. Velum et palae ex tela linea incolorata. Casula, alba non dant<ur>. / Candelabra duo lignea. Libri ceremoniales nulli sunt, nec proventus / ullus. Sera lignea. Campana una, nescitur an et a quo benedicta. Dica/ta est S<ancto> Michaëli Archi-Stratego. Cemeterium palis cinctum.

Possessio Krasó.

Parochus unus Georgius Szaraka viduus, ordinatus Aradini ab / Ep<isco>po Ioannicio, approbatus per piae memoriae Blasovszky, pro hac / *Parochus* <*sic!*>[575] illocatus per Archi-Presbyterum Ioannem Bileczky Ne/metiensem. Fundus parochialis est sine ullis appertinentiis / agrorum et pratorum. In Matre Confessionis capaces sunt 200, / omnes confessi. Hospites 51, quorum singulus annuatim paro/cho unum coretu<m> tritici, vel turcici et unius diei laborem / p<rae>stat. Filiales habet Nagy-Kocs, Kis-Kocs. Confessionis capaces / numerant 100. 26 hospites pariter tantum solventes. Parochus / excessivus in potu, ad Iudaeum frequenter ambulat et vesperas Die/bus Festis et D<omi>nicis intermittit. Metricam non habet. Concionatores / Ecclesiae nulli sunt, praeter Evangeliu<m> explicatum. Fons baptismalis / n<on> est. Obstetrix iurata non est. Cantor fundum im<m>unem et liberu<m> / sine appertinentiis agroru<m> et pratoru<m> habet, a singulo hospite medium core/tu<m> turcici percipit. Pulsus n<on> fuit. Infantes solebant n<on> baptizatos per / mensem et ultra asservari et n<on> introductae mulieres per pagum am/bulare.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, in statu com<m>odo, imaginibus exiguis / p<rovisa, benedicta per Archi-Presbyteru<m> Ioannem Bileczky. Antimis/sium Dekameliszianum. V<ene>r<a>b<i>le asservat<ur> in pixide lignea, tineae inter / illud repertae sunt. Calix cupreus cum patena plicatus inco/m<m>odus, stella lurida ex lamine, coclear stanneum, alba una. Mappae / et Mensa Propositionis com<m>oda. Corporale, Purificatoriu<m> nullum. / Casulae duae, una ex Karton, alia ex tela alba superiori ex parte in/colorata. Velum <et>[576] palae ex tela ceruleo-alba. Imago in Ara Maiori / debita. Candelabra duo lignea. Libri ceremoniales Missale Rituale,/ Triodion Paschale, Polusztav Valachicu<m>[577] et Margarita[578] Concionator Va/lachicus. Sera lignea. Campanae duae n<on> benedictae. Proventus nulli. Di/cata est S<ancto> Nicolao. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>. //

Possessio Lipov.

Parochus unus Georgius Sztan, ordinatus in Moldavia ab Ep<isco>po/ Varlaamo, ap<p>robatus et investitus p<ro> hac parochia per modernum / Ill<ustrissi>mum D<omi>num Ep<isco>pum Munkacsiensem. Fundus parochialis ex/cisus per D<omi>nos Ter<r>estres nullus est. Residet in fundo fratris / sui, a quo, uti ter<r>as arabiles, ita et prata participat. Confes/sionis capaces sunt circit<er> 300, ex quibus 81

«Almeschtrinken» apud Saxones Transylvaniae, quae forma ex *áldomás* contracta esse videtur. Est quoque forma *Aldamasium*, i.e. *mercipotus*.

[574] Superflue repetitur: *asservatur*.

[575] Recte: *Parochia*.

[576] Abest in textu originali.

[577] Este vorba de o ediție necunoscută a acestei cărți care s-a tipărit foarte rar, apărând următoarele ediții , Blaj ,1773, 1793, 1808 și Buda în anul 1807. Cf. I. Bianu, N. Hodoș,II,*op.cit.*, p.203, 356, 535.

[578] Este vorba despre cartea Sf. Ioan Gură de Aur, *Mărgăritare, adecă cuvinte de multe fealuri acelui întru sfinți părintele nostru*, I. Bianu, N. Hodoș, I, *op.cit.,* p. 315 – 321.

confessus est <*sic!*>[579] pro/prio Parocho, de reliquis nescit<ur> an et ubi confessi sunt. Hospi/tes 67, singulus unum coretum tritici, aut kukuritzae / solvit et mediae diei laborem p<rae>stat. Metricam habet solum / baptizatorum. Fons baptismalis non est. Contra Parochu<m> nul/la querela deposita est: diligenter sua facit et plebem instruit./ Publici usurarii aliqui reperiuntur. Obstetrix non est iurata. / Cantor nullum fundum habet, solvitur tertialitate proventuu<m> / Parochi. Aedituus est. Pulsus p<ro> Ave Maria non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono stramine tecta, imaginibus o<mn>ib<us> pul/chre instructa, per Archi-Diaconum Rakoveczky benedicta. An/timissiu<m> Bizanczianum. V<e>n<e>r<a>b<i>le servatur in scatula lignea / utcunq<ue> munda. Calix stanneus cum patena, stella et cocleari. / Corporale <et>[580] purificatorium nullum. Alba una, mappae exiguae / im<m>undae cum Mensa Propositionis. Velum ex Karton, palae / ex tela alba. Casula propria Parochi ex Karton. Candelabra / duo stannea. Libri ceremoniales Evangelium, Epistolarum et / Missale. Clausura lignea. Campana una, nescitur an et a quo / benedicta. Proventus nulli. Dicata Michaëli Archangelo. Ceme/teriu<m> palanka cinctum.

Possessio Omocz.

Parochus unus Mark ordinatus a Dosotheo Ep<isco>po, approbatus a / Bizanczio, illocatus p<ro> hac parochia per Archi-Presbyteru<m> / Marcum Kaploniensem. Fundus parochialis liber excisus per / D<ominos> Ter<r>estres cum agris ad duas calcaturas, singulam unius / cubul<i> capacem. Fenicia, quantu<m> potest, falcat libere. Confessionis / capaces sunt 112, omnes confessi. Hospites 16, singulus sol/vit unum coretu<m> turcici et mediae *dieiae* <*sic!*>[581] laborem p<rae>stat. Contra / Parochum nihil expositum est. Divina diligenter peragere dicit<ur>. / Metrica<m> habet. Fontem baptismalem n<on> habet. Unus infans / sine baptismo demortuus, de quo baptisando Parochus prius / requisivit, parentes ipsius, quia in more habebant diutius in/fantes n<on> baptisatos asservare, non audiverunt in eo Sacerdotem. / Obstetrix n<on> est iurata. Cantor fundum habet liberu<m> cu<m> hortulo sine / agris et prata libere falcat, quot potest. Aedituus non est, nec pulsus fuit.

Ecclesia.

Ecclesiae ruinae p<ro>xima ex sepibus implasmata stramine tecta, ima/ginib<us> exiguis instructa, benedicta per Archi/Diaconu<m> Theodorum / Rakoveczky. Antimissiu<m> Dekamelisianu<m>. Venerabile conserva/tur in pixide lignea. Calix vitreus cum patena. Coclear ligneu<m>. / Stella ex cera. Corporale, purificatoriu<m> nullum. Alba una, map/pae et Mensa Propositionis utcumq<ue> munda. Casula<m> Ecclesia n<on> h<a>b<e>t, / sed Parochus p<ro>priam servat. Libri ceremoniales Ecclesiae nulli, uti nec proventus. / Sera lignea. Campana nulla. Dicata Michaëli Archangelo. Ceme/teriu<m> sepib<us> cinctu<m>. //

Possessio Borhid.

Parochus unus Gregorius Szima, ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po Bi/zanczy, investitus ab eod p<ro> hac parochia. Fundum parochialem nullu<m> / habet, in quo residet loco, eum redimit arenda singulo anno septem / Mar<ianorum>. Confessionis capaces sunt 200, ex his nisi 20 Paschalem / Confessionem peregerunt. Hospites 50, quorum singulus solvit / Parocho una<m> metreta<m> turcici et mediae diei laborem p<rae>stat. Pa/rocho parvulos recens baptizatos semper com<m>unicavit

[579] Recte: *confessi sunt*.
[580] Abest in textu originali.
[581] Recte: *diei*.

et quid / spongiam in Sanguinem Domini intingendo, dein guttas exprime/bat; aliud nihil contra ipsum relatum est. Concionatores Ecclesia / nullos habet, nec Parochus proprios. Metricam habet. Fontem / baptismalem n<on> habet, nec obstetricem iuratam. Cantor fun/dum nullum habet liberum, nec annuam solutionem ullam. Aedi/tuus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono, scandulis tecta, noviter erecta. Ima/ginibus vix aliquibus p<ro>visa, benedicta per Archi-Presbyteru<m> Szat/mariensem Ioannem Bileczky. Antimissium Bizanczianum. Ve/nerabile asservatur in scatula lignea. Calix stanneus inauratus / cum patena, stella simplex stannea, coclear aeneum. Corpora/le, purificatorium nullum est. Mensa Propositionis, Mappae / albae. Casula una cum stola, velo et palis ex linea tela incolo/rata ceruleo-alba. Candelabra lignea. Totus hic apparatus proprius / est Parochi novi Ecclesiae. Solummodo Novu<m> Testamentu<m> est Ecclesiae, / alii ceremoniales libri sunt Parochi. Clausura lignea. Campana una, ne/scitur an et a quo benedicta. Proventus nulli. Dicata S<anctae> Parasceviae. / Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>, in pluribus locis ia<m> ruinatu<m>.

Possessio Veres-Mart.

Parocho vacabat iam a sex annis circiter, nunc quid Presbyter Tran/sylvanicus Ionas Papp a Doszotheo Episcopo ordinatus huc se / contulit cum indultu Archi-Presbyteri Simeonis Borlestensis, nondu<m> / per Ep<isco>pum approbatus. Fundus parochialis liber iure perpetuo / cum domo et agris 4 per Com<m>unitatem emptus est, ex toto ad tres / cubulos capacibus. Prata nulla sunt, sed in sylvis, uti incolis, / ita Parocho, ubi et quantum potest, falcare e<st> ipsi liberum. Confes/sionis capaces 160. Seniores confessi omnes, iuniores vix aliqui. Hos/pites 43 solvunt annuu<m> proventum Parocho per coretum / turcici et duas polturas, praeterea mediae diei laborem quilibet p<rae>stat. / Cantor fundum liberum n<on> habet. Tertialitatem ex annuis pro/ventib<us> Parochi percipiebat. Aedituus est liber. Pulsus p<ro> Ave / Maria non fuit. Infantes recens baptizatos com<m>unicavit exprimen/do intincta<m> spongiam. Infantes baptizatos non ultra 8 dies conservat.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo stramine tecta, imaginibus valde / exiguis instructa, nescit<ur> a quo benedicta. Antimissium Bizanczi/anu<m>. Venerabile conservat<ur> in duabus pixidib<us>, in lignea una / particula et in laminea duas, et iam cor<r>uptum a magno Die Io/vis asservat<ur>. Calix stanneus cum patenam, cocleari et stella. / Corporale, purificatoriu<m> non est. Alba una. Mensa Propositionis / et mappae exiguae. Casula ex tela simplici alba cum manicis, stola, ve/lo et palis talib<us>. Candelabru<m> ligneum unu<m>. Libri ceremoniales Eccle<si>ae / p<ro>prii nulli. Clausura lignea. Campana una per modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<ominum> Ep<isco>pu<m> / benedicta. Cemeteriu<m> exiguu<m>. Proventus nulli. Dicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> Mariae. //

Possessio Remete-mezeő.

Parochus unus Ioannes Mikuda, ordinatus et investitus a pie / defuncto Bizanczy. Fundus parochialis est liber sine ullis apper/tinentiis excisus per D<omi>nos Ter<r>estres, sine agris. Prata vero sunt / 6 cur<r>uum capacia. Ter<r>as arabiles redimit duobus Rhenen<sibus> flor<enis>. / Confessionis capaces sunt 487, ex his non sunt confessi. / Hospites sunt 111, *singulus*[582] an<n>uatim solvit Parocho una<m> / metretam kukuriczae; praeterea mediae diei laborem p<rae>stat. / Parochus excessivus in potu, populum n<on> instruit, quia nec ipse/met scit ea, quae deberet.

[582] Correctum ex *singulum*.

Concionatores[583] Ecclesia habet, Evangeliu<m> / explicatum p<ro>prium nullum habet, nec Catechismu<m>. Metricam ha/bet solum baptizatoru<m>, eadq<ue> inordinatam. Nemo tam parvulorum / quam adultorum sine Sacramentis decessit. Fontem baptismalem n<on> / habet. Infantes recens baptisatos com<m>unicat ex cocleari. Obstetrix / non est iurata. / Festa omnes non observant. Fundus cantora/lis nullus est. Cantores tres ex proventibus Parochi tertialitas / cessit. Aedituus est liber. Pulsus p<ro> Ave Maria non solebat fieri. /

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, imaginibus pulchre instructa, / per Archi-Presbyterum Simeonem Borlestensem benedicta. An/timissium Bizanczianum. Venerabile asservatur in pixide lignea. / Calix stanneus cum patena, cocleari et stella. Corporale, purifi/catorium nullum. Mappae, Mensa Propositionis et alba sine / humerali utcumq<ue> munde asservantur. Casula ex tela incolorata / rubro et albo colore. Velum <et> palae ex alba tela incolorata. Candela/brum unu<m> ligneum. Libri ceremoniales omnes sunt. Clausura. Cam/panae tres, duae actu p<er> modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<ominum> Ep<isco>pu<m> Munkacs<iensem>, tertia<m>, / nesctitur an et a quo benedictae. Dedicata Archangelo Michaëli. / Proventus nullus. Cemeteriu<m> sepib<us> cinctu<m>.

Possessio Borlest.

Parochus unus Simeon Miklos, ordinatus et investitus p<ro> / hac parochia a pie defuncto Ep<isco>po Simeone Olsavszky. Fundu<m> / parochialem habet liberum per D<omi>nos> Ter<r>estres excisum sine ullis / appertinentiis agrorum et pratorum. Confessionis capaces 100. / Hospites ex tribus domibus non sunt confessi cum familiis et / iuniores pleriq<ue>, universim sunt hospites 25, annuum pro/ventum nunquam p<rae>stiterunt singuli, praeter quinq<ue>, qui per / coretum turcici ipsi p<rae>stiterunt et mediae diei laborem singuli / p<rae>stant. Nullus publicus peccator. Contra parochum Com<m>unitas / nihil habet, nisi, quod propter Archi-Presbyterum saepius se / soleat absentare. Concionatores Ecclesiae nullos, Parochus / explicatu<m> Evangelium caeterosq<ue> habet. Metricam habet. Nemo / tam parvulorum quam adultorum sine Sacramentis decessit. Fons / baptismalis non servat<ur>. Obstetrix non est iurata. Cantor / fundum nullum habet, neq<ue> terras arabiles, nec falcabiles, cui / pariter nihil solvunt. Pulsus matutinus et vespertinus fieri / non solebat. Aedituus non est. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu bono, imaginibus trib<us> / iisq<ue> antiquis tenuissime p<ro>visa, per loci Parochum Archi-Pres/byterum post renovationem benedicta. Antimissium Bizanczi/anum. Ciborium ligneum. Venerabile utcumq<ue> munde asservat<ur>. / Calix stanneus cum appertinentiis. Corporale purificatoriu<m> nullu<m>. / Alba una, Mensa Propositionis exigua, et mappae. Casula lanea / versicoloris cum stola et manicis. Campana una a moderno / Ill<ustrissi>mo D<omi>no Visitatore benedicta. Libri ceremoniales Parochi omnes. / Cemeterium palanka cinctu<m>. Dedicata S<anctae> Parasceviae. Pro/ventus habet nullos.

Possessio Balotta-falu.

Parochus unus viduus Gregorius Bels, ordinatus et investitus p<ro> / hac parochia a pie defuncto Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis li/ber nullus est, ab illo, quem incolit, solvit taxam septem Marianos / et unum par anserum. Confessionis capaces 202, ex his 13 / non sunt confessi. Hospites sunt 44, unum coretum turcici et / mediae diei laborem p<rae>stantes. Nullus publicus peccator reperitur. / Filialem habet

[583] Correctum ex *Concionatorem*.

Szakalas-bikó. In hac Filiali confessionis ca/paces 180, ex quibus medietas non est confessa. Hospites 30, pa/riter unam metretam kukuriczae et mediae diei laborem p<rae>stantes. / Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. Metricam habet bapti/zatorum tantum. Fons baptismalis n<on> est. Obstetrix non est iura/ta. Nemo tam parvulorum quam adultorum sine Sacramentis / mortuus, nec ullum absq<ue> praemissis ternis promulgationib<us> / copulavit. Cantor fundum nullum habet liberum, tertialitatem / ex proventu Parochi percipit. Aedituus non est. Infantes recens / baptisatos penes Sacrum com<m>unicat. Pulsus p<ro> Ave Maria n<on> / solebat fieryi hucusq<ue>. Venerabile asservavit a magno Die Iovis ad / hoc usq<ue> tempus.

Ecclesia.

Ecclesia post ruinam prioris nunc nova erigitur. Calix est / stanneus inauratus cum patena. Stella et coclear sine inaura/tione. Alba una. Casula solum ex tela. Liber ceremonialis nul/lus. Campana una, nescitur an et a quo benedicta.

Ecclesia Szakalos-bikensis lignea stamine tecta sine pa/vimento. Imaginibus valde exiguis p<ro>visa in statu debili, nescit<ur> / a quo benedicta. Pro nova erigenda iam ligna praeparant. Anti/missiu<m> Bizanczianum. Venerabile asservatur in pixide lignea / a Magno Die Iovis ad hucusq<ue> non com<m>utatum. Calix stan<n>eus cum / patena. Stella media laminea, media cerea irrepta, coclear aeneu<m>. / Mensa Propositionis et mappae utcunq<ue> mundae. Corporale, pu/rificatoriu<m> nullum. Alba ex tela crassiore utcunq<ue> munda. Ve/lum, palae ex tela incolorata ceruleo et albo colore. / Candelabru<m> nullum. / Campana una, nescitur an et a quo benedicta. Libri ceremoniales, / Minaea scripta et Psalterium Eccle<si>ae p<ro>prii, alii nulli. Clausura li/gnea. Proventus nullus. Dedicata S<anctae> Parasceviae Martyri. / Cemeteriu<m> sepib<us> cinctum. //

Possessio Pap-biko.

Parochus unus Laurentius Flora, ordinatus et investitus pro / hac parochia per pie defunctum Ep<isco>pum Blasovszky, <fundum parochialem>[584] per D<ominos> / Ter<r>estres ad instar aliorum Colonorum cum agris triu<m> cub<ulorum> / capacib<us> et pratis 8 cir<citer> cur<r>uum feni excisum habet. Confes/sionis capaces in Matre 48, ex quibus 16 confessi sunt. Hospi/tes 8 unam metreta<m> kukuriczae solventes, p<rae>terea mediae / diei laborem p<rae>stantes. Filialem habet Huta, in qua Con/fessionis capaces 51, ex quibus solu<m> 16 confessi. Hospites / 14 solvunt, ut in Matre, quoad omnia. In Matre invenitur una per/sona nomine Katona Lukacsné, quae duos maritos habet. Contra / Parochum, cum parochiani n<on> adfuerunt, nihil relatum est. Me/tricam habet. Cantori tertialitas ex proventu Parochi obtigit / hactenus, nullum fundum habet liberum et male se gerit. Pul/sus matutinus et vespertinus fieri non solebat. Aedituus n<on> est.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu debili stramine tecta, imaginib<us> vix ali/quib<us> p<ro>visa, nescit<ur> a quo benedicta. Antimissium Dekameliszi/anum. Venerabile conservat in pixide lignea. Calix stan/neus inauratus cum patena. Coclear ex cornu, stella fer<r>ea. Ap/paratus totus tam vestimentoru<m> q<ua> libroru<m> totus est Parochi. Dedicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Campana una benedicta / per modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Ep<isco>pu<m> Munkacs<iensem>. Cemeterium / sepib<us> cinctum. Proventus nullus.

Possesio Erdeő-Szad.

Parochus unus viduus Chariton Pazy, ordinatus ab Ep<isco>po Bi/zanczy, investitus vero ab Ep<isco>po Blasovszky. Fundus parochia/lis liber excisus per D<omi>nos

[584] Abest in textu originali.

Ter<r>estres cum agris ad duas calca/turas, una<m> unius cub<uli> capacem, alteram 6 cubuloru<m> capacem. / Pratis ad sex cur<r>us feni <capacibus>[585]. Confessionis capaces 315. Omnes / preter duos sunt confessi. Hospites 76, singulus annuum / proventum per unam metreta<m> **malei**[586] et mediae diei laborem Pa/rocho p<rae>stat. Senior Basilius Popan relicta priori uxore adhuc / vivente secundam duxit, cum qua actu etiam vivit. Contra Parochu<m> / Com<m>unitas nihil, nisi, quod saepius infirmetur, adeoq<ue> Divinis desti/tuuntur. Metricam non habet. Concionatorem tam Ecclesia qua<m> / Parochus nullum habet. Nemo tam parvulorum quam adultorum / sine Sacramentis demortuus. Obstetrix non est iurata. Fons / baptismalis non est. Copulare solebat absq<ue> ternis promulgatio/nibus eosq<ue> nescientes orationes debitas et Decem Praecepta Dei. / Sacramenta administrat in vestitu debito in Ecclesia. Cantor fun/dum habet liberum cum agris et pratis. Domu<m> parochialem Com/munitas erexit. Aedituus liber. Pulsus hactenus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta ante 6 annos erecta, benedicta p<er> / Archi-Presbyterum Simeone<m> Mikloss. Antimissium Bizanczia/num. Venerabile asservatur in scatula lignea a magno Die Iovis huc//usq<ue> non com<m>utatum **cum tineis** repertum. Calix stanneus cum / patena inauratus, coclear aeneum, stella laminea. Purificatoriu<m>, / nec corporale ullum est. Mensa Propositionis, mappae et alba utcunq<ue> / munde asservant<ur>. Libri ceremoniales omnes praeter Evangelium ex/plicatu<m>. Campanae duae a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po benedictae. / Clausura lignea. Dedicata Assumptioni B<eatissi>mae V<irginis> Mariae. Pro/ventus nullos habet. Cemeterium palanka cinctum.

Possessio Tothfalu.

Parochus unus Petrus Csonka, ordinatus in Moldavia ab Ep<isco>po / Varlaamo, facultatus per Ep<isco>pum Blasovszky et investitus p<ro> hac / parochia. Fundum habet liberum excisum a D<omi>no Ex<ce>ll<entissi>mo Karo/lyi, qua D<omi>no Ter<r>estri, agros post hunc fundum 4 cur<r>uum capa/cia. Confessionis capaces 93 in Matre, omnes confessi praeter duos. / Hospites 15 nihil solvunt praeter quod mediae diei laborem p<rae>stant. / Parochus negligens, prout in instructione plebis ob ruditatem, / ita etiam in Divinarum Missarum Diebus Festis et D<omi>nicis / celebrationes. Concionatorem tam Ecclesia quam Parochia nullum / habet. Metricam non habet ordine scripta<m> debito. Obstetrix non est / iurata. Fons baptismalis non dat<ur>. Filialem habet Olasithfalu, / in qua Confessionis capaces sunt 50, omnes confessi, praeter duos. / Hospites 12 nihil solvunt praeter quod mediae diei laborem p<rae>stant. / Cantores fundum habent liberum cum domibus a Com<m>unitate exstructis. / Solutionem vero annuam nullam habent. Aedituus n<on> servatur ideoq<ue> / nec pulsus p<ro> Ave Maria fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta in statu com<m>odo, imaginibus utcunq<ue> / com<m>ode instructa, benedicta per Archi-Presbyterum Borlestiensem. / Antimissium Bizanczianum. Venerabile asservat<ur> in pixide li/gnea a Magno Die Iovis non permutatum. Calix stanneus cum pa/tena, cocleari, stella cuprea. Corporale, purificatorium nullum. Ve/lum et palae im<m>undae ex tela et combustae. Mappae com<m>ode mundae / et Mensa Propositionis, alba et casula cum omnibus libris ce/remonialibus sunt p<ro>pria Parochi, consequenter Ecclesia nihil habet. / Clausura lignea. Campana una per modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m>

[585] Abest in textu originali.
[586] *Malei*: i.e. *mălai*.

Ep<isco>pu<m> / benedicta. Proventus habet nullos. Dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po et Confes/sori. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

In Filiali Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, imaginibus exiguis valde p<ro>visa, / benedicta p<er> Archi-Presbyteru<m> Erdöszadiens Luppu<m> Popp. Anti/missiu<m> Bizanczianu<m>. Venerabile asservat<ur> in instrumento ad instar / pixidulae facto. Calix, patena et stella stannea sunt inaurata. / Velum et palae ex materia virideo-alba. Corporale, purificatorium / nullum, nec casula. Alba una. Mensa Propositionis et mappae / exiguae. Campana una rupta. Dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po. Cemeterium sepibus cinctu<m>.

Possessio Farkasaszó.

Parochus unus Constantinus Bran, ordinatus ab Ep<isco>po Aradi//ensi Isaia, approbatus et investitus a pie defuncto Blasov/szky. Fundus parochialis liber cum appertinentiis agrorum / 6 metretaru<m> capacium, pratorum 5 cur<r>uu<m> feni capacium. / Confessionis capaces 182, *n<on> confessi 83*[587]. Hospites 36, singulus unam me/tretam **malei** solvunt, praeterea mediae diei laborem p<rae>stant. Nul/lus publicus peccator reperitur. Contra Parochum Com<m>unitas / nihil habet. Ecclesia concionatorem nullum, Parochus expli/catu<m> Evangeliu<m> habet. Metricam habet. Obstetrix iurata / non est. Fons baptismalis non dat<ur>. Cantor tertialitatem / proventus Parochi percipit, in fundo, quem inhabitat, labores dominales Minoritis Nagy-Banyiensibus praestare cogitur. Ae/dituus non[588] est liber, nec pulsus hactenus p<ro> Ave Maria fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginibus exigu/is iisq<ue> antiquis instructa, benedicta, nescit<ur> a quo. Antimis/sium Bizanczianum. Venerabile asservat<ur> in pixide lignea / a longo tempore n<on> com<m>utatum ad miccas plurimas divisu<m>. / Calix stanneus cum patena inaurata, coclear stanneu<m> li/gneu<m> <?> et stella laminea. Velum et palae ex materia *cozi/pictacea <sic!>*[589] cerulea. Alba p<ro>pria Parochi cu<m> casula et libris / omnibus. Mappae duae solum luridae et lacerae. Mensa propo/sitionis exigua. Clausura lignea. Campana una a moderno / Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po benedicta. Dedicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po. Cemeteriu<m> / palis cinctu<m>.

Possessio Tomány.

Haec possessio ab octo annis Parocho caret propter bigamu<m> / Presbyterum actu Subdiaconus pro maioribus ordinibus com<m>en/datur ad huncce locum. Fundus parochialis est liber a D<ominis> Ter<r>estribus excisus cum agris ad duas calcaturas, una<m> 4 cub<ulorum>, / altera<m> trium capaces, praeterea Com<m>unitas 4 cub<ulos> Parocho sin/gulis annis praestat. Prata ad quatuor cur<r>us feni possidet. Con/fessionis capaces 260, ex his 140 sunt confessi. Hospi/tes 45 nihil hactenus Parocho solverunt, praeter me/diae diei laborem. Libros concionatores Ecclesia nullos h<a>b<e>t. / Metrica non est. Obstetrix non est iurata. Cantor nec fundu<m>, / nec ullam alia<m> solutionem. Pulsus n<on> fuit. Aedituus <…>

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, imaginibus com<m>ode instructa, / nescitur a quo benedicta. Antimissium Bizanczianu<m>[590]. / Venerabile indecentissime in carta solum

[587] Supra adiectum: *n<on> confessi 83*.
[588] Supra adiectum: *non*.
[589] Recte: *gozipiacea*, i.e. tela ex Gozipio.
[590] Sequitur deletum: *Anti*.

sine tegumento asser/vatur. Calix stanneus[591] inauratus cum cocleari, stel/la laminea. Corporale, purificatoriu<m>. Mappae in altari non adeo / mundae. Mensa Propositionis exigua. Candelabra duo lignea. / Casula ex Karton cum stola. Velum et palae ceruleo-albae / ex Gozipio. Libri ceremoniales nulli sunt Ecclesiae, omnes propri//os Bigamus administrat. Campana una modo benedicta. Clausura li/gnea. Proventus nullus. Dedicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Ce/meterium sepibus cinctum.

Possessio Linard-falva.

Parochus unus Petrus Madulics, ordinatus in Marmatia ab Ep<isco>po / Iosepho Sztojka, approbatus et investitus p<ro> hac parochia a pie / defuncto Bizanczy. Fundum habet liberum a D<omi>no Ter<r>estri exci/sum absq<ue> ullis appertinentiis. Domum parochialem Com<m>unitas / erexit et conservat. Confessionis capaces 110. Omnes confessi praeter / duos. Hospites 26, quilibet unam metreta<m> **Maley** et sex poltu/ras annuatim Parocho p<rae>stat. Publicus peccator nullus reperitur, / nec usurarius. Contra parochum Com<m>unitas nihil habet. Concio/natorem Ecclesia habet nullu<m>, Parochus proprium habet Evangel<ium> expl<icatum>. / Metricam nullam habet. Nemo tam parvulorum quam adultorum / absq<ue> confessione et viatico decessit. Fons baptismalis, nec obste/trix iurata est. Cantor nec fundum, nec domu<m> parochialem habet, / neq<ue> ullam solutionem. Aedituus est liber. Pulsus hactenus non / fuit p<ro> Ave Maria.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, imaginibus praeter Apostoloru<m> / utcunq<ue> com<m>ode instructa, in statu bono, benedicta per Archi-Dia/conum Rakoveczky. Antimissiu<m> Bizanczianum. Venerabile asser/vatur in scatula lignea cum tineis propter diuturnam conservatio/nem repertum. Calix stanneus cum patena, stella et cocleari ineptis/sima ex lamina. Corporale, purificatorium nullum. Velum et / palae ex materia lanea. Mappae, Mensa Propositionis, alba / sine humerali meliori munditie indigerent. Casula ex tela / rubro-albo colore incolorata. Candelabra 4 lignea. Libri ceremoni/ales Ecclesiae Octoichon, Minea, caeteri proprii Parochi. Clausu/ra lignea. Campana una modo benedicta. Proventus habet nullos. / Dedicata S<ancto> Demetrio Martyri. Cemeterium sepibus cinctum.

Possessio Hidegkut.

Parochus unus Gabriel Paul, ordinatus et investitus pro hac paro/chia a pie defuncto Ep<isco>po Bizanczy. Fundum parochialem habet li/berum a D<omino> Ter<r>estri excisum, agros nullos, pratu<m> unius cur<r>us feni capax. / Confessionis capaces 390, omnes confessi. Hospites 40 nihil sol/vunt, praeter qu<od> quilibet hospes 4 pult<uras> et mediae diei laborem p<rae>stet. Nul/lus publicus peccator repertus est. Contra Parochum Com<m>unitas ni/hil habet. Concionatorem Ecclesia nullum habet, Parochus proprium / habet Evangeliu<m> explicatu<m>. Metricam habet. Fons baptismalis non est. / Obstetrix n<on> est iurata. Copulavit contra canonum praescripta sine pro/mulgatione et nescientes orationes et *necessaria* <*sic!*>[592] articulos Fidei. Infantes / recens baptisatos com<m>unicavit. Cantor habet domu<m> in fundo Ecclesiae / sine ullis appertinentiis. Domu<m> tam parochialem qua<m> Cantoris Com<m>uni/tas erexit. Aedituus non est liber ab impositione quanti portionalis. // Pulsus pro Ave Maria fieri hactenus non solebat.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginibus paucis p<ro>visa, / benedicta p<er> Archi-Presbyterum Demetriu<m> Feketefalvensem. Antimis/sium

[591] Sequitur deletum: *stanneus*.
[592] Recte: *necessarios*.

Bizanczianum. Venerabile **cum tineis** im<m>unde asservari reper/tum in scatula lignea. Calix stanneus cum patena inaurata. Stel/la laminea. Coclear cupreum. Corporale <et>[593] purificatoriu<m> non sunt. Map/pae, Mensa Propositionis et alba una com<m>ode *munda reperta est <sic!>*[594]. / Casula lacera ex Karton cum stola simili. Velum et Palae ex ma/teria simili. Candelabra duo. Libri ceremoniales proprii omnes Pa/rochiae. Campana una a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Olsavszky / Ep<isco>po Munk<acsiensi> <benedicta>[595]. Clausura lignea. Proventus nullos habet. Dicata Assum/ptioni B<eatissimae> V<irginis> MARIAE. Cemeteriu<m> sepibus cinctum.

Possessio Alsó-ujfalu.

Parochus unus Ioannes Filip, ordinatus in Marmatia ab Ep<isco>po / Sztojka, approbatus et investitus a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële / Manuele Olsavszky Ep<isco>po Munk<acsiensi> etc.. Fundum habet liberum, / sed exiguum a D<omi>nis Ter<r>estribus R<egi>ae Civitatis Nagy-Banyensis / excisum absq<ue> ullis appertinentiis agrorum et pratorum, quae / *proprio*[596] aere sibi comparare cogitur. Confessionis capaces cir<citer> / 200, omnes confessi. Hospites 28, singulus unam metreta<m> / turcici annuatim Parocho p<rae>stat, praeterea mediae diei laborem sin/gulus hospes p<rae>stitit. Publicos peccatores nullos detexerunt. Contra / Parochum nihil sunt fassi parochiani. Ecclesia concionatores nullos / habet, pariter nec Parochus. Metricam dixit se habere. Nemo tam / parvulorum quam adultorum sine sacramentis decessit. Fon/tem baptismalem non habet. Obstetrix iurata non est. Ad / hocce tempus absq<ue> requisitis necessariis promulgationibus ter/nis, confessione et necessariis necessitate medii scitu. Cantor[597] / fundum liberum non habet, ex proventu Parochi ter/tialitatem percipit. Aedituus non est liber. Pulsus matuti/nus et vespertinus hactenus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo scandulis tecta cum tur<r>icula, / imaginibus exiguis antiquis provisa, benedicta p<er> Archi-Presbyte/rum Petrum Pintye post renovationem. Antimissium Bizan/czianum. Venerabile conservat<ur> im<m>unde in pixide lignea. Ca/lix stanneus cum patena, cocleari et stella. Velum et palae / ex tela simplici inepta. Corporale, purificatoriu<m> nullu<m>. / Mappae, alba et Mensa Propositionis meliori munditie indigere<n>t. / Casula cum stola ex tela duplicata antiqua ceruleo-alba. Candelabra // quatuor. Libri ceremoniales Ecclesiae nulli sunt, omnes Presbyte/ri proprii. Clausura lignea. Campana una per modernum Ill<ustrisis>mu<m> / D<omi>num Ep<isco>pu<m> Munk<acsiensem> benedicta. Cemeterium sepibus cinctum.

Possessio Tökes.

Parochus unus Petrus Pyntie, ordinatus et investitus pro hac / parochia ab Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis liber nullus est, / in quo residet, est proprius ipsius nobilitaris. Parochiani ex / parte sua unius cur<r>us feni falcaturam ipsi p<rae>stant. Confessio/nis capaces 200. Non sunt confessi ex senioribus sex. Hospites / 36, singulus metreta<m> frumenti p<rae>stat, praeterea mediae diei la/borem. Publicus peccator nullus reperitur. Ecclesia conciona/torem nullum, Parochus aliquot habet. Metricam habet. Nemo / tam parvulorum quam adultorum absq<ue> Sacramentis decessit. Fon/tem baptismalem non habet. Obstetrix non est iurata. Can/tor

[593] In textu originali abest.
[594] Recte: *mundae repertae sunt*.
[595] In textu originali abest.
[596] Correctum ex *propriis*.
[597] Sequitur deletum: *nec*.

parochialem fundum non habet *parochialem* <*sic!*>[598], ex proventu / Parochi tertialitatem percipit. Aedituus non est liber. Pulsus ma/tutinus et vespertinus hactenus non fuit. D<omi>ni Ter<r>estres su<n>t Iesuitae, / Minoritae et Seculares Ratony Sigmond, Syllagy Ioseph et Andras.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo scandulis tecta cum tur<r>icula, / imaginibus exiguis antiquis provisa, benedicta, nescitur a / quo. Antimissium Blasovszkianum. Venerabile asservatur / in scatula lignea. Calix stanneus cum patena, stella et coc/lear cupreu<m>. Corporale, purificatoriu<m nullu<m>. Velum et palae / sericea. Alba, mappae et Mensa Propositionis *munda* <*sic!*>[599]. Casula / cum stola sericea antiqua. Candelabra tria lignea. Libri cere/moniales p<ro>prii Ecclesiae nulli sunt, Parochus proprios omnes h<a>b<e>t. / Dedicata *Nativitati*[600] B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Proventus nullos habet. / Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

Possessio Olahkékes.

Parochus unus Georgius Toth, ordinatus in Marmatia a Doszo/theo Ep<isco>po, approbatus et investitus pro hac parochia p<er> pie defunct<m> / Ep<isco>pum Simeonem Olsavszky. Fundum nullum habet, residet / in hypothecato. Confessionis capaces 160, omnes confessi. Hos/pites sunt 49, singulus hospes unam metretatm Turcici et 4 po<l>t<uras>, / praeterea mediae diei laborem p<rae>stat. Nullus publicus peccator re/peritur. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. Concionatorem / ta<m> Ecclesia quam Parochus nullum habet. Metricam habet. Fontem / baptismalem non habet. Obstetrix non est iurata. Cantor a fun/do, quem incolit, D<omi>nis Ter<r>estribus laborem p<rae>stare debet. Aedituus est liber. / Pulsus non fuit.

Ecclesia lignea.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu com<m>odo, imaginibus // duabus vel tribus antiquis et ex parte iam colore destitu/tis. **Imago Beatae Virginis et Salvatoris insimul / flevisse ante annos aliquot testes de visu affirma/tur**. Antimissium Dekameliszianum. Ecclesia[601] be/nedicta p<er> Archi-Presbyterum Petrum Pinte. Venerabi/le asservatur in scatula lignea a longiore tempore non / com<m>utatum. Calix cum patena stanneus inauratus, coclear / et stella ex lamina. Velum sericeum, palae ex Karton cu<m> / casula et stola talibus. Corporale, purificatoriu<m> nullu<m>. Map/pae, Mensa Propositionis et alba com<m>ode *munda* <*sic!*>[602]. Candelabra / lignea duo. Libri ceremoniales nulli sunt Ecclesiae, Parochus / proprios habet. Dicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> MARIAE. Clausu/ra lignea. Campana una a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po benedicta. / Cemeteriu<m> sepibus cinctum. Proventus nullos habet.

Possessio Sandor-falu.

Parochus unus Stephanus Poducz, ordinatus et investitus pro / hac parochia per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Manuelem / Olsavszky Episcopum Munk<acsiensem> etc.. Residentiam autem suam nondum / transtulit eorsum, sed residet in Laczfalu. Fundus parochialis / cum appertinentiis nullus est penes ibid bigamus in proprio fundo / residens. Confessionis capaces 43. Confessionem Paschalem per/egerunt omnes. Hospites 12 nihil solventes. Publici pecca/tores non sunt. Nemo tam parvulorum quam adultorum absq<ue> / Confessione decessit. Fons baptismalis non est, pariter nec obstetrix / iurata. Cantor fundum nullum habet, ab

[598] Superflue repetitur: *parochialem*.
[599] Recte: *mundae*.
[600] Correctum ex *Annunciationi*.
[601] Sequitur deletum: *nesci*.
[602] Recte: *mundae*.

inquilinatu solvit et la/bores d<omi>nales solvit. Aedituus non est liber, adeoq<ue> non potest obli/gari ad pulsum matutinu<m> et vespertinu<m>.

Ecclesia.

Ecclesia lignea, in statu debili, scandulis cum tur<r>i tecta, repa/rationem sartoru<m> tectorum indigens, imaginibus antiquis exi/guis provisa, benedicta nescitur a quo *benedicta* <*sic!*>[603]. Antimissi/um Bizanczianum. Venerabile asservatur in pixide lignea diu non / im<m>utatum. Calix cum patena stanneus, coclear lamineum, / stella cuprea. Velum et palae ex materia lanea. Corpo/rale, purificatoriu<m>, alba, casula a Parocho administrantur. / Candelabra duo lignea, mappae et Mensa Propositionis mediocri / munditie asservantur. Libri ceremoniales duo, Evangeliu<m> explica/ tum et Missale. Clausura lignea. Campana una p<er> moder/nu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> benedicta. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>. Dicata / Archangelo Michaëli. //

Possessio Bajfalu.

Parochus unus Georgius Poducz, ordinatus in Moldavia cum recom/mendatione pie defuncti Sim<eonis> Olsavszky, qua Vicarii, approbatus et investi/tus per eund Simeonem Olsavszky. Fundus parochialis nullus / est in Fiscali Suae Ma<ies>t<a>tis Dominio, residet in fundo proprio / aere comparato. Confessionis capaces sunt in Matre 156, omnes / confessi. Hospites 27 nihil solventes, praeter mediae diei qui/libet hospes laborem p<rae>stat. Filialem h<a>b<e>t Puszta-falva, in qua / Confessionis capaces sunt 96, omnes confessi. Hospites 23, pari/ter nihil solvent, praeter laborem mediae diei. Publici peccatores nulli mani/festati sunt. Contra Parochum nihil habet Com<m>unitas: Divina peragit / et instruit populum, in Templo quoq<ue> munditiem servat. Metricam habet. / Obstetrix iurata n<on> est. Fontem baptismalem etia<m> n<on> habet. Cantor habet / fundum Ecclesiae, sed eund non incolit, solutionem nullam habet. In / Filiali pariter in fundo emptitio Cantor residet sine ulla solutione, / ubi obsterix iurata non est. Aedituus tam in Matre quam in / Filiali nullus est, quia libertatem nullam habent. Infantes non ba/ptizatos conservant et integrum annum, non obstante coactione Pa/rochi.

Ecclesiae.

Ecclesia in Matre lignea, scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginib<us> / utcunq<ue> instructa in statu com<m>odo, nescitur a quo benedicta. Anti/missiu<m> Bizanczianu<m>. Venerabile in pixide lignea asservatur satis / munde. Calix cum patena stanneus inauratus, coclear stanneum, / stella cuprea. Velum et palae sericeae. Purificatoriu<m>, mappae, Men/sa Propositionis, alba sine humerali munde asservant<ur>. Corporale / non est. Candelabra duo lignea. Libri ceremoniales omnes sunt proprii / Parochi. Clausura lignea. Ecclesia dicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Pro/ventus nullos habet. Cemeterium sepibus septu<m>. Campanae duae modo benedictae. / In Filiali Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula. Imagi/nibus exiguis provisa, in statu mediocri, nescitur a quo benedicta. An/timissium Bizanczianum. Venerabile in scatula lignea munde as/servatur. Calix stanneus cum patena, cocleari et stella. Velum / et palae sericeae. Corporale, purificatorium nullum. Mappae, Men/sa Propositionis, alba sine humerali munde asserva<n>tur. Casu/la est Parochi administrantis propria ex Karton. Candelabra duo / lignea. Libri Ecclesiae sunt duo, Evangeliu<m> explicatum et Octoich. / Clausura lignea. Dicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Cemeteriu<m> palan/ka cinctu<m>.

Possessio Negrefalu.

Parochus unus Gregorius Forgacs, ordinatus et investitus a pie / defuncto Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis nullus est in Fiscali / Suae Ma<ies>t<a>tis Dominio,

[603] Superflue repetitur: *benedicta*.

residet in fundo proprio aere comaparato. Con/fessionis capaces sunt 184, omnes confessi. Hospites 33, singulus / hospes 8 polt<uras> et mediae diei laborem p<rae>stat. Publici peccatores / nulli sunt *sunt* <*sic!*>[604], praeter duos iuvenes Eliam et Ursum, qui Tem/plum frequentare nolunt. Contra Parochum Com<m>unitas nihil detexit. // Ecclesia concionatorem nullum, Parochus Evangelium explica/tum habet. Metricam habet. Fontem baptismalem non habet, pa/riter nec obstetrix est iurata. Infantes recens baptizatos com<m>u/nicavit. Cantor fundum parochialem non habet, pariter nec / solutionem. Aedituus est exemptus a portione capitali. Pulsus / hactenus non fuit.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginibus utcunq<ue> / provisa, benedicta nescitur a quo. Antimissiu<m> Bizanczia/num. Venerabile asservatur in scatula lignea. Calix, pa/tena stannea inaurata, stella cuprea, coclear plumbeum. / Purificatoriu<m> et corporale nullum. Palae et velum se/riceum. Casula ex tela tenuiori, alba vero ex crassiori. Stola / ex Karton. Mappae sufficientes satis com<m>odae. Clausura / lignea. Campana una p<er> modernum Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Ep<isco>pu<m> be/nedicta. Dedicata S<ancto> Archangelo Michaëli, Proventus nullos / habet. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

Possessio Gyertyanfalu.

Parochus unus Iacobus Marusan, ordinatus et investitus a pie de/functo Bizanczy. Fundum parochialem nullum habet, partier nec / appertinentiis in Fiscalitate Suae Ma<ies>t<a>tis S<a>cr<atissi>mae. Confessionis capaces / sunt 243, omnes confessi, praeter quatuor, qui 4 nec Ecclesiam frequenta/re volunt: Demian Erdely unacum uxore, Basilius Lubsa. Hospites / 33, quilibet unam metretam turcici Parocho et mediae diei laborem p<rae>stat. / Publicus peccator non reperitur. Libru<m> concionatorem Ecclesia unum, Paro/chus nullum h<a>b<e>t. Metricam habet. Obstetrix non est iurata. Fontem baptis/malem non habet. Cantor parochialem fundum, nec solutionem ul/lam habet. Aedituus est liber. Pulsus matutinus et vespertinus fieri / non solebat.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginibus exiguis antiquis / localibus provisa, interne vero ara tota picta, nescitur a quo benedicta. / Antimissium Bizanczianum. Venerabile asservatur in pixide lignea satis / munda. Calix stanneus cum patena, stella et coclear lamineum. Cor/porale nullum. Purificatorium, mappae, Mensa Propositionis, alba mun/da asservantur. Casula ex Karton. Velum et palae sericea. Candelabra / duo lignea. Libri ceremoniales Evangelium et Epistolarum habet Ec/clesia, caeteri proprii sunt Parochi. Clausura lignea. Campanae duae a / moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no <Episcopo>[605] benedictae. Proventus nulli. Dicata S<anctae> Parasceviae Martyri. / Cemeteriu<m> Palanka cinctum.

Possessio Surge-falu.

Parochus unus Timotheus Botos, ordinatus et investitus pro hac pa/rochia a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Manuele Olsavszky Ep<isco>po Mu/nkacs<iensi>. Fundum parochialem habet liberum, agros habet post hunc / fundum infra 4 cub<ulos> avenae, prata autem quatuor cur<r>uum feni capacia. / Confessionis capaces 400. Hospites 60 nihil solvunt, praeter quatuor / polt<uras> singulus. Omnes sunt confessi. Publici peccatores non sunt. Me/tricam saltem baptizatorum habet. Fons baptismalis est. Obstetrix non / est iurata. Cantor habet fundum liberum, ex proventu Parochi

[604] Superflue repetitur: *sunt*.
[605] Abest in textu originali.

tertiali/tatem percipit. Aedituus est liber. Pulsus pro Ave Maria non fuit. Infan/tes non baptizatos asservant aliqui per annu<m> et amplius. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, in statu com<m>odo, imaginibus lo/calibus antiquis instructa, benedicta nescitur a quo. Antimissium Bizanczi/anum. Venerabile asservatur in pixide lignea satis munde. Calix duplex / stanneus, unus inauratus cum patena, alter non. Stella et coclear stanneu<m>. / Vela et *palae*[606] *sericeae*[607]. Corporale mundum, purificatorium, mappae, / Mensa Propositionis, alba sine humerali com<m>ode munda. Casula ex Karton / cum stola. Libri ceremoniales omnes sunt Ecclesiae. Clausura lignea. Cam/panae duae a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no, qua Visitatore, benedictae. Proventus nullus. / Dicata S<ancto> Archangelo Michaëli. Cemeterium sepibus cinctum.

Possessio Feketefalu.

Parochus unus Constantinus Horgas, ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po Bizanczy, / pro hac parochia vero per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num investitus. Fundus paro/chialis liber nullus est, in quo residet, eum redimit 12 Mar<ianis> singulo anno. / D<omi>ni Ter<r>estres sunt <quin>q<ue>: Ratony Sigmond, Sillagyi Andras et Ioseph, Mu/rucz Ferencz, <?>[608]. Confessionis capaces sunt 80, omnes confessi. Hospites 29, / unum coretum **Maley** et mediae diei laborem p<rae>stantes. Publicus peccator nul/lus inventus. Concionatores tam Ecclesia quam Parochus nullos habet. Metri/ca non est. Nemo tam parvulorum quam adultorum sine Sacramentis decessit. / Fontem baptismalem non habet, nec obstetrix est iurata. Cantor fundum / Ecclesiae liberu<m>, sed in proprio residet, ex proventu Parochi tertialitatem per/cipit. Aedituus impositione quanti portionalis aggravatur. Pulsus p<ro> Ave Maria / non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginib<us> exiguis / instructa, in statu com<m>odo, benedicta nescitur a quo. Antimissium Bizan/czianu<m>. Venerabile conservatur in scatula lignea non bene in munditie as/servatur. Calix cum patena stanneus, coclear et stella laminea. Velum / et palae ex tela crassiore et lurida. Corporale, purificatorium nullum. Alba, / mappae, Mensa Propositionis utcunq<ue> *munda* <*sic!*>[609]. Casula cum stola et alba / propriae sunt Parochi. Libri ceremoniales Ecclesiae nulli sunt, praeter Octo/ich Ruthenicu<m> et Psalteriu<m>. Caeteri omnes proprii sunt Parochi. Candelabra / duo lignea. Clausura lignea. Campana una, nescitur an et a quo benedicta. Pro/ventus nullos habet. Dicata Assumptioni B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Cemeteriu<m> sepibus cinctum.

Poss<ess>io Laczfalva.

Parochus unus Georgius Kolta, ordinatus et investitus pro hac paro/chia a pie defuncto Bizanczy. Fundum parochialem habet liberum sine / appertinentiis agrorum. / Prata ad sex cur<r>us capacia feni habet. Fiscalitas / Regia. Confessionis capaces 623. Hospites 100, omnes confessi, praeter tres / hospites cum familiis suis. Annuum proventum singulus Parocho praebet / quatuor poltur<as>, caeteru<m> nihil. Publicus peccator non reperitur. Contra Paro/chum Com<m>unitas nihil habet, quamvis rudis, nec solus sciat scitu necessario. / Concionatorem habet Ucsitelna<m>. Metricam habet. Fons baptismalis n<on> / est, nec obstetrix iurata. Fundus pro cantore nullus, quem incoleret, nec solutio / ulla, praeter tertialitatem ex proventib<us> Parochi. Aedituus est liber. Pulsus / pro Ave etc. non fuit.

---

[606] Correctum ex *purificatoriu<m>*.
[607] Correctum ex *sericeum*.
[608] Quintus Dominus Terrestris abest!
[609] Recte: *mundae*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono, imaginibus o/mnibus pulchre instructa. Nescitur a quo benedicta. Antimissium / Bizanczianu<m>. Venerabile in pixide cerea munde asservatur. Calices / duo, stanneus unus inauratus cum patena, alter non, cum stella et cocleari. // Corporale n<on> est. Purificatorium, mappae, Mensa Propositionis munde / asservantur. Libri ceremoniales non sunt Ecclesiae, sed proprii Paro/chi omnes. Candelabra duo lignea. Sera fer<r>ea. Campanae duae modo ab / *Ill<ustrissi>mo*[610] D<omi>no Michaële Manuele Olsavszky benedictae. Proventus antea / habuit ex educillatione vini, cuius lucrum de anno in annum ap<p>licuisse / dicuntur Ecclesiae, nunc vero per Dominii Fiscalis Officiales applicitum. / Dedicata Assumptioni B<eatissimae> V<irginis> MARIAE. Cemeterium sepibus cin/ctum est.

Possessio Dobravicza.

Parochus unus viduus Daniel Kupsmar, ordinatus et investitus pro / hac parochia a pie defuncto Bizanczy. Fundum habet liberum a D<ominis> / Ter<r>estribus excisum, cum agris ad sex metretas capacibus. Prata ad 8 / cur<r>us feni capacia. Confessionis capaces 120, omnes confessi. Hospites / 30, quilibet per coretum kukuriczae, vel per 8 polt<uras>, praeterea mediae diei / laborem p<rae>stat. Publicos peccatores non detexerunt. Contra Parochum / communitas nihil habet. Libru<m> concionatorem habet Ecclesia Chrisostomu<m>. / Metricam habet. Nemo est mortuus sine Sacramentis. *Fontem* <*sic!*>[611] baptisma/lis non est, nec **Mose**[612] iurata. P<ro> Cantore Fundus Ecclesiae non est, tertia/litatem ex proventu Parochi percipit. Aedituus n<on> est liber. Pulsus / matutinus et vespertinus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono, Imaginib<us> / utcumq<ue> provisa, benedicta per Archi-Presbyteru<m> Laczfalusiensem Io/annem Papp. Antimissiu<m> Bizanczianum. Venerabile asserva/tur in pixide ossea. Calix, patena stannea inaurata, stella et coclear / stanneum pariter. Corporale, purificatorium ex tela tenui. Mappae, Men/sa P<ro>positionis ex Karton Parochi sunt. Libri ceremoniales Ecclesiae non / sunt, praeter Triodion[613] Paschale, caeteri Parochi. Campana una / benedicta a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po. Proventus nulli. Clausura / lignea. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo.

Possessio Magyar Kékes.

Parochus unus Ioannes Stephan, ordinatus a pie defuncto Bizan/czio per eundemq<ue> investitus pro hac parochia. Parochialem fundum / non habet cum suis appertinentiis, pariter nec prata, residet in pro/prio fundo. Confessionis capaces 98, omnes confessi. Hospites 25, / quorum singulus annuatim 8 polt<uras> et mediae diei laborem p<rae>stat. / Nullus publicus peccator. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. / Concionatores Ecclesia nullos habet. Parochus Evangeliu<m> explicatu<m> / habet. Metrica est. Nemo sine Sacramentis mortuus. Obstetrix iu/rata non est. Fons baptismalis non servat<ur> in Templo. Cantor / tertialitatem ex p<ro>ventu Parochi percipit. Aedituus non est liber, adeoq<ue> / nec pulsus. Filialem h<a>b<e>t Felső Banya, in qua Conf<essionis> cap<aces> 120, conf<essi> o<mn>es. Hospites[614] 66 / per Mar<ianum> solvunt, qui sunt mariti, qui non, per mediu<m> tantu<m> Mar<ianum>.

[610] Correctum ex *Ep<isco>po*.
[611] Recte: *Fons*.
[612] *Mose* (Rom.): i.e. *obstetrix*, Romenice *moaşă*.
[613] Sequitur deletum: *Caet*.
[614] Sequitur deletum: *68*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginibus satis pulchris // p<ro>visa, nescitur a quo benedicta. Antimissium Bizanczianum. Venerabile / conservatur in pixide lignea satis munde. Calix cum patena stannea in/aurata, coclear et stella ex ead materia n<on> tamen inaurata. Purificatoriu<m> / habet. Corporale nullum. Mappae cum Mensa Propositionis mundae. / Candelabra 4 lignea. Casulae duae, una ex tela subtiliori alba, alia ex / Karton cum stola. Albae duae. Velum sericeum, palae ex Karton. Li/bros ceremoniales nullos habet, sed omnes Parochi. Campana una a mo/derno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po benedicta. Proventus nullos. Dedicata Michaëli / Archangelo. Cemeteriu<m> virgultis cinctum.

Possessio Oroszfalu.

Parochus unus Theodorus Popp viduus[615], ordinatus et investitus a pie defun/cto Bizanczy. Fundum Parochialem nullum habet, praeter pie lega/ta prata duo, *inde Ecclesiae p<ro>ventus venit*[616] unu<m> <tri>u<m> cur<r>uu<m> capax, aliud duoru<m>. Fundum tamen, / in quo residet, proprio aere sibi comparavit. Confessionis capaces 150, / omnes confessi. Hospites 22, singulus annuatim 8 polt<uras> et mediae / diei laborem p<rae>stat. Publici peccatores non sunt. Contra Parochum Com/munitas nihil habet. Concionatores Ecclesia nullos habet. Nemo sine Sacra/mentis mortuus. Metrica<m> habet. Fontem baptismalem n<on> habet, nec obstetricem / iuratam. Domum Ecclesiae cum fundo Cantor nullam habet, pariter / nec solutionem, nisi quod sit exemptus a quanto portionali, ideo ser/vit. Aedituus liber non est. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginib<us> satis pulchre / provisa, in statu bono, nescitur a quo benedicta. Antimissium Bi/zanczianu<m>. Venerabile in pixide aenea conservatur. Calix cu<m> patena, / stella, cocleari stannea sunt. Corporale nullu<m>, purificatoriu<m> est. Map/pae cu<m> Mensa Propositionis mundae sunt. Candelabra 4, duo aenea, / duo stannea. Casula *ex Karton*[617] cum stola sericea. Velu<m> et palae sericeae / Parochi. Libri ceremoniales Evangeliu<m>, Epistolarum Ecclesiae, re/liqui Parochi. Clausura fer<r>rea. Campanae duae a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no / benedictae. Ecclesia proventus habet nullos, praeter duo prata ia<m> / superius dicta, ex quibus proveniunt annuatim cir<citer> <quin>q<ue> cur<r>us feni, / quos vendunt circit<er> 6 flor<enis>. Saepissime herbam tantu<m> vendunt. Dicata / S<ancti> Michaëli Archangelo. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

Possessio Felső-Ujfalu.

Parochus unus Cornelius Keraszin, ordinatus et investitus per modernu<m> / Ill<ustrissi>mum D<omi>nu<m>. Fundum parochialem habet liberum a D<ominis> Ter<r>estribus Civit<a>te / N<agy> Banyensi excisum sine appertinentiis agroru<m> et pratoru<m>. Confessionis capaces / 153, omnes confessi. Hospites 40, quilibet 10 polt<uras> annuatim solvit. Filialem / habet Civitatem Nagy Banyensem, in qua Confessionis capaces sunt 200, / non scitur an omnes sint confessi. Hospites 60, singulus Parocho solvit duos / septinarios et cantor unu<m>. Publici peccatores non sunt, nec usurarii, praeter unu<m> / par hominu<m>, quod convivere sibi non vult. Parochus suo muneri satisfaciat. Ec/clesia concionatorem nullu<m> habet. Parochus Ucsitelna<m> habet. Metrica est. Una puel//la sine Confessione mortua, sed ipsa magis rea na<m> in diem aliu<m> / distulit, ubi Parocho domo sua absente, decessit. Filialem libere ad/ministrat. Obstetricem iuratam non habet. Fons baptismalis non datur. / Aliqui

[615] Supra adiectum: *viduus*.
[616] Supra adiectum: *inde Ecclesiae p<ro>ventus venit*.
[617] Supra adiectum: *ex Karton*.

tempore Festorum pro labore Nagy-Banyam pergunt. Cantori / tertialitatem dividit ex proventu suo, fundus Ecclesiae pro eo nullus / est, assignarunt tamen pagenses pro domuncula exstruenda sine / ullis appertinentiis. Apostata est unus Nagy-Banyae nomine Moyses / Marusan. Aedituus non est liber. Pulsus matutinus et vespertinus non / fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, in statu com<m>odo, imaginib<us> / vix aliquibus antiquis et parvulis instructa, benedicta nescit<ur> a quo. / Antimissium Bizanczianum. Venerabile munde asservatur in scatu/la lignea. Calix stanneus inauratus cum patena, coclear et stella / ex ead materia. Velum et palae sericea. Corporale nullum. Purificatoriu<m>, / mappae, Mensa Propositionis munde asservant<ur>. Alba honesta, casula / vero ex tela simplici alba incongrua. Libri ceremoniales omnes sunt pro/prii Parochi. Clausura fer<r>rea. Candelabra lignea duo. Campana una / modo benedicta. Cemeterium sepibus cinctum. Proventus nullos habet. / Dicata S<ancto> Archangelo Michaëli.

Possessio Giró-Tothfalu.

Filialis Dobrovicsensis actu, in qua Confessionis capaces 129, omnes confes/si. Hospites 36, singulus per Mar<ianum> solvit Parocho annuu<m> proven/tum, ex quo tertialitatem Cantori dat. Obstetricem iuratam non habent. / Ecclesia inibi Latini Ritus, ubi etiam nostri ritus hominib<us> capella / pro Divinis conceditur. Conabantur quid Ecclesiam erigere et ma/iori ex parte exstruxerant, sed Patres Minoritae, quor<um> hic pagus e<st>, / non permiserunt, adeoq<ue> debuerunt operam ceptam dissolvere, compel/luntur autem ad contributionem p<ro> Latinae Ecclesiae rebus necessariis com/perandis, uti pro Organo ex ipsis desumpserunt et Cantori Latino / domum reficere debent. Divina autem noster Parochus in Templo Latino / debita peragere cum com<m>oditate non potest, propter ursionem Devotionis Latinor<um>.

Possessio Alsó-Ferneczey.

Parochus unus Stephanus Haragis, ordinatus et investitus a piae / memoriae Bizanczy. Fundum parochialem habet liberum sine ullis / appertinentiis agrorum et pratorum. Domum parochialem habet ex/structa<m> et desertam per quemd<am> subditum. Confessionis capaces sunt 89. / Omnes confessi, praeter tres opiliones. Hospites 26, quilibet 8 polt<uras> et / mediae diei laborem p<rae>stat Parocho. Nullus publicus peccator reperitur. / Contra Parochu<m> nihil detexerunt. Metricam non habet ordine adscripta<m>. / Fons baptismalis non est, pariter nec obstetrix iurata. Parochus <octav>o / gradu excessivus, nec populum instruit, cum nec solus etiam scit. Concionator / Ecclesiae est Evangelium explicatum. Nemo sine Sacramentis obiit. / Copulavit hactenus, etiam necessaria nescientes utpote: necessitate medii / et precationes. Cantor Fundum Ecclesiae non habet, sed cum Parocho / habitat; solutionem nullam habet. Aedituus non est liber. Pulsus pro Ave etc. / non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu debili scandulis cum tur<r>icula tecta, imagi//nib<us> antiquis n<on> pro decore, sed p<ro> scandalo provisa, benedicta / p<er> Archi-Presbyterum Petru<m> Pinte Tökesiensem. Antimissiu<m> Bizan/czianum. Venerabile asservatur in pixide lignea **cum tineis** repertu<m>. / Calix stanneus cum ap<p>ertinentiis. Velum ex tela ceruleo-alba. Palae / ex simplici alba tela incompetentes. Corporale, purificatoriu<m> nullum. / Mensa Propositionis et mappae, cum tota Ecclesia in exigua munditie, disordinatae sunt. Casula, alba, stola et libri ceremoniales omnes s<u>nt p<ro>prii Parochi, nonnisi unu<m> Octoich scriptus Ruthenicus est Ecclesiae. / Candelabru<m> unu<m> stanneu<m>. Campana una modo benedicta. Clausura /

lignea. Dicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Cemeteriu<m> septu<m>. Sacros *li/quos* <*sic!*>[618] in domo asservasse repertus est.

Possessio Felseő-Fernecz.

Filialis Alsó-Ferneczensis, in qua Confessionis capaces 54, omnes / confessi. Hospites 12, singulus 10 polt<uras> p<rae>stat et unum cur<r>um / paraticii. Peccatores nulli publici. Obstetrix iurata n<on> est. Pro Canto/re nullus est. Aedituus est.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu bono, imaginibus com<m>ode / instructa, nescitur a quo benedicta. Antimissiu<m> nullum, sed ex alia Ec/clesia pro necessitate adfertur. Venerabile in pixide lignea asservatur. / Calix stanneus cu<m> appertinentiis. Velum et palae ex Karton. Corpo/rale et purificatoriu<m> nullum. Mappae duae in ara. Mensa Propositio/nis, alba, casula et stola ex Karton cum stola. Libri Ecclesiae s<u>nt / 12 ceremoniales. Campana una nescitur an et a quo benedicta. Clau/sura lignea. Dicata Archangelo Gabrieli. Cemeteriu<m> *sepibus*[619] cinctu<m>.

Possessio Köz-Banya.

Parochus unus viduus Basilius Olexa, ordinatus a pie defuncto / Bizanczy, investitus vero p<er> modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Michaëlem Ma/nuelem Olsavszky Ep<isco>pu<m> Munkacs<iensem>. Fundum parochialem habet li/berum cum hortulo a Civitate N<agy> Banyensi excisum sine ullis a/grorum et pratorum appertinentiis. Confessionis capaces sunt 177. / Omnes confessi. Hospites 50 unum Mar<ianum> singulus p<rae>stat. *Pub/li* <*sic!*>[620] peccatores nulli sunt. Contra Parochum Com<m>unitas nihil detexit. / Metrica<m> habet. Fons baptismalis non est, pariter nec obstetrix iu/rata. Cantori tertialitatem Parochus ex suo p<ro>ventu extradat. Aedi/tuus non est, nec pulsus matutinus et vespertinus.

Ecclesia lignea in statu bono, scandu/lis tecta. Imaginibus pulchre tota depicta, nescitur a quo benedicta. / Antimissium Bizanczianu<m>. Venerabile asservat<ur> in pixide lignea. / Calix stanneus cum appertinentiis. Purificatoriu<m> nullum. Mensa Propo/sitionis mappis et alba. Casulae duae, una sericea cum velo et palis, / alia ex materia lanea cum stolis suis et libri ceremoniales / omnes Parochi p<ro>prii, sunt attamen Ruthenici libri Ecclesiae Sestod/nik, Csaszoszlov, Trebnik parvus, Evangeliu<m> scriptu<m> et Psalteriu<m>./ Candelabra duo lignea. Clausura fer<r>ea. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Campa/na una modo benedicta. Proventus nulli. Cemeteriu<m> sepib<us> cinctum. //

Possessio Busak.

Parochus unus Simeon Popa. Ordinatus et investitus a piae memoriae / Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis nullus est, cum suis apperti/nentiis in Dominio *ex maiori parte*[621] Exc<e>ll<entissi>mi D<omi>ni Karolyi, nec domus, adeoq<ue> in / inquilinatu apud Cantorem cogitur esse. Confessionis capaces / sunt 204, omnes confessi. Hospites 43, singulus solvit annuatim / Parocho unam metretam turcici. Unus nomine Dancs Miron duxit / habentem maritu<m> in Bozenta in Transylvania in proximo pago Hele/nam. Concionatorem Ecclesia habet Evangelium explicatum, Parochus/ nullum. Metricam non habet. Nemo sine Confessione et Baptismo mortuus./ Pro fonte baptismali servit instrumentum vitreum. Infantes re/cens baptisatos com<m>unicat. Obstetrix iurata non est. Copulavit / sine promulgatione. Apostata nullus in Matre. Filialem habet La/pos Banya et Misztothfalu, in quibus Confessionis capaces sunt / 96, in Lapos Banya hospites sunt 12, in Misztothfalu / 16, solvent sicut in Matre cum labore mediae diei. Peccator public/cus nullus revelatus est. Apostata unus in Misztothfalu

[618] Recte: *li/quores*.
[619] Correctum ex *palanka*.
[620] Recte: *Pu/blici*.
[621] Supra adiectum: *ex maiori parte*.

nomine / Georgius Bertye reperitur. Contra Parochum Com<m>unitas nihil / habet. Cantor in fundo p<ro>prio aere[622] *comparato*[623] residet, tertialitatem ex / proventu Parochi <recipit>[624]. Aedituus liber non est. Pulsus matutinus et / vespertinus fieri non solebat.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula, imaginibus satis / com<m>ode provisa, benedicta per adm<odum> R<everendum> D<omi>num Archi-Diaconum / Ioannem Petkovszky. Antimissium Bizanczianum. Venerabile / in scatula lignea conservatur indecenter. Calix cum patena stan/nea inaurata, stella et coclear lamineum. Corporale, purificato/rium nullum. Casula cum stolla ex Karton et alba Parochi / propria sunt. Mappae ex tela crassissima. Velum et palae ex / Karton. Libri ceremoniales Minea, Trefolog<ion>, Epistolaru<m>, Octoi/chon Ecclesiae. Reliqui Parochi et Cantoris. Clausura lignea. / Campanae duae modo benedictae. Proventus nulli. Dedicata S<ancto> / Michaëli Archangelo. Cemeterium virgultis septum.

Possessio Monostor.

Parochus unus Paulus Tupicza, ordinatus et investitus a pie / defuncto Bizanczy. Fundus parochialis non est cum appertinen/tiis, sed in suo proprio aere comaparato residet. Confessionis ca/paces 91, omnes confessi, aliqui tamen ex iuniorib<us> emansisse dicunt<ur>. / Hospites 20 solventes per unam metretam kukuriczae. Publici pec/catores non sunt. Filialem habet Arias, in qua Confessionis ca/paces sunt 60, horum nullus confessus. Hospites 12 solvunt / ut in Matre, mediae praeterea diei laborem p<rae>stant cum Matre. Con/tra Parochum nihil habent. Concionatorem Evangelium expli/catum. Metrica<m> baptizatorum unice habet. Fons baptismalis / n<on> est, nec obstetrix iurata. Copulavit non scientes scitu necessa/ria Necessitate medii et Praecepti, et n<on> confessos. Apostata nullus. / Ecclesiam non libenter frequentant. Cantor fundum nullum habet, / cum Parocho in ead domo residet, tertialitatem percipit ex pro/ventu Parochi. Aedituus non est, adeoq<ue> nec pulsus p<ro> Ave Maria.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, imaginibus localibus et Apostoloru<m> // satis pulchris instructa, benedicta per Archi-Presbyteru<m> Simeonem / Borlestiensem. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Venerabile in pixide lignea / asservat<ur> ante unu<m> men<sem> mutatum. Calix et patena stannea cu<m> / stella, coclear lamineum. Corporale, purificatorium nullum. Casula / ex tela, stola ex bagazio Parochi propria sunt. Alba ex tela crassio/re Ecclesiae. Mappae im<m>undae. Candelabra duo lignea. Velum et palae / ex tela. Libri ceremoniales Ecclesiae nulli praeter Evangelium Ruthe/nicu<m>, caeteri Parochi p<ro>prii. Clausura lignea. Campana una, nescit<ur> an / et a quo benedicta. Proventus nulli. Dedicata S<ancto> Archangelo Michaëli. / Cemeteriu<m> sepib<us> cinctu<m>.

In Filiali Ecclesia lignea stramine tecta ruinae p<ro>xima. Ima/ginibus misere p<ro>visa, benedicta nescitur a quo *benedicta* <*sic!*>[625]. Antimis/siu<m> Dekameliszianu<m>. Venerabile in scatula lignea asservat<ur>. Ceteru<m> / nullis appertinentiis debitis ad aram et ceremonias provisa.

Possessio Szikarló.

Parochus unus Ioannes Mikita, ordinatus et investitus a piae memoriae / Ep<isco>po Simeone Olsavszky. Fundus parochialis nullus est, residet in empti/tio proprio.

[622] Sequitur deletum: *proprio*.
[623] Suprascriptum: *comparato*.
[624] In textu originali abest.
[625] Superflue repetitur: *benedicta*.

D<omi>nus Ter<r>estris est Ex<ce>ll<entissi>mus Karoly et alii Compossessores. Con/fessionis capaces 222, omnes confessi. Hospites 54 solvebant singulus Pa/rocho, qui vino solvebat 16 medias, qui frumento per metreta<m> turcici, aut / prunoru<m> aut nucum. Una nomine Maria suspecta est poligamiae, / q<uo>d audivit quid Com<m>unitas, sed p<ro> certo n<on> scit. Contra Parochum Com<m>unitas / nihil habet. Concionatorem Ecclesia habet Evangelium explicatum. / Metricam non habet. Obstetrix non est iurata. Fons baptismalis n<on> / est. Apostata nullus. Cantori tertialitatem ex proventu suo Parochus / dat et Inquilinum agit. Aedituus liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono, imaginib<us> vix duabus / earumq<ue> una ad scandalum fissa, benedicta p<er> Archi-Presbyteru<m> Simeo/nem Borlestien<sem>. Antimissiu<m> Bizanczianum. Venerabile asservatur / in pixide lignea asservari munde repertum est. Calix cum patena, cocleari, stella stanneus. Corporale, purficatoriu<m> nullu<m>. Casula una ex / tela simplici, alia ex materia lanea cum stola incolorata. Mappae, / Mensa Propositionis et alba munde asserva<n>tur. Ceremoniales libri / Eccle<si>ae nulli, praeter Trefologion. Caeteri Parochi omnes. Candelabra duo / lignea. Clausura lignea. Dicata S<anctae> Parasceviae. Campana una modo / benedicta. Cemeteriu<m> sepib<us> cinctum.

Possessio<n>es Kis-Sikarlo et Iloba.

Filiales Nagy Sikarlovienses, in Kis-Sikarló Confessionis capaces / 110, omnes confessi. Hospites 22, singulus unu<m> cubulu<m> vini solvit. / In Iloba Confessionis capaces 112. Hospites 20, singulus solvit metr<etam> / turcici et mediae diei laborem p<rae>stant, utriusq<ue> Sikarló, Illovenses non, / unde ipsis servire recusat Parochus, cum nec annuu<m> proventu<m> p<rae>sta/re pleriq<ue> velint. Obstetrix ibi nulla est iurata.

Ecclesia in Kis-Sikarló lignea, in statu bono, imaginibus pulchre orna/ta, stramine tecta, benedicta p<er> Archi-Diaconu<m> Rakoveczky. Antimis//sium Bizanczianu<m>. Venerabile asservatur in scatula lignea. Calix / stanneus cu<m> appertinentiis. Velum et palae ex Karton cu<m> casula ex K<arton>. / Corporale, purificatoriu<m> nullum. Mappae, Mensa Propositionis et al/ba munda. Libri ceremoniales sunt Evangeliu<m>, Polusztav, Octoich, / Psalteriu<m>. Clausura lignea. Dicata S<anctae> Parasceviae. Cemeteriu<m> sepi/bus cinctu<m>. Campana una modo benedicta ad Nagy-Sikarló accepta / sine scitu Superioru<m>.

Alia vero Ecclesia Illobensis in statu mediocri, imaginibus vix a/liquibus instructa, stramine tecta. Benedicta per Archi-Presbyteru<m> / Andrea<m> Popa<m>. Praeter calicem nullas appertinentias alias habet p<ro> / necessitate. Campana una modo benedicta. Cemeteriu<m> sepibus cin/ctu<m>. Dicata S<ancto> Archangelo Michaëli.

Possessio Szinyer-Várallya.

Parochus unus Andreas Demian viduus[626], ordinatus a piae memoriae Bi/zanczy, investitus vero p<ro> hac parochia p<er> modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>num / Ep<isco>pu<m>. Fundum parochialem habet liberu<m> absq<ue> ullis appertinentiis / agroru<m> et pratoru<m>. Confessionis capaces 380, omnes confessi praeter 3. / Hospites sunt 76, singulus per metretam turcici et mediae diei / laborem p<rae>stat. Nullus publicus peccator reperitur. Contra Parochum / Com<m>unitas nihil detexit. Metrica<m> baptisatorum solum habet. Fons / baptismalis non est. Obstetrix iurata non est. Tres illi, qui non sunt / confessi, nec Ecclesiam frequentant. Apostatavit una puella 12 annor<um>. / Cantor fundum Ecclesiae nullum habet, sed in suo proprio residet, /

[626] Supra adiectum: *viduus*.

cui singulus hospes mediam metreta<m> solvit turcici. Infantes recens ba/ptizatos com<m>unicavit habendo libru<m>, qui id praecepit. Aedituus est liber. / Pulsus hactenus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i, imaginibus com<m>ode instructa, / benedicta p<er> Archi-Diaconum Rakoveczky. Antimissiu<m> Bizanczia/num. Venerabile asservatur in scatula lignea non satis asservari / repertu<m>. Calix stanneus cum appertinentiis. Velum et palae sericea. / Corporale nullu<m>. Purificatoriu<m> cum mappis et Mensa P<ro>positio<n>is, / alba utcunq<ue> munda reperta. Casula una ex Karton cum stola. Can/delabra duo lignea. Libri ceremoniales Triodion Quadragesimale, Polusz/tav, ex parte Passio scripta, alii Parochi. Clausura lignea. Dedicata / S<ancto> Archangelo Michaëli. Proventus nulli. Campanae duae modo be/nedictae. Cemeterium sepibus cinctu<m>.

Possessio Ioseb Haza.

Parochus unus Theodorus Sztanich, ordinatus in Marmatia ab Ep<isco>po / Doszotheo, approbatus per Ep<isco>pum piae memoriae Georgium Blasovszky, / illocatus pro hac parochia per Archi-Presbyterum Nimetensem Ioan/nem Bileczky. Fundum parochialem habet liberum p<er> D<omi>nos Ter<r>estres / excisum cum appertinentiis agrorum ad unam calcaturam trium / cubulor<um> capacem et prata trium cur<r>uum capacia. Libere usuat. Confes//sionis capaces 153, omnes confessi. Hospites 30, singulus solvit / Parocho annuum proventum per coretum frumenti, turcici, aut alterius / speciei. Publici peccatores non sunt praeter duo paria hominu<m> in matri/monio male conviventiu<m> et separatorum. Contra Parochum nullus defectus / relatus est. Libros concionatores Ecclesia nullos habet, Parochus vero / habet Evangeliu<m> explicatum et Klucs. Metretam non habet. Obste/trix e<st> iurata. Cantor habet fundum *habet* <*sic!*>[627] liberum, cui singulus / hospes solvit per medium coretu<m> turcici, aut alterius generis. Domus / parochialis p<er> Com<m>unitatem erecta conservatur. Cantor autem / nova<m> domu<m> sibi p<ro>prio aere et labore actu erigit. Pulsus n<on> fuit pro / Ave Maria hucusq<ue>. Aedituus liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu debili stramine tecta, nescitur a quo bene/dicta, imaginibus exiguis quatuor instructa, actu nova erigitur. / Antimissiu<m> Bizanczianum. Venerabile asservatur in instrumento / ligneo **cum tineis** repertu<m>. Calix cum appertinentiis stanneus. Ve/lu<m> et palae sericeae. Corporale, purificatoriu<m> nullum. Mappae, / Mensa Propositionis, alba com<m>ode *munda reperta* <*sic!*>[628]. Casulae duae, / una ex Karton cum stola, alia lanea variegata ex materia an/tiqua. Candelabra stannea duo. Libri ceremoniales omnes, qui / impressi, qui scripti. Clausura lignea. Proventus nullus. Dicata / est S<ancto> Michaëli Archangelo. Campana una. / Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

Possessio Aranyos-Megyes.

Parochus unus Stephanus Kontros, ordinatus in Marmatia ab / Ep<isco>po Sztoyka, investitus vero pro hac parochia a moderno Ill<ustrissi>mo / D<omi>no Ep<isco>po Michaële Manuele Olsavszky. Fundum habet liberu<m> / excisum per D<ominum> Ter<r>estrem Ex<ce>ll<entissi>mu<m> Stephanu<m> Csaky absq<ue> ullis ap/pertinentiis agrorum et pratorum modo possidet Ill<ustrissi>mus D<omi>nus Fran/ciscus Weselleny in Marmatia degens in I<nclyto> Co<mi>t<a>tu Szillagy et quid in / poss<ess>ione Hodod. Confessionis capaces 640, ex his invenirentur,

[627] Superflue repetitur: *habet*.
[628] Recte: *mundae repertae*.

qui / non sunt confessi[629]. Unus nomine Ioannes Kerekes, qui / solus fassus, quod nunquam sit confessus essendo 50 annor<um>, neq<ue> un/quam in Templo fuisse observatus; in[630] aula Alexandri Boros Cal/vinistae inquilinatum agit. Alter Ioannes Huszty cir<citer> 60 annor<um> / pariter nunquam confiteri observatus, semel quolibet anno Templu<m> adire / tamen dicitur. Hospites 93, *singulus*[631] unu<m> coretum turcici / et mediae diei laborem p<rae>stat. Filialem habet Görbed, in qua Confessio/nis capaces cir<citer> 50, ex his n<on> sunt omnes confessi, unus e<st>[632] Hrihar / Franczuk, qui nunqua<m> in Templo *observatus*[633], neq<ue> S<acram> Com<m>unionem[634] / accepisse. Hospites 19 solvunt, ut in Matre. Contra Parochu<m> / Com<m>unitas nihil habet: catechisat et instruit populum, exempla/ris et pius, neq<ue> in domibus baptizare[635] et deniq<ue> com<m>unicare dicit<ur>. / Metrica<m> habet. Nemo tam parvuloru<m> qua<m> adultoru<m> sine Sacramen/tis obiit. Fontem baptismalem habet. Obstetrix n<on> est iurata. Domu<m> / parochialem partim Archi-Presbyter Rakoveczky, partim Com<m>unitas / erexit, cuius cura<m> gerit. Cantor fundum nullu<m> habet Ecclesiae, sed, / quem incolit, ab eo taxa<m> solvit, cui per mediu<m> coretu<m> kukuriczae sol/vunt. Aedituus est liber, quam libertatem a Com<m>unitate sibi emit 22 // florenis. Pulsus matutinus et vespertinus hactenus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, utcunq<ue> com<m>oda, imaginibus exiguis / provisa, benedicta per Archi-Presbyteru<m> Danielem Salitra Veleti/ensem. Antimissiu<m> Bizanczianum. Venerabile in scatula lignea / n<on> satis munde asservat<ur>. Calix cum patena stan<n>eus, coclear argenteu<m>, / stella stan<n>ea. Velum et palae sericeae argento consutae rubrae. Cor/porale n<on> est. Purificatoriu<m> est. Mappae et Mensa Propositionis mundae et / alba *Parochi*[636] satis munde reperta. Casula una vetustate attrita, stolae duae / sericeae Parochi cum alba. Candelabra duo nullius valoris. Libri cere/moniales vero Triodion, Evangeliu<m>, Minea scripta, Trebnik, Episto/laru<m>. Clausura lignea. Campanae duae modo benedictae. Dedica/ta S<ancto> Michaëli Archangelo. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>. Proven/tus nullos, praeter 6 Mar<ianos> in debitis apud Demetriu<m> Hoszu.

Possessio Apa.

Parochus unus Kosma Martin, ordinatus a pie defuncto Bizanczy, / investitus vero p<ro> hac parochia a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Olsavszky. / Fundum parochialem habet cum horto sine appertinentiis agrorum et / pratorum. Confessionis capaces sunt 290, ex his duo n<on> sunt confessi. / Hospites 70, singulus unam metretam **Malej** et mediae diei labo/rem p<rae>stat. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. Concionatores / Ecclesiae nullu<m>, Parochus habet Evangelium expositum. Metri/cam solum baptizatoru<m> habet. Nullus sine Sacramentis obiit. / Fontem baptismalem non habet, nec obstetricem iuratam. Apostatavit / unus Alexius Czop, in Tisza-Ujlak relicta uxore residet. Can/tor fundum Ecclesiae liberu<m> sine appertinentiis *liberu<m>*[637], cui me/diam metreta<m> ex **Malaj**, vel tritici solvunt. Aedituus est liber. / Pulsus mane et vesperi non fuit hactenus.

[629] Sequitur deletum: *specialiter*.
[630] Sequitur deletum: *aqua*.
[631] Correctum ex *singulum*.
[632] Sequitur deletum: *qui*.
[633] Correctum ex *observatur*.
[634] Sequitur deletum: *susce*.
[635] Sequitur deletum: *Infan*.
[636] Supra adiectum: *Parochi*.
[637] Superflue repetitur: *liberu<m>*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo stramine tecta, imaginibus / debiliter ornata, benedicta per Archi-Presbyteru<m> Nemeten/sem Semionem Bileczky. Antimissiu<m> Dekameliszianum. / Venerabile asservari munde repertum est in scatula lignea. Calix / cum patena stannea inaurata, stella et coclear cuprea. Velu<m> / et palae sericeae. Corporale, purificatoriu<m> nullum. Mappae, alba, / et Mensa Propositionis com<m>ode *munda* <*sic!*>[638]. Casula, stola ex / Karton. Candelabr<a> duo vitrea. Libri ceremoniales nulli, prae/ter unu<m> Psalterium. Proventus nullus. Dicata S<ancto> Micha/ëli Archangelo. Cemeteriu<m> palanka cinctum. Campana / una modo benedicta.

Possessio Szamos-Telek.

Parochus unus Georgius Romosan, ordinatus in Moldavia ab / Ep<isco>po Iacobo Radovszky[639], a nemine approbatus et ad ultronea<m> // dispositionem Ill<ustrissi>mi D<omi>ni moderni Ep<isco>pi, illocatus p<er> Archi-Pres/biterum Sathmar Nemetiensem Ioannem Bileczky. Fundum / parochialem, vel potius loculum, ubi domus parochialis exstructa, ha/bet liberum absq<ue> appertinentiis agrorum et pratorum. <Confessionis capaces>[640] 157 om/nes confessi. Hospites 43, singulus[641] una<m> metreta<m> ex **malej** *sol/vunt* <*sic!*>[642]. Publicus peccator nullus. Parochus hucusq<ue> bene se gessisse / dicitur. Libri ceremoniales tam Ecclesia quam Parochus nullos habet. / Metrica<m> non habet. Nemo sine Sacramentis obiit. Fons baptisma/lis non est. Obstetrix iurata non est. Apostata nullus. Cantor tertiali/tatem fundi Parochi possidet, in qua domu<m> per Com<m>unitate<m> cu<m> Paro/chi exstructa<m> habet. Aedituus e<st> liber. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta in statu bono, imaginibus tribus / localibus solum provisa et in altari, benedicta per Archi-Pre/byterum Stephanu<m> Kontros. Antimissium Bizanczianum. / Venerabile asservatur in scatula lignea. Calix stan<n>eus cum / patena inaurata. Stella et coclear stanneu<m>. Corporale et pu/rificatoriu<m> nullu<m>. Mappae, alba et Mensa Propositionis satis / munda. Velum et Palae sericea. Casula cum stola ex Kar/ton. Candelabra duo ex ligno. Libris ceremoniales nulli sunt prae/ter Ritualia. Dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po et Confessori. Pro/ventus nullos habet. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>. Cam/pana una modo benedicta.

Possessio Berencze.

Parochus unus Demianus Rad, ordinatus ab Ep<isco>po Varlaamo in Moldavia, / nondum approbatus, illocatus per Archi-Presbyteru<m> Szathmar-Nemethi/ensem. Fundum parochialem habet liberum absq<ue> appertinentiis agroru<m> / et pratorum. Confessionis capaces 174, confessi omnes. Hospites 33, / singulus annuum proventum solvit Parocho unam metreta<m> frumen/ti et mediae diei laborem p<rae>stat. Publicus peccator nullus repetitur. Contra / Parochum nihil detexit <Communitas>[643], quamvis sit excessivus. Concionatorem Ecclesia nul/lum, Parochus habet Evangelium expositu<m>. Dicit se habere metricam. / Nemo sine Sacramentis decessit. Fontem baptismalem non habet, sed aquam / benedictam conservat in ola. Obstetrix iurata non est. Apostata nullus. / Copulavit non scientes necessaria necessitate Praecepti. Cantor

[638] Recte: *mundae*.
[639] Iacob, episcop al Rădăuțiului între anii 1745 – 1750 iar din 1750 mitropolit al Moldovei de unde se retrage în anul 1760. Cf. M. Păcurariu, *op. cit*., p. 355 și 366.
[640] In textu originali absunt.
[641] Correctum ex *singulum*.
[642] Recte: *solvit*.
[643] In textu originali abest.

fundum ha/bet nullum et tertialitatem ex proventu Parochi percipit. Aedituus / liber. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta in statu debili, imaginibus localibus com/mode instructa, benedicta p<er> Archi-Presbyterum Szatmariense<m>. Antimis/siu<m> Bizanczianum. Venerabile conservatur in pixide lignea. Calix / stanneus inauratus. Patena plumbea ad instar orbiculoru<m> mensalium. / Coclear cu<m> stella plumbea. Corpor<ale> et purif<icatorium> nullu<m>. Mappae sufficientes. Men/sa Propositionis com<m>oda. Candelabra duo lignea. Casula, stola prropriae / Parochi ex Karton. Velu<m> et palae sericeae. Libri ceremoniales nulli Ec/clesiae. Clausura lignea. Campana una n<on> benedicta. Proventus nulli. Dicata / S<anctae> Parasceviae Martyri. Cemeteriu<m> sepib<us> septum. //

Possessio Udvari.

Parochus unus Michaël Miklas, ordinatus in Moldavia, appro/batus et investitus pro hac parochia cum consensu Ill<ustrissi>mi D<omi>ni / Michaëlis Olsavszky. Fundum parochialem habet liberu<m> sine ap/pertinentiis agroru<m> et pratoru<m>. Confessionis capaces 50, omnes con/fessi. Hospites 18 solventes per coretum frumenti et[644] *unius*[645] diei / laborem p<rae>stantes. Filiales habet Berenda, in qua Confessionis <capaces>[646] 50 / solvunt, ut in Matre. Hospites 16. Alia Kok, in qua Confessio/nis capaces 10. Hospites 4, omnes confessi, pariter solvunt, ut sup<ra>/positi. <Ter>tia Szent-Marton, in qua Confessionis <capaces>[647] 18, omnes confessi. Hospi/tes 8 solvunt, ut alii. Publicus peccator nullus reperitur. Contra Parochum / Com<m>unitas nihil habet. Libri ceremoniales nulli. Metrica<m> habet. *Fons* <*sic!*>[648] ba/ptismalem n<on> habet. Cantor Ecclesiae fundum nullum habet, per mediu<m> / coretu<m> frumenti habet. Aedituus liber. Pulsus hactenus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta in statu com<m>odo. Imaginibus / com<m>ode instructa, per Archi-Diaconum pie defunctu<m> Rakoveczky / benedicta. Antimissium Bizanczianu<m>. Venerabile asservatur in / scatula lignea satis ir<r>everenter. Calix cum patena stanneus in/auratus. Stella et coclear *stanneu<m>* <*sic!*>[649]. Velum et palae sericea. / Corporale, purificatoriu<m> nullum. Map<p>a, alba et Mensa / Propositionis utcunq<ue> *munda* <*sic!*>[650]. Libri ceremoniales praeter / Triodion Quadragesimale sunt omnes. Candelabra sunt / duo lignea. Dedicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Pro/ventus nullos habet. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>. / Campana una

Possessio Potóhaza.

Haec parochia pro hic et nunc vacat, quam ad tempus administrat Ka/rasoviensis Parochus. Fundus parochialis liber nullus est, coguntur / pro eo, quem sacerdos incolebat, taxam 7 Mar<ianorum> annuatim solvere. / Confessionis capaces 165, omnes confessi. Hospites 32 per metreta<m> / solventes et unius diei laborem Parocho p<rae>stantes. Nemo sine Sacra/mentis mortuus. Publicus peccator n<on> reperitur. Obstetrix non est iurata. / Apostata nullus. Cantor in fundo eod cum Parocho residet, ter/tialitatem percipit. Aedituus n<on> est liber. Pulsus.

---

[644] Sequitur deletum: *mediae*.
[645] Suprascriptum: *unius*.
[646] In textu originali abest.
[647] In textu originali abest.
[648] Recte: *Fontem*.
[649] Recte: *stannea*.
[650] Recte: *mundae*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, imaginibus omnibus localibus provisa, / benedicta p<er> Archi-Diaconu<m> defunctu<m> Rakoveczky. Antimissium Bi/zanczianu<m>. Venerabile in calice lignea asservat<ur>. Calix cum patena stan/neus inauratus. Stella cuprea. Coclear stanneu<m>. Corporale, purificatoriu<m> / nullu<m>. Mappae et Mensa Propositionis satis *munda* <*sic!*>[651]. Candelabra duo // lignea. Casula et stola ex Karton. Velum et palae aeq<ue> ex Karton. / Libri ceremoniales sunt omnes. Campana una. Proventus Ecclesiae nulli. Dedicata Annunciationi B<eatissimae> V<irginis> MARIAE. / Cemeterium sepibus cinctum.

Regia Civitas Száthmar-Némethy.

Parochus unus viduus Ioannes Bileczky, ordinatus per pie de/functum Ep<isco>pum Bizanczy, investitus vero p<er> piae memoriae Ep<isco>pu<m> / Blasovszky. Fundum parochialem habet liberum sine apper/tinentiis agrorum et pratorum. Confessionis capaces sunt 95, o/mnes confessi, praeter duos. Hospites 20 solvunt Parocho in com/muni D<omi>ni Graeci f<lore>nos Von<ás> 30, ex parte sua, alii autem hospites / plebei tenerentur p<rae>stare ad minus per metretam tritici, sed nihil / praestant, praeterea D<omi>ni Graeci 8 cubulos frumenti p<rae>sta<n>t. Domum / parochiani erexerunt et conservant. Publici peccatores nulli. Concionator est Ecclesiae, Parochus habet Evangelium explicatum Mes/siam. Fons baptismalis et metrica est. Obstetrix n<on> est iurata. / Nemo tam parvulorum quam adultorum sine Sacramentis deces/sit. Apostatarunt Kis Istvan, Molnar Ianos confessus et com<m>uni/cavit apud nos prius, Tobakosne Lampa, Molnar Laszlo. Cantor / residet in fundo Ecclesiae unacum domo Ecclesiae testata, cui annua<m> / solutionem 12 fl<o>r<enos> Von<ás> et 6 cub<ulos> frumenti solvunt. Aedituus est liber. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula implasmata in / statu bono, imaginibus omnibus instructa, p<er> piae memoriae / Ep<isco>pu<m> Bizanczy <benedicta>[652] et erecta et conservat<ur> per Com<m>unitatem D<ominorum> / Graecor<um>. Antimissium Bizanczianum. Venerabile asservatur / munde in instrumento ligneo. Calix argenteus cum patena, / stella et cocleari. Velum et palae sericea. Corporale, purifica/toriu<m>, Mensa Propositionis et Mappae exiguae munditiei. Casulae / cum stolis sericeae tres, una argento consuta. Candelabra duo aenea. / Libri ceremoniales omnes. Campanae tres, una rupta, aliae duae / modo benedictate. Vexillum nullum. Dedicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po et Con/fessori. Proventus nullus. Cemeteriu<m> palanka unacum domo / *Parocho* <*sic!*>[653] cinctum.

Possessio Nagy-Peleske.

Parochus unus Ignatius Kintus viduus, ordinatus in Marmatia p<ro> Dia/conatu ab Ep<isco>po Sztoyka, pro Presbyteratu per aliquem Sirka[654] impostore<m>, / dein reordinatus per piae memoriae Ep<isco>pum Bizanczy, investitus p<ro> hac / parochia per defunctum Ep<isco>pum Simeonem Olsavszky. Fundus parochi/alis est liber per D<omines> Ter<r>estres Beczky excisus cum hortulo sine apper/tinentiis agrorum et pratorum, extirpatitiu<m> pratu<m> est Ecclesiae unum, / pacifice usuat. Confessionis capaces in Matre sunt cir<citer> 300, omnes confessi. / Hospites 60 solvunt unam metretam tritici, qui proprio aratro seminat, / qui n<on>, per metreta<m> turcici. Filiales habet Rosal, Kis-Peleske, Hodos, / Gacsaly, Saar, Lazar, in quibus Confessionis

[651] Recte: *mundae*.
[652] In textu originali abest.
[653] Recte: *Parochi*.
[654] Ioan Țirca, episcop în Maramureș între anii 1707 – 1710. Cf. A. Cziple, *Episcopul Ioan Țirca și episcopia din Maramureș*, în *Cultura creștină*, an 1, nr. 1, p. 22 – 26.

capaces cir<citer> 53, pariter / omnes confessi. Hospites in Rosaly 6, Gacsaly 2 et aliqui inqulini et servi // in aliis, nihil solventes ex eo, q<uo>d raro ad illos Parochus veniat. Domus pa/rochialis per Com<m>unitatem erecta e<st> et conservatur. Ioannes Vadoba Do/rotheam Babics uxorem habet aliquam, cuius primus maritus actu vivit / et maritus etiam aliam uxorem duxit. Parochus excessivus in potu ad / scandalum, tam D<omi>nis Ter<r>estribus quam Acatholicis, **ante duas septima/nas in indusio potus per feminas domum deportatus e<st>**. Divina fre/quenter ob potum neglexit et **per sex septimanas continuo in popina / potat**. In Saar unus absq<ue> Confessione mortuus est, vocato de nocte / Presbytero, sed non potuit pergere propter occasionem. Sine baptizmate / infans mortuus, propter dilationem baptismatis per Presbyterum. / Metrica<m> n<on> habet. Obstetrix non est iurata. In Rosaly Ladislaus / Hribra cum sorore et filius illius non frequentat Ecclesiam nostra<m>, / sed Calvinistarum. In Csahocz Puskas Ianos, in Tisza-Beregh / Lucas Orosz, vel Dobak. In Pacsad Ioannes Konstanty. In Toth/falu Ignatius Bikas a ritu derivavit, nec Ruthenus, nec alter. In / Tölpes Franciscus Kondor. In Tatarfalu Anna. In Gacsad / Ioannes Szakaly, ex hac parochia in Rovnaszék in Marmatia / duo sunt, qui legitimis uxoribus relictis alias acceperunt et tales, / quae legitimos maritos habebant. Sunt item, quae viris faeminae / et viri faeminis non cohabitant. Cantor residet in fundo D<omi>nali, / qui hucusq<ue> fuit im<m>unis a taxa, cui singulus hospes solvit / per mediu<m> coretu<m>, qui tritici, qui **malej**, proles hactenus non instruxit. / Aedituus est liber et p<ro> Ave Maria singulis diebus pulsat. Idem / est Diaconus bigamus, qui post sacros ordines Diaconatus ducta / alia uxore aedituum hic loci agit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu mediocre, Imaginibus utcunq<ue> p<ro>visa, scan/dulis cum tur<r>icula tecta, benedicta per Archi-Diaconum Rakovecz/ky. Antimissium Bizanczianum. Venerabile asservatur in instru/mento ligneo indecenter asservari repertum **in fecibus, pulvere, mu/cedine et cor<r>uptae aliquae particulae**. Calix cum patena, cocleari et / stella stanneus. **Velum ex parte combustu<m>** et palae ex karton. Cor/porale nullum. Purificatoriu<m>, alba, Mensa Propositionis non / debite munda. Casula ex tela cerulea antiqua. Candelabra cuprea / duo. Libri ceremoniales omnes. Proventus nullus. Dicata S<ancto> Mi/chaëli Archangelo.

Possessio quasi una Vasvari et Batisz[655].

Haec possesio post obitum loci Parochi Parocho vacat. Fundus paro/chialis, qui fuit a D<omi>nis Ter<r>estribus excisus, per aquam e<st> absorbsus, n<on> / remanet amplius, ubi exigua Gazula tantum areola exstat sine ap/pertinentiis agrorum et pratorum. Pro nova parochia et loco Ecclesiae / D<omi>nos Ter<r>estres, Sp<ecta>b<i>lem D<omi>num V<ice>Comitem Eötvös et Sp<ecta>b<i>lem D<omi>num Szu/hanyi sollicitarunt sine consolatione hactenus. Administrat Ioan/nes Bileczky Archi-Presbyter Nemetensis. Confessionis capaces 126, / non omnes sunt confessi, propter aegritudinem et mortem subsecuta / Parochi. Hospites 32, singulus Parocho solvit per coretum tritici, / vel turcici, vel mediae diei laborem manualem p<rae>stant. Unum par ho/minu<m> n<on> convivit in matrimonio, maritus hic, in Tur-Terebes illa[656]. // Concionatores Ecclesiae nulli, nec fons baptismalis, nec obstetrix iura/ta. Cantor praeter hortum et locum, in quo residet, sine appertinentiis a/grorum et pratorum, nihil habet. Aedituus e<st> liber, pulsat p<ro> ora<ti>one accurate.

[655] Pe teritoriul localității Botiz au existat în cursul Evului Mediu două localități : Botiz amintită documentar din anul 1364 și Oșvarău atestată din anul 1215. Cf. C. Suciu , *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, I , București ,1967 , p. 98 și II , p. 22.

[656] Supra adiectum: *illa*.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo stramine tecta. Imaginibus pulchre / instructa, nescitur, a quo benedicta. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Venerabile / asservatur in instrumento ligneo, propter diutiorem conservatione<m> fere / cor<r>uptum. Calix cum appertinentiis stan<n>eus. Velum et palae ex Karton. Casu/lae duae, una sericea, altera ex Karton cum stola. Corporale et purificatorium / nullum. Alba una, map<p>ae et Mensa Propositionis com<m>ode *munda* <*sic!*>[657]. Candelabra / lignea duo. Libri ceremoniales omnes praeter Triod<ion> <Quadrage>simale. Clausura lignea. / Campanae duae modo benedictae. Proventus nulli. Dicata Ascensioni Ch<ris>ti D<omi>ni. / Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

Possessio Sarkos-Ujlak.

Parochus unus Basilius Telyiha, ordinatus in Marmatia ab Ep<isco>po / Dosotheo, approbatus a piae memoriae Bizanczyo, pro hac parochia il/locatus per Archi-Diaconum Petkovszky. Fundum parochialem / habet liberum cum appertinentiis agrorum ad duas calcaturas, unam / unius cubuli, alteram duorum capacem. Prata ad 4 cur<r>us feni. / Confessionis capaces in Matre 137, omnes confessi. <Hospites>[658] 20, singulus annuu<m> / proventu<m> Parocho per una<m> metreta<m> turcici, vel tritici et mediase di/ei laborem p<rae>stat. Filialem habet Sarköz, in qua Confessionis capa/ces 29, omnes confessi. Hospites 9 solvunt, ut in Matre. Odorany, / in qua Confessionis capaces 15, omnes confessi. Hospites 7, pariter sol/vunt, ut in Matre. Contra Parochum Com<m>unitas nihil detexit. Con/cionatorem tam Ecclesia quam Parochus nullum habet. Metricam solum / baptizatorum habet. Fontem baptismalem non habet. Nemo tam parvu/lorum quam adultorum sine Sacramentis decessit. Obstetrix iurata / non est. Apostata nullus. Cantor fundum habet liberum sine ullis ap/pertinentiis agrorum et pratorum, hospites autem illis solvunt per / mediu<m> coretu<m> frumenti. Aedituus liber. Pulsus matutinus et / vespertinus imposuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono scandulis tecta cum tur<r>icula, imag/ginibus localibus omnib<us> sine *Apostorum* <*sic!*>[659] satis pulchris *ornatis* <*sic!*>[660], / benedicta per Archi-Presbyterum pro tunc Stephanu<m> Kontros. An/timissium Bizanczianum. Venerabile asservatur in instrumento ligneo / satis munde. Calix cum appertinentiis stanneus. Corporale, purificato/riu<m> nullu<m>. Mappae et Mensa Propositionis satis *munda* <*sic!*>[661]. Candela/bra duo stannea *vel potius cuprea*[662]. Casulae tres ex Karton, stola una partier ex Karton. / Velum et palae ex serico viridi. Libri ceremoniales Ecclesiae omnes. / Vexillum unu<m>. Campanae duae modo benedictae. Proventus nullos / habet. Dedicata Protectioni B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Cemetriu<m> palanka cin/ctu<m>.

Possessio Vetes.

Parochus unus Basilius Rosonovics, ab Ep<isco>po Marmatico Do/szotheo approbatus, et investitus a pie defuncto Ep<isco>po Simeone Olsavszky. / Fundus parochialis liber exiguus ab annis 40 et ultra, modo spargi/tur, quod D<omi>ni Ter<r>estres taxare intendant, D<ominus> Begany, Kengyel et D<ominus> Vetesi, // hi praecipui D<omi>ni sunt Ter<r>estres. Terrae arabiles et falcabiles nullae. Con/fessionis capaces 205, omnes confessi. Hospites sunt 52, solvunt p<er> / metretam tritici et mediae diei laborem p<rae>stant. Publicos peccatores n<on> /

[657] Recte: *mundae*.
[658] In originali textu abest.
[659] Recte: *Apostolorum*.
[660] Recte: *ornata*.
[661] Recte: *mundae*.
[662] Supra adiectum: *vel potius cuprea*.

detexerunt. Contra Parochum nihil habent. Concionatorem Ecclesia / habet nullum; *Parochum* <*sic!*>[663] p<ro>prium Klycs nuncupatum habet. Eccle/sia etiam habuit Klucs nuncupatum, quem Parochus Aranyos-Me/gyesensis Stephanus Kontros, quali modalitate et praetextu accepit, / nec hodie restituere vult. Metricam habet baptizatorum tantum. / Obstetrix est iurata. Fontem baptismalem n<on> habet. Iuxta praescripta / canonica n<on> copulavit. Apostata nullus, in poss<ess>ione autem Ortir una / mulier Basilii Geczuka uxor apostatavit degendo inter Ruthenos / et confessa et com<m>unicavit. Cantor in fundo parochiali domuncu/lam solus exstruxit. Parochialem autem Com<m>unitas novam erexit et / curat. Singulus hospes mediam metretam tritici solvit. Aedituus est / liber. Pulsus ad hocce tempus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta. Imaginibus localibus et Apostolor>um> / com<m>ode instructa, benedicta per Archi-Diaconum Megyesien<sem> Theo/dorum Pap. Antimissium Bizanczianum. Mappae sufficientes. Men/sa Propositionis com<m>oda. Calix cum patena et stella stanneus, cu<m> / cocleari. Corporale et purificatorium nullum. Casula, stola ex Kar/ton. Velum et palae pariter. Alba una ex tela crassiori. Ciborium / ex scatula lignea. Libri ceremoniales omnes. Clausura lignea. Cam/panae duae non benedictae. Ecclesia proventus nullos habet. Ceme/teriu<m> sepib<us> cinctum.

Ecclesia ad ripam Samusii exstructa, / in loco incom>m>odissimo, siquid quando exundationes aquaru<m> sunt, ge/nuum tenus in Ecclesia aqua habetur.

Possessio Zsadany.

Parochus unus Basilius Almasy in Moldavia ab Ep<isco>po Varla/amo approbatus et investitus p<ro> hac parochia per pie defunctum Ep<isco>pu<m> / Georgium Blasovszky. Fundus parochialis exiguus liber absq<ue> apper/tinentiis agrorum[664] *pratum*[665] habet 12 cur<r>uum feni capax. D<omi>na Ter<r>e/stris Baronissa Taraszkaj. Confessionis capaces 203, omnes confes/sos dicunt. Hospites 50, singulus solvit metretam tritici, praeterea / unius diei laborem p<rae>stant. Publicos peccatores n<on> detexerunt. **Parochus / potator et contentiosus est**. Ecclesia concionatorem habet nullum; / propriu<m> Parochus habet Evangeliu<m> explicatum. Metricam non habet. / Fons baptismalis non datur. Obstetrix iurata nulla est. Dicitur / iuxta praescripta Canonu<m> copulasse. Apostatae nulli. Cantor fundum / liberu<m> n<on> habet, unacu<m> Parocho necessitatur habitare, cui singulus / hospes mediam metreta<m> tritici, vel fragopiroru<m>[666] solvit. Aedituus / nullus est, consequenter nec pulsus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea noviter erecta, stramine tecta, imaginib<us> localib<us> / et Apostolorum praeter B<eatissimae> V<irginis> MARIAE et S<ancti> Nicolai penitus de/stituta, benedicta ab Archi-Presbytero Szathmariensi Ioanne Bilecz/ky. Antimissium Bizanczianum. Mappae in ara sufficientes ex / tela crassiori. Mensa Propositionis debilis et inculta. Calix ex lami/na. Patena stannea inaurata. Stella plumbea. Coclear cupreu<m>. Corpora/le et purificatoriu<m> nullum, in ara nulla Crux. Casula et Stola ex / Karton cum velo et palis talibus. Alba ex tela crassiori genuu<m> tenus longa. / Ciboriu<m> supplet scatula lignea. Venerabile indecenter asservatur. Libri // ceremoniales Ecclesiae Missale, Evangelium scriptum, Octoichon, Mi/nea, Triodion et Trebnik, reliqui proprii sunt Parochi. Campana una / nescitur an et a quo benedicta. Clausura lignea. Proventus nulli. Ceme/teriu<m> palanka cinctu<m>.

---

[663] Recte: *Parochus*.
[664] Sequitur deletum: *et*.
[665] Correctum ex *pratorum*.
[666] Fragopyrum: i.e. Fragopyrum esculentum, *hrişcă* sau *păpuşoi roşu*.

Possessio Raksa.

Parochus unus Basilius Danilovics, ordinatus et investitus pro hac / parochia per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Manuelem Ol/savszky Ep<isco>pu<m> Munkacs<iensem> hocce anno, alter vero inhabilis a sex / annis a functionibus suspensus. Fundus parochialis liber per D<omi>nos / Ter<r>estres excisus sine agris cum horto et pratis duobus singulo unius / currus feni capaci, quem fundum parochialem hucusq<ue> inhabitat et u/suat deficiens Presbyter. Confessionis capaces sunt 336, non omnes / confessi ex iunioribus. Hospites 62, qui nihil aliud p<rae>stabant hucusq<ue> Pa/rocho praeter manualem laborem unius diei. Est unu<m> par hominum in / matrimonio illegitimo taliter, quod quaedam mulier vidua remanens, dein / ad alia vota transiverit, in quibus per Archi-Presbyteru<m> Tatar quasi / quodam impedimento consanguinitatis laborans reperta per eund Archi-/Presbyterum separata, ad tertia vota transivit eorsu<m> ex Negrestfalu / et in matrimonio permanet. Alter vero vir legitime ductam uxorem a se re/pulit, quae post repulsam ab[667] altero prole aquisita a marito ad cohabitationem / non assum<m>itur. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. Metricam habet. Fons / baptismalis non est, nec obstetrix iurata. Nemo tam parvulorum quam a/dultorum sine Sacramentis decessit. Cantor Ecclesiae fundum liberu<m> / sine ullis appertinentiis. Aedituus e<st> liber. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta cum tur<r>icula scandulis tecta, nescitur / a quo benedicta, imaginibus exiguis instructa, in huius locum eri/gitur alia nova Ecclesia sat com<m>oda. Antimissium Bizanczianu<m>. / Venerabile asservatur in instrumento stanneo cum cooperculo munde. / Calix stanneus cu<m> appertinentiis. Velum et palae ex materia lanea. / Corporale, purificatoriu<m>, mappae, Mensa Propositionis et Alba sa/tis munde asservant<ur>. Candelabra duo. Libri ceremoniales Ec/clesiae sunt omnes, praeter Trefologion et Triodion Paschale. Campa/na una modo benedicta. Clausura lignea. Dedicata S<anctae> Parasceviae Mar/tyri. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

Possessio Thur.

Haec Poss<ess>io a <tri>bus annis Parocho vacat. Fundus est liber cum domo / absq<ue>[668] appertinentiis agrorum et pratorum, administrant, qui possunt, / vicini Presbyteri. Confessionis capaces 88, omnes confessi. Hospites / 44 unam metretam frumenti dare solebant, vel unius diei laborem. / Nullus publicus peccator reperitur. Nemo tam parvulorum quam adul/torum sine Sacramentis decessit. Obstetrix iurata non est. Cantor fun/dum Ecclesiae nullum habet. Aedituus est liber. Pulsus matutinus / et vespertinus n<on> pridem inceptus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula in statu com<m>odo, // imaginibus praeter Apostolorum com<m>ode instructa, benedicta per Archi-/Presbyterum Tatar. Antimissiu<m> Bizanczianum. Venerabile asserva/tur in instrumento ex argilla fabricato satis munde. Calix stanneus / cum appertinentiis. Coclear cupreum. Velum et palae sericeae. Corpora/le, purificatoriu<m> nullum. Mappae, alba, Mensa P<ro>positionis in / exigua munditie. Casula cu<m> stola ex materia lanea rubra. Can/delabra tria. Libri ceremoniales Eccle<si>ae omnes. Clausura lignea. / Proventus nulli. Dedicata S<ancto> Nicolao. Campana modo benedicta. / Cemeteriu<m> palanka cinctum.

[667] Supra adiectum: *ab*.
[668] Sequitur deletum: *ullis*.

Possessio Parlagh.

Haec poss<ess>io a 9 annis Parocho vacat. Fundus parochialis est liber /cum exiguo hortulo sine appertinentiis agroru<m> ad una<m> calcaturam duo/rum cubulor<um> capacem et pratum trium cur<r>uum feni capax, admi/nistrabat Rosensis senex. Confessionis capaces 100, nescitur an sint/ omnes confessi. Unus propria<m> uxorem repulit Basilius Babucz. Hos/pites 13 aliud nihil praeter unius diei laborem p<rae>stant. Nemo sine Sa/cramentis mortuus. Aedituus non fuit, adeoq<ue> nec pulsus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea[669] stramine tecta in statu com<m>odo, imaginibus exiguis / et vix aliquibus chartaceis p<ro>visa, post renovationem benedicta p<er> Archi-/Presbyteru<m> Tatar. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Venerabile servat<ur> / in scatula lignea. / Calix stanneus cum appertinentiis. Mappae, Men/sa P<ro>positionis in exigua munditie. Venrabile pridem non renovatu<m>. / Corporale, purificatoriu<m> nullum. Candelabra duo. Libri ceremonia/les Ecclesiae omnes. Clausura lignea. Dedicata S<anctae> Parasceviae. Proventus / nullos habet.

Possessio Felseő-Falu.

Parochus unus a nemine investitus, actu infirmus Michaël Popp, / a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po ordinatus ex Marmatia, p<ro> hac paro/chia recenter per Archi-Presbyterum Tatar inductus, alter Theo/dorus Farkas a Dosotheo ordinatus et a pie defuncto Ep<isco>po / Blasovszky investitus, propter sum<m>am ruditatem et copulatio/nem viri uxorem legitima<m> viventem habentis cum alera libera / quid, sed a fratre matris uxoris suae germano p<ro>genita, adeoq<ue> in ter/tio gradu affinitatis constituta suspensus et parochia privatus ha/betur. Fundus parochialis liber sine ullis ap<p>ertinentiis agroru<m>, etia<m> / *pratu<m>*[670] 6 cir<citer> cur<r>uu<m> capax a D<omi>nis Ter<r>estribus excisus. Confessionis capa/ces 490, omnes an sint confessi, an non, est incertum. Hospites / 140, nihil aliud praestant praeter unius diei laborem. Una est Maria / Babucz, quae nupsit Andreae Fekete relicto priori vivente marito. Alter / Petras, qui ex Marmatia et quid ex pago Barfalva, nescitur an sit copu/latus et an legitimam uxorem habe<a>t. Unus Kadar Sandor, quem reliquit / uxor et nescitur, ubi est, invenitur. Deinde tales, qui ex condicto ex hac / poss<ess>ione liber cum libera profugerunt et matrimonium coram / Parochis alienis, an iniverint, vel non, actu autem insimul vivunt. // Sunt sequentes: Talpas Ianos cum Stephani Papp filia. Peszkes Ianos / cum filia Gador Peter, Talpas Tamas cum filia Lupi Popa loci huius / Parochi, Talpas Laszlo cum filia Georgii Popp, Constantini Pop filius / Ioannes cum filia Gabrielis Kancza. Hos autem aducebat aliorsum / pro copulatione Theodorus Papp, alter Füres Mester Peter. In Ugocsi/ensi Co<mi>t<a>tu poss<ess>ione vero Csuna retinetur quaedam persona, quae relicto / legittimo marito in Marmatia poss<ess>ione vero Kobotfalva cum iuvene / ex Felső Falu Petro Bozar dicto convivit. Profugientes item et alibi copu/lati Pap Laszlo, Papp Iakob, Vida Peter, Csorba Gabor, Papp San/dor, Krecz Gergel cum consanguinea.

Qualiter se portant Parochi unus suspensus scitur, alter recenter veniens in / nullo adhuc deffectu observatus est. Libros ceremoniales Ecclesia Mergarith / et Evangelium explicatum. Metrica n<on> est. Fons baptismalis non est. Obstetrix / iurata n<on> est. Cantor Ecclesiae fundum parochialem nullu<m> habet, sed in proprio / nobilitari residet, cui nihil solverunt praeter, quod tertialitas incolarum / divisa laborem unius diei p<rae>stiterit. Aedituus liber. Pulsus hactenus n<on> fuit.

[669] Biserica se păstrează și astăzi în Muzeul Etnografic al Țării Oașului fiind datată la sfârșitul veacului al XVIII-lea. După cum se vede ea data cel puțin din timpul episcopului Bizanczy, deci înainte de anul 1733.
[670] Correctum ex *pratoru<m>*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu com<m>odo, Imaginibus / ex toto depicta, benedicta p<er> Archi-Presbyterum Michaëlem Tatar. / Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Venerabile in pixide lignea munde asser/vatur. Velu<m> et palae sericea. Calix cum appertinentiis stanneus. Cor/porale et purificatoriu<m> nullum. Casulae duae, una at<t>rita et altera bona / rubra ex Karton cum stolis. *Aba* <*sic!*>[671] una. Mensa Propositionis et map<p>ae / satis mundae. Candelabra 4 lignea. Campanae tres modo benedictae. / Libri ceremoniales Ecclesiae omnes. Clausura lignea. Proventus nulli. / Dedicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> M<ariae>. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>.

Possesio Avas-Ujfalu.

Parochus unus viduus Petrus Kancza, ordinatus a Doszotheo in / Marmatia, approbatus per Blasovszky Ep<isco>pu<m> pie defunctum, investitus / vero per Archi-Diaconum Petkovszky. Fundum parochialem cum appertinen/tiis habet nullum, sed in suo proprio fundo residet. Confessionis capaces sunt 340. / Omnes confessi. Hospites 89[672] annuu<m> proventu<m> non solvunt, laborem praestare unius diei *praestare*[673] deberent omnes, sed vix aliquis praestat. Unus / n<omi>ne Ursulus Kancsa, qui in secundo gradu existentem puellam duxit, / quis copulavit, non scitur. Secunda, Sophia nomine, relicto priori marito, / nupsit alteri Theodoro Mandrosz consanguineo prioris. Item Petrus / Csokan deserta uxore vivente duxit aliam. Contra Parochum Com<m>unitas / nihil detexit. Concionatorem Ecclesia habet Evangelium expositum. Metri/cam non habet. Nemo sine Sacramentis mortuus. Fontem baptismalem / non habet, nec obstetricem iuratam. Apostata nullus. Nec cantor habet / fundum Ecclesiae, cui pariter nihil solvunt. Aedituus non habent deter/minatum. Pulsus non fuit matutinus et vespertinus. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono, imaginib<us> / localibus praeter Apostolorum pulchris provisa, benedicta per / Archi-Presbyterum Michaëlem Tatar. Antimissium Bizanczi/anum. Venerabile asservatur in scatula lignea. Calix, patena, stel/la et coclear stannea. Corporale et purificatoriu<m> nullu<m>. Cande/labra duo lignea. Casula cum stola lanea rubra. Alba satis mun/da cum mappis exiguis. Velum ex serico cum palis. Libri cere/moniales Ecclesiae sunt omnes sine Triodion <Quadrage>simale. Clausura / lignea. Campanae duae modo benedictae. Dedicata Michaëli Ar/changelo. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>.

Est et alia Ecclesia sine ullo apparatu vestium, imaginu<m> et libro/rum, praeter una<m> campanam supra ia<m> posita<m>.

Possessio Bixad.

Parochus unus Michaël Tatar[674], ordinatus et investitus a piae / memoriae Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis nullus cu<m> appertinentiis[675], in / sua curia residet. Confessionis capaces sunt 500, omnes confes/si. Hospites 90 nihil solvunt, praeter unius diei laborem prae/stant. Unus Thomas Tonya relicta priori uxore alia<m> duxit. Alia / foemina Zab Sandorne *Helena*[676] dicta, quam maritus dereliquit, nupsit Si/meoni

[671] Recte: *Alba*.
[672] Sequitur deletum: *singulus*.
[673] Superflue repetitur: *praestare*.
[674] Mihai Tatar era descendentul voivodului Țării Oașului înobilat de împăratul Leopold al II-lea în anul 1686 pentru fapte de vitejie,ajuns prin anul 1720 vicearhidiacon al districtului Țara Oașului , funcție în care va rămâne până la moarte în anul 1766.cf.Bilkei Gorzó Bertalan, *Szatmár Vármegye Nemes Családjai* , Nagykároly , 1910 , p. 123 și M Lucskai , *op. cit.*, 18 , p. 102.
[675] Supra adiectum: *cu<m> appertinentiis*.
[676] Supra adiectum: *Helena*.

Alexandro Zab. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. / Ecclesia concionatorem habet Evangelium expositum, p<ro>priu<m> / Parochus habet Chrisostomum. Metricam habet. Fontem / baptismalem non habet. Obstetrix iurata non est. Pro funere / solebat ab aliquibus accipere per 6 flor<enos> Vonás, ex quibus in sor/tem animi proventus vertit, cum frumentum nullum praesta/re ipsi volebant. Cantor fundum Ecclesiae habet nullum, sicut / nec solutionem. Aedituus liber. Pulsus p<ro> Ave Maria n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono, imagini/bus pulchris ornata, benedicta, per quem benedicta non scitur. / Antimissiu<m> Bizanczianum. Venerabile asservatur munde / in scatula lignea. Calix cum patena stannea inaurata. Stella / cu<m> cocleari cerea. Corporale et purificatoriu<m> nullum. Map<p>ae / exiguae. Mensa P<ro>positionis munda. Candelabra tria lignea. / Ecclesiae casula ex materia lanea nigra, alia p<ro>pria Parochi ex / Bisso. Stolae duae, Ecclesiae una rubra, alia nigra. Velum et palae / sericeae. Libri ceremoniales omnes Eccle<si>ae. Clausura lignea. / Campanae duae modo benedictae. Proventus nullos habet. Dedica/ta S<ancto> Michaëli Archangelo. Cemeterium palanka cinctu<m>.

Possessio Terep.

Hanc possessionem administrat Archi-Presbyter Tatar. Fundus / parochialis nullus est cum appertinentiis. Confessionis capaces sunt // 303, omnes confessi. Hospites 53, hi dicunt se solere p<rae>stare annua/tim per metreta<m> frumenti et unius diei laborem. Parochus autem negat. / Publici peccatores nulli. Contra Parochum nihil habet, praeter, quod rarius / ipsos accedat iisq<ue> Sacrificiu<m> Missae *vix aliquando*[677] celebret. Concionatorem habet / Evangeliu<m> expositum. Fons baptismalis non est, nec obstetrix iu/rata. Cantor fundum parochialem nullu<m> habet, cui tertialitas inco/laru<m> loci eiusd unius diei laborem p<rae>stat. Aedituus est liber. Pulsus n<on> / fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono, imaginibus / pulchre ornata, tota depicta, benedicta non scit<ur> a quo. Antimissiu<m> Bi/zanczianu<m>. Venerabile in scatula lignea asservatur. Calix cu<m> apper/tinentiis stanneus. Corporale, purificatoriu<m> nullu<m>. Mappae et Mensa / Propositionis munda. Candelabru<m> unu<m> aeneu<m>, alia duo ex ar/gilla. Casula cum stola ex Rasa rubra. Velum et palae sericeae. / Libri necessarii omnes. Clausura lignea. Campana una modo bene/dicta. *Decata*[678] <*sic!*> S<ancto> Michaëli Archangelo. Cincta palanka.

Possessio Bunya Haza.

Parochus unus Ladislaus Bura, ordinatus a Doszotheo Ep<isco>po / Marmatico, approbatus a pie defuncto Ep<isco>po Blasovszky, investi/tus p<ro> hac parochia ab Archi-Diacono Petkovszky. Fundum paro/chialem cum appertinentiis nullu<m> habet ideoq<ue> cogitur habitare actu quoq<ue> / in suo proprio fundo, qui est in Tartocs. Confessionis capaces sunt / 300, omnes confessi. Hospites 60. Unus est, quem dereliquit uxor et actu / vagatur hinc inde. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. Contio/natorem unu<m> habuit Ecclesia, sed parochiani impignorarunt Pictori pin/genti imagines, aliqui dicunt, quod vi acceperint. Metrica<m> non est, nec obstetrix / iurata. Cantor fundum Ecclesiae n<on> habet. Parocho solverunt p<er> una<m> / metreta<m> **Malej** et unius diei labore p<rae>stiterunt. Cantori hucusq<ue> nil / solverunt. Aedituus liber. Pulsus hactenus non fuit.

[677] Supra adiectum: *vix aliquando*.
[678] Recte: *Dicata*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i, imaginibus localibus et / Apostoloru<m> et fornice pulchre ornata, benedicta per Archi-Pres/byterum Michaëlem Tatar. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Vene/rabile in scatula lignea munde asservat<ur>. Calix cum patenula stan/nea inaurata. Coclear et stella inaurata. Corporale et purificatoriu<m> / nullu<m>. Mappae sufficientes. Mensa P<ro>positionis munda. Cande/labra tria, unu<m> aereu<m>, duo stannea. Casulae et palae laneae. Libri ce/remoniales omnes praeter Triodion utrumq<ue>. Campana una modo / benedicta. Proventus nulli. Dicata S<anctae> Parasceviae Martyri. / Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>. //

Possessio Tartocz.

Parochus unus Iacobus Papp, ordinatus et investitus pro hac / parochia a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Michaële Manuele Olsavszky / Ep<isco>po Munkacsien<si>. Fundus parochialis cum suis appertinen/tiis nullus. Confessionis capaces sunt 350, omnes confessi. / Hospites po unius diei laborem p<rae>stant, aliud nihil. Unus n<omi>ne / Alexander Babucz desertus ab uxore duxerat aliam, qua dein ab / eo accepta, vivit sine illis. Alter *Mone Ianos*[679] deserta uxore priori duxit alia<m>, / cui actu convivit. Item Bele Hasika deserto marito duxit Ioan/ni Boros. Concionatorem habet. Fons baptismalis non est, nec obste/trix iurata. Neminem sine ternis p<ro>mulgationibus et aliar<um> sci/tu necessariar<um> ignaros copulavit. Cantor fundum Ecclesia nul/lum. Sic nec solutionem ullam habet. Aedituus liber non est. Pul/sus pro Ave Maria hactenus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono scandulis tecta cum turricula, ima/ginibus non tantum localibus, sed ex toto ornata pictura, / benedicta p<er> Archi-Presbyteru<m> Tatar. Antimissiu<m> Bizancz/ianu<m>. Venerabile conservat<ur> munde in pixide lignea. Calix, / patena et coclear stan<n>ea inaurata. Stella aerea. Corporale et / purificatoriu<m> habet cum mappis sufficientibus et Mensa / Propositionis munde servata. Candelabra <tri>a, duo aerea, u/num ligneum. Casulae duae, una nigra, lanea, vel potius / Rasa, altera rubra ex materia simili. Stolae tres, duae ex / materia Karton, una nigra ex Rasa. Palae et velum dupli/ces, nigrae et rubrae. Libri ceremoniales omnes. Clausura / lignea. Campanae modo benedictae. Proventus habet nullos. / Dicata S<anctae> Parasceviae Martyri. Cemeteriu<m> palanka cin/ctu<m> indiget reparatione.

Possessio Kanyahaza.

Parochus unus Ioannes Csonka, ordinatus in Marmatia ab Ep<isco>po Sztoj/ka, approbatus et investitus p<ro> hac parochia ab Ep<isco>po Bizanczy. Fundus pa/rochialis cum appertinentiis nullus, residet in proprio. Confessionis / capaces sunt 250, omnes confessi. Hospites 50 nihil p<rae>stant praeter / unius diei laborem. Unus Bebocz Iacab ex Parlagh uxorem ibid / habet, quae in Co<mi>t<a>tu absoluta cum ipso convivere n<on> vult, sed ibid penes / parentes manet. Constantinus Szonka in tertio gradu impregnata / consanguinea puella, dein matrimoniu<m> inivit, ubi demu<m> rescita / e<st> consanguinitas per D<ominum> Ill<ustrissi>mu<m> separati sunt, qui ad modicum tempus/ separatione servata, iteru<m> convenerunt et simul convivunt. Item Con/drat Simeon Kondracz pariter accepit in uxore<m> puella<m> in tertio gradu / et in Co<mi>t<a>tu Ugocsiensi copulatus. Elias Mole a proprio Parocho[680] / aufugit et alibi copulatus est, nescitur per quem. Contra

[679] Supra adiectum: *Mone Ianos*.
[680] Sequitur deletum: *affu*.

Parochu<m>/ Com<m>unitas nihil habet. Metrica<m> non habet, nec fontem baptismalem,/ pariter nec obstetricem iurata<m>. Ecclesia concionatorem habet / Evangelium expositum. Cantor fundum nullum habet./ Ecclesiae, / cui hactenus nihil solvebant. Aedituus est liber. Pulsus p<ro> / Ave Maria non fuit.

Ecclesia

Eccesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu mediocri, Ima/ginibus mediocriter instructa, benedicta per Archi-Presbyteru<m> / Iacobum Bixadiensem. Antimissium Bizanczinum. Vene/rabile n<on> adeo munde asservatur in scatula lignea repertum est. / Calix cum appertinentiis stanneus. Velum et Palae ex materia / lanea smucida, pariter et Alba, Mappae et Mensa P<ro>positio/nis. Corporale, Purificatoriu<m> nunc recenter circu<m>satu<m> factu<m> re/pertu<m> est. Casula nulla Ecclesiae, uti nec Libri ulli Ceremoniales. / Dicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Clausura lignea. Cemete/rium panka cinctu<m>. Campana una modo benedicta.

Possessio Komorzan.

Parochus unus Theodorus Kelemen pro Diaconatu[681] ab Ep<isco>po / Bizanczy, pro Presbyteratu vero ordinatus a Dosotheo. Alter / Stephanus Koszta ordinatus a Dosotheo, approbatus et / investitus per pie defunctu<m> Ep<isco>pu<m> Simeonem Olsavszky. Fun/dus Parochialis nullus est. D<omi>ni Terrestres sunt multi: D<omi>nus Excel/lentissimus Karolyi Eötvös V<ice> Comes, Iarny, Becsky et alii. / Confessionis capaces sunt 540, confessi non sunt omnes. Hospites / 100, nihil solvunt aliud praeter unius diei laborem idq<ue> difficulter. / Publici Peccatores nulli. Contra Presbyteros nihil detexerunt. Eccle/sia Evangeliu<m> explicatu<m> habet. Metrica<m> habet. Fons Baptisma/lis non est, nec obstetrix iurata. Cantor fundi Ecclesiae nul/lum habet[682], Officiu<m> Cantoris egit Presbyter Stephanus Koszta. / Aedituus e<st> liber. Pulsus dicit<ur> fuisse.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu satis com<m>o/do, Imaginibus localibus, partim in ligno, partim on tela in/structa. Benedicta nescit<ur> a quo. Antimissiu<m> Bizanczia/nu<m>. Venerabile munde asservat<ur> in lignea scatula. Calix / stanneus cum appertinentiis. Corporale, Purificatoriu<m> nullu<m>. / Alba, Mappae et Mensa Propositionis n<on> debite mundae. Ca/sulae duae cu<m> Stolis ex Karton. Candelabra cuprea duo. Libri / sunt omnes praeter Triod <quadrage>simales et Octoich. Campana / una modo benedicta. Dicata Parasceviae Martyri. Clausu/ra lignea. Cemeteriu<m. palanka cinctu<m>. Proventus habet.

Possessio Lekencze.

Filialis Kanyahazensis sine Fundo Parochiali et Parocho, administra/tur per Kanyahazensem Parochum. Confessionis capaces / circiter 40, omnes confessi. Hospites 10, nihil solvent. Obstetrix / non est iurata, necx Cantor, neq<ue> Aedituus. Ecclesia e<st> iam deserta / sine tecto et omnibus requisitis aliis.

[*In calce paginate scriptum*:] In Abba Ujvar, Szabolcs, Szattmar Presb<yteri> 146. Eccles<iae> 165. Confessionis capaces 38 523. Possesso<nes> /Vistae canon<icae> etc.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1289, fila 1-64, orig. și dos. 1419, fila 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1289, арк.1-64, Оригінал, спр. 1419, арк.1, Оригінал.

[681] Correctum ab: *Diaconatus*.
[682] Sequitur deletum: *nec*.

21

1751 <iulie - august> <?>, <?>*Vizitaţia canonică a parohiilor greco-catolice din Maramureş*[683]*, făcută de episcopul Mihail Olsavszky al diecezei greco – catolice de Mukacevo.*

<?>, <?> 1751 року *Канонічна візитація мараморoських греко-католицьких парафій, яку здійснив єпископ Мукачівської греко-католицької діоцезії Михайло Ольшавський*

In Inclyto Co<mi>t<a>tu Mar<amorosiensi>[684]
Oppidum Sziget<hinum>[685]

Parochus unus Andreas Bacsinszky Vicariu<s ...>[686] / ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po Blasovszky, in<vestitus vero>[687] / p<ro> hac parochia cum Officio Vicariatus per modernum Illu<strissimum Dominum>[688] /Michaëlem Olsavszky Ep<isco>pu<m> Munk<acsiensem> etc.. Fundus in q<uo resi>/det[689], est emptus Ep<isco>pali pecunia, parochialis autem cu<m ap>/pertinentiis[690] n<on> est. Confessionis capaces sunt <…>[691], omn<es>[692] / confessi, praeter quondam n<omi>ne Ieremiam *et Helena<m> Marusay*[693] hospites, / singulus annuatim Parocho in sortem annui proventus / unum Marianum et mediae diei laborem p<rae>stat. Publici / peccatores non sunt, sunt tamen aliqui, <qui>[694] in potu excedunt, et / Divina vix semel in anno frequentant. Contra D<omi>num Vicari/um aliud nihil habet Com<m>unitas praeterquam, quod duos infantes / solus cantor sepeliverit, domi existente eod, praeterea Matuti/num et Vesperas solemnioribus etiam festis intermittat. Ecclesia / concionatorem nullum habet. Metrica et baptismalis / datur. Obstetrix iurata n<on> est. Nemo tam parvulorum <quam adultorum>[695] sine Sa/cramentis Baptismi et Poenitentiae decessit. Apostatarunt Gabri/el Dobry, Geor<gius> Balinth, Talos Gasparné, Ladislaus Mays, Maria / Fedelesy, *Elias Kovacsy cu<m> fratre*[696] et plures, quor<um> n<omi>na a D<omino> Vicario I<nclyto> Co<mi>t<a>tui iam praesenta/ta sunt. Festa maiori ex parte non observant<ur>. Cantor residet / in fundo cum domuncula pie legato, cui singulus hospes 8 polt<uras>, / inquilini per 4 *solvit <sic!>*[697].

Ecclesia

---

[683] Părți din vizitație se păstrează în 3 dosare diferite. O primă parte este în dosarul 839/1745, având 14 file și a fost publicată în *Episcopia greco-catolică de Mukacevo. Documente*, II, Satu Mare, 2012, p. 183 – 212. A doua parte se păstrează în dosarul 1290/1751 (22 file), publicată în limba ucraineană de V. Gadjega*, Dodatki k istorie Rusinov I ruskih ţerkve v Maramoroş. Studii istoricino-arhivnî* în *Naukovâi zbornik tovaristva "Prosveta„ v Ujgorod*, r. I, 1922, p. 1 – 67, 140 – 228. O a treia parte este în dosarul 1386/1754, cuprinzând parohiile publicate în volumul II, având atașate și 2 localități din comitatul Bereg.

[684] Carta rupta circa 5 cmm.

[685] Carta rupta circa 4 cmm.

[686] Carta rupta circa 3 cmm.

[687] Carta rupta circa 2,5 cmm.

[688] Carta rupta circa 2 cmm.

[689] Carta rupta circa 1,5 cm.

[690] Carta rupta circa 1 cm.

[691] Numerus abest.

[692] Carta rupta circa 0,5 cm.

[693] Supra adiectum: *et Helena<m> Marusay*.

[694] In originali textu abest.

[695] In originali textu abest.

[696] Supra adiectum: *Elias Kovacsy cu<m> fratre*.

[697] Recte: *solvunt*.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta ante tres annos erecta, / imaginibus pulchris novis ornata, benedicta per D<ominum> Vicarium loci / Parochum. Antimissiu<m> Blasovszkianu<m>. Venerabile asservatur / in ciborio cupreo. Calix cum appertinentiis cupreus inauratus sine / stella. Velum et palae sericeae aureae. Corporale, purificatoriu<m>, al/bae tres, Mensa Propositionis, mappae munde asservant<ur>. Casu/lae tres, una nova serico-aurea cum stola. Libri ceremoniales omnes, / praeter Missale Rituale et Psalterium. Dedicata Conceptioni B<eattissimae> / V<irginis> MARIAE. Proventus nullos habet. Cemeterium palanca cin/ctum. Campanae tres modo benedictae.

Possessio Szarvas.

Parochus unus Basilius Dancz, ordinatus et investitus p<ro> / hac parochia per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Ol/savszky Ep<isco>pum Munkacsien<sem>. Fundus parochialis est liber, in / quo Parochus n<on> residet, sed in fundo hypotecario cum domo; / post fundum parochialem agros habet ad duas calcaturas 20 / cubulor<um>, ex quibus in prata conversi sunt 4 cubulor<um> capaces, pacifice usuat, excisum per D<omi>nos Ter<r>estres ab antiquo. Confessionis / capaces sunt 128, omnes confessi. Hospites 40, singulus Parocho / per mediu<m> coretum turcici et unius diei laborem praestat. // <Publici peccatores>[698] non sunt, praeter aliquot, qui Templum ne/<gligentes, quoad frequentationem Templi po>pinam[699] se conferunt tempore Missae Sacri/<ficii. Contra>[700] Parochum Com<m>unitas nihil habet, praeter D<omi>nu<m> / <…>muka[701], quem aedituu<m> nolens defendere Parochus a porti/<onis rece>ptione[702] terminis absurdis affecit. Rarius concionat<ur> / <Metrica>m[703] habet. Nemo tam parvulorum quam adultorum sine / <Sacra>mentis[704] Baptismi et Poenitentiae decessit. *Librum*[705] concio/natorem Ecclesia habet Evangelium expositum. Obstetrix / non est iurata. Ex Prothocolo I<nclyti> Co<mi>t<a>tus inhibita lex et p<ro>mulgata[706], / ut in quovis pago adiuret<ur>, sed plebs / inobediens neglexit et refragatur. Fons baptismalis n<on> est. / Populus negligens, quoad frequentationem Templi. Cantor fun/dum Ecclesiae nullum habet, sed ex gratia D<omi>ni *sui*[707] Ter<r>estris *residet*[708], / cui nihil solvebant hactenus. Aedituus n<on> est liber, adeoq<ue> nec / pulsus matutinus et vespertinus fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lapidea cum turri scandulis exiguis tecta, adeoq<ue> / tectura indiget, imaginibus localibus pulchris ornata, / benedicta non scitur a quo. Antimissium Bizanczianu<m>. / Venerabile munde asservari repertum est in ciborio ligneo. Ca/lix stanneus cum appertinentiis. Velum et palae sericeae. Cor/porale, purificatoriu<m>, mappae et Mensa Propositionis satis / munda reperta. Casula cum stola ex Karton. Candelabra / duo stannea. Libri ceremoniales omnes, praeter Polusztav, / qui e<st> Parochi, n<on> Ecclesiae. Proventus Ecclesia nullos habet. / Campanae quatuor modo benedictae. Clausura fer<r>ea. Dedicata / S<ancto> Michaëli Archangelo. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>, in/diget reparatione.

---

[698] Carta rupta circa 5 cmm.
[699] Carta rupta circa 4 cmm.
[700] Carta rupta circa 3 cmm.
[701] Carta rupta circa 2,5 cmm.
[702] Carta rupta circa 2 cmm.
[703] Carta rupta circa 1,5 cm.
[704] Carta rupta circa 1 cm.
[705] Correctum ex *Libros*.
[706] Sequitur deletum: *ne obstetrix servet<ur> iurata*.
[707] Supra adiectum: *sui*.
[708] Correctum ex *possidet*.

Possessio Karacsonfalva.

Parochus unus viduus Paulus Gerlics, <ordinatus>[709] a Doszotheo Ep<isco>po, / approbatus per Ep<isco>pum Bizanczy, p<ro> hac parochia a nemine investi/tus, propter defectum pedis et senectae ineptus p<ro> Servitiis Di/vinis. Fundus parochialis liber pie legatus olim pro Ecclesia ad / duas calcaturas. Confessionis capaces 110, omnes confessi, praeter / unu<m>. Hospites 31 nihil solvunt Parocho. Metrica n<on> est, nec / fons baptismalis, nec obstetrix iurata. Domus parochialis / erecta in fundo supra memorato a Parocho defuncto Ba/silio, actu a filio eius inhabitatur, post quem fundum / <prata>[710] ad <quin>q<ue> currus feni. Agri vero ad cub<ulos> 14 cum horto / commodo. Cantor Popovics residet in fundo parochiali, nihil per/cepit. Aedituus n<on> est liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in stato utcunq<ue> // com<m>odo, benedicta per Ep<isco>pu<m> Sztojka, imaginibus utcunq<ue> / provisa. Calix cu<m> appertinentiis stanneus. Antimissiu<m> Bizan/czianu<m>. Casulae duae cum stola ex materia linea incolorata. / Campanae duae modo benedictae. Clausura lig<nea> etc., uti alibi./

Item in hac poss<ess>ione fundus habetur alter Ecclesiae, ubi / actualiter R<everendus> Paulus Papp residet cum horto com<m>odo et / arboribus, uti et prior, cu<m> o<mn>ibus appertinentiis.

Possessio Veres-Mart.

Hac possessio Parocho caret, administratur a vicino Fejeregy/haziensi, ubi est unus Diaconus Stephanus Ardelyan ordina/tus ab Ep<isco>po Doszotheo. Fundus parochialis e<st> exiguus, in quo nul/la domus, sed prior Parochus *fundum*[711] alium incolebat D<omi>nae De/cseianae; post parochialem fundum nullae *appertinentiae*[712]. Con/fessionis capaces 65, omnes confessi. Hospites 19 Parocho / annuatim vel unu<m> coretu<m>, vel polt<turas> 16 p<rae>stant. Andreas Kris/cask vivente priori uxore duxit aliam; Theodorus Bojer pariter / vivente priori in poss<ess>ione Toraszkaz alia<m> *duxit*[713]; item Ioannes / Kriczak. Publici peccatores n<on> sunt alii, nisi inveniunt<ur> multi, / qui Ecclesiam n<on> frequentant, propter labores D<omi>nales se n<on> posse dicunt. / Contra Administratorem nihil habet Com<m>unitas: catechizat et / instruit populum. Concionator Ecclesiae nullus. Fons baptis/malis non est, nec obstetrix iurata. Nemo tam parvuloru<m> quam / adultoru<m> sine Sacramentis decessit. Apostata unus Ieremias / Wovcsuch claviger D<omini> Stephani Pogan. Cantoris officium com/plet supra memoratus Diaconus, qui in fundo conductio residet, / cui etia<m> nihil solvebant. Aedituus n<on> est, adeoq<ue> nec pulsus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tecta in statu debili, imagini/bus antiquis exiguis provisa, non scitur a quo benedicta. Anti/missiu<m> acceptum, q<u>a inhabile repertu<m>. Venerabile asservatur in / scatula lignea. Calix, patena et coclear stan<n>ea, stella fer<r>ea. / Velum et palae ex materia lanea. Corporale nullum. Purificator<ium> / ex tela linea. Candelabra duo lignea. Mappae, alba una, Men/sa Propositionis im<m>undae servant<ur>. Casula lanea pulchra / cum stola. Libri ceremoniales Evangelium scriptu<m>, Sestodnik, / Minea scripta, Nov<um>

[709] In originali textu abest.
[710] In textu originali abest.
[711] Correctum ex *fundus*.
[712] Correctum ex *appertinentiis*.
[713] Correctum ex *duxisset*.

Testamentu<m>, Psalteriu<m>, Trebnik. Campanae duae / <...>[714]. Proventus nullos habet. Dedicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> Ma/riae. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m> indiget reparatione.

Possessio Bocsko.

Parochus unus Andreas Worochta, ordinatus et investitus pro / hac Ecclesia a pie defuncto Ep<isco>po Bizanczy. Fundus parochialis nul/lus, sed residet in fundo proprio aere comparato. Confessionis // capaces sunt 83, omnes confessi. Hospites 25, nihil plane / solvunt. Ecclesiae concionator liber nullus. Metricam n<on> ha/bet, nec fontem baptismales. Cantor fuit neo-ordinatus filius / Presbyteri, qui cum suo parente in ead domo habitavit. Aedituus n<on> / est.

Alter Parochus Eustachius Csikalo ordinatus / ab Ep<isco>po Sztojka Iosepho, approbatus sine investitura pro / hac parochia a piae memoriae Ep<isco>po Bizanczy. Fundum / parochialem nullu<m> cu<m> appertinentiis habet, sed inquilinu<m> / agit apud generum suum, subditu<m> D<omi>nalem Fiscalis Dominii. / Confessionis capaces sunt 300, num sint confessi omnes, / ignorat. Hospites <...>[715] nihil solvunt Parocho. Concionatore<m> / habet Klyucs dictu<m>. Metrica<m> n<on> habet, neq<ue> fontem baptis/malem. Cantor residet in Fundo Dominali, cui nihil solvunt. / Aedituus n<on> est liber, adeoq<ue> nec pulsus.

Tertius Basili/us Melnikovics ordinatus ab Ep<isco>po pie defuncto Bizan/czio, ab eodq<ue> Ep<isco>po investitus pro hac parochia, residet / in fundo emptitio proprio. Confessionis capaces sunt / <...>[716]. Hospites <...>[717], pariter nihil / solvunt. Concionator nullus. Metrica n<on> est, nec fons baptis/malis. Cantor residebat in Fundo Dominali, cui nihil solve/bant. Haec possessio Dominii Fiscalis est.

Quartus est bigamus Romanus Rupsak, qui actu convivit. Nemo / tam parvuloru<m> quam adultoru<m> sine Sacramentis decessit. / Bigamus Demetrius Dobko, cuius prima supervivit in loco / uxor. Notandum bene hunc esse saecularem. Alios pub/licos peccatores n<on> detexerunt, praeter unu<m> concubinariu<m> Stepha/num Kotak.

Ecclesia.

Ecclesia lignea prior scandulis tecta cum tur<r>i, in statu com/modo, benedicta per Ep<isco>pu<m> Sztoyka, imaginibus localibus / omnibus pulchris provisa. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Pro / ciborio servit scatula lignea. Calix cum appertinentiis stan/neus inauratus. Velum et palae dantur mundae. Corporale / et purificatoriu<m>, mappae duae, alba una satis munde / asservant<ur>. Casula cum stola ex materia ex Karton. Cande/labra tria cuprea. Campanae duae modo benedictae. Vexil/la duo. Libri ceremoniales omnes Parochi praeter Minea. / Proventus nullos habet. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. / Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>.

Alia Ecclesia.

Ecclesia lignea cum turri scandulis tecta in statu com<m>odo, / non scitur a quo benedicta, imaginibus omnibus localibus / provisa. Antimissium Bizanczianu<m>. Venerabile servat / in scatula lignea, n<on> scitur, num munde vel im<m>unde, q<ui>a n<on> / visu<m>. Calix cu<m> appertinentiis stanneus. Velum et palae / ex materia lanea. Corporale et purificatoriu<m> mundum. // Mappae quatuor, albae duae ex tela tenui. Mensa Propositio/nis utcunq<ue> munda. Casulae tres, ex materia lanea una, duae / ex Karton, cum suis stolis. Candelabra tria cuprea. Campanae / duae modo benedictae. Libri ceremoniales o<mn>es Ecclesiae. Proven/tus nullos habet. Dicata S<ancto> Nicolao. Cemeteriu<m> palanka cin/ctu<m>.

---

[715] In textu originali numerus hospitum abest.
[716] In textu originali numerus abest, spatium album circa mediam lineam.
[717] In textu originali, numerus hospitum abest, spatium album circa 1 cm.

Tertia inferior Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu com<m>odo, / imaginibus om<n>ibus provisa, benedicta per Ep<isco>pu<m> Bizanczi/um. Venerabile asservat<ur> in scatula lignea. Calix cum ap/pertinentiis stanneus. Velum et palae ex materia lanea rubra. / Corporale et purificatoriu<m> mundu<m>. Mappae tres, alba una / ex tela tenui. Mensa Propositionis satis munda. Casula / cum stola ex materia rubra lanea antiqua. Candelabra / duo, unu<m> cupreu<m>, aliud ligneu<m>. Campana una non benedicta. / Libri praeter Sestodnik, Trefologion, Missale, Evangeliu<m>, Epis/tolare, *Psalteriu<m>*[718] et Trebnik, nulli sunt. Proventus nulli sunt. / Dicata Protectioni B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Cemeteriu<m> palanka / cinctum.

Possessio Felseő-Szék seu Róna.

Parochus unus Theodorus Kulina, ordinatus et investitus / ab piae memoriae Ep<isco>po Blasovszky. Fundus parochialis liber / ab antiquo tempore ad duas calcaturas singulam 4 cubulor<um> capac / libere usuat. Confessionis capaces 250. Hospites 60 annuum / proventum n<on> praestant. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. / Publicos peccatores n<on> detexerunt. Concionatorem habet Ecclesia / Klucs. Metricam n<on> habet. Fons baptismalis nullus, nemo sine / Sacramentis decessit. Obstetrix iurata n<on> est. Apostata nullus. / Aedituus est liber, pulsus n<on> fuit durans per tempus aliquod. Fili/alem habet Róna Szék. Pro Parocho Com<m>unitas Salicidaru<m> / Suae Ma<ies>t<a>tis offert circit<er> Rh<enenses> 100 et propria<m> habere in loco / desiderat, cui domu<m> etiam a Com<m>unitate assignandam resolvit. / In qua Confessionis capaces <…>[719], omnes confessi; quo in loco / hospites sunt 70, hactenus Administratori quilibet hospes per / Mar<ianum> annuatim solvebat. Cantor residet in Fundo Domina/li, cui nihil solvebant. Invenitur hic fundus Ecclesiae, in quo / pie defuncti Parochi Marci Papp cum matre sua filii resident.

Ecclesia. <...>[720]

Possessio Alsó-Rona.

Parochus unus Georgius Tivadar, ordinatus in Moldavia ab Ep<isco>po / Varlaamo, uxorem duxit post ordines susceptos Diaconatus, a nul/lo pro hac parochia investitus. Fundus parochialis est liber a / Nobili Familia Tivadariana extradatus cum agris tribus et / uno prato, unius cur<r>us foeni capaci. Parochus residet in fun/do proprio, quia pro Parocho nullus fundus, nisi ubi Templu<m> / exstructum est. Confessionis capaces sunt 300, omnes confessi. / Hospites 30, annualis solutio nulla. Publici peccatores nulli. Conci/onatorem Ecclesia habet Evangelium expositum et Margarith. / Contra Parochum nihil habet Com<m>unitas. Apostatae nulli. Nec fons / baptismalis, nec metrica datur. Obstetrix e<st> iurata. Cantor in pro/prio fundo residet, cui nihil solvunt. Aedituus e<st> liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta indiget sarto tecto, n<on> scitur a / quo benedicta. Venerabile asservatur in scatula lignea. / Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Calix cum appertinentiis / stanneus. Corporale et purificatoriu<m> nullum. Velu<m> / et palae laneae. Casulae duae cum stolis pariter duabus / laneae sunt. Candelabra duo lignea. Clausura lignea. Cam/panae duae n<on> benedictae. Proventus nulli. Cemeteriu<m> palan/ka cinctum.

[718] Supra adiectum: *Psalteriu<m>*.
[719] In textu originali, numerus abest.
[720] Descriptio status Ecclesiae abest, spatium quinque linearum circa album.

Possessio Szlatina.

Parochus unus Cirillus Stephan, ordinatus a Doszotheo / ab eodq<ue> investitus, residet in fundo proprio, cum Ecclesiae / sit nullus. Confessionis capaces sunt 285, omnes confessi. / Hospites 50, singulus hospes Parocho annuum proventu<m> / p<rae>stat duos quinarios et unius diei laborem praestant. / Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet, praeter quod a duo<bus> / iam mensibus obcaecatus Divina iis servire n<on> potest. Concio/nator Eccle<si>ae Evangeliu<m> expositu<m>. Matrica<m> n<on> habet, nec fontem / baptismalem. Obstetrix est iurata. Una reliquit maritu<m> in Mar/matia, hic sibi spuriu<m> p<ro>curavit modoq<ue> hic manet. Cantor residet / in fundo proprio, cui *nihi <sic!>*[721] annuati<m> solvunt. Et hic unus Diaco/nus Nicolaus Nigre ordinatus a Doszotheo. Aedituus n<on> liber, adeoq<ue> / nec pulsus fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cu<m> tur<r>i in statu bono, imaginibus / omnibus provisa, benedicta ab Ep<isco>po Sztojka. Antimis<sium> Bizanczianu<m>. / Venerabile munde in scatula lignea servat<ur>. Calix cu<m> appert<inentiis> stan/neus. Coclear ex cornu. Velu<m> et palae laneae. Corporale nullu<m>. Puri//ficatoriu<m> est. Mappae, albae tres, Mensa P<ro>positionis *munda <sic!>*[722] s<u>nt. Casulae / duae laneae cu<m> stolis suis. Libri ceremoniales omnes Eccle<si>ae. Clausura lignea. / Campanae duae modo benedictae. Proventus nulli. Dicata S<ancto> Dimitrio. / Cemeteriu<m> palanca cinctu<m> indiget repara<ti>one.

Possessio Fejér Egyhaz.

Parochi duo, Theodorus Bratya viduus, ordinatus a Doszotheo Ep<isco>po, / investitus pro hac parochia ab eod, residet in Fundo Nobilitari proprio. / Alter Theodorus Czyplye, ordinatus pariter *ordinatus <sic!>*[723] et investi/tus a Doszotheo, in proprio quoq<ue> residet fundo. Invenitur hic / unus Diaconus bigamus[724] Ionas Moys pariter a Doszotheo / ordinatus. Confessionis capaces sunt 200, omnes confessi. Hos/pites sunt 50, annuum proventum Parochis n<on> solvunt. Con/tra Parochos nihil habet Com<m>unitas. **Metrica<m> n<on> habe<n>t, quia n<on> sciunt / scribere**. Fons baptismalis non est, nec obstetrix iurata. Nemo sine / Sacramentis mortuus. Apostata nullus. Cantorem agit Diaconus / residens in fundo proprio, cui nihil solvunt. Aedituus liber, pul/sus p<ro> Ave Maria n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i noviter erecta, scandulis tecta, imagini/bus omnibus provisa, benedicta per V<icarium> Andrea<m> Bacsinszky. / Antimissium Bizanczianu<m>. Venerabile asservatur in scatula / lignea. Calix cum patena et stella stanneus. Velum et palae / ex materia lanea. Corporale nullu<m>, purificatoriu<m> nullum. / Mappae, alba una et Mensa Propositionis *im<m>unda re/perta <sic!>*[725]. Candelabra lignea duo. Casulae duae laneae cu<m> stolis du/abus. Clausura lignea. Libri ceremoniales omnes Ecclesiae praeter / Missale Parochi. Campanae duae modo benedictae. Proventus nul/li. Dicata S<aNctae> Ascensioni Ch<ris>ti D<omi>ni.

[721] Recte: *nihil*.
[722] Recte: *mundae*.
[723] Superflue repetitur: *ordinatus*.
[724] Sequitur deletum: *Al*.
[725] Recte: *im<m>undae repertae*.

Cemeteriu<m> palanka cin/ctu<m>. Alia Ecclesia est murata ante 700 annos a qua/dam Principissa Dragony[726] iam modo a Tybisco ruinata.

Possessio Közöpső-Apsa.

Parochus unus Ioannes Dancz, ordinatus et investitus p<ro> hac / Parochia ab Ep<isco>po Doszotheo, residet in fundo proprio aere / comparato. Confessionis capaces sunt 260, omnes confessi, prae/ter sex. Hospites 80, quilibet hospes annuatim Parocho 16 / polt<uras> praestat. Contra Parochu<m> Com<m>unitas nihil habet. / Publicos peccatores n<on> detexerunt. Libros concionatores habent / Ecclesiae duos Evangelia exposita. Metricam n<on> habet, nec fontem / baptismalem. Nemo tam parvuloru<m> quam adultorum sine / Sacramentis decessit. Obstetrix iurata n<on> est. Apostata nullus. / Plurimi ad Matutinu<m> tantu<m>, ad Sacram non pergunt. Diaconi s<u>nt / sex. Theodorus Simon ordin<atus> a Doszotheo, actualis cantor, cui nihil / solvunt. Demetrius Marina viduus. Ionas Popsa. Machael György. / Theodorus Mihaly. Georgius Popsa bigamus: hi omnes ordi/nati sunt ab Ep<isco>po Doszotheo. Aeditui duo pro utraq<ue> Ecclesia. Pul//sus non fuit.

Ecclesia inferior.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono, imaginib<us> / satis pulchris provisa. Antimissium Bizanczianu<m>. <...>[727].

Ecclesia superior. <...>[728].

Possessio Körtvélyes.

Parochi duo, unus senior Basilius *viduus*[729] Iakob, ordinatus ab Ep<isco>po / Sztoyka, approbatus ab Ep<isco>po Bizanczy, investitus ab Ep<isco>po Sztoyka. / Alter Michaël Iakob filius prioris, ordinatus ab Ep<isco>po Varla/amo in Moldavia, a nemine approbatus et investitus. Fundu<m> / parochialem n<on> habent, sed resident in Fundo D<omi>nali, a quo sol/vit an<n>uatim per 8 flor<enos> V<onás> et labores D<omi>nales p<rae>stat, si quos p<rae>stare / n<on> vellet, pellitur per Iudicem, veluti alter subditus. Confessio/nis capaces sunt 60, omnes confessi. Hospites 20 nihil hac/tenus solvebant. Filialem habet Oppidum Hosszú Mező, / in qua Confessionis capaces sunt 30, omnes confessi. Hospites / 10 Parocho p<rae>stant annuatim vel 4 polt<uras>, vel unius diei labore<m>. / In hac Filiali Vitéz Ianos Burjanka cum Samuele Buray / marito suo, item Szebényi Mihaly uxor, Szabó Ianos, Sza/bó Matyás. Parochus senior in potu excedit et blasphemat. / Iunior bene se portat. Concionatorem Ecclesia nullu<m>. Parochi / habent Evangeliu<m> expositu<m>. Metrica n<on> est, nec fons baptis/malis. Obstetrix pariter n<on> est. Cantorem agunt Parochi. Aedituus / n<on> est liber, adeoq<ue> nec pulsus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta, imaginibus o<mn>ibus / pulchre ornata, benedicta p<er> Archi-Diaconu<m> Iona<m> Theodorovics. / Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Calix cum appertinentiis stanneus. // Velu<m> et palae laneae. Corporale nullum cu<m> purificatorio. Mappae duae, / albae duae. Mensa P<ro>positionis satis munda. Casulae duae cu<m> stolis / ex Karton. Candelabra duo cuprea. Libri ceremoniales omnes. / Octoichon, Trebnik Parochi. Campanae duae

[726] Biserica mănăstirii, din piatră a fost ctitorită de către Drag și Balița în a doua jumătate a veacului al XIV-lea. Cf. V. Ciubotă, L. Horvat, *Un document din anul 1749 despre mănăstirile din Maramureș*, în *Satu Mare. Studii și comunicări*, XXVIII/II, 2012, p. 27.

[727] Continuatio Ecclesiae descriptionis abest, spatium quinque linearum circa album.

[728] Huius Ecclesiae description abest, spatium octo linearum circa album.

[729] Supra adiectum: *viduus*.

<...>[730]. Proven/tus nulli. Dicata Assumptioni B<eatissimae> V<irginis> M<ariae>. Cemeteriu<m> palanka / cinctu<m>.

Possessio Felső-Apsa.

Parochus unus Basilius Alexevics ordinatus et investitus ab Ep<isco>po / Doszotheo. Fundus parochialis e<st> liber ab antiquo extradatus a D<omi>nis / cum agris ad duas calc<aturas>, singular<m> 4 cub<ulorum> semi-capac, pratis 4 cur<ruum> / feni capac<ibus>, libere usuat. Confessionis cap<aces> 120, omnes confessi. / Hospites 30 nihil solvebant. Publici peccatores n<on> sunt. Contra / Parochum nihil detexerunt. Ecclesia habet Evang<elium> expos<itum>. Me/trica<m> non habet, nec Fontem baptism<alem>. Obstetrix iurata n<on> est. Cantor / subditus, adeoq<ue> residet in domo D<omi>nali, nihil percipit. Aedituus / n<on> est, nec pulsus fuit. Unus Diaconus Gregorius Grega bigamus / a Doszotheo ordin<atus>. Filial<is> Apsiora Conf<essionis capaces> 76, omnes conf<essi>. Hospites 5 nihil sol<vunt>.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta indiget reparatione, alias / in statu co<m>odo, imaginibus omnibus provisa, n<on> scitur a quo / benedicta. Antimissiu<m> a Sztoyka Ep<isco>po. Calix stan<n>eus cum ap/pertinentiis. Vellum et palae ex materia rubra. Corporale nullu<m> et / purificatoriu<m>. Mappae, albae duae, Mensa Propositionis dicunt<ur> / *munda* <*sic!*>[731]. Candelabrum unu<m>, in quo una candela ardet tempore / Sacri. Casulae duae cu<m> stolis ex Karton. Clausura lignea. Libri / ceremon<iales>[732] Parochi Evang<elium>, Trefologion, Psalteriu<m>, Trebnik. / Caeteri Ecclesiae. Octoich, Missale, Epistolaru<m> Diaconi. Dicata / S<ancto> Mich<aëli> Archang<elo>. Cemet<erium> sepib<us> cinctu<m>.

Possessio Alsó-Apsa.

Parochus unus *viduus*[733] Gabriel Simon, ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo, ab / eodemq<ue> investitus pro hac parochi. Fundus parochialis cu<m> suis / <appertinentiis>[734] nullus. Parochus residet in proprio. Alter bigamus post ordines sus/ceptos Mich<aël> Kantor, ord<inatus> a Doszotheo. Terrtius Ioannes Roman biga<mus> / post ordines Diac<onatus> in Moldavia ordinatus, uterq<ue> interdictus a mo/derno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po. Confessionis capaces 267, omnes confessi, / praeter tres, qui nec Ecclesia<m> frequentant. Hospites 63 nihil sol/ventes. Publici peccatores n<on> sunt. Contra actualem Parochu<m> aliud / nihil repertu<m>, nisi, quod modicum<m> excedat in potu. Ecclesiae est Evan/gelium expositu<m>. Nec metrica<m>, nec fontem baptismalem habet. / Obstetrix e<st> iurata. Diaconi hic reperiuntur 4. Petrus Iody sex / adeoq<ue> n<on> appersit Presbyteratu<m>, unius uxoris. Elias Lazar[735] *alia<m>*[736] *uxore<m>*[737] / duxerat post Diaconatu<m>, quae iam mortua, a Doszotheo ordinatus. // Tertius Georgius Marina unius uxoris, ordinatus ab Ep<isco>po / Doszotheo. Quartus Lazarus Ionas, unius uxoris, pari/ter ab Ep<isco>po Doszotheo ordinatus. Cantor hactenus / certus n<on> fuit, sed, qui ex supra memoratis Presbyteris biga/mis et Diaconis potuit, is Officiu<m> Cantoris supplevit. / Exinde solutio nulla. Aedituus est liber.

---

[731] Recte: *mundae*.
[732] Sequitur deletum: *omnes*.
[733] Supra adiectum: *viduus*.
[734] In texto originali abest.
[735] Sequitur deletum: *duas*.
[736] Supra scriptum: *alia<m>*.
[737] Correctum ex *uxores*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i pulchra, in statu / bono, imaginibus pulchris o<mn>ib<us> provisa, bened<icta> ab Ep<isco>po / Sztoyka. Antimissiu<m> moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni. Calix cu<m> / appertinentiis stan<n>eus. Velu<m> et palae *sericeae* <*sic!*>[738]. Corporale / et purificatoriu<m> ex tela tenui. Mappae <quin>q<ue>, albae 6. / Mensa Propositionis satis munda. Candelabr<a> duo lignea. / Casulae <quin>q<ue>, duae novae ex lana, <tr>es ex Karton antiquae. / Libr<i> ceremoniales omnes. Clausura lignea. Dicata S<ancto> / Nicolao Ep<isco>po. Proventus nulli. Cemeteriu<m> palanka / cinctum. Campanae duae ab Ep<isco>po Sztoyka benedictae.

Possessio Taraszköz.

Parochi duo: unus Archi-Presbyter Stephanus Miku/lissin, ordinatus a Doszotheo Ep<isco>po Marmatico et investi/tus, approbatus vero ab Ep<isco>po Gabriele Blasovszky. Alter / Dimitrius Popa, ordinatus ab Ep<isco>po Sztoyka, dicit se appro/batum fuisse pariter ab Ep<isco>po Blasovszky. Fundum parochia/lem habet liberum, in quo uterq<ue> residet cum appertinen/tiis agroru<m> ad duas calcat<uras>, singula<m> 10 cubulor<um> capace<m>. / Pratum unum relictus filius Presby<teri> Basilii olim Berecsko / subdidit se cuid<am> Domino pratum usuans, quod dein 12 / flor<enis> incolae loci eiusd Eliae Ujbard *vendidit*[739]. Item pratu<m> Zatpil / dictu<m> impignoratum D<omino> Sigismundo Olosvay in 6 fl<orenos> / Von<ás>. Item Chmarun dictu<m> pratu<m> Petrus Csobanko occupa/vit atq<ue> pro dote filiabus suis dedit. Confessionis capaces / 160, omnes confessi. Hospites 34 penitus nihil solvebant. / Parochiani nihil habent contra Parochos. Alexius Ka/nyuk relicta priori uxore in Szaplonka alia<m> duxit. Item / sunt duae foeminae, quas mariti dereliquerunt. Alii pub/lici peccatores n<on> sunt, praeter, quod parochiani Templum / abominent<ur>. Concionator Ecclesiae nullus. Matrica cum fon/te baptismali n<on> est, nec obstetrix iurata. Larionus Vaj/naghy confessus ia<m> apostatavit. Est et Diaconus Petrus Pe/trisinecz, unius uxoris, ordinatus a Doszotheo. Cantor nullus / certus adeoq<ue> nec locus pro eo. Aedituus n<on> est liber, pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu com<m>odo, / imaginibus satis instructa. Antimissium Bizanczianu<m>, nes//cit<ur> a quo benedicta. Calix cum appertinentiis stanneus. Velum et / palae ex materia lanea. Corporale et purificatoriu<m> ex tela tenui. Map/pae tres, albae duae. Mensa Propositionis transit. Casulae 4 cum sto/lis, una sericea auro inspersa quasi, aliae ex Karton. Candelabra duo / stannea. Libri ceremoniales omnes Ecclesiae. Campanae duae n<on> be/nedictae. Proventus nulli. Ciborium ligneum. Cemeteriu<m> palanka / cinctu<m>.

Possessio Kriva.

Parochus unus Thomas Waky, ordinatus in Moldavia, a n<emi>ne / approbatus, adeoq<ue> non celebrat. Fundus parochialis est liber ab anti/quo a D<omi>nis Ter<r>estribus extradatus sine agris[740], *tantu<m> pro domunculis*[741]. / Prata habet ad duos cur<r>us. Est unus fundus in 6 / flor<enos> impignoratus. Confessionis capaces sunt 220, nescitur, num / sint confessi, quonia<m> n<on> habeat iurisdictionem Parochus. Hospites 30 / nihil solventes. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. Publici / peccatores n<on> sunt. Ecclesia Clavim *dictu<m>*[742] habet concionatore<m>.

[738] Recte: *sericea*.
[739] Supra adiectum: *vendidit*.
[740] Sequitur deletum: *quos agros praedecesso/rum Parochorum*.
[741] Supra scriptum: *tantu<m> pro domunculis*.
[742] Supra adiectum: *dictum<m>*.

Metrica<m> / habent. Fons baptismalis n<on> est, nec obstetrix iurata. Nemo tam / parvuloru<m> qua<m> adultoru<m> sine Sacramentis decessit. Apostata nul/lus. Cantor stabilis nullus, cui solutio nulla. Aedituus n<on> est liber. Pulsus / n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i in statu debili, imaginibus antiquis p<ro>visa / iisq<ue> exiguis, non scitur a quo benedicta. Antimissium moderni / Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi. Venerabile asservat<ur> in scatula lignea. Calix / cum appertinentiis stanneus. Vellum et palae *laneae* <*sic!*>[743]. Corporale / et purificatoriu<m> nullu<m>. Mappae tres, alba una longa ex tela pulchra. / Mensa Propositionis satis munda. Casulae duae, una antiqua, alia / nova ex tela in medio Karton, cum stola. Libri ceremoniales o<mn>es. / Candelabra duo, unu<m> ligneum, aliu<m> lamineu<m>. Campanae duae. / Prov<entus> null<i>. Cemeteriu<m> debiliter palanka septum.

Alia Ecclesia[744].

Alia Ecclesia[745] <...>

Possessio Irhocz.

Parochus unus Ioannes Mihalyko ordinatus a Doszotheo ab eodq<ue> / investitus. Fundus parochialis nullus cu<m> appertinentiis. Confessio/nis <capaces>[746] 150, omnes confessi. Hospites 40 annu<um> proventum una<m> / metreta<m> avenae et unius diei laborem p<rae>stant. Alter presbyter / celebrans Basilius Erdö, ordinatus a Doszotheo. Contra Paro/chos nihil habet Com<m>unitas. Publici peccatores non sunt. Ecclesia / concionatorem n<on> habet. Parochus habet Klucs dictu<m>. Metrica<m> n<on> habet, / nec fontem baptismalem, nec obstetricem iuratam. Cantor resi/det in fundo p<ro>prio, nihil percipit. Aedituus n<on> est liber. Pulsus n<on> / fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono, imaginib<us> / o<mn>ibus noviter ornata, benedicta ab Ep<isco>po Sztoyka. Antimissiu<m> Blasov/szkianu<m>. Calices tres cum appertinentiis stan<n>ei. Velum et palae // *sericeae* <*sic!*>[747]. Ciboriu<m> ligneum. Corp<orale> et purif<icatorium> ex tela pulchra. Candelabra laminea duo. / Map<p>ae et albae duae et Mensa Propositionis munda. Casulae duae, una seri/cea cu<m> stola rubra, alia lanea. Libri ceremoniales omnes. Campanae duae / ab Ep<isco>po Sztoyka benedictae. Proventus nulli. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>.

Possessio Ganya.

Parochus unus Ioannes Dunka viduus, ordinatus et in/vestitus ab Ep<isco>po Sztoyka. Fundus parochialis non est, sed re/sidebat in emptitio, modo vero inde pellitur. Confessionis capaces / 200, omnes confessi. Hospites 40 nihil solvunt. Conquerit<ur> / Parochus contra parochianos, quod nullum honorem p<rae>stent, / terminis absurdis inficiunt, ad anima<m> blasphemant. Alii / peccatores n<on> sunt. Concionatorem habet[748] *Ecclesia*[749] Klucs dictu<m>. / Matricam n<on> habet, nec fontem baptismalem. Obstetrix est / iurata. Diaconi duo: Andreas Dikun unius uxoris a Do/szotheo Ep<isco>po ordinatus, Stephanus Ficzay unius uxoris, pa/riter ab Ep<isco>po Doszotheo ordinatus. Ii cantorem agunt, resi/dent in Fundo D<omi>nali, a quo labores

[743] Recte: *lanea*.
[744] Erasum.
[745] Erasum.
[746] In textu originali abest.
[747] Recte: *sericea*.
[748] Sequitur deletum: *Parochus*.
[749] Supra scriptum: *Ecclesia*.

D<omi>nales et quantum / portionale p<rae>stant. Aedituus n<on> est liber. Pulsus pro Ave Ma/ria n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>icula, scandulis tecta, imaginibus de/biliter sine Apostolorum provisa. Benedicta per Ep<isco>pu<m> Doszo/theu<m>, in statu modo mediocri. Antimissium Bizanczia/num. Venerabile in scatula lignea asservat<ur>. Calix cum / appertinentiis stanneus. Vellum et palae ex materia lanea. / Corporale et purificatoriu<m> nullum. Mappae 4, alba una / Parochi ex tela tenuiori et Mensa Propositionis utcunq<ue> mun/da. Candelabru<m> unu<m> ligneum. Casula Parochi cum stola. / Libri ceremoniales omnes praeter Trefologion. Ecclesiae est E/vangeliu<m>, Minea, Missale, Triodion <Quadrage>simale, alii Parochi. / Campanae duae benedictae ab Ep<isco>po Doszotheo. Dicata Assum/ptioni B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Cemeteriu<m> sepibus cinctum, partim / vero palanka.

Possessio Neresznicza.

Parochus unus Nicolaus Bercsay bigamus post Presby/teratum dicitur *uxore<m>*[750] repulisse et a <prim>a Maii non cohabitasse, or/dinatus ab Ep<isco>po Doszotheo, approbatus et investitus ab Ep<isco>po / Blasovszky prima adhuc vivente uxore. Fundus parochialis / n<on> est, fuit, sed per filios Parochoru<m> praedecessoru<m> occupati oli<m>, / quem actu subditi P<atrum> Piaristaru<m> Szegedien<sium> incolunt. Confessio/nis cap<aces> 200, omnes confessi. Hospites 40 nihil solvunt. Publi/ci peccatores. Ecclesiae est Evang<elium> expositu<m>. Metrica<m> non habet, / nec fontem baptismalem. Obstetrix est iurata. Cantor statutus / nullus. Diaconi duo: Petrus Csoka post ordines Diaconatus / duxit prima<m> uxore<m>, Elias Panyko[751] *partier post ord<ines> duxit*[752], uterq<ue> ab // Ep<isco>po Doszotheo <ordinatus>[753], resident in fundis D<omi>nalibus, in quibus pelluntur / ad labores. Aedituus nullus liber. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu com<m>odo scandulis tecta, imaginibus exiguis / proviso, non scit<ur> a quo benedicta. Antimissiu<m> moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni / Ep<isco>pi. Venerabile asservat<ur> in scatula lignea. Calix cum apperti/nentiis stanneus. Velum et palae ex Karton. Corporale et purifi/catoriu<m> et <*sic!*> ex tela tenui. Candelabru<m> unu<m> ligneum. Mappae 4, / albae duae. Mensa Propositionis munda. Casulae duae cu<m> stolis, / ex Karton una Parochi, alia ex tela Eccle<si>ae. Libr<i> cer<emoniales> omnes. / Campanae duae n<on> scit<ur> *a quo*[754] benedictae. Prov<entus> null<i>. Dicata S<ancto> Ioanni. / Cemeteriu<m> n<on> bene septum<m>.

Possessio Kalinfalu.

Parochus unus Michaël Kolutovics, ordinatus in Moldavia, a n<emi>ne / approbatus, nec investitus, sed incola loci eiusd fuerat, adeoq<ue> mansit ibid. / Residet in fundo a parochianis extradato sine appertinentiis agroru<m> / et pratoru<m>, libere residet. D<omi>ni Ter<r>estres D<ominus> Rety, D<ominus> Szerencsy, Ferenczy, Vara/dy, Lasvay, Horty. Confessionis capaces 120, omnes confessi. Hos/pites 30 nihil solvebant. Una est Parasca, qua<m> maritus reliquit, alte/ri nupsit. Contra Parochum

[750] Supra adiectum: *uxore<m>*.
[751] Sequitur deletum: *unius uxoris*.
[752] Supra scriptum: *pariter post ord<ines> duxit*.
[753] Abest in textu originali.
[754] Supra adscriptum: *a quo*.

nihil habent. Ecclesia habet Klyucs / dictum et Szobornik[755]. Metricam n<on> habet, nec fontem baptismalem / habet. Obstetrix iurata n<on> est. Cantor residet in Fundo D<omi>nali, a quo / labores D<omi>nales et quantum portionale p<rae>stat, a parochianis vero / nihil percipit. Aedituus n<on> est liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, incom<m>oda, in statu debili, imaginib<us> / utcunq<ue> provisa, n<on> scitur a quo benedicta. Antimissiu<m> ex Polonia / pulchrum. Ciborium ligneum. Calix cum appertinentiis stanneus / inauratus. Velum et palae ex materia incolorata. Corporale et / purificatoriu<m> ex tela alba tenui. Mappae tres, alba una, Mensa / Propositionis *munda* <*sic!*>[756] s<u>nt. Candelabru<m> unum ligneum Trojcza. / Casula ex Karton cum stola tali. Libri ceremoniales desunt / Trefolog<ion>, Triod<ion> et Octoi<chum>. Campanae duae n<on> scitur a quo bene/dictae. Dicata S<ancto> Mich<aëli> Archangelo. Prov<entus> null<i>. Cemeteriu<m> sepi/bus cinctu<m>.

Possessio Dubovoy.

Parochus unus Theodorus Vladicsinecz, ordinatus et investitus / ab Ep<isco>po Doszotheo. Hactenus residebat in loculo a parochianis tribus / exciso sine appertinentiis, modo autem recipere volunt. Confessionis / capaces sunt 200, non omnes confessi. Hospites 40 nihil solvunt. / *Publicos* <*sic!*>[757] peccatores non sunt. Parochus habet Evangeliu<m> expositu<m>. / Metr<icam> n<on> hab<et>. Fons baptismalis n<on> est. Obstetrix n<on> est iurata. Cantor / stabilis nullus. Aedituus n<on> est liber, pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i, indiget sarto tecto, imaginib<us> provisa / praeter in Ara Maiori (quod alibi etia<m> n<on> est) omnibus. Antimis/sium moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni. Ciborium ligneu<m>. V<e>n<e>r<a>b<i>le post 2 hebd<omadas> / mutatur. Calix cum appertinentiis stanneus. Velum et palae seri//ceae. Corporale tenue et purificatoriu<m>. Mappae tres, alba et Men/sa Propositionis satis munda. Candelabra quatuor lignea. / Casula una *Rjaba*[758] ex Karton cum stola. Libri ceremonia/les omnes. Campanae duae n<on> scit<ur> a quo benedictae. Clausura / lignea. Proventus nulli. Dicata S<ancto> Mchaëli Archangelo. / Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

Possessio Ternova.

Parochus unus Stephanus Wizicskanics, ordinatus ab Ep<isco>po Mun/tensi Pachomio[759], approbatus ab Ep<isco>pis Munk<acsiensibus>, investitus p<ro> hac paro/chia a Vicario Andrea Bacsinszky. Fundus parochialis cum suis / appertinentiis nullus, adeoq<ue> Parochus loci cogitur in proprio in <quar>to / pago ad unu<m> miliar habitare, ubi quantum portionale sol/vere. Confessionis capaces sunt 400, omnes confessi. Hospites 60 / solvunt per quadrantem metretae annuatim Parocho. Publici peccatores / nulli. Contra Parochum Com<m>unitas nihil habet. Metr<ica> n<on> e<st>, nec fons baptismalis. Obstetrix iurata. / Nemo sine Sacramentis mortuus. Cantor nullus stabilis, nec solu/tio est. Diaconus unus e<st> Ioannes Popovics unius uxoris, ordina/tus a Doszotheo Ep<isco>po. Aedituus n<on>est liber. Pulsus n<on> fuit.

[755] *Szobornik*: i.e. Synaxarion Ruthenorum. Ex Graeco Sunaxa/rion < suna/gein, *a aduce laolaltă*. Astăzi, în Biserica Ortodoxă, este o colecţie abreviată a *Vieţilor Sfinţilor* folosită pentru lectură în adoraţiile publice şi pentru a sprijini rugăciunea personală a credinciosului.
[756] Recte: *mundae*.
[757] Recte: *Publici*.
[758] *Rjaba*: se referă, probabil, la culoarea galben-aurie a stofei.
[759] De fapt era episcop de Roman din Moldova.

Possessores: / Adamus Varady, Franciscus Szerencsy, Sztoyka Elias[760], Alexius Betleni etc..

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono, benedicta / per Ep<isco>pu<m> Csomolovyensem[761], imaginibus inordinate o<mn>ibus / provisa. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Calices duo stannei cu<m> / appertinentiis. Ciboriu<m> ligneum. Velum et palae antiquae ex / materia lanea. Corporale et purificatoriu<m> ex tela tenui. Mappae / 6, alba una et Mensa Propositionis utinam mundiores. Casu/lae duae, una antiqua ex materia, alia ex tela in medio *rjaboje*[762] / cum stola tali. Libr<i> cer<emoniales> omnes. Proventus nulli. Campanae / duae ab Ep<isco>po Iosepho Csomalyovien<si> <benedictae>[763]. Dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po.

Possessio Novoszelicza.

Parochus unus Theodorus Tyuszkovics, ordinatus in Moldavia / a Varlaamo, a n<emi>ne approbatus, post mortem parentis Presbyteri / sine investitura ibid manet. Fundum, seu loculum, pro domo a Com<m>u/nitate[764] exciderat sine appertinentiis, modo autem recipere / vult. Confessionis capaces 50, omnes confessi. Hospites 20, nihil / solvunt. Contra Parochu<m> nihil habent. Sunt multi, qui Tem/plum n<on> frequentant. Parochus querelat<ur> contra parochianu<m> Iaco/bum Tokar, quod uxorem eius Popadiam, nescitur quo temeritatis / ausu in domo Parochi concusserit. Concionator nullus. Metr<eta> n<on> est, / nec fons baptismalis. Obstetrix n<on> est iurata. Diaconus unus est / Theodorus Osugan unius uxoris, ordinatus a Doszotheo Ep<isco>po. / Cantores duo resident cum Parocho, uterq<ue> taxat<ur>, solutionem / nullam habent. Aedituus n<on> est liber. Pulsus n<on> fuit. D<omi>ni Ter<r>estres / Maroty, Fran<ciscus> Szerencsy, Sigis<mundus> Losvay, P<atres> Piaristae et / Familia Bethleemiana. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea sine tur<r>i, indiget sarto tecto, in statu misero, imagi/nibus utcunq<ue> provisa, bened<icta> per Ep<isco>pu<m> Csomalyoviensem. An/timissium Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix cum apper/tinentiis stanneus. Velum et palae rubrae laneae. Corporale / et purificatoriu<m> nullum. Mappae 4, alba Diaconi. Mensa Pro/positionis munda. Casula cum stola lanea Parochi. Libri desunt / Trefolog<ion>, Ochtoi<chum>, Triodion <Quadrage>simale. Candelabra duo lig<nea>. Campa/nae duae. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

Possessio Széles Lonkat.

Haec poss<ess>io Parocho vacat ab 8 annis, post mortem Basilii Lopojda, / modo administrat Ganyensis. Fundus Parochialis nullus est. Confessio/nis capaces 80, nescitur an omnes confessi. Hosppites 16 nihil solvunt. / Dicitur, quod aliquis ex Polonia p<ro> *uno*[765] anno venerat, sine scitu Dioecesis huius / Officialium administraverat, iteru<m> redivit in Polonia<m>, modo iterum eund venisse dicunt. Cantor / in Novoszcsicza residet in fundo parochiali et inde, dum et quando opus / est, venit, cui nihil solvunt. Aedituus nullus liber.

[760] Supra adiectum: *Elias*.
[761] Este vorba de fapt despre protopopul din Ciumaleve.
[762] Vezi mai sus nota 75.
[763] In textu originali abest.
[764] Sequitur *excisus est*, correctum in *exciderat*, dein deletum.
[765] Supra adiectum: *uno*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i, scandulis tecta, in statu bono, non scitur / a quo benedicta, imaginib<us> o<mn>ib<us> instructa. Antimissiu<m> Bizanczia/num. Calix cum appertinentiis stanneus. Velum et palae rubra / ex materia lanea. Corporale et purificatoriu<m> nullu<m>. Mappae duae, albae / duae et Mensa Propositionis munda. Candelabr<a> duo. Casulae duae cu<m> / stolis. Libr<i> o<mn>es. Prov<entus> nulli. Dicata S<anctae> Parasceviae. Campanae / duae n<on> scit<ur> a quo benedictae. Cemeteriu<m> septu<m> sepib<us>.

Possessio Kis-Kirva.

Parochus unus Alexius Takacs, ordinatus ab Ep<isco>po Sztoyka, defi/ciens. Hanc poss<ess>ionem administrat Nyagoviensis. Fundus paro/chialis nullus cum suis appertinentiis. Confessionis capaces 80, om/nes confessi. Hospites 25 nihil solvents. Publici pecca/tores nulli sunt. Concionator Ecclesiae nullus. Fons baptis/malis nullus. Obstetrix iurata n<on> est. Nemo sine Sacramen/tis decessit. Cantorem agit Diaconus Nikita Popovics biga/mus, ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo. Quantum portionale pendit / et a fundo taxam solvit, annuum proventum n<on> percipit. Ae/dituus n<on> est liber, pulsus n<on> fuit. D<omi>nus Ter<r>estris Franciscus Szerencsy / in Szigeth habitat.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i, indiget sarto tecto, in statu debili, / imaginibus exiguis antiquis p<ro>visa, n<on> scit<ur> a quo benedicta. An/timissium Bizanczianu<m>. Calix cum appertinentiis stanneus. / Velum et palae sericea, modo curant<ur>. Corporale et purifi/catoriu<m> nullu<m>. Candelabra duo lignea. Mappae 4. Alba nulla. / Mensa Propositionis exigua, satis munda. Casulae duae lacerae, / ex tela, modo nova curatur ex lana rubra cum stola. Libri / Evang<elium>, Minea, Psalt<erium>, Episto<larum>, Triod<ion>, alii desunt. Missale anti/quu<m> laceru<m>. Campanae duae n<on> scit<ur> num benedictae. Dicata S<ancto> / Basilio Magno. Cemeteriu<m> debiliter sepibus septum. Ex ceme/terio subditus Francisci Szerencsy n<on> permittit Parochu<m> fructus / accipere. //

Possessio Nyagova.

Parochus unus Georgius Vaky, ordinatus in Moldavia, ab / Ep<isco>po Gedeone[766] approbatus et investitus a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no / Michaële Man<uele> Olsavszky Ep<isco>po Munkacs<iensi>. Fundus paro/chialis liber a Co<m>mu<ni>t<a>te excisus cum *pratis* <*sic!*>[767] ad duas calcaturas, / singulam ad 5 coretor<um> capacem. Prata ad 6 cur<r>us feni capacia. / Confessionis capaces s<u>nt 105, omnes confessi, praeter unu<m> Laza/rum Prodan, qui nec Templu<m> frequentat. Hospites 28 / mediae coreti et *mediei* <*sic!*>[768] diei laborem p<rae>stant. Una est Theodoszia / Szkotarka cum militib<us> meretricat<ur>. Klyucs Ecclesiae. Me/trica<m> habet. Fons bapt<ismalis> n<on> est. Obstetrix n<on> est iurata. Cantor / nullus certus. Fundus p<ro> cantore nullus. Aedituus n<on> est liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i, scandulis tecta, imaginibus pulchris / omnibus instructa, in statu com<m>odo, benedicta ab Ep<isco>po Bizan/czy. Antimissiu<m> eiusd. Venerabile servatur in scatula <ad>[769] / modu<m> tur<r>is facta. Calix cu<m> appertinentiis stanneus. Velu<m> / et palae virides sericeae. Corpor<ale> nullu<m>. Purifi<catorium> est. Candelabra / duo lignea. Mappae, albae et Mensa Propositionis

[766] Episcop de Roman între anii 1734 – 1743. Cf. M.Păcurariu, *op. cit.* , p. 363 – 364.
[767] Recte: *agris*.
[768] Recte: *mediae*.
[769] In textu originali abest, spatium album circa 1 cm.

munda <*sic!*>[770]. Casulae duae ex tela cu<m> stolis ex lana. Libr<i> o<mn>es praeter Trefolog<ion>. / Campanae duae n<on> scit<ur> a quo benedictae. Prov<entus> nulli. Dedi<cata> S<ancto> Michaëli / Archangelo. Cem<eterium> palanka cinctu<m>.

Possessio Bidevlya.

Parochi duo: unus Basilius Selevar, ordinatus in Molda/via ab Ep<iscopo Gedeone, approbatus et investitus a moderno Ill<ustrissi>mo / D<omi>no Ep<isco>po. Alter Basilius Zakusza pariter ordinatus a Mol/davico et investitus a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no. Fundus parochia/lis est sine domo cum agris ad una<m> calc<aturam> <quin>q<ue> cub<ulorum>. Pratu<m> nul/lum. Parochi resident in p<ro>priis fundis. Confessi<onis> cap<aces> 307, / omnes confessi, praeter unu<m> *Petrus* <*sic!*>[771] Szkuncz in silva<m> domun/culam sibi erigentem, ac ibid degentem. Hospites 65 annuu<m> / proventu<m> una<m> metreta<m> turcici p<rae>stant. Publici peccatores non / sunt delati. Contra Parochos Com<m>unitas nihil revelavit. *Con/cionates* <*sic!*>[772] Ecclesia habet Biblia Sacra et Klucs. Metricam / habet. Fons baptismalis est. Nemo sine Sacramentis decessit. / Obstetrix n<on> est iurata. Cantor nullus stabilis. Aedituus n<on> fuit / liber, adeoq<ue> nec pulsus. Diaco<ni> duo: Thomas Csonka viduus a Doszotheo ord<inatus>; / Ioan<nes> Markos bigam<us> a Doszotheo ordinatus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea post ruinam prioris erecta, sed necdum scandu/lis ex toto tecta, imaginibus exiguis p<ro>visa, post renovatione<m> / n<on> benedicta. Antimissiu<m> moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni. Venerabile asser/vat<ur> in instrumento ligneo. Calix cu<m> appertinentiis stanneus. / Velu<m> et palae sericeae. Corporale[773] *nullu*<*m*>[774], purificatoriu<m> mundu<m>. // Mappae 6, alba una et Mensa Propositionis munda. / Candelabra duo. Casula una sericea, alia lanea, tertia ex Karton / cum suis stolis. Libr<i> cer<emoniales> omnes. Campanae duae n<on> scit<ur>, / an benedictae. Proventus nullus. Dicata S<ancto> Nicolao. Cemeteriu<m> / palanka cinctu<m>.

Possessio Vajnag.

Parochus unus Matheus Dimida, ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo, / approbatus et investitus ab Ep<isco>po Bizanczy. Alter Basilius Ioanich, / ordinatus a Doszotheo, fuerat in parochia in Nyir, in Ianoso, sed dere/liquit ibid et modo hic residet, vagator deniq<ue> et inobediens. Tertius / Mathias Vajnaga, ordinatus in Moldavia, bigamus, n<on> celebrat. Fundus / parochialis est liber cum hortulo exiguo, cum agris ad duas calcat<uras>, una<m> / triu<m> cub<ulorum>, alt<eram> ad duos. Prata nulla. Confessionis cap<aces> <…>[775], dicuntur / omnes confessi. Hospites 44 nihil solvunt. Rarius Templum accedunt / parochiani. Publici peccatores nulli. Contra Parochum nihil inventu<m>. / Concionator nullus. **Metricam n<on> habet, quia scribere n<on> scit**. Fons / baptismalis est. Nemo sine Sacramentis mortuus. Obstetrix iurata / n<on> est. Cantor nullus certus, adeoq<ue> nec solutio certa. Aedituus non est li/ber, adeoq<ue> nec pulsus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i, scandulis tecta, in statu bono, n<on> scit<ur> / a quo benedicta, imaginibus utcunq<ue> provisa. Antimissiu<m> / Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix cum appertinentiis stan/neus. Velu<m> et palae ex materia rubra lanea. Corporale et pu/rificatoriu<m> est. Candelabra dua stannea.

[770] Recte: *mundae*.
[771] Recte: *Petrum*.
[772] Recte: *Con/cionatores*.
[773] Sequitur deletum: *et*.
[774] Supra scriptum: *nullu*<*m*>.
[775] In textu originali numerus abest, spatium album circa 1 cm.

Mappae et albae tres. / Mensa Propositionis munda. Casulae tres cum stolis laneae / et *et* <*sic!*>[776] Karton. Libr<i> cerem<oniales> o<mn>es. Campanae duae. Proventus / nulli. Clausura fer<r>ea. Dicata S<ancto> Nicolao. Cemeteriu<m> sepi/bus cinctu<m>.

Possessio Talaborfalva.

Parochi duo: unus Ioannes Pop, ord<inatus> ab Ep<isco>po Moldaviensi Pacho/mio[777], approbat<us> et investit<us> ab Ep<isco>po Bizanczio. Alter Basilius / Korsimszky, ordinat<us> et investitus ab Ep<isco>po Doszotheo. Fundus paro/chialis est liber ab antiquo extradatus, ad duas calcat<uras>, sing<ulam> <quin>q<ue> cubulor<um> / cap<acem>. Pratu<m> ad 10 cur<r>us feni <capax>[778]. Popovicii duo partem tertia<m> fundi et ap/pertinentiar<um> possident. Conf<essionis> cap<aces> 187, omnes confessi. Hospites 26 / nihil solvunt. Contra Parochu<m> nihil habent. Publici peccatores n<on> s<u>nt. / Eccle<si>a con<cionatorem> nullu<m>, Parochi habent Biblia et Evang<elium> expos<itum> *habent* <*sic!*>[779]. Metrica<m> / n<on> habent. Fonte<m> baptismale<m> habent. Obstetrix n<on> est iurata. Nemo sine / Sacram<entis> mortuus. Cantor residet in fundo parochiali, cui nihil solvit<ur>. / Aedituus n<on> est liber, adeoq<ue> nec pulsus. Diaconus unus senex Demetrius / Ivanik, ord<inatus> ab Ep<isco>po Sztoyka. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea cu<m> turri, scandulis tecta, indiget reparatione, / in statu debili, imaginibus o<mn>ibus, Apostoloru<m> in tela depictis, provisa, / benedicta n<on> scit<ur> a quo *benedicta* <*sic!*>[780]. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix cu<m> apper/tinentiis stan<n>eus. Velu<m> et palae ex materia gozipiaca. Corpo/rale ex serico, purificatoriu<m> ex tela pulchra. Candelab<ra> 2 lignea. / Mappae 2, albae 2 ex tela a muribus *cor<r>osa* <*sic!*>[781] et Mensa Propo/sitionis *munda* <*sic!*>[782] sunt. Casulae duae, ex Karton una, alia ex lana / cu<m> stolis talibus. Libr<i> ceremoniales Eccle<si>ae o<mn>es. Ca<m>panae duae, / n<on> scitur a quo benedictae. Proventus nulli. Dicata S<ancto> Nicolao. / Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>.

Possessio Dulovo.

Haec poss<ess>io a 9 annis Parocho vacat, administrat Archi-/Presbyter Koladiensis. Fundus parochialis est liber cum ap/pertinentiis agroru<m>, sing<uli> 10 cubuloru<m> capac<is>. Prata ad 12 cur<r>us / feni <capacia>[783]. Confessionis cap<aces> 220, omnes confessi. Hospites 30, / nihil solvebant, praeter unius diei labore<m> quilibet hospes. Publi/ci peccatores nulli. Contra Administratore<m> nihil conquerunt<ur>. / Concio<natorem> habet Klyucs. Obstetrix n<on> est iurata. Fons baptis<malis>[784] / est. Nemo sine Sacr<amentis> mortuus. Diaconus Ioannes / Velicsko, ord<inatus> a[785] Sztoyka, unius uxoris, residet in fun/do parochiali et Cantoris officiu<m> supplet, nihil solutionis / percipit. Aedituus n<on> est liber, adeoq<ue> nec pulsus p<ro> Ave Maria.

Ecclesia.

Ecclesia lignea, scandulis tecta cum tur<r>i, noviter ante 9 annos / erecta, nec ad finem bene deducta, benedicta per Archi-Pres/byteru<m> Drakoviense<m> Ioannem Sztoyka,

---

[776] Recte: *ex*.
[777] Episcop de Roman între anii 1707 – 1713, originar din ținutul Bistriței (Ardeal). Cf. M. Păcurariu, *op. cit*., p. 360 – 363.
[778] Abest in textu originali.
[779] Superflue repetitur: *habent*.
[780] Superflue repetitur: *benedicta*.
[781] Recte: *cor<r>osae*.
[782] Recte: *mundae*.
[783] Abest in textu originali.
[784] Sequitur deletum: *non*.
[785] Sequitur deletum: *Doszo*.

imaginibus satis pul/chris p<ro>visa. Ciborium ligneum. Calix cum appertinentiis stan/neus. Velu<m> et palae sericeae virides. Corporale nullu<m>. Purifica/toriu<m> ex tela tenui. Cand<elabra> duo[786] laminea. Mappae 4, alba / Parochi una. Mensa Propositionis munda. Casula una / cu<m> stola ex Karton. Libr<i> cerem<oniales> o<mn>es praeter Trefologion. / Clausura fer<r>ea. Dicata S<anctae> Parasceviae. Prov<entus> nulli. Ceme/teriu<m> palanka cinctu<m>.

Possessio Csomalyovo.

Parochus unus Petrus Sztoyka, ordin<atus> ab Ep<iscop>o Varlaamo / in Moldavia, approbatus et investitus a nullo. Fundus paro/chialis nullus. Agri et prata sunt extradata a Com<muni>t<a>te, agri / ad duas calc<aturas>, sing<ulam> ad 3 *cubulos*[787]. Prata ad 3 cur<r>us feni <capacia>[788]. / Parochus residet in fundo proprio Nobilitari cum fratribus. / Conf<essionis> cap<aces> 25, confessi seniores omnes. Hospites 4, singulus duar<um> / dier<um> laborem p<rae>stat. Publici peccatores nulli, praeter unu<m>, que<m> // reliquit uxor et nupsit in Co<mi>t<a>tu[789] *Szathmariensi*[790] et quid poss<ess>ione lanka, quae ia<m> / dicitur esse exinde pulsa. Contra Parochu<m> nihil habent. Concio/nator nullus. Metrica<m> n<on> habet. Fons baptismalis e<st>. Obstetrix / n<on> est iurata, Cantor residet liber in fundo proprio, nihil solvebat. / Aedituus est liber. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i modo reficit<ur> ex parte aliqua, ima/ginibus omnib<us> p<ro>visa, scandulis tecta, benedicta ab Ep<isco>po Sztoyka. / Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> lign<eum>. Calix cu<m> patena argen/tea. Coclear et stella stan<n>ea. Velu<m> et palae ex material. Corpo/rale est, purificator<ium> nullu<m>, praeter spongia<m>. Mappae 6, al/bae tres. Mensa Propositionis pulchra. *Candelabra <sic!>*[791] *unu<m>*[792] / Troycza dictu<m>. Casulae tres laneae cu<m> stolis talibus. Libri / ceremoniales o<mn>es. Campanae duae ab Ep<isco>po Sztoyka bene/dictae. Proventus Ecclesiae nulli. Dicata S<ancto> Ioanni Praecursori. / Cemet<erium> Palanka cinctu<m>.

Possessio Kricsovo.

Parochus unus Gregorius Kricsfalusi viduus[793], ordinatus ab Ep<isco>po Sztoy/ka, approbatus et investitus ab Ep<isco>po Bizanczio. Alter Ioannes / Sztoyka, ordinatus ab Ep<isco>po Sabba[794], deficiens ob senecta<m>. Fundus / parochialis est liber cum agris ad duas calcat<uras>, singula<m> 15 cubuloru<m> <capacem>[795]. / Prata ad 8 cur<r>us, unu<m> pratu<m> a pagensibus impignoratu<m> in 6 flor<enos> Von<ás>. / Conf<essionis> cap<aces> 150, omnes confessi. Hospites 40 nihil solvunt. / Publici peccatores n<on> sunt. Contra Parochum nihil habent: catechisat / et instruit populu<m>. Concionatore<m> nullu<m> habet Eccle<si>a. Metrica<m> / n<on> habet. Fons baptismalis est. Obstetrix n<on> est iurata. Nemo / sine Sacramentis mortuus. Cantor n<on> est stabilis. Diaconi 3: / Ioannes Kricsfalusy, ord<inattus a Doszotheo,

[786] Sequitur deletum: *lig*.
[787] Correctum ex *cubulor<um>*.
[788] In textu originali abest.
[789] Sequitur deletum: *lanka*.
[790] Sub lineam scriptum: *Szathmariensi*.
[791] Recte: *Candelabrum*.
[792] Correctum ex *duo*.
[793] Supra adiectus: *viduus*.
[794] Cel puțin 2 episcopi din Moldova s-ar potrivi cronologic: Sava, episcop de Roman între anii 1714 – 1718 și un Sava, episcop de Huși între anii 1709 – 1714. Cf. N. Iorga, *Istoria bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, vol. II, Vălenii de Munte, 1909, p. 344 și 358.
[795] In textu originali abest.

unius uxoris. Al/ter Petrus Popp, ord<inatus> *ord<inatus>* <*sic!*>[796] a Doszotheo, unius uxoris. Terti/us Dimitrius Bencza ord<inatus> partier *ord<inatus>* <*sic!*>[797] a Doszotheo, unius / uxoris vir. Cantoris officiu<m> supplet Ioannes Kricsfalusy, nihil / percipit. Aedituus liber n<on> est. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i noviter erecta post ruina<m> prioris, nondu<m> / bene ad finem deducta, n<on> benedicta, imagines o<mn>es novae. Anti/missiu<m> Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> lign<eum>. Calix cum appertinen/tiis stan<n>eus. Velu<m> et palae novae ex material lanea. Corporale / et purificatoriu<m> ex tela pulchra. Candelabr<a> 4. Mappae 2. Albae 3. / Mens<a> Propositionis munda. Casulae tres cu<m> stolis. Ca<m>panae duae / bened<ictae> ab Ep<isco>po Doszotheo. Prov<entus> null<i>. Dicata Nativi<tati> B<eatissimae> V<irginis> Mariae. / Cemet<erium> palanka cinctu<m>. //

Possessio Uglya.

Parochus unus Georgius Sztan, ordinatus ab Ep<isco>po Do/szotheo, approbat<us> et investitus ab Ep<isco>po Bizanczio. Alter / Basilius Sztan ab eod ord<inatus> et investitus a Bizanczio. / Fundus parochialis nullus. Conf<essiones> cap<aces> 300, omnes con/fessi. Hospites 20 nihil solventes. Publici peccatores / nulli. Contra Parochu<m> nihil habet Com<m>unitas. Ecclesia / concionat<orem> nullu<m> habet. Metr<icam> non habet. Fons bapt<ismalis> est. Obstetrix / est iurata. Nemo sine Sacramentis decessit. Cantor n<on> est stabilis. / P<ro> Cantor fundus n<on> est. Aedituus n<on> est liber.

Ecclesia.

Ecclesia murata cum tur<r>i, scandulis tecta, imaginibus o<mn>ib<us> / provisa, n<on> scitur a quo benedicta. Antimissiu<m> moderni Ill<ustrissi>mi / *moderni Ill<ustrissi>mi* <*sic!*>[798] D<omi>ni. Cibor<ium> ligneu<m>. Calix cu<m> appertinentiis / stanneus. Velu<m> et palae ex materia ex Karton. Corporale / nullu<m> et palas antiquu<m> velu<m> sup<p>let. Candelabr<a> duo stan<n>ea. / Mappae tres, albae duae. Mensa Propositionis dicit<ur> munda. / Casulae duae, una ex Karton, alia ex lana rubra cum stolis ta/libus. Libr<i> ceremoniales o<mn>es. Proventus nulli. Dicata / S<anctae> Parasceviae. Cemeteriu<m> debiliter septu<m>.

Possessio Darva.

Parochi duo: Unus Simon Darvay, ordinatus ab Ep<isco>po Do/szotheo, ab eod investitus, approbatus ab Ep<isco>po Bizanczy. Alter / Lucas Biliy, ordin<atus> a Doszotheo, approbatus et investitus. Fundus / parochialis liber vacuus, agroru<m> ad duas calc<aturas> sing<ulam> 4 cub<ulorum> cap<acem>. / Prata nulla. Conf<essionis> cap<aces> 150, omnes conf<essi>. Hospites 40 ni/hil Parocho solvebant. Publici peccatores n<on> sunt. Contra Paro/chos nihil detexerunt. Concionatore<m> Ecclesia nullu<m> habet. Metrica / n<on> est. Fons bapt<ismalis> est. Obstetrix iurata non est. Nemo sine Sa/cramentis mortuus. Cantor stabilis nullus, p<ro> quo fundus nullus / Ecclesiae. Diaconus unus senex, surdus, bigamus, ordinatus / ab Ep<isco>po Sztoyka. Aedituus n<on> est liber. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu bono, imaginib<us> o<mn>ib<us> / pulchris p<ro>visa, benedicta p<er> Ep<isco>pu<m> Doszotheu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. / Calix cum appertinentiis stanneus Parochi. Velum et palae / sericeae, partim ex materia

[796] Superflue repetitur: *ord<inatus>*.
[797] Superflue repetitur: *ord<inatus>*.
[798] Superflue repetuntur: *moderni Ill<ustrissi>mi*.

lanea. Corporale et purificatoriu<m> est. / Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Mappae 6. Albae duae, una Paro/chi, alia Ecclesiae. Mensa Propositionis munda. Candelabra duo stan//nea. Casulae tres, Parochi una sericea cum stola, parochianor<um> ex Rasa pari/ter cu<m> tali stola, tertia alterius Parochi ex Karton cu<m> simili stola. / Libri ceremoniales o<mn>es. Evangeliu<m> Ecclesiae, alii o<mn>es Parochi. Ar/chi-Presbytero o<mn>es. Clausura lignea. Proventus nulli. Dicata / S<ancto> Nicolao. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>. Campanae duae n<on> scit<ur> / a quo benedictae.

Possessio Bustin.

Parochi duo. Unus Ioannes Biszaha, ordinatus et investitus a / moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Michaele Manuele Olsavszky. Alter / Basilius Borbely, ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo, approbatus et in/vestitus ab Ep<isco>po Bizanczy. Tertius Diaconus Ignatius Vakanics, / ordinat<us> a Doszotheo Ep<isco>po, sicut residet in Fundo D<omi>nali, ita quoq<ue> / labores D<omi>nales et quantu<m> portionale solvit. Parochi resident in / fundis D<omi>nalibus, a quibus taxam pendunt. Dominio Fiscali Regio / subiacet haec possessio. Confessi capaces sunt 160, omnes confes/si, praeter unu<m> Ladislau<m> Hudak, qui a 4 annis confiteri n<on> est / observatus. Hospites 38 nihil solvebant hactenus. Publici pec/catores nulli sunt. Contra Parochos nihil habent. Ecclesiae est / liber Klucs dictus. Metrica est. Fons baptismalis n<on> est. Obstetrix / est iurata. Apostata nullus. Cantor nullus. Aedituus n<on> est liber. / Pulsus n<on> fuit. D<omi>nus Terrestris Sua Ma<ies>tas S<acratissi>ma.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono, imaginib<us> o<mn>ib<us> ex toto depictis provisa. Antimi<ssium> Bizanczianu<m>. Cibo/rium ligneu<m>. Calix cum appertinentiis stanneus. Velu<m> et palae / ex Karton. Corporale et purificatoriu<m> ex Sindone. Candelabr<a> duo / laminea. Mappae 5. Albae tres. Mensa Propositionis satis / munda. Casulae tres ex Karton cu<m> stolis talib<us>. Libr<i> cer<emoniales> o<mn>es / Ecclesiae. Campanae duae <...>[799]. Clausura fer<r>ea. Dicata / S<anctis> Apostolis Petro et Paulo. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>. / Proventus nulli.

Possessio Eljbard.

Hanc possessionem administrant Bustinienses Parochi. Presbyter / est hic bigamus Dimitrius Dimikat, ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo. / Fundus parochialis est liber cum agris ad duas calc<aturas> utra<m>q<ue>[800] / *calcat<uras>* <*sic!*>[801]. Pratu<m> nullum. Bigamus residet in fundo praedicto. Cantor / nullus. Aedituus n<on> est liber. Pulsus non fuit. Hospites 30 nihil / solvunt. Conf<essionis> cap<aces> 90, omnes confessi.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cu<m> tur<r>i scandulis tecta, imaginibus satis provisa, / benedicta n<on> scit<ur> a quo *benedicta* <*sic!*>[802], in statu com<m>odo. Antimissiu<m> Bizanczi/anu<m> Cib<orium> ligneu<m> depictu<m>. Calix cu<m> apper<tinentiis> stanneus. Velu<m> et / palae gozipiacae. Corpor<ale> et purif<icatorium> est. Mappae 5. Mensa / Propositionis munda. Casula ex tela colorata cu<m> stola. / Alba est una. Libr<i> cerem<oniales> o<mn>es. Dicat<a> S<anctae> Parasceviae. Pro/ventus nulli. Campanae duae bened<ictae> ab Ep<isco>po Doszotheo. / Cemet<erium> palanka cinctu<m>. //

---

[800] Sequitur deletum: *ad duas*.
[801] Superflue repetitur: *calcat<uras>*.
[802] Superflue repetitur: *benedicta*.

Possessio Urmezeő.

Parochi duo. Unus Petrus Turala, ord<inatus> ab Ep<isco>po[803] *Sztoyka*[804], / investitus et approbatus ab Ep<isco>po Bizanczio. Alter Michaël Ma/gocsy, ord<inatus> ab Ep<isco>po Sztoyka, approbatus et investitus ab Ep<isco>po / Bizanczio. Hic residet in Fundo D<omi>nali, in quo taxa<m> solvit, / alter in proprio fundo residet. Fundus parochialis nullus. Con/fessionis capaces 250, omnes confessi. Hospites 25 nihil / solvunt. Unus n<on> confessus propter negligentia<m> Parochi. Publicos / peccatores n<on> detexerunt. Concionatore<m> Eccle<si>a habet Klucs dictum<m>. / Metrica<m> n<on> habet[805]. Fonte<m> baptismalem habet. Obstetrix *obstetrix* <*sic!*>[806] / est iurata. Filialem habent Csasova, in quo Confessionis capa/ces ex parte quoq<ue>, qua<m> Bildeotensis *et Eormeziensis*[807] administra<n>t, sunt cir<citer> 300, / <…>[808]. Hospites quoq<ue> sunt 50, solvent / per media<m> metretat<m> frumenti. Apostatae sunt in Techő[809] Ioannes Re/menecz, Ioannes Sztary cu<m> duobus filiis, Georgius Kucsiupe / cum filiis.

Cantor nullus stabilis, cui nihil solvebant. Aedituus n<on> est liber. / D<omi>ni Ter<r>estres Familia Poganiana. Unus ager invenit<ur> Eccle<si>ae / datus a Francisco Kotvaty, quem accepit subditus Stephani Pogany actuq<ue> / possidet.

Ecclesia.

Ecclesiae duae, una lignea cu<m> tur<r>i ruinae proxima indigens / sarto tecto, altera murata destructa per alluvione<m> fluvii Talabor, / in quibus antimissia Bizancziana. In murata n<on> celebratur / Sacru<m>, cum sit destructa sine tecto, in qua imagines sunt o<mn>es. / Calix cu<m> appertinentiis stan<n>eus. Velu<m> et palae sericeae. Corpo/rale et purificatoriu<m> spongia supplet. Mappae, alba una. / Mensa Propositionis munda. Casula una cu<m> stola Paro/chi. Libr<i> ceremo/niales o<mn>es. Campanae duae, una destructa, n<on> scit<ur> / a quo benedictae. Proventus nullos habet. Dicata S<ancto> Ioanni / Baptistae. Cemeteriu<m> n<on> est septu<m>. In alia lignea calix / pariter cu<m> apper<tinentiis> stanneus. Velu<m> et palae sericeae virides. Corp<orale> et purif<icatorium> similia prioris Templi. Mappae et al/ba una. Mensa Propositionis munda. Casula una / pagi cu<m> stola ex materia ex tela incolorata. Libr<i> ceremo/niales o<mn>es Ecclesiae. Proventus nullos habet. Campanae duae / n<on> scit<ur> a quo benedictae. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>. Can/delabra duo laminea. Dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po.

Possessio Szaldobos.

Parochus unus Georgius Popovics, ordinatus ab Ep<isco>po *Ara/diensis* <sic!>[810] Inocentio[811], approbatus et investitus ab Ep<isco>po Bizanczio. / Alter Petrus Csorni, ordinatus ab Ep<isco>po Moldaviensi Varlaamo / n<on> celebrat. Fundus parochialis ab antiquo a D<omi>nis Ter<r>estribus ex/tradatus cum agris ad duas calcaturas, una<m> duoru<m> cubulor<um>, alia<m> / 4 cub <ulorum> capac. Prata ad tres cur<r>us feni libere usuat. Dominii Fiscalis / Regii. Confessionis capaces sunt 260, omnes confessi. Hospites 26 // nihil solvent. Publici peccatores sunt. Archi-Presbyteri filia nupsit consan/guinea in <quar>to gradu existenti; item Basilius Parascsin duxit Anastasia<m> / maritum habentem viventem. Contra Parochum Com<m>unitas nihil

[803] Sequitur deletum: *Doszitheo*.
[804] Supra scriptum: *Sztoyka*.
[805] Sequitur deletum: *nec*.
[806] Superflue repetitur: *obstetrix*.
[807] Supra adiectum: *et Eormeziensis*.
[808] Spatium interpunctatum circa 5 cmm.
[809] Supra adiectum: *in Techő*.
[810] Recte: *Aradiensi*.
[811] Probabil este vorba de Vichentie Ioanovici, episcop între anii 1710 – 1721. Cf. P. Vesa, *op. cit*., p. 70 – 72.

ha/bet. / Fons baptismalis est. Nemo sine Sacramentis mortuus. Obste/trix est iurata. Apostata nullus. Cantoris officiu<m> sup<p>let Molda/vicus, residet in Fundo D<omi>nali, a quo taxa<m> solvit. Aedituus n<on> est liber. / Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu com<m>odo, non /scitur a quo benedicta. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Venerabile / ligneu<m>. Calix cum appertinentiis stanneus. Velum et palae ex ma/teria lanea. Corporale et purificatoriu<m> est. Mappae <quin>q<ue>, alba / una. Mensa Propositionis satis munda. Casulae duae cu<m> / stolis ex Karton. Candelabru<m> aereum unum. Libri ceremoniales / o<mn>es Ecclesiae. Campanae duae n<on> scit<ur> a quo benedictae. Proventus habet / agros aliquot, ex quib<us> decima Ecclesiae venit. Dicata S<anctae> Parasceviae. / Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>.

Possessio Szeklencze.

Parochi duo. Unus Ioannes Czapp, ordinatus ab Ep<isco>po / Doszotheo, approbatus et investitus p<ro> hac parochia per / modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m>. Alter Petrus Fantics, ordina/tus et investitus vero per modernu<m> Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Ep<isco>pu<m>. / Fundus parochialis seu localis liber pro domo Parochi a D,omi>nis / Ter<r>estrib<us> Tody datus, cuius appertinentiis filii Parochoru<m> olim / defunctoru<m> occuparunt,actuq<ue> eoru<m> posteritates subditae D<omi>nis Fami/liae Todianae et Karolianae cum pratis. Confessionis capaces / 301, omnes confessi praeter Ioanne<m> Limacsak, Basilius *hi n<on> co<n>fessi*[812] Krivszkyfi / cum uxorib<us>. Elias Docsin, Ioannes Korabilyos Templum frequen/tare nolunt. Hospites 60 nihil solvebant. Contra Parochu<m> Ioan/nem medio instantiae querela<m> deposuerunt. Publ<icus> peccator nullus prae/ter Mikita<m> Prodan, qui duxit mulierem, de cuius marito nescitur, / num vivat. Evangeliu<m> expositu<m> Ecclesia habet. Metrica<m> non / est. Fons baptismalis est. Obstetrix est iurata. Nemo sine Sacr<amentis> / mortuus. Cantor nullus stabilis. Diaconus unus est Stepha/nus Czapp, ord<inatus> in Moldavia ab Ep<isco>po Varlaamo. Aedituus n<on> est liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cu<m> tur<r>i scandulis tecta in statu bono, imagi/nib<us> o<mn>ib<us> pulchris provisa, non scit<ur> a quo benedicta. Antimissi/um Bizanczianu<m>. Venerabile asservat<ur> in scatula lignea. Calix / cum appertinentiis stanneus. Velu<m> et palae sericeae rubrae. Corporale / et purif<icatorium> ex tela pulchra. Mappae 8. Albae 4. Mens<a> Prop<ositionis> munda / et pulchra. Casulae sex, una Ecclesiae, una lanea rubra cu<m> stola tali. // Libri cer<emoniales> o<mn>es Eccle<si>ae. Prov<entus> nullos habet, praeter in debitis 12 / flor<enis>. Dicata S<ancto> Nicolao. Camp<anae> duae n<on> benedictae. Cemeteriu<m> palanka cinctum.

Palanka Mihalyka.

Parochus unus Alexius Mikula, ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo, / approbatus a nemine, ab eod investitus. Fundus parochialis liber / sine appertinentiis agror<um> et prator<um>. D<omi>nus Ter<r>estris Generalis / Karoly. Conf<essiones> capaces 196, omnes confessi praeter <quin>q<ue>. Duo / Choma Kapitan, alter Georg<ius> Procopisecz, propter ira<m> in se / contracta<m> n<on> confessi. Hospites 26 nihil solvebant. Contra / Parochu<m> nihil dictum<m>. Basilius Lukar dict<ur> priore uxore / vivente alia<m> duxisse. Evangeliu<m> habet expos<itum> Eccle<si>ae. Metrica est / cu<m> fonte baptismali. Obstetrix n<on> est iurata. Cantoris offi/ciu<m> sup<p>let Diaconus Basilius Mikita, ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo,

[812] Supra adiectum: *hi n<on> co<n>fessi*.

/ cui nihil solvunt, residet in Fundo D<omi>nail, a quo taxa<m> solvit. / Aedituus n<on> est liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu com<m>odo, / imaginib<us> o<mn>ib<us> pulchris ornate. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. / Calix stanneus cu<m> appertinentiis. Venerabile asservat<ur> in pixide / lignea. Velu<m> et palae sericeae. Corporale et purify<catorium> est. Mappae / 6. Mensa Propositionis munda. Casulae duae, una / rubra lanea, alia ex tela picta cu<m> stolis talibus. Alba Paro/chi. Libr<i> cer<emoniales> o<mn>es. Camp<ana> una, alia destructa, n<on> benedictae. / Dicata S<ancto> Mich<aëli> Archangelo. Prov<entus> nullus. Cemeteriu<m. / palanka cinctu<m>.

Oppidum Huszth.

Parochus unus Ioannes Feclak, ordinatus ab Ep<isco>po / Varlaamo in Moldavia, approbatus ab Archi-Diacono Rosy, / investitus a moderno Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Munk<acsiensi>. Fundus Ecclesiae / nullus cum[813] appertinentiis suis, praeter loculu<m>, in quo domus Pa/rochi est erecta *emptus* <*sic!*>[814] a Com<m>unitate. Conf<essionis> cap<aces> sunt 506, o<mn>es / confessi, praeter unu<m> advena<m> Theodoru<m> Branik, qui nunqua<m> / confessus. Hospites 100, una<m> metreta<m> Turcici annuatim quilibet / Parocho vel 12 polt<uras> p<rae>stant, ex quo tertialitatem Cantori partit<ur>. / Publici peccatores nulli. Ioannes Orban, Duboczky Maria / fabri uxor, Stephanus Gal ex haeretico conversus, iteru<m> / apostata vivunt. Contra Parochu<m> Com<m>unitas nihil habet. Catechi/sat et instruit populu<m>. Concionator nullus. Metrica<m> habet. Fons / baptismalis est. Obstetrix est Ruthena[815] iurata per Praedicantiu<m> Confessio/nis Helveticae. Cantor residet in fundo taxali. Aedituus est liber. // Pulsus pro Ave Maria non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tu<r>ri pulchra scandulis tecta, imaginibus / o<mn>ib<us> pulchris ornata, benedicta ab Ep<isco>po Doszotheo Volhovi/ensi. Ciborium ligneu<m>. Calix cum patena. Stella argentea. / Coclear stanneum. Velum et palae sericeae cu<m> fimbriis cir/cumdatae. Corporale et purific<atorium> ex tela pulchra. Mappae ma/teriales ex Karton, albae duae, Mensa Propositionis pulchra / munde asserva<n>tur. Casulae duae, una sericea viridis, alia rubra / lanea cum stolis talib<us>. Libri ceremoniales omnes. Dicata As/censioni Christi D<omi>ni. Campanae duae n<on> scitur a quo benedictae, / aliqui dicunt ab Ep<isco>po[816] Csomalyoviensi benedictae. Proventus nullus. / Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>.

Possessio Kövesligeth seu Drahovo.

Parochus unus Ioannes Popp, ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo, / approbatus ab Ep<isco>po *Bizanczy*[817] et investitus ab eod. Fundus Parochialis liber[818] / cum appertinentiis agr<orum> ad duas calcat,uras>, una<m> 10, alia<m> 12 cub<ulorum> / capac. Prata ad 8 cur<r>us feni <capacia>[819]. Confessionis cap <aces> 380, o<mn>es / confessi. Hospites 94 nihil solvunt. Sunt adhuc 4 Presby/teri, Ioannes Sztoyka, ordi<natus> in Moldavia ab Ep<isco>po Varlaamo / unius uxoris, hic residet in fundo parochialis, quem inter tres unu<m> / localem Parochu<m>, aliu<m> superius

[813] Correctum ex *praeter*.
[814] Recte: *emptum*.
[815] Supra adiecta: *Ruthena*.
[816] Probabil este vorba de episcopul ortodox Stoica.
[817] Supra adiectum: *Bizanczy*.
[818] Sequitur deletum: *unus*.
[819] In originali textu abest.

dictu<m>, tertiu<m> Ioanne<m> Pop *dividit<ur>* <*sic!*>[820]. /Hic ordinatus ab Ep<isco>po Doszitheo viduus, senex. <quar>tus Micha/ël Risko, ord<inatus> in Moldavia ab Ep<isco>po Varlaamo, post ordines / Diaconatus duxit. Diaconi pariter 4. Ioannes Bancsot, / Ioannes Femin viduus[821], ord<inatus a Doszotheo, Basilius Peczak / unius uxoris, ord<inatus> a Doszotheo. <Quar>tus Damascenus Risko bigamus, / ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszitheo. Concionator Ecclesiae Klyucs et Evangeli/u<m> expositu<m>. Metrica e<s>t. Fons baptismalis est. Obstetrix n<on> / est iurata. Cantor nullus stabilis, pro <quo>[822] fundus nullus Ecclesiae. / Aedituus liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tu<r>ri scand<ulis> tecta, imaginib<us> o<mn>ib<us> provisa, / in statu mediocri, indiget sarto tecto, benedicta ab Ep<isco>po Iosepho / Csomalyoviensi. Ciboriu<m> ligneu<m>. Antimiss<ium> moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni / Ep<isco>pi. Calix cu<m> appertinentiis stan<n>eus. Velu<m> et palae sericeae anti/quae, aliae novae sericeae. Corporale et purif<icatorium>. Mappae 4, albae / 6. Mensa Propositionis munda. Casulae 4, una ex Karton, / alia sericea et duae rubrae laneae cu<m> stolis talibus. Libr<i> cere/moniales o<mn>es. Campanae tres. Duae ab Ep<iscop>o Iosepho Sztoyka, *duae* <?!?>[823] / n<on> benedictae. Dicata S<ancto> Nicolao. Prov<entus> nulli, praeter in para/ta sum<m>a 20 flor<enos>. Item 30 flor<enos> Rh<enenses> pro homine mactato a / milite centurio. Ecclesiae dedit Archi-Presbyt<er>o Ioan<n>i Sztoyka defuncto, / quos ille n<on> Ecclesiae, sed relictae uxori dedit in manus. Cem<eterium> palanka // cinctu<m>.

Possessio Sofalva.

Parochus unus Ioannes Panyko, ord<inatus> in Moldavia ab Ep<isco>po / Varlaamo, a n<emi>ne approbatus et investitus. Fundus parochia/lis nullus liber, residet in D<omi>nali Generalis Karoly, a quo taxam / solvit. Conf<essionis> cap<aces> 45, o<mn>es confessi. Hospites 12 nihil solve/bant. Publ<ici> peccatores nulli. Concionator Ecclesiae Klyucs et / Evangeliu<m> expositu<m>. Metrica n<on> est. Obstetrix n<on> est iurata, nec / fons bapt<tismalis>. Cantor stabilis nullus. Aedituus n<on> est liber. Pulsus / n<on> fuit. Diaconus Basilius Andrasics unius uxoris, ord<inatus> a Doszotheo.

Ecclesia lignea cum tu<r>I scandulis tecta in statu mediocre, / indigent sarto tecto, imag<inibus> o<mn>ib<us> p<ro>visa, n<on> scit<ur> a quo benedicta. / Antimissiu<m> Bizanczianum. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix cu<m> apper/tinentiis stannous. Velu<m> et palae sericeae. Corp<orale> et purifica/toriu<m>. Mappae 6, alba una et Mensa Propositionis / munda. Casulae duae, una nova linea, alia antiqua ex / tela cu<m. Stolis. Libr<i> cer<emoniales> o<mn>es. Proventus nulli. Candelabr<um> unu<m> / lig<neum>. Campana una n<on> scit<ur> a quo benedicta. Dicata S<ancto> Nicolao. / Clausura lig<nea>. Cemet<erium> palanka cinctum.

Possessio Gernyesfalva.

Parochus unus Georg<ius> Popovics, ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo. Fun/dus parochialis nullus, residet in D<omi>nail, a quo taxa<m> et deci/ma<m> D<omi>no Ter<r>estri Adamo Tody. Conf<essionis> capaces 96, o<mn>es / confessi. Hospites 25 nihil solvunt. Publici peccatores nulli. / Unus Petrus Lopoyda, nec confiteri, nec Templu<m> frequentare vult. / Concionator nullus. Matrica est et fons baptismalis. Obste/trix non est iurata. Apostata nullus. Diaconus unus / bigamus Lukas, ord<inatus>

[820] Recte: *dividunt*.
[821] Sequitur deletum: *viduus*.
[822] In textu originali abest.
[823] Campanae solum tres sunt!

a Doszotheo. Cantor residet in Fundo D<omi>nali D<omi>ni Adami Tody, cui nihil *solvebant* <*sic!*>[824]. / Aedituus nullus. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tu<r>ri scandulis debiliter tecta, ruinae / proxima, benedicta ab Ep<iscop>o Sztoyka. Antimissiu<m. Bizan/czianu<m>. Ciboriu<m> ligneum. Calix cum appertinentiis stan/neus. Velum et palae ex Czvelich materia. Corporale est[825]. / Purificatoriu<m> nullu<m>. Mappae, alab una et Mensa / Propositionis *munda* <*sic!*>[826] dicunt<ur>. Candelabr<a> duo, unu<m> ligneu<m>, / aliud lamineu<m>. Casula una ex tela tenui variata. / Stola Parochi ex panno ceruleo. Libr<i> cer<emoniales> Ecclesiae Evang<elium>, / Missale *Missale* <*sic!*>[827], Polusztav, Psalt<erium>. Caeteri Parochi. Camp<anae> / una n<on> benedicta. Dicata Assumptioni B<eatissimae> V<irginis> Mariae. Proven/tus nulli. Claus<ura> lig<nea>. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>. //

Possessio Lipsa.

Parochus unus Alexius Lipsay, ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo, / ab eod investitus. Alter Michael Vencze n<on> celebrat, ord<inatus> ab / Ep<isco>po Varlaamo. Fundus parochialis est liber excises per pa/genses ia<m> pridem cu<m> agris ad duas calcaturas, una<m> 4, alia<m> <tri>u<m> / cub<ulorum> capacib<us>. Prata ad tres currus feni. Confessionis capaces / sunt 150. Multi n<on> sunt confessi, nec ieiunia observant: utpote / Stephanus Hriczakno, Ioannes Boyko, Basilius Marigunno, / Demetrius Hrizak. Hospites 40 aliud nihil praeter unius / diei laborem p<rae>stant. Alii publici n<on> reperiuntur peccatores. Contra / Presbyteru<m> nihil habet Com<m>unitas. Concionator Ecclesiae nullus. / Metrica<m> habet. Fons baptismalis obstetrixq<ue> iurata est. Cantoris / officiu<m> Diaconi sup<p>plent. Lukas Babornics viduus celebrat, ordi/natus ab Ep<isco>po Doszotheo. Mathias Lipcsey celebr<at> unius / uxoris, ord<inatus> a Doszotheo. O<mn>es celebrant. Pro Cantore fundus nullus. / Diaconi resident in fundis propriis. Aedituus n<on> est liber. Pulsus / n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta in statu debili et misero. Ima/gines locales tantu<m> sunt. Antimissiu<m> moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni / Ep<isco>pi, bened<icta> per Archi-Presbyteru<m> Drahoviense<m>. Calix cu<m> apper/tinentiis stanneus. Velum et palae ex[828] rubra tela. Cor/porale et purificatoriu<m. Mappae 6, albae tres, Mensa Propo/sitionis *munda* <*sic!*>[829] sunt. Casulae tres ex materia parti<m> ex tela / cu<m> stolis talibus. Libr<i> ceremoniales o<mn>es. Campanae n<on> scit<ur> an / et a quo benedictae. Proventus nullos habet. Dicata S<ancto> Nicolao. / Cemeteriu<m> sepibus cinctu<m>.

Possessio Berezova.

Parochus unus Simeon Texa, ordinatus a Doszotheo, ab eod in/vestitus. Fundus parochialis nullus, agri sunt ad duos cub<ulos>. Confessio/nis capaces sunt 160, o<mn>es confessi. Hospites 40 nihil sovebant. / Maria Kirova fecit votum nunquam frequentandi Templu<m>, adeoq<ue> / nec frequentat, nec confitet<ur>. Contra Parochum nihil habent. Concio/nator Eccle<si>ae est. Metricam n<on> habet, nec fons baptismalis, nec ob/stetrix iura<ta> est. Nemo sine Sacramentis mortuus. Cantor residet / in fundo proprio, cui nihil solvit<ur>. Aedituus est liber. Pulsus / n<on> fuit.

---

[824] Recte: *solvebat*.
[825] Sequitur deletum: *et*.
[826] Recte: *mundae*.
[827] Superflue repetitur: *Missale*.
[828] Sequitur deletum: *mat*.
[829] Recte: *mundae*.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cu<m> tu<r>ri recenter erecta, benedi/cta per Archi-Diaconu<m> Sztoyka. Antimissiu<m> moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni. / Ciboriu<m> ligneum. Calix cum appertinentiis stanneus. Velum / et palae ex Rasa rubra. Corporale mundu<m>, purificatoriu<m> / nullu<m>. Mappae, albae duae ex Rasa et tela incolorata cu<m> stolis talib<us>. / Libri ceremoniales o<mn>es. Campanae duae n<on> scit<ur> a quo benedictae. / Clausura lignea. Prov<entus> nulli. Dicata S<ancto> Nicolao Ep<isco>po. Cemeteriu<m> / lapidibus muratu<m>. //

Possessio Horincza.

Parochi duo. Unus Basilius Prodanecz, ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo, / ab eod investitus. Alter Michaël Popovics, ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo. / Fundus parochialis liber cum agris ad duas calcat<uras>, sing<ulam> 4 / cubuloru<m>. Pratum ad unu<m> cur<r>um, duos agros occupavit incola / Theodorus Babics, in quibus domu<m> erexit. Confessionis capaces / 260, n<on> o<mn>es confessi. Hospites 50 nihil solvunt. Publici pec/atores n<on> sunt. Contra Parochu><m> nihil habent. Concionator Eccle<si>ae / Klyucs dictus. Matrica<m> et fontem baptismalem habent. Obste/trix e<st> iurata. Cantorem agit Diaconus Theodorus Rusz/covics viduus, ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo, residet cu<m> Parochis. Aedi/tuus est liber. Pulsus est pro Ave Maria.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono, imaginibus o<mn>ib<us> cum parietibus depictis ornata, benedicta / ab Ep<isco>po Doszotheo. Antimissium novu<m>. Calix cum ap/pertinetiis stanneus. Velum et palae ex tela rubra. / Corporale et purificatoriu<m> ex tela tenui. Mappae 7. Albae / 4, una Ecclesiae. Mensa Propositionis pulchra. Candelabra / duo stannea. Casulae Eccle<si>ae tres cum stolis ex tela in/colorata. Libr<i> cer<emoniales> o<mn>es. Campanae duae n<on> benedictae. / Proventus nulli. Dicata S<ancto> Mich<aëli> Archangelo. Clausura / lig<nea>. Cemet<erium> palanka cinctu<m>.

Possessio Monastirecz.

Parochus unus Lucas Simitinecz, ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo. / Fundus cum hortulo parochialis liber cum agro uno unius / cub<uli>. Pratum ad unu<m> cur<r>um feni. Confessionis capaces 90, / o<mn>es confessi. Hospites 28 nihil solventes. Publici peccatores / nulli. Contra Parochum nihil habet Com<m>unitas. Concionator / nullus. Matrica<m> n<on> habent. Fons baptismalis est. Obstetrix / e<st> iurata. Nemo sine Sacr<amentis> decessit. Cantor residet in Fundo / D<omi>nali. Aedituus n<on> est liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu com<m>odo, benedicta / per Archi-Diaconu<m> Sztoyka. Antimissiu<m> Bizanczia/nu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix cum appertinentiis stanneus. / Velu<m> et palae sericeae. Corporale ex tela. Purificatoriu<m> n<on> est. / Candelabru<m> unu<m> ligneu<m>. Map<p>ae 4. Alba una Parochi. Men/sa Propositionis utcunq<ue> pulchra. Casula una Ecclesiae ex /tela. Parochi pariter talis cu<m> stolis. Libr<i> o<mn>es. Camp<anae> duae n<on> ben<edictae>. / Claus<ura> lig<nea>. Prov<entus> nulli. Cemeteriu<m> palanka cinctu<m>. //

Possessio Keselymezeő.

Parochus unus Michaël Bencsa ordinatus ab Ep<isco>po Iosepho / Sztoyka, ab eod investitus. Fundus parochialis liber a pagensib<us> / excisus cum agris ad duas calcatur<as>, una<m> 6, alia<m> 3 cubuloru<m> / cap<acem>. Pratum nullum. Confessionis capaces 210, o<mn>es confessi. / Hospites 50 nihil aliud nisi vel

polt<uram> una<m>, vel ad hora<m> 8 metr<etas> / laborant. Publicus peccator nullus. Contra Parochum nulla querela depo/sita. Concionator Ecclesiae Klucs dictus liber. Matrica<m> n<on> habet. Fontem / baptismalem habet. Nemo sine Sacramentis mortuus. Obstetrix est / iurata. Diaconus Stephanus Karpinecz bigamus, ordinatus / ab Ep<isco>po Doszotheo. Cantoris officiu<m> supplet Diaconus, residet in eod / fundo cu<m> Parocho. Aedituus n<on> est liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tu<r>ri scandulis tecta in statu com<m>odo, imagi/nib<us> o<mn>ib<us> proviso, n<on> scit<ur> a quo benedicta. Antimissiu<m> Bizan/czianu<m>. Ciboriu<m> ligneum. Calix cu<m> appertinentiis stannous. / Velum et palae rubrae ex Rasa. Corporale et purifi<catorium> est. Mappae <quin>q<ue>, / albae tres, Mensa Propositionis *munda* <*sic!*>[830] sunt. Casulae tres ex tela co/lorata cu<m> stolis talibus. Candelabru<m> unu<m> ligneu<m>. Libr<i> ceremoniales / o<mn>es. Campanae duae n<on> scit<ur> an et a quo benedictae. Prov<entus> nullos habet. / Clausura lignea. Dicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> MARIAE. Cemeteriu<m> / palanka cinctu<m>.

Possessio Sandrovo.

Parochus unus Ioannes Czapp, ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo, ab eod / investitus. Fundus parochialis nullus, sed cogitur D<omi>no Adamo Tody ta/xam solvere. Confess<ionis> cap<aces> sunt 150, o<mn>es conf<essi>. Hospites 21 nihil / solvunt. Publici peccatores nulli. Contra Parochu<m> nihil habent. / Multi sunt, qui Templu<m> frequentare nolunt. Concionator Ecclesiae / Evangelium expositum. Matrica<m> n<on> habet. Fons baptismalis e<st>. / Nemo sine Sacramentis mortuus. Obstetrix n<on> est iurata. Aposta/ta nullus. Diaconus est unus Ignatius Djakon viduus, ordi/natus ab Ep<isco>po Doszotheo. Cantor nullus stabilis. Aedi/tuus n<on> est liber. Pulsus non fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cu<m> tu<r>ri in statu miser<r>imo ruinae proxima, / imaginibus utcumq<ue> proviso. Antimissium Bizanczia/nu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. Calix cum appertinentiis stanneus. Velu<m> / et palae sericeae rubrae. Corpor<ale> ex tela, purificatoriu<m> nullu<m>. / Mappae 4. Albae duae. Mensa Propositionis miser<r>ima. *Candelabra* <*sic!*>[831] unu<m> ligneu<m>. Casula una cu<m> stola ex materia lanea / Parochi. Libri ceremoniales o<mn>es Ecclesiae. *Clausula* <*sic!*>[832] lignea. / Proventus nullos habet, praeter quod pie legaverat pie defunctus / Michaël Kreczul vaca<m> Eccle<si>ae, quam pagus 10 flor<enis> vendiderat et pe/cunia<m> in Templo conservavit, quos flor<enos> Archi-Presbyter Szesdobo/siensis accepit et Iudaeo in forma debiti dedit. Dicata S<anctae> Parasce/viae. Cem<eterium> palanka cinctu<m>. //

Possessio Szeliszcse.

Parochus unus Ioannes Voloszcsin, ordin<atus> ab Ep<isco>po Doszo/theo, investitus ab Archi-Presbytero Diahoviensi Ioanne / Sztoyka. Fundus parochialis nullus. Confessionis / capaces 226, o<mn>es confessi. Hospites 50 nihil solvunt, prae/ter 8 polt<uras> vel minus unius diei laborem p<rae>stiterunt. Una Mela/na meretricatur publice, secundu<m> iam spuriu<m> aquisivit, quae / Templu<m> quoq<ue> frequentare n<on> vult. Contra Parochum Com<m>u/nitas nihil habet. Concionatore<m> Ecclesia nullu<m>. Parochus / habet Evang<elium> expositu<m>.

[830] Recte: *mundae*.
[831] Recte: *Candelabrum*.
[832] Recte: *Clausura*.

Metrica<m> habet. Fons bapt<ismalis> n<on> est. / Nemo sine Sacramentis mortuus. Diaconus unus Petrus / Handrics viduus, ord<inatus> ab Ep<isco>po Sztoyka. Alter Basilius / Petrisin bigamus ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo. Cantor nullus / certus, nec fundus pro eo. Aedituus n<on> fuit liber. Pulsus non / fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i ob antiquitatem ruinat<ur>, / n<on> scit<ur> a quo benedicta. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> / ligneu<m>. Calix cu<m> appertinentiis stannous. Velu<m> et palae . sericeae flavae. Corporale et purificatoriu<m> ex tela tenui. Map/pae, albae tres Parochi, Mensa Propositionis *munda* <*sic!*>[833] s<u>nt. / Candelabra duo. Casulae duae, una Parochi cu<m> stola, alia Ecclesiae / ex tela rubra. Libr<i> ceremoniales o<mn>es. Proventus nullos h<a>b<e>t. / Campanae duae n<on> scit<ur> an et a quo benedictae. Dicata S<anctae> Paras/ceviae. Cemeterium palanka cinctum[834]. Ecclesiae / sunt agri ad duas calcaturas singulam 4 cub<ulorum> capacem. / Prata ad sex cur<r>us foeni libere usuat Parochus, licet a / Com<m>unitate sint extradata.

Possessio Husztköz.

Parochus unus Lukas Mandics, ordinatus ab Ep<isco>po Do/szotheo, ab eod investitus. Fundus parochialis liber nullus, / sunt tamen agri a Com<uni>t<a>te extradati ad duas calcaturas singula<m>[835] duor<um> cub<ulorum> capac. Prata ad <quin>q<ue> cur<r>us foeni. D<omi>ni / Ter<r>estres D<omini>[836] Spec<tabilis> Michaël Retey[837], Adamus Pogan et Ladis/laus Beganyi etc. Confessionis <capaces>[838] 170, o<mn>es confessi. Hospites / 34 aliud nihil, praeter mediae diei laborem p<rae>stant. Publici / peccatores nulli. Contra Parochum Com<m>unitas nihil detexit. / Concionator nullus. Matrica est. Fons baptismalis pariter non est. / Obstetrix n<on> est iurata. Apostata nullus. Cantor residet in / Fundo D<omi>nali, a quo taxa<m> solvit. Aedituus n<on> est liber. Pulsus / n<on> fuit. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tu<r>ri scandulis tecta, indiget tectura meliori, / in statu com<m>odo modo reficit<ur>, bened<icta> ab Ep<isco>po Sztoyka. / Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. Imagines o<mn>es / locales. Imaginem flentem B<eatissimae> V<irginis> MARIAE localem accepit / et transtulit R<evere>nd<issi>mus D<omi>nus Vicarius alio. Calix cu<m> appertinentiis / stanneus. Velu<m> et palae sericeae virides. Corporale et purifi/catoriu<m>, mappae, albae et Mensa Propositionis munda. / Casulae duae cu<m> stolis, una Parochi, alia Ecclesiae sericea. Paro/chi ex tela. Candelabra duo laminea. Libr<i> ceremoniales / o<mn>es. Proventus nullos habet. Campanae duae benedictae / ab Ep<isco>po Sztoyka. Dicata S<anctae> Parasceviae. Cemeteriu<m> / palanka cinctu<m>.

Possessio Eötvösfalu.

Parochi duo. Ignatius Turczin ord<inatus> ab Ep<isco>po Doszotheo ab eodq<ue> / investitus; alter Lucas Popovics partier ordinatus ab Ep<isco>po Do/sotheo et investitus. Fundus parochialis liber nullus, parochi / resident in Fundo Do<mini>ali D<omi>ni Ter<r>estris Ioannis Zimbori. Confes/sionis capaces 120 o<mn>es confessi. Hospites 35 nihil solventes. / Publici peccatores non sunt. Contra parochos nihil notatu<m>, cum / pagenses n<on> comparuerint. Concionator Parochi

[833] Recte: *mundae*.
[834] Sequitur deletum: *Fundi*.
[835] Correctum ab *una<m>*.
[836] Sequitur deletum: *Nicolaus Gyulafy*.
[837] Supra scriptum: *Spec<tabilis> Michaël Retey*.
[838] In textu originali abest.

Evang<elium> explicatu<m>. / Metrica<m> habent. Fons baptismalis in Templo servat<ur>. Obstetrix / n<on> e<st> iurata. Diaconus Basilius Popovics alias Turcsin, ordinatus a / Doszotheo, unius uxoris, alter Basilius Petro, unius uxoris, ord<inatus> / pariter a Doszotheo. Cantor nullus statutus. Aedituus n<on> est liber. / Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cu<m> tur<r>i scandulis tecta in statu com<m>odo ima/ginibus o<mn>ib<us> provisa, benedicta per Ep<isco>pu<m> Doszotheum. An/timissium Bizanczianu<m>. Ciborium ligneu<m>. Calix cum / appertinentiis stanneus. Velum et palae sericeae virides. Corpo/rale et purific<atorium> ex tela pulchra. Mappae 6, albae 3 Parochor<um> / Mensa Propositionis inmunda <*sic!*>[839] sunt. Candelabra duo lignea. / Casulae tres, una Ecclesiae ex tela cu<m> stolis talibus. Ecclesiae libr<i> ceremoniales o<mn>es. / Clausura lignea. Campanae duae n<on> scit<ur> an et a quo benedicta, / alia a Doszotheo. Dicata S<ancto> Nicolao. Proventus nullos habet. / Cemeteriu<m> palanka cincture. //

Possessio Iza.

Parochi duo. Andreas Thuri ordinatus ab Ep<isco>po Iosepho / Szoyka <*sic!*>[840] ab eodq<ue> investitus. Alter Ioannes Thuri ordinatus / ab Ep<isco>po Doszotheo ab eodemq<ue> investitus. Uterq<ue> residet / in fundis parochialib<us> a pagensibus olim excisis. Post unu<m> / fundum agri ad duas calcat<uras> singular<m> duor<um> cub<ulorum> cap<aces>. Prata vero / ad 4 cur<r>us foeni. Post alium partier agri ad duas calcaturas, / sing<ulam> duoru<m> cub<ulorum> capaciu<m>. Prata ad tres cur<r>us feni. Tertius Pa/rochus n<on> celebrat Paulus Bencsa bigamus introductus, / ord<inatus> a Doszotheo Ep<isco>po, hic residet in fundo uno, alii super/ius notati iteru<m> in alio libere usuant. Confessionis capaces / 601 omnes confessi. Hospites 71 nihil solvebant penitus. / Publici peccatores nulli reperti. Contra parochos com<m>unitas / nihil detexit. Concionator Ecclesiae unius fuit Klyucs. Cantor / Ioannes Bencsa vendidit furtim Turczensi Archidiacono. Pa/rochus unus Evangeliu<m> expositu<m>, alter Kaliusz. Metrica est. / Fons baptismalis pariter est. Obstetrix n<on> est iurata. Nemo si/ne Sacramentis mortuus. Diaconus unus filius Andreae Pa/rochi Thomas Thuri, unius uxoris, ord<inatus> a Doszotheo. Cantor nullus / statutes. Aedituus est liber. Pulsus n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea partier cum tu<r>ri scandulis tecta imaginibus / o<mn>ib<us> ornate, bened<icta> n<on> scit<ur> a quo. Antimissiu<m> Bizanczianum. / Ciboriu<m> ligneum. Calix cu<m> apper<tinentiis> stannous, coclear argenteu<m>. / Velu<m> et palae sericeae. Corporale et purif<icatorium> ex tela pulchra. / Mappae 4, albae tres, Mensa Propositionis utcunq<ue> munda <*sic!*>[841]. Can/delabra tria stannea. Casulae cu<m> stolis tres. Libr<i> ceremoniales / o<mn>es. Dicata Assumptioni B<eatae> V<irginis> Mariae. Campanae duae / n<on> scit<ur> a quo benedictae, tertia destructa. Proventus nullus. Ceme/teriu<m> palanka cinctu<m>.

Alia

Ecclesia lignea pariter cum tu<r>ri scandulis tecta, imaginibus / o<mn>ib<us> ornata, bened<icta> n<on> scit<ur> a quo. Antimissiu<m> per visitatore<m> / acceptu<m>. Ciboriu<m> ligneum. Calix cu<m> appertinentiis stanneus. / Velu<m> et palae ex Karton. Corporale et purificatoriu<m> mundu<m>. / Mappae, alba una et Mensa

[839] Recte: *inmundae*.
[840] Recte: *Sztoyka*.
[841] Recte: *mundae*.

Propositionis munda. Candelabra / tria, unu<m> stanneum, alia lig<nea>. Casulae tres, Ecclesiae una. Libr<i> cerem<oniales> Ecclesiae Missale, Triod, Psalter<ium>, Csaszlovecz, Trebnik. / Alii Parochi Ochtoich, Trefologion, Triod <Quadrage>s<i>male. Campanae / duae n<on> scit<ur> a quo bene<dictae>. Prov<entus> nullus. Dicata Nativitati B<eatissimae> V<irgini> M<ariae>. / Cemeteriu<m> palanka debiliter septu<m>. //

Possessio Polyanka.

Parochus unus Theodorus Iurkanics, ordinatus ab Ep<isco>po Doszo/theo bigamus ante 9 annos factus, praeter liturgiam et confessio/nem caetera administrabat convivens cu<m> <secun>da uxore[842] facultatus e<st> / a Domino Vicario Andrea Bacsinszky pro 12 flor<enis>. Fundum parochia/lem cum suis appertinentiis nullum habet. Conf<ess>ionis capaces sunt 100, / cir<citer> omnes confessi praeter Stephanum Szaray, qui nec Templu<m> fre/quentat et fur icor<r>igibilis. Hospites 20. Nichil quod solvebant an/nnu<m> proventu<m>. Cantor statutus. Stola ordinaria praeter copula<m>, a qua accipiebat per / 4 polt<uras>, accedunt ad solutionem. Metricam non habet. Nemo sine / Sacramentis necessariis decessit. Sine promulgationibus ternis copu/lari solebant. Cantor statutus nullus, pro quo stetit pro Parocho. / Fundus nullus datur. Accedunt ad Cantorem et ap<p>romittunt se in liber/tate conservaturos. Aedituus liber n<on> fuit adeoq<ue> nec pulsus pro / Ave Maria.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>icula scandulis tecta exigua, in statu / com<m>odo ab intus imaginib<us> exiguis instructa im<m>unda, appa/ramenta vilissima. Antimissiu<m> Doszotheanu<m>. Calix stan/neus debilis, patena lignea, coclear stanneu<m>. Corporale nullu<m>, nec / purificatoriu<m>. Velum et palae s<unt> undae antiquae. Dicata S<anctae> / Parasceviae. Clausura lignea. Campanae duae n<on> scitur an et / a quo benedictae. Proventus nullus. Cinctura exigua. Libr<i> cere/ moniales Evang<elium> script<um>, Epistolaru<m> script<um> alii sunt o<mn>es praeter Triod <quadrage>s<i>male / et Trefologion.

Oppidum Dolha.

Parochus unus Theodorus Szaray ordinatus ab Ep<isco>po Sztoyka / ab eodq<ue> investitus. Pro domo parochiali particula sine apperti/nentiis pie legata olim a quodam nobili quam hucusq<ue> libere / usuavit, modo vero D<ominus> Provisor Ex<ce>ll<entissi>mi D<omi>ni Ladislai Te/leky duas mardurinas praetendit. Confessionis capaces / circit<er> 120 omnes confessi. Hospites 20 nihil praeter unius / diei laborem p<rae>stabant Parocho, ad solutionem accedunt. Contra Parochum com<m>unitas nihil habet: catechizat et instruit populu<m> / et emendavit se ab aliquot annis. Metricam n<on> habet. Fons baptis/malis n<on> est. Nemo sine Sacramentis decessit. Publici peccatores nulli. / Cantor nullus statutes, pro quo nec fundus datur. Aedituus / liber ab impositione quanti portionalis. Pulsus p<ro> Ave Ma/ria n<on> fuit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tur<r>icula scandulis tecta, imaginibus localibus / omnibus instructa, benedicta per Ep<isco>pum Iosephum Sztoyka. // Antimissium Bizanczianum. Ciborium ligneum. Calix / cum appertinentiis stanneum <*sic!*>[843]. Velum et palae antiquae. Cor/porale et purificatorium nullum. Mappae 4, albae una, Mensa Propositionis satis munda <*sic!*>[844]. Alba una cu<m> stola / ex materia partim lanea et partim ex karton. Libr<i> ceremo/niales partim scripti, partim impressi, praeter

[842] Sequitur deletum: *Pro*.
[843] Recte: *stanneus*.
[844] Recte: *mundae*.

Trefologion, quem supplet Minaea scripta. Campanae duae modo benedictae. Clausura fer<r>ea. Dicata S<ancti> Ioanni Praecursori. Cemeterium pa/lanka cinctum.

Possessio Zadnya.

Haec poss<ess>io Parocho vacat a quatuor annis, quam actu / administrat Parochus actualis Dolhensis. Fundus parochial/lis nullus. Confessionis capaces cir<citer> 100 o<mn>es confessi praeter Ladis/laum Papp cum uxore, Stephanum Iszak cum familia sua / domestica, Basiliu<m> Sporteh. Hospites 20 nihil p<rae>stant. / Publici peccatores n<on>sunt reperti. Fons baptismalis nullus. / Obstetrix n<on> est iurata. Cantores duo resident in Dom<ini>o Domo D<omi>nali.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stamine tecta in statu mediocri[845] tectu<m> / pluvia penetrat. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Ciboriu<m> ligneu<m>. / Calix cum appertinentiis stanneus. Velu<m> et palae ex tela cerulea. Corporale et purif<icatorium> nullu<m>. Mappae, alba, casula / cu<m> stola Administratoris. Libri Evang<elium> script<um>, Szesztodnik, / Triodion <Quadrage>simale pariter scripti. Missale Polusztecz impres/si, caeteri desunt. Campanae duae n<on> scit<ur> num benedictae. / Dicata S<ancti> Ioanni Praecursori. Cemeteriu<m> n<on> est septu<m>.

Districtus.

Possessio Berbest.

Bigami duo ordinate ab Ep<isco>po Sztoyka, unus in Presbyteratu duxit / uxorem Basilius Kodre, unum aureum dedit, ne repellatur ab uxore / et uno tenetur et propterea licitum est illi baptizare et reliqua / exercere, praeter missam et confessionem. <…> //

In huiusce I<nclyti> Co<mi>t<a>tus Maramarosiensis Verchovina

Possessio O=Holyatin.

D<omi>norum Samuelis Patay et Ioannis Maios

Parochus unus Iacobus Holyatinszky ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po Marmatico Sztoyka fundus parochialis nullus per D<omi>nos / Ter<r>estres excisus habetur. Parochus residet in Fundo Patajano, cui / annuatim per sex f<lo>r<e>nos annuatim <*sic!*>[846] solvit. Confessionis capa<aces> 76 omnes confessi. Hospites 18 per coretum avenae et laborem / unius diei hactenus p<rae> stiterunt. Publici peccatores nulli reperti. / Contra Parochum nihil detexerunt. Metrica est. Obstetrix iura/ta non est. Fons baptismalis habetur. Cantor residet in Fun/do D<omi>nali, a quo robotam et pensum ad instar rusticorum / p<rae.stat D<omi>no Ter<r>estri. Aedituum agit Cantoris filius. Pulsus / raro fit p<ro> Ave Maria.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, imaginibus omnibus provisa, non / scitur a quo benedicta. Antimissium Bizanczianum. Ciborium stan/neum cum cooperculo. Calix cum appertinentiis stan<n>eus. Corporale, / purificatorium, mappae, albae tres, Mensa Propositionis munde as/servantur. Velum et palae sericeae cum casula una tali, aliae duae / ex Czvilik. Libri ceremoniales omnes. Campanae tres dicuntur / per Ep<isco>pum Marmaticum Sztoyka benedictae. Dicata S<ancto> Michaëli / Archangelo. Clausura lignea. Proventus nullus Coemeterium septum Ecclesiae apud Parochum sunt sex alvearia apum.

Possessio Izka.

Compossessorum: Ill<ustrissi>mi Comitis Teleky, Maroty et Buday.

Parochi in hac poss<essi>one tres, unus Gregorius Szteczko ordina/tus et investitus per Ep<isco>pum Sztoyka; secundus Maximus / Maruszanics ord<inatus> et

[845] Sequitur deletum: *quod*.
[846] Superflue repetitur: *annuatim*.

investit<us> per eund; tertius Maximus / Krivjanicza invest<itus> et ord<inatus> pariter per eund Ep<isco>pum. Est ite<m> / Diaconus Petrus Lucsinecz ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo. / Primus residet in Fundo D<omi>nail, a quo robotam 8 hebdoma/darum in anno et tres Mar<ianos>; hyemationem item pecorum / D<omi>no Ter<r>estri Buday p<rae.stat. Secundus in media sessione resi/dens D<omi>nali annuatim D<omi>no Denessy duos flor<enos>, filius suus a / <quar>talitate pariter duos pendit. Tertius deffectuosus penes filiu<m> / suum manet. Penes superiorem et mediam 40 hactenus praesta/bant unam metretam avenae. Penes inferiorem Confessionis ca/paces 105 omnes confessi. Hospites 40 solvebant, ut superiores. / Querela nulla ad invicem. Publici peccatores nulli reperti su<u>nt. / Cantores quatuor omnes popovicsii solvunt arendam et labo/res D<omi>nales a fundis, quos usuant, p<rae>stant. In hac possessione / duo antiqua caemeteria subditi occuparunt et quid in uno domus / posita, in alio vero stabulum per colonos illius loci. // Aeditui sunt omnes Ecclesias et puslus matutinus et vespertinus / observatur. Obstetrix est iurata. Fons baptismalis habetur. Metrica non est.

Ecclesia.

Ecclesiae tres ligneae scandulis tectae in statu satis com<m>odo ima/ginibus omnibus satis com<m>ode instructae, nescitur a quo bene/dictae. Antimissia Bizancziana. Ciboria lignea. Calices stan>n>ei / cum accessoriis. Vela, palae, casulae partim ex Rasa, partim ex tela incolorata. Corporalia, mappae, Mensa Propositionis minus mundae repertae. Dicata superior Annunciationi B<eatissi>mae V<irgini> / Mariae, media S<a>nctae Parasceviae. Infima S<ancto> Nicolao. Libr<i> / ceremoniales omnes. Campanae in superiori duae, in media tres, in infima duae per Ep<isco>pum Sztoyka benedictae. Proven/tum nullum habent. Clausura lignea. Coemeterium sepibus / cincta.

Possessio Tyuska.

Compossessorum Sztoyka, Lipsey, Haller, Nagyiday.

Parochus unus bigamus Ignatius Balkovics ordinatus ab Ep<isco>po Do/szitheo, nullas functiones exercet. Fundus parochialis nullus est. Confes/sionis capaces 92 omnes confessi. Hospites 20, nihil solvebant Parocho. / Fundus, in quo residet bigamus emptitius est, a quo taxam solvit / annuatim quinq<ue> Mar<ianos>. Fons baptismalis et metrica dicitur esse, prout / et obstetrix iurata. Cantores sunt duo, unus liber ex toto, alter a / medietate bonorum, quantum portionale solvit, a fundis uterque / arendam p<rae.stat. Aedituus liber, quotidie dicitur pulsare.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu bono, imaginibus omnibus / instructa, benedicta per Archi-Presbyterum Csomalyensem. Antimis/sium Bizanczianum. Ciborium ligneum. Calix stan<n>eus cum ap/pertinentiis. Velum et palae sericeae, casulae duae, una ex Rasa, alia / ex tela antiqua incolorata. Corporale, purificatorium, albae duae / mundae, Mensa Propositionis munde asservantur. Dicata Sancto / Nicolao. Libri Ceremoniales omnes. Campanae 4, duae benedictae ab / Ep<isco>po Sztoyka, duae modo. Clausura lignea. Coemeteriu<m> s<e>p<i>b<us> cinctu<m>.

Possessio Ricska.

D<omi>norum Ballya, Nagyiday, Pogany, Kerestes, Dencs.

Parochi duo: unus Ioannes Ricskay, ordinatus ab Ep<isco>po Polonico Ie/ronim[847], approbatus et investitus a pie defuncto Ep<isco>po Munkacsien<si> / Simeone Olszavsky; secundus Iacobus Korda ordinatus et inve/stitus a pie defunct Ep<isco>po Marmatico Doszotheo. Primus residet / in Fundo D<omi>nail arendatitio D<omi>ni

[847] Ieronim

Samuelis Darvay, a quo septem / Mar<ianos> annuatim p<rae>stat. Alter residet in fundo p<ro>prio aere compa/rato. Confessionis capaces 101, omnes confessi. Hospites 20, hactenus / Parochis nihil praestabant. Basilii Bella uxor eund relinquens / in Co<mi>t<a>tu Ugocsiensi apud Do<mi>num Horty inservit. Metrica cum fonte baptismali est. Obstetrix nulla. Cantor nullus. Parochus / unus alteri supplet officium cantoris. Aedituus exemptus non / est a quarto. Pulsus hactenus p<ro> Ave Maria non fuit. //

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta, debiliter in statu debilissimo, imagi/nes antiquae, non scitur p<er> quem benedicta. Antimissium mo/derni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi, a quo Archi-Diaconus Theodorovics praeter vo/luntatem eiusdem Ill<ustrissi>mi D<omi>ni 10 Mar<ianos> accepit. Ciborium ligneum. / Calix cum appertinentiis stan<n>eus. Corporale, purificatorium, / albae duae, mappae, Mensa Propositionis munde asservantur. / Casula tres ex *Czvilik*[848] et *harasz*[849] cum stolis talibus. Libri cae/remoniales omnes. Campanae duae dicuntur benedictae. Dicata / S<ancto> Nicolao. Clausura lignea. Proventus nullus. Cemeterium / sepib<us> septum.

Possessio Rosztoka

D<omi>norum Teleky, Pongracz, Ballya, Somokianae.

Parochi duo: Nicolaus Leskovics, ordinatus et investitus ab Ep<isco>po / Sztoyka; alter filius illius Gregorius Leskovics bigamus, / oedinatus ab Ep<isco>po Doszotheo. Fundus parochialis nullus, resi/dent in D<omi>ni Pongracz Nemethiensis, a quo 6 f<lo>r<e>nos annuatim / pendunt. Confessionis capaces 185 omnes confessi. Gervasius Holov/csin tamen dicitur unquam confiteri. Hospites 36 unius diei / laborem Parocho p<rae>stant. Publici peccatores non sunt directi. Con/tra Parochos nihil detexit com<m>unitas. Metrica non pridem sibi / cepta. Fons baptismalis et obstetrix iurata dantur. Cantores / hactenus duo fuerunt popovicii, qui medietatem quanti portio/nalis obvenientis simul solvunt. Aedituus est. Sed non exemptus. / Pulsus tamen quotidie fit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu bono, benedicta per Ep<isco>pum / Sztoyka, imagines omnes. Ciborium ligneum. Calix cum apper/tinentiis stanneus. Corporale, purificatorium, albae, mappae et / Mensa Propositionis munda. Velum et palae sericeae antiquae. / Casulae ex ma<teri>a harass cum stolis talibus. Libri caeremoniales / omnes. Dicata S<anctae> parasceviae. Campanae 4, duae modo benedictae, / aliae duae ab Ep<isco>po Sztoyka. Clausura fer<r>ea. Proventus nullus prae/ter in debito apud subditum Telekianum, <ert>ium f<lo>r<e>norum. Coeme/terium sepibus cinctum.

Possessio Rikita

D<omi>ni Michaëlis Vay de ead.

Parochus unus Gregorius Sztokartinecz ordinatus et invest/titus per Ep<isco>pum Doszotheum. Fundus parochialis nullus, /in quo residet, ab eo quotannis duos f<lo>r<e>nos D<omin>o Ter<r>estri pendit. /Confessionis capaces 20 omnes confessi. Hospites 8 hactenus / nihil solvebant. Publici peccatores nulli sunt reperti. Contra /Parochum nihil habet com<m>unitas. Liber doctrinalis *Patde/szatnicza*[850] dictus est. Metrica non est. Fons baptismalis est. /Cantor residet in Fundo D<omi>nail, a quo robotas et taxam praestat. /Solutionem vero annualem nullam percipit. Aedituus nullus.

Ecclesia.

[848] I.e. *Czuilich*: telae species, *pannus bilix*; *bilix*; Hung. *kétnyüstű*; Germ. *Zwillich*: item pro theca pulvinaria usus.

[849] I.e. *Harassium*, originaliter *Harnacz*: Germanice *Harass*, inde Lat. *Harmassium*: species panni forte ad thoraces, harnesia (Germ. *Harnisch*) sunducenda aptus (It. *Arnese*, Fr. *Harnais*, *Harnache*).

[850] I.e. *Penticostarium*.

Ecclesia lignea, in statu debili, si tegeretur, ad tempus duraret, / benedicta per Archi-Presbyterum Dragoviensem, imagines // praeter Apostolorum in tela antiquiores utcunque mundae. / Antimissium antiquum Ep<isco>pi Munkacsiensis taraszovics. /calyx cum appertinentiis stan<n>eus. Velum et palae ex ma<teri>a / rubra. Corporale non est. Mappae, Alba ex tela crassiori. / Mensa Propositionis munda. Casula ex Rasa rubra. Libri / caeremoniales. Dicata S<ancto> Nicolao. Campanae duae nescitur / an et a quo benedictae. Clausura lignea. Coemeterium sepib<us> / cinctum.

Possessio Podobovecz.

Hanc possessionem administrat Rikitiensis. Fundus paro/chialis nullus. Confessionis capaces 50 omnes confessi. Hospites / 20 per metretam avenae anno elapse dederunt. Aliqui inimici/cias habent cum Rosztokiensibus, nec componi volunt. Metrica, / obstetrix iurata non sunt. Fons baptismalis habetur. Cantores / sunt tres. Quantum portionale solvent, unus Popovicsius, alii / rustici. Pulsus dicitur fuisse.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu bono, imaginibus omnibus / pulchris instructa benedicta per Archi-Presbyterum Csomalyovien<sem>. / Antimissium Bizanczianum. Calix stan<n>eus cum appertinentiis. / Corporale, purificatorium, alba, Mensa Propositionis munda. / Velum et palae antiquae lacerae, casulae duae. Campanae tres, / duae antiquae nescitur an et a quo benedictae. Libri caeremoniales / omnes. Dicata S<ancto> Nicolao. Clausura lig<nea>. Caemeterium cinctum.

Possessio Kelecsin

D<omi>norum Illosvaianae, Ballya, Provisoris Szigethien<sis> etc..

Parochus unus Ioannes Barkoczy Archi-Presbyter ordinatus et / investitus per Ep<isco>pum Dosotheum. Fundus parochialis nullus, / residet Parochus in D<omi>ni Ballya, a quo quinq<ue> f<lo>r<e>nos annuatim sol/vit. Confessionis capaces cum Filiali Oblyaszka 160 omnes confessi. / Hospites 43 per metretam avenae hactenus solvebant. Publici pec/catores nulli reperti. Contra Parochum Com<m>unitas nihil detexit: suo / muneri satisfacit diligenter. Metrica, fons baptismalis servatur. / Obstetrix iurata nulla. Cantor Popovicsius residet in Fundo D<omi>nali, / a quo robotam et taxam cum alio Cantore pariter Popovicsio / p<rae>stat. Aedituus im<m>unis non est. Pulsus tamen fit quotidie.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu bono cum tu<r>ri in fundo rusti/cano erecta, imaginibus omnibus pulchris instructa, benedicta per / Archi-Presbyterum Sztoyka. Antimissium Bizanczianum. Ciborium / stan<n>eum. Calix pariter cum appertinentiis stan<n>eus. Corporale, purifi/catorium; albae duae, mappae et Mensa Propositionis munde asservan/tur. Velum et palae sericeae, casulae tres, una sericea antiqua, aliae duae / ex ma<teri>a lanea cum stolis talibus. Libri caeremoniales omnes. Dica/ta S<ancto> Michaëli Archangelo, habet in parata 14 f<lo>r<e>nos Rhenen<ses>. / Clausura lignea. Coemeterium septum. //

Alia Ecclesia

In filiali Oblyaszka lignea in statu bono bene recta, / imagines omnes, benedicta per Archi-Presbyterum Volensem. Antimis/sium Taraszovicsianum[851]. Ciborium ligneum. Calix stan<n>eus cum ac/cessoriis. Casula sericea, aliis quoq<ue> bene provisa. Campanae duae ab / antiquo, nescitur an benedictae. Dicata S<ancto> Nicolao. Clausura lig<nea>. / Coemeterium septum. Cantor subditus manet in Fundo

[851] Tarasovics Vasili (? – 1651), episcop al diecezei de Mukacevo, de numele căruia se leagă sinodul din 26 mai 1646 din cetatea Ujgorodului care a hotărât unirea cu biserica Romei. Cf. Caszinek I., *Taraszovics Bazil munkácsi püspök és Rómával való unió*, Debrecen, 1943.

D<omi>nali, a quo / robotam p<rae>stat D<omi>no Ter<r>estri, contra quem modo contravertunt.

Possessio Szurdeno.

In hac possessione Parochi sunt <quin>q<ue>. Primus Michaël Sepetyneh, / ordinatus et investitus pro hac parochia p<er> Ep<isco>pum Marmaticum / Doszothey. Secundus Basilius Zajacz, ordinatus et investitutus pa/riter p<er> eundem Ep<isco>pum, horum trium duo priores alternatim / administrant Ecclesiam superiorem. Quartus Procopius / Sadej, ordinatus a supra memorato Ep<isco>po. Quintus Gregorius / Burja ab hac Ecclesia translocatus media ad Po<sse>ssionem Vo/lovoy seu Okörmezeő, iterato huc rediit. Omnes 4 primarum / uxorum in virginitate ductarum quintus viduus a multis / annis. Fundus Ecclesialis nullus est, omnes fati Presbyteri a / fundis, quos incolunt arendam p<rae>stant D<omi>nis Ter<r>estribus iuxta / conventionem. Confessionis capaces 268. Hospites 94, sin/gulus p<rae>stabat unum falcatorem er messorem. Duo publici pec/catores Ioannes Tobinecz et Gregorius Stibor, hic nec confitetur. / Contra Parochos nihil habet pagenses. Exautem plures / dicuntur tepidiores, quoad frequentationem Ecclesiae. Librum Doctrina/lem nullu<m> habent. Metricam in inferiori et superiori habent, in / media vero non. Obstetrices duae iuratae. Fons baptismalis penes / omnes Ecclesias habetur. Cantores hactenus <quin>q<ue> nullam solutionem habentes quantum portionale omnes solvunt. Aeditui penes / omnes tres Ecclesias habentes relaxationem aliquam.

In hac possessione Ecclesiae sunt tres.

Ecclesia inferior noviter erecta lignea ampla cum tribus tur<r>iculis / scandulis tecta, imaginibus omnibus instructa, benedicta per / Archi-Presbyterum Kelecsinensem. Antimissium Bizanczianu<m>. / Ciborium stan<n>eum cum cooperculo. Calix stan<n>eus cum apperti/nentiis. Velum, palae et casula una semi-sericea, alia ex ma<teri>a lanea. / Corporale et purificatorium, mappae, albae minus mundae sunt. / Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Libri caeremoniales omnes. Cam/panae tres, una modo benedicta, aliae duae non scitur p<er> quem bene/dictae. Coemeterium sepibus cinctum.

Eodem modo aliae duae Ecclesiae fere aequali apparatu et statu / existunt dempto ciborio, quod in his duabus lignea sint, et su/perior dicata sit S<a>n<c>to Nicolao campanaeq<ue> sint duae tantum / modo. Coemeteria septa bene. Omnes absq<ue> ullo proventu.

Possessio Nausz-Holyatin.

Parochus Theodorus Lachte ordinatus ad t<i>t<u>lum loci p<er> Ep<isco>pum // Sztoyka, defectuosus quoad oculos, unde legere non potest, nec quidem / instructus ocularibus adeoq<ue> inhibitus a Sacrificio celebrando. Fun/dus parochialis nullus, residet in emptitio, a quo etiam solvit 8 f<lo>r<e>nos / Ungaricales annuatim relictae viduae D<omi>ni Kerestes. Compossessores / sunt multi. Hospites 30. Confessionis capaces cir<citer> 120 omnes / confessi, hactenus annui proventus nihil solvebant de caetero stola / ordinaria. Publici peccatores alii non sunt, praeter Presbyteri fi/lium, qui parentem suum Presbyterum concussit cum sua. / Fons baptismalis, seu instrumentu<m> pro aqua benedicta est, sed / non asservatur in illo. Metricam non habet. Obstetrix est, sed / non iurata. Cantorem non habent. Aedituus est absq<ue> im<m>uni/tate. Pulsus matut<inus> et vespert<inus> non observatur.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta indiget novo tecto, imaginibus / omnibus instructa, benedicta p<er> Ep<isco>pum Sztoyka cum campanis / duabus. Dicata S<ancto> Nicolao. Antimissium Bizanczianum. V<enera>b<i>le / asservat<ur> in scatula lignea. Altare nimium demissum com<m>is/sum est, ut elevetur. Calix stan<n>eus cum

appertinentiis antiques. / Velum sericeum. Palae lacer<r>imae. Casula, alba miserae. Purifi/catorium nullum. Libri caeremoniales omnes cum concionatore Klyucs dicto. Clausura lignea. Coemeterium lignis cinctum.

Possessio Torony.

Parochus Basilius Alexevics ordinatus per Ep<isco>pum / Doszotheum, confirmatus vero per Ep<isco>pum Munkacs<iensem> Bizan/czy. Domum habet in[852] *ter<r>a*[853] emptitia. Fundum exarendat / a Domina relicta Herestesiana. Huius possessionis composses/sores multi, praecipuus D<omi>nus Maroty et D<ominus> Stephanus Pogany. / Hospites 40. Confessionis capaces 103 annui proventus hactenus / nihil solvebant. Cantor est gener Presbyteri advena ex Polonia in / una domo cum Parocho im<m>unis. Aedituus est. Pulsus matu/tinus et vespertinus observatur. Metrica non est. Fons baptis/malis est.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono dicata Praesentationi B<eatissimae> V<irginis> Mariae, / consacrata per Ep<isco>pum Sztoyka, imaginibus inferioribus no/vis, superioribus antiquis instructa. Antimissium moderni / Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi. V<enera>b<i>le asservatur in scatula lignea. Calix stanneus cum appertinentiis. Mensa Propositionis non adeo / munde asservantur. Libri caeremoniales omnes. Triodion ta/men Paschale et Ochtoich cum Libro Doctrinali Klyucs dicto / moderni Parochi. Casulae sunt duplicis ordinis, una nova / sericea, altera ex serico et harasz. Albae tres, humerale / unum. Coemeterium aqua alluit, unde periculum Ecclesiae / im<m>inet, cinctum tamen palesaris.

Possessio Bisztra.

De praesenti Filialis superioris distantiae unius horae. Hospi//tes 12. Confessiones capaces 90 cir<citer> omnes confessi. Solutio / annua nulla fuit hactenus. Cantor est subditus, qui labors / D<omi>nales praestat, caeterum a quanto doctrinali liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea debilis dicata S<ancto> Michaëli Archangelo, per quem / benedicta non scitur, imaginibus localibus utcunq<ue> provisa. Omnia / in ara et Mensa Propositionis im<m>unde servantur. Calix fractus / foramineosus. Patena lignea cum cocleari, quae est accepta cum / cocleari in poënam Presbyter est birsagiatus in 6 Mar<ianos>, quos de/bet deponere pro calice et pagenses 6. V<enera>b<i>le asservatur in sactu/la lignea. Casula et alba nullius valoris. Libros caeremoniales / praeter Evangelion, Missale, Ochtoich et Debenda nullos h<a>b<e>nt.

Possessio Priszlop.

Parochus Andreas Iavorszky, ordinatus per Ep<isco>pum Dosotheu<m>, / residet in fundo arendatitio, a quo D<omi>no Ter<r>estri Alexandro Maroty / 10 f<lo>r<e>nos Vonas solvit. Domum in eodem propriam habet. Hospites / 40. Confessionis capaces 154 omnes confessi. Publici peccatores non sunt revellati. Parocho hactenus nihil solvebant. Cantor non est. / Pulsus matutinus et vespertinus observatur.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu bono tam intus quam / foris, imaginibus cum tribus portis honeste instructa. Dicata / S<ancto> Nicolao, benedicta per Ep<isco>pum Stoyka. Antimissium Bizan/czianum. V<enera>b<i>le asservatur in satula lignea. In Ara et Mensa / Propositionis, utecunq<ue> munde reperta sunt. Calix stan<n>eus / cum appertinentiis. Casulae triplices ex harasz. Albae duae, hu/meralia duo. Libri caeremoniales omnes. Concionatores h<a>b<e>t / duos Klyucs et Vinecz. Campanae

[852] Sequitur deletum: *Fundo*.
[853] Suprascriptum: *ter<r>a*.

4, tres benedictae per / Ep<isco>pum Taraszovics[854], quarta non est benedicta. Proventum / nullum habet. Clausura lignea. Coemeterium cinctum.

Possessio Nova-Villa.

Parochus Stephanus Chvorak, ordinatus ad t<i>t<u>lum loci per pie defun/ctum Ep<isco>pum Blaszovszky. Potator insignis et una exorcista. Occa/sione visitae absens fuit. Nec fundum, nec domum parochialem / habet, apud socerum inquilinum agit. Hospites 20. Confessionis / capaces dicere non sciverunt. Pagenses 80. Reliqua, ut alibi.

Ecclesia.

Ecclesia lignea stramine tecta, tam foris quam intus pauper. Li/bris caeremonialibus omnes praeter Triod et Trefoloy. Imagines / antiquae utcunq<ue>. Caetera lacera im<m>unda, tam in ara quam et / Mensa Propopsitionis.

Possessio Lyachocz.

Parocho caret, datur quidem Daniel Kurocsics Presbyter trigamus // alias etiam ob aetatem deficiens. Prima concubine seu putatitia / uxor repudiate alteri nupsit. Secunda actu etiam subinde con/vivit. Hospites 16. Divinis carebant propter hunc trigamum / accedente atiam exhumatione cuiuspiam cadaveris extra coeme/terium ante duos annos tunc administrator ipsis assignatus / est. Residet cum suo nepote in ter<r>a emptitia. Cantor Popo/vicsius.

Ecclesia.

Ecclesia bona, tam interne quam externe ornata. Defectu / Presbyteri omnia im<m>unda et intus neglecta. Libros prae/ter Triodion Quadragesimale habet omnes. Vestes Pres/byterales unius ordinis etc..

Possessio Volovo

Sp<ecta>b<i>lis Domini Samuelis Patay.

Haec po<sse>ssio Parocho vacat, quamquam Ioannes Lemak biga/mus a longo tempore omnia administret absq<ue> scitu Ep<isco>pi. Fun/dus parochialis est per supradictum D<omi>num Ter<r>estrem absq<ue> / ullis appertinentiis excisus. Hospites sunt 120, quoru<m> quilibet / Parocho p<rae>stat unam metretam avenae. Confessionis capaces / cir<citer> 300, multi confessi non sunt. Cantor unus.

Ecclesia.

Ecclesiae duae scandulis tectae in statu bono: una dicata S<anc>to / Michaëli Archangelo, a quo benedicta nescitur, cum coemeterio / amplo palanka cincto. Calix stan<n>eus cum cocleari bono, / patenula fracta. Tegumenta ex gozipio cu<m> casula et stola tali. / Antimissium Bizanczianum. Ciborium ligneum. Imagines / omnes. Alba ex tela crassiori. Libris caeremonialibus omnib<us> / provisa. Fons baptismalis nullus. Campanae duae, nescitur an / et a quo benedictae. Clausura lig<nea>. Proventus nullos habet. / Alia partier his et similibus provisa.

Possessio Ripinno.

Parochus unus Ioannes Durkovics ordinatus et investitus per moder/num Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Manuelem Olsavszky. Fundum / Parochialem habet excisum per modernam Com<m>unitatem sufficientem / pro horto et domo, quem et praedecessores usuabant imperturbate, / residet autem in fundo arendae subiecto, a quo percipit *arendat* <*sic!*>[855] D<omi>nus / Ter<r>estis Ladislaus Pogany. Hospites 100 per unam metret<am> / frumenti annuatim solvunt. Confessionis capaces 240 confes/si omnes non sunt ob defectum Confessarii. Publici peccatores / non sunt

[854] De observat că acest episcop și-a exercitat autoritatea asupra unei părți, cel puțin, din comitatul Maramureș.
[855] Recte: *arendam*.

reperti. Matrica est. Agros et Prata facile conquirit / pro seminatura. Cantor et aedituus est. //

Ecclesia.

Ecclesiae duae, ambae S<a>ncto Martyri Demetrio dedicatae. Principalior, penes quam Parochus habet domum, est in statu bono, / scandulis tecta, palanka bene cincta, benedicta p<er> Ep<isco>pum Sztoyka. / Apparamenta habet ista: calicem, stellam cum patena stannea, / coclear lamineum. Velum et palas ex rasa. Antimissium / Bizanczianum maculatum cum litone. Ciborium stanneum. / Candelabra lignea, alba una, casula cum stola ex harasz. / Imagines omnes. Libros necessarios omnes. Camapanas duas, / fontem baptismalem nullum. Clausuram lig<neam>. Proventus / nullus.

Superior vero Ecclesia praeter libros, campanas duas, ap/paramenta ad Sacrificium necessaria et imagines nihil / habet.

Possessio Bukovecz

Ius Patronatus sibi vendicant Familiae Szent Paly et Ujhely.

Parocho caret, Administrator pro tempore constitutes est Maxim<us> Maruszanics ex Izka. Ubi nec fundus, nec domus neq<ue> aliae ap/pertinentiae p<ro> Parocho dantur, ante hac in arendatiis victitabant. / Hospites 60, antehac nihil solvebant Parochis a modo impo/sterum unanimiter obligant se praestituros occasione huiusce / visitae statutam solutionem. Confessionis capaces cir<citer> 200. / Omnes confessi. Publici peccatores reperti nulli sunt. Metrica / non est. Cantores duo, unus im<m>unitatus, alter non, quibus ni/hil solvebant.

Ecclesiae duae.

Ecclesia inferior nova, pulchra, scandulis tecta, cum caemeterio / arvo palesatis cincto, benedicta per Archi-Presbyterum Sztoyka. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. Casula cum stola sericea. / Alba crassa. Calix cum appertinentiis stan<n>eus. Velum et palae / sericeae. Antimissium Bizanczianum. Corporale, purificatoriu<m> / et Mensa Propositionis munde asservantur. Libris caeremo/nialibus omnibus provisa. Imagines omnes novae. Fons baptis/malis nullus. Campanae tres, una n<on> benedicta. Clausura lignea. / Proventus nullus.

Superior antiquissima proxima ruinae, *appatu* <*sic!*>[856] tamen: casu/la, stola et maniculis ex tela picta provisa. Calix cum ap<p>er/tinentiis stan<n>eus. Antimissium moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi. / Libri caeremoniales solum sex: Evangelion, Epistolarum, / Psalterium, Missale, Triodion, Ochtoichon, Camapanae / duae, una non benedicta. Imagines antiquissimae nullius / valoris. De caetero nihil plane habet.

Possessio Szinevir

Ill<ustrissi>mi Domini Baronis Sztoyka.

Parochi in hac possessione duo: Ioannes Teszlya et Basilius / Csup, uterq<ue> ordinatus in Moldavia, alias non pridem facul/tati ad omnia munia sacerdotalia per D<omi>num Sur<r>ogatum / Vicarium Andream Bacsinszky. Hospites sunt 40 hactenus / nihil solvebant. Confessionis capaces 200, omnes confessi. Fundus / parochialis nullus habetur Presbyteri resident in proprio / aere comparatis. Publici peccatores nulli reperti sunt. Obste/trix iurata non est, prout cantor et aedituus nullus[857].

Ecclesia.

[856] Recte: *apparatu*.
[857] Sequitur deletum: *quoq*<*ue*>.

Ecclesia lignea, scandulis tecta in statu bono. Dicata S<ancto> Micha/ëli Archangelo, per *Achi* <*sic!*>[858]-Presbyterum Iosephum Sztoyka / benedicta. Calix cum appertinentiis stan<n>eus. Velum et palae / ex Carthun. In Ara maiori et Propositionis mensa omnia / munde asservantur. Antimissium moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi / Munkacs<iensi>. Candelabra lignea duo. <Cru>ces ligneae 4. Ciborium / ligneum pictum. Casula et stola ex Harasz. Albae duae. / Libri caeremoniales omnes, imaginibus novis est ornate. / Campanae duae magnae, ne scitur an et a quo benedictae. / Coemeterium palanka septum. Fons baptismalis nullus.

Possessio Polyana.

Hanc possessionem administrabant suprafati Presbyteri / Szinevirenses. Fundus parochialis nullus modo daretur, tamen / quia est bonum fiscale, si se quispiam interponeret. Ho/spites 6 nihil solventes Parochis. Confessionis capaces cir<citer> / 20 omnes confessi, ubi nec cantor, nec aedituus habetur.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta in statu mediocre dicata S<anc>to / Michaëli Archangelo, benedicta p<er> Archi-Presbyterum / Sztoyka. Calix cum appertinentiis stan<n>eus. Antimissium / Bizanczianum. Casula una cum stola ex ma<teri>a Harasz. / Libros caeremoniales h<a>b<e>t Epistolarum, Missale, Ochto<ichon>, / Evang<elion> scriptum. Imagines 4 solum aeq<ue> antiquae. Cam/pana una, num benedicta nescitur. Fons baptismalis / nullus. Clausura lignea. Candelabra et crux lignea. Cae/meterium bene cinctum. // **Laus Deo** //

Maramarossiensis Co<mi>t<a>tus.

Parochiarum et Ecclesiarum / occasione G<ene>ralis visitae per/acta conscriptio.

[*In calce pagine scriptum*:] **Visitae Canon<icae>**

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1290, f. 1 – 22, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1290, арк.1-22, Оригінал,

22

1751 <iulie - august> <?>, <?> *Fragment din protocolul încheiat cu ocazia vizitației canonice a episcopului Mihail Olsavszky în comitatul Maramureș*[859].

<?><?> 1751 року, <?>*Витяг з протоколу, укладеного під час канонічної візитації комітату Марамуреш, яку здійснив єпископ Михайло Ольшавський*

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri in statu bono, imaginibus antiquis / exiguis instructa. Antimissium Sztoykanum. Venerabile asservatur in / scatula lignea. Calix cum ap<p>ertinentiis stan<n>eus. Velu<m> et palae ex Carthun. / Map<p>ae, albae ex tela crassa. Casulae duae. Candelabrum unum ligneum. Libri o<mn>es. Dicata S<anctae> Parasceviae. Campanae duae nescitur a quo benedictae. Coemeteriu<m. / sepibus cinctum. Recens baptizatos communicat[860].

[858] Recte: *Archi-*.

[859] Această parte din vizitația Maramureșului a fost publicată în volumul II, p. 203 – 210. Am considerat necesară republicarea deoarece diferă în multe locuri, nu în mod esențial, față de cea publicată în anul 2012. Considerăm că aceasta reprezintă o transcriere a notelor luate în timpul vizitației.

[860] Descrierea este a bisericii din Botiza după cum rezultă din documentul publicat în *Episcopia* ..., II, p. 195

Possessio Glod.

Parochus unus Lupus Krecz ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo, in Presbyte/ratu duxit aliam uxorem adeoq<ue> bigamus alias functiones p<rae>ter Missa<m> / exercet. Fundus parochialis nullus est, residet in emptitio. Confessio<n>is / capaces 65 omnes confessi. Hospites 25 nihil, praeter 4 polturas prae/stant. Evangelium e<st> expositum. Nec obstetrix iurata, nec fons baptisma/lis, nec metrica est. Cantor est sine fundo et alleviamine ullo. Aedituus est.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri, in statu bono, imaginib<us> utcunq<ue> / instructa, nescitur a quo benedicta. Antimissium Taraszovicsianum. Ve/nerabile asservat<ur> in scatula lignea munde. Calix cum appertinentiis stanneus. Velum et palae antiquae ex Carthun. Corporale et Purificato/rium nullum. Map<p>a, alba et Mensa Propositionis utcunq<ue> mundae. / Casula semisericea. Candelabrum unum lig<neum>. Libri ceremoniales o<mn>es. / Dicata S<ancto> Nicolao. Clausura lignea. Campanae duae, nescitur a quo / benedictae. Coemeteriu<m> sepibus cinctum. Recens baptizatos com<m>unicat.

Posse<ssi>o Kochnya.

Presbyteri tres, unus Ioannes Marics ordinatus per Ep<isco>pum Bizan/czy, investitus per eund; <secun>dus Ionas Deak ordinatus et investitus per Ep<isco>pum Sztoyka; <ter>tius Demetrius Papp, ordinatus in Moldavia. Fundus parochialis est, resident nihilominus in propriis / nobilitaribus. Confessionis capaces 300. Hospites 40 nihil pe/nitus praestant. Evangelium explicatum est. Unus non convivit / cum uxore. Obstetrix est iurata. Metrica non est. Cantor est / sine fundo et solutione. Aedituus est Nobilis persona. Est praeterea unus Diaconus Nicolaus Bufta ordinatus in Mol/davia facultatus a D<omi>no Vicario pro functionibus Diaconatus.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri in statu bono, imagini/bus antiquis instructa, benedicta per Ep<isco>pum Bizanczy. An/timissium Bizanczianum. Venerabile asservatur in scatula lignea / mundum. Calix cum appertinentiis stan<n>eus. Velum et palae se/riceae antiquae. Corporale est, purificatioriu<m> nullu<m>. Mappae luri/dissimae, albae crassae. Mensa Propositionis pariter lurida. / Casulae 4, duae sericeae, sed smucidae, et duae ex Chartum. Cande/labra duo lignea. Coemeterium maiori ex parte aqua abluit et mor/tuor<um> ossa suffert, et ideo in alio loco aedificatur. Infantes com<m>unicat. //

Possessio Bisko.

Presbyter <*sic!*>[861] quatuor: Basilius Gogot ordinatus per Ep<isco>pum Sztoyka, / approbatus per Ep<isco>pum Bizanczy; <secun>dus Simeon Gott ordinatus per / Episcopum Varlaamum, approbatus per Vicarium Bulyko; <ter>tius Lupus Gogott / ordinatus in Moldavia per Ep<isco>pum Varlaamum, sine ap<p>robatione; <quar>tus / Basilius Dimitrian ordinatus pariter per Varlaamu<m> Ep<isco>pum, hic 12 annis / fuit in Moldavia non pridem huc venit. Fundus parochialis nullus, resident / in propriis nobilitaribus. Confessionis capaces 60. Hospites 18 nihil penitus / solvent. Evangelium expositum est. Obstetrix iurata est. Metricam etia<m> / habet. Cantor est sine solutione et libertate cum Aedituo.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri, imaginibus com<m>ode instructa, in / statu bono, benedicta per Ep<isco>pum Sztoyka. Antimissiu<m> Bizanczianu<m>. Venera/bile asservatur in scatula lignea munde. Calix cum ap<p>ertinentiis cupreus. /

[861] Recte: *Presbyteri*.

Velum et palae ex materia variata. Corporale et purificatoriu<m> est. Map<p>ae, / alba una munde asservantur. Casulae tres ex Karthun. Candelabra tria / lignea. Libri ceremoniales omnes. Dicata S<anctae> Parasceviae. Clausura lignea. / Campanae duae nescitur a quo benedictae. Proventus nullus. Coemeteriu<m> s<aepi>b<us> s<e>ptu<m>.

Possessio Dragumiresth.

Presbyteri tres: Damianus Bolyan ordinatus in Moldavia ab Ep<isco>po Iaco/bo[862], pro celebratione facultatus a Vicario pro uno aureo, hic quod in Molda/via fuit ordinatus duabus septimanis in carcere sedit et 24 flor<enis> birsagii / dedit. S<ecun>dus Samuel Surkus ordinatus per Ep<isco>pum Doszotheum; <ter>tius / Nicephorus Zubas ordinatus per Ep<isco>pum Theophilu<m>[863] in Moldavia, hic <quin>q<ue> / septimanis in carcere sedit, dein dedit 16 flor<enos> birsagii. Fundus parochia/alis liber cum ap<p>ertinentiis agrorum ad duas calcaturas sing<ulam> quinq<ue> cubulor<um> / capacem et pratorum 4 cur<r>uum feni cap<acium>. Confessionis capaces sunt / 200. Hospites 40 nihil praestant. Evangelium expositum est. Obstetrix / iurata non est, nec metrica. Cantor est sine solutione et fundo. / Aedituus est sine libertate. Presbyteri hi *centant* <*sic!*>[864] inter se et se cruen/tant, plane Zubos est princeps illorum et alios homines etiam per/cutiunt, dein Zubos est excessivus ad verbera proclivis et homines / cruentavit et blasphemiis turpissimis increpat homines.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri, in statu bono, imaginib<us> / com<m>ode instructa, nescitur a quo benedicta. Antimissium Bizan/czianum. Venerabile asservatur in scatula lignea munde. Calix / cum appertinentiis stanneus. Velum et palae ex materia nigra / turpi. Mappae infectae. Mensa Propositionis, ala una misera. / Casulae tres ex Carthon. Corporale et purificatoriu<m> est cum sto/lis. Libri ceremoniales omnes. Candelabra duo lignea. Di/cata Assumptioni Beatissimae Virginis Mariae. Cam/panae duae, nescitur a quo benedictae. Clausura ferrea. / Coemeteriu<m> sepibus cinctum. Proventus nullus. Infantes / recens baptizatos com<m>unicat. //

Possessio Szelistye.

Presbyteri tres: Ionas Vlad, ordinatus per Ep<isco>pum Dosotheum, facul/tatus per modernum Vicarium bigamus, hic dedit Vicario 26 fl<orenos> / ideoq<ue> omnia exercet munia, <secun>dus Elias Vlad ordinatus ab Ep<isco>po / Varlaamo in Moldavia, pariter facultatus a Vicario pro 12 flor<enis>; / <ter>tius Petrus Vlad ordinatus a Varlaamo, hic pariter dedit 12 flor<enos>. Fundus parochialis fuit, sed propter Nobiles Parochos / proprios fundos habentes per Com<m>unitatem est suppressus, / quem fundum obligat se cum ap<p>ertinentiis suis restituere / Com<m>unitas, dum<m>odo curatorem animarum suarum habeant. / Confessionis capaces 250. Hospites 60 nihil solvunt. Obste/trix iurata non est. Metricam non habent. Cantores sunt / duo sine fundis et solutione. Aedituus est sine libertate.

Ecclesia.

Ecclesiae duae ligneae scandulis tecta cum tur<r>ibus in statu bono, ima/ginibus com<m>ode instructa, una benedicta per Ep<isco<pu<m> Sztoyka, <secun>da ab / Archi-Presbytero Ioresta. Antimissia Bizancziana. Venerabile / munde asservatur in scatulis ligneis, Calices stan<n>ei cum appertinen/tiis, coclear in una ligneum, Corporale, purificatoriu<m> nullum est. / Velum et palae in utraq<ue> sericeae. Candelabrum per unum in utraq<ue> / lignea. Albae in una duae, in alia pariter duae.

[862] Episcop de Rădăuți din 11 august 1745, mitropolit al Moldovei între anii 1750 – 1760. Cf. M. Păcurariu, *op. cit.*, p.
[863] Episcop de Huși (1735 – 1743) și apoi episcop de Roman (1743 – 1747) cf. M. Păcurariu, *op. cit.,* p.
[864] Recte: *certant*.

Mappae et Mensa / Propositionis munde asservantur. Casulae in una quinq<ue>, duae se/riceae, aliae ex ma<teri>a lanea, in alia duae ex ma<teri>a lanea. Libri cere/moniales omnes. Dicata S<a>ncto Nicolao. Clausurae fer<r>eae. Cam/panae binae in utraq<ue>, nescitur a quo benedictae. Coemeterium sepibus / septa.
NB! Huius Poss<ess>ionis senex Presbyter Lupus Vlad actu in Monasterio / Selistensi residens dedit unum equum p<ro>pter percussum Iudaeu<m> / D<omino> Vicario, alium equum dedit non potens debitum 60 flor<enorum> excipere, ut / ipsi illud exciperet, qui dein et pro debito 60 agnos sibi accepit et equu<m> / retinuit.

Possessio Szecsely.

Presbyteri quatuor: Ioannes Burnak ordinatus Aradini ab Ep<isco>po / Ioannicio, ap<p>robatus per Ep<isco>pum Munk<acsiensem> Bizanczy, viduus, senex, / deficiens; <secun>dus Ioannes Péter ordinatus in Moldavia per Ep<isco>pu<m> / Varlaamum, ap<p>robatus a Vicario Bulko, viduus; <ter>tius Basilius / Bornak ord<inatus> ab Ep<isco>po Varlaamo, approbatus per V<icarium> Bulko; <quar>tus Ionas / Magda ord<inatus> per Doszotheum. Fundus parochialis nullus. Confes/sionis capaces sunt 200 n<on> omnes confessi. Hospites 63 nihil sol/vunt. Publici peccatores non sunt. Evangelium explicatum est. Ob/stetrix iurata non est. Metricam non habet, nec fontem baptisma/lem. Cantor nullus est statutes, nec aedituus.
Ecclesiae duae, cum tur<r>ibus, scandulis tectae, in statu bono, imagi//nibus una totaliter depicta, altera minus, sati stamen com<m>ode instructa; / una benedicta per Ep<isco>pum Doszotheum, altera per Vicarium Bulyko. Venera/bile asservatur munde in scatulis ligneis. In una antimissium Bizanczia/num, ex alia acceptum per Vicarium. Calix in una argenteus inauratus / cum appertinentiis, in alia stanneus cum appertinentiis. Vela et palae / sericea pulchra in una, in alia iam antiqua et lacera. Corporale et / purificatorium nullum. Albae ex materiis sericeis pro D<ivi>nis om<nin>o aptae. / Mappae et Mensa Propositionis cum tota munditie recte asservantur. / Casulae in una sericeae, duae bonae et tres ex Karton, in alia una seri/cea, duae ex Carthon. Candelabra per duo cuprea, est etiam crucula / in una ex ligno excisa, argento obducta et lapillis exposita. Libri / ceremoniales omnes. Dicata Assumptioni B<eatissimae> M<ariae> Virginis. Clau/sura fer<r>ea. Caemeteria sepibus cincta.

Possessio Borssa.

Presbyteri sex: Lupus Szteczka ordinatus ab Ep<isco>po Sztoyka, viduus; / <secun>dus Lupus Sandrej ordinatus ab Ep<isco>po Aradiensi Ioan<n>icio, ap<p>ro/batus per Vicarium Bulyko; <ter>tius Ioannes Steczka ordinatus a / Doszotheo, ap<p>robatus p<er> V<icarium> Bulko; <quar>tus Euphtracius Steczka / ordinatus in Moldavia ab Ep<isco>po Varlaamo, ap<p>robatus per Ep<pisco>pum / Munk<acsiensem> Georgium Blaszovszky; <qui>tus Gabriel Szteczka, viduus, ordina/tus ab Ep<isco>po Doszotheo; <sex>tus Petrus Molena ordinatus a Varlaam; / approbatus per V<icarium> Bulyko. Fundus parochialis nullus est, in propri/is nobilitaribus resident. Confessionis capaces sunt 500. Omnes confes/si. Hospites 160 nihil solvent praeter unius diei laborem, nec quid / stolares proventus solvent praeter sepulturam. Evangelium est expli/catum. Obstetrix iurata non est, nec metrica, nec fons baptismalis. / Cantores sunt duo absque fundis et solutionibus. Aeditui pariter duo / sine libertate.

Ecclesia.

Ecclesiae duae in statu bono, scandulis tectae cum tur<r>ibus, imaginibus pul/chre instructa, per Procopium benedictae. Antimissia Bizancziana. / Venerabile asservatur in scatulis ligneis. Calix in una argenteus, / cum appertinentiis stan<n>eis; in altera stan<n>eus cum ap<p>ertinentiis / talibus. Velum in una ex tela cerulea, palae ex rubro bisso; et alia / ex Carthun. In altera, et velum, et palae ex materia lanea. Albae in /

utraq<ue> desiderantur, quarum loco sericeae Diaconor<um> serviunt. Map/pae et Mensa Propositionis in una mundius asservantur, in a/lia desiderantur. Casulae sericeae mundae, in alia una ex Car/thun. Candelabra per duo cuprea. Libri ceremoniales omnes / in utraq<ue>. Dicatae sunt S<ancto> Michaëli Archangelo. Clausurae, / in una fer<r>ea, in alia lignea. Coemeteria cincta sepibus. Cam/panae binae in utraq<ue>, nescitur a quo benedictae.

Possessio Mojse.

Presbyteri tres: Lupus Vlas ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo; <>secun>dus Nicephorus Koman ordinatus in Moldavia a Varla//amo, ap<p>robatus per Ep<pisco>pum Blasovszky; tertius: Stephanus Ioan/ko, ordinatus a Doszotheo. Fundus parochialis nullus, in campo / sunt agri 6 metretar<um> capaces. Confessionis capaces 300 omnes con/fessi. Hospites 60 nihil solvunt praeter unius diei laborem. Evan/gelium est expositum. Nec obstetrix iurata, nec fons baptisma/lis, nec metrica est. Cantor statutus nullus. Aeditui duo sunt sine / libertate.

Ecclesia.

Ecclesiae duae cum tur<r>ibus, scandulis tectae, in statu bono, imagi/nibus pulchre instructae, benedictae per Doszotheum. Antimis/sia Bizancziana. Venerabile asservatur munde in una, in alia n<on> / ita. Calices stan<n>ei in utraq<ue>, praeter coclear in una argenteum. / Velum et palae in superiori ex Carthun, inferiori ex serico. Ca/sulae duae sericeae in una, in inferiori duae sericeae et ex Car/thun una. Corporale et purificatorium nullu<m>, pro albis inser/viunt Diaconales. Mappae et Mensa Propositionis com<m>ode mun/da. Candelabrum unum cupreum in una, in alia etiam unu<m>. / Libri ceremoniales omnes. Dicatae S<anctae> Parasceviae. Campanae / duae in utraq<ue> benedictae ab Ep<isco>po Doszotheo. Coemeterium unu<m> / sepibus cinctum, aliud exiguo muro circumdatum.

Possessio Felső-Gysso.

Presbyteri duo: Ioannes Ardelyan ordinatus ab Ep<isco>po Varlaamo, / viduus, approbatus per Ep<isco>pum Munkacs<iensem> Blasovszky; alter: / Basilius Hest ordinatus pariter a Varlaamo, a nemine / facultatus, hic birsagii dedit Vicario 12 flor<enos>. Fundus paro/chialis nullus est, in propriis resident. Confessionis capaces / 200 omnes confessi. Hospites 40 nihil solvunt, nec laborem / ullum p<rae>stant. Evangelium explicatum est. Metrica non est, nec / obstetrix iurata, nec fons baptismalis. Cantor nullus consti/tutus. Aedituus est sine libertate.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tu<r>ri, scandulis tecta, in statu debili, imagi/nibus antiquis valde disordinate proviso et instructa, nescitur / a quo benedicta. Antimissium Bizanczianum. Venerabile asser/vatur in scatula lignea. Calix argenteus cum ap<p>ertinentiis. Ve/lum et palae sericeae, sed smucidae. Corporale et purificatoriu<m> / nullum. Mappae et Mensa Propositionis im<m>undae. Candelabra / duo lignea. Casulae tres antiquae ex materia lanea, vestis una / sericea pro Diacono. Albae duae im<m>undae. Libri ceremoniales dup/plicis ordinis sunt omnes. Clausura lignea. Dicata S<anctae> Parasce/viae. Campanae tres, nescitur a quo benedictae. Coemeterium / palis cinctum.

Possessio Ruszkova-Polyana.

Presbyter unus Michaël Viszturovics ordinatus p<er> Ep<isco>pum / Bizanczy, per eund investitus. Fundus parochialis nullus est, // est tamen data particula infra aedificia tres quadrantes agrorum a / D<omi>no Szaplonczay pro *Szerendar*, donec vivet hic Parochus. Confessio/nis capaces sunt 263 omnes confessi praeter duos Moyses Gragan / et Nicolaus Longeri opiliones ambo. Hospites 60 nihil in sor/tem annui proventus. Evangelium explicatum est Parochi. Obste/trix iurata non est, nec fons baptismalis. Cantor est absq<ue> liber/tate. Aedituus partier non est liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tu<r>ri, scandulis tecta, in statu bono, imaginibus / com<m>ode instructa, benedicta per Bulyco Vicarium. Antimissium Biza/nczianum. Venerabile asservatur in calice stanneo cum operculo. Calix / cum ap>p>ertinentiis stanneus. Velum et palae sericeae. Corporale, purifica/torium, alba, map<p>ae, Mensa Propositionis utcunq<ue> munda. Casula / una cum stola. Candelabra duo stan<n>ea. Libri ceremoniales omnes, / praeter Triod. Dicata S<anctae> Parasceviae. Campanae duae. Caemeterium / exiguo muro cinctum.

Possessio Közopső-Gysso.

Presbyteri tres: Georgius Kindris, bigamus, munia nulla exercet, or/dinatus per Ep<isco>pum Bizanczy; <secun>dus Andreas Ionas ordina/tus ab Ep<isco>po Doszotheo; <ter>tius Ioannes Ivaczko, bigamus, / munia sacerdotalia omnia obit p<rae>ter Missam, ordinatus in Mol/davia, ap<p>robatus per defunctum Ep<isco>pu<m> Blasovszky. Fundus paro/chialis nullus est, resident in propriis. Confessionis capaces s<u>nt / 80 omnes confessi. Hospites 25 nihil penitus solvunt. Evan/gelium expositum est. Publici peccatores non sunt. Metrica non / est, nec fons baptismalis, neq<ue> obstetrix iurata. Cantor statutus / nullus. Aedituus sine libertate.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tu<r>ri, scandulis tecta, in statu bono, imaginib<us> / antiquis instructa, benedicta per Ep<isco>pum Sztoyka. Antimissiu<m> / Sztoykanum. Venerrabile asservatur in pixide lignea munde. Ca/lix cum appertinentiis argenteus. Velum sericeum, palae ex / tela. Mensa Propositionis, map<p>ae utcunq<ue> mundae. Corpo/rale, purificatorium nullum. Casulae 4, tres ex Carthun, <quar>ta / ex tela. Diaconalis vestis sericea. Candelabra tria lignea. Dicata / S<anctae> Parasceviae. Campanae duae, nescitur a quo benedictae. Clausura / lignea. Coemeteriu<m> sepibus cinctum. Libri ceremoniales omnes.

Possessio Also-Gysso.

Presbyteri tres et unus Diaconus. Unus Ioannes Terge, biga/mus viduus, ordinatus ab Ep<isco>po Sztoyka, facultatus a Vicario; / <secun>dus: Basilius Terge, ordinatus ab Ep<isco>po Doszotheo; <ter>tius: / Petrus Bandre, bigamus, omnia munia sacerdotalia exercet / facultatus a Vicario Bacsinszky, non est liber a contributione / quanti portionalis, ordinatus p<er> Ep<isco>pum Doszotheum. Diaconus / Simeon Paska ordinatus in Moldavia, ap<p>robatus a D<omi>no Vicario / ad munia exercenda omnia Diaconatus. Fundus parochialis insti//tutus est, resident in propriis nobilitaribus. Confessionis capaces / 300, non omnes confessi. Hospites 50 nihil p<rae>stant. Evangeliu<m> / est explicatum. Gregorius Kozma non frequentat Ecclesiam et Stepha/nus Zapics cu<m> Simeone Hirbor. Obstetrix iurata non est. nec fons / baptismalis, in munio Cantoris supplet Diaconus. Aedituus n<on> est liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri, in statu bono, imaginib<us> / pulchre instructa totaliter depicta, benedicta p<er> Ep<isco>pum Sztoyka. / Antimissium Bizanczianum. Venerabile asservatur in scatula / lignea utcunq<ue> munde. Calix cum patena stannea, coclear argen/teum. Velum et palae sericeae. Mensa Propositionis, mappae / n<on> mundae repertae. Corporale, purificatorium nullu<m>. Casulae tres, / una sericea aureis filis textae, aliae ex Carthun. Candelabra / duo lignea. Dicata Annuntiationi B<eatissimae> Virginis Mariae. Campanae / tres, nescitur a quo benedictae. Clausura fer<r>ea. Coemeterium / muro cinctum. Libri ceremoniales omnes *omnes* <*sic!*>[865].

[865] Superflue repetitur: *omnes*.

Possessio Ruszkova.

Presbyter unus Stephanus Papp ordinatus ab Ep<isco>po Varlaamo, ap<p>ro/batus per defunctum Ep<isco>pum Bulyko. Fundus parochialis nullus. / Confessionis capaces sunt 112, ex his confessi non sunt 30. Ho/spites 40 nihil penitus solvunt. Concionator liber Ecclesiae est. / Obstetrix iurata non est. Metrica est, Fons baptismalis nullus. Contra / Presbyterum nihil habent. Publici peccatores n<on> sunt. Cantor est li/ber. Aedituus pariter.

Ecclesia.

Ecclesia lignea cum tu<r>ri, scandulis tecta, imaginibus exiguis / instructa, benedicta per Procopium[866]. Antimissium Sztoyka/num. Venerabile asservatur in scatula lignea utcunq<ue> munde. San/guinem consecratum pro infirmis hucusq<ue> conservabat. Calix cu<m> / ap<p>ertinentiis stanneus. Velum et palae ex Carthun. Corporale n<on> / est. Purificatorium est. Alba, mappae, Mensa Propositionis / non in debita munditie asservantur. Candelabra duo lignea. / Libri ceremoniales omnes. Casula una ex Carthon. Dicata / S<ancto> Nicolao. Campanae tres, nescitur a quo benedictae. Clausura / lignea. Coemeteriu<m> sepibus cinctum.

NB! A bigamo Ruszkoviensi Michaële Szenes propter ducta<m> / in Presbyteratu uxorem D<omi>nus Vicarius paratae pecuniae / accepit flor<enos> Von<as> 40, dein boves duos, qui sunt 45 flor<enis> Von<as> / venditi, dein 20 alvearia apum sing<ulum> alveare flor<enis> Von<as> duob<us> / distractum est; 4 metretas tritici, siliginis, avenae, cucu/ricae, nesciunt quantum fuerit, dein agros, unu<m> 18 flor<enis>, alte/rum agrum Szaplonczay a D<omi>no Vicario redemit, nescit<ur> quanti, / domu<m> cum hor<r>eo distraxit D<ominus Vicarius flor<enis> 16. //

Possessio Petrova.

Parochus nullus, est unus iuvenis Lupus Petrovay ordina/tus in Molodavia nullas functiones peragens, adeoq<ue> querulantur / a Paschate se non habuisse in Ecclesia propria, nec audivisse / Missae Sacrificium. Fundus parochialis nullus est. Confessio/nis capaces 200 omnes confessi. Hospites 60 hactenus ni/hil p<rae>stabant et plures sunt nobiles possessionati. Fundu<m> / parochialem excindere nollunt. Evanghelium explicatum est. / Metrica non est, neq<ue> obstetrix iurata, nec fons baptismalis, / nec Cantor constitutus. Aedituus est liber nobilis.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri, imaginibus com<m>ode / instructa, nescitur a quo benedicta. Antimissium ineptum Ioa<n>/nicianum. Venerabile cor<r>uptum repertum est. Calix cum ap<p>erti/nentiis stan<n>eus, stella argentea; praeterea duo pocula sunt ar/gentea. Velum et palae sericeae. Casula una sericea, aliae ex / Karthun. Pro alba servit vestis Diaconalis sericea una, alia / ex tela cerulea. Corporale et purificatorium nullum. Mappae / et Mensa Propositionis utcunq<ue> mundae. Candelabra duo lu/tea. Libri ceremoniales omnes. Dicata N<a>t<ivita>ti B<eatissimae> V<rginis> Mariae. / Campanae tres, nescitur a quo benedictae. Clausura fer<r>ea. Coe/meterium sepibus cinctum.

Possessio Leurda.

Parochus unus Ioannes Papp, viduus, ordinatus per Ep<isco>pum / Doszothey. Fundus parochialis nullus. Confessionis capa/ces sunt 70, o<mn>es confessi. Hospites 20 nihil penitus / p<rae>stant. Publici peccatores nulli sunt. Evangelium expositu<m> / est. Metrica est. Obstetrix iurata non est, nec fons baptis/malis. Cantor est absq<ue> fundo et solutione. Aedituus est sine / libertate.

[866] Este vorba de Procopie Hodermarszky, vicar al Maramureşului între anii 1723 – 1729. Cf.Tit Bud, *Disertatiune*...., p. 27 – 28.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri, imaginibus com/mode instructa. Nescitur a quo benedicta. Antimissium Bi/zanczianum. Venerabile asservatur in scatula lignea et diu/tius non com<m>utatum. Calix stan<n>eus cum appertinentiis. / Velum et palae sericeae. Corporale et purificatoriu<m> nullu<m>. / Mensa Propositionis, map<p>ae, alba im<m>unde asservantur. / Casulae tres, una sericea, duae ex Carthon. Vestis Diaco/nalis una sericea. Libri ceremoniales omnes, praeter / Triodion. Candelabra tria lignea. Campanae duae, nescit<ur> / a quo benedictae. Coemeteriu<m> sepibus cinctum. Dicata / S<ancto> Michaëli Archangelo. Coemeterium autem est exiguum / et iam n<on> habet spatiu<m> sepeliendi, quia ex parte est D<omi>nalis locus. //

Possessio Ilonka.

Presbyter unus Lukas Korezenok, ordinatus in Moldavia ab Ep<isco>po / Varlaamo, ap<p>robatus per Ep<isco>pum Blasovszky. Fundus parochia/lis est liber cum ap>p>ertinentiis agrorum ad utramq<ue> calcaturam duo/rum cubulorum avenae et unius metretae turcici sine pratis. / Confessionis capaces 200 omnes confessi praeter tres. Hospites / 60 nihil penitus solvunt Parocho. Publici paccatores non sunt, / praeter quod totus pagus piger sit in frequentatione Templi. / Fons baptismalis est. Obstetrix iurata non est, nec metrica. / Cantor statutus nullus. Aedituus est absq<ue> libertate.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri, imaginibus com<m>o/de instructa, nescitur a quo benedicta. Antimissium Bizanczi/anum. Venerabile munde asservatur in ciborio ligneo. Calix / stanneus cum ap<p>ertinentiis. Velum et palae ex gosipio. Cor/porale est, purificatoriu<m> nullum, albae duae. Mappae exiguae. / Mensa Propositionis in exigua munditie. Casula una sericea cum stolis. / Libri ceremoniales praeter Missale impressum et Trebnik et Rituale / omnes scripti. Dicata S<ancto> Nicolao. Campanae duae, nescitur a quo benedictae, / tertia data fuit ad Monasterium, quae nunc accepta Szigethinum per / Vicarium Bacsinszky. Clausura lignea. Coemeterium sepibus cin/ctum. Hi Posta non observunt, ac infantes per plures septimanas / non baptizatos asservant.

Possessio Roszuska.

Filialis Illonkensis, in qua Confessionis capaces 40 omnes confessi. / Hospites 10 nihil penitus hucusq<ue> solvebant. Fundus parochialis est / liber cum appertinentiis agrorum 4 circ<iter> cubulorum capacium avenae / et pratorum duorum cir<citer> cur<r>uum feni. Obstetrix iurata non est. / Aedituus est absq<ue> libertate. Cantor non est. Fundum parochialem / usuat administrator.

Ecclesiola lignea scandulis tecta cum tu<r>ri, in statu mediocri, ima/ginibus tenuiter instructa, nescitur a quo benedicta. Antimissiu<m> / Sztoykanum. Venerabile ibid non asservatur. Calix cupreus in/auratus cum appertinentiis. Alba et Casula, corporale, purifica/torium non sunt. Map<p>ae exiguae. Candelabra duo lignea. Dicata / Ascensioni <Chris>ti D<omi>ni. Libri ceremoniales impressi tres Evangelia, / Missale et Rituale, alii scripti. Clausura lignea. Campana una, / nescitur a quo benedicta. Coemeterium sepibus cinctum.

Monasterium Biskoviense.

Visitatum est cum Ecclesia, in qua casulae <quin>q<ue> desolatae. Ecclesia, / quoad structuram, in statu bono, sartis tectis indigeret. Antimis/sium Winniczkianum. Calix stan<n>eus cum ap<p>ertinentiis. Velum / et palae ex Carthun, item palae sericeae. Casulae duae ex Carthun. // Alba una. Libri ceremonials omnes. Campanae duae, una nempe / Bisokoiensis, alia Roszcajensis accepta Szigethinum. Locus / amoënus pro incolatu et dicitur etiam utilis, dum modo pia et / devota subiecta darentur in ea. Cubiculum unum in statu bono, / aliud antiquum penitus ruinatum; tertium in fundo

monaste/riali ab inquilino Monasterii propriis sumptibus erectum, / qui inquilinus contribuit inter pagenses ex iussu Provisoris. / Circa Monasterium sunt agri <quin>q<ue> cubulorum avenae et unius / metretae turcici capaces, prata vero duorum circiter cur<r>uum / feni capacia, alia prata monasterialia docebunt contractus / hic obsignati, ac<c>epti Munkacsinum p<er> P<atrem> Hegumenum Gede/onem, qua deputatum. In pecoribus actu sunt 4 boves, duae / vaccae, una sterilis, alia cum iuvenco. Ante tres annos autem / duo boves et duos iuvencos accepit Presbyter Szasz Bisko/viensis et duas vaccas, de quibus ratiocinari tenebitur et prae/terea una iuvenca apud eund manet. Praeter ista omnia / pecora, post mortem Gedeonis Tutoris istius Monasterii /dicitur acceptus esse unus bos pro *Szerendar* per Presbyteros / Andream et Roman Bocskovienses, unum equum et bove<m> / titulo consanguinitatis, per Presbyterum Gregorium Bran/kucza Rakuczensem accepti sunt. Praeterea equus apud / Presbyterum Batskoviensem Sztaczka acceptus est.

Possessio Kabola-Patak.

Parochus unus Nicolaus Papp ordinatus et investitus pro hac / parochia per modernum Ill<ustrissi>mum D<omi>num Michaëlem Manu/elem Olsavszky Ep<isco>pum Munkacs<iensem>. Fundus parochialis est / liber cum agris cir<citer> trium cub<ulorum> capacibus et pratis duorum / cir<citer> cur<r>uum capacibus. Confessionis capaces 240. Omnes confes/si. Hospites 60 *solvebant* <*sic!*>[867] singulus hospes in sortem annui / proventus Parocho per duos quinarios et mediam metreta<m> / siliginis. Metricam non habet, nec fontem baptismalem, nec / obstetricem iuratam. Concionator Ecclesiae est Evangelium expo/situm. Cantor est in suo fundo libero sine ulla solutione. Aedi/tuus est liber.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu bono cum tur<r>i, scandulis tecta, imagi/nibus mediocriter provisa, nescitur a quo benedicta. Anti/missium Bizanczianum. Venerabile munde asservari reper/tum est in ciborio ligneo. Calix cum ap<p>ertinentiis stanneus. Velum et palae sericea. Corporale et purificatorium nullum. / Mappae, albae duae. Mensa Propositionis munda. Candelabra / duo stan<n>ea. Libri ceremoniales o<mn>es. Dicata S<anctae> Parasceviae. / Campanae duae, nescitur a quo benedictae. Clausura fer<r>ea. / Casulae duae, una sericea, alia ex Carthun. Coemetrium / sepibus cinctum, in maiori parte ruinatum. //

Possessio Szaploncza.

Presbyteri tres: Ionas Theodorovics ordinatus per Ep<isco>pum Doszo/they parentem suum, ap<p>robatus per eund; <secun>dus Theodorus Huda, / bigamus dimissa uxore secunda facultatus a Vicario pro muniis / exercendis, ordinatus a Doszotheo; <ter>tius Elias Nestory, ordina/tus a Varlaamo in Moldavia impostor ad Schisma propter <...>[868]; / <quar>tus Diaconus Gregorius Mennel ordinatus ab Ep<isco>po Sztoyka. / Fundus parochialis nullus est, resident in fundis nobilitaribus / propriis. Confessionis capaces 500 omnes confessi. Hospites / 94 nihil solverunt Parocho. Evangelium est explicatum. Con/tra Parochos habent, quod Divina intermittent saepius et ad po/pinam ambulant. Metrica non est, nec obstetrix iurata. Cantor / determinatus non est. Aedituus est absq<ue> libertate.

Ecclesia.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri, in statu bono, ima/ginibus com<m>ode instructa, nescitur a quo benedicta. Antimissi/um Bizanczianu<m>. Venerabile munde assservatur in ciborio li/gneo. Calix cu<m> stella argenteus, patena stan<n>ea, coclear

[867] Recte: *solvebat*.
[868] Sequitur spatium interpunctatum circa 2 cmm.

cupreu<m>. / Velum et palae sericeae. Corporale non est. Purificatorium est. Men/sa Propositionis, mappae, albae tres utcunq<ue> mundae. Can/delabra duo cuprea, casulae 4, duae ex Carthun et duae ex tela ce/ruleo-alba. Libri ceremoniales omnes. Dicata Nativitati B<eatissimae> V<irginis> M<ariae>. / Campanae tres, nescitur a quo benedictae. Clausura fer<r>ea. Coeme/terium debiliter cinctum.

Possessio Remete.

Haec poss<ess>io Parocho caret, administrat Taraszkozien<sis>. Fundus / parochialis est ad instar aliorum colonicalium ad duas calcatu/ras agri, in una trium cubulor<um>, in alia duor<um>, sine pratis. Con/fessionis capaces sunt 86, omnes confessi. Hospites 20 / decima<m> solvunt a frumento, quale inseminant. Obstetrix iurata non est, nec metrica, nec liber concionatorius, nec fons baptis/malis. Cantor est in Fundo D<omi>nali sine taxa, Aedituum si/mul agit.

Ecclesia.

Ecclesia lignea in statu desolato stramine tecta, imaginibus / antiquis o<mn>ibus provisa debiliter. Antimissium Bizanczianu<m>. / V<ene>r<a>b<i>le asservatur munde in scatula lignea. Calix stan<n>eus cu<m> appertinentiis vitiatus, foraminosus. Velum et palae anti/quae ex Carthun. Alba una, casula una. Corporale et puri/ficatoriu<m> nullu<m>. Candelabra lignea duo. Libri ceremoniales / pauci, Evangeliu<m>, Missale parvum, Rituale, Psalterium, caeteris / caret. Dicata S<ancto> Nicolao. Claus<ura> lig<nea>. Campanae duae, nescitur a quo benedictae. / Coemeterium debiliter cinctum.//

Possessio Kuznicza.

Parochus unus Paulus Oskuba ordinatus a Bizanczio Ep<isco>po. Fundus parochi/alis nullus praeter locum exiguum, a quo arendam solvit. Confessionis capaces / 220, ex quibus tres non sunt confessi. Aliqui diebus festivis tempore Sacri / in popinis morantur. Concionatorem habet Klyucs et Psalterium expositu<m>. / Metrica n<on> est, nec fons baptis<malis>, nec obstetrix iurata. Festa aliqui violant. Cantor sine / fundo et alleviamine. Hospites 24 nihil p<rae>stant.

Ecclesia in statu mediocre sartis tectis indigent, imaginibus co<m>mode instructa, / benedicta ab Ep<isco>po Ioannicio[869]. V<ene>r<a>b<i>le asservatur in scatula lignea im<m>unde / et ad cor<r>uptionem. Calix cum appertinentiis stan<n>eus. Velu<m> et palae se/riceae. Corpor<ale> et purificator<ium> nullum. Albae duae, mappae et Mensa Pro/positionis indigna servantur. Casula una sericea. Candelabra 2 / cuprea. Libr<i> cer<emoniales> o<mn>es. Dicata S<ancto> Nicolao. Claus<ura> lig<nea>. Campanae tres, nesci/tur a quo benedicta. Coemeteriu<m> partim sepibus, partim lapidibus cinctu<m>.

Possessio Bereznik.

Parochus Ioannes Matusz ordinatus et investitus ab Ep<isco>po Doszotheo. / Fundus parochialis nullus, residet in arendatitio, a quo solvit flor<enos> 6 / et decima<m> D<omi>no Ter<r>estri Baroni Sztoyka. Confessionis capaces 112 / o<mn>es confessi. Hospites 16 nihil praestabant praeter laborem unius / diei. Parochus bene se gerit. Concionatorem habet Klyucs. Metrica n<on> / est, nec fons baptismalis, nec obstetrix. Promulgationes hucusq<ue> negli/gebantur. Cantorem agit filius Presbyteri absq<ue> ullo penso. Aedituus / nullus. Ad confessionem per duas personas ex minoribus permittebat.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tu<r>ri in statu com<m>odo, imaginibuis / com<m>ode instructa, benedicta p<er> Ep<isco>pum Taraszovics. Antimissium Biza/czianu<m>. V<enera>b<i>le utcunq<ue> munde servatur in cibor<io> lig<neo> minus decenti. Calix / cum appertinentiis stan<n>eus. Velum et palae partim sericeae,

[869] Probabil este vorba de episcopul Ioanichie Zeikan.

partim / laneae lacerae, smucidae. Corporale et purificatoriu<m> nullum. Alba una. / Casula una ex tela ceruleo-alba. Map<p>ae et Mensa Propositionis utcunq<ue> mun/da. Candelabrum unum. Libri ceremoniales o<mn>es. Dicata S<ancto> Demetrio. Clau/sura lig<nea>. Campanae duae, a quo benedictae nescit<ur>. Coemet<erium> palanka cinctu<m>.

Possessio Kerecske.

Presbyteri tres: Lucas Kulaga ordinatus ab Ep<isco>po Iosepho Sztoyka, approbatus pro / hac parochia ab eod; Theodorus Czup ordinatus a Doszotheo, investitus ab Ep<isco>po / Munkacs<iensi> Michaële Olsavszky; tertius: Simeon Paley, hic administrat Liszis/ke, ordinatus a Doszotheo, suspensus ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no, facultatus p<er> Vicarium / celebravit, tempore visitae se abscondidit. Fundus parochialis nullus. Parochi / a fundis, quos incolunt, arendas D<omi>no Ter<r>estri, D<omi>no quippe Comiti Teleky et / Baroni Sztoyka solvunt 12 flor<enos> ab uno. Hospites sunt 33. Confessionis / capaces 175 omnes confessi. Evangelium est expositum Ecclesiae apud Can/torem Tibarien<sem>. Met<rica> nulla, nec fons baptismalis, neq<ue> obstetrix, nec Cantor.

Ecclesia lignea in statu mediocre scandulis tecta, imaginibus debilissime instructa, / sine ordine et munditie, nescit<ur> a quo benedicta. Antimissiu<m> Bizanczianum. V<enera>b<i>le utcunq<ue> / mundum. Calix cum ap<p>ertinentiis stan<n>eus. Velum sericeu<m>. Tela ex ma<teri>a lanea. Casu/la una. Corporale est, purificatorium nullu<m>. Campanae duae, nescitur a quo benedictae. Libri o<mn>es. / Dicata S<ancto> Michaëli. Clausura fer<r>ea. Coemeterium palanca cinctum.

Possessio Liszecske.

Hanc administrat Simeon Poley. Fundus nullus. Confessionis capaces 70 o<mn>es / confessi. Hosp<ites> 14 per una<m> <quar>ta<m> solvunt avenae et mediae diei laborem p<rae>stant. Cantor / residens in Fundo D<omi>nali labores d<omi>nales p<rae>stat. Unus usurarius est, qui <septun>plex accipit.

Ecclesia lig<nea> ruinae proxima, stramine tecta, imagines vix tres. Antimissiu<m> / Vinniczkianu<m> sine o<mn>ibus appertinentiis, utpote nec calix, nec velu<m> cu<m> /palis, nec alba. Una casula smucida. Libri exigui. Trefolog<ion> accipit Presby/ter Hlentea, uti et Rituale, Missale et Evang<elium>, Camp<anae> 2, nescitur a quo benedictae. / Coemeterium s<e>p<i>b<us> septu<m>. Dicata S<ancto> Michaëli Archangelo. / **FINIS MARMATIAE**.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1386, f. 10 – 15, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1386, арк.10-15, Оригінал.

23

1751 septembrie 3, Tiaciv. *Originalul actului referitor la desprinderea, punerea în stăpânire, binecuvântarea şi consacrarea terenurilor destinate parohiilor, bisericilor şi cimitirelor uniţilor de rit grecesc din târgurile regale Visk şi Tiaciv*.
3 вересня 1751 року, Тячів. *Оригінал акту про поділ, передачу у володіння, благословення та посвячення земельних ділянок для парафій, церков та кладовищ возз'єднаних грецького обряду з королівських містечок Віск та Тячів*.

Nos infrascripti damus ad perpetuam rei memoriam tenore praesen/tium significantes, quibus expedit, universis, quod, posteaquam occa/sione modernae visitationis cameralis medio Spectabilis, / ac Perillustris Domini Ioannis Ternyey de Kiss et Utas /

Terenye Sacr<atiss>imae Caesareo Regiaeq<ue> Ma<ies>t<a>tis Inclytae Came/ralis Administrationis Scepusiensis Consiliarii et Par/tium Regni Hungariae Superiorum Salis, ac Dominiorum Fiscali/um Directoris (Tituli) peractae, cum gratiosum p<raea>l<iba>tae Specta/bilis D<omina>tionis in conformitate aliarum instantiarum et / benignae voluntatis Regiae po/sitivum mandatum legitime / fuissemus ad instantiam de/bitamq<ue> requisitionem / Illustrissimi, ac Reverendissimi Do/mini Michaëlis Ma/nuelis Olsavszky Dei, ac Apostolicae Sedis gratia Graeci / Ritus Unitorum Episcopi Rossensis, Munkacsiensis et / Maramarosiensis exmissi et deputati ad Oppida Coronalia / Fiscalia Visk et Tecső pro remonstrando et excindendo loco / Parochiae, Coemeterii et Tem/pli, ubi in futurum successivisq<ue> / semper temporibus Divinus Graeci Ritus Unitorum / Cultus exerceri possit. His itaq<ue> mandatis Superiorum / et Voluntati positive Regiae, ut tenemur, vi debitae / fidelitatis et obligationis nostrae satisfacere cupientes, / ut Cultus Sanctae Matris Ecclesiae augeatur, adiuncto / ad latus nobis Reverendissimo D<omi>no Andrea Ba/csinszky in Marmatia p<rae>libati Ill<ustrissi>mi, ac Re<vere>ndissimi Do/mini Ep<isco>pi Vicario (Tituli) die <secun>da mensis Septembris / anni infrascripti, <pri>mo ad Oppidum Visk perve/niendo, accersitis in p<rae>sentiam nostram p<rae>fati Oppidi Visk / Iudice Primario, Iuratis caeterisq<ue> Oppidanis *voluta/tem* <*sic!*>[870] Regiam et Altiarum Instantiarum mandata satis / fuse declaravimus, ut pro Ecclesia Dei Graeci Ritus / Unitorum et Domo Parochiali, ac Coemeterio certum / locum aptum et commodum nobis monstrarent, qui // esto prima fronte quampiam difficultatem possuissent alle/gantes iura sua Saxonica et privilegia a Divis Hunga/riae Regibus sibi concessa, attamen homagiali obligatione / ducti et per nos serio admoniti existentes sponte et be/nevole nobis extra oppidum, ubi hactenus quoq<ue> Coemete/rium p<rae>libatorum Graeci Ritus Unitorum reperimus, / immediate ab infra in valle advicinata p<ro> extruenda Eccle/sia et Parochia praeter p<rae>nuncupatum Coemeterium eius/demq<ue> circumferentiam remonstrarunt locum in / latitudine 32 orgiarum[871], passuum, in longitudine vero / 122 *passuum*[872] <*sic!*>[873], quibus taliter remonstratis et absque / omni contradictione peractis p<rae>fatum Ill<ustrissi>mum, ac Reveren/dissimum Dominum Episcopum, et Consiliarium Suae / Ma<ies>t<a>tis S<acratissi>mae medio antelati Reverendissimi Domi/ni Vicarii et hominis sui, qua ad hunc actum legiti/me exmissum et destinatum praesentibus Oppidanis, / Iudice item / Primario Georgio Mehes, Primario item Iura/to Oppidi Martino Fodor, ac Notario, necnon ipso Praedican/te loci p<rae>sente, Oppidanis item Tecső Ioanne Szajsz et / Notario semper praesentib<us> statim et immediate introduxi/mus et statuimus, ubi etiam praedictus D<omi>nus Vica/rius vi muneris et obligationis suae, ha/bito item debi/to zelo erga Sanctam Matrem Ecclesiam Unitor<um> / p<rae>fatum locum legalibus adhibitis caeremoniis benedixit ho/noriq<ue> Beatissimae Virginis MARIÆ in Caelos /Assumptae dicatae Crucemq<ue> in p<rae>fato loco statim et / immediate erexit adeoque p<rae>sentibus nobis totum monti/culum, ubi coemeterium existeret / cum valle praefata, ubi / Crux in una condignatione erecta habetur, occupavit. / Nosque p<rae>fatum Ill<ustrissi>mum Dominum Episcopum / medio praelibati R<everen>dissimi D<omi>ni Vicarii modalitate / praevia statuimus et iure perpetuo attributa nobis fa//cultate resignavimus introduxi/musq<ue>. Dein die sequenti, id / est <ter>tia p<rae>sentis perveniendo ad Oppidu<m> / Fiscale Tecső / pari modalitate voluntatem Regiam et mandata

[870] Recte: *voluntate*.
[871] Veche unitate de măsură care reprezenta aproximativ 2 m sau chiar 2,88 m în Tripartitum. A fost folosită în Transilvania. Cf. *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988, p. 455.
[872] Pasul era in general egal cu aproximativ 1,5 m. *Ibidem*, p. 352.
[873] Inutile repetitur: *passuum*.

Superiorum / Oppidanis Oppidi Tecső, Iudici, Iuratis adeoq<ue> toti Commu/nitati declarando ex consensu p<rae>fatorum Oppidanor<um> et ne/mine pariter hic quoq<ue> loci contradicente in Platea *Orosz Ucza* / vocata ad Orientem plagam in parte superiori Oppidi, qua / itur ad Bedő a Via Regia in sinistris pro Templo, Parochia / et Coemeterio locum a/ptum et com<m>odum excidimus, re/monstravimus et resignavimus iure perpetuo pariter / ossidendum taliterq<ue> p<rae>habita introductione et statutione / Ill<ustrissi>mi Domini Episcopi medio D<omi>ni Vicarii facta p<rae>scriptus / D<omi>nus / Vicarius, ut in Visk locum benedixit et in / laudem, ac honorem Beatissimae Virginis Natae Angelo/rum dedicavit et Crucem in p<rae>fato loco pariter erexit. Faxit / Deus Teroptimus Maximus labor hic noster cedat ad maio/rem DEI gloriam et incrementum Sanctae Matris Ec/clesiae p<ro>movendumq<ue> Cultum Beatissimae Virginis Ma/riae Patronae Hungariae et Omnium Sanctorum, ut sub / alis Beatissimae Virginis MARIÆ Patronae Hungariae / Haereses extirpent<ur> pristinaq<ue> Fides Catholica floreat / Regnumq<ue> Hungariae / sub moderna Ma<ies>t<a>te nostra Serenissima / MARIA THERESIA eiusdemq<ue> Austriaca Domo vires capes/sendo reflorescat, quod ardentibus votis, dum precaremur / super p<rae>missis, hasce manuum nostrarum subscriptionibus si/gillorumq<ue> usualium appressione futuram ad cautelam / necessarias extradedimus testimoniales.
Datum Tecső / die <ter>tia mensis <Septem>bris Anno <millesimo septingentesimo quinquagesimo pri>mo // Ioannes L. Mayrhoffer / Cameralis Provisor m<anu> p<ropria> // [*In parte sinistra, ante subscriptionem, sigillum minus usuale eiusdem provisoris in cera rubra impressum exstat*] // Antonius Longer m<anu> p<ropria> / Procurator Regio-/Fiscalis // L<ocum> S<igilli> [*In parte sinistra, ante subscriptionem eiusdem procuratoris, sigillum minus usuale eiusdem in cera rubra impressum exstat*].
[*In angulo sinistro, in calce paginae scriptum*:] D<e> d<at>o <terti>ae Septembris <millesimi septingentesimi quinquagesimi prim>i de / Fundis Ecclesiarum, Coemeterio/rum et Parochiar<um> in Neo-Came/ralibus Oppidis Visk et Tetső.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1320, f. 1 – 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1320, арк.1-2, Оригінал.

24

1751 octombrie 15, Máriapócs. *Chitanţă justificativă a sumelor de bani şi a băuturilor primite de meşterii zidari pentru lucrarea de zidărie executată la mănăstirea bazilitană, precum şi a sumelor restante datorate încă episcopului Mihail Manuel Olsavszky*.
15 жовтня 1751 року, Марія-Повч. *Виправдувальна квитанція грошових коштів та напоїв, отриманих мулярами-майстрами за виконані кам'яні роботи, а також прострочених боргів перед єпископом Михайлом Мануїлом Ольшавським*.

Specificatio Quietantiae.
Quantum medio hominis mei in opificio Mura/riorum Thomae Strausz Palirii in possessione / Maria-Pocs ab Ill<ustrissi>mo, ac R<evere>ndissimo Domino / Episcopo Munk<acsiensis> (tituli) etc. Michaële Manuele / Olsavszky tam in liquoribus diversae speciei, utpote: vini, cremati et cerevisiae, necnon / paratae pecuniae rite defectuq<ue> absq<ue> omni perce/perim praesenti solen<n>izato ,meo chirographo Sua<m> / Ill<ustrissi>mam D<omi>na<ti>onem quieto et respective contra qui/eto et quidem in ordine:

Anno 1750 die 30 <septem>br<is> a R<evere>nd<i>ss<i>mo D<omi>no Generali / Vicario Gregorio Desko	Fl. X 20
Eodem die 24 <Decem>br<is> ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po ..	20
Anno 1751 die 24 Maii a Religioso Superiore Pocsi/ensi Ioanicio Sztripka ...	10
Ab eodem Superiore die <terti>o <Octo>br<is>	35
Item: in ordine educillatorum liquorum diversae / speciei mansit homo meus debitor suprafatus / Pallirius pro iustis mille quingentis octua/ginta sex florenis Rhen<ensibus> centum sexa/ginta quinque <cruci>f<e>ris septem, dic.....	165 7
Item: Ex eruto computu anni praeteriti <millesimi septingentesimi quinquagesi>mi / per Adm<odum> R<evere>ndum D<ominum> Auditorem sacri recognos/cuntur ...	38 6 ½
Cuiusmodi computatam sum<m>am in restantia hae/rentem accepto et pro acceptata praesentibus / declaro, quae constituit in universa<m> flor<enos> Rhen<enses> / ducentos octuaginta octo <Cruci>f<e>ros tredecim / et medium. Id est	288 13 ½

Harum mearum fide et testimonio mediante / literarum attestor et recognosco, consequenter / Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Ep<isco>pum quietum reddo. M<aria> Pocs / <decima quin>ta <Octo>br<is> <millesimo septingentesimo quinquagesimo pri>mo // Manuel Olsavszky / Ep<isco>pus Munkacs<iensis> V<icarius> Ap<osto>l<i>cus / m<anu> propria> / Recognitio.

[Sub subscritionem episcopi sigillum tondum minus eiusdem in cera rubra impressum exstat]

[In margine dextro, ante subscriptionem Nicodemi Litzgy, sigillum tondum minus eiusdem in cera rubra pariter impressum exstat] Nicodemus Litzgy <...>[874] m<anu> p<ropria>.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1333, f. 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1333, арк.1, Оригінал.

25

1751 noiembrie 13, Sighetu Marmaţiei. *Andrei Bacsinszky, vicarul uniţilor de rit grecesc din Marmaţia explică motivul imposibilităţii deplasării sale la Máriapócs, trimiţîndu-l în schimb acolo pe diaconul Vorochta care să prezinte episcopului Olsavszky doleanţele clerului maramureşan*.
13 листопада 1751 року, Сіґет. *Вікарій возз'єднаних грецького обряду в Мармації, Андрій Бачинський пояснює, чому він не може приїхати до Марія-Повча, а посилає замість себе диякона Ворохту, який передасть єпископу Ольшавському прохання мараморошського духовенства*.

L<audetur> I<esu> C<hristus>. // Illustrissime, ac R<evere>nd<issi>me D<omi>ne Praesul, / D<omi>ne Praelate, ac Patrone Gratiosissime.
Ut affuturum Caelestis Militiae Archi-Strateghi suiq<ue> / Tutellaris Patroni dierum festive omni desideriorum even/tu Illustritas Vestra recolere valeat, humillimis / precibus meis exoro.
Feliciorem equidem me reputassem, / si demississima haec mea vota in persona exhibere / quivissem, ast, uti moderna aeris intemperies, via/rum incom<m>oditas, ita

[874] Officium subscribentis non liquet.

praecedanea quaepiam obsta/cula, quin gratiosissimae Illustritatis Vestrae Praesule/ae dexterae fruerer osculo me impediere. Primum / quidem, dum illico post discessum e Marmatia Illu/stritatis Vestrae ad Maria-Pocs iter parassem, publi/cata est moderni Ill<ustri>ss<i>mi nostri Supremi Comitis / in diem <quar>tum <Octo>bris installatio, pro qua cum / sui praesentiam et Illustritas Vestra obtulisset, / repraesentato humillime termino eandem omni / cum submissione praestolabar; cum autem ob / rationes quaspiam installatoris in <decimum octa>vum eiusdem / mensis haec difer<r>i debuerit installatio, absente et / Illustritate Vestra sufraganeas vices illo tempore, / qua et unus Assessor Tabulae me explere neces/sum censebam. Post hanc installationem peractam, / quae incom<m>oda successerint tempora, et harum lator / uberius dicturus est, itaq<ue> ob fluviorum exundanti/ am, // imbrium alluviones nec cur<r>u absq<ue> detrimento / iumentorum, nec etiam equitando absq<ue> meae / securitatis ruina in conspectum Illustritatis Vestrae / me sistere potui. Mitto tamen nunc R<everendissimum> Diaco/num Vorochta, ut idem et ea, quae humillime Illu/stritati Vestrae vi muneris mei repraesentare obli/gor, deferat et gratiosa super his Illustritatis Ve/strae mihi mandata referat. Et quidem:

<Pri>mo. Clerus Marmaticus humillime sup<p>li/cat, ut partem et portionem ex subsidionali reso/luto per Suam Maiestatem dignetur Illustritas / Vestra pro sui merito et iisdem largiri. Inter quem / Clerum cum et ego positus sim, demisse pariter / sup<p>lico non dignetur Illustritas Vestra meum / respicere contractum seu reversales, quas dedi / in Munkacs de consumpto Cathedratico, sed, quid/quid sit, dum minus merenti datur, eo maior gratia / est, ita et mihi absq<ue> omni beneficio parochiali / et proventu alio, utut exiliter in Vinea Domini / operandi, siquid datum fuerit, munus non usu rei, / sed affectu et pretio dantis aestimabitur.

<Secun>do. Tecsőienses Incolae iam Ecclesiam / ex Monasterio Irholcz absq<ue> mei scitu detulerunt / et exaedificatam et iam in statum poscerunt, quo / exemplo mori et Viskenses instant, ut ex Mo/nasterio // Bicsko Ecclesiam ad locum suum illis devehi / facultatem concedere dignetur.

<Ter>tio. Sup<p>lex oratrix hic petit suum Matri/monium ex impedimento raptus et, quia in raptu / existens etiam per Moldavicum Presbyterum in / Danilovo existentem copulata Helena Speczka an/nulari et an<n>ulatum declarari. Prouti et super eo / hic ac<c>lusa testimonia sui raptus sub litera A, / B et C submittit.

Hisce, dum etiam pro <quar>to repraesento, quod / Pelliones Szigethienses et ultronea defuncti R<everendi> / Monachi ex Monasterio Irholcz Iosephi 156 fors / Hung<aricos> flor<enos>[875] apud se detineant et in nullum seu Monasteri/orum, seu Ecclesiae usum convertant recom<m>endando / Diaconum Vorochta pro Presbyterii consequendo / ordine me etiam praemisso Praesuleae dexterae / profundissimo osculo gratiosa praestolans man/data una Cleri Congregationes celebrare, aut / quaepiam alia muneri meo debita exequi valeam, / gratiis et patrocinio dedico et sum // Illustrissimae, ac R<evere>nd<i>ss<i>mae / D<omi>nationis Vestrae // Cliens Minimus / Andreas Bacsinszky / R<itus> G<raeci> U<nitorum> Vicarius m<anu> p<ropria> // Sigeth <decima ter>tia <Novem>bris / <millesimo septingentesimo quinquagesimo pri>mo

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1314, f. 2 – 3, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1314, арк.2-3, Оригінал.

[875] In margine sinistra adiectum: *Hung<aricos> flor<enos>*.

26

1751 <?> <?>, <Sighetu Marmaţiei>. *Catalogul amenzilor pe care Andrei Bacsinszky, vicarul delegat al Marmaţiei le-a strâns de la parohii*.
<?> 1751 року, <Сігету-Мармацієй>. *Каталог штрафів, які вікарій делегат Мармації, Андрій Бачинський зібрав від парафіяльних священиків*.

In Districtu Szigethiensi D<ominus A<dmodum> R<everendus> Surrog<atus> Vicarius Bacsinszky / desumpsit de Presbyteris birsagia haec hoc modo et p<ro>pter hoc testibus / fatentibus his.

Possessiones

In Ganecs: Ioannes Papp, p<ro>pter id, quod ad nuptias iverit filii Presbyteri Viszishanics ibiq<ue> / filium Hiruka Demetrii verbis corripuit, a quo dein securi sectus est, ut crappu/latus solvit birsag<ium> - p<ro> hac vice negat D<omi>nus Vicar<ius> - flor<enos> 20. / Testis <pri>mus Steph<anus> Pap et Ionas Archi-Dia<conus>.

Ganecsiensis ite<m> alter Stephanus Velzicskanics Presbyter <pri>mo dedit D<omino> Vicario flor<enos> 12 / ob id, quod alterius ovicularum sponsu<m> copulavit, alteri proprio n<on> desponsata<m>. / <Secun>do solvit floren<os> 5, ideo quod D<omin>o Bethlehem dixerit ista: «qualis / est / opilio fur, talis D<omi>nus Bethlehem, eiusd Principalis», adeoq<ue> tota sum<m>a facit / floren<os> Vonas a<nn>o 1747 ..... 17.

Dubovensis Presbyter Franciscus Pap ob id, quod Archi-Diacono Ionae dixerit ista, / nempe: «quod tum eius anima sit in caelis, quando canis». <Secun>do copulavit / servilem seu ancilam impregnata<m> a suo D<omi>no viduo Dlitha Basilio / ante partum, quos aliud licitu<m> esset, solvit inqua<m> florenos 12 <anno> 1748 / Vonas, id est...12.

Testes huius sunt suprapositi officiales.

Felső Neresnicsiensis Presbyter Theodorus Tyusko persolvit fl<orenos> 10 ob id, quod / Lythurgya<m> celebravit Moldavien<sis> absq<ue> iurisdictione, id est flo<renos> / Vonas. Testes, ut supra .....10.

Taraszoviensis Presbyter Demet<rius> Bereczko sol<vit> fl<orenos> 6, ideo q<uod> solutas personas / et nullu<m> imped<imentum> can<onum> habentes copulaverit in domo quapia<m>, n<on> / vero <in> Ecclesia, rei huius sunt, ut supra fl<orenorum> Vonas..... 6.

Et hic casus factus adhuc ante ingressu<m> Vicarii ad Marma<tiam>.

Körvelycsiensis Pres<byter> Basil<ius> Pap solvit fl<orenos> 38 ob id, quod excedat in potu /frequenter. Testis, ut supra et Micha<ël> Pap eiusd possessionis, / id est Vonas fl<orenos>..... 38.

Krivensis Presby<ter> Vahi Tamas sol<vit> fl<orenos> Von<as> 6, ob id, quod, ut gener cum / socero[876] rixatus sit, seu truserit socru<m> indecenter, id e<st> /flor<enos>. Testes iid officiales.....12.

Felső Apsensis Presbyter Basil<ius> Alexevics solvit 6 fl<orenos>, <prim>o ob id, quod in cibo/rio agnus parum mundus repertus fuerit; <secun>do solvit flor<enos> 3 / ob id, quod preafati Presbyteri filius sponsu<m> suae sororis, ut / fide fragu<m> sponsaliu<m> transgressore<m> de equo detraxerit in ter<r>a<m>, ut / crapulentus, id est flor<enos> Vonas insimul .....9.

Testes qui supra. //

Karacsoniensis Presbyter Paulus Gerhis sol<vit> foeni cur<r>us 3, qui aesti/mant<ur> flor<enorum> 6, ob id inqua<m> solvit *ob id* <*sic*!>[877], quod introductione<m> in

[876] Sequitur deletum: *per capillos*.

do/mu<m> sua et in Eccle<si>a attestaverit et peregerit. Testis Stephanus / Archipresb<yter> Percsuensis. Id est florenos .....6.
Felső / Ronensis Presby<ter> Marcus Pap solvit fl<orenos> 6 ob id, ob quod im<m>ediate supra/positus, quin iste iussu superius positi introduxit, adeoq<ue> ob id / delictu<m> denuo deposuerit flor<enos> Vonas ..... 12.
<Secun>do. Felső Ronensis Presbyter Marcus Pap solvit birsag<ium> flor<enorum> 24 ob id, quod / frequenter in potu excesserit, seu in baptismi solemnitati, seu / post sepulturas. Testis e<st> Vorochta Andr<eas> Pap. Id est fl<orenos> / Vonas .....24.
Bocskoviensis Presby<ter> Roman Pap sol<vit> flor<enos> 20 ob id, quod in Festo / Assumptionis ob defectum operarioru<m> duas cruces frumenti fe/cerit meti solvit 6. 12 ob id, quod Presbyter Vorochta / eiusd pagi minatus sit his verbis inquiens: «Nisi ter<r>a<m> / mea<m> arabilem cessaveris calcare securi te pulsabo». Testis Vorochta Presbyter flor<enos> ergo insimul facit / Vonas ..... 20.
Bocskoviensis Presby<ter> Eustach<ius> solvit semel flor<enos> 12 ob id, quod / puellam ex poss<essione> Polyana contra et citra consensu<m> parentu<m> / et cognator<um> eius abducta<m> consentient<ium> tamen in matrimoniu<m> / in Bocsko infame Eccle<si>ae vesperi post crepusculu<m> absq<ue> denunciati<one> copulaverit. <Secun>do> persolvit 6 et vulpinam / pellem ob id, quod vesperi sero sponsos copulaverit. Sum<m>a / facit insimul flor<enos> Vonas cu<m> pretio pellis vulpinae... 20.
Testis Presbyter Vorochta Bocskovensis.
Bocsko-Rachoviensis Presbyter Steph<anus> Negrics solvit flor<enos> 12 Vonas, / quod copulaverit Demetriu<m> Dranka et Helena<m> Bodnar circa dilu/culum matutinu<m> die Iovis <...>[878] ad requisiti/onem Domini Provisoris, id e<st> flor<enos> ..... 12.
Iasiniensis Presby<ter> Steph<anus> Kalinyak sol<vit> birsag<ium> flor<enorum> 12 ob id, quod / npe, cum soluta copulaverit virum, qui eod anno impregnaverat / virum ante tempus suae purgationis seu antequa<m> conten/tasset muliere<m> a se impregnata<m> flor<enos> Vonas.....12.
Testis p<ro> tunc Archipresb<yter> Vorochta Boskovensis. //
Onarachoviensis Presby<ter> Ioan<nes> Brana sol<vit> birsag<ium> flo<renorum> 12, quod suam / filiam desponsata<m> Ioan<n>i Csurcsak noluerit dein ad matri<monium> in eund / extradere, adeoq<ue> contractui n<on> stetit. Testis id Archipres<byter> Andreas / Vorochta, id e<st> flo<renos> .....12.
Bilo-Cerkoviensis Presby<ter> Theod<orus> Bratya so<lvit> birsag<ii> flor<enos> 12, ob id, / quod copulaverit puellam n<on> habente<m> annos 12, quae deinde / est etia<m> separata. Testis id Vorochta Archi-Presb<yter>, id e<st> fl<orenos ..... 12.
Felső Szolotviensis Presb<yter> Iacob<us> Pap sol<vit> fl<orenos> 12 ob id, quod proles mortua / sit absq<ue> baptismo in sua parochia, qui Presbyter testibus compro/bavit npe toto pago, quod in casu hoc n<on> deliquerit, item nolluit / quid ob incutiendu<m> ter<r>ientamentum parentibus prolis, baptisare eam, / primo et hoc id nollebat, quod confessione<m> n<on> perexerint in Pascha / et Eccle<si>a<m> n<on> frequentent, ubi tamen minati sunt parentes, / quod incusaturi sint cu<m> Vicario, baptisare voluit, ut parentes / infantem eid dein baptisandu<m> n<on> cesserint, quae expost mortua e<st>, / id e<st> flor<enos> Vonas ..... non re<co>gnoscit ..... 12.

[877] Superflue repetitur: *ob id*.
[878] Sequuntur duo verba Kyrillice scripta.

Kornestiensis Presby<ter> Nichita Dunka sol<vit> fl<orenos> Vonas 11 et mardurina<m> pelle<m> / ob id, quod se, ut citatus n<on> steterit, id est fl<orenos> 11. Testis Andreas Rednik Presbyter.
Szirbensis Presby<ter> Greg<orius> Bud sol<vit> birsag<ii> duos cubul<os> tritici, ob id, quod / Cantore<m> suu<m> pagus portionali quanto ag<g>ravaverit, quod, dum / Vicarius intellexisset inhibuit Presby<terum>, ne pagensibus celebret, / ille tamen contra p<ro>hibitione<m> Vicarii cultu<m> frequentando semper / agebat, aestimatione ordinaria facta facit flo<renos> .. 6.
Szurdukiensis Presby<ter> Lupul Pap et incarceratus erat, et solvit flor<enos> birs<agii> / 10, quod copulaverit matrona<m> in Transylvania oriundam, / quae dicebat<ur> apud Vicariu<m> fuisse monialis et re ipsa uti / dein l<ite>ris comprobavit inde allatis se nunqua<m> fuisse / monialem, id e<st> fl<orenos> .... 10.
<Secun>do solvit flo<renos> Vonas 8 ob hoc, quod in sua Eccle<si>a / Agnus repertus fuerit aliquantulu<m> im<m>undus, insimul facit / flor<enos> Vonas 18.
Gyulafalvensis Presby<ter> Theod<orus> Pap sol<vit> birsag<ium> flor<enorum> 24, ob id, quod ipse[879]/ tempore nocturno in domo Andreae Presbyteri/ Rednik cum sola Popadia, ab ipso Rednik Presbytero, ut ma/rito compertus sit, ut suspectus vulnere n<on> sine magno / res auderat noctu tumultu, ac verbalib<us> rixis, flo<renos> Vo/nas. 24. //
Also Veson Presby<ter> Petrus Pap repertus, ut bigamus Sacrificium / celebrare attentasse numeravit Vicario flo<renos> ..... 24.
Testis Basilius Kozma Pap eiusd poss<essionis> modifi/cat tamen birsagio perstrictus, quod p<ro> mod<o> doni dederit.
Iste deliquerit, qua bigamus attingendo sacra.
Ruszkoviensis Presbyt<er> Michaël Szenics testa<n>te Popa Lupul solvit 30 / flor<enos> Vonas in sorte<m> birsag<ii> in parata. Boves <secun>do ab eod / accepti sunt per D<ominum> Vicar<ium> duo, dein venditi pro parata flor<enorum> / 55. Teste uno existente Presbyt<ero> Steph<ano> Pap Teresznensi, / qui eos emit a Vicario. <Ter>tio accepit D<ominus> Vicarius apum / alvearia 40. <Quar>to accepit ab eod cir<citer> 60 metretats avenae. / <Quin>to accepit 10 metretas cir<citer> tritici, <oc>to ite<m> circiter metretas / siliginis. <*Quin*>*to* <*sic!*>[880] Unu<m> Kas Turcici seu Fragopyri. <*Sex*>*to* <*sic!*>[881] / D<ominus> Vicarius domu<m> praefati Parochi et horreu<m>[882] / vendidit et asportari curavit. Fundos, ter<r>as arabiles, pr/ata aere p<ro>prio eiusd Parochi comparata inhypotecavit.
Delictum vero, ob quod ista accepta sunt, *sunt haec* <*sic!*>[883]: Presbyter Mi/chaël Szenics post ordines[884] secunda<m> sibi adsciverat / putata<m> uxore<m>, quod, dum D<ominus> Vicar<ius> rescivisset, eu<m> citavit, castiga/vit in aresto, adiurari curavit, ut reiiciat expellatq<ue> uxore<m> illa<m> / tertia<m>; promisit ille, sed paulo post iteru<m> cohabitare mulieri coepe/rat, ubi aute<m> <secun>dario citatus esset, venit et sub <com>missione emen/dationis 30 fl<orenos> birsagii numeravit et emissus ex carcerib<us> erat. / Tertio ergo, ubi cohabitare rursus coepisset, ne amplius mitteret<ur> / in carcerib<us>, citatus fuga cum uxore illa sua putata fuga se salva/vit ad confinia Poloniae et Hungariae ad tempus. Quae, dum D<ominus> / Vicarius bene intellexisset, substantia<m> et domu<m> eiusd modo prius di/cto accepi et ad se

[879] Sequitur deletum: *illo*.
[880] Recte: <*Sex*>*to*.
[881] Recte: <*Septi*>*mo*.
[882] Sequitur deletum: *asportari ven/ditu<m>*.
[883] Recte: *est hoc*.
[884] Sequitur delete<m>: *tertia<m>*.

deportari fecit. Modo Presbyter Michaël per / Marmatia<m> fugitivus errat, nullibi quietis securitatisq<ue> locu<m> tutu<m> / habendo.
Fejerfalven<sis> Presbyter Constantinus Pap solvit in sorte<m> birsagii flor<enos> 12 ob / id, quod copulaverit puellam n<on> habente<m> annos iuridicos, id e<st> ..... 12.
Harnicsistensis Presbyt<er> Lupul Pap solvit fl<orenos> <oct>o ob id, quod saepius in chia/tus in verba indecentia eruperit ..... 8.
Ieudniensis Archi-Presbyter Lupul Ballya solvit fl<orenos> 10 et equu<m> unu<m>, / qui venditus est dein flor<enis> 10, ob id solvit, quod suus nepos et / gener p<ro> Sacris Ordinibus in Moldaviam iverant et ordinati ibi sint, facit / insimul flor<enos> Vonas ..... 20.
Alsovisoviensis Presby<ter> Kozma Popa Basil<ius> solvit, ob id flor<enos> 6, quod mun/de supellectilem in ara n<on> servaverit, fl<orenos> Vonas ..... 6. //
Dragomirensis Presby<ter>[885] Dan sol<vit> fl<orenos 20 et duabus septi<manis> in / carcere sedit ob id, quod S<acris> Ordinibus in Moldavia acceperit a<nn>o <17>46, fl<orenos 20. Non se reflectit D<omi>nus V<icarius>.
Ite<m> Dragomirensis Presby<ter> Kiffor solvit fl<orenos 15 et 5 septimanis in carcere / sedit ob id, quod etia<m> in Moldavia<m> iverit p<ro> Ordinib<us> fl<orenos ..... 15.
Sajo Polyanensis Basilius Zürds sol<vit> fl<orenos> 20 et septima<na> una in car/cere sedit, ob id, quod in Moldavia Ordines accepit, flor<enos> Vonas non recognoscit se tant<um> accepisse..... 20.
Rosafalvensis Presby<ter> Timotheus Roska solvit fl<orenos> 20 et equum florenor<um> / 20 ob id, quod cum secunda nuptias habuerit, sed Sacrificiu<m> n<on> / celebravit p<ro> tenore Canonu<m>, fl<orenos> insimul equum dono dat<um> ..... 40.
Felső Vesovien<sis> Basilius Herst sol<vit> birsag<ii> 12 Rhen<enses>, capra<m> item syl/vestre<m> empta<m> 4 fl<orenis> Vonas. <Secun>do mardurina<m> pellem Mari<anis> sex em/pta<m>. <Ter>tio sol<vit> Mari<anos> sex. Primu<m> solvit ideo, quod in Moldavia<m> / iverat p<ro> Ordinib<us>. Caprina<m> pelle<m> etiam ideo; ita et mardurina<m> sex / ultimo loco positos solvit ex eo, quod ad Congrega<ti>on se n<on> stiterit. / Sum<m>a facit fl<orenos> Vonas ..... 22 <denarios> 18.
28 Iunii a Basiliensi Radul Rona Ion accepit 25 Vonas, / quod incusatus sit a Borsonsi, quod[886] eiusd subditus fuerat / parens desumpsisse recognoscit, nisi ius translatu<m> D<omini> V<icarii>.
Szaplonczіensis Theod<orus> Pap solvit flor<enos> Vonas 24 ob id, quod copulave/rit cum Ion sponsa seu ia<m> ligatu<m> sponsalibus cu<m> alia.
<Secun>do sol<vit> fl<orenos> Vonas 18 ob id, quod copulaverit tempore / vespertino sponsos. <Ter>tio sol<vit> 6 Vonas ob id, quod, ut biga/mus celebravit Sacrificiu<m>. <Quar>to sol<vit> fl<orenos> Vonas 2, id e<st> duos / et duas mardurinas pelles ob id, quod cum altero altero / ibid Moldavico contenderit verbis, totu<m> insimul facit florenos / Vonas 50 et mardurinas 2 pelles. Non se reflectit tant<um> accepisse 50.
Szinevirensis Ioannes Presbyter solvit flor<enos> Vonas 12, quod iniuste delatus / fuisset et absq<ue>[887] omni genuino, uti complures congreg<ationis> eiusd Presbyteri fassi / sunt cora<m> missionar<io> Rosy, Presbytero testimonio attentasse sacrificare, ut / Moldavicus ... flor<enos vonas 12.
Kereczkiensis Presbyter Simeon Ballei sol<vit> birsagi<i> flor<enos> Vonas 4 / ob id, quod percusserit rusticu<m> et <secun>do, quod ex libro vaticinabat<ur> alicui.
Szokirniczensis Presbyter Petrus sol<vit> flor<enos> 12 ob frequentes computationes.//

[885] Sequitur deletum: *Balan*.
[886] Sequitur deletum: *sit*.
[887] Supra adiectu<m>: *absq<ue>*.

Ruszoensis Petrus Presby<ter> sol<vit> flor<enos> Vonas 12, quod p<ro> Congregatione / n<on> comparuerint. <Secun>do 14 fl<orenos> vonas ob id, quod copulaverit *Magni Die Veneris*[888] mulierem, cuius ante / 10 annos[889] aliquo abierit et nil scit<ur>, an vivat, an mortuus sit ..... 26.
Sandroviensis Archipresby<ter> sol<vit> fl<orenos> vonas 6 quod diverterit ad popinam ibiq<ue> potavit / id e<st> vonas.....6
Nankoviensis <sic!> Lucas Mondics Presby<ter> sol<vit> fl<orenos> vonas 6, ob id, q<uod> Agnu<m> / S<anctis>s<i>mu<m> diutius, ac licet asservaverit. Ideo, quod curve ara steterit, / Vonas flor<enos>.
Uglya Georg<ius> Saplonczaj Presby<ter> et Ladisla<us> Szaplonczay insimul uterq<ue> solvit / flor<enos> Vonas 10, id e<st> dece<m> ob id, quod copulaverit matronam, cuius maritus / nomen Militiae dedit. ..... id <est> ..... 10.
Zolotarovo Poss<essionis> Presby<ter> Lucas sol<vit> fl<orenos> Vonas 12 et pelle<m> vulpina<m> / ob id, quod[890] filius eius profugerit in Transylvania<m> cu<m> aliena uxore. / Gener alius Presbyteri Veleitejensis, qui sua<m> filia<m>, ut matrimoniu<m> / finctu<m> defendebat a genero semper. Vonas flo<renos> ..... 12.
Kryihovsensis Diaconus Greg<orius> Szaplonczay sol<vit> flor<enos> 6 ob id, quod, / qua Diaconus solverit.
Kopasnosensis Georg<ius> Presbyter sol<vit> Marianos 5 ob id, quod tuitus / sit partes suor<um> filior<um> delinquentiu<m> in I<nclyto> Co<mi>t<a>tu.
Zolotariensis Ignatius Pap sol<vit> flor<enos> Vonas 5 et pellem vulpi/na<m>, quod copulaverit Diaconu<m> viduu<m> ..... Vonas ..... 5.
Sandroviensis Ioan<nes> Pap sol<vit> fl<orenis> Vonas 10 ob id, quod tardius vene/rit ad Congregatio<n>e<m>. <Secun>do ob id, quod Ollam Crematoria<m> erga / cre<m>atu<m> cesserit et aliquantulu<m> Iudaeu<m> in domo sua tenuit.
Polanya Lepcsey Diaconus Theod<orus> sol<vit> fl<orenos> Vonas 12 ob id, quod / agnum in papyro suspensu<m> supra ara<m> in fillo tenuerit, n<on> in taber/naculo.
Drahoviensis Ioa<nnes> Pristy solv<it> fl<orenos> Vonas 6 ob id, quod copulaverit / Diaconu<m> talem, qui suscepto Diaconatu 5 annis inter milites / fuit ..... 6.
Izensis Paulus Pap sol<vit> fl<orenos> Vonas *fl<orenos> <sic!>*[891] 5 ob id, quod / parum crapulatus repertus in via fuerit, du<m> comitati fuissent Sua<m> Excellentia<m> visitan<tes>. //
Izensis Andreas Pap sol<vit> fl<orenos> Vonas <oc>to ob id, quod copulaverit puella<m> ex Ugocsa alterius oviculu<m> cu<m> scitu, ut referunt p<ro>prii Parochi.
Item excessus seu mulctae birsagior<um>, quae idem R<evere>ndus D<omi>nus / Bacsinszky, ut fertur, a Presbyteris Marmaticis desumserit / relatum 3 Ianuarii 1749.

In Bustin a Iacobo Szfatics ex potu nimio cremati apud Iudaeum / mortuus solemniter sepultus, ob quod accepit D<ominus Bacsinszky	Flor<enos> 12
In Bocsko pariter per D<omi>num Bacsinszky sepultus Parochus[892] et per eund accepti	13
In Szaldobis a Sacerdote Petro accepit Moldavicus ob celebratione<m>	12
In Krajniko a Presbytero Alexio propter non obedie<n>tia<m> .	12

[888] Supra adiectum: *Magni Die Veneris*.
[889] Sequitur deletum: *reli*.
[890] Sequitur deletum: *Quod*.
[891] Superflue repetitur: *fl<orenos>*.
[892] Supra adiectum: *Parochus*.

In Danilovo a Presbytero, quia Moldavicus celebravit et copulavit rapta<m>	12
A Michaële Sandroviensi Presbyter<o> pr<opter> potu<m>	6
A Io<hanne> Conscriba Officii Salinaris Imperiales p<ropter> violentia<m>	12
A Iohanne Presbytero Tamosdiojensi – non recognoscit -	12
A Presbytero Uniszoviensi pr<opter> copulationem in gradu p<ro>hibito cong<regavit>	12
Ibidem a Diacono – non se reflectit -	~~12~~
A ~~Ioanne Presbytero Sandroviensi~~	12
A Ioanne Drahijoviensi Presbytero	6
A Presbytero Zalotariensi Ignatio iam superius expressati	12
A Presbytero Kopaczen<si> ..... sunt isti	12
A Presbytero Kruzszko Luca – non recognoscit -	6
A Presbytero Ulypeczensi – non se reflectit -	12
A Presbytero Izensi expositum superius .	~~7~~
A Palyanensi	~~12~~
Ex Verhovina descendendo cum duabus Pellib<us> ursinis – negat sp<ecia>l<ite>r	150
A Szokirniczensi – negat se recepisse ultra 12 flor<enos>	30
A Ganicsien<si> - suprapositi iam sunt	~~12~~
	374

Ex Districtu Bocskensi potatores sequentes:
Eusthatius Biskojensis
Melnikovics Basilius
Petrus Iaszinszky Kalina
Stephanus Iaszinszky
Item ex Monasterio Bocskiensi p<ro> Eustachium Parochum / Bocskensem accepti sunt duo boves et caballa cum hinnulo.
Item idem ex eod Monasterio accepit duos iuvencos, duas vaccas / cum duabus iuvencis et hinnulum[893]. Quos duos boves et duas / vaccas dedit Lahnesi Lucae. Caetera manserunt apud eund.
[*In angulo dextro, superius scriptum*:] <1>751 // Birsagia, quae D<omi>nu<s> Bacsinszky per / Marmatiam surrog<atus> / Vicarius a Parochiis / desumpsit.
Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1313, fila 1 – 5, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1313, арк.1-65, Оригінал.

27

1751 <?> <?>, <Mukacevo>. *Calendarul vizitaţiei canonice efectuate de episcopul Mihail Olsavszky în şase comitate care aparţineau diecezei de Mukacevo*.
<?> 1751 року, <Мукачево>. *Календар канонічної візитації єпископа Михайла Ольшавського в шести комітатів, які належали до Мукачівської діоцезії*.

[893] Sequitur deletum: *Ex*.

Diarium Visitae in anno 1751 in C<omi>t<a>tib<us> 6 factae iuxta calendariu<m> Iulianu<m>/sis Varadino

Maii die <undeci>ma	Motum loco Munkacsino post prandium alias tempore frequentib<us> pluviis abun/dante, qua die sero vesperi ad Szerednye perventum et noctatu<m> est apud Thoma<m> hos/ pitem D<omi>nae Comitis<sae> Szentivanyi viduae Sebesiensis.
Die <duodeci>ma	Itum est pro Sacro ad Lyachocz incidente D<omi>nico, inde post prandium Unghvarinum / pro nocte, ubi instante nocte pluvia continuo decidua coacti sumus permanere
<Decima ter>tiae	toto die.
<Decima quar>ta	<Decima quar>ta cessante pluvia in ingenti luto pro nocte penetratum ad Hasin, ubi[894] transac/ta nocte moventes recte ad Nagy Zalacskam obvius factus A<dmodum> R<everendissimus> D<omi>nus Moyses Drago/
<Decima quin>ta	sis[895] Varadino ab Excell<entissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Forgacs pro experientia capienda missus, in illo / progressu post modicum spatium a Zalacska fibula maior in loro sustentante / cistam carpenti Ep<isco>palis ex parte sinistra rupta, dein Nagy Mihalyini reparata et / auriga senex Andreas[896] in unum locum decliviorem repende curru / demisso[897] exagitatus ad lutum decidit totaliterq<ue> anteriorem partem sui / cum vestis infecit. Ulterius die illa procedendo Vasarhelyini propter pabulationem equor<um> / *meridiana<m>*[898] condescensum apud Parochum, quo tempore ingens grando decidit, post quem deciduu<m> / motum[899] et ventum est pro nocte ad Ruszkov per magnas aquas post pontem Vasar/helyiensem, ac stagna ubique aquis repleta in Ruskovov <sic!> pernoctatum est et
<Decima sex>ta	tota ibidem quies capta, cum in sequente nocte, qua die compositum est negotium quoad
<Decima septi>ma	Parochiam Cselejensem inter Andream Dudinszky et Ioannem Kurovsky Parochu<m> / pro tunc Cselejensem.
<Decima octa>va	Ex Ruszkov per Kahanocz multis hominibus a foris stantib<us> transitum est ad Ternavkam, / ubi pariter maiore hominum copia circa Ecclesiam adstante modice ad Ecclesiam descensum / indeque itinere continuato supra popinam infra Dargo cur<r>us impedimenta devehentis / A<dmodum> R<everendus> D<ominus> Ruszkojensis axe fracta paulisper[900] via<m> impedivit. Ubi loco prandii crudi / laridi et panis cu<m> potu vini modico suffecit, tandem[901] pedetemtim ven/tum ad Kelecsin obviante bono n<ost>ro hominu<m> processionaliter Ecclesia visitata est, ac / tansacta nocte die sequenti incidente Dominica/
<Decima no>na	itum est per ingens lutum potissimu<m> in tota sylva Beszterensi pedes[902] *bob<us> Rheda<m>*[903] / Ep<isco>palem Presbyteri Zdobensis trahentib<us>. Descensu itaq<ue> facto a Beszter exundan/te per totum planum fluvio Tarcza ventorum eotum exorta tempestate periculo/se in lintre uno nos et res nostrae transfretavimus Zdobam, ad cuius vadu<m>

[894] Sequitur deletum: *per noc*.
[895] Este vorba de viitorul episcop al diecezei greco – catolice de Oradea Mare în perioada 1776 – 1787.cf. dr. Iacob Radu, *Istoria diecezei române unite a Orăzii-Mari*, Oradea, 1932, p. 43-75.
[896] Sequitur deletum: *in uno fluviolo*.
[897] Sequitur deletum: *retrofactus*.
[898] In margine sinistro adiectum: *meridiana<m>*.
[899] Sequitur deletum: *est*.
[900] Sequitur deletum: *mox in*.
[901] Sequitur deletum: *ventum pro nocte*.
[902] Sequitur deletum: *eotum , ac ventum*.
[903] Supra scriptum: *bob<us> Rheda<m>*.

	fere ad / genua aquam tranare per exiguu<m> spacium debuimus; hic die ista[904] permanen/do confirmatis plerisq<ue> hominibus dein
<Vigesi>ma[905]	Post[906] sacrum iter continuatum, nec ad Civitate<m> Cassoviensem diver/sum, pro nocte in ingenti frigore ventum e<st> ad Belsam, ubi die altera confirmatis / multis D<omi>nus Nicodemus cum genero D<omi>no Korponas adfuit pro prandio; post prandi/um motu<m> et pro vespere ad Cseszticz perventum pulchra processione occurente Ec/
<Vigesima pri>ma[907]	clesia visitata et sequenti die aliquib<us> confirmatis[908] / perrectum est ad Kajnyam, ubi pulchra processione excepti nocta transacta, ac expeditis / literis Cassoviam per A<dmodum R<everendum> D<ominum> Koriny Par<ochum> Zdob<iensem>.
<Vigesima secun>da	Prosecutum est iter ad Rakaczam, in qua via pluvia aliquantu<m> stillante ventu<m> est pulchro / tempore copiosis hominib<us> occurentib<us> ad Ecclesia<m> Rakacziensem indeq<ue> sumpto prandio / equites a a latere Ill<usrissi>mi D<omi>ni profecti ad Viszlavam visitandam, ex qua ead die reversi sunt.
<Vigesima ter>tia	Et die altera mane inchoatum est iter, ac ventum ad poss<essio<n>e<m> Abogy convenienteq<ue> ibid sat copioso populo Eccle/sia visitata est, ad cuius visitationem adfuere Franciscani Szendrövienses, *Gondianes*[909] et / Definitor cu<m> Provisore illius loci Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Comitis Antonii Csaky, qui eo die data visita / domu<m> abiere. /
<Vigesima quar>ta	Sed die altera idem D<omi>nus Provisor unum leporem et Pinczero Korem vini administrari curavit, / quo habito motus continuatus et ventum est ad Irotam, ubi conveniente copioso plebe noviter / tecta sub stramine adhuc ecclesiola visitata, pluvia grandis decidit; ad Gadnyam descensum est magno populo occurente / ibid Ecclesia visitata. A<dmodum> R<everendus> D<ominus> Georg<ius> Szabados in sublevamen vocatus eo loci adfuit. Unde die altera
<Vigesima quin>ta	Subsecutum est iter ad Vadas, quo sero vesperi cum ventu<m> esset, Ecclesia illa die non e<st> visitata. /
<Vigesima sex>ta	Incidente in ipsa<m> D<omi>nicam Festorum Pentecostalium festivitate advenientib<us> cu<m> processione hominibus / Gadnya Grota et aliis vicinis pagis pro Sacro solemniter intratu<m> est ad Ecclesia<m>. Post visitationem / Ecclesiae[910] Divinis persolutis dein hominib<us> illis aliunde cu<m> processione venientis emptum / est vinu<m> trib<us> Marianis et ante parochiam in via regia spiritualiter cu<m> illis discursu<m> est et / postea cu<m> benedictione abiverunt[911]. Post sumptum autem prandiu<m> Auditor a latere / Ep<isco>pali exmissus pro visitandis ad parte<m> septentrionalem dissitis Ecclesiis et ea die noctem egit / in Szolnok eu<m> locu<m> visitando[912]. Ill<ustrissi>mus vero, ac R<evere>nd<issi>mus D<omi>nus Ep<isco>pus ea die mansit et pernoctavit in Vadasz. Demum /
<Vigesima septi>ma	Auditor Ep<isco>palis visitata possessionis Kek Ecclesia, post prandiu<m>[913] ad Garadnya[914] / distillante pluvia pro vespere illius diei

[904] Sequitur deletum: *sed sequenti*.
[905] Scriptum supra *<decimal octa>va* correctum in *<decima no>na*, dein deletum.
[906] Sequitur post: *Succedente die Dominico* deletum.
[907] Sub *vigesima prima* scriptum et deletum: *<vigesima secun>da*.
[908] Sequitur deletum: *perrectu<m> est ad Kajnyam*.
[909] Lectio non liquet propter maculam atramenti.
[910] Sequitur deletum: *et*.
[911] Sequitur deletum: *Nos vero*.
[912] Supra adiectum: *eu<m> locu<m> visitando*.
[913] Sequitur deletum: *perrexit*.

	venit[915], Ill<ustrissi>mus vero die illa a / Vadasz ad Palfalam pro nocte penetravit. Auditor Ep<isco>palis vero die altera visitata Garadnyaen/si Ecclesia instanter tota die curru secutus est Ill<ustrissi>mu<m>, ac R<evere>nd<issi>mu<m> D<omi>nu<m> Ep<isco>pu<m> Praelatum / suu<m> gratiosissimu<m> sub crepusculo vespertino Palfalvae eund invenit. Ubi ea die et A<dmodum> R<everendus> D<ominus> / Isaias Nicolajevits ab Excelso Consilio ad Ill<ustrissi>mu<m> et R<evere>nd<issi>mu<m> D<omi>nu<m> Ep<isco>pu<m> missus casualiter / Praelato gratiosissimo ea in possessione obvius factus[916], consequenter[917] adhaesit. Abinde die
<Vigesima no>na	Processu<m> est Miskolczinum versus, quo in processu in grandi illo et viscoso luto trans fluvium / <...>[918] lignum fundamentale cistae Rhedae Ep<isco>palis in sinistro latere posterius cu<m> ferro am/biente loru<m> sustentans cista<m> rhedae fractu<m> est et sic vix perventu<m> illa die ad Serembeg, / ubi occurrente processione ad Ecclesia<m> illa die intratu<m> fuit. Die porro altera
<Tricesi>ma	Integra[919] propter rhedae fatae reparationem in illo loco mansio fuit, qua die in / Kolcsino D<ominus>[920] Perceptor Co<mi>t<a>tus Borsodiensis <...>[921] visita<m> Ill<ustrissi>mo, ac R<evere>nd<issi>mo D<omi>no / Ep<isco>po dedit. Tandem die <ter>tia insequente hicce expeditus Palfalvensis pro visita cu<m> Mucsony. /
<Tricesima pri>ma	Abinde itum est ad Hejo Keresztur eodem visitato pro nocte ventu<m> ad Sajoszegeth; ibi / vesperi occurente processione Ecclesia visitata est et die insequente
Iunii <pri>ma	*Iunii <sic!>*[922] Ill<ustrissi>mus D<omi>nus recta perrexit ex Sajo Szegeth ad Szerencs, Auditor vero ipsius ad visitanda<m> / Sajo Petri, qua visitata consequenter die illa insecutus e<st> Ill<ustrissi>mum D<omi>num Praelatu<m>, ac tandem / decidente pluvia sero vesperi ad Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Szerencsinu<m> pervenit ibi die altera
<Secun>da	Incidente in D<omi>nica<m> post festu<m> Corporis <Chri>sti Ill<ustrissi>mus, ac R<evere>nd<issi>mus D<omi>nus invitatus per Kapucsinum / Administratore<m> Szerenczensem[923] assistentib<us> A<dmodum> R<everendis> D<ominis> Plebanis Talyensi et altero / Kisfalusiensi, ac suis a latere hominibus Processionem Theophoricam duxit, in qua ad duas / aras[924] a Latinis D<omi>nis Plebanis Evangeliu<m> lingua Latina[925], ad duas vero alias / Ruthenice a Ruthenicis assistentib<us> decatatu<m> fuit, ac die altera
<Ter>tia	Mane frigore instante iter[926] directu<m>[927] est ad Boldokkő, ubi ad adventu<m> visitatoris / paucis obviatis. Dein die altera copia ex circu<m> iacentib<us> villis et oppido Szantó hominu<m> / Divinis

[914] Sequitur deletum: *et*.
[915] Sequitur deletum: *et die in sequenti*.
[916] Sequitur deletum: *ad*.
[917] Sequitur deletum: *usq<ue> Pocsinu<m> deferet*.
[918] Spatium interpunctatum circa 3 cmm.
[919] Scriptum post *tota* deletum.
[920] Sequitur deletum: *Notar<ius>*.
[921] Spatium interpunctatum circa 4 cmm.
[922] Inutile repetit: *Iunii*.
[923] Sequitur deletum: *adstant*.
[924] Sequitur deletum: *Latine*.
[925] Sequitur deletum: *decan*.
[926] Sequitur deletum: *continuatum*.
[927] Supra scriptum: *directu<m>*.

	interfuit, ac multi paenituere peccata sua confessi. Auditur autem Ep<isco>palis pridem; / abinde[928] pro nocte abivit ad visitandam Magyaroskam, qua visitata die altera
<Quar>ta	Nempe[929] *cu<m>*[930] reditu<m> e<st> ad Boldokkő, ibi una ex Ruthena facta Calviniana propter / Calvinu<m> maritu<m>, energumena pro cura adducta fuit volebatq<ue> redire ad fidem Ortho/doxam, sed maritus ipsius totaliter cu<m> aliis secu<m> habitis sectariis, ea<m> inde abduxit, ne[931] / rediret ad fidem vera<m> apostata. Ea die de dicto loco in abitu ventu<m> est ad <ter>tia<m> fere / infra Talyam popinam ibiq<ue> nocte ingruente pernoctatu<m>. Die por<r>o sequenti
<Quin>ta	Tokainum mane intratum ibidemq<ue> ad diem alteram, ubi moratu<m> esset[932], / incendiu<m> subortu<m> e<st>, ad quod videndu<m>, qui procul esset ab Ec/clesia et Parochia, du<m> cum auriga Auditor Ep<isco>palis se proripuisset de nocte[933] in vis/cosum lutum genuu<m>tenus utroq<ue> pede in publica platea impegit nullatenus se liberare / potens, quem cernens ibid haerentem Capitaneus Moscoviticus cu<m> suo homine ludaeum / putans, ut sequenti die ipse retulit, circumiens verbis illusit. Ille vero revocato / dein auriga per manus e luto extractus est et vix domum redux, // illico audito aliquo strepitu in Coemeterio eorsu<m> cu<m> uno famulo procurrens reperit in Ca/pella strui cepta unum profugum homine<m> per duos homines vigiles oppido eousq<ue> insecu/tum, ac eodem abinde (repudiatis vigilib<us>[934] insciis cur is fugisset per saepes aliquot, / consequenter salte<m> opinantib<us>, quod in aliquo reus esset, quod fuga sibi consuleret) ad Domu<m> / Parochialem inducto et examinato, cur fugisset usq<ue> ad Coemeteriu<m>, ex Confessione oris / proprii illius illicitum est eum ad braxatoris Rodiu<m> pro suffurando larido[935] inibi / praeprius rescito ambulasse, sed deposito uno laridi latere strepitu facto, du<m> per domesticos / observatum[936], ac conclamatu<m> contra ipsu<m> esset, ille relicto laridi et pileo impaedio dicto per / tectu<m>, quod desiliisset et ita territus consequenter fugisset et ab iis vigilib<us> fugere observatus / (inscii, quid fecisset) insecutus sit. Interrogatus dein, cur furtu<m> attentasset, reposuit, quod / trib<us> iam dieb<us>[937] laborem non invenerit, nec vocatus sit ab ullo fame compellente / id fecerit. Cui ante auroram aliquis pileus datus et via aliorsu<m> ostensa. Die postea altera /
<Sex>ta	Transito Tybisco visitata e<st> Tisza Timar posse<ssi>o, cui interfuit D<omi>nus Ternej Bonor<um> Fiscaliu<m> / Praefectus et data visita Ill<ustrissi>mo, ac R<evere>nd<issi>mo D<omi>no Ep<isco>po abiit. Nocte hic transacta sequenti die
<Septi>ma	Itum e<st> ad Balsam; abinde excursum pro nocte ad Vencselyocz per Ep<isco>palem Auditorem; / sequenti mane iter<um> ad Balsam reducem, Inde die
<Octa>va	Processu<m> ad Buly, ac ea visitata post prandiu<m> perrectu<m> ad Büd, ibid visita peracta sequenti / die

[928] Sequitur deletum: *expeditus*.
[929] Sequitur deletum: *advenit*.
[930] Supra scriptu<m>: *cu<m>*.
[931] Sequitur deletum: *fide<m>* / *Ruthena*.
[932] Sequitur deletum: *Magna / Domus incendio suscitato*.
[933] Sequitur deletum: *ita*.
[934] Sequitur deletum: *ad Domu<m> Paro*.
[935] Sequitur deletum: *inibi absent*.
[936] Sequitur deletum: *est*.
[937] Sequitur deletum: *laborem pro*.

<No>na	Iter continuatu<m> e<st> ad Beszermény, in quo itinere, dum per Naves transitu<m> fuisset, duo Husza/ri per officiales dispositi com<m>itati sunt, vel potius p<rae>currerunt currus usq<ue> ad Beszer/mény, ibi Eccle<si>a visitata, ac sequenti mane
<Deci>ma	Pariter aliis militib<us> duob<us> substitutis praecurrentib<us> itu<m> ad Dorogh, ibi vix aliquib<us> hominib<us> / processionaliter occurentib<us> apud suos Ill<ustrissi>mus D<omi>nus Praelatus n<on> pro dignitate exceptus est. / Abinde vero die
<Undeci>ma	Pervectu<m> ad Ujfejertov, eo visitato pro nocte ad Hugyai, abinde dein die altera
<Duodeci>ma	Itum ad Nyeredhaz, exinde[938] ad Oross, ad Paszony, inde pro nocte ad Nap/
<Decima ter>tia	kor, inde per Kalloviam transitum ad Kalosemeny, abinde recta Pocsinum pro nocte.
<Vigesima secun>da	Motum est Pocsino ad C<omi>t<a>tu<m> Szathmariensem et quid possessionem Vasvari, qua visitata dein prandiu<m> / sumpsimus apud D<ominum> Laydinanczium Bohus, inde dein pro nocte ad Mirk, ubi pernoctatum e<st>.
<Vigesima ter>tia	Dein in diem Dominicum incidente pro Sacro perrectum est NagyKarolyinum, ubi ad[939] / <de>cem paria hominum equitum in ipso introitu Oppidi occurens deduxit Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m> Ep<isco>pu<m> / ad Ecclesia<m> et vix venientib<us> nobis advenit processio Latinor<um> Jubilaeum continuatum, post visi/tatas ibid Ecclesias hospitiu<m> habitu<m> est in Castello ibidemq<ue> pransum, coenatum et pernocta/tum, atq<ue> ibid die sequenti excursu<m> ante Sacru<m> ad Kaplony per Ep<isco>pales homines et ea visitata reditu<m> Karolyinum.
<Vigesima quar>ta	Incidente Festo S<ancti> Ioannis Baptistae Sacrum auditum, prandiu<m>q<ue> sumptu<m> est, inde remissus Pocsi/num occasione D<omi>nali Pater Isaias. Ill<ustrissi>mus vero D<omi>nus movit ad pagos Infrakarolyienses[940] post / prandium visitandos. Et quid possessionem Csomoköz, ea visitata pro nocte perrectu<m> ad Szaniszlo / ibiq<ue> occu<r>ente numerosa plebe vesperi visitata Ecclesia supervenit ingens turbo, tempestas et plu/via grandis fere tota nocte decidit; abinde die altera
<Vigesima quin>ta	Visitatae sunt possessiones Reszek, Körtvelyes, ubi prandiu<m> sumptu<m>, abinde ad Enderid / pro nocte ventu<m> et visitata Ecclesia
<Vigesima sex>ta	dein die sequenti in[941] abitu abinde ibid visitatus e<st> Sp<ecta>b<i>lis D<omi>nus / Iosephus Ötves, qui D<omi>nu<m> Ill<ustrissi>mu<m> Herbate, illius vero homines Kave tractavit et Rozolyabsint, profec/tum[942] Dengyelek, inde ad Portelek[943], ubi pransum, abinde post prandiu<m> ventu<m> pro nocte ad Vezend et / ibid pernoctatu<m., qua nocte pluebat tota ab adventu nostro. Hinc deinde die alia
<Vigesima septi>ma	Motus factus itineris ad Mező Tereny, ubi prandio sumpto ad Gencs proficiscentes magna percussit pluvia, in qua deducti ad fatam possessionem apud quendam nobilem pernoctavimus, cuius / frater eo vespere cu<m> D<omi>na sua eotu<m> advenit ex Karva rediens

[938] Sequitur deletum: *ad Napkor, ex Napkor*.
[939] Sequitur deletum: *Oppidi*.
[940] Sequitur deletum: *pagos*.
[941] Supra adiectum: *in*.
[942] Sequitur deletum: *ad Portelek, ex eo*.
[943] Supra adiectum: inde ad *Portelek*.

	domu<m>. Hinc dein die altera facta divisio<ne>
<Vigesima octa>va	Ill<ustrissi>mus D<omi>nus Praesul abivit ad Szent Miklos. // Homines vero a latere Ep<isco>pali Auditor et Archi-Diaconus C<omi>t<a>tus Szathmariensis abiere ad Kegye, ubi / visitata Ecclesia Parocho eotum absente et abscondito abiere ad Felső Szopor, inde pro nocte ad Also / Szopor et die
<Tricesi>ma	Incidente in Dominicam conscripta possessione Nanto venerunt ad Kiraly Darocz, ubi Ill<ustrissi>mo D<omi>no Praelato reperto etiam pro die Lunae mansum, ac apud vidua<m> D<omi>na<m> Vicecomitis Pinter relic/tam pransum,
Iulii <pri>ma	dein die altera exinde[944] divisio facta Ill<ustrissi>mo D<omi>no Praesule absente ad / Pjskarkos, Töke Terebes, Gilvacs, Madarasz.
<Secun>da	Hominib<us> vero a latere ad Gyöngy, ubi pernoctarunt. Die
<Ter>tia	vero inde movendo visitatis possessionibus Sandorfalva[945], ubi prandiu<m>sumpserunt, post pran/diu<m> Szokond et Gyuris visitatis pro nocte convenerunt cu<m> Ill<ustrissi>mo D<omi>no Praesule ad Erdöd Castellum[946], / ubi nocte transacta ob ingentem tota die sequenti
<Quar>ta	nempe decidua<m> pluviam permansum et plane die <ter>tia currentis vero
<Quin>ta	abinde divisione facta Ill<ustrissi>mus D<omi>nus ad Resz Telek, Ivacsko, Also et Felső Homorod, Pacza, / Szoldoba, Magyaros, Szinfalu. Homines a<ute>m ipsius a latere exmissi ad Oroszfalu, inde[947] per duplice<m> lacu<m> a frequntib<us> fluviis abundando / ad[948] curru<m> aqua influente tranantes pro nocte venerunt ad Kraso, ubi nocte transacta
<Sex>ta	Die sequenti ad Lypov pro prandio venere ad D<omi>nu<m> Flora, inde vero post prandiu<m> ad Omocz, quo et Ill<ustrissi>mus / D<omi>nus Praesul pro nocte ap<p>ullit. Hinc simul in uno corpore progressus factus est ad Borlyest, / inde ad Veres Marth[949], ubi prandiu<m> sumptu<m>, ex inde ad Remetemező ventu<m>, / ubi Archi-Presbyter Borlestensis ad populu<m> exhortationem dixit et die in vespera<m> declinans / abinde ventu<m> vesperi ad Borlyest, ubi die sequenti
<Septi>ma	incidente in Dominicam pro Sacro ad Ecclesia<m> solemniter intratu<m> est post Divina et sumpto / prandio Ill<ustrissi>mus D<omi>nus cu<m> Flora et suo Auditore curru conscenso ambularunt ad Huta<...> / mediae secundae horae spatio distantem, ubi situ illius viso et aliquib<us> instrumentis red<iti>
<Octa>va	sunt iterato ad Borlyest. Ubi dein die Lunae, id est / quies cu<m> labore fuit; unde tandem die <ter>tia mensis vero
<No>na	Mane motum est, ac ab hominib<us> a latere Ep<isco>palib<us> visitata possessio Balotafalu, Papbiko / et sic ventu<m> ad Erdod Szad, ubi de more visita Ecclesia dicta e<st> exhortatio, in qua quid hoc / compunctus publice exclamavit: «Ego sum ille peccator», dein Sacro celebrato prandiu<m> in / aula D<omi>nali ap<p>aratu<m> fuit, in quo quidam Laydinancius ibide<m> inquartirizatus adficit, ibi Ill<ustrissi>mus / D<omi>nus Praelatus divertendo pro necessitate ad certu<m> stabulu<m., ubi porci pernoctare solebant, / pulices tot aquisivit, quod totum corpus et vestes occupare poterant statumq<ue> debuit / travestiri,

[944] Sequitur deletum: *simul motu<m>*.
[945] Sequitur deletum: *Szokond*.
[946] Sequitur deletum: *pro / nocte*.
[947] Supra adiectum: *inde*.
[948] Sequitur deletum: *mediu<m>*.
[949] Sequitur deletum: *ex Veresm*.

	dein mane facto, exinde
<Deci>ma	Profectu<m> e<st> ad Tomany directe per Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>nu<m>, a latere vero homines illius visitarunt Tothfalu, Farkasaszo et pro prandio ad Tomany advenientes ibid nocte transacta dein die altera
<Undeci>ma	Processerunt Lynardfalva<m>[950], ubi prandiu<m> habitu<m> est; post prandiu<m> itu<m> ad Hidegek, / ubi nocte transacta dein alto mane
<Duodeci>ma	Visitata possessione Also Ujfalu ventu<m> e<st> ad Tökes ad Archi-Presbyreru<m> Pintye pro prandio et / Archi-Presbyter Tatar adventu<m> p<rae>stolatus est visitae et[951] post prandiu<m> per pessima / loca aqua ruinatis et clausis vadis ordinariis cu<m> sum<m>o periculo visitata posse<ssi>o<n>e Olach Kekes/Sandorfalu pro nocte ventu<m> ad Bajfalus, ubi sub exiguo tecto tonitrus et pluvia tota nocte / cadente pernoctatu<m> est. Hinc dein divisione facta die sequenti mane
<Decima ter>tia	Visitatae sunt ab Ill<ustrissi>mo / possessiones Nyegrefalu, Gyertyanfalu, Surgefalu, ubi prandiu<m> sumptu<m>. Post prandiu<m> Fekete/falu, dein Laczfalu. Ab hominib<us> vero a latere Ill<ustrissi>mi D<omi>ni die illa visitatae sunt possessiones Oroszfalu[952], / Giro Totthfalu, Dobrovicza, Magyar Kékes, Felső Fernecz et ventu<m> ad Laczfalu, ubi[953] / D<omi>nus Roga Provisor tractabat; die altera
<Decima quar>ta	Cu<m> uxore et alio salis ponderatore cu<m> D<omi>na comparentib<us> eotu<m>, tandem abinde Ill<ustrissi>mus / D<omi>nus die ter<tia> id e<st>
<Decima quin>ta	Transivit ad Felső Ujfalu possessionem pro nocte, homines vero ipsius / <...>[954] //
	In Busak noctem egimus. Sequentem in Nagy Sikarlo, dein ad Sziner Varalyam.

[*In angulo dextro, superius scriptum*:] Visitationis Canonicae / 6 Comitatuum peractae oc/casione ductum Pro/tocollum.
[*In calce paginae, angulo dextro scriptum*:] Visitae Canon<icae> / 21.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1328, fila 28 – 31, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1328, арк.28-31, Оригінал.

28

1751 <?> <?>, <?>. *Unsprezece note adăugate la actele sinoadelor districtuale din comitatele Ung, Zemplén şi Sáros, ţinute în anul 1751, care au fost trimise episcopului de Mukacevo.*
<?> <?> 1751 року. *Одинадцять заміток доданих до актів окружних синодів з комітатів Унг, Земплен та Сарос, які зберігалися в 1751 році і які були надіслані Мукачівському єпископу.*

Humillime repraesentatis actorum et factorum in anno 1751 occasi/one celebratorum Districtualium in I<nclytis> Co<mi>t<a>tibus Unghvariensi, Zemplini/ensi et Saarosiensi

[950] Sequitur deletum: *abinde*.
[951] Sequitur deletum: *nocte*.
[952] Sequitur deletum: *Felső Ujfalu*.
[953] Sequitur deletum: *apud*.
[954] Spatium album circa 5 lineas.

Congregationum per gratiose in latere Ill<ustrissi>mi, / ac R<evere>nd<issi>mi D<omi>ni Praelati exmissos subnectitur:
<Pri>mo. Exemplares et benemeriti pro discretione fatigiorum subsidium levarunt.
<Secun>do. Etiam demeriti, qui nec semel adhuc eam gratiam perceperant, pro futu/ro sibi tum ad correctionem morum cum et uberioris doctrinae com/parandae stimulo subsidii participes facti sunt.
<Ter>tio. Declarata sunt statuta Ecclesiarum conservationem, Festorum et / Ieiuniorum denunciationem tangentia, qualiter idem Archi-/Presbyteri, ac Parochi suo muneri satisfacere debeant.
<Quar>to. Per singulos Districtus tertia in anno examina sunt instituta:
<pri>mum videlicet in <Decem>bri de Sacramentis in com<m>uni:
<secun>dum in Martio de Sacramento Poenitentiae:
<ter>tium occasione futurae Sacrorum Liquorum distributionis de / Decem Praeceptis;
Denique <quar>to per exmittendos a latere Ill<ustrissi>mi, ac R<evere>nd<issi>mi D<omi>ni Praelati / pro distributione subsidii aut collectione Cathedratici officia/les examen indictum est ex omni materia promiscue.
<Quin>to. Constituti sunt examinatores in singulis districtibus sequentes: / In Districtu Turensi et Bereznensi / Michaël Ferkovics Archi-Presbyter eorund Districtuum / Theodorus Ihnati Parochus Kis Breznensis. / In Districtu Zawasztaziensi. / Ioannes Rakovics Archi-Presbyter illius Districtus, / Daniel Blasovszky Parochus Solymosiensis e Dist<rictu> Unghvar<inesi>. / In Districtib<us> Hommonensi et Laborczensi. / Lucas Hobina Parochus Homonnensis; / Petrus Kutyka Archi-Presbyter Laborczensis; / Andreas Bendza Parochus Csabaloczensis. / In Districtibus Varanoviensi et Sztropkoviensi. / Basilius Gulovics Archi-Presbyter eorund Districtuum; / Ioannes Hriczisin Parochus Vasichoczensis; / Theodorus Petruska Parochus Neovillensis. / In Makoviczensi et Zanasztaziensi Districtib<us>. / Adamus Podlajszky Parochus Also-Szvidnikiensis; / Petrus Hvozdzik Parochus Kuninkensis; / Andreas Demianovics Parochus Komlosiensis. // In Districtu Saarosiensi. / Ioannes Mankovics Archi-Presbyter Districtus istius; / Alexander Ilykovics Parochus Matiszovicensis. / In Districtu Ujhelyiensis. / Ioannes Sztaurovszky Archi-Presbyter; / Georgius Szabados Parochus Patakiensis; / Andreas Zapalszky Parochus Terebessiensis.
<Sex>to. Denominati sunt Districtuales Confessarii, quibus singulus Pres/byter quarter in anno confiteri idque tempore statutorum ab / Ecclesia Ieiuniorum tenebitur. Horum accurata revisio, ut / quotannis fiat necesse est.
<Septi>mo. Facta est illis declaratio fine asyllantium ad mentem Suae M<aies>t<a>tis / Sac<ratissi>mae Cae<sare>o-Regiae observanda.
<Octa>vo. Vetita sunt ipsis: <pri>mo educilatio cremati aut alterius cuiuslibet / potus; inductio salis Polonici; agreggatio alienarum ovium / ad propria thuguria, qui habent, in praeiudicium D<omi>nor<um> Terres/trium.
<No>no. Siquidem Archi-Presbyter Czerninensis ob senium prorsus iam / inhabilis pro gerendo officio Archi-Presbyteri visus esset institissetq<ue> / per omnia, ut hoc onere liberaretur, ideo ad ulteriorem Ill<ustrissi>mi, ac / R<evere>nd<issi>mi D<omi>ni Praelati gratiosissimi dispostionem denominatus / est ad id munus obeundum Adamus Podhajszky Parochus / Also Szvidnikiensis.
<Deci>mo. Contra Archi-Presbyterum Bruszniczensem clare edocuerunt / Patres Franciscani Sztropkovienses, quod faeminam quampiam / maritum in vivis legitimum habentem cum altero viro co/pulaverit, inque suo pago conservet eam (quamvis sciat eam / primum legitimum maritum habere) cum illo altero viro.
<Undeci>mo. Ex Districtu Unghvariensi excesivi ad praesentiam Ill<ustrissi>mi, ac R<evere>nd<issi>mi / D<omi>ni Praelati gratiosissimi citati sunt: / Kurumlyensis, qui

paruit, et Ieszenoviensis, qui non paruit. / Ex Districtu Laborczensi Haburiensis ad Scholas Munkacsinum et / post hoc, si dignus fuerit, pro parochia alia translocandus. / Voliczensis et senex Csabinensis ad sensibilem sui in doctrina, / ac moribus meliorationem ab omni functione suspensi sunt. / Ex Districtu Sztropkoviesni et Varanoviensi ob mala facta citati sunt / Matyaskensis et Also Olsvensis uterq<ue> paruerunt. Sed <pri>mus / ex compedibus profugit, alter absq<ue> benedictione abivit. // Ex Districtu Makoviczensi Psztrinensis Ioannes Szunkovics suspensus / ab omni administratione, donec melius in examine substiterit. / Alter Semetkocsensis Paulus Zapotovsky iam defficiens in visu et / plane nihil sciens suspensus pariter ab omni functione. / Tertius Viskoczensis Daniel Hamara ob inscitiam suspensus ab omnib<us>. / Quartus Ladomiriensis ob ruditatem ab exauditione confessionum suspen/sus alia exercere facultatus. / Ex Districtu Saarosiensi Lukoviensis et Ryasoviensis et Szecs Polyankensis senex / adhucusq<ue> non comparent. / Vasarhelyensis et Lasztoczensis, donec se translocaverit ad assig/natas parochias alias, suspensionis censurae subsint. Inque eorum lo/cum, ut vicini Parochi administrent eorund parochias.
[*Inferius, in margine sinistro scriptum*:] <1>751 / Congr<egationum> / Acta Districtualia I<nclyti> Co<mi>t<a>tuu<m> / Unghvar, Zemplen et Saaros.

[*In calce paginae, angulo sinistro scriptum*:] Cathedr<aticum> etc.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1287, f.1-2,orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1287, арк.1-2, Оригінал.

29

1752 februarie 9, Viena. *Răspunsul oficial al Cancelariei Aulice a Transilvaniei, prin contele Leopold de Nadasd, de neacordare a trecerii episcopului Mihail Manuel Olsavszky din Episcopia de Mukacevo în cea de Făgăraş*[955].
9 лютого 1752 року, Відень. *Офіційна відповідь Трансільванської придворної канцелярії, надіслана через графа Леопольда із Надасд, про відмову у переході єпископа Михайла Мануїла Ольшавського від Мукачівської єпархії в Фигираш.*

Illustrissime et Reverendissime Domine / Episcope mihi Colende!
Ea quidem omnium nostrum est obligatio: ut / vocationi nostrae etsi haec animo nostro mi/nus arrideat, plene satisfaciamus: coniectu/ra tamen assequi possum translationem Ill<ustrissi>mae / Do<minati>o<n>is V<est>rae ad Episcopatum Fogarasiensem, de qua / sibi in exaratis ad me recenter honorificis prolixe metuit, ad effectum haud perventuram.
Queis / ad praeinsinuatas responsi loco datis favoribus com/mendatus iugiter persisto // Ill<ustrissi>mae D<ominati>o<n>is V<est>rae // Servus obligatus / Comes Leopoldus de Nadasd m<anu> p<ropria> // Viennae <non>a Febr<uarii> <1>752.
[*In calce paginae, angulo sinistro scriptum*:] I<llustrissimo> D<omino> Ep<isco>po Munkacsien<si>.
[*Superius, medialiter positum sigillum tondum minus Comitis de Nadasd in cera rubra impressum*]

[955] S-a vorbit în acei ani de venirea în fruntea episcopiei Făgăraşului a lui Mihail Olsavszky pentru a domoli spiritele extrem de agitate a românilor în urma plecării episcopului Klein.

[*Inferius, medialiter et supine scriptum*:] Februar<ii> 22. Vienna perceptae Pocsini 1752 / ab Excell<entissimo> Cancellario.
[*In calce paginae, medialiter scriptum*:] Illustrissimo et Reverendissi/mo Domino M<ichaëli> Manueli Ol/savszky Episcopo Rossen<si>, Mun/kacsiensi, Vicario Apostolico / et mihi Colendo // per Budam // Munkaczini / aut / Maria-Pocs.
[In angulo sinistro, transverse scriptum:] <No>na Febr<uarii 1752 / Nadas dy Leop<oldus> significat / Ep<isco?po Munk<acsiensi> nequaquam / Fogarasinum translo/candum.

[*In angulo dextro, transverse scriptum*:] Ecclesias<tica> in genere.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1330, f. 1 - 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1330, арк.1-2, Оригінал.

30

1752 martie 16, Bratislava. *Consiliul Locumtenenţial Regal dispune, în urma plângerii episcopului Mihail Olsavszky, ca preoţii uniţi de rit grecesc să nu fie tulburaţi de magistraţi, de preoţii catolici, precum şi de pastorii confesiunilor augustană şi helvetică în perceperea veniturilor cuvenite şi nici să nu fie împiedicaţi în exerciţiul public religios, precum şi în respectarea sărbătorilor*.
16 березня 1752, Братислава. *Розпорядження Намісницької королівської ради про дотримання юрисдикції возз'єднаних парафіяльних священників грецького обряду а також про дотримання, з боку влади, юрисдикції католицьких священиків, пасторів августинського та гельветского сповідання, про громадське сповідування релігії возз'єднаних, а також про релігійні свята*.

Illustrissimi[956], Reverendissimi, Sp<ecta>b<i>les, ac Mag<nifi<ci, / Perillustres, item ac Generosi D<omi>ni Nobis Observand<issi>mi.
Querulante apud Suam Ma<ies>t<a>tem Cae<sare>o-Regiam D<omi>no Ep<isco>po Munka/csiensi ratione diversarum iniuriarum Clero et unito populo / illatarum Sua Ma<ies>tas serio ordinari iussit, ut Presbyteri Grae/ci Ritus Uniti in administratione functionum spiritu/alium erga populum eiusdem ritus perceptioneq<ue> inde / competentium proventuum, ut etiam ipse populus a su/orum Parochorum accessu et ministerio seu per Pa/rochos Catholicos, seu Magistratuales personas, vel etia<m> / ipsos D<omi>nos Ter<r>estres nullatenus turbentur et impendian/tur; tanto minus Praedicantes seu Augustanae, seu / Helveticae Confessionis praedictos Graeci Ritus Presbyteros / a ministerio spirituali populo eius ritus exhibendo et / abinde annuorum et stolarium proventuum iisdem / competentium perceptione ulla ratione arcere possint, ve/ro ita et hi quam et D<omi>ni Ter<r>estres iisdem liberam spiri/tualem administrationem erga sui ritus homines in locis / publicis eorundem Acatholicor<um> Confessionis exerci/tii degentes admittere debeant, in casu autem contra hanc / dispositionem attentandae contraventionis ii, qui eatenus / excedere delati et comperti fuerint actione fiscali Ma/gistratus convincantur. Sententia contra eosdem feratur. / Haec tamen ante pronuntiationem et executionem Consilio / huic Locumtenentiali Regio de casu in casum submittantur.

[956] Sequitur deletum: *ac*.

Illi porro, qui dictum populum unitum diebus Festis et D<omi>nicis a / Missae Sacrificiis avocando ad Labores D<omi>nales *compellere*[957] comperti fuerunt, velut Festa contra tot benignas dispositiones et prohibi/tiones temere violantes, modalitate eatenus benigne resoluta / et praescripta poënis etiam subiiciantur.
Hanc proin/de benignam Regiam, uti praemissu<m> est, interventa<m> resolu/tionem prae<a>t<ac>tis D<omi>nationib<us> V<est>ris fine effectuationis effectuan/dorum Praefectib<us> intimandam duxit Consilium istud / Locumtenentiale Regiu<m>.
Datum ex Consilio Regio Lo/cumtenentiali Posonii die decima sexta Martii / anno millesimo septingentesimo quinquagesimo / secundo celebrato. // Prae<a>t<ac>taru<m> D<ominationum> V<>strar<um> // Ad Officia Paratissimi / Comes Iosephus Illoshazy m<anu> pr<opria> / Georgius Fabiankovics m<anu> pr<opria> / Franciscus Hertlin m<anu> pr<opri>a.
[*In angulo dextro superius scriptum*:] Sub actione fiscali p<rae>cipi/tur omnibus, ut Graeco-/Catholici in desumtione / stolae a suis hominibus / et in exercitio relig<ionis> / non turbentur, ut et / in festis.

[*In calce paginate, in angulo dextro scriptum*:] Privil<egia> et Protoc<olla> G<raeco->C<atholicorum> - 34.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1339, f. 1 – 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1339, арк.1-2, Оригінал.

31

1752 septembrie 11, Kl'ušov. *Măsurile impuse de Anton de Reva, visitatorul delegat al arhiepiscopului de Strigoniu Emeric Csaky, în urma vizitaţiunii parohiei Slovinky a uniţilor de rit grecesc*.
11 вересня 1752 року, Клузно. *Заходи, введені Антоном із Реви, візитатором уповноваженим архієпископом естерґомським Емеріком Чакі, після візитації парафії возз'єднаних грецького обряду із Словінзи*.

Antonius[958] e Comitibus Revaj de Reva Perpetu/us I<nclyti> Co<mi>t<a>tus Turoczensis Comes, Praepositus B<eatissimae> M<ariae> V<irginis> / de NagUjhel Metropolitanae Ecclesiae Strigoniensis / Canonicus, Archi-Diaconus de Sasvar, Abbas S<ancti> Georgii / Martyris de Szerencz, Celsissimi, ac R<evere>ndissimi D<omi>ni / D<omi>ni Nicolai S<acri> R<omani> I<mperii> Principis e Comitibus Csaky / de Keresztszegh Perpetui Terrae Scepusiensis misera/tione divina Ecclesiae Metropolitanae Strigonien/sis Archi-Ep<isco>pi Sacrae Sedis Apostolicae Legati nati, Pri/matis Regni Hungariae etc. delegatus Visitator occasione Visitationis Canonicae statuimus sequen/tia:
Quo ad Ecclesiam Graeci Ritus Szlovinszensem / in negotio decimae, tam Parochus quam incolae loci sta/tuto I<nclyti> Co<mi>t<a>tus accomodare se tenebunt<ur>.
Parochiam et scholam restaurare et conservare Pa/rochiam tenebunt<ur>.
Parochiani agros ad Ecclesiam spectantes excolere, ac fruges demetere et falcare, ac in horreum devehere / tenebuntur, Parochus autem loci ex agris tam modo / ad

[957] Supra adiectum: *compellere*.
[958] Ante scriptum et deletum: *Nos*.

Ecclesiam spectantibus quam in futurum specta/turis nullam absolute decimam desumere praesumat.
Parochianis in agro Ecclesiae linum seminandi facultas / dat<ur>, hac tamen cum conditione: ut a quolibet coreto sex / polturae pendant<ur> et praeterea iusta decima eidem cedat.
Cum in montanis oppidis fossores ex benigna Suae Ma<ies>t<a>tis / Sacratissimae dispositione et mandato Parocho menstruatim / polturas quatuor solvere debeant, ut etiam fossores Szlo/vinszienses Parocho loci totidem pendant iisdem stric/tim praecipitur. Inqulini autem, qui fodinas incolunt / a modo in posterum menstruatim grossum unum Pa/rocho solvent.
Imponitur Parochianis sub mulcta sex florenor<um> omni / absque misericordia desumenda, ut proles neonatas om/ni absq<ue> mora ad sacrum baptismatis fontem deferant. Stolam Parochus et Ludirector habebunt similem Klu/szinaviensi nempe a funere adulti flor<enum> Hung<aricalem> unum, // a funere infantis polturas viginti quatuor, a baptismate / polturas quatuor, ab introductione polturas quatuor, / a copulatione et promulgationibus Marianos quatuor.
Cum incolae utriusq<ue> pagi semel se obligaverunt Aedituis / suis pro fatigio annue solvendum imperialem unum, ideo / obligationi et contractui suo stare tenebunt<ur>.
Ludirector habebit a funere adulti polturas sedecim, a fune/re infantis polturas duodecim, ab inscriptione babptizati / poltura<m> unam, ab introductionibus poltura<m> unam, tem/pore copulationis polturas quatuor, pro pulsu mortuo / toties quoties polturas quatuor.
Cum incolae ob pervicatiam suam Ludimagistro nihil / pro pulsu contra tempestatem solvere vellint, ideo dictus / Ludimagister a tali pulsu absolute inhibetur.
Ut violatores festor<um> et ieiunior<um> pro singulo actu Ecclesiae 30 <Cruci>feros. Quae/vis maleatura maior annuatim Parocho 12 cantos maiores. Minor / vero maleatura flor<enum> unum Rhenen<sem>. Ustrina seu Huba flor<enos> qua/tuor / Rhen<enses>. Et singulus incola Ludimagistro unu<m> cur<r>um li/gnorum annuatim praestet, serio imponit<ur> et mandat<ur>.
Signatu<m> Kluszno die <undeci>ma <Septem>bris a<nn>o 1752 praesente et consentiente D<omi>no / Terrestri Ill<ustrissi>mo D<omi>no Comite Emerico Csaky // Comes Antonius Revay / Visitator Deputatus m<anu> p<ropria>.
[*Sub subscriptionem sigillum minus usuale eiusdem visitatoris in cera rubra impressum exstat*].

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1328, f.64, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1328, арк.64, Оригінал.

32

1752 <?> <?>, Roma. *Episcopul Inochentie Micu Klein adevereşte că preotul Constantin Rad a fost sfinţit de el şi a căzut în robia tătarilor de la Crâm*[959]*, de unde a scăpat. Îl roagă pe Episcopul Mihai Olsavszky să-l primească ca preot.*
<?> <?> 1752 року, Рим. *Єпископ Інокентій Міку Клейн підтвердив, що він посвятив у сан священика Костянтина Рад, який впав у рабство кримським татарам, але йому вдалося втекти. Він просить Єпископа Михайла Ольшавського прийняти його як священика.*

[959] Astăzi Crimeea.

Inochentie episcop Ardealschii Făgaraskii Blajenskii
Tuturor creştini căţi sănteţi întru Ţara Ardealului şi mai mult mă mă închin stareţului mieu de H<risto>s: primit episcop Munkaci Kir Manuil, mai multu nu putem scrii din ţară străină făr mă rog la fraţi, la preoţi, la creştinătate pentru acestu preot anume Costandin Rad, unit din Beligradu, că de noi este sfinţitu la prioţie şi-au încăput la robie şi Dumnezeu i-au făcut cale de au scăpat din Crum şi venindu la locul lui ne aflând pre nimeni au năzuit la Roma la creştinăte. Iar şi noi ştiindu-l am dat carte că este de noi sfinţitu la prioţie. Ci vă rugăm pre toţi să-l primiiţi că Dumnezeu pe voi vă va priimi, cu plecăciune mă rog. Leat 1752.
Inochenţie Klain Blajoski

<f. 1 v.:>
7 septembrie 1753. / Inocenţii Ep<isco>pi Va/lachici Transyl/vanici Litterae/ Romam ad veros/ C<ris>tianos per ex/pressum missae/ et Munkacsinium delatae./
7 Septembris Roma 1753 Per Peregrinum resignatae/ Munkacsini Rascianum/
La tăţi pravoslavnicii preoţi / Cu smerenie şi cu plecăciune / Să să dea la stareţul mieu episcop / La muna la Poci, la Munkaci, cu sănătate / să dea /
Roma Santa Mariia / Maura
Ecclesiasticum in genere 37
<sigiliu nobiliar în ceară roşie a lui Klein>

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, inv. 1363, f. 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1363, арк.1, Оригінал.

33

1752 <?><?>, <Mukacevo>. *Actele vizitaţiei canonice a parohiilor şi bisericilor din comitatele Transilvaniei trimise în rezumat Cancelariei Aulice a Transilvaniei împreună cu opinia visitatorului delegat Mihail Manuel Olsavszky privind măsurile juste de recuperare a românilor uniţi în urma răzmeriţei lui Visarion Sarai*[960].
<?> 1752 року, <Мукачево>. *Резюме актів канонічної візитації парафій та церков в комітатах Трансільванії, відправлене Трансільванській придворній канцелярії разом з поглядом уповноваженого візитатора Михайла Мануїла Ольшавського, про розумні заходи для повернення возз'єднаних румун після бунту Вісаріона Сарай*

A.
Collatis consiliis cum Statu Catholico et aliis / institutae[961] in locis infectis visitationes / (nam in locis aliis, quae adhuc in Unione / remanserunt longiorem moram ob pregnan/tes rationes distraxerunt) sequenti or/dine: in Somlyo, ubi nullum distur/bium et sic de reliquis locis visitatis pro/portionate an maius vel minus[962]. / Addendus semper Co<mi>t<a>tus et Archi-Diacona/tus.

[960] Arhivarul episcopiei a notat din greşeală pe document anul 1752, dar de fapt e vorba de un act din 1746. Am considerat necesară publicarea documentului pentru faptul că reprezintă concluziile lui Mihail Olsavszky în urma vizitaţiei din Transilvania din vara anului 1746.
[961] In parte sinistra adiectum: NB! Cultus / Lati<nus> usus / Doboka, inde ./ Kolos, distri/ctus Bistriczien<sis> / Sedes Siculikal<es>, districtus Kő/varien<sis> non / inter tumultus.
[962] Sequitur deletum: *att*.

Titulus <secun>dus. Tumultus huius post impostorem sunt / Neoterici Calugeri quidam[963]. / Numerus Neo/tericor<um> quantu<m> in stantibus factis / scire licuit, est sequens: in Co<mi>t<a>tu / Szolnokien<si> T.T., quor<um> summi Cori/phaei sunt isti, ex Calugeris isti.
<Titulus> <ter>tius. Uti nullu<m> dubiu<m> est, quid Acatholici et non/nulli aliin plurimu<m> hanc turbam foverint / partium consilio, partiu<m> coniventia et / ii potissimu<m>, quibus ex incumbentia / suo officii conveniebat plebem coercere, / quod facta aliqua inquisitione cla/rius pateret, nihilominus et ex interroga/tionibus sequentia potuere, quae / ea fide annotantur, quae accepta sunt / et quidem in loco A 2 t<ituli>.
<Titulus> <quar>tus. Ut in omni pago inventi sunt, qui n<on> / debantur velle obtemperare, manda/to Regio, inventi tamen sunt[964] *aliqui*[965] / Coriphaei, qui malo exemplo et / consilio alios seduxerunt, sunt au/tem sequentes: N<omina> annotandi summi et / percussores aut blasphematores vel / renitentes et periculosas propositiones / dicentes. //
<Quin>tus. Populo, dum haec et haec proponerentur, / a me: N<omen>, sic scribendum, quae incidenta/liter responderit.
<Sex>tus. Gravamina Popar<um> unitor<um>, utut plu/rima fuerint, singularia tamen annota/re, sic placuit in loco tali: t<itulus> in Sede vel / Co<mi>t<a>tu.
<Septi>mus. Quamvis post mandatu<m> Regiu<m> nonnulla / templa restituta sint, nihilominus in / locis sequentibus etia<m> post admonitione<m> / Ep<isco>pale<m> detinentur in hac Sede tot: t<ituli>, / imo ab ingressu templi, dum vellem pro/hibitus Albae-Carolinae.
<Octa>vus. Quamquam certum sit plurima pessimos mul/tos popas, illud tamen indubitatu<m> etiam, / quod ob ruditate<m> improbos mores et mul/titudine<m> graves errores irrepserunt et / non mediocriter hoc malum auxerunt, ut / ut alia, quae pasim de illis dicuntur / probis viris sequentia partim experien/tia propria, partim ex fassionibus alio/rum clare didici. Abusus praeterea / multi sunt in lyturgia et aliis cae/remoniis Orientalis Eccle<si>ae, ut ex se/quentibus patet.
<No>nus. Accedit Archi-Diaconoru<m> negligentia / in suo off<ici>o exactiones indebitae et in/scitia multoru<m> et scandalosa etia<m> vita, quae / partim ipse adverti, alia ex inquisitione / manifeste prodirent. //
Iud<ices Nobi>liu<m> Felső Galden<sis> et Gabor Tövissien<sis>: in Sede Szasz/sebesien<si> 30, ex quibus Coriphaei sequentes: / Popa Ion Lachrymien<sis>, Ion Rekitaien<sis>, Pa/vel et Avra<m> Szescsorien<sis>.
In Sede Szasz-Varosien<si> 16, quorum / summi coriphaei P<opa> Iosiff Vajdejen<sis> et / Grigor Fel-Kenyeren<sis>.
In Archi-Diaconatu Hatzeghien<si> 11, / quorum Coriphaei P<opa> Atanasie Hatzegien<sis>, / Denile Sallasien<sis>, Cantor Klopotivien<sis> Iancs / Popes Zelianyien<sis>, P<opa> Georgie Ferkedinen<sis>. / Calugeri 2, quorum Georg Hermanus / Priszlopien<sis> magnus sufflaminator.
In Hunyadien<si> 33, ex quibus cori/phaei sunt sequentes: P<opa> Toder Nagy-Oldo/sien<sis>, Avra<m> Kalan-Patakien<sis>, Mihally / Csonokiosien<sis>, Vaszilie Baczalaien<sis>, Ion Kitti/dien<sis>, Dumitru Megurien<sis>, Steffan Magro/rovien<sis>, Dumitru Nagy-Denkien<sis>, Sztancs / Apostata Tamas-Felekien<sis>, Novak Szent-/Gyergy-Vallien<sis>.

[963] Sequitur deletum: *et ex / Acatholicis nonnulli*.
[964] Sequitur deletum: *maxi/mi*.
[965] Supra scriptum: *aliqui*.

In Dobren<si> 18, quorum Coriphaei Popa / Avra<m> Kotthatien<sis>, Iosziff Csetesien<sis>, Petru / et Toma Birzejen<sis>.
In All-Gyöyen<si> 24, ex quibus coriphaei / P<opa> Iosziff et Szavu Ringettenses, Barbul / Didascalus Bozosien<sis>
Hi[966] paene omnes / functionibu sacris se miscuerunt, beneficia / et stolam miserum sacerdotu<m> sibi usur///parunt, Unionem et Unitos contumeliis affecerunt, / in quibusdam locis *ex instinctu illoru<m> pagenses Ecclesias effodiunt, / imagines aut laverunt, aut eiecerunt, in nonnullis / pagis combusserunt corporale et Chryzma eiecerunt, / Sacram Com<m>unione<m> in aquam proiecerunt*[967], imagines aut caverunt, aut eiecerunt fermeq<ue> in omnibus pagis authores / fuerunt, ut pagenses unitis nullatenus adhae/rerent; ipsimet communiter respondent se id / facturos, quod pagenses[968], *specifice*[969] autem annota/ti maximas confusiones populum inter[970] *cient*[971].
<Ter>tio. Uti nullum dubium est, quod Acatholici et non/nulli alii plurimum has turbas cum ma/gno Principatus detrimento foverint, partim / consilio, partim vero coniventia et potissimum ii, quibus ex incumbentia sui / officii conveniebat plebem coërcere, / quod facta aliqua inquisitione clarius / pateret; nihilominus et ex interrogatio/nibus sequentia patuere, quae ea / fide annotantur, qua accepta ha/berentur et quidem: in poss<ess>ione Peren / Terrae Fogaras ingremiata Iud<ex Nobi>lium Ioannes Boer / nuncupatus cum mandatu<m> Regium promulga/retur, dixit: «nihil curetis, nam similia saepius / veniunt et transeunt». Non secus in pago Kaszo[972], / in Sede Szsz-Varosien<si> habita / occasione promulgationis Decreti Regii de / consecrandis unitis sacerdotibus promulgan/tes senatores Ioannes Bonyhai et Ioannes Selg<...> / quibusdam dixerunt: «quidem hoc est? Quod / vos soli non habetis novu<m> Presbyterum, ast / omnes pagi habent». Ubi porro Supremus / Iudex Abrahamus Barcsi[973] vice / quadam cum rusticis in robotis[974] *existeret*[975] inter//rogatus ab iisdem num aliquot mandatu<m> circa unitos / sciret, reposuit: «ipsemet quidem nullum scio[976], audio *tamen*[977] aliquod a Sua Ma<ies>t<a>te / supravenisse, quod etiam apus vos meus frater, / ut Deputatus promulgabit, verum vos / nolite obtemperare et permittere».
Cum[978] *demum*[979] cives Szaszvarosiensis a Conferentia Cibinien<si> redirent, ac una consultarent, eotu<m> / rustici Ecclesias cum omnibus beneficiis ra/pere et sacerdotes e domibus parochia/libus despothyce eicere ullo[980] *absq<ue>*[981] timore / coeperunt – Et plures alii *eiusdmodi*[982] menti Regiae / et Unioni contraria suadentes inquisitione / mediante comperirentur.

[966] Ante scriptum et deletum: *Praespecificati Hi enim numero et nomine*.
[967] Supra adiectum: *ex instinctu … proiecerunt*.
[968] Sequitur deletum: *significanter*.
[969] Supra scriptum: *specifice*.
[970] Sequitur deletum: *fa causant*.
[971] Supra scriptum: *cient*.
[972] Sequitur deletum: / *dicto, vocitato*.
[973] Sequitur deletum: *cum rusticis*.
[974] Sequitur deletum: *habet*.
[975] Supra scriptum: *existeret*.
[976] Sequitur deletum: / *vel*.
[977] Supra adiectum: *tamen*. Sequitur deletum: *quod*.
[978] Sequitur deletum: *num cum*.
[979] Supra scriptum: *demum*.
[980] Sequitur deletum: *sine*.
[981] Supra scriptum: *absq<ue>*.
[982] Supra adiectum: *eiusdmodi*.

Quarto. Ut in omni pago reperti sunt[983], qui videbantur mandato Regio velle ob/temperare, ita etia<m> inventi sunt aliqui / coriphaei, qui malo exemplo et consilio / alios[984] seduxerunt, sunt autem sequentes: In Sede Cibinien<si> Pago / Korniczel Sztan Cziganu, Michaël itidem Miku. In Felső Sebes / Iuonas Sztenile. In Mok Georg Radul. / In Resinar Serban Dan et Bukur Ghure. / In Szellyiste Parochus Graecus. Cibinien<sis> rusticus / Daniel Mille, Sztan Borcse et Opre Zejku.

In Terra Fogaras

In pago Szkorej Sandru Halmacs. In / Felső Porumbak Avra<m> Berdesul et Ion / Kepeczine. In Also Porumbak Mathe / Boer et Czeremoane. In Alsó Árpás Ion / Szaluchic et itidem Ion Krumpli. In F<els>ő Cserar // Iszarie Dsamenul et Ion Dsamenul. In Ilinbak / Iudex pagi Michaël. In Bethlen Iudex / Sipos Sztan et Sipos Ion.

In Sede Szasz-Sebesien<si>

In C<ivi>t<a>te Szasz-Sebes Vintilla Gyerman et Toder / Bozan. In Felső Pian Iudex Simon Gavri/la. In Rekita[985] Adamus Giste et eius / socius. In Luman Iudex Velk Petraj. In Dia/lul Opre Dan.

In Co<mi>t<a>tu Alben<si>

In Lazul Iudex pagi. In Lungul. In Ma/ros Varodgya Iudex pagi Nicola Muntya/nul. In In Töviscs Ductor.

In Sede Nagy Singh

In Galbor Iudex nomine Vaszilie[986], Ion Graecul / et Stancs Anga.

In Sede Szasz-Varosien<si>

In pago Kasto Opre Alpopei et Sztan Szo/moniga. In Beran Iudex Ivanucs Czuke / et Petrus Samuile. In Szercka Ianos Peku/raru et eius duo socii[987]. In Sebeszel Hajdo / C<ivi>t<a>tis Szasz-Varos[988]. Rustici Petrus Alszalei et / Vaszilie Bora Iudex pagi. In Romosz Dan / Szpin. In Fel Kenyer Obequitator praefatae / Ci<vi>t<a>tis et Iudex pagi. In Dancs loci Pa/rochum propter portionem graviter verbe/rarunt.

In Co<mi>t<a>tu Hunyadien<si>

In pago Lelesz Koszte Dumitru. In Gyellu / Ariczeszti. In Roskani Mircse Petrus // All Nogy Vinczenczan Kretsun.

<Quin>to. Populo[989] *autem*[990], dum haec proponerentur a me, / quod nempe: posteaquam ad Augustam S<acratissim>ae / Caesareo-Regiae Ma<ies>t<a>tis Aulam turbae et confu/siones inter gentem Valacham in haereditario / isthoc suo Transylvaniae Principatu degen/tem, ante duos abhinc evolutos annos sub/ortae pervenissent, Sua Ma<ies>tas tanquam / naturaliter Clementissima D<omi>na n<ost>ra, cui cordi non modo temporalis, sed potissimum / aeterna populi Imperio suo subiecti salus / est, in hanc quoq<ue> gentem benigne pro/pensa ad Excelsum Guberniu<m> eum in fi/nem benigna haud esset dedignata ex/mittere decreta, quatenus p<rae>fatum / Guberniu<m> circulares idiomate Valachico / confectas ad omnia Transylvaniae loca no/mine Suae Ma<ies>t<a>tis expediret declarantes, / quod nemo eandem in ritu suo Graeco / turbare velit, quin im<m>o Sua Ma<ies>tas / eundem in integrum observari, ac ma/nuteneri clementer demandat Unitosq<ue> / iuxta Ar<ticu>los suos de protectione sua / Regia securos redit. Ut itaq<ue> ab / ulteriori

[983] Sequitur deletum: *tales*.
[984] Sequitur deletum: *Canonicos*.
[985] Sequitur deletum: *percussor*.
[986] Sequitur deletum: *et*.
[987] Sequitur deletum: *legitimu<m> Parochu<m> Sacerdote<m> / crudeliter percusserunt*.
[988] Correctum a *Varosien<sis>*.
[989] Sequitur deletum: *proinde*.
[990] Supra scriptum: *autem*.

tumultuatione et publicae / tranquillitatis perturbatione desistat; / quam inter multi reperti sunt, qui benignis / eiusmodi Suae Ma<ies>t<a>tis mandatis pa/ruerunt, longe tamen plures inventi sunt, / qui contumaciter restiterunt, im<m>o maiores / convulsiones et confusiones facere p<rae>sumpse/runt, quae rursus Altefatae Augustae // Aulae innotuerunt, quas equidem S<acratissim>a Caesareo-R<egi>a / Ma<ies>tas summa cum admiratio<n>e intelle/xit benigne alteq<ue>[991] ruminando / «quid rei esset? quod Gens Valacha n<ost>ris / mandatis non acquiescat», hanc tandem / opinionem adiecit: «fortasse clam quis / in suo ritu turbare, vel quidpiam novi / inducere, ac statuere[992] connititur[993]». Quod / Menti Regiae contrarium foret. Ultroneae / proinde Sua Ma<ies>tas utriusq<ue> boni publli/ci <et> paci consulere volens, ideo me ri/tualem Ep<isco>pum isthuc clementer dele/gavit, ut Canonica<m> instituerem Visita/tionem pleniusque rem indagerem et / eatenus fidelem, genuinamq<ue> desuper / Sua Ma<ies>t<a>ti relationem pro efficaci nan/ciscendi medela facerem, visitando au/tem numerosa iam loca nullam hactenus / vel in minimo Ritus mutationem factam / fuisse animadvertere potui, fors vos / aliquis turbavit aut aliquid in vestro / pengo immutavit, dicitis nunc, si quid / habetis et observastis ad eandem una/nimiter responderunt asseverantes se ni/hil mutationis in ritu observasse, quin / imo illos[994] antiqui sacerdotes in /eosdem confirmasse solumq<ue> eos ad / has turbas motos fuisse, excom<m>unica/tione sancti, qui unionem damnavit[995]; / si autem ille rediverit suaq<ue> verba prola/ta publice revocaverit illico[996] *tranquillitas erit*[997], // secus se nullatenus a dictis illius recessuros[998], in / omnibus tamen aliis Suae Ma<ies>t<a>ti p<ro>pter quam / in hoc puncto obtemperaturos aiebant, / particulariter vero plurimi[999] dicebant se *unice*[1000] exemplo / aliorum[1001] ad has convulsiones commotos. / Interim tamen, quod faciet Czara, quo nomine / potissimu<m> intelligebant Sedes Saxonicales, / illi quoq<ue> id facturi[1002], *aliqui*[1003] / prorsus nullam aliquam rationem assignare / poterant, quare recesserunt a pace praeter[1004] / *quam*[1005] se non scire[1006] palam pro[1007]/clamabant, ap<p>romittebant autem / se obedientes futuros loci Ep<isco>po Graeci Ritus, / modo is redeat et eos in sua fide confir/met; et plura similia asseverabant.

<Sex>to. Gravamina Sacerdotu<m> Unitorum, utut plurima / fuerint de p<rae>sentiq<ue> sint, singularia ta/men annotare sic placuit: In Terra / Fogaras. In[1008] Archi/Diaconatu / Burkesien<si> Popa Radu Also-Porumbakien<sis> / peremptus a Mattei Boerul. In Archi-/Diaconatu Alben<si> Popa Dumitru[1009] Cze/ttynensis per

[991] Sequitur deletum: *negotium*.
[992] Sequitur deletum: *collaborat*.
[993] Supra scriptum: *connititur*.
[994] Sequitur deletum: *eundem*.
[995] Sequitur deletum: *par/ticulariter vero quare nemo sciret, essent nempe / aliqui ideo eo ideo si idem rediverit*.
[996] Sequitur delatum: *pax erit / secus mos illius ore dictis in haec scimus / particu*.
[997] In margine sinistro adiectum: *tranquillitas erit*.
[998] Sequitur deletum: *aiunt*.
[999] Sequitur deletum: *quare rationem / dare nullam aliam dare*.
[1000] Supra adiectum: *unice*.
[1001] Sequitur deletum: *a pace*.
[1002] Sequitur deletum: *nonnulli nullam*.
[1003] Supra scriptum: *aliqui*.
[1004] Sequitur deletum: / *nos non scimus*.
[1005] In margine sinistro adiectum: *quam*.
[1006] Sequitur deletum: *co*.
[1007] Sequitur deletum: /*ferebantur*.
[1008] Sequitur deletum: *Districtu*.
[1009] Sequitur deletum: *per*.

pagenses graviter vastatus / et ex Ecclesia eiectus. In Sede Szasz-/Sebesien<si> Popa Philipp Rekitaien<sis> ab / Adamo Giste et alio aliquo verberibus assectus. / In Sede Szasz-Varosien<si> Georg Papp Tor/dasien<sis> iussu Iudicis Regii Georg Kaucz / ligatus ad Ci<vi>t<a>tem deductus et carceribus / iniectus[1010], *ac tandem*[1011] pro sui eliberatione 2 boves / dare coactus. Non secus tractatus est a / Viceiudice Ioanne Nagy Popa Abraham Serkazien<sis>, // Popa<m> Iosziff Szerkaien<sis>, Pekuraru Ianos / et alii duo, quasi ad mortem propter odium / Unionis[1012] vastarunt et nullam / a Iudice Regio Georg Kaucz satisfactionem / obtinere valuit. Popa<m> Ioan Seniorem / et Dregan Romosienses Michaël Kaucz / Senator ob contributionem horrende concussit[1013], / im<m>o Popa<m> Dregan Cippo imponi iussit. / Popam autem Ionas Vajdeien privilegiu<m> de / non danda decima remonstrante<m> in campo / ligari in Ci<vi>t<a>tem deduci, carceribus iniici, ac / 6 diebus[1014] in vinculis detineri / praefatus Michaël Kaucz curavit. / Popa Dumitru Fel Kenyerien<sis> ab Obequi/tatore Ciklensi et Iudice pagi Ion Dancs / gravioribus verberibus affecti. Praeter / hos praespecificatos[1015] et nonnullos alios sacrilego ausu per/cussos, plurimi alii[1016] / e do/mibus parochialibus, im<m>o pagis[1017] / despothyce eiecti et gravissima da.mna perpessi partim in fundis, par/tim in libris aliisq<ue> beneficiis paro/chialibus; in numerosis *autem*[1018] locis pagenses / iurati sunt tumultuante<m> plebem, ut / unitos[1019] Presbyteros interficerent, / potest enim pagus mortem illius / exolvere. – Praeterea non modo in in/fectis locis fere omnibus[1020] possessi/onibus ad cuncta usi rustici[1021] / sup<p>ortanda publica onera a pagensib<us> / et[1022] Hajdonibus[1023] atrahuntur, re/cusantes vero dure tractantur. Verum / etia<m> in aliis quam pluribus ad robo/tas Dominales, taxas[1024] a fundis parochiali/bus solvendas et decimas adigun/tur // et[1025] absq<ue> ulla refle/xione immunitatis Ecclesiasticae promiscue cum[1026] laicis incaptivarunt[1027] / et iudicio saeculari stare coguntur, verbo / inordinate tractantur, quibus omnibus, / nisi efficax remedium[1028] / adhibeatur[1029] / omnes conatus in malum finem / vergent.

<Septi>mo. Quamvis post mandatum Regium nonnulla / templa restituta sint, nihilominus in / locis sequntibus etia<m> post admonitione<m> / Ep<isco>palem detinuntur. In Archi-Diaco/natu Burkosien<si> 9. In Terra Fogaras / et[1030] Sede Nagy Singh 6. In Sede / Megyesien<si> 4. In Archidiaconatu / Ianosien<si> 1. In Archi-Diaconatu / Albensi[1031] 25. In Sede / Szasz[1032]-Sebesien<si> 13. In Sede Szasz-/

[1010] Sequitur deletum: *qui*.
[1011] Supra scriptum: *ac tandem*.
[1012] Sequitur deletum: *deduxerunt*.
[1013] Sequitur deletum: / *quin*.
[1014] Sequitur deletum: *retineri*.
[1015] Supra scriptum: *praespecificatos*.
[1016] Sequitur deletum: *gravissima damna / perpassi partim in fundis partim*.
[1017] Sequitur deletum: *des*.
[1018] Supra adiectum: *autem*.
[1019] Sequitur deletum: *per*.
[1020] Sequitur deletum: *pagis*.
[1021] Sequitur deletum: *subenda*.
[1022] Sequitur deletum: *Obequitatoribus*.
[1023] Supra scriptum: *Hajdonibus*.
[1024] Supra scriptum et deletum: *praestandas*
[1025] Sequitur deletum: *promiscue cum Saecularibus*.
[1026] Sequitur deletum: *Saecularibus*.
[1027] Supra scriptum et deletum: *a laico*. Sequitur deletum: *diiudicantur / et taxantur*.
[1028] Sequitur deletum: *adinveniatur*.
[1029] Sequitur deletum: *malum in finem vergeant / vergent*.
[1030] Sequitur deletum: *Nagy*.
[1031] Sequitur deletum: 186 15.

Varosien<si> 12. In Co<mi>t<a>tu Hunyadien<si> / 69 et plura rapiuntur, im<m>o ab in/gressu Ecclesiae, dum voluissem ipsemet / prohibitus Albae-Carolinae.
<Octa>vo. Quamquam[1033] certum sit plurima, / uti p<rae>missum foret, passos Unitos Popas, / illud tamen indubitatum etia<m>, quod / ob ruditate<m> improbos mores et multi/tudinem graves errores irrepserint / et non mediocriter hoc malum auxerint, nam ut alia, quae passim de // illis dicuntur a probis viris sequentia / partim experientia propria, partim / ex fassionibus aliorum didi/ci abusus p<rae>terea multi sunt in / lyturgia et aliis caeremoniis Orien/talis Ecclesiae, ut ex sequenti[1034] de/claratione patet – In administrandis / sacramentis magni errores fiunt et contra / Rubricas p<rae>ceptivas comittunt pluribus in locis / magnis quoq<ue>[1035] festivitatibus Lyturgia / raro celebratur et illa perfunctorie absq<ue> / devotione, imo dubium est, an consecrent, rarissimi / enim inventi sunt, qui scirent intentionem / (qua partem conficiendorum Sacramentorum / necessaria), quia sit aut quomodo facienda esset, / multi dicunt consecrationem non per verba / Chr<is>ti. Sed Sancti Ioannis Chrisostomi perfici / contra Conciliu<m> Tridentinu<m> repertus est Mista, / qui dacantato sacrificio Communionem p<ro> die / sequenti sumenda<m> reliquit, inter<r>ogatus / cur, indignu<m> se fuisse reponit, apud nos, / inquit, passim ita practicatur; Confessiones / et Communicationes rarissimae: inventi sunt, qui / per 20, 30 et 60 annos, imo, qui nunquam / confessi. *Pastile* vulgo dictu<m> Helvetico / modo temporibus viduae Apaffianae per / Superintendente<m>, qua Visitatore<m> Vala/chicu<m> introductu<m> (quod nullibi *alibi*[1036] Copta / Ecclesia, uti iudicatum doctu<m>, minus practi/catu<m> fuit) sufficere sibi putant, quod ita / fit in die Paschatis conscindunt in Ecclesia / frustratim pane<m> et vino mixtu<m> cocleari / per Cantore<m> aut Sacristanu<m> vel Presby/teru<m> sibi porrectu<m>, *quasi*[1037] pro[1038] Communione / summunt, quod ferme idolo*la*triae[1039] sapit, / in Co<mi>t<a>tu Kraszna et utroq<ue> Szolnok // deducti, ut credant in tali sumptione esse veru<m> Chr<is>ti Corpus. / Consuetudini tamen tenaciter inhaerent. / Hinc fit, quod Venerabile pro infirmis in/decentissime conservatur; in absentia Sa/cerdotu<m> moribundi prius Cantori confessis / peccatis, dein Sacerdoti recensendis per can/tores communicantur. Ecclesiae exceptis / aliquot primariis sine omni decenti or/natu visuntur, prout et apparatus. In / Co<mi>t<a>tu Hunyadien<si> Ecclesias alternatim / cum Calvinistis frequentant, inde factu<m>, / ut iam ad 40 Nobiles facti sunt Calvi/nistae, quia instructio in necessariis / ad salutem prorsus nulla quomodo / enim ipsi Popae ignari, ignorantes / docebunt, qui examinati de Sacramentis, / ac necessariis necessitate Medii, quot et quae / sint absolute nihil sciverunt. Hinc est, / quod ex plebe excepto Pater noster, Credo, / Ave Maria, Decem / praecepta pauci inve/niuntur, qui sciant, in quibus signu<m> Crucis / ap<p>aret, sed oris Confessio nulla, Clerus / proinde absq<ue> culpa fieri non potest, / nec illud praetereundum, quod Sacramen/tu<m> Extremae Unctionis de more Ecclesiae / moribundis administrari solitu<m> vivis / conferatur, publice in Ecclesiis officiales[1040] / taxant populu<m> propter seria cri/mina reiiciuntur ab osculo Evangelii, / Ecclesias claudunt, mulctas desumunt et propte/rea plebs nimiu<m> quantu<m> ab iis dein est / aversa verbo crassa ignorantia in omnib<us> / et quoad

[1032] Sequitur deletum: *Varosi*.
[1033] *Sequitur deletum*: plurimum.
[1034] Correctum ab *sequentibus*.
[1035] Sequitur deletum: *diebus*.
[1036] Supra adiectum: *alibi*.
[1037] Supra adiectum: *quasi*.
[1038] Sequitur deletum: *vera*.
[1039] In *idololatriae*, *-la-* suprascriptum.
[1040] Sequitur deletum: *reiciunt*.

omnia grassatur defectus eius do/ctrinae Christianae. Demum exceptis officialibus / et nonnullis aliis, maxime in Partibus Trans-Maru/sianis et Sedibus Saxonicalibus de habitu Cleri/cali quid dicendum ignoro per omnia aequalis // imo deterior rusticano, ut non dignoscatur, / quis rusticus, quis Popa, multi rustici de/centius[1041] quam Presbyteri incedunt / in sinu<m> S<anctae> Matris Ecclesiae et Caracteris / Clericalis despectu<m>.
<No>no. Accedit Archi-Diaconoru<m> negligentia / in suo off<ici>o exactiones, *uti in anteriori puncto p<ae>t<er>missum esset*[1042], indebitae et inscitia / multoru<m> et scandalosa etia<m> vita, quae partim ipse adverti, alia ex inquisitione / manifeste prodirent.
<Deci>mo. Multi Calugeri et Sacerdotes profugi iam ex Polo/nia Hungaria, Moldavia, iam ex Valachia, nec/non Banatu sequestra loca inhabitantes suaq<ue> / laxiori[1043] vitae commoda querentes, qui excusso / obedientiae iugo in huncce Primcipatu<m> Tr<ansylva>niae / ullis absq<ue> dimissorialibus et testimonialib<us>, / unde et cum quib<us> sese conferunt e a loci / Off<icia>lib<us> p<rae>ter omne<m> scitu<m> et facultate<m> Ep<isco>pi / sine omni examine et approbatione ob cucellum / sibi datu<m> pro gerenda animaru<m> cura ab iis / functionibus Ecclesiasticis obeundis au/thorizantur, qui demum simulata sanctitate / plebem rudem et incauta<m> suis commodis / seviente<m> seducunt taliterq<ue> tam suas quam / alioru<m> in Gehena<m> detrudunt animas. // / ad haec
<Duodeci>mo. Summe necessarium est, imo expedit, ut per / Decreta Regia stricte iniungatur Archi-/Diaconis, ut a modo imposterum, ne p<rae>sumant / vagabundos Calugeros desertores[1044] sacroru<m> / domiciliorum, necnon Popas bigamos et ex / aliis partibus adventantes illos in erigen/dis privatis oratoriis vulgo Clausuralis / hos in administrantibus parochialibus / authorizare, nisi prius demonstrent suas / dimissoriales coram Ordinario loci, quib<us> / non remonstratis, nec approbatis illico / capiantur et, unde venerunt, eo remittant<ur>, / cum similes malo suae vitae exemplo / in Principatu hoc maximas turbas allecti / libertate et privati commoditate ciant. //

Excelsa Cancellaria Aulico-Transylvanica / D<omi>ni, D<omi>ni Gratiosssime Cole<n>d<i>ssimi

<Opinio>

Quod ardius ac optassem, seriem Visitationis summarie / deducta<m> tam S<acratissim>ae Caesareo-Regiae Ma<ies>t<a>ti in origina/li quam Excelsae Cancellariae in transumpta / copia submitto, in eo me gratiose excusare / dignabitur, nec aliter fieri poterat, com/pendiosius eandem concinare studebam, ne / ipsa moles oneri esse deberet, vere bis ean/dem rem redo quam nihil, enim qua ex / examine, qua ex inter<r>ogationibus aut obser/vationibus, quod erui poterat, p<rae>termissu<m> / foret, ex qua in dubio totu<m> quantu<m> statu<m> / tum gentis Valachae cum convulsivae[1045] / Unionis plenius Excelsa Cancellaria / perceptura et cognitura est, nec secus / de remediis meditatura. Hic quoq<ue> / opinionem (salvo alieno iudicio), / quae possibilia et tempori magis con/grua videntur, synoptice Excelsae / Cancellariae accludo, ac una me / Patro-Patronis gratiis et favorib<us> / humillime devolvendo profunda cum / veneratione persisto // Excelsae Cancellariae // Servus humillimus.

[1041] Sequitur deletum: *vivebant*.
[1042] Supra adiectum: *uti in anteriori puncto p<rae>t<er>missum esset*.
[1043] Sequitur deletum: *men*.
[1044] Sequitur deletum: *qui*.
[1045] Correctum ex: *convulsionis*.

[*Superius, in angulo dextro scriptum*:] Szolnokiensis Co<mi>t<a>tus / Parochiarum et Ecclesiarum Acta Canoni/cae Visitationis.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1328, f. 54 – 62, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1328, арк. 54-62, Оригінал.

34

1753 iunie 25 <Mukacevo>[1046]. *Raportul cerut de Înaltul Consiliu Regal Locumtenenţial şi întocmit de Episcopul unit de rit grecesc de Mukacevo Mihail Manuel Olsavszky cu privire la tripla sa vizitaţiune în zece comitate din Ungaria şi Transilvania (Partium) a bisericilor şi parohiilor uniţilor de rit grecesc, la care episcopul adaugă şi expunerea defectelor care necesită un remediu oportun*[1047].
25 червня 1753 року <Мукачево>.*Доповідь, яку вимагала Верховна намісницька королівська рада і яку склав уніатський Мукачівський єпископ грецького обряду Михайло Мануїл Ольшавський про його триразову візитацію церков та парафій уніатів грецького обряду в десяти угорських і трансільванських комітатах (Partium), до якого єпископ додав також і представлення дефектів, які вимагають відповідного виправлення.*

[Superius in margine dextro ab alia manu scriptum:] <Vigesima quin>ta 1753.
Comissa Relatio Commissionis in Religionis negotio / ordinata circa triplicis ordinis Graeci Ritus Uniti Popu/li Ecclesiarum et Parochiarum Visitationes per eiusdem / Ritus Ep<isco>pum Munkacsiensem in decem illarum par/tium Comitatibus peractas in hisque expositos def/ectus remedium quippe opportunum requirentes / deprompta.
Excelsum Consilium Locumtenentiale Regium etc.
Sacr<atissi>ma Sua M<aies>tas Caesareo Regia benignum suum mandatum / a<nn>o praeterito 1752 sub <decima sext>a <Novem>br<is> emanatum peractas per Epi/scopum Munkacsiensem concrediti sibi populi et Ecclesiar<um> / Graeci Ritus Unitorum canonicas triplices visitationes ea be/nigna cum commissione eidem Excelso Consilio clementer / communicavit, quatenus idem easdem Visitationes habita / ad diversas b<eni>gnas dispositions et quidem sub <vigesima pri>ma Ianuar<ii> / 1751, item <vigesima prim>a Ian<uarii> 1752 emanatas reflexione per ordinatam / Religionis Commissionem ruminari, discuti et examinari fa/ciat, ac demum capta etiam ab antelato Ep<isco>po, ubi circa unum, / vel aliud necesse fuerit debita informatione Sua Ma<ies>t<a>ti super / eo, qualiter iis nimirum, qui ex memoraratis Visitationibus / eliciuntur deffectibus et abusibus obviandum, qualiter item / promotioni et conservationi S<acrae> Unionis debite prospiciendum / et, quae specifice circa singula puncta congrue adhibenda es/sent media, votum et opinionem demise submittat.
Cum primis itaque praeannexarum Visitationum continentias / discutiendo, **in earundem prima in Co<mi>t<a>tibus, utpote Zem/liniensi et Saarossiensi peracta**, et quidem: Puncto <pri>mo con/tinetur, quod ibidem in poss<essio>nibus n<umer>o 295 pure Ruthenis, / in aliis vero 164 mixtis Presbyteri actu curam animarum / gerentes dentur 233, ex quibus poss<essio>nibus novem duntaxat / binis et non pluribus

[1046] Data a fost adăugată ulterior de o altă mână.
[1047] Vizitațiile episcopului s-au desfășurat în modul următor: 1750 în comitatele Zemplén și Saros, 1751 în comitatele Abauj, Borsod, Szabolcs, Satu Mare, Ugocea și Maramureș, în 1752 în comitatele Bereg și Ung. Cf. Ovidiu Ghitta, *La visite pastorale de l'évêque Manuel Olsavsky dans les comitats de Satu Mare et de Maramureș (1751)* in *Church and Society in Central and Eastern Europe*, Cluj Napoca, 1998, p. 238 – 239.

simultanea administratione uten/tibus presbyteris indultu praedecessorum Ep<isco>por<um> sine necessitate / expositas esse, nunc visitans Ep<isco>pus invenit. Et ideo: hos etiam, / quum primum ad vacantes Ecclesias dislocare constituit. Cae/terum in praefatis 459 poss<essio>nibus reperiuntur Confessionis ca/paces universim 47053. Tantus autem Presbyterorum nu/merus ab ingressu in Regnum hoc gentis huius fortassis per / continuas successions habitas adhucdum exinde potissimum / durat, quod gens haec sedes suas fixere locumque impopulare / intenta sollicite apud D<omi>nos Terrestres sibi de Parocho et Eccle<si>a / provideri instat hisque obtentis densas montium sylvas ex/tirpat sterilesque latissimas terras excolat sicque D<omi>nis / Terrestribus et Regi se utilem reddit, secus cessat ab omni/bus et optimas etiam colonias deserit.

Puncto <terti>o autem notatum habetur, quod pauci Presbyteri / congruam habeant subsistentiam et ideo etiam in sudore vultus / sui victum et amictum quarere debent; nonnulli tamen / magis meriti per B<eni>gnam Resolutionem Regiam ex Generali / Parochorum Cassa sublevati et consolali habentur; fundos au/tem parochiales excisos et liberos signanter in Makoviczensi / et Sztropkoviensi Dominiis et privates Dominor<um> Ter<r>estrium / tenutis nullos habent adeoque in 89 poss<essio>nibus per meros, / magno numero Lutheros incultis existentis Presbyteri a / fundis per se usuatis arendam solver talemque cum non/nullis naturalibus, uti essent avelanae, fungi, cera, sacci / praestari solitis ad fl<ore>nos 360 cir<citer> exurgentem. D<omi>nis Ter<r>estrib<us> / deponere debent et siquis talem praefixo in termino depo/nere non potest, tunc pecora illius per officiales dominales // executione in domo illius Parochi institute abiguntur. Et quod / accerbius est, Presbyter nullo habito Characteris Sacerdotalis / respect ad effectivam solutionem aut aresti, aut ex eiusmodi / fundis, qui ab antiquo parochiales nominantur eiectionis / et exactionis comminatione adiguntur.

Puncto autem <quar>to querulose expositum habetur, quod in pos/sessionibus n<umer>o 164, ubi nimirum Rutheni cum Romani Ritus / Helveticae item et Augustanae Confessionis incolis mixtim ma/gno numero degunt plerumque per Plebanos Latini Ritus ali/qui vigore certorum Ep<isco>pi Agriensis statutorum annuis Proven/tibus duntaxat priventur. Alii autem et annuis, et stolarib<us> / proventibus contra ius divinum et humanum exigantur, / atque illis praeter Viatici et Extremae Unctionis ministrationem / nihil admittatur sicque Uniti Ritus Parochiani non suis Paro/chis, sed Latini Ritus Parochis solver coguntur. Unde it aim/peditis per Plebanos in cura animarum Pressbyteris Plebs spi/rituali solatio et ministerio saepissime destituitur rixaeque et / contentiones oriuntur. Pariformiter etiam Praedicantes Augu/stanae et Helveticae Confessionis, et quidem in Co<mi>t<a>tu Zempliniensi / dominanter in poss<essio>nibus Pazdiets, Deregnyő, Banócz, Tusan. / In Saarosiensi autem in Poss<essio>nibus Marhány, Brezó, Zegnye, / Markócs, Ordicska, Tuhrena, Abranfalva, Cservenicz et Opu/ina vocatis Presbyteros ad rituales oviculas ad nullas plane / functiones admittant per D<omi>nos Terrestres Accatholicos manu/tenti, consequenter ipsi Praedicantes omnia munia parochia/lia erga Ruthenos rituales etiam incolas exercent. Unde / multi improvisi moriuntur; alii vero eorum errores in/hibendo a fide vera defficiunt. Uti etiam:

Puncto <sex>to uberius praemissorum habetur, quod in possessionibus Marhany et Brezó Co<mi>t<a>tui Saarosiensi ingremiatis, ubique duo / propter obstaculum Praedicantium sine Confessione demortui sunt.

Puncto item <vigesimo septi>mo ad calcem querulose exponitur, quod gens / haec, ubi p<ro>miscue cum Latini Ritus degit incolis duplici Festor<um> / tam videlicet Iuliani quam Gregoriani Calendarii observatio/ne gravetur et subinde etiam in suis Festis ad Dominales labo/res adigatur.

Puncto demum <vigesimo octav>o refertur in praefatis duobus Comita/tibus Ecclesias lapideas 21, ligneas vero 274 haberi a po/tiori omni necessario apparatu decenter provisas.
Caetera autem huius Visitationis puncta, cum praecipue / de huius Ritus exactiori observa<ti>o<n>e Presbyterorumque / regulatione atque animarum cura potissimum sonarent, / ac in quantum eatenus in spiritualibus quis defectus / compertus fuisset per Visitantem Ep<isco>pum eorundem mor/tuum regulate haberentur, eatenus quampiam consi/derationem pro hic et nunc haud superesse videtur. Igitur //
Assumpta est secundi ordinis Visitatio in aliis sex Comitatibus, utpote: / Abaujvariensi, Borsodiensi, Szabolcsiensi, Szatthmariensi, / Ugocsiensi et Maramorosiensi peracta.
Ex qua patet in Co<mi>t<a>tu Abaujvariensi Presbyteros actualem / animarum curam gerentes distinctusque parochias habentes / dari n<ume>ro 15, poss<essio>nes autem pure Ruthenas n<umer>o 17, mixtas vero / cum Romani Ritus et Acatholicis praeter Cassoviam, Oppidum / item Iszov, Molduvia, Enyicske et Szántó, ubi Uniti magno / numero sine suis Ecclesiis et Parochis degunt, Poss<ess>iones ab / invicem dissitus haberi n<ume>ro 67, in quibus personae n<umer>o 5020 / numerarantur Confessionis capaces.
In Co<mi>t<a>tus item Borsodien<si> parte Presbyteri dantur n<umer>o 6, / poss<esio>nes autem pure Ruthenae n<umer>o 7, mixtae porro cum Oppido / Miskolcz n<umer>o 17, personae demum Confessionis capaces n<umer>o 1744.
In Co<mi>t<a>tu item Szabolcsien<si> et eidem ingremiatis n<umer>o 16, pos/sessionibus et Oppido Dorog pure Ruthenis, permixtis vero / potissimum cum Accatholicis praeter Oppidum Kálló et Bö/szörmény 56 poss<essio>nibus, habentur Presbyteri distinctas paro/chias habentes n<umer>o 31; animae demum Confessionis capaces / in iisdem oppidis et poss<essio>nibus universim n<umer>o 9432[1048].
In Szatthmariensi item Co<mi>t<a>tu sunt Presbyteri separatas / parochias habentes n<umer>o 92, poss<essio>nes autem Ruthenicae n<umer>o 12, / purae Valachicae 96, mixtae vero cum Latini Ritus et Accatho/licis praeter Civit<a>tem Nagy-Banyen<sem> et Szatthmariensem, / Oppida item Nagy-Károly, Dárocz et Also Banya, / sunt 13; animae demum Confessionis capaces universim 10629[1049].
In Co<mi>t<a>tu Ugocsien<si> Presbyteri adsunt n<umer>o 29, duo et duo / simultaneam in uno loco cum adiunctis Filialibus admi/nistrationem habentes. Poss<essio>nes vero pure Ruthenae n<umer>o 30, / mixtae autem cum oppido Szőlős 15. Animae Confessionis capaces n<umer>o 4030.
In Co<mi>t<a>tu tandem Maramarossiensi adsunt Praesbyteri 135, / bini in locis n<umer>o 20. Terni in locis 6, quater in locis 2 / et seni in loco 1 absque necessitate simultaneam unius / parochiae administrationem habentes et a potiori in p<ro>priis / nobilitaribus fundis residentes, poss<essio>nes autem partim / Ruthenicae, partim pure Valachicae, praeter Oppida Szigeth, / Huszt, Csácsov et Dolha, ubi cum Accatholicis Uniti mixtim / degunt, numerantur n<umer>o 100, in quibus reperiuntur ani/mae Confessionis capaces 16870[1050].

[1048] În realitate din datele vizitației reiese o populație aptă să se mărturisească de 12086 suflete! Cf. Viorel Ciubotă, *Sate și preoți din nord vestul României în a doua jumătate al veacului al XVIII-lea*, în *Istoricul Dan Demșa la a 70-a aniversare*, Arad, 2011, p. 99 – 100.
[1049] În realitate în vizitație erau 28606 suflete apte să se mărturisească! Cf. Viorel Ciubotă, *Sate și preoți*.., p. 99
[1050] În realitate era vorba de 27178 suflete apte să se mărturisească, după cum rezultă din actele vizitației canonice. Cf. *Episcopia greco – catolică de Mukacevo. Documente*, II, p. 183 – 213 și vol. de față doc. 1288.

Puncto item <secund>o patet ex eiusmodi unitis Presbyteris nonnul/los a Schismaticis Ep<isco>pis ordinatos haberi illosque a potiori in / Comitatu Maramarossien<si> existere, atque post susceptum Presby/teratum demortuis primis uxoribus ad secunda vota transivisse / actuque in damnabili hoc crimine persistere. Eapropter etiam / ab omnibus functionibus suspensos et ab eiusmodi coniubi/is per Visitatorem Ep<isco>pum separatos, sed paulo post ad idem / scelus relapsos esse.
Cuiusmodi bygami Presbyteri a potiori in priis nobilitarib<us> / fundis residerent eoque Disciplinam Ecclesiasticam con/temnerent seseque saeculari statui potius submittere // quam concubinas dimittere vellent. Hinc Ep<isco>pus Visitans de genu / supplicat, ut S<a>cr<a>tissi>mam Cae<sare>o-R<egia>m Ma<ies>t<a>tem ex suprema Regio-A/postolica Potestatis plenitudine ordinari, ne ullus in futurum / alienos Ep<isco>pos signanter Schismaticos pro suscipiendis Presby/teratus Ordinibus adire praesummat, contravenientes vero, / uti et actuales seu bygami, seu in partibus ordinati et in/corrigibiles ad statum rusticitatis redigantur idque Co/mitatui Maramarossiensi intimetur.
Puncto item <terti>o exponitur in p<rae>fato Co<mi>t<a>tu Maramorossiensi con/plures ex senioribus Presbyteris antiquam suorum adhuc / in Schismate existentium incultam disciplinam et multas / inconvenientias sequi vestemque talarem tanquam ipsis / quid exoticum gestare adhucdum recusantes, nec facile ad / cultum clericalem ob inveteratam vilitatem reducibiles. / Subsistentiam caeterum ex beneficiis parochialibus raro ha/bere, pro fertilitate tamen locorum p<ro>pria industria cum admi/niculo subsidii ex Cassa Parochorum ordinati commode subsistor<um>. / Fundos demum parochiales exceptis paucis taxae, utpote eate/nus D<omi>nis T<e>r<re>s<tri>bus pendendae obnoxiis in praefatis quinque / Comitatibus nonnullos sine, alios vero cum exiguis apperti/nentiis immunes dari. In Maramarossiensi attamen Co<mi>t<a>tu / aliquos arendis obnoxios plerosque tamen, uti praemissum est, p<ro>prios nobilitares inhabitare. Et hinc fieri abusus et plures / quam in aliis Co<mi>t<a>tibus inter Clerum ipsum inconvenientias.
Puncto vero <quart>o querulose detegitur in Co<mi>t<a>tibus Abaujvarien<si> / et Borsodien<si> signanter in poss<essio>nibus mixtis per Latini Ritus / Parochos Graeci Ritus Unitos Presbyteros in contemptum S<acrae> / Unionis iniuriose tractari atque ad ritualia seu sacra/mentalia vinculis suis administranda non admitti taliterq<ue> / positivis Summorum Pontificum decretis, quoad S<acram> Unionem / editis contraveniri, ac S<acram> Unionem desolatam reddi, misera<m> / autem Plebem Unitam, si pro administrandis sibi spiritu/alibus Presbyteros advocat per Per E<piscopos> Terrestres Latini Ritus / Parochis eatenus assistentes in duros carceres coniici et / administrandi necessitate suis Presbyteris dare aude/at, gravissime verberari. Item in praelibato Comitatu / Abaujvariensi ad complures poss<essio>nes signanter Peteő, / Szinnye, Tyűrke, Alsó et Felső Kemencze, Szir, Ránk, / Patyok, Csakány, Bud et passim alias unitis magno nu/mero refertas per Praedicantes Presbyteros excepto Con/fessionis et Viatici exercitio pro nullis aliis functionibus / ritualibus admitti. Hinc visitans Ep<isco>pus pro congrua me/dela et ne Uniti Schismaticis ubique liberum exercitium / habentibus deterius tractentur, supplicat.
Puncto demum <tricesimo quint>o refertur in praenominatis sex Co<mi>t<a>tib<us> / complures Apostatas ab Unione, utpote Sacra defficientes inve/niri, et quidem:
In Abaujvariensi et Poss<essio>nib<us> ibid uberius specificatis n<umer>o 4 hoc / puncto, quoad omnes sex Co<mi>t<a>tus de nomine etiam uberius specificati //

In Borsodiensi ……	N<umer>o 13
In Szabolcsiensi ……..	N<umer>o 14

In Szatthmariensi ……	N<umer>o 17
In Ugocsiensi ……..	N<umer>o 7
In Maramarossiensi ……	N<umer>o 18

Praeterea in Co<mi>t<a>tus Szabolcsiensis Oppidis Sz<ent> Mihály, Bő/szőrmény et Nánás complures reperibiles Visitanti Ep<isco>po / de nomine nunc relati.
In praefatis item Sex Co<mi>t<a>tibus habentur Eccl<esi>ae n<umer>o 330, / quarum quatuor lapideae in bono statu sunt, residuae omnes / ligneae, ex quibus rursum 42 sunt in statu vili et stramine / tectae, nonnulae ruinae proximae, reliquae in statu bono et necessa/rio apparatu provisae.
Reliqua autem huius secundi ordinis Visitationis puncta, / cum Ritus huius Uniti administrationis ordinem et modum spi/ritualemque animarum curam atque S<acrae> Unionis constituti/ones Presbyterorumque doctrinam redoleant, eatenus per Visi/tantem Ep<isco>pum commode prospectum haberi videatur illa hic spe/cifice attingere supervacaneum fore videbatur. Itaque:
Assumpta est tertii ordinis Visitatio in Comitatibus utpote: Bereghiensi / et Unghvariensi peracta. In qua:
Puncto <prim>o exprimitur: in Co<mi>t<a>tus Bereghhiensis Poss<essio>nibus 142 et / uno Oppido pure Ruthenis. Item: in mixtis Oppidis duobus, / Poss<essio>nes vero 4 dari, Presbyteros 71 Parochias singillatim ad/ministrantes, animas demum Confessionis capaces 11483.
Puncto autem <secund>o exponitur: praefatos Praesbyteros vestem / talarem et coronam producentia status gestare omnes con/gruum, subsistentiam vero paucos habere, imo fere omnes ob / solius illarum partium sterilitatem, ac defectum tenuissime / subsistere. Fundos porro Parochiales a potiori in Dominiis Mun/kács, Sz<ent> Miklós et Unghvár ad instar Colonorum excisos / libere usuare, sed in particularibus Dominorum Nobilium te/nutis residents Presbyteros nullis fundis liberis habitis a/rendatitios incolere necessitari.
Puncto <quart>o in poss<essio>nibus pure Ruthenis Presbyteros officio / suo libere fungi. In mixtis vero in annui et stolaris proven/tus perceptione per Parochos Latini Ritus obstacula poni per / factas eatenus iam bynas Cae<sare>o-Regias dispositiones / credi par est removenda.
Puncto vero <vigesimo non>o refertur: in puncto celebrationis Festor<um> / per D<omi>nales Off<icia>les practicatum fuisse, quod G<raeci> R<itus> Uniti subditos / in Festis Latini Ritus vel territoria Ruthenorum, in hor<um> / vero Festis ad Territoria Latini Ritus pro laboribus adegerint. / Quas clamorosas adinventiones per byna Suae M<aies>t<a>tis mandata / in puncto celebrationis Festor<um> emanata sublatum iri // Visitans Ep<isco>pus sperat. Sed Iudaeorum inter Ruthenam Plebem / per omnes 10 Comitatus degentium et cremati ustione aliisque / negotiationibus Festa fere omnia ipsosque dies Dominicos / passim violantium, atque D<omi>norum Terrestrium protectione / suffultorum scandalosae libertati obicem poni rogat.
Puncto item <tricesi>mo attinguntur Graeci Ritus Unitor<um> Eccl<esi>ae / in praefato Co<mi>t<a>tu Beregh<iensi> existentes, utpote 130, ex quibus / duae lapideae, aliae vero ligneae, inter quas in statu debili tam / quoad externam constitutionem quam internum apparatum / non potest, prouti etiam nec necessariae dignoscantur, re/liquae autem com<m>odae et apparatu licet viliori aliquae instruc/tae, dote autem nullatenus provisa, sed incolarum pietate / et industria conservari solitae.
In Co<mi>t<a>tu vero Unghvariensi adsunt Eccl<esi>ae universim / n<umer>o 84, ex quibus 5 lapideae, caeterae ligneae et in bono / statu necessarioque apparatu

instructae exceptis 10 ob / plebis antea ibidem copiosioris dispersionem ruinae pro/ximis. Caeterum dote minus etiam provisae.
Puncto item <tricesimo quint>o Visitans Ep<isco>pus tam annui quam sto/laris proventus qualitatem a se limitatam exponit, et quid: / Eiusdem annuus proventus in ita regulatus habetur, / ut nimirum: singuli Coloni in plano et fertiliori ter/reno degentes cis- et trans-Tybiscani Parocho in sortem / annui proventus duas quartas siliginis et unius diei / laborem manualem praestent. In montanis vero, ut sive / unam quartam siliginis, sive duas quartas avenae / praestent, Cantoribus vero priores unam quartam silig<inis>, / posteriores vero mediam quartam siliginis aut integram / avenae praestent.
In stolaribus vero solvant:

a maiori funere	<crucife>r<os> 51
a minori	<crucife>r<os> 24
ab assistentia matrimonii	<crucife>r<os> 51
a baptis<mate> et introduction …….	<crucife>r<os> 18
a Sacrificiis Missae ……	<crucife>r<os> 18
a contione funebrali ……..	<crucife>r<os> 50

Caeterum querulose exponitur Plebem per D<omi>nos Terrestres / a piis pro refrigerio animae legatis impediri et eiusmodi legata pia sibi appropriari.
Puncto demum <tricesim sex>to refertur in Co<mi>t<a>tu Ungh<variensi> Apostatas / Ruthenos ad Helveticum vid<e>l<ice>t Confessionem deficientes / dari , hoc puncto de nomine haud specificatos.
Residua autem puncta, quoniam praecipue S<acrae> Unionis / constitutionem, ac ordinem Presbyterorumque doctrinam / et disciplinam, atque spiritualem animar<um> curam et ad/ministrationem respiciant. Idcirco per Visitantem Ep<isco>pum / opportune iam prospectum haberetur. Eadem hic loci haud / necesse specifice attingere videbatur.
Caeterum autem ad calcem huius Visitationis tertiae seu po/stremae idem Visitans Ep<isco>pus cum gente hac supplicat per / Sacr<atissi>mam Ma<ies>t<a>tem Cae<sa>re<o>-Regiam ad conformitatem Augustissimor<um> / antecessorum piae memoriae Leopoldi et Caroli Hung<ari>ae Regum / clementer ordinari, ut, quemadmodum ubique fere locor<um> per 10 / Co<mi>t<a>tus praenominatos a D<omi>nis Terrestribus fundi libere Parochis // ubique necessarii praeter Dominia Makoviczen<se> et Sztropkoviense, / atque alia quorundam Nobilium tenuta excisi haberentur, ita / etiam in his praefatis Dominiis et Nobilium tenutis talismodi / necessarii fundi parochiales excindantur, ne cum animarum / periculis ad eadem Dominia et loca Presbyteros arendato/res in dedecus et opprobrium Status Ecclesiastici amplius dare / Ep<isco>pus cogatur.
Alterum item foret remedium pariter exposcens, quod quidam / D<omi>ni Terrestres in contingentibus casibus etiam fortuitis nul/la impensione apud Superioritatem petita Presbyteros litis / pro<ce>ssum ignorantes saepe aut per non venit, aut per non deffen/dit iuridice convincant et substantiola sui privent.
Tertium etiam est: quod D<omini> Terrestres Presbyteror<um> filios / actuales Ludimagistros tanquam Ecclesiar<um> servos a subdito / haud distinguentes p<ro>pria authoritate corporali poena excessive af/ficiaunt rebusque suis privent, atque ab oneribus publicis im/munes potissimum in Co<mi>t<a>tu Saarossien<si> permittantur. Hinc / idem Ep<isco>pus etiam eatenus demisse supplicat, ne vid<e>l<ice>y Presbyte/ri priusquam de iisdem impensis, quoad personalia apud / legitimam Superioritatem petatur, iure conveniantur. / Ludi-Magistri vero in fundis Eccl<esiasti>cis

residentes, quatenus a / D<omi>nor<um> Terrestrium potestate dominativa eximantur et in / immunitatibus ad instar Latini Ritus Ludi-Magistrorum / relinquantur.
Demum in hac postrema Visitatione Visitans Ep<isco>pus etiam / omnium locor<um> in praefatis 10 Comitatibus per Unitum po/pulum pure et mixtim inhabitatorum, Ecclesiarum item / et actualium Parochorum, ac demum animarum Confessi/onis capacium numerum in sequenti Tabella subiungit, utpote[1051]:

In Comitatu	Nomina	Loca pure Ruthenica	Mixta	Eccl<esi>ae	Actuales Parochi	Personae Confessionis capaces
	Sarossiensi	152	45	155	103	21626
	Zemplesiensi	143	139	140	130	26421
	Abaujvariensi	17	67	25	15	5020
	Borsodiensi	7	17	7	6	1744
	Szabolcsiensi	17	59	41	31	9432
	Szatthmariensi	108	18	100	92	16629
	Maramarossiensi	100	8	120	135	16870
	Ugocsiensi	30	16	37	29	4030
	Bereghsiensi	142	10	130	77	11845
	Unghvariensi	88	73	84	57	11484
	Summa totalis	804	452	839	675	119107

Per praefatos igitur 10 Comitatus numerosa hac gente unita / ita adaucta existente, maior etiam Ecclesiarum et Paro/chorum numerus ex eo excrevit, quod:
<Prim>o. Gens haec ubique Ecclesiis et Parochiis propriis loca // impopulare nolit, imo impopulata in deffectu Parochorum / deserat et ad locum sui Ritus Parocho provisum se transferat.
<Secund>o. Quod locali Parocho destituti caeteroquin et a potiori in cogniti/one Mysteriorum Fidei ad salutem necessariorum legumque / tam Divinarum quam humanarum minus perita mores pe/iores assumenda damnabilem vitam duceret. Excepto id ipsum / Visitante Ep<isco>po.
<Terti>o. Quod gens haec cum facile ad vicinarum Ecclesiar<um> frequenta/tionem et Parochum eiusdem Eccl<esi>ae vicinae bono animo sus/cipiendum induci non possit, et demum
<Quart>o. Quod loca plerumque accessu praesertim hyemis tempore ob / nivium copiam admodum difficilia incolant, unde, si ad vici/nas poss<essio>nes aut parochias pergere velit, ne nivium pro/funditate mergatur, verum sustententetur, latos asserculos / pedibus adaptare debet.
Hinc ad praescindendum talismodi Ecclesiarum nulla ali/as dote provisarum pluralitatem, atque restringendam tam / liberam illarum erectionemVisitans Ep<isco>pussupplicat, qua/tenus benigne determinetur, quot nimirum hospites poss<ess>io talis, quae Ecclesiam fundare vellet, habere debeat? / Cum de praesenti loca ex 30 vel pluribus hospitibus, praeter / pagos vicinos pro filialibus applicabiles reperiuntur, uti sunt Oppida Szántó et Gállszécs in Zempliniensi, Szedlicz in / Saarossiensi Co<mi>t<a>tibus existentia, quibus iam a longo tempo/re solicitantibus Eccl<esi>a erigenda denegantur.
Demum Visitans Ep<isco>pus etiam Festorum per ritus Uniti / Ecclesiam observari solitorum specificationem subiungit.

[1051] Acest tabel este atribuit de Al. Baran, episcopului de Camellis, explicându-se în acest fel de ce existau asemenea diferențe între actele vizitației și raportul trimis împărătesei. *Op.cit*, p. 68

Et haec sunt, quae ex memoratis tribus visitationibus / excerpta in parte reflexionem merentur, opportunumque / remedium iuxta Visitantis etiam Ep<isco>pi desiderium ordinari / exposcunt.
Iam itaque ad praecedanea byna Suae Ma<ies>t<a>tis mandata, quo hoc postremum provocat eoque pariter reflecti iu/bet regrediendo, et quidem:
In ordine <pri>mum anno utpote 1751 emanatum tenore / cuius erga demissum Visitantis Ep<isco>pi eotum factam relati/onem Comitatibus signanter Zempliniensi et Saarossien<si> / Intimati byne commissum extitit, ut in gremio sui et si/gnanter in locis per dictum Ep<isco>pum superius puncto <pri>mae / Visitationis <quart>o uberius specificatis mox disponant, ne / Graeci Ritus Presbyteri ibidem in ministerio spirituali po/pulis Ritus sui exhibendo per praecedentes locorum ulla / ratione aut praetextu arceantur, verum liberam in spi/ritualibus fideles suos providendi potestatem habeant, / de huiusque effectu informent iidem Comitatus.
In huius igitur byni mandati conformitate, postq<ua>m / dictis Co<mi>t<a>tibus intimanda a<nn>o eodem 1751 sub <vigesima sext>a Ian<uarii> / intimata fuissent, iidem eatenus hic sub A et B origi/naliter adiectas informationes submiserunt, et quidem:
Co<mi>t<a>tus Ze<m>plin<iensis> informat Districtuales Iud<ices Nobi>lium ad faciem di/ctorum locorum ea cum instructione exmissos haberi, ut su/perinde in conformit<a>te Intimati monendos serio moneant et sub / actione fiscale contra refractarios instituenda inhibeant. //
Caeterum vero ad id, ut nimirum illi, qui Graeci Ritus Populum diebus / Dominicis et Festivis a Sacrificiis avocando ad labores Domina/les compulerint, poenis idcirco perscriptis subiiciantur. Nulla/tenus dubitat idem Co<mi>t<a>tus hac lege Festorum Latini Ritus viola/tores complecti, siquidem nullos Dominorum Terrestrium in / festis Ruthenorum ad abstinendum a laboribus suis per subditos / eiusdem Ritus perficiendis obligari possit, cum ad observantium / festorum Ruthenorum nulla lege teneantur et taliter duppli/cata festa servare deberent. Pro huius itaque difficultatis fa/cilitate, Co<mi>t<a>tus idem hoc medium adhibendum censet, ut ni/mirum Rutheni seu Uniti ad Latinorum festa obligantur, / ex eo etiam, quod numerum dierum in Cathalogo Decretaliu<m> / festorum appositus non correspondeat festis Graecorum, sed Latini / Ritus, unde promanat. Multa festa in eodem Cathalogo specifica/ta signanter Parasceves, S<ancti> Adalberti, Inventionis S<anctae> Crucis, / Corporis Chr<is>ti etc., velut in Calendario Graecor<um> non designata per / Ruthenos penitus non celebrari. Alia vero ad peragendum / suo ritu Divinum Officium servari. Alia denique promiscue / Latini Ritus Festa non tantum in locis, ubi Eccl<esi>ae Romanor<um> / essent, minus observari. Verum etiam in Matribus Ecclesiar<um> / Latini Ritus per publicos tam domesticos quam campestres / labores, cum scandalo violari, ac taliter etiam Acatholicorum / illis mixtim degentes seseque inter Ruthenos ita discerni et / observari non posse confidentes ad violationem eiusdem festorum / induci. Proinde, si liberum sit illis Latini Ritus Festa non ce/lebrare et nullus illorum iterum pariter cogat ad sua ce/lebranda, velut passim in iis, non solum pro D<omi>norum Terrestriu<m>, / sed etiam sua parte laborant, taliter penitus exuent obliga/tionem Festa celebrandi, quam leges et praescripta Regia con/stanter adurgent. Si autem utriusque Ritus Festa celebrare / deberent, tam D<omi>nis Terrestribus quam sibimet ipsis inutiles / etiam ad publica onera inhabiles evadent. Igitur Comitatus praemissa proponendo eatenus quopiammodo substernit.
Comitatus autem Saarossien<sis> in ordine ad praeexpositam eiusd / Ep<isco>pi querimoniam peractas inquisitiones binas submittit / ea cum expositione, quod, priusquam ad mentem praecitati / Intimati illud, ut minimum Graeci Ritus Presbyteri in

simili/bus locis fideles suos spiritualibus muniis providendi po/testatem habeant, publicetur et in Co<mi>t<a>tu ordinetur. Idem / Comitatus eatenus, qua nimirum modalitate et quo in in loco / quoad copulas et funera iidem Presbyteri munia sua exer/cere possint, ulteriores ordines praestolatur.
Unde coniicitur in Co<mi>t<a>tu hoc praevio modo isthinc intimatum / Benignum Regium Mandatum haud effectuatum, conse/quenter Praedicantes ab attentata eorundem Presbyteror<um> in / animarum suarum cura impeditione necdum inhibitos haberi.
Inquisitiones autem praeannexae et quidem illarum <pri>ma / perhibet, quod Praedicans Augustanae Confessioni addictus et / in poss<ess>ione Márhany degens Michaël Gloos non solum in hac / poss<essio>ne, verum etiam in aliis per modum Filialium illicite usurpa/tis nominantur <sic!>[1052] Lascso et Nyirjes, tam erga Graeci Ritus / quam Latini animas munia parochialia omnia exercere, / imo etiam anuum proventum cum LudiMagistro suo in / aliis desummere attentet. //
Alia vero inquisitio perhibet, quod Augustanae Confessionis Prae/dicans in poss<essio>ne Szegnye degens non solum in haec, verum et aliis / per modum Filialium illicite adiectis signanter in Erdöcske / <et> Abrahánfalva munia parochialia pariformiter tam erga / Graeci quam Latini Ritus animas indiscriminatim exerce/re annuumque proventum in illis desummere praesumat. / Presbyterum item in poss<essio>ne Erdőcske degentem inde elimina/verit et etiam Capellanum Sovariensem quendam Minoritam / Ivó Wilhelinb nominatum atque in filiali Erdőcske ad Matrem Sovár, utpote spectante Graeci Ritus Uniti infantem / natum baptizare volentem turpiter impediri et inde re / infecta redire procuraverit.
Post hoc item alia superius citata byna duo mandata disqui/rendo, atque secundo loco praecitatum inspiciendo cum hoc seri/em Apostatarum ab Unione utpote deficientium et superius / iam in contextu secundi ordinis Visitationis signanter / puncto <tricesimo quint>o attractorum continent, eatenusque instituend/dos pro<ce>ssus Comitatibus iam commissus habeatur, ab eius / effectu pro hic et nunc postulandum foret. Igitur tertii / ordinis mandatum a<nn>o 1752 sub <deci>ma Martii expeditum, / ad quorum nimirum hoc in passu postremo emanatum / itidem provocat assumptum.
In cuius contextu ad querimoniam eiusdem Ep<isco>pi Munkacs<iensis> / in eo, quod Presbyteri Graeci Ritus Uniti per Parochos Catholicos / gravibus verbalibus et realibus iniuriis efficiunt in ritu / suo et functionibus suis ritualibus cum assistentia D<omi>norum / Terrestrium et respective Magistratualium Personarum Civi/corumque Magistratuum turbentur; Plebs item a suor<um> Presby/terorum seu Parochorum accessu et ministerio, ac vicissim / in exercendis in illos spiritualibus muniis inhibeantur et im/pediantur. Sed et Praedicantes Acatholicorum inter mixto tam / annuos quam in parte stolares proventus illicite exigere, ipsos / vero Presbyteros a functionibus in suos exercendis illorumque accessu, / authoritate pariter Dominorum Terrestrium Acatholicorum ar/cere attentent. Officiales porro Dominales Graeci Ritus subditos / diebus etiam Dominicis saepius in Ecclesia stante Missae sacri/ficio ad labores Dominales compellant. Ex Dominiis demum / Sztropkoviensi et Homonnensi servitores mercenarii Acatholici / nec suam, nec proximi salutem curantes in quibuslibet nego/tiis Unitos tempore Divinis destinato ad Iudicem citent et / commititur, quatenus idem Excelsum Consilium Regium / super praescriptis querimoniis omnes, quos tangunt sui / modo et via constituunt acceptosque eatenus Informati/ones idcirco ordinatae revisas, / atque relatas, dein etiam ipsummet super revident, ac de/mum super cunctis geminatam relationem cum voto suo / Suae Ma<ies>t<a>ti demisse submittat; interea

[1052] Recte: *nominanter*.

autem suis locis serio / disponat, ut Presbyteri G<raeci> R<itus> Uniti in spiritualium admi/nistratione erga populum suum et perceptione proven/tuum aut etiam populus a suorum Parochorum accessu / et ministerio seu per Parochos, seu Comitatenses, / aut Civiles Magistratus, aut horum Personas, vel etiam // Dominos terrestres nullatenus turbentur et impediantur. Tanto / minus per Praedicantes praeexposito modo sive Presbyteri, sive illorum rituales parochiani in praemissis impedire amplius amplius ausint. / Verum: tam hi quam D<omini> Terrestres iisdem liberam spiritualium / administrationem erga sui ritus homines in locis etiam publico / Acatholicorum Confessionis exercitio provisis degentes admittere / debeant. Contravenientes autem fiscali actione per competentes / M<a>g<ist>r<a>tus conveniantur et sententia lata ante pronunciationem / et executionem medio eiusd Exc<elsi> Consilii Regii Suae Ma<ies>t<a>ti de casu / in casum demisse submittat. Illi porro qui dictum populum Un<itum> / diebus festis et Dominicis a Missae sacrificiis avocando ad Labo/res D<omi>nales compellere comperti fuerint, velut tot bynas Re/gias dispositiones et prohibitiones temere violantes, eatenus / praescriptis poenis modalitate resoluta subiiciantur.

In huius itaq<ue> B<eni>gni Mandati Commissionis membri secundi / conformitate, dum intimanda suo loco a<nn>o praeterito 1752 sub <decim>a Maii intimata fuissent, Comitatus Beregiensis a,nn>o eodem / 1752 sub <quart>a Maii tenore annexarum literarum intuitu / festorum praecise de residuis vid<e>l<ice>t Intimati continentiis prorsus ni/hil attingendo rescribit quidem maiorem partem ex Unito Populo / constare, illum tamen diebus Dominicis et Festivis Romano- /Catholicorum observari statutorum ad D<omi>nales Labores neuti/quam compelli, quamvis Festis illis suos quosque labores perage/re dignoscantur. Si porro universa festa iuxta utrumque Ritum / idem Populus Unitus observare deberet, non exigua D<omi>norum / Terrestrium oeconomiae remora veniret, illis multum dispen/diosa, quod hactenus etiam haud practicatum observatur. / Et idem Comitatus eundem Populum Unitum ad Latini Ritus / Festorum observationem regulandum censet.

Comitatus vero Ugocsiensis eodem a<nn>o 1752 sub <decima quint>a Maii / rescribit in ordine ad non ponenda Presbyteris Unitis aut eti/am illorum Unito Populo in spiritualibus administrandis / praestando tam annuali quam stolari proventu quaepiam impe/diemnta, quod eatenus Comitatus Intimati continentiis morem / omnem geret, respectu autem Festorum dies Comitatui i/gnoti sint taliterque sub praetextu Festivitatis Labores D<omi>nales / lege impositos effugiendi campus aperietur; tum etiam ideo, / quod utriusque Ritus Festis observatis prope integer annus / servari deberet, hoc autem modo nec per nos, tanto minus / Dominales Labores perficiendi tempus suppeteret. Alterutru<m> / festifragium sequi necesse esset, cum utraque observare impossi/bile foret; quid proinde magis horum expediat: Excelsi Consilii / Regii iudicio substernit et eatenus ulteriora praestolatur.

Agriensis autem Ep<isco>pus a<nn>o eodem sub <decima sext>a Apr<ilis> in an/nexis hic prolixiori calamo sub C literis suis rescribit. Quo/ad proventum annuum et stolarem Presbyteris Unitis / cedentem a<nn>o 1747 consistorialiter convocatis etiam ad Con/sistorium illud aliquibus ritualibus cum ipso etiam Ep<isco>po / Munkacsiensi Archi-Presbyteris cum horum quoq<ue> eotum / contentatione fine remorendarum quarumvis deinceps in/ter Latini et Graeci Ritus Uniti Clerum habitarum eatenus / discussionum partibus ab uttinque sufficienter auditis ad / mentem etiam S<acrorum> Canonum decrevisse et per totam Dioecesim // suam publicasse, ut nimirum Graeci Ritus Presbyteri in locis. / ad quae legitime et cum consensu Ordinariorum Agriensiu<m> / introducti sunt, ac ubi degunt a sui Ritus hominibus tam / stolarem quam annuum proventum imperturbate accipiant, / etiamsi in iisdem locis Latinus

quoq<ue> Parochus existat! E con/tra in locis a loco mansionis distinctis Parochisque Latinis / titulo Filialium subiectis sacramenta omnia, quae quoad / Ritum a nostris differunt, sui Ritus hominibus admini/strant quidem, non tamen suo, sed Parochorum Latinorum / nomine, velut ipsorum quoad hoc Vicarii; qui in sortem sti/pendii proventum stolarem a functionibus huiusmodi obve/nientem in similibus locis accipiant, annuum vero, siquis / sit, Patochis Latinis in aliquam iuris parochialis recogni/tionem cedant, quod Decretum in Canonibus fundatum pro/lixiori calamo deducit haberi et quod in una Ecclesia unus / etiam tantum Presbyter esse debeat, et quidem etiam in Eccl<esi>a / tali, quae diversarum linguarum diversi item sub una fide / Ritus populum complectitur, citat C<anonem> 4, Causa 21.9.2; item / Can<onem> 5, Causa 7.9.<prim>a, ac demum Decreta G<ene>rales Concilii / Lateranen<sis> relatum Cap<itu>lo 14 de Off<icio> Iud<icis> Ordin<arii> ibid / his formulibus incipiunt: «Quoniam in plerisque partibus / intra eandem Civit<a>tem etc.». Item annectit etiam Decreta / S<acrae> Congreg<ationis> De Propaganda Fide subita et a<nn>o 1718 <vigesima sext>a Iunii / ad Ap<osto>l<i>cum Vicarium Munkacsien<sem> dirrecta. Quae inter / caetera id quoque innuunt, et quidem:

Puncto <prim>o. Quod Graeci Ritus Teneantur dies Festos de / Latinae Ecclesiae servare.

Puncto etiam <terti>o. Un Graeci non promoveantur a Vicario Ap<osto>l<i>co / ad S<acros> Ordines. Nisi exhibuerint Dimissorias Ordinar<ii> Latini.

Puncto autem <quart>o, ut Parochi Graecorum non approbentur. / nec novi instituuntur, nisi de consensu Ord<inarii> Latini.

Et hinc idem Ep<isco>pus Agr<iensem> unam hanc Unionis tum firmae, tum / syncerae ra<ti>onem superesse existimat, ut Clerus et Populus Unit<orum> / Latino Ep<isco>po Dioecesano, veluti capiti perfecte uniatur.

Caeterum etiam in eo supplicando, quatenus supra attact>um su/um quoad proventus parochiales Decretum ad advertendas / ulteriores collisiones per publicum rescriptum pro firmo / declaretur.

Sed, quidquid idem D<ominus> Dioecesanus Ep<isco>pus Agr<iensis> ratione duor,um> / Parochorum in una Eccl<esi>a non admittendorum ex praeci/tatis Canonibus, ac Decreto Concil<ii> Lateran<ensis> inferat, totum / proprio ipsius in praemissis facto adversari videtur et dispari/tatis rationem ex p<ro>prio facto vid<e>l<ice>t inevincibilem nullatenus / evincet, dum nimirum in Eccl<esi>a Matre, quod plus est, duos / Parochos Ritu distinctos cum integro singuli iurisdictione / contra praecitatos Canones et Concilium Later<anensem> concedit, in / Filialibus vero, quod minus est, ratione licet utralique eadem / subversante, illos tamen cum aequali, uti in Matre iurisdicti/one, quoad proventum duntaxat seu mercedem singulo / mercenario alias propriam admittere non velit.

Et haec sunt, quae ex universis actis hucusque eatenus/ interventis depromere opportuit./

Quae, si recapitulentur exinde sequential erui videntur, opportunum / quippe remedium iuxta Visitantis Ep<isco>pi postulatum requi/rentia, utpote:

<Prim>o. Quod Presbyteri Uniti praeter aliquos ex Cassa Parochorum / adiectos, reliqui pauci congrua subsistentia provisi sint fun/dosque parochiales liberos in Dominiis Makovicsensi et Sztrop/koviensi aliisque privatis nobilium tenutis existentes plane / nullos habeant, consequenter in 89 poss<essio>nibus iure Ruthenis / Presbyteri ab eiusmodi fundis adeo elevatam, uti superius puncto / <prim>ae Visitationis <terti>o uberius expositum est, arendam solvere de/berent, in casuque non observatae in termino solutionis exactione / mediante et aresti etiam vel ex eiusmodi arendatorum fundo/rum eiectionis comminatione adigantur.

<Secund>o. Quod, uti puncto <pri>mae Visitationis <quart>o praemissum est, in 164 pos/sessionibus mixtis et Comitatibus Zempliniensi et Saarossiensi / ingremiatis Presbyteri Uniti aliqui per Parochos Catholicos / vigore certorum Agrien<sis> Ep<isco>pi statutorum suis annuis solum / alli vero et annuis, et stolaribus Proventibus priventur et illis / praeter Viatici et Extremae Unctionis ministerium nihil ad/mittatur. Pariformiter etiam in Co<mi>t<a>tu Zempliniensi per Prae/dicantes Presbyteri in spirituali administratione ad suos / rituales nullatenus admittantur; verum: ipsi Praedicantes / erga rituales etiam munia quaevis exerceant et in illis pro/ventum desummant per D<omi>nos Terrestres eatenus manutenti, / unde multi ab Unione defficiunt, alii vero improvise moriuntur.
<Terti>o. Quod Gens Unita, ubi mixtim cum Catholicis degit, dupplici / Festorum observatione gravetur, uti puncto <pri>mae Visitationis / <vigesimo septim>o uberius expositum habetur.
<Quart>o. Quod, uti puncto <secund>ae Visitationis <pri>mo ad finem uberius exponit<ur>, / in Co<mi>t<a>tu Maramorossien<si> Presbyteri Uniti in locis 20 bini, in locis / vero 6 terni, in locis item 2 quaterni, in 1 demum loco seni / absque necessitate simultaneam unius parochiae administra/tionem habeant.
<Quint>o. Quod iuxta punctum 2<ae> Visitationis <secun>dum nonnulli ex Presby/teris per Schismaticos Ep<isco>pos ordinati hique a potiori in Co<mi>t<a>tu / Maramorossiensi in p<ro>priis suis nobilitaribus suspensione / et a concubinis separatione in damnabili bygamiae crimine / ultra persistunt. Et ideo hos Ep<isco>pus ad statum rusticitatis, ac ne / quis deinceps ad Schismaticum Ep<isco>pum pro ordinibus sub poena / ad statum rusticitatis reductionis recurrat, apud Co<mi>t<a>tum / Maramorossiensem ordinari supplicat.
<Sext>o. Quod, uti punctum <secund>ae Visitationis <terti>um continet, in Co<mi>t<a>tu / Maramorossiensi complures Presbyteri antiquas suorum in / Schismate adhuc eotum existentium disciplinas et inconve/nientias sequantur vestemque talarem gestare recusant, nec facile / ad cultum clericalem reducibiles subsistentiam caeterum in potiori / ex p<ro>pria industria cum adminiculo subsidii ex Cassa Parochorum ordina/ti commodam habentes.
Fundos autem parochiales in praefatis quinque Comitatibus / aliquos sine, aliquos vero cum exiguis appertinentiis haberi omnino // immunes. In Maramorossiensi vero Comitatu aliquos arendis / obnoxios plerosque tamen ipsorum Presbyterorum proprios nobi/litares, unde etiam plures hic quam in aliis Comitatibus eve/niunt inconvenientiae.
<Septim>o. Quod in Comitatibus Abaujvariensi et Borsodiensi, uti punc/tum <prim>ae Visitationis <quart>um perhibet, in poss<essio>nibus mixtis Presbyteri/ per Parochos Catholicos iniuriose tractantur, atque ad rituales / pro spiritualibus administratione non admittuntur, imo, si / Plebs Presbyterum eatenus advocet, in carceres coniiciatur / et ne vel ad notitiam spiritualium occurentium necessitatem / Presbyteris significare audeat, graviter verberetur. Item in / Comitatu Abaujvariensi ad complures poss<essio>nes praecitato <secund>ae / Visitationis puncto <quart>o uberius specificatas et ad Acatholicos Do/minos Terrestres pertinentes per Praedicantes Presbyteri ad / suos rituales nullatenus admittentur.
<Octav>o. Quod in praefatis Comitatibus complures Apostatae ab Unione de/ficientes et in puncto <secund>ae Visitationis <tricesimo quint>o unacum locorum / denominatione nominanter specificati reperiantur. Praeterea / etiam in Co<mi>t<a>tus Szabolcsiensis Oppidis Sz<ent> Mihály, Bőszőrmény / et Nánás complures inveniantur eiusmodi Apostatae in eo/dem puncto de nomine haud specificati.
<Non>o. Quod in Co<mi>t<a>tibus Bereghiensi et Unghvariensi, uti puncto <terti>ae / Visitationis <secund>o exponitur, Presbyteri tenuissime subsistant, / fundos tamen in

Dominiis Munkács et Sz<ent> Mihály et Unghvár / ad instar Colonorum excisos libere usuent. Sed in particulari/bus Nobilium tenutis residentes Presbyteri arendatitios possidere / debeant.
<Deci>mo. Quod in his comitatibus quoque possessionibus utpote mixtis / Presbyteri in sui annui et stolaris proventus perceptione / per Parochos impediantur, uti puncto <terti>ae Visitationis <quart>o / uberius expositum habetur.
<Undeci>mo. Quod, uti punctum <terti>ae Visitationis <vigesimo non>um perhibet Officiales / Dominales Unitos subditos in horum Festis ad territorium Ca/tholicorum, in Festis vero Catholicorum ad territoria Ruthenor<um> / Unitorum pro laboribus compellant. Iudaei vero per omnes 10 / Comitatus cremati ustione aliisque laboribus festos et Do/minicos dies passim violent. Item D<omi>ni Terrestres populum/ seu subditos Unitos, uti puncto <tricesimo quint>o uberius deductum habet<ur>, / a piis pro refrigerio animae legatis impediant eiusq<ue>modi / pia legata sibi approprient, contra Regni quoq<ue> leges liberam / testandi facultatem etiam rusticis concedentes.
<Duodecim>o. Quod perhibente puncto Visitationis <tricesimo sext>o Comitatu Ungh/variensi quoque plures Apostatae ab Unione ad Helvetica<m> / defficientes reperiantur, de nomine haud specificati.
<Deimo terti>o. Quod quidam D<omini> Terrestres in casibus contingentib<us> fortuitis / nulla imo pensione apud Superioritatem illorum petita Presby/teros litis pro<ce>ssum ignorantes saepe aut per non venit, aut / per non deffendit iuridice convincunt et substantia sua privent. //
<Decimo quart>o. Iidem Domini Terrestres Presbyterorum filios actuales LudiMagistros / tanquam ecclesiarum servos a subditis haud distinguentes corporali / poena via facti afficiant rebusque suis privent, ab omnibus publi/cis immunes, potissimum in Saarossien<si> Co<mi>t<a>tu haud permittantur. / Hinc visitans Ep<isco>pus dimisse supplicat, ne Presbyteri priusq<ua>m / de illis quoad personalia impensio, quoad legitimam supe/rioritatem petatur, ita iure conveniantur, LudiMagistri vero / in fundis Ecclesiasticis residentes, quatenus ad instar Latini / Ritus LudiMagistrorum tractentur et immunes relinquan/tur. Et demum etiam quemadmodum per 10 p<rae>fatos Co<mi>t<a>tus fere / ubique locorum fundi parochiales praeter Dominia Makoviczen/se et Sztropkoviense, atque alia quorumpiam Nobilium tenuta / excisi haberentur, ita etiam tales in nunc mentionatis Dominiis et Nobilium tenutis excinduntur pro Parochorum / convenienti subsistentia. Praeterea et illud ad rescindendam / Ecclesiarum non necessariarum pluralitatem, atque restrin/gendam liberam illarum erectionem Visitans Ep<isco>pus b<eni>gne / definiri et determinari supplicat, quot nimirum hospites / poss<ess>io talis, quae Ecclesiam fundare vellet, habere debent? / extra filiales eo applicabiles, ut hoc b<eni>gne determinato, in prae/nominatis Oppidis Szántó, Gallszécs et poss<essi>one Szedlicz existen/tes Uniti iam tandem necessariarum ibidem Ecclesiarum erec/tionem consequi possint. Et haec ex praecitatis triplicis ordinis / Visitationibus observata et eruta habentur. Cater<u>m autem
<Decimo quint>o. Sat etiam ex praeannexis Co<mi>t<a>tibus praecitatum B<eni>gnum Suae Ma<ies>t<a>tis Mandatum a<nn>o 1751 / sub <vigesima prim>a Ianuar<ii> in eo, ut nimirum Presbyteri liberum in spirituali/bus fideles suos providendi potestatem habeant et eatenus ne/quaquam arceantur emanatum per eundem Co<mi>t<a>tum necdum / effectuatum, consequenter neq<ue> Praedicantes eatenus adhuc in/hibitos haberi, verum eundem ab ulterioribus, qua nimirum / modalitate et quo in loco iidem Presbyteri quoad copulas et fu/nera munia sua exercere possint ordinibus praestolari.
Ex binis autem inquisitionibus per eundem annexis prodit, / quod Praedicantes Augustanae Confessionis signanter illorum / unus in his poss<essio>nibus, verum et in aliis vicinis per modum / filialium illi rite usurpatis nominanter in Luszcsko, Nyirjes, /

Erdőcska et Abrahánfalva tam erga Unitos quam et Catho/licos indiscriminatim munia quaevis parochialia incompeten/ter exerceant in iisdque annuum quoq<ue> proventum desum<m>ant, imo praedicans Szegnyensis Praesbyterum in Poss<essio>ne Erdőcske / degentem inde velut praetensa filiali sua via facti penitus eli/minare, Capellanum vero Sovariensem Patrem Minoritam / Ivó Vilheliub cognominatum, atque in filiali Erdőcske ad So/variensem Matrem spectante Graeci Ritus Uniti infantem / baptizare volentem turpiter impedire attentaverit et re / infecta redire coegerit.

<Decimo sex>to. Quod Ep<isco>pus Agr<iensis> in praeannexis responsoriis, quoad Presbyteror<um> / Unitorum tam annuum quam stolarem proventum per / Dioecesim suam iam publicatum Decretum et superius etiam / limpidius deductum, manuteneri et observari roget popu/lumq<ue> eund et Clerum sibi, velut capiti perfecte uniri cupiat. //

Praemissa autem, dum sub calamo vertebantur, idem Ep<isco>pus Mun/kacsiensis iterum ad suam Ma<ies>t<a>tem C<aesare>o-Regiam ratione iniuriarum / eam eiusdem Ritus Uniti Clero quam et Populo per D<omi>nos Terre/stres, atq<ue> Parochos Latinos illatarum querulose recurrit.

Cum autem eiusmodi querimoniae generalibus expositae fuissent, / Altefata Sua M<aies>tas vigore B<eni>gni sui Mandati a<nn>o 1753 sub <vigesima quint>a / Iunii emanati eundem Ep<isco>pum in specificis, per quem nimirum, / nominanter et in quo specifice Clerus et Populus Unitus / gravetur, uberius audiendum et comperta aggravii realita/te Consilium Regium Locumt<enentia>le in conformitate b<eni>gnarum ea/tenus iam emanatarum Resolutionum eadem aggravia / sufferant, clementer praecipit.

Superinde ita, idem Ep<isco>pus suo modo auditur eatenus isthoc / in originali sub d acclusis eiusmodi praegravia uberius, ac / specifice exprimit in sequentibus subsistentia.

<Prim>o. Quod in Comitatu Zempliniensi, signanter in poss<essio>ne Velejte / existens Parochus Latinus, dum unitus Parochus ibidem / sui Ritus non ita pridem quendam infantem sepellire voluisset, ab eodem Rituale, Turibulum, Crucem, Stolam et / Casulam acceperit et ultra septimanam apud se reservaverit, / qui Parochus Latinus secunda quoq<ue> vice alterius defunc/tae personae Ritus Uniti sepulturam iterum impedire sta/tuens in foribus utriusque atrii per longum et latum se al/ternatim extendenda introitum Uniti Parochi impugnavit, / cedendo tamen tandem et funere iam cum corpore comitato, / uti Uniti talia aperta ad Coemeterium deportare consueve/rant, illud invertere et taliter inhumandum vindicare ag/gressus est.

Parochus item Latinus Kazimiriensis dum Unitus ibi/dem post circulare Ex<celsi> Cons<ilii> Regii Intimatum ratione / suorum proventuum apud suos rituales se insinuasset, eotum / omnium loci incolarum Ruthenorum pecora ad arcam sua<m> / impelli curaverit, credi par est, per id Parochi Proventus so/lutionem impedire volendo.

Quod in Comitatu Saarosiensi V<ice>Archi-Diaconus et Parochus / loci Sovariensis ibidem pro alicuius Rutheni sepultura prae/paratum per Ritualem sepulchrum limo effosso obstrui cura/verit. Quales casus etiam Unito Parocho Mielosfalvensi per / Plebanum Szedliczensem intentatus esset.

Praeterea idem Szedliczensis Plebanus, dum Unitus Paro/chus Pekliensis pariter sepulturam instituisset, aeque se im/miscuerit, cantum fecerit, ac sic duplici ritus diversi et i/diomatis cantu confuso funus amoto comitati sunt.

Radnisiensis vero Plebanus, ubi Unitus Parochus Pekli/ensis eiusd Ritus hominem a se oneribus provisum, ac postea / defunctum sepellivisset, sepulti viduam eousq<ue> in Plebania / detinuit, donec eidem 3 Marianos, Organistae autem illius / octo grossos non persolverit. Et p<ro>uti Graeci R<itus> U<niti> Parochi paupertati /

assueti sunt, ita etiam cum sui Ritus hominibus pro varietate / conditionis illor<um> et statiis etiam moliter agere soleat et / quid pro quo acceptat.
Sed Plebanus Bököen<sis> Epiphania benedictionem // domorum peragens in poss<essio>ne Budamér duorum Ruthenorum ob/lato nequaquam contentus e stratis illorum pulvinaria auferri / curavit.
Putnokiensis Plebanus Unitum Presbyterum Voronien<sem> / pluribus vicibus verbis sarcasticis infamaverit, stolaque pluvies / privaverit, quadam item vice pileum eius e manibus eripuerit / et, nisi Presbyter illius rursus eripuisset cum prostitutione do/mum redire debuisset.
Hanusfalvensis vero Plebanus sepulchrum p<ro> sepultura u/nius foeminae eiusd Ritus praeparatum de novo obstrui fecerit / et, dum huius ignarus Presbyter cum funere ad sepulchrum / perexisset, eidem idem Plebanus in Coemeterii porta obstitit di/risque increpationibus eund afficiendo ab inhumatione cum / scandalo Acatholicorum repulerit.
<Terti>o. In Comitatu Zempliniensi Plebanus Sókutiensis ante duos abhinc annos poss<essio>nis Agyagos incolas Unitos Catholicos canes ca/ninasque animas habentes asseveraverit. Non ita pridem autem / in epistola sua Unito G<ene>rali Vicario scripta ad haec formalia / proruperit: «A modo imposterum publice in Ecclesiis promulgabo / et iam promulgavi omnes omnino esse Schismaticos. Item multum / sibi applaudunt de emunto Decreto Regio, sed nos illud venera/mur quidem, sed non acceptamus, non est enim promulgatum / per Diaecesanum nostrum, sed tantum per Ma>g<ist>r<a>tum, cui nos non subiacemus». Quod ipsum etiam alli plures de eodem Regio / Mandato dixerunt.
In his proinde obstaculis, quid sperare potest ritualis Sacerdos, / non minus videlicet administrationem sacramentorum, q<ua>m / proventus sui perceptionem metuens, cum Plebanus Re/giis Diplomatibus se non subest, scribere non reformidet.
Praeterea Uniti Presbyteri nec ad Liberas et Regias Ci<vi>t<a>tes / in Comitatibus Abaujvariensi et Saarossiensi existentes ad sui / Ritus homines admittuntur.
Unde eiusmodi Ritus uniti contemptu per Plebanos intentato, / Praedicantii quoq<ue> magis animati etquidem: signanter in Co<mi>t<a>tu Sa/rossiensi in poss<essio>ne Zsegnye degens adversus C<aesare>o-Regias Resolutiones / non solum in hac poss,essio>ne munia parochialia erga Ritus Uniti eti/am animas, verum etiam ad poss<essio>nes Erdőcske, Abrahamfalva / et alias praetensas poss<essio>nes filiales hebdomadatim exercendo / publicumqque exercitium faciendo pariter erga Ritus Uniti ho/mines munia parochialia practicat.
Caeterum idem Ep<isco>pus quam plurimis aliis adhuc casibus mo/lestus non esse volens, id adhuc superaddit: «Qualiter Parochi Latini / Unitos passim ad mutationem Ritus et praecipue occasione matri/monii inter utriusque Ritus Personas contrahendi, aut iam con/tracti alliciant, aut per denegationem copulationis contra S<an>ctas / Sanctiones in Decreto Urbani Papae VIII sub nullitate actus Ri/tum mutare prohibente contentas cogunt per id etiam / Ep<isco>po et Clero, atque Populo Unito Romano-Catholicam et Apo/stolicam Veram Fidem zelanti summum dolorem incutientes / et hunc etiam eo acerbiorem, quo magis praefati casus in ipsi/us etiam b<eni>gne Suae M<aies>t<a>tis C<aesare>o-R<egi>ae positivae ordinationis in eo, / ne vid<e>l<ice>t Presbyteri et Parochi G<raeci> Ritus Uniti in administratione // spiritualium functionum erga Populum sui Ritus, aut in pro/ventuum suorum inde competentium perceptione, aut etiam ipse Populus a suorum Pastorum accessu, seu per Parochos, seu per Ma/gistratuales, sive per Praedicantios impediantur, emanatae contemptum vergant».
Et, dum antiquioribus quoq<ue> temporibus Sacrae Unioni ex ven/dicata per Latini Ritus Clerum dependentia, nonnulla im/pedimenta evenissent taliterque Ep<isco>pus

eotum Unitus Munka/csien<sis> Georg<ius> olim Bizanti ad suam Sanctam Sedem Ap<osto>l<i>cam occurre/re necessitatus fuisset, abinde eidem scripta Bullarum Cle/mentis VII et Leonis X sub authentico in a<nn>o 1718 sub <vigesima sext>a / Iunii transmissa extiterunt, haec expressis continentia:
<Pri>mo. Ut Sacra Unio multo labore quaesita, ac per Romanos Pontifices / sollicita conservatur et Graecorum molestiis, ac impedimentis / obiretur, atque ipsorum quieri et animar<um>[1053] consolationi / consulatur.
<Secund>o. Ut Ritibus et Observantiis uti liberum illis sit citra quodvis / impedimentum.
<Terti>o. Ut Archi-Ep<isco>pus Ep<isco>pis et aliis Praelatis Graecis et inter eosdem / Graecos, ubi A<rchi>Ep<isco>pi, Ep<isco>pi et alii Praelati Latini iurisdictionem / habent Pontificalia libere exercere Officia, ac suis Ordinariis / Officiis, Ecclesiis et locis, ac Oratoriis super Rituum Ob/servantia per Latinos Antistites et Praelatos et caeteros in / iudicium vel alias inviti minime trahi possint.
<Quart>o. Ut nullus Graecus Archi-Episcopus et Ep<isco>pus Latinos et e converso / Latini Graecos ad Sacerdotium promoveant.
<Quint>o. In Dioecesi, ubi Latini et Graeci inhabitant et solum Archi-Ep<isco>pum / vel Ep<isco>pum Ordinarium Latinum habent circa causas Graecorum / Vicarium Graecum ipsis Graecis gratum deputandum esse.
<Sex>to. In causarum appellatione quoq<ue> ad Metropolitanum in causis / Iudicem Graecum deputandum esse, ut Graecus Metropololytanus / non esset.
<Septi>mo. Ubi duo, unus nimirum Latinus, alter vero Graecus: eiusdem / loci sunt Ep<isco>pi: Ep<isco>pus Latinus de Personis Eccl<esiasti>cis et Saecula/ribus Graecis, ac de iurisdictione Ep<isco>pi Graeci vel aliis quibuscunq<ue> / ad Ep<isco>pum Graecum quomodolibet spectantibus nullatenus se/met intromittere praesummat.
<Octa>vo. Insuper: ut Presbyteri et Clerici latini in Ecclesiis Graecorum neq<ue> / celebrare, neque funeralibus, nuptiis, ac baptismis, atque aliis / Graecorum actibus publicis et privatis interesse, aut se im/miscere, nisi ad hoc specialiter per ipsos Graecos vocati fuerint, / audeant, vel praesummant.
Observandum: quod Missarum celebrationem hanc iam ab / utrinque admitti idem Ep<isco>pus exponit, cum Unionis obser/vantia exinde nihil derogetur.
Unde Unionem fovere et augmentum aspirare, Ritus item / et Observantias in suo esse relinquere sanctum esse cen/setur; consequenter de eodem Ritu Graecos ad iudicium // Latinum trahere non foret integrum. Denique, ubi Dioecesi Latini / et Graeci inhabitant et solum Latinum Ordinarium habent, in ta/li solum casu deputationem robur habere.
Hinc in parte, quoad Dioecesim Agriensem: siquidem a saeculis / Graeci Ritus Catholicos suum ritualem Ep<isco>pum Munkacsiensem / habuisse in comperto sit, et successivis quoq<ue> temporibus omnibus / praerogativa eiusdem iuxta praescriptum praefuturum Bullar<um> / vigore debeat, ac iuxta etiam Sacram Sanctionem iurisdictio in / Graeci Ritus Catholicos, ut nimirum eidem Ep<isco>pon Munkacsiensi / et Praesbiteris ipsi subordinatis ius parochiale erga homines / sui Ritus competat, necesse est, cum aliunde et functione, et autho/rit<a>te praedita sit.
Quod ipsum etiam Brevia Pontificia eo in passu Vicariis / Ap<osto>l<i>cis concessa innuunt, quin quoad aequalitatem Latini et / G<raeci> Ritus Catholicorum Parochorum erga proiectum Em<inentissi>mi con/dam Card<ina>lis et Archi-Ep<isco>pi a Kollonics S<anct>ae Sedis Ap<ostoli>cae praescrip/tum de a<nn>o 1705 die <non>a Maii Pontificatus Clementis XI[1054] a<nn>o / quarto, ulterius sonaret, cui accederet

[1053] Sequitur deletum: *salut.*
[1054] Papă între anii 1700 – 1721. Cf. C. Rendina, *op.cit.*, II, p. 715 – 719.

dupplicatum Decretum / S<acr>ae Congrega<ti>onis G<ene>ralis de Propaganda Fide sub die <septim>a Febr<uarii> / 1627 habita his verbis: «In causis praecedentiae inter Parochos / Latinos et Graecos Unitos S<acra> Rituum Congrega<ti>o alias respondit/ Ritui Graecorum obstare quominus Parochi praedicti praeceden/tiam Ecclesiis eorum debitam inter caeteros Latini Ritus / Parochos assequantur».
Per hoc itaque et aliorum Summorum Pontificum statuta cla/rum evadit textus hac super re Concilii Lateranensis modificatos esse. / Nam aequalitatem sequitur honoratio, honorationem amor et mu/tua dilectio, amorem vero et dilectionem pax, pacem autem non / tantum conservatio, verum etiam propagatio et augmentum. / Per quae id ipsum etiam in Regno hoc Ap<osto>l<i>co affici potest, quod in / Polonia effectum habetur, ubi nimirum inter utriusque Ritus Ca/tholicos in iisdem Dioecesibus, in quibus videlicet et Latini, et Ruthe/ni Ordinarii essent sine ulla dependentia, iurisdictione sua abso/lute funfuntur, vel maxime concordia, omne Schisma vel Haeresim / inde extirpavit, qua concordia etiam in Regno hoc Hung<ari>ae Schisma / sequentes ab eodem iamdudum avocari et S<acrae> Unioni adiungi potuis/sent, si illa praedominio non opprimerentur, per idque Schisma/tici ab amplectenda Unione deterrerentur. Imo Uniti etiam ad / Schisma proluberentur, uti in Comitatu Bihariensi p<ro>pter depen/dentiam et non habitam ritualis absolutam iurisdictionem Uniti / passim ad Schisma reversi dicuntur, concordia enim pravae <sic!>[1055] res cre/scunt, discordia maximae dilabuntur. Caeter<u>m idem Ep<isco>pus non igno/raret varias esse constitutiones Ritui Graeco ad ea tempora non un/diquaque favorabiles, sed quod statu temporis fit, alterius temporis / statu, altero in opportunius transmutari consuevit, sufficiatq<ue> / remonstrari posse a saeculo abhinc quarto Populum et Clerum / Ruthenum a Mohacsiensibus Antistibus per Reges Ap<o>st<oli>cos / passim constitutis, rectum gubernatum et iudicatum fuisse, atque / Regiis Benignitatibus et S<anctae> sedis Ap<ostoli>cae gratia in suo Ritu per o<mn>ia / conservatum, ac adeo aequipollentem quoq<ue> Graeci Ritus et S<a>cr<atissi>mar<um> / olim Suar<um> Ma<ies>t<a>tum C<aesare>o-Regiarum Leopoldi <pri>mi et Caroli <Sex>ti et / nunc etiam Gloriosissimae Regnantisq<ue> Sacra Diplomata in omnibus / libertatibus, immunitatibus et privilegiis ad instar Cleri Latini / Ritus extensam esse volunt et innuunt. //
Hinc idem Ep<isco>pus Unitus ad B<enig>nos Suae M<aies>t<a>tis pedes provolvitur / gratiamque Excelsi Consilii Regii implorat, ut Populus et Clerus / Unitus in suo Ritu, prout sancitum est, et parochialibus iurib<us> / et praerogativis Unioni S<acrae> potissimum incrementum ferentibus / conservetur eatenusque in Ritu utroque cuique suis servire / a suisque stipem suam accipere liberum sit. Idque idem Ep<isco>pus / et Praedecessores eius nomine etiam universi Cleri et Populi U/niti, unice causa concordiae Unioni S<acr>ae incrementum addentis contrariis D<omi>nor<um> Dioecesanorum Ep<isco>porum statutis haud an/nuentes semper postulaverant iustumque et aequum legibusq<ue> / Divinis et humanis conforme foret, ut quivis ritualis oves suas / pascat, quem oves suae noscunt et noscere debent, imo in prac/ticabile esset, ut Parochus Latinus Ritu suo solito spiritualibus / Sacramentis pascere et illis necessaria praestare posset sine / etiam idiomatis et Ritus ignorantia. Et haec sunt, quae idem / Ep<isco>pus Unitis in praemissis uberioris informationis causa adiunxit.
Ex praedeductis uberius colligere erat dup<p>licis nimirum / Ordinis querimoniam per Ep<isco>pum Munkacsien<sem> Unitum ex/positarum puncta subversari. Primi Ordinis quidem ex / triplicibus Ecclesiarum et Parochiarum Ritus Uniti Visi/tationibus per

[1055] Recte: *parvae*.

eundem Ep<isco>pum institutis eruta et superius / iam separatism excerpta. Secundi ordinis vero ex immedia/ate praedeductis eiusdem Ep<isco>pi literis promanantia. Hinc / in primis etiam respectu primi ordinis punctorum / sequens esset Commissionis huius demissa opinio: <…>[1056]

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1361, f.1-11v, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1361, арк.1-11v, копія

35

1753 septembrie 2, Giuleşti. *Succesorii lui Popa Lupul cedează pe seama comunităţii din Giuleşti mănăstirea construită de bunicul lor pe terenul proprietatea sa, aflat în hotarul comunei, cu condiţia ca să întreţină edificiul, iar in cazul pustiirii acestuia să ajungă înapoi în proprietatea moştenitorilor. Încredinţează conservarea mănăstirii pe seama preotului Popa Ioan venit din Transilvania, care să investească jumătate din veniturile sale pentru întreţinerea mănăstirii pe timp de cel putin un an sau chiar mai mulţi ani[1057].*
2 вересня 1753 року, Джулешть. *Наступники Попа Лупул віддають громаді із Джулешть монастир, побудований їх дідусем на його землі, яка знаходиться на краю села, за умови, що вони будуть обслуговувати будівлю, а у разі спустошення вона би повернулася у власність спадкоємців. Доручив зберігати монастир священику Попа Йоан, який прийшов із Трансільванії і який би вклав половину своїх доходів на обслуговування монастиря, принаймні, протягом одного або декількох років.*

Mi ide aláb megirtak adgyunk tudtára valakiknek illik mindennek ezen compositionális és cessionalis levelünk rendiben, hogy in Anno 1753 die 2-da septembris mi egy részröl. Ezen Nemes Máramaros Vármegyében Gyulalván comoralo Személyek néhai Gyulafalusi Pap Lupul successore, ugy mind Popa Stephan, Popa Toder, Pap Ionás, Pap András, Lupul Jonás, jó akaratunk szerint az mely Kalastromot még Nagy Attyánk a Gyulafalvi Határon de az maga rész joszágon épitette volt, aszt mi engengyünk és cedalyunk az egész Gyulafalusi Comunitas számára, és nevezetessen Tekintetes Nemzetes Rednik Jonás urammal. Tekintetes Nemzetes Rednik István Fiscalis uramnak Nemzetes Rednik János Uramnak, Rednik Stephan, Vaskan Unokájának Rednik Jona Nekitei és néhai Rednik Prikop successorinak, Persa Ioan, Rednik Ion a Gödei, Pap Vaszili, Pap Toma, Fejér Stephanus maga Attyafiainak, az egész Communitasnak oly formán és illyen Alkura léptünk, hogy egyenlő ezentül titorok és Kuratorok se nagyobb se kissebb Autoritassal azon megirt Klastromnak Conserválására Lészünk és qvoqvomodo et casu in sperato azon Kalastromnak pusztulása Története igaz hereditásunkhoz juthassunk. Más részről pedigh Gyulafalvi Communitas az meg irt Nemes Pap Familiának, és meg irt néhai Pap Lupul successorinak Consensatét egyenlő akarattal acceptályuk azon fen irt conditiok szerint és ő consensussával amelyet nekünk átal adtak, amodo in posterum semi just és dispozitiot a magunk és maradékunk nem rezelválván egy Tisztelendő Nemes Erdély Országból ide jövén Popa János nevü Atyam Uramat azon fen emlitett Kalastromnak conservatiojára egy esztendőre oda tettünk és aplicaltunk ugy, hogy de nem csak egy

[1056] Opinio abest.
[1057] Vezi pe larg V.Ciubotă și L. Horvat, *op. cit.* , p. 29.

esztendőre hanem tovább és de az első esztendőben fele papi szolgálatyábul fog szerezné nem a kalastrom pusztulására hanem épitésére aval mind aquiralt bonumal szabadon maga uzusára disztrohalhattya. Melyröl adgyuk ezen compositionalist levenlünket nevünk irásával és szokott pecsétünkel meg erösitvén. Datum Gyulafalvae, die 2-da septembris Anno 1753.
Azon meg irt kalastromank curatorokal mi ide alább meg irt személyek egyenlő akarattal és az egész falu nevével rendeltünk és confirmáltunk Tekintetes Nemzetes Rednik János Uramat és Tisztelendő Popa Toder Attyám Uramat, és nem külömben Rednik Pap András Uramat Nemzetes Rednik János Uramal signatum ut supra.

Pap Stefan Popa Andras
Pap Teodor X
Pap Lupul X
és Pap János X

Rednik Jonas manu propria
Rednik Janos manu propria
Rednik Stephan manu propria
Rednik Jon a Nikitei X
Rednik Jon a Tomei X
Rednik Jon a Gödei X
Rednik János a Merkeji X
Pap Vaszili X
Pap Toma X
Fejér Stephan X
Pap Vaszili X
Frizse Antea
Persza György Fia Istváné
És az egész Communitas
Rednik Illés és Bensa János

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 64, opis 1, dos. 453, f. 1, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 453, арк.1, копія.

36

1754 iulie 8, Mukacevo. *Instrucţiunea pe puncte dată de Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, lui Havrilovics Daniel trimis ca paroh şi vicar în Marmaţia.*
8 липня 1754 року, Мукачево. *Інструкція по пунктам, яку надав Мукачівський єпископ Михайло Мануїл Ольшавський, Гаврилович Даніелю, відправленого як парафіяльного священика та вікарія до Мармації.*

Memoriale

In ingressu suo in Marmatiam D<ominus> Admodum R<evere>ndus Daniel Havri/lovics[1058] diligenter curabit. Et:
Primo. Investigabit statum Cleri et Populi, an post ingressum eorsum D<omini> A<dmodum> / R<everendi> Andreae Bacsinszky correctum est quidpiam in moribus Populi / et reformatione Cleri maxime in administrandis divinis, in pro/ponenda Populo Doctrina Christiana, Catechesibus, Constitutionibus / aliisque ad vitam pie in Domino traducendam necesaariis, an / aliqua in moribus mutatio appareat.

[1058] Originar din comitatul Sáros, ajunge în anul 1754 vicar al Maramureșului și paroh în Sighetu Marmației, rămâne aici până în anul 1761 când a cerut să fie schimbat. Cf. M. Lucskai, *op.cit*., p. 142 – 143.

Secundo. An Ritus ad Regulam, Rubrica<m> exacte observatus signanter / in conferendis Sacramentis et hoc in proba errantes corrigendi et / instruendi. Abusus per negligentiam invecti dedoceantur et vel:
Tertio. Maxime tum Clero, tum Populo exponatur frequens ibidem facta / fieri dispensio, ex cuius abusu gravissimi morbi animar<um> proflu/unt, ut fere iam res in desperatis terminis est; nulla enim per/niciosior consuetudo in Populo et Clero induci potest quam le/gum inobservantia, quoniam leges ea intentione latae sunt, / ut proficiant, non ut noceant. Inculcanda proinde erit earum / observantia, ne transgressores poena, ut fit, sequatur. Sed et:
Quarto. Puncta pro Clero data saepius exponantur. Clerus ad eadem obser/vanda serio adhortetur invigileturque, an proficiat in negli/gentes animadvertatur, rigor tamen et severitas caveatur, ma/xime nimiae multae, ex quibus magis Populus irritatur quam / corrigatur, exactor vero male iudicatur et audit male, oblatio/nes quoque periculosae sunt, quin excaecant, nisi promeritae. Pro:
Quinto. Clerus et Populus oportunis temporibus in timorem et amorem / DEI sensim inducatur, ubi enim timor est, ibi et amor. Scandalum / Clero quam damnabile proponetur maxime potus inebrians hoc / bene observatur; quia vero:
Sexto. Occurrunt et contingunt, quae op<p>ortuniorem medelam exigant, similia / bene annotentur et ad eos, quor<um> interest, ad Ep<isco>pum quippe vel Vi/carium deferantur, curabit etiam ad magis pernoscendum tum / Clerum, tum Populum eiusque mores et genium, omnia occurren/tia in unum librum adnotare apposito die et anno, loco / et persona ; sic enim facilius talibus occur<r>entiis salutaribus / remediis prospici potest.
Signatum Munkacs<ini> 8 Iuii 1754 // Manuel Ep<isco<pus / m<anu> p<ropria>. //
[In anguo dextro, superius scriptum:] <Octa>va Iulii 1754. / Havrilovics Daniel / ad Marmatiam pro / Parocho misso Instru/ctionis puncta ab Ep<isco>po / data.
[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:] Ecclesiast<icorum> in genere / 38.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1384, f. 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1384, арк.1, Оригінал.

37

1754 iulie 30, Bratislava. *Relatarea vizitaţiunii canonice a Bisericii din Bohareviţa (Ucraina), a uniţilor de rit grecesc făcută de Primatul Ungariei şi Arhiepiscop de Esztergom Csáky Miklós*[1059].
30 липня 1754 року, Братислава. *Виклад примаса Угорщини та Архієпископа Архієпископ естерґомського Миколи Чакі про канонічну візитацію Богаревицької церкви (в Україні), яку здійснили уніати грецького обряду*

Visitatio Ecclesiae Falucskensis Graeci Ritus / Unitorum in Archi-Dioecesi Strigoniensi in Co<mi>t<a>tu / Tornensi situata anno <milessimo septingentesimo quinquagesimo ter>tio die <vigesima ter>tia Augusti per/acta per Celsissimum, ac Reverendissimum S<acri> R<omani> I<mperii> / Principem Nicolaum e Comitibus Csáky de Keresztszegh Perpetuum Terrae Scepusiensis misera/tione Divina Metropolitanae

[1059] Episcop de Oradea din anul 1737 și comite suprem al comitatului Bihor, episcop de Kalocsa din anul 1747 iar din anul 1751 până în anul 1758 arhiepiscop de Esztergom și cardinal. Cf. Dr. Kiss János și dr. Szikley János, *op.cit*, p. 865

Ecclesiae Strigoniensis / Archi-Episcopum Primatem Regni Hungariae Le/gatum Natum Summum et Secretarium Cancellari/um S<acratis>s<i>marum Caesareo-Regiarum Ma<ies>t<a>tum Actu/alem Intimum et Excelsi Regii Locumte<nenti>alis Consilii / Consiliarium, I<nclytorum> Co<mi>t<a>tuum Scepusiensis et Strigonie/sis Supremum, ac Perpetuum Comitem necnon u/num e Iudicibus Tabulae Septem-Viralis.
Ecclesia Graeci Ritus Unitorum Falucskensis / ex lignis constructa, more Ritus eiusdem dicata est honori / S<anctorum> Cosmae et Damiani interne iuxta canones eiusdem Ritus in/structa.
Sup<pe>llex Ecclesiae: clenodia nulla habet, Sacra tamen paramenta, licet sat misera habet cum baptisterio et vase / pro aqua benedicta.
Proventus Ecclesiae: ex pio legato habet 7 pratu/la, a quibus annuatim proveniunt Ecclesiae Fl<o>r<eni> 4 <Crucife>r<i> 44; ab a/liis pratis ex pietate legatis dicitur D<ominum> Terrestrem percipere / fructus, quod tamen facere non poterit, nisi depositis Ecclesiae / deponendis. Habet praeterea in parato aere Rh<enenses> 15, in activis au/tem debitis Rh<enenses> 60.

Parochus et Parochia.

Parochus de facto est Eccl<esiast>icus Graeci Ritus Michaël / Lissomp an<n>or<um> aetatis 34, versatur isthic in cura animarum / annis 5 et callet linguas Latinam, Slavonicam et aliquatenus / etiam Hungaricam; absolvit studia humanistic, ac etiam Philo/sophiam. Domum parochialem pro more hominum huius / Ritus habet ex lignea fabrica.
Proventus Parochi: habet fundos pro Parochia / solum<m>odo in quartatlitate unius sessionis colonicalis. Agros quidem habet 6 et prata pariter 6, quae tamen satis dubia sunt, cum / pro illis literalia instrumenta non extent, sed nudus duntaxat / usus allegari possit; praeterea habet annuatim a Com<m>unitate pa/gensi 26 cubulos vernalis frumenti et in pecunia semialterum / Rh<enensem>.
Proventus stolae: habet a baptismo grossos 4, ab / introductione puerperae grossos 2, a copulatione Marianos 3; // a funere iuvenis gros<s>os 8. Filialem autem Ecclesiam habet nullam.
Divina: Festis et Dominicis diebus diligenter concionatur; ad infirmos autem Sacramentis providendos pergit ac/curate, imo etiam Catechesim sedulo explicat, dum adsunt, qui au/diant.
LudiMagister est actu vir Graeci Ritus Ioannes Krag/nar annor<um> 36 Ruthenicam praecise scripturam novit, ac tenera<m> / aetatem tam literatura quam Catechesi libenter imbueret, si suas / incolae proles ad talem doctrina<m> discendam mitterent. Uno dun/taxat anno hic loci est in hoc servitio obediens Parocho.
Proventus eius: habet annuatim a pago solum<m>o/do 20 m<e>tr<etas> frumenti, scholam autem ruinatam nulliusque mo.menti, propter incuriam parochianorum; habet praeterea duo / exigua prata, 3 item agros; duo vero agri ad scholam pertinen/tes a <duo>bus rusticis cultivantur, qui debite monendi veniunt, ut / eosdem restituant.
Status loci: totus huius loci Populus est Ca/tholicus Graeci Ritus, nec tolerat ullum Acatholicum; animae / Confessionis capaces numerantur 172, incapaces vero 42.

Commissa.

<Pri>mo. Parochus statutis temporibus Catecheses fa/cere pro instructione rudis populi et iuventutis (quemadmo/dum hactenus laudabiliter fecit) sub garvi animadversione / non intermittat, partier et conciones a S<acro> Concilio Trid<entino> prae/scriptam ad normam ad Populum habeat.
<Secun>do. Deinceps a libera stola <du>plum duntaxat stolae or/dinariae exigatur a plebeae conditionis hominibus, id est alterum / tantum, ac stola ordinaria importat.

<Ter>tio. Parochus saltem non raro diebus Dominicis et/ Festivis pro oviculis suae curae commissis Missae Sacrificium offeret.
<Quar>to. Funera miserorum, quibus exolutio stolae non / suppetit, charitatis et publicae aedificationis causa Parochus / ipse gratis comitetur, nec soli LudiMagistro ea exeguenda com<m>ittat.
<Quin>to. Sponsi rudiores non coniungantur in matrimo/nium, nisi prius sciverint ad salute necessario scienda neces/sitate medii, ac praecepti. Nec facile, ac sine sufficienti causa post pran/dium copulentur, sed ante meridiem.
<Sex>to. Proles Catholicorum parentum, ubi annos discre/tionis attingerint, Parochus ad obeundam Sacramentalem Confesssi/onem praescriptis alias modis efficaciter urgeat.
<Septi>mo. Noverit Parochus iuxta Rescriptum Regiu<m> / die <decimal sex>ta Aprilis <millesimo septingentesimo quiquagesimo ter>tio Viennae emanatum Moravos et Bohemos / in Hungariam venientes citra consensum D<omi>nor<um> Terrestrium scri/pto exhibitum non posse matrimonio iungi eos, qui an an<n>o 1740 / in Regnu<m> Hungariae comigrarunt. Bene vero illos, qui isthuc an/te 1740 advenerunt iuxta benignam S<acratissimae> Cesareo-Regiae Ma<ies>t<a>tis / medio E<xcelsi> R<egii> L<ocumtenentialis> Consilii declarationem die <secun>da Aprilis 1754 elar//gitam.
<Octa>vo. Parochus diversae Religionis sponsum et spon/sam vel vice versa et cuiuscunque alterius Confessionis Acatho/licum cum Catholica copulare non praesumat, nisi obtenta / facultate ordinari.
<No>no. Violatores dierum Dominicorum, aut Festo/rum Parochus debet Magistratui Comitatensi deferre et apud / eundem effectuationem poenae in resolution Regia anni 1732 / die <secun>da <Decem>bris praescriptae adiungere, quae si fuerit pecuniaria, / converti debet in necessitates Ecclesiae illius, in cuius territo/rio violation haec facta fuit. Taliter praecipiente benigna re/solution regia 1733 sub <octa>va Ianuarii expedita.
<Deci>mo. Domum parochialem et scholarem ae/dificare et earundem sarta tecta conservare obligatur / Dominium, vel in defectu eius parochiani.
<Undeci>mo. Mulcta a transgressoribus <sex>ti praecepti asum/mi solita non aliorsum, sed in necessitates Ecclesiae converti debet.
<Dudeci>mo. Terrarum seu agrorum, ac pratorum non con/ductitiorum, vel quoquo modo emptorum, sed fundationalium, / vel dotalitium et vere proprior<um> tam Ecclesiae quam Parochiae om/nem omnino laborem deinceps usque ad invectionem frumenti, ac / foeni praestare tenentur. Parochiani ex resolutione Caesareo-Re/gia huius an<n>i 1753 die <decima septi>ma Maii intimata. Vigore eiusdem re/solutionis Caesareo-Regiae Domini Terrestres ius patronatus haben/tes, vel sibi vendicantes obligantur excindere Parocho agros et pra/ta post 1 sessionem colonicalem in illis locis, in quibus his Parochi / carent, ad eorundem quoque omnem laborem obligatur Com<m>unitas / modo superius denotato.
<Decimo ter>tio. Agri Ecclesiae et Parochiae imposterum per Pa/rochum specificate et cum circumstantiis partis territorii vici/norum conotentur et Libro Ecclesiae inserantur, ne ab illis avellantur.
<Decimo quar>to. Videat Parochus praeter vigilantiam sibi aliun/de incumbentem, sine legali ratione, ne ullo modo in perceptionem et / erogatione<m> proventuu<m> Suae Eccl<esi>ae im<m>ittat, sed eligatur per Parochum Of/ficialem D<omi>nale<m> et Com<m>unitate<m> Oeconomus Ecclesiae et pro conservandis Eccl<esi>ae / curetur cista cum 2 clavibus difformibus, quarum 1 maneat penes Pa/rochum, altera apud Oeconomu<m>, quor<um> neuter sine altero praedicta<m> cistam a/perire possit. Neque, nisi in p<rae>sentia utriusq<ue> eor<um>, seu pecuniae seu literae vel ex/cipi possint, vel imponi. Rationes autem proventuu<m> et erogator<um> Eccl<esi>ae

quotan/nis fiant in p<rae>sentia Parochi et (si fieri potest) Officialis D<omi>nalis et Iudicu<m> loci. / Quae omnia inviolabiliter volumus observari, uti et sequentia:
<Decimo quin>to. Occasione mutationis in hac Parochia et adventus / novi Parochi toties, quoties coram Vice-Archi-Diacono et alio Districtu/ali in Chr<is>to Fratre conficiatur acuratu<m> inventariu<m> reru<m> et libror<um> / Ecclesiae, illius vero exemplar unu<m> (alio pro notitia et directione / Parochi semper penes Ecclesiam retento) Officio Vicariali subscriptu<m> / et recognitu<m> per eosdem praesentet submittatur. //
<Decimo sex>to. Parochus a modo imposteru<m> (sicut ab aliquibus abusive practicatu<m> erat) non praesum<m>at foemina<m> in puerperio /ortua<m> introducere, sed nec cu<m> aliis puerperis in privatis domi/bus facere attentet.
Datum in Archi-Ep<isco>pali Curia nostra / Posonii die <tricesi>ma Iulii anno 1754.
Nicolaus e Comitibus Csáky / Princeps <et> Archi-Episcopus Strigoniensis m<anu> p<ropria>.
[Inferius, sigillum tondum maius in charta impressum eiusdem Archiepiscopi et Primatis Hungariae exstat]
Visitatio Ecclesiae Falucsken/sis Graeci Ritus Unitorum in / Comitatu Tornensi existentis 1753.
[Inferius, ab alia manu adiectum:] Die <vigesima ter>tia Aug<usti> per Pri/matem Nicolaum Csáky / facta.
[In calce copertae, medialiter scriptum:] Visitat<iones> Canon<icae> / 7.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1361, f. 12-14v, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1361, арк.11-14v, Оригінал.

38

1754 septembrie 1, Máriapócs. *Jurământul de credinţă faţă de Papa Benedict al XIV-lea făcut de Petru Pavel Aaron la consacrarea sa ca episcop de Făgăraş în faţa lui Mihail Manuel Olsavszky, episcop de Mukacevo etc. şi confirmat de către Andrei Bacsinszky, în calitate de notar delegat pentru acest act.*
1 вересня 1754 року, Марія-Повч. *Присяга на вірність Папі Римському Бенедикту XIV, яку склав Петро ПавелАарон під час його посвячення у сан єпископа Фагарашу перед Мукачівським єпископом Михайлом Мануїлом Ольшавським і т.д. та яку підтвердив Андрій Бачинський, в якості нотаріуса уповноваженого для цього акта.*

Ego Petrus Paulus Aaron Ep<isco>pus[1060] Electus Fogarasiensis Ritus Graeci / S<anctae> R<omanae> E<cclesiae> Uniti ab hac hora in antea fidelis et obediens ero Beato Pe/tro Sanctaeque Apostolicae Romanae Ecclesiae, ac Domino Nostro D<omi>no / BENEDICTO P<APAE> XIV[1061] suisque successoribus canonice intrantibus, / non ero in consilio aut in consensus vel facto, ut vitam perdant, aut mem/brum seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodo/libet ingerantur, vel iniuriae aliquae inferantur, quovis quaesito colore; / consilium vero, quod mihi crediturі sunt, per se aut nuncios, seu litteras / ad eorum damnum nemini pandam, Papatum Romanum et Regalia S<a>ncti / Petri adiutor eis ero ad retinendum et

[1060] Ab alia manu scripum, probabiliter ab ipso episcopo: *Petrus Paulus Aaron Ep<isco>pus*.
[1061] Papă între anii 1740 – 1758. Cf. C. Rendina, *op.cit.,* p. 729 – 735.

defendendum contra omnem hominem, / Legatum Apostolicae Sedis in eundo et redeundo honorifice tractabo et in suis / necessitatibus adiuvabo; iura, honores, privilegia et auctoritatem Romanae / Ecclesiae et D<omi>ni Nostri Papae et successorum praedictorum conservare, de/fendere, augere et promovere curabo; non ero in consilio, facto, vel tractatu, / in quibus contra ipsum D<omi>num vel eandam <sic!>[1062] Romanam Ecclesiam aliqua / sinistra vel praeiudicialia personae, iuris, honoris, status et potestatis / eorum machinantur et, sit alia a quibuscunque procurari novero, vel tracta/ri, impediam hoc pro posse meo et quantocius commode potero, significa/bo eidem D<omi>no N<ost>ro, vel alteri, per quem ad ipsius notitiam potuit pervenire. / Regulas Sanctorum patrum, Decreta, Ordinationes, Sententias, Dispositiones, / Reservationes, Provisiones et Mandata Apostolica totis viribus observabo / et faciam ab aliis observari; haereticos, schismaticos et rebelles Domino / Nostro et successoribus praedictis pro posse persequar et impugnabo; vo/catus ad Synodum veniam, nisi praepeditus fuero canonica praepeditione; / Apostolorum Limina singulis quadrienniis personaliter, ac per me ipsum visi/tabo et Domino Nostro, ac successoribus praedictis rationem reddam de toto / meo Pastorali Officio deq<ue> rebus omnibus ad meae Ecclesiae Statum, ad Cleri / et Populi disciplinam animarum, deniq<ue>, quae meae fidei creditae sunt salu/tem quovismodo pertinentibus et vicissim Mandata Apostolica praedicta hu/militer recipiam et quam diligentissime exequar; quod si legitimo impe/dimento detentus fuero, praedicta omnia adimplebo per certum Nunciu<m> / ad hoc special mandatum habentem de gremio Capituli mei, aut alium / in dignitate Eccl<esiasti>ca constitutum, seu alias personatum habentem, aut his / mihi deficientibus per Dioecesanum Sacerdotem et Clero deficient omni/no per aliquem alium Presbyterum Saecularem, vel Regularem spectatae / probitatis et Religionis de supradictis omnibus plene instructum; de // huiusmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes ad S<anctae> R<omanae> E<cclesiae> / Cardinalem proponentem in Congregatione Sacri Concilii Tridentini / per supradictum Nuncium transmittendas; possessiones vero ad men/sam meam pertinentes non vendam, neque impignorabo, neque donabo, / neque de novo infeudabo, vel aliquomodo infeudabo, etiam cum consensus / Capituli Ecclesiae meae inconsulto Romano Pontifice et Constitutionem / super prohibition investiturarum bonorum iurisdictionalium de / anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo quinto editam ser/vabo et, si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super / hoc edita constitutione contentas eo ipso incurrere velo. Sic me / Deus adiuvet et haec Sancta Dei Evangelia. // Idem, qui supra m<anu> p<ropria>[1063].

Et, quia ego Andreas Bacsinszky pro hoc actu specialiter deputatus / Notarius praesenti Professioni Fidei emissae a Reverendissimo Patre / Petro Paulo Aaron Electo Episcopo Fogarasiensi, in manibus Il/lustrissimi, ac R<evere>ndissimi Domini D<omi>ni Michaëlis Manuelis Olsav/szky Ep<isco>pi Rossensis, Munkacsien<sis> et Maramarosien<sis> per Regnum Hung<ari>ae / Partesq<ue> eidem annexas Vicarii Apostolici S<a>cr<atissi>mae Cae<sare>ae R<egi>aeq<ue> Ma<ies>t<a>tis Ac/tualis Consiliarii etc. anno D<omi>ni millesimo septingentesimo quinquagesi/mo quarto die <pri>ma men<sis> Septembris indictione Romana secunda, Pon/tificatus vero Sanctissimi Domini Nostri D<omi>ni clementissimi Benedicti / XIV divina providentia Papae Romani anno decimo quarto praesens / interfui. Praesentibus eidem actui Reverendissimo D<omi>no Gregorio Desko / praelibati Ill<ust>r<issi>mi, ac R<evere>nd<issi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi Munkacsiensis etc. Causarum / Spiritualium

[1062] Recte: *eandem*.
[1063] Scriptum ab ipso episcopo: *Idem, qui supra m<anu> p<ropria>*.

Auditore et Vicario Generali, Venerabili Patre Ioan<n>icio / Szkripka Miraculosae Thaumaturgae Aedis Beatissimae Virginis / Mariae in Maria-Pocs et Monasterii eiusdem loci Hegumeno, Venerabili / Patre Bonifacio Graczula Monasterii M<i>szticsensis Ord<inis> S<a>ncti Basilii Ma/gni Hegumeno, Ad<modu>m R<evere>ndo D<omi>no Demetrio Doross moralis Theologiae / Professore Munkacsiensi aliisq<ue> quam plurimis. Idcirco praesens / instrumentum confeci manus meae subscriptione roboravi et sigillo usuali / com<m>univi.
[In calce paginae, angulo dextro ab ipso Andrea Bacsinszky scriptum:] Andreas Bacsinszky / Ill<ustri>ss<i>mi, ac R<evere>nd<i>ss<i>mi D<omi>ni / Ep<isco>pi Rossensis, Munkacs<iensis> / et Maramaros<iensis> Sur<r>ogatus Vicarius, / Proto-Notarius Apostolicus / et pro hoc actu specialiter delegatus Notarius m<anu> p<ropria>. //
Ego infra de nomine et cognomine specificatus, tum de emissa in manibus / meis Fidei Professione a persona intro expressa, tum de Notario, quod / talis sit, qualem se esse subscripsit, attestor et testimonium praesens / manus meae subscriptione sigilloq<ue> appositione roboro et confirmo.
Datum in Maria-Pocs ad Thaumaturgam B<eatissimam> Virginem Maria<m> / die <prim>a Septembris anno Domini 1754. // Michaël Manuel Olsavszky / Ep<isco>pus Rossensis, Munkacs <iensis>, Maram<arosiensis> / p<er> I<nclytum> Regnu<m> Hung<ariae> Partesq<ue> an<n>exas / Vicar<ius> Ap<osto>l<i>cus / m<anu> p<ropria> // L<ocum> S<igilli>. //
[In margine dextro, superius, ab aliis duabus manibus recentius scriptum:] <Pri>ma <1>754 // Acta Consecrationis in Ep<isco>pum / I<llustrissimi>, ac R<everendissimi> D<omini> Pauli Aaron Ep<isco>pi / Fogarasiensis in Transylvania / loco, die et a<nn>o, ut intus.
[Inferius ab alia manu scriptum:] Aaron in Ep<isco>pum Fo/garasiense<m> consecra/ti iuramentum.
[In calce paginae, angulo dextro scriptum:] Religionar<ia> / 22.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1397, f. 1-2, orig
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1397, арк.1-2, Оригінал

39

1754 octombrie 13.<Slovenské Nové Mesto> *Vizitaţia canonică a bisericilor uniţilor de rit grecesc din districtul Slovenske pentru recensământul cărţilor liturgice aflate în dotarea acestor biserici*.
13 жовтня 1754 року*Канонічна візитація церков уніатів грецького обряду району Словенске для перепису богослужбових книг які знаходилися в цих церквах*

Ujheliensis Congregationis Libri anno 1754 Conscripti / <Octo>bris 13

Conscriptio ex mandato Illusrissimi Domini Ep<isco>pi Munkacsien<sis> Libro/rum caeremonialium et eadem occasione visita decanalis per Ecclesias / Districtus Ujhelien<sis> facta, et quidem:
Ecclesia Ujheliensis instructa est libris sequentibus: Evangelio, Epistolis, Missa/le, Trepholohione, Triodione utroq<ue> et pro leiunio et Palmarum Orologione / et Octoich maiore et hi omnes sunt ex Typographia Lvoviensi; Psalteriu<m> laceru<m> / eiusdem Typographiae, Triodion Quadragesimale est Kioviense. Ornamenta non / praecellunt aliaru<m> Ecclesiarum, quae sunt in bono ordine, ut est in se ampla, pulchra / Ecclesia

mereret<ur> etia<m> ampliora et pulchriora ornamenta, illa tamen pura / sunt; corporale mundum; antimissale nullum ex ratione, quod per ipsum Ep<isco>pu<m> / sit p<rae>dicta Ecclesia benedicta; purificatorium mundum; particulae consecratae asser/vant<ur> cum sua reverentia et caetera sunt, ut tpore Can<on>icae Visitae.
Ardoviensis habet hos: Evangelia, Epistolas, Psalteriu<m>, Triodion utrumq<ue>, Trepholohion, Oro/logion, Octoich, Rituale et hi sunt Typographiae Lvoviensi; Missale vero est Vilnense. / Ornamenta haud postrema. Antimissale adhuc bonu<m> cu<m> suis reliquiis, corporale mun/dum quidem, sed serico diversi coloris exsutu<m>, acsi indecens videret<ur>.
Patakiensis habet sequentes: Evangelia, Missale, Minus Rituale, Octoich, Polustav, Psalteri/um; hi sunt ex Typographia Lvoviensi, Epistolaris est Kioviensis, Trepholohion in Ob/scsisna <sic!> cu<m> utroq<ue> Triodion est Moskoviticum. Caetera sunt, ut sub visita can<on>ica>, Antimissa/le antiquum cu<m> suis reliquiis, corporale satis bonu<m> et puru<m>, sacramentu<m> venerabile / pure, caste et cu<m> sua reverentia asservat<ur>.
Olassiensis habet hos: Evangelia, Epistolas, Missale, Rituale, Triodion utrumq<ue>, Trepholohion, / Orologion, Psalteriu<m> omnes ex Typographia Lvoviensi. Ornamenta sunt, quae tpore Vi/sitae Can<on>ice fuere. Corporale nonnihil immundum.
Tolcsvensis habet Evangelia, Missale, Rituale, Trepholohion ex Typographia Lvoviensi, / Psalteriu<m> Pocsaioviense, Novum Testamentu<m>, Minus Iermolohion, Triodion utrumq<ue>, unum / eoru<m> scriptum tantu<m>, caetera, ut sub visita. Conservatio Venerabilis Sacramenti utinam puri/us curaret<ur>; in cimborio <sic!>[1064] muscae repertae; antimissale sine reliquiis et laceru<m>; metrica / informa non habet<ur>.
Baskiensis habet hos tantum: Evangelia, Missale laceru<m>, Trepholohion, Rituale Parochi loci, / ex Typographia Lvoviensi; Epistolae scriptae. Ornamenta exigua, V<enerabile> Sacramentu<m> debita / cu>m> puritate asservatu<m> repertu<m>est; corporale pari puritate; antimissale sine reli/quiis.
Komlosczensis habet omnes caeremoniales libros ex Typogrphia Lvoviensi; Missale Ty/pographiae Univensis et hi attriti ferme omens; Novu<m> Testamentu<m> contentu<m> Evange/lia, Epistolas, Psalteriu<m> et Apocalipsim; status ornamenti est visitae insertus; calix / claudicat; antimissale bonu<m>, sed antiquu<m>, corporale satis puru<m> et novu<m; species con/servatae repertae mucidae.
Hogykensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Rituale ex Typographia Lvoviensi; Minia / ex Pocsaioviensi, Minus Octoich ex Lvoven<si>. Ornamenta haec, quae fuere sub Visita; anti/missale antiquu<m>, corporale mundu<m>, ut fieri debet.
Banjacskensis potit<ur> sequentibus: Evangelia, Epistolas, Rituale, Trepholohion, Orologion, / Psalteriu<m>, Octoich Minus et Maius, Triodion utrumq<ue> et hi sunt Typographiae Lvoviensi; / Missale Vilnense et Minus Breviariu<m> Pocsaioviense et Concionator unus Serta<m> dictus / et Testamentum Novum. Ornamenta pulchra et indebita puritate. Antimissale cu<m> Reliquiis adhuc bonu<m>; corpo/rale bonu<m>. Species in pura conservatione.
Mikohaziensis gaudet his: Evangelio, Epistolis, Rituali, Missale, Libro Octoich ex Typographia / Lvovensi, Minia, Triodione utroq<ue>, Missali ex Pocsaioviensi; Concionator Calistus; orna/menta exigua, pura tamen; Antimissale antiquu<m> sine Reliquiis. Corporale mundum, / uti et Species consecratae.
Filkehaziensis habet: Evangelia, Epistolas, Rituale, Missale, Octich <sic!>[1065] Minus, Psalteriu<m> ex Typogra/phia Pocsaioviensi; Minea Annualis, Triodion Palmaru<m>

[1064] Recte: *ciborio*.
[1065] Recte: *Octoich*.

scriptum; Concionator Calistus / et Testamentum Novum. Ornamenta valde exigua. Antimissale Decamelissianu<m> sygillo / signatum; corporale mundu<m>; Species mundae etc.
Biscsensis habet sequentes: Evangelia ex Lvoviensi; Rituale pariter, Missale Pocsaiovien<se>;/ Epistolae et Octoich Minus ex Kioviensi. Caetera, ut in Visita. Venerabile Sacramentu<m>/ satis caste, sed non in Sacrario repertu<m>. Corporale minus tenue rarum et forami/nosum, reliqua apparamenta utcunq<ue> sunt. Antimissale Bizanczianum cum / suis Reliquiis. //
Kolbassiensis habet libros caeremoniales sequentes: Evangelia, Epistolas, Psalterium, / Rituale, Octoich Minus, Breviariu<m> Maius ex Typographia Lvoviensi, Triodion utru<m>q<ue> / et Trepholohion, sunt iam attriti. Missale Vilnense. Ecclesia est ampla; sed ornamen/ta exigua. Antimissale Decamelissianu<m> sygillo sigillatu<m>, Corporale albu<m> et pu/ru<m>. Species Minus, ut expedit, asservantur.
Sz<ent> Keresturiensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Triodion utrumq<ue>, Trepholohion, / Psalteriu<m>, Octoich Maius, hi sunt ex Typographia Lvoviensi; <secun>dum Missale et Rituale / ex Pocsaioviensi, post Visitam nil accrevit. NB!
Ternavkensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Rituale, Tropholohion, Triodion urtumq<ue>, / Psalteriu<m>, Octoich Maius, Orologion, Typographiae Lvoviensis. P<rae>terea Concionatores duo Ser/tum utpote et Hortum nuncupatos. Ornamenta sunt, ut sub Visita. V<enerabile> Sacramentu<m> asservatur / cu<m> sua reverentia et puritate. Antimissale Bizantianu<m> cu<m> suis Reliquiis. Corporale mun/dum, purificatoria aeque munda et multa. Calices duo argentei, quoru<m> unus est Parochi loci; / uterque deauratus cu<m> suis patinulis et cochleari.
Bacskoviensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Triodion quadragesimale, Rituale et Octo/ich Maius ex Typographia Lvoviensi; Triodion est Parochi loci. Trepholohion, cuius typi sit, / ignorat<ur>, siquidem ob vetustatem caret principio et fine. Post Visitam casual una sericea / sat p<rae>tiosa accrevit; calices duo hic stan<n>eus Ecclesiae, alter argenteus deauratus Parochi lo/ci, super quo 8 fl<orenos> Vonas dictos, dumtaxat Ecclesia errogavit, qui constat fl<orenos> dictos 62 in stan<n>eo / cu<m> sua reverential asservat<ur> V<enerabile> Sacramentu<m>; plurificatoria plura et munda, corporale p<rae>tio/sum et puru<m>. Antimissale Bizantianu<m> cu<m> suis Reliquiis. Caetera, ut sub Visita.
Sztankocsensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Rituale, Breviariu<m> Maius, Octoich Minus et / Psalteriu<m> ex Typographia Lvoviensi; Trepholohion vero est eiusdem typographiae; sed est Parochi / loci. Ornamenta exigua et illa tantu<m>, quae reperta sunt sub Visita. V<enerabile> Sacramentu<m> utina<m> castius / decentiusq<ue> conservaret<ur>. Purificatoriu<m> luridu<m> et aliud assumendu<m> demandatu<m>. Corporale ut/cuq<ue> mundum. Antimissale Bizantianu<m> cu<m> suis Reliquiis, et caetera su<n>t, ut sub Visita.
Polankensis habet Evangelia, Missale, Triodion Quadragesimale, aliud accepit D<ominus> R<everendissimus> Tőrek inquiens / suu<m> esse, Octoich Paru<m>, Epistolas, Psalteriu<m> et hi sunt ex Typographia Lvovensi; calix unus stan<n>e/us; corporale mundu<m>, purificatoria quoq<ue>; antimissale Bizantianu<m>. Caetera, ut sub Visita.
Czaboczensis habet Evangelia, Missale, Trepholohion, Rituale, Triodion Palmale, Octoich Minus, Psal/terium, Epistolas, omnes ex Typographia Lvovensi. Calix unus sta<n>e/us. Corporale mundu<m>. Purificatoria quoq<ue>. Antimissale Bizantianu<m>. Caetera, ut sub Visita.
Banskensis habet Evangelia, Missale, Trepholohion, Triodion utrumq<ue>, Octoich, Psalteriu<m>, Epistolas / omnes ex Typographia Lvovensi. Rituale vero, cuius sit typi

ignorat<ur> cu<m> careat suo principio. / Caetera sunt omnia, ut sub Visita, p<rae>terqua<m., quod Ecclesia fundamentaliter ex ligno nova sit erre/cta et quid qua<m> extrinsece ta<m> intrinsece cu<m> com<m>endabili decore. V<enerabile> S<acramentum> cu<m> sua debita reverentia / et puritate asservatur. Antimissale Bizantianu<m> est. Pura.

Davidoviensis habet Evangelia, Missale, Trepholohion, Triodion utrumq<ue>, Quadragesimale est Vi/duae Poponissae, Octoich Maius, Rituale, Psalteriu<m>, omnes ex Typographia Lvovensi. Concionator / Sertu<m> ex Kioviensi. Aparata illa, quae fuere sub Visita. Calix unus stan<n>eus. Purificatoriu<m> satis / castu<m>. Antimissale cu<m> suis Reliquiis Bizantianu<m>. Corporale satis albu<m>. V<enerabile> Sacramentu<m> mucegi/ne corruptu<m> in carta smucida repertu<m>.

Porubkensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Octoich, omnes ex Lvoviensi cu<m> Rituali. Psalteriu<m> / vero et Mineia Annualis ex Pocsaioviensi Typographia. In eadem Ecclesia nil aliud post Visitam / accrevit exceptis 12 Ap<o>s<to>loru<m> iconibus. Calix stan<n>eus; purificatoriu<m> luridu<m>. Corporale transi/bile. V<enerabile> S<acramentum> utcumq<ue> caste repertu<m>. NB!

Vranó-Csemernensis habet Evangelia, Missale, Rituale, Epistoloas, Octoich Minus, Psalteriu<m>, Ier/molohion Minus, omnes ex Typographia Lvoviensi. Minea Annualis ex Pocsaioviensi. Post Vi/sita<m> campana maior et calix cupreus deauratis procurati. Caetera omnia laudabiliter. An/timissale Bizantianu<m> cu<m> suis Reliquiis.

Szasoroviensis habet Evangelia, Missale, Trepholohion, Triodion utrumq<ue>, Octoich, Psalterium / et Rituale. Omnes sunt Parochi loci ex Typpographia Lvoviensi, alter Psalmoru<m> liber est Eccle/siae Lvovensis. Casulae pulchrae, sed sunt Parochi loci. Calix cupreus deauratus, alter stan<n<eus, / uterq<ue> Parochi. Purificatoria munda. Corporale aliud procurandu<m> Parocho mandate<m> est. Atimis/sale Bizantianu<m>. Caetera, ut sub Visita.

Hraboczensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Octoich Minus. Omnes ex Lvoviensi. Psalterium / Pocsaioviense. Minea<m> scripta<m>. Ornamenta transibilia. V<enerabile> Sacramentu<m> repertu<m>, ut expedit. Anti/missale Decamelissianum absq<ue> sygillo et reliquiis et caet<er>a, ut sub Visita.

Csemernensis habet Evangelias, Epistolas, Missale, Rituale. Omnes ex Typographia Univiensi. Trepho/lohion, Octoich Minus, Triodion Quadragesimale et Psalteriu<m> ex Lvoviensi. Ornamenta valde / levia. Calix unus stan<n>eus. V<enerabile> Sacramentu<m>, ut fieri debet, repertu<m>. Antimissale Decamelissianu<m> / cu<m> sygillo, sed absq<ue> Reliquiis. Corporale et purificatoriu<m> satis munda.

Voliensis habet Evangelia, Missalia, duo Epistolas, Trepholohion, Psalteria duo, Triodion Quadra/gesimale, Breviarium Maius, Rituale, Concionator Clavis nuncupatu<m>. Omnes sunt ex Ty/pographia Lvoviensi, Triodion vero Palmale scriptum. Ornamenta transibilia. Venera/bile Sacramentu<m> repertu<m> in suo esse. Antimissale Bizantianu<m> cu<m> Reliquiis. Corporale / et purificatoriu<m> munda. Caetera sunt Visitae inserta. //

Topolankensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Trepholohion, Triodion utrumq<ue>, Octoich / Minus, Psalteriu<m>, Iermolohion Minus et Rituale. Omnes ex Typographia Lvoviensi; / ornamenta haud postrema. Calices duo, argenteus deauratus unus, stan<n>eus alter. V<enerabile> Sacra/mentu<m> in suo esse repertu<m>. Antimissalia duo Blazovskianu<m> et alteru<m> Bizantianu<m>. Corpo/rale et purificatoriu<m> pura. Et caetera sub Visita.

Lesnensis habet Evangelia, Missale laceru<m>, Epistolas, Rituale, Orologion, Octoich Minus, Trio/dion utrumq<ue>, Trepholohion. Omnes ex Typographia Lvovensi. Aliud Missale novu<m> ex Pocsa/ioviensi. Post Visitam una dumtaxat casula materialis satis

pulchra accrevit. Corporale / et Purificatoria munda. Antimissale Bizantianu<m> cum suis Reliquiis etc. Venerabile Sacramen/tum, ut expedit, repertum.
Rakoczensis habet Evangelia, Missale, Rituale, Epistolas, Octoich, Triodion utrumq<ue>[1066]. / Omnes ex Typographia Lvoviensi. Minia vero ex Pocsaioviensi, Orologion quoq<ue> ex Lvovensi. / Unus Evangelii interpres scriptus. Ornamenta Ecclesiae valde exigua. Corporale et purifi/catoriu<m> sunt casta. Antimissale Bizantianu<m> et caetera, ut sub Visita.
Laskoczensis habet Evangeliu<m>, Missale, Epistolas, Psalteriu<m>, Triodion utrumq<ue> unu<m> quidem scri/ptum Rituale, Octoich Minus. Omnes ex Typo<graphia> Lvoviensi, quo spectat Orologion. Aliud / Missale Pocsaioviense. Status Ecclesiae: quidem in defectu, quo ad se, sed aedificat<ur> lapidea / funditus. Corporale bonu<m> cu<m> purificatorio et mundum. Antimissale Bizantianum cu<m> / suis Reliquiis. Post Visitam nil accrevit.
Somogyensis habet Evangelia, Missale, Rituale, Epistolas, Iermolohion Minus, Triodion Qua/dragesimale, Octoich, Orolohion ex Typog<raphia> Lvoviensi. Trepholohion, Triodion Pentecostale / ex Kioviensi. Ornamenta nulla addita a Visita praeter, quod alia nova funditus lignea Ecclesia / errigat<ur>. Antimissale binu<m> cu<m> suis reliquiis Bizantianu<m>. Corporale, purificatoria et Vene/rabile S<acramentum> laudabiliter conservantur.
Dubronkensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Rituale, Octoich Maius, Triodion utrumq<ue>, / Psalteriu<m>, omnes ex Typog<raphia> Lvoviensi; Trepholohion ex Typogr<aphia> Novogrodiensi; Missale aliud / Pocsajoviense; Concionatore<m> Sertu<m> nuncupatu<m> Kioviense; Psalteriu<m> cum interpretatione, Liber qui/pia<m> continens Vitam Martyriu<m> S<anctorum> scriptus. Ornamenta illa sunt, ut sub Visita p<rae>ter, quod casu/la una adhuc in opere exstat sericea; corporale pulchrum et mundum. Antimissale bonum. / Species mundae conservatae.
Petrikensis habet habet <sic!>[1067] Evanghelia, Missale, Rituale, Epistolas, Psalteriu<m>, Trepholohion, Triodion / Quadragesimale ex Typogr<aphia> Kioviensi; Octoich ex Lvoviensi; Triodion Pentecostale scriptum. Orna/menta illa, quae fuere sub visita. Antimissale bonu<m> cu<m> Reliquiis Byzantianu<m>. Corporale, purifi/catorium et Venerabile S<acramentum> conserva<n>tur laudabiliter.
Beretőensis habet Evangelia, Missale, Rituale, Psalteriu<m>, Trepholohion, Triodion Pentecos/tale ex Typogr<aphia> Lvoviensi. Triodion Quadragesimale Kioviense. Ornamenta Ecclesiae valde exi/gua. Caetera omnia laudabiliter habentur. Antimissale cu<m> Reliquiis Bizantianu<m>.
Torhovissensis habet Evangelia, Missale, Rituale , Psalteriu<m>. Omnes ex Typo<graphia> Lvoviensi; Octo/ich Minus et Epistolas ex Kioviensi. Iermolohion Maius et Minus scriptu<m>. Missale Vilnense / et Trepholohion ex Typo<graphia> Lvoviensi. Hi sunt Viduae Poponissae. Ornamenta Ecclesiae sunt valde / exigua. Corporale utcunq<ue> mundu<m>. Antimissale antiquu<m>. Species satis munde conservan/tur. Caetera sunt, ut sub Visita.
Vejcsensis habet[1068] Missale, Pocsajoviense, Evangelia, Trepholohion, Rituale, Epistolas, / Octoich Minus[1069]. Omnes ex Lvoviensi Typographia. Caeteri sunt Parochi loci. Post Visita<m> nil accrevit. / Calix unus stan<n>eus. Corporale et purificatoriu<m> satis munda. Venerabile S<acramentum> cu<m> decentia con/servatur. Antimissale bonu<m>, sed antiquu<m>.

[1066] Sequitur deletum: *Minia*.
[1067] Superflue repetitur: *habet*.
[1068] Sequitur deletum: *Evangelia*.
[1069] Correctum ex *Majus*.

Nagy-Ruszkensis habet Evangelia, Missale, Rituale, Pasalteriu<m> laceru<m>, Trepholohion, Triodion / Pentecostale, Octoich Maius, Orologion, Iermolohion Minus. Omnes ex Typogra<phia> Lvoviensi. Aliud / Missale Pocsajoviense est cu<m> caeteris Parochi loci. Quot attinet ornamenta sunt illa, quae fue/re sub Visita p<rae>ter qua<m>, quod una Nobilis et p<rae>tiosa accreverit casula. Antimissale antiquu<m>. Corporale et purificatoriu<m> satis munde unacu<m> V<enerabili> Sacramento conservantur. Calices duo, / cupreus deauratus et stan<n>eus, tertius argenteus deauratus Parochi loci.

Gall-Szécsiensis anno current procuratos habet Trepholohion, Evangelia, Triodion Pente/costale, Octoich Minus, Rituale. Omnes ex Typographia Lvoviensi. Casula<m> una<m> satis pul/chra<m> recenter comparata<m>. Corporale novu<m>, pulchru<m>. Purificatoria nova tria pulchra. Albae / duae, aliis ornamentis et libris caret.

Terebessiensis habet Evangelia, Missale, Rituale, Trepholohion, Triodion Quadragesimale, Psalte/riu<m> laceru<m> et Octoich ex Lvoviensi, Missale vero Kioviense. Venerabile Sacramentu<m> satis mun/de[1070] et caste conservat<ur>, nisi quod Sacrariu<m> a pulveribus smucidum. Corporale etia<m> immun/dum. Antimissale antiquu<m> cu<m> Reliquiis. Purificatoria lurida. Caetera, ut in Visita.

Hardiscsensis habet Evangelia, Missale, Rituale, Trepholohion utrumq<ue>, Triodion, Psalteri/um et Octoich Minus ex Lvoviensi. Epistolas autem et Triodion Pentecostale ex Kioviensi. Ve/nerabile Sacramentu<m> satis munde cu<m> corporali et purificatorio repertu<m>. Antimissale / antiquu<m> sine Reliquiis, sed cu<m> sigillo. Ornamenta sunt, ut sub Visita Canonica. //

Uilakiensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Rituale, Breviariu<m> Magnu<m>, Psalteriu<m>, Octoich / ex Lvoviensi. Trepholohion, Triodion Quadragesimale ex Kioviensi. Aliud Triodion scriptum.

NB![1071] Czekieviensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Psalteriu<m>, Rituale ex Typographia Leopoliensi. Tre/pholohion et Minea ex Pocsaioviensi. Octoich Minus ex Kioviensi. Triodion Quadragesimale est ex / Leopoliensi. Pentecostale Triodion scriptu<m>. V<enerabile> Sacramentu<m> caste cu<m> corporali et purificatorio conser/vat<ur>. Antimissale sine Reliquiis, sed obsigillatu<m>. Caetera sunt, ut sub Visita.

NB![1072] Leles-Polyankensis habet Evangelia, Epistolas, Breviariu<m> Magnu<m>, Psalteriu<m>, Rituale, Trepholohion, / Octoich Minus ex Leopoliensi Typographia. Triodion utrumq<ue> ex Kioviensi. Missale ex Enevi/ensi. Venerabile Sacramentu<m> caste et debita cu<m> reverentia repertu<m>. Corporale et purificatori/um munda. Caetera, ut sub Visita.

Dobrensis habet Evangelia, Epistolas, Missale, Rituale, Octoich, Trepholohion, Psalteriu<m>, Breviariu<m>, / Magnu<m> ex Typographia Leopoliensi. Secundum Missale ex Pocsaioviensi. Triodion utrumq<ue> / ex Kioviensi. Antimissale Bizantianu<m>. Corporale mundu<m> et corporale. Species consecratae non / debitae excissae. Caetera sunt, ut sub Visita.

Agardiensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Psalteriu<m>, Octoich, Rituale, Breviariu<m>, Triodion / Quadragesimale. Omnes ex Leopoliensi Typographia. Minea et Triodion Pentecostale sunt / scripti. V<enerabile> Sacramentu<m> satis caste in recentibus speciebus. Corporale nonnihil mundu<m>. Anti/missale Bizantianu<m> cu<m> suis Reliquiis. Caetera sunt, ut sub Visita.

[1070] Correctum ex *mundum*.
[1071] In margine sinistro et supra adiectum: *NB!*.
[1072] In margine sinistro inferius adiectum: *NB!*.

Damocsensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Rituale, Octoich, Trepholohion, Triodion / utrumq<ue>, Psalteriu<m>. Omnes ex Leopoliensi. Venerabile S<acramentu<m> satis munde asservat<ur> cum / corporali et purificatorio. Antimissale Bizantianu<m> cu<m> Reliquiis. Caetera, ut sub Visita.
Csekensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Triodion utrumq<ue>, Minus Breviariu<m>, Psalteriu<m>, Ritu/ale, Octoich. Omnes ex Typogr<aphia> Leopoliensi. Minea scripta. V<enerabile> Sacramentu<m> in speciebus quidem / recentibus, sed cum muscis exedentibus illas, repertu<m>. Ecclesia nova a tpore Visitae antiquis or/namentis. Corporale et purificatoriu<m> n<on>nihil mundu<m>. Antimissale Bizantianum cu<m> suis Re/liquiis. Metrica<m> exigua<m>. Caetera sunt, ut sub Visita.
Szerdehelyensis habet Evangelia, Missale, Rituale, Epistolas, Octoich ex Typog<raphia> Leopoliensi. Trio/dion utrumq<ue> ex Kioviensi. Minea ex Pocsaioviensi. V<enerabile> Sacramentu<m> satis reverenter in speciebus / recentibus. Antimissale Bizantianu<m> cu<m> suis Reliquiis. Corporale et purificatoriu<m> satis mundum. / Calix novus argenteus. Caetera, ut sub Visita.
Lasztoczensis habet Evangelia ex Typographia Lvoviensi et Triodion Quadragesimale. Pentecostale Tri/odion ex Kioviensi. Epistolas et Missale ex Pocsaioviensi. Octoich scriptu<m>. Ornamenta sunt, ut sub Vi/sita. Antimissale Decamelissianu<m> sine Reliquiis. Purificatoriu<m> particulis et speciebus Eucharis/ticis repertu<m> est consequenter im<m>undae. Metrica nulla, cuius dat ratione, quod non pridem / isthuc venerit.
Veletensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Rituale, Trepholohion, Quadragesimale Triodion, Octo/ich. Omnes ex Typographia Lvoviensi. Sacramentu<m> licet in speciebus recens, sed magnus vermis re/pertus est. Antimissale Blasovszkianu<m> cu<m> Reliquiis. Cista servat<ur> in Ecclesia, in qua butirum / vel laridum est, pro certo nescitur, quia clavis non est data. Clavis ex Ecclesia est accepta.
Sztancsensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Rituale, Trepholohion, Triodion utrumq<ue>. Omnes / ex Typographia Lvoviensi et Clavis Concionator dictus cu<m> Iermolohion. Antimissale Bizantia/nu<m> cum Reliquiis. Corporale utcumq<ue> mundum. Species Eucharisticae in se mundae, nisi quod cis/tula pulverosa sit. Caetera sunt, ut sub Visita.
M<ező>Isihensis habet Evangelia, Missale, Triodion Quadragesimale, Trepholohion, Rituale, Octoich. Hi / sunt ex Typographia Lvovensi. Epistolas, Triodion Pentecostale ex Kioviensi. V<enerabile> Sacramentum / repertu<m> in suo esse. Post Visita<m> nil accrevit, nisi calix argenteus deauratus.
Csetejensis habet Evangelia, Missale, Epistolas, Psalteriu<m>, Rituale, Triodion[1073] utrumq<ue>, / Trepholohion. Omnes ex Typographia Lvoviensi. Octoich Minus ex Kioviensi. Caeteri desunt. / Ornamenta illa sunt, ut sub Visita, nisi quod Sacrariu<m> incaeperint ex fundamento lapideum / aedificare. Reliqua sunt in suo esse.
[In calce paginae, in margine dextro ab alia manu recentius scriptum:] <Decima ter>tia <Octo>bris <millesimo septingentesimo quinquagesimo quar>to / Visita Decanalis / Ujhelyensis Districtus et / Librorum Ritualium G<raeco>Catho/licarum Ecclesiarum conscri/ptio.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:] Visitae Canon<icae> / 21.

[1073] Sequitur deletum: *Pente*.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1385, f.1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1385, арк.1-2, Оригінал.

40

1754 decembrie 15, Carei. *Scrisoare a episcopului de Mukacevo către generalul conte Károlyi în legătură cu restaurarea tipografiei şi cazul parohului din Nyiregyháza.*
15 грудня 1754 року, Карей. *Лист Мукачівського єпископа генералу графу Каройї про реставрацію друкарні та випадок парафіяльного священика із м. Ніредьгаза.*

Excell<entissi>me, ac Ill<ust>r<issi>me D<omine> Comes Generalis, / Domine Patrone, ac Fautor mihi Gratiotissime[1074]!
Ambientium d<omi>nor<um>[1075] Ma<ies>t<a>tis> S<a>cr<atissi>mae gratiam erigendae Typographiae, ut ex datis ad me perceptis[1076], cessam Excell<ent>iae / V<e>strae plus gratulari, nisi tacitus nequeo. Magnalia ea DEI / explanare non audeo, quoniam nec[1077] secundum Augustinum / v<erseto> <undeci>mo in Psalm<um> 49: «Et scire non possum». Audio ta/men asseverare, quod[1078] DEUS, ubi vult, operatur[1079], in quo / votis Excell<enti>ae V<e>strae ultronee subscribo. Et, utinam tanta / adesset mihi facultas, quantus spiritus, momentanee / rem manuducerem speroq<ue> me accedere pretioso favore / Excelle<nti>ae V<e>strae ducturum. In ordine ad quod exmitto / hic acclusum apographum literarum idiomate Polonico / ad me datarum per / me, utut potui in Lati/num versarum[1080] / ex Poloniae / Civitate Leopoliensi mihi exmissarum intuitu Typo/graphiae restaurandae, ex quo Excellentia V<est>ra intelliget / et rem bene cepisse eiudemq<ue> progressu<m> et finem bonu<m> / futurum, si ego cum eodem tum reiciar, ut scribit, quem / hic subnecto et sic sonat:
Penes providentiam ad pedes Ill<ust>r<issi>mi D<omi>ni et benefactoris facio / relationem typi, qualiter posit perfectus fiery, ut audivi, / quod Ill<ustrissi>mus D<ominus> eundem apud se restaurare velit, sit necessa/rius Typographus ad hoc, ut noscat Slavonismum, ut / daret informationem aliis, qui Latinum, aliis, qui Slavonicu<m> / praecise talis necessarius, quoniam in tali fundamentu<m> / consistit, ut notitiam habeat Characteris Ruthenici et tametsi / possunt Germani scindere literas dando eis in Alphabeto / exemplar, nihilominus ultronee ad hoc[1081] nec[1082] scient, nec[1083] / intelligent, quid cum illo facere, solummodo talis ne/cessarius, ut informaret Germanos et daret eis instructionem / bonam. Interim ego penes haec recom<m>endo me gratiae / Ill<ust>r<issi>mi D<omi>ni et, si fuerit eiusdem mandatum, volo[1084] huc[1085]

[1074] Sequitur inferius deletum: *Gratiam Ma<ies>t<a>tis S<a>cr<atissi>mae Excelle<nti>ae V<e>strae*.
[1075] Supra adiectum: *d<omi>nor<um>*.
[1076] Supra adiectum: *ut ex datis ad me perceptis*.
[1077] Supra adiectum: *nec*.
[1078] Sequitur deletum: *ubi vult*.
[1079] Sequitur deletum: *ire*.
[1080] In margine sinistro adiectum: *Idiomate Polonico/ ad me datarum, per/ me, utut potui, in Lati.num versarum*.
[1081] Sequitur deletum: *non*.
[1082] Suprascriptum: *nec*.
[1083] Sequitur deletum: *non*.
[1084] Sequitur deletum: *me*.
[1085] Sequitur deletum: *conferre*.

/ venire[1086] et consistentiam sibi hic penes eiusdem Dominalem / Protectionem fundare informando absq<ue> omni seductione[1087] / in hoc interesse volo servire[1088] Ill<ust>r<issi>mo D<omi>no, quoad / vitae superstes modo habeam meam sufficientiam sine / omni[1089] mecum[1090] seductione, habeo spem, quod intra[1091] / annum possum restaurare Typographiam penes, D<omi>ne / Ill<ust>r<issi>me, D<ominationis> V<estr>ae protectionem.
Quo expresso cum profundissima / humilitate ad pedes D<omi>nales procidens sum.
P<ost> S<criptum>. Hic est / apographus e<iu>sd D<omi>ni[1092] styli Polonici[1093], cuius dignetur / Excellentia Vestra et voluntatem bonam, et animu<m> haeroicu<m> / intelligere, qui, si placet, veniet et Typographia<m> restau/rabit. In quo ego me manuductorem promitto. Ulteri/ora Excelle<nti>ae V<e>strae[1094] super hanc relationem / meam[1095] mandata[1096], an homo hic advocan/dus ex Polonia, vel reliquendus, praestolor.
[In margine sinistro adiectum:] P<ost> S<criptum>. Expecto manda/tum Ill<ustrissi>mi D<omi>ni aperto / pectore et corde vo/lens eid fideliter ser/vire, in quo in praese/tia ore prolixius / paratus su<m> dare / informationem, uti / fidelissimo servo incumbit. //
Casum Nyirethaziensium cum Presbytero factu<m> dolenter fero, iam / mihi in initio repraesentatum. Cum porro Excelle<nti>a V<e>stra / in eiusd revisione praevenit me et Comitatum, gaudeo et / in omnibus Excelle<nti>ae V<e>strae iussis volo parere, quatenus / pax et tranquillitas inter creaturas Dei indiscriminaliter cu/iuscunq<ue> Religionis conservetur et tueretur testante vera / et legitima / inquisitione / mihi hucusq<ue> ignota[1097] sperans in eo velle / diligere[1098] V<e>stra<m> Excelle<nt>iam veritatem. Ad mentem S<a>ncti / Augustini in Psalmum 50, v<erseto> 8 dicentem: «Dilexi/sti veritatem». Id est: «impunita peccata etiam eorum, / quibus ignoscis, non reliquisti. Sic misericordiam prae/rogasti, ut servaret et veritatem. Ignoscis confitenti, igno/scis, sed se ipsum punienti: ita servatur misericordia et / veritas; misericordia, qua homo liberatur; veritas, qua / peccatum punitur.» Quod ipsum totum negotium ego / humillimus servulus Excelle<nti>ae V<e>strae com<m>itto in eo, quod iustissi/mum est, statuat mihi et patienti Presbytero satisfiet. / Hanc meam prolixitatem Exxcelle<nri>a V<estr>a boni et aequi consulet, / donec in praesentia Excelle<nti>ae V<e>strae pluribus sentiam, qui reprecando talis prius peti/toris testari recur/sus[1099] / nunquam destiti in precibus, nec ad tumbam desistam, / verum com<m>endatus sincero favori sum // Excelle<nti>ae V<e>strae // Exorator et Humillimus / servus.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia,fond 151, opis 1, dos.1432, f.10, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1432, арк.10, копія

[1086] Suprascriptum: *venire*.
[1087] Sequitur deletum: *inter*.
[1088] Sequitur deletum: *volo*.
[1089] Sequitur deletum: *ex me*.
[1090] Supra scriptum: *mecum*.
[1091] Sequitur deletum: *unum*.
[1092] Supra adiectum: *e<iu>sd D<omi>ni*.
[1093] Sequitur deletum: *Dign*.
[1094] Sequitur deletum: *praestolans mandata*.
[1095] Sequitur deletum: *velamine*.
[1096] Sequitur deletum: *praestolans*.
[1097] In margine sinistro adiectum: *testante vera et legitima inquisitione mihi hucusq<ue> ignota*.
[1098] In *diligere*, *-gere* suprascriptum est.
[1099] In margine sinistro adiectum: *reprecando talis prius petitoris testari recursus*.

41

1755 iulie 23, Mukacevo. *Diploma de investire în funcția de preot și protopop al districtului Borlești pentru Ioan Bileczki, preot și protopop în Satu Mare, în locul preotului și protopopului decedat Simion Papp.*
23 липня 1755 року, Мукачево. *Диплом призначення на посаду священика та протоієрея округу Борлешть для Йоана Білезкі, священика та протоієрея в Сату-Маре, замість померлого священика та протоієрея Семена Папп.*

1437
Krisztusban kedves Fijainknak Borlesti Districtusban levő Parochusoknak és Népnek Szent Békességet és Püspöki Áldásunkat.
Mivelhogy az Isten Eö Szent Felsége Rendelésébül Kristusban Atyánkat és Bátyánkat Borlesti Parochust és abban Districtusban Esperesünket Tisztelendő Papp Simon Urt elmulando Világbul ki Szolitotta, aki egyebet nem kiván Tölünk, hanem hogy az Eö Lelkiért Istent imádnunk és Emlékezöi volnank. Mink pediglen elhagyatott Clerusnak és Népnek Gongyát viselvén ezen levelünket prezentálo Tisztellendő Bileczki Janos Urt Szatmári Parochust és Esperesünket tovább valo dispozitionkig rendeltük, hogy abban Districtusban, mint Clerusnak mint pediglen Népnek Gongyát vigye, parancsolván az Clerusnak és Népnek, hogy néki szokot Becsületet adgyanak, Eötet mindenekben, amit fog rendelni, halgassanak és szavát fogadgyanak nemis másképpen Szent posztusumá alatt cselekedgyenek.
Datum Loci Die 23-a July 1755.
M<ihail>. Manuel Ep<isco>pis <sigilium in cera rubra>
Munkacsiensis

<f. 3 v.: >Szatthmar / 23 iulii 1755 / Manuel ep<isco>pus Munkacsiensis pro Szatthmariensi parocho et / ejusdem n<omin>is v<ice> a<rchi> diacono Ioan/nem Bileczky resolvit. /

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1437, f. 3, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1437, арк.3, Оригінал.

42

1755 octombrie 24, Viena. *Maria Theresia, în calitate de regină a Ungariei acordă comitelui Karolyi dreptul de a înfiinţa o tipografie la Carei care să deservească atât credincioşii de rit latin cât şi uniţii de rit grecesc*[1100].
24 жовтня 1755 року, Відень. *Марії Терезія, в якості королеви Угорщини надає комесу Каройї право заснувати в Карей друкарню яка би обслуговувала як віруючих латинського обряду, так і возз'єднаних грецького обряду.*

Nos Maria Therezia etc. memo/riae etc., quod nos fidelium nostrorum / commodis benigne simul, ac materne pro/spicere cupientes ad humillima<m> suppli/cationem fidelis nostri nobis sincere di/lecti, Spectabilis, ac Mag<nifi>ci Comiti Fran/cisci Karoly (et t<itul>is) Nostrae propte/rea factam Ma<ies>t<a>ti id eidem Comiti hae/redibusque

[1100] Documentul diferă în multe privințe de cel publicat de Éble Gábor inclusiv în ceea ce privește datarea (27 octombrie la Éble). Cf. Éble Gábor, *Egy magyar nyomda a XVIII.-században*, Budapest, 1891, p. 85 – 86.

et successoribus eiusdem de / Caesareo-Regiae Potestatis Nostrae plenitu/dine et gratia speciali clementer annu/endu<m> et concedendu<m> esse duximus: ut / ipse praefatus Comes pro bono public ex / recta iuventutis institutione promanan/te in Oppido suo gentilitio N<agy> Karoly / Co<mi>t<a>tui Szatmariensi ingremiato Typo/graphiam erigere in eademq<ue> tam Latino / quam Graeci Ritus Unitis deservitu/ro Typo libros imprimi facere posit, / ac valeat p<rae>scriptique haeredes et succes/sores eiusdem valeant, atq<ue> possint, ita / tamen et ea lege, ut omnes tam impri/mendi quam et reimprimendi libri Theo/logici diaecesanu<m>, aut constitutos per eund / censores; politici vero aliiq<ue> de saeculari/bus materiis tractantes per iurisdictio/natum Co<mi>t<a>tus loci eiusdem Mag<ist>ratu<m> in con/formitate benignae resolutionis a<nn>o adhuc / 1730 eatenus emanatae revideant<ur> et appro/bent<ur>, mox autem, ut aliquis eiusmodi liber / impressus aut reimpressus fuerit, solita exem/plaria Consilio Nostro Regio Locumte<nentiali> sub/mittant<ur>, secus p<rae>sentem minime suffragari, quin / imo dispositionibus praeviis contravenientes / ipso facto benigna concessione nostra privile//giali frustrari volumes. Imo concedimus et annuimus p<rae>sentiu<m> harum / nostrarum vigore et testimonio literaru<m> mediante.
Datum per manus fidelis nostri nobis / sincere dilecti Spectabilis, ac Mag<nifi>ci Comitis / Leopoldi Floriani de Nadasd (Tit<uli>0 in Archi-/Ducali Civitate Nostra Vienna Austriae die / <vigesima quart>a mensis <Octo>br<is> a<n>no 1755, Regnor<um> 7.
[Inferius, in margine dextro ab alia manu recentius scriptum:] Karolini Typographia<m> / tam Latino quam et Grae/ci Ritus Unitis deservi/turo Typo erigendi facul/tatem concedit Karolio / Maria Theresia Regina / Hungariae.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1456, f.1, copie
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1456, арк.1, копія

43

1755 decembrie 22, Carei. *Comitele Károlyi Ferenc cere satisfacţie episcopului de Mukacevo în legătură cu parohul din Nyiregyháza*.
22 грудня 1755 року, Карей. *Комес Каройї Ференц вимагає задоволення від Мукачівського єпископа щодо парафіяльного священика з с. Ніредьгаза*.

Illustrissime et Reverendissime D<omi>ne Episcope, Consiliarie / et Pater mihi Aestimatisisme!
Magno quidem cum solatio accepi praetiosas Illu<str>issimae Dominationis V<est>rae / literas devinctissimoque intellexi in iisdem expraessum circa utramq<ue> / materiam peculiarem favorem, affectu maiori tamen id cessit gaudio, / quod Paternae quoq<ue> Suae Praesentiae copiam mihi promittere Ill<ustrissi>ma / D<omi>natio Vestra dignata sit, quam quidem ipsemet cuperem mihi procurare / mi<hi> tum publicis, tum privatis meis penitus distinerer.
Pro solatio igitur meo expeto non modo semet humiliare, sed et de tempore / ad placitum deligendo me certiorem reddere dignetur, quo et de pro/motione Ill<ustrissi>mae D<omi>nationis Vestrae dispositionem facere et me Domui meae / continere possim.
Pro delata mihi per Ill<ustrissi>mam D<ominatio>nem Vestram satisfactionem denomina/di facultate maximas quidem reffero gratias, sed ea, uti me prohibet / hic ipse paternus Ill<ustrissi>mae D<ominatio>nis Vestrae peculiaris affectus, nec se/cus ad id

me resolvere possum quam sensu Ill<ustrissi>mae D<omi>nationis Vestrae / praevie intellecto, quod praedeclarata occasione me impetraturum / firmissime spero.
Relatam etenim habet sibi Ill<ustrissi>ma D<omi>natio vestra de facto inquisitionem, / ex qua patet quidem D<omi>num Parochum in re vetita versatum, in quo, / si ignorantia excusaretur, supplevit hunc deffectum subsequens cir/culatoris prohibitio, cui cedendu<m> fuerat, consultius tanto magis vero / denuntiationi per iudices postea factae, non vero ad illos violentia a testi/bus declarata repellendos utendu<m> his tamen non obstantibus refflexio/nibus rationem Relligionis <sic!>[1101] et Rerum Sacrarum habenda<m> censeo, ut ta/men ea, si fieri potest, absq<ue> strepitu ex ratione praesertim im<m>ediate prae/missa fieri possit nomine captivatorum ad me confugientes Ill<ustrissi>mam / D<ominatio>nem Vestram suppliciter adituras fiducialiter com<m>endo et pater/nis affectibus me complectendum enixe petens maneo // Illus<trissi>mae D<omi>nationis Vestrae / oblig<atissi>mus servus filius devotus / C<omes> Fr<anciscus> Karolyi m<anu> p<ropria> // Karoly 22 <Decem>br<is> / 1755. //
[In angulo dextro superius scriptum:] <Vigesima secun>da <Decem>b<ris> <1>755 // Karolyi Franc<iscus> Comes sa/tisfactionem de / Parocho[1102] Nyiregyhaziensi, qua cer/tatore[1103] sibi dari petit.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1439, f.1-2, orig
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1439, арк.1-2, Оригінал

44

1756 ianuarie 16, Carei. *Contele Károlyi Ferenc roagă pe episcopul Mihail Olszavszky să ia o decizie în privința neînțelegerilor dintre el și preotul greco-catolic din Nyiregyháza care, beat fiind, a atacat pe juzii târgului care îi aparținea.*
16 січня 1756 року, Карей. *Граф Каройї Ференц просить єпископа Міхайла Ольшавського прийняти рішення стосовно непорозуміння, яке виникло між ним та греко-католицьким священиком із Ніредьгаза, який напився та напав на суддів містечка.*

Méltóságos Püspök és Consiliarius
Bizodalmas jó Uram Kedves Apám
Tellyjes reménységel vettem volt minapi Atyai Leveléből M<éltóságos> Püspök Úr Apámnak hogy lessen vigasztalásom különös becsben tartott személyét tisztelhetnem vagy leg alább utóbbi levelemre várt válaszában gyönyörködhetnem de mivel eddig is mind kettőtűl megh fosztattam, Nyiregyházi Parochus Atyám eö kegyelme pedigh tudatt Casura Véget kivánt Satisfactioja iránt nállam meg jelent, valamint hogy aszt eönként Méltóságos Püspök Uram Apámnak meg igértem Ugy szintén mostis a Véget Méltoságos Úr Attyai itéletén s Consensussán kivül eő kigyelmének impendálnom sem illett sem lehetett akár Embereim intézesentiáját, akár a Méltóságos és Tisztelendő Clerushoz vonzo tiszteletemet szeretetemet tekintsem, Járulok azért Ujra Méltoságos Apám Uramhoz kérvén fiui bizodalommal méltóztassék maga teczésétől engemet Atyai Confidentiaval tudositani, méltoztatiké esztet tovább Per-patvarkodás nélkül Atyai és

[1101] Recte: *Religionis*.
[1102] Sequitur deletum: *certo*.
[1103] Inferius adiectum: *Nyiregyhaziensi, qua certatore*.

Apostoli személyében tündöklő szelidséggel ellintézni s ha ugy mi moddal itélni kivánná és javasolná magát ki nyilatkoztatni vagy pedig Törvényessen impedáltatni, mert én az utolsó modtul sem vagyok külömben idegeny hanem egyedül azért, hogy az ollyatin szék ülés eretnekeknek jelenléte nélkül meg nem készülhet, azoknak pedigh asztat elejében terjeszteni, hogy felljebb illetett Attyám Uram ugyan tiltott dologban foglalvan magát, az becsületes köszöntéssel tilalmazó Birák ellen maga támadott, s fejszévelis hozzájuk vágott, nagy botránkozás: Megh vallom szivem fájdalma nélkül per patvarra nem bocsáthatnám ugy sem várhatván az egy két magával nem biro embertűl per patvar általis nagyobb satisfactiot mint meg értvén Méltóságos Püspök Apam Ur Atyai intentioját, én azon kivül is kivánok impendáltatni, kérem azért tovább Méltosgos Püspök Uram Apámat méltoztassék szivére venni eszt, hogy az garázdasság kezdője ugyan csak Atyám Uram volt, és hoc ipso hogy verekedésbe elegyedett qva percossor irregularitásbanis esset, ennek további vitatása sokkal nagyobb homályt szerez az Tisztelendő Clerusra, mint sem az satisfactionak Apostoli szelidséggel illő acceptátioja, s mind ezen mind más tekintetből nékem maga itéletét teczéssit meg irni, hogy ahoz képest, még elmenetelem elött, meg tehessem tökélletes rendelésemet a Tisztelendő Clerusnak Satisfactioja iránt. Mely Atyai favorat, annyival kevésbé kételkedhetem, mennyivel különösbb indulattal Voltam, Vagyok, s lenni akarok továbbis, Atyai szeretében és devotrojában ajánlott
Méltoságos Püspök és Consil<iarius>
Uram Apámnak

Karoly, 16-a Januari 1756
Igaz hive tisztelője
Gr<of> Karolyi Ferencz
Levelem végezése után tapasztalván az meg irt versusnak declaralt szándékábul hogy eö elme nem hogy az általam rendelendő satisfactioval, de azzal sem kiván conteltaltatni az mellyet az törvény igazátul varhatna hamen más uton kivánnya serelmet keresni, terjesztem mégis M<éltóságos> orosz Püspök Atyai szivére M<éltóságos> Apám – nem érdemlenemé én meg aszt eö Elmetül az ki mind eönként keresztényi mind törvényes ajánlást teszek, hogy olly háládatlansággal illessen s M<éltóságos> Ur buzgosága is meg engedhetne é azon botránkozást az kihez vezérlése alatt levö egész T<isztelendő>. Clerushoz minden tisztelettel viseltettem várom azért ez iránt Atyai dispozitiojat.
Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1484, fila 5-6, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1484, арк.5-6, Оригінал.

45

<1>756 martie 10, <Mukacevo>. *Scrisoarea de răspuns a episcopului Mihail Olsavszky adresată cancelarului Imperiului în legătură cu construirea reşedinţei episcopale de la Mukacevo.*
10 березня <1>756 року, <Мукачево>. *Лист відповідь єпископа Михайла Ольшавського канцлеру Імперії про будівництво єпископської резиденції в Мукачеві.*

Illustrissime, ac Re<vere>ndissime D<omi>ne Episcope, D<omi>ne mihi Colendissime! Quantum ex prioribus ad me datis Ill<ustrissi>mae D<ominatio>nis V<est>rae de restituto domici/lio gaudebam, tantum de excussione eiusdem merore afficior, hic / est

casus fortunae, sub cuius spebus magnis in puncto labimur / ab initio similia amatores Dei experti sunt, usq<ue> nunc et experi/entur durante mundo, quorum origo defectus Charitatis, quae iam / intepuit, plus nunc opinio quam Verbum Dei potest; at recte / Paulus: «qui volunt in D<omi>no pie vivere persecutionem patientur», / meo vili quid altior manus imponit[1104] ferendum[1105] est, quod est dog/ma Christianitatis V<est>ram D<ominatio>nem Ill<ustrissi>mam felicem reputo[1106], quia sine / curis et eum n<on> potest aliis, n<on> suo, sed alieno defectu sibi vivit, / et quidem beate impeditor horum, qui est, strictam rationem // dabit, nec patet me prosperis gaudere omnibus ferme momentis[1107] / exerteor et percutior; et ego et im meo Clero infernus quasi[1108] / apertus est discordiarum, si prodit quidpiam boni[1109], malum / est et, si quid[1110] mali[1111], bonum et acceptum habet<ur>, quantum / possum reprimo et Verbis Christi me solor, impatientia v<est>ra / pos<s>idebitis[1112] animas v<est>ras, stupeo zelum Patrum / piorum potuisse in mente<m>[1113] venire domitilium Ill<ustrissi>mae D<ominatio>nis V<est>rae[1114] / usurpando[1115], quamvis multa promittunt, n<on> tam multa[1116] / praestant. Pro Episcopis Munkacsiensibus resolvit Sua / Maiestas in Oppido Munkacs residentiam usq<ue> in finem / continuandam, cuius structura durante aere prodiit[1117], nunc cessante / cum omnibus materialibus h<a>eret, inventi sunt amici[1118] / suasores, qui opus impediverunt, V<est>ra Domi>n<ati>o Ill<ustrissi>ma excussa est, / et ego profficere n<on> possum, cum Sua Ma<ies>tas quorundam sua/su necessarios sumptus denegat. Cum porro suam habere / occasionem V<est>ram D<ominatio>nem Ill<ustrissi>mam saepius convenire Excel<l>entis/simum D<omi>num Cancellarium rogo iuvet me Sua suada iniecto / eiusdem patrocinio apud Suam Ma<ies>t<a>tem saltem aliquid de / subsidio[1119] continuandae residentiae possim obtinere v<el> ab / eodem opinionem querere, quid facto opus mihiq<ue> dein[1120] pro direc/tione perscribere. Si eam residentiam possem aedificare, / invito V<est>ram D<ominatio>nem relicta illa barbara gente veniat ad / me et meam sufficiet et mihi et V<est>rae D<ominatio>ni Ill<ustrissi>mae locus. / Res Varadinensis Episcopi convulsae et vix reparatae, cum / modus agendi defuit et de[1121]est, D<omi>nus Fogarasiensis / Aron post sui consecrationem una vice mihi scripsit, / qui, ut audio, hac hyeme Visita occupat<ur>, quis porro / successus n<on> Divino de discordiis audio Encyclica de Ritu / Orientali observando Roma mihi missa est cum aliis / binis constitutionibus Graeco-Ritui favorabilibus, quas / credo p<ro> manibus habebit. Nos hic vernalibus temporib<us> / fruimur una septimana nives et frigus experti, quia / por<r>o[1122] ver advehet et aestas Deus novit. In[1123] / Tipographia Carollinu<m>[1124] / per

[1104] Sequitur deletum: *patiendum*.
[1105] Supra scriptum: *ferendum*.
[1106] Correctum ex *inputo*.
[1107] Sequitur deletum: *ex*.
[1108] Sequitur deletum: *ap*.
[1109] Correctum ex: *bonum*.
[1110] Sequitur deletum: *et*.
[1111] Correctum ex *malum*.
[1112] Sequitur deletum: *Regnum*.
[1113] Sequitur deletum: *in*.
[1114] Sequitur deletum: *occupandum*.
[1115] Supra scriptum: *usurpando*.
[1116] Sequitur deletum: *faciunt*.
[1117] Supra adiectum: *prodiit*.
[1118] Sequitur deletum: *suaden*.
[1119] Sequitur deletum: *po*.
[1120] Supra adiectum: *dein*.
[1121] Sequitur deletum: *est D<omin>us*.
[1122] Sequitur deletum: *adveniens*.

Suam Ma<ies>t<a>tem resoluta Typum Rutenu<m> / et[1125] Valachum[1126] necdum habemus, aestate hac fortassis / prodibit, sed et de hoc grandis invidia furit. Spero tranquilanda. Caeterum amicis favoribus et sacris preci/bus commendatus p<rae>stolando quodpiam responsum[1127] / debita in observantia sum // Ill<ustrissi>mae D<ominatio>ni V<est>rae.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1432, f.14-14v., copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1432, арк.14-14v, копія.

46

1756 aprilie 28, <Mukacevo>. *Investitura primită din partea lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukačevo, de preotul Ioan Ferenczy pentru parohia Tiream din comitatul Satu Mare.*
28 квітня 1756 року, <Мукачево>.*Інвеститура, яку отримав від Мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського, священик Іоан Ференці для парафії Тірям комітату Сату-Маре.*

Michaël Manuel Olsavszky Dei et Apostolicae Sacrae Sedis gratia Episco/pus Rossensis, Munkacsiensis et Maramarosiensis, per Inclytu<m> / Regnum Hungariae Partesq<ue> eidem annexas supra Graeci Ritus Uni/tum Populum Vicarius Apostolicus S<a>cr<atissi>mae Cae<sare>o-Re<gi>ae Ma<ies>t<a>tis / Consiliarius sibi Honorabili Ioanni Ferenczy Ep<isco>palem Benedic/tionem inducti sufficientia sua et necessitate Ecclesiae Tere/miensis in Comitatu Szatthmariensi existentis, cuius Parochia / de facto per translocationem prioris Parochi legitime vacat, rece/pta a Te Fidei Catholicae Professione, necnon iuramento, quod / nobis et officialibus nostris fidelis eris, obedientiam et reve/rentiam debitam exhibebis; item: quod iura Ecclesiae et Cathe/dralia, necnon alia Archi-Diaconalia persolvendo, in spiritu/alibus et temporalibus in divinisq<ue> bene et laudabiliter deser.vies oneraq<ue> Ecclesiae parochialia feres, ac debite supporta/bis; terras, domos et alias possessiones iuraq<ue> Ecclesiae / pro posse manutenebis et defendes nihilq<ue>, quod ad Eccle/siam pertinet, abalienabis, distrahes, aut vendes, sed potius / abalienata, distracta, vendita ad ius et proprietatem Eccle/siae parochialis reduces, vel reduci procurabis. Item, quod / Ecclesiam parochialem sine licentia obtenta nostra suc/cessorumq<ue> nostrorum non permutabis, neq<ue> deseres, au/thoritate nostra episcopali te in parochia praefatae Eccle/siae Teremensis in antelato Comitatu existentis canoni/ce instituimus et confirmamus. Incolis vero, ut obveni/entes fructus debito tempore tibi administrent, ac ab aliis, / quantum in se fuerit, administrari faciant, com<m>endamus.
Dat<um> Maria-Pocs die <vigesima octa>va mensis Apr<ilis> 1756 // Manuel Ep<isco>pus Munkacs<iensis> / V<icarius> Ap<osto>licus m<anu> p<ropria> [luxta subscriptionem episcopi sigillum suum minus tondum usuale in rubra cera impressum exstat]. //

[1123] Sequitur deletum: *Caeterum me amicis favoribus*.
[1124] Sequitur deletum: *pers*.
[1125] Sequitur deletum: *Graecum*.
[1126] Supra scriptum: *Valachum*.
[1127] Sequitur deletum: *de*.

[In angulo sinistro superius ab alia manu recentius scriptum:] 28 Apr<ilis> 1756. // Teremiensem ad Paro/chiam investitura da/ta Ioanni Ferenczi / ab Ep<isco>po Olsavszky

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1476, f.1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1476, арк.1, Оригінал.

47

1756 <înainte de 16 septembrie>, <Baia Mare>. *Plângerea iezuitului Mathia Geiger, administrator al parohiei greco-catolice din Baia Mare, adresată împărătesei, împotriva încălcării dreptului de patronat al iezuiților de către episcopul latin de Eger.*
<?><?> 1756 року, <Бая-Маре>.*Скарга, подана єзуїтом Матія Гейгером, адміністратором греко-католицької парафії в Бая-Маре, імператриці, проти порушення Еґерським єпископом латинського обряду права патронату єзуїтів.*

Sacratissima etc.
Iam nuper Augustissimo M<aies>t<a>tis V<est>rae S<a>cr<atissi>mae solio per libellum spuppli/cem affusus humillime repraesentare coactus sum, quod tametsi / ius patronatus circa parochiam Liberae Regio-Montanisticae Civitatis / Nagy-Banyensis ad gloriosissimae memoriae Imperatorem Leopoldu<m> / I M<aies>t<a>tis V<est>rae S<a>cr<atissi>mae avum augustissimum olim devolutum / fuisse e diplomate pro Societati Iesu dictam parochiam avito et / pleno iure ius idem Augustissimus Imperator benignissime / anno 1691 contulit manifestum videatur, Civitate Nagy Ba/nyensi tamen idem ius suum esse praetendente Ex<ce>ll<entissi>mus, Ill<ustrissi>mus, / ac G<e>n<erosissi>mus Dominus Carolus e Comitibus Eszterhazy de Galantha / Praesul Agriensis vendicatis sibi pro hac causa dirimenda iur/idicis partibus me ad finalem sententiam audiendam Gyögyösi/num pro 21 Iulii evocaverit. Quo tempore simul M<aies>t<a>tis V<est>rae S<a>cr<atissi>mae / maternam Caesareo-Regiam clementiam, ac protectionem in / memoratae parochiae administratione mihi, ac Societati / nostrae benignissime tuenda confirmandaq<ue> de genu sup/plex implorari.
Evenit interea, ut me ad praestitum diem 22 Iulii com/parente, atq<ue> exhibito coram venerabili Capitulari Consistorio / benignissimo diplomate parochiae saepe memoratae collative hu/millimam protestationem non verbis modo, sed et scripto / antelatam sententiam interponente et declarante: integrum / mihi non esse parochia Nagy-Banyensi per collationem auto/ritatemq<ue> Caesareo-Regiam olim Societati nostrae attributae / decedere, nisi M,aies>t<a>tis V<est>rae S<a>cr<atissi>mae Caesareo Regiae Ap<osto>licae be/nignissimus accedere annutus et consensus. In nego/tio nihilominus memorati Iuris Patronatus idem Ex<ce>ll<entissi>mus / Agriensis Praesul supremi arbitri partes executus post sen/tentiam in favorem Civitatis saepefatae eidem Ius Patronatus / adiudicando pronuntiatu<m> a modo dicta Civitate Parochu<m> aliu<m> / ecclesiasticu<m> sibi praesentari faciendo eam in usum deduxerit / Parochumq<ue> sic praesentatum iam etiam canonice investiverit, // atq<ue> ad capessendam parochiam Nagy-Banyensem expedire destinaveram.
Quam procedendi rationem, ne qua fortasse M<aies>t<a>tis V<est>rae S<a>cr<atissi>mae iuri/bus praeiudiciosam pro debito Fidelitatis meae ad Augustissimu<m> / S<acratissi>mae M<aies>t<a>tis V<est>rae Caesareo Regiae Ap<osto>licae Thronum profundissima / submissione referendam duxi, a quo, dum ulteriorem maternae / clementiae conformem resolutionem in homagiali subiectione

prae/stolor, ardentissima ad Deum pro longaeva M<aies>t<a>tis V<est>rae S<a>cr<atissi>mae / et Augustissimae Xaesaris Corregentis Domusq<ue> totius Augustae / incolumitate ulterioriq<ue> felicissimo regimine assidue fa/cturus emorior // S<a>cr<atissi>mae etc. // Illustrissimus et Indignissimus / Capellanus perpetuoq<ue> fidelis subditus / Matthias Geiger e S<ocietate> I<esu> Parochiae / Nagy-Banyensis Administrator.
[Inferius, in margine sinistro transverse scriptum:] Copia / Instantiae ad S<a>cr<atissi>mam Ma/iestatem contra Ep<isco>pum / Agriensem ius Praesentae / ad Parochia<m> Nagy-Bany<ensem> / non obstante contrario Di/plomate Leopoldi sibi ar/rogantem <a> D<omino> Mathia Gai/ger e Soc<ietate> I<esu> Administra/tore Nagy-Bany<ensi> porrectae.
[In calce pagiane, in angulo sinistro scriptum:] Agriensis / 7.

Arhiva de Stat a Regiunii Trascarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1490, f. 2, copie
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1490, арк.2, копія.

48

1756 septembrie 16, Viena. *Copia răspunsului Mariei Terezia, împărăteasa Austriei, dat la plângerea iezuitului Mathia Geiger., administratorul parohiei uniţilor de rit grecesc din Baia Mare împotriva încălcării dreptului de patronat din partea episcopului de rit latin de Eger.*
16 вересня 1756 року, Відень.*Копія відповіді Марії Терезії, Імператриці Австрії, на скаргу, подану Матія Гейгером С.Ж., адміністратором парафії возз'єднаних грецького обряду в Бая-Маре проти порушення права патронату Еґерським єпископом латинського обряду.*

Copia
Maria Theresia etc.

Reverende etc. Ex isthic copialiter advoluta Graeci Ritus Unitorum Presbyterorum in Districtu / Munkacsiensi existentium instantia uberius perceptura est Fidelitats V<est>ra eo/rundem nobis humillime exposita gravamina, quae siquidem in magnum Sacrae Uni/onis tanto Studio plantatae vergerent detrimentum, hinc eidem Fidelitati V<est>rae / hisce clementer com<m>ittimus et mandamus, quatenus circa praeattacta gravamina dispo/nere non intermittat, ut: Primo. Sacerdotes Graeci Ritus Unitorum ab universe sui / ritus populo ubicunque in Dioecesi Agriensi degente, cui ipsi Sacramenta admi/nistranda habent, proventus stolares privative percipere permittantur. Secundo. / Ecclesiae pro necessitatis ratione eisdem erigendae admittantur. Tertio. Neque Sacer/dotes Uniti ab accessu populi ritus sui, nec vicissim ab accessu Sacerdotum suor<um> / arceatur populus. Quarto denique. Ut particulares Parochorum excessus diligenter / investigati instantanee sufferantur inque excedentes pro comperta excessus ratione / serio et exemplariter animadvertatur, ac indebite extortae poenalitates, mox et / indilate refundantur.
De quibus omnibus, qualiter effectuatis fidelem nobis rela/tionem submissura est eadem Fidelitas V<est>ra, cui in reliquo gratia et cle/mentia nostra Caesareo-Regia benigne, ac iugiter propensae manemus.

Da/tum in Archiducali Civitate nostra Vienna Austriae die 16 men<sis> <Septem>br<is> anno / D<omi>ni 1756. // Maria Theresia // Comes Leopoldus de Nadasd m<anu> p<ropria> // Ladislaus Batthany m<anu> p<ropria>. //

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1490, f.1, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1490, арк.1, копія.

49

1756 noiembrie 16, Sighetu Marmaţiei. *Amnistierea tâlharului Corbul în adunarea generală a Comitatului Maramureş de la Sighet.*
16 листопада 1756 року, Сігет.*Амністія злодія Корбул під час загальних зборів Комітату Марамуреш в Сігеті.*

Paria

Nos Universitas Praelatoru<m>, Baronu<m>, Magnatu<m> et Nobi/liu<m> Comitatus Maramarosiensis memoriae com<m>endamus / tenore praesentiu<m> significantes, quib<us> expedit, univer/sis, quod, cu<m> nos anno, mense, die locove infradataru<m> / praesentiu<m>, imprimis servitiu<m> Altissimi Sum<m>I Princi/pis, expost per mansion<m> miserae plebis nostrae per/tractandoru<m> et concludendoru<m> negotioru<m> causa fre/quenti sat numero convenisemus, ac una simul / fuissemus constitute, eotu<m>Perillustris, ac Generosus / Franciscus Buday ordinaries Vicecomes nostri / Comitatus detexit in hunc modu<m>, qualiter cora<m> / eodem medio Reverendi Superioris Monasterii / Bedőensis, pro famoso et nefario praedone Kor/bul[1128] nuncupato ad meliores fruges redire volen/ti gratia sollicitaret<ur>, quapropter in consideration/ne<m> sumendo id, quod cu<m> profusion etia<m> mul/taru<m> expensaru<m> et fatigioru<m> eundem nullatenus / comprehendere potuerimus. Sperantes, quod in/posteru<m> vita<m> sua<m> melioraret, vigore praesentiu<m> / eunde<m> nominatu<m> Korbul unacu<m> duob<us> ad/huc residuis sociis suis plenary as<s>ecuratura red/dimus omnesq<ue> eiusd promeritas poenas amnes/tiari volumes, ea tamen lege, ut se intra spatiu<m> / ad sum<m>u<m> duoru<m> mensiu<m> statuet, damnificatis item / id, quod prae manib<us> eius existit, fideliter restitute vitamq<ue> / sua<m> expost secundu<m> legem Divina<m> et humana<m> / instituat.
Datu<m> ex Generali Congregatione nostra / die 16 et subsequent<ibus> men<sis> <Novem>bris a<nn>o 1756 in Op/pido Szigeth celebrata // Universita <sic!>[1129] Comitatus Mara/marosiensis. // L<ocum> S<igilli> //
[In media pagian, superius ab alia manu recentius scriptum:] <Decima sex>ta <Novem>br<is> <1>756 // C<omitatus> Maramoros / Korbul Prae/donis pro/meritae poenae / amnistiant<ur>.
[In calce paginate, medialiter scriptum:] Iuridica – 113.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1465, f.1, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1465, арк.1, копія.

[1128] Correctum ex *Korba/bul*.
[1129] Recte: *Universitas*.

50

1756 <?> <?>, <Mukacevo>. *Scrisoare a episcopului Mihail Olsavszky adresată lui Demetriu Raț, plenipotențiar al contelui Karolyi în legătură cu problema tipografiei de la Carei și cu cazul preotului greco-catolic de la Nyiregyháza.*
<?><?> 1756 року, <Мукачево>.*Лист єпископа Михайла Ольшавського ДеметріюРацу, уповноваженому графом Каройї про проблему, яка стосується друкарні із Карей та про випадок греко-католицького священика з Ніредьгаза.*

Spectabilis Domine Plenipotentiarie, / mihi Colend<issi>me.
Cum ego saepius labor[1130] alienum[1131] non[1132] observo, meum soleo corrigere, alter / corrigat suum remittendo meas non Ormosianas mihi / Sp<ecta>b<i>lis D<ominatio> V<estr>a nihil peccavit; ista enim solent molimina / gravia tractantibus accidere, et quidem inter amicos, qui / etiam amice errores excusant. Cum D<omino> Michaële Totth / negotium agitur, spero bono fine terminandum, sed / ecce iterum tempestas ingruit, quam hic accludo, digne/tur discernere, quanta foelicitas aliquid habere, ut discat / omnia perdere. Quid intuitu Typographiae et negotii / Nyrethazien<sis> scribo Excelle<ntissi>mo D<omi>no, inde plenam informa/tionem habebit suum iungendo favorem, ne Res Christiana / pro re[1133] futili despectui habeatur, non enim id gloriosum acci/det Suae Excelle<nti>ae vellem sopitum hoc negotium, ne caepta res / boni intertrimentum aliquod patiatur, spero me futurum / de his concedente sanitate uberius cum Sp<ecta>b<i>li D<ominatine> V<e>stra lugubra/ri, qui favoribus gratiosis com<m>endatus sum.
P<ost> S<criptum>. Tempestatem in acclusis factam dispuli hoc modo <pri>mu<m> querat iure, / <secun>dum querat proprietarium nempe Sua<m> Excelle<nti>a<m> //

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1432, f.10v, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1432, арк.10, копія.

51

<1756>[1134] **<?> <?>, <Mukacevo>.** *Extrasul întocmit de Mihail Manuel Olsavszky, episcop de Mukacevo etc. în privinţa vizitei trienale efectuate de el în anii 1751, 1752 şi 1753 în şase comitate populate de credincioşii uniţi de rit grecesc şi prezentat Împărătesei Maria Terezia în anul 1756.*
<?><?><1756>року, <Мукачево>.*Витяг складений Мукачівським єпископом Михайлом Мануїлом Ольшавським, і т.д. про його трирічний візит в 1751, 1752 та 1753 роках в шести комітатів, де проживають уніатські віруючі грецького обряду та його представлення Імператриці Марії Терезії в 1756 році.*

Sacratissima Cae<sare>o-Regia Maiestas Dom<i>na / D<omi>na naturaliter Clementissima.

[1130] Supra adiectum et deletum: *hunc non*.
[1131] Sequitur deletum: *non*.
[1132] Supra scriptum: *non*.
[1133] Supra adiectum: *re*.
[1134] Annus cum matita rubri coloris in ultima pagina documenti indicatur.

Ut anno superiore erga benignissimum Maiestatis vestrae Vestrae Sacra/tissimae mandatum praevie inhoatae <sic!>[1135] et ope Divina praesentatae / Canonicae Visitae meae duorum Zempliniensis et Saarosiensis / Comitatuum partem homagialis submissionis intima cum / devotione et cultu demisissimo submiseram, ita eiusdem Visi/tae operis concomitanter institutam continuationem cum / humillimo ferventiq<ue> eiusdem homagialis subiectionis meae / ardore itidem submitto, ac, qui tenuitate virium exiguae personae / meae, in opere defectus emersissent, gratia et innata M<aies>t<a.tis / Vestrae Sacr<atissi>mae clementia sup<p>leri ad pedes eiusdem Ma<ies>t<a>tis / V<e>strae S<a>cr<atissi>mae prostratus de genu humillime sup<p>lico. Series / porro continuationis attactae Visitae in Abaujvariensi, Bor/sodiensis parte, Szabolcsiensi, Szatthmariensi, Ugocsiensi / et Maramarosiensi Comitatibus decur<r>ente hoc <millesimo septingentesimo quinquagesimo prim>o anno / Ecclesiarum, Cleri et Populi de loco in locum peractae hoc modo / sequitur:

Puncta Interrogatoria	Responsa
Primum	Ad Primum
Estne unus tantum Presbyter, vel / plures? Si plures? uterq<ue> an / unus tantum habeat curam a/nimarum? Et quot Confessionis / capaces personas habet?	In Comitatus Abaujvariensis / gremio Presbyteros actualem / animarum curam gerentes, / ac singulos distinctas parochias / habentes dari n<ume>ro 15, possessio/nes vero pure Ruthenas 17, mix/tas cum Romani Ritus et Aca/tholicis praeter Civitatem Regia<m> / Cassoviensem, Oppida item Ia/szoviam, Moldaviam, Enyczke, Szanto (in quibus magno nume/ro Unitus Populus absq<ue> Ritua/libus Ecclesiis et Parochis degit) // dissitas satis ab invicem haberi n<umer>o / 67, in his por<r>o summarie Perso/nae confessionis capaces 5020 nu/merantur. In Borsodiensis Co<mi>t<a>tus parte Pres/byteri dantur n<ume>ro 6 fungentes / poss<ess>iones pure Ruthenae 7, mixtae / cum Oppido Miskolcz 17. Confessio/nis capaces personae insimul / 1744. In Poss<ess>ionibus Co<mi>t<a>tui Szabolcsi/ensi ingremiatis 16 et Oppido / Dorogh, pure Ruthenis, permix/tis vero potissimum Acatho/licis 56 praeter Oppidum Kallo / Bőszőrmény Presbyteri actu fun/gentes distinctasq<ue> Parochias ad/ministrantes dantur 31. Con/fessionis capaces in praefatis / Oppidis et possessionibus sunt / universim 9432. In Szathmariensi Co<mi>t<a>tu actua/lem curam gerentes separatasq<ue> / Parochias tenentes Parochi / sunt 92. Poss<ess>iones Ruthenicae / 12. Valachicae purae 96, mixtae ve/ro cum Latini Ritus et Acatholicis / praeter Civitatem Regiam Nagy-Ba/nyensem, Szathmariensem, Oppida / item N agy-Karoly, Kiraly-Darocz, / Alsó-Banya sunt 13. Confessionis / capaces universim in dictis Civi/tatibus, oppidis, ac villis nume/rantur 10629. In Ugocsiensis Comitatus Gremio / ad curam animarum expositi / Presbyteri 29 dantur, simul/taneum ex his duo in uno loco / habent cum adiunctis sibi Fili/alibus administrationem poss<ess>io/nes in eod Co<mi>t<a>tu purae Ruthenicae / 30, mixtae cum Oppido

[1135] Recte: *inchoatae*.

	Szölöss 15. // Confessionis capaces in mentiona/tis 45 possessionibus 4030 repe/riuntur. In Co<mi>t<a>tu demum Maramorosien/si actu functionem parochialem / exercentes Presbyteri sunt 135, / ex his bini in 20 locis, terni / in sex, in duobus quaterni, et / seni in uno loco, absq<ue> necessita/te omnino simultaneam unius Pa/rochiae (in propriis a potiori Nobi/litaribus Fundis residentes) admi/nistrationem habent. Possessiones / in eod Co<mi>t<a>tu partim Ruthenicas, / partim pure Valachicas praeter / Oppida Szigeth, Huszt, Dolha cu<m> / Ecclesiis, ubi cum Acatholicis mix/tim degunt uniti numerandi 100, / in quib<us> personae Confessionis ca/paces universim dantur 16870.
Secundum	Ad Secundum
A quo et ubi ordinatus? An non sit / bigamus, vel Schismaticus Pres/byter, aut a Schismaticis ordina/tus? Si ita, ubi deposuit Professio/nem Fidei?	Ex Presbyteris n<umer>o 21 in Abaujvari/ensis et Borsodiensis Comitatuum / gremio collective sumptis nemine<m>, / ab extraneis aut Schismaticis, sed / a Munkacsiensibus Ep<isco>pis omnes / Sacros Presbyteratus Ordines sus/cepisse. E gremio vero Szabolcsensis Co/mitatus Presbyteris insimul 31, / duos in Regno Poloniae, duos item / in Transylvania demortuo Mun/kacsini Ep<isco>po ab Unitis Ep<isco>pis esse ordinates tres ex Senioribus. In Co<mi>t<a>tu Maramarosiensi attunc / proprium, ac a Munkacsiensib<us> / separatum habente Ep<isco>pum, duos i/tem in Moldavia, Transalpina, A/radini, duos ab Ep<isco>pis Schisma/ticis ad Presbyterium esse p<ro>motos. // De Presbyteris porro in Comitatu / Szathmariensi 92, duo in Transyl/vania, in Polonia, itidem duo ab Ep<isco>pis / cum Sancta Matre Romano-Catho/lica Ecclesia Unitis. Sedecim in / Maramorosiensi Co<mi>t<a>tu a loci Ep<isco>po; / in Moldavia sex, Aradini quatuor / ab Ep<isco>pis Schismaticis, absq<ue> dimis/soriis legitimae Superioritatis sunt / ordinati; reliquos a Munkacsiensi/bus meis praedecessoribus Ep<isco>pis / esse ordinatos ex l<ite>ris ipsorum / Testimonialibus patet. Ex Comitatus Ugocsiensis n<umer>o 29, / in Polonia duo, ab Unitis Ep<isco>pis; ab Ep<isco>po Marmatico quatuor, duo / item in Moldavia; unus Aradini / a Schismaticis Ep<isco>pis. Caeteri a ? Munkacsiensibus in Presbyterium / promoti habentur. Ex continuis demum in Co<mi>t<a>tu Ma/ramarosiensi Presbyteris n<umer>o 135, / ab Ep<isco>pis Maramarosiensibus modo / praeattacto nondum plene Munka/csiensib<us> subiectis Presbyteros 55q<ue> / in Moldavia 50. Aradini 7 ab / Schismaticis, residuos 23 ab Ep<isco>pis / Munkacsiensib<us> ordinatos, forma/tae eorum testantur. Observandum Hic circa tantum Presbyteroru<m> / ab Schismaticis Ep<isco>pis ordinator<um> / numerum venit. Primo. Gentem isthanc Valachicam / in Co<mi>t<a>tu

	Maramarosiensis, sicut et in / Transylvania simplici suae opinioni / atq<ue> inveteratis abusib<us> inhaerendo / octo et ultra Presbyteros in una / quavis vilissima villula gratanter / sustinuisse inq<ue> multiplicitate eius/modi Presbyterorum suam quasi // felicitatem et salutem (pro congrua / tamen horum subsistentia, aut nihil, / aut vix aliquid praestare assolet) / habuisse. Ideo etiam Schismate eiu/rato et ad sacram Unionem quam / naturaliter quodammodo horrebat; reductae exposita Presbyterorum / multitudo, provide interea fuit to/leranda, ne ex ulceris animis et / recrudescente erga Sacram Unionem / aversione in pristinum damnosum / Statum Schismatis cum maiori ani/marum detrimento relaberetur. Porro singuli a Schismaticis taliter / ordinati Presbyteri post secutam / plenariam circa annum 1729 / Comitatus Maramarosiensis Graeci / Ritus Cleri et Populi Ep<isco>pis Mun/kacsiensibus subordinationem in manibus eorundem Fidei Profes/sionem emiserunt. Observandum secundo: In praefato Comitatu Marama/rosiensi, quem potiori ex parte / Rutheni et Valachi recentius ad / Sacram Unionem reducti incolunt, / expositis ex multitudine Presbyte/rorum inconvenientiis et abusib<us> / maiora dari mala, utpote: Pres/byteros in partibus a Schisma/ticis ordinatos n<umer>o 26 post susce/ptum Presbyteratum demortuis / primis uxoribus ad secunda tran/ivisse vota actuq<ue> in damnabili / bigamiae crimine suspensos quid / ab omnibus functionibus persis/tere; ecquidem a tempore delatae / mihi benignitate Ma<ies>t<a>tis V<e>strae / S<a>cr<atissi>mae huius Cleri custodiae ni/hil intentatum a putatitiis eius/modi uxoribus, seu potius concu//binis ipsos separandi reliqui o<m>/nes, tamen meorum adhuc praedes/sorum, ac meos irritos conatus doleo, / cum post unius alteriusqve hebdoma/dae separationem rursus ad eadem / scelera redire observentur. Ex quo autem praedicti Presbyteri / bigami a potiori in propriis Nobi/litaribus fundis residerent eoq<ue> / audacius Disciplinam Ecclesia/sticam contemnere non dubitarent / statuique saeculari potius semet / subiicere quam eiusmodi concu/binas dimittere vellent de genu / profundissima cum subiectione / Ma<ies>t<a>ti Vestrae S<acrati>s<i>mae suplico, qua/tenus pro suprema Regio-Ap<osto>l<i>cae / Potestatis plenitudine dignaret<ur> / eos salutares dare clementer or/dines, ut et mea a continuis eate/nus scrupulis conscientia et ipso/rum animae a perpetuae damna/tionis incursu liberari valeant; / neve in futurum alienos signan/ter Schismaticos Ep<isco>pos pro sus/cipiendis Presbyteratus Ordini/bus ullus temerarii adire prae/summat benigne praecipere; contravenientes vero, uti et actuales seu bigamos, seu in Partibus / ordinatos, ac incor<r>igibiles ad sta/tum rusticitatis redigendos / praefato Co<mi>t<a>tui Maramarosiensi / clementer intimare.
Tertium	Ad Tertium

An Presbyter vestem talarem / et coronam convenienter suo / statui deferat? habeatq<ue> congru/am subsistentiam, ac liberum / inhabitet fundum?	Vestem talarem et coronam prae/fatorum quinq<ue> Abbaujvariensis, / Borsodiensis, Szabolcsensis, Szat/thmariensis et Ugocsiensis Comi/tatuum defer<r>e omnes; in Mara/marosiensi vero praecipue ex / Senioribus esse complures Pres//byteros antiquam suorum adhuc / in Schismate existentium incultam / disciplinam, atq<ue> multas inconvenientias sequentes: talarem vestem / hodiedum tanquam quid exoticum / gestare, asueti suis brevibus seu / potius saecularibus vestibus refu/giunt, nec facile ad cultum clerica/lem ex sua inveterata vilitate re/duci eiusmodi senes possunt. Subsistentiam porro congruam / ex beneficiis Parochialibus raros / admodum habere, pro fertilitate / taen locorum propria industria, / ac laborib<us> accedente iuxta benigna<m> / Ma<ies>t<a>tis V<e>strae S<acratissi>mae resolutione<m> / ex Cassa Parochorum subsidio / multos commode culteq<ue> subsiste/re. Fundos demum Parochiales ex/ceptis paucis, qui taxae Dominis / Terrestribus pendendae obnoxii / habentur in praefatis quique / Co<mi>t<a>tibus non<n>ullos sine, alios cum / exiguis ap<p>ertinentiis im<m>unes da/ri; in Maramarosiensi autem / Co<mi>t<a>tu aliquos arendis obnoxios / plerosque tamen, ut praemissum / est, proprios Nobilitares inhabi/tare indeq<ue> fieri maiores abusus, / ac plures quam in aliis Co<mi>t<a>tibus / inter Clerum istum inconvenien/tias.
Quartum	Ad Quartum
An libere fungatur Officio Pa/storali erga ritualem ad se / spectantem Populum, aut in / aliquo praepediatur?	Libere fungi eosdem suo officio / erga ritualem sibi concreditam / Plebem in omnibus pure Ruthe/nicis, aut Valachicis poss<ess>ionib<us>, / in mixtis vero: Observandum In Abbaujvariensi et Borsodiensi / praecipue Co<mi>t<a>tib<us> a parochis La//tini Ritus in manifestum vilipen/dium, ac contemptum, imo ipsum / Sacrae Unionis odium Clerum trac/tari Unitum et iniuriari, ac contra/veniendo Sum<m>orum Pontificum / positivis de observando Ritu edi/tis Decretis per non admissio/nem ad ritualia suis oviculis / seu Sacramenta seu demum Sa/cramentalia, ac Caeremonialia / miniatranda eund Clerum Uni/tum vexari sum<m>eq<ue> desolatum / cum manifesto Sacrae Unionis detrimento reddi; miseram ve/ro Plebem, si pro eiusmodi ritu/ali more ministrandis sibi of/ficiis spiritualibus Presbyteros / evocat per Dominos Ter<r>estres suis / Latini Ritus parochis eatenus / assistentiam praebentes in duros / carceres coniici, dein ne vel ad / notitiam ritualibus suis Paro/chiis occurentem quampiam / ministrandi Divina necessita/tem dare audeat, gravissime / verberari cum dolore est obser/vatum; ad poss<ess>iones vero Ab/baujvariensi Co<mi>t<a>tui ingremi/atas nominanter: Petteőszine, / Gyűrke, Aslso et Felső-Kemencze, / Szir, Rank, Pattyok, Csakany, / Bud et passim alibi Acatholi/corum D<omi>norum proprietati sub/iectas excepto Confessionis et / Viatici exercitio ad

	nullas ritua/libus hominibus magno nu/mero praefata loca inhabitan/tibus ministrandas functio/nes per Praedicantios Pres/byteri admittantur Ideo humillime ad aperta haec / coram Augusto Ma<ies>t<a>tis V<e>strae // S<acratissi>mae Throno in demisse anno prae/terito Saarosien<sis> et Zemplinien<sis> Co<mi>t/<a>tuum Visitae meae representatione / Cleri huius et Populi vulnera, denuo / hic im<m>ortali cum subiectione sisto, / ac una devotissimis precibus apud Ma<ies>t<a>tem V<e>stram S<acratissi>mam supplico, / dignetur tandem veteranis his / acerbissimis querimoniis et in/valescentibus lamentis benigne / Ma<ies>tas V<e>stra S<acratissi>ma salutarem / fere medelam, ac modum pone/re eum, ut quilibet unitus Paro/chus ritualibus suis oviculis li/bere serviat earumq<ue> lana coo/periatur, ne Clerus hic Unitus / ulterius quoq<ue> ipsis Presbyteris / Schismaticis (quibus erga suos / Non-Unitos homines ubiq<ue> sunt / liberae functiones) deterrioris / conditionis se esse dolere debeat.
Quintum	Ad Quintum
An Parochus domi se contineat / et, ut officium ipsius exigit, si/bi subiectum Populum Sacra/mentis et Verbo Dei diligenter / reficiat?	In Abbaujvariensis, Borsodiensis / et Szabolcsiensis Comitatuum / gremio degentib<us> tum ipsis / Presbyteris, tum etiam Plebe cul/tioribus, excessus quoad hoc pun/ctum non esse observatos; signanter / Catecheses non omitti, ex parvulo/rum de scitu necessariis examina/torum responsis in<n>otuit. In Szat/thmariensis por<r>o, Ugocsiensis et / Maramarosiensis Co<mi>t<a>tuum tam / Presbyteris quam Plebe potiore / ex parte Valacha maior neglectus, / atq<ue> ignorantia ob defectum libro/rum Valachicorum adhucdum re/perit<ur>, speratur tamen et in his post / praesentem Visitam et tradita ipsis / recenter statuta spiritualis fruc/tus uberior. //
Sextum	Ad Sextum
An Libros Haereticos, aut Schisma/ticos non teneat, legat et iuxta / ipsos perversa principia et et dogma/ta Populo non spargat?	Haereticos quidem nullos Libros, a/pud Schismaticos autem tam tam <sic!>[1136] / Valachici quam Ruthenici idioma/tis pure Caeremoniales nihilque / contra Fidem in se continentes pas/sim in Ecclesiis defectu in his par/tibus Typographiae editos haberi.
Septimum	Ad Septimum
An ob absentiam aut negligentia<m> / Parochi, quispiam absq<ue> Confessio/ne aut Sacramento Baptismi non / decesserit?	Culpa Parochi contigisse non e/venit.
Octavum	Ad Octavum
An infantes pro perverso non/nullorum Schismaticorum mo/re	Nonnulli Valachorum signanter / in Co<mi>t<a>tu Szatthmariensi et Ma/ramarosiensi iiq<ue> advenae ple/rumq<ue> e Transylvania nollentes / hanc erroneam

[1136] Inutile repetitur: *tam*.

ultra octiduum baptizare / non differat?	praxim deponere, / a qua per Presbyteros dedocebantur / per annum et ultra infantes Sacra/mento Baptismi non regeneratos / annis proximioribus asservabant, qui / moderna Visita periculis et damnis / salutis animarum irreparabilib<us> / luculentius propositis, ne infantes / eiusmodi ultra octiduum cessan/te mortis periculo asservare im/posterum auderent sub gravis/sima corporali poena inhibiti / sunt.
Nonum	Ad Nonum
An non baptizet in privatis do/mibus absq<ue> urgente necessitate / et an recens baptisatis infan/tibus praebeat Eucharistiam / sum<m>endam? et quidem instilla/ta in os infantis specie vini / consecrati?	Quoad primum membrum nihil, / quoad secundum prodiere in Co<mi>t<a>tu / Szatthmariensi et Maramarosi/ensi quipiam e Senioribus Pres/byteris Valachis, qui contra plu/res iam sibi data in eo instruc/tiones et monitiones infantibus / recens baptizatis de consecratis // vini speciebus in os instillabant; cu/iusmodi temeritatis et contravenien/tiae dignas culpa poenas sustinueru<n>t / et ne in futurum ullus talia attentare / auderet districtim prohibiti sunt.
Decimum	Ad Decimum
An eos, quos baptizat etiam Chrisma/te ab Ep<isco>po consecrato (quod indul/tu Ecclesiae est ipsi licitum) confir/met?	Affirmative, quoad sui Ritus ho/mines responderunt.
Undecimum	Ad Undecimum
An si contigat Romani Ritus aut / etiam Acatholicorum infantes eum baptisare talibus quoq<ue> Sacramen/tum Confirmationis conferat? Uti etiam Zingarorum, etiamsi ni/ger<r>imi sint infantibus?	Infantes Ritus latini Chrismate / ungi non debere ob periculum reite/rationis Sacramenti, cum ab Ep<isco>pis / suis confirmentur; Acatholicoru<m> / vero eo non debere, ne Sacramentu<m> / hoc temeretur, cum hi Fidem profi/teri Orthodoxam nolint; Zingaro/rum interim, si parentes ipsorum / Ritum Graecum sequuntur debe/re omnino confirmari repositu<m> / est.
Duodecimum	Ad Duodecimum
An praeter Olea Sacra, quae Presby/ter de more Ritus Orientalis bene/dicit etiam Sacrum Chrisma ab / Ep<isco>po consecratum habeat?	Habere omnes.
Decimum tertium	Ad Decimum tertium
An omnes Confessionem Pascha/lem apud suum Parochum, vel de / eius licentia apud alium peragere soleat Sacerdotem et Sacra refician/tur Synaxi?	In praefatis sex Comitatibus / Plebs Ruthena praeter Pascha/lem Confessionem potissimum / quaternorum in anno Ieiunior<um>, / ac Indulgentiarum occasione piam / frequentius confitendi praxim sequit<ur>, / Plebs vero Valachica, quemadmodum / in aliis inculta et rudis, ita etiam ad / frequentius confitendum difficulter / persuabilis, imo quibus piam in / locis aliquos confessionem etiam Pas/chalem simpliciter intermisisse, / Parochi eorum

	retulerunt. // Quorum pleriq<ue> occasione Visitae mo/dernae Catechesibus auditis serio / compuncti confitebantur.
Decimum quartum	Ad decimum quartum
An non eveniat, ut simul eodemq<ue> / tempore plures uni Presbytero / confiteantur, seu adulti, seu etiam / parvuli.	Hic abusus, quo parvuli primum / ad usum rationis venientes, insimul / ad Confessionem Sacramentalem / per certos Presbyteros in Marma/tia fuerunt admissi, est deprehen/sus; id ne amplius admittatur inhi/biti sunt, sub infligenda poena gravissima.
Decimum quintum	Ad decimum quintum
An non secundum primaevae Ec/clesiae Canones poenitentiam in/iungendo a Confessione poeniten/tes Parochus abster<r>eat?	Observari Ecclesiae Praxim mo/dernum inventum est.
Decimum sextum	Ad decimum sextum
An in Sacramento Poenitentiae / utatur forma absolutionis in / Concilio Florentino praescripta: «Ego te absolvo a peccatis tuis».	Praemissa deprecativa oratiucu/la omnes illa uti compertum est.
Decimum septimum	Ad decimum septimum
An admittat poenitentem ad Sa.cram Synaxim satisfactione pro / peccatis non expleta, vel non prae/misso triduano, aut saltem bidu/ano ieiunio.	Neutrum requiri simpliciter, / quamvis saltem ieiunium / pridianum utiliter et pie suade/ri possit.
Decimum octavum	Ad decimum octavum
An putet Presbyter sui poeniten/tis peccata posse quoquo modo / suo revellari superiori.	Etiam mortis discrimine stante, / negative responderunt.
Decimum nonum	Ad decimum nonum
An pro perverso nonnullorum / Schismaticorum more Pas/chalem Communionem praebeat / non in consecrato Pane et Vino, / sed tantum benedicto vulgo / Pastele dicto?	Perversum hunc morem apud / saepius fatos Valachos invaluis/se in pluribus locis post factas / tamen prohibitiones iam esse / abolitum. //
Vigesimum	Ad vigesimum
An ante ipsam sumptionem ad con/secratas vini species soleat in Lytur/gia aliquot guttas aquae calidae	Mysteriosam hanc et in Orienta/li Ecclesia a primordiis observa/tam praxim propter irreveren/tiam, quae occasione infusionis eius/modi calidae aquae saepius Sacramento / contigit esse sublatam.

infun/dere iuxta antiquum Graecorum usu<m> / dicendo: «Calor Fidei in Spiritu Sancto»?	
Vigesimum primum	Ad vigesimum primum
An Viaticum singulis octo vel saltem / quindecim diebus renovet et an non / a feria quinta Hebdomadae Sanctae / seu Caena Domini usq<ue> diem eandem / anni sequentis conservet?	In pluribus Ecclesiis venerandum / Ch<ris>ti corpus non in debita mundi/tie est repertum, partim quia non / renovatur, partim ob instrumenta, / in quibus asservatur inconvenientia / Presbyteri illi incuriae suae poenam / dederunt, ut autem dignius Sacratis/simum Sacramentum asservari / queat, singulis, in quibus desunt / Ecclesiis decentia ciboria Deo / dante procurare adnittar. Feriae e/tiam quintae usum a paucis Seniori/bus Presbyteris esse observatum adin/veni, hi pariter ab eodem dedocti et di/strictim inhibiti.
Vigesimum secundum	Ad vigesimum secundum
An doceat, teneat eos, qui peccati / mortalis rei accedunt ad Sacram / Synaxim non sum<m>ere Corpus Christi verum.	Negative.
Vigesimum tertium	Ad vigesimum tertium
An Romani Pontificis et S<a>cr<atissi>mae / Caesareae Regiae Maiestatis / expressam in Canone Missae / collectis, horis item matutinis et / vespertinis faciunt clara voce Pres/byter mentionem?	De Orientalis Ecclesiae Rubri/cis sexies sub Lyturgia Romani / Pontificis et S<acratissi>mae Cae<sare>ae R<egi>aeque / Ma<ies>t<a>tis constanter memento / fieri iuxta normam in serie / Visitae anno elapso, quaod isthoc / punctum fusius humillime appo/sitam demptis pure Presbyteris / Valachis, qui Missalia apud / Schismaticos in Moldavia direc/te, quoad hanc Rubricam de qua/tuor Patriarchis impressa ha/bentes com<m>uniter fer<r>e com<m>e/morationes quatuor Patriar//caharum antehac publice in Ecclesiis decanta/re solebant. Quae Rubricae actu occa/sione Visitae corectae, ut nonnisi de / Summo Pontifice Romano et S<a>cr<atissi>mis / Ma<ies>t<a>tibus Cae<sare>o-Regiis pium me/mento imposterum teneat omnibus / Presbyteris stricte praeceptum est.
Vigesimum quartum	Ad Vigesimum quartum
An Sacramentum Extremae Unctionis administret aegrotis et an / dicat, doceat, ac teneat ad hoc / Sacramentum ministrandum / unum Presbyterum non sufficere, / sed septem, vel saltem uno plures / sub nullitate actus require?	Erronea persuasos opinione multos / plebeos hoc Sacramentum mortem / corporis accelerare ideoq<ue> absque / eo decessisse, ab hac tamen per/suasione eiusmodi simplices, ac / rudes homines Presby/teri dedocere conantur. Ad valorem / por<r>o plures simpliciter non requi/ri Presbyteros reposuerunt, quam/vis primitivae Ecclesiae Orientalis Rubricae septem Presbyteros / administrandum hoc Sacramen/tum requirerent.
Vigesimum quintum	Ad vigesimum quintum
An observet Concilium Triden/tinum Parochus de denuncia/tionibus nubentium et proprii /	Proxime praeteritis temporibus signan/ter in Szathmariensi et Maramarosi/ensi Comitatibus, quoad denunciation/nes et assistentiam proprii Parochi / a paucis fuisse observatum Presby/teris Tridentinum secutis tamen / contravenientes

Parochi, ac duorum testium / assistentia et an in Ecclesia vel / domo etiam privata assistat ma/trimonio?	poenis, nunc accu/ratius observari ab omnibus.
Vigesimum sextum	Ad Vigesimum sextum
An teneat, doceat nuptias secundas / esse illicitas et an quot et quae / sint impediementa matrimonii / sciat?	Non esse illicitas nuptias secundas / et ulteriores quotidiana experientia / docet, responderunt; impedimenta / vero memoriter recensere in exami/ne omnia ex omnibus pauci scive/runt.
Vigesimum septimum	Ad Vigesimum septimum
An matrimonia invalida non / inveniantur, aut poligamia no/torii, si ita, cuius culpa?	In quibusd<am> Comitatui Szathmari/ensi adiacentibus locis et partim / huic, partim Transylvaniae sub/iectis cum dolore retulerunt Com//munitates esse intra ipsos eiusmo/di homines, qui in abominandis po/ligamiae criminibus a Revolutionib<us> / adhuc Rakoczianis incor<r>igibiles / prolibus multis procreatis damna/biliter persistunt, nec facile ad di/mittendas eiusmodi concubinas / propter distinctam praefatam / Co<mi>t<a>tuum subordinationem compel/li possunt, nisi Magistratus sae/cularis vigilantior eatenus medi/um op<p>ortunum adhibuerit.
Vigesimum octavum	Ad Vigesimum octavum
An quaestum non exerceat Presbyter / cum exorcismis Sacrisque Ritibus / et benedictionibus Ecclesiae non abu/tatur et an observationes superstitiosas non teneat, vel doceat?	Notabiles eatenus excessus in/ter Presbyteros non esse observa/tos, esto occasione exorcismorum / titulo fatigii soleant non<n>ulli con/tra multifarias Ep<isco>porum pro/hibitiones exigua accipere oblata, / Plebem vero signanter Valachi/cam supestitionibus et variis / observationibus circa Oeconomi/cam esse deditam et ad eas procli/vem innotuit, a quibus dedocen/da Presbyteris serio com<m>endata / est.
Vigesimum nonum	Ad Vigesimum nonum
An diebus Dominicis et Festis / Lyturgiam Populo sibi com<m>isso / celebret idemq<ue> Sacrificio diligen/ter intersit, statutes dies festos / et ieiunia ab Ecclesia p<rae>scripta / observet, ac Parochus ista ipsi / observanda denunciare non ne/gligat?	Non<n>ullos tam ex Presbyteris quam / Plebe Valachicae Gentis, quoad Divina / celebranda ab illis et his audienda / frigidiores et remissos esse cum / dolore, Ruthenos vero Presbyteros / unacum Plebibussibi com<m>issis / zelosiores, ac maiorem pietatem / prae se ferentes comperi. Festa / por<r>o imo Dies Dominici a paucis / Plebeis, ut oporteret observatur, / cum quia per D<omi>norum Ter<r>estriu<m> / Officiales pro laboribus saepius / ex ipsis Ecclesiis stante Missae / Sacrificio etiam diebus D<omi>nicis / ad alia loca ituri compelluntur, / tum quia variis publicis oneribus // subiecta haec gens conditionaria Dies / D<omi>nicos Festosq<ue> pro excursion ad / molendina et occurentibus aliis iti/nerationib<us> sibi quasi de more reser/vat.
Tricesimum	Ad Tricesimum
An Ecclesia sit lapidea vel li/gnea, in quo statu? An necessario / provisa apparatu?	In praefatis sex Comitatibus / versim Ecclesias esse 330, ex qui/bus duodecim dumtaxat lapideae / dantur in statu bono, residuae omnes / ligneae, ex his rursum 42 sunt in / statu vili, ac etiam stramine tectae, / non<n>ullae item

	ruinae proximae, quan/tum ob extremam lignorum in Trans-/Tybiscanis partib<us> penuriam, tant/tum ob instabilem (liberae migratio/nis) hominum sedem, quas magis / expedire visum est pati, ut insensibi/liter insufficientia incolarum non / reparatae deficerent, quam repentina<m> / sui ruinam acciperent, ne in Gente / isthac ob localem potissimum Eccle/siarum praesentiam pluribus in lo/cis conservata quaedam amaritudo / et aversio animi excitetur, ubi de/mum se solis collapsae fuerint ad / vicinas Matres Plebs applicabitur / et numerus Ecclesiarum paululum / minuetur.
Tricesimum primum	Ad Tricesimum primum
An Ecclesia habeat dotem, quisve / conservandae illius curam gerat?	Praefatas Ecclesias nullam dotem / et Fundum cerum habere ex eo, / quod Gens haec Ruthena et Valacha / a potiori constet ex Plebe Conditiona/ria, cuius industria et pietate pro / tenuitate virium et facultatum / Ecclesiae aedificantur industrialibusq<ue> / eiusdem laborib<us>, ac expensis re/parantur, atq<ue> conservantur.
Tricesimum secundum	Ad Tricesimum secundum
An in ea soleant fieri indulgen/tiae publicae, an n<on> sint turpis lucri / Presbyterorum causa, an item / aliqui abusus ipsar<um> oc<c>a<si>one invaluis/se n<on> sint observati?	In praefatis Comitatibus excepto / Abbaujvariensi, in quo penes tres / Ecclesias actuales Roma im//petratae sunt, publicas indulgentias / non haberi, neq<ue> abusus notabiles aut, ut essent turpis lucre causa impetra/tae observatum est.
Tricesimum tertium	Ad Tricesimum tertium
An habeat Ludimagistrum in / Divinis accuratum et parvuloru<m> / in Elementis Fidei erudiendorum / diligentem, an etiam Aedituus / penes Ecclesiam haberetur?	Ludimagistros quid seu potius / Cantores a potiori Filios Presby/terorum ubiq<ue> haberi, parvulos ta/men non ubiq<ue> instruunt eo, quod / dicti Cantores in plurimis locis / nullum beneficium a Com<m>unita/tibus percipient, sed n<e>c fundos / quid im<m>unes Cantorales habent, imo publicis oneribus etiam eo, / quod fundos excises non habeant / per Magistratus gravantur. Ae/ditui porro in rarissimis locis / habentur, cum nec hi im<m>unes vel / in minimo ab onerib<us> publicis essent.
Tricesimum quartum	Ad Tricesimum quartum
An pia et Christiana praxis ma/tutini, meridiani et vespertini pro / Salutatione Angelica pulsus vigeat / et observetur?	Defectu Aedituorum, seu Campa/natorum in paucis locis observa/tam fuisse, occasione tamen moder/nae Visitae, ut observetur, quantum / fieri potest, declarato eiusdem / pulsus fructu demandatum est.
Tricesimum quintum	Ad Tricesimum quintum
An Populus in iustis et licitis / suo Parocho obediat, stolarem i/tem et annuum proventum ad/minister et an non sint aliqui / Apostatae?	Sicut rudis et incultus est hic / Populus, ita exiguam obedientiam / et honorem suis exhibit Parochis / in solvendisq<ue> iisdem partim / ex paupertate, partim etiam ob/stinatia admodum difficilis. Observandum Apostatas por<r>o notorious dari / sequentes:

	In Abbaujvariensis Co<mi>t<a>tu poss<ess>ione / Petteő-Szinye: unus Darab e no<mi>ne / nuncupatus. In Büth Georgius Cson/tos. In Göncz-Ruszka Theodorus / Soltisz. In Ujfalu Csontos dictus. / In Co<mi>t<a>tu Borsodiensi Poss<ess>ione Va/mos, Maria Filiczky. In Baba Ge/czy dictus; Maria Győry Istvánné, // Michaël Kolonkay, Ioannes Csorsz. / In Tiszatarian Petrus Bojko. In / Csad: Ladislaus Iuhasz. In Nemesbek / Georgius Sandorcsin. In Oppido Sze/rencs Ladislaus Iuhasz; Georgius / Orosz; Franciscus Szabó; Andreas / Nagy; Barbara Kovacs. In Szabolcsensi Co<mi>t<a>tu Poss<ess>ione Viss / Sophia Iuhasz. In Vencseleö Ioan<nes> / Kozma; Anna Körömenyi. In Ib/rany Georgius Szöke; Ioannes Har/sany; Michaël Mavay. In Oppidis / Szent-Mihal, Böszörmen, Nánas / complures, quorum n<omi>na nunc re/lata non sunt. In poss<ess>inibus item / Dobos Ioannes Kender. In Gyulay / Ioannes Rakoveczky; Helena Bi/harka. In Ajak tres fratres: Andre/as, Ioannes et Georgius Oloss. In Mun/dok Petrus Csorba. In Irkeniz uxor / Ioannis Ratz. In Szatthmariensi Comitatu Op/pido Nagy-Karoly Iosephus Molnar; Franciscus Magyar; Andreas Ker/tész ex valachis. In poss<ess>ione Cso/moköz Ladislaus Timsa, Georg<ius> Lukas / et Maria Huncz. In Körtvellyes / Ioannes Moysej; Michaél Fekete / et Arva Tyürkané. In Enderid Ma/ria Papaj. In Mező-Terem Petrus / Kocsis et Maria Winczelir. Rako / Szent Miklos Maria Zabb etc. etc. <…>[1137] Horum non<n>ulli esto per Magistra/tus Comitatenses fuissent citati, imo / etiam poenis subiecti, nihilominus // in damnabili Apostasiae crimine e/tiamnum persisitunt eo obstinatio/res, quo remissius sucessive secu<m> / agi observant.

Puncta Doctrinalia Parochis proposita sequuntur:

Primum	Ad Primum
An sciat Parochus necessaria neces/sitate Medii et Praecepti ad salutem? / An Filius DEI, seu Christus dici pos/sit creatura, an minor Patre in / Deitate?	In praedictis sex Comitatibus / ex 308 atq<ue> modo praevio specificatis / in actuali functione constitutes Pres/byteris n<ume>ro 383 alii, et quidem potio/res bene, atq<ue> expedite plane, alii mi/nus expedite, com<m>ode tamen in Exa/mine respondebant. Reliqui 25 ex / Senioribus signanter in Szatthma/reins et Maramarosien<si> Comitatib<us> / titubando, imo plane exinde Christu<m> / secundum humanitatem dici pos/se Creaturam ex simplicitate, ac / citra pertinaciam asseruerunt.
Secundum	Ad Secundum
An Christus duas naturas et / voluntates, Divinam et Humanam, / item an unam vel plures perso/nas et quales	Multi ex omnibus, siquidem Scholas / altiores non frequentassent, nec / quid natura personave signifi/cet fundate (esto in libello mora/li lingua vernacula impresso in/ter caetera scitu necessaria,

[1137] Spatium album circa quinque lineas.

habent?	id eti/am expositum haberent) didicis/sent naturam cum persona con/fundendo in Christo duas perso/nas admittebant.
Tertium	Ad Tertium
An pro omnibus hominibus / Christus sit mortuus? An Divini/tas vel tantum humanitas illius / pro genere humano sit passa? Et / an habuerit animam creatam / praeter Divinitatem?	Animam creatam Christu<m> / habuisse quidam dubitando po/tiores bene responderunt.
Quartum	Ad Quartum
An anima cuiusvis hominis / sit im<m>ortalis? An damnatorum // animae precibus Presbyterorum / ex Inferno eripi possint? Anve / Infernus cum suis poenis sit duraturus aeternum?	Quoad primum membrum o/mnes bene; animas vero damna//torum ob unum duntaxat / peccatum damnatas precibus Pres/byterorum iurati, imo etiam ex In/ferno posse eripi, quidam senseru<n>t. / Ad tertium membrum omnes af/firmative responderunt.
Quintum	Ad Quintum
An in peccato mortali denati / ad Infernum, vel quo alio sta/tim post separationem ani/mae a corpora eant?	Persuasi non<n>ulli Senioribus / librorum Schismaticorum olim / lectione in mortali denatos ante / universale Iudicium non ire ad / Infernum, sed Purgatorium, vel a/lia ignota loca reposuerunt, reli/qui bene responderunt.
Sextum	Ad Sextum
An nemo aeternis addicatur sup/pliciis, nisi, qui sibi violentam / mortem consciscat?	Quosdam rudiores senio confectos / quoad hoc punctum affirmative / respondisse eo, quod alii in mor/tali constituti tempus poenitendi / haberent.
Septimum	Ad Septimum
An fornicatio et alia pecca/ta venereal sint mortalia, vel / duntaxat venialia?	Simplicem fornicationem veni/ale dumtaxat unus alterve dixit.
Octavum	Ad Octavum
An iustorum animae ad cae/lum vel quo alio ante univer/sale iudicium pergant?	Sinum Abrahae atq<ue> Paradisum / diversae significationis esse a voce / Caelum, quidam putantes animas / iustorum ante Universale Iudi/cium non ad Caelum, sed Sinum / Abrahae, vel Paradisum ire res/ponderunt, potiores bene.
Nonum	Ad Nonum
Quot et quae sine materiae, / ac formae Sacramentor<um> / quisve finis, ad quem insti/tuta sunt?	Materias et Formas Sacramen/torum exercite, ac practice omnes / sciunt, memoriter tamen recen/sere multi ex omnibus igno/rantur.
Decimum	Ad Decimum
An panicum vel hordeum possit / esse valida materia S<a>cr<a>m<e>nti Eu/charistiae urgente necessitate?	Panicum nullus, hordeum vero / urgente necessitate quidam vali/dam materiam esse dixerunt; / reliqui quoad utrumq<ue> negative / responderunt.
Undecimum	Ad Undecimum
An sub speciebus panis solum / Corpus Christi, non item San/guis contineatur?	Omnes bene.
Duodecimum	Ad Duodecimum

Utrum in Pane Asymo teneat / non posse confici verum Christi / Corpus?	Et licite, et valide confici posse / observari interim debere quem/libet ritualem praxim respon/derunt.
Decimum tertium	Ad Decimum tertium
Quae et quot sunt Puncta Unio/nis et an Presbyter in Symbolo / addat doceatq<ue> Populum addere / particulam Filioque.	Unionis Sacrae Puncta principalia quatuor, utpote: Pontifi/cem Romanum Caput Ecclesiae; / Spiritum Sanctum a Patre et Fi/lio procedere; Dari Purgatorium / atq<ue> Panem Asymum validam / Christi Corporis materiam o/mnes quid credunt, memori/ter tamen ex ordine ista recensere multi non sciverunt; par/ticulam vero Filioq<ue> in Sym/bolo addere Populumq<ue> sibi com/missum instruere omnes li/quide compertum est.

Praespecificatorum proinde istorum sex Comitatuum penes benignum / Ma<ies>t<a>tis Vestrae S<a>cr<atissi>mae Caesareo-Regiae anno immediate praeterito / eum in finem mihi clementissime datum Decretum, continuative / a me anno hocce canonice visitatorum (remansis adhuc pro secu/turo anno in totale complementum eiusdem Canonicae Visitae meae / duobus Bereghiensis nempe et Ungvariensis Comitatibus, qui ob / distantem per Montana locorum et Possessionum frequentiam / temporis item vicissitudines anno hoc nequaquam superari / poterant) modo et ordine praededucto seriatim coram Augustis/simo Ma<ies>t<a>tis V<e>strae Sacr<atissi>mae Caesareo-Regiae Throno de subdita/li obsequio meo humillime declarato statu, ne invalescentibus // diuturni in hac Gente palam detecti naevi et defectus, ac damno/sa vita morumq<ue> a pietate Christiana descita coruptela, in futu/ras quoque posteritates per series annorum ultro serperet: quem/admodum elapse anno in Zempliniensi et Saarosiensi Comitati/bus canonice a me visitatis enatos medio tempore cum abusu / defectus, synodicis sanctionibus privates item salutaribus moni/tis (quae in humillima mea anno praeterito Canonicae Visitae / apud altissimum Ma<ies>t<a>tis V<e>strae S<a>cr<atissi>mae Apostolico-Regiae Solium / facta repraesentatione de genu humillime submiseram, cor<r>igere / et extirpare conatus sum. Ita insistam validius, ut in his quoq<ue> / sex Comitatibus vitiatam vitae, ac morum Disciplinam Christia/nam per purum amorem et timorem DEI quam apud Clerum / tam et apud Populum ad perfectum ordinem restaurem, fir/missime tenens futurum, quod pro illis, quae supremam Ma<ies>t<a>tis / V<e>strae S<a>cr<atissi>mae Cae<sare>o-R<egi>ae, utpote sum<m>i Terrae Principis salutarem / exsposcent medelam ex innata eiusdem S<a>cr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis V<e>strae / Cae<sare>o-Regiae Materna in Conditionariam hanc Gentem mise/ricordia et sollicitudine eos salutares brevisim consecuturus / ordines, qui perpetuam Augustissimi Nominis gloriam / Ma<ies>t<a>tis V<e>strae S<a>cr<atissi>mae in futures posteritates transcripturi s<u>nt; / in rudi vero isthac Ma<ies>t<a>ti V<e>strae aeternum subdita Gente effica/cissima ad salute media sint future. Cuius vitam, ac sortes, / dum in Maternis Maiestatis V<e>strae S<a>cr<atissi>mae Cae<sare>o-Regiae / visceribus cum subiectissimo Clero meo fiducialiter collocare / in perpetuo homagiali obsequio usq<ue> ad cineres emorior // Michaël Manuel Olsavszky / Ep<isco>pus Rossen<sis> Munkacs<iensis> Mara<marosiensis / p<er> I<nclytum> Regnum Hungariae Vicarius / Ap<osto>l<i>cus m<anu> p<ropria> //

[In angulo dextro, superius scriptum:] Extractus / Triennalis Graeci Ritus Uniti / Cleri et Populi in Hungaria / Dioecesis Munkacsiensis Cano/nicae Visitae per Illustrissimum, ac R<evere>ndissimum D<omi>nu<m> / Michaëlem Manuelem Olsav/szky Ep<isco>pum

Munkacsien/sem etc. <t<i>t<uli> penes Suae Ma<ies>t<a>tis / S<a>cr<atissi>mae Cae<,sare>o-R<egi>ae Decretum / anno 1750, -<quinquagesimo prim>o et -<quinquagesimo secun>do / peractae factus Eidq<ue> Alte<a>tt<ac>tae Suae / Ma<ies>t<a>ti repraesentatus.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1464, f.1-12, copie
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1464, арк.1-12, копія.

52

1757 ianuarie 27, Baia Sprie. *Senatul oraşului regal Baia Sprie, la cererea credincioşilor din Chiuzbaia în frunte cu primarul comunei, solicită numirea unui preot, în locul preotului Vasile Papp care nu mai dorea să rămână în această parohie după 15 ani de funcționare.*
27 січня 1757 року, Бая-Спріє. *Сенат королівського міста Бая-Спріє, на прохання віруючих із Чузбая, на чолі з головою сільради, просить призначити священика, замість священика Василя Папп, який не хотів більше залишатися в цій парафії після 15 років служби.*

Venerabile Sacrum Spirituale Forum
Domini Domini Nobis Colendisimi!
Salute qvam plurima, paratissimorumque Servitiorum Nostrorum Commendatione promissis.
Kis Bánya nevü falusi helységünk beli lakosok Birájokkal együtt elénkben comparealván referálták, hogy minek utánna eö köztök Tisztelendő Papp Laszló Ur eö kegyelme már circiter tizenöt estendöktől fogvást Papi hivataljában szolgált volna: mostan declaralta magát, hogy tovább ottan maradni nem kivánna: minek okáért, hogy más paprol providealnanak magát esz toto declarálta. Azért más lelki Atyának ki kérésében munkások lévén mi hozzánk recuraltak hogy kivánságokat recommendálnak a Szent Székhez hogy más becsületes Papi Embernek Kisbányára valo rendelésével, Pap László Uramot fel cserélni neterheltesék, hogy ugy mind magának mind az helységnek contentuma lehessen. Queis Nos Sacris precibus et Paternis favoribus enisse commendantes perseveramus in libero ac Privilegiato Regis Montano Oppido
Felsöbánya die 27 Januarij 1757
Ejusdem Sacrae Sedis obligatissimi servi
Judex et Senatus
prefati oppidi

<f. 2 v.:> Venerabili sacro spirituali unitorum / Graeci Ritus Valachorum foro titt<ulum> Dominis, Dominis nostris debito ho/nore venerandis, colendis./ ibi ubi./
27 ian<uarii> 1757 / Privilegiatum Regio Mon/tanum oppidum Felső Ba/nya pro parocho instat.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1508, fila 1-2, original.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1508, арк.1-2, Оригінал

53

1757 martie 28, **Carei**. *Comitele Károlyi Ferenc transmite episcopului unit de Mukacevo laudele sale la adresa parohilor greco-catolici pentru zelul lor în strângerea fondurilor băneşti pentru necesităţile războiului*[1138].
28 березня 1757 року, **Карей**. *Комес Каройї Ференц передає уніатському Мукачівському єпископу хвалу греко-католицьким парафіяльним священикам за їх старанність у зборі коштів для потреб війни*

Ill<ustrissi<me et Reverendissime Domine Episcope, / Parens mihi Colendissime!
Exarata ad me Ill<ustrissi>mae Dominationis Vestrae / epistola paterno in me affectu plena non poterat mihi non esse gratissima; voluppe / quippe erat mihi cognoscere, tum id, quod / eremi sui solicitudo non ita Ill<ustrissi>mam D<ominatio>nem / Vestram sua repleat dulcedine, ut eandem / mei oblivio tetigisset, tum id, quod apud / pretiosissimam Thaumaturgam mei remi/nisci dignatur, quam et ego revereri cu/perem, nisi intentioni meae acrior mor/bus moram iniiceret. Solatio me affecit / et id, quod Clerus Ill<ustrissi>mae D<ominationis> Vestrae sub/iectus iurisdictioni ex ardent in Suam / Ma<ies>t<a>tem zelo in p<rae>sntem Belli necessi/tatem aes ad confusionem bene funda/torum congerat, cuius summa ubi con//gregata uerit, optimum fore censerem, / ut illa ad manus Perceptoris mei huiatis / domestici Francisci Mede deferatur / et accepta ab eodem syngrapha ennume/retur; multum collando in tensionem in / Clementissimam Terrae Principem con/testatam, quam condignis excolam elo/giis Suae S<acratissi>mae Maiestati beneficam / Cleri huius et Antistitis sui manum / competenti encomio repraesentaturus.
Et, quia pecunia haec in augmentationem / Legionis meae impendetur, generositatis / huius nunquam futurus imme<m>or, grates / repono quam possum maximas, saedu/lam impensurus operam, ut quid quid / in bonum et commoda eius conferre / possum, nihil in me patiar desiderari / spero fere, ut Ill<ustrissi>mam Dominationem // Vestram vel isthic in aedibus meis, vel Po/csini ad venerationem magnae Dominae / nostrae, dum licuerit profecturus am/plecti possim. Interea de sincero cando/re meo, ita securam esse iubeo, uti con/stanti teneritudine persisto // Ill<ustrissi>mae D<ominationis> Vestrae // Devinctissimus / Suus Filius / Karolyi m<anu> p<ropri>a // Karoly <vigesima octav>a Mar<tii> / 1757.
[In calce paginae scriptum:] Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Munkacsiensi.

[In angulo dextro superius ab alia manu recentius scriptum:] 1757 // <Vigesima octa>va Mar<tii> <1>757 / Karolyi Fr<anciscus> Comes / laudat zelum G<raeco>Catho<licorum> / Parochor<um>, quod ad con/fusionem bene funda/torum aes pro belli / necessitate congerant.
[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:] Militar<ia> in g<ene>re / 9.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1526, f.1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1526, арк.1-2, Оригінал

[1138] Este vorba despre războiul de 7 ani (1756 – 1763).

54

1757 martie 31, Satu Mare. *Răspunsul protest făcut de oraşul liber şi regal Satu Mare prin agentul fiscal Mihail Burjan împotriva protestului episcopului de Mukacevo cu privire la bunurile situate pe teritoriul pomenitului oraş liber regesc.*
31 березня 1757 року, Сату-Маре.*Відповідь-протест складена вільним і королівським містом Сату-Маре через податкового агента Михайла Буржана проти протесту Мукачівського єпископа про майно, яке знаходяться на території згаданого вільного королівського міста.*

Copia
Reprotestatio / L<ibe>rae R<egi>aeq<ue> C<ivi>t<a>tis huius Szatthmar Nenethien<sis> Fiscalis Egr<egii> Michaëlis Burjan contra protesta<ti>onem Ill<ustrissi>mi, ac R<everen> dissimi D<omi>ni Ep<isco>pi / Graeci Ritus Unitor<um> Munkacsien<sis> etc. facta et publicata die <trigesima prim>a Mar<tii> / 1757.
Nomine et in persona N<o>b<i>lis Michaëlis Burjan, qua L<iber>ae R<egi>aeq<ue> Ci<vi>t<a>tis / huius Szatthmar Nemethien<sis> Fiscalis per modum et formam solen<n>is / reprotesta<ti>onis, contradictionis, annulationis, cassationis et mortifica/tionis, ac respective inhibitionis et prohibitionis coram p<rae>fatae Ci<vi>t<a>tis / Amplissimo Senatu in hunc modum detegit<ur>, qualiter Ill<ustrissi>mus / D<omi>nus, ac R<evere>ndissimus Michaël Manuel Olsavszky Ep<isco>pus Ros/nensis, Munkacsien<sis> et Maramorosien<sis>, Vicarius Apostolicus, S<acratissim>ae / Cae<sare>o-R<egi>ae Ma<ies>t<a>tis Consiliarius medio ad<mo>dum R<evere>ndi D<omi>ni Ioannis / Bileczky Graeci Ritus Unitor<um> in p<rae>fata Ci<vi>t<a>te Parochi, Districtuu<m> / vero Szatthmarien<sis> et Borlestien<sis> V<ice>Archi-Diaconi ratione duar<um> / sessionum, alterius impopulatae, alterius vero desertae, appertinentia/rumq<ue>, agrorum vid<eli>cet, faenetor<um>, ac in producto per p<rae>t<i>t<u>l<a>tu<m> D<omi>nu<m> / Ep<isco>pum sub l<ite>ra A specificatar<um>; sessionum quidem et appertinentia/rum in parte Nemethien<si> habitar<um> et existentiu<m> perq<ue> Ioanne<m> Kirio, / alias Niko in depurationem quorumpiam p<rae>tensive passivor<um> p<er> p<rae>sciti / Ioannis Kirio genitorem contractor<um> debitorum ab antecessore supra/t<i>t<u>lati D<omi>ni Ep<isco>pi Ill<ustrissi>mo olim, ac R<evere>ndiss<im>o D<omi>no D<omi>no Georgio Genadii / Bizanczy levator<um>, ac tam tempore eiusd modo nominati cond<am> D<omi>ni / Ep<isco>pi quam vero moderni Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Protestantis accumulator<um> deno/minatar<um> protestatus fuisset, ac una inhibuisset, ut nemo ead inva/dere ausit, ac p<rae>sum<m>at.
Cui taliter p<rae>missae protestationi, ac in/hibitioni p<rae>scitus fiscalis, ne quoquomodo per taciturnitatem sua<m> con/sentire videat<ur>, solennis reprotesta<ti>onis, ac respective protesta<ti>onis, / contradictionis, annula<ti>onis, cassationis, mortifica<ti>onis, respective / vero inhibitionis et prohibitionis velamine obviat ex subinsertis / rationibus:
Primo. Ne q<ui>dem p<rae>t<i>t<u>l<a>tus D<omi>nus Ep<isco>pus eiusd cesionarii, / aut in dignit<a>te Ep<isco>pali eid D<omi>no Ill<ustrissi>mo Ep<isco>po succedentes ullo pacto, titulo, / aut p<rae>textu in ead p<rae>tensive in disputationem debiti denominata bona / cum dispendio peculii Regii, ac Ci<vi>t<a>tis huius p<rae>iudicio publico, velut ead / bona antea quoq<ue> oneri publico civili nimirum et contributionali subiecta / sine onere eod publico possidere possint, ac valeant; verum onera // ratione p<rae>scitor<um> bonor<um> eid D<omi>no Ep<isco>po obtingentia supportari faciat et / persolvi, secus protestat<ur>, contradicit,

reclamat, inhibet et prohibet, ac / reservam suam ratione secus intentandi usus p<rae>mittit relicta etiam / penes Ci<vi>t<a>tem tam iuris redemptibilis quam vero proprietatis facultate / in collectivo et in particulari quoad personas contribuentes ius quoquo/modo publicum et privatu<m> habentes, adeoq<ue> iure publicam vel privata<m> / in p<rae>scitis p<rae>tensis bonis habere valentes.
<Secun>do. Ne idem p<rae>t<i>t<u>l<a>tus D<omi>nus / Ep<isco>pus alia bona vigore p<rae>tensi contractus sui possideat, aut possidere at/tentet.
<Ter>tio. In quantu<m> eadem bona p<rae>tensive denominata univer/sim et in concreto iuri, actioni, aquisitioniq<ue> subessent fiscalatus, aut / quoquomodo nunc vel in futuru<m> quocunq<ue>t<i>t<u>lo subesse possent, reservat / tam pro nunc quam vero in futurum supra notata modalitate facultatem / revindicandi.
<Quar>to. In quantu<m> ead bona in genere vel in parte fisca/lem protestantem et reprotestantem actualiter, vel virtualiter concernerent, / aut concernere possent, seu actualiter pro publica necessitate et utilita/te a Ci<vi>t<a>te hacce possiderent<ur>, sive demum per particulares personas / contribuentes actualiter ex iisd bonis possideret<ur>, aut virtualis quaedam / particularium personar<um> contribuentium successio et ius inesset. Ratio/ne quidem actualis in iisded p<rae>tensive denominatis bonis habiti usus / publici vel privati a p<rae>tensi denominatis usu distincti solenniter prote/statur , ac una a turbandis similibus usibus inhibet et prohibet, ac ea/tenus reservat generalem facultatem Exinde:
<Quin>to. Eidem p<rae>tensae / protestationi et inhibitioni, veluti in nullo publice noto titulo et fun/damento fundatae rerum simpliciter pro nunc coram hocce amplis/simo senatu assertae. Idem Fiscalis reprotestatur, contradicit, in/hibet et prohibet reservando intuitu eorun>dem g<ene>r<a>lem facultatem. //
[In media pagina, margine dextro ab alia manu recentior scriptum:] Reprotestatio Szatthmariensium 20 / Apr<ilis> anno 1757 facta ratione / duarum sessionum in / parte Nemethien<si> situ/atar<um> ad protestationem / intuitu earund factam / per Ep<isco>pum Munkacsien<sem> / Genadium Bizanczy.
[In calce paginae, angulo sinistro a duabus manibus recentius scriptum:] D<e> d<at>o <tricesimae terti>ae Martii 1757 Reprotestatio / L<ibe>rae Regiaeque Civitatis Szathmar Ne/methiensis Fiscalis Egregi<i> Michaë/lis Burjan contra protestationem / Ill<ustrissi>mi, ac R<evere>nd<issi>mi D<omi>ni Ep<isco>pi Mun/kacsiensis (t<i>t<uli>) facta // ratione / bonorum in terreno Szatth/marine<si> situator<um> per / Ioannem Kirio alias Niko / Georgio Genadio Bizanczy / Ep<isco>po inoneratoru<m>.
[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:] Iuridica / 119.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1522, f.1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1522, арк.1-2, Оригінал.

55

1757 aprilie 2, Sighetu Marmaţiei. *Daniel Havrilovics, împuternicitul episcopului unit de Mukacevo îl informează pe prelat în legătură cu dificultăţile întâlnite în dieceza Sighetului şi, în principal, despre conflictul avut cu calvinii în privinţa înmormântării unui enoriaş de confesiune calvină, în postul Crăciunului, în cimitirul bisericii uniţilor.*
2 квітня 1757 року, Сігету-Мармацією. *Данієл Гаврилович, уповноважений уніатським Мукачівським єпископом інформує прелата про труднощі, які зустрів в діоцезії Сігету та, в першу чергу, про конфлікт з кальвіністами*

стосовно поховання прихожанина кальвіністської віри у різдвяному пості, на кладовищі уніатської церкви.

Illustrissime, ac Reverendissime D<omi>ne Praesul, D<omi>ne Praelate / mihi gratiosissime!
Felix Alelluja cum gloriosa Ch<ris>ti Resurectione ad vota propria sola/tiose per series annorum Ill<ustrissi>mo, ac R<evere>ndiss<i>mo D<omi>no Praesuli recolenda, / dum intima filiali devotione precor; pariter pro sacris liquoribus Pres/byterum Bodöensem Koczufanics excessivum verbis castigandum de tem/pore submitto; alterum ante duas circiter septimanas ad Illustr<issimum> D<omi>nu<m> / absque ullo scripto corrigendum mihi, cuius vita fratri suo Dorogien/si Valachico Presbytero et Alexandro ephebo optime constat, enar/rent illi mihi tantummodo ex aliena relatione et ArchiPresbyteri scri/pto Szathmariensis relatum est.
Adhuc unus bigamus habet<ur> deperditus, qui primae suae uxoris a germana / sorore filiam nefario matrimonio iunctam detinet et hunc mittam / quam primu<m> convaluerit. Pecuniam pro Regia sua Ma<ies>t<a>te / ad 200 fl<orenos> Rhen<enses> prae manibus collectam habeo, aliquid restat / conferendum ex verhovina nostra, quae summa, si de subsidio Cleri / pro hocce anno obveniente repactienda supleri et substitui poterit, / Praelatiali gratiosae ordinationi humillime submitto, sin minus / benignam contributionem data proxima occasione admandabo.
Quid D<omi>ni Acatholici contra me e congregatione scripserint pro comitione / mihi communicari humillime expelerem; unde vero istud exordiu<m> / ducat, breviter expono: anno abhinc altero ex Csomoköz Presbyter / venerat cum homine illaru<m> partiu<m> pro muliere, quae tribus annis in / aula D<omi>ni Murathi habitabat deserto marito legitimo prolemq<ue> spu/riam concepit ab oeconomo aulae illius, dein binis subsequis annis / in mola Marathiana extra oppidum latitantem ego cu<m> adventu / mariti sui legitimi e mola per Cantor et aurigam meu<m> adduci cura/vi, ne marito legitimo tradidi; D<omi>nus ille cu<m> oeconomo suo centu<m> Rhen<enses> / mihi offerebant, ut illa a primo marito seiungat<ur> et suo corruptori / abhaereat, ego consentire nolens iniustae petitioni hocce primo anno / experior, quid ceperit agere quibusdam bonis Bethleenianis in Tu/roczköz redemptis, ubi cum Iud<ice Nobi>lium Andrea Popovics protestante / bovem ab Archi-Presbytero illius loci huiusmodo subditi vi accepere. //
Ab altero item ibidem degente Presbytero sene sex fl<ore>nos terrendo ipsu<m> excussione, / ac effractione fenestrar<um>. Restantia porro talis fuit, plures ante annos pa/gus portionale quantum persolvere incapax recurrit ad Comitem / Bethleem Supremu<m> I<nclyti> C<omi>t<a>tus protunc Comitem, ille summa<m> obvenientem / deposuit pro pago, quo tempore praeattactus Archi-Presbyter adhuc celeps / dicto Comiti qua subditus servivit, praesens vero publica onera sustulit, dein hic manumissione procurata patre superstite et alio fratre ordina/tus Parochusq<ue> loci factus adhuc usque servabatur immunis, prout / scripto Bacsinszkiano de ipsis acto patet. Modo vero, ut ad persolutionem / istius antiquae restantiae pagi concurreret, cum Presbytero altero, ad qua<m> / primo fratres ipsius post mortem patris coloni, uti caeteri contribuentes as/solent, vi adigebatur. <Secun>do haec restantia non pro illis tantum modo re/partita est, qui pro tunc possessionem incoluere, quo vix quinq<ue> essent su/perstites, sed modo contribuentib<us> seu ab uno seu ab duobus annis ibidem / locum aprehendissent. Hinc ego istud exponens exaudiri nequivi ab Haereti/cis sibi faventibus; Presbyteror<um> vero iniuriam aliter ulcisci et reintegrare / modum non habui quam ipsos iuxta petitu<m> suu<m> a Divinis cessare sinen/do, quandoquidem

nec annuos, neque stolares proventus ipsis ad hoc usque / tempus praestitissent parochiani.
Scripserunt de aliis fortassis in sui confessionem exugeraverunt. Nunc / alter casus cum Darvajanibus pariter Haereticis contigit, qui in Ecclesia nostra / Darvensi alias Kolodna vesperi per subditos sepulchru<m> fodi, ac per praedi/cantiu<m> suu<m> publica caeremonia inhumari Calvinu<m> adhuc ante festa / Natalitia curavere; mihi vero in notitia<m> primo septimana prima huius / sacrae Quadragesimae res data est, ob quam pollutionem Ecclesia>m> frequen/tare Parochos et Parochianos inhibui, donec cadaver sepultu<m> exhumet<ur>, ac / Ecclesia benedicatur secundum sancita Sacror<um> Canonu<m>, ut discrimen sit verae / a falsa Ecclesia, demandavi autem exhumationem clancularie de re / fieri propter tumultu<m>, nefors secuturu<m>; an sit facta, nulla<m> relationem ha/beo, sed odium inevitabile. Iam enim ad me ablegatu<m> miserant, utrum / absq<ue> litigio velim cum ipsis componere, quod Archi-Presbytero scripseri<m>, cur / Haereticu<m> in Ecclesia sepeliri permiserit, quod, si non composuero paci/fice cu<m> ipsis, velint me singillati<m> quisq<ue> in ius trahere propter dehonesta/tionem termini I<it>is haereticu<m>; ego reposui, si probaverint, q<uo>d terminus // I<it>is haeretici non ipsis competat, tunc pacatis modis rem compo/siturus sim, illuc usq<ue> autem scripta non retracto et ius, ac iuridicum / terminu<m> absq<ue> terrore praestolabor. Quid Ill<ustrissi>mus, ac R<everen>d<issi>mus D<omi>nus Prae/sul de casu istius sepulturae expositae dignabit<ur> gratiose iudicare, ac mihi / mandare humillime expeterem instrui.
Plenipotentia<m>, quoad iuridicos processus incaminandos pro me ex parte Ill<ustrissi>mi, / ac R<evere>nd<issi>mi D<omi>ni Praesulis petii, aut saltem procuratorias Perillustri D<omi>no / Ioanni Krusper Regio-Fiscaliu<m> Dominior<um> in Marmatia Fisco / vel si Ad<modu>m R<evere>ndus Pater Desko plenipotentiam adhuc tenet, dignetur / Ill<ustrissi>mus D<omi>nus illi committere, ut Munkacsini constituat Procurator / pro Marmatia ex parte Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Praelati et Procuratorias abin/de authenticas ad me dirigat. Calvinistae ob bellu<m> Religionis mag/nanimes facti vellent pauperu<m> Cleru<m> nostru<m> ante victoria<m>, prout oli<m> / fuit, subditu<m> sibi facere, quod DEUS Optimus fors non admittet.
Ex filiali mea obligatione mitto quatuo <sic!>[1139] pelliculas mardurinas in pig/nus contestationis clientalis. Queis in Paternas Praesuleas gratias / enixi com<m>endatus in Sacrae Praesuleae Dexterae humillimo osculo / emorior // Ill<ustrissi>mi, ac R<evere>nd<issi>mi D<omi>ni Praesulis // Humillimus Cliens / Daniel Haurilovics m<anu> p<opr>ia // Szigeth <secun>da Aprilis 1757.
[In media pagina, in margine sinistra ab alia manu recentius scriptum:] 1757 / Daniele Havrilovits.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1524, f.1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1524, арк.1-2, Оригінал.

56

1757 mai 5, Satu Mare. *Senatul şi judele oraşului liber regesc acordă lui Mihail Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, dreptul de a stăpâni bunurile defunctului Martin Kirio, supuse fiscului.*

[1139] Recte: *quatuor*.

5 травня 1757 року, Сату-Маре. *Сенат і суддя вільного королівського міста надають уніатському Мукачівському єпископу Михайлу Ольшавському право на володіння майном померлого Мартіна Кіріо, яке підлягало оподаткуванню.*

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Episcope, / Domine, Domine nobis singulariter colendissime!

Accurate redditae sunt nobis gratiosae litterae Ill<ustriss>imae D<omi>na<ti>onis V<est>rae Maria Pocsini / die <decima octa>va emensi mensis Aprilis emanatae, quibus in concursu nostro Senato/riali perlectis, ac suo modo publicatis, quemadmodum ex gratiosis earun/dem tenoribus intelligimus pratetitulatam Ill<ust>r<issi>mam D<omi<ti>onem Vestram ni/hil cum iactura Aerarii Regii, aut vero in praeiudicium iurium huiusce Civi/tatis intuitu fundorum quondam Martino Kirianor<um>[1140] civilium eidem Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae traditor<um> agere, / quin potius eorundem possessionem erga pensionem de lege et municioio / publico pendi solitorum continuare velle; ita sane praecipuum et principa/le D<omi>ni Fiscalis huiatis protestandi fundamentum erat, ne fundi civiles / a iurisdictione civica avellantur, aut quoquomodo abalienentur, sed one/ribus civilibus et contributionalibus subiecti maneant. Cum itaq<ue> gra/tiosam Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae intentionem cum nostro conatu concordare experiamur, / tantum abest, ut possessionem praescitor<um> fundor<um> seu bonor<um> civiliu<m> im/pediamus, quinpotius omnimode pro iusto et aequo secundare adiutamur.

Id porro scire optat Ill<ust>r<issi>ma D<ominatio> Vestra, quantum peculiariter particulari / pro quovis fundo obtingat solvendum? Ad quod humillime rescribendum / habemus: pro fundo eodem, quo domus superinstructa habetur de re/cepta praxi obtingunt annuatim solvendi Rhen<enses> f<lore>ni 4, a quibuslibet vero fun/do deserto f<lore>nus Rhen<ensis> 1. Agris et pratis hic et nunc extra limitationem, / ac solutionem relictis cum usufructuarii eorundem a fructibus perceptis / solvere obligentur.

Cum de appromptando hocce nostro rescripto solliciti fuissemus, eotum plane su/pervenit miser Iohannes Kirio successor Martini quondam Kirio et hu/millime institit coram nobis, ut eundem sortemq<ue> eiusdem miserrimam / pro sublevamibne Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae recommendaremus. Cuius egeno statu et / miserrima sorte nobis optime constant eundem Ill<ust>r<issi>mae D<ominatiioni> V<est>rae humillime / recommendamus. In reliqui gratiosis favoribus et Paterno affect nos/met humillime commendantes perseveramus. SzatthmarNemet<hini> die <quin>ta / mensis Maii anno <millesimo septingentesimo quinquagesimo sepli>mo // Illustrissimae, ac Reverendissimae D<ominatios> V<est>rae // Servi humillimi // N<omina> Iudex, Consul et Senatus Liberae, / ac Regiae Ci<vita>tis SzatthmarNemethien<sis>.

[In media pagina, inferius scriptum:] Illustrissimo, ac Reverendissimo Domino, Domino / Manueli Olszavski, Sacratissimae Caesareae Regiaeque / Maiestatis Consiliario, Ecclesiae Orthodoxae Romano-/Catholicae Unitorum Episcopo Munkacsiensi, Vicario / Apostolico t<ituli> t<ituli> Domino nobis Gratiosissimo // Maria-Pocs.

[Superius, in margine sinistro transverse scriptum:] Legenda S<acra> Scriptura / Psalteriu<m> / Proverbia ad vitae eruditionem / Ecclesiastes mundi calvare, q<u>ae sunt / Iob patientiae. / Evangelia nunq<ua>m de manu positura / Apostolor<um> acta, Epistolae. / Prophetus Gentateu / Regum Paralipom<ena> / Adae Hester. Cantica Canticor<um>.

[1140] In margine sinistro adiectum: *quondam Martino Kirianor<um>*.

[Inferius, supine scriptum:] 1757 / 5 Maii Karolini p<er>ceptae / Szatthmarino intuitu / fundi.
[Inferius sigillum tundum maius Senatus Liberae Regiaeque Civitatis SzatthmarNemethiensis in carta protectum exstat]
[In calce paginae transverse scriptum:] D<e> d<at>o <quint>ae mensis Maii 1757 / Senatus Szatmar-Nemeti/ensis[1141] fundos[1142] Martini Kirian[1143] contri/butioni civili subiectos[1144] por<r>o / quoq<ue> Manueli Olsavszky / Ep<isco>po possidendos permittit.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1524, f.3, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1524, арк.3, Оригінал.

57

1757 septembrie 30, Bratislava. *Consiliul Regal Locumtenţial îi cere lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo să ia măsuri pentru împiedicarea ajungerii la credincioşii uniţi şi neuniţi de rit grecesc a cărţilor schismatice moscovite pătrunse în Ungaria prin mijlocirea vicecomitelui comitatului Ung.*
30 вересня 1757 року, Братислава. *Намісницька королівська рада просить мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського, щоб цей прийняв міри та не допустив щоб уніати та неуніати грецького обряду отримали московські розкольницькі книжки які увійшли в Угорщину за допомогою віцекомеса Унг.*

Illustrissime, ac Reverendissime D<omi>ne Episcope / Nobis Observandissime!
Relatum est Consilio huic Regio Locumt<enentia>li certos utique / schismaticos libros antea in Passu Ujzokiensi detentos / medio tempore in Regnum Hungariae per V<ice>Comitem Co/mitatus Unghensis libere intromissos haberi hosq<ue> teste / praesentibus advoluta specificatione ad numerum 1146 / ascendente indubie intra Unitos et Nonunitos Graeci Ritus / homines medio Quaestorum Moscoviticorum aequaliter distra/hendos esse, quod utiq<ue> non sine multarum animarum / pernicie eventurum esset.
Ac proinde penes praemissarum communicationem praetitula/tae Dominationi Vestrae intimari, ut citra strepitum cum/ve omni providentia disponere, ac debitam curam adhiben/dam ordinare noverit, ne his schismaticis libris Uniti Graeci / Ritus homines uti audeant et num etiam alibi et qualem / eatenus praecautionem ordinandam existimet praet<itula>ta / Dominatio Vestra Consilio huic Locumt<enentia>li Regio informatio/nem quantocyus submittat habita alioquin ad id refle/xione, quod Sacra Sua Ma<ies>tas (prout ex alio eiusdem diei / intimato ap<p>areret) circa schismaticos libros nihil aliud / disposuerit, ac, ex singulo libro unum exemplar Suae / Ma<ies>t<a>ti dein repraesentandum detineatur.
Datum ex Con/silio Regio Locumt<enentia>li Posonii die trigesima Septembris / anno millesimo septingentesimo quinquagesimo septimo / celebrato // Praetitulatae Dominationis / Vestrae // ad officia paratissimi / Com<es> G<eorgi>us Erdody m<anu>

[1141] Sequitur deletum: *ratione*.
[1142] Correctum ex *fundor<um>*.
[1143] Supra adiectum: *Martini Kirian*.
[1144] Correctum ex *subiector<um>*.

p<ropria> / Ladis<laus> Baniasz m<anu> p<ropria> / Franciscus Gyorgy m<anu> p<ropria> //
[In media pagina scriptum:] P<raesen>tatur / Illustrissimo, ac Re<vere>nd<issi>mo Domino Michaëli Manueli Olsavszky / Episcopo Rossensi et Munkacsiensi et Mandatario per I<nclytum> R<egnum> / Hungariae Vicario Apostolico, necnon Sacrae C<aesare>ae Regiaeq<ue> Ma<ies>t<a>tis / Consiliario nobis Observandissimo. // Cassia // Munkács // M<aria>-Pocs // Ex officio.
[Inferius, in angulo sinistro supine scriptum:] Em<anatum> <1>757 S<epte>mbr<is> <trigesim>a ex Consilio R<egio> L<ocumtenentiali> Hung<ari>co / P<raesen>t<atum> 19 <Novem>bris Pocsini / intuitu eductor<um> et educendor<um> / Moscoviticor<um> librorum / in Hungaria<m> per / Passum Ungvarien<sem>.
[Inferius, in angulo dextro supine scriptum:] Responsu<m> 28 <Novem>bris / 1757. Emanat<um> / 1757 30 <Septem>bris / Faciendis per Ep<isco>pum di/spositionibus. Ne introducti / libri Moscovitici inter Uni/tos distrahant<ur>.
[In media pagina transverse scriptum:] Sub dato <trigesi>ma Septembr<is> 1757. / De / faciensis per Ep<isco>pum dispositi/onibus, ne permitenteV<ice>Comite / Co<mi>t<a>tus Ungvarien<sis> introducti / libri Moscovitici inter Unitos / distrahantur.
[In media pagina, inferius scriptum:] Literaria in g<ene>re / 15. // D<omino> Ep<isco>po Munkacs<iensi>.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1498, f. 1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1498, арк.1-2, Оригінал.

58

1757 octombrie 23, Carei. *Patenta contelui Károlyi Ferenc prin care atribuie credincioșilor greco-catolici biserica veche din Ilba, azi în județul Maramureș, părăsită și aflată în stare de degradare, cu condiția să o renoveze, asigurându-i că-i va apăra de orice pretenții ulterioare, atât el cât și urmașii lui.*
23 жовтня 1757 року, Карей.*Свідоцтво графа Каройї Ференц, через яке передає греко-католицьким вірним стару церкву в Ілбі, сьогодні у повіті Марамуреш, які була покинута та знаходилася в стані руйнування, за умови, що вони її відбудують, запевняючи що він та його послідовники будуть їх захищати від будь-яких майбутніх вимог.*

Nagy Károlyi Grof Károlyi Ferencz, Erdödy, Bélteky, Ecsedy, Csongrády, Megyery, Surányi Váraknak és Dominiumoknak Eörökös Ura, Felséges Császár és Koronás Királyné Aszonyunk Eö Felsége Belső Titok Tanácsa, Lovasságnak Generálisa Septem Viralis Tablanak Edgyik Birája, Nemes Szatthmár Vármegyének Eörökös Feö Ispánya – Edgyik Lovas Magyar Seregnek Ezredes Orbstere, és Magyar Hazánkban Tiszántul helyeztetett Részeknek Generalis Comendansa: Adom tudtára az kiknek illik, hogy mivel az Ilobai Templom a memoria hominum mindenkor csak pusztában vagyon már falai is alkalmasint le romladoznak, a menyiben ott valo Jus Patronatus Enegemet illet, azon Puszta templomot adtam és Engedtem Parochialis fundussaival, s az azok után valo apertinentiakkal edgyütt, az ottan Graci Rituson Levő Lakosoknak a végre hogy azt Ruinabul meg Épitvén Istennek Szolgáljanak benne, hogy pedig azon Templom, s Parochia Házok Építésében annál szorgalmatossabban igyekezzenek asszecuralom Eöket, hogy minden némü Impetitorok ellen meg oltalmazom, s Maradékim is tartoznak

meg oltalmazni: melynek nagyobb bizonyságára s állandóbb Erösségére adtam ezen Kezem Irásommal, s szokott Pecsétemmel meg Erösitettetett levelemet.
Signatum in Castro Nagy Károly Die 23-a o<cto>bris 1757-ma.

<sigilium in cera rubra> Gr<of> Karolyi Ferencz.

<f. 6 v.:> Cessionales / eccl<es>iae et Parochiae / Illobensis in / I<nclyti> co<mi>t<a>tu Szathmariensi
D<e> d<att>o 23 novembris 1757 Cessio/nales Ecclesia et Parochiae Illobensis per C<omitem> Franciscum Ká/rolyi

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1517, fila 6, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1517, арк.6, Оригінал

59

1757 decembrie 13, <Mukacevo>. *Scrisoare adresată baronului Szentiványi de către episcopul Mihail Olsavszky, în legătură cu cazul a trei femei care căutau serviciu liber şi cu înfiinţarea unei tipografii în Transilvania.*
13 грудня 1757 року, <Мукачево>.*Лист барону Сентівані від Мукачівського єпископа Михайла Ольшавського у зв'язку зі справою трьох жінок, які шукали вільну роботу та про заснування друкарні в Трансільванії.*

[In margine sinistro scriptum:] 13 <Decem>bris 1757. D<omi>no / L<ibero> Baroni Szentivany.
[In margine dextro superius scriptum:] Ill<ust>r<issi>me D<omi>ne Baro, D<omi>ne Patrone mihi / grat<ios>issime colend<issi>me.
Praevenit mea vota Ill<usst>r<issi>ma D<omi>na<ti>o V<est>ra gratiosis suis me honorandi / atq<ue> me et meam eremum com<m>unicando optatissima nova exhila/randi et intensius Ma<ies>t<a>tem Divinam Matremq<ue> eius Sanctissima<m> / interpellandi, ut bene coeptis in finem propitius assistat inimi/cumq<ue> confundat; pro hac porro in me[1145] esto[1146] immeritu<m> derivata gra/tia humanissimas refero gratias.
Foeminae illae binae[1147] profecto[1148] / persuasae somnio aliquo vano de[1149] favorabili Zidovecz/kianae in servitio captione / degentis sententia[1150] / iter huc sus/ceperunt[1151], quibus, dum ego contrariu<m> declarassem, redditae / sunt pacatae, deinceps, donec Roma aliquid veniat, quieturas[1152] / et[1153] spero etia<m>[1154] Ill<ust>r<issi>ma<m> D<omi>nationem V<est>ram n<on> amplius molestatu/ras, prior ex illis Molnar Doris nempe attestatione<m> petiit, / ut libere possit servitio opera<m> locare, qua<m> hac occasione ex/mitto; qualis autem constitutio super matrimonior<um> validitate / vel nulleitate per modernu<m> S<anctissi>mum servanda, declarata sit, / eand

[1145] Sequitur deletum: *dies*.
[1146] Suprascriptum: *esto*.
[1147] Sequitur deletum: *quasi*.
[1148] Sequitur deletum: *non alia de causa*.
[1149] Suprascriptum: *persuasae somnio aliquo vano de*.
[1150] In margine sinistro adiectum: *favorabili Zidovecz/kianae in servitio captione / degentis sententia*.
[1151] Sequitur deletum: *quam*.
[1152] Sequitur deletum: *fortassis*.
[1153] Supra scriptum: *et* correctum ex *etiam*.
[1154] Supra adiectum: *etia<m>*.

cu<m> Ill<ust>r<issi>ma D<ominatio>ne V<est>ra, dein reddendam, com<m>unico, prout et Ex/cell<entissi>mo D<omi>no bina intimata in paribus transmitto[1155]. / Relatio Ill<ust>r<issi>mae D<omi>nationis V<est>rae intuitu fundandi Typi in Transyl/vania in partem solatii mei magnam venit, conabor dare opera<m>, / ut etiam aere quopiam valeam sucurrere cum gratia Dei Tur<r>is / Thaumaturgae praesentis[1156] me non onerabunt<ur>.
Intendebam ego imo et debebam, qua Excell<entissi>mo D<omi>no G<ene>rali et Gratioso Collo/nello[1157], qua Ill<ust>r<issi>mae D<ominatio>ni / V<estr>ae Karolini reverenter obsequi et magis[1158] viva voce / quam scripta[1159] calamo referre et de praemissis conferre, sed hanc mea<m> / intentionem et curae morosissimae et vires[1160] labefacta/tae praepediverunt .

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1532, f.12v, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1532, арк.1, копія.

60

1757 decembrie 19, <Mukacevo>. *Scrisoare adresată comitelui general Károlyi Ferenc în legătură cu stabilirea preţurilor şi a calităţii cărţilor liturgice şi cu tipografia nouă care va tipări cărţile liturgice de trimis în Serbia.*
19 грудня 1757 року, <Мукачево>.*Лист головному комесові Каройї Ференц про встановлення цін та якості богослужбових книг та про нову друкарню, яка буде друкувати літургійні книги, для їх відправлення до Сербії.*

[In margine sinistro scriptum:] Excell<entissi>mo D<omino> Comiti G<ene>r<a>li / Karoly 19 <Decem>bris / 1757.
[In margine dextro superius scriptum:] Excell<entissi>me, ac Ill<ust>r<issi>me Domine Comes Generalis / D<omi>ne Patrone mihi Gratiosissime Colend<issi>me!
Quamvis aeger profugo somno[1161], ac / adesse sitim et abesse apetitu<m> haerea<m>, sola contentus abstinentia, / acceptis tamen gratiosis Excell<enti>ae V<est>rae videbar mihi totam malig/nitatem superasse, in tantu<m> consolatus sum, retribuet Altissima / Excell<enti>a V<est>ra tunc in me im<m>eritu<m> affectum[1162] intimata[1163] illa Excelsi / Consilii et dispositiones et me[1164] me in variu<m> sensu<m>[1165] vertebant[1166], quis nempe sin/gulum exemplar et tot sortium e libris[1167] detentum persolvit, et[1168] quali medio[1169] ad / Excelsum Consiliu<m> transmittet<ur>, coniicio[1170], quod pro / tricesima

[1155] Sequitur deletum: *Et relatio*.
[1156] Suprascriptum: *praesentis*.
[1157] Supra adiectum: *G<ene>rali et Gratioso Collo/nello*.
[1158] Sequitur deletum: *ore qua<m>*.tiosis
[1159] Supra adiectum: *scripta*.
[1160] Sequitur deletum: *debili*.
[1161] Sequitur deletum: *sitis adesset, apetitus abesset*.
[1162] Sequitur deletum: *rescripta*.
[1163] Supra scriptum: *intimata*.
[1164] In margine sinistro adiectum: *dispositiones et me*.
[1165] Sequitur deletum: *torquebant in me*.
[1166] Suprascriptum: *vertebant*.
[1167] Supra scriptum: *tot sortium e libris*.
[1168] Sequitur deletum: *quomodo per me*.
[1169] Supra scriptum: *quali medio*.
[1170] Sequitur deletum: *id per toties*.

debente[1171] obstringens solvi, dictis libris per/solvetur, credo etiam officiu<m> Tricesimae eosd transmittet. / Absq<ue> scandalo in[1172] hoc rer<um> cursu / quam plurimi doctores, sed pauci docti, ut quida<m> non illepide / expressit, ita de illis[1173] prophetisando in Institutis com/paro vos brutis; in Digestis nihil potestis; in Codice scitis modice; / in Novellis pares istis asellis; et tamen creamini doctores: / O, tempora! O, mores! Satyr<o> pro Censore mihi adiuncto dubito / talem, qui exponitur, reperiri, cum pauci sint e Ruthenis, qui, / ut deberent, intelligant pro tali ego vellem Excellen<tiam> V<est>ram; / libri enim specificati, cu<m> sint pure ad prece<m> et ad cultum // Divinu<m> ordinati absq<ue> omni controversia nihil in illis adversu<m> / Fidei reperiet<ur>, quin imo tota priscae aetatis solida et movens de/votio, quam Excelle<nti>a V<est>ra sancte animadvertit. Rituale[1174] mihi ignotum[1175]. Si ex antiquis[1176] / est, nihil adversu<m> habet, ut et Missale memoria enim Praesulum ponit<ur> / absq<ue> nomine memoranda pro cuiusq<ue> Regionis exigentia. De / adverso valetudinis statu Excelle<nti>ae V<est>rae cordialiter indolui oroq<ue> Deu<m>, / ut pristinam pro componendis multis rebus Excell<enti>a V<est>ra re/vehat. De fienda fassione hic sancte Excelle<nti>a V<est>ra cogitat, quam/vis cum ascensu magnificentior foret, ea[1177] non[1178] succedente fir/ma fide credo[1179] et huias firma futura. De Typo Excel/le<nti>ae V<est>rae promisso et oblato gratulor, concurra<m> et ego, quantum / potero, modo res Excelle<nti>ae V<est>rae[1180] optime coepta succedat. Huius / anni libri elati, credo per Rasciam sunt distracti, a futuro an<n>o, / si eferentis[1181], ut singulor<um> pretiu<m> perscribam et pro / Excelle<nti>a V<est>ra ex[1182] quavis specie[1183] unu<m> exemplar compare<m>. Sincera<m> dabo / operam ipsumq<ue> quaestor conabor eo deducere, ut per Karolinu<m> / iter suu<m> in Rascia<m> dirigat.

Caeter<um>, du<m> me gratiae com<m>endare<m> / instante<m> apud me Divinam Liturgia<m> pro Excelle<nti>a V<est>ra offe/rens devoto cum affectu persevero et sum.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1532, f.12v-13,copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1532, арк.12v-13, копія.

61

1757 decembrie 20 Máriapócs. *Mihail Manuel Olsavszky episcopul de Mukacevo încuviinţează restaurarea bisericii din Ilba din comitatul Satu Mare, căzută în ruină*.

[1171] Sequitur deletum: *libri illi*.
[1172] Sequitur supra scriptum et deletum: *hoc*. Sequitur dein deletum: *saeculo scilicet sapientissimo*.
[1173] Sequitur deletum: *canendo*.
[1174] Sequitur deletum: *autem si*.
[1175] Supra scriptum: *mihi ignotum*.
[1176] In margine dextro adiectum: *Si ex antiquis*.
[1177] Sequitur deletum: *nam*.
[1178] Suprascriptum: *non*.
[1179] Sequitur deletum: *futura*.
[1180] Sequitur deletum: *bene*.
[1181] Sequitur deletum: *dabo operam*.
[1182] Sequitur deletum: *ill*.
[1183] Supra scriptum: *specie*.

20 грудня 1757 року, Марія-Повч.*Мукачівський єпископ Михайло Мануїл Ольшавський дозволяє відновити церкву в с. Ілоба комітату Сату-Маре, яка перетворилися на руїни*.

Nos Michaël Manuel Olsavszky Dei et Sacrae Sedis Apostolicae gratia Episcopus Rossensis, Mun/kacsiensis et Maramarussiensis per Inclytum Regnum Hungariae Partesq<ue> eidem annexas super Po/pulum Graeci Ritus Unitum Vicarius Apostolicus, Sacratissimae Cae<sare>o-Regiae Ma<ies>t<a>tis Consiliarius / actualis (tit<uli>) universis et singulis Christi fidelibus praesentes nostras visuris salutem in Domino / sempiternam.
Christianae pietatis officium est exercere pietatem, cuius studio moti Graeci Ritus Uniti / Possessionis Iloba Inclyto Comitatui Szathmariensi adiecen<tis> providi incolae Ecclesiam antiquam diu in / ruderibus pristinum florem suu<m> gementem desolatam et funditus ruinatam eandem de novo ex fundamen/tis erigere, atque restaurare resque ad Cultum Divinum summe necessarias procurare pie sibi in animis / suis proposuere. Cum autem hunc salutarem et sumptuosum conatum suum ob tenuitatem facultatu<m> / suarum in optatum finem perducere minime valerent, ad implorandam charitatem piorum Chris/tianorum opem et auxilium provid<entes> maturiu<s> Regius[1184] <…>[1185] Exhibitor videlicet praesentium e / medio sui exmiserunt. Universos proinde, ac singulos requirendos esse duximus, quatenus huiusmodi pio / et sumptuoso conatui eorundem quisq<ue> pro posse suo misericorditer subvenire haud gravaretur, uber/rimam eatenus a Supremo Bonorum Omnium Largitore mercedem recepturus. Concedimus autem / has ad unum dumtaxat annum valituras praesent<ibus> perlect<is> exhibent<i> restitut<is>.
Datum in M<aria> / Pocs die trigesima mensis Decembris anno Domini millesimo septingentesimo quinquagesimo / septimo // Manuel Ep<isco>pus / Munkacs<iensis> m<anu> p<ropria>.
[Iuxta subcriptionem latinam episcopi sigillum tondum maius eiusdem episcopi in charta impressum exstat].
[Iuxta sigillum eiusdem episcopi subscriptio Chiryllice scripta exstat].

[In media pagina, angulo dextro ab alia manu recentius scriptum:] Facultas restau/randi Eccl<esi>am Ilo/bensem ex parte / Ep<isco>pi Munkacsien<sis>.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1516, f.1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1516, арк. 1, Оригінал.

62

1758 martie 30, <Mukacevo>. *Scrisoare adresată de episcopul Mihail Olsavszky generalului conte Károlyi Ferenc în legătură cu trimiterea a 15 recruţi la Debrecen, care să întărească trupele comitelui.*
30 березня 1758 року, <Мукачево>. *Лист єпископа Михайла Ольшавського генералу графу Каройї Ференцу про відправку 15 новобранців в Дебрецен, щоб підсилити війська комеса.*

[1184] Ab alia manu adiectum: *maturius<s> Regius*>.
[1185] Sequitur spatium album circa 5 cmm.

[In margine sinistro scriptum:] 1758 30 Martii. Excell<entissi<mo / D<omino> Comiti G<ene>rali Karolyio / e Nagy Karoly.
Excell<entissi>me, ac Ill<ust>r<issi>me D<omi>ne Do<mi>ne Comes G<ene>ralis D<omi>ne Patrone et Fautor / gratiosissime.
Votum meum fuit momentaneum, mea demisissima obsequia / vili mea persona exhibere et sperabam his diebus, sed molestis/simae morbi reliquiae non admittunt, maxime hac tempestate[1186] dominantibus / frigore et ventis timendo recidivam; ubi tamen melius me sen/sero, ut spero quantocius[1187], intendam[1188] Excelle<nti>ae V<est>rae fassionem mea<m> praescitam, spero / Excelle<nti>ae V<est>rae placitura<m>. Assigno enim etia<m> Patribus Ecclesiam, / vellem tamen[1189] solummodo spirituale retinere. Caeterum, / Excell<entissi>me D<omi>ne, in alio non contraverto. Fiat voluntas Dei et D<omi>nus / Deus suscipiat a me peccatore vota mea et Excell<enti>ae V<est>rae alia / ap<p>ropinquat resolutio corporalis meae domus, de qua momenta/nee cogito[1190]. Implorando misericordia<m> Dei, ut Deus / sit propitius mihi peccatore et ut me accepto Excelle<nti>a<m> V<est>ram / longiori vita donet pro bono publico.
Exmisi Debreczinu<m> 15 / Tyrones. Si omnes assentabunt<ur> fortassis, Excell<entissi>me D<omi>ne, pro me sufficiet; cum sua sponte ad me[1191] velle nomen militiae / dare, ad me comparuerint.
Caeterum, dum devotissimo corde / a Misericordissimo Deo[1192] pristinum[1193] sanitatis statu<m> / exorarem, profundssima cum veneratione sum.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1532, f.16v, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1532, арк. 16, копія.

63

1758 mai 26, <Mukacevo>. *Scrisoare adresată comitelui general Károlyi Ferenc în legătură cu pregătirea de către episcopul de Mukacevo a 400 de florini pentru noua tipografie, precum şi cu înfiinţarea şcolilor de la Carei şi Seini, ca şi cu hotărârile Congregaţiei de Propaganda Fide în privinţa sprijinirii şi întăririi Unirii.*
26 травня 1758 року, <Мукачево>. *Лист головному комесові Каройї Ференц про те, що мукачівський єпископ підготував 400 флоринів для нової друкарні, а також про створення шкіл в Карей та Сеінь, про рішення Конгрегації поширення віри про підтримку та зміцнення З'єднання.*

[In margine sinistro scriptum:] 1758 26 Maii / Excell<entissi>mo D<omino> C<omiti> G<ene>rali Károlyi.
Excell<entissi>me, ac Ill<ust>r<issi>me D<omine> Comes G<ene>ralis, D<omi>ne Patrone et Fautor / mihi gratiosissime colendissime!

[1186] In margine sinistro adiectum: *hac tempestate*.
[1187] Sequitur deletum: *vellem*.
[1188] Suprascriptum: *intendam*.
[1189] Sequitur deletum: *D<omi>ne*.
[1190] Sequitur deletum: *Proq<ue> D<ominum> Deum*.
[1191] Sequitur deletum: *compo*.
[1192] Sequitur deletum: *in*.
[1193] Sequitur deletum: *statu<m>*.

Abituriente[1194] me Karolino et firmante gratiosis Excelle<nti>ae V<est>rae / affectibus[1195] et omine re/cuperandae E<xcellentiae> V<est>rae[1196] pristinae sanitatis viso consecuta me est sanitas, qua / opitulante[1197] propter magnas curas compo/nendas Munkacsinu<m> tenui, quo in loco vel vere, vel ficte ipse / Deus novit. Sentio tamen me sanitati restitutu<m> et, quia etiam in/formor Excelle<nti>a<m> V<est>ram pro conservatione mei cleri et populi Orien/talis Ecclesiae[1198] pristinae sanitati sensim et sensim restitui, / summe gavisus sum et mea<m> fortassis vegetiorem vellem cum E<xcellentia> V<estra> / com<m>utare, si Deo placeret, sed, cum in Dei manu simus, agit no/biscum fragilibus vasis, ut placet illi, cuius voluntati ego me totum, quantu<m> intendo conformare.
Instrumenta Lebesynio proxime expecto[1199] adventa illico / transponam. Supplico urgeat E<xcellentia> V<est>ra Typum, pro[1200] cuius / initio 400 Rhenenses habeo paratos vel per me, vel per alium / ad exsolvendum adferendos et pluribus[1201] daturos paratus, quantum necessum erit[1202] succur<r>ere[1203].
De scholis Karolini et Varalyae erigendis pro posse meo dispo/sitiones feci, de quibus P<ater> Szabados E<xcellentiae> V<est>rae[1204] referet[1205], ut hac aestate iisdem gloriemur, non deerit ex me / Excelle<nti>a V<est>ra pro gloria Dei consecraverim et consecrarem eo / magis, si reclinatorium Karolini haberem; bonum / esset reclinatoriu<m>, si D<ominus> Capitaneus (ut audio) Excelle<nti>ae V<est>rae valedicet.
Submitto hic E<xcellentiae> V<est>rae in paribus sensa Congregationis Romanae[1206] De Propa/ganda Fide[1207]. Spero legenti n<on> ingrata, ad quae respondet, / debeo, ut autem solidius E<xcellentia V<est>ra in punctis, in quibus, quod esset / certius, validius et firmius pro S<acra> Unione conservanda respon/dendum, sup<p>plico dignet<ur> me informare, quibus ego habitis pro ge/nio etiam meo, quae sentio, respondebo; non enim ego[1208] mea<m>, D<omine> E<x>c<el>l<entissi>me, / sed Dei gloriam quaero, qui in reliquo aestimatissimis favorib<us> / com<m>endatus integerrima fide maneo et sum.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1532, f. 17v, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1532, арк. 17, копія

[1194] Sequitur deletum: *mihi*.
[1195] Sequitur deletum: *consecuta est sanitas visis et reassumptis*.
[1196] Supra adiectum: *E<xcellentiae> V<est>rae*.
[1197] Sequitur deletum: *peregrinatione in*.
[1198] Sequitur deletum: *vegeti*.
[1199] Sequitur deletum: *quae si*.
[1200] Sequitur deletum: *quo*.
[1201] Supra adiectum: *adferendos et pluribus*.
[1202] Sequitur deletum: *solvere*.
[1203] Suprascriptum: *succur<r>ere*.
[1204] Supra adiectum: *E<xcellentiae> V<est>rae*.
[1205] In margine sinistro adiectum: *de quibus P<ater> Szabados E<xcellentiae> V<est>rae referet*.
[1206] Supra adiectum: Romanae.
[1207] Sequitur deletum: *Romanae*.
[1208] Supra adiectum: *ego*.

64

1758 mai 26, Máriapócs. *Diploma prin care Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, cesionează călugărilor din Ordinul Sfântului Vasile cel Mare, mănăstirea şi biserica din Máriapócs*
26 травня 1758 року, Марія-Повч.*Диплом, за допомогою якого уніатський Мукачівський єпископ Михайло Мануїл Ольшавський, передає ченцям чину Святого Василія Великого, монастир та церкву в Марія-Повч*

Posteaquam ineffabili Omnipotentis Dei provi/dentia ad munus et onus Episcopali meritis / meis imparibus promotus fuissem, omni co/namine in id intendebam, ut caeptam Thauma/turgae Beatae Virginis Mariae vice secunda / lachrymantis et miraculis clarae Ecclesiam / lapideam in Possessione Pocs Inclyto Comitatui / de Szabolcs ingremiatae non modo ad perfectio/nem deducerem, verum etiam pro refrigerio / animae meae maiorique Dei Gloria, atque Ma/tris Dei augendo cultu, penes dictam Eccle/siam domum religiosam pro R<evere>ndis Patri/bus et Fratribus meis Ordinis Sancti Basilii / Magni professis Religiosis erigere in ani/mo constituissem, quia vero Ecclesiam prae/vio modo aedificari coeptam, Ecclesia Parochi/alis antique per iniuriam temporum ad / manus acatholicorum, qui subsequutis etiam / Regnicolaribus articulis fulciti, cum sum<m>a / licet rei Catholicae iactura tol<l>erari deberent, / devenissent et hucdum iidem in eiusdem possesso/rio permansissent. Ecclesiam porro ligneam / olim pro Ritu Orientali in fundo ad Ius et / Possessorium Excell<entissi>mi D<omi>ni Comitis G<ene>ralis / Francisci Karolyi de Nagy Karoly (Tit<uli>) / devoluto positam, sed et moderna lapidea<m> / in eius locum inchoatam omni stabilimen/to, quoad locum et fundum destitutam / animadvertissem, humillimum feci recur/sum ad altefatum Excell<entissi>mum D<omi>num / Comitem Karolyi, qua actualem totius / Dominii Ecsed adeoque et Possessionis Pocs // Haereditarium,. Iure etiam Patronatus Regio / provisum D<omi>num Terrestrem, non modo pro / fundo impetrando inchoatae et per me erectae / Ecclesiae lapdeae, verum ampliore in eiusdem / vicinitate pro construenda Religiosa Domo / seu Monasterio Patribus et Fratribus meis / Religiosis Ordinis Sancti Basilii Magni / in eadem Ecclesia in perpetuum Deo famu/laturis. Cum autem idem Excell<entissi>mus D<omi>nus Co/mes G<ene>ralis pro innata sibi singulari erga / Thaumaturgam Beatam Virginem pietate / atque zelo, peculiari item erga Ordinem S<anc>ti / Basilii gratia eiusmodi votis meis / pientissime annuisset et non modo fundamen/talis lapidis quaestionati Religiosi aedificii im/positioni medio Plenipotentiarii sui Sp<e>ct<a>b<i>lis / D<omi>ni Demetrii Racz interfuisset, verum fun/dum etiam tam pro Ecclesia saepefata lapi/dea quam et Domo Religiosa cum sui sap<p>erti/nentiis, prout in geometrica declinatione / authentica hicce subnexa liquidius express<m> / haberetur, praemissum sacrum in finem / fassione perennali sub suo nihilominus / privato dumtaxat sigillo contulisset, tra/didisset et per manus effective assignasset / et authentica quoque hancce collationem / suam fassione roboraturum, imo etiam / consensum Regium desuper semet exope/raturum optima fide appromittere digna/tus fuisset, gratiose addito et eo, quod Compos/sessoribus, quaqua via excutiendis Ecclesia<m> / quoq<ue> et fundum ab antique Parochialem non ob/stante articulari impedimento omni meliori / modo recepturus iurique suo Patronatus / Deo favente restituturus esset. Taliterque // Clementissimus DEUS me in mea intentione / erigendae novae Ecclesiae, successive autem to/ties fatae Religiosae Domus misericordissime / adiuvisset, quae etiam maiori in parte meis / propriis sumptibus iam adaptata haberetur, / et sensim Deo auxiliante per me ad perfectio/nem deducenda veniret. Eum in finem:

<Prim>o. Ut in dicta piiis potissimum Christi fidelium / oblationibus, signanter piae memoriae ante/cessoris mei Ill<ust>r<issi>mi quondam Ep<isco>pi Genadii / Bizanczy pro legato propriisque meis sum/ptibus ad perfectionem ferme deducta Thau/maturga Aede nocturna et diurnal secundum / Ecclesiae Orientalis Ritum devotion, preces et / incruenta Missae Sacrificia, fidelis item Catho/lici Populi utriusque Latini et Uniti Ritus / in maius gloriae et honoris incrementum Vir/ginisque et Magnae Matris Thaumaturgae / cultus augmentum, atque animarum salu/tem promoveri et continuari quitrent, praefa/tam Domum pro pace, quiete et tranquillitate / religiosa memoratis R<evere>ndis Patribus meis / Ordinis S<ancti> Basilii Magni professis modernis / et futuris in praefata Sacra Aede iugiter et ple/no iure Deo et Magnae Matri famulaturis, / inhabitandam, usuandam, atq<ue> possidendam / confer, trado et per manus assigno, imo contuli, / tradidi et fassione hac mea quantocius au/thentice roboranda perennali per manus re/signavi, penes assigno iisdem Religiosis neo/erectam Ecclessiam administrandam, om/ni tamen mihi meisq<ue> successoribus in eadem / eiusque pia vota ad conservanda sarta / tecta deservientia iure spirituali Ep<isco>pali / retento id expresse declarando:
<Secun>do. Ut mei legitimi successores in Episcopatu / Munkacsiensi et Vicariatu Apostolico ad // antevertendas, ne fors in futurum emergi/biles et movendas quascunq<ue> et quomodocunque / quaestiones, aut praetensiones huic meae dispo/sitioni liberae contrarias in dictam Reli/giosam Domum, cuius fundum in hunc ut/pote finem, ut praemissum est, collatum / impetrassem, seu Monasteriu<m> ius nullum / proprietatis iurisq<ue> proprietatem, atque / facultatem, seu sibi, seu successoribus vendi/care, usurpare, aut praetendere ullomodo possint / et valeant, quin imo:
<Ter>tio. In visceribus Ch<ris>ti / orandos et rogandos legitimos successores meos / Ep<isco>pos esse velim, ut in Ch<ris>tiana et Fraterna Chari/tate ab Amantissimo Salvatore impense com<m>endata, tam in praefatae Domus Religiosae quam ipsius / neoerectae Ecclesiae eosdem Patres protegere, ad/iuvare, atq<ue> conservare satagant et studeant con/traque omnes impetitores et pacis turbatores / Ep<isco>pali zelo defendant et tueantur. Patres vero:
<Quar>to. Eisdem successoribus meis Ep<isco>pis, qua suis im/mediatis Praelatis, iuxta sanctiones et decreta / Oecumenicorum Concilior<um> nominanter Nicaeni / Canonem tertium et alibi passim expressatos / omnem honorem, reverentiam et debitam reli/giosam obedientiam praestare obligabunt<ur> et te/nebuntur.
<Quin>to. Iidem R<evere>ndi Patres moderni et / future pro refrigerio animae meae et aliorum / in Purgatorio detentaru<m> omni hebdomada an/nue unum sacrificium cantata<m>, aliud vero / mense quovis pro conservation Excell<entissi>mae Domus / Karolyianae, atq<ue> salute amicoru<m> et conversione / inimicorum celebrare obligabunt<ur>. Super qua / perennali mea fassione literas testimonia/les sub authentic in maius robur et firmita/tem rei future pro cautela eorundem Patru<m> / Basilitarum praesentes cessionales manu / propria subscriptas et usuali sigillo robo/ratas extradandas esse censui, prouti et ex/traded.
Datum in Possesisone Pocs.
[In margine sinistro, superius, ab alia manu recentius scriptum:] <Vigesima sex>ta Maii <1>758. // Olsavszky Michaëlis / Manuelis Ep<isco>pi Mun/kacsiensis cessio/nales super Domo / et Ecclesia Po<ssessi>onis / Maria-Poocs Ordi/nis Basilii Magni / Religiosis legatis.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1568, f.1-2, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1568, арк. 1 – 2, копія.

65

1758 iulie 11, Sighetu Marmației. *Scrisoarea lui Daniel Havrilovics, paroh şi vicar de Sighet, către Mihail Manuel Olsavszky, episcop unit de Mukacevo, prin care îl informează pe acesta asupra dificultăţilor şi confilictelor dintre uniţi şi calvini în parohiile păstorite de el ca vicar.*

11 липня 1758 року, Сігету-Мармацієй. *Лист парафіяльного священика та Сіґетського вікарія Даніеля Гавриловича, уніатському Мукачівському єпископові Михайлу Мануїлу Ольшавському, в якому повідомляє йому про повідомити йому про конфлікти між уніатами та кальвіністами в парафіях де він є вікарієм.*

Qualenam duplex convictivum deliberatum adversus Presbyterum Kus/niczensem ob neobaptizatam ex Iudaea Christianam instantibus / et revisione I<nclyti> Co<mi>t<a>tus sit latum, humillime Ill<ustrissi>mo, ac R<evere>nd<issi>mo Do<mi>no / Praesuli transumptum mitto, Perillustri D<omi>no Miko intimandum, ut / Processui ad Tabulam Regiam ap<p>elato invigilet et, an ante exe/cutionem op<p>ositione sit utendum, aut non, quomodo se Presbyter / gerere debeat, ut eundem informet, nam Acatholici omnes sunt / contra nostros, pauci in defensam nostratium, incepi penes instructi/onem Ill<ustrissi>mi, ac R<evere>nd<issi>mi Do<mi>ni Praelati et Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Supremi Comitis / ipsos castigare, ac ad arestum I<nclyti> C<omi>t<a>tus excedentes rixantes in Eccle/siis ponere personas, dein non se sistentes ad citationem Vicaria/lem meam in incusationibus non conviventes uxores maritis et vi/cissim, propter qualium personarum uni nobilitarem praerogati/vam me exauthorizare volentes proxima Congregatione I<nclyti> C<omi>t<a>tus ad/versus me insurexere ex Acatholicis et Rumunesko ignari Legum / Divinarum et Patriarum uno dicente emerito V<ice>Comite D<omi>no Szeren/csi melius esset, si procuratorem mihi ad latus conductum aservarem / pro consilio mihi dando, quid facto opus cum ipsius subditis, qui in Be/lovarecz alias Kis Kirwa ob rixantes in Ecclesias duas personas foemi/nam unam, aliam puel<l>am utrasq<ue> subditas Szerencianas ante Ec/clesiam scypo impositas, scypum poti dissecuere moliter cum gene/ro suo, dein securibus provisi assedere in via Religioso Ionae ibidem / eotum personas quaspiam copulanti me illac divertente, ac ultra pro/cesso, altero D<omi>no Rathani inclamante trahatur Vicarius ad violentiam / violentus Popoviciis, uti Szeklenczensis duos boves deglutivit vultque / adhuc ipsum persequi, cui dixi: «Domine, si tu violenter egeris cum istis, / licet vim vi repellere et contra iniustum agressorem defense admittit<ur>, / adeoq<ue> illi, ubi te ap<p>rehenderint, non efugies et senties, quid sit esse ini/uriam peritum, qui processus ap<p>ellatos ad C<omi>t<a>tum revides et per tuum / sensum ap<p>robas et non consideras, quod aequum et iustum coram Do<mi>no, / uti Presbyteri processum ille unicus aliquantum leges Patrias cal<l>ens hetero/doxe eum non scientibus iura ap<p>robavit». Tertius D<omi>nus Pogany Adam ob / dictum meum uni Ruthenae foeminae nobili propter locum Ecclesiae ali/quot vicibus certanti, ac via iuris aliam prosecutae me id prohibente, / dein pro revisione et compositione aut ternis vicibus ad tria milliaria / excurrente, nec frustum panis ab illis percipiente, ad Congregationem illas / personas citante, una parte veniente, altera non se sistente quam prope / ab Ecclesia interdixi, ac pro meis fatigiis ternis quaternis, ut duodecim // adminus f<lore>nos daret, ex quo litigans cum parte adverse: «Cal/vinis, dico, habuisti dare, mihi non habes, nec Ecclesiae, quod des, ego gra/tis memet et servos, equos et currum fatigabo propter vestras tricas». / Ad C<omi>t<a>tum data instantia, com<m>ovit termino Calvini ipsos magis contra me / exardescere, quibus reposui: «Cur mihi infensi estis ob dictum Calvinistae? / Ego non examaricor ob dictum mihi tu

Ruthene, sum Ruthenus, non / mihi per hoc improperas» et quales mihi scripsit literas[1209] / pariter humillime transmitto in originali, facient querelam contra me / coram Ill<ustrissi>mo, ac R<evere>nd<issi>mo Do<mi>no Praelato, sed, ut me ex ipsorum delationi/bus purgem et respondeam ipsis, reponatur, pluribus ag<g>ravari nolens / Paraesuleas aures in Sacrae Praesuleae manus humillimo osculo emo/rior // Ill<ustrissi>mi, ac R<evere>nd<issi>mi Do<mi>ni Praelati // Clientum minimus / Daniel Havrilovics / Par<ochus> Szigethinen<sis> / et Vicarius / m<anu> pr<opri>a // Shigeth <undeci>ma Iulii / <1>759.
[In media pagina, inferius, ab alia manu transverse scriptum:] 1759 / Daniele Havrilovits.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1578, f.1,orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1578, арк. 1, Оригінал.

66

1758 decembrie 14, Fehérgyarmat. *Actul în original prin care se atestă arendarea către Viszas István a hanului şi curţii pentru parcarea căruţelor, situate în Nyircsaholyi, comitatul Satu Mare, proprietăţi ale grofului Károlyi Antal pentru suma anuală de 30 de florini renani, cu începere din ianuarie 1759 până în octombrie 1761, act confirmat de Demetriu Raţ, plenipotenţiar şi Kardos György, administratorul curţii.*
14 грудня 1758 року, Фехердьярмат. *Оригінал документа, що підтверджує здачу в оренду Візас Іштванові корчми та двору для возів, яка була розташована у Нірчахою, комітату Сату-Маре, у володінні графа Антал Каройї, за річну виплату 30 рейнських флоринів, з січня 1759 року до жовтня 1761, року, документ підтверджений уповноваженим Деметрієм Рацом та Дьордієм Кардошом, адміністратором двору.*

Alább irt praesentibus recognoscalom hogy Méltóságos Gróf és Generalis N<agy> Karolyi Károlyi Antal Úr Eö Nagysága Csaholyon lévő Vendégfogadó házát ahoz tartozó Szekérállással együtt adtam Árendában N<agy>s<aga>. Viszszás István Urnak három esztedeig. Ugy mint prima Mensis January Anno 1759 usqve finem X-bris Anno 1761 mellyestis tartozik esztendönként fizetni Harmincz Rh forintokat melyet két részben Sz<ent> György és Sz<ent> Mihály napokon minden további haladék nélkül köteleztetik meg fizetni. Mitis hogy ha nem cselekedne M<éltósá>gos Uraság Ocsvai Tisztye akármely jobban tetsző joszágokat azonnal execualtathassa. Az Méltóságos Uraság részéről valamint elötte lévő Arendatornak ugy Viszás István Urnak szinte annyi szántó földet és szénának valo füvet tartozom adni. Melyről adtam ezen Contractuális levelet. Sig<natum> Gyarmat 14 decembris 1758.
Confirmálja Rácz Demeter plenipotentiarus. m<anu> p<ropria>
Kardos György Udvarbiró m<anu> p<ropria>.
Die 13 july Csaholyi Arendator Viszás István Uram fél esztendőre administralt.
R<henanus>
F<lorenis>15.
Die 22 decembris ugyan eö kegyelme adminstralt R<henanus>
F<lorenis> 15

[1209] Sequitur deletum: *pariter binas*.

Confirmatus Summa R<henanus>
F<lorenis> 30
Extradatum commissione D<omi>nali per /

<f.2v.:> Recognascolom hogy pro A<nn>o 1760 Ne<m>z<e>tes Viszas István Uram az egesz arendajat le fizette az mely az libellus ba is inseraltatott egesz esztendöre.
Kereszt ut ultima decembris 1760
Gatsályi István

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1567, f. 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1567, арк. 2, Оригінал.

67

<1758>, <?> <?>, <Mukacevo>. *Scrisoare adresată judelui primar al oraşului liber regesc Baia Mare, Tarpay Samuel în legătură cu imposibilitatea transferului parohului din Tăuții de Jos la Recea.*
<?><?>, <1758> року, <Мукачево>.*Лист головному судді вільного королівського міста Бая-Маре, СемуєлюТарпай про нездатність перевести парафіяльного священика з Теуцій-де-Жос до Речя.*

[In margine dextro superius scriptum:] D<omi>no Samueli[1210] Tarpay Iudici Primario / Liberae Regiaeq<ue> C<ivi>t<a>tis N<agy> Banyensis.
Perillustris, ac Generose D<omi>ne mihi Colende.
Ad pretiosam P<erillus>tris D<ominationis> V<est>rae interpositionem libentissime / resolverem Misztothfalvensem Parochum Lenartfal/vensib<us>, sed eundem per meum G<eneralem> Vicarium ad p<osse>ss<io>nem Busak dispositu<m> sum<m>a necessitas non admittit. Plurimae / p<osse>ss<io>nes Valachicae locali Presbytero indigentiam habent / et siquidem ex Valachis ne ullum quidem habeat, / quem sacris ordinib<us> iniciari liceret, coguntur[1211] / administratorib<us> consentari, unde et Lenartfalvenses / habentes in vicinitate Presbyterum eo administratore / contentari necessitabuntur, usquedum localis Presbyter / ordinabitur. Fortassis[1212] iuvenes, qui nuper ad scholas ve/nerunt[1213], idoneos in[1214] requisita ad regimen animar<um> scientia / semet p<rae>stabunt, eotum contendam, ut ad reliquas, ita ad / Lenartfalvemsem P<osse>ss<io>nem ordinari possint[1215]. Ego, Perillustris D<omi>ne, non tam / numerum Parochor<um> quam gloria<m> Dei et spiritualia solatia multipli/care cuperem. Ex Transylvanicis[1216] / vero partib<us> Presbyteru<m> admittere / est[1217] coeptam in C<o>m<i>t<a>tu Szabol/csensi propagari Unionem in pristi/num statu<m> Schismatis retrudere[1218]. Quod proinde pretiosae / P<erillustr>is D<ominationis> V<est>rae interpositioni in Misztothfalvensi Pres/bytero ad dictam

[1210] Supra adiectum: *Samueli*.
[1211] Sequitur deletum: *penes*.
[1212] Sequitur deletum: *et*.
[1213] Sequitur deletum: *per*.
[1214] Supra adiectum: *in*.
[1215] Supra adiectum: *possint*.
[1216] *Transylvanicis* supra *transylv*anicis, semi deletum adiectum est.
[1217] Sequitur deletum: *et sta*.
[1218] In margine dextro adiectum: *Ego, Perillustris ... retrudere*.

p<osse>ss<io>nem Lenartfalva transponendo / subscribere[1219] non valeam, dignet<ur> me excusare, qui de reliquo / pretiosis favoribus com<m>endatus maneo.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1532, f.24, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 132, арк. 24, копія

68

<1758>, <?> <?>, <Mukacevo>. *Scrisoare a episcopului de Mukacevo, Mihail Olsavszky, adresată, probabil, arhiepiscopului de Kalocsa, în legătură cu încercările sale de refacere a efectivului parohilor din dieceză, cu cazul parohului Rozsy şi a căpitanului Szuporany.*
<?><?>, <1758> року, <Мукачево>.*Лист Мукачівського єпископа Михайла Ольшавського, адресований можливо, архієпископу Калоча, у зв'язку з його спробами відновити кількість парафіяльних священиків в його діоцезії, включаючи парафіяльного священника Розі та капітана Супорана.*

Ill<ust>r<issi>me, ac R<evere>ndissime D<omi>ne Praesul mihi / gratiosissime. Gratiosissimas Ill<ust>r<issi>mi D<omi>ni cum acclusis D<omini> Ep<isco>pi Varadi/nensis <decima non>a currentis omni venerationis et observantiae / cultu veneratus sum literas, iuxta quarum continentias / directum ad me Vezendiensis Ep<isco>pi ad praxim ministrandor<um> / Sacramentorum eorundem notitiam, casuum item in confes/sionis[1220] tribunali com<m>uniter occurrere solitorum resolutionem[1221] / assumpsi[1222], sed, ut cum veritate fatear, nihil nisi stuporem / mihi magnum semet[1223] exhibuit, cui summe indolere debui, q<uo>d / tanti muneris exercitium peteret, cuius nullam fere / notitiam haberet se et credendos sibi aeternis involuturus / flammis. Capacitas utique in eo fuisset, si a teneris in / studiis exercitata fuisset, nunc solidatatum ignoran/tiae tenebris ingenium difficulter molescet, nec facile / intelligentiam recipiet, nisi admodum magna eaque assidua / diligentia, quam[1224] apud Valachis frustra / est exigere[1225], prout haec Ill<ust>r<issi>mo Prae/suli amplissime patent. Cum tamen in I<nclyto> C<omi>t<a>tu Szathmari/ensi sum<m>a sit Presbyteror<um> necessitas et D<omi>nus Ep<isco>pus Vara/dinensis suas pro illius[1226] accomodatione interpo/nat vires, direxit eundem ad R<everendissimum> Patrem Thomam D<omi>ni P<erillustris> / Ioanae Fratrem data sibi adhortatione, ut, si accomo/dari cuperet ad ordinis sui condiscendam scientiam in/cumberet. Isthuc fere singulis diebus importunos semet mi/hi reddunt dicti Co<mi>t<a>tus Valachi localem Presbyterum / petentes anno superiore ad p<osse>ss<io>nem Adony ex parte Tran/sylvanica certum Presbyterum satis pium, modestum / et etiam capacem ordinaveram, nuper a suae ordinationis / tempore valetudinarius existendo nulli quidquam dicendo / redivit ad p<osse>ss<io>nem Szanto et qui Presbyteror<um> dictae p<osse>ss<io>nis / administrationem habeat minus arduum est reperire. / Ipse porro intendebam ad

[1219] Correctum ex *subscribendo*.
[1220] Correctum ex *confessionalis*.
[1221] In resolutionem, *re-* supra *as-* scriptum, ac *–solutionem* in margine dextro adiunctum.
[1222] In *assumpsi*, *as-* in margine dextro adiunctum.
[1223] Supra adiectum: *semet*.
[1224] Sequitur deletum: *minima spes est*.
[1225] In margine dextro adiectum: *apud Valachis frustra / est exigere*.
[1226] Sequitur deletum: *interponat*.

gratiosum Ill<ust>r<issi>mi Praesulis ad/ventum Szabolcsensem Districtum obire facta Ecclesiar<um> / visitatione, sed Munkacsiensis aegritudinis reliquiae nuper/nae Congregationis occasione Pocsini[1227] habitae exasperatae / sunt, quarum exasperatione cogor tandumdem lectica<m> / praemere, quantum terram calcare, nec aliud mihi nunc / licet fuere, quam meditari[1228] vitam[1229] humanam variis vicissitu/dinibus obnoxiam ipsam esse morbum hominemque / ad hoc nasci, ut miser sit, quantum **pro**inde[1230] licet a va/nis et perituris erigo animum ad aeterna, utinam tamen / cum fructu et, ut par sim perferendae aegritudini et quidq<ui>d / Divina Manus imposuit, in eo satago. Torquet quidem me, / quod mea indigna p<rae>sentia ad bonum publicum emolumentum spiri/tuale[1231] nihil virtu/tis et doctrinae addere valeam, sed fiat voluntas DEI[1232]. / <Decima sex>ta currentis Szerencsiensem Creatori suo / animam reddidisse credo Ill<ust>r<issi>mo Praesuli literis[1233] / Tokaiensis gratiose innotuisse, cuius duplex testamentum // adversa in pagina pro praevia notitia humillime[1234] / adnecto[1235]. D<ominus> Tokaiensis Archi-Diaconus quamvis Sacros Liquores / prae manibus haberet, tertia tamen a Paschate hebdomada partitus est dignus, ut latae[1236] praevaricatae legis poenalitati primus[1237] subii/ciendus sit. R<everendissimus> P<ater> Rozsi, ut informor, Patakini insigniter in/solescit non sine Patakiensium gravi scandalo[1238], / in quo utinam cumulatae pecuniae scaelesti Iudae inte/ritum non causaret. Pro Capitaneo Szuporany / omnibus spoliato et num / in captivitate detento D<ominationi> V<est>rae / hodie requisitus nomi/ne uxori suae scribo[1239]. De reliquo, dum Ill<ust>r<issi>mum Praesulem / Pocsini ad gratiosa vota sanam et incolumem coram reveren/tissime venerari, quem nunc in absentia devotissime colo, / asperius aestimatissimis Praesuleo-gratiis et favoribus hu/millime devotus in plena subiectione et observantia sum.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1532, f.26-26v, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1532, арк. 26, копія

69

<1758>, <?> <?>, <Mukacevo>. *Scrisoare adresată vicecomitelui locţiitor al comitatului Satu Mare în legătură cu cazul a trei enoriaşi din parohia Prilog din districtul Oaşului, care refuză sfânta confesiune şi împărtăşanie, precum şi cu cazul cantorului Ioan Popovici, fiul parohului din Odoreu, care era silit de localnici să plătească contribuţia (portionale quantum) împotriva hotărârii maiestăţii apostolice şi a practicii comitatense.*

[1227] Sequitur deletum: *ex*.
[1228] Supra adiectum: *meditari*.
[1229] Sequitur deletum: *meam*.
[1230] In *proinde*, *pro-* supra licet scriptum est.
[1231] In margine dextro adiectum: *emolumentum spirituale*.
[1232] Sequitur deletum: *Nuper humillime insinuavi Patrem Kezti Patakinum se / recepisse, sed, ut informor insigniter insolescit non sine gra/vi Patakiensium scandalo*.
[1233] Sequitur deletum: *atritu*.
[1234] Sequitur deletum: *ad / me*.
[1235] In margine sinistro adiectum: *adnecto*.
[1236] Supra adiectum: *latae*.
[1237] In margine sinistro adiectum: *primus*.
[1238] Sequitur deletum: *cuius in*.
[1239] In margine sinistro adiectum: *Pro Capitaneo ... scribo*.

<?><?>, <1758> року, <Мукачево>.*Лист заступнику віцекомеса комітату Сату-Маре про трьох прихожан парафії із Прілог району Оаш, які відмовляються від святого причастя та сповіді, а також про випадок з дяком ІоаномПоповичом, сином парафіяльного священника в Одорею, якого місцеві жителі примусили сплатити порціонний податок (portionalequantum) незважаючи на рішення апостольської величності та комітатенської практики.*

[In margine dextro scriptum:] Substituto V<ice>Comiti / I<nclyti> C<omi>t<a>tus Szathmar<iensis> / Ladislao Berolcey.

Spectabilis D<omi>ne V<ice>Comes, D<omi>ne mihi Gratiosissime.

Prius me opportuisset ignotum[1240] Spe<cta>b<i>lis D<ominatio>nis V<est>rae[1241] innotuisse[1242] / et quem in absentia ex fama devote veneror coram reverenter / coluisse quam p<rae>sentib<us> negotium facessere; cum tamen negoti/um gloriam DEI et proximi salutem concernat, spero pre/tiosus sp<ecta>b<i>lis D<ominationis> V<est>rae favore excusabit meam ignoti importuni/tatem et huicce meae Vicariali positioni sua utraque, qua pollet[1243] / zelosa authoritate suffragiu<m>[1244] afferre non dedig/nabitur[1245]. In Districtu Avasiensi / in P<osse>ss<io>ne Parlag dicta habentur tres subditi Suae D<ominationis> Sp<ecta>b<i>lis, / iam satis[1246] provectae aetatis, qui usque dum nullis localis Parochi / imo et Officialis cohortationibus ad Sacramentalem Con/fessionem peragendam[1247] Sacramque Synaxim summendam adduci poterant // neque possunt, quorum damnabilem hunc statum prae/terita in Congregatione per Raksensem Presbyterum / muneris sui ratione detectum non modo dolorose, sed / pene lachrimose tuli et ut triumphum Diaboli prae/verterem captivasque animas Deo lucri facerem Sp<ecta>b<i>lis / D<ominationis> V<estrae> tam qua D<omi>ni Terrestris quam qua I<nclyti> huius Szath/mariensis Comitatus V<ice>Comitis authoritatem et opem implorandam statui, prout et humillime imploro, una demisissime[1248] sup/plicando, ut eadem Sp<ecta>b<i>lis D<ominatio> V<estr>a in p<rae>fatis suis subditis / ad peragendam deinceps Sacram Confessionem sum<m>endam/que Eucharistiam localem Parochum et Avasiensis / Districtus Archi-Presbyterum praemissa[1249] sua authoritate / et pientissimo suo zelo adiuvare non dedignetur pro / huiusmodi contestato zelo tanto copiosam a Deo omniu<m> / remuneratore mercedem[1250] acceptura, quanto excellentiis omnia / huius mundi bona superat, una anima Deo lucri facta.

Aliud, quod humillime sup<p>licem illud est, quod p<rae>sentium exhibitor / Ioannes Popovics, quamvis[1251] Cantor actualis P<osse>ss<io>nis Udvariba / existeret[1252] unaque filius Presbyteralis foret[1253], ab eo tamen pa/genses portionale quantum contra S<acratis>s<i>mae Cae<sare>o-Re<gi>ae / et Ap<osto>licae Ma<ies>t<a>tis mentem et salutarem Regni hu/ius, ac I<nclytorum> Comitatu<u>m praxim mediantibus

[1240] Sequitur deletum: *innotescere*.
[1241] Sequitur deletum: *V<ice>Comes*.
[1242] In margine dextro adiectum: *innotuisse*.
[1243] In margine dextro adiectum: *qua pollet*.
[1244] Sequitur deletum: *fieri*. Suprascriptum et deletum: *cum*.
[1245] In margine dextro adiectum: *afferre non dedig/nabitur*.
[1246] Supra adiectum: *satis*.
[1247] Supra adiectum: *peragendam*.
[1248] In margine sinistro adiectum: *demisissime*.
[1249] In *praemissa*, *-sa* suprascriptum est.
[1250] In margine sinistro adiectum: *mercedem*.
[1251] Supra adiectum: *quamvis*.
[1252] In margine sinistro adiectum: *existeret*. Sequitur deletum: *foret*.
[1253] Supra adiectum: *foret*.

executo/rib<us> erigere et praetendere non desistant. Verum qui/dem est a<nn>o praescito[1254] / Conscriptionis / tempore posteaq<ua>m / scilicet[1255] in[1256] officium Cantoratus assum/ptus[1257] fuisset[1258] eundem fuisse inscriptum in Conscriptionis[1259] regestrum / inter caeteros pagenses, sed et p<rae>stitisse eund por/tionale quantum, q<uo>s se concerneret, quantumvis Can/toratus officio fungeret<ur>[1260]. Anno tamen currente, quo pacto / idem Cantor[1261] portionale quantum pendere debeat, / vel pagenses ab eo exi/gere[1262] / non video, nisi eorum[1263] in iuribus et decretis / ignorantia<m>, nefors etiam insolentia<m> quam humil/lime obsecro dignet<ur> Sua S<pectabilis> D<omi>natio interveniente sua / gratiosa authoritate coercere et cantorem fatu<m> / penes libertatis immunitatem conservare, gratia / haec S<pectabilis> D<ominationis> V<estr>ae huic afflicto Cantori accidet, sed me / ad pretiosa sua obsequia obstringeret, qui et nunc / pretiosis suis favoribus quam enixe com<m>endatus / omni cum aestimio et veneratione sum.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1532, f. 27, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1578, арк. 27, копія

70

1759 ianuarie 14, Pişcari. *Actele sinodului districtual desfăşurat la Pişcari, în care s-a anunţat public noile puncte, precum şi Jubileul şi s-a încasat censul catedratic pentru acel an.*
14 січня 1759 року, Пішкарі. *Акти окружного синоду, який проводився в с. Пішкарі, на якому було проголошено публічно про нові пункти, а також Ювілей, та було зібрано кафедральний ценз на той рік.*

Anno 1759 die <decima quar>ta Ianuarii stante Congregatione infra subnexorum / Districtualium Parochorum in Possessione Piskárkos I<nclyto> C<omi>t<a>tui Szathmariensi / ingremiata post promulgata noviter edita puncta lubilaeumq<ue> declaratu<m> / sequenti numero assequentibus Presbyteris, Cantoribus et Aedituis incassa/tum est Cathedraticum obtingens pro specificato anno.

Districtus Karolyiensis

Huius Conngregationis Presbyteri non examinati propter brevitatem temporis	Mores	Pres<byteri>	Cant<ores>	Aedit<ui>
		Fl<oreni>	Fl<oreni>	Fl<oreni>
Kismajtenensis ...	Ob ignorantia<m>	2	1	1
Domahidensis	meretur amo/veri ex	2	1	
Kapján.....vacat	Eparhia		1	1

[1254] Sequitur deletum: *dum*.
[1255] In margine sinistro adiectum: *Conscriptionis / tempore posteaq<ua>m / scilicet*.
[1256] Supra adiectum: *in*.
[1257] Correctum ex *assum/eremur.*
[1258] Supra adiectum: *fuisset*.
[1259] Supra scriptum: *Conscriptionis*.
[1260] In margine sinistro adiectum: */toratus officio fungeret<ur>*. Sequitur deletum: */tor existeret, cur<r>ente*.
[1261] Sequitur deletum: *idem*.
[1262] In margine sinistro adiectum: *vel pagenses ab eo exi/gere*.
[1263] Corectum ex *Pagensium*.

Fabiahazensis	Bonus equoru<m>	2	1	1
Károlyiensis Ruth<enus>	com<m>utator	2	1	
et Valahicus	negligens	2	1	1
Csomokoziensis	noscuntur	2	1	1
Szaniszloviensis	uterque	2	1	
Reszegiensis suspensus	sobrius			
lurco ad mortem hominem	sobrius	2	1	
verberans	nequam absentans			1
Körtvélyensis.....	se			1
Enderidensis	sobrius	2	1	1
Dengeligensis	senex	2	1	
Portelekiensis	etiam	2	1	1
Vezendiensis... absens	Ignarus senex			
Teremiensis .. infirmus	mutandus	2	1	1
Gencs ..... vacat	Magnus heluae			
Mirka **..... vacat**	Suspectus in		1	
Sz<ent> Miklosiensis ...	scorto et ideo	2	1	
Isztrov..... vacat	amovend<us>	2	1	1

Districtus Bikalyensis et Pars Szathmariensis. / Pars Szatmariensis.

	Mores	Pres<byteri>	Cant<ores>	Aedit<ui>
		Fl<o>r<eni>	Fl<o>r<eni>	Fl<o>r<eni>
Toketerebes … vacat			1	1
Vetesiensis …. vacat	Crematarius	2	1	1
Bagoss ……... vacat			1	1
		30	19	13
Latus translatum	**Mores**	**Pres<byteri>**	**Can<tores>**	**Aedit<ui>**
	Latus translatum	30	19	13
Dobosiensis …….	Potator exiguae			
Zadanyensis …….	scientiae			
Madarasziensis ……	Etiam	2	1	1
Amacensis ……..	Sobrius, sed	2	1	1
Oroszfalvensis…	Linguosus	2	1	
absens	Mendax	2	1	1
Piskárkos .. vacat	suspendendus	2	1	1
	Sobrius	1		1

Districtus Bikalyensis

	Mores	Pres<byteri>	Cant<ores>	Aedit<ui>
		Fl<oreni>	Fl<oreni>	Fl<oreni>
Réztelekiensis …….	Sobrius	2	1	
Ivaskoviensis …..		2	1	1
Szinfalvensis ……..	Sobrius, sed			
Alsóhomorodiensis …	ignarus	2	1	
Paczafalu …….. vacat	Nequam			
Közepsőhomorodiensi..	hactenus	2	1	

Felsőhomorod ….. vacat. Misera Parochia plus dare nequit …….. Szolduba ……. Vacat. Hic etiam plus haberi non potest ….. Medes …….. vacat. Nec hic potest plus haberi …… Lophágy et Kis Szokond vacat. Nec hic quidquam potest ac<c>ipi …….. Nagy Szokondensis … Bolda …… vacat. Nec hic sperandum …… Szandorfalvensis ..... Rákoss ..... vacat Györősensis .... absens Nantunensis..... Alsószuporiensis ..... Felső szuporiensis ..... Kegyensis ..... Gyöngyensis ..... Hodos ..... vacat. Nec hic haberi potest.....	Pocsino fugit ex compe/dib<us> Bene se gerit Lurco integer ludaeus suspensus Nequa<m> senex ignorans Sobrius Aliquantum Emendatus Bene se gerit Vari<us> est pro tem/pore vario	2 2 1 1 2 2 2 2 2 2 2 2	1 1 1 1 1 1 1 1 1	 1 1 1 1 1 1
	Collecta sum<m>a facit	71	38	25
		Huius Collectae Sum<m>ae Sum<m>a	Fl<oreni> V<onas>	134

Instantiae in praescripta Congregatione sunt positae numero sequentes:

N<ume>ro <pri>mo	N<ume>ro <pri>mo
Portelekiensis Parochus quaerulatur, quod / non valeat perseverare a pagensibus eo, / quod suum an<n>uum proventum iuxta Ill<ustrissi>mi / Praelati statutionem exigat et p<rae>tendat	Scriptum est Portelekiensibus, ut / in annuo proventu[1264] solvendo Epis/copali statutioni semet conforment, / secus Parochus suo locali privabuntur
N<ume>ro <secun>do	N<ume>ro <secun>do
Dominus Capitaneus Bagossi institit / Parochum pro Possessione Bagos, cui / responsum est:	Fore[1265] ordinandum Parochum modo ille[1266] / haberi possit. Utinam subditi et Presbyteri / suos filios in scholis

[1264] Sequitur deletum: *suo*.
[1265] In margine sinistro adiectum: *Fore*.
[1266] Correctum ab *illum*.

	erudirent et non / desiderarentur, est tamen ob respectu<m> / ordinatus Sz<ent> Miklosziensis eorsum
N<ume>ro <ter>tio	N<ume>ro <ter>tio
Homo certus Margitensis quaerelam / deposuit contra Parochum Ivacskovien/sem, quod nolit sibi debitum solvere, cui demandatum est:	ut cum suo quaerulante creditore / conveniat, secus pecora ipsius aesti/mabuntur cum substantia domestica.
N<ume>ro <quar>to	N<ume>ro <quar>to
Szaniszlovienses incolae instant ut valeant / LudiMagistrum habere praeter alium / Cantorem, quibus resolutus est:	ut illum habeant modo Ch<ris>tiane eru/diat pueros sine p<rae>iudicio Cantoris lo/calis solum, ut LudiMagister habendus.
N<ume>ro <quin>to	N<ume>ro <quin>to
Reszegienses incolae instant alium pro / locali Parocho eo, quod excessivus recens/que hominem graviter verberavit[1267].	Ad[1268] quorum querelam Parochus suspe/sus est, iturus, unde venit Szanisz/loviensi constituto Administratore.
N<ume>ro <sex>to	N<ume>ro <sex>to
Certus Sandorfalvensis incola Prekup / dictus conquaestus est contra loci Parochu<m>, / quod se verberaverit eo. Quod sua pecora / ex prohibitis locis impulerit, ad cuius	instantiam Parochus verberans ob / plurimos eosque gravissimos p<rae>teritis / annis patratos excessus suspensus est / absolute de loco eiiciendus iturus, / unde venit constituto Administratore / Nagy Szokondensi
N<ume>ro <septi>mo	N<ume>ro <septi>mo
Paczafalvensis relicta vidua Popadia / quaerulatur contra pagenses et Admini/stratorem: illi, quod portionem praeten/dant, hic, quod ex stola accidente nihil / sibi tribuere velit, quibus responsum est:	Incolis, ut portionem solvendam / imponere non praesumant. Admini/strator conformet se noviter editis / punctis.
N<ume>ro <octa>vo	N<ume>ro <octa>vo
Portelekienses instant Parochum amo/vendum nulla causa posita, quibus	responsum est, ut Parocho suo sint / contenti, secus amoto nullum habituri. //
N<ume>ro <no>no	N<ume>ro <no>no
Certus incola Madarasziensis conquaestus / est contra Parochum Reszigiensem, quod / accomodatum sibi a tribus annis epifi/um[1269] restituere noluerit, quem	Parochus in ipsa Congregatione / pari epifio contentare compul/sus est.
N<ume>ro <deci>mo	N<ume>ro <deci>mo
Certus Madarasziensis incola quaeru/latus est contra loci Parochum, quod / apud Provisorem Dominii se incusa/verit de multis apibus habitis, qui	Omnino tria alvearia refunden/da in futuro, si docuerit, quod se / Parochus false apud Provisorem / insimulaverit, caeterum in descen/su Vicariali eorsum

[1267] Sequitur deletum: *ad*.
[1268] In margine sinistro adiectum: *Ad*.
[1269] I.e. gr. e)fi/ppion, adică *şea*.

/ tria alvearia a se accepit, instat pro/inde, ut sibi refundantur per Paro/chum, cui repositum est:	convenit / absque refusis apibus Parochus cum accusatore.
N<ume>ro <undeci>mo	N<ume>ro <undeci>mo
Töketerebisiensis incolae Parochum in/stant, quibus repositum est:	Iisdem hic et nunc Administratorem / esse constitutum Alexium Olah / Neo-ordinatum Dorogiensem.
N<ume>ro <duodeci>mo	N<ume>ro <duodeci>mo
Kaplonienses, quemadmodum et Pis/karkosienses Parochum sibi ordinan/dum instant, quibus responsum est:	Ut incolae suos filios ad scholas / dent et eos per studia pro Presbyte/rio aptos reddant, tum ab Ep<isco>po ordi/natos Parochos habebunt, secus Ep<isco>pus / et Vicarius Presbyteros facere ne/quit, sint proinde suis Administrator/ibus contenti.
N<ume>ro <decimo ter>tio	N<ume>ro <decimo ter>tio
Ex Parte Transylvanica duo Kőrősi/ensis et vacans alter Presbyteri in/stiterunt, ut sibi in Munkacsiensi / Eparhia Parochiae conferantur.	Quibus ad examen atractis et mi/nus subsistentibus responsum est, / ut se aptos reddant in sufficienti / ad regimen animar<um> scientia et / suum consequantur intentum.
N<ume>ro <decimo quar>to	N<ume>ro <decimo quar>to
Incolae Porcsalmenses vix in pago / 7 v<el> octo hospites absq<ue> omni Eccle/sia institerunt de Cantore sibi con/stituendo, quibus non est resolutus.	Eo quod amplius Ecclesiam non / frequentarent contenti more Calvinista/rum certas Preces et Cantiones ipso / decantante, ut et Valachi faciunt.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1581, f.1-3v, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1581, арк. 1-3, Оригінал.

71

1759 ianuarie 18, Aciua *Actele sinodului districtelor Borleşti şi Baia Mare din Comitatul Satu Mare cu privire la strângerea censului catedratic anticipată de examinarea preoţilor, laolaltă cu anunţarea publică a Jubileului şi noilor orânduieli.*
18 січня 1759 року, Ачуа *Акти окружного синоду Борлешть та Бая-Маре комітату Сату-Маре про збір кафедрального цензу передбаченого іспитом священиків, разом з публічним проголошенням Ювілею та нового порядку.*

Districtus Borlestensis	Responsa ad Examina	Mores	Pres<byteri>	Cant<ores>	Aedit<ui>
			Fl<oreni> V<onas>	Fl<oreni> V<onas>	Fl<oreni> V<onas>
Illobensis …	Commode	Gerit se bene			

Csikarloviensis		Sobrius	2		
Lapos-Bany….	Debiliter		2	1	1
vacat		Bene docet			
Misztoczfalvensis		sobrius			
Busakiensis ...	Com<m>ode	Ignarus			
Monostoriensis.		suspendend<us>	2	1	1
Birgoviensis …….	Infirmus				
Bolotofalvensis.	amovend<us>	senex	2	1	1
Szakállos		Com<m>endat	2		
Bikoviensis ……..	Suspensus	us	2	1	1
Erdőszádensis ….	Transibiliter	Bonus	2	1	
Tumányensis …...		Etiam			
Budzestensis …..		Sobrius	2	1	
Sirb …… vacat	Debiliter	Etiam	2	1	1
Farkasiensis….	Debiliter	Etiam	2	1	1
Pap Bikoviensis	Meliuscule	Bonus	2	1	1
Borlest …… vacat	Transibiliter	Varius	2	1	
Remetemező		unius uxoris	2		1
vacat	Infirmus	leviculus	2	1	
Veresmort .. vacat	Non multum	Lurco		1	1
Mara-Borsensis…	Subdiaconus	aeternu<m>	2	1	1
Magyaros …		suspendendus	2	1	1
vacat	Absens	Suspendendus			
Borhidensis …….		surdasta		1	1
Lipoviensis ……..	Ignarus	Gerit se		1	
Karassoviensis …	Debiliter	utcunq<ue>	2	1	1
Kocsensis …….	Com<m>ode	Bene se gerit	2		1
Apaty …… vacat	Non est	neo-ordinatus	2	1	
Cziko …… vacat	Examinatus	antequa<m>		1	1
		malu<m>		1	
Districtus N<agy> Banyensis	Responsa ad examina	Mores	Pres<byteri>	Cant<ores>	Aedit<ui>
			Fl<oreni> V<onas>	Fl<oreni> V<onas>	Fl<oreni> V<onas>
Dubrovicensis	Transitibiliter	Varius	2	1	1
Sandra ..... vacat			2		1
Oroszfalva...vacat			2	1	1
			44	22	18
		Latus translatum	44	22	18
	Responsa ad examina	Mores	Pres<byteri>	Cant<ores>	Aedit<ui>
			Fl<oreni> V<onas>	Fl<oreni> V<onas>	Fl<oreni> V<onas>

Magyarkikensis	Satis	Hic et nunc	2	1	1
ex Transylvania ...	commode	bonus	2	1	1
Laczfalvensis	Bene	Bonus	2	1	1
Pusztatelek ..			2	1	1
vacat	Utcunque	Nequiculus	2	1	1
Gyertyafalvensis		Ebrius	2	1	1
Sorgyet ..... vacat			2	1	1
Bajfalvensis	Bene	Bonus	Hic	1	est
Negrefalvensis	Abs<ens>		2	nihil	1
Köz-Banya . vacat	Senex	Bonus	2	1	1
Thothfalu ... vacat			2	1	1
Felső	Satis bene		2	1	1
Ujfalusiensis	Infirmus	Bonus	2	1	1
Olahkikesiensis ...	Utcumque	Bonus, sed	vix	1	pote
Okolyis ..... vacat	Debilissime	Ignarus			st
Alsoujfalusiensis .	Semper se	Senex		haberi	etia
Hidekutensis	Absentat	ebriosus	2	hic	m
Lenarfalu ... vacat	Satis			1	1
Alsófőrmezőviensis	com<m>ode	Sobrius			
Felsőfőrmező vacat					
N<agy> Banyensis					
		Col<l>ecta sum<m>a facit	70	36	31
				Huius col<l>ecta sum<m>ae sum<m>a	137

Instantiae in p<rae>cedenti Congregatione sunt positae n<ume>ro sequentes:

N<ume>ro <pri>mo	N<ume>ro <pri>mo
N<agy> Banyenses quaerulantur contra Quaes/torem Ivácsko, eundem de mortui / Prebyteri Medve bona relicta occupasse, / arguendo: quae tamen illi pro Ecclesia ap/plicare voluissent. <Secun>do. Quodquidem Ivácsko prolem suam autho/ritate sua in Ecclesia sepelire volens a Cura/tore claves accepit et q<uo>d fossores sepulchri / sua esculenta et poculenta in Altari col/locaverint, instant, ut q<uo>d dant pro Ecclesia, / Ecclesiae sit, ne deveniat in manus Mer/catoris, ad quam quaerelam responsu<m> est:	In stantiae negotium revidendum / Szathmarini cum Quaestore, ibidem / in nundinis existente, q<uo>d et factum / est. Ivácsko super incusatis examina/tus est fassus non maiora bona per / Medve relicta quam quibus funebra/lis solennitas, locus sepulchralis / et campanar<um> pulsatio persolvi po/tuerat, cum aliis quib<us>dam debitis, inquib<us> / contentum facere vult, de fossoribus / negavit quidquam fuisse patratum in / Ecclesia irreligiose neq<ue> se accidens Ecclesiae / velle habere, imo curam meliorem. //
N<ume>ro <secun>do	N<ume>ro <secun>do
Incolae Monostorienses instant sibi /	Templum data opportunitate

dari Cantorem alium Theodorus enim / Szabo pro Cantoris Officio idoneus n<on> est, qui / nec a<nn>o currenti, ut antiquae est consuetu/dinis, domos cum cruce in festis Natali/tiis obiit, cuius uxor rebus magicis uti / a vulgo dicitur, q<uo>d exinde confirmatur, q<uo>d / domum cuiuspiam hospitis praestigiosa sua / arte damnificare voluit. Iidem Incolae, / ut Templum noviter erectum consecre/tur instant, quibus responsum est:	con/secrandum, cuius etiam occasione / Cantoris negotium revidebitur, ac / effectuabitur.
N<ume>ro <ter>tio	N<ume>ro <ter>tio
Erdőszadensis Spanus quaerulatur, / q<uo>d quaedam puella fama prostitutae, ac / vitae licentiosae, quae etiam militibus co/habitare solebat, ac alteri cuipiam homi/ni semet associaverat, nunc spuriam / prolem enixa sit, Spani filium parentem / prolis esse dicens: quam obtrectationem / meretricis Spanus a filio suo testimo/niis depellendam suscipiendo instat / sibi de iustitia administrando, ad q<uo>d	Responsum est negotium illud revi/dendum (prout etiam descriptum est / inferius) in poss<essio>ne Csikarlo, ubi iuve/nis Spani filius fatam puellam im/pregnasse deprehensus ad dotanda<m> / in 25 fl<orenis> Rhe<nensibus> compulsus est, illa / vero 12 baculor<um> ictib<us> pulsata.
N<ume>ro <quar>to	N<umero> <quar>to
Veresmortienses incolae instant sibi / ordinandum Parochum, quibus res/ponsum est:	Omnino Parochum sibi ordinandum , si an<n>ualem solutionem iuxta Ill<ustrissi>mi / Ep<isco>pi statutionem persoluturi essent, se/cus non habituri.
N<ume>ro <quin>to	N<ume>ro <quin>to
Ujfalusiensis Parochus Athana/sius aliam sibi dari Parochiam instat, cui responsum est:	Posse ad Gyertyafalu semet translo/care, si in examine ex morali scien/tia bene subsistat, qui et substitit.
N<ume>ro <sex>to	N<ume>ro <sex>to
Szakállosbikoviensis incola Marasán / Lupuly consilium petit, quomodo cum / 4 prolibus vivere debeat, utpote ab uxore / mente capta in vere adhuc derelictus, / quam per duos Co<mi>t<a>tus frustra quaesivit, / cui responsum est:	Ut uxorem vagabundam diligen/tius quaerat, ac testimonium vitae, aut / mortis illius afferat, alioquin per / dementiam uxoris a vinculo matri/moniali solutes non est. //
N<ume>ro <septi>mo	N<ume>ro <septi>mo
Magyarkikesiensis defuncti Pa/rochi	Quibus scriptum est, ne a spe/cificata

vidua relicta quaerelatur, q<uo>d / p<rae>mentionatae p<o>ss<essio>nis incolae portio/nale quantum ab ipsa exigant, in/stat proinde pro imunitate Ill<ustrissi>mi / Praesulis authoritate conservanda.	vidua eiusque filiis / portionale quantantum <sic!>[1270] prae/tendere attentent.
N<ume>ro <octa>vo	N<ume>ro <octa>vo
Remetemezővienses incolae pro or/dinando sibi locali Parocho instant, / parati etiam erga taxam domum / parochialem venturo Parocho cum ap/pertinentiis procurare, instant aute<m> / pro Szomostelekiensi aut antiquo suo / Mathias enim ob multas fodinas / Thothfalvensem Parochiam deserere / non vult.	Quibus responsum est, quod, ubi / Parocho de necessariis omnibus providerint, eundem habituri sunt, / sed non Szomostelekiensem, ut/pote minus eorsum idoneum.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1581, f.4-5v, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1581, арк. 4-5, Оригінал

72

1759 ianuarie 27, Cicărlău *Cercetarea făcută în chestiunea gravidităţii fecioarei Eudochia Lengyel din Ardusat datorată tânărului Lupuly, fiul judelui din Ardusat.*
27 січня 1759 року, Чікирлеу *Дослідження, проведене у справі вагітності невинної дівчини Лендєл Євдокії із с. Ардусат, від молодого Лупулі, сина судді із с. Ардусат.*

Investigatio

in negotio impregnatae Virginis Eudociae Lengyel per iuvenem / Lupuly vocitatum Spani filium incolae Erdő-Szadensis facta die / <vigesima septi>ma Ianuarii in p<o>ss<essio>ne Csikárlo modo subsequenti:
Primo. Eudocia benevole examinata super sui imp;rae:gnatione fatetur, quod a tempore – autumnali anni 1757 in domo Eliae Spani usq<ue> ad Festa Pentecostalia iden/tidem per vices apparuerit; per matrem iuvenis inpraenantis vocata[1271], / quaecum propter domesticos labores laudaret vocatam atq<ue> verba proiectaret / de Eudocia pro futura nuru suscipienda eadem Eudocia audatior facta / statim amoris indicia cepit fovere cum Lupuly filio suo, dein lapsu tem/poris nempe in anno 1758, quamvis iam extra domum Spani, etiam car/nalia com<m>ertia tractare et primum quidem actum fatetur se com<m>isisse ul/tima septimana Bachanaliorum continuando hinc inde usque ad tempus / partus. Addidit bis se per i<m>praegnantis matrem cum eodem suo filio . impraegnante penes domum infra fenestarm elapso aestatis tempore vesperi / semel, semel mane cubantem deprehensam in haec verba prorumpendo: / «feriat te dies ista, fili, dabit tibi pater tuus baculo nuptias». Filius vero cu/bans haec matri reposuit: «intra, mater, domum et rerum domesticarum habe / curam, non est enim negotium istud tuum». Eadem tamen Eudocia cum alio / quocunque tandem negavit se

[1270] Recte: *quantum*.
[1271] Sequitur deletum: / *cum*.

rem carnalem unquam habuisse, sed haec ad/didit secundo, quod Spanus inpraegnantis pater filio suo inpraegnatori / 6 florenos pro alendo spurio promiserit, factam hanc promissionem au/diente Timotheo Korcsmaros incola Erdőszadiensi Valacho. Hinc //

Secundo. Idem hic Timotheus Korcsmaros ad benevolum examen acceptus super pro/missa 6 flor<enorum> pecunia fassus est id solum ex aliis audivisse incertis; addit / tamen haec se pro certo scire, nimirum dictam Eudochiam ante tres circiter annos cum / quartirisantibus militibus s<a>epius familoariter versatam, imo se per Germanos pro/pter eandem et verberatum Eudociamque p<ro>pter hanc suam cum militibus conver/sationem pago pulsam. Addit <secun>do, quod certus incola Monostoriensis Ioannes / Vanka viduus dictam Eudociam, ni Erdő-Szadensis Parochus copullare renuisset, / uxorem duxisset, cum eaque etiam ad p<o>ss<essio>nem Pap-Biko observatus fuit, quasi / profugisse fuisseque eundem cum Eudocia Karolyini in negotio messorio causa ha/bendae pecuniae, item quod idem Vanka viduus eidem Eudociae cothurnos, cingulu<m>, / albas vestes et amicularia emerit, qui tamen Vanka exam<ina>tus haec omnia, prout et rem se / habuisse cum dicta Eudocia absolute negavit, prout et credibile est, cum nimium seni/lis, ac miserae aetatis homo sit. Hinc:

Tertio. Rursus Eudocia examinata de praemissis vestibus, utrum a Ioanne Vanka curatae fui/sent, ab eodem curatas negavit et unde ipsamet sibi procuraverit hunc fundum assigna/vit, <pri>mo: quod quidam incola Monostoriensis Pantelemonus Erdelyan ad p<o>ss<essio>nem Pal/falva pro Dominalib<us> laborib<us> conduxerit 6 Marianis et illis sibi cothurnos p<ro>cura/vit; <secun>do: quod dati sunt sibi 7 Mariani a certo D<omi>no Iosepho Benkő N<agy> Banyensi cive / et Provisore pro 100 ulnis telae textae, quibus cingulum sibi procuravit. Vestes / vero albas ipsamet sivi nevit et texuit. Post haec:

Quarto. Examinata est impraegnantis iuvenis mater, utrum revera, ut retulit Eudocia in/praegnata virgo, vidisset eam cum filio penes domum infra fenestram dictis binis vicib<us> / cubasse, quae absolute negavit et cum serius stringeretur, quasi ad iuramentum atra/henda, fassa est anno elapso consimili tempore dictam Eudociam tempore vespertino / filium suum impraegnantem circa pecora eotum versantem accessisse, cuius accessum, / cum filius minor natu observasset, prorupit interogando, quid hic faceret tempore / suspecto, quae cum sibi respondisset se ab educilatore, apud quem manebat, pro exigendo de/bito missam bene verberavit et propulit; <secun>do fassa est eadem impraegnatis mater, quod / ipsam dictam Eudochiam in suo stabulo post futurum Pascha duo anni futuri pe/nes suum filium impraegnantem cubasse et usque dum curavisset ad maritum suum / rem notitiae datura, adusque Eudocia profugit. Negavit tamen fuisse Eudociae / aliquid promissum pro alendo spurio per suum maritum, prout et hic exami/natus de eadem promissione eandem a se factam negavit.

Ultimo. Examinatus est Lupuly Spani Eliae filius inpraegnans, an verum fuisset se per / matrem suam binis vicibus, ut Eudocia retulit, penes paternam domum cum / Eudocia cubantem deprehensum, aut in stabulo, prout mater fassa est, qui absolute / negavit, addidit tamen potuisse accidisse in ebrietate; imo fassus est, quod quadam / occasione ebrius in stabulo dormiens, dein experectus dictam Eudociam penes / se cubantem invenisse, in his tamen nimis vacilanter et instabiliter cunctan/terque respondit, nec id negavit, quod aliquando post ipsam non ambulasset, sed / in ebrietate.

Praemisso proinde taliter examine collataque fassione iuvenis impraegnantis eiusque m<a>tris / cum dictis accussatoriis inpraegnatae Eudociae; collato item primo illo relati / per Eudociam congressus carnalis tempore cum tempore partus manifestu<m> / evenit / Eudociam <deci>ma mense parturivisse, proinde Eudociam infalibiliter / per saepe

dictum iuvenem Lupuly Eliae Ispan filium impregnatam, qui cum ab/solute eam ducere nollet, sententiatus est ad eam dotandam in 25 florenis Rh<enensi>bus / subiecta etiam Eudocia in poenam suae fornicationis 12 baculorum ictib<us>

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1581, f.5v-6,orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1581, арк. 5v - 6, Оригінал

73

1759 ianuarie 29, Iojib. *În sinodul districtual al Districtelor Satu Mare şi Oaş din comitatul Satu Mare se anunţă public ultimele orânduieli, precum şi Jubileul şi se adună censul catedratic pentru acel an de la parohii, cantorii şi sacristanii districtuali.*
29 січня 1759 року, Йожиб. *На окружному синоді Сату-Маре та Оаш комітату Сату-Маре було проголошено публічно останні порядки, а також Ювілей, та було зібрано кафедральний ценз на той рік від парафіяльних священиків, дяків та окружних кистерів.*

Anno 1759 die <vigesima no>na Ianuarii stante Congregatione infra subnexor<um> / Districtualium Parochorum in p<o>ss<essio>ne Iosiph-háza I<nclyto> C<omi>t<a>tui Szathmari/ensi ingremiata post promulgata noviter edicta puncta Iubilaeumque / declaratum assequentibus Presbyteris, cantoribus et Aedituis incassa/tum est Cathedraticum obtingens pro specificato anno.

Districtus Szathmáriensis

	Responsa ad Examina	Mores	Presb<yteri>	Cant<ores>	Aedit<ui>
Petyensis	Transibiliter	Sobrius	2	1	
Iankensis	Absens	Senex	2		
Peleskensis	Satis	potavit et	2		
Sara ..... vacat	com<m>ode	semet	2	1	1
Botizensis	Absens	absen/tat	2		
Udvoribensis	Suspensus	Nequissim<u			
Ujlakensis	P<a>ene	s> potatoer	2	1	
Megyesiensis	nihil	et	2	1	
Berenczensis	/suspendend	scan/dalosus	2	1	
Potoháza …	us	Sobrius	2		
vacat	Com<m>ode	Linguosus	2		
Szomostelekien	Transibiliter	nequa<m> /	2	1	
sis	Debiliter	furibundus			
Apatensis …	Debiliter	Ignarus	2	1	
Varalyensis	Absens	amo/vendus			
Iosiph-hazensis	Nihil	Gloriosus	2	1	1
	suspendend	Varius		1	1
	us	Ignarus			
		ebriosus		1	
		Ignarus			1
		Bonus, sed			
		paru<m>		1	
		docens			1

		pro ebrietate et ignorantia		1	1
Districtus Avasiensis	Responsa ad Examina	Mores	Presb<yteri>	Cant<ores>	Aedit<ui>
Cserteszensis ..			2	1	1
Raksensis	Satis	Bene se gerit			
Parlag	commode		2	1	1
Turovekony	A Parocho	nihil potest			
vacat		haberi		1	1
Negrestensis			2	1	1
Bixadensis ...	Satis	Varius			
Tatar	com<m>ode		2	1	1
Tripp ..... vacat.		Nequa<m>			
Administrant	Debiliter	raro			
Kalugeri	Satis	sa/crificat,			
Bixadienses	com<m>ode	sed certis			
Boynestensis ...	Utcunque				
Tirszocensis ...	Infirmus	cantionib<us>			
Komirzensis		homines			
Kalinestensis ...		documentab			
		at		1	1
		Nihil contra			
		Eum	2	1	1
		Bonus			
		Bonus	2	1	1
		Senex n<on>	2	1	1
		ebriosus	2	1	1
		Col<l>ecta sum<m>a facit fl<orenos> V<onas>	212	28	16
				Huius Col<l>ecta sum<m>ae sum<m>a facit fl<orenos> V<onas>	81

Instantiae in p<rae>scripta Congregatione sunt positae numero sequentes:

N<ume>ro <pri>mo	N<ume>ro <pri>mo
Incolae Szin-Varalyaenses instant ta<m> / de Cantore quam de Parocho amovendo / et doctore sibi ordinando, quibus:	Responsum est non esse dificultatem in / ordinando meliori Parocho et Cantore, / modo haberi possint instrui curent suos / filios et habituri meliores.
N<ume>ro <secun>do	N<ume>ro <secun>do
Berencsiensis Parochus institit de / sui	Responsum est, ne vereatur

aliorsum mutatione eo de motivo, / quod penes Samusium prope consti/tutus verendum habet, ne proles de/cidentes submergantur, cui:	submerge/das proles in Samusio, sed semet ipsu<m> / in excessivo potu, citius submergendum / sit prius sobrius et doctus, dein aliam / habituram Parochiam.
N<ume>ro <ter>tio	N<ume>ro <ter>tio
Parochus Szomostelekiensis institit / pro Parochia Piskárkosiensi, cui:	Responsum est, ut se prius in doctrina ad / Regimen animar<um> debita idoneum red<d>at / et ex post accepturus meliorem Parochiam.
N<ume>ro <quar>to	N<ume>ro <quar>to
Komorzánensis Presbyter hactenus / ob ebrietatem excessivam suspensus / institit de Parochia sibi conferenda, / v<el> de participando in Ecclesiae redditu, / cui:	Responsum est, ut se prius debite so/brium et doctum reddat, dein petitionem[1272] / suam consecuturus.
N<ume>ro <quin>to	N<ume>ro <quin>to
Incolae Komorzanienses instant de / Cantore movendo; <secun>do, ut G<ene>ralis Vica/rius apud Spectabilem D<omi>num Demetri/um Rácz pro se intercedat, quatenus / velit Ecclesiae angustum fundum cum / appertinentiis exiguis ampliandum. / Quibus:	Responsum est instantiameor<um> apud / D<ominum> Demet<rium> Rácz intuitu augendi fundi / promovendam modo instantes Karolyini / in descensu Vicariali reflectant ponen/dam hanc instantiam confirmato ad / interim veteri Cantore in future amoven/do, si legitimate pro eius amotione rationes / adductae fuerint.
N<ume>ro <sex>to	N<ume>ro <sex>to
Inhabilis hactenus per infirmitatem / Iosiphhazensis Presbyter nomine The/odorus institit de Parochia sibi con/ferenda. Cui:	Repositum est, ut siquidem adhuc tam / corpora quam etiam animo minus bene / valeret, inque requisite doctrina plane / infimus foret, caret semet et se aptum / per doctrinam reddat, dein de conferenda / Parochia meditetur, quod potius de morte / quam Parochia meditari oporteret.
N<ume>ro <septi>mo	N<ume>ro <septi>mo
Certus ex Moldavia Presbyter in Distri/ctu Avasiensi habitaculo susceptus in / p<o>ss<essio>ne probabiliter Turvekony et quidem do/mo parochiali institit de Parochia / sibi conferenda. Cui:	Repositum est, ut se <pri>mo legitimum Pre/sbyterum doceat, dein in requisita pro / cura animarum scientia probatum / reddat, tum meditari poterit de spe / habendae Parochiae. //
N<ume>ro <octa>vo	N<ume>ro <octa>vo
Nigrestensis Parochus quaerelatur / contra Turvékkonyenses incolas, quod /	nempe fatis incolis demandatum / est, ut vernalem seminaturam,

[1272] In *petitionem*, *-ti-* supraadiectum est.

sibi vernalem seminaturam pro prae/stitis obsequiis denegarent a seque do/mum erectam sibi vetarent. Quibus:	quae/rulanti Parocho com<m>ensurative ad / sua p<rae>stita obsequia solvendam sub / animadversione intermittere n<on> p<rae>sumant, / domum vero pari ratione persolvant, / si suae velint habere Iurisdictionis.
N<ume>ro <no>no	N<ume>ro <no>no
Certa mulier A<n>na Turczi quaerulat<ur>, / quod se maritus suus reliquerit inque / secunda vota illegitime cum alia mu/liere transierit, ut proinde et ipsa idem / facere valeat, instat. Cui:	Repositum est id ne cogitare qui/dem debere usque dum vivat eius / maritus, sed pro sui medela quae/rat suum legitimum maritum et / pulsa ab eo illegitima uxore ipsa / eidem iuxta datam fidem adhaereat.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1,dos. 1581, f.6v-7v, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1581, арк. 6-7, Оригінал.

74

<**1759 ianuarie 29, Iojib>.** *Evidenţa transferării preoţilor de la o parohie la alta prezentată în sinodul districtual de la Iojib.*
<**29 січня 1759 року, Йожиб>.** *Обліковий запис про перехід священиків від однієї парафії до іншої, представлений на окружному синоді в Йожиб.*

Mutatio et Translatio ordinate Parochorum de loco in locu<m> sequentium:
<Pri>mo. Birgoviensis in Possessionem Veresmort Borsidensem una / Parochiam administraturus suspendendo in futuro Borhi/densi surdasta et ignaro.
<Secun>do. Misztoczfalvensis hactenus Remetemezőviensis adminis/trator transponitur ad p<o>ss<essio>nem Busák suspendendo in / perpetuum Busákiensi Misztoczfalvensem et Monosto/riensem administraturus Parochiam.
<Ter>tio. Domahidensis ad P<o>ss,essio>nem Isztrov administraturus Sz<ent> Miklos.
<Quar>to. Szent Miklosiensis ad Poss<essio>nem Bagos.
<Quin>to. Ad p<ossessio>nem Domahid ordinat<ur> ex Comitatu Ungvariensi / Presbyter Csobály.
<Sex>to. Remetemezőviensis senex potator hactenus suspensus, ut / eliminari valeat sub colorato titulo Parochiae sibi resolutae trans/ponitur ad Marabors pro loci Parocho in futurum perpetuo[1273] / suspendendo, ut ad Remetemező alter facilius sine iniuria / pacifice investiri possit.
<Septi>mo. Ad Remetemező siquidem Misztoczfalvensis absolute renuat / (cum ibidem domus parochialis desit) nunc, qua administrator, // in futuro Parochus institui; ordinatur eorsum Tumányensis, vel / Budzestensis.
<Octa>vo. Ad Iosiphhazensem possessionem ordinatur ex Marmatia certus / Presbyter ex P<o>ss<essio>ne Dulova ab Aradiensi Ep<isco>po ordinatus Iosiph/hazensis potato, ignarus, ut amoveri posit de loco ad alterum / substituendum ordinatur ad Mirka, quo praevidetur certo certius / non iturus.

[1273] Sequitur deletum: / *um*.

<No>no. Ex Districtu Ugociensi ex p<ossessio>ne Gercse Parochus ordinatur / ad possessionem Karasso. Et:
<Deci>mo. Karassoviensis ad Udvariba.
<Undeci>mo. Udvoribensis pro nunc pro dehonestatione gravi Archi-Pres/byteri et fracta cuiusdam Calvinistae manu caeterisque suis / excessibus suspensus, si Ill<ustrissi>mo Praesuli visum fuerit, ordinan/dus ad Possessionem Kis Leta pro Parocho.
<Duodeci>mo. Botizensis Köntros ad Sárköz Ujlak.
<Decimo ter>tio. Sárközujlákiensis cassatur et mittitur, quo vult nempe / Dominus Tályiha.
<Decimo quar>to. Alsóujfalusiensis transfertur ad FelsőUjfalu.
<Decimo quin>to. Felsőujfalusiensis ad Gyertya Ujfalu.
<Decimo sex>to. Gyertyafalvensis ad possessionem Sánndra.
NB! Operae praetium hic foret ad noviter edita[1274] puncta insere/re sequentia[1275], nimirum: ut nemo Parochorum sub magna globa aliquem ex Tran/sylvanicis partibus Parochorum suis in Ecclesiis sacrificare vel / in p<ossessio>ne habitaturum suscipere praesum<m>at, quia hactenus sine supe/riorum facultate pro sacrificio admissi per pagenses habitaculo / suscepi damnabiles abusus com<m>isisse observati sunt.
<Secun>do. Ut nemo Cantorum et Parochorum cum Parochianis sub gravi / animadversione praesum<m>at conventiones facere in puncto annui / et stolaris proventus, sed conformiter semet habeat ad Ep<isco>pales / statutiones.
Advertendum hic erit et illud, quod in p<ossessio>ne Szelyszely partis Tran/sylvanicae Popa Ursuly pluribus vicibus ex I<nclyto> C<om>t<a>tu Szathmariensi / clandestine ad se transeuntes personas copulaverit et quod plus adiureteas, ne reduces revellent se ab eo copulatas, quemadmodum factu<m> / est in certo incola Remetemezőviensi, qui cuiusdam hominis ante duos / annos Dorogini nomen militiae inscribentis uxorem sibi[1276] matri/monio illegitime iunxit cumque occasione praescriptae congregationis // in examine ad fatendum, per quem scilicet copulatus fuisset, / cogeretur, absolute fateri noluit eo, quod, ne revellet, adiuratus esset, / qui actus nefarius, vel super Maraborsensem Bikalyensis Di/strictus Parochum, vel certo super dictum Transylvaniae Parochum / reincidit. Intuitu proinde iliius, ut temeritas qius coerceatur, scriben/dum veniet Illustrissimo D<omi>no Episcopo Transylvaniae Aron.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1581,f.8v-9v, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1581, арк. 8-9, Оригінал

75

1759 februarie 20, Máriapócs. *Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, atestă oficial cedarea mănăstirii zidite de el lângă biserica de la Máriapócs călugărilor basilieni.*
20 лютого 1759 року, Марія-Повч. *Уніатський Мукачівський єпископ Михайло Мануїл Ольшавський, офіційно підтверджує передачу василіанським ченцям монастиря, збудованого ним поруч з Марія-Повчанською церквою.*

[1274] Sequitur deletum: *sequentia*.
[1275] Supra adiectum: *sequentia*.
[1276] Sequitur deletum: *in*.

Ego intrascriptus vigore praesentium notum facio omnibus et / singulis, quibus expedit, quod anno, mense, ac die ab infra speci/ficatis coram admodum Reverendis Patribus Venerabilis Conventus / Ecclesiae Sanctae Crucis de Lelesz Iuratis Capitularibus Sacri, ac Ex/empty Ordinis Candidissimi Canonicorum Regularium Praemonstra/tensium Regiae Ecclesiae Lucensis Canonicis Hermanno Schuellern / et Emerico Eötvös isthuc ad Possessionem Pocs penes authenticam / generalem exmissionem adventantibus requisitorie exmissis, cum / ob infirmitatem, ac corporis debilitatem Karolinum de facto accede/re nequeam, talem, prout sequitur, celebravi fassionem: intuitu / Domus Religiosae pro Patribus et Fratribus meis Ordinis Sancti / Basilii Magni professis in fundo per Excellentissimum Dominu<m> / Comitem Franciscum Karoly de Nagy Karoly Generalem (Tit<uli>), / qua Haereditarium Dominii Ecsed, ac insimul Possessionis Pocs / iure perennali cesso et assignato per me sumptibus meis pro/priis errectae, ac iam etiam ad inhabitandum perennaliter, ac / irrevocabiliter Reverendis Patribus et Fratribus praelibati Ordinis / traditae, Domus Religiosa a parte meridionali Ecclesiae Thauma/turgae Pocsensis, cuius longitude Occasum respiciens est orgiarum / octodecim et quatuor pedum, latitude vero Septentrionem et Ec/clesiam respiciens orgiarum septemdecim et mediae, prout autem / actu murus exaedificatus in latitudine versus Septentrionem stat, / orgiarum est undecim et duorum pedum, residuum aedificandum / restat; longitude Orientalis correspondet Occidentali, latitude / vero Meridionalis correspondet Septemtrionali.
In cuius rei maiorem fidem hanc meam fassionem propriae manus sub/scriptione et usualis sigilli impression roboro. Actum in / Maria Pocs, die vigesima mense Februario anno Domini / millesimo septingentesimo quinquagesimo octavo.
[In margine sinistro, inferius exstat sigillum tondum minus Michaëlis Manuelis Olsavszky Episcopi usuale in rubra cera impressum exstat]
Michaël Manuel Olsavszky / Ep<isco>pus Rossensis, Munkacsien<sis> / et Maramorosien<sis> per Inclytum / Regnum Hungariae partesq<ue> / adiunctas Graeci Ritus Unitorum / Vicarius Apostolicus Sacr<atissi>mae Caesar<eae> / Regiae Maiestatis Consiliarius / m<anu> pr<opri>a.

[In angulo dextro, superius ab alia manu recentius scriptum:] Circa 1759 / Olsavszky Michaëlis Manu/elis Ep<isco>pi condam Munka/csien<sis> fassio, vi cuius Do/mu<m> Maria Pocsini per se / extrui procurata<m> Ba/silitis irrevocabiliter fatet<ur>.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1586, f.1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1586, арк. 1-2, Оригінал

76

1759 februarie 26, Máriapócs. *Actele sinodului Districtelor din Comitatul Szabolcs cu privire la plata censului catedratic către Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukačevo etc., de parohii, cantorii şi satele din aceste districte, făcându-se calculul anual al examenului parohilor*.
26 лютого 1759 року, Марія-Повч. *Акти окружного синоду Саболчського Комітату про виплату кафедрального цензу Мукачівському єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському, і т.д., парафіяльними священиками, дяками та селами цих округів, а також було виконано щорічний розрахунок іспиту парафіяльних священиків.*

Districtus Szabolcensis	Responsa ad Examina	Mores	Presb<yteri>	Pagus
Kallo …… vacat	Absens			1
Rácz Feirto			2	1
Ruth<enus>			2	1
Valahicus ……..	Com<m>ode		2	1
Bőszőrmény …….	Absens			
Dorog vala<hicus>…	Satis bene		2	1
Bűd …….				
Timár suspensus propter potations et certam mulierem decedentem sine			2	
Confessione ……	Com<m>ode		2	1
Szabolcs …… vacat				
Balsa ……..				
			12	6
Latus translatum	Responsa ad Examina	Mores	Pres<byteri>	Pagus
		Latus translatum	12	6
Vencsellő ……	Absens			1
Buly …….	Absens			1
Nyiridház …….. vacat				
Oross ……..	Satis bene		2	1
Posonk …….	Debiliter		2	1
Napkor ……	Absens		2	1
PocsPetri …… vacat				
Levelek ……	Satis bene		2	
Bachta …… vacat				
Petneháza ……	Ignorantissimus		2	
Kárász …….	Negligenter		2	1
Tass …….				
Pálcza ……. vacat				
Mándok ……..	Utcunque		2	
Aranyos ……..	Com<m>ode		2	
Aják …….. vacat				1
Mada …….	Negligens		2	
Parasznya ……	Com<m>ode		2	
Doboss …….. vacat			1	1
Hadász ……	Negligenter		2	
Hugyai – tinctus ad Congregationem venit absque facultate abivit				
Kallosemjén ……	Transibiliter		2	1
Janossy ……	Suspensus			
Gyulaj …….	Utcunque		2	
Ders …….	Transibiliter		2	1
Piliss ……	Suspendendus			
Császári ……..	ignoranter		2	1

Vasvári …… Pirics …… vacat Encsencs … vacat; duo solum hospites Gels …… Kisléta …… Lugoss …… Beltek ……. Penészlek …… Erkenész ……. Adony ……. Palyi ……. vacat	Transibiliter Infirmus Transibiliter Suspensus Satis bene Com<m>ode Absens Debiliter Com<m>ode		Neo- ordinatus 1 2 2 2 2 2 2 1	1 1 1 1 1 1
		Col<l>ecta sum<m>a	55	23
			Huius sum<m>ae sum<m>a facit fl<orenos> V<onas>	78[1277]

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1581, f. 9v-10, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр.1581, арк.9v.-10, Оригінал.

77

<1759 februarie 26, Máriapócs>. *Extrasul restanţelor parohilor şi sătenilor din Districtul Szabolcs din anul <1>755 până în anul 1759, în contul censului catedratic.*
<26 лютого 1759 року, Марія-Повч>. *Витяг про заборгованість парафіяльних священиків та селян Саболчського Комітату від <1>755 року по 1759 рік, на рахунок кафедрального цензу.*

Extractus Restantiarum tum Parochorum, tum Pagensium / Districtus Szabolcsiensis ab anno <1>755 usq<ue> 1759 inclusive in / sortem Cathedratici obvenentium.

	1755	1756	1757	1758
	Presb. Pag.	Presb. Pag.	Presb. Pag.	Presb. Pag.
Petrensis …	1			
Kállosemnyensis ..		<cruc>		
Hugyaiensis ……..		17		
Ráczfeirto Ruth<enus>			~~1~~	
Valahicus …….			1	1
Dorog Valah<icus>	1	1		
Timariensis ……				2 1
Napkoriensis	1			1
Levelekiensis	1	x12	1	
Baktensis	1		1	
Petnehaziensis	x9	1	1	
Karasziensis		1		1

[1277] Sequitur deletum: *<cruciferos> 42*.

Ajakiensis			x5	
Mandok ……	1	1		
Palcza vacat.	1	1	1	
Parochus filius mortis				1
ablatus	1	2 1	2 1	
Aranyossiensis ….				
Ianossoviensis ..	2 1	2 1	1	1
Paraszniensis ….	1	1	1	1
Hadasz ……..	1	1	1	
~~Piricsensis~~ ……				1
Beltek ……		1	1	1
Erkenész ……	1	1		1
Létensis …….			1	1
Bulyensis ……..				1
Nyiridház ……..				1
Tass ……...				1
Aranyos …….				1
Dobos ……				
Encsencs ……				
Pálya …….				
Sum<m>a	2	12 x 9 11 x12	2 12 x5	2 16
			Huius summae sum<m>a restans facit Fl<orenos> V<onas>	57 x26

Ex praescriptis restantiis pro infra subnexis annis a sequentibus / tam Parochis quam Pagensibus, sicut et Cantoribus non praestantibus / rabotas sequens numero incassatum est Cathedraticum:

	1755	1756	1757	1758
	Presb. Pag.	Presb. Pag.	Presb. Pag.	Presb. Pag.
Balsensis ……	x9			
Kallosemnyénensis	1	1	1	1
Piricsensis ……	1			
Béltekiensis ……			1	
Hugyaiensis ……		1	1	
Cantores				
Penészlekiensis …..				1
Bűdensis …….				1
Sum<m>a	2	1 2	3	3
			Huius collectae sum<m>ae sum<m>a fl<orenos> v<onas>	Floreni Cruc. 119

	Floreni	Crucigeri
Siquide<m> huc adiiciatur pro hoc current an<n>o ex solo Comitatu / Szathmariensi incassatum Cathedraticum erunt fl<oreni> V<onas> ……	352	
Item Szabolciensi …….	80	
Qui utroque ex C<omi>t<a>tu incassati cum annotates supra 11 flore/norum et 9 <crucife>ror<um> restantiss in unam summam collecti / evadunt floreni Vonas	443	9
Ex hac summa 443 florenorum et <crucige>r<orum> 9 facta est sequens erogatio: <Pri>mo. Dati sunt muliere Szathmariensi sanatrici Praesulei pedis fl<oreni> V<onas> …… <Secun>do. Dati sunt D<omi>no Georgio Olsavszky Munkacsinum eunti / pro itinere fl<oreni> Vonas ..... <Ter>tio. Dati sunt Sartori Dorogiensi pro labore duorum pectora/lium togae virgini Elisabethae Olsavszkianae praestito fl<oreni> V<onas> ..... <Quar>to. Relictae viduae pie defuncti Ioannis Olsavszky fl<oreni> V<onas>	2 12 3 2	17
Erogata proimde sum<m>a omnium collecta facit fl<orenos> V<onas>	19	17
Hi 19 floreni subtracti a florenis 443 et 9 C<rucige>ris manent	423	43
Qui Pocsini apud P<atrem> Superiorem erga datam infra subnexa<m> / quietantiam 25 <Crucige>ris plures sunt enumerati[1278] nempe 424 <crucigeri> 17, quid vero / sit, quod plures dati sint quam hic in Cathalogo reperire est; ig/noro procul dubio tempore incassationis er<r>or debuerat inter/venisse in an<n>otando, vel in enumerando. //		

Instantiae in p<rae>scripta Congregatione sunt positae numero sequentes:

N<ume>ro <pri>mo	N<ume>ro <pri>mo
Incolae Palyenses instant de Presbytero / sibi ordinando et moderno Cantore / sibi ultronee applacidando absolute / nolentes ex p<ossessio>ne Gyulaj Gregorium / Cantorem Czup eorsum Ep<isco>pali inves/titura ordinatum eo, quod iuventutem / suam inconvenienter exegisset foretque / subditus. Quibus:	Responsum est, ut prius Cantorem / modernum eliminet, dein habituri / Presbyterum, secus non. Nam, ut ante/cessor Presbyter ob insolentiam mo/derni Cantoris amovendus erat, ita ordinandus minus perseveraturus / ob eandem insolentiam. Qui sine pecca/to pagensium est, iaciat lapidem super / Czup Petrus, Magdalena, David pecca/tores fuere, nunc Sancti. Si Deus / peccatores suscipit, quanto magis homi/nib<us> suscipiendi, cum et ipsi peccatores / sint.
N<ume>ro <secun>do	N<ume>ro <secun>do
Incolae KisLétenses pari ratione in/stant sibi de Parocho ordinando, si / quidem suspensus sit, quin im<m>o iam / et profugus. Quibus:	Responsum est post Festum S<ancti> Georgii / ordinandum Presbyterum ex Districtu / Szathmariensi ex p<ossessio>ne Udvoriba nempe / Timotheum Ducilovics.
N<ume>ro <ter<tio>	N<ume>ro <ter<tio>
Certus incola Császáriensis Mathias / Kis	citata et in paraesentia Congregatio/nis

[1278] Supra adiectum: *enumerati*.

ante <quat>uor annos duxit uxorem / ex O Feirto fabri virginem, quae siquidem / ab eo tempore cum marito relicto habi/tare et con/vivere nolit, instat maritus, / ut ad Congregationem citata rationemq<ue> / reddat, cur sibi convivere nolit. Quae:	examinata de relicto marito, cur / nimirum id fecisset?, respondit[1279] ipsu<m> / nempe maritum absolute, ut ab initio / ita et nunc nolle pro marito, neq<ue> ha/buisse unquam ad legitimum cum eo / matrimonium requisitum consensum / et potius mallet mille videre diabolos / quam[1280] cohabitare. Et, nisi te/pore im<m>inentis copulationis profuga / capta fuisset, ac catenis vincta et a / parentibus verberata et coacta, nunqua<m> / ei nubisset. Hinc, licet maritus suus / eandem pluribus vicibus cognoverit, in / copulam taritamen, ut ipse maritus con/scientiose fassus est, nunquam maritali / affectu et coniugali consensit, sed vi / et extorsive per maritum secuta est, / unde hunc casum operae pretium esset / in praesentia Sedis Sacrae Ep<isco>palis pro/motum pro utriusque partis praemis/sarum personarum salute decidere. //
N<ume>ro <quar>to	N<ume>ro <quar>to
Incolae Timarienses quaerulantur contra / suum Parochum <pri>mo, quod 68 fl<orenos> et 17 <Cruciferos> / disipasset; <secun>do, 30 fl<orenorum> domum pa/rochialem ita ruinasset, ut 10 fl<orenos> non consta/ret; <ter>tio, quod per menses non sacri/ficet, nec pulset; <quar>to, quod Ecclesiae pa/vimentum occasione suae inhumatae / uxoris refixerit, neque refecerit; <quin>to, q<uo>d / ob crapulam suam bini hominess absq<ue> Confessione decesserint; <sex>to, quod Filialem / Szalkodiensem loci Plebano cesserit, pe/tunt proinde cum D<omini> Praefecti Leopoldi / Kegly recom<m>endatione amovendum alte/ro substitute. Quibus:	Balsensis Presbyter ordinatus est pro / Administratore suspenso insimul lato / Presbytero et dimisso quocunque velit ab/ire, neque ultra Festum S<ancti> Georgii in Parochia / posse[1281] permanere, siquidem puncta contra / eundem quaerulosa suam haberent verita/tem.
N<ume>ro <quin>to	N<ume>ro <quar>to
RaczFeirtovienses Valachi instant alium / Presbyterum et Cantorem sibi ordinan/dum. Quibus:	Responsum est, ut, siquidem Ecclesiam / suam diruerint, prius de ea re aedificanda / sint soliciti, dein meditentur Parochum pe/tendum.
N<ume>ro <sex>to	N<ume>ro <sex>to
Petnehazienses incolae cum interposition / Dominae consortis Gabrielis Erőss, ut Pa/rochus loco conservetur, Cantor vero amo/veatur, siquidem ad Ecclesiam sequis foret, / insuper Parochum pluribus vicibus con/vitiis et turpibus increpationibus affecisset. / Quibus:	Ad Festum S<ancti> Georgii petitus Parochus / applacidatus est, dein, siquidem ob nimia<m> / senile aetatem et ignorantiam inhabilis / foret ad munia sui ordinis suspendendus / pro quiete ordinate proxime defunct Vas/Variensis Presbyteri genero pro Cantore, ut / misera vidua

[1279] Sequitur deletum: *se*.
[1280] Sequitur deletum: *cum eo*.
[1281] Sequitur deletum: *ultr*.

	defunct cum 4 prolibus pe/nes generum, qua Cantorem suum frustum / panis habere possit.
N<ume>ro <septi>mo	N<ume>ro <octa>vo
KisLétensis Praedicantii vidua quaerulatur / contra loci Parochum, quod sibi pecuniam pro / novo frumento daret. Et nunc nec pecunia red/ditur, nec frumentum. Petit proinde alterut/rum sibi adiustari.	Scriptum est Presbytero, ut quaerulantem / viduam bonis contententatam <sic!>[1282] velit, secus / ex substantia eius vel invito satisfactio im/pendetur.
N<ume>ro <octa>vo	N<ume>ro <octa>vo
Incolae Bűdenses mediante quaerulosa instan/tia petunt modernum Cantorem amovendum eo, / quod in Ecclesia S<ancta> V<eneri> ingurgitatus vomuisset; <secun>do, / quod certum Calvinistam nolentem sibi de via / cedere onusto curru intra blasphemandum fer/reis furcis transfigendum intendisset, sicut et / alterum in Territorio Dadens verberavit, pe/tunt proinde Gelsensis Parochi filium Aranyos/Regyessino amotum pro Cantore. Quibus:	Responsum est, ut ad Festum Georgii isto con/tenti sint, dein in Districtu Szabolcsensi / quiscunq<ue> iisdem placuerit et semet eorsum / resolverit applacidandus, sed non filius / Gelsensis Presbyteri ob gravissimam ratio/nem Ill<ustrissi>mo Praesuli oretenus declarandam. //
N<ume>ro <no>no>	N<ume>ro <no>no>
Incolae Kalloienses aut de Parocho locali, / aut de Administratore sibi ordinando instant. Quibus:	Orosiensis Parochus Korniczky scilicet / Administrator constitutus est.
N<ume>ro <deci>mo	N<ume>ro <deci>mo
Beltekiensis Parochus multis de rationibus / relatu indignis Cantorem amovendum instat. / Ad cuius instantiam:	Insimulato Cantore deposito Gregorius / Czup ordinatus, sed, siquidem in ascensu / Vicariali Munkacsinum depositus Cantor / lachrimabiliter pro sui ultronee conservati/one supplicasset suasque Pocsensis Mo/nasterii R<everendissimus> P<ater> Superior vices interposuisset / ad Festum S<ancti> Georgii Officio Cantorali fungi / permissus est.
N<ume>ro <undeci>mo	N<ume>ro <undeci>mo
Dobosiensis Presbyteri senis filia cum certo / iuvene Fabianhazensi desponsata a sponsa/liis[1283] reseliit a<nn>o superiore cumque ad spon/si instantiam citata ad Congregationem semet / humiliare detrectasset submisso pro sui parte / parente sponso urgenti ad vota cum alia spon/salitia ineunda facultas indulta est cumque / nunc fata puella Presbyteri alteri iuveni de/sponsata existeret Parasznyensis Parochus, / qua Dobosiensis Administrator consuluit, ut/rum possit praemissam sponsam copulare. Cui:	Responsum est negative, nisi fata spon/sa in poenam suae anni superioris per/vicatiae semet stiterit ante Vicariu<m>, quae / etiam in Vicariali Munkacsinum ascen/su Pocsini semet stitit nullaque habita / legali ratione contemptae citationis con/victa est ad plagas 12 baculorum, vel / ad duos aureos pendendos, ex quibus uno / cum magna instantia redemit suam spon/sam sponsus, qui aureus inpositus est / Pocsensis Ecclesiae pixidi in 4 florenis V<onas>, / unus vero Religiosis cessus pro lacuficiis.
N<ume>ro <duodeci>mo	N<ume>ro <duodeci>mo
Quidam in possessione Dobos advena	Responsum est consulenti, ut melius / legat

[1282] Recte: *contentatam*.
[1283] Sequitur deletum: *que*.

de/sponsavit sibi ibidem certam virginem / intuitu proinde eiusdem copulandi Paras/nyensis Parochus consilium petit, an possit / eum cum sua sponsa copulare,	puncta anno <milessimo septingentesimo quinquagesimo secun>do edita de / Sacramentis et quod in materia Sacra/menti Matrimonia ibidem respectu pe/regrinorum et advenarum repererit, in / eo se conformiter habeat.
N<ume>ro <deci>mo <ter>tio	N<ume>ro <deci>mo <ter>tio
Iuvenis Melnikovics Lukas institit de / Cantoratu in possessione Hadasz habendo.	Responsum est, ut adhuc habeat mo/dicam patientiam.
N<ume>ro <deci>mo <quar>to	N<ume>ro <deci>mo <quar>to
Aranyisiensis Parochus instat de sui in / Palyensem Parochiam translocatione. Cui:	Repositum est, ut habeat patientiam us/que dum[1284] voluntatem sua<m> Ill<ustriss>imo Prae/suli in praesentia propositurus sum.
N<ume>ro <deci>mo <quin>to	N<ume>ro <deci>mo <quin>to
Incolae Gyulajenses quaerulantur contra Loci / Parochum, quod pluribus in Festivitatibus / Sacrificium intermittat p<ro>pter suum, quaestum; / <secun>do, quod in convenientibus terminis imo (ut / illi dicunt blasfemis) parochianos afficiat; / <ter>tio, quod Ecclesiae pecuniam dissipavit; <quar>to, / quod ab Evangelii osculo certum hominem reie/cerit; <qui>to, quod filius suus nimis licentiosus / foret pecoribusque suis hominibus damna inferret, // contra quem in eodem hoc puncto Bato/riensis Provisor qaerelam posuit.	Insimulatus Parochus propter neglecta / sacrificia quaestus gratia debite correptus / est et, ni semet emendaverit, mutatio sui / in futuro declarata demandatum est sibi, ut filii sui licentiam refraenet, secus bacu/lis pulsabitur, neque damna inferre prae/summat et cum parochianis paterne / in debita charitate et mansuetudine // conveniat. An vero re ipsa blasfemaverit, / vel ab osculo[1285] Evangelii hominem / reiecerit quaerulans homo cum presbytero / confrontatus est et repertus est in utroque in / mendacio, quia Parochus nec blasfemavit, mi/nus increpuit graviter, nec ab osculo Evan/gelii, sed ab Eulogiali pane removit eo, quod contempserit ad se citatus venire intuitu sol/vendi annui proventus.
N<ume>ro <decimo sex>to	N<ume>ro <decimo sex>to
Obensis Presbyteri filius AMegyessino ex / Cantoratu amotus institit pro eo alicubi / consequendo. Cui:	Responsum est, ut, siquidem non se cohones/taverit A. Megyessini ad tempus poeniteat / et mala facta poenitentia diluat, dein sui promotionem consequetur.
N<ume>ro <decimo septi>mo	N<ume>ro <decimo septi>mo
Incolae Ianossienses instant de Presbytero loci ordinando, siquidem modernus ob se/nilem aetatem inhabilis foret, vel se non fu/erit ordinatus, senex saltem baptisteria et / funeralia peragere valeat. Quibus:	Responsum est hic et nunc non posse / ordinari Presbyterum et cum in facie senex / Presbyter gangrenam turpem habeat sitque ea / ex ratione irregularis nulla munia sibi ad/ministranda admittuntur, sed constitutus / est Administrator Deizsensis, v<el> certo / Hadasziensis.

Specificatio

Datarum Investiturarum infra subnexis Presbytero et Cantoribus ab iisque / incassari obtingentis:

	Rh<enenses> Fl<oreni>	<Cruciferi>
<Pri>mo. Ex FelsőUjfalva ad p<o>ss<essio>nem Gyertyafalva promutus Presbyter Atha/nasius nomine pro Investitura deposuit Marianos 7	2	
<Secun>do. Michaël Pap in P<o>ss<essio>nem Turvekony		

[1284] Sequitur deletum: *eius*.
[1285] Sequitur deletum: *hominem*.

pro Cantoratu investitus	2	
<Ter>tio. In p<o>ss<essio>nem Kanyahaza investitus pro Cantoratu	2	
<Quar>to. Gelsensis Cantor pro Investitura deposuit ..	2	
<Quin>to. Encsencsensis Cantor	2	
<Sex>to. Dobosiensis	2	
Summa facit fl<orenos> Rh<enenses>	11	Cr<uciferi > 54

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1581, f. 9v-13, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр.1581, арк.9v-13, Оригінал

78

1759 martie 23, Sighetu Marmației. *Scrisoarea vicecomitelui comitatului Maramureș, Mihai Bállya de leud adresată episcopului Mihail Olsavszky prin care se disculpă de acuzele aduse de episcop pentru acceptarea călugărului Teofan la mănăstirea din Moisei (Maramureș), considerându-se nevinovat de sosirea acestuia din Moldova, deoarece acesta era fiu al localității și a plecat pentru studii din acel loc și poate asigura serviciul religios în limba română în loc de limba slavă. Pe de altă parte locuitorii nu-i mai vroiau pe călugării de până acum din cauza deselor lor beții.*
23 березня 1759 року, Сігету-Мармацією. *Лист віцекомеса Мараморошського комітату, Міхая Баллія з с. Єуд, адресований єпископу Михайлу Ольшавському, в якому виправдовується у відповідь на звинувачення, викладені єпископом стосовно прийняття монаха Феофана до монастиря з с. Мойсей (Марамуреш), так як він вважається невинним стосовно повернення цього монаха з Молдови, який народився в цьому селі і поїхав вчитися в той край та може проводити богослужіння румунською мовою замість слов'янської. З іншого боку, люди більше не хотіли монахів, які служили до тепер, із-за їх частого пияцтва.*

1606
Méltóságos Püspök Ur nékem Kegyes Lelki Atyám
Nacsád 27-dik Februar Munkácsrol hozzám bocsátott Atyai Levelét 17-ma Marty fiui alázatos engedelmességgel vettem. A mi azon Mojszényi Kalastromhoz által jött Teofan Kalugernek által jövetelét illeti, ennek dolga csak enyibül áll. Ö ide valo Nemes fiu lévén által ment Tanulásnak kedvéért, tanulását elvégezvén Kalugernek tétettetett, s fungálván sok izben ugyan engemet reqviralt, hogy ötet onnan szerezzem ki, mert nem akarják kibocsátani, vissza üzentem egy nehányszor hogy ha az Uniot acceptállja jöjjön bé, ha penig nem maragyon ottan mert itten nincsen helye, nem csak én, hanem Atyafiai is Vicarius Ö Atyaságának is meg jelentettük de Ö Attyasága is ellenzette bé jövetelét, azért én meg üzentem nékie, hogy maragyon még ott, mint hogy nem akarják bé bocsátani. Már mostanában az öszel az Tatári *disturbium* esvén Moldovában mind Metropolita Püspökjeivel együtt az mi határunk széleire recipiálván magokat, de necesse nékem Exektorokat kelletett expediálnom, hogy tétessünk általok, mi dolog az, hogy békességünk lévén az Pogány fel zendült, azon explorátorok közzül némellyek azon Kalugernek Attyafiai lévén, s hirem akaratom kitül az én nevemmel kikérték, látván aszt, hogy én szomszédcságos mint Erdőben bujdosó személyekhez csekély alamizsnáskodást mutattam insinuatiojokra keresztényi kötelesség eszt hozzá

magával, Tehát Ö Atyaságok gondolván, hogy az én kérésem legyen haza bocsátották, és igy haza is jött, eljövetelével hasonló levelét vettem Fő Ispány Úr Ö Nacságának azonnal meg parancsoltam mind az Kalugernek, mind azoknak akik kikérték, mind akik bé hozták, hogy vigyék visza mert ha nem roszul lészen dolguk, de ök ugy mint az Atyafiai Méltoságos FŐ Ispány Urhoz Ö Nacságához repetálták, hogy Atyafiát ki nem űzik, hanem vagy Nacságodhoz le küldik, hogy magát insinuállya, vagy penig az itt valo hegumenekhez, hogy dolgát csendesicsék le amint hogy is a Kricsfalusi, és Bedei hegumenek fel mentek az Mojszinyi Klastromhoz, mit végeztek vele nékem nem jelentették, Nacságod Levele vételéig semmit nemtudtam lesz é maradása, avagy nem, mostanába vévén Nacságod Parancsoolatyát, denuo meg hadtam, mint hogy a hó is olvadni kezdett, hogy menyen visza, Énnékem ugy laczatik Méltoságos Püspök Atyám Uram, hogy nem illö magunktól az olly haza Atyafiait, söt még idegeneket is el idegenyitenünk a kik egy érdemben akarnak velünk lenni, és élni, kivált az Olah nyelven valok sajnállyuk is azokat, hogy magok nyelveken tudokat nem akár Nacsád, s Nacsád subalternansai acceptalni, sőt elidegenyiteni, holott örömöst akarnak nyelveken tudok is, hogy amplectáltatnának, mert az orosz nyelveken tudokkal nem hogy tanitással ha közikben mennek is hanem inkább részegséggel, huzással vonusal bővelkednek a melyet már eléggé contaentusok amint hogy is Munkácsi Istenben nyugodott Gedeon Hegumen idejében mikor visitatioban fent járt *sat superque scripto tenus* szenvedéseket describálták, utollyára Desko ő Atyasága közöttünk járván akkor is nyomoruságunkat proponáltunk, de semmi látattya nincsen, azért még nem látom semmi olyas helyét, sem Nacságodnak, sem peniglen minékünk reprezentatiora fakadnunk, Ha nem inkább kérem alázatosan Nacságodot, hogy ha ereje, a vagy egéssége engedi alázza meg magát közünkben, ha peniglen nem is, maga Attyai képében leendöt expediállyon, a ki közöttünk meghalgatván panaszinkat, és propozitioinkat mindenek hogy sopiáltassanak alázatosan instálom. Ezzel magamat Nacsád Attyai Kegyességében ajánlván, továbbra is maradok. Sziget die 23 Marty 1759.
Méltoságos Püspök Úr Atyasád
Alázatos fia szolgája
Joodi Bállya Mihály
P.S. Sajnálom hogy egész Diecesiseben Méltoságos Püspök Attyám Uramnak csak egy vice Ispánya légyen, maga ritussan mégis olly vélekedése vagyon irántam

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1609, fila 1 - 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр.1609, арк.1-2, Оригінал.

79

1759 aprilie 23, Mukacevo. *Gramota episcopului Mihail-Manuil Olsavszky al Episcopiei greco-catolice de Mukacevo privind hirotonisirea ca preot a lui Ioan Kutka.*
1759 р., квітня 23. Мукачево. *Свідоцтво єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії Михайла Мануїла Ольшавського про посвячення в сан священика духовної особи Иоанна Кутки.*

Михаил Мануил Олшавский Милостию Божиею, и Святаго Трону Апостолскаго Епископ Росенский, Мукачовскый, Мараморыскый над людми Восточнаго набоженства в Угорской Земли и сторонах до ней належащих Векарий Апостолский, Пресветлаго Цесарскаго и Кролевскаго Маестату Советник.

По Благодати и власти Пресвятаго и животворящаго Духа данной Смирению нашему от высочайшаго Архи-Иерея Господа нашего Исуса Христа, поставихом сего Богобойнаго Мужа Иоанна Кутка в Четци, певци, Священосци, заклинатели, вратари, Под-Диаконы, Диаконы и известно о нем уверившеся судихом достойна быти Святаго сана Пресвитерскаго, на ныне же и поставихом его по всех Степенех, по чину Святыя Восточныя Церкве, до Престола и Храму иже во Святых отца Нашего Николая Архи-Епископа и Чудотворца нем же всякому приемшему наше Архи-Иерейское писание сведителствуем, яко достоин ест не точию вся Священническая действовати Службы, но и исповедающихся ему, истинно же грехов своих имат власт вязати и решати в людех прилучающиеся. Неразсудителная же ему нам отсылати. А от Престола, до него же поставлен ест. Без нашей ведомости, и благословения не может отходити, да не Святая Корчемствуя явится, но тому жде единому выну приседяй. Должен будет о Спасении Человеческом пещися, прилежати же трезвению, чтению, и поучению, содержащи по клятвенному своему обету аж до смерти соединение с Святою Римскою Церквию. Известнейшаго же ради сих всех, дахом ему сие рукою нашею Архи-Иерейскою, подписание, при властной Печати писание.
У Кафедре Мукачовской, Дня 23 месяца Априлиа Року 1759.
Мануил Владыка
Мука<чевский> <sigiliu în fum>

Testimoniales Super Sacris Ordinibus Inclusive R<everen>di D<omi>ni Ioannis Kutka. Extradatae per me Ioannem Bradacs Scholarum Cathedralium Theologiae Professorem…

<f. 2v.:> 23 Apr<ilis> 1759 / Kutka Ioannis / super sacris ordinibus.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1596, f. 1 - 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1596, арк. 1-2, Оригінал.

80

1759 mai 23,**<Mukacevo>** *Răspunsurile date de Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, la chestionarul trimis de la Roma referitor la starea diecezei păstorite de acesta.*
23 травня 1759 року,**<Мукачево>** *Відповіді уніатського Мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського, на опитувальний лист, відправлений з Риму, про стан діоцезії, де він служить.*

[In angulo dextro superius scriptum:] Anno 1759 die 23 Maii.
Ad quaestiones Roma datas responsum, et quidem:
Ad 1. Michaël Manuel Olsavszky annorum 59 Patria. Terrae Scepusiensis vocatae in Superiore Hun/garia, Hungaro-Ruthenus, Episcopus Rossensis et Mukacsiensis, ac per I<nclytum> Regnum Hungariae / Vicarius Apostolicus partibusq<ue> eidem annexis, Ordinis S<ancti> Basilii Magni Professus.
Ad 2. Dioecesis Rossensis (quia in partibus est infidelium) amplitudo mihi quidem ignota. In quam / autem, ut Episcopus Munkacsiensis iurisdictionem exerceo quaeq<ue> non tam Terrarum spa/ciis (utpote quoad haec in gremio et territorio Dioecesis Agriensis sita), quam animarum / multitudine numeranda venit, ea profecto

est quam amplissima. In longitudinem / protenditur ad 40 miliaria Hungarica; in latitudine unius partis ad miliaria Hun/garica 30, secundae partis ad miliaria 20; terciae partis itidem ad miliaria 30 in supe/riore Hungaria, partim in planicie, partim in gravissimis montibus et alpibus, vix / equitando permeabilis, curru impracticabilis.
Ad 3. In I<nclyto> Regno Hungariae in temporalibus immediate Sacr<atissi>mae Caesareo-Regiae / Apostolicae Maiestati tanquam Regi Apostolico subest.
Ad 4. Regni Hungariae plures plane sunt Provinciae, quas vulgo Comitatus ap<p>ellant, et in / novem huiusmodi Comitatus Episcopi Munkacsiensis iurisdictio se extendit, nimirum: / in Provincias vulgo Comitatus: Maramorosiensem, Zempliniensem, Saarossiensem, Aba-Ujva/riensem et in parte Borsodiensem. Ipsum vero privilegiatum Oppidum Munkacs (a / quo Episcopatui nomen inest) in Provincia seu Comitatu Superioris Hungariae Bereghi/ensi situm est. Caeterum hi iurisdictioni Ep<isco>pi Munkacsiensis subiecti Comitatus, / quia et longius dissiti et pleriq<ue> in arduis et montanis locis (uti numero 2 praemissu<m> / est) collocati sunt, facile miliaria Hungarica 120 et ultra complectuntur.
Ad 5. Pro Ecclesia Episcopali et Cathedrali designata est in Oppido Munkacs Ecclesia Graeci / Ritus Unita murata, quae hactenus semper ab antiquo Parochialis tantum exstitit / et adhucdum est, et, quoniam Episcopus Munkacsiensis sit Sacrae Sedis Apostolicae Vica/rius et immediate a S<acra> Congregatione et a Rege Apostolico dependens, nullius omnino hac/tenus Archi-Episcopi Suffraganeus exstitit. Sub protectione tamen unacum tota S<acra> / Unione est Archi-Episcopi Strigoniensis, simul Regni Primatis, in eadem Hungaria.
Ad 6. Noviter per Regem Apostolicum Hungariae modo feliciter gubernantem (utinam / quam diutisisme) nunquam satis celebrandam Caesareo-Regiam Maiestatem Mariam / Theresiam Archiducem Austriae (tit<uli>), Dominam nostram Clementisisma<m>; pro Cathed/rali et propria residentia designata et erigi coepta, solum in exiguo fundo in Privile/giato Oppido Munkacs, adhuc in ruderibus ob defectum sumptuum et inhabitabilis / habetur. Pro nunc vero cum confratribus meis Religiosis S<ancti> Basilii Magni, qua Cor<r>eli/giosus penes eorundem Monasterium in Domuncula triorgiali et orgiali camerula / ab antiquo per antecessores meos Ep<isco>pos in fundo Religiosorum er<r>ecta habito, in quorum / etiam Ecclesia (utut exigua) Divina et Episcopalia munia peragere consuevi.
Ad 7. Seminarium hic quidem in Episcopatu Munkacsiensi nullum est, praeterquam / quod in Universitate Tyrnaviensi in Seminario S<ancti> Adalberti ex Fundatione Ianiana, quam ex remansa summa Episcopi condam Iani per Imperatorem Leopoldum / cessa Eminentissimus Pater Cardinalis a Kolonich procuravit sub cura Societatis / Iesu 4 alumni alantur in Studio Philosophico et Theologico. Agriae quoq<ue> ex clemen/tia et benignitate Sua Maiestas Sacratisisma modo regnans Rex Apostolicus inte/rimaliter interteneat et sustentet 6 iuvenes alumnos pariter in Studio Philosophico / et Theologico.
Ad numeros 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 non est, quod respondeam. //
Ad 15. Habet facultates a Sacra Sede Apostolica com<m>unes Ep<isco>pis dari solitas.
Ad 16. Nationi Ruthenae et Valachicae, item Ordini S<ancti> Basilii Magni, cuius etiam est Praelatus.
Ad 17. Episcopos Munkacsienses denominat Rex Hungariae Apostolicus.
Ad 18. Percipit Cathedraticum, quod se extendit ad 1000 Rhenenses florenos. Terrenum nullu<m>. / Tantae paupertati et tam grandium laborum compassa Sua Maiestas Sacratissi/ma pro meis magnis fatigiis et laboribus benigne resolvere dignata est 2000 Rhen<enses> / florenos, quibus et Dignitatem Episcopalem, et famulitium, et

necessarios in tam ampla gente Officiales numerosos et integros mendicantium greges nutrire et / sustentare habeo necesse. Ut nihil dicam de necesse servanda hospitalitate, qua et do/mesticas utiusq<ue> status personas et extraneas diversis negotiis et difficultatibus ad / Episcopum in dies confluentes excipere omnino opportet, nisi gravissimae obmurmu/rationis ansam praebere velim.
Ad 19. A Sacra Congregatione seu qua Episcopus, seu qua Vicarius Apostolicus, ne minimu<m> / quidem mihi praebetur subsidium, ut proinde Sacra Congregatio facile vel exinde / colligere valeat. Quam tenuiter mihi vivendum, imo quam fere impossibile mihi / sit, rite posse aut Vicarii Apostolici, aut Episcopi officio satisfacere, cum et tam / disiunctae sint remotae Provinciae et in eis necessario subendi labores, quos tam / numerosa gens postulat quam, nisi per se vel per suos substitutos continuo Episcopus / visitet, informet, confirmet, soletur verbo et exemplo praesto sit, imo in temporali/bus necessitatibus subinde aliquo subsidio iuvet et foveat; facillime proxima ob/orta adversitate, aut perturbatione pro minata vulgo mobilitate, tota in trans/versum agi solet. Sacram Congregationem pro solita sua pietate fideique / promovendae zelo, id quoad hoc haud dubito dispositurum, imo prospecturam / confido, quod ei esse pro gloria DEI optimum visum fuerit. Ego interea laboro / laboraboque in Vinea Domini, prouti potuero et possum, uberiores sine dubio / fructus producturus, si uberiores fuerint vires suppeditatae.
Ad 20. Hoc punctum per numerum 2 declaratum est in distantia. Provinciae / tamen vulgo Comitatus novem numerant loca ultra 1200, distantiae / localis ad 1 medium et propius miliare.
Ad 21. Iurisdictio Vicariatus Apostolici totum omnino Regnum Hungariae, quoad / Ritum Graecum complectitur.
Ad 22. Constat etiam S<acrae> Congregationi de Propaganda Fide, qualiter nam molestabat / Agriensis Episcopus volens me Vicarium Apostolicum pro suo habere Vica/rio; controversia taen haec per Sacratissimam Cae<sare>o-Regiam Ma<ies>t<a>tem Regem / Hungariae Apostolicum finita est; adhuc tamen Plebani Dioecesis Agriensis / Romani Ritus in proventibus annuis et stolaribus in administratione Sacra/mentorum in Baptismate, Sepultura, Copulatione, Graeci-Ritus Unitos Parochos / magna cum aversione animorum molestant et inquietant; unde tricae, iur/gia et dissensiones enascunt<ur>; quae etiam spero per Regem Apostolicum Hun/gariae finaliter proxime finientur et sopientur.
Ad 23. In novem Provinciis vulgo Comitatibus adinventi sunt Catholici Orienta/les sub oboedientia S<anctae> Sedis Apostolicae Romanae Confessionis Capaces ultra / centum quinquaginta millia.
Ad 24. Omnes Graeci-Ritus, quibus Divina lingua Ruthenica, seu Slavica et in parte / Valachica administrant. //
Ad 25. Haeretici quam plurimi sunt et plurimas habent Ecclesias et, quot Ecclesias, tot fere / Praedicantios. Schismatici nulli.
Ad 26. Helveticae et Augustanae Confessionis.
Ad 27. Libere. Super quo numero 22 uberius responsum est.
Ad 28. Ad hunc numerum non est aliud, quod respondeam, nisi, quae n<ume>ro 22 et 65 dicta sunt.
Ad 29. Sunt omnes Parochi locales. Missionarius nullus.
Ad 30. Si bene se gerant, donec vivunt, perpetui sunt; si male, castigant<ur> et amoventur. Missam Festis diebus pro populo celebrant.
Ad 31. Ante paucos hos Episcopatus mei annos per me Munkacsini er<r>ercta est Domus / Scholaris, in qua et rudimenta literaria, et fidei bonorumq<ue> morum praecepta ex/acte traduntur. Et ad sacros ordines promovendi in ritualibus, ceremoniis

scientiisq<ue> / theologico-moralibus instituunt<ur>, nec iam amplius (prouti abusus induxerat) / ulli eorum sui pii desiderii compotes eficiunt<ur>, nisi prius per omnia stricte exa/minati, rite probati et digni inventi, ab Episcopo electi postpositis omnibus humanis / respectibus, intercessionibus et praerogativis ordinantur.
Ad 32. Parochiae sunt ad 829, vacantiae ad 200, in quibus Sacro-Sancta Eucharistia decen/ter conservatur pro infirmis.
Ad 33. Quaevis earum habet certos suos fines et Ecclesiam propriam. Capellae nullae sunt / ex Ritu Orientalis Ecclesiae.
Ad numerum 34, 35 et 36 non est, quod respondeam.
Ad 37. Demandatum est per cunctorum Comitatuum Districtus, ut Ludimagistri, hic / vulgo Cantores dicti iuventutem,. Quivis in sua parochia, in rudimentis fidei / instruant, prouti et instruunt.
A numeros 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55 non est, quod / respondeam.
Ad 56. In hoc Vicariatu Apostolico et Episcopatu Munkacsiensi in Superiore Hunga/ria utilis et necessaria est linqua Ruthenica, Valachica et Hungarica.
A 57. Liturgiales, rituales et doctrinales libri in vernacula lingua defectu Typo/graphiae Ruthenicae et Valachicae in Regno Hungariae (quod est maximum de/trimentum) ex Regno Poloniarum charissimo precio procurantur.
Ad 58. Si autem Typographia Ruthenica et Valachica in gremio Gentis in Hungaria / daretur, quae habitis sumptibus et subsidio Sacrae Congregationis facile erigi / posset, cum incredibili adiumento propagandae S<acrae> Unionis doctrinales per / me meosq<ue> homines correcti, uti et alii summe necessarii libri facillime impri/mi possent.
Ad 59. In Episcopatu Munkacsiensi et Vicariatu hoc Apostolico Missionarii nulli / sunt, dantur autem Religiosi regulares Ordinis S<ancti> Basilii Magni Professi / in 5 locis, numero insimul omnes ad 60 e sacra eleemosyna victitantes, / dependentes ab Ep<isco>po et Vicario Apostolico Munkacsiensi secundum canonem / antiquum, qui etiam de facultate eiusdem Ep<isco>pi et Vicarii Apostolici frequenter / sacramenta administrant.
Ad numeros 60, 61, 62, 63, 64 non est, quod respondeam.
Ad 65. Utriusq<ue> Ritus Parochi, si diligenter unitatem et uniformitatem credendi apud hos / quique inculcarent, desinerent multae et inanes proscissiones. Saepe enim abusus / evenire consueverunt, quod et Parochi, et Religiosi Ritus Latini cum magno scandalo / gentis unitae ad Ritum Latinum sequendum pertrahere soleant, signanter in ma/trimoniis, dum Latinus ducit Orientalem, et e contra. //
Ad 66. Causae huiusmodi abusus sunt: ruditas et ignorantia Rituu<m> Orientalium; spes / tamen est, quod error hic ex notitia Encyclicae, quae repressa per me distribuitur / tum Ecclesiasticis, tum Secularibus utriusq<>ue> Ritus Latini nempe et Graeci / hominibus, et per quodpiam Breve Pontificium facile corrigi possit.
Ad 67. Certe a 20 annis tantum in moribus et fidei professione S<acra> Unio profecit, ut, si ante/riores Ep<isco>pi resurgerent, vix credentes fieri potuisse, deberent obstupescere. Huc plu/rimum contulit Cleri (in Scholari Domo Munkacsini per me erecta), ex qua plu/rimum fructus praevidebam sedula et vigilans instructio, quam in moribus suorum / Ecclesiasticorum plebs videndo non potuit, quin et ipsa ad ad Magistrorum suorum se / normam[1286] tandem componeret. Unde complures Lutherani, Calvinistae et Iu/dei in dies Fidem et Ritum Orientalem amplectuntur. Prout et Ecclesiae quam / plurimae ex lapide erigunt<ur>. Fieretq<ue> maior quotidie progressus, si modo

[1286] Sequitur deletum: *cum*.

studio/rum scholarumq<ue> negotium constanti prosecutione urgeri mediis posset necessariis / ad hoc requisitis, sed - proh dolor! – nunc deficientibus, praeterquam quod Sua Ma<ies>tas / Sacr<atissi>ma Rex Hungariae Apostolicus modo feliciter regnans ex suo singulari zelo / tres magistros interteneat et de anno in annum pro victu eorum et conser/vatione scholarum 300 Rhen<enses> flor<emnos> clemetissime pendat. Sacerdotes autem Pa/rochi visunt propriis expensis more Apostolorum manibus propriis non tan/tum laborantes, sed more caeterorum miserorum agricolarum terram aran/do, sulcando et fodiendo sicque se et suos misere sustentando. Unde non sine / commiseratione videre est optimae vitae et morum sacerdotes ob pauperiem / male vestitos incedere eo, quod misera gens et plebs (potiori tantum pane ex / avena turcicove tritico confecto et modico lacte sustentans) non habeat, / quod Pastoribus suis, utut bene meritis valeat praestare atq<ue> ista congruae / sustentatiopnis deffectus efficit, quominus studiis librorumq<ue> petitioni aut com/ponendis in plebem dicendis sermonibus possint vacare. Solliciti tantum, / quomodo de die in diem vitam traducere cum suis valeant; hinc etiam fit, ut / plurimi pagi absq<ue> Pastore (utpote a nemine sustentando) vivere cogant<ur>, / quibus tamen Sacramenta per alios ex pura charitate administrantur.
Ad 68. Si Sacra Congregatio perspecta (prout proposita a me est) summa neces/sitate, quemadmodum in eiusdem pietate confido, subsidium aliquod pro mea / meorumq<ue> et successorum et fidelium indigentia clementer resolvere dig/nata fuerit. Eius quantitas in solo zelo et charitate S<acrae> Congregationis consistit.
Ad 69. Occasione seu mitti, seu transigi absq<ue> ullo periculo poterit cambialiter per / Viennam medio mercatorum Viennensium et secure ad me transmitti. / Certa interim Sacra Congregatio se a Deo Omnipotente aeternam habitu/ra remunerationem, quae, ut sit quam cumulatissima indignis meis / meorumque precibus ad alterutrum eventum indesinenter ad aras / comprecabor..
[Inferius, in margine dextro scriptum:] Ecclesias<tica> in genere / 44.
[Inferius, ab alia manu scriptum. Est fortassis autographus Michaëlis Manuelis Olsavszky:] Atque haec s<un>t, Patres Em<inentissi>mi, quae, q<ue>madmodu<m> iubere dignati, forma integerrima / sinceritate ad submissor<um> punctor<um> tenorem humillima cu<m> reverentia reponenda habent<ur>, / facturus idem vita comite eadem fidelitate futuris quibusvis providenciis[1287], prout / et mei successores, pro quib<us> hic modus praescriptus conservabit<ur>. Nihil proin superest / qua<m> ut Eminentias V<est>ras <con>stanti Dei Omnipotentis protectioni, me autem altis/simis gratiis measq<ue> ac pauperis Ep<isco>patus missionales, ac Vicariatus Apostolici / mihiq<ue> <con>creditar<um> ovicular<um> integritates qua<m> impensissime et efficacissime, prouti / p<rae>sentib<us> cu<m> o<mn>i submissione facio, recom<m>endem. //

Eminentissimi Patres D<omini> et Patroni / Gratiosissimi Colendissimi!

Quaestiones a S<acra> Congregatione super Vicariatu Apostolico in Hungaria exaratas et Roma / 25 Febr<uarii> anni praeteriti 1758 ad me gratiose directas debita cum reverentia rite / perceperam, mentem etiam S<acrae> Congregationis et voluntatem paternamque curam et sol/licitudinem, quoad omnia proba omnino perspexi. Quod vero tardius ad transmissa / puncta nonnihil respondere valeam, id S<acrae> Congregationi mirum non videbit<ur>, si perpendere dignabit<ur> me sub eius Principis potestate degere, a quo et nominatione, et / intertentionis, utut tenui et exigua praestatione deprndeo, qui ob singularia ab / initio statim Regni sui in Ecclesiam Universam merita

[1287] Lectio probabilior. Non liquet, propter scripturae difficultatem!

ab ipsa S<ancta> Sede Apos/tolica et[1288] Regis Apostolici titulo est condecoratus et confirmatus; et sin/gularibus ob id ipsum, quoad Ecclesiasticor<um> negotiorum dispositionem fulget / praerogativis, ut proinde nefas merito duxerim absq<ue> consilio[1289] aut[1290] annutu E<xcelsae> / Cancellariae H<ungariae>[1291] Regio-Aulicae quidpiam tentandum aut suscipiendum, nisi gravissi/mar<um> mihi et universae S<acrae> Unioni et Ecclesiae nocituram offensam, certo certius / incurrere velim. Ast postquam dicet nonnihil tardius quam putabam li/beram plenamq<ue> ab E<xcelso> D<omino> Cancellario Regio-Aulico facultatem ad respondendum / sum adeptus, statim et absq<ue> ulla mora me accinxi ad humillime respondendum / supramentionatis transmissis punctis. Vereor quidem vehementer, ne, si vera, / prout sunt, perscripsero, incredibilia forte videant<ur> sin minus? ne gravissima<m> / et S<acrae> Congregationis, imo et DEI ipsius incurram animadversionem. Faciam / ergo, ut filius obediendiae et ea, qua vivere et mori desidero, fidei conscientiaeq<ue> / sinceritate atq<ue> integritate iussis S<acrae> Congregationis, ut par est parendo, res/pondebo, et quidem ad punctum 1. //
[In margine sinistro, superius ab alia manu recentius scriptum:] Munkacsina / Responsa Roma missa / a<nn>o 1759 20 Maii / dilegenter conservanda.
[In margine dextro, superius ab alia manu recentius scriptum:] <Vigesima ter>tia maii 1759. / Munkacsinensis Ep<isco>pi / Michaëlis Manuelis / Olsavszky responsu<m> / intuitu Dioecesis suae / status ad quaestio/nes Roma submis/sas.
[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:] Ecclesiast<ica> in genere / 44 // 83.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1601, f.1-3, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр.1601, арк. 1-3, Оригінал.

81

1759 iunie 2, Carei. *Contele Károlyi Antal[1292] îl invită pe episcopul Manuel Olsavszky să participe la funerariile tatălui său, contele Károlyi Ferenc, precum și la ceremonia de investire a sa în funcția de comite suprem al comitatului Satu Mare, care vor avea loc la Carei în zilele de 14 și respectiv 18 iunie 1759.*
2 червня 1759 року, Карей. *Граф Каройї Антал запрошує єпископа Мануїла Ольщавського приїхати на похорон свого батька, графа Каройї Ференца, а також на церемонію призначення його на посаду верховного комеса комітату Сату-Маре, яка відбудеться в м. Карей 4 та 18 червня 1759 року.*

Méltóságos Püspök
Bizodalmas nagy jó Uram
Minekutánna Néhai Méltóságos Nagy Károlyi GROF KÁROLYI FERENCZ, szerelmes Uram Atyám Isten bölcs végezése szerint, mindeneknek uttyán el-indulván, az halandó és árnyék életből a meg-mozdulhatatlan örökkévalóságra által-tétetett, azonnal igyekezem vala, hogy végső fiui, és természetszerént tartozo alázatos kötelességemet

[1288] Sequitur deletum: *Regni.*
[1289] Sequitur deletum: *et*.
[1290] Supra scriptum: *aut*.
[1291] Supra adiectum: *H<ungariae>*.
[1292] Născut la 25 octombrie 1732 în Carei, mort în 24 august 1791 la Penzig. Devine după moartea tatălui său comite suprem al comitatului Satu Mare și protector al religiei greco-catolice. Cf. Éble Gábor, *A Harrukern és a Károlyi csalad, Budapest*, 1895, p. 78.

meg-hidegedett teteminek illendő el-takaritásával tellyesiteném: De mivel Felséges Aszszonyunk szolgálattya és ugyan Ő Felségével egyetemben Nemes Hazánkhoz viselt hivségemből fel-válalt hadi Hivatalomnak ezen hadakozásnak alkalmatosságával vékony erömhöz képest buzgó viselése, e mellett egésségemnek veszedelmes változása, és hoszszas betegeskedésem, azon végső meg-tisztelését Istenben el-nyugodott Méltóságos Uram Atyámnak mind eddig halasztották, Már most Felséges Aszszonyunk Kegyelmességéből ideig üresedvén a Hadi szolgálatoknak munkáitól, és Isten kegyelmességével nyavalyámból is ki-épülvén rendeltem Boldog emlékezetü Méltóságos Uram Atyám még a föld szinén lévő tetemének el-takaritására a jövő Hónapnak 14-ik Napjátm Melly elintéztetett Napra, hogy maga meg-alázásával szomoru Károlyi Házamnál meg-jelenni, és mind Istenben el-nyugodot Méltóságos Uram Atyámbak végső tisztességét keresztyéni szeretettel meg-adni, mind keserves gyászban öltözött Házamat vigasztalni méltóztassék a Méltóságos Úr, alázatosan kérem.
Mivel pedig ő Felsége ingyenvaló Kegyelmességéből ezen Nemes Szatmár Vármegyében el-nyert Fő Ispányi Hivatalomban instalátziomra Méltóságos Gróf Barkótzi Ferencz Egri Püspök Kegyes Uram-Bátyám ő Excelentziája mint Régius Commissarius ugyan az emlitett Hónapnak 18-ik Napját méltóztatta rendelni, tellyes vagyok reménységgel, hogy azon is Méltóságos Személyének meg-jelenésével engemet meg-vigasztalni méltóztatik.
Amint-is hogy különös favoritásában és ajtatosságában alázatosan ajánlott, tökéletesen vagyok
Méltóságos Püspök
Bizodalmas Drága nagy jó Urunk

N. Károly 2 dik Junii 1759.

Alazatos Szolga
Grof Károlyi Antal m<anu> p<ropria>
I<lustrissimo> D<omino> Ep<isco>po Munkacsiensi

<f.2 v.> Ilustrissimo ac reverendissimo Domino/ Manueli Michaeli Olszavszki Sacrae Cae/ Sareae et Apostolico Regiae Majestatis/ Consiliario actuali, Apostolicae Sedis/ Gratia Graeci Ritus Unitorum episcopo/ Munkáciensi (Titt<ulus> Domino Mihi Colen/ Dissimo/ M<aria> Póócs

1759 die 12 Iunii M<aria> Pócsini ab Ill<ust>r<issi>mo D<omi>no Comite Antonio Károlyi/ Invitatoriae pro funere perceptae.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1613, f. 1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр.1613, арк.1-2, Оригінал

82

1759 iunie 19, Mădăras. *Actele sinodului districtual de la Mădăras, din comitatul Satu Mare.*
19 червня 1759 року, Медерас. *Акти окружного синоду в Медерас, комітату Сату-Маре.*

Anno <millesimo septingentesimo quinquagesimo no>no die <decimal no>na Iunii stante Congregatione infra sub/nexorum Districtualium Parochorum in possession Mada/rasz I<nclyto> Comitatui Szathmariensi ingremiata.

Districtus Karolyiensis

Qui more sunt confessi							
Kis Majtinensis			Utcunq<ue>				
Doma Hidensis 2		Vacat					
Kaplyan		Vacat					
Mirka		Vacat	Negligentissime				
Fabianhazensis 10			Ignorantissime				
Karolyiensis Ruth<enus> 11			Satis com<m>ode				
Karolyiensis Vala<chus> ……			Parum				
Csomókőziensis ……. 25			Com<m>ode				
Szanisloviensis …….. 40							
Reszegiensis ……		Suspensus	Com<m>ode				
Körtvélyesiensis …….			Negligentissime				
Enderidensis …… 4			Ignorantissim<us>				
Dengeligensis …… 18			Ignorantissim<us>				
Portelekiensis …….. mediatus			Parum				
Vezendiensis …….. 60		Absentat se,					
Teremiensis …….		hor<r>id<us> /					
Gencsiensis ……		hospes	Debilissime				
Sz<ent> Miklosiensis …….. 4		Absens. Heluo					
Isztrov …….. 9		Meletianus	Utcunq<ue>				
Vetesiensis …….. 1		novus	Ignoranter				
Bogossiensis ……..		Vacat	Satis com<m>ode				
Dobossiensis ……..			Infirme				
Zsadányensis …….							
Piskárkos ……		Fugit	Satis bene				
TökeTerebensiensis ……. 1		Vacat	Transibiliter				
Madarasziensis …… 5							

Districtus Bikalyensis

Omocziensis		Fere nihil				
Oroszfalvensis		Transibiliter				
Réztelekiensis		Debilissime				
Ivackoviensis	Vacat	senex				
Szinfalvensis		Antequa<m>				
Also Homorodiensis 2	Vacat	melior				
Paczafalva	Vacat	Transibiliter				
Kozepső Homorodiensis 4	Vacat	Utcunq<ue>				
Felső Homorod						
Szoldobág	Vacat	Debiliter		1		
Medes	Vacat					
Győrősyensis 15	~~Suspens<us>~~	Debilissime				
Hodos	~~Pessime fit /~~					
Lopháq et Kis Szokond	~~sacrificium,~~	Debiliter				
Nag Szokond 4	~~He/luo.~~					
Felső Bolda	Vacat	Aliquid				
Sandriensis	Suspens<us>	Fere nihil				
Rakoss 4	Heluo. Irregularis	Pariter				
Huhurecziensis	incar/ceratus	Transibiliter				
Alsoszupuriensis	p<ro poena	Transibiliter				
Felső Szuporiensis 30	Vacat					
Kekensis …… 15						

Győgensis …….. 20						

Districtus Borlestensis

Kocsensis Karassoviensis Lipoviensis						

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1581, f.48-49, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр.1581, арк.48-49, Оригінал

83

1759 iulie 15, Mukacevo. *Gramota episcopului Mihail-Manuil Olsavszky al episcopiei greco-catolice de Mukacevo privind hirotonisirea ca preot a lui Pavel Dolhai.*
1759 р., липня 15. Мукачево. *Свідоцтво єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії Михайла Мануїла Ольшавського про посвячення в сан священика духовної особи Павла Долгая.*

Михаил Мануил Олшавский Милостию Божиею, и Святаго Трону Апостолскаго Епископ Росенский, Мукачовскый, Мараморыскый над людми Восточнаго набоженства в Угорской Земли и сторонах до ней належащих Векарий Апостолскый, Пресветлаго Цесарскаго и Кролевскаго Маестату Советник.
По Благодати и власти Пресвятаго и животворящаго Духа данной Смирению нашему от высочайшаго Архиерея Господа нашего Исуса Христа, поставихом сего Богобойнаго Мужа Павла Долгая в Четце, Певци, Священосци, заклинатели, Вратари, Поддиаконы, Диаконы и известно о нем уверившеся, судихом достойна быти Святаго сана Пресвитерскаго, нанеже и поставихом его по всех Степенех, по чину Святыя Восточныя Церкве, до Престола и Храму до веси… о нем же всякому приемшему наше Архиерейское Писание сведителствуем, яко достоин ест не точию вся Священническая действовати службы, но и исповедающихся ему, истинно же кающихся грехов своих имат власт вязати и решати в людех прилучающаяся; неразсудителная же ему нам отсылати, а от Престола, до него же поставлен ест без нашей ведомости и Благословения не может отходити, да не Святая Корчемствуя явится, но тому жде единому выну приседя[и] должен будет о Спасении Человеческом пещися, прилежати же трезвению, чтению, и поучению, содержащи по клятвенному своему обету аж до смерти соединениие с Святою Римскою Церквию. Известнейшаго же ради сих всех дахом ему сие Рукою нашею Архиерейскою, подписание, при властной Печати писание в Кафедре Мукачовской, Дня 15. Месяца Июлия. Року 1759.
Мануил Владыка
Мука>чевский>
Testimoniales Super Sacris Ordinibus R<everen>di D<omi>ni / Pauli Dolhai, extradatae, per me Ioannem Bradacs / Theologiae Dogmatico-Moralis Professorem / Cathedralem.

<f. 4 v.:> 15 iulii 1759 / Dolhay Pauli super / acceptis sacris ordini/bus Testimoniales.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1596, f. 3 - 4, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1596, арк. 3-4, Оригінал.

84

1759 octombrie 26, Arad. *Gramota episcopului ortodox al Aradului, Ienopolei şi Oradei Mari, Sinesie Jivanovici*[1293] *privind hirotonisirea ca diacon a lui Andrei Popovici din satul Priboriavske din comitatul Maramureşului.*
1759 р., жовтня 26. Арад. *Свідоцтво православного єпископа Арадського, Ієнопольського та Великоварадського Сінесія Живановича про посвячення в сан священика дяка Андрія Поповича з села Заднє Мараморoського комітату.*

Синесий Божиею Милостию Православный Епископ Арадский, Иенополский, Великоварадский, Халмадский, и тех пределов и их Цесарско-Кралевских Величеств дворний Советник.
По Благодати, дару и власти Всесвятаго и животворящаго Духа, данныя
Святым своим учеником и апостолом кое же различния дары достойним священнослужителем и строителем святых Божиих тайн, раздавати, и священнослужителы устрояти, то ест: в чин, достоинство и служение диаконства и пресвитерства достойныа и свидетелствованныя рукополагати и производити, чтобы священная, недеялися не священне. От ных же и мы друг друго приимателне таковия власти и дара удостоившеся сего благоговейнаго диака Андрея Поповича от комитата Мараморишa, села Задне, яко достойна и православна истиннаго и вернаго сына Святыя Восточныя Православния Соборныя и Иерусалимския церкве, на усердное желание и понизнейшее его к Нам учиненное прошение и исповедание православния веры, в чини Четца, певца, священосца и поддиакона, диакона и совершена пресвитера чрез призивания благодати всесвятаго и животворящаго Духа рукоположихом и произведохом. Того ради всем и всякому им же случится сие читати, видети, или чтомая слышати, како Духовним, яко и мирским своего сана достоинства и звания достойнейшим а наипаче парохианом его будущим, помянутаго пресвитера Андрея Поповича любезно препоручаем: чтобы его в чести, любве и почитании имели и за истинна и православна Священника признавали свидетелством сея Грамоти, обычною печатию, и собственныя руки нашеа подписанием утвержденныя: Я же дадеся в резиденции Нашей Епископской Арадской, дне 26 месяца Октоврия 1759 года.

Синесий Живанович

<f. 6 v.:> 26 octobris 1759 / Popovics Andreae super accepto Presbyteratus Or/dine a Sinesio Zsiva/novics, Episcopo Aradi/ensi data Testimoniales.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1596, f. 5 - 6, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1596, арк.5-6, Оригінал.

85

<1759> <?> <?>, Dindești. *Parohia română din Dindești, județul Satu Mare emite o scrisoare de recomandare pentru preotul Filip Popp care dorește să plece în parohia*

[1293] Episcop ortodox al Aradului între anii 1751 – 1768, mare cunoscător de limbi: sârbă, română, slavonă, greacă, latină, germană, franceză și maghiară. Cf. V. Vesa, *op.cit*., p. 76 - 84

Ilba, rugând să fie acceptat în noua parohie pentru că și-a îndeplinit toate atribuțiile preoțești timp de 6 ani cât a funcționat la Dindești.
<1759 p.> <?> <?>, Діндешть. *Румунська парафія в с. Діндешть, повіту Сату Маре видає рекомендований лист священику Філліпу Поппу, який бажає переїхати до парафії в с. Ілба, та просить щоб його прийняли у нову парафію, тому що він виконав всі обов'язки священика протягом 6-річного періоду служіння в с. Діндешть.*

Pro Memoria
Mi Dengelegi Olah Eclesia agyuk ezen Testimonialisunkat ezen Tiszteletes Pap Filip Atyánk mellett mint hogy Hat esztendők elforgása alatt közöttünk az Isteni szolgálatban hiven el járt, sem Ur vacsorája nélkül senki közzülünk meg nem holt, sem Gyermek kereszteletlen, ezen hiv szolgálatyára nézve ez egész Eclesia egyenlő akaratból most is ezen esztendőre marasztván, nem tugyuk mi okra nézve tsak viszsza vagyon Ilbára vagyasa, Hanem szeretnek általunk azon helységnek Földes Urai, s eczersmind helységnek erdemeseiis hogy méltoztassanak, Belső hivatalbeli állapotyában acceptálni, mint hogy Nagy Károlyi Esperest Atyánk Urunktól is meg engedtettetett, az közülünk való kiköltözése.
Ezzel
Magunkat mint azokk az kiknek illik közönségesen mi Dengelegi Olah Eclesia
Fő Biró Orosz Gergely,
Kuratorok Hiritz Gergely és Plugar Janos.

<Sigiliul localității Dindești>
<f.1 v.:> Circiter 1759/ Degenlegienses praehabitum/ Suum parochum Filipum a / Diligentia in spiritualibus/ Recomendant.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1602, f. 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1602, арк.1, Оригінал.

86

1759 <?><?><?>. *Înștiințare de căsătorie între feciorul lui Pruțu Ștefan și Nastasia fata lui Popeleanu Vasoc, amândoi tinerii din Apșa de Mijloc.*[1294] *Căsătoria a avut loc undeva în Țara Oașului.*
<?> <?> 1759 року. *Повідомлення про шлюб сина Пруцу Штефана з Настасією, дочкою Попеляну Васок, обоє молоді люди з с. Середнє Водяне. Весілля відбулося десь в Цара Оашулуй.*

În știre se fie Cinstitului părintelui Popa Ionașu[1295] din Apșe de Meajlocu cumu che fecioru Pruțului Ștefan cu fata lui Popelanu Vasoc Nastasie s-au *cururat* în Țara Aoșului. Cinstitu peri<n>tele Popa Ionașu se le dee *bure* pace che s-au *cururatu* cu știre satului și-su *beare* anume de pope și i-aui datu blaguslovenie.

[1294] Documentul este important deoarece atestă folosirea încă pe arii întinse a rotacismului. Datarea documentului s-a făcut după locul unde se păstrează, documente din anii 1759.
[1295] Popa Ionaș este pomenit de documente în anul 1760 (Ionaș Dan). Cf. Tit Bud, *Date istorice despre protopopiatul, parochiile și mănăstirile române din Maramureș*, Gherla, 1911, p. 23.

Cinstitului popa Ionașu din Apșe de Meajlocu se se de cu ciasta în *mera* domea sale.În luna octombrie 14 zile s-au *cururat*.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1580, f. 15, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1580, арк.15, Оригінал.

87

1759 <?><?>, <Mukacevo>. *Scrisoare adresată comitelui suprem al comitatului Satu Mare pentru confirmarea numirii preotului Ioan Laborszky*[1296] *pentru parohia rutenilor uniţi din Carei*.
<?><?> 1759 року, <Мукачево>. *Лист верховному комесу комітату Сату-Маре для підтвердження призначення священика Іоана Лаборського до парафії возз'єднаних русинів в м. Карей*.

Ill<us>r<issi>me D<omi>ne Comes G<ene>ralis D<omi>ne Patrone / mihi Gratiosissime, Colend<issi>me!
Irascebatur mihi Ill<ust>r<issi>mus D<omi>nus Comes scio et iuste / irascebatur, sed facilem peccanti, faciliorem etiam / deprecanti veniam spero in hoc, quod nempe nuper Pestino / acceptis gratiosis siluerim, gravi detentus trium mensiu<m> / aegritudine, in qua cogitatio aeternitatis expresse iussit com<m>er/cium responsi, proinde dignetur mihi Ill<ust>r<issi>mus D<omi>nus / Comes hunc culpam condonare, reditus porro mihi nunc / quoq<ue> officii literarii monitus gratiosae p<ro> R<everen>do Labor/szky com<m>endationi ultro concedo munus Parochiae / Karolyiensis Ruthenae tenendi et administrandi, modo / ille tam gratiosae Ill<ust>r<issi>mi D<omi>ni Comitis G<ene>ralis com<m>enda/tioni correspondeat et irreprehensibilem, ac amabi/lem se coram oviculis sibi creditis exhibere studeat, / alias Ill<ustrissi>me D<omi>ne Comes violentum nihil durabile et spero faciet, si prae oculis gravissimum obligationem et vocatio/nem habuerit, ne aliu<m> secundu<m> D<ominum> Paulum aliis praedicendo ipse reprobus efficiatur, / ubi vero debitum observantiae cultum coram exhibuero Ill<ust>r<issi>mo D<omi>no Comiti / plurib<us> serviam, Ill<ust>r<issi>mae D<omi>nae Comitissae humillima salute dicta utriusq<ue> gratiosis / favoribus com<m>endatus distincta cum aestimatione sum et maneo.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1336, f.18, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1336, арк.18, копія.

88

1759<?><?><Mukacevo> *Punctele anchetei regeşti la care parohii trebuie să răspundă în scris episcopului visitator şi care trebuiesc ţinute în secret şi transmise în scris doar parohilor interesaţi.*
<Мукачево><?><?>1759 року *Питання королівського розслідування, на які парафіяльні священики повинні були відповісти у письмовій формі єпископові*

[1296] Era originar din comitatul Borsod. A absolvit filosofia la Cassovia, urmând apoi teologia pe care o termină în anul 1759, când este hirotonit preot la parohia ruteană din Carei. În anul 1772 este mutat la Gyulaj ca protopop. Moare în anul1790.cf. M. Lucskay, *op. cit*., p.122.

візитатору і які необхідно було тримати в таємниці та надсилати в письмовому вигляді тільки зацікавленим парафіяльним священикам.

Puncta Regia.

Sub secreto tenenda et nonnisi interessatis D<omi>nis Pa/rochis in scripto com<m>unicanda.

<Prim>o. Utrum generaliter Ordinationes Regiae in publico / ecclesiasticis negotiis emanatae rite effectuentur.

<Secun>do. An Divinorum ordo undique accurate obser/vetur? Hoc est, an Populus per Dominales / Robotas, aut alia temporalia servitia diebus / Dominicis et Festis a Sacro non abstrahatur? / An ad Dominales Sedes celebrandas praedictis / diebus primores pagi non evocentur taliterque / Sacrum audire negligant?

<Terti>o. Qui Sacerdotes ex Clero seculari et regula/ri in suis officiosis functionibus, signanter in / re litteraria et re pauperum semet distinguant?

<Quart>o. An Ecclesiastica et pia legata iuxta sensum / et voluntatem fundatorum persolvantur? Hoc / est, an fundi parochiarum et Ecclesiarum / non abalienentur? Aut via facti per seculares / non occupentur?

<Quint>o. Num superiores locorum et Parochi, et Pa/rochiarum et Ecclesiarum Patroni, vel eorum / vices gerentes incumbentes sibi obligationes / nulla, vel in qua parte negligant? // Denique:

<Sext>o. Quaenam sit ratio cogitandi, quae Religio/sitas, quae Moralitas in Populo, in anima/rum Curatoribus et in ipsis individuis / in officiis publicis constitutis, quae seu ruri[1297], / sive in civitatibus habitant, hoc est, an / aliqui Officiales Dominales, aut alii, et / qui? Mala principia de Rege, de Reli/gione Catholica non instillent taliterque non / cor<r>umpant Populum.

Haec sunt Puncta Regia, ad quae quilibet / Parochus in conscientia sua visitanti / Ep<isco>po in scripto respondere tenetur.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1585, f.1,copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1585, арк.1, копія.

89

1760 aprilie 20, Ujgorod. *Scrisoarea episcopului de Mukacevo adresată lui Francisc Orosz, vicecomitele comitatului Ung în privinţa plângerii parohului din Pasika împotriva enoriaşilor care refuză să îi zideascâ locuinţa, precum şi cu privire la hirotonirea a doi preoţi în satele Mircse şi Dubrinics*.

20 квітня 1760 року, Ужгород. *Лист Мукачівського єпископа віцекомесу комітату Унг Франциску Оросу, про скаргу парафіяльного священика з Пасіки на парафіян, які відмовляються будувати йому будинок, а також про посвячення двох священиків в селах Мирча та Дубриничі*.

Spectabilis D<omi>ne V<ice>Comes D<omi>ne mihi / Gratiosissime[1298]!

Siquidem incolae poss<essio>nis Paszika dictae tam / erga suum Parochum nolentes eidem habitacu/lum exstruere ingratos semet exhiberent quam / iteratorum Ill<ust>r<issi>mi Praesulis mandatorum detrec/tatores forent, p<rae>sentium vero

[1297] Sequitur deletum: *in*.

[1298] In margine dextro scriptum: *S<pectabili> D<omi>no Francisco Orosz V<ice> Co<mi>ti / I<nclyti> Co<mi>t<a>tus Unghvariensis <vigesim>a Apr<ilis> / anno 1760*.

exhibitor Presbyter / ab iis liberari et promoveri instaret habita / humillima reflexione praetiosae Sp<ecta>b<il>is D<ominationis> V<est>rae / requisitionis *nuper mihi Unghvarini factae*[1299] intuitu Parochi in Poss<essio>nem Mircse / et Dubrinics ordinandi, eundem eorsum om/nino aptum et habilem, *p<raeter>qua<m>*[1300] opportune fore iudi/cavi, qui antequam ad fatas possessiones transloca/retur[1301], prius *demisse sisto et una*[1302] eum S<pecta>b<i>li D<omi>na tioni V<est>rae[1303] / etiam pretiosis gratiis et favoribus in futuro / in se derivandis humillime recommendo et / me iisdem Sp<ecta>b<i>lis D<ominationis> V<est>rae cum veneratione persevero.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1336, f. 18, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1336, арк.18, копія.

90

1760 aprilie 25,< Mukacevo>. *Scrisoare de confirmare a episcopului de Mukacevo a dreptului de oficiere a nou hirotonitului preot Ioan Laborszky*.
25 квітня 1760 року. *Письмове підтвердження Мукачівського єпископа про право на богослужіння новопосвяченого в сан священика Іоана Лаборського*.

Dilecte Fili[1304]! / Dispositionem sua<m>, quae medio Tyironis / arcularii exmissa<m> habet[1305], non debuit accessisse, q<u>um / de ea per suu<m> expressum[1306] in lite/ris Ill<ustrissi>mi D<omini> Comitis agat. Dilectionis tuae[1307] / accom<m>odatio et[1308] pastorale / officiu<m> ubicunq<ue> susceptu<m> sit, mihi / par ratio est modo suae vocationis / finis desiderato cu<m> fructu implea/tur, ad cuius *tamen*[1309] complementu<m> non / minus suu<m> <...>[1310].

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1336, f. 18, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1336, арк.18, копія.

91

1760 aprilie 28<Mukacevo>. *Scrisoare adresată de episcopul Mihail Olsavszky către Nicolanyi Ferenc, provizorul fiscal al oraşului Baia Mare în legătură cu imposibiliatatea momentană de a se trimite parohi pentru satele Șurdești și Rus.*

[1299] In margine dextro adiectum: *nuper mihi Unghvarini factae*.
[1300] Supra interiectum: *p<raeter>qua<m>*.
[1301] Sequitur deletum: *sistendum*.
[1302] In margine dextro adiectum: *demise sisto et una*.
[1303] Sequitur deletum: *volui / quem*.
[1304] In margine dextro adiectum: *Ioanni Laborszky die / <vigesima quint>a Apr<ilis> anno 1760*.
[1305] Supra interiectum: *habet*.
[1306] Sequitur deletum: *agat*.
[1307] Sequitur deletum: *est*.
[1308] Sequitur deletum: *susceptu<m>*.
[1309] Supra adiectum: *tamen*.
[1310] Non finitur.

28 квітня 1760 року. *Лист єпископа Михайла Ольшавського фіскальному провізорові м. Бая-Маре Ніколанію Ференцу про моментальну неможливість прислати парафіяльних священиків в с. Шурдешть та Рус.*

Perillustri, ac Gene<ro>so D<omi>no Fran/cisco Nicolanyi Provisori Fis/cali Nagy Banyensi die / <vigesima octav>a Apr<ilis> <1>760[1311].
Perillustris, ac Generose D<omi>ne mihi Colen/dissime!
Ex datis ad me sub <decima quint>a currentis pretiosis Per/illustris D<ominationis> V<est>rae literis intelligere mihi licuit Nagy / Banyensis Fiscalitatis ex defectu Parochorum / desolatum statum plurimosq<e> incolas possessionis / Sürgestfalu et Oroszfalu sine sacra Confessione / non secus, ac pecora vivere[1312] iustae *huic*[1313] et zelosae / expositioni[1314] *summe indolui*[1315], id quod ita vivere cogantur utiq<ue> / mihi adscribi nequit, qui ex incumbente mihi Pastoralis / solicitudinis studio semper in eo sum, ut[1316] omnib<us> / Ecclesiae talib<us> provisae sint rectorib<us>, qui Orthodoxae / Fidei doctrina et pietate creditas sibi animas / in via salutis manu ducerent, sed, cum tales ha/bere nequeam, neq<ue> meae potentiae sit, ut fatos inco/las ad id inducam, ut filios suos erudiant ad hu/iusmodi Parochos defectibus ad Sacros Ordines / apta et idonea subiecta promovenda efficientes / spero, ut coram DEO ita Regia Fiscalitate excusan/dus ero[1317]. Malo huic, quod originem ex defectu / Scholarum trahit, si tanta mihi foret facultas, / quanta mihi adest voluntas opportune desiderato / *cum*[1318] spirituali solatio occurrerem, haberem enim quos / ad sacros promoveam ordines et ita Pastores in lo/ca specificata surrogarem: istud est, quod et[1319] me ipsu<m> / vehementer cruciat, quod scilicet defectib<us> Parochor<um> / eo, quo par est, succurrere nequeam modo. Interea / certe iuvenes Valachici in Poss<essio>ne Turcz[1320] scientia / ad regimen animar<um> imbuuntur, ex quibus conabor / unum[1321] Sacris Ordinibus initiatum ad dictas / possessiones ordinare, libenter adinterim saepe[1322] dictarum / poss<essio>num defectum medio com<m>endati Theodori[1323] *suo*[1324] / suppleturus, modo aliud *n<on>*[1325] obstaret nam praeterqua<m> / quod in scientia ad gubernium animarum plane / rudissimus et persona sua minus com<m>endabilis sit, / / occurrit voto meo eius iuramentum tempore suae / ordinationis[1326] emissum, quo se/se Transylvanico Ep<isco>po obstrinxit, nullum in Parochia<m> / tanto magis in Dioecesim alienum sine eiusdem / Ep<isco>pi expressa voluntate transiturum. Cui[1327], si taliter / iuramento suo contravenientis vota secundarem, utique / periurio eius cooperarer, quod p<ro>inde praetiosae P<erillus>tris D<ominationis> V<estr>ae / com<m>endationi subscribere prohibear, velit me excu/sare[1328] *recedi faciendi porro Ecclesia<m>*[1329]

[1311] In margine sinistro, superius, scriptum.
[1312] Sequitur deletum: *quo*.
[1313] Supra adiectum: *huic*.
[1314] In *expositioni*, *-ni* supra adiectum.
[1315] In margine sinistro adiectum: *summe indolui*.
[1316] Sequitur deletum: *Se*.
[1317] Sequitur deletum: *Defectui*.
[1318] In margine sinistro adiectum: *cum*.
[1319] Supra adiectum: *et*.
[1320] Sequitur deletum: *o*.
[1321] Sequitur deletum: *ad*.
[1322] Supra adiectum: *saepe*.
[1323] Sequitur deletum: *Papp*.
[1324] Supra scriptum: *suo*.
[1325] Supra adiectum: *n<on>*.
[1326] Sequitur deletum: *Ep<isco>po Transylvanico*.
[1327] Sequitur deletum: *iura*.
[1328] Sequitur deletum: *quod recendi fiendam Eccle<si>am concernerit*.
[1329] In margine sinistro adiectum: *recedi faciendi porro Ecclesia<m>*.

facultatem / omnino[1330] impertior, *cui etiam intuitu Archi-Presby/tero ad ponendum de ritu fun/damentalem lapidem scribi / emo*[1331]. Scribens intuitu ponen/di fundamentalis lapidis, qui de caetero favorib<us> / com<m>endatus persevero.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1336, f. 10v, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1336, арк.10v, копія.

92

1760 mai 20, Mukacevo. *Investitura acordată de Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, lui Alexius Bone pentru parohia valahă din Carei.*
20 травня 1760 року, Мукачево. *Інвеститура, яку отримав від уніатського Мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського, Алексіус Боне для Карейської волоської парафії.*

Michaël Manuel Olsavszky Dei et Sacrae Sedis Apostolicae / gratia Episcopus Rossensis, Munkacsiensis, Maramarossiensis, / per I<nclytum> Regnum Hungariae partesque eidem annexas super Populum / Graeci-Ritus Unitum Vicarius Apostolicus Sacr<atissi>mae Caesareo-Regiae / Apostolicae Ma<ies>t<a>tis Consiliarius (Tit<uli>) tibi R<evere>ndo Alexio Bone Epis/copalem Benedictionem.
Inducti sufficientia tua, ac necessita/te Ecclesiae Valachicae Graeci Ritus Unitorum Nagy-Karollyiensium / in I<nclyto> Comitatu Szathmariensi existentium, cuius Ecclesiae Parochia de / facto legitime vacat, recepta a te Fidei Catholicae Professione, necnon / Iuramento, quod nobis et Vicario nostro Generali fidelis eris, obedientiam / et reverentiam debitam exhibebis; item, quod Iura Ecclesiastica et Cathe/dratica, necnon Archidiaconalia persolvendo in Spiritualibus et Tempora/libus in Divinisque bene et laudabiliter deservies oneraq<ue> Ecclesiae et / Parochialia feres et debite supportabis; terras, domos et alias possessions / Iuraque Ecclesiae pro posse manutenebis et defendes nihilq<ue>, quod ad Ecclesiam / pertinent, abalienabis, distrahes, aut vendes, sed potius adalienata, distracta, / vendita ad ius et proprietatem Ecclesiae Parochialis reduces, vel reduce pro/curabis; item, quod Ecclesiam Parochialem sine licentia obtenta nostra / successorumque nostrorum non permutabis, neque deseres; Authori/tate nostra Episcopali te in Parochia praefatae Ecclesiae Graeci Ritus / Valachicae Nagy-Karollyiensis in antelato Co<mi>t<a>tu existentis canoni/ce instituimus, investimus et confirmamus volumusque, ut in rea/lem eiusdem Parochiae et pertinentiarum eiusdem omnium possession/nem vigore praesentium introducaris.
Datum in Cathedra . nostra Episcopali Munkacsini die <vigesim>a mensis Maii anni / 1760. // Manuel Ep<isco>pus / Munkacs<iensis> V<icarius> A<postolicus> / m<anu> pr<opri>a.
[Iuxta susbscriptionem sigillum minus tondum usuale eiusdem episcopi in rubra cera impressum exstat]. //
[Superius, in margine dextro ab alia manu recentius scriptum:] <Vigesi>ma Maii 1760 / Karolyinensem ad Paro/chiam investitura data / Alexio Bone a Mich<aële> / Olsavszky.

[1330] Sequitur deletum: *modo Parocho*.
[1331] In margine sinistro adiectum: *cuius intuit Archi-Presby/tero ad ponendum de rutu fun/damentalem lapidem scribi / emo*.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1657, f.1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1657, арк.1, Оригінал.

93

1760 mai 23, <Mukacevo>. *Lista cu călugării din ordinul Sfântul Vasile cel Mare, care trăiesc în mănăstirile de pe teritoriul Eparhiei greco-catolice din Mukacevo.*
1760 р., травня 23. *Перелік ченців чину Святого Василія Великого, що проживають в монастирях на території Мукачівської греко-католицької єпархії.*

Року 1760, Месяца Мая Дня 23.
Каталог или Реестр отец и братий Чину с[вятаго] Василия Великаго, по имени и прозвиску, и колко в которой обители обретается.
В Обители Мукачовской.
Пречестный Отец Макарий Шугайда Прото Игумен
Преч[естный] Отец Манассий Пукач Наместник
Преч[естный] Отец Гервасий Каминский Споведник
Ч[естный] Отец Ананий Бокщай
Ч[естный] Отец Йосиф Семанович
Ч[естный] Отец Вениамин Фегер Казнодей
Ч[естный] Отец Антоний Кертис
Ч[естный] Отец Иеродиакон Иоаким Старух
Ч[естный] Отец Иеродиакон Арсений Коцак
Ч[естный] Брат Алимпий Бованкович
В Обители Имстичовской.
Преч[естный] Отец Вонифатий Грецула Игумен
Ч[естный] Отец Никифор Староста Наместник
Ч[естный] Отец Трифон Квочко
Ч[естный] Отец Иполит Пелещик
Ч[естный] Отец Диакон Йосиф Сек
В Обители Красно-Бродской.
Преч[естный] Отец Гавриил Бачинский Игумен
Преч[естный] Отец Инокентий Кашпер Наместник
Ч[естный] Отец Афанасий Ториский
Ч[естный] Отец Иларион Пошкович
Ч[естный] Отец Авраамий Глипчей
Ч[естный] Отец Диак Дионисий Прам
Ч[естный] Брат Юстин Лабанц
Ч[естный] Брат Нестор Макронцай
Ч[естный] Брат Юлиан Д…
Ч[естный] Брат Мартин
В Обители Березницкой.
Преч[естный] Отец Герман Хватала Игумен
Преч[естный] Отец Мелетий Копп Наместник
Ч[естный] Отец Йосиф Адамович
Ч[естный] Отец Тарассий Клочко
Ч[естный] Отец Игнатий Асталош
Ч[естный] Отец Исаиа Ракович
Ч[естный] Отец Диак. Лаврентий Малатяк
Ч[естный] Брат Геронтий Бында
Ч[естный] Брат Галактион Попик
В Обители М. Повчанской.
Преч[естный] Отец Иоаникий Скрипка Игумен

Ч[естный] Отец Силвестер Ковейчак Наместник
Ч[естный] Отец Иезекиил Грубый Споведник
Ч[естный] Отец Мартирий Кашпер
Ч[естный] Отец Варфоломей Олах
Ч[естный] Отец Иеродияк Августин Плачкони
Ч[естный] Брат Иов Патакий
В Обители Буковской.
Преч[естный] Отец Амвросий Телепчик Настоятел
Ч[естный] Отец Гедеон Данилчак
Ч[естный] Брат Иеремий Рудкай
Ч[естный] Брат Виталий Варянка
В Обителех Мараморoскых.
Преч[естный] Отец Исаакий Чирский Игумен
Ч[естный] Отец Иона Туроци Наместник
Ч[естный] Отец Артемий Куртяк
Ч[естный] Отец Севастиан Малик
Ч[естный] Отец Валериан Артимович
Ч[естный] Отец Герасим Салницкий
Ч[естный] Отец Диакон Иларион Высоцкый
В Обители Барсановской.
Ч[естный] Отец Афанасий Грудняк
Ч[естный] Отец Диакон Иона Грудняк
В Обители Бексадской.
Преч[естный] Отец Генадий Блыха Игумен
Ч[естный] Отец Мартиниан Максимович
Ч[естный] Отец Дияк Арсений Ортутай
Ч[естный] Брат Иероним Цегледи

<f. 2 v.:>: 1760. Basilitarum in Dioecesi Munkacsiensi existentium Cathalogus.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1659, f. 1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1659, арк. 1-2, Оригінал.

94

1760 iunie 19,<Mukacevo>. *Scrisoare adresată comitelui general Károlyi Antal prin care episcopul unit Mihail Olsavszky cere noului comite general să intervină în favoarea parohului Grigore Pap.*
19 червня 1760 року, <Мукачево>. *Лист головному комесові Каройї Антал в якому уніатський єпископ Михайло Ольшавський звертаєся з проханням до нового головного комеса заступитися за парафіяльного священика Григорія Пап.*

[In margine sinistro scriptum:] Die <decima non>a Iunii Ill<ustrissi>mo / D<omi>no Comiti[1332] / Generali Antonio / Karolyi.
Ill<ust>r<issi>me D<omi>ne Comes G<ene>ralis D<omi>ne Patrone mihi Gra/tiosissime Collendissime.
Ex aestimatissimis Ill<ust>r<issi>mae D<omi>nationis <prim>a Maii ad me da/tis <vigesima octav>a eiusd perceptis intellexi candida relatione me / celebrari

[1332] Sequitur deletum: *Antonio*.

debere gratias et expraessiones amicas, quas in / me humillimum suum servum derivare dignatur, fateor / candide Ill<ust>r<issi>me D<omine> Comes G<ene>ralis persecutionem fere patit<ur> / ab implorantibus Ill<ust>r<issi>mae D<omi>n<ati>onis V<est>rae gratiam, nec potest / sine scrupulo conscientiae recusare illis charitativum offi/cium, quod eflictim flagitant, arbitrati suas preces gratio/sa interpositione fore efficaciores, id ipsum consultissime fa/ciunt, qua de causa exhibitor aestimatissimar<um> ad me illata/rum Presbyter Gregorius Pap nuncupatus ad bonum aspi/rans illo donari cupiens gratiosis Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae intercesso/riis literis com<m>itatus me reverenter accessit, suppliciter / rogans, ut eund in gratiam iterum recipiam et, si dignus / videbitur, ipsius votis et interposita etiam Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<estr>ae / gratia faveam, fateor dignus foret, si non, ut vitae subsidia / captaret, sed, ut mereatur, religiose curaret, hactenus fuit / homo admodum rudis et nauci, timeo, ne deinceps quoq<ue> talem / futurum se exhibeat, populo nempe scandalosum magniq<ue> / beneficio experiri, an bona fide promittat sui emendatio/nem, nec denegata ipsi gratiam et benedictionem, quam petit, / si semet functioni[1333] esse idoneum, ut promittit, praesti/terit.
His reb<us> D<omi>nus meus Vicarius celebrationi Congre/gationum eorund Districtuum praesens futurus curabit / eiusq<ue> restitutioni studebit, modo ille semet curet, ut ex / successu tam gratiosa Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae reccomendationis / intelligat me non frustra gloriari, quod Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae sim / cum profunda veneratione[1334] in precib<us> meis ad Thau/maturgam Pocsensem memor, qui et maneo // Ill<ust>r<issi>mi D<omi>ni Comitis G<ene>ralis // Humillimus et Devotissi/mus Servus.
Hac die <vigesim>a expeditae sunt literae D<omi>no Cancellario, D<omi>no Agenti cum / instantia ad Suam Ma<ies>t<a>tem Pestinum.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1583, f.23v,copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1583, арк.23v, копія.

95

<1760, după iulie 1, <Mukacevo>. *Episcopul unit de Mukacevo mulţumeşte comitelui general Károlyi Antal pentru suma de 1000 de florini trimişi în contul întreţinerii sale pentru primele două semestre şi cere asigurarea trimiterii următoarei tranşe, de cincisute de florini, pentru semestrul al treilea, la sfârşitul lui septembrie.*
<1 липня 1760 року>, <Мукачево>. *Уніатський Мукачівський єпископ висловлює свою подяку головному комесові Антал Каройї за 1000 флоринів, відправлених на його утримання протягом двох семестрів та просить гарантії щодо відправлення чергового траншу, на суму п'ятсот флоринів, на третій семестр, в кінці вересня.*

Excellentisisme, ac Illustrissime Supreme Comes, / Fautor et Patrone Gratiosissime et Colendissime!
Aestimatissimas Excellentiae Vestrae unacu<m> ac<c>lusa / as<s>ignatione ex Officio Munkacsiensi[1335] / 1000 Rh<enensium> levandorum reverenti cultu accepi / literas, qua

[1333] Sequitur deletum: *semet*.
[1334] Sequitur deletum: *Exe*.
[1335] Correctum ex *Munkacsiniensi*. Sequitur deletum: *levandoru<m>* / *quingentor*.

etiam apud Perillustrem Dominu<m> Praefectu<m>[1336] / remonstrata[1337] sum<m>a<m>[1338] enumerata<m> levavi[1339] et, quia / iterum <ter>tia angaria ultima Septembris[1340] effluxa[1341] appropin/quaret, humillima veneration ad Excellentia<m> Vestram / recurro[1342] facultate[1343] mihi / data de tempore me insinuandi quietantiamq<ue> exmittendi, / quam etiam hic Excellentiae Vestrae exmitto pro levandis / ex Cassa Cleri quingentis florenis sperans indubie[1344] / assignationem ad Inclytum Officium Munkacsiense / venturam accredit ampliandi aerarii in Domino Munkacsinensi / modus[1345] aedificandarum molarum, quarum Excellentia Vestra / damnum, quale[1346] pertullerit, in apricco est modo autem[1347] Domini Praefecti[1348] / exstruendae[1349] molae stadium et conatus eo vergit me occula/to teste, ut omnium opinantium pallmam praeripiat, / longe cum minoris sum p<ar>tibus haec Excellentiae Vestrae / data fidelitate ingénue serviendi sine omni interessentia / scribere censui. Residentia quoque de mandato Excellentiae / Vestrae cura Domini Praefecti incipit exurgere, relin/quetur Excellentiae Vestrae Gloria mihi obsequium ex/hibendi obsevium <sic!>[1350] manebit, qui in indignis meis precibus / ad Thaumaturgam Pociniensem indignus exorator / sum et maneo.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1583,f.25, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1583, арк.25, копія.

96

<1760> august 13,<**Mukacevo>** *Răspunsul episcopului unit către Înaltul Consiliu Locumteneţial Regal în privinţa sarcinii sale de revizuire a cărţilor liturgice venite din Rusia şi cu propunerea acestuia de înfiinţare a unei tipografii la Máriapócs, după ce noul comite general Károlyi Antal refuzase înfiinţarea acesteia la Carei.*
13 серпня <1760> року,<**Мукачево>** *Відповідь уніятського єпископа Верховній намісницькій королівській раді про його завдання переглянути богослужбові книги з Росії та про його пропозицію заснувати друкарню у Марія-Повч, після того, як новий головний комес Антал Каройї не погодився з її заснуванням в Карей.*

[In angulo dextro superius scriptum:] R<esponsum> 13 Augusti.
Excelsum Consilium Locumtenentiale Regium Domini / D<omi>ni Patroni mihi Gratiosissimi.

[1336] Sequitur deletum: *reapse specificatam mihi*. Supra deletum: *enu*.
[1337] Supra scriptum: *remonstrata*.
[1338] Supra deletum *mihi* scriptum: *sum<m>a<m>.*
[1339] Correctum ex *legavi*.
[1340] Sequitur deletum: *effluxi*.
[1341] Supra scriptum: *effluxa*.
[1342] Sequitur deletum: *ordine recur<r>o sup<p>licando*.
[1343] Correctum ex *facultatem*.
[1344] Sequitur deletum: *as*.
[1345] Sequitur deletum: *ef*.
[1346] Supra adiectum: *quale*.
[1347] Supra adiectum: *autem*.
[1348] Sequitur deletum: *aedificandae.* Sub lineam deletum: *extruendae*.
[1349] Supra scriptum: *exstruendae*.
[1350] Recte: *obsequium.*

Gratiosissimum eiusdem Excelsi Consilii Locumtenen<tialis> Regii / ratione librorum Ruthenicorum ex Regno / Moscoviae ad istud introduci solitorum ea, / qua solitus sum, humillima homagiali / mei submissione reintimatum de recen/ti accepi, in conformitate cuius, quantum / eiusmodi librorum revisionem et censura/tionem attinet, ut erga modernam ad[1351] aliud / Excelsi Consilii Locumtenen<tialis> Regii gra/tiosum intimatum sub dato <tricesim>ae men<sis> / Septembr<is> a<nn>o 1757 emanatum mei / relegationem libros ad rationem Graeci Ri/tus Unitorum allatos adscito ad latus me/um quopiam ex Societate Iesu Patre Iin/guae et ritus perito revideam et censurem / fiendamq<ue> eatenus censurationem submit/tam; omnino, dum et quando lib/rorum inductio ad notitiam mihi devenerit, / gratiosis illa in parte mandatis parere / omnem impensurus sum operam, tametsi / quoad assumptionem ad latus unius aut / alterius ex Societate Iesu Patris, progres/sum haud spero futurum: nam linguae / quidem gnarum posse haberi, ast Ritus in/simul cognitione p<rae>ditum non censeo, etiam/si ex Ruthenis parentibus ortum duce/ret, cum ritus nisi ex professo discatur, ne/minem eius expertum reddi posse[1352]. / Recensum vero[1353] exemplar, ut gratiosissime comissum ha/beo, humillime submitto, Catechesim pure Ca/tholicam seu Professionem Fidei Catholicae et / Ap<osto>licae Sacrae Scripturae coherenter accomoda/tam continens; p<rae>notatorum librorum aeq<ue>, dum / successiva eorundem mihi insinuandae introductionis / occasio recurrerit, genuinam specificationem cum / declaratione, in quantum brevibus fieri potuerit, / apromptabo; nisi, quod illiuscemodi libri prout et / p<rae>scitum humillime submissum exemplar remon/strat, titulis p<rae>di[1354] minus[1355] soleant et aponi solum: // «In honorem S<anctis>s<im>ae Trinitatis ad Mandatum Cae/sareae Ma<ies>t<a>tis». Quoniam antiqui solum reimpri/mantur, neque censent recentes editiones extra / ipsam Russiam necessarias esse ad usum no/strum probabiliter non valentes[1356]. / Porro Typographiae instituendae bona aliqua proponendi mo/dalitas, in quantum mihi gratiosissime defer/tur, mihi equidem videtur, in proiectis a princi/pio factis me subsistere debuisse, si facultatum mearum tenuitas nonnulorum opinione non p<rae>va/luisset, quam nec diffiteri possum Excelso Consi/lio Locumtenen<tiali> Regio aliunde non incognitam. / Attamen Omnipotens Divina Maiestas, cuius / s<anctis>s<i>mum nomen sit in aeternum benedictum, in / eiusmodi facultatum tenuitate[1357] et si sae/pius bolum ab ore retrahere corectus fuerim, / qualis in nostro sterili Nyiriensi eremo esse / reputatur, magnificam pro gloria Dei in honorem Beatissimae Matris Pocsiensem Eccle/siam, dum ad curam meam aedificatio devolu/ta est, paulo tantum a fundamentis pululantem / ad perfectionem mihi perducere benigna ope con/cessit; qua benignitate sperassem etiam Ty/pographiam erectum iri et effectivam eiusdem / productionem hactenus remonstrari potuisse. Interim privilegio Typographiae reputata ex vilitate facultatum mea incapacitate per Suam S<acratis>s<i>mam Cae<sare>o / Re<gi>am Ap<osto>licam Ma<ies>t<a>tem, Excell<entissi>mo condam, ac Ill<ustrissi>mo D<omi>no Comiti Francisco Karoly clementissime collato, qui / iuxta illam, ut ante omnia libri pro Ep<isco>patu Munkacsiensi imprimantur, opus necdum inchoant, ad aeter/nitatem evocatus est; haeres autem eiusdem unicus, chartaceus quaestor, ut refertur, esse renuit[1358]. Et / denique in promotionem erectionis[1359] Typographiae[1360], quod Ruthenicum

[1351] Supra adiectum: *ad*.
[1352] Sequitur deletum: *Recen*.
[1353] Supra adiectum: *vero*.
[1354] Sequitur deletum: *minus*.
[1355] Suprascriptum: *minus*.
[1356] Sequitur deletum: *Porro Typo*.
[1357] Sequitur deletum: *ita si*.
[1358] In margine sinistro transverse scriptum: *Interim … renuit*.
[1359] Sequitur deletum: *illius*.

Typum respicit, ego expendo, cuius ni/hilominus lentus admodum progressus, ne/que sciri potest, quando effectus, atq<ue> quando[1361] / Karolini[1362] nascitura est[1363] Typographia[1364], qui demum[1365] librorum / eiusmodi correctores? Censores approbatores? / et[1366] quomodo[1367] ibidem quoad ipsum solum victum sub/sistent? Munkacsini vero penes Ecclesiam Ep<isco>palem / Residentiam et Scholas p<rae>ter quamvis[1368] difficultatem omnia pos/se fieri autumo. Taliterq<ue> Ill<ust>r<issi>mo D<omi>no Comite An/tonio Károlyi a privilegio recedente idemq<ue> par/te in illa, quo libri Ruthenici in Ep<isco>pali Munkacsi/ensi Typographia praelum subirent, Ep<isco>patui eid / Munkacsiensi, si erga benignam altefatae Ma<ies>t<a>tis S<acratis>s<im>ae / ratificationem cedente intra spatium anni unius ad / effectum omnia deducere, quatenus in continenti // libri imprimi possint, indubie sperarem. Neq<ue> esset necessaria exoticorum librorum in hoc[1369] / Regnum inductio; quorum nos ementes transportum in duplo, / aut magis, ac vectigalia, quae quidem inducentes solvere / videntur, refundere in actu emptionis cogimur. Insuper in / hoc Regno impressis libris non-Uniti quoq<ue> sine ullo / discrimine uterentur; eoq<ue> modo non tantum circulatio / pecuniarum copiosis pariter utrobiq<ue> Monasteriis con/sideratis, intra Regnum vigeret, verum etiam disposi/tio Populi non-Uniti ad idem nobiscum Unitis creden/dum profitendumq<ue> sensim exurgeret et inclinationem / cum tempore sortiretur cum magno successivo Sa/crae Unionis progressu et emolumento. Quibus de / causis apud Excelsum Consilium Locumten<tiale> Re<gi>um / quam humillime insto dignetur negotium modo p<rae>vio / apud sum<m>e fatam S<acratis>s<i>mam Cae<sare>o Re<gi>am Ma<ies>t<a>tem benigne / promovere et Populo Unito Rutheno ope grattiosis/sima patrocinari. In reliquo etc.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1583, f.24-25,copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1583, арк.24-25, копія.

97

1760 noiembrie 17, Bratislava. *Copia ordonanţei emise de Înaltul Consiliu Regal Locumtenenţial de la Bratislava în privinţa efectuării unei anchete împotriva lui Sinesiu Jivanovics, episcopul neuniţilor din comitatul Arad, vinovat de hirotonirea simoniacă (pe bani) a multor preoţi maramureşeni.*
17 листопада 1760 року, Братислава. *Копія розпорядження Братиславської Верховної Намісницької Королівської Ради про проведення розслідування стосовно Синезия Живановіча, неуніатського Арадського єпископа, винного у симонічному висвяченні (за гроші) багатьох мараморошських священиків.*

Illustrissimi, Reverendissimi, Spectabiles, ac Magnifici Perillustres / item et Generosi Domini nobis Observandissimi!
Episcopus Graeci Ritus Unitor<um> Munkacsiensis non secus et Supremus / Comes Co<mi>t<a>tus Maramorosiensis Consilio huic Regio Locumt<enen>t<ia>li

[1360] Supra scriptum: *Typographiae*.
[1361] Sequitur deletum: *tandem*.
[1362] Supra scriptum: *Karolini*.
[1363] Sequitur deletum: *Karoynae*.
[1364] Supra scriptum: *Typographia*.
[1365] Supra adiectum: *demum*.
[1366] Sequitur deletum: *quando*.
[1367] Supra scriptum: *quomodo*.
[1368] Supra adiectum: *quamvis*.
[1369] In margine dextro adiectum: *exoticorum librorum in hoc*.

re/praesentarunt Episcopu<m> Graeci Ritus non-Unitor<um> Aradiensem Sine/sius nominatu<m> temerarie in iurisdictionem sibi minus compten<tem> / involare, praesertim autem in Co<mi>t<a>tu hoc Maramor<osiensi> pluribus homini/bus manus simoniace imponendo eosdem a Sacra Unione ad ample/ctendum Schisma avocare, prouti etia<m> recenter quatuor rudes et Sa/cerdotio prorsus indignos (quibus videlicet et aliis his similibus / ad seducendam modo praevio plebem uti solet) ad eiusmodi Sacer/dotium ordinavit.
Ad procurandum itaq<ue> hoc in merito congruum remediu<m>, quemadmodu<m> Con/siliu<m> hoc Locumt<enen>t<ia>le Regium, quod D<ominum> Dioecesanum Agriensem sub / hodierno opportuna disponit, ita prae<a>t<ac>tis quoq<ue> D<ominationibus> V<est>ris hisce intimat, / quatenus sua etia<m> ex parte super praeattactis excessibus requi/sitam cum concursu hominis Dioecesani investigatione<m> peragi / facere et peracta<m> Consilio huic Regio Locumt<enen>t<ia>li quo citius submit/tere noverint.
Datum ex Consilio Regio Locumt<enen>t<ia>li Posonii die / decima septima Novembris a<nn>o mil<l>esimo septingentesimo / sexagesimo celbrato. Prae<a>t<ac>taru<m> D<ominationum> V<est>raru<m> ad Officia apartis/simi Comes Paulus Balassa, Ladislaus Barinay, Ioannes / Hlavacs. // Extrad<atum> per Pro<vinciae> V<ice> Notar<ium> / Petrum Megeri de / VassMeger m<anu> pr<opri>a. //
[In angulo dextro superius, ab alia manu recentius scriptum:] Pro R<everen>do D<omi>no / Graeci Ritus Vicario.
[Inferius, in eodem angulo ab alia manum recentius scriptum:] <Septi>ma <Novem>bris 1760. / Aradiensi de Ep<isco>po G<raeci> Ritus / non-Unito multos in Co<mi>t<a>tu / Maramorosiensi a S<acra> Unione / retrahere intendente intima/ti copia.
[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:] Graeci R<itus> non-Unitor<um> Act<a> / 19.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1630, f.1,copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1630, арк.1, копія.

98

1760 noiembrie 22, Vezendiu. *Rácz Demeter îl informează pe episcopul unit în legătură cu starea tipografiei ce trebuie pusă în funcţiune la Mukacevo*.
22 листопада 1760 року, Везендіу. *Рац Деметер інформує уніатського єпископа про стан друкарні, яку необхідно ввести в експлуатацію в Мукачеві*.

Illustrissime, ac R<everen>dissime Domine! / Domine mihi Gratiosissime!
Munkacsino 31 <octo>br<is> emanatae literae Ill<ustrissi>mae D<ominatio>nis / Vestrae primo heri mihi sunt allatae: sculptorem / literarum iam a longo tempore non vidi, quia / nec ego frequens videar Karolyini, partim me / status valetudinarius, partim aliae rationes impediunt, audio tamen, quod sculptor aliquor/sum abierit, sed uxor ipsius adhuc Karolyini / est, timeo, ne ille intrat in Transilvaniam et in/de in Transalpinam et vendat fusas literas, / meo tenui iudicio p<rae>stitisset iam paratis literis / aliquot millia librium alphabeticorum excudis/se, ut adminus investita pecunia Ill<ustrissi>mae D<ominatio>ni Vestrae / recuperari potuisset: Deus concedat longevam / vitam Ill<ustrissi>mae D<ominatio>ni V<estr>ae, sed ea extincta non erit, qui / huic operi invigilet, adeoque mite esset agen/dum cum sculptore, si rediverit, ut literas iam / paratas rehabere posset Ill<ustrissi>mus D<omi>nus et illius alpha/beticos

Csaszlavacz libros curaret imprimi; se//cus periculum pecuniae iam impensae subver/sabitur. Dum aliorum librorum[1370] ieiunalium ex gra/tia Ill<ustrissi>mae D<ominatio>nis V<estr>ae in ratione[1371] sunt allata, plane in/digebam, quia nec unius fungi possessor fueram / et hic nequaquam possunt, gratias humillimas / pro tanta gratia mihi p<rae>stita repono, sollicite que/ram occasionem remercendi. Com<m>endati Bra/dacs et Noga iuvenes non se p<rae>sentarunt, si interea / vero Karolyinum habebo occasionem ipsos / videndi et in quibus ipsis succurrere possum, / libenter faciam. Interea me gratiis iam abun/de expertis iugiter humillime com<m.endans per/severo / Ill<ustrissi>mae D<ominatio>nis V<estr>ae // Humillimus Servus / Demetrius Racz / m<anu> pr<opri>a // Vezend 22 <novem>br<is> / 1760. //
[In angulo dextro, superius, ab alia manu recentius scriptum:] <Vigesima secun>da <Novem>br<is> <1>760 / Racz Demetrius de / Typographia Munka/csien<si> ad statum po/nenda.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1635, f.1-2,orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1635, арк.1-2, Оригінал.

99

1760 noiembrie 24, Eger. *Scrisoarea lui Barkóczy Ferenc, episcopul romano-catolic de Agria, către Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukačevo, cu referire la raportul aceluiaşi episcop şi al comitelui suprem al comitatului Maramureş asupra hirotonirilor simoniace ale lui Synesius Jivanovics, episcopul non-unit de Arad, a preoţilor din comitatele aflate sub jurisdicţia episcopului unit, chiar şi a celor veniţi din Polonia.*
24 листопада 1760 року, Еґер. *Лист Еґерського романо-католицького єпископа Баркоци Ференц, уніатському Мукачівському єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про доповідь того самого єпископа та головного комеса Мараморoського комітату щодо симонічних висвячувань неуніатським Арадським єпископом Синезиєм Жівановічом, священиків комітатів, які знаходять під юрисдикцією уніатського єпископа, навіть тих, які приїхали з Польщі.*

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Episcope, / Frater in Christo Colend<issi>me! Ex repraesentatione Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae et Domini Supremi Comitis Mara/marosiensis intellexit Excelsum Locumtenentiale Consilium, quod non-Unitus Episcopus Aradiensis Synesius in Comitatu / Maramaros et Ugocsa, quibusdam rudibus ad seducendam reli/quam plebem manus simoniace imposuerit. Investigationem, qua<m> / ea de re in concursu mei Deputati peragendam utrique Comitatui / Excelsum Consilium mandat, ex parte mea commisi Honorabili / Thomae Therer Vice-Archidiacono Ugocsensi Parocho Kiralyha/zensi; quoniam vero nec mihi, nec illi circumstantiae loci, tempo/ris, ac personaru<m>, quae repraesentationi ansam praebuerunt, cogni/tae sunt et ad facilitandum laborem requiruntur, velit Ill<ust>r<issi>ma / D<ominatio> V<est>ra eas illi indicare, una vero Presbyteris suis praecipere, / ut non solum taliter ordinatos ad nullum Ordinis exercitium / admittant, sed etiam, si quem ex Polonia, seu aliunde vagum Pre//sbyterum quopiam, ut ibi moretur,

[1370] Propter maculam, lectio probabilior: *Dum aliorum librorum*.
[1371] Propter maculam, lectio non liquet.

venire contigerit, hunc talem ad / legitimandam conditionis suae qualitatem, illico ad Vice-Archi/diaconu<m> deducant, ea enim e vestigio non legitimata constitui, / ut similis capiatur et custodiae magistratuali tradatur asser/vandus, dum competens instantia eatenus informata aliquid / disponat. Vigilemus super gregem nostrum, ne id genus lupis / in praedam cadat, tam cum aeternae salutis dispendio quam cum / aliqua publicae quietis perturbatione. Me fraternis favoribus / commendo et constante cultu, ac benevolentia persevero // Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae // Servus obligatissimus / et verus / Franciscus Episcopus Agrien<sis> / Comes Barkoczy / m<anu> p<ropria> // Agriae <vigesima quart>a <Novem>br<is> / 1760.
[In calce paginae, in angulo sinistro scriptum:] Ill<ust>r<issi>mo D<omin>o Ep<isco>po Rituali. //
[Superius, in angulo dextro ab alia manu recentius scriptum:] <Vigesima quar>ta <Novem>bris <1>760. / Synesii non-Uniti Ep<isco>pi / Aradien<sis> in Co<mi>t<a>tibus / Maramaros et Ugocsa / rudibus manus impo/nentis, ac per eum / consecrator<um> et e Po/lonia exeuntiu<m> va/gabundor<um> Presbyte/roru<m> intuitu l<ite>rae / Agrien<sis> Ep<isco>pi Barkoczy.
[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:] Agriensia / 82.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1645, f.1-2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1645, арк.1-2, Оригінал.

100

1761 ianuarie 21, Moftinu Mic. *Actele sinodului districtual ţinut la Moftinu Mic sub preşidenţia Vicarului General George Szabados*[1372].
21 січня 1761 року, Мофтіну-Мік. *Акти окружного синоду в Мофтіну-Мік під головуванням головного вікарія Георгія Сабадош*

Anno 1761 die 29 Ianuarii celebrata est Congregatio A<dmodum> R<everendorum> Dominorum / Parochoru<m> infra subnexoru<m> in possessione Kis Matheny Prae/sidente G<ene>rali Vicario Georgio Szabados occasione cuius:

Districtus Karoliensis

			Pres.	Can.	Edi.	Pag.
Kis Majtenyensis			2		1	
Domahidensis			1	1		
Kaploniensis						
Fabianhaziensis			2	1		
Mirkensis			2			
Karolinensis Valach<us>				1		
Karolinensis Ruth<enus>			2	1		
Csomoköziensis			2	1		
Szaniszloviensis			2	1	1	
Reszeg			2	1	1	
Kőrtvilyesiensis						
Enderid			2	1	1	
Dengelegensis			2	1	1	
~~Irimensis~~						

[1372] George Sabados era originar din Galiția, a urmat studiile la Tirnavia de unde este ordinat preot în 1750 în parohia Sárospatak, iar în 1754 ajunge preot și protopop în Hajdudorog. Din 1758 este vicar general al episcopiei, iar din 1761 și paroh în Mukacevo. Cf. M. Lucskai, *op.cit.,* p. 114 – 115.

NB! Is Iriny pagus sine faculate Ecclesia<m> errexit.						
Portelekensis			2	1	1	
Vezendensis			2	2	1	
Teremesnsis			<…>[1373]			
Gencsensis			<…>[1374]			
Szent Miklosiensis			2	1	1	
Isztroviensis			2	1	1	

Districtus Bikalyesnis

			<Pres.>	<Can.>	<Edi.>	<Pag.>
Gyöngyensis			2			
Kegyensis						
Felső Szupur				1		
Alsó Szupur						
Nantoviensis						
Rakos ..... vacat						
Sandorfalvensis			2			
Bolda …… vacat				1	1	
K<is> Szokondensis			2	1	1	
N<agy> Szokond et Lophágyensis			2	1		
Hodos …… vacat	Hospites 8					
Győresensis			2			
Medes …… vacat	10 Hospites					
Szoldobensis			2	1	1	
Felsőhomorodensis vacat	10 Hospites					
K<ö>z<épső> Homorodensis			2			
Paczafalu ..... vacat	Isthuc		2		~~1~~	
Alsó Homorodensis	ordinatus Popa		2	1		
Szinfalvensis	Costin		2			
Ivatskóviensis			2			
Réz Telekensis			2	1	1	

Pars Districtus Szathmariensis

			Pres.	Can.	Edi.	Pag.
Vetisiensis			2	1	1	
Bogosiensis			2	1		
Dobensis			2	1		
Zsadanyensis			2	1	1	
~~Madarasziensis~~						
Hasmaczensis			2			
Oroszfalvensis			2	1		
Madarasiensis						
NB! Ab hoc Presbytero Constantino nihil sperari poterit				1	1	
Piskar ..... vacat			2	1	1	
T. Terebesiensis						

[1373] Charta rupta est in angulo dextro calcis paginate.
[1374] Idem, ut supra.

			26	9	7	

Instantiaru<m> / Extractus

N<ume>ro <pri>mo	N<ume>ro <pri>mo
Certa mulier Dengelegiensis / accepto super sui mariti an/te 4 annos facti militis / morte rumore institit, quatenus / facultas sibi nubendi imper/tiretur.	Cui responsum est, ut Capel/lano Regiminis scribi / curet et per eum super / mariti sui[1375] vera et ge/nuina morte cercioret<ur>.
N<ume>ro <secun>do	N<ume>ro <secun>do
Reverendus Paulus Irvosgyőr / Parochus Szent Miclosiensis / ob inobedientiam et imperti/nentiam suoru<m> parochiano/rum petit sua<m> translocati/onem in A. Megyesz.	Cui petita parochia non / est ap<p>lacidata, sed Mada/rasiensis eo, quod ibi ne/cesarius sit, qui plure / linguas sciat ob captivos / in Erdőd pluribus vi/cibus expediri solitos.
N<ume>ro <ter>tio	N<ume>ro <ter>tio
Szent Miklosienses Incolae institerunt de Cantore Su/poriensi sibi resolvendo[1376]	Resolutus est illis.
N<ume>ro <quar>to	N<ume>ro <quar>to
Parochus Győrösyensis / Alexius Popa institit / pro parochia Endörő/diensi	Cui etiam ap<p>lacidata / est eo magis, quod et / ipsi incolae de Parocho[1377] il/licite institerint.
N<ume>ro <quint>o	N<ume>ro <quint>o
Incolae Piskorcosienses / institerunt de Parocho pro / Ecclesia sua a <qua>t<u>or, vel[1378] quinq<ue> / an<n>is vacante.	Quibus quidam antiquus / Győrősiensis Parochus / ab uno anno suspensus / speculatis modernis circumstantiis insolentiae / exscissionis Valachorum / resolutus est.
N<ume>ro <sext>o	N<ume>ro <sext>o
Incolae Madarasienses / instant de Parocho antiquo / sibi Teremiensi resolvendo.	Quibus resolutus est non / petitus, sed Szent Miklo/siensis[1379] o<b> rati/ones n<ume>ro <secun>do expres<s>as.
N<ume>ro <septi>mo	N<ume>ro <septi>mo
Incolis Szent Miklosiensib<us>	Sur<r>ogatus est Parochus / Kis Majtenyensis.
N<ume>ro <octav>o	N<ume>ro <octav>o
In locum iis Majtingyensis / Parochi	Datus est Teremiensis.
N<ume>ro <non>o	N<ume>ro <non>o
In locu<m> Teremiensis	Translocatus est Con/stantinus Olanyi.
N<ume>ro <deci>mo	N<ume>ro <deci>mo
Resigienses incolae ins/tant de Parocho pro /sua Ecclesia vacante.	Ad quales resolutus est / modernae circumstantiae suf<f>erantur residentis[1380] / Parochi filius ab Epis/copo Melecio.
N<ume>ro 11	N<ume>ro 11
Incolae Csomokien/ses institerunt de Can/tore.	Quibus resolutus est[1381] anti/quus KisMajtinyiensis.
N<ume>ro 12	N<ume>ro 12
Incolae Portelekienses / institerunt de facul/tate	Quibus etiam indultum / est expres<s>undo

[1375] Sequitur deletum: *qu*.
[1376] Sequitur deletum: *regione*.
[1377] In *Parocho*, *-ro-* suprascriptum est.
[1378] Supra adiectum: *vel*.
[1379] Sequitur deletum: *N<ume>ro <secun>do*.
[1380] Sequitur deletum: *paro*.
[1381] Supra adiectum: *est*.

novam Ecclesiam / in moto altari aedifi/candi.	Il<l>ustrissi/mi D<omi>ni Episcopi favori / gratiae.
N<ume>ro 13	N<ume>ro 13
Andreas Magyar ins/tat pro sui ac<c>com<m>oda/tioni[1382] in Cantoratu.	Qui etiam in Felső Supor / ac<c>om<m>odatus est pro Can/tore.
N<ume>ro 14	N<ume>ro 14
Cantores et Parochi / circa Szacmarinum / quaerulantur, quod in parte Szacmariensi / arendator Iudaeus / caereas candelas ab / illis exsigat, a quibus/dam iam etiam pignore / accipientes.	Quibus responsum est, / quod intuit huius exces/sus cum D<omi>no iudice Szac/mariensi Zanati confera/ tur.
N<ume>ro 15	N<ume>ro 15
Certi Parochi conques/ti sunt, quod arendatores / Iudaei non permittunt illis / sua cemeterio pruna / pro parte sua exsurere / vel alioquin crematum vel / vinum as<s>ervare, item, qua / Officiales Carolienses Do/minii in Parochis vilolentias / inferunt ap<p>rehendendo fili/os eorum v<el> alios.	Quorum pro remedio a<p>/promis<s>um est qerulan/tibus, quod tratabitur de / his excessibus amovendis / aput Illustrissimu<m> D<omi>nu<m> / Com<m>item Franciscu<m> / Caholyi de eadem.

Districtus Szathmariensis			<Presb.>	<Cant.>	<Aed.>	<Pag.>
Petye vacat – nec sperari potest	10 Hospites					
Göngensis			2	1	1	
Peleskensis	6 Hospites v<el>		2	1	1	
Sára ..... vacat	10					
Botiziensis			2 x17			
Udvariensis			2	1		
SarközUjlakensi..			2		1	
JosebHazensi.....			2			
A Megyes			2	1	1	
Berenczensis			2	1		
Potóhaza .. vacat	10 Hospites		2	1	1	
Szomos Telek……			2			
Apensis ……			2			
Sz. Várolyensis…			2			
Karasoviensis …			2	1	1	
Kulcsensis ……				1	1	
Apáti ……. vacat	10 Hospites		2	1		
Districtus Avasiensis						
Ráksensis ……..			2	1	1	
Parlag …. vacat			2	1	1	
Tur Vekon vacat			2	1	1	
Negrefalvensi			2	1	1	
Czertez ..... vacat			2	1	1	
			38	14	12	
Bikszadiensis Archipres<byter>						
Trip ……				1		
Boinestensis …			2	1	1	
Tirszolesensis …						
Komorzaniensi…			2	1	1	

[1382] Correctum ex *incomoda/tioni*.

Districtus N<agy> Banyensis						
Lenarfalvensis …			2	1		
Hidegkutiensis …			2	1	1	
AlsóUjfalvensis			2	1	1	
Feketefalvensis .. vacat			2	1		
Oláh Kékisensis[1383]				1	1	
Tökinsiensis			2		1	
Dobrovicensis						
Oroszfalvensis....						
Sandorfalvensis .			2		1	
Puszta Telek vacat			2	1	1	
Gyertyafalvensi...			2	1	1	
Surgyafalu. vacat						
Negrestensis[1384]..				1		
Danyestensis Bajfalu...			2	1	1	
Láczfalvensis			2			
Magyar Kikesiensis				1	1	
Felső Ujfalensis						
Archi<presbyter...			2			
Köz Banya. vacat[1385]			2	1		
			30	15	12	
F<első> Fernező vacat						
A<lsó> Fernezőviensis ...			2	1		
N<agy> Banya. vacat						
Districtus Borlestensis						
Illbensis Csikarloviensis	Petit					
Lopos Banya[1386] vacat.	mutatione<m>		2			
Parocho et cantor / vix aliquid sperari po/test, cum			2			
Misztotfalu vacat	Hospites solum 10					
Buszakensis	sint				1	
Com<m>is<s>arius			2	1	1	
Monostur . vacat			1	1		
Birgó ... vacat						
Balatafalvensis ..			1			
Szakalos Bikoviensis			2	1	1	
Erdőszadensis …			2	1	1	
Arios …….. vacat			2	1		
Tamány…. Vacat	Hic Cantor	nec			1	
Buzesty ….. vacat	n<on> est	reditu	2	1		
Szirb …… vacat		s	2			
Farkas Assóviensis .			1	1	1	
P. Bikoviensis …..			2		1	
Borlest …… vacat	10 Hospites		2	1		
Remete Mező. vacat	Csonka Pap		2	1	1	
		Lisza	2	1		
			30	11	8	

[1383] Sequitur deletum: *vacat*.
[1384] Sequitur deletum: *vacat*.
[1385] Sequitur deletum: *Tóth Falu vacat*,
[1386] Sequitur deletum: *-ensis*.

Veres Mortensis … Mára Bors …vacat Maszaros vacat Borhid …… vacat Lippoviensis ….	Hospites 6		2 2	1 1 1 1	1 1 1 1	
			4	4	4	

	F<loreni> Rh<enenses>	<Cruciferi>
Ex Districtib<us> I<nclyti> C<omi>t<a>tus Szathmariensis / p<ro> 1761 in sortem Cathedratici incas/sati sunt in parata fl<oreni> V<onas>	302	
Ex Districtu Szabolcensi fl<oreni> V<onas>	80	
Sum<m>a utroq<ue> Districtu facit fl<orenos> V<onas>	382	
Qui 382 fl<oreni> V<onas> faciunt Fl<orenos> Rhenenses	324	42
Ex his 342 et <cruciferis> 42 sequens est facta erogatio:		
<Pri>mo. Pro Cantorib<us> n<ume>ro 6 ab 1 f<loreno> Rh<enensi> singulus facit Rh<enenses> f<lorenos>	6	
<Secun>do. Szathmariensi mulieri vidua sananti ex gra/tiosa com<m>issione Praesulea datus 1 aureus..	4	10
<Ter>tio. Viduae in cura pedis apud fata<m> mulie/re<m> Szathmariense<m> constitutae eadem / gratiosa Praesulea com<m>issione datus	1	42
<Quar>to. D<omino> P<raesuli> Georgio Olsavszky eande<m> com<m>issione<m>	10	
<Quin>to. D<omi>no Gabrieli Malesinszky	15	
<Sex>to. <secun>dum gratiosu<m> indultu<m> Praesu/leum[1387] in complementu<m> 150 flor<enorum> / aprime gratiose ab Ill<ustrissi>mo Praesu/le G<ene>rali Vicario pendi resolutor<um> idem G<ene>ralis Vicarius accepit	52	30
Sum<m>a erogata facit f<lorenos> Rh<enenses>[1388]..	186	55
Ill<ustrissi>mo D<omi>no Praesuli veniunt administran<di> f<loreni> Rh<enenses>[1389]	197	47

Numero 1-mo Kövár vármegyéből való Esperest Prolog nevü könyvet kiványa (mint Finitz nevü helység könyvit) Misztötfalusi sub Diaconusan	Numero 1-mo Megiratatott azon Esperesnek azon cazus iránt.
Numero 2-do Tisztelendő Busaki Mátyás Atyám uram Instálya az Remete Mezöi Parochiát celer s mind az Remete Mezői lakosok is kivánnyák az feljebb meg irt Pap Mátyás, Instantiájok által,	Numero 2-do Lessz reflexio eröl Szatmáron, ma avagy holnap.
Numero 3-tio Szoldobaj szegény ember Instal comisiot az Ivaskoi Deákra hogy fizessen még mivel hogy ados 15 vonás és cr.17.	Numero 3-tio Megiratatott az Cantornak hogy az instanáiát constatálya.
Numero 4-ro Az Balota falusi Cantor instal hogy	Numero 4-ro Az Ur Tolnai Janos uram ha le fog jönni

[1387] In margine sinistro scriptum: *<Septi>mo. P<ro> con/trib<utionibus> fl<loreni> 2 <cruciferi> 33*.
[1388] Sequitur deletum: *186 <crucigeros> 55*.
[1389] Sequitur deletum: *197 <crucigeri> 47*.

mostanában lett földes ura valami Tolnai Janos Erdély ur is egy szóval minden adót meg kivánja és meg veszi rajta.	Erdélybül fogunk irni dolga iránt az Instantianak.
Numero 5-to Az Szakalos Bikoi Cantor panaszolkodik hogy Ecclesia haz helye nincsen és hogy a falusiak semmit sem akarnak fizetni az földes Ur pediglen Groff Karolyi Antal	Nr.5-to Most vissza mentében fogok insinualni az dolgot az Méltoságos Groffnál az falusiakank pediglen iratattni fog.
Numero 6-to Az Olah Kékesi lakosok más Parochust instalnak mivel hogy részeges és Botránkoztató életet él és az szegénységen egy csep irgalmasséga sincsen.	Numero 6-to Az Olah Kékesiektől elvivödik az Papjok, mert illendő Becseületet nem adnak nékik.
Numero 7-mo. Funaj András adott az Misztotfalusi Sub Diaconusnak 6 máriásokat hogy eczetet agyon neki és eczetet nem adot és az penzit vissza kiványa.	Numero 7-mo Megparancsoltatott neki hogy vissza adja, külömben ha az Insus fog még instalni duplásat meg fogja fizetni.
Numero 8-vo Nagy Kulcson lakozo Hajdu Laszlo Instalja az Második feleségét aki Felső Szoporon lakik mert az első meg halt és ezt az másodikat törvénytelenül vette volt és választása volt az Szent Széken. Numero 9-no. Popa Csonka instalja az Ur Vicarius Uram kegyes gratiajat.	Numero 8-vo Az Instans hozám valoságos Bizonságot hogy az első felesége meg holt és hogy az második feleségének nincs más ura ugy lészen szabadsága az másodikat el venni feleségül. Numero 9-no Légyen jó reménységben és Isteni feleletben és lessen Parochiaja Tamány helységben.
Numero 10-ma Popa Vasilii az Avasbol aki Melecius Püspöknél fel szenteltetett Instal Parochiat.	Numero 10-mo Szathmáron lessen valoságos válasza csak legyen jó reménységben Csertez helységben leszen parochus.
Numero 11. Orosz Gafi panaszolkodik hogy az ura katonának nemt már 3 esztendeje és tanácsot kér mit csináljon.	Numero 11. Orosz Gafi irasson azon regiment Paternek akibe az ura volt és ad bizonyságot él e az ura avagy meg holt.
Numero 12. Az Illbai Parochus más Parochiát istal az urtól.	Numero 12. Az Illbai Parochus az maga dispozitioját várja Szatmárrol ahol Busakra rendeltetett.
Numero 13. Az Erdöszádi cantor Panaszkodil hogy az Raksai Pap midön Erdöszádán lakott nem adott neki ilendő fizetéset akit meg fogja valani maga is.	Numero 13. NB. Az Raksai Pap szökve el ment az Congregátiobül az Komorzáni Papal együt de más alkalmatossággal lészen pretentiojára válasza.
Numro 14. Pater Isak Sárközujlaki Parochus translocatiot install más hova hol az urnak tetszik.	Numero 14. Ezen isntrans felöl ezt beszid Munkacson az Méltoságos ural.
Numero 15. Az öreg Josébházi Parochus kéri Vicárius ur kegyes gratiajat instalja és Parochiát.	Numero 15. Az instansrul lészen reflexis Szatmar Németiben.

NB! Certus incola Paczafalven/sis Gabriel Lupp natu<m> infan/te<m> ad ternas monitiones Pa/rochi AlsoHomorodiensis[1390] / distulit baptizare ad 8 septi/manas et, ubi coepisset infirma/ri

[1390] Sequitur deletum: *inter*.

infans rursus monuit Pa/rochus, ut baptizet<ur>, ille vero / nollens convivo baptisan/du<m> in die<m> sequente<m> distulit, / qui dein nocte mortuus est. //
Occasione pr<a>emis<s>arum Congregationum celebrataru<m> seques <sic!>[1391] facta / est Parochor<um> mutation et traslocatio <sic!>[1392] subsecuturo tempore / vernali instituenda:
<Pri>mo. Kis Majtényensis ad Sz<ent> Miklós.
<Secun>do. Sz<ent> Miklosiensi ad Madarasz.
<Ter>tio. Madarasziensis ad Terem.
<Quar>to. Teremiensis ad Piskarkos.
<Quin>to. Csonka Popa ad[1393] Tamány.
<Sex>to. Győresiensis ad Enderid.
<Septi>mo. Senex Győresien<sis> ad Paczafalu.
<Octa>vo. Dusakiensis ad Remete Mező.
<No>no. Illobensis ad Busák.
<Deci>mo. Domohidensis ad N<agy> Pelesk. //

Extractus

Restantiarum in subnexis Districtibus pro anno <millesimo septingentesimo sexagesimo prim>o in Cassam Ep<isco>palis / Cathedratici divertien<darum>.

Districtus Karoliensis							
Kis Majteny		1					
Domohida			1				
Kaplony	2	1	1				
Fabianhaza			1				
Mirk		1	1				
Karoly<ensis> Valach<us>		~~1~~	1				
Karoly<ensis> Ruth<enus>		~~1~~	1				
Csomoköz ……		1					
Reszeg ……..	2		1				
Körtvilyes ….	~~2~~	~~1~~	~~1~~				
~~Irim~~	~~2~~	~~1~~	~~1~~				
Terem ……		1	1				
Vesend …….		1					
Districtus Bikalyensis							
Győngy	~~2~~	1	1	Districtus Szathmarien<sis>			
Kegye	2	1	1				
Felső Szupur	2		1	Bagos			
Alsó Szupur	2	1	1	Dobb			1
Nantó	2	1	1	Omocz			1
Rakos ..... vacat	2	1	1	Oroszfalu		1	1
Sandorfalu		1	1	Madarasz		1	
Bolda	2	~~1~~	~~1~~	Districtus Szathmarien<sis>	2		
N<agy> Szokond				~~Csetye vacat~~ 10 Hospites			
K<is> Szokond – et Lophágy			1	~~Imbo~~			
Hodos ……. Vacat	2	1	1	Sara ..... vacat			
Győres ……..		1	1	Botiz 17	2	1	1
Medes ……	2		1	Udvari	~~2~~	~~1~~	~~1~~
~~Szolduba~~ …….	~~2~~			Iosephhaza			1
Felső Homorod ……	2	1	1	Derencze		1	
Közösó Homorod ……		1	1	Szén Várolya		1	1
Paczafalu ……..		1	1	Karasoviensis 17			1
Alsó Homorod ….		1	1	Appati ..... vacat		1	1
Szinfalu ……		1	1	Kulcs			1

[1391] Recte: *sequens*.
[1392] Recte: *translocatio*.
[1393] Sequitur deletum: *M<agyar> Győryős*.

Ivacskó …….			1	Districtus Avasien<sis>		1	1
Réz Telek ……..		1		~~Parlag Bikszad~~		1	1
				~~Csertez~~ Trip		1	1
				Tirszolcz		~~1~~	~~1~~
				Districtus N<agy>			1
				Banien<sis>	2	1	1
				Lénár falu …….			1
				~~Feketefalu ……~~			1
				Oláh Kékes ……..			
				Dombravicza ……			1
				Oroszfalu ……..	2	1	1
				Sandorfalva …..	2	1	1
				Surgyafalu.. vacat	2	1	1
				~~Negrest … vacat~~		1	
				Laczfalu ……	2		1
				Magyar Kekes …..	2		
				Felső Ujfalu			
				Archi-Presbyter ……		1	1
				Köz Banya ….. vacat			1
				Felső Fermező… vacat	2		1
				Alsó Fermező ……..		1	1
				Nagy Banya ……..			1
				Districtus Borlesten<sis>		1	
				Illobensis ……..	2	1	
				Csikárlo ……	2		1
				Lapos Bánya … vacat			1
				Mistót falu …….. vacat			1
				Birgó ……... vacat		1	1
				Ballata falu ……. 17		1	1
				Szakalos Bikó …….		1	1
				Arios vacat, 10 Hospites	2	1	1
				Buzesti …… vacat	2	1	
				Szirbi …….. vacat		1	1
				Farkas aszó ……		1	1
				Borlest ……vacat			~~1~~
				Mara Bors …… vacat		1	1
				Magyaros …… vacat	2		1
				Borhid …… vacat	2	1	~~1~~
				Sum<m>a totalis restantiae f<lorenos> V<onas	160		

[In angulo dextro, superius scriptum:] <1>759 // Districtus / Karolyiensis et Szathma/riensis / Cathedraticum.
[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:] Cathedr<atica> / 1.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1581,f.49v-56v, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр.1581, арк.49v-56v, Оригінал.

101

1761 martie 3, Cig. *Circulara prin care Sofronie din Cioara*[1394] *și popa George convocă delegații satelor care nu doreau să fie unite la Corni, în comitatul Solnocu de Mijloc, în data de 15 martie 1761*[1395].

3 березня 1761 року, Чіг. *Циркуляр за допомогою якого Софроніє із Чоара і священик Георгій скликав у Корні представників сіл, які не бажають бути об'єднані у комітаті Солноку де Міжлок, 15 березня 1761 року*

Honorabiles Orthodoxii Cr<istiani> Filii Spirituales Ecclesiae Orientalis, qui reperinitui in Regno Hungariae signanter autem in co<mi>t<a>tu Szatthmariensi cujuscunque nationis Servicae, Valachiacae et Ruthenicae.

Ecce nutum facimus cuilibet pagii, quod ad modiom data sunt Privilegia a pie in Domi<nu>m requiescentibus Imperatoribus Clementissimo Leopoldo Romanorum Imperatore; ita etiam per Josephum, et Carolum sextum aeque Romanorum Imperatores, nec non modo feliciter regnantem Clementissimam Matrem n<ost>ram Mariam Theresiam confirmata sunt et concessa est nubis voluntas servare fidem, et praesbyteros quos voluerimus unitus, vel non unitos; Et ne illudant uniti, non unitis, neque illi qui non sunt uniti, unitis; Ea propter vobis notificamus, quod quicunque voluerit non esse unitos, veniat ad nos in Possessionem Korni vocitatam co<mi>t<a>tui Mediocris Szolnok adjacente, et ostendemus Decreta Imperatoria, et ordinabimus quis quid debeat tenere, et omis pagus ferat decem Marianos pro Archi-Ep<isco> po, et qui voluerent servare fidem orthodoxam Ecclesiae Orientalis ex omni pago veniant septem homines fideles, currens hoc, currat de pago ad pagum, et judices pagorum mittant de judice ad judicem; Si autem aliquis investigarent et impediret vel acciperet currens, protestetur et inhibeatur sub poena 500 florenorum et amissione capitis.
Datum in Csig, die 3 Martii A<nn>o 1761

Sophronius Papp[1396] m<anu> p<ropria> et Georgius Papp vicarius et iuratus Sacrae Congregationis Magnae Karlovicziensis.

Congregatio erit in Korni die 15 mensis Martii, has autem Literas non dent ad manus presbyterorum unitorum

<f. 1 v.:> Via literarum/ Ghencs/ Kaplon/ Terem/ Vezend/ Portelek/ Irinn/ Dendelegh/ Endröd/ Szaniszló/ Penisleg/ Lugos/ Biltek/ Encsencs/ Csomaköz/ Bere/ Karolii ad manos Honorabilis Ducto/ris, et si vultis servare Fidem Graecam Scri/batis nobis, et

[1394] Sofronie s-a născut într-o familie preoțească în localitatea Sălișteă (Cioara) din județul Alba. A devenit preot în localitatea natală, dar în urma morții soției sale s-a călugărit. Din anul 1759 se pune în fruntea unei mișcări de renaștere a ortodoxiei transilvănene, care va culmina în anii 1760 – 1761 și va duce în final la diploma imperială privind libera funcționare a bisericii ortodoxe în Transilvania și numirea primului episcop ortodox. Cf. M. Păcurariu, *Sfinți daco – romani și români*, Iași, 1994, p. 115 – 118 și Augustin Bunea, *Episcopii Petru Paul Aron și Dionisiu Novacovici*, Blaș, 1902, p. 171 – 240. (Bunea numește mișcarea lui Sofronie ”revoluțiune”)

[1395] Documentul este în mare parte asemănător cu cel publicat de A. Petrov și care era trimis preoților și comunităților din comitatul Szabolcs, existând însă și diferențe semnificative mai ales la începutul și la sfârșitul documentului. Cf. A Petrov, *Materilî dlia istorii Ugorskoi Rusii, I. Staraia vera i uniia v XVII – XVIII vv*, Sankt Peterburg, 1905, p. 31 – 32.

[1396] Documentul a fost emis în numele lui Sofronie deoarece din aceiași zi avem un document semnat tot de el la Alba Iulia. Cf. S.Dragomir, I, p. 222 – 223. Sinodul de la Alba Iulia unde a participat și Sofronie s-a ținut în 9 martie 1761.

veniatis ad Korni/ co<mi>t<a>tum Szolnokiense et ad ferratis vobis cum/ etiam currem sub poena superius/ ....Currens autem cito currat et si contingeret/ aliquem illud impedire subjectus sit/ poenae superius scriptae/ Tertia Martii 1761/ ad Szatthmarienssis co<mi>t<a>tus/ G<raeco> Catholicos, ex Karlovicziensi disunitorum Con/gregatione schisma sequi svadentes currentales/

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. , copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. Копія.

102

1761 aprilie 9, Sibiu. *Generalul Adolf von Buccow înştiinţează pe locuitorii români din Transilvania că a convocat pentru data de 26 aprilie la Sibiu pe delegaţii românilor uniţi şi neuniţi din fiecare comitat sau scaun ca să le asculte plângerile şi să rezolve diferendele dintre uniţi şi neuniţi.*[1397]
9 квітня 1761 року, Сібіу. *Генерал Адольф фон Букков повідомляє румунам, які проживали в Трансільванії, що 26 квітня він скликав у м. Сібіу представників румун уніатів та неуніатів із кожного комітату чи стольного граду, щоб послухати їх скарги та вирішити скарги між уніатами та неуніатами.*

Al Rămleneştii Împăraţii, Ţărilor Ungureşti, şi Bohămeşti Crăeşti Apostoliceşti Înălţimi, Generalu de Călărime, Obărşter preste un Regiment de curaţieri, şi acum în Ţara Ardealului Comendanş general eu Adolf Baron de Bukov, vestesc prin aciasta şi facu ştire numitului în Ţara Ardealului rumănesc norod, cum că Prea Înălţata, şi Prea Milostiva Doamna, Doamna Noastră după cea mare a sa grijă pentru binele norodului său ne uitânduse, şi în mijlocul greotăţilor, adică între lucrurile ceale grele ale Împărăţii, şi ale războiului, atăta e de grijnică pentru pacea Ţinuturilor şi Ţărilor sale, celor mai departe ca şi de ceale mai din lăuntrul Împărăţiilor Sale.
Dintr-aciastă înţeteală, au socotit foarte bine a fi, ca să fie supt a mea grijă ca acum General Comendanş în Ţara Ardealului, o comisie de curte, care are poruncă, să auză toate plângerile şi să întrebe despre neodihna norodului rumănesc, carea s-au auzit în ţară de o vreme încoace: şi aciasta să fie fără de aleagere feaţelor sau a legilor: şi apoi pre fieşte carele după plânsoare, precum e porunca. Prea Milostivii Chesaro – Crăeii al îndrepta şi judecată a-i face.
Dragostea cea Măicească cătră Ţări şi miloasa stăpânirii voe nu sufere să se facă cu ştirea sau cu voea Ei cunva în ceva nedrept sau să să asuprească, departe fie aciasta de cea dreaptă oblăduirea Ei, ci voeaşte să fie norodul şi oamenii Ei ascultători şi păciuiţi precum porunceşte d<u>mnezeu şi după D<u>mnezeu legile ceale Domneşti:aceia acum cari săbor purta aşa precum tragă nădejde de la norodul rumănesc or găsi acest ajutoriu şi răspuns la mine care îl găseşte tot Iobagul şi cel credincios supus precum am poruncă de la Prea Milostiva.
Şi supt condiţiile aceastea nu oi lăsa rugămintele lor în deşert (: carele pentru greşalele lor să vor afla a fi dreapte, Prea Înălţatei Crăiase rugându-se de uitarea faptelor celor

[1397] Am considerat necesară publicarea acestui document pentru a semnala existenţa lui şi în Ucraina. Documentul a fost publicat de mai multe ori de istoriografia românească. Vezi dr. Augustin Bunea, *Episcopii Petru Pavel Aron şi Dionisiu Novacovici*, Blaş, 1902, p. 207 – 208, „Sălajul", an 1924, nr. 4 „Cercetări istorice", V- VI, 1929 – 1931, p. 371 – 373 şi A. Veress, *Orânduieli româneşti vechi tipărite în Ardeal (1744 – 1848)*, în „Revista Arhivelor", 1926 , 11, nr. 3, p. 343.

pănă acum greşite şiaciastă Graţie tragă nădeajde la începutul comandului miei a o scoate de la prea Milostiva: şi doară iar să să şi dea un episcop de leage episcop de leage şi grija sufletelor lor, când oi putea mărturisi Înălţimei sale, că am găsit norodul acesta aşa ascultătoriu şi cu voe bună după milostivele porunci precum sănt datori.
Aşa că să ferească neuniţii de toate adunările norodului în tot chipul şi pre cei uniţi a-i huli nici de cum să nu îndrăznească aşijderea să nu îndrăznească pre clerul unit a-l jefui de beseareci: sau din casele şi ocinile sale a-i scoate. Aşijderea cei uniţi să nu hulească pre cei neuniţi şi să nu să facă între dănşii nevoie sau vrajbă ci să fie în pace şi să trăească unul cu altul în odihnă.
Iar să vie despre amăndoao părţile din fieşte care varmeghie, scaun şi vidic căte un rănduit cu bună pace (care le făgăduiesc trimişilor lor) la Sibiu cu cuvioase Paşuşuri pe zioa 26 Aprilie după calendariumul noastru: precum au rănduit Împărătească Comisie, unde să-şi poată da plănsorile sale aşa prin scrisoare precum şi cu gura. Eu acelora mă voiu sărgui a le da fiieşte căruia răspuns şi aleagere.
Carele toate să ştie tot omul în toate locurile, tisturile să le vestească şi Preoţii norodului să le cetească, ce să aibă știre fieşte carele de aceastea ca să să poată păzi de nevoe.
Dat în Cetatea Sibiului 9 aprilie 1761

<f.2 v.:> 9-na aprilis 1761/ Buccov Adolphus/ comissarius regiasque/ constitutus ad anni/mos graeco-catholicorum/, et non unitorum com/ponendos, et sedan/dos in Transylvaniae.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1734, f.2, original.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1734, арк.2, Оригінал.

103

1761 mai 5, Carei. *Episcopul greco-catolic de Mukacevo, Mihail Manuil Olsavszky convoacă pentru data de 10 mai 1761 un sinod al preoților, diecilor, feților bisericești și primarilor localităților din comitatul Satu Mare, unde să se discute problemele ce frământau preoții și populația.*
1761 р., травня 5. Кароль. *Циркуляр єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії Михайла Мануїла Ольшавського про скликання загальних зборів Сатмарського дияконату.*

Честнейшым Отцем, Дяком, Церковником и Парохиалным людем Мир Христов и Наше Архиерейское Благословение!
Архипастирская Наша повынност от Нас желала, дабы есме по правилу Церковному по всех трёх роках все церкви Епархии Нашей и во всех селах народ Наш врученный в Нашей особи визитовали и як в Церквах, так между народом обретающийся похибы поправили; но сию Нашу повынност про многии иныи и тяшкии дела невозможно было до сего дня исполнити . Ныне паки ведевше между народом неякую Душе пагубную молву поставшу и приявше Пресветлой Царици строгий Розказ, дабы есме иде до вармеди Сатмарской неотменно в особе Нашей прешли и обретающие[ся] ныне похибы поправили и поставшу молву утомили. Того ради Царскому Росказу и Нашей Архи-Пастырской повынности хотячи досит учинити, описуемо Собор у Сатмар Неммити Дня 14 Месяца сего текущего Мая сиреч: на Св[ятого] М[ученика] Исидора, на котром перше Миро С[вятое] роздастся, потом Парохиальных людей против своих Духовных и Дяков, якоже и сих против своих парохиян поносы, или жалобы

услышатся, Инштанции прочтутся и что колвек в похибы знайдено будет, паправится. На сей паки Собор дабы не токмо Парох всяк, Дяк и Церковник особне не поставился, но абы и кождого села Биров со двома людми приходити не замедлил под тяшкою и не очеканною карою, повелеваем, иначе все сии на описанный Собор поставитися замедливший мимо Нашой Кары не токмо вармедскою, но и Пресветлой Царици тяшкою карою каранны будут. Дан у Кароли Дня 5 М[есяца] Мая 1761.

Жичливий
Ман[уил] Влад[ыка]
Мукач[евский]

<f. 1 v.:>: Честным Отцем Собора Сатмарскаго, Дяком, Церковником, якоже и Парохияном скоро да преднестся.
До Пете.
До Янок.
До Пелешкы.
До Щар.
До Ботизы.
До [Одорибы].
До Уилока.
До [Евжибы].
До Медеша.
До Беренце.
До Потовгазы.
Сомоштелек.
До Апы.
До Вароле.
Отец Варолянский приноси на Собор

<urmează documentul din 16 mai 1761:>
Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1706, f. 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп. 1, спр. 1706, арк. 2-2 зв.
Оригінал.

104

1761 mai 5, Carei. *Episcopul greco-catolic de Mukacevo, Mihail Manuil Olsavszky convoacă pentru data de 10 mai 1761 un sinod al preoților, diecilor, feților bisericești și primarilor localităților din comitatul Satu Mare, unde să se discute problemele ce frământau preoții și populația.*
1761 р., травня 5. Кароль. *Циркуляр єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії Михайла Мануїла Ольшавського про скликання загальних зборів Сатмарського дияконату.*

Cinstiţilor Părinţi, dieci, parohieni din Oarmede Sekmarului Pace lui H<risto>s şi a noastră Arhierească Blagoslovenie.
A noastră diregătorie păstoriască şi Arhiieriască au poftit de la noi că după lege şi Cinul Sfintei Beserici răsăritului totdiauna în alu triile an în tot satul întru Eparhie noastră a Munkaciului se ne arătăm a face vizitaţie şi a căuta cum Sfintele Beserici aşişdire şi norodul întru carele a fiind ceva scădere ca se le îndreptăm, iar plinire aceştii diregătorii a noastre anume mari şi alese alte lucruri ni-au împiedicat până amu iar amu cu cât că şi diregătorie noastră ce păstoriască cu pofta din lon<t>ru pofteşte ca întru această

cinstită oarmede a Sekmariului de faţe se ne arătăm, aşe şi înălţata Crăiase această venire a noastră de acum tare ne porunceşte. Pintru aceia precum diregătorii noastre aşe şi porunci<i> crăeşti a face destul voim aice în Carei Mari a face Sobor întru această lună în zece zile a lui mai, adecă în zua sfintului apostol Simon Zilotu în carele Sobor după obiciaiul sfintei besereci Reseritului întăe se va împărţi Sfi<n>tul Mir, după aceia de vor ave preuţi împrotiva poporenilor ceva ponoslu sau poporeni înprotiva Preoţilor şi a diecilor, care parte va avea cu dreptul, uni<i> ca aceia se vor asculta şi toate le vom îndrepta şi unde ce scădere va fi părinţeşte vom face destul. La carele Sfânt Sobor din tot satul Preutul Preutul (sic!), Diacul, Fătul şi Birău însuşi al doile de faţe se vie tare poruncim, întraminte dintru aceste numite feţe de nu vor veni la acest sobor cum de Înălţata Crăiasă aşişdere şi de la noi cu negândită gloabă vor fi globiţi.
Dat-am în Carei Mari în 5 zile a lui mai 1761
Pravoslavnic şi voitoriu de bine părinte
Manuil Vlădica Mukaci m<anu> p<ropria> <sigiliu episcopal în fum>

<f. 1 v. mijloc>
Acest curșuș al nostru se se deia ci<nstiților> Părinți, dieci , feți și parohieni precum s-au scrisă din lontru
<f. 1 v. sus> <urmează textul din 16 mai 1761>
<f. 1 v. Jos dreapta:>
15 maji 1761 Olsavzky Ep<isco>pi Munkacsiensis currentales, occasione visitae in c<o ‹ mi › t ‹a› tu Szattmariensi institutae per Co ‹mi › t ‹ a › tum dimissae.
<f. 1 v stânga jos>
În Căplian
În Domahida
În Chiș Moftin
În Bogoș
În Dab
În Jidani
În Mădăras
În Amaț
În RușI
În Tătărești
În Necopoiu iar părintele din Necopoiu se-l aducă la sobor în Carei Mari (circularul n.n)
De grabă foarte de grabă se înble curșus zua și nopte supt gloaba sfintei Beserici.
Relatae die 22 Maii 1761

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1706, f. 1, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1706, арк.1, Оригінал.

105

1761 mai 14, Apa. *Cererea locuitorilor români din Apa prin care solicită iertarea pentru că au urmat misionarii lui Sofronie din comitatul Satu Mare şi au trecut la religia ortodoxă. Declară adeziunea faţă de episcopul greco catolic de la Mukacevo.*
14 травня 1761 року, Апа. *Запит румунських мешканців с. Апа з проханням про прощення за те що послідували за місіонерами Софронія з комітату Сату-Маре та перейшли до православної віри. Заявляє про приєднання до Мукачівського грецько-католицького єпископа.*

Tekintetes Consiliárius és Ordinárius Viceispány Ur
Nekünk kegyes Patronus Urunk!
Mely álnok és csalárd Currenseket bocsátottak vala az egész Vármegyében az O hitü vallásra eltéritő Sofroniusnak Missionáriussai bölcsen constál az tekintetes Urnak, hogy pedig az Munkácsi Püspök eö Nagysága parancsolattyának is nem obtenyeráltunk és miis látván más Teljességeket követeket hozzájok egész Falu Consensussával küldöttünk, eddig oka az gorombaság, másik pedig az kemény Currens által történyhető nagy büntetésnek félelme, már most ezekk minden dolgokat, csalárdságnak 's hamisságnak lenni tapasztalván, mély alázatossággal az Tekintetes Urunk bocsánatát kérünk és eöket soha követni nem akarjuk, hogy pedig az Munkácsi Püspök Eö Nagyságát is vétettünk, avégre is Passust alázatosan az Tekintetes Urnál kérünk, hadd mehessünk eö Nagyságát meg követésére, s ottan magunkat declarálhassuk azokk lenni, akik voltunk még ezek az amisok nem jártak. Az midőn is Urunk Kegyes Válasszát az passussal edgyütt el várnánánk, vagyunk
Az Tekintetes Consiliárius és Viceispány Urnak
Alázatos engedelmes szolgái
Apai Oláhok
< f. 1v: > <urmează documentul nr. >

Apaenses, qva se quoaces tumultum per quandam Sophronium ad disunionem homines per trahentem concitatorum, acti sui poenitentia, tangentur.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1721, f. 1 – 2, orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1721, арк.1-2, Оригінал.

106

1761 mai 15, Carei. *Rezoluţia Vicecomitelui Comitatului Satu Mare care îndrumă credincioşii din Apa cum să procedeze pentru iertarea greşelii lor de a fi trecut la cultul ordodox şi revenirea la cultul greco catolic.*
15 травня 1761 року, Карей. *Рішення віцекомиса комітату Сату-Маре, який показує віруючим з Апи, як їм потрібно поступити для вибачення їх помилки за перехід до православного культу та повернення до греко-католицького культу.*

Jó Barátim Apaiak igen jól teszitek, hogy penitentiára tértek és agyatok nagy gonoszságát megismervén szánnyátok, bánnyátok, mert ebben az háboruságban egy sem volt vagy egy falu sem volt oly bünös mint ti, azért az penitentiális se légyen oly és magatok megh jobbitásában másokat is példájával legyetek, ugy találván irgalmatoságot nyerhettek magatok és büneitekk bocsánatját, azért azt cselekedjétek hogy az Méltoságos Munkácsi Püspöknek irassatok egy árkus papirosra egy szép alázatos instantiát, kövessétek meg eö Nagyságát hogy az Szatmári gyülésre nem mentetek, hogy már eztán eö Nagyságát hagyjátok Püspökötöknek ismerni, hogy meg jobbittyátok magatokat, magát eö Nagyságán kivül Felséges Királyné parancsolattya nélkül nem fogtok ismerni és ezután ollyatén témában háboruságban nem fogtok egyeledni, azután azon instantiát minden gazda subscribálya és keresztet huzzon alája, az Cántorok, Curatorok és egyházfiak is együtt és azt két jó ember az falu eleje vigye el Pocsra az Méltoságos Munkácsi Püspökhöz és kérjenek grátiát az Méltóságos Püspöktől ha az meglessz az mellet levelet hoztok eö Nagyságától az hozzátok

hozzám had mutathassam én Méltóságos Generális és Fő Ispán Urunk eö Nagyságának és talán gratiat nyerhettek de ezzel ne késsetek, hogy az büntetés elöbb ne járjon körülötetek az penitentianal ezen istantiat subscribálás pedig és kereszt huzások ha Nagy Zsigmond ur miatt közitek nem mehet tészen Boros Sándor és Medgyesi Udvarbiro uraimék mint hiteles, becsületes emberek elött és eö kegyelmek eviamitálják és ezen irásommal együtt vigyétek az Méltoságos Püspökhöz mig az gyülés tart. Nagy Károly, 14 junii 1761.
Ordinaris Viceispány

Tolnay Páll manu propria.

Az Tekintetes Consiliarius, és ezen Tekintetes Nagyságos Szatmár Vármegyének Ordinaris Viceispánnyához Tekintetes Tolnay Pall Urhoz nyujtandó alázatos istantiájok.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, Fond 151. opis I, dos.1721, f. 2v., orig.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1721, арк.2v, Оригінал.

107

1761 mai 16, Carei. *Poruncă a contelui Karolyi Antal, comitele suprem al Comitatului Satu Mare, adresată tuturor primarilor ca să se prezinte la adunare la data chemării, pentru a dovedi recunoașterea episcopului de Mukacevo, trimis de Măria sa Regina.*
16 травня 1761 року, Карей. *Розпорядження верховного комеса комітату Сату-Маре графа Карої Антал, для всіх глав сільрад аби явилися на зустріч у назначений день, щоб доказати визнання Мукачівського єпископа, якого послала її Величність Королева.*

Mivel hogy az Méltoságos Munkácsi Püspök szándékja az népnek közönséges üdvözségére's javára czélozik. Azért parancsoltatik az falusi Birákk és azok elöjároknak, hogy azon Currenst nem csak falurol falura mennél hamarébb hordoztassák hanem az minjt abban parancsoltatik arra az napra az mellyre czitáltatnak meg jelenni el ne mullassák 's avval is bizonyicsák, hogy azon Méltoságos Püspöket az kit Felséges Királyné Asszonyunk nekiek rendelni máltoztatott magok Pásztorának ismerjék lenni. Bizvást jöhet akár ki külömben, ha engedelenségek fog tapasztaltatni az mint nem reméllek más moddal fogom öket engedelmességre tanitani. Károly, die 16-a Maij 1761.

Grof Károlyi Antal
Fő Ispán manu propria

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1711, f. 4, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1711, арк.4, копія.

108

1761 <mai><21-25><Sânmiclăuș>. *Memoriu al locuitorilor din Sânmiclăuș prin care cereau autorităților laice și bisericești să înceteze urmărirea și arestarea participanților la tulburările din acel an, astfel ca și cei fugiți să se poată întoarce acasă.*
21-25 <травня><1761 року><Синміклиуш>. *Меморандум жителів с. Синміклиуш, в якому просять світську та церковну владу припинити переслідування та*

арешт учасників, які в тому році взяли участь у заворушеннях, і таким чином ті, які втекли, змогли би повернутися додому.
Poftindu-ne întru smerenie și spre sa<n>ta Slujbă Măriei Tale și întru Domnul tuturor părinților. Cu afundă smerenie și durere ni-am întitelenenit batăr numai și a pomeni de acestă neîngăduire cu care pre Măriile sale ca prin îngăduitori Domnilor și Părinți ne îngăduitori fii cătră noi având părințască și dulce dragoste și inimă de cătră noi ne-am înstreinat ace dragoste și pă noi cu mănie mare i-am învitatu iară așișdire totuș cu ace smerenie nevoie noastră a vindeca, renile noastre a le lega, numai cătră Măriile voastre suspinăm rugându-ne întru numele lui D<u>mnezeu se vă milostiviți a ne primi întru cinste și înălțare ce dintăie și a ne sprijoni supt aripile supt care aripi am fost așe și de amu după ditru se avem pace poftindu-ne și înbiindu-ne precum până amu așe și de amu îngăduire cătră neîngăduitori și ascultare că om împle iară greșala noastră și nepricepere ce fără de înțelepciune ne înțelepciunii noastre se-i mulțemim precum așișdire și alalți mulți s-au înșelat asimene nouă de cel rău și viclean precum s-au înșelat Eva de șerpe care apoi sănuindu-ne și bănuindu-ne a arăta aceasta cătră E<piscopul> părintele nostru cu toată Eclejie noastră am mărs și precum de la dumneata am auzită-te în Beserici așe o am dat înapoi și l-am teutuit și spre slujba mai dinainte l-am poftit și ne făgăduim ca să ne fie noă preut iară noi se fim ascultători fii întru Domnul și îngăduitori sântem și vom fi precum pre noi așișdire și robilor noștri se milostivască Măriile voastre și se lucre în mila și în grație che să se poată slobozi acase iară cari s-au împrăștiratu în toate laturile temându-se de prinsoare cu mare amar într-un loc și alalalt flămânzesc și plângu și numai din grație Măriilor voastre ăși așteaptă bucurie și slobozire că milostiv este D<um>nezeu cătră cari se pocăesc și se întorc cu dreptul fișe dată și Măriilor voastre următori acelui D<um>nezeu milostiv ca se ne putem și noi lăuda înainte Milostivului D<um>nezeu cu milostivire Măriilor voastre rămânind.

Măririlor voastre și Domni
Milostivi și întru Domnul părinților
Milostivul oameni (sic!) așteptători săraci și slugi tăți rumăni<i> din Sîn Miclouș̦u.
Ne scriem pe această inștanție noi satul Ciomocoz

Șamuil Oșan		+	Noi satul Resegă		
Saladi Craciun	+		Lung Andreiu Birăul	+	
			Mare Olecsa		+
Noi satul Sanislău			Ban Ioan		+
Bogdan Ion					
Oșan Andreiu			Noi satul Endred		
Burde Ion			Golgoș Vasiu		+
			Mândru Cozma		+
Noi satul Ghengheliag					
Șimon Văsălie	+		Noi satul Vezend		
Duncă Petre		+	Toma Zele mare birăul		
Verdeș Lucă		+	Crainic Petre		
Noi satul Irina			Noi satul Terem		
			Chereji Ion		+
Noi satul Por=telec			Vălian Simeon		+NB
Pârv Migaiu Birău		+	Popa Laszlo		+
Satmari Ioan					

Noi satul Ghenci
Șerban Moiseiu bireu +
Covaci Toder +
Mărincaș Vasilie +
Farcaș Petre +

Noi satul Istro
Toari Găvrilă +
Chereji Mihaiu +
Sabou Gheorghe +

Noi satul Chiș Moftin

Moldovan Simeon +
Nemiș Ion

Noi satul Domaghida
Verdeș Andraș

Noi satul Căplian
Achim Petre +
Pap Tămaș +
Ionuț Văsiu +
Oros Tămaș +

Satele Curtuieș, Merk și Fabian Háza n-a o făcut nici o larmă ce stau în ce au fost și până amu.

Noi satul Bogoș
Tămburaș Ștefan +
Copce Gheorghie +

Noi satul Dob
Turți Ion +
Rus Toder birău +

Noi satul Jadan
Siuci Iacob bireul +

Noi satul T<öke> Terebeș
Bone Ion birăul +
Suci Irimie deiacul +
Nerișan Gheorghie +
Antal Dumitru +

Noi satul Pișcariu
Ungur Nicoră +
Olariu Ion giurat +
Sălăgian Dumitru +
Cadar Ion +

Noi satul Mădoras
Deiac Petre birăul
Bărburaș Ion +
Voida Ion +

Noi satul Ruși Szathmarini comparuerent

Noi satul Amați Szath<marini> comparuerent
Toder Văsălie birău +

Dorca Sav +

Noi satul Tătărești captivi sunt
Băițan Ion +
Forge Găvrilu +
Epure Toder +

Noi satul Ivacico Necopoi rumănește
Dunca Șimon +
Darida Îndreeș +

Noi satul Giungi
Șuta Simeon bireul +
Popa Andraș +
Precup Iosip +

Noi satul Chiege
Torzo Ion sau Crăciun birăul +
Arghielian Petre +
Băstran Toder +

Noi satul Supuru de Sus
Flueraș Necheta +
Brusturian Zaharie +

Noi satul Supuru de Gios
Onța Ion bireu +
Siroșan Ion bireul +
Matiuc Simeon +

Noi satul Huhurezi
Pașca Costan +
Zahai Petre bireul +

Noi satul Racova
Flueraș Ignat +

Noi satul Bolda de Sus
Haiduc Tămaș +
Iuhoșu Ignat +
Ignat Ianoș +
Cămpan Gavril +

Noi satul Bolda de Sus

Noi satul Socondul Mare

Noi satul Hodișe
Cucuiet Toder +
Sabo Văsălie birăul +

Noi satul Gerăușe
Drăguș Ion birăul +
Ciurdar Ile +

Satele Cuța și Sucunzelul a o dat inștanție asemine aceștie și se țin pe cum au făguduit în ișțanție.

Soborul Sătmariului

Noi mai din gios suscrișii e ne scriem pe aciastă inștanție.

Noi satul Pete
Poșta Petre +
Socaci Văsălie birăul +

Noi satul Ianca

Noi satul Pelește
Ion Ilnițchi +
Petre Molnar +

Noi satul Șara
Musta Cedric birăul +
Ion Tot +

Noi satul Botiz
Vasil Puhaci +
Gavril Husti +

Noi satul Uiliac
Ion Rusan bir<ă>u +
Iliiaș Cuhlia
Ion Lemak +

Noi satul Iojib
Frand Ion bireul +
Șot Văsălie +
Tolinschi Iacob +

Noi satul A<ranioș> Medeș
Lucaci Oros birăul +
Ciuturaș Ion +
Rakoți Olecsa +

Noi satul Berența
Chereji Ghiorghie birău +
Tămaș Gheorghie +

Noi satul Potohaza
Hulian Toder bireul +
Holaj Ștefan
Cotuna Ferenț

Noi satul Somoș Telec
Sălăgian Toder bireul +
Ardelean Petre +
Bone Toder +

Noi satul Sine Varolia
Oșan Ionuț bireul +
Pop Marcul +
Morășan Ștefan +

Soborul Borlești lor

Noi satul Apati
Palincaș Mihaiu +
Ion Lugoși +

Noi satul N<agy> Culci

Noi satul Cărășeu
Tarcea Petre birăul +
Suci Văsălie +
Cociș Giurca +

Noi satul Lippo
Sălăgian Andreiu bireul +
Măries Ion +

Noi satul Borhid
Tăoari Văsălie birăul +

Noi satul Meiruș
Dunca Petre

Noi satul Mora Borșei

Noi satul Vereș Mort
Morășan Ilieș birăul +
Pop Văsălie +
Pargar Văsălie +

Noi satul Pomni
Molduan Marc +
Barlia Ion +

Noi satul Borlești

Noi satul P<op> Bicău

Noi satul Farcaș Asu
Marian Grigorie bireul +
Banc Ion +

Noi satul Sirbi
Ursan Pașca bireul +

Noi satul Buzești
Giurgiucă Toder bireul +

Noi s<atul> Tămae
Chiș Ion +

Noi satul Erdo Sad
Ianoș Lup birău +
Nicoară Toder +

Noi satul Socoloș Bekeu
Blodan Simion birău +

Noi satul Aciua
Ile Timohie sânt trimis de la sat +

Noi satul Bărgău

Noi satul Mănești ur

Soborul de la Bae Mare

Miculă Ion +

Noi satul Bușac
Moroșan Lup birău +

Noi satul Tăuți
Seseran Iacob giurat +

Noi satul Lapoș Bae

Noi satul Cicărleu
Motica Derasin bireul +

Noi satul Ilba

Soborul Bătatăului
Noi satul Solduba
Pap Tearil +

Noi satul Tălie
Blagă Văsălie +

Noi satul Homorodul de Sus
Bran Urs birău +

Noi satul Homorodu de Mijloc
Morariu Toder bireul +

Noi satul Homorodu de Gios
Barbă Flore birău +

Noi satul Mediește

Noi satul Siiu
Stoica Vasilie birăul +

Noi satul Rușii
Sălăgian Ion +
Olar Ion +

Noi satul Udvari
Tucoș Gheorghie +
Heghediuș Gheorghie +

Noi satul Vetiș
Barna Mihaiu birău +
Vartolomei Falub +

Noi satele din soborul Băi<i> cei Mari ne scriem că precum am fost până acuma supt putere, plecare <și> ascultare Vl<ă>d<i>cului de la Muncaciu întru o unire în credințe cu rămleni dară nu în cinul sfintei beserici așe și de acuma cu ei om rămâne și rămânem întru o unire credinți dară nu în cinul S<fintei> Beserici ce om ține a noastră din a S<fintei> Beserici Răseritului până la moarte.

Noi satul Hideg Kut
Ptetruș On + birău
Talpoș Grigorie +

Noi satul Leinar falu
Plop Dumitru birău +
Hote Todor +
Făt Pătrăman Ianoș +

Alșu ui falu
Pop Mihai birău +
Trosman Ștefan +
Fătu Ardeli Marc +

Noi satul Fekete Falu
Erdei Ion birău +

Băban Ion
Erdei Văsîi făt +

Noi satul Olah Chichiș
Marc Simion birău +
Marc Mati +
Fătu Sabou Șimon +

Noi satul Tökiș
Goge Nechită birău +
Cozmuțe Ianoș +

Noi satul Felșu Ui Falu
Farcaș Șandor birău +
Costin Șandor +

Eu Pricop Ion lăcuitoriu fiind deputat trimisu la Sobor de Ninteu la Măria sa Ep<i>s<co>pul nostru de Muncaciu de mai gios numitele sate Laț falu, Surge falu, Oros falu, Fekete falu, Bai falu, Pusta Telek, Diurche falu, Șandor falu, Dombrovița, Madiar Chicheș, Alșo Fernezei că vor sta pă ce voi isprăvi și alalte sate pintru aceia eu stau așe și mă scriu cu toate satele aceste precum s-au scris mai sus.
Pricop Ion +

Noi satul Chiz Bae
Babici Irimie +

Noi satul Felso Fermezo
Teceș Șimon +

Noi satul Vezend se ne scriem
Fota cel Mare biroi +
Savu Sabo +

<L>a sobor de la Carei noi satul Sanislau și ne scriem
Ioan Baban biroi mare +
Curator Pop David +
Burde Ioan +
Ovașan Andreiu +
Noi satul Mezo Terem
Creșan Urs fiind bireu mare în Tirama + dau cruce pe lege cei parapavoslavnică dem
și noi scrisore și întărem +
Popa Văsăliă

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1711, f. 13 – 15v, original.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1711, арк.13-15, Оригінал.

109

1761 mai <?>,<?>. *Conceptul circularei adresate de episcopul Mihail Olsavszky credincioşilor din oraşul Satu Mare, solicitând să se ferească de unii „diaconi" falşi, care propovăduiesc credinţă falsă, adună bani care nu li se cuvin, cerându-le să rămână fideli credinţei greco catolice, atfel ar putea pierde graţia împărătesei Austriei.*
<?>,<?> травня 1761 року. *Концепція циркуляра єпископа Михайла Ольшавського віруючим міста Сату-Маре, в якому звертається з проханням уникати деяких фальшивих „дяків", які проповідують фальшиву віру, збираються неналежні їм гроші, звертаючись з проханням залишатися вірними греко-католицькій вірі, в іншому випадку вони можуть втратити помилування імператриці Австрії.*

Az Szatmár Némethi Görög Ritus Eclesiabeli etc. Nékem az Urban Kedves Lelki fiaimnak Püspöki áldásom.
Nem kis fájdalommal értésemre adták, hogy némely hitván Diakok hazugságokra hol vették magukat hol nem, az Erdélyi Vidékeken nagy háboruságot inditottak együgyüséget legyen az községek közt abban ök elhitetvén, hogy eddig nem igaz Katolikabeli hitet tartok volna, és hogy azt Szatmár Vármegyében levö Görök Katolicus embereket is el ámicság azokat is az Erdély partra czitályák ha valaki jöl meg tekinti, ide által jöni igyekezvén Melyeknek teljes igyekezet itt vagy ott hogy álnokságokkal a helységektul és a Papoktul pénzt csaljanak és aval gazdagogyanak mert ugy mintha ezek igaz Apostoli lenének, járnának igaz uton, és igaz ajton jönnek be az Okolyba és nem csalárdul se nem háboru időben sem pénz gyüjtésröl sem lenne szorgalmatosságok mivel ez az igaz Apostolokat, mi ezeket értvén egy részröl, más részrül pedig Krisztus megtiltása szerint nem illeti.
Levén Püspöki hivatalunk szerint az lelki üdveségül Pasztori szorgalomasságunk a meg irt Szathmár Némethi lelki fiainkat arra intyük Atyai képpen sőt a Krisztus vére hullására is kérjük, hogy az fellyebb jelentett Deakokk vagy kik kik legyenek azok álnok beszédjek szerint semmi képpen ne engedelmeskedjenek, és valamint azok után ne járjanak bitangokra, ugy magokhoz se fogják bé, kettöre magokat emlékeztetvén:
Elöször, hogy mi Püspökségünknek eleitől fogva Tekintetes Szathmár Vármegyében lévő Graeci Ritus lelki fiaim közzé semmi ujságot bé nem hozatot, amely botránkoztathatná Lelketek üdvösségek el nyerése felöl, hanem mint magunk mint Papjaim által azokra oktattuk a hiveket, a melyeket eleitől fogva tartott, vallott és oktatott az igaz Catholica Anya Szent Egyház, amint azt jól tudják Krisztusban kedves fiaim, azért nincs okok, hogy az meg irt tévelygök engedelmeskedjenek, az Mi Püspöki hatalmunktól eltávolodván.
Másodszor, az egész Gondviselésünk alatt lévő Graeci Ritus hivek tudják de a Szathmár Nemethi Lelki fiaink tapasztallyák is, hogy minek utánna mi Püspöki hivatalunkra felemeltettünk volna tellyes igyekezettel azon voltunk, hogy Felséges Koronás Királyné Asszonyunknál anyai tekintetben, Kegyelemben és Szerencsében légyen az egész Graeci Ritus népeken és valamint a Tekintetes Nemes Vármegyéken, ugy az Királyi Városokon is Tisztségek viselésében tiszteltessenek Nemzetségünk hire s neve gyarapitásával, Nevelkedésével, a mint Istnennek hála nemzetségünk nem kis öröme nélkül meg is nyertük. Ezen kegyelmet és becsületet el veszteni nem volna okosság, mikor üdvösségünket azokban, amelyekre eddig oktattanak, elnyerhetik. Az pedig bizonyos, hogy ha a mi gondviselésünk és hatalmunk alol elpártolnak, mint becsületeket, mint pedig Méltoságos Asszonyunknál eddig hozzánk nyujtott kegyelmét elvesztik, a mi hogy meg ne essen álhatatosan olyan házokban kedves fiaim, amiben voltanak, és azon megirt Deákokat és hozájok hasonlókat bé ne fogadják, sött a Nemes Városunk Birájinak hatalmával ki

üzettesenek, és ami lelki fiainknak mint üdvösségekre és becsületekre, mint nálunk nem kis örömünkre lészen. Mellyek után szent imádságimba ajánlott Püspöki terjesztett áldásunk mellett maradunk.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1707, f.59v-60, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр.1707, арк.59v -60, копія.

110

1761 mai <?>, Hurezu Mare. *Locuitorii din Hurezu Mare declară că au aparţinut de biserica orientală grecească şi doresc să rămână în continuare la acest rit şi nu pot şi nici nu doresc acceptarea unirii.*
<?> травня 1761 року, Хурезу-Маре. *Жителі Хурезу-Маре заявляють, що вони належать до грецької церкви східного обряд та хочуть залишитися в цьому обряді та не можуть і не хочуть прийняти об'єднання.*

Méltoságos Püspök Nekünk jó kegyes Urunk!
Alázatosan követtyük Nagyságodat, hogy sok dolgai között busittyuk. Mi az napkeleti Anya Szentegyháznak Graeci Ristus valláson voltunk, ez után is abba maradunk az Uniot nem is tudgyuk, nem is tartjuk, elvárjuk kegyes válaszát.
Nagyságod

Alázatos szegénysek
Nántüi lakosok közönségesen manu propria

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1711, f.6, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1711, арк.6, копія.

111

1761 mai <?>, Sânmiclăuș. *Locuitorii români din Sânmiclăus îl roagă pe episcop să-i ierte de greşeala lor, pentru că l-au reprimit pe preotul greco catolic, înapoindu-i cheile bisericii şi l-au rugat să-i servească în continuare, iar cei care au fugit să se se poată întoarce.*
<?> травня 1761 року, Синміклиуш. *Румуни, які проживали в Синміклиуш, просять у єпископа пробачити їм за помилку, за те, що вони знову прийняли греко-католицького священика, повернувши йому ключі від церкви та попросили його продовжити служити для них, а ті, які втекли, щоб мали можливість повернутися.*

Ajánlyuk alázatossággal valo kész szolgálatunkat Méltoságos Nagyságos Kegyelmes Utainknak és az Urban Atyáinknak köztekk.

Mélységes alázatossággal és szeméremmel kéntelenitettünk még csak emlékezni is arról az engedetlenségünkrül mellyel Méltoságos Kegyelmes Uraink és Atyáink, mint

engedetlen fiak mi hozzánk való édes Atyai Sziveket és szeretetüket tölünk el idegenitettük, és ellenünk haragra gerjesztettük vala, de ugyan azon alázatossággal nyavalyáinknak orvoslásáért, sebeink bekötéséért egyedül Nagyaságodhoz folyamodunk, kérvén az Isten nevében méltoztassanak elöbeni kegyességeknek szárnyait reánk terjeszteni, melly alatt mint eddig ugy ezután Istnenünk után lehesen békességünk, ajánlván magunkat arra. Hogy mint eddig ugy ezután is engedelmességünket teljesicsük. Mostnai esetünket pedik a mi ostoba értetlen goromba voltunknak kel tulajdonitani, a kik több hozzánk hasonló tudatlanokkal meg csalatatván amaz gonosztól, mint Éva a kigyótúl mellyet megszánván és bánván annak meg mutatására azon tisztelendő papunkhoz egész Eklésiástól bementünk és amint ö kigyelmétül a templom kulcsát elvettünk vissza adtunk, meg követtük és közöttün való előbbi szolgálatyára kértük 's obligáltuk. Már eö kegyelme papunk, mi eö kegyelmének engedelmes fiai az Urban és figyelmetes halgatói vagyunk és leszünk. Mint minket, ugy szegény rab Atyánkfiait is méltosztassanak Nagyságok kegyelmetek kegyes gratiajokban venni és azokk haza szabadulásokat is kegyesen meg engedni akik közülünk szélyel szaladván ezeknek megfogatásoktúl fogva keservessen emitt amott éheznek sirnak és Nagyságok kegyes gratiajabol várják, és ohajtyák csak egyedül haza szabdulásokat Irgalmas az Isten az igazán megtérökhez, legyen hát Nagyságtok is olyan irgalmas Istennek követői, hadd dicsekedhessünk mi is az irgalmas Isten elött Nagyságotok hozzánk való irgalmasságával maradván.
Méltoságos, Nagyságos, Kegyelmes Uraink és Urban Atyáink.

Kegyes válaszát váro szegány szolgafiai
Szent Miklosi oláhság.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1711, f. 21, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1711, арк.21, копія.

112

1761 mai <?>,<?>. *Locuitorii din Recea, Hideaga şi Satu Nou de Jos, fiind întrebaţi, şi-au exprimat dorinţa de a aparţine episcopiei greco-catolice de la Mukacevo.*
<?>,<?> травня 1761 року. *Жителі с. Реча, Хідяга та Сату-ноу-де-Жос, коли їх запитали, вони висловили своє бажання належати до Мукачівської греко-католицької єпархії.*

Tiszteletes Püspök Urunk, Kegyes lelki Atyánk!
Nagyságod hozzánk is dirigált kegyes parancsolatyát mi is vevén, egész engedelemmel submittállyuk magunkat, és kivántunk personaliter megjelenni annak okáért mi Lénárdfalusi, Hidegkuti, Also Ujfalusi lakosok, falusiak belieket szoros Ivestigatiora fogván kézbe adással egyenlő akarattal, egy szivel, és szájjal, nagyok, kicsinek, férfiak, asszonyok, öregek, gyermekek Istven kegyelmessége velünk levén az igaz görög szent vallásnak mind holtoniglan valo megtartására. Annak okáért, hogy valakik valamely exceptiokra ne foghassunk, kivántuk ezen csekély, és alázatos manu scriptumban Nagyságodnak tellyes akaratunkat be adni, ajánlván Nagyságod 's magunkat is Isten kegyelmére amint, hogy maradunk is.

Nagyságod

Alázatos szolgái a meg nevezett
falukbeli expressusok.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1711, f. 16, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1711, арк.16, копія.

113

1761 mai <?> ,<Mukacevo>. *Episcopul Mihail Olsavszky, deoarece credincioşii din Sanislău îl recunosc drept episcopul lor, îi asigură că îşi va respecta făgăduinţa de a-i apăra în continuare în credinţa lor greco-catolică cu condiția păstrării unirii cu Roma.*
<?> 1761 року, <Мукачево>. *Єпископ Михайло Ольшавський, так як віруючі з Саніслиу визнають його своїм єпископом, запевнив їх в тому, що він виконає свою обіцянку та буде продовжувати їх захищати у їх греко-католицькій вірі, за умови збереження возз'єднання з Римом.*

A Szaniszlai görög rituson levő helyiségbeliekk üdvüsség az Urtól és Püspöki Áldásom! Az megirt helység hozzám küldött Instantiájában arra kötelezi magát, hogy valamint eddig, ugy ennekutánna is az Engemet maga Püspökének lenni ismerni fog, csak hogy én fogadásom szerint az Görög igaz hitet oltamazzam. Én amit fogadtam meg tartom, azt a népnek tudtára adván, hogy eddig senki eötet az igaz hitben nem háborgassa, nem is fogja háborgatni, és ha valaki háborgatna is bennünket, tudom, hogy a hitbeli dolgokban nem oly könnyen fog háborgatni, hanem inkább a Görög Ritusban in cinu Besericei ez ért pedig a mind halálig állok veletek, csak épen ti a Romaiakkal valo hitbéli egységet hozzám tartozandó kész engedelmességgel meg ne tagadjátok, a Tietek maradok.

Jó akaró Atyátok.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1711, f. 31, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1711, арк.31, копія.

114

1761 iunie 8, Viena. *Diploma în limba română a împărătesei Maria Terezia prin care îi concede episcopului Mihail Manuel Olsavszky și reprezentanților lui dreptul de a vizita bisericile și parohiile aflate sub jurisdicția sa.*
8 червня 1761 року, Відень. *Диплом румунською мовою імператриці Марії-Терезії в якому вона дає єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському та його представникам, право на відвідування церков та парафій, які находяться під її юрисдикцією.*

Marie Terezie din Mila lui Domnezau Împărătiasa Râmleanilor și Crăiasa Apostolicească a Terăi Nemțești, Ungurești, Cegești, Rățești, Croațăști și Toațești; Întâia Povățuitoare Austriei, Povățuitoare Burgundiai, Silăziei de Sus și de Gios, Știriei,

Karintiei, Carnioliei, Marhio Sfintei Înpărăței Râmleanești, Moraviei, Burgundiei, Luzanției de Sus și de Gios, Grofonă Gașburgului, Flandriei, Tiroliei și Goriței, Povățuitoare Lotaringhiei și Barrului, Mare-Povățuitoare Ghetruriei și alalte. Tuturor și fiește cărora Crădincioșilor noaștri, Pre cinstiților, Cinstiților (sic!) și de neam mare și bun, Boerilor și Nemișilor, Fișpanilor și Vițe-ișpanilor, Solgabiiraoilor, Giuraților și tuturor lăcuitorilor fiește acărora Ormedii. Prefectușilor, Curtenilor, Derăgătorilor, Tisturilor și Supttisturilor. Afară diaceia a Orașelor, Satelor și altoara fiește ace locuri Purtătorilor de grije, biraolor, Sfătuitorilor, giuraților, orășenilor și a tote nărodul; precum și fiește a cărora Beserici, Preoților, făților, Titorilor și altoara, fiește a ce S<fân>ta, Cins<ti>te, vrednicie și rând de oameni macar cum și acarunde se află; Mai ales acelora cari is supuși în cele suflătești lucruri Episcopului di la Munkaci, aceștii porunci a noastră văzitorilor, cititorilor sau cetinduă auzitorilor Pace nostru Cinstitul și Milă. Cu cât că creadinciosul frecești di la Ep<i>sc<o>pul Munkaciului și în părțile acel Vicarăș Apostolicesc toate și fiește carile Besirici și Eparhii puteri<i> sale supuse din dereagătorie și dătorie sa Arhiiereiască cu acesta Miilostivă poruncă și Comiișie a noastră poftește ale vizitălui, întru carile de s-au trasu an dii an întrat cu vreme ceva înderăptnicii sau răsvrătituri acele să le așeze și în tot modrul rănduele de folos și sufletelor măntuitoare se facă. Pentru aceă și Noi voind acel lucru sufletescu a lui a-l agiutori și numai singur adaugeare și înmulțire Slavei lui D<u>mnezău dorind, cu putere aceștii porunci a Noastră voaia cărora și mai sus tuturor vărtos lăsindu-vă poruncim; că oare când mai sus numitu, Episcop, cu aciasta Milostivă carte a Noastră la voi au între voi va vini ca se facă vizitație besericilor, Eparhiilor și Mănăstirilor Biiruinței sale supuse și voaoă șo măcar cui dintre voi va arata această Poruncă a Noastră; atuncei se nu cumva îndrăzniți sau se vă fiți pe acelaș Ep<i>sc<o>p în vizitație aciasta și rânduelele lui ale înpiideca, au altceva pricaz a-i face sau în ceva modru a-l opri din a întrare Eparhiilor, Besericilor, Mănăstirilor, Schiturilor, tuturor și a toate; Cetind cu diadins toate mai sus numiite Beserici, Eparhii, Mănăstiri și Schituri deșchiizindu-le sloabădă intrare la acele și întru acele aceluești Ep<i>sc<o>p să-i dați și visteriu vasele, veșmintele și tot bunul acelora, lui se i li arătați, vinitul Besericilor se il spunetți și lui Episcopului și oaminilor lui cu cinste și cu toată voae bună întru agiutoriu se-i fiți. Încă și dragoste și primiire cu toată umilința și sirguiala precum se cuvine la creștini buni și adevărați a-i arăta datori sinteți, nici într-aminte se faceți. Această carte diacă s-a ceti Arătătoriului înapoiă i se întorcă. Datu-se-au în orașul noastru Austriei Beciu în 8 zi a lui iunie Annul Domnului 1761.
Marie Terezie m<anu> p<ropria>
L<ocum> S<igilium>
Grof Palfi Nicolae m<anu> p<ropria>
Batta Laslo m<anu> p<ropria>

<f. 4 v.:>
Credentionales Litterae Ill<ustrisi>mi quondam Michaelis Manuelis Olsavszkyi Ep<isco>pi Munkacsinensis super visitanda tota Dioecesi Munkacsinensi per Gloriosa Memoriae Imperatricem et Reginam Mariam Theresiam concessae 8 iunii 1761

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos. 1739, f. 4, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1739, арк.4, копія.

115

1761 <după august 27><Mukacevo>. *Raportul lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, către Maria Terezia, împărăteasa Austriei şi Regina Ungariei, în privinţa credincioşilor de rit grecesc din comitatele Sătmar, Maramureş şi Ugocea, recăzuţi în schismă şi răsculaţi.*
<27 серпня 1761 року><Мукачево>. *Доповідь уніатського Мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського, адресований Марії-Терезії, імператриці Австрії та Королеві Угорщини, про віруючих грецького обряду з комітатів Сатмар, Марамуреш та Угочя, які знову розкололися та повстали.*

Sacratissima Caesareo Regia Apost<o>l<i>ca M<aies>tas / Domina D<omi>na Clementissima!
A Sacra Unione anno retroacto <millesimo septingentesimo sexagesi>mo malesani cuiusdam / Calugeri Sophronii Schismatici emissarii perversis consiliis / Graeci Ritus Populo in Comitatu Szattmariensi desciscente / annis attritae aetati meae poenam illius Ap<osto>l<i>ci laboris deviantes / ad Ovile Christi reducendi mihi benigne imponenti S<a>cr<atissi>mae / M<aies>t<a>ti V<est>rae eo promptiori conatu parere non intermisi, quo ex cle/mentissimis M<aies>t<a>tis V<estr>ae dispositionibus luculentius perspectum / accepi, nihil intimius Ap<ostoli>co-Regio M<aies>t<a>tis V<estr>ae pectori insidere qua<m> / pro suscepto gemino quippe Ap<osto>l<i>ci et Regalis Gubernii mu/nere velle Regio suo Sceptro subesse populos cum Orthodoxae Fi/dei incremento et sano cooperante virium mearum imbecil/litati Divina Gratia simul et efficaci M<aies>t<a>tis V<estr>ae Authoritatis / Regiae assistentia errantibus in via salutis eo cum effectu me / adfuisse gloriari possum, quod seductore illo et ab Orthodoxa Fide / alienae doctrinae seminatore subodorante erga benigna V<estr>ae M<aies>t<a>tis / iussa meum adventum praevia clam, ut intellexi, ad iurisdictionem / Ottomanicae Portae emigrante errantes semente Verbi Divini et verae A/postolicae Doctrinae praedicatione in Confessione Orthodoxae Fidei / attunc confirmatos ad gremium Ovilis Christi reduxerim, qui / adhucdum (exemplo testante) in professione S<acrae> Unionis constan/ter perseverant. Ast ingemisco, nec possum usque quo occasu / temporali eo iam iam inclinantem senectam clausero iustas / continere lachrymas, dum expendo gravi cura et solicitudine / Pastorali in S<acra> Unione consecratos etiam Co<mi>t<a>tus Maramarossien/sem et Ugocsiensem quam pernicioso malo mandaverit Syne/sius Zsivanovics Aradiensis non-Unitus Ep<isco>pus sub idem recte / tempus, dum in executione benignorum M<aies>t<a>tis V<estr>ae mandatorum / circa reductionem ad Unionem Co<mi>t<a>tus Szatthmariensis Populi / versarer, quae antelati Ep<isco>pi pestilens temeritas eo dolorosior / mihi est, quod adscititii cuiusdam Poloni in premium conductio/nis Sacris usque Ordinem Diaconatus insigniti medio hic sub / A nominetenus admotatos a stiva et sulcis rudes in scriptura / idiotas et vel ipsorum necessitate medii scitu necessariorum / ignaros rusticos, imo alios publica fama criminosos et ex hac[1398] causa / Szigethiensibus Magistratuialibus carceribus diutius tentos, / alios bygamos, alios evitandae militiae ergo facto proprio in ca/nonico digito indice mutilatos, alios denique illegitimae ad su/scipiendos ordines aetatis et ex canonicis deffectibus, utpote sur/ditate et caecitate irregulares seductos, ac Compassualibus / quorundam de gremio Co<mi>t<a>tus Marmatici munitos ex

[1398] Supra adiectum: *hac*.

Marma/tia 40, ne fors militaribus distans Aradinum transmigrantes / non modi unius ordinationis actu universos ordines iisdem / conferendo ad S<acri> Presbyterii Ordinem erga desumptam (ut / ipsorum nonnulli erga meam citationem ad me comparen/tes confessi sunt) a quavis persona 30 fl<ore>norum taxam praevia // cum eiuratione in manibus ipsius deposita Sacrae cum Rom<ana> Ec/clesia Unionis et iurata Schismatis adhaesione illegaliter et / symoniace, ac contra omne Institutum Graecae Ecclesiae Canonum, / quos semet sequi Schismatici Ep<isco>pi profitentur promoverit. / Verum, quod longe acerbius est aere suo emptitios hos Orci emis/sarios et ab aratro collectos, ac cum aggravio publici a rusti/citatis et contributionis iugo exemptos sacerdotes pro super/seminandis agro Domini zizaniis ad proprios lares, ut a/iunt, cum formatis seu investituras, quorum isthic par / sub[1399] B advolvo, et iurisdictione remittendo eorum medio / propagato Schismate complurium possessionum Populum / in Co<mi>t<a>tu Marmatico, etiam cum eliminatione mei unius / Orthodoxi et Uniti Graeci Ritus Parochi ad apostasiam et / sequelam damnati Photii Schismatis perduxerit, adhuc dum/que hoc pestilens malum ibidem cum instantaneo peri/culo plurimarum animarum non iam serpat, sed aperte / et impune grassetur.

Intendebam quidem ego pro munere Pastoralis Officii pesti huic, dum / adhuc gliscenti in herba exstinguendae adhibere media et pro / validiore remedio iam in a<nn>o 1761 sumpseram humillimum / recursum ad Consilium Locumtenenentiale Regium, sed, dum eidem / Consilium Locumt<enentia>le salutariter occurrere volens in Co<mi>t<a>tu Marma/tico de his Apostolis via m<agis>tr<a>li conquirendis et apprehen/dendis disposuisset idemque Co<mi>t<a>tus sensim effectum eiusdem / Locumt<enentia>lis Consilii intimati operam impendere caepisset, eiusd Supremus Comes Baro Emericus condam Barkoczy, ne fors / alioqui acri flagrante cum Rege Borussiae bello in his quoq<ue> / remotis montanis partibus cuipiam tumultui tumultuaria / eorundem apprehensione fomes suppeditetur, placidiora / suasit media eidem sopiendae adhibenda, prouti etiam ex re/flexione huius momentosae rationis, esto Divinae humanaeq<ue> / leges, tum et S<a>cr<atissi>mae M<aies>t<a>tis V<estr>ae circa Apostatas circularia Re/gnotenus sancita Locumt<enentia>lisque Consilii intimata severiora / media praescripsissent, adhibere non intermisi, praerecensitorum Apostolorum paternam in mei, qua Ordinarii Graeci Ritus prae/sentiam citationem, sed utut tres dispositioni meae paruerint, / iique examinati insufficientes ad obeundum Parochiale munus / adinventi retentis apud me formatis omni semet iurisdic/tione exercendi Sacra per id privatos existiment et ab ulte/riori seductione publica Populi abstinere videantur, reliqui tamen refractarii exercitio Parochialium Muniorum / hodiedum proterve haud desistant, stimulum eisdem prae/bentibus Calvinianae Sectae asseclis, Familiae Pogany homini/bus, qui eisdem audaciam quoq<ue> suppeditarunt, amoto / meo Uniti Graeci Ritus Parocho Parochiam possessionis Ke/lecsin p<rae> fato Comitatui adiacen<tis> occupandi et hodiedum /possidendi. //

Porro sopito Belli Borussici periculo ex his quoq<ue> partibus metu tumul/tuantium sublato ex diuturna aegritudine et senecta hodiedum / tecto affixus in acceptis haberi huic periculo personali ad faciem lo/corum alicuius a latere meo obviandi exmissione et salutari Or/todoxa doctrina adhibita lolium hoc radicitus extirpandi. / Ast, dum isthoc consilium explere nitor, M<a>g<ni>ficus C<omes> Agriensis / Ep<isco>pus publica circulatione Ap<ostoli>ci mei Vicariatus potestati o/mnibus Ecclesiasticis Graeci Ritus Uniti subiectis vulgatum reddit / mei, qua viri in spiritualibus Vicarii, eorum vero, qua

[1399] In margine sinistro scriptum: *B*.

caeremoni/alium duntaxat ministrorum subordinationem et ab ipso depen/dentiam; cuius interventu hucdum tenui meo iudicio non / vane praemetuere potui universum rudem et indoctum Graeci Ritus / Populum ex hac mea meorumque Ecclesiasticorum Latino Episcopo / subiectione facile concepturum metum suum Graecum Ritum pro/pagini congenitum sublatum iri, ex hincque fore facile emergi/bile, ut loca, praesertim iam Schismate inquinata adeoque a / reverentia et obedientia mihi, qua legitimo suo Pastori debita de/ficientia horumq<ue> exemplo reliqua quoq<ue> plebs ad quaeq<ue> / vitia proclivis abditas illas partes accedente meo exmisso, ne / fors violentas iniiciant manus et cum temporalis vitae illius pe/riculo Orthodoxae quoq<ue> Fidei iacturam, animabus vero suis ae/ternum adsciscant interitum, saniore iudicio censui praede/scripto periculo ab Ap<ostoli>co Regio M<aies>t<a>tis V<estr>ae Throno medelam hu/millime implorandam, ea praesertim etiam ratione recen/tissime accedente me cogente, quod e re nata hac occasione / quippe metu subiectionis Latino Ep<isco>po plebem concitandi et / a S<acra> Unione ad desciscentiam facilius pertrahendi visa, idem Ep<isco>pus / Aradiensis non-Unitus circa <decimam septim>am Augusti anni nunc currentis / iterato ad ordinandos tres paris prioribus sortis rusticos erga / p<raea>t<ac>tam desumptam pensionem semet immitere et eosdem pro ani/marum cor<r>uptela ad p<rae>fatum Co<mi>t<a>tum dir<r>igere non reformidaverit.

Atque ideo, cum idem Synesius Zsivanovics non-Unitus Aradiensis Ep<isco>pus / praesumptuose semet immittendo ad praesertorum rusticorum or/dinationem et facto, quod eosdem medio conductitii illius Poloni / memorati, ut ex fassione citatorum ad me comparentium pro/diit in praemium seductionis in Diaconum cum spe, si plures ad/duxerit, conferendi Presbyteratus promoti seducendo facto suae / ordinationis simul et exceptae in suis manibus S<acrae> Unionis eiura/tionis ad amplectendum Schisma deduxerit Apostatasque ef/fecerit, poenis cum ipsis non pacis certo, sed gravioris crimi/nis reum semet reddiderit, cuius reorum et complicum mul/toque magis seductorum authorum et fautorum intuitu si/quidem dudum iam in annis 1749 et 1752 pro Apostolico / Regio suo Munere M<aies>tas V<estr>a salutariter Regnotenus providere // provisionemque hanc de eodem et subsequentibus annis ad / eos quoque, qui ab Unione Rom<anae> Cathol<icae> Ecclesiae ad Schisma / Graecarum deffecissent, vel aliis defficiendi consilium occasi/onem aliaque media praebuissent, extendere dignata sit, / humillime de genu supplico dignetur S<a>cr<atissi>ma M<aies>tas V<est>ra / tum quoad praemissos manifesto concursu operae toties fati / Aradiensis Episcopi ad Schisma lapsos, tum quoad eundem / non-Unitum Ep<isco>pum Co<mi>t<a>tibus Maramarossiensi, Ugocsiensi et / Aradiensi, aut ubi ubi <sic!>[1400] eiusdem Sedes Residentialis est, vel / hi emissarii latitaverint clementissime praecipere serium / effectum illius benignae suae Re<gi>ae Ordinationis, ut inimicum ipse / Ep<isco>pus, ac eosdem rusticos non modo compassualibus comitan/tes, sed eliminationi quoq<ue> mei Uniti Graeci Ritus Parochi coope/rantes sicque ad crimen Apostasiae multarum animarum / influentes per Fiscum M<a>g<ist>r<a>lem evocentur et per benignas S<acratis>s<im>ae / M<aies>t<a>tis V<estr>ae dispositiones fautoribus et authoribus huius criminis / dictatis reatibus afficiantur. Illi vero Sacerdotes rustici per Brachium M<a>g<ist>r<a>le comprehendantur et vel, qua cum Sacerdotio / privilegium quoq<ue> Iuris Canonici adepti iudicio meo Ep<isco>pali / secundum Canonicas Sanctiones circa eiusmodi ab Unione / Orthodoxae Fidei desciscentes et

[1400] Superflue denuo scriptum: *ubi*.

Apostatas, ac ad non-Unitos / Ep<isco>pos pro assequendis ordinibus cumq<ue> canonica ex diversis / naturae et iuris deffectibus, praesertim proprii delicti sevitie / procurata mutilatione orta inhabilitate decurrentes eosq<ue> / ordines suscipientes ordinatos formando subiiciantur, / vel, si id, quod Legis Canonicae vigor dictat, amplecti noluerint, / in conformitate earundem de similibus ab Orthodoxa Fide / Apostatis et semet censu evitandorum necessitate praeteriti / urgentis belli militarium signorum mutilantibus Regiar<um> / Ordinationum, tum et ne fors aliarum, tum Divinarum / cum Patriarum per alia notoria delicta praevaricationis in/tuitu erga Fiscalem contra ipsos sustituendam actionem / a Comitatensi iudicio recipiant sententiam postq<ue> huius / miserae plebis procurata exuantur et ad nativum rusticita/tis statum contribuentiumq<ue> classem non obstante Sacer/dotio redigantur, requirit namque huius effectum bo/ni publici ratio et alti M,aies>t<a>tis V<estr>ae servitii promotio, ne secus / praeconii Verbi Divini et animarum curae incapacium / hominum illegalis et non necessaria in sacerdotio mul/tiplicatione fundus contributionalis attenuetur et prae/gravium miserae exhaustae plebi accrescat. Exposcit / praeterea Authoritatis Re<gi>ae, cui peculiariter reserva/tus est Religionis negotiorum supremus apex, quo // celeriorem accessionem Schismatis venenum pedetentim quidem praefa/torum Co<mi>t<a>tuum unum alterumve locum initio ingressum sensim / attamen iam complures possessiones inundans; tum ideo nefors / toties factus Ep<isco>pus non-Unitus Aradiensis cum hoc quoq<ue> deflu/ente anno praeteritorum impune patratorum audacia ani/matus mense Augusto eiusmodi farinae seductos tres idiotas / et rusticos erga praerepetitam 30 fl<oreno>rum persolutionem ad Sa/cerdotium, ut praeallatum est, promotos ad Co<mi>t<a>tum Marmati/cum reviare et Provinciam seminandi Schismatis committere / attentaverit, id interea etiam usque quo effectu Regiarum / M<aies>t<a>tis V<estr>ae Ordinationum praeveniatur, libertatem iterato / probandi arripiat. Tum et quod omnes hi malitiosi Sacerdo/tes binis occasionibus per ipsum creati, praeter alia sanae / doctrinae adversa palam depraedicare credi par est, eius/dem consilio non reformident. M<aies>t<a>tem V<estr>am Regiam dicti Synesii / Zsivanovics Ep<isco>pi Aradiensis, qua sui Aulici Consiliarii / (qualem semet, ut ex titulo formulae superius productae patet, scribit) praetensam Orthodoxam Religionem profiteri, / neq<ue> velle pati tum factis eiusdem cum et eorundem Sa/cerdotum Muniorum Parochialium exercitio Populiq<ue> di/vulgati Schismatis sequelae, a me velut Schismatico et a / Religione V<estr>ae M<aies>t<a>tis segregato Ep<isco>po adhibendum obicem; / quo virulento circumquaq<ue> in vulgus dimisso rummore <sic!>[1401] / in rudi Populo de praemissorum veritate vehementiorem im/pressionem causante eo ventum est, ut metuendum sit, ne / fors prope diem de abolienda S<acra> Unione in praefatis Comitatibus / voce totius Populi novitatis et inobservantia Legum Divinarum / libertatis amantis conclametur, nisi maturius effectu / Regiarum M<aies>t<atis> V<estr>ae Ordinationum occurratur.

Porro genus humanum in diversis gentibus et nationibus, statibus / et ordinibus in plano Regnorum et Provinciarum totius orbis / degens, esto multiformium Religionum profiteantur do/gmata. Lege tamen quapiam vel Divina, vel Naturae, vel / humana actionum directiva, ut regatur, exposcit suprema / potestas et dominium sui authoris, gubernium et necessa/rius naturae cursus, ipsa deniq<ue> humanarum rerum feli/citas, ex subordinatione et recta vivendi ratione cuipiam / legi conformi ad supremum quodpiam bonum tendens; / unde cum semet non-Uniti Ep<isco>pi corpus Orthodoxae

[1401] Recte: *rumore*.

Hyero/solymitanae Orientalis Graecae Ecclesiae depraedicent, conse/quitur eosdem lege veteris Orthodoxae Eccl<esi>ae Orientalis / Graecae, quum ex traditione et doctrina ipsius Magistri Ch<ris>ti / Apostoli observandam praedicarunt; S<ancti> eiusdem, dum / adhuc Orthodoxae Eccl<esi>ae Patres et Oecumenico-U<nive>rsalia // Concilia verbo, exemplo et S<anctissimis> Legibus implendam et imi/tandam commendarunt, ac sanxerunt, nisi semet gregem / sine lege vita cuilibet pro volupe placitum, quod nec Eth/nicis aut Atheis familiare est, viventem recognoscant / teneri. Hoc ipsum cognoscens ipse Photius[1402] author Orien/talis Ecc<lesi>ae Graecae Schismatis, quantumvis a S<acra> Unione cum / Romana Ecclesia deffecerit, Sanctissimas tamen septem / Oecumenicorum G<ene>ralium Conciliorum usque annum 687 / celebratorum Leges et Canonica U<nive>rs<a>lis Eccl<esi>ae Sancita pro / regula et norma vivendi Ecclesiaeq<ue> fideles regendi ipse / primus ante quosvis alios Legum Canonicarum compilato/res in compendiosum et laudabile redegit volumen; hunc / tandem secutus est Graecis Theodorus Balsamon[1403] vocatus et / alter Libri Nomo-Canon communiter dicti author, qui pro / lege non tantum directiva, sed et praeceptiva et in consci/entia obligatoria Ecclesiae Orientali ad Schisma lapsae / a S<anctis> praeallatis Oecumenicis septem Conciliis Canoneas in / ordinem et Libros Decretales redactos reliquerunt, / quos, nisi semet eiusdem Ep<isco>pi et tota non-Unita Graeca / Ecclesia sequi proque Canonicis suis Legibus profiteant<ur> / facile ad colimandum erit, altissimo S<a>cr<atissi>mae M<aies>t<a>tis V<est>rae / iudicio eosdem cum suo Populo praetendi quidem Graecam / non-Unitam Orientalem Ieroslymitanum Ecclesiam, prae/ter principalia tamen quatuor puncta, utpote depen/dentiam a Pontifice Ch<ris>ti Vicario et Capite Eccl<esi>ae; Proces/sum S<ancti> Spiritus a Patre et Filio, tanquam ab uno Prin/cipio; Transubstantionem Panis Azymi; Inferni aeter/nitatem et Purgatorii existentiam, quae non credendo / cum Romano-Catholica Ecclesia dissident, profiteri non / iam cum Schismate Graecam Orientalem Ecclesiam, sed / ignotam quampiam Haereticam pravitatem Legibus / Patriae intolerabilem et Divinis adversam, atq<ue> ideo S<acratis>s<im>ae / M<aies>t<a>tis V<estr>ae, qua Regis Ap<osto>l<i>ci Consiliiq<ue> Locumt<enentia>lis Regii / attentiore indagine dignam. Quodsi vero easdem S<acras> Leges / in illis septem usque annum 687 celebratis Oecumeni/cis Conciliis conditas pro basi suae non-Unitae Ecclesiae a/gnoscunt, Clementissima Domina, praeter crimen / seductionis / ad Apostasiam et susceptae in suis manibus S<acrae> Unionis / eiurationis, quod respective clementissimae V<estr>ae M<aies>t<a>tis / S<a>cr<atissi>mae Ordinatione civilium poenarum classi adnume/randum venit uni eidemq<ue> suo facto plura gravissi/ma canonica delicta eundem Synesium Zsivanovics / non-Unitum Ep<isco>pum involuisse, adeoque etiam reatus / diversos Canonicarum Sanctionum incurrisse eaedem / veterum Conciliorum et S<an>ctorum Patrum Leges diserte / ostendunt, et quidem praeter longe plures alias: //

Primo. Quodsi civibus et subditis Provinciae et Iurisdictionis non suae, / ac servilis colonariae conditionis rudibus hominibus praesumptuose / manus imposuerit, clara sunt Sancita Veteris Ecclesiae, quibus / in poena facti anni lapsu a Ministerio Episcopali prohibetur: / «ut nullus servilibus colonariisque conditionibus obligatus iuxta / statuta Sedis Ap<osto>l<i>cae ad honores Ecclesiasticos admittatur, nisi / prius aut testamento, aut per tabulas cum legitime constituit / absolutum. Quodsi quis

[1402] Patriarh al Constantinopolului între anii 858-886.cf. Hans-Georg Beck , *Istoria bisericii ortodoxe din Imperiul Bizantin* , București, 2012, p. 527.

[1403] A lăsat mai multe lucrări de drept canonic răsăritean.A murit în anul 1203. Cf. G. Cave, *op. cit.* , p.597.

Ep<isco>porum eius, qui ordinatur, conditi/onem sciens transgredi per ordinationem indebitam fortasse / voluerit anni spatio missas facere n<on> praesum<m>at» Concil<ii> Aurelian<i> Can<on> 25.
Secundo. Sacros Ordines erga desumptam a singulo 30 fl<oreno>rum taxam / conferendo eundem detestabilem labem symoniacam contraxisse, / atque ideo gradu Suae Dignitatis excidisse demonstrant S<anc>ta Conci/liorum Sancita, et signanter Concilii Chalcedonensis[1404] Sex<ti>li / Canon 2: «Si quis Ep<isco>porum accepta pecunia ordinationem fe/cerit et sub pretium deduxerit impretiabilem gratiam, atq<ue> / ordinaverit per pecunias Ep<isco>pum, sive Chor-Ep<isco>pum, sive Presbyte/rum, sive Diaconum, aut quemcunq<ue> alium, qui connumeratur / inter Clericos, aut accepta pecunia ordinaverit Oeconomum, / id est Deffensorem, sive Paromonarium, quicunq<ue> ergo haec medi/tatus fuerit, si convictus fuerit, ipse quidem subeat gradus sui / periculum, et qui sic ordinatus fuerit, nullum habeat<ur> fructum / ex huiusmodi et creatione probrosa, et mercimonio, sed sit alienus / et dignitatis, et solicitudinis eius, quam per pecunias introivit, sed et ille, qui instans tam turpibus et illicitis datis interces/sor apparuit, siquidem Clericus fuerit, de propinquo decidat / gradu, si vero Laicus, sive Monachus fuerit, anathema sit» Nomo/Canon<is> T<i>t<u>lo <prim>o. De his, qui datis pecuniis ordinantur, / aut suscipiunt officia, Cap<ite> 24, in quo citantur Can<on> 29 / Apostolorum, Can<ones> 22 et 23 Concilii Sexti, Can<ones> 4, 5 et 9 Con/cilii Nicaeni Secundi[1405], Epistola Tharasii[1406] Episcopi ad Adri/anum Papam Romanum[1407].
Tertio. Sine interstitiis (ut Canonistae aiunt) seu intervallo uni/us anni a susceptione unius ordinis ad alium probatione / vitae et sufficiente scientia ad ordines, praesertim Diaconatus / et Presbyteratus eosdem rusticos admovendo, ipso facto fa/tum Episcopum graviter pecasse testimonio est Concilii / Sardicenis[1408] Canon 10.
Quarto. Pro Bygamorum et Internuptarum Maritorum senio et / corpore vitiatorum publice ad imfamiam carceris ar/reptorum, illegitimae item aetatis et nondum 25 aetatis an/num attingentium temeraria ordinatione et ad sacror<um> / officium admissione sex mensium spatio ab Officio Ep<isco>pali, // imo per annum sequestrandus decernitur Concilii Aurelia/nensis <ter>tii[1409] Can<one> 6. De clericorum praemittenda conversione / id omnimodis observetur: «Ne ullus ex Laicis ante annualem / conversionem vel aetatem legitimam, id est 25 annorum, Di/aconus, et 30 Presbyter ordinetur ita, ut de ipsis quoq<ue>, / qui ordinandi sunt, regulari custodiatur studio, ne aut / duarum uxorum vir, aut renuptae maritus, aut poe/nitentiam professus, aut senius corpore, aut, qui publice / aliquando arreptus sit, ad suprascriptos ordines pro/moveatur. Quodsi sciens Ep<isco>pus contra haec statuta / agendum esse crediderit, is quidem, qui ordinatur, / suscepto iuxta anteriores canones privatur officio, / sed ille pro ordinationis temeritate sex mensibus a ce/lebrandis officiis sequestretur. Quodsi missas intra statu/tum tempus facere praesumpserit, anno integro omnium / fratrum charitate privetur» Nomo-Canon<is> T<i>t<ul>o <prim>o, Cap<ite> 28, / in quo

[1404] S-au desfășurat două concili la Calcedon , primul în anul 403 iar al doilea general (IV) în 451. cf. G. Cave , *op. cit.* , p. 311.
[1405] Conciliul general al II-lea de la Niceea s-a desfășurat în anul 787. Cf. Hans-Georg Beck , *op. cit.* , p.173-180.
[1406] Patriarh al Constantinopolului între anii 784-806. Cf.Hans-Georg Beck , *op. cit.*, p. 527.
[1407] Papă între anii 867-872. Cf. C. Rendina , *op. cit.* , p. 285-289.
[1408] S-a desfășurat în anul 347. Cf. G. Cave*, op. cit.* , p. 226.
[1409] S-a desfășurat în anul 538. Cf. G. Cave, *op. cit.* , p. 363.

citantur Concil<ii> Carthagin<ensis>[1410] Can<on> 6, Concil<ii> Chal/cedonen<sis>[1411] Can<on> 15 et ex Theodori Balsamon Concil<ii> Aure/lianensis Canon 3.
Ac proinde pro congenito V<estr>ae M<aies>t<a>ti Orthodoxam Religionem prote/gendi singulari Ap<ostoli>co zelo proque incumbente Regio V<estr>ae / M<aies>t<a>tis munere extirpendi exoticas et legetenus intolerabiles / ignotarum religionum professiones de plenitudine Ap<osto>l<i>co/Regiae Authoritatis dignetur S<a>cr<atissi>ma M<aies>tas V<estr>a in confor/mitate praesertarum Graecae Ecclesiae Oecumenicarum Legum / in praeadducta toties mentionati Ep<isco>pi non-Uniti distric/tim animadverti; in aliorum vero non-Unitorum Ep<isco>por<um> agendi et Populum regendi modum debitis viis inquiri cu/rare facere, ne secus sine ulla legum observantia vivendo / et Populum tam in suam curam assumptum quam aliorum / Pastorali curae concreditum hoc illegali agendi modo in / corruptelam et in cuiuspiam alius a Graeca non-Unita Ec/clesia Haeterodoxae Religionis sequelam sensim in remo/tioribus partibus pertrahenda propediem in ipsa etia<m> / M<aies>t<a>tis V<estr>ae Ap<ostoli>ci Regni viscera virus consimile sine lege vi/vendi promoveant cum irreparabili multarum anima/rum iactura // S<acr<atissi>mae M<aies>t<a>tis V<estr>ae // Humilimus semperq<ue> fidelis subditus / et devotissimus Capellanus / Michaël Manuel Olsavszky / Ep<isco>pus Munkacs<iensis> Vicar<ius> Ap<osto>l<i>cus. //
[In angulo dextro, superius ab alia manu recentius scriptum:] Szathmariensis Maramorossi/ensis et Ugocsiensis G<raeci> R<itus> Po/puli ad Schisma proclivis / tumultuantisque in merito / repraesentatio Manuelis / Olsavszky Ep<isco>pi M<un>kacisen<sis>.
[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:] Religionaria / 531.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1629, f.1-4v, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1629, арк.1-4v, копія.

116

1761 <?> <?><Mukacevo>. *Lista preoților din eparhia greco-catolică de Mukacevo, sfințiți de episcopul ortodox Sinesie al Aradului.*
<?> 1761 року, <Мукачево>. *Список священиків Мукачівської греко-католицької єпархії, яких посвятив православний єпископ Арадський Сінесій.*

Per Synesium Aradiensem non Unitum Ep<isco>pum symoniace ordinati in Sacerdotium et ad Ap<osto>l<i>co Vicarialem Munkacsiensem Episcopatum submissi Anno 1761 et in sp<e>cie ad Verchovinam Marmaticam sequentes.
1. Ioannes Marinecz
2. Lechovczensis Theodorus Kirinevics Biigamus in Rekita et Novoszelicza administrat
3. Daniel Musztyánevics, Sztudenensis Parochus
4. Iszkensis Basilius Lucsinécz

[1410] S-au desfășurat 35 de concilii în Cartagina între anii 215-533. Cf. G. Cave , *op. cit.* , p. 99-362.
[1411] S-au desfășurat două concilii , primul în anul 403 iar al doilea general IV în anul 451. Cf. G. Cave , *op. cit*., p. 303 și 451.

5. Podoboviensis Basilius Bliszkun
6. Pilippensis, Gregorius Dudiskevics
7. Pilippensis aegue Theodorus Sztiszkó
8. Iszkensis, Gregorius Maruszinecz, bigamus, abscisso ab metum militiae canonico digito ordinatus
9. Priszlopensis, Basilius Kermes
10. Imsaniensis, Basilius Popovics, actualis Administrator Negrensis, surdus
11. Kelecsinensis Ioannes Tookán

Hi 11-m Anno supra specificato ad Verchovinam Marmaticam submissi, sequentes eadem anno ad Ugocsiensis Co<mi> t<a>tum missi.

12. Basilius Hamza pro Karácsfalva
13. Basilius Mondics pro Szaszfalu
14. Andreas Iurkanics pro Ujfalu
15. Andreas Popovics, pro Zadnya
16. Georgius Szvitnik pro Egres

Nunc recenter ab eadem Ep<isco>po ordinati circa 17-am Aug<usti> redierunt.

17. Ex Sztudeno, Joannes Sepetyuk, ordinatus ab furti suspicionem in publicis Szigethini carceribus conservatus
18. Basilius Sepetyuk. Frater prioris Sepetyuk, caecus, et Moniacus
19. Rosztakiensis, Michaël Iaskovics

<f. 1 v:> Anno 1761/ a Zsivanovics Synesio/ disunito Aradiensi Ep<isco>po/ Symoniace ex Diaecesi Munkacsiensi in sacer/dotium ordinatorum Iuve/num ad eundem Diaecesim/ iterum remissarum cathalogus.

117

1761<?><?><Mukacevo> *Preasmerita opinie prin care se propun cu preamare plecăciune cele ce privesc conservarea şi promovarea Sfintei Uniri în neamul rutean şi valah, care ţin de jurisdicţia episcopului de Mukacevo.*
<?><?> 1761 року <Мукачево> *Прескромна думка в якій було запропоновано з глибоким поклоном про збереження та сприяння Святому Об'єднанню русинів з волохами, які знаходяться під юрисдикцію Мукачівського єпископа.*

[Coperta:] 1760// Humillima Opinio / Qua mediante ea, quae Conservationem et / Promotionem S<acrae> Unionis in Ruthena et / Valachica Gente ad Iurisdictionem / Episcopi Munkácsiensis pertinente con/cernunt, demisse proponuntur [ab alia manu adiectum:], sunt / autem sequentia: ut Parochi bono/rum morum in Parochiis suis Ple/bem instruunt, ut Scholae pro iuven/tute Scholastica in pluribus locis ape/riantur et in specie Munkacsini Trivia/les. Gram<m>aticae et Theologicae successiveq<ue> / Humaniores et Philosophicae Professor<um> / sallaria emetiant<ur>.

Humillima Opinio

Qua mediante ea, quae conservationem et promotionem S<acrae> / Unionis in Ruthena et Valahica Gente ad iurisdicti/onem Episcopi Munkacsiensis pertinente concernunt, de/misse proponuntur.

Duo necessaria praerequirentur, ut tam Ruthena quam / et valacha Gens Unita in Unione conservetur, Disu/nita vero ob sum<m>am ruditatem potius quam protervia<m> / in Schismate persistens ad gremium S<anctae> Matris Ecclesiae / reducatur; boni

nimirum instituendi Parochi et Iu/ventus a teneris in Scholis Literis et Doctrina Christia/na imbuatur, quod utrumq<ue> successum suum obtinebit.
Primo. Cum gratiosa mens ex singulari in / Deum religione, raro in promotionem Orthodoxae Fi/dei zelo et peculiari etiam notitia et amore Ruthenae / Gentis Excell<entissi>mi Comitis a Schőnborn concentret in ere/ctionem non modo Trivialium et humaniorum usq<ue> syn/taxim Scholarum, sed viso harum debito profectu eti/am ad institutionem Poëseos et Rhetorices et successive / studia quoq<ue> severiora philosophica inchoanda; illae igi/tur eo modo instituendae censentur, ut cumprimis ha/bita reflexione exilium proventuum Episcopatus Mun/kacisensis aedificium scholasticum in tres duntaxat hac vi/ce scholasticas clesses repartitum in Fundo ex gratia Suae / Excellentiae designando integre aedificetur relicto in eodem / plano sufficienti spatio pro aedificio Poëseos, Rhetorices et Philosophicarum Classium successive extruendo. In his / trivialibus et humanioribus:
Secundo. Tres Professores, seu Magistri de//servient educandae teneriori iuventuti, quorum<m> unus saecu/laris cum deligendo coadiutore, linguae Latinae, Ruthenae, Ger/manicae et Hungaricae gnarus tenebitur tenellos ab Alpha/beto erudire et ad hunc utriq<ue> Ritui et Sexui Scholas / frequentandi debebit patere occasion, ut hoc modo statim / a teneris inter utriusq<ue> Ritus fideles amor, cointelligentia / et civilis harmonia concilietur et plantetur. Alii duo / debebunt seligi ad id apti Religiosi S<ancti> Basilii Magni, ex qui/bus unus a declinationibus usq<ue> Gram<m>aticam, Fundamen/ta Linguae Latinae cum exercitio Germanicae, Hungaricae et / Ruthenicae tradet simulq<ue> Arithmeticae speci/es diversas fundamentaliter pertractabit. Hac rati/one iuventuti Ruthenicae ex partibus montanis, imo eti/am ex Co<mi>t<a>tibus vicinioribus Valachicae horrorem Lati/narum Scholarum habenti perfacilis via altiora etiam / studia penetrandi aperietur, visa etenim moderatorum solertia et Iuventae praeclaro in studio Syntaxeos profe/ctu successive poterunt erigi etiam Munkacsini praeat/tactae altiores studiorum Classes, vel ad pertractandas / has et pro uberiore experiential Latini Ritus facile / ex Syntaxi Munkacsiensi divertent ad Gymnasia La/tinorum.
Tertio. Religiosis his Scholasticis cum Saecu/lari Magistro eiusq<ue> adiuncto pro mediis victus et a/mictus sufficient a Sua Excellentia gratiose resolute / fl<oreni> 600 quitannis stabiliter solvendi, ea cum divisione // percipiendi, ut 320 cedant duobus Religiosis, 280 vero / Magistro Saeculari cum onere tenendi et solvendi Coadiu/torem Praeceptorem.
Quarto. Ita praeerrecto ex gratia Excellentis/simi Comitis aedificio Trivialium et humaniorum Schola/rum supererit, ut itidem benigne in considerationem / sumpto defectu penes Episcopatum Munkacsiensem ner/vi ad id sufficientis pro connata Suae Sacr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis cle/ementia et pietate materna ex Fundo a Sua Ma<ies>t<a>te designan/do apti Fundi in vicinitate praeappositi Scholarum Trivia/lium et humaniorum aedificii a Sua Excellentia Comite Scho/lis atq<ue> etiam domicilio trium Theologicorum Proffesor<um> / et duorum antelatorum Religiosorum Basilitarum pro/que mole huius aedificii subnexa serie erigenda et ad /perfectionem deducenda ex innata Suae Sacr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis / pietate erga incrementum Orthodoxae Religionis necessa/rii sumptus circit<er> 20 milia f<loreni> clemeter resolvantur.
Quinto. Hoc aedificium Seminarii et Scholar<um> / salvis altioribus iudiciis habitacula necessaria comple/cti deberet:
<Pri>mo. Pro Praefecto Seminarii, penes quem non modo domesti/corum oeconomicorum directio et Eccl<esia>sticae Iuventutis / in eodem Seminario futurae

inspectio, sed supremum / quoq<ue> Scholarum moderamen et studiorum promotio, ac sedula cura foret cubicula duo et camerulam unam.
<Secun>do. Pro tribus Theologiae Professoribus et itidem duobus / Patribus Basilitis humaniorum Prossoribus pro uno / quoq<ue> cubiculum unum, adeoq<ue> in toto quinque et itidem / pro singulo camerulam unam, cuiusvis cubicello adiun/ctam.
<Ter>tio. Ad rationem clericorum diurna cubicula, seu mu/sea duo ita disponenda, ut in uno duodecim personae / studium suum de die tractare possint et in alio ae/que duodecim.
<Quar>to. Pariter dormitoria duo a duodecim et duodecim per/sonis noctu commode et citra dispendium sanitatis / inhabitanda.
<Quin>to. Refectorium capax circit<er> 50 personarum.
<Sex>to. Coquina.
<Septi>mo> Familiae Servilis cubiculum.
<Octa>vo. Dispensam seu conservatorium rerum comestibiliu<m>.
<No>no. Duo cubicula pro infirmis.
<Deci>mo. Cubiculum pro Oeconomo domus.
<Undeci>mo. Sacellum domesticum p<rae>sertim pro exercitio in ritua/libus necessarium.
<Duodeci>mo. His accedent cubicula scholastica duo eidem Semina/rio ita adiungenda, ut semper in uno unus Professor / Ruthenica lingua praelegat Nationi Ruthenicae, in alte/ro alter Professor Valachica Valachis, ad quae tamen / non tantum Clero, sed Saeculari quoq<ue> Iuventuti Statu<m> / Eccl<esia>sticum amplecti volenti liber accessus patebit.
<Decimo ter>tio. Cubiculum pro Praefecto Spiritus, seu Confessario Cle/ricorum.
<Decimo quar>to. Et, quia in Ritu Graeco ex Instituto Episcopali sem/per imposterum observando quater in anno vigeret / serium examen Parochorum in scientia ad curam / animaru<m> pertinente, in quo non subsistentes ple/rumq<ue> quovis quadrante tres quatuorve Parochi // ad Scholastica pertractanda comparandam<que sufficientem / scientiam compellerentur pro eiusmodi scholasticorum ne/cessitate cubicula itidem circit<er> 4.
<Decimo quin>to. Pro Bibliotheca successive ad eiusdem instructionem libellis / necessariis accedente clementia Materno-Ap<osto>lica Suae Sacr<atissi>mae / Maiestatis cubiculum unum.
<Decimo sex>to. Cubiculum pro doemstico sartore cum adiuncta altera ca/mera vestiaria.
<Decimo septi>mo. His accedere debebunt ninnullae structurae et aedificiola / ad domesticam oeconomiolam applicanda, quorum qualita/tem et necessitatem ostendent domesticae necessitates. Post haec:
Sexto. Selective ordinari debebunt ex aptioribus / et qualificatis subiectis prae primis quidem antememo/ratus Seminarii Parefectus, cui, ut praeattactum est exa/cta cura procurandi profectus studiorum, pietatis, ac / proborum morum in omnibus Classibus dependenter a di/rectione Ep<isco>pi incumbet, dein vero Professores tres appli/candi studio Dogmatico-Morali illo ordine: ut duo subiecta Professorum ex Alumnatu Tyrnaviensi Clero / Rutheno fine pertrahendae (nec secus alliciendae) gen/tis ad sequelam studiorum vernacula Ruthena lingua / lectiones praelegant et primus quidem horis matutinis / Dogmatico-Moralem, pomeridianis vero Historiam Eccle/siasticam tradat. Alter item matutinis horis inter/pretetur Scripturam Sacram, pomeridianis vero Ritu/alia explanet, per quam explanationem sum<m>opere noti/tia tum Graeci, tum

Latini Ritus propagabitur et inter / utriusq<ue> Ritus fideles a saeculis desiderate quaesita U/nio solide et stabiliter radicabitur. Tertius Professor Va/lachicus itidem ex eodem Alumnatu Dogmatico/Mo/rale tantum studium pariter Valachico idiomate Clero // Valachico traderet tantisper et usquequo Gens haec studi/is sensim (quae exhorrescit) asuesceret et ita perficeretur, / ut eidem etiam interpretatio S<acrae> Scripturae, ac aliorum / Dogmatico-Moralium notitia instillari secure possit.

Ne vero cum inauguratione huius studii inau/ditae novitatis, aut ne fors etiam promovendae cuiuspia<m> / Schismaticae labis in quorundam animis suspicio ori/atur: prout pro animarum pastorali cura necessaria et / sum<m>e salutaris censetur, atq<ue> ab Universali Ecclesia ac/ceptata est Doctrina S<anctorum> Patrum et historicorum ab / Ecclesia approbatorum ita secundum Deum et consci/entiam existimarentur Sancti Patres et Authores sub/inserto ordine adhibendi pro erudienda Iuventute Cle/ricali in hocce studio ea p<rae>sertim ex reflexione, ut nimi/rum Iuventus Graeci Ritus Uniti Eccl<esia>stica amputatis / omnibus sophismatum obscuritatibus et speculativis / abstractionibus, quae in Philosophicis et Theologicis ple/rumq<ue> falsi duntaxat opinionem generare et in volatili / Iuventute clamorosas inanium verborum pugnas exci/tare, imo saepenumero a vera pietate Ap<osto>lica Doctrina, / salvifica scientia abducere et ad transgressionem Divinor<um> / praeceptorum laxatis conscientiae habenis viam aperire / solent. Statim a teneris verae et Chr<isti>anae Philosophiae / principia condiscat, explanationem Veteris Testamenti, / quod ad disciplinam Eccl<esia>sticam spectat, sano sensu hau/riat, quatuor Evangeliorum Ap<osto>l<i>carum Epistolarum, / secundum S<anctorum> Patrum traditionu<m>, Conciliorum et re/scriptorum Pontificior<um> genuinum sensum interpretati/onem (cum hinc veritas vero Ch<ris>tianae et scientiae / principium tradat) exacte penetret. Atq<ue> dein in ovi/culi Ch<ris>ti hanc salutarem doctrinam fidelibus quoque // Verbi Divini solida praedicatione, ac potissimu<m> doctrinae / suae et Legi Chr<is>ti conformi exemplo propinet, et quidem:

Primarius Professor Theologiae pro fonte Dog/matici Moralis Studii assum<m>et a capite Sacram Scriptu/ram S<anctum> Damascenu<m>, S<anctum> Cyrillum Ierosolymitanu<m> et Sum<m>a<m> / S<ancti> Thomae de Aquino[1412]; et promo an<n>o Theologicum Tracta/tum Ruthenico idiomate ita regulabit, ut ex praemissis / fontibus Decalogum, Virtutes Theologicas: Fidem, Spem et / Charitatem atq<ue> etiam civiles contractus vernacula lingua / dictando explanet, ac pertractet procedendo eo ordine et nor/ma, quibus haec in suis tractatibus perstringunt Franciscus / Amatus Poeget, Daniel Concina[1413] et Iacobus Bezombes, his / primo anno pertractatis.

Idem Professor altero anno assumet tractatum / de Sacramentis et speciatim occasione confirmationis do/na Spiritus S<ancti> vernacula dictatione explananda, iteru<m> / praemissos authores pro regula imitando et superius atta/ctos S<anctos> Patres pro manuductione habendo, post haec ter/tio anno.

Ingrediet<ur> idem Primarius Professor explanatio/nem disciplinae Eccl<esia>sticae, ita nichilominus, ut initio huius / Tractatus dilucidet, in quo consistant septem opera Mise/ricordiae et his etiam adiungat explanationem Nomo-Cano/nis, Collectionis

[1412] A trăit între anii 1225-1274, canonizat în anul 1323, a cărui operă celebră Summa Theologica a creat în biserică un curent de gândire intitulat tomism, adoptat la sfârșitul secolului al XIX-lea de papa Leon XIII ca doctrină oficială a bisericii catolice.cf. J. Le Goff ,*op. cit*., p.667-668.

[1413] Daniello Concina (1687-1756) , predicator dominican italian , teolog autor al unei Theologia christiana dogmatico-moralis, 12 vol., 1749-1751 . Cf. http://en.wikipedia.org//wiki//Daniello *Concina*

Canonum S<ancti> Caroli Boromaei[1414], Censurarum, Pon/tificior<um> Rescriptor<um> iuxta normam Danielis Concina et haec / omnia pro faciliore captu Gentis scripto vernaculo idio/mate instillabit matutinis horis.
Pomeridianis vero inde a primo anno eidem / Primario Professori incumbet explanatio Historiae Eccl<esia>sti/cae quam, ut tanto fructuosior Iuventuti Eccl<esia>sticae evadat, / ordiet<ur> a Sacra Familia et eo ordine pertractabit, quem // adhibet Antonius Sandinus Sum<m>o Calisto Nyce/phoro et alii S<anctissimi> Patres[1415], quos Sandinus recenset. Pro con/tinuatione et manuductione utetur etiam Hyacintho Gra/veson[1416], Eusebio Pamphilio[1417], S<ancto> Theodoreto[1418] Sozomeno[1419], Evagrio[1420], / Nicephoro[1421] Zonara et Niceta, in quibus, si quaepiam occurre/rint dubietates, easdem resolvent Baronius[1422] et Ale/xander Natalis[1423]. Et:
Demum inter hasce lectiones huius primarii / Professoris erit sum<m>ae curae, ut, cum principalis dissidii / inter Unitos et Non-Unitos causa sit quaestio de Proces/sione Spiritus S<ancti> a Patre Filioq<ue>: pro dilucidatione itaq<ue> / eiusdem, familare sibi reddet Concilium Florentinum[1424] / eiusq<ue> historiam et sequendo S<anctum> Anselmum[1425], qui prae cae/teris hanc quaestionem pertractat, argumentis sumptis / etiam ex Leone Allatio Iuventutem informabit et ple/ne in hocce principali dogmate contra adversarios ca/pacitabit.
Hanc tradendi normam sequetur etiam Va/lachicus Professor, qui tamen, cum gens Valacha plerum/que scribendi ignara scripto doctrinam excipere non / possit, id praesertim collaborabit, ut primis annis usquequo / tenerior Valachica Iuventus in humanioribus Scholis ad / perfectionem scribendi et sensim ad studium Theologicu<m> / pervenerit, Dogmatico-Moralia aliaq<ue> ad curam animaru<m> / pertinentia ex scriptura praerecensitisq<ue> S<anctis> Patribus et / Authoribus clare distinctim ad captum auditoribus / proponat et inter haec etiam de quatuor dissidentiae / inter Orthodoxam Ecclesiam et Non-Unitos Capitibus, / ita etiam de Ritibus et Ceremoniis informet et fundata<m>, / ac genuinam Ecclesiae Doctrinam Valachico Idiomate propinet.
Secundarius Professor assumet scopum tra//ctandi et explanandi S<acram> Scripturam ex fontibus quippe S<ancto> / Theodoreto, S<ancto> Augustino[1426] in

---

[1414] Cardinal și arhiepiscop de Milano , promotor al contrareformei canonizat în anul 1610. Cf. *Minerva enciclopedie română* , București , 1936 , p. 208.
[1415] Un autor celebru al veacului al XVIII-lea editat și astăzi. Opera sa cea mai cunoscută este *Vitae Pontificum Romanorum Ex Antiquis Monumentis Descripta*.
[1416] 1670-1733, autor al unei *Historia ecclesiastica* apărută la Viena în anul 1727.
[1417] Episcop de Caesarea, mort în anul 340. Cf. G. Cave *, op. cit*. , p. 115-116.
[1418] Episcop în Cyri în Siria, moare în anul 458, celebru scriitor bisericesc. Cf. N. Nilles , I , *op. cit*., p. CXIII.
[1419] Hermias Sozomenus, trăiește în jurul anului 440 și a scris o istorie tipărită în mai multe ediții în veacurile XVI-XVII. Cf G. Cave , *op. cit*. , p.275-276.
[1420] Evagrius Scholasticus, sirian de origine(circa 536), a scris o *Historia Ecclesiasticae libri VI*. Cf.G. Cave, *op. cit*., p. 355-356.
[1421] A trăit în jurul anului 480 ți a scris *Vitam et conversationem S. Andreae* . cf G. Cave, *op. cit*. , p. 294.
[1422] Caesar Baronius (1538-1607), cardinal și istoric bisericesc , autor al *Annales Ecclesiastici* apărute la Roma în 12 volume. Cf. *En.wikipedia.org/wiki/Caesar Baronius*.
[1423] A trăit între anii 1639-1724 , autor al unei *Selecta historiae ecclesiasticae capita* , apărută între anii 1676-1686 în 24 volume. Cf. *http://www.britannica.com/EBchecked/topic/40414*.
[1424] S-au desfășurat până atunci două concilii florentine: I în 1055 și II în 1105. Cf. G. Cave , *op. cit*. , p. 548, 604.
[1425] Anselm de Canterbury (1033-1109), părintele scolasticii. Cf. *Meyers Grosses...*,p. 46.
[1426] Episcop de Hippona (354-430), unul din cei mai mari teologi ai bisericii catolice. Cf. Jaques le Goff , *Civilizația Occidentului medieval* , București , 1970 , p.584.

Psalmos, S<ancto> Chrysostomo[1427] in Evan/gelia cum suo compilatore Theophilacto, quem tamen Theophilactum temperabit per Alexandrum Natalem, in quan/tum in Evangeliis orbitam excederet. In tradendo autem / aeque lingua vernacula sequetur perfacilem et utilissimam / Methodum eiusdem Alexandri Natalis horis matutinis.
Post meridiem vero Secundarii Professoris muneris erit, / ut manuductione Iacobi Goar, Arcudii, Gavanti, Piscara, Le/onis Alatii, Petri Mohila[1428], ad imitationem S<ancti> Germani Pa/triarchae Constantinopolitani, Gabasili, Simeonis Thessaloni/censis, Bonae[1429] Cardinalis Ritum tum Latiane cum et Graecae / Ecclesiae ita exponat et explanet, ut Iuventus ad perfectam / cognitionem Typicorum et Mysteriorum in Ritu utriusq<ue> / Ecclesiae latentium perducatur et cognoscat fundate , quae / sit quoad substantiam utriusq<ue> Ecclesiae rituum cohaeren.tia et in solis actionibus externis consistens differentia atq<ue> / ex cognitione horum tandem videat hanc exstrinsecam diffe/rentiam esse ordinatam ad Sum<m>um Sponsae Ch<ris>ti Ecclesiae / Orthodoxae ornamentum. Ac porro, cum inter utriusq<ue> Ritus / Orthodoxos et Non-Unitos Primatus Romani Capitis, Panis / Asimus et Medius inter Caelum et Infernum Purgatorii locus, / dissidentiae sint fomites; idem Secundarius Professor quoad / Primatum Pontificis et usum Panis Asymi demonstarndu<m> / Leonis Alatii, Arcudii et Antonii Sandini manuductione / argumenta Iuventuti suppeditanda scripto indicabit. / In ordine vero ad comprobandum tertium ex ipsis Eucholo/giis et Typicis Graecis, Rusticis et Valachicis veritatem / ostendere sataget.
Septimo. Hoc iam praesupposito, quod circa ere//ctionem Scholarum, Seminarii Clericorum, Residentiae Pro/fessorum, benigna Suae Ma<ies>t<a>tis resolutio accederet et / selecti ex ipsa gente pro efficaci exemplo Iuventutis nulla ra/tione secus ad sequelam studiorum persuasibili et adducen/da pro officio Regiminis Seminarii et directionis Scholaru<m> / Praefectus, ac ad munus docendi Professores destinarentur, / ut hi sine solicitudine de mediis victus et amictus tanto / libentius et p<rae>sertim, ut fructuosior per plures annos re/scissa spe omnis alterius melioris in Eparchia Munkacsi/ensi alioqui irreperibilis accomodationis publicae Cathedrae / incumbant e re foret eosdem congruo saltem stipendio ex / innata Sacr<atissi>mae Dominae pietate et promovendae Orthodoxae / Religionis zelo providere et accomodare ita, ut idem Prae/fectus Seminarii simul Studiorum Director futurus in praemi/um fatigiorum ex connata Suae S<a>cr<atissi>mae Ma<ies>t<a>ti clementia re/troactis annis pro Trivialibus Scholis benigne resolutis / 300 f<lore>nis remunerationem suam, quot annis accipiat. / Theologici vero Professores tres (exemplo minime Agrien/sibus Professoribus comparando, qui praeter Canonica et / alia Beneficia annue f<lore>nor<um> 600 stipendia doctrinae tra/hunt (pro annuo victu et vestitu quisq<ue>) alia alioqui / mercede et proventu cariturus) annue mereatur f<lorenos> 300. / Salva caeteroquin circa hoc onerosum munus altissima / Suae Ma<ies>t<a>tis clement<issi>ma Ap<osto>lico egia et Materna Sacr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis pro/visione resecaretur omnis ambitio promotionum in Pro/fessoribus et hi non minus ad solerter susceptum munus / explendum, quam alii ssequendum excitarentur. Pro / compendio nihilominus in hos expensarum:

[1427] A trăit între anii 347-407, patriarh al Constantinopolului , cu o operă impresionantă. Cf G. Cave , *op. cit*., p. 195-217.
[1428] A trăit între anii 1596-1647 ,a ajuns mitopolit al Kievului , teolog de cea mai înaltă calitate cu contribuții extrem de importante în domeniul bisericii ortodoxe. Cf. Mircea Păcurariu, *Istoria bisericii ortodoxe române* , II, București , 1981 , p. 31-45.
[1429] Giovanni Bona (1609-1674), cardinal. A scris *Via compendii ad Deum*. *http://en.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Bona.*

Octavo. Multo utilius fore videretur, si stu/dium Dogmatico-Morale ex Benigna ordinatione Suae Ma//iestatis Sacr<atissi>mae pro Valachis erigendum Munka/csiensi incorporaretur, hic namq<ue> tum Professorum, cum et Ru/thenae et valachae Iuventutis aemulatione studio tanto ma/ior vigor et stimulus adderetur, Szighetini vero in Marma/tia, ita etiam Nagy-Banyae iuxta etiam humillimum saepi/us eatenus factum proiectum, Triviales duntaxat Scholae / sub directione Ep<isco>pi vel eiusdem delegati vicionioris Archi-/Presbyteri inspectione erigerentur et utrobiq<ue> bini et bini, / adeoq<ue> in utroq<ue> loco quatuor Moderatores seu Magistri pe/nes annuum salare ex clemetntia suae Sacr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis pro / singulo quoq<ue> f<lorenos> 150 benigne resolvendum, unus lingua Ru/thenica et valachica, alter Latina, Germanica et Hungarica / ab Alphabeto Iuventutem aeque utriusq<ue> sexus imbuerent, / atq<ue> ita sexui virili expost Munkacsini vel Szigethini / P<atres> Soc<ietatis> Iesu altiores Scholas adeundi viam facilitarent.

Nono. His tandem praeappositis benign ac/cedente clement<issi>ma Regia annuentia et Ap<osto>lico-Mater/na pientissima provisione, atq<ue> ut ex his humillimo voto / proiectatis dispositionibus studium suum debitum cur/sum et S<ancta> Mater Ecclesia utilitatem percipiat, conse/quum est, ut benigne Sua Sacr<atissi>ma M<aies>tas ultronee quoq<ue> / assentiri dignetur de illis 1200 Rhen<ensibus> f<lore>nis, qui adhuc/dum ex Cassa Parochorum pro sex alumnis Graeci Ri/tus in Seminario Agriensi intertenendis quotannis de/pensi sunt, ad Seminarium Munkacsiense applicandis, / ex quibus pro modo Vivendi Graeci Ritus eo facto ad In/colatum Seminarii non sex, ut Agriae, ast duodecim / subiecta selective ex natione etiam Valachica assumen/do subsistentiae Szigetiense Studium Dogmatico-<ora/le pro sex Valachis benigne ordinatum Munkacsinu<m> / transferretur. Atq<ue> ideo: //

Decimo. Qui in praemisso studio ex aemulatione / utriusq<ue> Gentis Iuventutis procuretur eo maior profectus, / multum proficuum et utile futurum censeretur, ut non mo/do illi quoq<ue> 200 f<lore>ni, quos Sua Ma<ies>tas Sacr<atissi>ma pro sex Va/lachis Studio Dogmatico-Morali Szigethini imbuendis cle/ment<issi>me resolvere dignabatur, aeque Seminario Munka/csiensi applicentur, sed insuper in benignam Regiam re/flexionem sumpta infra denotata multitudine populi Cle/ri pluralitatem exposcente propter dudum obtentos 1200, / pro augendo in hocce seminario numero Clericorum subiectis / adhuc duodecim sumptus cir<citer> f<lorenorum>1200 clementer resolvan/tur, ut, cum iam Excell<entissi>mus Comes a Schőnbrun quantocyus / instituenda erectione humaniorum Scholarum, Professoru<m> / intertentione, atq<ue> ita Iuventutis eruditione (quo pientis/sima mens Suae Ma<ies>t<a>tis tendebat) zelum Regium in pun/cto educationis Christianae supplere obtulerit, imo hodiedu<m> / iam Viennae diversis scientiis Graeci Ritus Iuvenes successi/ve ad Munkacsienses Cathedras applicandos suis sumptibus / imbui et qualificari gratiose procuret, in Classe igitur al/tera nempe subsistentiae et eruditionis Cleri per benignam / resolutionem illius f<lorenorum> 1200 summae necessariae pro augen/do numero Cleri in eodem Seminario intertenendi ex parte Suae Ma<ies>t<a>tis tenerrima Materno-Ap<osto>lica solicitudo et / clementia circa educationem Graeci Ritus Uniti Cleri tan/to magis toti Genti elucescat fietq<ue> procul dubio, quod / haec benigna dispositio non modo ex Marmatico, sed eti/am ex Szathmariensi, Ugocsiensi et Szabolcsiensi Co<mi>t<a>tibus / (alias frequenter propter distantiam eluviem aquarum, / incom<m>oditatem viarum et praesertim propter caristiam / victualium Szigetinum ad Marmatiam ex his Co<mi>t<a>tibus / divertere nequeunti) dabit stimulum Valachicae, ac alia/rum nationum sub S<ancti> Regni Hung<ariae> corona degentium Non-//Unitarum Iuventuti

Munkacsinum ad meditulium Gentis / Ruthenae et Sedem Ep<isco>palem confluendi ibiq<ue> in regulatioribus / Scholis iam ab 18 annis vigentibus discola impatiens Schola/sticorum laborum et dissolutorum morum Iuventus Valachi/ca in disciplina morum Eccl<esia>sticorum praeprimis, dein in stu/dio Dogmatico-Morali, successive tandem etiam Scripturae Sa/crae interpretatione, Historiae Eccl<esia>sticae notitia et exacta Ri/tuum Sacrorum cognitione institueretur et velut hamo ex/emplo Ruthenae Iuventutis iam ad studia propensissimae / pertraheretur, cum peculiari successive fructu et emolumen/to S<anctae> Matris Ecclesiae in Gente Graeci Ritus Uniti, quae in / possessionibus pure Ruthenicis 804, in mixtis 455 sedem / obtinet. Ecclesias tenet 839, Parochos habet 675. Constat / deniq<ue> p<ro>pter Co<mi>t<a>tus Scepusiensem, Tornensem et Gömöriensem / animabus Confessionis capacibus 119107.

Undecimo. Et deniq<ue> in Scholis Munka/csiensibus, atq<ue> Nagy-Banyensibus et Szigethiensibus prae/sertim Trivialibus et humanioribus optatus successus et / Incrementum Orthodoxae Religionis subsequatur, dein ve/ro etiam tum ad prosequenda Studia Philosophica et Theolo/gica, ac ad curam animarum necessariis Ecclesiasticis libris / Clerus inops et pauper, quo moderatiori pretio provide/ri, aes in Regno ab exteris librorum quaestoribus adhucdum / copiosius exportatum conservari, ac tandem eo ac<c>uratius / per Episcopum suosq<ue> Eccl<esia>sticos Officiales haeresum et Schis/matum erroribus libri imprimendi repurgari possint, ere/ctio Typographiae dudum humillime solicitata, ultro quoq<ue> / Munkacsini, qua Sede Ep<isco>pali loco Studiorum S<acrae> Unionis / Metropoli summe necessaria censetur, neq<ue> enim unquam / alibi eiusdem successus sperari potest, ex rationibus fusi//us in humillimis eatenus introporrectis memorialibus / deductis et p<rae>sertim ex reflexione summe necessariae circa / revisionem attentioris et moderandorum pro comparatio/ne librorum sumptium, qui alias Clero pauperi ob distan/tiam, transportus, tricesimas aliaq<ue> telonia multum onero/si evadent.

Caeterum haec sunt, quae tenui opinione ad / promovendum DEI cultum, Orthodoxae Religionis aug/mentum procurandum sum<m>opera necessaria existiman/tur, quae hoc ipso, quod cum gravioribus connexa sint / sumptibus et praesertim pro sola erectione Seminarii, / Scholarum altiorum et habitatione Professorum f<loreni> 20 milia, / ac praeter haec (inclusis antea pro Professoribus Munka/csiensibus iam 300 praehabitis, pro Szigethiensi vero 150 / anno current benign resolutis) pro victu et amictu futu/rorum Praefecti Seminarii et Professorum, utpote:

	F<loreni>
Munkacsini Praefecti Seminarii et Directoris Studior<um> ……	300
Trium Theologicorum Professorum ……..	900
Szigethini duorum Magistruorum Trivialium ……..	300
Nagy-Banyae pariier …….	300
Annue in toto	1800
Ac porro pro Alumnatus iam Agriae alias inter/tentione resolutos annue	1200
Et Szigethinum pariter benign ordinatos …….	200
Demum pro augendo numero Alumnorum Mun/kacsini in Seminario	1200
Adeoq<ue> in summa ……..	2600
Et simul sumptim cum stipendio Professoru<m> et M<a>g<ist>ro/rum singulo quoq<ue> anno sumptus fixos exigent facien<dos>	4400

Clementissimae Dominae Aerariis multum onerosa esse ambigi non / possint; totus nihilominus Graeci Ritus fidelis Clerus et Po/pulus in homagiali subiectione humillimas suas spes coniicit / in Materno-Apostolicum sinum gratiarum Augustissimae / Dominae sperans fore, quod ex pientissima reflexione Aposto/licoq<ue> zelo salutis tot tantorumq<ue> millium animarum Grae/ci Ritus praeter multoties enumeratos Comitatus, etiam / in Comitatu Scepusiensi, Gőműriensi et Tornensi necessarium / solatium peritorum pastorum exposcentium Cae<sare>o-Regia<m> / clementiam in hac certa et secus insuperabili necessita/te sit experturus.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1626, f.1-19, orig. Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1626, арк.1-19, Оригінал.

118

<1>762<?><?><Mukacevo> *Proiect de măsuri cu privire la înfiinţarea la Mukacevo a şcolilor pentru studii umaniste şi teologice şi la bugetul de cheltuieli pentru întreţinerea a şase profesori.*
<?><?><1>762 року <Мукачево> *Проект заходів з заснування в Мукачеві школи гуманітарних наук та богословської школи,а також про бюджет витрат на утримання шести викладачів.*

Humillima Opinio

qua mediante ea, quae conservationem et promotionem S<acrae> Unionis / in Ruthena et Valachica Gente ad Iurisdictionem Ep<isco>pi Munkacsi/ensis pertinente concernunt, demise proponuntur.
Duo necessaria praerequirentur, ut tam Ruthena quam et valacha Uni/ta Gens in Unione conservetur, Disunita vero ob sum<m>am ruditatem potius qua<m> / proterviam in Schismate persistens ad gremiu<m> S<anctae> Matris Ecclesiae reduca/tur: boni nimiru<m> instituendi Parochi et Iuventus a teneris in Scholis / literis et doctrina Christiana imbuatur, quod utrumq<ue> successum suum / obtineret.
Primo. Si penes gratuitam ex singulari in Deum Religion era/ro in promotionem Orthodoxae Fidei zelo et peculiari etiam amore Gentis / Ruthenae iam factam necessariorum ad id aptorum fundoru<m> resolutio/nem Ex<ce>ll<entissi>mi D<omini> C<omitis> a Schönborn a fundamentis pro residentia Cleri Mun/kacsini, qua in Sede Ep<isco>pali Seminariu<m> ita extrueretur, ut in eodem prae/ter Scholasticum Clerum sex quoq<ue> Professores habitationem habeant, ei/demq<ue> Scholae tum pro altioribus pertractandis studiis, cum et elementa/ribus Latinae, Germanicae, Hungaricae, Ruthenicae linguar<um> etiam adiun/gerentur, quae tamen ex reflexione paupertatis Ep<isco>patus et Cleri aedifi/canda venirent ex fundo a comata Suae Sacr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis Regia cle/mentia et pietate materna resolvendo cir<citer> fl<lore>nor<um> m<illia> 16 ad opus idem per/ficiendum necessario. Quibus tandem aedificiis p<rea.habitis:
Secundo. Cumprimis selective ordinari debebunt ex aptioribus / et qualificatis subiectis sex memorati Professores: tres applicandi / Studio Dogmatico-Morali illo ordine, ut duo subiecta Professorum ex / Alumnatu Tyrnaviensi Clero Rutheno fine pertrahendae

Gentis ad se/quelam Studiorum vernacula Ruthena lingua lectiones praelegant et / primus quidem horis matutinis Dogmatico-Moralem, pomeridianis / vero Historiam Ecclesiasticam tradat. Alter item matutinis horis in/terpretetur Scripturam Sacram, pomeridianis vero Ritualia ex/planet, per quam explanationem sum<m>opere notitia tum Graeci, tum / Latini Ritus propagabit<ur> et inter utriusq<ue> Ritus fideles a saeculis / desiderate quaesita Unio solide et stabiliter radicabitur. Tertius / Professor Valachicus itidem ex eodem Alumnatu Dogmatico-Morale / tantum Studium pariter Valachico idiomate Clero Valachico tra/deret tantisper et usquequo Gens haec sensim Studiis (quae exhorrescit) / asuesceret et ita perficeretur, ut eidem etiam interpretatio S<acrae> Scri/pturae, ac aliorum Dogmatico-Moralium notitia instillari secure possit. //

Tertio. Tres porro alii Professores seu Magistri deservirent edu/candae teneriori iuventuti, quoru<m> unus saecularis linguae Latinae, Ru/thenae, Germanicae et Hungaricae gnarus teneretur tenellos ab Alpha/beto erudire et ad hunc utriq<ue> Ritui et sexui Scholas frequentandi / deberet patere occasio, ut hoc modo statim a teneris inter utriusq<ue> / Ritus fideles amor, cointelligentia et civilis harmonia concilietur / et plantetur. Alii duo deberent seligi ad id apti Religiosi S<ancti> Basilii / M<agni>, ex quibus a Declinationibus usq<ue> Gram<m>atica<m> fundamenta / Linguae Latinae cum exercitio Germanicae, Hungaricae et Ruthenicae tra/deret. Alter Gram<m>aticam et Syntaxim explanaret. Hac ratione Iuven/tuti Ruthenicae ex partibus montanis, imo etiam ex Co<mi>t<a>tibus vicini/oribus Valachicae horrorem Latinar<um> Scholarum habenti perfacilis via / altiora etiam Studia penetrandi ap<p>erietur; visa etenim Modera/torum solertia et Iuventae p<rae>claro in studiis Syntaxeos profectu / succesive poterunt erigi etiam Munkacsini altiores Studiorum / Classes, vel ad pertractandas has et pro uberiore experientia Latini / Ritus facile ex Syntaxi Munkacsiensi divertent ad Gymnasia La/tinorum.

Quarto. Hoc iam praesupposito, quod circa erectionem / Scholarum, Seminarii Clericorum, Residentiae Professoru<m> benigna / Suae Sacr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis resolutio accederet et selecti ad munus docen//di Professores destinarentur, ut hi sine solicitudine de mediis victus / et amictus tanto libentius et praesertim, ut fructuosius per plures / annos rescissa spe omnis alterius melioris in Eparchia Munkacsi/ensi alioqui irreperibilis ac<c>om<m>odationis publicae Cathedrae incum/bant, e re foret eosdem congruo saltem stipendio ex innata S<acratissim>ae Do/minae pietate et promovendae Orthodoxae Religionis zelo providere et ac/commodare ita, ut primi ordinis Theologicorum Professorum trium pro / annuo victu et vestitu quisq<ue> (alia alioqui mercede et proventu ca/riturus) annue mereatur f<lorenos> 300. Alterius vero ordinis duo Reli/giosi Professores aeque titulo victus et amictus annue percipiant / singuli fl<orenos> 200. Saecularis porro utriusq<ue> tenerioris sexus futurus / Moderator percipiat fl<orenos> 175 annue. Hac S<acratissi>ma Ap<osto>l<i>co Regia et / maternal Sacr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis provisione resecaretur omnis ambitio / promotionum in Professoribus et hi non minus ad solerter suscep/tum munus explendum quam alii assequendum excitarentur. Pro / compendio nihilominus in hos expensarum.

Quinto. Multo utilius fore videretur, si Studium Dogmat//ico-Morale ex benigna ordinatione Suae M<aies>t<a>tis Sacr<atissi>mae Szigethini / pro Valachis erigendum Munkacsiensi incorporaretur hic namq<ue> / tum Professorum cum et Ruthenae et Valachae Iuventutis aemulatione, / Studio tanto maior vigor et stimulus adderetur, Szigethini vero in / Marmatia, ita etiam Nagy-Banyae iuxta etiam humillimum Ep<isco>pi / Munkacsiensis saepius eatenus factum proiectum, Triviales dun/taxat

Scholae sub directione ipsius Ep<isco>pi vel eiuisdem Delegati vicini/oris Archi-Presbyteri inspectione erigerentur et utrobiq<ue> bini et bini / adeoq<ue> in utroq<ue> loco quatuor Moderatores seu Magistri penes an/nuum salare ex clemetia Suae sacr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis pro singulo quoque / fl<orenos> 150 benigne resolvendum, unus lingua Ruthenica et Valachica, al/ter Latina, Germanica et Hungarica ab Alphabeto Iuventutem aeque / utriusq<ue> sexus imbuerent, atq<ue> ita sexui virili expost Munkacsini, / vel Szigethini P<atrum> Piaristarum et Nagy Banyae P<atrum> Soc<ietatis> Iesu altio/res Scholas adeundi facilitarent.

Sexto. His tandem praeappositis benigne accedente cl<ementissi>ma / Regia annuentia et Ap<osto>l<i>co-Materna pientissima provisione, atq<ue> ut ex / his humillimo voto proiectatis dispositionibus Studium suum debitu<m> / cursum et S<ancta> Mater Ecclesia utilitatem percipiat consequum est, / ut benign Sua Sacr<atissi>ma Ma<ies>tas ultronee quoq<ue> assentiri dignetur de / illis 1200 Rhen<ensibus> fl<ore>nis, qui adhucdum ex Cassa Parochorum pro sex Alu/mnis Graeci Ritus in Seminario Agriensi intertenendis quotannis de/pensi sunt ad Seminariu<m> Munkacsiense ap<p>licandis, ex quibus pro / modo Vivendi Graeci Ritus eo facto ad Incolatum memorati Semina/rii non sex, ut Agriae, ast quatuordecim circiter subiecta selective / ex Natione etiam Valachica assumenda indilate Studium Dogma/tico-Morale pro sex Valachis benigne ordinatum Munkacsinum / transferretur. Atq<ue> ideo:

Septimo. Qui in praemisso Studio ex aemulatione utriusq<ue> / Gentis Iuventutis procuretur eo maior profectus multum proficu/um et utile futurum censeretur, ut illi quoq<ue> 200 fl<ore<ni, quos Sua / Ma<ies>tas S<a>cr<atissi>ma pro sex Valachis Studio Dogmatico-Morale Szi/gethini imbuendis clement<issi>me resolvere dignabatur, aeque Semi/nario Munkacsiensi ap<p>licentur. Haec benigna dispositio non mo/do ex Marmatico, sed etiam ex Szathmariensi, Ugocsiensi et Sza/bolcsensi Co<mi>t<a>tibus (alias frequenter propter distantiam, eluvie<m> // aquarum, incom<m>oditatem viarum et praesertim propter caristia<m> / victualium Szigethinum ad Marmatiam ex his Co<mi>t<a>tibus divertere / nequeunti) daret stimulum Valachicae Iuventuti Munkacsinum / ad Meditulium Gentis Ruthenae et Sedem Ep<isco>palem confluendi, / ibiq<ue> in regulatioribus Scholis iam ab 18 annis vigentibus disco/la impatiens scholasticor<um> laborum et dissolutorum morum Iu/ventus Valachica in disciplina morum Ecclesiasticorum praepri/mis, dein in Studio Dogmatico-Morali, successive tandem etiam / Scripturae Sacrae interpretatione, Historiae Ecclesiasticae notitia / et exacta Rituum Sacror<um> cognitione instiueretur et velut hamo, exemplo Ruthenae Iuventutis, iam ad studia propensissimae per/trahetur cum peculiari succesive fructu et emolumento S<anctae> Ma/tris Ecclesiae.

Octavo. Ut deniq<ue> in Scholis Munkacsiensibus, atq<ue> . Nagy-Banyensibus et Syigethiensibus Trivialibus optatus succes/sus et incrementum Orthodoxae Religionis subsequatur ere/ctio Typographiae ex rationibus iam in humillimis eatenus in/tropor<r>ectis Memorialibus adductis Munkacsini in summe neces/saria censetur.

Caeterum haec sunt, quae tenui opinione ad promovendum DEI / cultum, Orthodoxae Religinis augmentu<m> procurandum summe / necessaria existimantur, quae hoc ipso, quod cum gravioribus / connexa sint sumptibus et praesertim pro sola erectione Semi/narii, Scholarum et habitatione Professorum fl<ore>nor<um> 16 millia, ac prae/ter haec (inclusis antea pro Professoribus Munkacsiensibus / iam 300 praehabitis, pro Szigethiensi vero 150 anno currente / benigne resolutis) pro victu et amictu futuror<um> Professorum, / utpote:

Munkacsini <tert>ium Theologicorum	Fl<ore>ni 900
Duorum Basilitarum humanior<um> M<a>g<ist>ror<um>	400
Unius Saecularis elementor<um> Linguar<um> M<a>g<ist>ri ...	175
Szighetini duor<um> M<a>g<ist>ror<um> Trivialium	300
N<agy>banyae pariter	300
Annue in toto	2075

Ac porro pro Alumnatus iam alias Agriae intertentione resolutos / annue 1200 et Szigethinum pariter benigne ordinatos 200, adeoq<ue> in summa 1400 et simul sumptim cum stipendio Professor<um> et M<a>g<ist>rorum // singulo quoq<ue> anno sumptus fixos facientes 3475 exigant, Cle/ment<issi>mae D<omi>nae Aerariis multum onerosa esse ambigi non possint. / Totus nihilominus G<raeci> Ritus fidelis Clerus et Populus homagi/ali subiectione humillimas suas spes coniicit in Materno-Ap<osto>li/cum sinum gratiarum Aug<ustissi>mae Dominae sperans fore, quod ex / pientissima reflexione Apostolocoq<ue> zelo salutis centenor<um> / et centenor<um> millium animar<um> G<raeci> Ritus praeter multoties enume/ratos Co<mi>t<a>tus, etiam in Co<mi>t<a>tibus Scepusiensi, Gömöriensi et Tornen/si necessarium solatium peritorum Pastorum exposcentium, / Cae<sare>o Regiam clementiam in hac certa et secus insuperabili neces/sitate sit experturus.

Pro Memoria

Sumptus illi, quos tanta aedificior<um> moles exposcit, ne in ag/gravium Aerarii Regii, alioqui gravibus et necessariis Publicu<m> / Bonu<m> tangentibus expensis obnoxii vergant, utut notabilem / exurgant sum<m>am possent attamen citra difficultatem p<ro>pter Cassa<m> / subsidionalem Parochor<um> ex duplici fundo erui, utpote:

Primo. Ex proventibus vacantis A<rchi>Ep<iscopa>tus Strigoniensis.

Secundo. Pridem ex Ep<iscopa>tu M<agno>Varadiensi, cuius proven/tus ad publicam notitiam esto quotannis exaequent facile fl<ore>nos 80 millia. Domino nihilominus Dioecesano Praelato ex benigna dispo/sitione Regia ex his pro Mensa Ep<isco>pali annue obtingunt dunta/xat cir<citer> fl<orenos> 18 millia, residui vero applicandi veniunt conscientiose et / erga obligationem desuper ratiocinandi ad publicas Eccl<esi>ae neces/sitates.

Salva caeterum alt<issi>ma Suae Sacr<atissi>mae M<aies>t<a>tis benigna dis/positione haec in profundissima submissione proponuntur.

Pro Memoria

Ne quoquo modo Ex<cel>l<entissi>mus C<omes> E<pisco>pus Agrien<sis> introdato / tangi videat<ur>, ex eodem exmitti existimatum est, Professores / eiusdem praeter Canonica Beneficia provisos haberi annuo sti<pendio> / fl<ore>nor<um> 600, Graeci Ritus igitur Professoribus velut nullos Canoni/catus, aut alia Beneficia Eccl<esias>tica habituris tanto magis resol/vi posse proiectatos fl<orenos> 300. //

[Superius, in angulo dextro, ab aliis duabus manibus recentius scriptum:] Munkacsini aerigendarum / Scholarum tam Theologi/carum quam et Humani/orum et ad hoc resol/vendorum sumptuum in/tuitu / Humillima Opinio.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dos.1636, f.1-3, copie.
Державний архів Закарпатської області, Ф. 151, оп.1, спр. 1636, арк.1-3, копія.

Indice de locuri

A

A<ranioș> Medeș, vezi Mediești Aurit
Abauj, comitat, 20, 34, 51, 80
Abaujvár, vezi Abauj
Abod (Ungaria), 27
Abogy, vezi Abod
Abrahamfalva (Slovacia), 34
Abranfalva, vezi Abrahamfalva
Aciua, 20, 27, 71, 100, 108
Adony, vezi Nyiradony
Adrian, 20
Agard (Ungaria), 39
Agria, vezi Eger
Agyagos, vezi Hlinné
Ajak (Ungaria), 20, 76, 77
Alba Iulia, 20, 33
Alba, comitat, 33
Alba, județ, 101
Alba-Carolina, vezi Alba Iulia
Alexandrovka (Ucraina), 26
All Nagy Vincz, vezi Vințu de Jos
All-Gyögy, vezi Geoagiu
Alsó Árpás, vezi Arpașu de Jos
Also Banya, vezi Baia Sprie
Alsó Eöcsvar, vezi Nižný Olčvar
Alsó Kemencze, vezi Nižna Kamenica
Alsó Kemencze, vezi Nižná Kamenica
Alsó Komarnik, vezi Nižný Komárnik
Also Olsva, vezi Nižna Ol'sava
Also Porumbak, vezi Porumbacu de Jos
Also Szopor, vezi Supuru de Jos
Also Ujfalu, vezi Satu Nou de Jos
Also Veson, vezi Vișeu de Jos
Alsó-Apsa, vezi Apșa de Jos
Alsó-Ferneczey, vezi Ferneziu
Alsófőrmező, vezi Ferneziu
Alsó-Gysso, vezi Vişeu de Jos
Also-Homorod, vezi Homorodu de Jos
Alső-Homorod, vezi Homorodu de Jos
Alsó-Rona, vezi Rona de Jos
Alső-Szopor, vezi Supuru de Jos
Alsószupor, vezi Supuru de Sus
Also-Szvidnik, vezi Svidník
Alsoujfalu, vezi Satu Nou de Jos
Alső-ujfalu, vezi Satu Nou de Jos
Alsoviso, vezi Vișeu de Jos
Alșo Fernezei , vezi Ferneziu
Alșu ui falu, vezi Satu Nou de Jos
Amaț, vezi Amați
Amaţi, 27, 20, 82, 100, 104, 108
Andrid, 27, 20, 70, 82, 100, 108
Apa, 20, 73, 100, 103, 105, 106, 107
Apateu, 71, 100, 108
Apati, vezi Apateu
Apáti, vezi Apateu
Apaty, vezi Apateu
Apşa de Jos, Dibrova (Ucraina), 21
Apșa de Mijloc, 86
Apşa de Mijloc, Serednye Vodyane (Ucraina), 21, 86
Arad, 20, 34, 51, 74, 84, 97, 99, 115, 116, 118
Arad, comitat, 98
Aranyas, vezi Aranyos
Aranyos (Ungaria), 20, 76, 77
Aranyos Megyes, vezi Mediești Aurit
Aranyos-Megyes, vezi Mediești Aurit
Ardeal, 21, 35, 102
Ardial, vezi Ardeal
Ardud, 27, 20
Ardusat, 20, 27, 71, 72, 108
Arieșu de Câmp, 100
Arios, vezi Arieșu de Câmp
Arpașu de Jos, 33
Austria, 42, 48, 109, 115, 117
Avas, vezi Oaș
Avas-Ujfalu, vezi Certeze
Avasi, vezi Oaș

B

Bachta, vezi Bakta
Bačka (Slovacia), 39
Bačkovik (Slovacia), 20
Bacskoviensis, vezi Bačka

Baczal, vezi Bața
Bae Mare, vezi Baia Mare
Bagoss, vezi Boghiș
Bai falu, vezi Dănești
Baia Mare, 34, 47, 48, 51, 52, 67, 71, 72, 91, 100, 108, 117, 118
Baia Sprie, 34, 51, 52
Bajfalu, vezi Dănești
Bajfalus, vezi Dăneşti
Bak vezi Báka
Báka (Ungaria), 20
Bakta (Ungaria), 20, 76, 77
Balotafalu, vezi Aciua
Balotofalva, vezi Aciua
Balotta-falu, vezi Aciua
Balsa (Ungaria),20, 27, 76, 77
Banjacskensis, vezi Banské
Banské (Slovacia), 39
Banócz, vezi Bánovce nad Ondavon
Bánovce nad Ondavon
Banskensis, vezi Banské
Barca (Slovacia), 20
Barcza, vezi Barca
Barsanov, vezi Bârsana
Baškovce (Slovacia), 39
Bathorinum, vezi Nyirbátor
Batisz, vezi Botiz
Batyok, vezi Bačkovik
Bața, 33
Băbășești, 20, 73, 103, 108
Băița, 20, 71, 108
Bălgrad, vezi Alba Iulia
Bărgău, vezi Bârgău
Bătătău, vezi Codru
Bârgău, 20, 71, 100
Bârgău, 74
Bârsana, 93
Beciu, vezi Viena
Beclean (BV), 33
Bedevlja, 49
Bedő, vezi Bedevlja
Beksad, vezi Bixad
Beltek, vezi Nyirbéltek
Beran, vezi Beriu
Berbest, vezi Berbeşti
Berbeşti, 21
Bercel (Ungaria), 20
Berczely vezi Bercel
Berea, 102
Bereg, comitat, 20, 21, 34
Beregh, vezi Beregovo
Bereghszasz, vezi Beregovo
Beregovo (Ucraina), 6
Berencze, vezi Băbășești
Berenda, vezi Berindan
Berența, vezi Băbășești
Beressniczka, vezi Breznica
Beretöensis, vezi Bracovce
Berezna, protopopiat, 28
Bereznica (Slovacia), 11
Bereznik, vezi Berezniki
Berezniki (Ucraina), 22
Berezova, vezi Berezove
Berezove (Ucraina), 21
Berindan, 20
Beriu, 33
Beszermény, vezi Hajduböszörmény
Beszter, vezi Byster
Bethen, vezi Beclean
Bezdéd (Ungaria), 20
Bezded, vezi Bezdéd
Biaskiensis, vezi Baškovce
Bicău, 20, 27, 71, 72, 100, 108
Bicsko, vezi Velikii Bicsikiv
Bidevlya (Ucraina), 21
Bihor, comitat, 37
Bikaly, vezi Codru
Bilo-Cerkov, vezi Biserica Albă
Bilovarci (Ucraina), 65
Bilovarţi (Ucraina), 21
Birgo, vezi Bârgău
Birgov, vezi Bârgău
Biscsensis, vezi Byšta
Biserica Alba, Bila Cerkva (Ucraina), 21, 26
Bisko, vezi Bocicău
Biskov, vezi Velikij Bicikiv
Bistriţa, 21
Bisztra, vezi Krajná Bystrá
Bisztra, vezi Nyjnyi Bistrij
Bixad, 20, 73, 93, 100
Blaj, 20, 101
Bobovisce (Ucraina), 6
Bocicău, 21, 22, 26
Bocsko Racho, vezi Rahiv
Bocsko, vezi Bocicău

Bocsko, vezi Velikij Bicikiv
Böd, vezi Tiszabüd
Böd, vezi Tiszabüd
Bodruszal, vezi Bodružal
Bodružal (Slovacia)
Boghiș, 70, 74, 82, 100, 104, 108
Bogoș, vezi Boghiș
Bohareviţa (Ucraina), 37
Boineşti, 20, 73
Bökö, vezi Chabžany
Bolda de Sus, vezi Stâna
Bolda, 70, 100
Bontăieni, 71, 100
Borhid, vezi Valea Vinului
Borlest, vezi Borleşti
Borleşti, 27, 20, 41, 54, 71, 100, 108
Borlyest, vezi Borleşti
Borov (Slovacia), 11
Borsod, comitat, 20, 27, 34, 51, 80, 87
Borsod, comitat, 80
Borssa, vezi Borşa
Borşa, 22, 26
Borussia, vezi Prusia
Böszörmény, vezi Hajduböszörmény
Bőszőrmény, vezi Hajduböszörmény
Böszörminy, vezi Hajduböszermény
Botiz, 20, 73, 74, 100, 103, 108
Botiza, 22
Boynest, vezi Boinești
Bozeș, 33
Bozos, vezi Bozeș
Bracovce (Slovacia), 39
Bratislava, 2, 6, 10, 19, 20, 30, 37, 57, 97
Brăila, 20
Breza, 34
Brezó, vezi Breza
Brusnica (Slovacia), 11
Brusznicz, vezi Brusnica
Bubuliska, vezi Bobovisce
București, 20, 117, 119
Büd (Ungaria), 27, 76, 77
Buda, vezi Budapesta
Budamér, vezi Budimir
Budapest, vezi Budapesta
Budapesta (Ungaria), 6, 20, 42, 93
Budimir (Slovacia), 20
Budimir (Slovacia), 34
Büdimir, vezi Budimir
Budzest, vezi Buzești
Budzest, vezi Buzești
Buj (Ungaria), 20
Bukovec (Slovacia), 11
Bukovecz vezi Bukovec
Bukoveț (Ucraina), 21, 93
Buly (Ungaria), 27, 76
Buly, vezi Buj
Bunya Haza, vezi Boinești
Busak, vezi Buşag
Bustin, vezi Bustina
Bustina (Ucraina), 21
Bustina (Ucraina), 26
Bușac, vezi Bușag
Buşag, 20, 27, 74, 71, 100, 108
Buzești, 71, 74, 100, 108
Byšta (Slovacia), 39
Byster (Slovacia), 20

C

Cabov (Slovacia), 28
Čačin (Slovacia), 20
Caesarea, 119
Čaka (Slovacia), 39
Čakany (Slovacia), 20, 34, 51
Calbor, 33
Calcedon, 115
Canterbury, (Anglia), 117
Carei Mari, vezi Carei
Carei, 20, 27, 34, 40, 42, 43, 44, 50, 51, 53, 55, 56, 58, 63, 64, 70, 81, 87, 91, 97, 98, 100, 103, 104, 106, 107, 108, 109
Cartagina, 115
Cassovia, vezi Košice
Călan, 33
Călineşti Oaş, 20, 73, 77
Cămărzana, 20, 73, 100
Căpleni, 20, 27, 70, 82, 100, 102, 104, 108
Căplian, vezi Căpleni
Cărășeu, 20, 27, 71, 74, 82,100, 108
Cărpiniş, 27, 20, 71, 74, 77, 100, 108
Căstău, 33
Čel'ovce (Slovacia), 27
Čemerné (Slovacia), 39
Cernigov (Ucraina), 20

Cerniv, vezi Čierne
Certeze, 20, 73 ,100
Cesarea, 117
Červenica (Slovacia), 34
Chabžany (Slovacia), 34
Chechiş, 27, 20, 71, 100, 108
Chegea, 27, 20, 100, 108
Chiege, vezi Chegea
Chilia, 27, 20, 70, 82, 100, 108
Chioar, 100
Chiș Moftin, vezi Moftinu Mic
Chitid, 33
Chiuzbaia, 20, 52, 71, 100
Chiz Bae, vezi Chiuzbaia
Chmel'ova (Slovacia), 28, 39
Cibinium, vezi Sibiu
Cicărleu, vezi Cicârlău
Cicârlău, 20, 27, 71, 72, 100
Čierne (Slovacia), 11
Cig, 101
Cinciș, 33
Cioara, vezi Săliște
Ciomocoz, vezi Ciumești
Ciumaleve (Ucraina), 20, 21
Ciumeşti, 20, 27, 70, 82, 100, 102, 108
Clopotiva, 33
Cluj Napoca, 20, 34
Coasta Mare, 33
Codru, district protopopesc, 74, 108
Colloniae Allobrogum, vezi Geneva
Constantinopol, 115, 117
Cornățel, 33
Cornești, 26
Corni, 102
Craidorolț, 20, 27, 34, 51
Crăciunel, 26
Crăciuneşti, 21
Crâm, vezi Crimeia
Crimeia, 32
Csabalocz, vezi Cabov
Csabin, (Ucraina), 28
Csácsov, vezi Tiacevo
Csakany, vezi Čakany
Csakány, vezi Čakany
Csasova, vezi Košice
Csaszar (Ungaria), 20, 76
Császári, vezi Csaszar
Csecső, vezi Čačin
Csekensis, vezi Čaka
Cselej, vezi Čel'ovce
Csertesz, vezi Certeze
Cservenicz, vezi Červenica
Csig, vezi Cig
Csomaköz, vezi Ciumeşti
Csomalyove, vezi Ciumaleve
Csomokoz, vezi Ciumești
Csonok, vezi Cinciș
Cucu, 20, 71
Cuhea, 22
Culciu Mare, 108
Curtuieș, vezi Curtuiușeni
Curtuişeni, 27, 20, 70, 82, 100, 108
Cuța, 70, 82, 100, 108
Czerna, protopopiat, 28
Czertez, vezi Certeze
Cziko, vezi Țicău

D

Dab, vezi Doba
Dáda, vezi Tiszadada
Dancs, vezi Dancu Mic
Dancu Mic, 33
Danilivka (Ucraina), 25
Danilove (Ucraina), 21, 26
Danilovo, vezi Danilivka
Danilovo, vezi Danilove
Danyest, vezi Dănești
Dárocz, vezi Craidorolț
Darva, vezi Kolodne
Davidov (Slovacia), 39
Davidoviensis, vezi Davidov
Dăneşti, 20, 27, 71, 100, 108
Dâncu Mare, 33
Deal, 33
Debrecen (Ungaria), 20, 21 ,62
Debreczin vezi Debrecen
Debred' (Slovacia), 20
Debresz, vezi Debred'
Dengelyegh, vezi Dindești
Dengyelek, vezi Dindeşti
Deregnyő, vezi Drahňov
Ders, vezi Derzs
Derzs (Ungaria), 20
Dialul, vezi Deal
Dindești, 20, 27, 70, 85, 100, 102, 108
Diurche falu, vezi Cărpiniș

Dob, vezi Doba
Doba, 70, 82, 100, 104, 108
Dobos (Ungaria), 20, 77
Dobos, vezi Doba
Dobrá (Slovacia), 39
Dobra, 33
Dobravicza, vezi Dumbrăviţa
Dobrensis, vezi Dobrá
Dobrjanske (Ucraina), 21
Dobroslava (Slovacia), 11
Dobroszlav, vezi Dobroslava
Dobrovicza, vezi Dumbrăviţa
Dolha, vezi Dovhe
Domaghida, vezi Domahida
Domahid, vezi Domănești
Domahida, vezi Domănești
Domănești, 70, 74, 82, 100, 104, 108
Dombroviţa, vezi Dumbrăviţa
Dorogh, vezi Hajdúdorog
Dovhe (Ucraina), 21, 34, 51
Dragomir, vezi Dragomirești
Dragomireşti, 22, 26
Dragumireşti, vezi Dragomireşti
Drahňov, 34
Drahove (Ucraina), 21, 26
Drakove, vezi Drahove
Dricsna, vezi Driečna
Driečna (Slovacia), 11
Drienovec (Slovacia), 39
Dubova, vezi Dubravka
Dubove (Ucraina), 21
Dubovoy, vezi Dubove
Dúbravka (Slovacia), 39
Dubravka (Ucraina), 26
Dubrinics (Ucraina), 89
Dubronkensis, vezi Dúbravka
Dubrovicza, vezi Dumbrăviţa
Dulovo (Ucraina), 21, 74
Dumbrăviţa, 27, 20, 71, 100, 109
Ďurkov (Slovacia), 20, 34, 51

E

Ecsed, domeniu, 64
Eger (Ungaria), 13, 14, 15, 20, 47, 99, 115, 117
Egres, vezi Olesnik
Eljbard, vezi Novobarove
Encsencs (Ungaria), 20, 76, 77, 102
Enderid, vezi Andrid
Endred, vezi Andrid
Eneviensis, vezi Uniev
Enyezke, vezi Haniska
Eötvöfalu, vezi Zolotarjevo
Erdeő-Szad, vezi Ardusat
Erdély, vezi Transilvania
Erdélyi, vezi Transilvania
Erdo Sad, vezi Ardusat
Erdőcske, vezi Lesiček
Erdod Szad, vezi Ardusat
Erdöd, vezi Ardud
Erdőszád, vezi Ardusat
Érkenéz (Ungaria), 20, 76, 77
Esztergom (Ungaria), 31, 37
Europa, 6

F

Fabian Háza, vezi Fábiánháza
Fábiánháza, 70, 82, 100, 108
Falucska, vezi Bohareviţa
Farcaș Asu, vezi Fărcașa
Farkasa, vezi Fărcașa
Farkasaszó, vezi Fărcașa
Făgăraş, 29 ,38
Fărcașa, 20, 71, 100, 108
Fehérgyarmat, (Ungaria), 66
Fejér Egyhaz, vezi Biserica Albă
Fekete Falu, vezi Ocoliș
Fekete falu, vezi Ocoliș
Feketefalu, vezi Ocoliş
Fel-Kenyer, vezi Vinerea
Felseő-Falu, vezi Negreşti-Oaş
Felseő-Szek, vezi Rona de Sus
Felseő-Szopor, vezi Supuru de Sus
Felső – Porumbak, vezi Porumbacu de Sus
Felső Apsa, vezi Verhnye Vodyane
Felső Ferencz, vezi Firiza
Felso Fermezo, vezi Firiza
Felső Gald, vezi Galda de Sus
Felső Homorod, vezi Homorodu de Sus
Felső Kemencze, vezi Vyšná Kamenica
Felső Neresnicza, vezi Nova Seliţa
Felső Olsva, vezi Nižna Ol'sava
Felső Pian, vezi Pianul de Sus
Felső Rona, vezi Rona de Sus
Felsö Rouna vezi Rona de Sus

Felső Sebes, vezi Sebeș
Felső Szolotvina, vezi Slatina
Felső Szopor, vezi Supuru de Sus
Felső Ujfalu, vezi Satu Nou de Sus
Felső Ujfalu, vezi Satu Nou de Sus
Felső Veso, vezi Vişeu de Jos
Felső-Apsa, vezi Verhnye Vodyane
Felső-Fernecz, vezi Firiza
Felsőfőrmező, vezi Firiza
Felső-Gysso, vezi Vişeu de Sus
Felsőszupor, vezi Supuru de Jos
Felső-Ujfalu, vezi Satu Nou de Sus
Felșu Ui Falu, vezi Satu Nou de Sus
Ferneziu, 20, 71, 100, 108
Filkehaziensis, vezi Vel'ka Domaša
Firiza, 20, 27, 71, 100, 108
Fogaras, vezi Făgăraș

G

Gadna (Ungaria), 27
Gadnya, vezi Gadna
Galbacs, vezi Glabušovce
Galbor, vezi Calbor
Galda de Sus, 33
Galiția, 100
Gállszécs, vezi Sečovce
Gall-Szécsiensis, vezi Sečovce
Ganecs, vezi Hanicsi
Ganya, vezi Hanici
Garadna (Ungaria), 27
Garadnya, vezi Garadna
Gáva (Ungaria), 20
Geba vezi Gebe
Gebe (Ungaria), 20
Gels, vezi Gelse
Gelse (Ungaria), 20, 76
Gemzsa vezi Gemzse
Gemzse (Ungaria), 20
Gencs, vezi Ghenci
Geoagiu, 33
Gercse, vezi Gherța
Gereușe, vezi Gereușa
Gereușa,108
Gernyesfalva, vezi Kopasneve
Ghenci, 27, 20, 70, 82, 100, 102, 108
Ghengheliag, vezi Dindești
Gherla, 1
Gherța, 74
Ghilvaci, 27, 20
Ghirişa, 27, 20, 70, 82, 100
Gilvacs, vezi Ghilvaci
Gilvács, vezi Ghilvaci
Giro Totthfalu, vezi Tăuţii de Sus
Giró-Tothfalu, vezi Tăuții de Sus
Giulești, 26, 35
Giungi, 27, 20, 70, 100, 108
Glabušovce (Slovacia), 20
Glod, 22
Gömör, comitat, 117
Gribov (Slovacia), 11
Groşi,5, 27, 20, 100, 108
Grubov, vezi Gribov
Gulafalva, vezi Giulești
Gyellu Ariczeszti, vezi Deal
Gyertyafalva, vezi Cărpiniș
Gyertyanfalu, vezi, Cărpiniş
Gyöngösi (Ungaria), 47
Gyöngy, vezi Giungi
Györes, vezi Ghirișa
Győrős, vezi Ghirișa
Györös, vezi Ghirișa
Gyulafalu, vezi Giulești
Gyulafalva, vezi Giulești
Gyulahaz, vezi Gyulaháza
Gyulaháza (Ungaria), 20
Gyulai, vezi Gyulay
Gyulaj (Ungaria), 20, 76, 87
Gyuris, vezi Ghirişa
Gyüris, vezi Ghirișa
Gyurke, vezi Ďurkov
Gyürke, vezi Ďurkov

H

Habovka (Slovacia), 20
Habran, vezi Habovka
Habur, protopopiat, 28
Habur, vezi Habura
Habura (Slovacia), 11
Hadasz, vezi Hadház
Hadház (Ungaria), 20, 76, 77
Hajdúböszörmény (Ungaria), 20, 27, 76
Hajdúböszörmény (Ungaria), 34, 51
Hajdúdorog (Ungaria),1, 20, 27, 51, 70, 76, 77, 100
Hajdunánás (Ungaria), 34
Hanici (Ucraina), 21, 26

Haniska (Slovacia), 51
Hanusfalva, vezi Hanušovce nad Topl'ou
Hanušovce nad Topl'ou (Slovacia), 34
Harnicsist, vezi Hărnicești
Hasmacz, vezi Amați
Hatzeg, vezi Hațeg
Hațeg, 33
Havaj (Slovacia), 11
Havay, vezi Havaj
Hărnicești, 26
Heves, comitat, 20
Hideaga, 27, 20, 71, 100, 112, 108
Hideg Kut, vezi Hideaga
Hidegek, vezi Hideaga
Hidegh Patak, vezi Studenec
Hidegkut, vezi Hideaga
Hidekut, vezi Hideaga
Hinkocz, vezi Hincovce
Hinkovce (Slovacia), 11
Hippona, 117
Hlinné (Slovacia), 34
Hodișa, 70, 100, 108
Hodișe, vezi Hodișa
Hodos, vezi Hodișa
Hogykensis, vezi Zemplinske-Kopčany
Holjatin (Ucraina), 21
Hommona, protopopiat, 28
Homorodu de Gios, vezi Homorodu de Jos
Homorodu de Jos, 27, 20, 82, 100, 108
Homorodu de Mijloc, 20, 70, 82, 100, 108
Homorodu de Sus, 27, 82, 100, 108
Horinceve (Ucraina), 21
Horincza, vezi Horinceve
Horny Kamence (Slovacia), 34 ,51
Hraboczensis, vezi Hrabské
Hrabské (Slovacia), 39
Hradiscsensis, vezi Hradisko
Hradisko (Slovacia), 39
Hruşevo (Ucraina), 21, 26
Hugyai (Ungaria), 27, 20, 76, 77
Huhurecz, vezi Hurezu Mare
Huhurezi, vezi Hurezu Mare
Hunedoara, 33
Hungaria, vezi Ungaria
Hunyad, vezi Hunedoara
Hurezu Mare, 20, 27, 70, 82, 100, 108, 109, 111
Hust (Ucraina), 21, 34, 51
Husth, vezi Hust
Husztköz, vezi Nankove
Huşi, 21 ,22

I

Iakov, vezi Jákó
Ianca, vezi Iánk
Iank, vezi Jánk
Iasovia, vezi Jasov
Iași, 20, 101
Ieszenov, vezi Jesenie
Ieud, 26, 78
Ilba, 20, 58, 61, 71, 85, 100, 108
Ilimbav, 33
Ilinbak, vezi Ilimbav
Ilniţa (Ucraina), 22
Iloba, vezi Ilba
Ilonka, vezi Ilniţa
Iňačovce (Slovacia), 28
Iojib, 73, 74, 100, 103, 108, 109
Ioseb-Haza, vezi Iojib
Iosiph-háza, vezi Iojib
Irhocz, vezi Vihlivţi
Irholcz, vezi Vilhivți
Irima, vezi Irina
Irina, 102, 109
Iriny, vezi Irina
Irkeniz, vezi Érkenéz
Istrău, 20, 70, 82, 100
Istro, vezi Istrău
Isztrou, vezi Istrău
Isztrov, vezi Istrău
Isztru, vezi Istrău
Ivacico, vezi Necopoi
Ivacsko, vezi Necopoi
Ivatsko, vezi Necopoi
Iza (Ucraina), 21, 26
Izka, vezi Izki
Izka, vezi Izki
Izki (Ucraina), 21, 116

J

Jadan, vezi Sătmărel
Jákó (Ungaria), 20
Jakub (Slovacia), 20

Ján̈k (Ungaria), 73, 103, 108
Janossy, vezi Kántorjánosi
Jasinia (Ucraina), 26
Jasov (Slovacia), 51
Jesenie (Slovacia), 28
Jidani, vezi Sătmărel

K

K<is> Szokond, vezi Soconzel
K<ö> z<épső> Homorod, vezi Homorodu de Mijloc
Kabola-Patak, vezi Iapa
Kalan-Patak, vezi Călan
Kalinest, vezi Călinești - Oaș
Kalinfalu, vezi Kalini
Kalini (Ucraina), 21
Kalló, vezi Nagykálló
Kallo, vezi Nagykálló
Kálló, vezi Nagykálló
Kallovia, vezi Nagykálló
Kalocsa (Ungaria), 37, 68
Kalosemeny, vezi Kálósemjén
Kaló-Seminy, vezi Kállósemjén
Kálósemjén (Ungaria), 27, 20, 77
Kanianka (Slovacia), 20
Kántorjánosi (Ungaria), 76, 77
Kanyahaza, vezi Călineşti-Oaş
Kapisov, vezi Kapišová
Kapišová (Slovacia), 11
Kaplany, vezi Căpleni
Kaplony, vezi Căpleni
Karacin (Ucraina), 116
Karácsfalva, vezi Karacin
Karacson, vezi Crăciunel
Karacsonfalva, vezi Crăciuneşti
Karaso, vezi Cărășeu
Karassov, vezi Cărășeu
Karász (Ungaria), 20, 76, 77
Karasz, vezi Karász
Karolini, vezi Carei
Karoly, vezi Carei
Kassa, vezi Košice
Kasto, vezi Căstău
Kavečany (Slovacia), 20
Kavecsan, vezi Kavečany
Kazimir (Slovacia), 34
Kegye, vezi Chegea
Kék (Ungaria), 20, 27
Kek, vezi Kék
Kekegy, vezi Kanianka
Kelecsin (Ucraina), 21, 115, 116
Kelecsin, vezi Liptovske Kl'ačany
Kemecse (Ungaria), 20
Kénézlö (Ungaria), 20
Kenyezleö, vezi Kénézlö
Kerecske, vezi Kereţki
Kereczke, vezi Kereţki
Kereţki (Ucraina), 22, 26
Keselymezeő, vezi Koseleve
Kiev, 11, 20, 39, 117
Kioviae, vezi Kiev
Kiraly-Darocz, vezi Craidorolț
Kiralyhaza, vezi Koroleve
Kiralymezeő, vezi Šajdíkove Humence
Kis Banya, vezi Chiuzbaia
Kis Berezna, vezi Malij Bereznij
Kis Kirva, vezi Bilovarţi
Kis Léta, vezi Kisléta
Kis Varda, vezi Kisvárda
Kisléta (Ungaria), 20, 74, 76, 77
Kismajtin, vezi Moftinu Mic
Kis-Sikarlo, vezi Bârgău
Kisvárda (Ungaria), 20
Kittidia, vezi Chitid
Kl'ušov (Slovacia), 31
Klopotiva, vezi Clopotiva
Knjacz, vezi Korejovce
Kochnya, vezi Cuhea
Kocs, vezi Cucu
Kok, vezi Cucu
Kokoszentmiklos, vezi Sânmiclăuș
Kolbasov (Slovacia), 39
Kolbassiensis, vezi Kolbasov
Kolodne (Ucraina), 21
Komarocz, vezi Komárovce
Komárovce (Slovacia), 20
Komirzen, vezi Cămărzana
Komlos, vezi Chmel'ov
Komlosczensis, vezi Chmel'ova
Komorzan, vezi Cămărzana
Kopasneve (Ucraina), 21, 26
Korejovce (Slovacia), 11
Kornest, vezi Cornești
Korniczel, vezi Cornățel
Koroleve (Ucraina), 99
Korom'la (Slovacia), 28

Körtvelyes, vezi Curtuişeni
Körtvélyes, vezi Curtuişeni
Körtvélyes, vezi Hruşevo
Körvelyes, vezi Hruşevo
Koseleve (Ucraina), 21
Košice (Slovacia), 20, 27, 51, 87
Košice, 87
Kosivska Poljana (Ucraina), 3
Košťany nad Turcom (Slovacia), 20
Kosuchocz, vezi Kizuchovce
Koszola-Polyana, vezi KosivskaPoljana
Kosztelyan, vezi Košťany nad Turcom
Kótaj (Ungaria), 20
Kötay, vezi Kótaj
Kövar, vezi Chioar
Kövesligeth, vezi Drahove
Köz-Banya, vezi Chiuzbaia
Közöpső-Apsa, vezi Apşa de Mijloc
Közopsö-Gysso, vezi Vişeu de Mijloc
Közöpsö-Homorod, vezi Homorodu de Mijloc
Kozuchovce (Slovacia), 11
Krainikove (Ucraina), 21
Krainikove vezi Krajnikove
Krajná Bystrá (Slovacia), 11
Krajné Čierno (Slovacia), 11
Krajniko (Ucraina), 26
Krasno-Brod, vezi Krásny Brod
Krásny Brod (Slovacia), 11
Krásnybrod vezi Krásny Brod
Kraso, vezi Cărăşeu
Krasó, vezi Cărășeu
Kraszni Brod, vezi Krásny Brod
Kraynia Csorne, vezi Krajné Čierno
Kricsovo (Ucraina), 21
Kriho, vezi Krivij
Kriva, vezi Krivij
Krivij (Ucraina), 21
Krivij (Ucraina), 26
Križovany (Slovacia), 39
Kulcs, vezi Culciu Mare
Kunink, vezi Kunov
Kunov (Slovacia), 28
Kurumlya, vezi Korom'la
Kuznicza (Ucraina), 22

L

Laborcz, protopopiat, 28
Lach, vezi Lacková
Lachrim, vezi Lancrăm
Laczfalu, vezi Şişeşti
Laczfalva, vezi Șișești
Ladomir, vezi Ladomirov
Ladomirov (Slovacia), 28
Lakková (Slovacia), 20
Lancrăm, 33
Lapos Banya, vezi Băița
Lapos-bany, vezi Băița
Lapoș Bae, vezi Băița
Laskoczensis, vezi Lastovce
Lastovce (Slovacia), 28, 39
Lasztacz, vezi Lastovce
Lasztocsensis, vezi Lastovce
Laț falu, vezi Șișești
Lauka, vezi Lavki
Lavki (Ucraina), 6
Laz, 33
Lazul, vezi Laz
Lăpușel, 100
Lechovcza, vezi Liskoveț
Leinar falu, vezi Recea
Lekencze, vezi Lechinţa
Leles (Slovacia), 39, 75
Lelese, 33
Leles-Polyankensis, vezi Leles
Lelesz, vezi Leles
Lelesz, vezi Lelese
Lenardfalu, vezi Recea
Leopoliensi, vezi Lvov
Leordina, 4, 22
Lesiček (Slovacia), 34
Lesné (Slovacia), 39
Lesnensis, vezi Lesné
Léta, vezi Kisléta
Leurda, vezi Leordina
Levelek (Ungaria), 76, 77
Linard-falva, vezi Recea
Lipău, 27, 20, 71, 82, 100, 108
Lipcia (Ucraina), 21
Lipeţka Poljana (Ucraina), 26
Lipov, vezi Lipău
Lippo, vezi Lipău
Liptovská Teplička (Slovacia), 20
Liptovske Kl'ačany (Slovacia), 20
Lisiceve (Ucraina), 22
Liskoveţ (Ucraina), 21, 27, 116

Liszecske, vezi Lisiceve
Lituania, 6
Livada, 20, 73, 74, 100, 103, 108
Lök, vezi Tiszalök
Loman, 33
Lophágy, vezi Cuța
Lugos (Ungaria), 20, 76, 102
Lukov (Slovacia), 28
Luman, vezi Loman
Lvov, 11, 39
Lyachocz, vezi Liskoveţ
Lyachocz, vezi Liskoveţ
Lynardfalva, vezi Recea
Lypov, vezi Lipău

M

M<agno> Varadini, vezi Oradea
M<aria> Póócs, vezi Máriapócs
Mada (Ungaria), 76
Mada, vezi Nyirmada
Madarasz, vezi Mădăras
Madiar Chicheș, vezi Unguraș
Magror, vezi Măgura
Magyar Kékes, vezi Unguraş
Magyarkikes, vezi Unguraș
Magyaros, vezi Măriuş
Magyaroska, (Ungaria), 27
Majting, vezi Moftinu Mic
Makovicza, protopopiat, 28
Malij Bereznij (Ucraina), 28
Mándok (Ungaria), 20, 76 ,77
Mandok, vezi Mándok
Mára Bors, vezi Moara Borșii
Marabors, vezi Moara Borșii
Maramoroş, vezi Maramureş
Maramoroș, vezi Maramureș
Maramureș, comitat, 21, 34, 51, 80, 84, 99, 115, 117
Maramureș, 1, 3, 11, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 26, 34, 36, 49, 74, 119
Maramureș, județ, 58
Marghita, 70
Margita, vezi Marghita
Marhaň, 34
Marhány, vezi Marhaň
Maria Povci, vezi Máriapócs
Máriapócs (Ungaria), 10, 17, 24, 25, 27, 38, 55, 61, 64, 68, 75, 76, 77, 81, 93, 96, 97
Marie Pooci, vezi Máriapócs
Markócs, vezi Maškovce
Marmația, vezi Maramureș
Marmaţia, vezi Maramureş
Maros Varodgya, vezi Vărădia
Maškovce (Slovacia), 34
Maszaros, vezi Măriuș
Matejovce (Slovacia), 28
Matiszov, vezi Matejovce
Mátyaška (Slovacia), 28
Matyaska, vezi Mátyaška
Mădăras, 20, 27, 70, 82, 104, 108
Mădoras, vezi Mădăras
Măgura, 33
Măneștiur, vezi Merișor
Măriuș, 100, 108
Măriuş, 20, 27, 71, 100
Mărtinești, 20
Medes, vezi Medișa
Mediește, vezi Medișa
Mediești Aurit, 7, 20, 73, 100, 103, 108
Medișa, 70, 82, 100, 108
Medvedze, vezi Medveje
Medveje (Ucraina), 11
Medzilaborce (Slovacia), 11
Megura, vezi Măgura
Megyes, vezi Mediești Aurit
Meiruș, vezi Măriuș
Mergeska, vezi Nova Polianka
Merișor, 20, 71, 74, 100, 108
Mérk (Ungaria), 20, 27, 70, 82
Merk, vezi Mérk
Mérk, 100
Mezo Terem, vezi Tiream
Mező Tereny, vezi Tiream
Mezőlaborcz, vezi Medzilaborce
Miglesz, vezi Milhostov
Mihalovce (Slovacia), 27
Mihalyka, vezi Krainikove
Miklušovce (Slovacia), 39
Mikohaziensis, vezi Miklušovce
Mikova (Slovacia), 11
Milano, 117
Milhostov (Slovacia), 20
Mircse (Ucraina), 89

Mirk, vezi Mérk
Mirka, vezi Mérk
Mirol'a (Slovacia),11
Mirolya, vezi Mirol'a
Miskolc (Ungaria), 27, 51
Miskolcz, vezi Miskolc
Misztoczfalva, vezi Tăuții de Jos
Misztoczfalva, vezi Tăuții de Jos
Misztotfalu, vezi Tăuții de Jos
Moara Borșii (localitate dispărută), 71, 74, 100, 108
Moftinu Mic, 20, 70, 82, 100, 104, 108
Moghilev (Ucraina), 20
Mohu, 33
Moisei, 22, 78
Mojse, vezi Moisei
Mojszényi, vezi Moisei
Mok, vezi Mohu
Moldava nad Bodvou (Slovacia), 51
Moldavia, vezi Moldava nad Bodvou
Moldavia, vezi Moldova
Moldavia, vezi Moldova
Moldova, 21 ,22 ,73 ,78
Monastirecz (Ucraina), 21
Monostor, vezi Merișor
Mora Borșei, vezi Moara Borșii
Moscova, 11
Mukacevo (Ucraina), 1, 4, 5, 6, 10, 12, 13, 14, 17, 25, 27, 20, 21, 25, 27, 29, 33, 34, 36, 38, 41, 43, 45, 46, 50, 51, 53, 54, 55, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 68, 69, 75, 79, 80, 83, 87, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 104, 105, 108, 113, 114, 115, 116, 117, 118
Muncaciu, vezi Mukacevo
Munkaci, vezi Mukacevo
Munkaci, vezi Mukacevo
Munkacs, vezi Mukacevo
Munkats, vezi Mukacevo
Mýto pod Ďumbierom (Slovacia), 20

N

N <agy> Szokond, vezi Socond
N<agy> Banya, vezi Baia Mare
N<agy> Culci, vezi Culciu Mare
N<agy> Karoly, vezi Carei
N<agy>banyae, vezi Baia Mare
Nadasd, vezi Trstené
Nagy Denk, vezi Dâncu Mare
Nagy Karolyi, vezi Carei
Nagy Mihaly, vezi Mihalovce
Nagy Oldo, vezi Coasta Mare
Nagy Peleske, vezi Pelești Mare
Nagy Sikarlo, vezi Cicârlău
Nagy Szokond, vezi Socond
Nagy Szombat, vezi Trnava
Nagy Zalacska, vezi Zalužice
Nagy-Banya, vezi Baia Mare
Nagyida, vezi Velká Ida
Nagykálló (Ungaria), 5, 10, 20, 27, 34, 51, 76
Nagykároly, vezi Carei
Nagy-Károly, vezi Carei
Nagy-Károly, vezi Carei
Nagy-Ruszkensis, vezi Nový Ruskov
Nagyvárad, vezi Oradea
Nánás, vezi Hajdunánás
Nankove (Ucraina), 21, 26
Nanto, vezi Hurezu Mare
Nantő, vezi Hurezu Mare
Nantu, vezi Hurezu Mare
Napkor (Ungaria), 27, 20, 77
Napokor, vezi Napkor
Nausz-Holyatin, vezi Novoseliţa
Necopoi, 27, 20, 70, 82, 100, 104, 108
Necopoiu, vezi Necopoi
Negrefalu, vezi Negreia
Negrefalva, vezi Negreia
Negrefalva, vezi Negrești
Negreia, 27, 20, 71, 100
Negrest, vezi Negreia
Negrest, vezi Negrești-Oaș
Negreşti – Oaş, 20, 73, 100
Nemethi, vezi Satu Mare
Neresniţa (Ucraina), 21
Neresznicza, vezi Neresniţa
Niceea, 115
Nigrest, vezi Negrești-Oaș
Ninteu, vezi Satu Mare
Nižná Kamenica (Slovacia), 20, 34, 51
Nižna Ol'sava (Slovana), 11, 28
Nižný Komárnik (Slovacia), 11
Nižný Olčvar (Slovacia), 20
Noroieni, 73, 100, 103, 108
Nova Polianka (Slovacia), 11
Nova Seliţa (Ucraina), 26, 116

Novgorod (Rusia), 39
Novobarove (Ucraina), 21
Novogorod, vezi Novgorod
Novoseliţa (Ucraina), 21, 116
Novoszelicza, vezi Novoseliţa
Novoszelicza, vezi Novoseliţa
Nový Ruskov (Slovacia), 39
Nyagova, vezi Dobrjanske
Nyegrefalu, vezi Negreia
Nyeredhaz, vezi Nyíregyháza
Nyiradony (Ungaria), 20, 76
Nyirbátor (Ungaria), 20
Nyirbéltek (Ungaria), 20, 76, 77, 102
Nyirmada (Ungaria), 20
Nyirvasvári (Ungaria), 20, 76
Nyjnyi Bistrij (Ucraina), 21
Nyrethaz, vezi Nyíregyháza
Nyíregyháza (Ungaria), 27, 20, 40, 43, 44, 50, 76

O

O=Holyatin, vezi Holjatin
Oaș, 7, 100
Oaș, district, 69 ,73
Ocoliş, 20, 27, 71, 100, 108
Odorany, vezi Adrian
Odoreu, 20, 68, 73, 74, 100, 103, 108
Ófehértó (Ungaria), 20
Okolis, vezi Ocoliș
Olach Kekes, vezi Chechiş
Olah Chichiș, vezi Chechiș
Olahkékes, vezi Chechiș
Olahkikes, vezi Chechișa
Olassiensis, vezi Olaszi
Oleksandrivka (Ucraina), 21
Olesnik (Ucraina), 118
Olosz-Paly, vezi Ópályi
Ol'šavce (Slovacia), 11
Olsavka, vezi Ol'šavce
Omocz, vezi Amaţi
Ópályi (Ungaria), 20, 76, 77
Opátka (Slovacia), 20
Oradea, 20, 27, 37, 68, 118
Ordicska, vezi Oreské
Oreské (Slovacia), 34
Oros (Ungaria), 27, 20, 76
Oros falu, vezi Rus
Oross, vezi Oros
Oroszfalu, vezi Rus
Oroszfalu, vezi Rușeni
Oroszfalva, vezi Rus
Oroszfálva, vezi Rușeni

P

P. Biko, vezi Bicău
P<op> Bicău, vezi Bicău
Pabiko, vezi Bicău
Pacza vezi Chilia
Paczafalu, vezi Chilia
Palca (Ungaria), 20, 76, 77
Palcza, vezi Palca
Palfalva
Pálya, vezi Ópályi
Pap Biko, vezi Bicău
Pap- biko, vezi Bicău
Pap-Biko, vezi Bicău
Parasznya (Ungaria), 20, 76, 77
Parlag, vezi Prilog
Parlagh, vezi Prilog
Partium, 34
Pasika (Ucraina), 89
Paszony, vezi Pazony
Patak, vezi Potok
Patok, vezi Potok
Pazdjets, vezi Pozdišovce
Pazon, vezi Pazony
Pazony (Ungaria), 20, 27, 76
Peleske, vezi Peleșu Mare
Pelește , vezi Peleșu Mare
Peleșu Mare, 100
Penészlek (Ungaria), 20, 76, 102
Penyiszlek, vezi Penészlek
Pest, vezi Budapesta
Pete, vezi Petea
Petea, 73, 100, 103, 108
Peteó, vezi Svinica
Petheő Szinye vezi Svinica
Petneháza (Ungaria), 20, 76, 77
Petnyehaza, vezi Petneháza
Petri, vezi Pócspetri 77
Petrikensis, vezi Petrikovce
Petrikovce, (Slovacia), 39
Petrova, 4, 22
Petye, vezi Petea
Pianul de Sus, 33
Pikra, vezi Príkra

Pilippov, vezi Pilipeț
Pilipeț (Ucraina), 116
Pilis (Ungaria), 20, 76
Piliss, vezi Pilis
Pirics, vezi Piricse
Pirics, vezi Piricse
Piricse (Ungaria), 20, 76, 77
Piskar, vezi Pișcari
Piskarkoss, vezi Pișcari
Pişcari, 20, 27, 70, 82, 100, 108
Pișcariu, vezi Pișcari
Pjskarkos, vezi Pişcari
Ploszke (Slovacia), 20
Ploszko, vezi Ploszke
Pocini, vezi Máriapócs
Pocs Petri, vezi Pócspetri
Pocs, vezi Máriapócs
Pocsaiov, vezi Pociaev
Pocsinum, vezi Máriapócs
Pócspetri (Ungaria), 76
Podoboveț (Ucraina), 21, 116
Podobovo, vezi Podoboveț
Poienile de sub Munte, 16
Poienile de Sub Munte, 22
Poienile Glodului, 26
Pol'any (Slovacia), 11, 20
Polanya Lepcsey, vezi Lipeţka Poljana
Polata, 11
Poljana (Ucraina), 21
Polonia, 11, 20, 51, 100
Polyan, vezi Pol'any
Polyana, vezi Sinevirska Poljana
Polyanka, vezi Pol’any
Polyanka, vezi Poljana
Pomi, 20, 27, 71, 74, 100, 108
Pomni, vezi Pomi
Por=telec, vezi Portița
Porcsalma (Ungaria), 70
Portelek, vezi Portiţa
Portelek, vezi Portița
Portiţa, 20, 27, 70, 100, 102, 108
Porúbka (Slovacia), 39
Porubkensis, vezi Porúbka
Porubko, vezi Oravská Poruba
Porumbacu de Jos, 33
Porumbacu de Sus, 33
Poson, vezi Bratislava
Potău, 20, 71, 100, 103, 108
Potohaza, vezi Potău
Potóhaza, vezi Potău
Potok (Slovacia), 28, 39
Pozdišovce, 34
Preașev (Slovacia), 6
Premyšl, 11
Priborjavske (Ucraina), 21, 84
Príkra (Slovacia), 11
Prilog, 20, 69, 100
Prislip (Ucraina), 21, 116
Prislop, 33
Priszlop, vezi Prislip
Priszlop, vezi Prislip
Priszlop, vezi Prislop
Prusia, 115
Pstriná (Slovacia), 11, 28
Psztrina, vezi Pstriná
Pusta Telek, vezi Bontăieni
Pusztatelek, vezi Bontăieni
Putnok (Ungaria), 34

R

Racova, 70, 82, 100, 109, 108
Racşa, 20, 73, 100
Rahiv (Ucraina), 26
Rakaca (Ungaria), 27
Rakacza, vezi Rakaca
Rakamaz (Ungaria), 20
Rakoczensis, vezi Rakovec nad Ondavou
Rakomoz, vezi Rakamaz
Rakoss, vezi Racova
Rákoss, vezi Racova
Rakovec nad Ondavou (Slovacia), 39
Raksa, vezi Racşa
Rank, vezi Rankovce
Ránk, vezi Rankovce
Rankovce (Slovacia), 20, 34, 51
Rastya, vezi Ráztoka
Ratz- Fejértó, vezi Ófehértó
Ráztoka (Slovacia), 20
Răchita, 33
Rădăuți, 20, 22
Rășinari, 33
Recea, 27, 20, 67, 71, 100, 108, 112
Rekita, vezi Rekiti
Rekita, vezi Răchita
Rekita, vezi Răchita

Rekiti (Ucraina), 21, 116
Remete, vezi Râmeţ
Remete-mezeő, vezi Pomi
Remetemező, vezi Pomi
Renghet, 33
Resegă, vezi Resighea
Resighea, 20, 27, 70, 82, 100, 108
Resinar, vezi Rășinari
Resz Telek, vezi Tătăreşti
Reszegh, vezi Resighea
Reszek, vezi Resighea
Ricska (Ucraina), 21
Rikita, vezi Rekiti
Ringett, vezi Renghet
Ripinno, vezi Ripinye
Ripinye (Ucraina), 21
Rohod (Ungaria), 20
Rokitocz, vezi Rokytovce
Rokitovce (Slovacia), 11
Roma, 5, 11, 12, 15, 19, 32, 59, 80, 114, 119
Roman, 21
Romos, 33
Romosz, vezi Romos
Rona de Jos, 21
Rona de Sus, 1, 21, 26
Róna, vezi Rona de Sus
Rosafalva, vezi Rozavlea
Rosiska (Ucraina), 22
Roskani, vezi Roșcani
Rosos (Ucraina), 26
Roszgon, vezi Rozhanovce
Rosztaka , vezi Rosztoka
Rosztoka (Ucraina), 21, 116
Roszuska, vezi Rosiska
Roșcani, 33
Roşiori, 27, 71, 72, 74, 100, 108
Rozavlea, 26
Rozhanovce (Slovacia), 20
Rus, 27, 20, 71, 74, 91, 100, 108
Ruscova, 22, 26
Rusia, 97
Ruske Pole (Ucraina), 21
Ruszko Polyana, vezi Poienile de sub Munte
Ruszkov (Slovacia), 27
Ruszkova, vezi Ruscova
Ruszkova-Polyana, vezi Poienile de sub Munte
Ruszos, vezi Rosos
Rușeni, 20, 70, 82, 100, 104 ,108
Rușii, vezi Rușeni
Rușii, vezi Rușeni

S

Saarbov, vezi Šarbov
Saaros, protopopiat, 28
Saaros, vezi Sáros
Šajdíkove Humence (Slovacia), 20
Sajo Petri, vezi Sajopetri
Sajo Polyana, vezi Poienile Glodului
Sájópétra, 20
Sajó-Pétra, vezi Sájópétra
Sajopetri (Ungaria), 27
Sallas, vezi Sălașu de Jos
Sandorfalu, vezi Şindreşti
Sandor-falu, vezi Șindrești
Sandorfalva, vezi Şandra
Sandra, vezi Șindrești
Sandrove vezi Olexandrivka
Sandrovo, vezi Oleksandrivka
Sanislau, vezi Sanislău
Sanislău, 20, 27, 70, 82, 100, 108, 113
Sankt Peterburg, 11, 101
Sánndra, vezi Șindrești
Santău, 68
Santovka (Slovacia), 34
Santovka, 51
Sara, vezi Noroieni
Sarasău, 16, 21
Šarbov (Ucraina), 11
Šarišské Michal'any (Slovacia), 34
Sarkos – Ujlak, vezi Livada
Sarköz, vezi Livada
Sáros, comitat, 28, 34, 36, 51
Sárospatak (Ungaria), 68, 100
Sasove (Ucraina), 118
Satmar, vezi Satu Mare
Sátoralyaújhely, localitate în Ungaria, 1
Satu Mare județ, 85
Satu Mare, 5, 7, 20, 21, 41, 51, 54, 56, 61, 66, 68, 69, 70, 100, 108, 109, 110, 117

Satu Mare, comitat, 34, 46, 73, 74, 81, 87, 100, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 115, 118
Satu Mare, district protopopesc, 73
Satu Nou de Jos, 27, 20, 71, 74, 100, 112, 115
Satu Nou de Sus, 20, 27, 71, 74, 77, 100, 108
Saxonia (land în Germania), 13, 14, 15
Săcălășeni, 71, 100, 108
Săcel, 22
Sălașu de Jos, 33
Săliște, 33, 101
Săpânța, 18, 22
Săraca, 33
Săsciori, 33
Sătmariu, vezi Satu Mare
Sătmărel, 20, 70, 82, 100, 104, 108
Sâi, 27, 20, 70, 82 ,100, 108
Sânmiclăuș, 20, 27, 70, 74, 82, 100, 109, 112
Sârbi, 26, 71, 100
Sârbi, 71
Scepus vezi Szepes
Scorei, 33
Sebeszel Hajdo, vezi Sebeșel
Sebeș, 33
Sebeșel, 33
Sečovce (Slovacia), 34, 39
Sečovska Polianka (Ucraina), 28
Seini, 20, 27, 63, 73, 100, 103, 108
Selestovo (Ucraina), 21
Selişte, 22
Seniakovce (Slovacia), 20
Senyakocs, vezi Seniakovce
Serbia, 60
Sescsor, vezi Săsciori
Sibiiu, vezi Sibiu
Sibiu, 6, 33, 102
Sighetu Marmației, 1, 3, 8, 9, 10, 16, 18, 25, 26, 21, 34, 49, 51, 55, 65, 78, 115, 117, 118
Siiu, vezi Sâi
Sine Varolia, vezi Seini
Sinevirska Poljana (Ucraina), 21
Sirb, vezi Sârbi
Sirbi, vezi Sârbi
Siria,117
Sirokij Luh (Ucraina), 21
Sișești, 20, 100, 108
Sîn Micloușu, vezi Sânmiclăuș
Slatina, Solotvino (Ucraina), 21, 26
Slovenské Nové Mesto (Slovacia), 39
Socoloș Bekeu, vezi Săcălășeni
Socond, 27, 20, 70, 82, 100, 108
Socondul Mare, vezi Socond
Soconzel, 82, 100, 108
Sofalva, vezi Danilove
Sokirnița (Ucraina), 21, 26, 65
Sokut, vezi Sol'
Sol' (Slovacia), 34
Solduba, 27, 20, 70, 82, 100, 108
Solnocu de Mijloc, comitat, 101
Solymos, vezi Iňačovce
Someșeni, 20, 73, 100, 103, 108
Somlyo, vezi Șimleu Silvaniei
Somogy, vezi Drienovec
Somoș Telec, vezi Someșeni
Sorgyet, vezi Șurdești
Stankovce (Slovacia), 11, 39
Stankocsensis, vezi Stankovce
Stâna, 82, 108
Steblivka (Ucraina), 21, 26
Strâi (Ucraina), 20
Strigoniu, vezi Esztergom
Stropkov (Slovacia), 34
Studenec (Ucraina), 16, 116
Suceava, 20
Suché (Slovacia), 11
Sucunzelul, vezi Soconzel
Sukov (Slovacia), 11
Supuru de Gios, vezi Supuru de Jos
Supuru de Jos, 27, 20, 70, 82, 100, 108
Supuru de Sus, 20, 27, 70, 82, 100, 108
Surge falu, vezi Șurdești
Surgefalu, vezi Şurdeşti
Surge-falu, vezi Șurdești
Sürgestfalu, vezi Șurdești
Svidnik (Slovacia), 5, 28
Svinica (Slovacia), 20, 34, 51
Sz. Várolya, vezi Seini
Sz<ent> Miklos, vezi Sânmiclăuș
Sz<ent>Kerestnosensis, vezi Križovany
Sz<ent>Mihály, vezi Šarišské Michal'any

Szabolcs (Ungaria), 20, 76
Szabolcs, comitat, 20, 34, 51, 64, 76, 101, 117, 118
Szabolcs, district, 68, 100
Szacmar, vezi Satu Mare
Szakálos Biko, vezi Săcălășeni
Szaldobos, vezi Steblivka
Szamos-Telek, vezi Someșeni
Szaniszlo, vezi Sanislău
Szaniszló, vezi Sanislău
Szantó (Ungaria), 27
Szanto, vezi Santău
Szántó, vezi Santovka
Szaploncza, vezi Săpânța
Szaploncza, vezi Săpânţa
Szarvas, vezi Sarasău
Szarvasz, vezi Sarăsău
Szaszfalu vezi Sasove
Szaszsebes, vezi Sebeș
Szasz-Varos, vezi Orăștie
Szathmar, vezi Satu Mare
Száthmar-Némethy, vezi Satu Mare
Szecs Polyanka, vezi Sečovska Polianka
Szecsely, vezi Săcel
Szedlice (Slovacia), 34
Szeklencze, vezi Sokirnița
Széles Lonkat, vezi Sirokij Luh
Szelistye, vezi Selişte
Szeliszese, vezi Selestovo
Szellyiste, vezi Sălișteː
Szent Gyegy - Vallia, vezi Valea Sângiorgiului
Szent Iakab, vezi Jakub
Szent Mihály, vezi Szentmihály
Szent Miklos, vezi Sânmiclăuş
Szentmarton (Ungaria), 20
Szent-Marton, vezi Mărtinești
Szent-Marton, vezi Szentmarton
Szentmihály (Ungaria), 20
Szepes, comitat, 117
Szeplak, vezi Opátka
Szercka, vezi Săraca
Szerednye (Ucraina), 27
Szerencs (Ungaria), 20, 27
Szerencse, vezi Szerencs
Szerkaia, vezi Șercaia
Szigeth, vezi Sighetu Marmației
Szigeth, vezi Sighetu Marmației
Szikarlo vezi Cicârlău
Sziner Varalya, vezi Seini
Szinevir (Ucraina), 21 ,26
Szinfalu, vezi Sâi
Szinfalva, vezi Sâi
Szin-falva, vezi Sâi
Szinnye, vezi Svinica
Szinyer-Várallya, vezi Seini
Szirb, vezi Sârbi
Szkorej, vezi Scorei
Szlatina, vezi Slatina
Szlovinka, vezi Kl'ušov
Szokirnicza, vezi Sokirnița
Szokond, vezi Socond
Szoldoba, vezi Solduba
Szoldobis, vezi Steblivka
Szolduba, vezi Solduba
Szolnok (Ungaria), 26
Szolnok, comitat, 33
Szőlős vezi Vinogradiv
Sztancsensis, vezi Stankovce
Sztaszkocz vezi Stankovce
Sztropko, protopopiat, 28
Sztropkov, vezi Stropkov
Sztudeneț, 117
Szucha, vezi Suché
Szukov, vezi Sukov
Szurdeno, vezi Studeneţ
Șandor falu, vezi Șindrești
Șandra, 27, 20, 70, 82, 100
Șara, vezi Noroieni
Șercaia, 33
Șimleu Silvaniei, 33
Şindreşti, 27, 20, 71, 74, 108
Şişeşti, 27, 20, 71
Şurdeşti, 27, 20, 71, 91, 100, 108

T

T. Terebes, vezi Terebești
T<őke> Terebes, vezi Terebești
Talaborfalva, vezi Tereblja
Talya (Ungaria), 27
Tamány, vezi Tămaia
Tamaș-Felek, vezi Tămășeni
Taraszköz, vezi Teresva
Taraszov, vezi Teresva
Tardos (Ungaria), 20

Tartocz, vezi Târşolţ
Tass (Ungaria), 20, 76, 77
Tălie, vezi Chilia
Tămae, vezi Tămaia
Tămaia, 20, 27, 74, 100, 108
Tămășeni, 33
Tătăreşti, 27, 20, 70, 82, 100, 104, 108
Tăuţi, 20, 71, 109
Tăuții de Jos, 20, 67, 71, 74, 75, 100
Tăuţii de Sus, 27, 20
Târgoviște, 7
Târşolţ, 20, 73, 100
Tecső, vezi Tiaciv
Teiuș, 33
Tepliecsan, vezi Liptovská Teplička
Terebess, vezi Trebišov
Terebessiensis, vezi Trebišov
Terebești, 20, 27, 70, 82, 100, 108
Tereblija (Ucraina), 21
Terem, vezi Tiream
Terem, vezi Tiream
Terep, vezi Trip
Teresva, 21
Ternova (Ucraina), 21
Terra Fogaras, vezi Țara Făgărașului
Thur, vezi Tur
Thura, vezi Tura
Tiaciv (Ucraina), 23, 25, 34
Timár (Ungaria), 76, 77
Timar, vezi Timár
Tirama, vezi Tiream
Tiream, 20, 27, 46, 70, 82, 100, 102, 108
Tirnavia, vezi Trnava
Tirszocz, vezi Târșolț
Tisa, 21
Tisza Timar, vezi Tímár
Tiszabüd (Ungaria), 20
Tiszadada (Ungaria), 20
Tiszalök (Ungaria), 20
Tokai (Ungaria), 10, 27, 68
Töke Terebes, vezi Terebeşti
Tökes, vezi Groși
Töke-Terebes, vezi Terebești
Tökins, vezi Groși
Tökiș, vezi Groși
Tolcsva (Ungaria), 5, 39
Tomany, vezi Tămaia
Tomány, vezi Tămaia
Topol'any (Slovacia), 39
Topolankensis, vezi Topol'any
Toraszkaz, vezi Teresva
Tordas, vezi Turdaș
Torna, comitat, 117
Torony, vezi Toruny
Toruny (Ucraina), 21
Tosa, vezi Tass
Tothfalu, vezi Tăuţi
Töviss, vezi Teiuș
Transilvania, 6, 17, 34, 35, 51, 59, 70, 74, 98, 102
Trebišov (Slovacia), 28, 39
Trhovište (Slovacia), 28
Trip, 20, 73, 100
Tripp, vezi Trip
Trnava (Slovacia), 5, 20, 80, 100, 117, 118
Trstené (Slovacia), 20
Tübingen (Germania), 20
Tuhrena, vezi Tuhrina
Tuhrina (Slovacia), 34
Tumány, vezi Tămaia
Tur Vekon, vezi Tur
Tur, 20, 73, 77, 100
Tura (Ungaria), 20
Turcz, vezi Turț
Turdaș, 33
Turia, 28
Turovekony, vezi Tur
Turț, 91
Tusan, vezi Tušice
Tusar vezi Tuzsér
Tušice, 34
Tuzsér (Ungaria), 20
Tyrnavia, vezi Trnava
Tyuska (Ucraina), 21
Tímár (Ungaria), 20
Țara Făgărașului, 33
Țara Oașului, 7, 20, 86
Țicău, 71

U

Udvari, vezi Odoreu
Udvori, vezi Odoreu
Uglea, vezi Uhlja
Uglya, vezi Uhlja

Ugocea, comitat, 21, 34, 51, 99, 115, 116, 117, 118
Ugocea, district, 74
Uhlja (Ucraina), 20, 21, 26
Uiliac, vezi Livada
Ujfalu, vezi Novoselița
Újfehértó (Ungaria), 27, 20, 77
Ujfejerto, vezi Újfehértó
Ujgorod (Ucraina), 6, 21, 89
Ujheli, vezi Slovenské Nové Mesto
Ujhelyi, protopopiat, 28
Ujlak, vezi Livada
Ung, comitat, 28, 34, 57, 74, 89
Ungaria, 6, 34, 37, 57, 80, 115
Unghvar, protopopiat, 28
Unghvar, vezi Ujgorod
Unguraş, 27, 20, 71, 100, 108
Uniev (Polonia), 39
Univiensi, vezi Uniev
Urmezeő, vezi Ruske Pole

V

Vác (Ungaria), 20
Vaidei, 33
Vajdej, vezi Vaidei
Vajnag, vezi Vonihove
Valea Sângeorgiului, 33
Valea Vinului, 20, 74, 100, 108
Valykocs, vezi Volkovce
Vamos, vezi Mýto pod Ďumbierom
Varadinum, vezi Oradea
Varanov, protopopiat, 28
Varodini, vezi Oradea
Vasarhely, vezi Trhovište
Vasichocz, vezi Vrádište
Vasvari, vezi Nyirvasvári
Vasvari, vezi Botiz
Vălenii de Munte, 21
Vechec (Slovacia), 39
Vécsa, vezi Vojčice
Vejcsensis, vezi Vechec
Vel'ka Domaša (Slovacia), 39
Vel'aty (Slovacia), 39
Velete, vezi Vel'aty
Velikij Bicikiv (Ucraina), 6, 22, 25
Velká Ida (Slovacia), 20
Vel'krop (Slovacia), 11
Velykrup, vezi Vel'krop
Vencseleő, vezi Vencsellő
Vencsellő (Ungaria), 20, 27, 76
Vencselyo, vezi Vencsellő
Verchovina (Ucraina), 16, 118
Veres Marth, vezi Roşiori
Veres-Mart, vezi Roșiori
Veres-Mart, vezi Tisa
Veresmort, vezi Moara Borșii
Vereș Mort, vezi Roșiori
Verhnye Vodyane (Ucraina), 21, 26
Vetes, vezi Vetiş
Vetiş, 20, 70, 82, 100, 108
Vezend, vezi Vezendiu
Vezend, vezi Vezendiu
Vezendiu, 20, 27, 68, 70, 82, 98, 100, 102
Vidraň (Slovacia), 11
Vidrany, vezi Vidraň
Viena 5, 10, 14, 29, 37, 42, 48, 114, 117
Viennae, vezi Viena
Vihliţi (Ucraina), 21, 25
Vilna, vezi Vilnius
Vilnius, 39
Vinerea, 33
Vinogradiv (Ucraina), 34, 51
Vințu de Jos, 33
Viseu de Mijloc, 22
Visk (Ucraina), 23, 25
Viškoce (Slovacia), 11
Vislava (Slovacia), 11
Viszkocz, vezi Viškoce
Viszlava, vezi Vislava
Vişeu de Jos, 22, 26
Vişeu de Sus, 22
Vojčice (Ucraina), 20
Vol'a (Slovacia), 28
Volica (Slovacia), 39
Volicz, vezi Vol'a
Voliensis, vezi Volica
Volkovce (Slovacia), 20
Voloveţ (Ucraina), 21
Volovo, vezi Voloveţ
Volovoy, vezi Mijhirja
Vonihove (Ucraina), 21
Vrádište (Slovacia), 28
Vranó-Csememensis, vezi Čemerné
Vyšná Kamenica (Slovacia), 20

Z
Zadnya, vezi Priborjavske
Zalkod (Ungaria), 20
Zalužice (Slovacia), 27
Zanasztasz, protopopiat, 28
Zathmár-Nemeti, vezi Satu Mare
Zawaszta, protopopiat, 28
Zbehňov (Slovacia), 34
Zdoba (Ungaria), 20, 27
Zegnye, vezi Zbehňov
Žehňa (Slovacia), 34
Zemplén, comitat, 11, 28, 34, 51, 80
Zemplin, vezi Zemplén
Zemplinske-Kopčany (Slovacia), 39
Zemplinskoi, vezi Zemplén
Žirovce (Slovacia), 20
Zolotarjevo (Ucraina), 21, 26
Zsadany, vezi Sătmărel
Zsegnze, vezi Žehňa
Zsir, vezi Žirovce

Cuprins

Introducere.....5

Вступ……...14

Introduction……...22

Lista documentelor…….31

Documente……..38

Indice de locuri…….444